

۵. سالی ۸۱ (ل ۱۸۱ - ۲۳۲)

بژیچی چوم و توشی چی بوم. کاروباری کزمنله. بهکسین کزنفرنسی کزمنله. حدک و پدک. لاک. گنله. نیکچونتی بهکیتی و نیران. پشپوانتی هلمومرچی کوردستان. بهکسین شمیری جود - بهکیتی. پاسوک و. بهکیتی. حسک و بهکیتی. حشع و. بهکیتی. لشکرکوشیدهکی سهد کاکه. گنله کزمنهکی ی چوار قزلی جود. ناکزینتی. هندی وندی جوگرانی. ورتی.

۶. سالی ۸۲ (ل ۲۳۳ - ۲۷۷)

شیرکز و چلودهفروشهکان. دوهن به ناش. میتورلوجی. هولی ناشتورنوه. نهنوه. حسمن و قازان. بهکیتی نوسمرانی کوردستان. هولیکی سهرنهکوتور له گنله حسک. میدانی نازاد. خزیشانندانی شارهکان. قاسملو و ناویژی. خواستهکانی بهکیتی. شزوشی بی موسیقا. ریککوتنی پنک - پدک. دوهمین کزنفرنسی کزمنله. پیکهینانی بهکیتی شزوشگیران. هیزی پشتیمان. پیکهینانی ملبهندهکان. بهکیتی و حکرمست. سزوشیال دیموکرات. توری پهپونندی بیتل. تفسیری نورنان.

۷. سالی ۸۳ (ل ۲۷۹ - ۳۳۵)

ریککوتنی ۱۹ قزلی. سهد صادق و بالاتنیران. کسینیکی کویر. دارهکی حسک. شمسال و باداوان. شهر له شانهاژیر. شمیری بهکس جود. تفسیری جود بز روداوهکان. نیتیهامهکانی حشع. خزشناوتی. سماقولیهکان. حسمن مارگر. رقی نافرمت. نازاوهی ناو نهدیهان. شهرکز بیکس. حسز له جاسوسان. هانتی مامجهلال بز خزشناوتی. جیمسال تایر. شمیری دوهمی جود. هتنگوانی. شهره جنبو به هوکی تزکی. حسز له کونهکوتر. گهرانی بارزانیهکان. بهرو تاسوس. بهری مرگه. ملبهنندی پدک له ناو شمیری عیراق و نیران دا. شهر له ۳ میدان دا. نازادکردنی بیتواته. مفاروضه له گنله بهعص.

۸. پلنگه (ل ۳۳۷ -)

کورتکراوه کان

پاسوک: پارٹی سوسیالیستی کورد

پدک: پارٹی دیموکراتی کوردستان

توع: التجمع الوطني العراقي

جود: الجبهة الوطنية الديمقراطية

جوقد: الجبهة الوطنية والقومية الديمقراطية

حاع: الحركة الاشتراكية العربية

حدکا: حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیران

حسک: حزبی سوسیالیستی کوردستان، سەرەتا ناوی:

حزبی سوسیالیستی پەڤگرتوی کوردستان بو.

حشع: حزبی شیوعی عێراق

کاژیک: کۆمەڵەی نازادی و ژيانەوه و پەڤگرتنی کوردستان

سازکا: سازمان انقلابی زحمتکشان کوردستان ایران، پە کوردی:

کۆمەڵەی شۆرشگیری زحمتکشان کوردستانی ئیران

قم: قیاده موهەتە (سەردەمی پارٹی پەم ناوه ناسرا بو)

کۆزهک: کۆمەڵەی رەڤەدرانی کوردستان

لاک: لەشکری ئیسلامی کورد

م: مەلەند

م س: مەکتەبی سیاسی

م ع: مەکتەبی عەسکەری

م ق ت: مجلس قیاده الشوری

ه: هەرم

پنک: پەڤکەتیی نیشمانیی کوردستان

بنگهی ناوزهنگ

ناوزهنگ تا نعتات ناودهانت و قهرهباختر نمبو. زلی و قهرهلمرومی پاره‌گایان تی دا

دانرا.

له ناوزهنگ، جگه له مامجهلال له نعتامانی سرکرده‌ایتی؛ سالار، مه‌لاپهختیار، عومری حاجی عبدالله، فاضیل کریم، هیره‌ها د. محمود عطفی عوسمان و قادر جمباری و، ژماره‌هک له کادره‌گانی کومله ره‌گو سهد کریم، تهره‌هیم جه‌لال، ره‌باز کز بهونه‌وه. رسول ماسندیش هات بوه زلی. به‌لام پشنداری کوبونه‌گانی سرکرده‌ایتی نه‌تکه‌کرد. وستممان کاره‌گان ریک پخته‌نوه. من کاروباری کوملمم هه‌تسه‌سواند. سالار و جمعفر له گیل مامجهلال کاروباری مه‌کتیمی سیاسیان نه‌کرد. د، محمودیش له زوری کوبونه‌گان دا پشنداری نه‌کرد. له میژ بو مه‌کتیمی سیاسی نوینیری بزوتنوهی تی دا نهمابو، قادر عزیزیان دانا بو به نوینیری بزوتنوه لای م س. به‌لام قادر نه نعتامی سرکرده‌ایتی بزوتنوه بو. نه هی سرکرده‌ایتی به‌کیتی. له زوری کوبونه‌گان دا پشنداری نه‌کرد، به‌لام له همیمان دا ره‌گو پی بان وت بو کپشهی دوست نه‌کرد و، زورچار له گیل مامجهلال قسیمان له یه‌ک نه‌گیرا.

کاروباری پیشمرگه به ملازم عومر و راگه‌باندن به فاضیل سپردرا.

ناوزهنگ ناودهانی تی دا نمبو. همومان له خیسوت دا بوین. خیره‌تکه‌کان زور قهره‌باخ بون. له بهر نوه هم مشوری خیره‌تی زورترمان نه‌خوارد و، هم هی خانو دوست کردن. پیشمرگه لادیه‌گان شاره‌زاتر و گورجوگولتر بون له خانو دوست کردن دا. هر زو نموان هندی نوایان بژ خزیان ساز کرد.

من و، ملازم عومر، حمسه‌سعید، هوری جمبار.. خیره‌تکی گورمان هه‌لدا و، له نایله‌زمان گرت. نایله‌تکی مستورمان راخست بو له سمری نهنوسنن یه‌کی به‌ک به‌تانیسمان هه‌بو. چرای غازمان له تیرانه‌وه بژ نعتات. خیره‌تکه‌سمان له پال شاخه‌کدها هه‌لدا بو، زوری پی نه‌چو ژه‌کدهی بو به ناودزی، کانیسه‌کی تی دا تعلق بو، به جیوگا ناوهره‌یکمان بژ دهره‌وه بژ کرد.

له ناوزهنگ چمند جیگاهه‌کمان دهاری کرد خانه‌گانیان تی دا بکری. سالار و فاضیل مان راسپارد بو خیره‌کی دوستکردنی خانو بن. خانه‌گان نه‌گیرچی له هممان ناوچه‌دا بون، به‌لام له ۳ لای جیباوزدا دوست نه‌کران. دستبه‌کیمان فاضیل بژ خزی و مامجهلال و د. محمود و، دستبه‌ک سالار، بژ خزی و عومر و من و، دستبه‌ک عطفی نامبخان بژ پیشمرگه‌گان. هندی له فرماندهی کهرتکه‌گانی هه‌رمی پاریزگارش له نزدیک نهر پاره‌گایانه‌وه خیره‌ک بون. شوینه‌گان به ناوی سریره‌شبه‌کهره‌گانه‌وه ناو نرا بون؛ سالارناو، جمعفرناو، عه‌له‌شاوا... تم ناوانسمان بژ خوشی لی نابون. به‌لام سالار و جمعفر (فاضیل) پییمان ناخوش بو، له بهر نوه وازمان لی هینا. خانه‌گان، له گیل

خانوی تنگ و تاریک و دواکتوی جوتیارگان دا هیچ جیوازه‌کچیان نهی، به هسان
کمرسته و همنده دوستکرا یون.

*
من نعو ساویه کارم زود بو، نویسن و سمریرشتی چاپ و پلاو کردنوعی
پلاوگسراوه‌گان، به تایبستی و مرزناسی «کوزمبله». وه لاسدانوعی زودی نعو ناماسنی له
ریکخراوه نهینه‌گان و، له هیرم و لقه‌کانوه نه‌گه‌بشتن. بینه و گتوگز له گل نعو گادر
و پشمیرگه و هاوولاتیپانسی بز تیشوکار نهانن. تاپ و رونه‌کبشی حمده سعید و
هاوری جهار نهان کرد.

به لاسوه گزنگ نهی له کوی بم، گزنگ نعو بو نواپه‌کم هسی ستاری تی دا بگرم
و نهینه‌گانی تی دا بگرم. له پیر نعو نمونده گویم نه‌ده‌ده شونی زمان و نمونده‌بش کام
نهی خیریکی دوستکردنی خانو و، گپروگرفتی رزوانی پیوسته‌گانی پاره‌گا و،
پشمیرگه‌گانی بم. راسته‌کمی نرکی پاره‌گا لهو شاخه چوله زود بو: دایبندکردنی نان و
خواردمنی، سوتمنی، رایخ و پیخلف، پیری کردنی میوان. من حزم نه‌کرد، بز نعو
لهو دودپیسریپانه دور بم، خانوی به گزمنان هسی پیکوه بون. پلام سیر نعو بو
زودی براده‌گان، تمنانیت هندی له لپسراوه‌گانیش، خوننده‌وه و نویسن و چاپیان به
کاری ماندوکر دانغنا، لایان واپو نمیش سمرگرمیه‌که بز خوخلاقندن و دکر دامه و
نزیف و تاوله!

که خانوه‌گه‌سان: زوریکی دویژ و دالاتیک، سوری گپرا، هیشتا تر بو چونه
ناویپوه. شونه‌گه‌سان تنگ و میوانان زود بو. نعو زستانه پفر زود باری، من له پیر
دوگای دالاته‌گدا ننوسم.

*
ساراک له نیران دهسلاتی نسا بو، خیریک بو هلمشوشا. به ناسانی به نیران دا
هاتوچو نه‌کرا. نیمه ندرسی هندی له دوستگانی ناو نیرانان نارد بو بز هفتالانی دهره
بز نعو به ریگای نیران دا، بز پشکاری له گزونه‌وی کوزمبستی سمرگرداپتی دا،
بگرمینوه کوردستان. سالار به هسان ریگدا گپرا بووه. زستانی ۷۸ - ۷۹ عومر
شیخوس، عومر مستفا، د. قوناد معصوم، د. کمال خزشنار، عادل موزاد گه‌بشته
ناوزنگ. کمال و عادل هاتنه لای نیمه. نیرانی تریش چونه لای مامجه‌لال.

*
کوزمبله و کاری فیکری
نعو ساویه‌بی له کمندهل بوین چند و تاریکم نویسه به ناری کوزمبله چاپ و
پلاومان کردنوه لیوانه:

- دهراره‌ی پیوستستی بونی ریکخراوی تایبستی چینی کریکار و ره‌نجدیرانی
کوردستان (۲۷ ل)

- مسلمی نندامستی (۹ ل)

- ریکخستی ینک به‌هیز بکن!

ریکخستی کملک به‌هیز بکن و، به‌گیتی به‌روا، ویست، ریکخستن و کرده‌وه له

ریزه‌گانی دا، به دی به‌هیز!

- فرمانه‌گانی قزناغی نېستای خېباقان

نم زنجیره و تاره، که هر په‌گمیان نامیلگنېدک بو، له ماوه‌به‌کی کورت دا به دواي
پدک دا پلاو کرانموه، کارکی باشی له کادره‌گان و، تېکرای ویک‌خستن کرد. بوژانموه‌به‌کی
تی دا به دی هېشان و، روزه‌گانی پدک و پدگگرتو کردن. پلام نمانه بهس نمبون نمبو
پلاوگراوه‌به‌کی دوری دهرېگمېن. بز نموی «کومله» باشتر بناسوی له ناو خملک دا
پهرامان دا پلاوگراوه‌به‌پشمان وکو ریک‌فراوه‌گمان ناری «کومله» بی و، هر وروزه
ژماره‌به‌کی لی دهرېگمېن.

«هوالنامه» که بز ده‌نگو پاس ترخان کرا بو، من و تاره‌گانم ناماده نه‌کرد و،
سهرېرشتی له چاپدانېم نه‌کرد، بز نموی دستم بز کومله به‌تال بی، تېشر دستم ليو
هنگرت و، خوم بز دهرگردنی کومله ترخان کرد.

*

ژماره‌ی پدکمی کومله له وریزی پایزی ۱۹۷۸ دا «دورچو» پاس و باهته‌گانی

برتی بو له:

سروتار: به بزندی وریزنامی کوملهوه (ل ۱ - ۲) فاشېسته‌گان سوپاکه‌بان بز
گوی نمېرن: بز (جبهه‌ی شیمالی و پانی جولان) یاخود بز چپاکانی کورده‌ستان؟ (ل ۳ -
۵) خېبانی گلان: نهران: جزیره نارام یا گزمی خورین؟ (ل ۶ - ۱۲) باهتی جزواوچور:
به سر تاوی حصاصیشموه پیاویتی وها ناگری. خوصیتی دهرته‌گن و پیشوازی له شاهانو
نه‌گن. رقیس عیراق چند مرؤف دوسته. دهرگاکانی توتوتومبه درؤزته‌که نو ده‌سه‌لاتانی
دراوته‌ی که نېن. (ل ۱۴ - ۱۵) له ده‌لستری سروروی دا: جسم‌ساله رهش، پملگی
قارمانتی (ل ۱۶ - ۲۳) پاسکی تیوی: چن مارکېزم - لیننېزم غیر بین؟ (ل ۲۴ -
۲۹) نازادی بز تیکوشهرانی کورده‌ستان. بز نېباخی ستولېبېن، بز نېباخی به‌عیسی (ل
۳۰).

*

بو شارمزا بون له رېمازی گؤفاره‌که و، مه‌بست له دهرگردنی لېردها سروتاری
پدکمېن ژماره‌ی وکو خزی نموسموه:

به بزندی وریزنامی کوملهوه

له روزه‌لاتی ناوهراست دا نتموه‌به‌ک نمزی که نېشتمانده‌کی له دواي پدکم
جنگی جبهه‌تېموه به پی ی قازانجه سترانجی، سیاسی، ثابوری و پترولېبه‌گانی
نېسپېرالیزمی جبهانی و گونهمرستی تورک، عرب، فارس و کورده، بی گوی دانه
نارنوی دانېشتوانی ناوچه‌که، به سر دهرله‌ته‌گانی تورگیا، نهران، عیراق و سوریا دابش
کراوه.

نه‌گمری نم نتموه‌به‌همسوی به سر په‌گموه، به ژماره، له همدېک میللت و
نتموی تری روزه‌لات زورتره و نېشتمانده‌کی له کون دا مملېندی شارستانی بو و،
خاکیکې به پیت و نسوی همه و خنشی له زور کونموه له پیناوی رزگاری دا له
خېباتیکې بی وچانی خویناوی دایه به جزویکی نموتز که پشیکې گمورې مېژوی
جنگی ناوچه‌که پیک دپت له پیکادانی نم و میللتانی دراوسی و لشکره‌گانی بېگانه و
داگهرکر، بی نموی سرکوتنیکې نموتزی به دس هینا پیت و گه‌بشتمېته پدکېک له

نامانجه ندموه بیدکانی.

په لام سردهرای چوساندنوهی سختی ندمواپهتی و دابهشکردن و پچرپچر کردنی سیاسی و ناپوری و زمان و نمرههنگ، سردهرای سیاستی فراموش کردنی ناپوری و کومدلاپهتی، سیاستی راگوزان و جی پی گوزین و دهریدر کردن و جنسیه لی سمندنوه، برسی کردن و هژار خستق و ملگ و مال زومت کردن، په نپازی له نار بردن و تفروتونا کردن و توانندنوهی... هیشتا:

- له سر زوپیهکی پیکوه پستراودا نژی که مصلهبندی کوزینتی و په درژایی میژو تیا جیگیر بوه و گدشی کرده و پی گهپشته.

- چکه له جیباوازیپهکی کمپی نیوان له هجگانی، پنچینتی زمانپکی په کگرتوی ناخافتن و له پدک گهپشتنی ههپه، که نشی بیته زمانی ندموهی نویسن و ناخافتن.

- میژوپهکی شارستانی و جنگی و سیاسی ناوکزیی ههپه.

- خاوهنی خوردموشتی کومدلاپهتی، نمریت و دابی له پدکچوی شپوهی ژبان، فولکلور و بیرو... که خزی له پیکهاتنی سایکولژی له پدکچودا ندموینتیهوه.

- سردهرای ستوری سیاسی و له پدک داپهینی ناپوری و پستتراندوهی په چمند

رژیمی جیا جیاوه پنچینتی ناپورپهکی پدکگرتوی ههپه که تا نیستاش خزی له بازارگانی قاپاخی سر ستورهکان و هاتوچزی خیل و هژزه روهندهکان و هاتوچزی کریکارانی لادی دا ندموینیت.

نم مصلدتهی که رنگه له دنیای نمرودا، تنیا ندموهی گهوره بیت که هیشتا نیک په مافی سردهرستی چارهی خونوسپن و رزگاری ندموهی ننگهپشتهوه، بلگر له نیستمانهکدی خزیی دا په بیگانه و ناحمز تفرمسردیت و مافی سان و خمدلاندن و گمشکردنی نیه، مصلدته پش پش و دیلهکدی نیمهپه که ناوی: کورده.

گملی کورد له خاکهکدی خوی دا بیگانهپه، پی پشه له همسو مافیکی ندموهی و دیموکراتی، بگره له همسو مافیکی سرژنی نم سردهمه، ولاتیکی په پیت و جوان و دولتمبندی ههپه که شونپکی جوگرافی گزنگی ههپه و دابهشکراوه و له چمند سردوه ندموسینریتیهوه:

- چدموسینرهکانی هاونهتموه: دهرهپگ، بورجوازی کوزسموپولیت و کومسرادوری

کورد.

- چینه کونهپهرست و چدموسینرهکانی ندموه دمسلا تدارهکان، په تاییهتی بورجوازی بوروکراتی.

- نیسپریالیزم و کولونیا لیزمی نوی.

له پور نوهی گمل و نیستمانهکیمان هرورهکو له ریزی ولاته هره دواکوتوهکانی دنپاداپه، هرورها له ناو هر پدکپیک لو دهرهتانهی په سردیشیان دا دابهش کراوه له ریزی ناوچه هره دواکوتوهکانی نو ولاتنش داپه.

نیمه گرهکسانه و خیمات نیکهپن بز گوزینی نم داوخه نالهپاره. خیمات نیکهپن بز نهمیشتنی چوساندهوه په همسو شیوهکانیموه: هی رهگزی، ندمواپهتی، چنپاپهتی، دینسی، مازهی...

خیمات نیکهپن بز گوزین و نهمیشتنی پدیوهندی زالمانهی نیوان کورد و کورده، هی

نیوان کورد و حکومته داگمرکوره‌گانی کوردستان، هی نیوان کورد و نیمپه‌یالیزی
جهانی.

نیمه نمانندی به خزی و تیری و کور مرزف، به سرپستی و نازادی دور له
چوسانوه و نازار و زوزلیکران له سر خاکی باووپیرانمان به تاشتی بزین.

خباتی کوزملمسان له پیناوی تم نامالجه رها و پسرزانه‌دابه، که نامالهی
گله‌کمانه..

خباتی و مرزنامی «کوزملمه» پش که کوزنوهی فراوانی کادارانی کوزملمه له
تشرینی دومی ۱۹۷۸ دا بریاری دهرکردنی داوه، بهشیکه لم خباته رها و پسرزهی
کوزملمسان و گله‌کمان.

و مرزنامی کوزملمه له قوزناغیکا دپته کوزی خباتوه که خباتی گله‌کمان
گه‌بشتره بهزترین و بالاترین پلمی، واته پلمی خباتی چه‌کدارانه، واته لایه‌لا کردنی
ناکونکی سروشت دوزمانانه و سره‌کی نیوان بهرجوازی بهرکراتی ره‌گنزه‌پرست و شزینی
عربه‌یی هسراق و نته‌وی کورد له ریگای به‌کار هینانی زه‌روزه‌نگی شورشگیرانو
چه‌کوه.

کوزملمسان، لم قوزناغ گرتنگ و پایه‌خداردی میژوی کوردستانی عسراق دا که
روه‌روی فرمانه میژویه‌گانی سرشانی بو، له مه‌دانه جیاجیگانی خبات و تیکوشانی
سیاسی، ناپه‌پولوچی، پیشمرگه‌یی، ریک‌خراوه‌یی.. دا همول نهدات بز تواوکردنی تم
تیرکانه له ریگای دهرکردنی و مرزنامی کوزملمه که نه‌بیت نوین‌روهی ریازی سیاسی،
فیکری، پیشمرگه‌یی کوزملمه و هلگری مشخصی بهروراکانی نو بیت و همول نهدات له
به‌ر تیشکی چرای مارکسیزم لیننیزم دا ریگای سرکوتنی خباتی گله‌کمان روشن
بکاتوه و به‌شدار بهیت له گه‌پاندنی موجه‌گانی سرکوتنی دا.

دهرکردنی و مرزنامی کوزملمه سپه‌سین تمقللای کوزملمه به بز دهرکردنی پلاز
کراوه‌په‌کی دهری ریک‌په‌ک، که به‌پته زمانی حالی کملک و به‌روا و هلویسته‌گانی نو
دهریت له روداره‌گانی کوردستان و هسراق و دنیا‌دا.

تمقللای په‌کم - دهرکردنی نالای سور بو له سالی ۱۹۷۳ دا که شهیدی نمر
هاوری شه‌هاب شیخ نویدی دهری سره‌کی گسرا و له دواپی دا به هزی هلومسرجی نو
کاتوه هر ۳ ژماره‌ی لی پلاز کرایوه.

تمقللای دوم - دهرکردنی نالای شورش بو که له تهلولی ۱۹۷۷ دا ژماره‌ی
په‌کمی به دهم پیشگری و ره‌چی شه‌یدی نمر هاوری شاسوار جه‌لال (نارام) چاپ و
پلازکرایوه، پلام شه‌یدی بونی هاوری نارام په‌کی دهرچونی پلازکراوه‌په‌شی خست.

تمقللای سپه‌م - دهرکردنی و مرزنامی کوزملمه که نهمه ژماره‌ی په‌کمه و،
نومسردمان واپه به همول و خباتی هم‌مو لایه‌کمان پسرانین هیچ نهمی هر وهره‌ی
ژماره‌په‌کی لی دهریکین.

ژماره‌ی دومی کوزملمه له وهری زستانی ۱۹۷۹ دا دهرچو. پاس و پایه‌ته‌گانی
به‌تی بو له:

سروتار: له یادی قارمانیکی نمردا (ل ۳۶) چند رواله‌تیکه نوری ی پیلانه‌گانی

۱۹۴۸ - ۱۹۴۹: یازدهمین روز به گواچونی شورشی کوردستانی عراق (۳۲ - ۴۰) بزجی و مرزنامه گمان ناوی فراوه «کؤمئله» (۴۱ - ۴۴) ره گمزه پرستنه گانی عسراق پیشکومتن و تاوهدانی دهینه کوردستانهوه (۴۴) گرتنی هیلای راست و دروستی سیاسی و نایدیولوجی سرکومتن نههینته دی (۴۵ - ۴۶) روله قاره مانه گانی کوردستان به خوینی گمش میژوی نوی ی گله گمان تهنوسنهوه (۴۶) له دهفتیری سروروی دا: نهیو به گم شپخ نوری، لوتکی بلندی بیرویاور (۴۷ - ۵۳) فاشیسته گانی عسراق چوین رهفتار له گم هاروپه مانه گانیا ن نه گمن؟ (۵۳) نهی کی له کی بیرویت؟ (۵۴ - ۵۵) کار به دسه فاشیسته گانی عسراق حورمندی پیمان و ریگ کومتنه جیهان نیدگان ناگرن (۵۵) و مرن به دنگ نازاد پخوانانی عسراق و کوردستانهوه (۵۶ - ۵۹) بانیکه و دو هوا (۵۹) خباتی گفان: نیران - چاره نوی شورش (۶۰ - ۶۴)

*

ژماره سیبسی کؤمئله له وهرزی زمستانی ۱۹۷۹ دا دهرچو. پاس و پایه ته گانی برتی بو له:

سروتار: گلاتی قارمانی نیران! یه کمین سرکومتنتان پروز و همو وژیگان هر سرکومتن بی (۶۵) بهره پیکه پیکانی حیزی پیشرومی کریکاران و ره بیدرانی کوردستان (۶۶ - ۱۱۷) پایه تی جزا و جزو: نازار و بهار (شیر). تی نازاد پخوانانی دنیا ورن به دنگ نازاد پخوانانی کوردستانهوه. روله قاره مانه گانی کوردستان به خوینی خزان میژوی نوی ی گله گمان تهنوسنهوه. سروروی بز هاروی د. پختیار خالید. خونی شهیدان خانای مرعینی و محمد حسین کریمی به نیرز ناچیت (۱۱۷ - ۱۱۸)

*

ژماره چواره سی کؤمئله له وهرزی بهاری ۱۹۷۹ دا دهرچو. پاس و پایه ته گانی برتی بو له:

سروتار: ناشه تالی ۱۹۷۵ - بهره بریدیکی تال بلام پر تهریمی هیزا (۱۱۹ - ۱۳۱) له سالوژی شهید بونی هاروی محمد محمد نهمین پولا (۱۳۲ - ۱۳۴) فروقیله گانی شورشی چواره شارزا بن (۱۳۵ - ۱۴۰) هندی له گپرو گرفته گانی نیستای چنگی پارتیانی (۱۴۱ - ۱۴۶) له دهفتیری سروروی دا: حیزی بیرویاور له بهرامهر باروت و قورقوشم و پولا دا (۱۴۷ - ۱۵۴) شهید بونی ماسزستا عزیز محمودی قارمان (۱۵۴)

*

پشی زوی پایه ته گانی تم چوار ژماره به (به ناوی جوامهر یان به بی ناو) من نویسومه پا من تصادم کرده. د. جملعلری شفیعی (به ناوی پوشو) له ژماره یه کمسی و دوومی دا در وتاری دریزی له سر راه پرنده کمی نیران و. ماسجهدال (به ناوی توانا) هندی پاسی تهری و، د. محمود (به ناوی هوا) هندی کورته تعطیلی نویس. نیرت کؤمئله بهره دوام دهرنچو. هندی له هارویگان تیرش، لهوانه: فاضیل کریم (به ناوی ج. صادق). ملا پختیار (به ناوی هاوکی ناواره)، دواپتر نره بون عهدلقادرش بهمداری نویسین بون.

به کاره بنانی وشعی «وهرزنامه» شتیکی تازه بو. نعمان بیست هندی وشه و

تنگبیشتنی دیار یکر او ره کور: «روژنامه» بز بلاوگراوهی روژانه، «حسفتنامه» بز بلاوگراوهی حسفتانه، «مانگنامه» بز بلاوگراوهی مانگانه، «وهرزنامه» بز بلاوگراوهی مانگه و، «سالنامه» بز بلاوگراوهی سالانه له روژنامهوانی کوروی دا بچمسهپنین. نهارهکان وهرزنامهگه یان نار ناپوین: وهرنامه.

کومله و کاروباری ریکخراوهیی

دوای نوهی نارام هات بوه شاخ ههسو ریکخستنیان ههک خست بو له ژیر ناوی «کومیتهی هملت» دا. چهند خمتی تر و کسبی کش به جیا لیمان ههپون. جمال تایهرو (سهرکوت) ههپنمزی کومیتهی هملت بو. پاش ماوههک تم کومیتهه یمان کرد به «کومیتهی سهرگردا بهتی ریکخستنی ناروخ».

جگه لم کومیته به دو ریکخستنی گهروی ترمان ههبو به کهکیان «کومیتهی راپهرین» بو که حسمن کویتانی لپهرسراویان و، نوهی تریان خهتیک بو د. خسروو خال (زواب) لپهرسراویان بو.

کومیتهی راپهرین توپهکی فراوانی ریکخستنی له چومان، قسری، گه لاله، رهواتنژ، شفقلاوه، ههولیر.. ههبو.

کرمبتهکسی زوابهیش توپهکی ریکخستنی فراوانی له نهدازیار و پزیشک و ماموستا و نهنسهر و موچهخوری گهروه له سلیمانی و ههولیر و بهغداده دامهزواند بو.

ریگه یان دا بو به ههسو گادهو سیاسی و پیشمهوگه به کانی به کیتی ههر کسه له لای خویهوه، چهندی له توانای دا بی، کسانیی دلسوز ریکه به خا و، بهروو روی ناوهند یا دهرگا ریکخراوه به کانی به کاتوه. نوه ریکخستنه تازانه ماوههک له ژیر سهرهه رشتی خومان دا نهمایهوه، نهگهر به تواری دلنیا به بنابه له خاوینی ریزه کانی نهنجا بهروو روی بهکی له ریکخراوه کانی شار نهگراوهوه.

سالانی ۷۶ - ۷۹ ههزاران تمکوشهری تازه هاتنه ریزی ریکخراوه کانی کوملهوه به ده یان شانه، شانهی سهرهکی و ریکخراوی تازه یان له سهرانسهری کوردستان دا دامهزوان. سهرگردا بهتی بزو تنهوه و، له کانی به کیتی بهش ههر به که یان له لای خویهوه چهن دین توری ریکخستنیان به کوه نا بو. به کیتی ریکخراویکی سیاسی بو زیاتر لهوهی پیشمهوگه بی و، خهباته که بهشی نامالجهی سیاسی ههبو نهک عمسکری. ههر له سهرهواوه پارهرمان رابو که نه بی خهباتی چه کدار بو پهستوانی بی له خهباتی سیاسی، چونکه خهباتی سیاسی نهگهر پهستوانهکی چه کداری نه بی بهعس به ناسانی ورد و خاشی نهکات. ههر له بهر نوه ترسی داوودمزگا سهرکوتکه ره کانی بهعس له ریکخراوه نهنیه کانی شار زووتر بو ره که له ریکخراوه ناشکرکانی پیشمهوگه. بهو بهری درنده به تیهوه سوزاخی نهگهردن و، له ههرجه بهک سهره به کردا به به گرتن و تهشکه بهجه و کوشان ههولی نهدا له ره گوریشوه ده یان بهینی.

*

سالی ۷۶ ریکخراویک له سلیمانی گهرا ۱۲ کس یان لی تهعدام کردن لهوانه: یاسین محمد حسمن، نهماعیل قاسم علی، محمد محمد قاسم علی، خسروو عبدالله، نهمهردین نهمهردین، مستعلما قادر، صلاح مهجید، فهره یون عبدالله و قنادر.. نهمانه

پهوندیپان له گڼل فخره‌ادی صلا ریزا کړه. په فخره‌اد زماڼی لی داېون.

سره‌تای ۷۷ عبدالولا حسن گهرا و په نشک‌مېه کوژا.

سالی ۷۷ ریک‌خراویک له هولویر گهرا چنند کسپیکان لی نېحدام کړون له‌واته: هوسان گچکه که په نشک‌مېه کوژا. په‌وندیپان له گڼل موختاری یدکی له گره‌که‌کاتی هولویر کړه. موختار زماڼی لی داېون.

سالی ۷۸ ریک‌خراوی «هملزی سور» له پغدنا گهرا و چنند کسپیکان لی نېحدام کړون له‌واته: جوامیر سیامیر، سلمان داود، عبدالولسه‌لام عبدالرزاق، سلام، شېروز. په‌وندیپان له گڼل کاوه فانج کړه. کاوه زماڼی لی داېون.

سالی ۸۰ ریک‌خراویک له هولویر گهرا له‌واته: کورم رسول، طمها فنی یوسف، نېسماعیل حسن، کهره‌میان په نشک‌مېه کوشت و نه‌وانی ترپان نېحدام کړه. نمانه په‌وندیپان کړه. جلال کاگر. جلال زماڼی لی داېون.

جگه له مانعی که په کوزمه‌ل تگ‌یران، په سدان کسی تر په بیاتوی هاوکاری له گڼل ریک‌خستن و هاوکاری له گڼل پېشم‌رگه تگ‌یران و زور جار له سیداره تدران.

*
د رای لیکول‌نموی همو نو روه‌اوانه بزماڼ دهرکوت که هزی نم ناشکراپرانه چنند شتیکه:

۱. په‌وندی کړون په نوزک‌راتی داووده‌زگا سرکوت‌کوره‌کاتی به‌ص.

۲. تیکه‌لاو‌کړونی کاری ریک‌خراوه‌یی و کاری پېشم‌رگه‌یی.

۳. شپوهی هرهمی ریک‌خستن.

بز نموی نپتر ریک‌خراوه‌کان له لیدانی دوژمن و قورپانی دانی بی هوده بیاریزین، رپوشوی نویمان دانا بز کارکړون.

*
چیا کړونه‌وی کاری پېشم‌رگه‌یی له کاری ریک‌خراوه‌یی

ریک‌خراوه‌کاتی کوزمه‌ل هو کاری سیاسی ترخان کړا بون. نمرکی سره‌که‌پیان بلاو‌کړونه‌وی پېروپاوه‌ری کوزمه‌ل و پروپاگانده بو بز په‌کیتی و جولانه‌وه‌که و، راکیشانی کسانانی تازه بز ریزی تېکوشان. بز نموی نوشی لیدان نه‌پن، نمانه تیکه‌لاو تښه‌کړان په پېشم‌رگه‌یی ناو‌شار.

ریک‌خراوه‌کاتی ناو‌شار سرچاوه‌پدکی گرنگی پېگه‌پاندنی کادر و پېشم‌رگه‌ بون. هروده‌ها سرچاوه‌پدکی گرنگی ناگاداری جزواو‌جزور و زانیاری په نرخ بون له سر هملومرجی سیاسی، ناپوری، کوزمه‌لاپه‌تی، سپاهی عراق. پېشم‌رگه‌یی ناو‌شار له مفرزه‌یی تایه‌تی دا ریک‌خرا بون. راستم‌خوهر بستره بون په لپهرسرای سرکرده‌په‌تی ناو‌خو‌پان په ناو‌پندی کوزمه‌لوه.

*
گورینی شپوهی هرهمی په تزییح و هیشو

ریک‌خستننی کوزمه‌لش وه‌کو ریک‌خستننی حسین شپوهی له سر پنج‌پیندی داپه‌شپونی نېداری و ریک‌خستننی هرهمی له سره‌وه هو خواروه دامسزرا بو. نم جزوره ریک‌خستننه که هر لیدانی داووده‌زگا سرکوت‌کوره‌کاتی به‌ص تگ‌وتن، تازاری زفویان بی

تنگبشت به تاييدتی نه گمر يه کی له گسراوه کسان پا زیاتر خزی له بهر نه شکمچیدا پی نه گسراوه و لسه ی بگردا په. له سوزنگی نه مسوه زور له ریکخراوه تازه کانی کومله، به تاييدتی له هولویر، بهر لیان کبوت.

ریکخستنی «هرمی» مان گزری به ریکخستنی «هیشوی» و «تزییحی»

له ریکخستنی هیشوی دا بز نمونه:

أ له سلیمانی داتمنبشت چمند کسبکی ریک خست بو په کیکیان ب بو.

ب له هولویر چمند کسبکی ریکخست بو په کیکیان ج بو.

ج له نوردوگا کانی گورمیان چمند شانمه کیان دامنزاند بو.

للمجزره ریکخستنه چمند هیشوی جباوازی لی نه کبوتوه پی نه وی هیچیان

نهوانی تر بناسی. لم ریکخستندا وکو گری نه دراپه شوین و شار، گوی نه دراپه کار

و پیشه و، ژن و پیار. تیکلاو بو له پیشی جباواز و تمنی جباواز و دانیشترانی

ناوچی جباواز.

له ریکخستنی تزییحی دا چون دنکه کانی تزییحی که یک به په کبوه به ستران،

لپیش دا شان و کومینه نه و، زهلامی تنها له گدل دو کس پیوندی هیه په کییک له

سرو خزی و یه کی له خواری خزی.

هندی چار له ناو هیشوه کانی ریکخستان دا بز سهلامتی زیاتر پهروی

ریکخستنی تزییحی تکرار و، هردو کیان تیکلاو نه گران.

هرچمنده پیوندی کردن دژوار و زوری نه خایاند په لام له چاو همو شیوه

ریکخراوه به کانی ترا سلامت تر بو. کستر دوژمن زلفیری پی نهرد.

*

گژونوهی کومیتی سرگرداپتی

دوای کارسانی هکاری سرگرداپتی توشی جوړی له هلویشان بهو، پیوستی

به ریکخستنهوه هبو. له سپز بو کبونهوهی سرگرداپتی په کیتی نه کرا بو. داوا له

تمندامه کانی دهرهوه کرا به نیران دا بگرنهوه بز کبونهوه. نیران پی سرو بهری تی کبوت

بو په ناسانی هاتوچوی پی دا نه کرا. دوسته کاتان له نیران هندی نادوسیان بز نارد بوین

بز نهو جوړه هاتوچویانه به کاریان بهینین. بهو ریگاهدا عومسر مستهفا، عومسر

شیموس، کمال خوشناو، عادل موراد، فوناد معصوم... گه پشته ناوزهنگ.

پار و دخی په کیتی پیاچونهوه یه کی همه لاینه و قولی گره ک بو، کاروباره کانی

په کیتی لکوهوی زوریان لی کبوت بهوه و، شرکه گان زور و جوړاوجور بوین، دوزگا

سردرداپته به کانی پیوستهان به پر کردنهوه و بهیز کردن هبو.

له ناو سردرداپتی په کیتی دا دو قهلی به خدایی؛ عهدولر مذاق میرزا عسوز،

عادل سوادی... تی دابو. عهدولر مذاق نعمات بهوه، عادلش لم کبونهواندا زیز بو

روشته تاران.

*

کبوه کی به کر پهرت

شا وکو دو چاره، حکومه ته کی جنرال نزهاری لی خست، له ۹ ی کانونی

دومی ۷۹ دا شاپوری بهختیاری کرد به سروکی و دزبان.

شاپور، تصنیف ۶۳ سال، سروزکی حیزبی تیران بو، که په کی له حیزبه‌گانی «جبهه‌ی میلی» بو. له وزارت‌تدکمی موصددهق دا چپگری و زبری کار و، په توهمی سوکایهتی به «مفاسی سلطنت» ۳ سال زندانی کرا بو. شاپور بلینی گونځی نزد شی دا، چونکه له لایهن شاره دانرا بو خوصینی دژی وستا و، داوای کرد دیوه به قیام بدری. حیزبی تیران و جبهه‌ی میلی حاشایان لی کرد. «قیام» تا نهات زباتر تشنه‌ی نه‌کرد و، گه‌بشت بوه شو کورتانی خملک که له ژبانی کوزمیل دا کاربگر بون، وه‌کو مانگرتی کریکارانی نعت و، له نفیاسی توهش دا کسمپونه‌ی دهره‌نانی نعت و دهره‌ناتی دارایی تیران. مانگرتی کارکروانی بانکه‌کان. مانگرتی رؤژنامو‌ه‌گانی تاران و، راوستانی همسو رؤژنامه‌کان. مانگرتی کارکروانی رادبو و تله‌فزیون. سربرای مانگرتی بازار.

لهو سردمه‌دا ولاخ بز راپراندنی کار و پووستی باره‌گاکانی پېشمه‌رگه و ره‌به و سندرگه‌گانی هیزه‌گانی حکومت هیزه‌کی پهنوخی گوزانه‌ی کله‌پهل بو. باره‌گاکمی بده‌کر پیژت له تزیک گوزمشیر بو. به‌زایه‌گانی گوزمشیر حیزبی تیرانی لی بو. کمره‌کمی بده‌کر پیژت پلمسه بوی هلی تیزان بو بز گوزمشیر. سربازه تیرانه‌گان کمره‌گهان وه‌کو ده‌کوتیکی به نرخ، گل داپووه بز خزیان. بده‌کر جوابی بز ناره بون کمره‌کمی بدنه‌وه. گویان نده‌ایه. له سر شو چه سربان سربازه‌گانی گرت و کمره‌کمی لی سفندنه‌وه. پاش چند ستماتی سربازه‌گانان نازاد کرد بو.

بختیار بیانیکی دهرکرد مامجملالی تاراتبار کرد به دسوردانه کاروباری ناوخی تیران. حکومتی عیراق جولانه‌گمانی له «تعمیم اعلامی» به‌هیزدا خنکانه بو. له میژ بو دزگاکانی راگه‌باندن هیچ پاسیکی جولانه‌ی کوردان نه‌کرد بو. هرچونی پاسیان بکوردینابه هر پیمان خزش بو تفانیت نه‌گمر به هزی ریکوتیکی وه‌ایشته‌وه بویه. له بژنده‌کی وه‌ها دا شیخ رزا وتویه:

بز کوی تبعاتی حمیری کرد له سرمان شیخ حسن
سیری کنن یاران! چ گزیندیکی گنرا نم کوه؟

* تیران له دوا قوناعی ئینقیلاب دا

له کاتی قیام دا، شار و ناوچه‌گانی کوردستان، هندیکیان نارام و هندیکیان جسم‌جولیکی کممی تی دا بو. له کاتیک دا له سرانسیری تیران دا ساواک کرا بونه کرونه و، له هندی جی داوودزگاکانین پی پیچا بونه‌وه، کچی له زود شرونی کوردستان ساواک هروه‌کو چاران هوکرانی نه‌کرد.

کوردستانی تیران بژشایی سیاسی و ریکفراوه‌ی تی دا بو. کادره‌گانی حدکا هشتا له عیراق و ولاتانی تری توروپا بون. کوزمیلی شورشگری زهم‌منکیشانی کوردستانی تیران (سازمان انقلابی زحمتکشان کوردستان ایران: سازکا) ژماره‌یکی کم کادری هبو، نیشویست خزی ناشکرا بکات و هندی پیروای سهریان هبو دهراری کاری جماعه‌ی و سیاسی و ریکفراوه‌ی. ریکفراوه تیرانه‌گانی وه‌کو حیزبی توده، جبهه‌ی میلی، چریکی لیدایی و موحاهیدینی خملک له کوردستان نه‌بون، چند

مهلاهدک له مهبلانی سیاسی دا چالاک بون و، خملک، لوان کز بونونه، وه کو شیخ عزیزدینی حوسدینی له مهلهاد، مهلا شیخ جهلالی برای له پانه، نه محمدی موفقی ژنده له سنه... کاتی غمینی بلورپان و هندی له گیراوه سیاسیه گان، دوی پهردرانیان، گهرانهوه مهلهاد، مهلا شیخ عزیزدین رهبری کورونهوی پیشوازی کوره گانی کرد.

به هملوشاندنی سازاک و رویشتنی شا و، دانانی شاپوری بهختیار به سروهزیران و، گهرانهوی خومهینی و تیکچونی وزارتهدگی بهختیار، به کردهوه له کوردستانی نیران دا دسهلاتی حکومت نسا بو. له زوری شاره گانی کوردستانی نیران دا «شورا» یان له پیاوه ناسراوه گانی شاره که پیک نهینا بو پهریوهردنی کاروباری شاره که پان.

* گهرانهوی حدکا

کادره گانی حدکا دهستان کرد به گهرانهوه بز کوردستان. د. نورهحماتی قاسملو، سکرتری حیزب، گهرایوه. زوریان له قهلاذروه نههاتن و، به نزدیک نسهدا تی نه پهرین، بی نوهی خزیان له نیمه بگهینن.

تینیا کسهان که له گهرانهوه دا له ناوزنگ سردانیکی کورنی کردین «هین» بو. نوه به گممین جار و دواجار بو من هین بیستم، له گهل سامجه لال و هاوریکانی تر پیشوازی به کی گهرمان کرد. هین لئو سردانه کورتدا له گهل من لوتنی نواند، له ناو قسه گانی دوشتی پاس کرد؛ به کیکیان پاسی توو وتاری کرد که له ۱۹۷۲ دا دهریاری زارواوه گانی کورنی زانباری کورد له قهینتاوه بز حفته نامی هاوکاریم نارد بو. وای پیشان دا که بز چونه گانی به دل بون. هین شو کاته له کورنی زانباری کاری نه کرد. بیگومان نسه نیشانی زیره کی بو شو ههسو ساله نسهی له پهر ما بو. دوه میان وتی؛ «شپهریکم بز شهاب و، شپهریکشم بز لهیلا قاسم نوسیره» شپهره کی بو شهابی دانا بو به تیکیان تیهلکیش بو له گهل نیره به تیکنی نالی که نالی؛ «نسته گانی راده کشین وه که شهابی نوره» نوهی بز لهیلاقی دانا بو، چوارینه که بو. نازانم بز مورجاملی نیسه «تیرتیجالی» دای نابون، یان پیشتر دای نابون و له پهر هملومرجی سیاسی عیراق بلای ناکرد بونوه، چونکه له هیچ پهره میکی تری دا بلای ناکرد بونوه.

لئو وتاردها که له سهر «زارواوه گانی کور» نوسی بوم، پیشنیارم کرد بو پهر له داتاشینی وشه تازه کوره و، پهر له وهرگرتنی وشه بیگانه، وشه خومالیبه گان کورکونهوه و ریز بکرین و بهراورد بکرین له گهل زارواوه زانسته گانی زمانه گانی کدا. نوهی ههبر له جی ی دهنری و، نوهی نهر تینجا وشه یز داتاشری یا بهخوآزی. وه کو نمونه که له جیهی کردنی تم منتهوه بز کورده نوهی وشه کوردی لیره دا به پادی ماسوستا هین هندی زاروی جوتیاری که نه چیهه خانمی زانستی کشتورکالوه تومار نه کم.

گنم له داچاندنوه تا هارین

گنم، به ماده کی ستراتیجی دانهری بز ژانی مرؤف و، ههونی له ولات دا به نیندازی کافی ژانی دانیشتوران، به کیکه له موجه سهره که به گانی داینکردنی «ناسایش خوراک» که نوهش کوله که به کی بنه تیه «ناسایش نه توهی» و.
پیش نوهی سه کهنی جوت و درینه و ناشی ناگر دای. پهره هینانی گنم

کارهای سخت بود.
 زموی بز ناماده نکراد. نمرز نگمر چند سالی بی نه کیلرا بی پنی نملین: «بهبار»
 خالصی به شیخ محمود نملی:
 بهبار کیلان و گای لمر، پیر و کچ خواستان، ژن و تدبیر،
 سهگ و جز، نمپ و نیستان، جرج و ناو کانی
 نگمر بهک سال بی نه کیلرا بی: «بور» و، نگمر بهکچار کیلرا بی «شیف»
 پیشینان وتویانه: «شمر له شیف و ناشتی له خرممان»
 نگمر دو چار کیلرا بی: «ورود».

نمرز به دو گاجورت بان به دو نیستر نه کیلرا. دزگای جوت پیک هات بو له
 وگاسن» که له تاسن دروست نکراد بز کیلان و، به «هموجار» نهیسترا به «مزان» و
 مزانیش به «ویژانهیر» نهیسترا به «نییر» وه. نیجر (نمیل، نیله) «کدلمه» ی ملی
 گاکانی به په کوبه نهیست، جورتیار به «نمقبزه» گاجورتکانی لی تخوری و بز هاندانان هز
 هزی لی نهگردن. پیشینان وتویانه: «هز هز حساب نیه، کز کز حساب»
 داچاندنی گنم پشت به باران نهیستی. پیشینان وتویانه: «چی پچینی، نهوه
 ندروستهوه». دواي «وهشاندنی تزوه» چاوهروانی بارانی پلله نهیون. تینچا گنم «چهکوبه»
 نهکا و سدر دهر نهیینی. پیش نهوهی گول پکا پی ی نملین: «کسر سیل». هندی چار
 کارزوله و بهرخزلهی بز لهور تی نهکسن. گنم «بنج» ی له خاک دایه و «سروت»
 لاسکه که پتی و «گول» نگری. پیشینان وتویانه: «به هزی گوله گفیکوبه چمندها گوله
 مرز و نار نهخواتهوه». سری همو دفکیکی «داسو» بهکی پپویه.

نگمر باران به نندازی پیوست بهاری و خاکه کهی «ریژن» و به «پیت» بی،
 نهوساله «هات» نهی و گنم به «پرشت» نهی. پرشت له برین داتاشراوه، گنم په کوبه یا
 زیاتری بریوه. نگمر باران له نندازی پیوست زیاتر بهاری «ژهنگ» له بنجه کهی نهادا.
 نگمر له نندازی پیوست کمتر بهاری، یا ناقه تی بز بی وهکو سون و کیسمله «شیره»
 کهی نهیون نهی به «کوفرو» و بان گولله که هیمی نهخوا، نهوساله «نهات» نهی.
 نگمر زو داچینرا بی و، زو گوره بی «همراش» و، نگمر درهنگ داچینرا بی
 و، درهنگ گوره بی «کوپه» به.

بز نهوهی له چاوهزار به دور و، له زموی ناحمز و نهبار پاریزاو بی نورنان له تاو
 پللی گمفکه کهدا هفتسواسرا و، بز نهوهی چوله که و سلی زیانه خوری لی دور بهخمنهوه
 «داهول» بان داننا. داهول زهلامیکه له پیرو دروست نکراد.
 که بی نهگه بی درونه نکراد. بز درونه خاوهنی گنم هندی کسی به کری نگرت
 پیمان نهوت: «پالنه» بان «مزور» پیشینان وتویانه: «له بی کسی دا رهجیب سهرپالنهها».
 بان له گدل په کیبا ریک نهکوت تا له هملگرتنی خرممان نهیمنهوه کاری تی دا پکا
 بهرامهر به بهشکی بهرمه کهی پیمان نهوت: «سهپان». پیشینان وتویانه: «شا به
 سهپانی خزی راناگری»، همروهها: «داس له سهپان نهشارنهوه»، همروهها: «خزسی
 خزوری سهپانی لهتکه همری ی مالی شخه»

گوله گنم که تازه بی نگات و هیشتا فمریکه، هندیکی لی ندرودن و به ناگر
 هلی نهپروین، نهی به «گولمهروزه» (قمره خرممان).

«دروینه» به کزمل «گله دروه» بان به تنها نکره. «دروه» به دس و به «داس» نکره. دروینه کمر بز نموی دستی بریندار نمیی «قهپان» ی له دس نکره و، بز نموی خور کاری تی نکا «کلاوقزوی» له سر نکره. قهپان له ناسن و کلاوقزوی له لباد دروست نکران. له کاتی درویندا سپان هر قولی گنم که به داس نموی له شونی خویا له سر نیز دانمی، پیمان نموت: «گزل» بان «سواله» دوی نموی چند گزلمکی نموی کزی نه کرده نموه نمور به «مئلز» و چند مئلزیکي کز نه کرده نمور به «شارا». گزل چندیکه به دس و مئلز به پامش و شارا به کزل هله شه گیری. له شارا گانه به کزل «کیشه» نکره بر سر «خرمان». له هندی ناوچه به خرمان نملین: «جوخن»
 جیگای خرمان له سر نیزیکي رفق ناماده نکره و خاوین نکره ایوه «کرشه»
 هکان به خری هله شه چتران.

«گیزه» به گا بان به نیستر بان به جهنم نکره. جهنم به نیستر راتد کیشرا. نکره گیزه به گا پکرایه سن تا چوار گایان به تنیشتی به کوه نمسته و «گیزه بان» به نعلیزه لی ی نمخورین. نمور گایه له ناومراستی خرمانه کده ای به کزله کده کوه به ستراوه نموه، پی ی نملین: «گای بنه».

حاجی قادر له پاسی سولتان عهدولحمیدا نملی:
 حاکمی ریگری معموره به، نازی دزی رز،
 وزهرا و وکلا گورگن رمعیبت گله به
 بز رمعیبت نمه، نمور گیزه و دمه کدی داناره
 زجر و توپخی مکه، چونکی خدای «گای بنه» به
 گای بنه نکره راهاتو پی باش گیزه نکا و، نکره خراب پی گیزه که نمشوی.

«گیزه شونین» له نموه «اکموتوه»

شوکری فزلی به شیخ محمود نملی:

گیزه شونینی که گای کونی به پادا له کنت

چاکه هر لی ی خوی، سمیری دم و کاروی نکره

به زلامی زورخورد و پهنیز، به لام پی بهرم نملین: «نملی ی گای گیزه نکره»
 کیشه و گیزه دو کاری سخت و نالوز و مانوکورن. بز به نکره کاری دوزار پی
 نملین: «گیزه و کیشمی زده»

دوی نموی خرمان کورترا و، دان و پوشه کدی له پدک جیسا به نموه، نکره به «تارم» نیواران به فینکی که «پای شمال» هلی کرد «شمن» نکره. پیشینان بز پیادی هله مرست وتویانه: «له هر لایه کوه با پی، نمور شمن نکا». شمن و کور پهنه کانی دس له شولی دار بان له ناسن دروست نکره و، دسکیکی دروی همر. کورتراوه که نمور به هر پا. دانده کدی قورسه له شونی خزی دا به نمور به و خرمانه که «سور» نمور و، «کا» به کدی سورکه با نمورد و دور نکره نموه. پیشینان وتویانه: «له سوری دوزانده، نموی له لپای تی هله پهنه نموه». «لایا» نمور گنمه که با به تریکلوه به دمی.
 گنم به جیسا و کا به جیسا خرمان نکره. گنمه که بز نموی نکره دزی لی پکری بهار پی تا نکره زوایه به تمخته کدی لوسی بان «مئلز» نکره.
 هر له سر خرمانه که له پیش دا به «کوه» (کلیگر، سمرن) گیزه ایانه گنمک

و نه‌گوتراوه‌گنی لی جه‌با نه‌کرایه‌وه، نه‌نجا جابریکی تریش به «به‌زنگ» (قهلبیر) نه‌پژایه‌وه بز نموی «سورگوزره» ه‌گنی بگرن. پیشینان وتوبانه: «قه‌ه بی‌گپزه، بی‌پپزه، نه‌نجا بی‌پپزه». گل‌گبر، شاشتره له به‌زنگ. پیشینان وتوبانه: «بهری روزه به به‌زنگ ناگپرت»

حریق له ستایشی شیخی بورهان دا نعلی:

بز گناری سمزه‌یی دوری گولی روت شین ده‌کم

خاکی کزی عیشتت به به‌زنگی سرم به‌زایه‌وه

دوای پاکگردنی نه‌پپورا. گنم به «ره» و «تغفار» نه‌پپورا. بز نموی به چاره‌وه نه‌یی له کاتی پیوان دا ژماره‌گانیمان له گدل ناویکی پپرزدا لیک ندادا. بز نموه له رمی به‌کم دا نه‌بانوت: «به‌ک هر خسویه»، له رمی چوارم دا نه‌بانوت: «چوار یاری پیغه‌نهر» نپتر به مجوره.

گنم به «نپ» و «ه‌زیر» و «جسوال» نه‌گسوززایه بز سال و، کا به «رشکه» نه‌گسوززایه‌وه بز «گادان» و ترخان نه‌کرا بز نالیکی نازل و ولاخ. پیشینان وتوبانه: «نموی له مشک بی جسوال نهدری»، بز زلدرخزی ه‌واتنه‌چی نعلین: «نه‌گبر کا‌که هی خوزت نپه گادانه‌که هی خوزته»، بز گاری بی هوده نعلین: «کا له پوش نه‌پزیری». بز ه‌لگبرسیتمری شهر و نیسته نعلین: «ناگبری بن کا» به. بز به‌کی شتی خدلیکی که به خوزایی به‌خشی نعلین: «خنه‌بهر له کا ندادا»

گنم ه‌ندیکی ه‌لنه‌گسرا بز «بنه‌تور» ی وهرزی داهاتو و، ه‌ندیکی نه‌کرا به «ساوره» و ه‌ندیکی بز خواردن خزیان نه‌کرایه «که‌ندو» یا «چال» و ه‌ندیکی نطرؤشرا.

بز ه‌اپن تمیرا بز تاش. تاش به تار نه‌گسرا. تاشه‌وان له نرخی ه‌اپنی دا پاره‌ی نه‌نسنده، به‌لکو «سزه» ی ورنه‌گرت. سزه به‌شیکی «پاریکراری» «پاراش» «که بو گلی نه‌دایه‌وه. پیشینان وتوبانه: «تاش له خیمالینگ و تاشه‌وان له خیمالی»، ه‌روه‌ها: «تاشی نوزان خرا نه‌پگپیری»، ه‌روه‌ها: «تاش به نوره نه‌گبری!».

نارد به «ه‌نله‌ک» نه‌پژایه‌وه و «که‌به‌ک» (سوس) ی لی نه‌گیرا.

نالی نعلی:

دورانبیه، وه‌ک ه‌نله‌کی سودا، سهری گپژم

بزه به ده‌لیتی مه‌نله ه‌رچی ده‌پژم

نارد بز نان و که‌به‌ک ترخان نه‌کرا بز ولاخ. له ناردی «به پیز» نانی باش و له ناردی «بی پیز» نانی خراب دروست نه‌کرا.

* گهرانه‌وه‌ی تیمام خومه‌ینی

خومه‌ینی له پارسیسه تارانی ه‌ژاند بو، گرنگی دیزگای راگه‌باندنی نوزانی. وه‌کو ه‌به‌کمل نعلی: نو کاتمی له نوقیل لا شانو بو، زوری کاتی له بهر عده‌سی تلفظیون دا به سمر نه‌برد. روزه ۴ تا پنج گفستوگزی روزه‌نامسوانی نه‌کرد و، له ۳ سانگدا تا گهرایه‌وه تاران زیاتر له چوار سمد گفستوگزی روزه‌نامسوانی له گدل ه‌زگانی راگه‌باندن: رادبو، تلفظیون، روزه‌نامه. کرد بو، بی بی سی، به‌کی بو له گرنگی نعلی نو دیزگایانه‌ی

رای گشتی نبرانی دژی شا و، به قازانچی شورش نوروژان.

نو تاکتیکی خومهینی بز بدگشتنی همو خلک دژی شا و، بز بیلا بنگردنی نبرتش به کاری هینا، تا نغندازه بیک زور سرکوتو بو. دسلائی شا و داوود بزگاگانی پرمو هملو شان نمبون. خومهینی خزی ناماده کرد بز گورانوه.

که رهختی گورانوهی هات، خومهینی له گنل چندن کسی له دسوپه ونده گانی لغواته: نبروغمسینی پنی صدرو، نبراهیم یزدی، قوطیزاده.. و نزیکوی ۱۰۰ روژنامانوان به فروکده کی «نبر فرانس» پرمو تاران به ری کونتن. کس نه بئزانی چیمان لی به سر دی: فرۆکه گمان پرم تدوینتوه، یان به سلاستی له تاران نئیشیتتوه؟ خومهینی له نهومی سرهوهی فرۆکه که دواي نهوی نوژی کرد، دۆشکمان بز راخست، تیرت نوست و، تا گهشتنه ناسمانی تاران هملنستا. چندن ملیون کس چو بون بز پیشوازی.

هندی شتی سهر لم سفیره نه گپرتوه، ره کو:

– لو کاتندا که له فرۆکه داهیزی و پی ی نایوه سر نوژی نبران بدکی له روژنامانوانه گان لی ی پرس: «دواي نو همو ساله دوربه که نیستا هاتیتتوه بو نیشتانه کی خوت و بدمجوره پیشوازی لی نه گمن، هستت چیه؟» له وهلام دا وت بوی: «هیچ»

– مورحسینی ره فیکدوست، که دواي بو به وزیر ی پاسداران، توتومیله کی تمام خومهینی لی خوروه بز نهوی له فرۆکه خاتوه بیبا بز شوننی خوی. له ریگا زهیدللا حیک قولی خوی هملکردوه و، به خال و میل نمفشاندهوش، دپته پورده بیان چندن جاری دست نمانی به جامی پیشوهی توتومیله کی خومهینی دا و، به خیر هاتتوهی تمام تهکا و جنسو به داپک و ژن و گچی شا نندا، چندن جاری نهمه دوباره نه گاتوه، ره فیکدوست جامه کی لای خوی دانداتتوه و، بز نهوی دوری بخاتتوه به توره بیهوه پالی به کاراوه نمنی. تمام نملی: «بز وای لی نه کی؟». ره فیکدوست نملی: «بی ندهی نه گکا». تمام نملی: «لی ی گفری با کسی خوی بکا، هر کسی به زمانی خوی عیبادت نه گکا»

*

له پرم قسره بانی ریگا نه پانتسوانی به نرتومسزبیل دویزه به رؤیشانی بدن. به هالیکوتس چو بز «بهمشتی زهرا» و، دواي نموش بز «حوسه نیبیه» بدکی تاران. له پوره کاروباری شورشه کی پرمه نبره. به گورانوهی پیشه وای شورش حکومته کی به اختیار همرسی هینا و، هندی بازارگان و زاره تیکی تازه له سر دواي نو دامزواند.

سردانی و فدی بدگیتی له خومهینی

دواي سرکوتنی شورش به چندن روژی، له کوزایی شوپاتی ۷۹ دا دسستی نوینراپتنی بدگیتی که پیک هات بو له: عومر مستمفا، د. فوتاد موصوم، فاضل کرم له ناورهنگوه چون بز تاران بز سردانی تمام خومهینی، د. چعفری شفیعی یش بز ترجومه له گلمان چو.

پشتریش له پارس و فدیکی بدگیتی که پیک هات بو له: د. فوتاد موصوم، عادل مراد، محمد بافرنی له تشینی دومی ۷۸ دا سردانیان کرد بو. نهمجاره بان عادل نخره بو نهم و فدیوه، لسه ناروحتت بو.

وه فدی که، له دپاره گدا پشتیوانی بدگیتی نیشتمانی له شورش نبران دهرنبران،

دیدارهایی پارسی به پیر نهیشتونه، داوای لی نکهمن که پشتیبانی بکا له خبانی گملی
عبراق به گشتی و خبانی گملی کورد به تایبته وی، پیوسته‌گانی جولانوه‌گمی نمدخنه
پیش چار.

خومسینی نملی: «من کابرایه‌گی روحانیم پاش چمند روژیکی تر نه‌چمونه بز قوم،
نمو شتانی نبوه داوای نکهمن کاری دوه‌له‌ته»

نموانیش تکای لی نکهمن دستور به دولت پدا کاره‌گانان بو جیبجی بکا.
خوسمین نموی خومسینی، نمو زهمانه زور نژیکی باپسری بو، نموش له
دانپشتنه‌گدا تمبی، تیمام به حسین نملی: ناگاداری دفتتری بازگان بکا کاره‌گانان
جیبجی بکمن. لمو کاتدا موهندیس ممدی بازگان سرورزیری نیران بو.

روژی داوی ناگاداریان نکهمن، که دفتتری بازگان کاره‌گانی به‌رو روی داروشی
فروهر کردونه سردانی نمو بکمن. فروهر روزیری کار و سرورگی هیزی میللمتی نیران
بو. وهغه‌که سردانی فروهریان کرد. په‌په‌ندی له نیران حکومتی نیران و به‌گیتی دا
دروست بو.

قسه‌گانی خومسینی وه‌کو «فتوا» حساب نه‌کران، له بهر نموه نهمبر قسه له
قسه‌گانی دا بگری و، سوناقشمی قسه‌گانی بگری. بزیه نموی نمچر بو لای و، به‌په‌ستایه
باسیکی له پاری سرنجی خویمونه بز رون بکاتونه، نمو دس پیشگیری بگردایه له قسه
کردن دا، به‌روزگانی و خواسته‌گانی باس بگردایه، داوی نمو که خومسینی قسه‌ی نه‌کرد،
باسه‌که کوتایی پی تمهات و دانمخرا، زور کس نهمیان نشزانی.

*

جولانوهی کورد له عبراق دا لمو کاتدا داپش به‌وو. لایه‌کی بنمالمی بازانی و،
لایه‌کی تری به‌گیتی بو. بنمالمی بازانی و، سمرانی پارٹی، تاوانبار بون به‌وی دوستی
شا و هاوکاری ساواک بون، له ناو نیران دا به‌دناو بون. مالا مستحفا له نهمبرکاوه
بروسکه‌بده‌کی به‌روزبایی و پشتیبانی بز خومسینی نارد، به‌لام هیچ روژنامه‌بده‌کی نیرانی
بلاوی نه‌کردونه، ناچار خویان به‌ پاره وه‌کو «نیملان» له هندی روژنامه‌ی تاران دا بلاویان
کرده‌وه. زوری نهمایاند بنمالمی بازانی له گمل سمرانی شورش و، کاره‌دمستانی تازه‌ی
نیران دوستایه‌تیبان تازه کرده‌وه.

تازه کارستانی هه‌کاری قوما بو، به‌گیتی و پارٹی به‌ خونی سمری به‌گتیری تهر
بون. همدولایان له لای کاره‌دمستانی نیران همدولایان نهدا، نیران به‌ لای خزی دا رابگیشی
و لایه‌گمی تر له لای نیران به‌دناو بکا. زوری نهمایاند لایه‌نی سپیمیش، که حسک بو،
په‌بنا بو. نموانیش، به‌ هزی محمد رحیم (خاله حاجی) بو، گمیشتنه لای سمرانی
شورش و، دره‌خپیان نه‌کرد له همدولایان بز به‌دناو کردنی همدولای ناکزک، به‌ داوی نهمان
دا هندی کس و تاقمی ترش هاتنه کاپوه.

له ناو ریکخراوه کورد به‌گتانی عبراق دا، به‌گیتی دو نوقتمی لاوازی همدو،
نهماره‌گانی به‌ ناسانی تمپانتوانی لای نیران بو دژایه‌تی به‌گیتی به‌ کاری به‌پن: به‌گمیان،
هاوکاری پیشمهرگه‌گانی به‌گیتی بو له گمل حدکا و کزوملمی زحمه‌تکیشان هژی
داوودمزگاکانی نیران. لم پاره‌به‌وه همر ناگادار به‌گیان همدو، داوی لی زیاد کردن و زل
کردن، نهمان گمیانده کاره‌دمستانی نیرانی. دوه‌میان، به‌گیتی چمپ بو، له ناو نموش دا

ریکفرایکی مارکسی - لنینی تی دا بو، تاوانبار کردنی په گیتی په کومونیزم، که سمرانی شورش له تهران دا په دوژمنی دین و نسلامیان دانغا، گاریکی ناسان بو. نه گبر ریکفراره کوردپه گاتی عیراق، له لای تیرانپه کان دژی په گتیری قسبمیان نه کرده ایه و، نه پهنه گاتی په گتیری بیان بز تیران ناشکرا نه کرده ایه، په دنگیچی په گتیری داواگاتی خزیان پختاپه ته پهرده میان، بیگومان ریزی کوردی عیراق زیاتر نهبو، لوانه پیش بو زوری داواگانپان که بریتی بو له پشتیوانی سیاسی و پارلمنتیانی مادی دژی پمیس، جیبیچی بویاید. بهلام همرزو پارتی، بز نموی باویری کارپه دستانی تیران په دس بهینی، بو ژاندموی ریکفراره گان و هیزه گاتی، خزی خسته خزمتی تیرانموره.

*

خلکی کوردستانی تیران، بو په کمپن جار بو، هست به نازادی پکن. چندین تاقی سیاسی له شاره گاتی کوردستان دا کموتنه هملی پیکونانی ریکفستان. کادره گاتی حدکا که تازه گفرا برونه، خسرکی کز کرده نموه و سازدانی خلک و پیکوه نانی ریکفرای ناشکرا بون. کادره گاتی کوملهی شورشگری زحمه تکیشانی کوردستانی تیران (سازکا) پیش خسرکی پیکونانی «ریکفرای چه تر» بون به نای جیا جیاوه. چریکی فیدایی و، حیزبی توده و، ده بان ریکفرای تری وه کو: سازمانی موجه اهدین، پیکار، وحدتی کومونیست.. خسرکی خز ریکفستان بون. نمیش رهنگدانموی هملومرجی سیاسی تاران بو.

له ناو تم ریکفراراندادا، سازکا، له چاو نموانی تردا له همسویان زیاتر کادری خوشناو و ناسراری هبو، هر له ناو تیران دا ماپونوه، ناوکیچی پچوکی ریکفراره بیان هبو. زمینتی گشه کردن و پهرسنندی نمان له همسویان له پارتی بو، بهلام به هزی جزوی بپر کرده نموه بیان و شپوهی کار کرده نیانوه نمانتوانی بون به گسوره ترین هیزی کوردستانی تیران. له کاتیک دا حدکا به هوی نو نایانگوه که له سرددهسی قازی محمد و جمهوریتی مهابادهوه به میرات بویان به جی ماپو، له ساوه به کی کورت دا هزاران کسمان کو کرده وه، هزاران چه کداربان ریکفست و، توانپان بون به حوگرانی راستمینی زور شار و ناچه. تم زبوتنه کتوره سمرانی حدکای غمورا کرد بو.

*

قازی و مهلا

حدکا له لایمن قازی محمد و پ د ک له لایمن مهلا مستمفاره دامسزونه راوه. قازی محمد دوی نهدام کرانی نهر حیزبه کی. ساوه به ک کز بو، تا سرکومتی شورشی تیران خزی بز یک نمفرابوه. بهلام کس له کادره گاتی حدکا همرگیز بیران لوه نه کرد بروه که په کیچ له پنصالی قازی پکن به سرزکی حیزبه گه بیان، نه گمرچی زور کس ناسراویان تی دا بو. به پیچموانی پارتی که هر له سردتاوه مهلا مستمفا و، دوی مردنی نمیش کوره گه بیان کرد، به سرزکی خزیان، بیگومان نهمه نیشانی پیشکورتی نیکری حدک ی تیران بو له چاو پدک ی عیراق دا.

*

له زماندا پهننارمان بز سازکا و بو حدکا کرد که:
- ریزانامه کی کوردی - فارسی ریزانه له تاران دویکن. پهننمان پی دان بز

کاریکی وها نیمش هارکار بیان بکین.
- یه کیستی پششیمی بز خورندکاران، لاران، نافرستان، ماسوستانان.. درست بکن.

- له تاو خویان دا تمبا و گونجاو بن و، له گدل کارم دستانی نازی نیران هبول بدن به زمانی نرم بدوین و، به گفتوگو کیشه گانیان چاروسر بکن.
همردولایان گالتیمان به پششیاره گانی نیمه نعات. لایان واپو، چونکه نیمه له پاش چنمدین سال خیمات هیچ سرگومونیکمان به دمس نهمناوه، تجرویدی کوردستانی عیراق بز نموه ناشی چاوی لی بگری یا سودی لی ورنگیری و، تگبیره گانیشمان به کملکی کوردستانی نیران ناپن.

*
سازکا به بیانوی نموی گادره گانی ناشکرا نین، له باتی نموی ریکفستنیکی سرانوسری، به ناوی خزیوه، له همرو شاره گانی کوردستان دا داخزوشی، له هر شاره به ناویکی جیواوزوه، ریکخراویکی دامیزاند له گدل ریکخراوی شاره گانی تر په پوهندی نموی. ناوه کان دریز و، له ژبانی سیاسی دا بملگی توندروی بوئ. وه کو:

- جمعیت دفاع از حقوق خلق کرد، له روسی.
- جمعیت دفاع از حقوق زحمتکشان و حقوق ملی خلق کرد، له سمنز.
- جمعیت مبارزه برای آزادی و حقوق ملی خلق کرد، له بزکان.
- جمعیت دفاع از آزادی و حقوق زحمتکشان، له تمغده.
- جمعیت راه رهایی زحمتکشان در کوردستان ایران، له مهاهاد.
- جمعیت دفاع از آزادی و انقلاب، له سنه.
- اتحادیه دهقانان مروان.

*
کعمال نوئاد دهرای نیم همرو ناوه دریز و جیواوزانه تسه بکی خوشی گبرایوه؛ کابرایه کی رهپوار له ریگایه ک توشی کابرایه کی سنه بی نمبی، لی ی نمپرسی: «هرا ناوت چیه؟» نلی: «به نعلناز گدل صعبو و نعلناو گدل شیرینوه، معروف چمنای باو کم نامی نیگم موللا محمد نسیمی شه گبری؟» کابرا به توره بیوه تی ی نمخوپی: «نیزم نامت چس» به کسر نلی: «محمد»

حیکمت له جیوازی ناوه کان و، له ناوه دریزانه چس برا تگسر بز نموی که خلک نیم گومیتانه به سره بخو له سازکا و، کاری جیماور بزانی، سیرانی سازکا له ودا به هله چوبن، همرو کس نمو گومیتانی به دسکردی سازکا نغزانی.

* پادگانی مهاهاد

روژی ۱/۱۲/۵۷ ی نیرانی، سرکردایتی حدکا پلاتیکی دانا به هاوکاری چمند نمفسرکی کوره دستی به سر پادگانی مهاهادا گرت. ۱۸ تانک و ۳۶ توپی سنگین و هزاران پارچه چکی تی دا بو. حدکا هیشتا زور لاواز بو نمیتوانی به ریکویکی دست به سر کملو نلی نار پادگانه کدا بگری. خلک رژانه ناوی تالان کرد و، نموی بز حدکا ماهوره تمنا نمو شتانه بو که خلک پیمان نمه گن زرایهوه. حدکا، وه کو حیزب،

کملکچکی نموتزی له چهک و دمسکوتهکانی ناو پادگان ودرنهگرت، بهلام نهم گاره که تفنیا ۸ روز دواي سرکوتنی شورش روی دا، ده لاقههکی گمورهی کرده نیوان سمرانی شورش و کوردهوه، به تابهتی حدکا که، وهکو گاریمهستانی نهران تهبانوت، هیچ دوریکی نهمو بو له «قیام» دا دژی شا، کچی دواي سرکوتنی «قیام» راستوخو کھوته دوزمنابهتی «تہنقیلاب».

*

نمورۆزی سنه

نهمسودی موفتی زاده، که لایهنگرهکانی خوی به «علائمه» ناویان نهمو، له سنه بههیزترین کسایهتی گوی لی گبراو بو. دژی ریکخراوه چهپهکان بو به گشتی، به تابهتی دژی ریکخراوه مارکسیهکان بو، له گیل حدکایش نیوانی نهمو، خوی لوان به زلتر نموتنی. تابهتوستیکی سوننی شارنزا بو، کیشمی نهنواپهتی کوردی به لاره گزنگ نهمو. له دواي سرکوتنی شورش بو بو به ناوندیکی دهسلات له ناو شاری سنه و دورویشتی دا. ژمارههکی زود تابهتوستی له دوروی خوی به ناوی «مهکتبی قورنان» وه گز کرد بووه. کاریمهستانی شورش نیوانیش هندی ناخوندی شهمیان به نوبتهراپهتی خویان نارد بو بز سنه، نیوانیش «دفتسر» یان دانا بو دهسلاتهکانیان له سمره ههمیر دهسلاتهکویه بو، کارابهک سمرهتشتی نهکردن ناوی صفدهری بو.

حدکا، سازکا، چریکی لیدایی، پهیکار، توده و زود ریکخراوی تریش له سنه بارهگایان دانا بو چالاکییان نموتاند.

له نیوان لایهنگرانی موفتی زاده و لایهنگرانی صفدهری دا هندی کیشی روی دا، بو بو به هزی تیکهیلچونی چهکنار. نهمه تمشندی کرد. خهلیک هلیان کوتابه سمر داووه بزگاکانی حکومت. «شهرهانی» یان چهک کرد و، چونه سمر «پادگان» ی سنه نموش بگرن. پادگانی سنه گموره و قهرهبالخ بو. هیزی پهلاماردههکانیش ناریکویپیک و تیکهیل و پیکهیل بون. زودی بز تالان چو بون. پادگاندهکه خوی نهدا به دهستوه بهوگری کرد و، له کرماشاننوه به هالیکوپتسر هیزی پشتیوانییان بز هات و، نهگیرا. بهلام شار کھوت بوه دمس خهلیک و، خروشاندهکه نه نهشت بووه. له تاراننوه دهستههکی نوبتهراپهتی پابهیز که پیک هات بو له: نایهتوللا سید مسعودی طالقانی، نهمولمسندی بهنی صدر، هاشمی رفسنجانی.. چون بز سنه بز لیکولیننوه له هوی شههکه و، گقتوگز له گیل نوبتهرانی ریکخراوه سیاسیگان.

نوبتهرانی ریکخراوه سیاسیگان له ناو خویان دا بهکگرتو نهمون، بهرناصههکی سیاسی هاویهشان نهمو، هر پدکهیان شتبیکی نموت و شتبیکی داوا نهکرد، ههمرشیان دژی سمرگرداپهتی دینی شورش بون. تهبانویست له سنوه نیوان بگوزن. سمرهقیام پیکهتان له سمر نموی که دانیشتوانی سنه خویان شورابهک هلبوزین بز بهرپهردنی شارهکهبان و، له تاراننوه کسبان به سردا نهمپیان.

لهو روژاندا چندیان گزونهوی چهساوهری فراوان گرا بو، نوبتهرانی ریکخراوه سیاسیگان قسه، یان وهکو خویان تهبانوت «سوخترانی» یان تی دا نهکرد، له پدکی لهو کزونهوانهدا که دهیان هزار کس تی دا ناساده بو، غننی بلوریان قسهی کرد بو. غننی بلوریان زیاتر له ۷ سال له زندانی شادا بو بو، له روژانی قسام دا نازاد بووه، نهگرجی

له سرگردایهتی حدکا بو بهلام به بهیروباور تودهیی بو، به هری سالانی درهزی زیندانوه له دنیا دابراو و بی ناگا بو له گورانهکانی هلمومرجی کوردستان. قسهکانی پیچسوانهتی چاومروانییهکانی خهنگ و، خواسته‌کانبان نهیی. ههزاران کس به یهک دهنگ قسهکانی بی تهرن و هاوار نهکن: «مامه غمینی بهیروبان، بهجزوه بو زیندان!»

* شعری نهمده

حدکا وستی به خۆپهشاندانیکى سیاسى - چه‌کدار پاره‌گاکه‌ی له نهمده به‌کاتوه. بو نمو مه‌سته له ههمو شاره‌کانی کوردستانی نه‌رانوه چه‌کداره‌کانی خۆی بانگ کرد بو کۆپه‌نوه له شاری نهمده. زله‌ایه‌تی دانه‌شتوانی نهمده نازمهن و، کورد کهمایه‌تیه له ناو شاره‌کهدا. نم خۆپه‌شاندانیه‌ی حدکا بو به هزی ترمس و وروژاندنی نازمهن‌ه‌کان. چه‌کداره‌کانی نه‌وانه‌ش دامه‌زوان. خۆپه‌شاندانه‌که بو به شعری کورد و نازمهن. شمر چه‌ند ره‌زیکه‌ی خایاند و، سهدان کهمی تی دا کۆژا و، سهدان مال و دوکانی تی دا تالان کرا. زله‌ی کورده‌کانی نهمده ناواره بون.

نم روداره سهرله‌ی منی راگه‌شا. کهمقه له‌کولینه‌وه‌ی په‌په‌ندی کورد و نازمهن. کهمسته‌یه‌کی زۆرم له لا کۆ به‌وه. کهمی «کورد و عهمج» ی لی په‌پدا بو.

* گرتنی پادگانى مه‌هاباد له ۵۷/۱۲/۱ و، گهمارژدانی پادگانى سنه له ۵۷/۱۲/۲۷ و، هه‌لگه‌یه‌تی شعری نهمده ۳۱ فوره‌یه‌ن ۵۸ (۷۹/۴/۲۴) نم روداوانه به دواى یه‌ک دا که هه‌شتا حکومه‌تی شۆرش خۆی نه‌گرت بو، به‌یروباوه‌کی زۆر خه‌راپی له لای سه‌رانی شۆرش و کاربه‌دستانى نه‌ران دروست کرد.

په‌شدارانی قه‌ام، سه‌ره‌رای جه‌اوازی به‌یروباور و پاه‌ی کۆمه‌له‌یه‌تیبه‌ان، ته‌نیا له سه‌ر یه‌ک مه‌سه‌له ریه‌ک بون، نه‌وش: دوژمه‌نیه‌تی شا بو، نه‌گه‌ینا به‌ره‌نامه‌یه‌کی په‌شه‌کی یا نامه‌ده‌کراویان نه‌بو بو قه‌ناغی دواى شا. ته‌نیا کهم که به‌ره‌چاوی روڤ و نه‌یه‌زانی چی نه‌وی خومه‌یه‌تی بو، خومه‌یه‌تی به‌ش له ههمه‌یان به‌ ده‌سه‌لاته‌ر بو. مه‌سلاتی له سه‌ر ده‌سه‌لات له ناو هالی ده‌نیه‌ی دا، مه‌سلاتی له نیوان هالی ده‌نیه‌ی و هالی نه‌دینه‌ی، له ناو سه‌رگه‌ردایه‌تی شووشه‌کهدا هه‌شتا به‌ لادا نه‌گه‌وت بو. جوهری ره‌یمی داها‌ئوی نه‌ران و، جوهری داره‌شتی په‌په‌نده‌یه‌کانی له گه‌ل ده‌نیه‌ی ده‌وه، گه‌رنه‌گه‌رنی که‌شه‌کانی ناو سه‌رگه‌ردایه‌تی بو. نه‌وه‌ی خومه‌یه‌تی و سه‌رانی تری شووشه‌که به‌یه‌ان لی نه‌کرد به‌وه: مه‌سه‌له‌ی نه‌ته‌وایه‌تی بو.

سه‌ره‌کانی مه‌هاباد و سنه و نهمده، خواسته‌ی سه‌یاسیه‌کانی کورد که دران به نوینه‌رانی حکومه‌تی شۆرش و خومه‌یه‌تی، کاربه‌دستانى نه‌رانی هه‌شه‌هار کردوه.

* حه‌شع: ناردی ناو درک

له ۹ ی نیسانی ۱۹۷۳ دا حکومه‌تی به‌عس «په‌یمانی ده‌سته‌یه‌تی و هاوکاری» له گه‌ل په‌که‌یتی سه‌زگه‌یت نه‌مه‌زا کرد. نم هه‌نگاوه‌ی به‌عس به لای سه‌رانی حه‌شعوه نه‌ودنه گه‌رنه‌گ بو، نه‌تر ههمو جه‌زه هاوکاریه‌کی بو جه‌لال نه‌کردن. به‌عس بو په‌شوکه‌ردنی ره‌زه‌کانی ناوخه‌شی وستی «جه‌به‌ه» یه‌ک له گه‌ل پارتی و حه‌شع نه‌مه‌زا په‌کا. لم جه‌به‌یه‌په‌دا:

۱. به‌عس له به‌یه‌رانی سه‌یاسی ناو جه‌به‌ه و ده‌ولت دا، «جه‌زه‌ی قه‌تبه‌د» و،

حزب‌دگانی تر حزبی دوم نبود. همو ره‌خندهک له داوودزگانگی حکومت و حزبی ده‌سال‌تدار نبود له ناو چوارچوبی جهبه‌دا تبریته دهره.

۲. ریکه‌ستنی سیاسی له ناو هیزه چه‌کنداره‌کان دا: جهیش، جهیشی شمعسی، شورطه، نمون. به تمنا پوانی بعس نبود، هیچ حزبیکی که بزی نبود حزباپه‌تپان تی دا بکا.

۳. ریکه‌خراوه پیشیمی و دیموکراتیبه‌کانی کربکاران، جوتیاران، قوتاپیان، مامزستاپان.. نبود بکا بخرن.

۴. حوکمی عبراق له ریگای «مجلس قیاده الشوره» وه به تمنا له دس خوی دا نبود.

له ناو سرگرداییتی پارتی دا نبود، به نایبیتی هندی لعوانی وزیر بون، به‌شدار بونی لم جهبه‌میدا به چاک نژانی، به‌لام ملام مستهفا بی سبود رهتی کردهوه. حشع بو سرجه قورسانه به تمنا له گمل بعس چوه جهبه‌سوده، به‌لام «بهره‌بکی سیاسی ناپرامبر» بو.

* سالی ۱۹۷۴ که شعری بعس و کورد دهستی بی کردهوه، دوسال زیاتر بو حشع هاوپیمانی بعس بو. چالاک قانونی دس بی کرد بو: ریکه‌خراوه‌کانی باره‌گای ناشکرایان له شاره‌کان دا دامفرزاند بو، رؤژنامه‌ی «طریق الشعب» و حفت‌نامه‌ی عمره‌بی - کوردی «الفکر الجدید - بیری نوی» ی له به‌غذا دهرن‌کرد و، له بهره‌دا بویون به تمندام و، به دو وزیر: عامیر عهبدوللا و موکوره‌م تالهانی، به‌شدار له وزارت دا و، به چند تمندامی: یوسف حفتا، شیروان عطلی نمین، محمد حامید قادر، محمد دلزار، نیراهیم حاجی محمود، حمه سعید جهیب، قادر ره‌شید، خهیری عهبدولله‌مید قازی، محمود فقی خدر، سامیه شاکیر، له داوودزگا کارت‌نویسه‌کانی حوکمی زانی بعسی دا (مجلسی تمغیزی و مجلسی تشریحی) دا، به‌شدار کرد بو.

حشع له سره‌تادا هسوی زوریان له سر هاوکاری خویان و بعس هه‌لچنی بو، «پیمانی دزستاییتی و هاوکاری» له گمل بده‌کیتی سؤلیت و، «ریگای ناسرماپداری» بعس و دروشمه بره‌مقداره‌کانی، به جزیری سوری له سرانی حشع شهواند بو، کسبکی خاوین نغزونی دریزی وه‌کو عزیز محه‌مدی سکرتری بده‌کیمی کومیتیمی ناوه‌ندی حیزه‌که، چاوه‌روانی نموه بو صددام حسین به‌پته «کاسترو» ی عبراق و، سره‌نهام حزبی شپوعی و حزبی بعس ته‌کللا بون و، بون به بکا حزب.

له مملاتی ی بعس و کوردا سالی ۱۹۷۴، حشع همو قورسای خوی خست بوه لای بعس. له سر ناستی دنبا، هولیکی زوری دا، شورشی کورد به‌دناو بکا و، له همو حیزه کومونیستی و سوسیالیستیبه‌کانی دنبا دابیری. له سر ناستی ناوخوش، هرچه‌بکی بی گرا له بوازی سیاسی، راگه‌باندن، چه‌کدار، تنانیت کورده‌نموی دهنگواس و هوال بز حزبی بعس و دزگا نمغیبه‌کانی کروی.

* حشع سالی ۱۹۳۴ دامزراوه. له ۱۹۳۴ بوه تا سالی ۱۹۷۹، کاتی جیابونموی له بعس، تمنا ۲ جار کونگری گرتوه.

کۆنگره‌ی سێبەینی حیزب، له تەمەنی ٤٢ ساڵی حیزب دا، له ژێر درووشم: «دەس له ناو دەس بۆ پیشەوێ بەرەو دامەزراندنی سۆشیاڵیزم له عێراق دا» له ناوەراستی ئایاری ٧٦ دا له پاره‌گای حیزب له گهرگی مەسح له بەغداد بە ئاماده بونی ٣٠٠٠ ئەندام بەسترا. بەلگەنامەکانی کۆنگره‌که به زوێ تەرخان کرا بو بۆ پەها هەڵدانی دەسکۆتەکانی هوکم و، بەرەو.

عەزیز مەحمەد لێو تەقیرەدا که به ناوی کۆمیسێتی ناوەندییەو له بەرەدەسی کۆنگره‌دا خۆڕەندییەو له چەند جێگا بەکی دا بەمچۆره پاسی جۆلانەوێ کۆردی کرد:

- «وێقف ئی مقدمة منجزات الجبهة وضع قانون الحكم الذاتي لمنطقة كردستان وتصفيه التمرد اليميني الرجعي فيها»

- «وان انهيار التمرد الرجعي المسلح خلق امكانية موضوعية افضل لتطبيق الحل السلمي - الديمقراطية للمسألة الكردية»

د. مەسکۆرم تالەبانی، که ئەوسا بەکی بو له دو وەزیرەکی حەشع له ناو

وێزاردەکی بەعس دا، له ستایشی ئەو عەفرەدا که بەعس بۆ بەشداریی جۆلانەوێ کەسی دەکرده، سەر و تارێکی به عەرەبی له ژێر ناوتیشانی: «اشدا. علی الکفار رحما. بێنهم» بۆ گۆژاری «رۆژی کوردستان - شەمس کوردستان» نوسی. ئە و تارێکی کەدا که به کۆردی بۆ هەمان گۆژاری نوسی بو به پۆنەي گرتنی دو کۆنگره‌ی جیباوازی کۆمەڵەي خۆڕەندکارانەو به هێزی ناگۆکی بەکێستی و پارێشەو، ئەم دو لایەنی شۆبەاند بو به سەگەکانی لەبەلان و تەپەلو.

پێشخۆشەحالی ئاشکرای حەشع به تیشکانی بزووتنەوێ کۆرد و، پەشتیوانی له رێککۆتیی جێزاتیر، له لایەکی بۆ رازی کۆردنی سەرکۆراپەتی بەعس، به تاپەتی سەددام حەسین و، له لایەکی ترەو له بەر ئەو بو رای ئێزانی ئەو بۆشایە گەورەي له ئێفجاسی ئاشبەتالی سەرکۆراپەتی پارزاتی دا دروست بو، هەمان پر ئەکریتمەو. ئەمە خەبالبکی بەتال دەچوو. بەعس ئەبویست خۆی بۆشایەکه پر بکاتەو. که له مەسەلەي کۆردا بەک چاو بوو و، ئیتر ئیشتیکی به حەشع ئەما، کۆتە ئەنگ هەلچەنێن به پەنکه‌کانی حیزب و، ئازاردانی ئەندامەکانی پەلەکانی خوارەو.

کۆمیسێتی ناوەندی له ئازاری ١٩٧٨ دا کۆمەنەوێ ئەواری ئەندامەکانی کۆرد و، راپۆرتیکی درێژی له سەر هەلووسەي جیبهانی و، عەرەبی و، ناوخۆی پەلا کۆردەو. مانشیتی راپۆرتەکه ئەمە بو: «صيانة التحالف الوطني وتعميق المسيرة الثورية مهمة كل قوى شعبنا التقدمية».

سەرەتا راپۆرتەکه بەمچۆره دەس پی ئەکا:

«شهد العالم خلال السنة المنصرمة - منذ انقضاء الاجتماع الكامل الاعتيادي للجنة المركزية في ١٨ / شباط ١٩٧٧ - استمراراً لعملية تغير ميزان القوى لصالح القوى الثورية العالمية، وفي ظلّيتها المنظومة الاشتراكية.

فقد تحققت في بلدان المنظومة الاشتراكية، وفي مقدمتها الاتحاد السوفيتي، انجازات كبيرة في تنفيذ خطط تطوير الاقتصاد الوطني على طريق تعزيز اسس المجتمع الاشتراكي المتطور، وبناء القاعدة المادية والتکنيكية للشعبوية، و احراز منجزات ضخمة في مبادئ العلم والتکنيک، وتعزيز القدرة الدفاعية، وترويض التلاحم والتعاون الوثيق بين الاحزاب الشعبوية

في بلدان المنظومة الاشتراكية، ويتميز التكامل الاقتصادي فيما بينها.»

له پاسي هملو مخرجي تاوضه دا واي نهوي ستايشي سياسي عيراق نهكا له دوژمنايهتي پيلانهكاني نيمسرياليزم و سهيو نيزم و كونه پهرستي دا، پاسي خوش بوني گوژمراي نوز له كهرتهكاني گدل و، بهديهني صافي شارستانه نافرتهان، نهكا، نهجا نهوسي: «دواصل العراق سياسته المعاديه للامبريالية، على الصعيد الدولي، وساند سياسته التعاضد السلسي والافتراج الدولي ونزع السلاح، و عارض بحزم سباق التسليح و انتاج القنبله النيوترونيه. و قدم الدعم السياسي و المادي لحركات التحرر الوطني في اسيا و افريقيا و امريكا اللاتينه. و كان موقف العراق في منظمه الامم المتحده و وكالاتها و المنظمات العالميه بارزا في الدفاع عن مصالح الشعوب و التصدي للسياسه الامبرياليه.

ان مسيره العراق التقدميه هذه تثير حقد الدوائر الامبرياليه و الصهيونييه و الرجعيه، التي و احت تخطط، ضمن الهجمه الشرسة على حركه التحرر الوطني العربيه للتاسر على العراق. و اصبح العراق هدفا مباشرا لهذا التاسر، خاصه بعد التطورات الاخيره، في اوضاع المنطقه، اثر زياره السادات للقذافي المحتله و تزايد المساعي لاحياء الاحلال العسكريه الرجعيه - الامبرياليه، و تزويد السلاح الامريكي بكميات هائله و نوعيات متطوره الى الانظمه الرجعيه في المنطقه.

وما له دلالتاه الخاصه، بهذا الصدد، اتساع الحمله الفكرية و الاعلاميه الامبرياليه - الرجعيه ضد العراق. اذ دابت وسائل الاعلام، بشكل ملحوظ مؤخرا، في بعض الدول الرجعيه في المنطقه و القوي الرجعيه و اليمينييه في الداخل، على السعي لشفق الصف الوطني، و اثاره الخلافات بين اطرافه، و مهاجمه الجبهه الوطنيه و القوميه التقدميه، و التحالف بين حزب البعث العربي و الحزب الشيوعي العراقي، و تسخير العدا، للشروع به و التشكيك بعلاقات الصداقه و التحالف مع الاتحاد السوفيتي، و مهاجمه تعزير القدرات الدفاعيه للعراق، و التهديد باثاره المصاعب الداخليه و تقديم المساعدات للعناصر المعاديه للسلطه الوطنيه.»

هبركس به چاوي بهرورد و رهنهوه لم راهورته ورد بهبتهوه بهزيه به جمعاوهری حشع دا دپتهوه، چ سرگردا پهتيدکي ههوه، و، چونی سرگردا پهتيدکي کرده، دهرارهي حيزي بهس ههوه بزچونهکان پهچهوانه دهرچون:

- عيراق له چوارچيهوي سياسي نيمسريکي دا پهيماني جهزاتيري له گدل شا مور کرد هو، بز نهوي کيشي کوردي له گول بهبتهوه و، دستي بهتال بي بز دوژمنايهتي سوريا، چونکه سوريا لهو کاتدا دژي ريککوتني «فصل القوت» ي نيمسرايهلي - عهره ي بو.

- عيراق خهريکي دوستکردني چدکي کوشتنی به کوزملا هو: چهکي ناوکي، کيميايي، بايولوجي.

- عيراق سياسي پهکوه زبان به ناشتي نهگرت هو، له گدل دراوسپکاني: سوريا و نيران ناگورک هو، زودي نهخاپاند هيرشي کرده سفر نيران جهنگيکي خونواوي دروي هيلگيرساند له ههوه ميللت سعادان ههزار کس کوژا و، سعادان مليار دولار زياني مادديهان لي کوت.

- ستايشي بهکبتي سؤليت و پهشکوتني نابوري و تهکنولوجي به راست دهر نهچ، چونکه نهوش ههرسي ههنا و، که حشع بهر ليدان کبوت نه سؤليت و، نههچ

ولایتکی تری «مناظره» ی ولاتانی سوسیالیستی له سوری ههلا نهدایه و، له سوری نەکردوه.

*

بەعس لێو کاتێوه هات پێنه سەر کار دەستی بە سەر ههسو رۆژنامهکانی عێراق دا گرت پو:

- الشوره، رۆژنامهی سەرکردایهتی حیزبی بەعس پو.
- الجماهویه، رۆژنامهی وهزارهتی ئههلام، واته رۆژنامهی حکومهت پو.
- الشاخیه، رۆژنامهی پارتی پو، دواى دەس پێ کردنوهی شەر بەعس خۆیان به ناوی حیزبه کارتۆنییهکانی کوردوه دهیان ئەکرد. دواپهتر ناوهکهیان گۆزی به العراق.
- طریق الشعب، رۆژنامهی حیزبی شیوعی پو.
- حهفتننامه و مانگنامه عهڕهیی، ئینگلیزی، کوردی، تورکمانی که له عێراق دهرتێهون، ههسویان سولکی دهولت پون، رۆژنامه و گۆنقاری تازاد یا سولکی تایهتی نهما پو.

- الراسد، کۆلکه رۆژنامهیهکی عهڕهیی پو له پاشماوهی رۆژنامهکانی سهردهمی عارف، کههرایهکی قهلمهفرۆش به ناری: مصطفى عبداللطيف الفکجکی، ناو به ناو به فرمانی بەعس، بۆ پاسی باههتیکی تایهتی، پلاوی نەکردوه.

دواى پلاوکردنوهی راپههتکهی حشع، «الرأسد» ههر چوار لاپههکهی ژمارهی ٤٢٨ ی رۆژی ٢٩ ی نیسسان - ١٢ ئایاری ١٩٧٨ ی بۆ بههرهبرچدانوهی نهم راپهزته تهرخان کرد پو. به مانشیتیهکی گهوره نوسی پوی: «نهج غیر موضوعی علی حساب الحقیقه: مناقشه تقدیه للتقرير السياسی للجنة المركزيه للحزب الشيوعي العراقی». ديار پو بەعس نهمر نیشی به حشع نهماپو، کههری پێ نەکرد، حشع نهمو له فهکهی خۆی تی پگهپشتایه.

ههسو نهم مداح و سمنایه، حیزبی بەعسی رازی نەکرد، له مانگی مایس دا ٣١ نهمای حیزبی شیوعی، به تاوانی نوهی له ناو ریزی هیزه چهکدارهکانی عێراق دا ریکهستیان دروست کرد پو، به نهمدام سوکم دا و نهمامی کردن و، کهوته گرتن و راوتانی نهمامهکانی. سەرکردایهتی حیزب چاوهڕوانی ههرشی وههای نهمکرد له بهر نهموه ههچ پلاتیهکی نهمو بۆ خهپارستن. ههسو ههولدهکهیان نهموه پو عهزیز مههمهد چو بۆ بیهینی سههدام بۆ نهموه تکای لی پکات نهمگر ههر نهمامیان تهکات، له رۆژی دامهزراندنی حشع دا نهمامیان تهکات، بهلکو جیهههیی کردنهکهی چهند رۆژی دوا بهخات، بۆ نهموه نهمو یادهیان لی تیک نهچی و سوکاپهتیهیان به سهردا نهیت. نهمامانی سەرکردایهتی به دواى پدک دا چونه دهرهوی عێراق. به ولاتانی سوشیالیستی و بهمهن و لوبنان و سوریهادا پلاو پونموه. چهند کهمپهکیان له بهغداد و کوردستان مابونموه. دهزگاکانی نهمن شیوعیهکانیان زهلیل نهمکرد، نهمیان گرتن و پاکانهیان پێ نهمکردن و، نهمهترههیان پێ نهموسین.

لێو ههلوهمههجه سهختمدا که شیوعیهکانی تی کهوت پو، مهلا نهممهدی پانیخیلاتی: نهمامی کومپهتی ناوهندی حشع، له شوپاتی ١٩٧٩ دا گهپشته ناوهزنگ. مامجههلاکی بهینی. مهلا نهممهد نهپهزانی حیزبهکهیان به نهمای چهپه و چی نهکا. لێو کاتمدا دهسهلاتی حکومهتی ناوهندی له کوردستانی تهران دا نهما پو. ههکنا خهڕهک پو دهسهلاتی پهیدا

نه کرد. چو بژ نهران لوی سردانی حدکای کرد، به تمامی تیره بو کادر و نمندامه راوتراو و لبقوماروه کاتبان له کوردستانی نهران دا نیشتهجی بکا تا ناسوی سیاسی رۆن نهبیتوه و، دهرته کوی که په پوره نندیه گانی نهران نومان و حیزبی بهعس به کوی نهگا. وا دبار بو حدکا به دهنگیموه نهمات بو. مهلا محمد گهراپوره ناوزهنگ باره گاههکی پچسوی دانا. سرکرداینتی بهکیتی هندی چهکبان به دباری دایه و، خهرجی ژهانی باره گاههکی وه کو ههسو باره گاهانی تری بهکیتی دایین کرد. تاک و تیرا شیوعیه گان نهگه نیشته بنکه کوی خزیان و، بهکیتی «تعلیمات» ی دایه به ههسو ریکه خراوه گانی و پیشه سرگه گانی له ههر کوی پدک ههر شیوعیه ک پیوستی به پارمندی بو کۆمهکی بکمن، به تابهتی بژ دهرهاز بۆن له چنگ داوودزنگه گانی بهعس. له نمندامانی کومیتهی ناوهندی حشع: فاتح رسول و توما توماس و، هندی له کادره ناسراوه کاتبان گه نیشته ناوزهنگ. بهمجوره سدان شیوعی دهرهاز کران و، زوری پی نهچو ژماره بان گه نیشته چهند سده کس.

مامجدلال و هاوری گانی تر به خۆشبههکی زۆروه جیاهرنوهی بهعس و حشع بان وهرگرت. بهکدم، چونکه لاپان واپه به هاتی حشع بژ شاخ، پشتیوانی بهکیتی سۆلیت و ههسو حیزبه شیوعیه گانی دنبا له گهله خۆی نههینی بژ شاخه گانی کوردستان. دوهمیان، بژ چونه کاتبان سههارهت به حیزبی بهعس و سروشتی رۆمه کوی و، پاشه بۆژی هاوپهیمانیستی شیوعی - بهعس، به راست دهرچر بو.

*
له مانگی نیشان دا بههاندین نوری و کهریم محمد به دوا ی بهک دا گه نیشته ناوزهنگ. ههره وکیان له سوریاوه به ریگای تاران دا هات بۆن. نومان هاوری گانی خزیان و نهمیان ناگادار کرد که حشع بهاری داوه خهباتی چهکدار بکا بژ روخاندنی رۆهی بهعس و، نهیانوی بهره بهکی سیاسی فراوان له ههسو هیزه عیراقیه گانی نهاری بهعس پیک بههین. بههاندین و کهریم زور نهمانوه گهراپوره بژ نهران له پوره چونهوه بژ سوریا. مهلا محمد بهش زوری وخته که له نهران بو، به زوری فاتح رسول له ناوزهنگ بو. نا نهو کاته جگه له ناوزهنگ له هیچ جیگاههکی تر بنکه بان نهو و، ههشتا مفرزه ی چهکدارهشان دروست نه کرد بو.

سهرانی حشع به پدک چاو سهیری بهکیتی و پارتیبان نه کرد. له ناگۆکی نومان بهکیتی و قم دا، نهیانوست دهوی ریش سهی بههین. کهرته ههولدان بژ نهوی له گهله قم پش دوستاینتی دایه زۆریان. قم نهو کاته هیزهکی سیاسی بهدناوی دایهراو بو له هیزه گانی تر، پیوستی به دوستاینتی حشع ههسو، بژ نهوی ناویانگی خۆی چاک بکا له ناو کۆره پیشکۆت خراوه گان دا، حشع پش چونکه له گهله بهعس هاوکاری کرد بو دۆی شورشی کورد و پارتی، نهیوست نهو واپوره ناشیرینه ی خۆی له گهله پارتی پاک بکا تیره. راستیه گهیشی حشع پیوستیهکی زوریان به پارتی ههسو، چونکه نهوان له بادهیان نهیان توانی بژ کاری حیزبی و هاتوچینی سوریا، ریگایان بهدن یا ریگایان لی بگرن. سهرانی حشع بهرامسهر بهعس باوهریان واپه: بهعس لهو رۆزهوه خراپ بو که له مانی داوه.

له ههسوی سهیرتر نهوهو، حشع نهوسا و نهیستایش خۆی به نوینه ی (تهبار) ی دیموکراتی دانهنا. که هیزه گانی موعارهضی عیراقی پۆل پۆل نهکران بژ (تهبار) ی قهوسی

عربی، دینی، کوردی... نو خوی به نویی تمیاری دیموکراتی داننا. له کاتیک دا گۆمۆنیزم، به تاپستی لمر زمانه‌دا، باوری به دیکتاتوریدی پرولیتاریا هه‌و نەک به دهوگراسی.

من خۆم پێشتر هیچ تیکلایه‌که‌م له گه‌ل سهرانی حشع نه‌و، کهم له سهرکرده‌گانیان له نه‌که‌وه نه‌دی بو، و نه‌ناسی، به‌لام له سهرده‌ی «اتحاد الشعب» و «نازادی» هه‌ تا سهرده‌ی «طریق الشعب» و «الفکر الجدید» و «الثقافه الجدیده» هه‌ ده‌وام رۆژنامه و به‌لاو گه‌راوه‌ نا‌شکرا و نه‌په‌یه‌کانم خه‌ینه‌ پهنه‌وه، و چاره‌ی روه‌تی سیاسی و ناگۆکیه‌کانی ناو ریزه‌گانه‌مانم کرد بو. زۆر له هه‌و په‌کانم که پێشتر ناوی هه‌ندی له سهرکرده‌گانی حشعی به‌ست بو، که ده‌یان سال نه‌فدای گۆمبستی ناوه‌ندی و، مه‌که‌ستی سیاسی یه‌ن و، له سۆفیت خه‌ینه‌ پهیان و، سهرانی چه‌ندین گۆنگه‌ی جیهانیان کرد بو، وایان نه‌زانی ته‌عانه‌ سیاسی زانا و به‌یست و، نه‌په‌سرفی هه‌له‌کوته‌ن، تین و ته‌وژمیک سیاسی و ئایدیۆلۆجی به‌ جوله‌نه‌وه‌که نه‌دن. دوا ناسه‌ن و تاشنا یه‌ن، وه‌کو ته‌لین: «ده‌نگی ده‌هۆل له دور خۆشه‌» ده‌رکوت زۆری ته‌عانه‌ کسانێ بی ناگا یه‌ن له روده‌وه‌گانی کوردستان و عه‌راق و ناوچه‌که و ده‌یا. سهرچاوه‌ی سه‌ره‌کی رۆشنه‌بیریه‌ن هه‌ندی له تاهه‌له‌که و کتیه‌به‌کانی «دار التقدم» و، سهرچاوه‌ی ناگاداری و زانه‌په‌یه‌گانه‌شیان به‌شی عه‌ربی راده‌ی مۆسکۆ بو.

* جیاپه‌نه‌وه‌ی به‌زوتنه‌وه

تیه‌ له خۆشیی روه‌خانی شا و سهرکوتنی گه‌لاتی نه‌ران دا یه‌ن، هه‌زار و به‌ک هه‌یوای سه‌وز و سورمان له سه‌ر هه‌لچنی بو، له پر به‌کیتی ده‌لاهه‌به‌کی تی کوه‌ت. نه‌ووه‌ی ۲۹ ره‌سول مامه‌ند به‌ره‌گانه‌ی خۆی له زه‌لی وه‌ گۆزایه‌وه یز گۆره‌شه‌ر و، د. مه‌حمه‌د عه‌لی عه‌سه‌نایش له ناو ریزه‌نگه‌وه چه‌و یز لای. به‌مجۆره به‌زوتنه‌وه جیاپه‌نه‌وه‌ی خۆی له به‌کیتی راگه‌یه‌اند و، د. مه‌حمه‌د یه‌ش دورگوتنه‌وه‌ی خۆی نا‌شکرا کرد و، «به‌زوتنه‌وه» و «گومبستی ناماده کردن» په‌که‌وه گه‌وتنه هه‌ولی دروستکردنی چه‌ینچه‌کی تازه. چه‌ند رۆژی به‌و حه‌زم له سه‌ر به‌هه‌ات بو. حه‌زم نو زمانه «امین سه‌ر» ی «قیاده‌ی قطری» ی چه‌ینس به‌عسی سه‌ر به‌ سه‌ریا و، له‌په‌سه‌راوی «مه‌کتب شه‌ون العه‌راق» بو له «قیاده‌ی قه‌ومی» له شام. هه‌وله‌یکی زۆری له گه‌ل دا یه‌ن، جیاپه‌نه‌وه‌که‌یه‌ن دوا به‌هه‌ن و، نو په‌که‌وته ناوێ یز چاره‌سهرکردنی ناگۆکیه‌کانی نه‌وان به‌کیتی و نه‌وان. هه‌وله‌که‌ی سه‌ری نه‌گرت بو.

نم تاقه‌ له‌م جیاپه‌نه‌وه‌یه به‌ ته‌مای چه‌ند شتی یه‌ن:
- لایان و به‌ر ته‌گه‌ر له به‌کیتی جیاپه‌نه‌وه و، سه‌ره‌خوی سیاسی و ره‌که‌راوه‌یی و پێشه‌رگه‌یه‌ن هه‌یی، زۆتر گه‌شه ته‌که‌ن و زیاده ته‌که‌ن و، به‌هه‌ز نه‌ن.
- لایان و به‌ر ته‌توان خه‌تی سه‌هه‌م له نه‌وان چه‌لالی و مه‌لایی دا دروست به‌که‌ن و، هه‌سه‌نگی نه‌وان ته‌م دو چه‌ینه‌ ته‌یک به‌دن. زۆری پێشه‌رگه‌کانی هه‌ردولا و، نه‌ندام و کاده‌گانه‌یان که له ناگۆکی ته‌م دولا یه‌، شه‌ری به‌راگۆژی به‌زار یه‌ن، له هه‌ن کۆ نه‌نه‌وه.

- لایان واپر حکومتی عهراق ناماده به په رنگای گفترگونی سیاسی چاروسری کپشوی کورده بگا، بهلام پهکیتی بز رازی کردنی سوریا و توج دروزه به شهر نهدا، نهگمر نعمان سرهخو بن په جیا له پهکیتی نهترانن له گدل بهعس رنگ بکمون.

بز جیاپوتنوه کهپشیمان چمنه بیانیپهکیان نهپیناپوه:

- مامجدلال تاکوروه، گوی ناداته سرورگداهتی به کورمهک، بیروراکائی خوبی نسمپینی، توره نمپی و ریزی شعوری هاوریکائی ناگروی.

- مامجدلال په لای کوزمهلهدا داتمشکینی، کومه له له سر حسابی بزوتنوه به هیز نهکا. له داپشکردنی چهک و پارهدا زورتر بشی کورمهک نهدا، کورمهلهش «ماوی» و «مطرف» ن، دژی دین و ملان و، دژی ناغا و سروک عشیرهتن.

هیچ همول و تمهلاپهک بز پشیمان کردنوهپان لم هینگاوه سوری نهگرت. سور بون له سر هملوستی خزیان. حدگایش، به تایهتی د. قاسطو، که شو گاته بهون به هسزیکي گسرتگ له ناچهکهدا، هانی داپون و بملینی داپونی پارمهتسپان هدات و کارناسانپان بز پکات.

*

رسول مامند له سرهتادا که چوه گوروشیر و جیاپوتنوهی بزوتنوهی له پهکیتی راگهباند، له تمدانانی سرورگداهتی: تایهزی عملی والی، حاجی حاجی نبهراهم، سههد کاکه، قادر عزیز، ملا ناصیح و، د. محمودپش، قادر جهاری و عدنان موفتی له گدل روپشت بو. په هسویان ۱۵ کسبیک نهبون. جیاپوتنوهی رسول شتیکی چاوروانکراو بو، بهلام روپشتنی د. محمود بز همومان کتوپر بو، چونکه هیچ کائی باسی شتی وای نهکرد بو. بهلام دواپی دهورکوت د. محمود دهستیکی بالای هسپو له هاندانی رسول و هاوریکائی دا بز نم کاره. نیمه که دانیشتین بز لیکولینوهی کپشهکه و، دیارکردنی هملوستی پهکیتی لغوان، گپشپینه شو باوروی مادهم نموان به هاوخعباتی نیمه رازی نین خواحانیان بی و، هرکسبیکي کمش نمروا بز لایان رنگی لی نهگرن خرا حافیزی بی.

نم کاره هیزهگانی پهکیتی و ریکخراوهگانی بزوتنوهی له سروانسری کوردستان دا لغت کرد و، پشوی و ناژاوهی قولی خسته نار ریزهگانی پشمرگهوه. پاش چمنه روژی هندی له فرماتندهگانی پشمرگهپش جیاپوتنوهی خزیان راگهباند. به کوردهوشی هرروزوی سرورگدهگانی بزوتنوه و، ریکخراوهگانی و کادرهگانی و پشمرگهگانیان لیسان جیا پوتنوه. هرمر مستطفا مایهوه، نموش کسی له بزوتنوه به دهوروه نهبو.

مامجدلال حفزی نهگرت شو راستیه بملینی که: بزوتنوه له پهکیتی جیا بزتوه، پدکرو نهپوت نیمه پالکی بزوتنوهبه و بزوتنوهی راستهپینه له گدل پهکیتی ماون. له گدل کاک هرمر کسی گسرت بز توهی بزوتنوه دروست بکمنوه. نامسپان بز هندی له کادرهگانی شار نوسی که له ریزی بزوتنوهدا کاربان نهکرد و، زویان کونه جدلانی بون پینه دهوروه. به دواپی پهک دا هانن. له راستی دا بزوتنوهکوی نعمان له چاو توهی رسول دا لاواز و، تا راهپهک دروستکراو بو، نهپوانی کادر و فرماتندهگانی بزوتنوه راهکپشپتوه بز لای خزی، هرگیز نهپوانی شو بزشایبه له ناو پهکیتی دا پر پکاتوه که به جیاپوتنوهی رسول و هاوریکائی دروست بهوو.

*

سپروان و زهرینجوز

شوی ۲۹ - ۳۰ ی نیسانی ۷۹ جاشه‌کائی زهراپن، به سرکرده‌ای حمصه خانی حاجی دارا، بؤسه‌مکی گموره‌بان له تزیک ناوایی زهرینجوز له دهشتی شاره‌زور دانا. سپروان (فیه‌صیل ره‌شید تالهایی) و، تاقسی له پیش‌سمرگه‌کائی هریمی کمرکوک که له سرکرده‌ای تمبوه نه‌گمران‌توره بؤ بهری قهره‌داخ کموتنه ناوی. پیش‌سمرگه‌گان له ناو هره‌پانه‌ی تراکتوریک دا سوار بوبن. له بؤسه‌کدها ۵ پیش‌سمرگه: سپروان (فیه‌صیل تالهایی)، صدیق تیسراهمیم (حاجی چاوشین)، حسن محمد خاوی بی، علی چلمی، نجات رحیم کریم و، دوهاولاتی: کوژان و، نهوانی تریان زور به زحمت دهره‌از بون.

حسینخان وکودوایی درکوت جاش - پیش‌سمرگه‌ی پارتی بو، که قم له ناوچه‌پیدا چاند بوی.

سپروان، هاوروی ی کومله و، بهکی بو له پیش‌سمرگه‌کائی مفرزه‌کائی سوره‌تای ده‌سپهرده‌نوبی خیماتی چه‌گدار. له پیش‌سمرگه‌ای تمبوه دهستی بی کرد بو، بوبه به فرمانده‌ی مفرزه و، کموت و، نهجا فرمانده‌ی هریمی کمرکوک. بهکی بو له باشترین فرمانده‌کائی پیش‌سمرگه. شاره‌زاییکی زوری له ناوچه‌که و دانیش‌توانی و، هیزه‌کائی دوژمن دا پیدا کرد بو. سرکرده‌ای ده‌بان چالاکي کرد بو. داوودزگا سرکوت‌کوره‌کائی رژیم به تاییستی جهیش زور به داخ بون لی ی. له مایسی ۷۹ دا هاته ناوژمنگ. ساوهدک ماهوره، چند روزیکی میوانی من بو. لهو بی سر و بهریدا که نیرانی تی کموت بو، زوری پاگان و پاسگاگان تالان کرا بون، چهک و تفاسکی جهنگ له بازاری شاره‌گان دا نقره‌شیران. هندی چهکی سوک و ناویچی و نارنجوک و من و هوکی توکی مان بؤ هریمه‌کئی کری و، گمراهه بؤ ناوچه‌ی قهره‌داخ.

سپروان له ناو پیش‌سمرگه و خلک دا خزش‌وسیت بو، کوژانی زهره‌یکی گموره بو له کومله و به‌کیتی.

تم خیمزانه تیکزوشوره له شورش دا زهره‌ی زوریان لی کموت. چکه له سپروان، براکائی تری: نه‌بوب و غریب و هومر، هریمه‌کیمان له مه‌بلاتیکی تیکزوشان دا کوژان.

*

به بزنهی مردنی مەلا مستفاره:

مەلایێ و جەلالی لە تەرازودا

ڕۆژی ١ ی مارتی ١٩٧٩ ناژانسه‌گانی دهنگه‌هاس به‌لایان كردهوه كه مەلا مستفای بارزانی له نەخشەخانەیه‌كی واشتتون گزچی دوابی كردهوه. ئهم هه‌وا له چاوه‌ڕوانكراوه‌بو، چونكه له مه‌ژ به‌ مەلا مستفای توشی سه‌ره‌تانی سی به‌بو، هه‌ر به‌و به‌یانۆشه له ئه‌رانۆه چو به‌و ئه‌مه‌ریكا و له‌وی ما به‌ردهوه. ڕۆژنامه‌ی «ده‌یله‌ی تەله‌گراف» ی له‌ئهنده‌ی له ٣ ماره‌ی ڕۆژی ٣ ی مارت دا نوسی به‌وی كه بارزانی له سه‌ر حسایی «سیا» ته‌سه‌ر كراوه. به‌لام ق م ئهم هه‌وا له‌ی به‌ درۆ خسته‌وه و، نوسی كه خۆیان خه‌رجی نەخشەخانە‌كه‌مان داوه، داوايان له ڕۆژنامه‌كه‌ كه‌ کرد به‌ درۆ خسته‌وه‌كه‌مان به‌لا به‌كاتمه‌وه، ڕۆژنامه‌كه‌ پشت گۆڕی ی خست.

گزچی مەلا مستفای له‌ كوردستان و، له ناوچه‌كه‌ و، له ناو هه‌زه‌ كورده‌یه‌گانی كوردستان دا، به‌ جۆری جیا جیا دهنگی دا به‌وه.

ناواینگی مەلا مستفای و پارتی له‌ ئه‌ران دا باش نه‌بو. به‌ نۆكه‌ری شا و ساواك ناسرا به‌ون. له‌ ناو كوردا به‌ به‌ره‌وسی خۆینی سه‌له‌سانی سووعینی و چه‌ندین كەس له‌ كورده‌گانی ئه‌ران ناسرا به‌و. هه‌ر ئه‌مه‌ر ئه‌وه‌ش له‌ خۆپه‌شاندانی شاره‌گانی كوردستانی ئه‌ران دا، به‌كی له‌و هه‌رتا فه‌نی دو به‌اره‌یان ته‌كروه‌وه:

قه‌اده‌ی موه‌قه‌ته - گورگه‌ له‌ ناو مه‌للەتا.

كی به‌ر كاك سه‌له‌مانی گوشت؟ بارزانی به‌و بارزانی

له‌ كۆبوونه‌وی نوینه‌راتی شوڕای شاره‌گانی كوردستان دا له‌ مه‌هه‌باد به‌كی له‌ داواكاتبه‌ان له‌ نوینه‌راتی حكومه‌تی ئه‌ران ده‌ركردنی سه‌راتی قه‌اده‌ی موه‌قه‌ته به‌و.

مردنی مەلا مستفای له‌ ناو ئه‌ران دا به‌ جۆری جیاواز دهنگی دا به‌وه. ڕۆژنامه‌گانی تاران، به‌ تابه‌یتی ئه‌وانه‌ی لای چه‌ند به‌ون، به‌ خه‌راپی له‌ سه‌ریان نوسی. قه‌سه‌كه‌ریكی حدكا له‌ ڕۆژنامه‌گانی تاران دا دژی قه‌سه‌ی كرد و، كۆمه‌له‌ی زه‌مه‌ته‌كیشان به‌هانیكی درۆی له‌ سه‌ر ده‌ركرد كورده‌گانی مەلا مستفای به‌رامبه‌ر كورده‌گانی ئه‌ران به‌ به‌ر هه‌نا به‌وه. به‌لام هه‌له‌وه‌ستی ره‌سه‌می حكومه‌تی ئه‌ران جیاواز به‌و. به‌گه‌مان دا ته‌رمه‌كه‌ی له‌ ئه‌مه‌ریكا وه‌ به‌هه‌توه به‌و تاران و، حكومه‌تی ئه‌ران خۆی به‌ هه‌له‌كه‌وتنه‌ر گوزایانه‌وه به‌و شت و، به‌گه‌مان دا به‌ پارتی ته‌مه‌ به‌كا به‌ مه‌ناسه‌به‌تبه‌ك به‌و خۆپه‌شاندانی سیاسی و چه‌نگه‌دار.

به‌مه‌لای بارزانی و سه‌راتی پارتی وه‌سته‌یان ئهم روه‌اوه به‌كین به‌ بزنهی كریته‌وه‌ی ئه‌ره‌وی خۆیان. سالی ١٩٤٥ كه‌ بارزانیه‌كان چه‌رنه‌ته ئه‌ران به‌ هۆی نەخشە‌ی ته‌نۆسه‌وه چه‌ند سه‌د كه‌سه‌كیان لی مه‌رد به‌و، له‌ شتۆ ئه‌زا به‌ون. ته‌رمی مەلا مستفایان به‌ ته‌روكه‌ هه‌نا به‌وه تاران و، حكومه‌تی ئه‌ران به‌ هه‌له‌كه‌وتنه‌ر گوزایانه‌وه شتو. پارتی هه‌ر دۆسته‌كیان له‌ كورده‌ستانی ئه‌ران دا هه‌بو ناهه‌مان به‌و هه‌مه‌یان نوسی، هه‌روه‌ها هه‌مه‌و بارزانیه‌كان و ته‌نانه‌گانی پارتی و چه‌نگه‌داره‌گانیان بانگ كرده‌و له‌ شتۆ كه‌و به‌هه‌توه. سه‌راسیمی ناشتنی ته‌رمه‌كه‌مان به‌ جی هه‌نا. چه‌ند كەسی به‌م بۆنه‌به‌وه شه‌ه‌ریان خۆینه‌وه و مه‌سه‌ره‌دیش له‌

پاتی بنماله‌گه‌بان سیاسی به‌شداره‌گانی کرد.

به‌گومان م‌لا مستمفا به‌کی بو له‌گوره‌ترین سرکرده‌گانی کورد لم قهرن‌دا. له‌ ناو خفلیکی کوردستان دا له‌ هم‌و سرکرده‌گانی که‌ زیاتر پشتیوانی لی‌ گراوه، له‌ هم‌ویان زورتر سرکرده‌ایتی جولانوه‌گمی کرده‌ و، له‌ هم‌ویان زیاتر له‌ سیاسی ناوه‌می عیراق و، له‌ سیاسی گورده‌ی دولتانی ناوچه‌می ئیران و تورکیا و، دولتانی گوره‌: پهرتانی، به‌کیستی سؤقیت، ئهم‌ریکا‌دا ده‌وری هم‌وه.

به‌ زور زمانی جی‌اواز، و‌تار و نامیلکه و کتیب له‌ سر م‌لا مستمفا و پارزانی‌گان نوسراوه. زوری تم‌ گنجه‌انه بی‌لاین نین، یا ده‌ویشه‌گانی پارزانی نوسپه‌رانه ب‌ز ستایش و پسا ه‌لدان، یا دو‌ژمنه‌گانی نوسپه‌رانه ب‌ز شکاندن و سوکایه‌تی پی‌ کردن. ه‌تا ئیستا به‌وگرافی م‌لا مستمفا و لیکولینوه‌به‌کی بی‌لاین، پشت تستور به‌ به‌لگه‌گانی کورد خزی و، به‌ به‌لگه‌ی ناو‌نارشیله‌گانی عیراق، ئیران، تورکیا، به‌کیستی سؤقیت، پهرتانی و ئهم‌ریکا، له‌ سر خزی و جولانوه‌گانی نمنوسراوه. به‌گومان نمعه‌ ناتواوبه‌کی گوره‌به‌ له‌ روشنبه‌ری کوردی دا.

نوانی هاو‌چرخ و هاو‌کاری م‌لا مستمفا بون، کسبان شتیکی نوتزبان له‌ سر نمنوسیره. ه‌ندیکیان مردون و ه‌ندیکیشبان به‌ ریگاوه‌ن به‌رو مردن. ره‌نگه‌ زور مسئله‌ی گزنگ که‌ رونکردنوه‌ی ب‌ز میژوی کورد پیوست بی، به‌ مردنی نمانه‌ بچسته‌ زبر گل.

به‌ مردنی م‌لا مستمفا ده‌وری بنم‌الی پارزانی له‌ ناو جولانوه‌می کوردا توار نهور. ناکۆکی نیوان به‌کیستی و پارتی هم‌ما. ب‌ز تیگه‌پشتان له‌ پیشینه‌ی میژویی تم‌ ناکۆکیسه‌ لیره‌دا به‌ پیوستی ئیزاتم ناگادار‌یه‌گانی خۆم، که‌ ه‌ندیکیم له‌ کتیب و سرچاوه‌ی جزوا‌چور ره‌رگروه و، ه‌ندیکیم له‌ هاو‌کاره‌گانی بیستوه و، ه‌ندیکیشی خۆم تیا ژبام، به‌م ب‌زنه‌بوره‌ به‌گه‌رمه‌وه. خۆزگه‌م ئه‌وی تم‌ پاسی من‌ تم‌خوب‌نیتوه. پاسه‌گمی ه‌زاری موکریانی پیشی ئهم‌خوب‌نوه که‌ کرده‌ی به‌ پاشه‌کی چاپی تارانی «شهره‌نامه» ب‌ز ئه‌وی تیگه‌پشتنیکی پاشتری له‌ لا دروست بی. هیوادارم له‌ پاشه‌روژا کسانانی که‌ لیکولینوه‌می زانستی له‌ سر لایهنه‌ جی‌اوازه‌گانی ژبانی م‌لا مستمفا بنوسن.

*

شیخ محمد‌محمدی پارزانی

ناوی بنم‌الی پارزانی له‌ میژو نه‌به‌ ک‌وتوته ناو میژوی سیاسی کورده‌وه. ره‌چله‌کیشیان ب‌ز دور ناچی. هرچه‌نده ه‌ندی نوسه‌ری تازه‌ی کورد، ره‌چله‌کیان نه‌بندوه بو سر میره‌گانی نامیدی و، له‌واتیشه‌وه ب‌ز سر خفلیقه‌گانی عه‌یب‌سی، به‌لام جگه‌ له‌ ئیدیه‌ایه‌کی بی‌ پناغی م‌لا مستمفا خوی، که‌ له‌ ساتانی دوا‌یی تم‌نی دا کرده‌ی، هیچ به‌لگه‌به‌کی میژویی پشتیوانی لم‌ چیره‌که‌ نا‌کا. به‌گومان م‌لا مستمفا ئه‌وی خفلیقه‌گانی عه‌یب‌سی بی‌ یا نه‌ی هیچ له‌ مسئله‌که و، له‌ ه‌لسنگاندنه‌گان ناگوری.

ناوی تم‌ بنم‌اله‌به، ب‌ز به‌ک‌م‌مین چار له‌ سه‌رده‌می شیخ عه‌بدولسه‌لام (۱) - ۱۹۱۴) دا ک‌وتوته ناو تاوان.

شیخ عه‌بدولسه‌لام برا گوروی شیخ محمد، م‌لا مستمفا، شیخ محمد‌محمد صدیق، شیخ بابز به‌ و، کوروی شیخ محمد‌محمد به‌. شیخ محمد‌محمدیش کوروی شیخ عه‌بدولسه‌لام.

تعمانه شهنی نیرشادی تهرقهتی نقشش بون له بارزان. لئو سردمهسدا سهدان خانقا و
 تهکبه له گوردستان دا ههروه. شهخانی بارزان تهرقهتیان له شهخانی نههری وهگرته و،
 خانقای بارزان سر به خانقای نههری بو. دوی روداوکانی ۱۸۸۰ که خانقای نههری
 تیکچو. شیخ هوبهیدولای نههری و کورهکانی دور خزانوه بو حهجاز، خانقای بارزان
 نیهتر نازادهکی زودتری ههروه. هلگههکی نوسراو له سر شهخانی بارزان و خانقاکهپان،
 که بگرمتهوه بو سردمهس پیش شیخ ههیدولمسلام، ژهانی کوصفلاهیته، سیاسی،
 فهرهنگهپان روین بکاتوه، له هر دس دا نهه. عوسسان صهیری، ئهدهب و سکرتهیری
 پارتی دهموکراتی کورد له سوریا، چهروکیکی له سر مردنی شیخ محمهد نوسهوه، نهی
 له خوینی بهست بی، چونکه ماوههگ له ناو بارزانهکان دا ژهاوه.

عوسسان صهیری له ژماره ۱۷ ی دوهمین سالی گۆفاری «روژنامه» ریکوتی ۱
 ی تایی ۱۹۴۳ که له شام له لایهن «میر جملادت بهدرخان» وه چاپ و بلاو کراوهتهوه،
 نم چهروکیکی بلاو کردوتهوه.

*

شهخانی بارزانیهان چون ههلفرانده؟

تعمرز له ناو کوردهکانی خوارودا کانی باسی شهخانی بارزان نهکمن، پهسار شیخ
 نهحمهدی بهر تهکوتتهوه که به خودانی بارزان ناسراوه. نم شهخانی که ههلفراوه، شیخ
 نهحمهدی خودانی بارزان نهه، بهلکو شیخ محمهدی پاوکیتی. دهرهق خودانی بارزانیش،
 له ژمارهکانی تردا، من زانهی خۆم نهنوسم.

نم چهروکیکی که تعمزی بهگیرمهوه، شهخانی خهپالی نهه، بهلکو شهخانی قهوماو
 و راسته. له پشتهوه من نم چهروکم له دهی شهخانی گارسی شیخ نورهحمان بهست،
 پاشان دورودوژ پرسیم و دواپی که چومه بنجونهوانی، قسهکانی شهخانی گارسی رهحمتهی
 به تواری راست دهرچو.

شیخ محمهدی بارزان بهکی بو له شهخهکانی تهرقهت، لئو شهخانهی که نازانن
 شهخانهتی و موردهایته چیه، به تمنا له نهزانی مهللت که لک وهرئهگرن و، خوین له
 ژر ناوی شهخانهتی دا به سر کوردی ههزارهوه نهکمن به گهروه و بهگای دهریارکی
 شاهانه بو خویمان و بهگای مهزناهیته بو کورهکانیهان خوش نهکمن. سهرهوی تعمش شیخ
 محمهد مرۆفیکی بهراپی نهبو له زور شیخ چاکتر و باشتر بو. وهک شهخهکانی ترمان
 ری ی بی فهرانیهی خوای نهگرتوه، نهگتر گوناههکیشی ههویی، نهوه بو بی نهوی
 بهزیکی معنوی ههپی، خۆی به خارهن معنویهت پهشان داو و له قهزای زیهار دا
 زور کسهی به مورده له دهوی خۆی کو کرد بووه، ههتر نم گوناههش بو که بو به هوی
 ههلفراتنی.

له سهرهتای سدهی بهستهم دا له قهزای زیهار شیخ محمهدی بارزان له ناو
 عهشیرهتهکانی مزوری، شهروان و بهروژیهان دا تاوهانگیکی باشی پهپیدا کرد بو، خهلکی
 نهوی نهوهندهپان خۆش نهویست، له پهناوی شهخانی و داخوازهپهکانی دا، مردنیان به
 بهختیهاریهکی گهروه داننا. سهرهوی دلهپانکی خهلکی، دلچانکی و روخۆشی شیخ نم
 خۆشهویستهی رۆژ به رۆژ زیاد نهکرد. ههمو رۆژی دوی نوژی نهواری، شیخ نامۆزگاری
 دهنی موردهکانی نهکرد و، دژواری رۆژی قهامت و ناگری دۆزهخی به بهر نههینانهوه.

شیخ، رژی له رژزان له نار ناموزگار به کانی دا پاسی راهونی جمنایی مهدی نهکا، لهوی دا پدکی له موریده به سالچوهگان نار و سیفدهتهکانی مهدی و چونهستی و دهمی راهونی له شیخ نهپرسی. شیخ بهم جزوه وهلامی موریدهکمی نهداتمه:

- مهدی، له دوی پیغه عمر چاکترین پیاری خواهه، ناوی محهعمده، ملی له هی همسو کس درهژتروه، گونای روصتی نوری لی نهپاری، ههروهک شمشیر ناییری تفنگیش کاری تی ناکا، کاتی ههلسانی زور نزیکه. رهنگه تمرو هاتیهته دنیاوه. نو رژی له خوا فرمائی پی نهدا دهرتهکوی..

موریدهکی تر ههلسستی و نهپرسی:

- قوریان! هو شیهوهی که نیمه له شیخمان بیست، جهجالش وهک مهدی ههلسستی و کهرهکهپشی زور خهپرايه، نه توانی به رژی ریگای سالیک بهی. گهله، جمنایی مهدی چزن لم زالمه رزگار نهی؟

بهگومان نو کاتهی شیخ پاسی جهجال و کهره خوراکهی بز موریدهکانی کرد بو، شیهوهی رزگار هونی مهدی به بهردا نههات بو، بهلام وا پدکی له موریدهگان نهپرسی و پرسپارهکهپش نهی وهلامی بهرتهوه. نهزاتین له لای شیخان نهدا کاتی شیخ بهی همسو گوهرهگان چاویان تی بهروه و چاوهروانی وهلامیکن، شیخ بی راضان تیلی:

- نهفیری، نهفیری کورم نهفیری..

له ههچ کتیهپیک دا حیکایهتی فرینی مهدی نهه. بهلام بز نهوهی شیخ خزی به نهزان پهیشان نهدا نهمی وت موریدهکانیش باورهان پی کرده، بهلام نازانم خواهیش نم درویه له شیخ گوهره نکرده یا نه.. نیمه له سهههلهامی شیخ دا نهپنین. دوی نهوهی شیخ ناموزگار به کانی تاواو نهکا له مزگوت دهرتهچی و نهچی بز دیوهخان.

نهواندی که مالی شیخی باوزانیان بهنیره نهزان شونی دیوهخانی شیخ چند بهرزه. قاتی خواروهی مزگوته، هی دوم خانمقایه (تهکی) و، هینی سهیمیش دیوهخانه. کاتی شیخ له مزگوتوهه نهچی بز دیوهخان، موریدهگان له ناو خزیان دا له سر ناموزگار به کانی نو رژی شیخ (سیفدهتهکانی مهدی) نهوین. تهپانریست بزاتن که نم سیفدهتانه له کی دا ههیه. له بهر نهوهی نو سیفدهتانهی شیخ پاسی کرد بون هموی له خزی دا ههیرن، هندی له موریدهگان تهلین: ههیی و نهیی شپخی نیمه خزی مهههیه. ههئدیکی تریان تهلین: کدی شیخ راستیی له نیمه شاردهتوهه تا نهرو لیمان بهشارتهوه، نهگهر نو مهدی بهویه خزی پی ی نهوتین. له سر نم قسهیه برای گهروه تلی:

- نهی نایهته بهرتان که شیخ وتی: دهمی راهونی زور نزیکه، لهوانهیه نهسرو هاتیهته دنیاوه و نو رژی که خوا فرمائی پی نهدا دهر تهکوی. بهلی شیخ، مهدی خزیتهی، بهلام به فرمائی خرا دهرتهکوی.

برای دوم له سر قسهکمی سوره که شیخ مهدی نهه. نم گفتوگوهیمان دوهه نهکیشی و له ههروو لا کهسهان ناتوانی نهوی تر بهنیهته سر قسهی خزی. نهوسا ریش سهپهک له موریدهگان به ههروو برا تلی:

- که عهقل ههیی بهویست ناکا بهم شیهوه به گو پدکتری دا بهچن. نایهته بهرتان شیخ وتی: تفنگ کار له مهدی ناکا. ورن بهچین بز دیوهخان بههته بهر تفنگ، نهگهر مهدی بی گولله ناییری.

نعم ناقصی بارزان ببری لغوه نه کرده بروه که نه گهر شیخ معهدی نمیی، همه شمیری.
تقصه به ببری هرودو برایش دا نهعات. قسمی همویان له سر تم ته گبیره نمیی به بهک،
شمش پهار تفنگه کانیان هله گرن و نمچه دوهوخان. له پر هر شمشبان لولیی
تفنگه کانیان له شیخ نه کم و پدغه نمخته سر پهلپیتکه.

له دمنگی تفنگان و راجله کبشی دوی نمو، شیخ ته گمبشت که تصانه به بی
بهختی نمیکوژن. بویه به کسر هلمستی و را نهکا. موردهکان له بهر درگا نهیگرن.
سهر نه کم همو گولدهکان به جلهکانی کتوتون و به لمشی نه کتوتون. دوی تم تجرویه به
نهر گومانیان ناهینی که شیخ معهدیه.

بهلام همدیک له موردهکان ديسان ناپانوی باور همه بهین، بزه له نیوان
نعمان و نموانی تر (نموانی باورمان به معهدیتی شیخ هیناره) نمیی به دمهقالی. نموسا
تو ناقصی که ریگای تفنگ به شیخوره نانی پیشانی موردهکان دهر نه کویته بهینان و
نملی:

- نایا نم قسانمی نیوه پویست بهم دمهقالیه نهکا؟ نایدته بیرتان شیخ وتی:
معهدی نم توانی ببری؟ ورن یا تالی بکهینوه.

تم قسمیه نمیی به میشکی همویان دا و پیکوه نمچه لای شیخ و بهم شیویه
داواکدیان بی تملین:

- قوریان! زورمان باورمان وایه که شیخ معهدیه، بهلام همدی بی نیمان له ناو
نیمدا هن باور همه ناهیان. نممانوی شیخ تم گومانهیان له دل درگا

- من چون نم توانم تم گومانیان له دل درکم و کی بی ی وتون که من
معهدیم؟

- قوریان! دلی نیمه همو نملی تو معهدیت. نمی شیخ نهیوتوه دلی چل موسلمان
له سر هر شتیک بی به بهک تو شته راسته و درو نه؟ هر گومانی له دلی همدی له
موردهکان دا هینی نم توانی تو بهم فرینه له دلیان درهکی.

- کوره نیوه چن تممقن، من چون نم توانم بفرم؟

نموسا ناقصه کی بارزان، تو موردهی که پیشتر ریگای تجرویهی تفنگه کی
پیشانی هاوریکانی دهر، نملی:

- گملی موریدان! له بهر نموی دمی راهونی معهدی هیشتا نهعاتوه، بزه شیخ
خزی ناشکرا ناکا، بهلام نیمه نم توانم تالی بکهینوه. ورن با دست و لچی شیخ بگرن
و له سر خانقاده ببری بدهینوه خورای، تو کاته ناچار نمیی ببری!

هیشتا ناقصه کی بارزان قسمه کی تو او نه کرده به موردهکان دست و لنگی شیخ
نه گرن و بی نموی گوی بدنه داد و هاوری تو رهبنه له سر خانقاده نهیویژن بز
خورای.

شیخ محمد که زهلامیکی کده بو به سهلامتی ناگاته حوشه. هرودو دست و
قاچیکی و ملی و پشتی له شمش جیگاهه نشکی و شیخ به راستی نمیی به معهدی
دوی نموی وقان پشت و ملی شیخ شکا بو، نهر پویست ناکا بلن روژی دوی گیان
به گیانکیش سپاره و و لمشی به گورا تو کاته تم شیخ محمدی که به خودانی بارزان
ناسراوه تصنی شمش سال بو. عوسان صبری

*
 نم چپروکه هندی لایهتی باومری بارزانه‌گان و شیخه‌گانیان رون نه‌کاتوره.
 عوسمان صبری وکو بلهتی دا بو له ژماره‌گانی ترا زانباریه‌گانی خوی له سر خودانی
 بارزان بنوسی، پهلینه‌گنی به جی نه‌یناوه. هزگی چی بوه، دیار نه.
 نم چپروکه راست بی یان هله‌ستراو، نوباله‌گنی له مستوی عوسمان صبری دایه،
 که به دروایی ژبانی و هدنا مردیش دلسوزی مه‌لا مستفا بو.

* شیخ عبدالسلام

له دوی مردنی شیخ محمد، شیخ عبدالسلامی کوری له جیگای دانیشته.
 عبدالسلام برا گه‌روی شیخ محمد، محمد صدیق، شیخ باقر، مستفا بو. بارزان
 گوندیه‌که گه‌وتته نیوان ره‌واندن و تاگری و سنوری تورکیا و له بهینی هه‌ردو ره‌واری زی
 ی بادینان و روگرچک دایه.

شیخه‌گانی نومی توانی بو‌بان هندی له عمشیره‌ته‌گانی ده‌وری خویان له‌وانه:
 شیروانی، دوله‌میری، مزوری، به‌روزی، نزاری و، بشیکی گه‌ردی و هه‌رکی به‌نجی، به‌یننه
 سه‌ر باومری خویان. ئه‌وانی چوپونه سه‌ری و ره‌وشتی شیخی بارزان، خویان به
 «میلله‌ت» یک داننا که دلسوزی و گه‌برایلی بو شیخی بارزان پیکه‌وی نه‌ستان، لغاو
 خویان دا هاوکاری په‌کتره‌بان نه‌کرد، به‌دنگ په‌کوه نه‌چون ژن و ژنه‌خوازیان تنیا لغاو
 خویان دا نه‌کرد. به شیخی «بارزان» پشیان ئه‌وت «خودان» که به‌رزترین ده‌سالانی دینی
 و دنیایی ئه‌وان بو. «خودان» واتمی خاوه‌ن و، جوهری که له «صاحب الزمان» ی شیعه.

شیخ عبدالسلام پی‌اوکی هه‌لکه‌وتو بوه. له سه‌رده‌سی ئه‌ودا بارزان نه‌هسته‌تی
 په‌بداکرد، نفوزی زیادی کرد، «خودان» بو نه‌هسته‌تی زولی کومه‌لایه‌تی لغاو میلله‌ته‌که‌تی
 خوی دا هه‌ندیک ره‌فوسه‌ی نا‌ه‌وری، کومه‌لایه‌تی کرد، مولکیه‌تی زه‌ویاری هه‌له‌شانده‌وه
 کرده‌ خاوه‌نیه‌تی گه‌شتی هه‌موان، ژن و ژنه‌خوازی ناسان کردو ماره‌ی هه‌لگرت، هه‌ولی دا
 عمشیره‌ته‌گانی ژیر ده‌ستی خویان چه‌گندار که‌ن، بارزان بوه‌وه په‌ناگای زورلی‌کراوان.
 شیخ عبدالسلام نیوانی له‌گه‌ل مسیحیه‌گان خوش بو، خوهره‌تی نه‌گرتن و،
 له‌گه‌ل مسیحی‌نیره‌گانی ئینگلیزش برایان: «ویگرام» ده‌ستایه‌تی خوش بو. له کتیه‌که‌بان
 دا: «کو‌ردستان: به‌شکی شارستانیه‌تی» پاسی نم ده‌ستایه‌تی نه‌که‌ن.

شیخ عبدالسلام په‌به‌ندی له‌گه‌ل ره‌خواوه‌ سیاسی کورده‌گانی نه‌سته‌مول هه‌روه،
 که دوی ئه‌نقیلابی عوسمانی (۱۹۰۸) دامه‌زرا‌بون، به‌ تابه‌تی له‌ گه‌ل شیخ عبدالقادی
 شه‌مزی، که ناشایه‌ته‌کی دیرینه‌ی په‌مه‌اله‌ییان هه‌روه. به‌لاو کراوه‌گانی نم ره‌خوا‌وانه
 نه‌گه‌یه‌شته‌ خانقا‌که‌بان له بارزان.

په‌کی له هه‌وله نه‌شته‌تیه‌گانی شیخ عبدالسلام ته‌له‌گرافیکه که بو کاره‌ده‌ستانی
 عوسمانی تارده‌وه ده‌ریای هندی ساتی روشنه‌یری و به‌روه‌برایه‌تی و دینی کورد، بی
 نه‌چی ئه‌سه‌ی به‌ هاتنان و به‌ پشه‌روانی له شیخ عبدالقادی شه‌مزی بوه‌ی، که ئه‌وسا
 پشه‌روای به‌رتنه‌وی نه‌توه‌ی کورد بوه له نه‌سته‌مول.

دالده‌دانی زورلی‌کراوان له بارزان و ره‌فتاری خه‌ردان له‌گه‌ل مه‌لله‌ته‌که‌تی و،
 ره‌فوسه‌گانی که بوه‌ن به‌ هوی په‌ژاری سه‌روکی عمشیره‌ت و شیخه‌گانی ده‌وره‌یه‌تی و،

گازانندی بهره‌برامی نتواند لغو رفتاری خودانی بارزان له لای کاربدهستانی تورک، هروده‌ها نارذنی نم تله‌گرافه و کمپونونهی دسه‌لانی عوسمانی لغاچه‌که، کاربدهستانی عوسمانی له موسل توره‌تکوار، بریار نهدن شیخی بارزان تسی بکنن و ناوچه‌که به‌سینه‌وه ژیر دسه‌لانی حکومت. فریق محمد محمد فاضیل پاشای داغستانی سرکرداینتی هیزیکی گه‌وروی عوسمانی تکا بو هیرشی سر بارزان. عشیره‌تکگانی دراوسیهی بارزان تک هاوکاری عهدولسلام ناکمن، بدلکو‌تالکاری عوسمانی تکمن بو داگور کردنی ناوچه‌که. بارزانهدگان چمن روزیک بهره‌نگاری هرشه‌که تکمن، سره‌نجام خویان پی راناگوری. شیخ عهدولسلام خوی نشارنموه پنا نهانه پیر مارشمعون له هه‌کاری. مارشمعون دالدهی نهاد. داغستانی بارزان داگورته‌گا، هندی له گونده‌گانی تالان نه‌کار نوسوتینی و، هر کسی بهره‌س تکموی به دپلی تمیبا بو موسل. لغا و دیله‌گان دا مالا مستمفا و دایکی نه‌گیرن.

شیخ عهدولسلام به نهینی گه‌رایه‌وه بارزان چه‌کداره‌گانی له‌چسای شسیرین کوکرده‌وه، گه‌وته په‌لاماردانی هیزه‌گانی عوسمانی، ناچاری کردن له ناوچه‌که بکشینه‌وه. والی نوی ی موسل به نهمی له‌گلی جولایه‌وه، گه‌وته گتورگو له‌گلی. دیله‌گانی بهره‌دان، هندی زهریری بو بزارن، ژبانی ناسایی گه‌رایه‌وه بو ناوچه‌که.

له ۱۹۱۳ دا والی موسل سوله‌بمان نه‌ظیف، که روشنیه‌یکی کوردی و نه‌تیحاده ی بو، هیزیکی گه‌وروی نارده سر بارزان بو گرتنی شیخ عهدولسلام. سره‌خه‌له‌گانی کورد، به تابه‌نتی فارس ناغای زیباری، هاوکاری لشکری تورکیان کرد. شیخ تمجاره‌ش خوی نهاد به دسته‌وه و سرلغوی خوی شاردوه، به نهینی چو بو رازان بو لای سید طهای شمزینی و، سردانی سمکوی کرد و، پیکوه چون بو تفریس بو دینتی جینشینی قیسیری روسها، بو نه‌وهی داوای پشتوانی لی بکنن. کاربدهستانی تورک خفلاتیکیان دانا بو بژ نمر کسی شیخ عهدولسلام به زندوبندی یا به سردوبندی بگری. شیخ له گه‌رانه‌وه‌دا له گوندیکی ناوچهی سوزما برادوست له لایمن کابرایه‌یکی شوکاگه‌وه له‌گلی ۳ پاسه‌وانی دا به قیل له خور دا گسیران، و له پایزی ۱۹۱۴ دا له «سپرو» تصلیسی کاربدهستانی عوسمانی کردن. له‌یوه به گه‌راوی برانه زندانی موسل. پاش محاکمه‌به‌یکی روکش له ۱۴ ای کانونی به‌کسی ۱۹۱۴ دا شیخ عهدولسلام و هاوویکانی له دار دران.

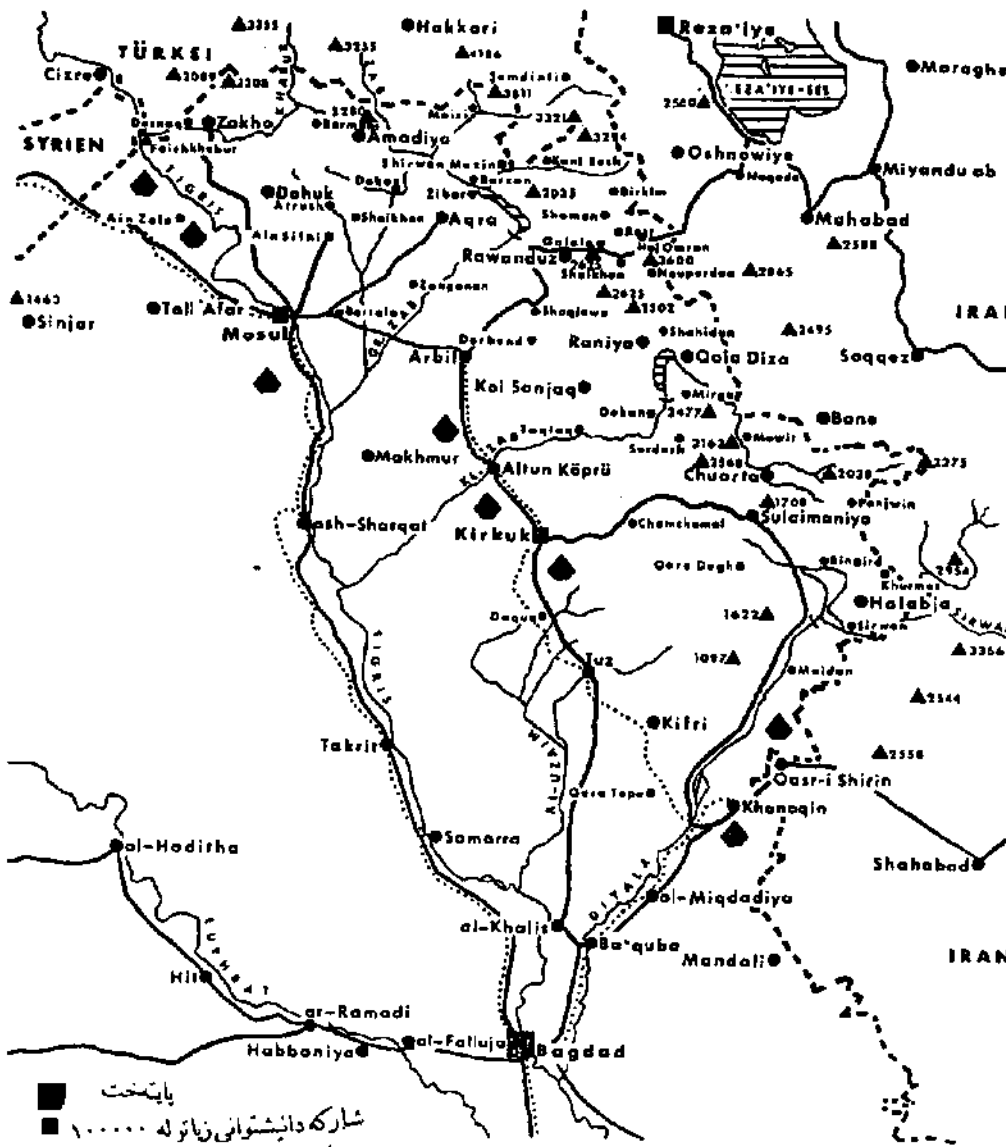
*

شیخ محمد

له‌پاش هلواسینی شیخ عهدولسلام، شیخ محمدی برای جیگای گرتوه. شیخ محمد دومین کوری محمد و، براگه‌وری محمد صدیق و شیخ باهز و مالا مستمفا بو.

شیخ محمد سالی ۱۸۹۶ له بارزان له دایک به‌وه، سالی ۱۹۱۴ که عهدولسلامی برای له موسل هلواسرا، شیخ محمد له جیگای نمر بو به «خودانی مهله‌تی بارزان».

شیخ محمد خوندواری نهم، به‌لام له بهره‌بردنی کارواری بارزانهدگان دا شاره‌زا بو، جیگای پروای همویان بو، گه‌رایه‌لی پی چمن و چوتیان نه‌کرد، تنانیت مالا مستمفا و براگانیشی که نه‌چون بو زهاردنی نهم له‌برده‌می دا به «چوک» دا بین. به‌لام

- پایتخت
- شارکه دانشمونی زیاتوله ۱۰۰۰۰۰
- شارکه دانشمونی کسره له ۱۰۰.۰۰۰
- شاروچکه
- ▲ شاخ
- ~ روبار
- == دوياچکه
- سد
- جاده
- ختی شمسندهر
- ◆ بیری نوت

کوردستانی عیراق

1 : 2 5 0 0 0 0 0

0 100 km

رؤشنپوهنې گشتي نېو، شارهزای کاروباری سیاسي کوردستان و عیراق و دنيا نېو، هرودها شارهزای کاروباری جهنگي نېو، پاینځپېشي پي نئهدا. هولي نندا خوي و عشرهدهگي له کاروباری سیاسيوه ننگلېن، په گوشهگيري دور له کارتېکردني دورو پشت پښ.

لسمدهمې عوساني دا په هوي هلواسپني پراکي و لشکرکېشي عوسمانيهگانوه يو سر ناوچهکېهان، هلوستي له حکومت سېلي بو، پروای پي نغنهکردن و دواي هاتي نينگلېزېش ۱۹۱۸ دېسان هلوستي له پرمسندنې دسهلاتي حکومت سېلي بو، په ناگاداري تم هندی له پارزانهگان پشداري داناني نو بوسپه بون که له ۱۶ ي تشرني دوهي ۱۹۱۹ له «بېره کپره» بو حاگي سياسي موسل کولونيل بېل و حاگي سياسي ناگري کاپت سکوت دانراو هردوکیان کوژان، لهدس بسراگرتني شاري تاگري پش دا پشدار بون. هرودها توشي چمن تيکېملچونتي چهکندار بون لهگدل ناسوريهگان کاتيک نينگلېز نيوست له ناوچهکاني توان دا نيشتهجي بان بکن. دواي نوه نيشتر له پارزان گوشهگيري هلپژارد، خوي له کاروباری سياسي و حکومتي هلتهنقورتاند.

شيخ محمد هولي دا نويتهکاني شېخهکاني پارزان داهان هينا بو پچسپيني، هاوکاري يکستري، دامسزاندني پيوهندي لسمر پشچېنني دادپرووي و وهگېهگي، گويراپلي پي چمن و چرن ميللت بز خردان، پاريزگاري ميللتي پارزان له تيخزاني نوزوي حکومت و بسرو باووري دبروه. هولي نندا ميللتي پارزان وهکو کومدليکي داخراو پنيستهوه، نوزوي دولتي تي نيست، لپهر نوه؛ دږي دامسزاندني دسهلات و دوزگا نهداريهکاني حکومت و، دږي دامسزاندني قوتباخانه و، دږي تيکلوي بو لهگدل کارندهستاني حکومت له شارهگان، تضانت پراکاني نغخته بېر خويندن بو نوهي لپري خويندواري نېن، هرودها دږي چالاکي پارتايېتي بو لغاو پارزانهگان دا.

شيخ محمد نوږ و حمې له سر پارزانهگان هلگرت. نغمش له لايېن دراوسپکانيوه په له دين دبرچون دانئرا.

ناوچي ژباني پارزانهگان سېلېنديکي شاخواپه، نوزي کشتوکالي کسه، پرووي نوزي نيه. سازوچين و کوزکردنوهي نوزي کنگر و، نازهدناري، په نايېتي راگرتني بڼ، يکيک بو له سرچاوهکاني ژبانيان، لپهر نوه له سر مسېلي لومرگا و پاوان همېشه لهگدل عشرهدهکاني دراوسي پاندا؛ برادوست، زيارې، سوچي، هرکي، ريکاني ... کيشيان بو.

شورشي پارزان ۱۹۳۱ - ۱۹۳۲

له هاوېي ۱۹۳۱ء برادوستيهگان هيرشکيان کرده سر گوندهکاني: کرکال، کولهک، بايکي، له ناوچي شيروانيهگان، هندی خانويان سوتاندن، نازول و گار گوتاليان په تالان بردن. هيزيکي پارزانهگان بسروکايېتي مېلا مستفا چون په دويان دا، له دشتي هيرتي پهلاماريان دان تالاتيهکانيان لي گيرانوه.

زخميهرهک تيکېملچونتي چهکندار له نېوان برادوست و پارزاني دا روي دا مېلا مستفا که برا پچوکي شيخ محمد و پراکاني تري بو وهکو قارهماني نو شيرانه ناري دهرکرد. قاتيسقاصي زيار بو نوزي کردني هرود عشرهدهکاني سمراني هرودکياني پانگ

کرد. شیخ محمد چونکه له کزنهوه له حکومت بدگومان بو، هیرهوا گومانی نهکړه که قانینقام بهلای دوژمنهگانان دا داپشکونی، خوی نهچو، بدلکو بهکی له براکانی له جیگهی خوی ناره. له بهیاتی ۹ ی کانونی پهکشمی ۱۹۳۱ دا هوسیکی جهمیشی عبرانی که پارهگاکهی له « بهله» بو په سرگردایهتی عقیده برنی المسکری دوری گوندی بارزانی گرت و داوای له شیخ محمد کرد خوی بهدستوه بدها. شیخ محمد ناماده نهبو خوی بهدستوه بدها، بارزانهگان هلپانکوتایه سر هیزهگانی عبراق و شکانهبان.

جموجولی سپایی به هوی زستانهوه راوستا. له ۱۲ ی کانونی دوهی ۱۹۳۲ دا تفهرومنی وهزیران به بهمانی یاخی هونی شیخ محمد و پلاماردانی شو عهشیرهتانی سهریان بز دسهلاتی حکومت دانتهواندوه و، به بهمانی ندانی باجهوه... بو دامفرزاندنی «آداره مدنیه منظمه» که مهبستی منظمی پولیس و دهزگای مدبری ناحیه بو بریاری دا جهمیش بنیرهته سر بارزان، جهمیجی گرهنیشی سپارد به وهزارهتگانی دیناق و کاروباری ناوخر.

له ۱۰ ی مارتی ۱۹۳۲ دا وهزارهتی داخلیه نینزاری شیخ محمدی کرد که له صاوهی ۴ روژدا بو دهریونی گورابهلای و دلسوزی بو حکومت له بهدوهی قانینقامی زیباردا ناماده بی، هیرهوا حاکمی سیاسی نینگلیزش هسان داوای لی کرد. بهلام شیخ محمد ناماده نهبو بهی چونکه نمترسا بهگرن، بدلکو خوی بو بهرگری ناماده کرد. له ۱۵ ی مارتی ۱۹۳۲ هیزی زمینی عبراق به پارمندی فروکهگانی بهریتانیا هلپان کوتایه سر بارزان، ناوایهکان زهری زوربان لی کسوت، بهلام نیمانترانی شیخ محمد بهگرن، وه ندهانتوانی بهتواوی دست بهسر ناوچهکدها بهگرن. دو فروکهی بهریتانی کوتنه خواری، پهکیکیان فروکوانهگانی تی دا مرد و، نهوی کهبان دو فروکوانی به پهروشوت لی دابهزی و گهران. کاپتن هولت بو بهردانی فروکوانهکان چو بو دیدنی شیخ محمد، لهبراصبر تازهکردنی ۲۵ بارزانی گیسراودا بهردران. دواي شو شیخ محمدی نورهیدنی بهرفکانی به نونبرایهتی حکومتی عبراق چو بز گفتوگو له گیل شیخ محمد. شیخ محمد هیچ خواستی سیاسی یا نهتوهی له حکومت نهبو، بدلکو نهبوست: «عفو» بهکری و وازیان لی بهیئن له شونی خویان بژین، حکومت دست وهرندهاته کاروباری ناوچهکهبانوه، له ناکوکی نهوان و عهشیرهتگانی ترده بهلای دوژمنهگانی دا دانمشکینی. بهلام حکومت هیچ بهکی له خواستهگانی قبول نهکړه و، داوای خوبدهستوهدانی بی صبرج و، ریگه ندهگرتن له دامفرزاندنی دوزگاکانی پولیس و نهدارهبان لی کرد.

دواي چند پیکادانیک جهمیش له ۱۸ ی مایسی ۱۹۳۲ دا به بی شهر بارزانی گرت و پیشرویی کرد بز چند شونیکی تر. شیخ محمد بریاری دا خاکی عبراق بهی بهیلی و بهیته تورکیا. نامبهکی مالتاوایی بز قانینقامی زیبار نوی. لهگیل ۴۰۰ خیزان رژی ۲۲ ی حوزبهیرانی ۱۹۳۲ پهرونهه گوندی گرانه لئاو تورکیا که سربازگهبهکی تورکی لی بو، لهوی چهکهگانانان دانا. کاربهدستانی تورک شیخ محمدیان برده ننهسره، چمن مالیکیان گوزانهوه نوزوم، پاش ماربهک مهلا مستغفار بارزانهگانی کهبان ریگه دا بهگرتنهوه ناوچی شمعزبان.

لشکرکیشی جهمیشی عبراق دژی شورش بارزان ۳ مانگ و ۵ رژی خایاند. ۶ فوجی پیاده و ۲ بهطریهیی چپایی و کهتیهبهک سواره بهشدار بون که هسوی نهکړه:

۲۰۵ نفر و ۴۴۳۷ سرباز. به همی ۴۸ کسبان لی کوژا (لوانه ۳ نفر) و ۷۸ کسبان برتدار بو. له شورشگیرانی بارزانیش ۱۹ کس کوژاوه.

* لیپوردنی گشتی و دور خزانوهی شیخه‌کانیان

تورکیا و عیراق و بختانیسا کتوتنه گشتوگو بو دیار بگردنی چاره‌نوسی بارزانییه‌کان. سوره‌نجام عیراق له ۱۳ ی نیسانی ۱۹۳۳ دا «لیپوردنی گشتی» بژ دورگردن. مەلا مستفا و شیخ محمد صدیق و نولوه‌گ له گەل ۲۰۰ کس که له ۲۹ ی حوزده‌برانی ۱۹۳۳ دا له شیروانی مەزن خزان به دستبوه دا. دوا ی توانیش شیخ محمد گهراپوه.

عیراق شیخ محمدی له موسل دەس بدهسر دانا و پاش ماوه‌یه‌ک ریگهان دا بگه‌رتبوه بارزان. تاقمیک له بارزانییه‌کان به‌سره‌گردا بختی خلیل خوشوی به چه‌کداری له ناوچه‌کەدا ماپوتبوه، تسلیم نەهون، چونکه بهر لیپوردن نەگوت بون، عیراق تەفرسا سەرلغوی راپه‌رتیکی چه‌کدار بقوسی. شیخ محمد و براکانیان بانگ کردنه موسل لهوی ده‌سبهر گل درانوه، بو ده‌په‌نکردنی ژانیان حکومت مورچه‌یه‌کی کس بو برینوه. له کوتانی ۱۹۳۶ دا گوێزانوه بو بهفداد و له یوه برانه ناصریه. که چی‌نگی جهانی دوهم هه‌لگیرسا، به‌ختانیسا ته‌ویست کورد نارام بکاتوه و له‌گه‌لی نهرم بی، شیخ محمد و براکانی لهر داوی خویان له ناصریه‌بوه، که شاریکی عه‌ره‌بی بو، گوێزانوه بو سلیمانی، که شاریکی کوردی بو (۱۹۳۹)، موسا دورخواه‌کان به ژن و پیاو و گوره و منالوه ۸۶ کس بون.

* بارزانییه‌کان له سلیمانی

مەلا مستفا به منالی نه‌خرا بوه بهر خویندن. هرگیز خویندن مەلایه‌تی نه‌خویند بو و، لای هیچ کس و له هیچ مزگوتیکیش دا «نیجازه» ی مەلایه‌تی و مرنه‌گرت بو. مەلایه‌تیه‌کی له نازناویک زیاتر نه‌بو. نه‌ر ماوه‌یه‌ی له سلیمانی بو هه‌ندی دوس ی لای مەلا عبداللای چروستانی و هه‌ندی دوسه‌بشی لای مەلا مستفای صفوه‌ت خویند.

مەلا مستفا ناتومید بو لهوی ریگای بدهن بگه‌رتبوه سهر چه‌گاوریگای خوی له بارزان، خزان ته‌صبین کرد بو به «تزلجی غابات» و هه‌ندی له خزمه‌دکاتیشی به «حسحسی شو». نه‌و مورچه‌یه‌ی به‌ریان بهی بونوه به‌شی ژانی نه‌ه‌کردن. به‌یری له‌وه کرده‌وه به بی موافقه‌تی حکومت به نه‌ینی بگه‌رتبوه بارزان و، زور بژ حکومت به‌ینی ریگای شیخ محمد و بارزانییه‌کان بدها بگه‌رتبوه ناوچه‌کانی خویان. شیخ له‌تیفی حنفید له مەلا یارمه‌تی دا. چهند کسبکی بژ هاودنگی و شارزایی له گەل نارد، لوانه محمی ساله سور، مه‌جیدی قالدی حه‌مامچی، تا به لای په‌نجمین دا، به نه‌ینی به‌گه‌هه‌نه بانه له دیوی نه‌ران.

مەلا مستفا رژی ۱۲ ی تموزی ۱۹۴۳ سلیمانی به‌ی هیشته به‌رو بانه و مه‌هاباد و به لای نه‌فده‌دها بژ ناوچه‌ی شنز و، له یوه چوه‌وه ناوچه‌ی برادوست له دیوی عیراق و رژی ۲۸ ی تموز گه‌بشته بارزان.

مەلا مستفا له ریگای گه‌رانوهی دا بژ بارزان، چهند کسبکی لهو بارزانیانه‌ی له

گرفته‌گانی نزدیک نهمده و سنز دانیشته بون، له گمل خزی برد بوموه و، له برادرستوش تا قسی بارزانی له حکومت قاچاخ بون نمانیشی دؤزیبموه. نمانه هسو په‌کیان گرتوه. مهلا مستمفا، به هوی نامیر مضمفموی شپتنموه خزی هوانی بز حکومت نارد گموا: گپشتزتموه ناوچه‌که وه، له پهر خرابی هلمومرجی ژمانیان و، رفتاری کاربده‌ستان هلاکوه، نیازی شعر و خرابی نیه و، ناماده‌به په گفتوگوز هسو گپروگرفته‌گان چارصبر پکا. حکومت خراسته‌گانی مهلا مستمفای پشت گوی خست و، شیخ محمد و بارزانیه‌گانی له سلیمانیه دور خستوه بز حبلة.

به دروایی مانگی ناب و تهلوله به ناوچه‌که‌دا گمرا، تا نمانت هیزه‌که‌ی زادی نکرده. مهلا مستمفا که زانی حکومت گوی ی نادانی کموته گوشاوردن. له مانگی تشرینی پدکم دا کموته پلاماردانی مضمفمه‌گانی ناوچه‌که. هندی له بارزانیه‌گان بر بون به پزلیس، لم مضمفمرا‌ندا پلاو برونموه، تممیش کاره‌کی مهلا مستمفای ناسان نکرده. مضمفمه‌گانی: شاندر، خیره‌زوک، بهره‌که‌پره، زیت، چمسی، سبلیکی، صرؤز، نرگوس، طیل، شنگیل، کانی بؤت، بیدیهال، شیروان، رزان، شیتنه، پینارون، کانی رهش.. گبران. بارزانیه‌گان پر چهک بون و هیزه‌کیان گموره بو. پلام مضمفمه‌گانی: مهرکه سور، بارزان، پله، که له وانی تر گرنگتر بون نه‌گبران. عیراق له‌واپه‌ک سمرزانی چمیش نارد بز مهرکه سور. نم له‌واپه رؤزانی ۶ و ۸ و ۱۰ ی تشرینی دومی ۴۳ به پشتیوانی فرژکه، چمند هیرشیکی کرد، پلام له همیران دا شکا، راستیه‌که‌ی چمند نهمسریکی کورد‌په‌روم لم له‌واپه‌دا بون، له‌وانه: نوری مهلا مارف، نوره‌حمان قازی، نوری مهلا حدکم، نوری محمد طمعا.. به نهینی هاوکاریمان له گمل مهلا مستمفا نکرده.

*

په‌وندی و گفتوگر له نیوان مهلا مستمفا و کاربده‌ستانی عیراقی و په‌رستانی دا دستی پی کرد. داواکانی مهلا مستمفا له سنوری گپروگرفت و خواسته‌گانی هیشیره‌ته‌که‌ی دمرفتمپور. داوای نکرده: ریگای شیخ محمد و بارزانیه‌گان بدری پگمینه‌مونه شوینه‌گانی خویان و، لم سردمه‌دا که خوراگ به هوی جنگی جبهانیه‌مونه به «کارتی تمسین» داپش نکره، پمشی نمانیش نازوقه‌یمان بز داپین بگری. نهممانه‌رانی تمسین لم کات‌دا باریمان به قوتی همزاران نکرده.

*

هیزی هیوا و شورشی بارزان حیزی هیوا، گموره‌ترین ریکشراوی سیاسی نهمسای کورد، پستی گمشه به جولانمونه‌که پدا له بزوتنومه‌په‌کی خپله‌کی داپراوهه بیگوری بز بزوتنومه‌په‌کی سیاسی نهموپی. په‌یوه‌ندی له گمل مهلا مستمفا دامه‌زواند. بز پشتیوانی له شوش و تاوانهار کردنی حکومت له پمغداد په‌مانی دمرفته‌کرد و، پپرخمروه‌ی به سفارته‌ی ده‌ولته‌گموره‌گان نداد.

جولانموی کورد له و زمانه‌دا پی پپشعوا بو. بزشایی سمرکرده‌پتی تی دا دروست بو. شیخ محمود له کوردستان دور خرابموه و، دستی له کاری سیاسی هلگرت بو. رفیق حبلی که بو به سمرزکی حیزی هیوا، له ناو حیزی‌په‌که‌ی دا جیگای پی لیژ بو، حیزی‌په‌که‌ی خریک بو هلکمومشا. کسبکی وا هلکنه‌کموت بو نم بزشاییه پر

پکاتوه. لور کاتهدا کورد پیوستی به پدکی بو، بان وهکو نو زمانه وتوانه به «زعمیم» هبور، رهبری پکا، حزبی هپوا و نفیسه و روشنیهره‌گانی کورد نم «زه‌هامت» دهان به شیاری مولا مستفا نژاتی و، هور نو زمانه به «زعمیم مولا مستفا» ناوبان نهبرد.

*

لور کاتهدا ههشتا دوهمین چهنگی جهانی به لادا نه‌کوت بو. پشوی و ناتارامی به قازانجی به‌رتانیا نهبر. به‌رتانیا داوای له مولا مستفا کرد، دس له شورش هله‌گری، هره‌شعی لی کرد، که دره‌دان به شورش دژی عسراق، واته دوژمنایه‌تی به‌رتانیا و دوله‌تانی هارپه‌یمان و، داوای له حکومتی عسراقیش کرد کپشه‌که به خوشی چار‌سهر پکا.

*

نوری سعید، له ۲۵ ی کانونی پدکمی ۴۲ دا وهزاره‌تیکنی نوی ی پیک هتا. ۲ کورد له وهزاره‌تیکنی دا بو. دوانیان: نه‌محمد مرختار باهان و عومر نه‌نسی، په‌وندیپان به جولانوی کوردوه نهبر، بلام سی به‌یمان، سیاسی ناسرای کورد؛ ماجید مستفا بو، که ماوه‌پدکی دره‌هاوکاری شیخ محمود بو له شورشه‌گانی دا و، دواپتر پاش کوتایی شورشه‌گانی شیخ محمود چو بوه نار دزگای به‌بو به‌راپه‌تی عسراقوه، گرایه وه‌زیری دولت. چار‌سهرگردنی کپشی کورد بهم سپه‌درا.

*

ماجید سردانی شیخ نه‌محمدی کرد له هبلله. داوای لی کرد پدکی له کورده‌گانی به‌نیری بژ لای مولا مستفا بژ راگرتی شور و دانانی ره‌وشونی گت‌شوگو. شیخ نه‌محمد، مه‌محمد خالیدی ناره و، دوا موافقه‌تی مولا مستفا، ره‌ژی ۲۹ ی کانونی پدکمی ۴۳ گه‌راپوه. به دواي نه‌محمد ماجید مستفا ره‌ژی ۷ ی کانونی دوهمی ۴۴ چو بژ سردانی مولا مستفا له میرگه سور. ماجید دواي پدک ره‌ژ گه‌راپوه به‌فناد.

ماجید مستفا له دیدنی بارزانی دا هانی دابو، که له باتی خواستی ناوچه‌یی داوای مانی نه‌توهی پکا و، نه‌فسره‌گانی په‌وندی بش همان ناموزگاری و داوایان له مولا مستفا نه‌کرد و، به‌لینیان نه‌دابه هارکاری پکن و، له جموجولی جهیش و حکومت ناگاداریان نه‌کرد.

دواي نه‌محمد نه‌تتر، ناوهرگی شورشی بارزان خدریک بو نه‌گورا. نه‌گور تا نه‌وسا شورشیکی خپله‌گی بو، دژی زولی کومله‌په‌تی و، له پیناوی چه‌سپاندنی دادی کومله‌په‌تی دا، بو به شورشیکی کوردی خاوه‌ن داوای سیاسی.

*

له سهر داوای ماجید وهزاره‌تیکنی نوری سعید له دانیه‌شتی ره‌ژی ۲۵ ی کانونی دوهمی ۴۴ دا به‌راری دا چه‌ند نه‌فسره‌گی کورد، که تا نه‌وسا له ره‌ژی چه‌پش دا بون، دابنی به نه‌فسری په‌وندی له ناوچه‌گانی کورده‌ستان دا. نه‌مانه زوریان نه‌نداسی حزبی هپوا بون، گران به نه‌فسری په‌وندی: به‌هادین نوری بژ سلیمانی، تمین ره‌واندزی بژ ره‌واندز، عیززت عیزز بژ بارزان، مستفا خوشنار بژ به، میرحاج نه‌محمد بژ تاگوری، مه‌محمد علی بژ ناسیدی، سعید عیززی شه‌زنی بژ میرگه سور، فواد عارف بژ پشدر. حکومت ده‌سلاتی سپایی و شارستانی دابونی بژ چاودیری جویری دابه‌شکردنی نازوقی

تعمیر و، رفتاری کارآمدستان و، نه‌میلان فرمانبرانی حکومت رفتاری خراب بکن. نم نفعسوانه بسترا یوز، به وزیری دولت، ماجید مستفاد.

*

رؤزی ۱۲ ی شوپاتی ۴۴ شیخ محمد و خیزانه‌کمی و دستوپه‌ونده‌گانی گرانوه یوز بارزان.

رؤزی ۲۲ ی شوپاتی ۴۴ مالا مستفعا گمیشته به‌غداد. لم سفیردا وه‌سی، نوری سعید، سفیری به‌رتانی، وزیری په‌ونده‌بار، سرانی حمزی هیوا و، گملی کسایته کورد و عمره‌یی... پی. سردانه‌کمی حفته‌به‌کی خایاند و گنواپوه بارزان. بیگومان نمده سرگوتتیکی سیاسی گوره بر له ژانی مالا مستفادا گزینیکی گورده به دی هینا. له کارپاده‌کی خیلده‌کی ناواره و دس به سوری موحتاجی سورچی حکومت بر به پیشه‌واپه‌کی نه‌توه‌یی، چیکمی ترمیدی کورد و، چیکمی باهخ پی دانی حکومت‌گانی عراق و به‌رتانیا.

*

نوری سعید گشتیکی بز کورده‌ستان کرد. له کمرکوک له گمل سرانی خیلده‌گانی کورد کز پوره، به‌لینی سلانلنی ماله نه‌توه‌واپه‌تیه‌گانی کورده پی دان. وزارت، سهارت به ماله‌گانی کورد، له ناو خوری دا ناکوک بو. له دهرودی وزارت‌تیش له ناو هندی له کزوه نه‌توه‌په‌رسته‌گانی عمره‌ب دا نارزایی هبو. له ۳ ی حوزبه‌برانی ۴۴ دا نوری سعید دهستی له وزارت هلگرت و، حمیدی پاچه‌چی وزارت‌تیکمی نوی ی پیک هینا.

نم وزارت‌تیش دو کورده‌ی تی دا بو؛ محمد موختار و توفیق وه‌سی، به‌لام ماجیدی لی دور خراپوه. کاری نفعسوانی په‌ونده‌تیش تروا بو، داواپان لی کرا بگرنه‌وه شونه‌گانی خویان له ناو جهیش دا.

همو لایان رابو که حکومتی تازه به‌لینه‌گانی حکومتی پیشو سهارت به ماله‌گانی کورد جهیچی ناگا.

*

نفعسوانگان چالاکمی سیاسی زویان دس پی کرد. هندیکیان له بارزان مانوه بز هاوکاری مالا مستفعا و، مستفعا خوشنار و میرحاج چون بز کورده‌ستانی تیران و، عیزت عزیز چو بز سوریا بز په‌وندی له گمل حمزی خویسون، بز به ده‌سینانی پشتوانی بز جولانه‌کمیان.

مالا مستفعا له نپوهی دهری سالی ۱۹۴۴ دا، له گمل هندی له نفعسوانه‌گانی هاوکاری، گشتی سیاسی دس پی کرد بز سردانی همو سرانی تیل و په‌اوه دس ره‌شوره‌گانی زیاری، سورچی، هورکی، خوشنار، شملاره، دشتی هولیر. هر لم گشتیدا سردانی سعید قزاز، موصرفی هولیری کرد.

حکومتی عراق له گشته‌کمی مالا مستفعا و، چالاکمی نفعسوانگان کپوته گومان و په‌زاره. هیزه‌گانی جهیش و شورطی ساز ندا.

*

له ۱۷ ی تشرینی به‌کمی ۱۹۴۴ دا مالا مستفعا پادداشتیکی دا به وزیری

کاروباری ناراض. کورته‌گهی نهمه بو:

۱. په‌گڅخستنی ناوچه کورده‌نشینه‌کانی کفرکوک، سلیمانی، هولیر، دهوک، خانملین.

۲. دانانی وزیرکی کورده له وزارت دا که به‌پرسی کوردستان بی.

۳. له هر وزارتیک دا چیکرکی وزیر له کورده داښی.

۴. کاروباری روشپیری، ټپوری، کشتوکال، جگه له کاروباری جه‌پش و شورطه، له دسملاتی نهم وحده اداریه بی.

پز په‌کمیڼ چار خواسته‌کانی مه‌لا مستمفا له داوای تاپه‌تی و خپله‌کپوه گورا بو پز خواستی سیاسی و، له پاتی کورده تدوا. کار به‌دستانی حکومت نهم گزورینه‌پان به نپتی تفسیره کورده‌گان دائمنا.

عیراق گمونه راوانان و گرتن و دورخستنوهی تفسیره‌کانی گومانی لی نه‌کردن. به‌لام تیران له چالاکی نه‌کوتن و، عیزت عیزیز، مستمفا خوشنار، مبرحاج نهم‌محمد، محمد‌محمد منصوره، جه‌لال تمین به‌گ.. داښانه پال مه‌لا مستمفا.

له ۱۵ ی کانونی دومی ۴۵ دا تفسیره‌گان ریک‌خراویکی تازه‌پان به سرورکاپه‌تی مه‌لا مستمفا به نای «همینه‌تی تازادی» وه دام‌زواند. به‌رنامه‌کپان به کورتی برتی بو له:

۱. په‌گڅخستنی عشره‌ته‌گان.

۲. رزگار کردنی کوردستان به ریگای سیاسی.

۳. دام‌زوانتی په‌پوهندی له گمل حوزیه سیاسیه‌کانی کورده.

۴. دانی خواسته‌کانی کورده به نوبتیرانی سیاسی ده‌وله‌تانی بیگانه.

۵. کاری راگه‌پاندن و پلاز کراوه.

۶. خپیات دژی سیاسه‌تی نه‌ستیماری عیراق.

۷. ریک‌خستنی هیزی چه‌کدار.

*

نهم همینه‌ته، وه‌کوله نامه‌کانی دا پز سرکرده‌په‌تی حیززی هیوا و لقه‌کانی دا درته‌کوی، تپو سرکرده‌په‌تی شورش پکا. له‌ر کاتدا حیززی هیوا هم‌بو، نهم تفسیرانه‌پش هم‌پان نندامی هیوا بون، پزچی ریک‌خراویکی تازه‌پان دام‌زواندوه. ره‌نگه به‌کی لیم دو هزی هیوی: پان له توانا و ویستی حیززی هیوا نانوید بون سه‌پارت به پشداری و سرکرده‌په‌تی شورش، پان نهم همینه‌ته‌پان دام‌زواندوه پاسکی جنگی شورشه‌که و، حیززی هیوا پاسکی سیاسی جولانه‌که بی.

*

له نامه‌پک دا که له ۳ ی کانونی دومی ۴۵ به نیمزای سرورکی حیززی هیوا پز مه‌لا مستمفا نوسراوه، نلی: «همو پزوتنه‌په‌کی نه‌توهی نه‌گور به ریک‌په‌کی به بی ی به‌رنامه‌په‌کی ورد ریک نخری، به‌گومان نهم‌په‌کسی سرگروهانی و مالییرانی و سرورکوتن نهمی. هروره‌گور شه‌پش نهم‌پان پزوتنه‌په‌کی نه‌توهی نهمی سرکرده‌په‌ک و دو دستی به‌پیزی هیمی: دستیکسی سیاسی و دستیکسی چه‌کدار.»

*

نم نالوگوزانه حیزیی هیوایان شلمقاند و، توشی تنگریچلمصیبهکی ناوخوی قولیان کرد. نازاوی تی کموت و یه کیتی ریزه گانی تی کچو. له سر دو مسئلهی سمره کی له ناو خزیان دا ناکۆک بون: یه کمسیان، پشتجوانی له شۆرش بارزان بکری یا دهستی لی هلیگبری، دواي نموی دهر کموت ئینگلیز دوژمنایهتی نهکات؟ دوه میان، کورد له خهباتی روزگار خروازی دا پشت به ئینگلیز یان به یه کیتی سزقیت بیستی.

توسا و نهستایش، بی نموی هیچ بهلگه بک به دستهوه بی، زۆر کس ماجید مستمفا تاوانبار نهکن به نۆکرایهتی ئینگلیز و، به پیلانگیران بۆ تیگداننی حیزیی هیوا.

*

نهگبری ههیهتی نازادی له گهله حیزیی هیوا پهوهندی به هیزی ههبو و، داوای لی کرد نامه و بهرخهروه پدا به سفارتهی دهرهته گهوره گان، بهلام خۆشی کهوره چالاکي: بهرخهروهی بۆ حکومتی عیراق نوسی، داوای لی کرد کۆبونموی هیزه گانی پلاوه بی بکا و، مافه گانی کورد بهسملینی. نامه بۆ سفارته گان نوسی. بهیانی ناراستهی گهلی عیراق کرد دهرارهی رهوایی خهباتی کورد. ئه شوکاری به سر نهمدانه گانی دا دابهش کرد.

*

به دروایی ۳ مانگ له مارتوه تا حوزه بران چهندین یهکتربهین له نیوان مهلا مستمفا و ئهفسرانی بهرتهانی و کارمه دهستانی عیراقی دا و، له نیوان هندی له ئهفسره گان و، نوینترانی بهرتهانی و عیراقی دا بر. لم دهنه نیاندا داوایان له مهلا مستمفا نه کرد: رهگه له موناوهره و لهشکر کیشیه گانی جهش نهگری. ئهفسره کورده گان بهنهرهوه سر گاره گانی خزیان له ناو جهش دا.

نیهستانه بهروهرانی کورد ههراپهکی زورهان له سر مهلا مستمفا و جولانهوه کیی ههلیچی بر.

*

وهگو له نامه ی رۆژی ۳ ی مارتی ۱۹۴۵ دا که به ئهسزای سرۆکی ههیهتی نازادی بۆ حیزیی هیوا نوسراوه، ههیهتی نازادی بهرنامهی بۆ شۆرش ناماده نه کرد، کورتهی خاله سهره کیه گانی:

- مانگی مارت به مانگی شورش دابهین.
- حیزیی هیوا دهسلاتی ههیی نامه و بهیان و یادداشت به ناوی دزههیم هوه پلاو بکاتوه.

- پهوهندی له گهله نوینترانی دولتهانی بهیگانه بکن.
- دواي دس بی کردنی جولانهوه که، به ناوی ههیهتی نازادیهوه بهیانیک بۆ گهلی عیراق دهریکن تا ماله گه گانی رون بکاتوه.

- توانهی نهیانوی بهشار بن له ئهفسر و روشنیر بهنهرن بۆ لاهان.
- له گهله دس بی کردنی شۆرش دا نم گارانه بکری: مانگرتنی قوتابهیان له شاره گان. خۆپهشانندان و بهیان دهرکردن له ههسو شاره گانی کوردهستان دا. تیگداننی رهگاویان و بهرنی تهلی تلگراف و تهقه له ناوهنده گانی حکومت. هاوکاری نهکردن له گهله حکومت و، له ناوهرهتی نهوانهی هاوکاری نهکن.

*

حیزی هوبا به ناوی خزی و زمعیب و بهکیستی لاوانوه بهیانی بز گملی عیراق و،
نفسهرائی جهیش دهرکرد و، پادداشتی بز سفاره‌تکاتی نهمسریکا، فهرنسا، بهکیستی
سؤقیبت و چین نارد.

*

بارزانه‌کان به چه‌کداری هاتوچی داورد مزگاکانی حکومتیان تهرکرد. رژی ۸ ی
تابی ۴۵ له ناو مخفهری میرگه سورددا له مشهوریک دا له سر نازولمی تمسوین و ملی
به‌گ کوژرا. و ملی به‌گ خزمی نزدکی خودان و، به‌کی له پیاره ناسراوه‌کاتی بارزان بو. له
ناو مخفهره‌کدا بو به شهر و چند پولیسیک کوژرا و، مخفهره‌گه گیرا. بارزانه‌کان، له
تولمی خونمی و ملی به‌گ دا، له چند جیگای تر هملبان کوتایه سر مخفهره‌کاتی
ناوچه‌که. نیروانی بارزانه‌کان و عیراق تیک چو.

حکومت نهنزاری مه‌لا مستفایان کرد تاواتاره‌کان تسلیم بکا و، خزمی له
پردهمی کارمدهستانی حکومت دا ناماده بی. له همان کات دا حوکمی عورمی له ۱۹ ی
تاب دا له مرسل و هولیر راگه‌بندوا و، جهیش خزی تاماده کرد بز لشکرکیشی.

رژی ۲۵ ی تابی ۴۵ به‌کسین پیکاهدان له قولی رواندز روی دا.

سر له نوی شهری بارزانی - عیراقی هملگورسایهوه.

مه‌لا مستفایا همو هیزه‌کاتی و نفسه‌کاتی هاوکاری له دوری بارزان کو کرد

پوهوه و، جهیه‌به‌کی لی دامنزاند بو بز به‌رنگاری هیرشی گورمی جهیش عیراق. پی
تدچی تامالهی سره‌کی پاراستنی ناوچی بارزان بو، نه‌گینا نه‌بو: هیزه‌کاتی له سنگه‌ردا
دانم‌موزینی بز شهری جهیه‌بی له گمل جهیش عیراق. هیزه‌کاتی و هاوکاره‌کاتی له
سراوسری کوردستان دا بلاوه پی بکا. چالاک پیشمه‌رگه‌بی له همو شوینه‌کان بنوین.

عیراق همو هیزه‌کاتی خزی به پشتیروانی هیزی تاسمانی له سر بارزان کو

کرده‌وه. بیگومان هیزی خیله‌کی ناریکوپیکی بی پشتیوان و پارمعی، چندنه نازا و

له خز پوردو بی، له پردهم جهیشکی نهماسی دا، له شهریکی جهیه‌بی دا، خزی پی

راناکیری.

*

کشانه‌وی بارزانه‌کان بز نهران

دانوسندنی بارزانی - عیراقی تیکچو، جهیش عیراقی لشکرکیشی دهس

پیکرد (تابی ۱۹۴۵ - تشرینی به‌کمی ۱۹۴۵). بارزانی بریاری دا بهر له بارینی به‌فر

و گیرانی ره‌گاکان بکشیتموه کوردستانی نهران (تشرینی به‌کمی ۱۹۴۵) که نفوسا له

ژیر دسه‌لاتی سؤقیستی دا بو. رژی ۱۱ ی تشرینی به‌کمی ۱۹۴۵ له کیله‌شین ناوا

بون.

*

لهم لشکرکیشی‌همانی جهیش عیراق دا ۵ جه‌مفل لهوا: لهواکاتی ۱ چگه له

فوجیکی، لهواکاتی ۲ و ۳ و ۴ و ۵ له فوجیکی، فوجیکی له‌وی ۱۴ و

۵ له‌وی شورطه و، هیزی عشایری کورد، به‌شدار بون. به ههموی ۳۷۴ کوژراو و

به‌نداریان همو. له شورشگیرانی بارزان ۲۲ کس کوژراوه.

*

مدلا مستمفا له كوردستاني ئيران

پارزانه‌كان چونه ئيران له ناوچه‌كاني شنو، نمفنده، تهرگومر و مهرگومر بلاو برنوه. كاربه‌ستاني سزايي تاگادار بون له نالوگزي نامه و هاتوچزي نوپه‌راني پارزاني و پيرتانيا بۆ لاي په‌گتري. باومريان به مدلا مستمفا نهبو. گومانيان لي نه‌كرد به نيسي ئهنگليز چو بيته ئيران بۆ ناژاوه نانوه. له بهر نوه داوايان لي كرد هاوه‌به‌ك خزي ون بكا و، له بهرچاران نعهيني. قازي محمد و سهواني ديسرگراتيش گويان نه‌داني. مدلا مستمفا چوه مهراوي سردهشت دانشت.

مدلا مستمفا خويك بو ناتوميد بي. دونامي بۆ ئيبراهيم محمد نارد په‌كيكه‌يان بۆ خزي و نوي تريان بۆ باه‌ععلي شيخ محمود. داوي لي كرد بو نامه‌كي به باه‌ععلي په‌گه‌نهي. ئيبراهيم محمد و هاوريكاني له ژك لقي كوردستاني عيراق نامه‌كه‌يان كرد بووه. مدلا مستمفا داوي له باه‌ععلي كرد بو قسه له گيل كاربه‌ستاني عيراق بكا ليه‌يان خوش بي بۆ نوي به كوزيل بگه‌رنوه و تسليمي حكومتي عيراق بونه. نه‌گه‌ر هر ليه‌وردنيشيان بۆ دهرناگن و اماه‌دن بگه‌رنوه عيراق و بچنه زندانوه بهو مهرجه‌ي حوكمي ئه‌داهه‌كانه‌يان بۆ بگورن به مونه‌هد. ئيبراهيم محمد نامه‌كه ناگه‌نهي به باه‌ععلي له باتي نوه به يارمتي شيخ له‌تيني شيخ محمود مهنه‌ته‌به‌ك نغوسن به ناوي كورده‌كاني عيراقوه، به زور سزوكي عمشيرت و په‌ياوي ناسراوي كوردستاني عيراقى تيمزا نه‌كن، كوا مدلا مستمفا نوپه‌ري كورده‌كاني عيراقه و ريزگرتن و يارمتي داني واته ريزگرتن و يارمتي داني كورده‌كاني عيراقه. داوي گه‌بشتني ئه‌م مهنه‌ته‌به‌ي تينجا قازي محمد لا له مدلا مستمفا نه‌كاتوه و، بانگي نه‌كن بۆ مه‌هاد و، پارزانه‌كانيان كرد به پيشمرگه و پلهي «جنيرال» پشان دا به مدلا مستمفا.

چوار لك له پارزانه‌كان پيك هينرا و، نه‌فسره كورده‌كان بون به فرمانده‌يان و، پاريزگاري لاي سفقزيان بي سه‌په‌ردرا. نازايانو به دل‌سوزي تا روخاني حكومتي كوردستان ناوچه‌كه‌يان له هيرشي ئه‌رمشي ئيران پاراست.

*

دامه‌زاندني پارتى

نو هاوه‌به‌ي له مه‌هاد بون به چاوليكه‌ري حيزي ديسرگراتي كوردستاني ئيران، مدلا مستمفا و نه‌فسره‌كاني هاوگاري له گيل همزه عه‌بدوللا قسه‌يان كرد به په‌ك بۆ دامه‌زاندني حيزي يكي لهو باه‌ته كه چيگه‌ي همو ريخه‌راوه كورده‌كاني عيراق بگه‌نوه. بۆ ئه‌م مه‌سته همزه عه‌بدوللاي ناردوه بۆ كوردستاني عيراق. همزه په‌وه‌ندي له گيل سرگرديتي حيزه‌كاني؛ شورش، رزگاري، لقي كوردستاني عيراقى ژ - ك.. كرد بۆ په‌گرتن له حيزه‌ي نوي به‌دا. له ۱۶ ي ئايي ۱۹۴۶ دا له به‌غدا په‌كسيه‌ي كونگره‌ي دامه‌زاندني «پارتى ديسرگراتي كورده» به‌سترا. له كونگره‌به‌دا پروزي نو پروگرامي همزه له تيرانوه هينا بوي پسند كرا و، كوميتيه‌كي ناوه‌ندي بۆ هله‌په‌ردرا و، مدلا مستمفايش به سروكي حيزب داترا. زوري سرگرده و نه‌داهه‌كاني شورش و رزگاري چونه ئه‌م حيزه‌ي تازه‌به‌وه. ئيبراهيم محمد نه‌گه‌رچي له كونگره‌به‌دا به‌شداري كرد، به‌لام لهو كاتدا ناماده نه‌بو ريخه‌راوه‌كي خزي؛ ژك هله‌په‌شه‌نه‌وه و تيكلاوي پارتى بي.

كه جيه‌ره‌ه‌تي مه‌هاد روخا پارزانه‌كان خويان نه‌دا به‌دسته‌وه، كووته گه‌شترگر

له گمل نهران، مەلا مستەفا چو بۆ تاران، شا و سەروەزەران و، گەورە ئەفسەرانى ئەرەش و، سەفیری ئەمىرىكای بېنى. داواى لە سەفیر کرد بو که خوی و هەموو عەشیرەتەکەى بە پەناپەر لە ئەمىرىکا وەرگەڕین. سەفیر داواکەى جێبەجێ نەکرد بو. نهران داواى لە مەلا مستەفا کرد: چەک داڤین و، لە نزیک هەمەدان نیشتمى بەگرن. مەلا مستەفا بە روالەت رەزامەندی خوی بۆ دەوری بون، بەلام وت بوی داو بربار لە دەس شیخ ئەحمەد دا، ئەمى ئەویش موافەقەت بەکا، بەم بەهائەمە گەراپەرە ناو بارزانپەکان.

شیخ ئەحمەد رازی نەبو بەجى بۆ هەمەدان، برەبارى داو بروتەرەو بۆ عێراق. نهران پەلەى بو ئەم هیزە چەکدارە، که بە مەترسى ئەزانى بۆ سەر خوی، هەلبەشینی، ئەوانیش ئەپانویست کات بە سەر بەرن تا زستان تی ئەپەرى و رینگە بەفراوەکانى کەلەشین - داڵتەسەر ئەکەرنەو، بو ئەوى بە خوشى لە ئەنجامى ریکوتن لەگەل عێراق یاخود بەشەر بەگەرنەو، ناوچەکانى خەیان، کارمەستانى نیرانى ئەمەیان لى وەرئەگرتن، داوايان لى کردن: یا دەسبەجى چەک داڤین و بچنە ناوچەى هەمەدان خەریکی کشتوکال بن، یاخود دەسبەجى بەگەرنەو بو عێراق.

بارزانى ئەگەرنەو بۆ کوردستانی عێراق

ئەرەشى نیرانى وستی بە زوڕ چەکیان بەکا و بەساتگۆیزتەرەو بو دەردەوى کوردستان، چەن تیکەلچۆنى چەکدار لە نیران هیزەکانى بارزانى - نیرانى دا روى دا. بارزانپەکان بەرگەڕیەکی ئازاپنەیان کرد و، بە دەم شەرەو پەرە ستورى عێراق کەشانەو (نێسانى ۱۹۴۷). وەکو جەلالى ئەمىن بەگ چەند جەار ئەبەگەراپەرە: هەندى لە ئەفسەرەکان زوڕ لە گەل مەلا مستەفا خەریک بون بۆ ئەوى قانەبى بەکن نە بەر لە خو بە دەستەودان بەکاتەرە و، نە بەر لە پەناپەرن بۆ بەکیتی سۆڤیت، بەلکو دەرۆ بە شورش بەدا. مەلا مستەفا گوی ی لى نەگرتن. لە میوزى نوى ی کوردا چۆنى مەلا مستەفا بو سۆڤیت بە قارمەنتەبەکى بى وینە داڤنرى، کەچى هیچ کەس ناپرسى: بۆچى مەلا مستەفا نەماپەرە و، هیزەکانى بە نار کوردستان دا پلاو نەکردەو، دەرۆى بە جەنگى پارتیزانى ئەدا، لە کاتیک دا زیاتر لە ۵۰ چەکدارى گەلەبى گیانپاز و گەراپەلەى لە گەل بو، و هەموو هیزە چەکدارەکانى عێراق لەو کاتەدا نەتەگەبشتە ۱۰ هەزار کەس!

عێراق تامادە نەبو لەپەردنى گشتى «عفو عام» یان بو دەربەکا، زۆرى لى نەکردن بى قەبەدو شەرت تەسليم بەن. مەلا مستەفا ۵۶ چەکدارى لى هەلبەزاردن و کۆتە رى پەرە ناوچەى بارزان، شیخ ئەحمەدیش لەگەل هەموو بارزانپەکانى که دا بە خاوەنخیزانەرە خویان دا بە دەست عێراقەرە. بە پى ی «بەپانى رەسمى» حکومەتى عێراق: ژمارەى ئەو بارزانپەنانەى لە روژانى ۱۷ و ۱۸ ی نێسانى ۱۹۴۷ دا بە پى قەبەد و شەرت بە دو کاروان خەریان بە دەستەرە دا بریتی بو لە ۱۵۵ پیاو، ۱۶۸ تاقەرت و، ۱۳۲۹ مەتال. بارزانپەکان پۆل پۆل کران. هەندەبەکیان لە دەشتى دەپانا، شونبەکی دور لە بارزان، نیشتمى کران، شیخ ئەحمەدو هەندەبەکی تریان درانە دادگار حوکمى جیاجیا دران. شیخ ئەحمەد خوی حوکمى ئەمەدام درا.

مەلا مستەفا ۳ ژنى هەبو. هەمویان گەرانەرەو عێراق. دوانیان لە گەل کورەکانیان تا ساوەرەک گەران و دواتر دەس بەسەر دانران. سى پەمیان که کەچى مەحمود ناڤای زەبارى

بو له گڼل مسعودی کورنی چوپوه مالی پاوکی له مرسل. له کاتی شورشی بارزان دا محمود ناغا جاشی چهکناری حکومتی عبراق بو.

*

چونی بارزانی بز سزقیت

ملا مستنفا نهپوانی عبراق والی پکا «لیپوردنی گشتی» یان بو دهریکا، پاش نووی ناتومید بو په ناو سنوری نیرانی - تووکی دا کموته ری پهریو پدکیتی سزقیت. نم ری پسوانه دریوه ۵۲ رژی خیابانوه. کارپدهستانی سزقیتی چهکیان لی وورگرتن و، پهری و پلاویان کردنوره په ناو کومارهکاتی سزقیتی دا. دهریاری ژپانی ملا مستنفا له سزقیت زور کم نغزاتی، خنوشی زور کمسی پاس کردوه. سهرانی پارتی وایان پلاو ندهکردهوه که جهنمراله له لشکری سوردا، پلام تلپن تا سردنی ستالین قسای کورده، دواي مردنی نو نینجا گوزهرانبان نهختی باشتو پوه و، نازادهکی کمپان دراوتی.

*

نیمدای نغسرهکان

شیخ محمد نیمدای نغرا، پلام په حوکمدراوی له زندانی بهصرا گلدراپوه تا شورشی ۱۴ تهریزی ۱۹۵۸. ۴ لو نغسرهانی هاومشی شورشی بارزان یون: عیزت عبدالعزیز، خیروللا عبدالکریم، مستنفا خنشار، محمد محمد محمود هلواسران. پهر له هلواسنیان په چند سعاتی په کومل نامهکیان بز میلهتی کورده نویسه. نامهکیان ۴ پنده، له پدکیکیان دا داوا له گلی کورده نکین: «دواي جهالت نکوی». هسر نوانی شارزای بیروچونی نم ۴ شهیده یون، تلپن: «مسیستان له - جهالت - سرگردایتی ملا مستنفاي بارزانی پوه».

*

سروکاییتی پارتی

پارتی دواي نووی له کونگری پدکمی دا ملا مستنفاي هلمپژارد په سروکی خوی، له دو کونگری ترپشی دا: کونگری دوم (مارتی ۱۹۵۰ له بغداد) و کونگری سیهم (کانونی دویم ۱۹۵۳ له کبروک)، سروکایتیهکی نوی کردهوه. په دریایی نو ساوهی ملا مستنفا له پدکیتی سزقیت بو (۱۹۴۷ - ۱۹۵۸) بی نووی سرگرداییتی پارتی و ملا مستنفا ناگایان له پدکتری بی. پارتی پروپاگاندهکی پهریلای بز ملا مستنفا نهدرد، وه کوفارسانی نهشتانسی کورده و، کاوه سدهی بیستم و، جهنمرالی لشکری سوری سویتی، له پیمان و وتارهکاتی دا په شان و شکوی بارزانی دا هلمندا و، وینهکاتی پلاو ندهکردهوه. همزه عبدالل نامیلکیهکی په عمری له سر شورشی بارزان نوی، هر نو زمانه پارتی پلاوی کردهوه و محبروم محمد تمپن کردی په کوردهی، ملا مستنفا لای خلیک کرا بو په سرکردهیکی نغسانسی له شکان نهاتو و، پگره په «پتیکي پهرستراوه». بیگومان نغسه نیشانی لاوازی کسایتی سرکردهکاتی نوسای پارتی پوه، که هپیمان په خزیان دا رانتهپهرمون سروکاییتی پارتی و، سرگرداییتی جولانوی کورده پگره دس و، بز کسایتیهکی نغزیندهواوی خولهکی دور ولای چارنوس نغزانویان په جی هشت بو.

*

۱۴ ترموز و بارزانی

بز پسرزانی له شورشی ۱۴ ترموزی ۱۹۵۸ صلا مستعفا له رژانی بدکم دا تله گرافیکی بز سرگردایهتی شورشه که نارد. لاینگری و پشتیوانی خوی دهری بو. داوای کرد بر ریگای بدن بگریتموه بز عیراق بز خزمتی جسمه ویمت. روزنامه کوره پدکانی نو کاته بروسکه که بیان بلاو کردهوه. نوینره کانی پارتی: نیهراهم محمد و عطی عهبدوللا له سردانی کارمدهستانی عیراق دا داوای بگردانی بارزانه گهراوه کان و گهراوهی نوانمی دهره بیان کرد بو.

شورشی ۱۴ ترموز لیبوردنی گشتی بو همو بارزانیه کان دهر کرد، چ نوانی له زینان بون و چ نوانی لهدروهه پناهر بون. شیخ محمد نازاد کرا له ناو خعلک دا وه کو قارهسانی نیشتمسان سهیری نه کرا. روزنامه کورده کان لسه بیان نموس، وینه بیان بلاونه کردهوه، گفتوگوبان له گهل نه کرد. شیخ محمد هیچ نارفوی سیاسی نشان نهئدا. تا نیستاش وا باوه عهبدولکریم قاسم صلا مستعفا یهناوه توه و، عهبدولسلام عارف موافق نهوه له سر گهراوهی. عزیز عوقه بلی یش له بهرخهروه گهی دا وا نطی. بهلام نیهراهم محمد، که نوسا سکرتری پارتی و، خوی چو به داوای بارزانی دا بز هینانوهی روداوه که به جزیکی تر نه گهیرتوه.

صلا مستعفا دو چار به بروسکه داوای له سرگردایهتی شورشی ترموز کرد بو: ریگای بدن بگریتموه عیراق، بهلام هیچ وه لاسیکان لی نه گهرا بروه. نسانیش به باهمنطی شیخ محمرد نطین، که نوسا رهزیر نهی له ومزاره تگهی قاسم دا، داوا له کارمدهستان بکا کارناسانی گهراوهی بکن، نویش هیچ دهنگیکی نایی. صلا مستعفا تله گرافیک بز نیهراهم محمد نهکا، داوای لی نهکا: ۳ پاسپورت، بز خوی و میرحاج محمد و نسمعد خزشمی پهدا بکا و، موافقهتی کارمدهستانی عیراقیان بز وهریگرن بز گهراوه بیان.

نیهراهم محمد به هوی کهریم قهره نیبوه نهچی بز لای تاهیر یه بیا، که نوسا بهری بهری گشتی پولیس نهی، داوای لی نهکا لهر وروهه پارمستی بدن. نویش پیشنباریان بز نهکا که سردانی نهو محمد بکن، نو نه توانی کاره که بیان بز جیبه بی بکا. مهستی له نهو محمد عهبدولسلام عارف نهی، که نوسا جیگری سهروکی رهزیران و وهزیری کاروباری ناوخ بو. به تلفون دهنه نه بیان بز ریک نهفا. مسئله که له گهل عارف پاس نهکن. به روی خوشهوه گریبان لی نهگری و، بهلی بیان نعداتی کاره که بیان بز جیبه بی بکا. به تلفون له گهل دزگای پهزهنه بدار قسه نهکا بز راهپرانندی کاره که بیان. تامزوگان شیان نهکا که له ریگای گهراوهه دا به قاهره دا بهنومه بز نهوی عهبدولناصرش بیین، بزانی بهرزای نو چه له سر کیشی کورده. نیهراهم محمد به داوای کاره که دا نهچی و پاسپورته کانی بز تاماده نهکن. رژوی ۱۷ تهلوله، نیهراهم محمد سکرتری پارتی و، نوری محمد طهعا به نوینره پدتی کومیتتی ناوندی پارتی و، شیخ صادقی بارزانی، به فروکه نهگنه پراگ: پایتهختی چیکوسلوفاکا.

صلا مستعفا له سر داوای خوی له روسباوه بهری کرا بو بز پراگ لهوی چاوهروانی گهراوهی نه کرد بز عیراق. له کوشکیک دا له گوندیکی نزدیک شاری پراگ دانرا بو. نیهراهم محمد و هاوریکانی له میوانخانمی پارتی کومونست دانبهزیین. پاش چمند

روژی به فروکه چونه قاهره. لئو کاتندا قایهق سامعوانی سهفیری عیراق ئهیی له میصر، به هژی ئهوهه لهوی سهرگ عهبلولناصریان بهینی. ناصر رضی وا ئهیی که شهوهی بهزیوه بردنی «محافظات» له میصر بهکری به نمونه بژ چارهسهوی کیشهی کورد له عیراق دا. له قاهرهوه به ری کپوتن، روژی ۶ ی تشرینی بهکمی ۱۹۵۸ گهیشته بهفداد. مهلا مستعفا وهکو قارهمانی سهرگپوتو پیشوازی کرا.

مهلا مستعفا له کۆشکهکهی نووی سهعید داترا. قاسم مانگی . . . ۵ دیناری بژ خزی و . ۱۵ دیناری بژ عوبیدوللای کوری و . ۵ دیناری بژ لوقمان بهریسهوه. مانگی نیهانی ۵۹ بارزانهکان، ئهوانی له بهکیتهی سۆفیت بون، به کیشهی گهیشتهوه بهصرا. پیشوازی حکومهتی و حهینبهیان لی کرا. بژ ئهوانیش مانگی ۳۵ دینار بژ سعت و . ۵ دینار بژ خهیزاندار موچهمان بژ بردایهوه. ههروهها بژ شیخ محمهد . ۱۵ دینار و ههسو ئهوانی له گهلی گهیرا بون له نیوان ۳. تا ۵. دیناریان بژ بهینهوه. زهاتر له . ۶. تهننگهشیان دانی بژ پارێزگاری خهیمان.

* گهراڤهوهی بارزانی له شهیری کوردی دا

له ژیر تهنسیری ئهه پرهواگانهه زورهه، که چهندن سال بو سهرازی پارتنی بژ مهلا مستعفاپان کرد بو، که گهراپهوه خهتک وهکو قارهمانی نههوهی کورده پیشوازی کرد. روژنامه و گوهرهکانی ئهه سهردهمه: ژهن، ههتاو، پهشکوتن - التقدیم، خهبات، نازادی، روژی نو، بلیسه، نهوژو. . . پاهت و پاسی زوریان له سهر نوسی. تهگههچی زوری ههلدانه به شان و بهالی بارزانی دا، بهلام بژ بهکی که بهسهوی له سهر ئهه مارههه بهکۆلستهوه کههستهی به ترخهیان تی دابه. شاعیره ناووارهکان: کامهران، دهلان، کاکهی فلاح، ههزار، گهردی جان و، شاعیره لاههکان: شههرو بهیکس، جهمال شارهزایی... شهیری دهرهیان له ستایشی بارزانی و به بهنهی گهراڤهوهه دانا. تهنانت بهشی کوردی رادهیری بهفداد که ههندی له شهیرهانی به دهنگی شاعیرهکان بهلاو نهکردهوه، شهیرهکی دهری کههراپهکی فهیلی، ناوی مهلا نامدار بو، بهلاو کوردهوه له دواي ههسو بهندیکی شهیرهکهی دا ئهه دهری دواره نهکردهوه: «هاتهوه خۆش هاتهوه، شیر و شهکر هاتهوه، نهکههر وهطنچی هاتهوه»

* میرحاج محمهد که بهکی له تهنسیره چالاکهکانی حهیزی هیوا بو و، بهشداری شورش بارزان بو، له گهلیان چو بژ مههاباد و، لهوش فههماندهی بهکی له فهوجهکانی هیزی بارزانیپان بو، له گهت مهلا مستعفا چو بژ بهکیتهی سۆفیت و، ههر له گهت لهوش گهراپهوه بژ عیراق، پارتنی کردیان به ئهندامی کۆمیتهی ناوهندی، بهلام میرحاج ههتا مرد توختی کاروباری پارتنی تهکپوت و، تهیکهلاوی سیاسهت نهبو، وهکو نههاتوت له گهراڤهوهی دا وت بو: «کاری سیاسی له گهت مهلا مستعفا ناگری».

* دواي شورش ۱۴ ی تههوز به مارهههکی کم ناکۆکی له نهوان نههوهههستهکانی عهرهه و شهوهی و دههوکواتهکان دا له سهر کیشهی «وههده» له گهت کۆماری عهرهی بهکگرتو (سوریا و میصر) دروست بو. مشتومرکی توند دامهزرا که تاخو عیراق «وههده» پان «ئهتبهحاد» بهکا. شهوهههکان به توندی دژی ههروهکیان بون. قاسمیش زۆتر

عبرائی بر تا عرب. ثم مشورمه بر به کیشیهکی گوره. ندموه پورستهگان وستان له رنگای پیلانگیرانوه ثم گاره بکنن. له ۸ ی مارتی ۵۹ دا له موسل یاخپونیک سپاهی به سرکردهپتی عمقید شوان روی دا. یاخپونکه به توندی سرکوت گرا. بارزانیهگان لم سرکوتکردهدا بهشدار بون و، هندی چهکیان له «مقاومه شعبی» ودرگرت. ریکفرای «مقاومه شعبی» هیزکی چهکنار بر له خنلک دروست کرا بر بز سرکوتکردهی نهپارهکانی حکومتی قاسم و، له زیر نفوذ و دسهلاتی حشع دا بر.

* کۆنگره‌ی چواره‌می پارتی

له چین و ئهلسانهای دیموکرات له پال پارتی کومونیست دا هندی وده پارتی سیاسی تر ههین، وهکو قهواره‌یهکی روکش و دروستکراو، بر سلطاندنی هارهبساتیتی پرولیتاریا و بورجوازی چهوک له قوتاغی دامغزانندی سوشالیزم دا، هیلرا بونوه. له دوا ی شورش ۱۴ ی تهموز حشع به جزویکی چاوه‌ری نهکراو پهری سنه و گوره بر، زله لوانهی چهپ بون لایان و ابو دوری حیزه سیاسیهکانی تر نعاوه و، تهگنر ماهی نهی بون به قوتابخانهی پیگمانندی دوستی شیوعی، وهکو له چین و ئهلسانهای دیموکراتی کراوه. همسزه عهبلوللا، سکرتری پارتی و هندی له هاوریکانی لم باوره‌دا بون. به ناشکرا به لای حشع دا دایان نهشکاند.

له رژی ۱ ی تاپاری ۵۹ دا «خهبات» ی تورگانی پارتی به مانشیستی گوره نوی: «سلار له چینی کرهگار و پیشروه‌کمی». مهبست له پیشروه‌کمی چینی کرهگار: حشع بر. په‌کیشیهکانی: لاوان، قوتابیان، نافرەتان، کرهکاران، جوتیارانی کوردستان، هلوه‌شترانوه و چونه ناو ریکفرایه عبراقه‌کانوه که به دس حشع ووه بون. پاسکی ندموه‌یی ناو سرکردهپتی پارتی له گه‌ل ثم باسکه‌دا له به‌یوره‌کانی و مملاتی دا بر، بهلام توانای په‌کلایی کردنوه‌ی نهبو. مەلا مستەفا (له ۳۰ ی حوزه‌یوانی ۱۹۵۹ دا) قاسی چهکناری نارده سر باره‌گای حیزب له شەقاسی «موتنه‌یی» له بهشدا، دهستیان به سر باره‌گاکه‌دا گرت و، همسزه و هاوریکانی: نه‌ژاد نه‌محمد، خه‌سره و تزفیه‌بان.. به زور دەرگرت و، نه‌پراهیم نه‌محمد و هاوریکانیان له جیگا دانان. تهنش په‌کهمین چار بر زله به گار به‌پهنری بز به‌لاداخستنی نا‌کوکیه‌ی نایدبولوجی و ریکفرایه‌په‌کانی ناو حیزب.

دوا ی نوه کۆنگره‌ی چوارم (تشرینی په‌کهمی ۱۹۵۹ له بهشداد)، همسزه و هاوریکانی به په‌کجاری له پارتی دەرگرت. سرکرده‌پته‌په‌ک ههلو‌پوردا جیگای رزم‌مندی بارزانی بر. مەلا مستەفا همیشه باه‌خه‌یکی تاپیتی نه‌دا بهو کسانه‌ی گومانی جاسوسی په‌کی له ده‌ولته گوره‌کانی لی بکرایه. لم کۆنگره‌یه‌دا مەلا مستەفا د. موراد عه‌نز، که کوردیکی ئیرانی بر، دانا به ئه‌نداسی م س چونکه گومانی لی نه‌کرد جاسوسی سؤلیت بی.

* کۆنگره‌ی پینجهمی پارتی

سالی ۱۹۶۰ که پارتی نه‌جازه‌ی کاری قانونی درا کۆنگره‌ی پینجهمی له ۵ - ۸ ی ماهی ۶ دا له بهشدا به ناشکرا بهست. مەلا مستەفا بز نوه‌ی بهشداری کۆنگره نه‌ی

بان خزی نورس راهگری گورا بروه بارزان. دستمیدک له نویمرانی کونگره چون به دوی دا بز بارزان و، به هزار تکا و پارانوه نینجا رازیمان کرد بسته کونگره، که هات پویش وت بوی: «حزب نکم سه یوکی قصبه بم و سروکی نپره نیم! حز نکم پیم بلین: حوز به و، حز نکم پیم بلین چیزی به». نمر روزه مولا مستغفا نپوست گنوهی خوی و پچوکی توان بملینی، سمرانی پارتی نم سوکایهتی پی کردن و جنورانیمان قبول کرد و، کونگره پنجم به تیکرای دنگ مولا مستغفا هیلهزاردوه به سروکی پارتی. بهانه کس قیولکردنی نم سوکایهتیهش نوهو: قاسم چیزی شیوعی و وطنی دیموقراطی لت کرده، گره کیتی پارتی پش لت بکا، بز نوهی پد کیتی ریزه کانی حیزب بهارین و نملین پیلانده کس قاسم سر بگری، نملین کرد.

ببگوسان نلمسه ناتوانی به نیشانهی هستکردنی سرکرده کانی پارتی به لپه سراهتی چیزی و نیشتمانی دهنی، پلکو پلگی لاوازی کسایهتیمان بوه. ننگر سرکرده پارتی نوسا نم سوکایهتیهی قیول نکرده به، خوی به بی بارزانی ملی رنگای خباتی بگرتابه، با چیزیکی پچوگتریش بوايه لهوی که هبو، لهوانه بر روتی روداو کانی کوردستانی عیراق به باریکی کدا پرویشتابه. لمر سرده مولا چند چیزی تر له عیراق دا هبورن، به قنواره و نفوز و دمسلات له پارتی بهیزتر بون، همسوشیان کسایهتی شارستانی ریمیریمان نکرده تک شیخی عیشپروت، لهوانه: محمد محمد حسین رمضی (ماموستای سره تایی) رهبری چیزی شیوعی عیراق و، کامل چادرچی (مهندس) رهبری چیزی وطنی دیموقراطی و، صدیق شمنشمل (محامی) رهبری چیزی نیستقلال و، فرهاد ریکایی (مهندس) رهبری چیزی بهمس.

مولا مستغفا لم کونگره بیدا وتی: من نملیا ۲ (مرشح) م هدیه بز کوزمیتیهی ناوهندی: ناهیدی شیخ سلام، هاشم عفرای، نپساعیل عارف، همسکیان هلقوردان. لملش دیسان مبهستی سوکایهتی بو به حیزب و کوزمیتیهی ناوهندی.

*

رؤژنامه «الشوره» بهفدای که سر به قاسم بو وتاریکی نوسی داوای تواندنوهی کوردی کرد بو. رؤژنامه «خبات» نم پاسی زل کرد و ناروزایه کی زوری له ناو کوردا خولقاند. مادی دوهی «دستوری کانی» عیراقی به پیش له نتهوهی عهروب دانغا، خبات له وتاریکی دا لم ماده پدی کولی بروه. نوسی بوی عهروبی عیراق پیشیکه له نتهوهی عهروب و، کوردی عیراق پیشیکه له نتهوهی کورد. له سر نلمه نپهراهم نلمسدا که سرنوسری خبات بو درا به دادگا.

*

تیکچونی قاسم و مولا مستغفا

مولا مستغفا له داوای گورانوه بروه هولوکی زوری نندا قاسم له خوی رازی بکات و، کاریکی وها نکات دلی برنجی، له خوپیشاندانیکی گورده که له بوردوکی سمرای سلیمانی بز پیشوازی له هاتنی بارزانی کرا، له شونی وتار دانوه توره بو لمر کسسی ویندی توی بهرز کوردهوه. به توره بونوه داوای له کاراکه کرد ویندهکی راهگری و، وتی: «من سمریازی زعمیم عهبولکرمیم». وهکو بههادین نوری له پادداشته کانی دا ننگریتنوه له بونمپکی تردا به قاسمی وتوه: «من لهبتانی قوندره کانتیم». نپرانخوشی قاسم و مولا

مستفا درویش کیشا تا محمد ناغای زیاری کوژرا.

عبدالکریم قاسم له کاتی عمره‌گانی بارزان دا له چله‌گان دا سرپرشتیکری چدکداره به‌گریگراوه‌گانی عمشیره‌ته کوژده‌گانی سر به حکومت بوه. که مالا مستفا وه‌کو قاره‌مانی نتموه‌بی کوژده گنراه‌بوره بو عسراق سردانی قاسمی کرد. قاسم له ناو ناموزگاریمه‌گانی دا بو بارزانی داوای لی کرد بو: «عفاله‌ عسا سلف» واز له دوژمنایته‌ی کون بهینی. به دواي تولده‌ نه‌گه‌ری. سردانی مالی همرو نو سرورک عمشیره‌تانه پکا که کاتی خوی شهریان له گنل کرده. همریان ناشت پکاتمه و دوستایه‌تیبیان له گنل پکا.

شیخ محمد خودانی بارزان حمزی ننه‌کرد مالا مستفا تیکه‌لوی سیاست بی. بلام مالا مستفا «طسوح» ی زل و زوری همبو. مالا مستفا نه‌پرست «طسوح» و سیاسته‌گانی خوی (گوره‌ی کوژده‌ی بی) و «طسوح» و عمشیره‌تیه‌گانی خوی (گوره‌ی بارزان بی) پیکوره بگوریمه‌ینی. بز رازی کردنی شیخ محمد، مالا مستفا چهند بارزانه‌کی نارد محمد ناغای زیاری یان له جاده‌به‌کی موسل دا به ناشکرا کوشت. تمه پیچروانی ناموزگاریمه‌گانی قاسم بو بز مالا مستفا، نه‌وش به‌کسمین درزی کوژده پوهندی مالا مستفا و قاسمه.

شمی تولسنندنوبی بارزانه‌گان له گنل عمشیره‌ته‌گانی دراوسپیان دهستی بی کرد. شهر له گنل ریکاتی، نه‌رویی، برادوست، زیاری، هملگرسا، ریکخراوه‌گانی پارتی پشتیوانتیبیان له بارزانه‌گان نه‌کرد. بروسکی پشتیوانتیبیان به خملک تیسزا نه‌کرد. رژنامه‌ی خبیات بلای نه‌کرد بوه. شیوعه‌گانش پشتیوانتیبیان له بارزانه‌گان کرد و، خست بویانه چوارچوبی شمی کوژنه‌پرستی و دره‌به‌گبوه. هندی لم عمشیره‌تانه به کومل پنایان بز تورکیا و تیران برد. تیر هملوسرجی کوژده‌ستان به‌رو گژی و ده‌سپیکردنی شهر نه‌روشت.

*

مالا مستفا بز پشداری له تاهنگه‌گانی سوزشی نوک‌توبر له ۶ ی تشرینی دره‌ی ۱۹۶۰ دا چو بز یکیتی سزقیت تا ۱۳ ی کانونی دوه‌ی ۱۹۶۱ ماه‌بوه. هندی نلین بارزانی لم سلفه‌دها بلینی پشتیوانی له سزقیت وهرگرتوه و، هندی‌کیش نلین سزقیت هیچ جوړه بلینیکیان بی نده‌اره، بملکو داوایان لی کوژده کیشه‌گانی له گنل قاسم به ناشتی چارمسر پکا.

مالا مستفا که گنراه‌بوره عسراق، دواي ماه‌به‌ک به ناوی سردانی شیخ محمد بوه تیر به به‌کجاری به‌فدای به جی هبشت و گنراه‌بوره بارزان دانیشنت. به روالیت «گوشه‌گیری» هملوزارد بو. بلام له راستی دا کبوت بوه پهموندیه‌کی فراوان له گنل ناغا و به‌گزاده‌گانی کوژده‌ستان. هانی نغان خونیان چه‌گدار بکمن و، به چه‌گداری له جاده گشته‌گان دا خزیان پیشان بدمن.

*

وه‌فدی ناغاگانی کوژده‌ستان

هراو هوزیای شورش ۱۴ ی ته‌موز نیشت بوه. شیوعه‌گان ده‌سلا تیان کم بوه‌وه. له هندی جی کبوت بونه بهر هیرشی قاسم. ناغا و به‌گزاده‌گانی کوژده‌ستان خمریک بو خونیان نه‌گرتومه و، له ناو خونیان دا کبوت بونه هاترچو و به‌گتر بهین.

و همدیگی گمراهان پیکوه نا بز سردانی بهمداد و بهینی مسئوله کانی حکومت. مهستی سره کی نم و همده دسکاری قانونی نیسلاهی زهرای بو. بهلام نمو خواسته بان له ژیر همدی خراستی سیاسی و کو مانی نمتوایهتی دا داپوشی بو.

و همده که چوه بهمداد. سسرانی پارسی و روژنامهی «خهبات» نم و همده و چالاکیه کانی پشت گوی خست. روژنامهی «اتحاد الشعب» ی حشع هیرشی کرده سمریان. نمانه بان به کزنه پیرست داننا. بهلام روژنامهی عمرهی - کوردی «صوت الاکرد» - دهنگی کورده روژانه ناری نندامانی و همده که و چالاکیه کانی بلاو نه کرده. روژنامهی «دهنگی کورده» عومر جهلال هویزی دهری نه کرد که پاریزه کی گزیی بو.

و همده که شتیکی به شت نه کرده و. قاسم تاماده نهبو به کومهل بیانینی و. گوی ی له خواسته کانی شیبان نه گرت. چوژن هات بون بو جزره گرانوه بو کوردهستان. له نار نواندا تنیا صدیق بهگی میران توانی به تنیا دهنی قاسم بکا.

*

هملگیرسانی شورشی نهلول

پهروندی نیوان مهلا مستمفا و قاسم ساردی و گرزوی تیکوت بو. مهلا مستمفا نه بوست قاسم ناچار بکا پهروندی له گهل چاک بکا. سالی ۱۹۶۰ له کزبونوه به کی فراوانی کز مبهستی ناوهندی و نهحتیاته کانی و لجنهی تفتیش و سورا قبهدا. که مهلا مستمفا بشدار بو. لم کزبونوه بهدا مهلا مستمفا هیرشی کرده سمر قاسم و. داوای له حیزب کرد خوزیان بز بهرونگاری تاماده بکمن و. همدی کار بکمن. و کو: برنی خهتی تعلقون و کارها، تیکدانی ریگا و پرد. بز نهوی قاسم ناچار بکا خواسته کانیان جیهی بکا. همدی له نندامانی م س وت بو بان کاری وها نه بته هوی هملگیرسانی شمر بی نهوی نیمه خومان بو شورش و بهرونگاری تاماده کرد بی.

*

مهلا مستمفا همدی له کاوانیبه کانی راسپارد بوسه به گیان بز صدیق میران دانا، له نیوان کوزی - شفقلاوه دا کوشتیان. دواي کوشتی نه محمد تاغای زهاری، نیمه دوهمین سرزکی عمشیرت بو. به فرمانی مهلا مستمفا بکوژی. صدیق بهگی میران گهوهی تاغاکانی خوزشاو و. له سردهمی پاشایهتی دا نایب و. ماوه بهک بو خزی له گهل قاسم ریک خست بهوه و. دهنی کرد بو. له سمر کوشتی نمو فرمانی گرتنی سکرتری پارتی نیسراهمیم نه محمد دهرچو، به سمری دا روژنامهی عمرهی «خهبات» و حقهتمناسی کوردی «کوردهستان» داخران. چونکه سمرنوسری بهکم و. خاوهن نیمتیازی دویم بو.

مهلا مستمفا له پستی سمر کرده تی پارتیهوه کومه هاندانی سمر وکی خیله کان بز خوبشانندانی چه گذار. نمانه خویان به هوی «قانونی نیسلاهی زهرای» و. هلدته کاندنی ره می دهر بهگی له قاسم و شورشی ۱۴ تهموز به داخ بون. له زور جی عمشائیر به چه گذاری کوبنوه. و کو تعلقن: بارزانی له «دول» یک و همدکتبی سیاسی، لمو کاتدا، له «دول» یکی تر بو. نیوان کوبنوهی چه گذاری خیله کانی کورد و. همسو جسوره پیکادانیکسی چه گذاریان بی کاریکی زیانهخش بو. نه شیشان نزمانی نم خوسازدان و خزیشاننده مهلا مستمفا له پشتعهوه، نوانیش و کو شووعیبه کان وایان نزمانی نیمه پیلانی نیمه پیلایم و نوکیره کانتی، پیلانی نیرانه بز نانوهی ناژاوه.

م س ماسجلائی نارد پز هلسنگاندنی هلمومرجی کوردستان و، خاوردنوهی
گرژی. که گهپشته کوردستان و گوپونوهی چهکداری هوزه کوردهکاتی دی و، چاوی به
نامهی مالا مستفعا کموت، که بو عهباسی ماسمند ناغای ناگویی نویسی بو، دهواری
سازدانی خیلهکاتی ناوچهکه، نموش تیرتیر بیوردای خوبی گویی و، پشتیوانی له داواکمی
مالا مستفعا کرد و، هاته سمر پاوری نموی تیرتیر کاتی دهسپکردنی شورش هاتوه.
ماوهپک تی پوری ماسجلائی هوالی نمبو. به دواي ماسجلائی دا، م س عوممر
مستفعا نارد، که تازه له کاتی گویزانوهی دا، له گبراری هلات بو. نموش که
هلمومرجی شورشگهرانی کوردستانی بینی مابهوه و، شوین هلالکه کموت.
چهکدار له همر شوینه گرنهکاتی کوردستان گوپونوهی، پارتی دهستی له
کوکردنوهی و هاندان و ریکهستنهان دا نمبو. ناریکوپیک و بی سمرهپون. مالا
مستفعا هانی داپون. وای نوزانی نممه قاسم نترسینی و، سمرهتجام ناچاری نکا، پز خاو
کردنوهی هلمومرجی نالوزای کوردستان داوای یارمهتی لی بکا، نموسا نموش
موجهکاتی خوی به سردا نسهپینی.

*

حکومتهی قاسم له ۹ - ۱۱ تهلوی ۶۱ دا فرمائی دا به کوردهکاتی جدهش له
جادهکاتی دهرهمندیخان و دهرهمندی بازمانوه بهرو سلیمانی بکشین. فرودکی جنگی پش
کوته فرین به سمر خوپیشاندانی چهکداری عشتائیردا. پاش تقیوتزقبکی کم هیزی
عشتائیر کوته چولکردنی سنگهروهکاتی و هلاتنیکی ناریکوپیک. جهش پشروی کرد
و، شوینهکاتی گرت. کادر و نندامهکاتی پارتی پش که تعبیرههی شهریان نمبو، به
شوهپهکی عسکری ریک نمرا بون، نموانش هورایان به هیزی عشتائیر بو. که عشتائیر
شکا نموانش شکان و پهروازه بون. نندامانی مهکتیمی سیاسی و کومپتیمی ناوهندی
پارتی وهکو ناردی ناو درکیان لی هات بو، همر یهکههان کموت بوه شوینیکوه: تیراهیم
نحممد و نوری شاهویس له بهقنداد، ماسجلائی له چیمی ریزان، عوممر مستفعا له
دهوروهی بیخواته، مالا عمولا له سفین و، محهممدی حاجی تاپیر له له نزدیک ماوهت،
حلمی عدلی شریف له دهرهمندی بیلوله، عدلی حمندی، عدلی عسکری، نحممد عبدالللا
له بادپتان بون. هندی تاقمی چوکی تیش به سوانسری کوردستان دا بلو بوونوه.
پارتی شیرازهی له بهر یهک هلموشا. بارهگاکانی داخران و ژمارهپهکی زور له
نندام و لاپنگرهکاتی گبران و، له سلیمانی بارهگای حیزبهکههان کردن به زیندانی
نندامهکاتی.

*

کۆزی روژنامهوانی قاسم

له ۲۳ تهلوی ۱۹۶۱ دا قاسم لهو کونفرهسه روژنامهوانییدا که به بوتهی
هلیگرسانی شورشی کوردیه بهستی، وتی: «.. له زمانی منوه به رولهکاتی گیل
راهگهمن، نم بزوتنوهیه جیابونوه خواز، نینگلیز له پشتیمانوهیه و نمریکاش دویان
کوتوه. بهلگی برینروهمان هیهه نموه رون نهکاتوه کی له پشتی نم جولانوهیهوه...
جولانوهیه که له ناویرا، هندی تاقم و دهستی راگردو ماون، سهرهکاتی نموانش لفتاو
نیهین.. سهپت بو حکومهتی بهرستانی و لاپنی تر له پشتی نم جولانوهیهوه...»

سفارتهای بریتانی، آلمانیه و آمریکاها را همیشه...
 قاسم لور کاتباً دو کیشمی گزیده که گنل ولاتانی و لژانوا همبو: کیشمه له گنل
 کومپانیاگانی نعت و، کیشمه له گنل کویت. دواى کشانهوى هیزه گانی بریتانیا قاسم
 کویتی کردهوه قهزابه کی به صره و شپنی کویشی به قانحقام دانابو، هیزیشی تاماده
 کرد بو بز گرتنی. تمعش ناگوبه کی تری لهنیران قاسم و بریتانیا و همسو دوهولتانی
 عبریه و دوهولتانی ناچه که لوانه نیران و تورکیا دروست کرده بو... قاسم نهریست وای
 دهریضا بزوتنهوى گورده به هاندانی نینگلیز و آمریکا له تولی ۱۴ ته موزو دهرچون له
 پهبانی بهفدا و ناگویی له گنل کومپانیاگانی نعت و داواکردنهوى کویت ... دا دستى
 بی گروه.

لور سهره مهدا وا باو بو، بهردیک له ناسان بکوتایفته خواری، نهمپه ربالزمی
 جیهانیهان بی تاوانهار نه کرد. له بهر نهوه هملی بو گومانیهان لی بکا. بهلام نهمپه ریکا
 قازانجیکی له دوستایهتی کوردا نهبو، بگره دوستایهتی کورده دلی دو دوستی گرنک: نیران
 و تورکیای، لی تهره بچاند، که هردوکیان نهمدای سننو و، بهکیکیان به پالیکی گرنکی
 نازد دانفرآ.

نهمپه ریکا و نینگلیز زور قاسمان به درو خستوه.

*

هملو یستی سزفیتی له شورشی کورد

که شورشی نهملول دستى بی کرد. بهکیچی سزفیت لسی بی دنگ بو، نه
 هملو یستی دوژمنانهی بهرامبهر بزوتنهوى کورده دهری، وه نه پشتیوانی لی کرد. لیم
 مستطبهدا نه پشتیوانی له قاسم کرد و نه دژی راوستا، بهلکو گویی خوی لی خواند،
 بهلاماری توندوتیژی کار بهدستانی عهراق بو دامرگاندنهوى شورشی کورده و، بو
 سهرکو تکردنی چالاکیه گانی حشع دستى بی کرد بو، له گنل نهوش دا پسیوره گانی
 سزفیت له عهراق دا خیریکی کاری خویان بون، پهبوندی ناسایی سویتى - عهراقی
 بهردوام بو، بهکیچی سزفیت به ناری بهجیهانی گفته گانی خویوه همو چدک و تفاسی
 جنگی بهیوستی شیری نوزی و ناسمانی دژی کورده بو جهیشی عهراقی دایین نه کرد،
 قاسم به چدکی سزفیتی درژی به جنگی کوردستان نعدا.

*

شیخ محمد و شورش

گوره ترین تاوانی شیخ محمد نهوه بو لی ی بگزمین بهچتوه ناو عهشیره ته کی
 خوی و سهره رشتیهان بکا، نهوهیش بهز لور بو. حکومت موچهی مانگانندی بو خوی و
 همسو دست و پیونده گانی بری بووه، له بارزان خانوی بو کرد بو نهوه، بهریزوه سهری
 نه کردن. نه گهرچی مهلا مستطفا سهرگی پ د ک بو، بهلام شیخ محمد نه بهتیهش نه پ
 د ک و نه هیچ پارتیه کی تر له ناو «میللت» ی بارزان دا چالاکی سیاسی بنویان و له
 هیچ بارزانیه کی قبول نه تده کرد بهچته هیچ جهیزیکوه. له بهرچادی خلک نارینهایی خوی له
 مهلا مستطفا نه نشاردهوه، که نهیوی سهر له نوی بارزانی و کورده له بهلاوه بگلیتی، شیخ
 محمد همیشه دلسوزی و گورایلی خوی بو کار بهدستانی عهراق دهر نهی.
 که شورشی نهملول دستى بی کرد (۱۹۶۱) شیخ محمد له بارزان دانیهتیهو،

پشداري هيچ خو تاماده كردنيكي نه كرد هو. بلام هيزي ناساني هيراق بارزاني بودومان كرد. له گنل توموش دا شيخ محمد پروسكدهكي بو عبداللهكريم قاسم نارد. دلسوزي خوي و عيشيرهتي بارزاني بو نومو حكومتهتي عيراقی و، نارهباني توندي پيراميسر مهلا مستمفاو دمسيكردني شورش دوری. هروهها به دنكي خوي له نيسنگي رادپوي بهفغادهوه داواي لهگنلي كورد كرد: «نالوز بالوز» نهكمن، دواي مهلا مستمفا نهكمن و بگمونهوه ناو «عيل و عهالي خو» بان. همولي دا نههلي زوبانهتي بارزانهكان له جبولانهكندا پشدار بن و، ناوچهي بارزاني له روي چالاکي و هاتوچوي پيشمرگهها داخست بو نموي كاربهدهستاني عيراق رازي بكا. كاتيك عيراق كموته دروستكردني «وحدات غير نظاميه» له عيشيرهته كوردهكان دژي شوشي ئهلول، شيخ محمدپيش مرانمتهتي كرد بارزانهكان «ومعهده» بهك پيك بهيتن به سمروكابهتي شيخ محمد محمد خاليدي كوري. تم «ومعهده» به له هفتدي شمري گزنگ دا پشدارپوون لهوانه گرتني گنلي عملي بهگ و چپاي كوروك.

شيخ محمد جواميسرپكي راستگز و سرراست هو. دلسوزي هاومرهكاني خوي بو. گروي ي نهفدايه مالي دنيا، تفانمت پاروي كاغغزني له بهكسري چيسا نهفتهكردوه، بو «ميللت» ي بارزان بي تمنازه دلسوز و، له رفعتار و بهرارهكاني دادپروبو هو. لهناو بارزانهكان دا پابههكي پيروزي ههبو، سهرهراي نموي گنليك كارساتي بهسر هاتبو، توشي گران و سوزانهكي زود بوو، بلام پيارهكي ساويلكه بو، روشنبري گشتي نمبو، دمستي وهرنهفدايه كاروباري سياسي گشتيهوه. دوا سالهكاني تممني خوي به گوشهگيري له ناو بارزانهكان دا بهسر برد و، له سهرهتاي سالي ۱۹۶۹ دا نهفوشي تهنی بو هينا. حكومت به هاليكزپتر گوزابهوه بز نهفوشخانهي نيين سينا له بهفغاد. رژی ۱۱ ي كانوني دوهمي ۶۹ له نهفوشخانه كزيي دوايي كرد و حكومت ترمههكي به هاليكزپتر هينابهوه بز بارزان و لهوي ناشتيان.

بانگوازهكي شيخ محمد كاريكي گموري له بارزانهكان كرد. زوربان وازيان له مهلا مستمفا هينا. مهلا مستمفا ناوچهي بارزاني به جي هبشت، روي كرده چپاكاني هاديان. لهو كاتندا عملي حمدي و محمد عبدالله و عملي عسكيري (كه هوسيكيان نندامي كوميتهي ناوهندي بو) له هاديان بو. له گنل مهلا مستمفا بهكيان گرتوه. مهلا مستمفا عملي حمدي و عملي عسكيري نارد بز توركي «صافي پناهبيري» بز وهن بگرن. توركيها تاماده نمبو به پناهبير وهريان بگري. عملي حمدي تم رازي مهلا مستمفای دركاند، له بهر نمو رقي لي ههنگرت، له بهكسين ههلا دا كوشتي.

شيخ محمد قوبولي نهفتهكرد مهلا مستمفا له ناوچهي بارزان بي، مهلا مستمفا له ژير گوشاري شيخ محمدپيشمرگهتي براي و جههتي عيراق دا به ناچاري روي كرده ناوچهي پالهكابهتي. دوری مستمفيري رايات گيرا. پاش تابلوقعدانبكي درو گيرا. تممه ناوچهبهكي فراواني تازاد كرد.

*

خاموشي مالي به سهر ناوچهكاني سلیماني و كركوك و هوليردا كيشا بو. هيچ چالاکهكي پيشمرگهتي، سياسي، ريكهراوهي گزنگي تي دا نمبا بو. مهلا مستمفا تم خاموشيهي به «موتامرههك» دائمنا كه سهراني پارتی ريكيان خستهوه بز نموي جههتي

دستی بدتال بی بز تیکشکانندی نو. نحممد توفیق، رهبری حبزی دیسوکرانی کوردستان و هاوریکانی، دندی مەلا مستەفایان ئەدا دژی حیزب. کەوتنە دورکردنی پلاوکراره‌بەک بە نای «دیسان پارزانی» ئەم پلاوکراره‌بە تەرخان کرا بو بز ستایشی سەرگردایەتی پارزانی و، شکانندی سەرگردایەتی پارتی و، قولکردنەوی ناکۆکەبە‌کاتیان. هەوایی چالاکێ پیشمەرگەکانی بەدینانی قەبە ئەکرد و، توانج و پلاری لە پارتی ئەگرت. راستبە‌کەسی هزی ئەم خامۆشە تیکشکانی ریکخراوە‌کانی پارتی بو، ئەک مونا‌سەری سەرگردە‌کانی.

* کۆبونەوی کۆمیتە‌ی ناوەندی

لە سانگی کانونی بە‌کەسی ١٩٦١ دا زۆرایەتی ئەندامانی کۆمیتە‌ی ناوەندی پاش چەند مانگ لە بەک دایران لە گوندی هەودالان لە نزیک چەمی ریزان کۆبونەو. لەم کۆبونەو‌بەدا بریاران دا:

- جۆلانەو‌کە لە باوش بگرن، ریکی پەنەو‌ه و سەرگردایەتی بگن.
- درووشی دیموکراسی بز عهراق و ئوتۆتۆمی بز کوردستان بەرز بکەنەو.
- پاره‌بگای م س داینین و، ریکخوشینی دورکردنەوی خەبات و پلاوکراره‌کانی پارتی داینین.

لەم کۆبونەو‌بەدا بریاران دا دستەبە‌کی نوینەرایەتی بە سەرۆکایەتی عەلی عەبدوللا بێنیرن بز لای مەلا مستەفا بز نەهشتنی گەلبە‌کەکانی و، پشو کردنەوی پەبوندی نیوان سەرۆک و سەرگردایەتی.

مەلا مستەفا بز پارێزگاری عەلی عەبدوللا لە گەرانەو‌بەدا تاقی پارزانی لە گەل ئەنیری، دەسو بەیانەبەک لە ناوچە‌ی برادوست توشی چەند جاشیکی سونبە‌گەکان ئەن. ئەسی بە تەقوتۆق. عەلی عەبدوللایان لی دایه‌ری دای دو رۆژ تینجا ئەی دۆزنەو. مەلا مستەفا لە سەر ئەم رۆ‌وا‌ه وت بوی: «تاوا داوا ئەکەن حیزب قیادە‌ی شۆرش بکا؟ کە توشی شەر بون لە پاتی ئەو‌ی قیادە‌ی شەرە‌کە بکا، خزی پەس کردەو»

* پارتی دای ئەو کۆبونەو‌بە‌ی کۆمیتە‌ی ناوەندی کەوتە خۆر‌یکخستنەو و خۆ سازدانی پیشمەرگە‌ی و ریکخراوە‌ی و راگەیاندن و، لق و ناوچە‌کانی ریک خستەو. ریکخراوی شاره‌کانیشی بە ئەه‌نی زینشو کردەو و، لە هەندی شار پیشمەرگە‌ی ناوشاری دامەزرا‌ند.

پارتی لە ناو پۆلیسە‌کانی هەولیر و سلیمانی دا ریکخستنێ زوی دامەزرا‌ند بو. لە دەورە‌ی نەورۆ‌ی ١٩٦٢ دا بە پارە‌تی ئەوان دەیان مەخفە‌ری لە قەزاکانی چوارتا، پینجۆین، قەرە‌داخ نازاد کرد. سەدان پارچە چەکی دەس کەوت و، دەیان عەریف و سەدان پۆلیس و، چەندین ئەفسەر هاتنە ریزی جۆلانەو‌کە‌و. ناوچە‌بە‌کی فراوان لە هیزە‌کانی حکومەت نازاد کرا. ئەمە ئەگەریشەو بز نازایەتی و دلسۆزی پۆلیسە‌کان، ئەگینا کەسالی شەپخ عەریب لە پینجۆین و عەبدولوە‌هاب ئەترووشی لە چوارتا، کە دوابی بون بە دەسلەتداری ناوچە‌کە، قامادە ئەبون بە خۆشی مەخفە‌رە‌کان تەسلیمی پیشمەرگە بگن، بە‌لگەر لە ژیر گوشاری پۆلیسە‌کان دا تەسلیم بون.

جولانموره که تا نُهات پهنتر نمبو. پارتي له سر شپوي چيش له دسته (۱۰). پشمگره، پهل (۳). پشمگره، لق (۱۲). پشمگره، ريكي خست و، چنډ هيزي پيک هينا: هيزي رژگاري به سرگرداهتي مامجهدال له چمي ريزان، هيزي گاره به سرگرداهتي عومر مستفقا له پستراته، هيزي خبات به سرگرداهتي عدلي همگري له چوارتا، کمرتي ۳ و ۴ ي قوردهاخ به سرگرداهتي کصمال موستي، کموته کاري پشمگرانه.

مفلا مستفقا لور کاتدا به ناوچهکاني بالهکاپهتي، خوشناوهتي، ناکزيهتي.. دا، نهگرا. نيمهپشت نرو جزوره ريکخستنه پشمگرهپيه پخريته ناوچهکاني ژور دسهلاتي نموبه. خزي به همبو هيزهکسي نموت لشکر و، هر لشکرکي کورده بو به چنډ قولیکوبه، سرکولي بو دانا بون.

* نارهاي مفلا مستفقا له م س

مفلا مستفقا له همبو چيگاپهک و له همبو کوزر و کوزمليک دا به تاشکرا دزي مهکتبي سياسي، به تاپهتي دزي نيبراهيم محمد، قسسي نهکرد. نمسي لاي رژونامووانهگانيش باس نهکرد. زور باسي لم باهته له کتبيسي: «گهراي به نار پياره تازاکان دا» ي رژوناموواني نممريکي دانا تادم شمپت و، کتبيسي: «شمري کوردهگان» ي رژوناموواني پهرتاني دهپيد نادهمسن دا هيه. جنوي ناشمريسي بي ندان و توهسي ناروای نخلگي به پال ندان.

له نار جولانمورهکدا به کردهوه دو سرگرداهتي و، دو شپوي چباواز له ريکخستان و پيروبردي جولانمورهکدا هبو:

پهکيگان، سرگرداهتي مفلا مستفقا بو، که شونپيکي «پارپکراي نمبو، له ناوچهکاني بالهکاپهتي، خوشناوهتي، ناکزيهتي نهگرا و، لوبوه سرگرداهتي همبو هيزهکاني بادپاني نهکرد.

نوي تريان، مهکتبي سياسي بو، که پيک هات بو له نيبراهيم محمد، نوري شاوريس، عدلي عهيدوللا.. که پارهگاکي له نمشکوتي مالومه بو، لوبوه سرگرداهتي همبو ريکخستنهکاني پ د ک و پشمگرهکاني سلیمان و ککرکوک و هولوپري نهکرد. کموته بوه دهرکردني «خبات» و بهمان و بلاو کراوه.

مفلا مستفقا، پم گهرايه، چگه له ناوچهکاني بادپان، چزمان، رواندز، شفقلاوه و تارادهپک لفلدزه و رانپي هينا بوه ژور دسهلاتي خزي، له شونپيک دانئممنزرا گبروک بو. له مش دو مهبستي هبو: پهکسيان، خزاراستن له هيرشي ناسمانبي عيراق. دوهميان، نمويست به شتبيسي و هنگاو په هنگاو تنگ به م س ههلچتي و، ناوچهکاني ژور دسهلاتي نموانيش بهنيته ژور دسهلاتي خزيهوه.

بوزچوني مفلا مستفقا بوز حزب، وهکو بوزچوني بو بوز عهشپهت. چون ننداماني عهشپهت نمبي بي چمن و چون گويراپهلي فرمان و ناموزگاري و قسهکاني سرزکي عهشپهت بن، نمبي ننداماني حزبيش به همان دلسوزي گويراپهلي فرمان و ناموزگاري و قسهکاني سرزکي حزب بن، لوهتي گهراپهوه بوز عيراق، له چنډ کوز و کوزبونموردا نموت: «من شاي پهرتانيا نيم وهزيکي بي دسهلات بم، يا سرزکي حزب نام يا نهگرا

سمرقانی حیزب بوم نمی سمرقانی راستدیننه ہم، له معیش مہستی نوہ ہو ہمو دہسلاتہکان له دس خوبی دا ہی، و هیچ کاری ہی ناگاداری و رزامندی نو نہگری. له ولایتیکی دواکتوتوی وہی. گوردستان دا، هیچ سنوریک نیہ بز دہسلاتہکانی دسمرقانی راستدیننه.

*
م س لو ماوہدا تشکوتی مالومی کرد ہو بہ پارہگای خزی. سمرگرداہتہیکی ناوندی سیاسی، پیشمہرگی، ریکخراوی، راگہباندی دامیزاند ہو. بہ دوزگای بیتل له گدل ہمو ہیزہکانی پیشمہرگہ و لقاہکانی پارٹی پیوندی روزانہی ہمو. نپہراہم نحمد، بہ پیچمانہی صلا مستمفا، له شوی خزی نغہجولا، بہ درؤای نی ماوہیہ سردانی هیچ ناوچہ و ہیز و لقیکی نہکرد.

*
روزنامہی «الشورہ» ی ہفدادی کہ سر بہ قاسم ہو، نمریکا و نلمانہای روزناوای تاوانہار کردہو بہوی نمانوی مسئلہی شوری کرد له کوری گشتی نہتوہ پدگرتوہکان دا پاس بکن، روزنامہکہ سفیری نمریکی کملہ ہفداد دہرکراہو، نتیہام نہکرد بہوی له کونفرسی دیپلوماتہکانی نمریکا له نثینا خریکی پیوندیہ ہو نم مسئلہیہ. سفیری نمریکی له حوزہیرانی ۶۲ دا ہموالہکسی بہ توندی بہ درؤ خستہوہ، وتی: «ولایتہ پدگرتوہکان باہخ بہ شورہکسی صلا مستمفای بارزانی نادا و هیچ نیازیکی نیہ نم مسئلہیہ بخاتہ ہردمی نہتوہ پدگرتوہکان»

*
پیوندی له گدل نیران
صالح یوسفی له ہفداد له گدل سفارہتی نیران پیوندی دامیزاند. بہ دوی نمددا شمسدین موفقی له خانقینہو بہ نہنی چوہ قسری شہین و گراہوہ ہفداد. زمینہی دوستگردنی پیوندی له گدل نیران ساز ہو. سالی ۱۹۶۲ عومہر مستمفا و علی عسکری نامی صلا مستمفایان ہر بز نیران. نیران بہ نہنی پیوندی له گدل م س دامیزاند و، نلسمریکیان ہز پیوندی نارہ لایان. نمانیش نمرحمان روتیمان کرد بہ ہرہری پیوندیہگانہان. پیوندیہگانہان زؤ بہ نہنی و له گدل ساواک ہو. نیران چارہزی لی نہکردن تازوقہ و داوودہرمان و کمرستی چاپ له بازاری نیران بکن و، له سنوریکی تسک و نازاروہا ہاتوچی دہوہ بکن. ہز بہکمین چار کمال فوئاد لم ریگاہوہ سردانی گوردستانی کرد.
صلا مستمفا نمدی ہی خوش نمر، نہہوست پیوندی له ریگی خویوہ ہی.

*
پیوندی ہمس و شورش
بہری حیزبہ قومیہکانی عہرب له عسراق دا له ژر دروشمی: «با اعداء الشیوعیہ الحمدوا» ریک کورت ہون عہدولکریم قاسم بروخبتن. تہگری بہ تاشکرا له بہان و بلاوگراوہکانی خویان دا ہرشیان نہکردہ سر شوری کرد و، بہ باخیبوتیکی کونہہوست و شوی دوستگردی قاسسیان دانغا ہز دورخستہوہ و لہدانی نلسمرہ نہتوہپرستہکانی عہرب، ہلام له ہسان کات دا بہ نہنی پیوندیہان له گدل دامیزاند

پو. تاهير بهنيا به رنگي گورم قورني له گلم م س پيوندی کرد بو، پيک هات بون له سر نموي؛ که بزوتنوي ندموه پرسته کاني عروب هر کار پکيان کرد بز روخاندني قاسم، جولانموي کورد له دزيان رانوستي و، نموانش له يکمين بهيان دا دان به مافي ندموي کوردا بنين له سر پنجيني نوتونومي.

* مانگرتني خويندکاراني زانستگاي بهغدادا

له دوا هفته کاني ۱۹۶۲ دا هندی گپروگرت له پکي له قوتابخانه کاني بهغدادا روی دا بو، بهمهسيه کان، که ليو کاتدا خبريکي داناني ريشوني روخاندني قاسم بون، نهميان قزستوه بز ريکخستني مانگرتنيکي گهوره تري خويندکاراني زانستگاي بهغدادا. سرکردايه تي پرتي له چوارچيوي نو پيوند پيدا که له گلم بهري ندمويي، به تايه تي بهمس دايان مسزواند بو، دوايان له «په کيتي قوتاياني کوردستان» کرد: ليو مانگرتندا دزي قاسم به چالاکي هاوکاري له گلم «الاتحاد الوطني لطلبه العراق» پکا. بهري ندمويي عروب تم په کيتي بهيان بز کزکردنموي خويندکاره کاني خزيان له ريکخراويکي تايه تي دا، دزي «الاتحاد طلبه العراق» که له دس شپوعيه کان دا بو، دامسزواند بو. حشع دزي تم مانگرتنه راوستا و، خويندکاره کاني لاپه نيگري، ليو شويانمي نهميانموي، درزيهيان به دوام نندا. نو کاته من خويندکاري پزلي په کمي بهشي زانستي سياسي بوم له زانستگاي بهغدادا و، نندامي ريکخراوي قوتاياني پرتي و ليوني بهغدادي په کيتي قوتايان بوم.

مانگرتنه که تا روخاني قاسم به نينقيلايي شويات درزيه کيشا.

* نينقيلايي شويات

له ۸ ي شوياتي ۶۳ دا قوميه کاني عروب به نينقيلايهيکي خزيانوي هاتنه سر کار، عهيدولسه سلام عارف بو به سرکوزمار و محمد حسين بهکر به سرروزبو. بهياني په کمهسيان خويندوه، بهلام پاسي نوتونومي تي دا نهر، له گلم نمويش دا صالح يوسفی لپهر سراوي پرتي له بهغدا و، نندامي م س، به ناوي پارتيهوه بروسکه بهکي پشتيواني بز سراني نينقيلاه که لهدا سره تاکه ي به: «تلاصت ضربات ثورتنا بضريات ثورتکم...» دس پي کرد بو. ليو کاتدا سراني نينقيلاب خبريکي پاکتاوکردني شپوعيه کان بون و، هيشتا چارنوس نينقيلاه که بيان به لادا نهگوت بو.

* روخاني قاسم و هاتنه سرکاري بهمس له لايمن همسو ناحيزاني رومي قاسمونه به خوشيهيکي زوروهه پيشوازي کرا، لهوانه نهمريکا. کار بهدستاني بهمس له روي په کمهسي جولانموي که بيانوه بانگوازي کوشتاري شپوعيه کان بيان دهر کرد، پيوندني نموان عيراق و په کيتي سؤليت به توندي گرځ بو، په کيتي سؤليت و پارتيه کومونستيه کاني دنيا هيرشپيکي پوپاگنمدي فراوانيان دزي کار بهدستاني نينقيلايي شويات دس پي کرد. سرکرده کاني نينقيلاب هر له جولانموي که بيان له گلم سرکردايه تي بزوتنموي کورد ريک کوبتون لسي نموي له بهيانه کاني په کمهسيان جولانموي مافي ندمويي گلمي کورد لسي پنجيني نوتونومي بهملين بهراهير به پشتيواني جولانموي کورد له کوده تاکه ي نموان.

شهر له نیوان کوردو عیراق دا راوستا گفتوگویی سیاسی بر دوزیندوی چاره‌ساری هم‌مانه دهستی پی کرد.

نصیریکا په لاپره گزنگ بر دوسلانی بعضی بیینی، چونکه سنوری دانا بر نفوزی سزونیستی له سیاسیستی دهره‌وی دا لپهر نه‌وی بزوتنه‌وی کورد، پدکپک بر له هر گزنگه‌کانی روخانی عبدالکریم قاسم و ندهگر درزه پکیشی پدکپک نهی له هر گزنگه‌کانی روخان یا هیچ نهی لاوازکردنی هر رژیمیکی له عیراق دا دوسلانداری، لپهر نه‌وی وزیری کاروباری دهره‌وی نصیریکا دین رسک نامه‌پدکی ناراستی حکومتی بعضی کرد که همول پدمن بگننه لاپه‌لاکردنی هم‌مانه، هرره‌ها راسپارده‌پدکی ده‌یشی بر پارزانی ناره که شهر دس پی نه‌کاتره، همول پدا ناگورکبه‌کانی خوی له‌گدل دوسلانداری پدغدا په رنگی دانوستان پدلا‌دا پخات.

*

گفتوگویی کورد - بعضی دهستی پی کرد.

په نوینه‌پدتی م‌لا مستمفا و سرکرده‌پدتی پارتی م‌امجدلال چو بز پدغداد، سمرانی نینقیلاپه‌گمی بیینی و، بز په ده‌پینانی پشتیوانی عرب بر چو بز قاهره بز بیینی سرزک عبدالناصر و، بز جفازنر بز بیینی سرزک محمد بن پیللا- م‌لا مستمفا نم سفهری پی خزش نه‌وی.

رژوی ۵ ی مارت ولفی حکومت که پیک هات بر له: ظاهر پدحیا (سرزکی ترکانی جهیش) و قوئاد عارف (وزیری دولت) و عطی حه‌پدر سلیمان (سفیری عیراق له واشیتون) چون بز نریک رانیه بز پدتی م‌لا مستمفا و سمرانی شورش، خراسته‌کانیان دانی. گهرانه‌وی پدغداد.

حکومت ئم‌جاره «وه‌فدی شمعی» نارد. رژوئی ۷ و ۸ ی مارت وه‌فده شمعی‌په‌گمی حکومت له چوارقورنه له گدل م‌لا مستمفا و سمرانی شورش چند جاری گزینوه. له سر هندی شتی سهرتایی ریک ک‌وتن.

بعضی نه‌وی پدلیندی په کورده‌پان دهر سهارهت په مانی نورتونومی په بیانیوی نالهاری هلموهری سیاسی و، نارازی بونی ناصر و ناصر‌په‌کان نه‌پناپه دی. ن‌عش پدکهمین پهمانشکینی بو. جمال الاتاسی لهو پشه‌کهدا که بر کتبه‌گمی مندر موصلی: «عرب و اکراد» نوسیریشی له زمانی سمرانی بعضی‌په‌وه، په تایه‌تی عدلی صالح سعده‌په‌وه، دان هم پهمانشکینیدا ن‌عی.

بعضی‌په‌کان، له ماره‌پدکی کورت دا: شجریه‌کانیان پاکتاو کرد و، قومیه‌کانی هاوخنیاتی خزیان له کار دور خستوه. ن‌پانویست تا په ن‌واوی جیگر تهن و هیزه‌کانی خزیان ریک ن‌خمنوه گپچلی کورد پیلاین بکن، په تایه‌تی په هیوای نه‌وی بون له سورپاش بعضی کاروبار بگریته دس.

له ۱۰ ی مارت دا «المجلس الوطنی لقیاده الثورة» پهمانیکی دهرکرد بز لیپوردنی نوانی «.. قاموا بالمرکه المسلحه الکرده فی المنطقه الشمالیه..» و، رژوی ۱۱ ی مارت پهمانیکی دهراری کیشی کورد پلار کرده‌وه، مانی ن‌توهی کوردی له سر پنچینی «لامرکزی» سماند «.. یقر الحقوق القومیه للشعب الکردی علی اساس اللامرکزیه، وسوف یدخل هنا الیهدا فی المستور الوقت والدائم عند تشریهمها..».

*

حشع چمزروهههکی کوشندهی بهرکسوت. سکرتهههکی و ژمارهههکی زور له نمنامانی سرکردههتی و کادره ناسراوهکاتی گهران و کوزران. تنفا جیگای که نهپانتوانی خونهی تی دا بگرنوه کوردستان بو. زوریان رویان کرده کوردستان. له کوردستان به دو جزر پیشوازیان کردن:

- مهلا مستمفا به خوزشیههوه بهروو پسران چو، دالهی دان و، ماهوی خوزیکخستنوهی دان و، پیوستیهکاتی داپین کردن.

مهلا له معش چند مههستهکی ههرو: یهکسیان، له ناکزکی دا له گهل م س حشع به لای خوی دا راهکشی. دوهسیان، لهو ریگایهوه پشتیوانی بهکیستی سوزنیت و حیزه شیوعیهکان به دهن بهینی.

- م س کوهه تنگ پی ههلچنین و چدک کردن و گرتنیان و، له چند جیگایهک که به چدکداری لی ی کو بهونهوه چوه سهران.

*

کوزگره له کزیه

مهلا مستمفا نهپوست دهسلاتی م س لاواز بکا. بز نم مههسته ژمارههک له سهرانی خیل و کسایهتی کوردی بانگ کرد بز کوهونهههک له رزوانی ۱۷ تا ۱۹ ی مارت له کزیه. هندی له سرکردهکاتی پارتی پش بهشار بو. لم کزونهههش دا مهلا مستمفا نارزایی خزی له سهرانی پارتی دهبری. ناکزکبهکه که تا نموسا شاردراره بو نیش ناشکرا بو.

لم کزونههههدها خواستهکاتی کورد پاس کرا و، وهفدیک له چند کسایهتهههکی ناسراوی کورد به سرزکایهتی مامجهدال پیک هینرا بو گفتوگۆ له گهل بهغداد. نم وهفده چونهوه بو بهغداد. پادداشتیکان ناماده کرد و، مافهکاتی کوردیان له روانگی کوردهوه رون کردهوه.

چند جاری له گهل وهفدی حکومعت دانهشتن. باری سهرنجیان جیاواز بو. بهعس پرزۆی لاهرکیزی نهداری ناماده کرد بو، نمنایش پرزۆهههکیان ناماده کرد بو به ناوی هوکمی زاتیهوه که له راستی دا هوکمی فیدرالی بو. دهار بو نم دو لایهنه ناگهنه بهک، به تابهتی دواي نهوهی بهعس له سورپاش کاروباری گرته دهست.

بهعس خزی ناماده تهکرد بز ههرشیکی فراوان بز سر کوردستان. ههوالهکاتی نم خزاناماده کرده تهگههشتهوه سرکردههتی شورشی کورد. مامجهدال بز نم مههسته سهرانی محمد حسن بهکر و طاهیر بهمیا و سهرانی بهعسی کرد بو. لای بهکر پزارهی خزی دهبری بو. بهکر نینکاری کرد بو، بز نهوهی دنهای بکا به مامجهدالی وت بو: «اخون عرضی زما اخونکم!»

بهعس خزی به حیزهیکی وهندوی دانمنا. هر بهو بهانونههوه کوهه دژایهتی قاسم و پیلانگهران و ههولی کوشتنی. دواي نهوهی کاروباری گرته دهست پاسی وهفدهی عبراق و مېهر و سوریا گهرم بو. بز نم مههسته چند کزونههههکی ۳ قزلی له قاهره کرا. لهو کاتدا مامجهدالپش له قاهره بو که گهرایهوه له گهل چند خويندکاریکی هاوریم له بهغدا

چوین بۆ سردانی مامجەلال. ئیمانویست بزاتین روونی وەحەدی عەڕەبی بە چی گەشتوو
 و چارەنۆسی کورد لێو وەحەدیدا چی ئەبی؟ لە مامجەلالمان پرسی. مامجەلال وتی: «نە
 نیستا و نە پاشەرۆژی نزیک وەحەدی عەڕەبی ناہی!» و قان: «ئەگەر بو؟» ئێو بە دلنیاپەرە
 سۆر بۆ لە سەر ئێوی ناہی.

مامجەلال ئیزنی لە بەعسیدەکان وەرگرت بەچی بۆ سردانی عەبدولناصر. رەگەبان
 دا. مامجەلال ناصر ی بینی و چوہ بېروت کۆنگرەدەکی رۆژنامەوانی گرت. خەسکی
 گەرانوہ بۆ بۆ بەغداد. جەنەرال تەیسوری بەختیار. سەرۆکی پیشوی ساواک، کە تازە لە
 شا جیسا پەرەوہ لە بېروت ئەبی. مامجەلال هوشیار ئەگەنوو، و ناگاداری ئەکا کە
 ئەگەر تەوہ بەغداد چونکە بەعس نیازی گرتی هەبە. دواي ئەم هەوالە بە چەند رۆژێکی کەم
 بەعس لە ناگاو پەلاماری کوردستانی دا و هەموو ئەندامەکانی دەستی نوێنەرەتی کوردی
 گرت...

ئەم کارە بەعس لە کاری دەولەت نەئەچو، بەلکەر لە کاری بانگی مافیا ئەچو. ئەمە
 بی باوەڕیدەکی قوڵی لە لای سیاسەدەکانی کورد دروست کرد. وای کرد سەوانی کورد باوەر
 بە پەلێنەکانی بەعس و گەشتی سەرکۆدەکانی نەکەن، و گومان لە هەموو هەنگار و بەرہار و
 ریککۆتیکیان بکەن.

*

هەلگەیرسانوہی شەر
 بەیاننی ۹ ی حوزەبرانی ۱۹۶۳ بە بەیانیکی دەرژ «المجلس الوطني لتيادة الثورة»
 ی بەعس شەری لە گەل کورد راگەیاندا. مە لێو کاتەدا هەشتا لە بەغداد بوم، لە ترسی
 گرتن لە گەل هەندی لە هاوریکانم چوم بۆ هەولسەر، و لێوہ بۆ بەنکی پیشمەرگە لە
 پەلکانی دەشتی هەولسەر پەرە سالومە. هاوریکانم کە لە بەغدا ماہونوہ زۆیان گێران،
 بەکیکیان: محەممەد صەدیق عەبدولرحمان، کە پێکۆرە خوێندکار، و لە کاروباری
 ریکخراوہی پارتی و قوتابیان دا هاورکار بۆین، دواي گێرانی بە ئەشکەفە کوشتیان.

*

کار بەدەستانی بەعس لە بەیاننی رۆژی ۹ ی حوزەبران دا لە ناگاو، هیرشی زەمیني
 و ئاسمانی گەورەیان بۆ سەر کوردستان دەس پیکرد، لێو کاتەدا هەشتا نوێنەرەتی کورد
 لە بەغدا بۆ دانۆستان ماہونوہ، بەعس نوێنەرەکانی گرت، لە پانی گەشتوگو بۆ دوزینوہی
 چارەسەری هەمانە ئەژیر ئەشکەفە و ئازاردا نامە پەشیمانی لە بزوتنووہی کورد و نازەزایی
 دژی پارزانی بە صالح یوسفی و عەبدولحەسەین فەهلی نوسی، و، هەندیکیان بۆ قەسە کۆن
 هەنابە سەر تەلفەزۆن. لە کوردستان پەڕەوی سیاسەتی ئەزەبی سوتایی کرد، بە هەزاران
 کەسی گرت و بە سەدانی کوشت، چەند گەورەکی کوردنەشی لە ناو شاری کەرکوک تەخت
 کرد، کۆبیرانە پۆردەوانی سەدان گۆنلی کرد، بە کورتی شەریکی هەلگەیرساندوہ،
 کەدەزگاکانی راگەیانندی سۆڤیەتی بە شەری «جینوساید» پان دا ئەفا. کەچی ئەسبکا ئەک
 گوشاری بۆ سەر بەعس نەهنا بۆ راگرتنی شەرو لاپەلاکردنی ناکوکیەکانی لەگەل بزوتنووہی
 کورد بە ناشتی، بەلکەر پەشیمانی لە حکومەتی بەعس کرد. تۆرکیا رەگەبی دا بە فڕوکی
 عێراقی بەچیتە ناو خاکی ئێوانوہ بۆ راوتانی پیشمەرگە.

*

هملگیرسانووهی شعر و، توندوتیژی هیرشه‌گانی به‌عص نا‌کوکیه‌گانی ناوخزی کرد به ژیره‌وه. مه‌لا مستمفا لهو هملو‌مهرجهدا، که ناوچه‌ی باززان گهوت پوه بهر هیرشیکی سه‌خت. همر نه‌توانی بهرگری بکا، نه‌میشه‌توانی شعری به‌عص و، له هه‌سان کات دا شعری م س بکا.

ب‌عص و سۆفیت

ده‌سالانی به‌عص له ناووه گهوته قه‌تلوه‌هاسی ش‌بوعیه‌گان، ته‌گه‌ره‌دان له کاری پ‌سپور و شاره‌زاکانی سۆفیتی و، راگرتنی ریکوتنه‌ ناویری، بازرگانی، ته‌کتیکی، روشنپه‌رگانی سۆفیتی - عیراقی سالانی ۱۹۵۹ - ۱۹۶۰ و، هه‌ولدانی کرینی چه‌ک و تفاق‌ی جنگی له به‌رئانیا و، کرده‌وه‌ی ده‌رگای کار بهر کومپانیا‌گانی به‌رئانی، ئه‌مریکی، ئه‌لمانی و ژاپونی.

له‌ده‌روه‌ش، هیرشیکی فراوانی په‌رپه‌اگنده‌ی دژی «ت‌ب‌ت‌ب‌ه‌ماری ش‌بوعی» سۆفیتی و ولاتانی ئه‌وروپای روه‌ه‌لات ده‌س پی کرد، هه‌ولی دا په‌په‌ره‌نده‌گانی له‌گه‌ل ئه‌یران و تورکیا و ده‌وله‌تانی ئه‌وروپایی روه‌ژاوا باش بکات، دانی به‌ کریت دا نا و، به‌ینی له‌گه‌ل م‌ب‌س‌ر تیکچو.

به‌کیتی سۆفیت خه‌ریک بهر هه‌مو ئه‌و جیه‌گه‌ پ‌بیانیه‌ی له ۱۹۵۸ - ۱۹۶۲ له عیراق دا دا‌ب‌ه‌زواند بهر له‌ده‌س پ‌دا، عیراق له روی هه‌لو‌ب‌ست‌مه‌ به‌رام‌ب‌هر سۆفیت به‌چ‌ب‌ه‌ت‌مه‌ دو‌خ‌بانی سه‌رده‌هی نوری سه‌عید.

موسکوش گه‌وته:

- ده‌سپ‌کردنی فراوانترین هیرشی په‌رپه‌اگنده‌ی دژی رژی به‌عص.

- که به‌عص جنگی کورده‌ستانی ده‌ست پی کرده‌وه، هانی مه‌نگولپای دا داوا له ریک‌خ‌راوی نه‌ت‌مه‌ به‌گرت‌وه‌گان بکا، بهر لیدوانی جین‌ب‌س‌پ‌دی کورده‌ له ژیر سابه‌ی رژی به‌عصی عیراق دا، له خولی ۱۸ کوه‌ب‌ن‌وه‌ی گشتی دا، به‌لام پاش چمن روه‌ی داواک‌دی خوی ک‌ب‌ش‌اپ‌وه، چونکه م‌ب‌س‌ر بهر ئه‌وه‌ی مه‌سه‌له‌ی کورده‌ دوراپه‌کی ناوه‌ه‌ولتی په‌یدا نه‌کا، داوا له سۆفیت کرد بهر ئه‌م داوا‌به‌ ب‌ک‌ب‌ش‌ب‌ه‌ت‌مه‌.

- کات‌ب‌ک سوریا «له‌پ‌رای به‌رم‌و‌ک» ی نارد بهر پارمه‌ت‌یدانی جه‌ب‌شی عیراق له دژی کورده‌، به‌کیتی سۆفیت توت‌ب‌کی دا به‌ سوریا و ئه‌یران و تورکیا ده‌پ‌اره‌ی گه‌له‌ک‌وم‌ده‌کیی چوار قولی دژی گه‌لی کورده‌ له عیراق دا.

- هه‌روه‌ها مام‌ج‌ه‌لالی، سه‌روکی نوینه‌راپه‌تی کورده‌ بهر دانوس‌ن‌دن له‌گه‌ل رژی به‌غ‌ش‌داد، که له‌و کات‌دا له ئه‌وروپا بهر بانگ کرد بهر گ‌ف‌ت‌و‌گ‌و بهر موسکوش. نوینه‌راپه‌تی سۆفیتی له گ‌ت‌ت‌و‌گ‌و‌دا له‌گه‌ل مام‌ج‌ه‌لال، پشتیوانی خویان له خه‌باتی ره‌وای کورده‌ له پ‌ب‌ناوی به‌ده‌پ‌ن‌انی عیراق‌یکی ده‌موکراتی و کورده‌ستانی توت‌ن‌وم دا ده‌پ‌ری، داوا‌پ‌ان لی کرد کورده‌ دروه‌ به‌ خه‌باتی شو‌رش‌گ‌ب‌رانه‌ پ‌دا، ئه‌وان‌ب‌ش پارمه‌تی مادی و مه‌عنوی ئه‌ده‌ن، هه‌روه‌ها ده‌سه‌په‌کی نوینه‌راپه‌تی پ د ک پان به‌ سه‌روک‌اپه‌تی سه‌کرت‌ب‌ری پارتی ئه‌پ‌راهیم ئه‌حم‌د بانگ کرد بهر سه‌رده‌انی به‌کیتی سۆفیت، ئام‌وزگاری به‌زوت‌ن‌وه‌ی کورده‌پ‌ان کرد، که په‌په‌ره‌نده‌گانی خوی له‌گه‌ل دنیا فراوانتر بکا، به‌لام په‌په‌ره‌ندی له‌گه‌ل ئه‌س‌رائیل دروست نه‌کا، هه‌روه‌ها داوا‌پ‌ان لی کرد پارمه‌تی ه‌ش‌ح به‌ده‌ن بهر ئه‌وه‌ی له‌و کارمه‌ساتی تی ی ک‌س‌وت‌وه‌

دوره‌یت و سرولمنوی خوبی ریکه به‌خاتمه.

وزیری کاروباری دهره‌وی سؤقیته گرومیگو، لو توتهدا له ۹ تهموزی ۱۹۶۳ که دا‌پری به سفیره‌گانی د‌وله‌تانی ئیران و تورکیا و سوریا نویسی‌وی: «به‌کیتی سؤقیته ناتوانی دست‌موسان رابوستی به‌رام‌بهر به‌روداوانی له لای خواری سنوریه‌وه تقومین...»

د‌یزگانی راگه‌باندنی سؤقیته و د‌وله‌تانی سوسپالیست و حیزه گومونسته‌گانی دنبا له‌سره ئه‌م ناوازه هه‌واله‌گانی چنگی کوردستانیان به‌لاو نه‌کرده‌وه، حیزه‌ی به‌عسیان به‌ جینوساید د‌ژی گلی کوره تاوانهار نه‌کرد، و ئه‌پانوت جینوساید و پیشیلکردنی مافه‌گانی سروف به‌رام‌بهر گملی کورده له عیراق دا ناشی به‌ مسئله‌ی ناوخو دا‌پیری، چونکه کاربه‌دستانی عیراق په‌مانه جیهانه‌گانی نه‌توه به‌گرت‌ه‌کان و راگه‌باندنی جیهانی ی مانی مروف و.. شکاندوه.

هاوزهمان له‌گه‌ل تیکچوتی په‌په‌ندی عیراقی - سؤقیته، په‌په‌ندی ئیرانی د‌وای چهندین سال گرژی هه‌لرونگانیکی گرنکی تیکوت، خاوپه‌نوی چنگی ساری سؤقیته - ئه‌مریکی له‌سهرتای شسته‌گان دا به‌ تابه‌تی د‌وای «تنگ‌چله‌می ساروخ کوبا» که ئه‌مریکاش ساروخه‌گانی خوی به‌ی ریزامه‌ندی تورکیا له تورکیا کیشاپه‌وه - به‌رام‌بهر ساروخه‌گانی سؤقیته له کوبا، هاوپه‌مانه روزه‌لاتیه‌گانی ئه‌مریکا به‌ سیاستی خیران دا چونه‌وه، شا به‌ ناری «سیاستی مستقلى ملی» به‌وه هه‌ولی دا جوریک له هاوسنگی له نیوان په‌په‌نده‌گانی له‌گه‌ل ئه‌مریکار له‌گه‌ل به‌کیتی سؤقیته دروست بکا، وه گه‌وته هه‌ولانی دروستکردنی په‌په‌ندی ئه‌پری، بازارگانی، ته‌کنیکی، له‌گه‌ل به‌کیتی سؤقیته . له ۲۷ ژوئیه‌ی ۱۹۶۳ دا به‌کهمین ریکوتنی ئه‌پری - سؤقیته نیم‌زا کرا بو دروستکردنی به‌نداو و، دو ئه‌ستگهی کارها و، پروژه‌یه‌کی ناوده‌ری.

سام‌جهدال که چوپه‌یز د‌یتنی ناصر، د‌وای سهردانی لوئیان و ئه‌وروپا و به‌کیتی سؤقیته، به‌ ریکای ئیران دا گه‌راپه‌وه کوردستان. ژماره‌یه‌ک سیناتور و کونگره‌سمان له ئه‌مریکا دا‌وایان له کامهران به‌درخان کرد بو که م‌لا مستفا سهردانه‌یکی ئه‌مریکا بکا، نه‌گه‌ر ئه‌و نه‌توانی کاربه‌دستیکی شورش‌که به‌چی. ئه‌براهیم ئه‌حممد و سه‌ید عه‌زیزی شهنزینی به‌ ریکای ئیران دا چونه ئه‌وروپا. ئه‌براهیم ئه‌حممد به‌ نه‌ازی گه‌شتیکی سیاسی بو له ئه‌وروپا و ئه‌مریکا. ئه‌براهیم ئه‌حممد له‌م گه‌شت‌ه‌دا، ب‌ه‌ به‌کهمین جار له‌ گه‌ل کاربه‌دستانی ئیرانی، به‌ تابه‌تی ساواک، دانیشته. سهردانی م‌سکۆزی کرد و، نویند‌رکی ئه‌سراتیلی به‌تی و، هه‌ولیکی سهرنه‌گوتوی سهردانی ئه‌مریکای دا.

ئه‌براهیم ئه‌حممد و سه‌ید عه‌زیزی شهنزینی، که ت‌وسا ئه‌نداسی م س بو، چون بو به‌کیتی سؤقیته، نویند‌رانی سؤقیته دا‌وایان لی کرد بون، له‌ گه‌ل شه‌رحه‌یه‌گان نهرم بن و هاوکارییان بکهن. به‌لام ئه‌براهیم ئه‌حممد به‌ توندی ره‌خنه‌ی گرت بو له هه‌لوستی حشع به‌رام‌بهر مسئله‌ی کورد و، له‌ پشتیوانی حشع له‌ لاسم. به‌کیتی سؤقیته به‌لینی هه‌ندی یارمه‌تیبیان دا به‌ تابه‌تی چه‌رده‌یه‌کی کم پاره و، ئه‌ستگه‌یه‌کی رادبو، به‌لام سهردانه‌که به‌گه‌شتی سهرکه‌وتنیکی زوری به‌دست نه‌هینا، به‌ تابه‌تی چونکه زوری پس نه‌چر

*

نهنقیلابی عارف

له ١٨ ی تشرینی یەگمسی ١٩٦٣ دا بەمسی روخا. موشیر عەبدولسەلام عارف و نائمی له جەنێراڵەکانی جەیش دەستیان بە سەر کاروباری عێراق دا گرت. حکومەتی نوی ی موشیر عارف هەموو لاوازی و گەرۆگرفتەکانی حکومەتی پێشوی بەمسی بە میرات یز بە جی ماو، بگرە لاوازتر بوو. نهنقیلابی بەک له دوی بەک ریزەکانی جەیشی کلۆز کرد بو، جەنگی کوردستان بوو بە یاریکی گران بە سەر ناویری عێراقەو. له هەمان کات دا هلمومرچی کوردستانیش بە هزی سیاسەتی ئعرزی سوتیناری بەعسەو خراب بو، ئابلقەوی ناویری و رەشەگیر و رەشەکوژی و ویرانکردنی ژمارەبەگی ژێد دیهات و سوتاندنی هەموو خەلە و خەرمانی کوردستان، خەلکی پەرشان کرد بو.

جەیشی عێراق ئەگەرچی شەری رانەگرت بو له گەل یزوتنەوی کوود، بەلام بە هزی نالوگۆزی سەرکوردەکانی و گەرۆگرفتەکانی ناوخۆیەو جاری له هلمومرچیەک دا نەبو بە توندوتیژی جاران درۆه بە شەر بەدا. پەپوژندی له نیوان مسافلی سلیسانی و مەلا مستەفادا یز راگرتنی شەر دەستی پی کرد. ناصر ئامۆزگاری موشیر عارفی کرد بو کەشەیی کوود بە ناشتی چارەسەر بگا و، بەکیتی سۆڤیت و ئەمریکایش، هەر بەکەیان له لای خۆیەو، له هەردولایان راسپارد بو، کەشەکانی نیوانیان بە ناشتی بە لاوا پەختن. لەم کاتەدا نېیراهیم ئەحمەد و سەید عەزیزی شەمەزنی له گەشتی سیاسی بون له ئەوروپا. دوی ئێم روداوە ئوانیش گەرانەو کوردستان. تەنیا دەولەت، کە ناشتی پی ناخۆش بو، نیوان بو.

*

پیکهاتنی موشیر - بارزانی

له ١٠ ی شوباتی ١٩٦٤ دا رادەویری بەخداد بەیانیکی موشیر عارفی خۆیندەو و، بەیانیکی پشێوانی مەلا مستەفایشی بە دودا خۆینراوەو.
بەیانەکی موشیر عارف ٩ خال بو ئەمە کورتبەکەین:
١. اقرار الحقوق القوميە لاخواننا الاکراه ضمن الشعب العراقي فی وحدە وطنیه واحده متاخبه وتشبیه ذلک فی الدستور.

٢. بەردانی گهراوه‌کان و دەرکردنی ئیپوودنی گشتی.
٣. گهراونەوی پەرۆپه‌رایەتی یز ناوچه‌کانی ژوو.
٤. گهراونەوی فەرمانبەرەکان.
٥. لاپردنی کۆتوپووشند له سەر گهراونەوی خوار دەستنی.
٦. دەسکردن بە ئاو دەدانکردنەوی ناوچهی ژوو.
٧. پواردنی زەرور و زینانی ئوانی زوپیەکانیان بوو بە ژیر ئای دوکان و دەریندیخانەو.

٨. دانانی رینگو شۆینی گهراونەوی تاسايش و ئارامی یز ناوچهی ژوو.

٩. وهزاره‌ته پهره‌شده‌داره‌کان ناوه‌رێکی به‌یانەکه جیبه‌ی بکەن.

مەلا مستەفایش له بەیانەکی دا نوسی بوی:

« .. بز به جبهه‌یانی نارزوی سرکوزمار... سهاروت به پاراستنی په‌کیتی رزی نیشتمانی و، ریگرتن له رزانی خونی بی تاوان و، بز کوتایی به شعری براگوژی و، به هزی ساییت هونی پاکتی نیازی دسه‌لانی هوکسران، بریارمان دا دس پیشکیری بکمن بز راگرتنی شو و، داوا له براگام بکم بگرمه‌نوه سر جیگاوی‌گای خفیان و بکومنه‌و سر کاری نازاد و سره‌رزانه‌ی پیشویان، به معیش هواری دسه‌لانی نیشتمانی نداری دس پیشکیری بکا بز .. گیرانه‌ی ژبانی ناسایی و تاسایش و نارام بز ناوچه‌که و، هملستی هملی دانتان به مافه نه‌توره‌یه‌کانی هاوولاتیپسانی کوردا له ناو گملی عبراق دا له پدک په‌گرتنی نیشتمانی دا...»

لهو کاتدا که تم په‌په‌پانانه خویندرانه‌و من له گمل نزیکی .. ۱. کوتایی له چوخاخ له کونگره‌ی «په‌کیتی قوتابانی کوردستان» بوم. هملی حمیدی، لیپرساری توسای لقی ۴ ی سلیمانی، له کوردنوه‌ی کونگره‌که و هندی له کاره‌کانی دا پشدار بو. که پرسارمان لی کره دهره‌ی راگرتنی شو و گفتوگزی کورد و حکومت، بی ناگایی خزی په‌شان دا. مالا مستمفا بی ناگاداری و پرس م س شعری راگرت بو و، لم گفتوگزی‌په‌ش چند مه‌ستیکی هبو:

۱. نه‌پوست دهستی به‌تال بی بز به لاداخستی ناکزکی له گمل م س و، په‌کلایی کوردنوه‌ی مملاتی ی دسه‌لات له ناو بزوتنوه‌ی کوردا به قازانچی خزی.

۲. کوردستان له چند مانگی هیرشی په‌عسی دا کبوت بوه ژیر گوشاری سختی نابلوقه‌ی نابوره‌و. خواره‌دهنی و سوتهمنی زؤد گران و به زحممت دس نه‌کوتن. په‌عس خمله و خرممان و پوشی و پاوانی کوردستان. سوتاند بو، زؤد شونی ویران کره بو. خملک به گشتی له ژبانیکی سخت و دژواردا بون. نه‌پوست خملک پشویه‌کی پسا بیتوه. هملو‌مصرچی ژبان له بارزان زؤد سخت بو، لم روه‌و گوشاری شیخ نه‌حمیدی له سر بو.

مه‌ستی سوره‌کی مالا مستمفا له گفتوگزی په‌کلایه‌کوردنوه‌ی مملاتی ی دسه‌لات بو له گمل سکریتیر و سرگرداپتی حمیزب. مالا مستمفا وای له کاره‌ده‌ستانی عبراق گه‌پاند بو، که نو: هیچی ناوی، نه‌پوی تاسایش بگرمه‌نوه ولات و، نووش بگرمه‌نوه به‌رزان خرمیکی شوانی بی، په‌لام نه‌پراهیم نه‌حمید و نووان به هیچ رازی نابن، نه‌گرم تم کوسپه لاهری گه‌روگرفته‌که چارسر نه‌کری.

*

مالا مستمفا به همر شپوه‌پدک نه‌پوست، له مملاتی دا له گمل م س حکومت به لای خزی دا رایکیشی و، باوری موشر عارف به دس بهینی. مالا مستمفا بز به جبهه‌یانی مه‌سته‌کانی خزی له هیچ قسمه‌ک نشمسه‌بسته‌و، له هیچ به‌لینیک نه‌توره‌نگاپوه. زؤد جار تم قسه و به‌لینانه لای چاوه‌بریکی به‌لایمن به شتی تابه‌جی دائنران، په‌لام همیشه هاوکاره‌کانی بزبان به فلسفه و حکمت، و، تاکتیکی زیه‌کانه ژماردوه. مالا مستمفا خزی تفسیریکی تری هبو بز تم مسئله‌یه، نه‌پرس: «قسه چیه؟» خزی وه‌لامی نه‌داپوه، نه‌پوت: «قسه پایه! نویمان له کون و نهمیان له دم دهرنچی!» بم تیکه‌بسته‌هیچ درخی نه‌کرد له ستایش کردنی موشر عارف و رازی کردنی دا.

- عارف دژی ژبانی حیزبایدتی بو، به چار لیکبری ناصر و الاتحاد الاشتراکی العربی» دامعزاند بو. تمیش دژایدتی خزی بؤ حیزبایدتی راگه‌باند.

- عارف نه‌بویست داووده‌زگای بیره‌بیرایدتی و پزلیس بگم‌شموه ناوچه نازاد کراوه‌کان، نمیش فرمانی بؤ فرمانده‌کانی پیشممرگه دمرنه‌کرد کارناسانی گم‌نامه‌بان بکمن.

- عارف نه‌بویست پیشممرگه پلاوی لی بکمن و بگم‌شموه سر کاره‌کانی خزیان، تمیش داوای همان شتی لی نه‌کردن.

- نوینره‌کانی حکومت جاریک پاسی نوروزیان کرد بو که بکمن به جموئی رسمی، ملاً مستقلاً هملی داویه که پهبویست به نوروز ناکا چونکه وه‌کو به عروهی وت بوی: «لنا عیدان، عید رمضان و عید قوریان»

- بؤ بیره‌بیرچدانوهی پرویگاندهی نمیاره‌کانی که: «پارزانی کوردی به پرتقال فرؤشتموه» به‌بانیکی به کوردی دمرکره بو له چاپخانهی کامفرانی چاپی کرد بو تی دا نوسویتی:

«له گزبونوهی یه‌کمی بهینی نسه و نوینرانی مبری دا که نوینرانیان بریتی بون له نوینبری پارتی و عشایر و سره‌بخزکان، حکومتی عسراق‌دانی ناوه به هملی میللتی کوردا و له بیانی سره‌ک کومار سیادهتی مشیر الرکن عبدالسلام محمد عارف دا پلاو کراوه‌نومه و بیریاری تهاوی حکومتیش نومه‌به که هملی مشروعی گملی کورد و دکر شمعیبک به تهاوی پدات له ناو چوارچیوهی کوماری خؤشویستی عسراق دا، وه نمیش گنتی سیادهتی سره‌ک کومار به راست نمانن و لاسان وابه که هرگیز له گنتی خزی که داویتی پشممان ناپه‌نومه چونکه هرگیز پیاریکی پیاو و موسلمانیکی پاک و جی ی برابه و (المؤمن و مؤمنه) وه‌ک له حدیشی شریف دا فرمویانه.

.. نمیش نیستا چاره‌روانی نلمجایی نم داوایی خؤمانن و لشممان رونه که حکومتان نیمنی باشه و دست دریز نا‌کاته سر حقوقی مشروعی میللتی کورد..

له نلمجایا به پهبویستی نغزاتم که پستان بلیم.. که کاروباران که سودی گملی کورد وا به دستیکی پاکی نمینومه هتا هتا‌به هملی میللتان نفروشراره و نمفروشری وه له ری ی نمو هملی‌دا پارزانی له پیش همسو کسبکوه گسانی له سر دست بوه و همیشه خزی فیدا نکات بؤ گملی کوردی قارمان.»

پم قسانه نه‌بویست حکومت لئو مللاتیهدا به لای خزی دا دابشکینی.

ملاً مستقلاً له نمشه‌کمی دا سرکوتو بو: حکومتی به لای خزی دا داشکانه و، خزی و دکر ناشیخراز و، نبراهیم محمد و هاوریکانی وه‌کو شمرخراز نه‌هاتنه بمرچاو.

*

لیوا عشرین

له دوی دمی پیکردنی شورشموه لساوی عشرین به سرکرده‌ایدتی زعیم صدیق مستقلاً هینرا بوه سلحمانی. نم لساویه له درنده‌ترین کمرته‌کانی جدیشی عسراق بو. زؤر کسی به بی تاوان کوشت و زؤر کسی بهی تاوان گرت و، چنن‌دین گوند و ناوایی ویران کرد. له هر شریک دا که تشکا نگه‌برابه تولهی له دانیشترانی سلیمانی نه‌کردومه. ناو به ناو له ناو شاردا پلاو نه‌نومه و کویرانه نه‌کوتنه گرتن و لیدانی خملک. که تم هیزه

پلار نهمروه خملک بز نموی له گیچدل و شعری پاریزراو بی دوکانیان دا نمخت و رهوار دستنی تهکرد به راگردن. خملک راهات بون که نمسه نمبر هرکس بیسرسبایه چیه؟ نهیاتوت: «نمز قلیشاونمونه». نمویس دستنی تهکرد به راگردن و خزشاردنمونه له ناو کولانهکان دا.

بیمانی ۹ حوزهیران نم لبواپه «منع التجول» ی راگهباند. زؤد کس نهپانزانی بو وهکو رفاذانی تر چوپونه بازار، یا له دیهاتهکانی دوری سلیمانیمونه هات بون بز ناوشار، زؤدی نمسانه کوژران. هلمومرجی نمو رفاذانه نمونده سمخت بو کس نهپشتهتوانی کوژراو و مردو بیا بز گورستان به ناچاری له ناو حموشی مالدهکانی خویان دا تهمیان شاردنمونه. له نهمسانی نم منهنه تمبولدها هدرکسپکیان بهر دهس کموت گرتیان. چندم هزار کس گوران. زیاتر له سد کسپان کوشتن و همدیکسپان زنده به چال گردن و، نموانی ترهپان له ناو تمبولدهکانی «تاوادی سوازی» دا گرت و ۵۲ سعادت نان و تاویان نهدانی. سالی ۶۶ نم لبواپه گویزراپنوه بز شوینکی دور له سلیمانی. زعمیم صدیقی فرماندهی لبواکه بیست بوی له نزدیک عمریت کسپان بز داناره. مهلا مستفا شفیقی نهممد ناغا و چندم پیشمرگهپکی له گل ناردن بز نموی به سهلامتی رهتپان بکن.

*

نیمراهیم نهممد و سهد عمیز گمرانمونه کوردستان، له گل نهمداسانی تری م س: نوری شاوهپس، علی عهبدوللا، عومر مستفا، جهلال تالهبانی، چونه رانیه بز دهنی مهلا مستفا و گفترگز له سر جزوی ریککوتنی له گل حکومتی عراق.

م س له مهلا مستفایان پرسی که ناخز جگه لهو دو بهپانه هبج ریککوتنیکی نهپنی دهراری سلمانندی مانی نهنمویس کورد له بهین دا ههپه؟ مهلا مستفا پی ی داتهگرت که جگه لهو دو بهپانه تاشکرایه، شتیکی تر له بهین دا نیه.

م س لای واپو که نمو بهپانمی عارف خواستهکانی کورد ناههپشته دی، حکومتی عارف له هلمومرجیکی ناوهکی و دهرکی لاواز دایه، کورد تهگمرچی به هزی شعری ۵ مانگی بهسبمونه وهعی خراپه، بهلام هیشتا هلمومرجی نم باشتره نهتوانی گوشار بز سر عیراق بهپنی نوتزومی بهسلینی. بارزانی بش سور بو له سر نموی که وهعی خملک خراپه و ماننون، ناتوان دروزه به شهر بهین، همرهها نهمسریکا و روس نهپانموی نمو حکومتی نهموشی و له گلی ریک بکون.

م س نهمویست مهلا مستفا قانیح پکا: یادداشتیک دهراری مانی نهنمویس کورد ناماده بکن و، وهفدیکی خاوم دهسهلات دروست بکری بز گفترگز له گل حکومت. مهلا مستفا نهموه ژیر باری نم داواپانمونه.

لهو هاتوچویاندها که نوپنمرانی حکومت نهپان کرد، نهمداسانی م س محافظی سلیمانی عبدالرزاق محمودیان بهنی. بهلام گفترگزکهپان بی نهمام بو، چونکه بیروای مهلا مستفا له گل نموان به تموای جیاواز بو. ناچار خویان له ۲۰ی ماری ۶۶ دا یادداشتیکی درهپان دهراری خواستهکانی کورد دا به حکومت. مهلا مستفا ناماده نمو نیمزای پکا، به وهفدی حکومتیشی وت که نمو له سر نمو یادداشته موافیق نیه.

*

گفترگزکانی بهرزانی - عارف نانیکویک و بی سهرهپس بو. همدولایان

په پوستان به کات و، په راگرتی شعر و، هر لایه کوشیان مهستی تاپهتی خزی هبر.
 م س له هلسنگاندنی بنکی سیاسی و پیشمرگهیی و ریکخواوهیی خزی دا به
 هندا چوپر. تا چمند حفتهمهک لوبو پیش همو پهمان و بلاوکراوه کانیان هم دیره
 کوتایی پی نهینا: «تیر بز پیشوه له ژور نالای پارتی مان دا به سرؤکاپهتی پارزانی»
 و، له همو سره کانی ۶۳ دا به شانازیهکی زورهه پاس کارهسانیهتی و کاوه سدهی
 بیستم» مان نویس بو. لایان واپو چونکه «خونان له سر هق» ن و، نوره تیر پهسه بز
 روکردهوی پارزانی له دهسلاته کانی و، سازدانی خلک له دزی.

*

بز چارهرکردنی ناگزیه کانی نیوان سرؤک و سکر تیر، چمند کسی له
 کاده کانی پارتی کبوت یونه ناوژی لوانه: د. محمود عظمی عوسمان، حمیب محمد
 کرم، د. فواد جهلال، جمال شالی. مریجی سره کی ملا مستفا بز پیکانان له گدل م
 س نوره بو: تپراهیم محمد له سکر تیری حیزب لا بیری و، مامجهلال له جیگای دا بزی.
 لوانه بو قوبولکردنی تم داواپی ملا مستفا، ناگزیه کانی کسی خاو بکرده پتهوه و،
 روداوه کان بو ناچاره خوناوریه دا نروشتنایه که روشتن. پلام تپراهیم محمد و،
 نندامانی تری م س په لاساریه کنی زورهه تم پیشیاره مان به بیانوی «شعر عیبیهتی
 حیزبی» هوه رت کردهوه، له کاتیک دا زور له میژ بو خونان ریکانان دا بو په ملا
 مستفا، کاتیک همزه و هاویکانی له سرگرداپهتی حیزب درکرد، تم شعر عیبیهته به
 تفنگ بشکینی.

گونفره نسی ماوهت

م س له ۴ - ۹ ی نسانی ۶۶ دا له ماوهت گونفره نسیکی هست. نزیکه ۷۰
 کس له نویترانی لق و ناوچه کانی پارتی و نویترانی ریکخواوه کانی قوتاپیان و
 ماموستاپان نامه بون. فوادای ملا محمود و من به نویتراپهتی په کیتی قوتاپیان
 کوردستان بشدار بون.

له فیرمانه کانی پیشمرگه: مامجهلال، عمر مستفا، حیللی عظمی شریف،
 بشدار نبون، له ناو هیزه کانیان دا ماپونهوه، چونکه مدترسی هیلگوانهوه و یاخی بونیان
 لی نه کردن. صالح یوسفی و حسین فیللی، که تازه له زیندان دهر چر بون، شوانیش
 نهات بون.

تپراهیم محمد، نوری شارهیس، ملا عهبدللا نسماعیل، له «هلو» کانی ناو
 گونفره نسی بون. نوری شارهیس له وهلامی په کیک دا که نه گمر ملا مستفا هیرشی بز
 هینان چی نه کنه؟ وتی: «له سر پرده کنی قشان رهشانی داتپهستم شریان له گدل نه کم
 مه گمر په سر لاشه کم دا تی پهرن.»

هنلی کس پیشنیانان کرد وه کوروا تقبللا بز به لاداخستنی سیاسی
 ناگزیه کان وطنیکی گونفره نسی هپی بز لای ملا مستفا، «هلو» کان به ناهدلی و له
 ژور گرشاری زوراپهتی نندامانی گونفره نسی دا قوبولیان کرد. وهغه که که پیک هات بو
 له: محمد خیلانی، عهبدللا زیباری، عظمی سنجاری.. چو و گراپهوه. هیچ تهخامیکی
 نهو. ملا مستفا له ناو نواندا تپراهیم محمدی به عقلی ته گبیر کرد داکنا، نه بیست
 له پیشوه لوبدا و، مامجهلال له جیگای دا پی. هر بز نوره مهسته نامه کی بز

مامجدلال نوسی، داوای لی کرد بوچی بز لای نو، واته بز لای «حق» و له گمل «باطل» نیسی و تاپه تیکی قورناتی بنوسی بو که نوح له کاتی تزفانه گدا به کوره کمی نعلی: «یا بنی اربک معنا ولا تکن مع القوم الکافرین».

کونفرانس بریاری دا مالا مستمفا له دهسلاته کانی روت بکاتوره: دهسلاتی گفترگوژ و ریگکتوتن له گمل حکومتی عیراق، دهسلاتی لاپردنی فصرانده کانی پیشمهرگه، دهسلاتی گرتنی کونگره پارسی.. بلام نموش به بروسکه بیهک که تیی دا نوسی بوی: «بو سیفندی رئیس حزب و قاتیدی عامی پیشمهرگه و وه کیلی میلهلته» بریاری دا: «عوممر مستمفا له هیزی کاوه و، عملی عسکری له هیزی خبیات و، کعمال سوختی له هیزی قهره داخ و مامجدلال له هیزی رزگاری لایهات و، له جیگای توان کانی نموی، نوری معروف، رشید سنلی، نوری مالا حدکم.. داپنی.»

وهکو داوی تهمان گیرایهوه: نموانی له ناو پیشمهرگدا بون، به تاپهتی مامجدلال و حبلسی و عوممر مستمفا، نمیانزانی نفوزی مالا له ناو پیشمهرگدا به هیزه، له هر نموه نمیان نمویست پیروندی پارسی له گمل مالا مستمفا تیک بچی، بملکو له گمل نموه بون هرچونی بی له گملی بسازین.

بریاره کمی کونفرانس بری نه کرد و، فرمانه کمی مالا مستمفا جیجی بو.

*
به داوی کونفرانسی ماوت دام س له رژی ۱۹ ی نیسان دا، بهیاتیکی دورود رژی دهرگرد به ناونیشانی: «اتفاقیه المشیر - پارزانی: اصلح ام اسلام؟»
لعم بهیانددا به درژی ناومرگی بهیانه کانی مارشال عارف و مالا مستمفا شی کرا بروه و، هندی نمونمان له بروسکه کانی بز فرمانده کانی پیشمهرگه هینا بروه و، هرکاتی ناگزوبیه کانی خویان له گمل نو به درژی رون کرد بروه و، هندیکیکیشان له بریاره کانی کونفرانس دهریاری روتکوره نموی مالا مستمفا له دهسلاته کانی نوسی بروه. همسر کاره کدان به «خوبدستوه دان» دانا بو نک به «ریگکتوتن»

سمرناری پشیکی بهیانه که تم پرسپاره بو: «لماذا لا نراجع امام البارزانی هذه المره؟» بیانه که پیشیان بز نهکشانهوی نمجاریهان نموه بو: مالا مستمفا نموی کوتایی به شورش بهینی، بلام نموان نمپانهوی درژه به شورش بدن. همسو نو جارانهی نمپور له بروه می مالا مستمفا دا بکشینهوه کشاپونهوه، نمجاریهان که نمپور بکشینهوه نهکشانهوه، نمسش هملیه کی کوشنده بو کردیمان زومری گمروه دا له جولانهوی کسوره و له پاشمرژی خویان.

داوی نممیش بهیاتیکی ترمان دهرگرد دهریاری دستوری تازه عیراق.

*
عارف له ۴ ی نیسانی ۱۹۶۶ دا دستوری کاتبی ۲۷ ی تهموزی ۱۹۵۸ ی هملرشاننده و دستوریکی کاتبی تازه پلاو کردهوه. له سهرمی جمهوری دا نمسه دومین جار بو حکومتی تینقلاب دستوری کاتی داتنا و، بی پرس خملک و هملواردنی نوینرانی گمل، پاشه رژی عیراق و مانی کوردی دپاری نه کرد. دستوره کمی عارف له چار نموی قاسم دا، نهگمرچی دریوتر بو، بلام بز دواوه چونیکی گمروه بو، به تاپهتی له بوری مافه نتمومیه کانی کردا.

دەرهەزی عەووبەهەمتی عەبراق دەستوورەکی عارف لە ماددەیی بەکەمی دا تەلی: «...
 والشعب العراقي جزء من الامة العربية هذه الوحدة العربية الشاملة وتلتزم الحكومة بالعمل
 على تحقيقها في القرب وقت ممكن مبتدئة بالوحدة مع الجمهورية العربية المتحدة» له کاتیک دا
 ماددەیی دوومی دەستووری قاسم وت بوی: «العراق جزء من الامة العربية»
 دەرهەزی مافەکانی کورد ماددەیی نۆزدەهەمی دەستوورەکی عارف تەلی: «العراقيون
 لدى القانون سواء، وهم متساوون في الحقوق والواجبات العامة لا تمييز في ذلك بسبب الجنس
 او الاصل او اللغة او الدين ويتعاون المواطنون كافة في الحفاظ على كيان هذا الوطن بما فيهم
 العرب والاكراد وقر هذا الدستور حقوقهم ضمن الوحدة العراقية» له کاتیک دا ماددەیی
 سیهەمی دەستوورەکی قاسم نوسی بوی: «يقوم الكيان العراقي على اساس من التعاون بين
 المواطنين كافة باحترام حقوقهم وصيانة حرياتهم ويعتبر العرب والاكراد شركاء في هذا الوطن
 وقر هذا الدستور حقوقهم القومية ضمن الوحدة العراقية»

* هەندى له هەله کانی م س

م س له ماوهی چەند سالی رابوردوا هەندی هەلهی تاکتیکێ کرد بو، یز چە کەدار
 کردنی هیزەکانی چەکی له خەلک سەند و، هەر کەس چەکی هەبوایە لێ ی وەر نەگرت،
 ئەمش تۆرەوێکی زۆری خۆلقاند بو، له هەموو دهبانەکان دا زەکانی له جوتیاران تەسەند
 و، ئاوانە و پارەتی له سەر دا نا بو، له هەموو گۆنەکان دا داوای له خەلک کرد بو
 «هیزی نەبەدار» پێک بهێنن کە نەبوو تەوکی پیشمەرگەهەتی بە دی بهێنن.

م س له گەڵ هیزەکانی خزیشی رەفتاری باش نەبو، بە پیچەوانەیی مەلا مستەفاوه
 کە هەمیشە له گەران دا بو بە ناو خەلک و پیشمەرگەدا، نەوان له ئەشکەوتی مالمو و
 داوایتر له عەسەری دایان کوتا بو، فەرمانیان یز پیشمەرگە دەر نەکرد، بی تەوی
 تیکە لاوان بێن و له گێروگرت و سکاڵا و گەڵبەکانیان تی پگن و هەولی چارەسەریان
 بەن، وەر کە پەوست ویزی فەرماندەکانیان نەگرت، بە تاپەتی هەندی لێو نەفسەرانەیی له
 ژبانی پیشمەرگەهەتی دا لێهاتووی زۆریان نەواند بو، له پارەتیدانی پیشمەرگەدا
 کەموکۆری زۆر هەبو، بە چەند مانگ جاریک پارەتیدکی کەم نەدران.

* نەیارەکانی م س

مەلا مستەفا زێرەکانە توانی نارەزایی خەلک و پیشمەرگە و هەندی له ئەندامانی
 پارتی و، نارەزایی حەش و کازیک و حەزەیی دیموکراتی کوردستان و سەرۆکی
 عەشیرەتەکان و، مانێو بونی خەلک له شەر و ئابڵوکی ئابووی... پتۆزیتەوه.
 سەرکردایەتی ئێراهم ئەحمەد جگە له مەلا مستەفا، له ناو کوردستانی عێراق دا،
 چەند دۆزینی تری هەبو:

- نارازیبەکانی ناو پیشمەرگە، بە تاپەتی هەندی له ئەفسەرەکان کە پێکەوه بە
 نەینی «تەکل» پکیان دروست کرد بو.

- حەش. ناکۆکی پارتی و حەش کۆن بو. حەش پارتی بە حەزەییکی بۆجەواری
 نەتەوهی داننا، پارتی هەش چەند جاری داوای هەلوەشانەنەوهی لقی کوردستانی حەشی
 کرد بو. له دەسپێکردنی شۆرش دا حەش هەلوەستی سەلیی بو. لایەنگرەکانیان له هەندی

شهری کوردستان چدکیان بز حکومت له دژی شورش هلگرت. که نینقیلابی شهرات فرمانی قهلاچو کردنی بز دموکردن، رستبان له کوردستان پنکه دابین و هیزی چدکدار پیکوه بین. هللوستی مالا مستفعا و مدکتی سیاسی لم مسئله پیدا جیاواز بو؛ مالا مستفعا دالدهی دان و کارناسانی بز کردن، بهلام نیراهیم محمد ریگی ندان، پنکه کانیان داخستق و چدکاره کانیان چدک کردن. له هندی شون شهر و پیکادان روی داو، له هردو لا کوژان.

- کازیک، لهوهی دامغزا بو پارتی به حیزبکی ناندتهوهی فوریکه مارکسی و، پارتی پش ثوانی به «کورد کوژه» دائمنا. لاپان وابو هلیکی له بار هاتوته پیشوه بز زال بونی هالی ناندتهوهی و تیکشکاندن هالی مارکسی له جولانوهی کوردا.

- حیزی دیموکراتی کوردستانی نیران. محمد توفیق و کادر و پیشمرگه کانیان زرد به گهرمی پشتپرانیمان له مالا مستفعا کرد. هندی له ناهه و بهماندگانی مالا مستفعا نمان تماننوسی. له سنگسیر نمان بون به تیکشگری گبراهه سیاسی کانی سر به نیراهیم محمد.

* له عیراقیش دا حکومت لهو ململات پیدا پشتپرانی له هالی نومی مالا مستفعا نکرده دژی هالی توندروهی نیراهیم محمد و، له ناستی عهری دا عهدولناصر و، له ناستی جیهانی دا یه کیتی سؤفیت و تمسیرکاش پشتپرانیمان له چاره سیری ناشتی نکرده و، هنگاوه کانی بارزانیان پی باش بو.

* هملویمستی سؤفیتی له نینقیلابی عارف دسلاتی بهمنس تمنیا ۹ مانگ ژبا. له ۱۸ ی تشرینی دوهمی ۱۹۶۳ دا مارشال عبدالسلام عارف که سرکوماری عیراق بو لیسردهمی دسلاتی بهمنس دا، خوی نینقیلابیکی ساز کرد، حیزی بهمنس دور خستوه، رژیم نوی دمستی له دوژمنانهی سؤفیت هلگرت، په پوره نده کانی عیراقی له گنل مبعسر باش کردوه، هردوها په یونندی عیراقی - سؤفیتی بردهوه ناستی سالانی ۱۹۵۹-۱۹۶۳.

نور گروگندی سؤفیت بو پشتپرانی بزوتنوهی کورد له عیراق دا دمستی پی کرد بو به تواروی نیشتهوه و، نور پشتپرانیه ناشکراهی له حشع ی نکرده نیش سنوریکی بو دائرا. سؤفیت نه بویمست رژیم نوی بین و جسیگسره بی، یه کیک له گورنگترین گپروگرفته کانی حوکمی عیراق مسئلهی کورد بو. سؤفیت له بارزانی راسپارد کیشی خوی له گنل عیراق به خوشی لاهلا بکات و، شهر له گنل عیراق راهگری، هردوها له ریگی ناصریه له موشیر عارفیان راسپارد که کیشی کورد به ناشتی چاروسر بکات و شهر له گنل کورد راهگری. تمنانت ناموژگاری حشع یشمان کرد ریگخستنه کانی خوی هملویشنیشتهوه، په چینه ناو «الاتحاد الاشتراکی العربی» یوه که موشیر عارف له سر شهوهی مبعسر خریکی دوستکردنی بو. کورتوه چدکدارکردنی جهمش عیراقی و، کورتوه جسیجی کردنی نور پروژانهی توارو نهیون، جگه له سؤفیت، تمسیرکاش له بارزانی راسپارد بو شهر له گنل عیراق بویمستی و کیشی کورد به ناشتی چاروسر بکا. خروشوف پروسکه بکی کوردی بو موشیر عارف لیدا سهارت به راگرتی شهر

له گدل كورده. يو نهوي ناي ترازوي مملاتي ي ناوخری نم دو پالهي ناو يدي چولانويه به قازانجي پيرزوينده كاني خوي، واته جيگير هوني نارام و ناسايشي رژيم له عيبراق دا، بهلادا پخت، لهباتي نهوي هولي ريگهستنويه هردو پال پدا، به تاشكرا له دوزگانني واگه باندي سزليشميره پشتيواني له كاره كاني بارزاني كردو دزي پاله كهي تر دوا كه به قسبي نوان: «ناويان نكرده تاشي تيمپرياليزمويه».

پشتيواني سزليشي له بارزاني دباره هر قسه يو، نهويش يو نهوي يو پالي پيويه بنين هردو ريگوتن له گدل عارف، نم پشتيواني بارزاني به دريوايي ۲۰ سال تجرويهي كرد يو هيجي لي سوز نهيو يو، له ههمان سال دا بارزاني له پيراميهو «پاره» و «چدك» دا به نيران و تيسراتبلي فروشت. بارزاني له سنوريكي دياركراوا ريگي داپو به بوني سياسي و چهكداري حشع له ناوچه كاني ژير دهسلاتي خوي دا، لهوش چين ميهستيكي هيو، يه كيكيان يو نهوي بهانكا ته دهسكلاي هرهشه له نيران و تيمريكا، يه كيككي ترهان يو نهوي حشع دنگوپاسي پيرزوينده كاني دهرهوي بارزاني له گدل ولاتاني ناخهزي سزليش بگه يئنهويه به يه كيتي سزليش. بهمين بوني پهبوندي بارزاني له گدل نيران (۱۹۶۴) و له گدل تيسراتبيل (۱۹۶۵) وه هولدياني تاشكراي يو دروستكردني پهبوندي له گدل تيمريكا، سزليشي وا ليكرد كه نيتر بارزاني وه كو سالاني ۱۹۶۱-۱۹۶۴ قيراموش نكا. بلكو كسانيك توخان بكا پهبوندي هردو پاسي له گدل هيني، جاريوار راسپارده، نامه، پاره ... بهيني و بهات.

* كوزنگري ششم

ملا مستفا يز نهوي «شهرميبت» ي حيزي به بياره كاني خزي پدا پيوستي به پشتيواني سرگردا پتهكي تازه يو، يز نهر سرگردا پته پيش پيوستي به گرتني كوزنگري حيزب يو. پهرهوي ناوخزي پارتی ههمان پهرهوي كوزنگري تاشكراي پينجم يو له پخدا، كه تا نهوسايش گاري پي نكرا. لهو پيرهو دا دهسلاته كاني سرزوك، سكرتير، كوميتي ناوهندي، كوزنفره نس، كوزنگره، دپاري كرا يو. بهستني كوزنگره پيوستي به هندي ديسپيلين و ريوشوني نيزاسيي يو، بهلام ملا مستفا نهوت: «نه گور بلدي نه هرهش يتواني پهرهوي ناوخز دايني، من كه سرزوكي حيزم بزجي ناتوانم بيگوزم؟»

ملا مستفا بي نهوي گوي پداته مفرجه دياركراوه كاني ناو «پهرهوي ناوخزه» يز بهستني كوزنگري ششمي پارتی، له ۷ ي تهموزي ۱۹۶۴ دا قهرهاتپيه كي تيكل و پيكلي ۴۰۰ كسي له قهلازه كو كردهوه. هينديكيان نغنامي پارتی يون، بهلام زوربان نغنام نهيون، يا مفرجه كاني بهشدارهوني كوزنگره بان تي دا نهيو. له ناو توانندا نغنامي كاژيك و حشع هيو.

لهم كوزنگره پدا له نغناماني كوميتي ناوهندي پيشو نغنا: هاشم عفرروي، صالح يوسفي، عهيدولسجين فهلي، نوهمان عيسا بارزاني، تيمساعيل عارف، به شدار يون. صالح و عهيدولسجين تازه له زندان درجو يون، معلوم نهيو ماني نغنامه تيبان ساوه يا نه. ۱۴ كس له سرگردا پته پيشوي حيزب به تاواني خيانتت دهرگران، لهوانه: تيمراهيم محمد، نوري شاههيس، علي عهيدوللا، عومر مستفا، جهال تالهاني، حيلسي عملي شريف، ملا عهيدوللا. سيد عزيزي شهمزني و علي عهيدوللا كه لهو ناوچه پدا يون

همردوکیان دوس به سمر داتران. سمرکرداپه تیه کی تازی بز حیزدکه دانا له: همیب کمریم، د. محمود علی عوسمان، صالح یوسنی، ئیسماعیل عارف، عمیدولی سوزان، صدیق تمین، عومر شریف، شیخ محمدمدی هموسین، عزیز عمقروای، هاشم عمقروای، د. قوتاد جهلال، علی سنجاری، یدوللای قهلی..

همروه‌ها بریاریان دا بچنه سمر «ئیسپراتوریستی ماروت» وکو مهلا مستفای پی ی نموت.

همیب محمد محمد کمریم، له نامه‌یهک دا که له ۱۱ / ۵ / ۱۹۶۴ دا بز شمس‌دین موفقی دهراری هلمو مری ئو رزؤانه نویستی: «غان البارزانی ومن یتبعه من البسطاء والمتأخرین عقابا والانتهازیین فی واد والحزب والعناصر المدركة الواعیه فی واد اخر، وهو بعقلیته الفردیه المشائریه الاقطاعیه متفق علی مجموعه من الاجراءات الملتویه مع الحکومه، وان قواته تهاجم مقرات الحزب وفروعه وتمتثل الاعضاء البارزین وتجره الکوادر من اسلحتهم وشکل فی بعض المناطق لجانا محلیه - داود صائغیه - وفق خطه تهدف الی تکوین حزب مطیع له طاعة عمیاء یكون اداة فی یدیه یستعملها کما یشاء ویرید...»

همیب خزی بر به سکرتری ئم حیزده!

دوای ئم کۆنگره به دهسه لانهکان به تواری کئوته دوس مهلا مستفای و، دمزگا سمرکرده‌یه‌کانی پارتی، ئنگور لومو پیش وکو دا: دمزگا (مؤسات) کمی دسفات و ترخیان همیب، ئوای بون به قواری بوش و کارتونی، مهلا مستفای به ئارزوی خزی ئه‌یکۆرین و، هلی ئسوزاندن و، بز گفتوگوش ئوانی ئنیردران وکو نویتری مهلا مستفای ئدوان، نیک وکو نویتری حیزب یان گلی کورد.

* مهلا مستفای به دره‌زای سالاتی ۶۴ - ۶۶ له گهران دا بر. ئاوجه‌کانی رانیه، قسه‌لادزه، دوکان، چوارتا، پنجسۆین گسرا. به رزؤ ئنوست و، به شوو دانئیششت بز ئه‌لجاندانی کاره‌کانی.

خزی وا پیشان ئندا په‌اوکی خاوین په‌ویری ئیسلامه. زوی زوی له مهلا ئدگرت و، لاپهنگری ئوه بو شعر و کیشه و ناکۆکی له سمر پنچینی «شعر» چارسهر بکری. له هه‌مان گات دا به دزی خه‌لکوه «مشروبات» یسی ئه‌خواردوه.

ناوی هه‌چکام له کوره‌کانی، چگه له دلشاد، کوردی نه‌یه. هاسره‌کی ئیبرس دو کوردی په‌یکوه ئه‌یی، ئه‌یانوی مهلا مستفای ناویان لی بنی. مهلا مستفای داوا ئدکا ناویان بنین «ذوالکفل» و «ئیسرافیل». ئیبرس ئه‌ترسی مه‌اله‌کانی له پاشمۆژدا بون به گالته‌چی متالان. له تاوا په‌نا بز په‌کی له هاوکاره ئه‌یکه‌کانی مهلا مستفای ئه‌یا که په‌لکو تکای لی په‌کا ناویکی تریان بز به‌دۆزته‌وه. دوای رجا و تکا ناوه‌کانیان ئه‌گۆرن.

ئو کاته هه‌شتا زۆر کس نه‌شاره‌زای مهلا مستفای بون، له کاتی گفتوگودا که په‌یانویه: «مامۆستا». مهلا مستفای توویر جنیوی قوسی به کاپرا ئندا و، ئه‌نجا ئه‌بوت: «من مامۆستا نیم، علی سهردان مامۆستایه، ئه‌براهیم ئه‌محمد مامۆستایه» زۆر کس جنیوی په‌سیان خوارد تا فیر بون له پاتی وشعی مامۆستا «ئهنزینی» یان «ئهنز خولام» به کار به‌یان.

له دانئیشه‌کانی دا هه‌میشه چه‌قز و هسان و داری له لا بو. به دم قسه کردئوه

خمریکی تاشینی داره که نمبو. دارچنگروی لی دروست نکرده و، ناو به ناو نم دارچنگرانی بز بادگار به دباری نندا بم و بهو.

زرد شارنزا بر او ژانی لادی و، دل و دبرونی دانیشستوانی دهیات و کاروباری عمشیره تکان دا، تمیزانی چمپیان له گنل پاس نکا و چونیان نددونی. خنوشی زرد سرگروشته و چیروک و قسمی پیشینانی نغزانی. حمزی له سواری و، له راگرتنی نمسی رسمن و سرداری بر. روهی نمسپ و رانمیری گموره هبو. خؤشترین رابوردنی راوی بهراز و راوی خسدگرو بو. خسه گرو گیانداریکی خشؤکه وهکو قوری و بزغؤه. لای همسو بارزانیهکان گروشتنی وهکو نمکیکی ثانی و او بو.

که بیوستایه ناغابهک پان پساویکی دسرویشتری ناوچهکه ناپوت یکا، هیزیکی گموره له گنل خزی نمرد و، به ناوی دؤستایه نموره نمبو به میوانی. چمند رؤژی خزی و هیزهکمی نانی کاپریان نمخواره تا ناپوتی نکرده.

حمزی نکرده هاوکارهکانی بشکینی و همویان کمسورویان هیس و، چار بهرو ژیری نمبو. که شکانپان له لای نمو له یهکی بکرده له سسر دزی، له پاتی نموی بیگوری، پان بانگی یکا بو لیهرسینوره. نمپوت: «باشه نممپان پشی خزی دزیوه، کمسی تیر بوه نیتر کمتر دزی نکا. ندهگر بهکیکی تازه دانهیم نمو له سردقاره دس پی نکا و زؤزتر نددزی.» زؤز چار نموانی تاوانبار بون به دزی بانگی نکرده بز لای خزی، له پاتی نموی حسابان له گنل یکا، نمپوت: «تؤ قسمهکی واپان به پال داوی، دیاره موحتاجی.» همدلی پاره به خللات نعدایه. نموی پاره لی ودرنهگرتایه بهر غزمی له برانوره نهاتوی ندهکوت.

گومانی له هر کس هموپایه که جاسوسی روس، تینگلیز یا نممیریکایه ریژی زبادی نکرده و نژیکی نمشتموره له خزی، به تمعی نموی راپورتی باشی له سسر بنوسی. له همسو کؤز و کؤمصلیک دا به ناشکرا نمپوت: «کورد پساوی تی دا نیه.» زؤز چار هیرشی نکرده سسر قازی مهنمد. بز نموی دسفلاتی خزی بنونی، زووجار پاسی نازایندی خزی و شارهزایی و پلیسهتی له دانانی پلاتی جفنگی دا، به جوریکی پر «موپالغه» ی له باور نهاتو، ندهگرایهوه. تمنا مهنمیشی لم موپالغویه نموره بو که: به دانیشستوهکانی بسملینی له روی خزی دا کس ناوبری پلی وانیه. له دانیشستنیکی ندرهبالغ دا نلی: «تؤپیکان له حکومت گرت بو داوام له عیزت کرد مهنمکورهکمی پی تؤپیاران بکات. تؤپیکی تی گرت سبری کرد. تؤپیکی تری تی گرت کورتی کرد. گورللی تؤپهکان کم بون. به عیزتم وت تؤ لاچز خؤم تؤپهکم داسمزان و گوللهبهکم گرت مهنمکورهکه له ناودراستی مهنمکورهکمی دا.» نوری مهنمد طمعا له کؤروهکه دا نمبو. ملا مستفا روی تی نکا نلی: «نوری وانپوا» کاک نوری نلی: «پلی نغزینی لور کاتدا که تو تؤپهکمت پیوه نان قزعمپان داپش نکرده هر مصلح و قاپ و قاپاچ بو نمبو به ناسمان دا.» عیزت عزیز یهکی له نغلموره هملکوتورهکانی جهیشی عیراق بوه و، ددوری له بهرتانیا دی بو.

همدلی چار به مهنموره هاوکارهکانی خزی نمشکاند. چاریکیان له دانیشستنیکی گموره رو ندهکانه کؤروهکه و نلی: «من و نم پساوه همدوکمان ناومان مستفایه و، به همدوکمان به تدبیر چؤلهکبهک میشکان همه.»

گزینگیترین پیوانه لای مولا مستغفا بز هلسنگاندنی خفلك، راهدی دلسوزی نمو
کسه پر پدراصبر به خوی. توهی دلسوزی خوی بز بهسلانداپه نیشتر گوی ی نغنداپه
رفتار و، هلسوگوتی. هرچهگی بگرداپه لی ی نغنداپهسپوه.

* داهینانی نمرتی دزیو

سالی ۱۹۶۶ له میژوی بزوتنوهی سیاسی کوردستانی عیراق دا نوقستی
ورچهرخانگی شومه، شوینوارگانی وهکو رهگی گولی له جولانوهی کوردا چیگیر بو.
ناکزی نیوان سرزگی حزب و سکرتری حزب شوز بووه ناو ناخی ریکخواره سیاسی و
پیشمرگه‌بیه‌گانی پارتی و، له نهمام دا ناو خفلك و جولانوهی کورد و، بو به سهره‌نای
شهرگی ناوخزی له برانوه نهاتو.

مولا مستغفا چمند نمرتیکی دزیوی له جولانوهی کوردا داهینا، وهکو: پنا بردن
بز چدهک بز به لاداخستنی ناکزی سیاسی، پنا بردن بز دوژمن بز به بهلاداخستنی
مملاتی ی دسهلات له گمل نهاره‌گانی، گوشتنی نهاری سیاسی، له پاتی گفتوگزی
سیاسی شوره جنیوی ناشیرین..

۱. شهری ناوخزی له برانوه نهاتو.

مولا مستغفا هیزگی گوهی کز کردهه له بارزانی و، عیشانیری ناوچه‌که و،
پیشمرگه‌گانی پارتی و، له مانگی تهمزی ۱۹۶۶ دا چوه سهر پاره‌گای م س له ماوت.
لوقمانی کوری سهره‌شتی راستمخوی لشکرکشیبه‌کهی تهره کرد. دوی تموتزنیکی کم
هیزه‌گهی م س شکا. کشاپوه نهران. نهران چدهکی کردن و پیشمرگه‌گانی بره له همدان
له نوردوگاپه‌کی کردن و، چمند کسی له کاربه‌دسته‌گانی: نپراهیم نهمند، عومر
مستغفا، هلیس علی شریف، جلال تالهبانی، نوری نهمند طهای بره بز تاران. نوری
شاوه‌یس که له سهر پردی قشان ره‌شاشی دانه‌بست، لور کانه‌دا له سلیمانی بو، له ریگی
به‌غدادوه بز تداوی چو بز نوردوپا.

۲. پنا بردن بز دوژمن بز بهلاداخستنی مملاتی ی ناوخز.

لور هیرشه‌دا که سرزگی پارتی ریگی خست، هیزه‌گانی به نازوقهی حکومت تهر
و، به تمسینی حکومت پزشته کردو، به ناگاداری و به نار حکومت دا گواستوه بز
سهر ماوت.

سکرتری پارتی و هاوریکانیسی که بهرگی هیرشه‌که‌یمان نه‌گرت پناپان برده بهر
نهران.

پناپردن بز عیراق و پنا بردن بز نهران، له نیوان تم دو لایه‌دا دژی به‌کتری بو به
نمرتیکی جلال له لای هره‌وکیان.

۳. تیکچونی به‌ها پمز و پهرزه‌گانی کورداپه‌نی.

چمند پانیدی، به ناوی «لیژنه‌ی پیشمرگه‌ی ناوشاره» له کانی ماسی دوست کرا،
«کانی ماسی» گارنیزیکه گوتوته خواری سلیمانی نریک گوندی قهره‌توگان. ناوشاری
سلیمانی به نار له ژیر دسهلاتی حکومتی عارف دا بو، بهلام کانی ماسی شویکی نازاد
و له ژیر دسهلاتی شورش دا بو.

به‌پرسه‌گانی تم لیژنه‌به برتی بون له: حه‌سره‌شی نحه‌شانه، محمودی شا

محمد، دستا گورونی که با پیس... نمانش چند باندیکمان له سوسومره هره
پدناوه گانی سلیمانی دروست کرد، لوانه: عوسمی نامه، ساله سبک، حمه عدلی فروع،
حسینی فارس، نهمینی فارس، سلاهی فاته قسور، نحه سی سر، پدگری خانم،
عومری صارف... نامزگاری و فرمانی راسته خویان له باره گای بارزانی، یا راستتر له
ملا مستفا ورتگرت، دستلاکی بی سنورمان داپونی. نرگی سره گپیان پلاوگرتنوهی
توس و نوزاندن و سرگرتگرتی تباره سپاسه گانی بارزانی بو.

چالاکپه گانی نم باتدانه برتی بو له:

- پلاماردان و پشتکینی سدان سال، لوانتی نمداسی پارتی بون و، گرتن و
فراندن و راونتی سدان نمداسی پارتی له لاپنگرانی م س و، کوشتی هندیکمان.
- سرانه سندن و راوروت و برنی شهوانتی به ناشکرای مالی کسانتی بی
دصلاط.

- پلاماردانی نمدامه ناسراوه گانی حشع و گرتن و فراندنی هندی له کادر و
نمدامه گانیمان و، کوشتی هندیکمان به پهری درندایه تپوه لوانه: توروحمانی سالی خله
بنجو، که به زیندویتی سوتاند پویان.

- له مانهش سهرتر تاشینی بری هندی لو گه لپانمی قویان دویژ کرد بو، یا
پاتولی جوانیمان له بهر کرد بو، رنگ کردنی تاج و نوزنی تو کچانهی کراسی گورتیمان
له بهر کرد بو.

کاره گانی پاندی گانی ماسی له همو لاپهک دهنگی داپوهه. زور کس هاواریمان بز
ملا مستفا برد و شکاتیمان له لا کرد. ملا مستفا بز پاکگرتنوهی خزی لم تاوانانه
بهیمانکی درگردد بی ناگای خزی دهری و، به ناو چند کسبکی کس له هره
پدناوه گانیمان درگردد. بهیمانکه میان به شینه گشتیکان دا هلواسی. پلام بهیمانکه بز
خاوگرتنوهی تورپون و نارزایی خلک بر، نه گپنا هیچ کس لمانه نه به راستی له
پشمراگه پتی درکران و، نه لیکولیتنوهیمان له گمل کرا. خنشینان به شاتازپهوه نهانوت
نوران چکه له سرورک بارزانی کسسی که نانسن و، کاغزی کس ناخپننوه.

۶. دایمانی «اغتعال» ی سیاسی

ملا مستفا محمد ناغای زیاری و صدیق میرانی خوشناوی به هزی ناکزکی
عشائریپهوه کوشت. له سالاتی شورش دا به هزی ناکزکی سپاسپهوه تاکیکی له
کادره گانی پارتی کوشت. عدلی حمندی، نمداسی کزیمیشی ناوهندی و لپهرسراوی لقی
سلیمانی و محمودی حاجی توفیق، نمداسی لقی سلیمانی؛ دواپشر عوسمان عوزیری و
مجد شوانی له زندان دا کوشت و، ساله گانی دواپش به فرمانی تو محمد عهبنوللا،
نمداسی کزیمیشی ناوهندی و، محمد رشوانی نمداسی لیژنی ناوجه له ناو شاری هویلر
و، خالیدی حاجی فروعی کزکی له ناو هلهجه دا کوژان..

«تفتعال» برنکی قولی کرده نار کوملی گوردهوه. سربرای توهی دوژنامهتی
له ناو حسینیه گان دا قولتر نه کرد، دوژنامهتی خوناری له نیوان هندی عشیرت و
بنماله دا دروست کرد. لیره دا دو نمونیمان پاس نه کم:

- ملا مستفا، عوسمان عوزیری کوشت، عوسمان کادری راگیاندن بو. نمداسی
پارتی بو. له رادپوی بهغداد کاری کرد بو. شاعر و نوسر و روناکپیر بو. چو پره ریزی

پیشمرگه‌ها که رادپوی کوردستان به دلسوزی کاری نه‌کرد. له سر تروی برآزی حاجی برایشی چهره‌گا بو گرتیان و له زندان دا کوشتیان. سال ودرگه‌ها پاسکی م س دستیان به سر چند ناوچه‌بیک دا گرت و، چند کسبکیان له گادوه‌گانی پاسکی مه‌لا مسته‌فا گرت، له‌وانه: سه‌مستند و ملک‌که بارزانی و، عومر شریف کمرگویی بو. نمانه له کرزه له زندان دا بون. خرمه‌گانی عوسمان چونه سر زندان‌ه‌که و به زور دهریان هینان و له تزلزی خونی عوسمان دا همرسبکیان کوشتن. مه‌لا مسته‌فا نم داخشی له دل گرت. دوی ۱۱ ی بازار همر خیلی چهره‌گای بز میوانی بانگ کرد بز پاره‌گانی خوی له ناوردان. له سلیمانیه به ری گوتن بچن بز لای. له ریگای خله‌گان بزسه‌بکی بز دانان. همریان له ئوتوموبیل دابه‌زاند و، له همان شوین دا همریان کوشتن.

- جزای علی کاتب له هله‌بچه خالیدی حاجی فوجی کوشت. له تزلزی نهدا کزکزیه‌گان له سلیمانی نازادی برای جه‌زبان کوشته‌وه.

۵. داهینانی موه‌اترات له گفتوگزی سیاسی و جه‌زبانی دا

مه‌لا مسته‌فا پاریکی جنورفروش و دم پیس بو، وشعی «قوندر» ی له قسه‌گانی دا به زوری به کار نه‌هینا، لای وا بو له ناو کوردا توه‌می دزی و داین پیسی کاربگرتنه له توه‌می سیاسی، بز شکاندنی دوژمنه‌گانی نم ریگایه به کار نه‌هینا. که پاسی ناگزیه‌گانی خوی نه‌کرد له گیل تهرامیم محمد و هاوریکانی له ناو خدک دا تاوانباری نه‌کردن به‌وی: «سواری ژنی خدک نمین، سواری پیشمرگه نمین و، سواری بکتری نمین ..» بان «له کاتیک دا پیشمرگه و خیزانه‌گانیان نان نیه بیخون، نموان دزبان له مالی میللت و شورش کرده ..»

نم قسانه شهاری سرکرده‌ی جولانیه‌بیک نمین، هندی کسی نزهکی که پی ی تهلین نم قسانه نه‌کا، مه‌لا مسته‌فا تلی: «گورد له‌وه تی ناگات که بلیم من ناگوکی سیاسی له گیل تهرامیم محمد هبه، به‌لام له‌وه تی نه‌گا که بلیم دزبان کرده و، خدک‌گان گاره و گانیان داره .. من دوژمنه‌گانی خرم بزم ریگایه نه‌شکنیم.»

هردولا گوتته داهینانی تاوونانوره له به‌کتری. له نوسینه‌گانیان دا به‌کتریان به خیانت و جاشایه‌تی تاوانبار نه‌کرد. زارازی «جده‌لالی» و «مه‌لای» و «تاقسه‌کی جله - پله» و دوابتر «جاشه‌گانی شستوشش» و «مه‌لا چزمی» بون به وندی سوزار. هژاری موگرانی، شیخ محمد‌محمدی هرسین، سعید ناکام له داهینان و خوشکردنی ناگری نم شمه چنوردا دوری سرده‌کشان هبو. سه‌هر توه‌به نمانه همرسبکیان به ریچله‌ک تهراتین. له کوردستانی عیراق دا جگه له خیزانه‌گانی خیزان کسورکاری تر و خرمیان نه‌بو دلبان بز کوژدانان بستی. نم نریته ناشیرینه بو به پیشی له چالاکی جه‌زبان.

هردولا که به‌کتریان به جاشایه‌تی تاوانبار نه‌کرد، هردوکیان دو حوزی خاوهن به‌نامه و ریپازی سیاسی و ریخ‌خستن و بنکی جه‌ساویری بون. هر یکه‌هان هژاران روشنبر و جوتبار و کریکاری لی کز بو‌بووه. همره‌کیان به‌هانه و بیاتوی خوی هبو. شیری ناوخوی نم دو بالی پارتی و‌کو شیری ناوخوی نیوان دو عمشیره‌تی پارزانی و زیباری، یا نمانت همر جولانیه‌که و عمشیره‌ته کورده‌گانی سر به حکومت نه‌بو. نه‌گرمچی پارزانی و لایه‌نگره‌گانی همریکی زوریان داره بز سوک گردنی مسئله‌که به‌خفته قالی ناگزکی شورش و جاشی ۶۶ بوه و، جاشی ۶۶ بش و‌کو همر جاشه‌گانی تری

کوردستانی عیراق له قلم پدین. پلام نعه شوپاندهئیکى نامعقول بو، هر له لای لابنگره گهله رهقهگانی خویان نهپخوارد.

*

ملا مستمفا دواى نعوى م س ی دهرگره بز نیران رگای بز تمخت بو. خزی به تنیا بو به دسهلاتناری پدگم له براردانی شعر و ناشتی دا، له دامزواندن و برینی پهپوهندی سیاسی دا، له دانان و لاپردنی کارهدهستانی شورش دا. هندی داوودهزگای به ناوی: مجلسی قیادهی نوره، مدکتیی سیاسی، مدکتیی تمنفیزی، مدکتیی عسکری، دروست کرد. مهکتبهگان شتی کارتونی و روالهت بون. دسهلاتهگان همر له دس خوی دا کز بویه.

حکومتی عیراق هندی هنگاوی هاویشت: گهراوهگانی بهردا، سرچمخورهگانی گهراپوه سر کارهگانیان، خویندکارهگانی گهراپوه زانستگا، زهره و زبانی هندی له زهره لی کمتوهگانی دوکان و دهپندپخانی بژارد، مسعود محمهدی دانا به وهزیری کاروباری سبرو... پلام هیچ هنگاویکی له مهیدانی سلمانندی مافه نتهوهپهگانی کوودا نغنا. تممش له ناو خفلک و سرگرهاپتی تازهدا مقومقزی دروست کرد بو. چمند نامهپک له نیوان ملا مستمفا و حکومت دا تالوگوز گرا. بز به دوی خستتومری رهخنه سیاسیگانی م س یادداشتیکی دهپارهی مافهگانی کوود دا به حکومتی عارف، هیچی کمتر نهر لو یادداشتی پشت م س نامادهپان کردبو. تم یادداشته صالح یوسنی و شوکت عمقاری و عهگید صدیق برهپان بز بهغنا، پلام ملا مستمفا به عهگیدی وت بو: «له لاره به کارهدهستانی عیراق پلی، ملا مستمفا پاوهری بهو یادداشته نه، بهلکو له ژیر گوشاری دهروپشتهگنی دا نهزای کرده، بز نعوى نعلین کوردی فرؤشته.»

عهبدولسلام عهروهپکی سوننی نتهوهپوستی بهرچاوتنگ بو، رقی له کوود و شبعه بو. به تمعای سلمانندی هیچ مافیکی کوود نهر، بهلکو ههروهگر صرحی عهبدولحمید، پکی له وهزیره نزیکهگانی له بهروهپهگانی خزی دا نویسیتی: عارف به هیچ جزیری پاوهری به مافی کوود نهره.

*

ریکخراوه سیاسیگانی پارتی به زوی له گهل م س بون. دواى کشانهوی نیوان بز نیران، چمند کسبکی کوزمشی ناوهندی که له کوردستانی عیراق ما بون، لهوانه: عدلی عهبدوللا، نوری شاوهیس، زهیسی له بهغنا مدکتیی سیاسیجان پیک هیناپوه و، گزقاریکبان به ناوی «پیشروه» به کوودی و، لقی بهغناپش به عهرهیی «بهافز» ی دهرتهکرد. تمحمم عهبدوللا له پادپنان و، محمهدی حاجی تایهر له سلیمانی و، ملا عهبدوللا نهمساعیل له ههولیر... درهپهپان به کاری ریکخراوهیی دا، له کوردستانی عیراق دا دو ریکخراوه به ناوی پارتیهوه کاریان نهکرد و، ههروهکیان خزیان به «شعرعی» نغانی.

*

دواى شکانندی م س، ملا مستمفا دستی گراپوه بز دامزوانندی پهپوهندی له گهل دنهای دهرمهدا.

*

له گمل ئه‌مهریکا

ملا مستفای لای واپر دنیا په پهلجی ئه‌مهریکا و روسیا نډگمری و، بز دا پهنکړدنې سرکومت، نهی پشټیوانی پدکی لم دو زله‌بزانه په دس بهیتری. لهو کاتوه که له سؤقیټ گزاپوهو هچ هپوایدکی په پشټیوانی سؤقیټی نغا بو. هغولی نندا پشټیوانی ئه‌مهریکی په دس بهیټی. ئه‌مسی نغشاردوه و، هر له سهره‌تای دس پی کردنی جولانوه‌کوه هغولی بز دا پر. له سهره‌تادا ئه‌محمد توفیقی راسپاره تم گاره په نغهام پگه‌بندی. ئه‌محمد توفیق دوچار، بز تم سه‌بسته، هغولی دا. چاریک چو بز بهروت و چاریک بز تاران. هر تمیش بو رۆژنامه‌وانی ئه‌مهریکی دانا تادم شمیتی هان دا سردانی کوردستان پکا و، له گمل خزی هینای.

ملا مستفای له گمترگوانی دا له گمل شمیت (۱۹۶۲) چند چار داوای پارمندی ئه‌مهریکی کرد. شمیت له گمرانوهی دا په زلمیره چند وتاریکی له رۆژنامه‌ی «نیویورک تایمس» ی ئه‌مهریکی دا پلاو کردوه. نوسی بوی ملا مستفای داوای پارمندی له ئه‌مهریکا نغا. هیراق ئه‌مسی کرد په کمره‌سی پروپاگانده دوی جولانوهی کورد و، رۆژنامه‌گانی پندا هیرشان کرده سړی. مکتبی سیاسی له «خبات» دا نغمان په درو خستوه و، گمترگوانی کورمان پلاو کرده که گزابه بارزانی لوه زياتر هچې تری نموتوه و، نوری تری هلبه‌سترای رۆژنامه‌وانه‌که خزیته. ملا مستفای تم په درو خستنه‌وه‌ی پی ناخوش بو، چونکه خزی تم داوای پی شمرم نهر، حاشای پی لی نغه‌کرد.

تا سالانچکی زور ئه‌مهریکا هچ پایخیکی په جولانوهی کورد و په ملا مستفای نندا و، ئاماده نهر هچ جوړه په‌یوه‌نډیبه‌کی له گمل دا پزیرین. په‌لام هر کولی نندا و، له ریگای شای ئیران، گام‌ده‌ستانی ئیسراټیل و، شای نوردونه‌وه هغولی نندا دهرگای ئه‌مهریکای لی بکریتوه.

* له گمل ئیران

ئیران له ۱۹۶۶ په دواړه په‌یوه‌ندی راستوخوځیان له گمل ملا مستفای وکړو ده‌سلاتی ئه‌مهری واقیع، دامزواند. دواي تمه په‌یوه‌نډیسان تا نغات په هیزتر نهر. شه‌سددین موقتی له تاران بو په نویتری ملا مستفای. بز په‌کمین چار سالی ۱۹۶۵ سهره‌رای نوهی چند هزار دانه نغمتگی برنویان دایه، هندی چدکی قورسپشیان دایه له شه‌ره‌گانی دا په کاریان بهیټی. تمه هیراقی ترساند و، تمگرچله‌سه‌به‌کی دپهلوماسی له نیوان هر دو دولت دا دروست کرد.

ئیران همیشه بز جولانوهی کورد له هیراق دا گرنگیبه‌کی تاپه‌ندی هبه‌وه. لهو کاتدا که ملا مستفای نه‌په‌توانی کملک له سنوره‌گانی تورکیا و سوریا وهریگری، ئیران بز نو وکړ نغیا دهروازې دنیا بو. حبزی دیموکراتی کوردستان که له ناکوکی سرؤک و سکرته‌دا پشټیوانی پی چمن و چوتیان له سرؤک کرد بو، کموتته بهر گوشار و تنگ پی هلبچنپن. ملا مستفای نه‌په‌توانی هاوسنگی له نیوان شا و دیموکرات دا راهگری. نهر لاپدکیان هلبچری. دیموکرات بز نهر کملکچکیان نغا بو، شا و ساواکی هلبچاره.

*

له گدل نيسراتيل

نيسراتيل له گدل حكومته كاتي عمره پ له شمر دا يو، كوردپش له عيراق دا له گدل حكومته كي عمره پي دا له شمر دا يو. نيسراتيل نيمه سيست نو «دوژمني دوژمنه» پكا به دوژمني خوي. يه كدم چار له گدل نيسراهيم تمحمد له نوروپا قسه پان كورد يو، هلام نيماني دهسلاتي نو له ستر نيزي كورده ستان، پيوه ندي له گدل نو پي سوو كورد يو. سالي ۱۹۶۵ نيسراتيل چمند نوينو كي نارد پز كورده ستان پز ديدني مهلا مستمفا. نيستر پيوه ندي كي هميشه پيان داميزانند. مهلا مستمفا لاي واپو: چوله كه نيزي كي گوروه پان همپه له همر دنياوا، به تايه ندي له نيمه پكا، به هيو پو نيسراتيل دهرگاي دوژمنه ندي له گدل نيمه پكا پز پكاتموه.

* هملگير سانوهي شمر

نو گروهی م س كورد پوي له ستر نووي مهلا مستمفا تا قه ندي دريژه پي داني شورشي نيماره و، له گدل عارف ريك كهوتو پز نووي كوتايي به شورش بهيني راست دهرنچو. بگره مهلا مستمفا كه خوي له «دي» له داپك و، له «دي» گوروه و، له ناو شاخ و عه شسره تدا پي گمبشت يو، همرگيز لهو ژهانه وروس نيمه پك له گدل سر وشت و تپگيشت و تارمزي نو ندي گونجا. نه گير همر پاسي وروس پون پكرايه «سياسيه كاني نيشكوت» كه رزو نيمه پاني پيرتاني ده نيد نادهمسن ناري لي نا پون، كه همر شاري و خويندواري ناخوشي ندي پون، لهو ژهانه بهزار پويون.

ورده پيكادان لم لاو تولا دهستي پي كرده و، شمري كورد - حكومتي عيراق له ۱ ي نيماني ۱۹۶۵ دا هملگير ساپوه.

به هولا و تمقله لاي ناوخو و، ناو پي نيران، مهلا مستمفا له حوزه پرائي ۶۵ دا ريگي دا به لاي نيزگرائي م س - چكه له نيسراهيم تمحمد و سهد عه نيزي شمزي - همران بگره نيمه كورده ستاني عيراق. پيشمهرگه كانيان نارد پو مه پانده كاني شمري رهواندز و، سمر كرده كانيان: عومر مستمفا، حبلسي عهلي شريف، مامجهلال، عهلي عهسكيري دس به ستر نارد پز دوله رهقه و، پاش ساوه پك نوري ساوه پس، عهلي عه پندولا، نوري تمحمد طمهايش، چونه لايان.

*

مهلا مستمفا تاماده نيمه هيج نيمه و له پويو دنيكي راستمقينه پيرامهر پاسكي م

س پويوني:

- نيمه نيمه پت به ناوي پارتيموه كار پكن.

- نيمه نيمه پت پارتيه كي تازه دا پيزون و دريژه به كاري سياسي پدن.

- له ناو حيزه پك خوي و داووده زگا كانيشي دا چيگي نيمه كرده.

نيمه نيمه له دوله رهقه دس پيسر پي نيشوكار دانا يو. ريگي نيمه ندي پي نيمه پان پم لاو نولادا پرون. له پاني نووي ستر له نوي له داووده زگا كاني شورش دا كار و نيمه نيمه پي پيسر پي هولي نندا سوک و ريسوايان پكا. شيخ محمد عهدي همرسين له وتاره كاني دا به «گمجر و گوجمر» ناوي نيمه پدن. هملو سي مهلا مستمفا لم دس پسرانه پم گفتوگوي دهرته كوي:

چمژن دیتنه پیشموه. نورهحسان روتنه. که دوستی نعمان و نژیکی مهلا مستغفا نهمی،
نعمیرن بز لای مهلا مستغفا نیجازه‌بان بز وهرگیری، به بزنی چمژنموه همچ بز بهمنی
ژنه‌گانن. نورهحسان نهچی بز لای و به ناتومیدی ته‌گنرتموه بز لایان. هر له دوربو که
روته دهرته‌گموی، عملی عهدوللا لی ی نه‌پرسی: «ها روتنه شسیرت بان روی؟» روتنه
لوت نهدا به پدکا و قسه ناگا. سبری ته‌گفته سر نملین: «چی وت؟»

روته نملی: «وتی نیجازه‌بان نادم.»

نملین: «نهموت بزچی نیجازه‌بان نادا؟»

روته نملی: «قسه‌هکی ناشیرینی کرد بز گهرانموه ناشی؟»

زوری لی نه‌گنن روتنه ناچار نهمی بزبان بگسرتموه. نملی: «وتی نیجازه‌بان نادم

بز نموی ژنه‌گانن حیژ بزبان؟»

عملی عهدوللا لهو کاتهدا پیاسه نه‌کا له هر خزیموه نملی: «پدکو که پیرویکی بی

نهدبه‌ا»

نوری شاره‌یس به‌کسیر هملی دابویه وت بوی: «گواوه خزی تجمرویدی هه‌به. پانزه

سال له سؤقت بوه‌ا»

نهو کاته توری شاره‌یس، عملی عهدوللا، عملی عسکری، نوری نعمند طعنا

ژنجان هه‌بو، نمرانی که‌بان هیشتا ژنجان نهمینا بو.

بز نموی نوری شاره‌یس بشکینی ناردی له ناوشاری سلیمانی تقیمان له ناهیدی

شیخ سه‌لام کرد. ناهیده له گیل دزگا نهمینه‌کاتی حکومت تیکه‌لاوی په‌یدا کرده بو.

ناهیده بریندار بو نمرود. به‌لام مهلا مستغفا له کوزره گشتیه‌کاتی خزی دا نه‌پرت: «من

ناردومه تعلق له.. بکمن کهچی هر قولی که‌توه.»

*

سال ۱۹۶۵ منیش وه‌کو خویندکاره‌کاتی تری زانکزی به‌غداد گهراموه به‌غداد بز

نموی دوه‌به خویندن بدم. هه‌سو نهو خویندکارانه‌ی چوه‌ونه ریزی شورشوه له زانکز

ده‌رگرا بون. منیش په‌کی بوم له ده‌رگراوه‌کان. مهلا مستغفا لیسته‌هکی دابو به حکومت،

ناوی زیاتر له ۶ خویندکاری تی دا بو. هه‌ندیکیان هیچ په‌په‌رونده‌کیان به

پیشمرگه‌تیموه نهمو، خزیان له هر تملی یا هزی تر له خویندن به چی مابون، کهچی

ناوی من و چمند خویندکاریکی تری، که له شورش دا بوین به‌لام له گیل مهلا مستغفا

نهموین، تی تمخرا بو. نهو کاته ۵ عهدوللعزیز دودی سهرزگی زانکز بو. هه‌ولیکی

زورمان دا تا وهرگیرانموه.

له ۱۶ ی نهمولوی ۱۹۶۵ دا جنرال عارف عهدولله‌زاق هه‌ولی تهنقلایی دا به‌لام

سهرکوتو نهمو، به سواری فریوکه هلات بز میصر. لهو کاتهدا من له «نعمنی عام» له

به‌غداد گه‌را بوم. ره‌شید موحسین، که نه‌وسا هاوکاری عارف عهدولله‌زاق و، دوا‌یی بو به

په‌کی له داصزیندره‌کاتی توج (التجمع الوطنی العراقی) په‌روه‌یری گشتی «نهمن» بو.

دوا‌ی تم روداره موشیر عارف، نورهحسان به‌زازی راسپارد و وزارت پیک به‌یشی. له دوا‌ی

۱۴ ی تهموزموه نموه په‌گمین جار بو کسبکی «مده‌نی» بی به سهرزگی وهرزان. به‌زاز

سام‌وستای قانون و، باوه‌ری به رژیم پارلمانی هه‌بو. لای واپس کاتی نموه هاتوه

ده‌سلاتی سوپایی کزتایی بی به‌یشی.

«نمن» مسئله کمی حوالی «محکمه امن الدوله» کرد بو. لوانه بو حوکمی گرانم به سوڤا بدن. هاتنی بهزاز بز من خیری پیوه بو، چونکه به پونی جیژی ۱۸ ی تشرینوه چند وجهه یک گپرای سیاسی بهردا، بهکیگان من بوم که به کفاله تیکی زور قورس به بوم.

بهرینوهی موشیر عارف

روزی ۱۳ نیسانی ۶۶ موشیر عارف له هالیکوتهدا سوتا. جمنرالدهکانی جهمیش کپونوه بز دانانی بهکی تر له جیگی نمو. نورهسانی برهان هلهوارده به سر کوزار و، نوری نورهسان بهزازی داناپوه به سرزگی وزیران.

جولانوهی کورد سهرای گپروگرفتهکانی ناوخوی پیوه به فاکتوریک گزنگ له سیاسی ناوکی و دهرکی عیراق دا. پشتیوانی نهران له مهلا مستفا زبای کرد بو به شیوهیکی نوتز که عیراقی نترساند و، پروتستی رسمی داپوه. بهزاز لای واپو که گپروگفتی کورد به شهر چاروسر ناگری و، له کونفرنسیکی رژی ناموانی دا وتی: نهگور چل پهلها کورد به شاخوهه پینان گپروگرفته که هر نهمینی، چند جار پاسی ریکی گتترگزی کرد بز چاروسری کیشی کورد. له هسان کات دا پهپوهندی و تالوگزی بهردا له نیوان سهرکرداپتی بارزانی و حکومتی بهزاز و، له نیوان سهکتیمی سیاسی و حکومتی بهزازدا کرا.

له ناستی لاساری و رفقی مهلا مستفادا نهبو تاقسهکی م من نومی بنویان و، بز نومی مهلا مستفا له خویان نوروژین و، ناچاری نهگن له سر حساسی مافهکانی کورد (تنازل) بز دوژمن بکا، قازانچی خویان و جولانوهه و کورد لوهدا بو: چالاکسی سیاسی حیزهکیان راهگرن. بهلام نمانیش تاماده نیون مبدان بز مهلا مستفا چول بکن. ریکشارهکانی نمان له شارهکان و له ناو پیشمرگدا دریزی نهدا به کار کردن. مهلا مستفا گومانی لی نهکردن و، به سترسی دانغان، خصمی بو له گنل حکومت هاوکاری بکن و دژی نم راهوستن. له ناو لدهکانی نم حیزهدا نیستیفتهایک کرا بو که لوانه بهو جوره بی نازادی و بی کار بهننوه، بان هملین بز لای حیزهکی خویان. زرایهتی دنگی داپو نهگور متریان هاته سر هملین.

مهلا مستفا روژیک سهریزهکی بارزانی نارد بو بز دولههقه به دوی: مامجهلال، حیللی، عومر مستفا، عملی عسکری دا بز نومی بهانگیزنوه بز لای تهرسی کوری. بارزانیکان له پیش دا سوردانی هساس ناغا نهگن و ناگاداری نهگن که بز مبهستیکی وهما هاترن. هساس ناغا تی تهگا نهانسن بز کوشتن. مامجهلال و هاویرکانی له مبهستی هاتنهکیان ناگادار نهگا. نوانیش له ناو خویان دا قسه نهگن و، وا ریک نهگون جاری نوانی سترسیان له سهر هملین و، نوانی تریش له نریکترین همل دا خویان دهریز بکن. مامجهلال، عومر، عملی، حیللی به ۴ قولی له ۲۸ ی کانونی دومی ۶۶ دا هلاتن و، له پیشوه له نار سلیمانی دا، له چند جیگایهک که بو خوجشارهاتیان تاماده کرا بو، خویان شاردوهه. پاش مارههک حیللی بز بهفداد و عملی

بؤ گمرکوک چون.

نومانی له دۆله رهقه مابونهوه: نوری شارهیس، نوری محمدسه طهعا، علی عهبدوللا، له ژیر مهترسی ژان دا نامهیهکیان بؤ مهلا مستهفا نوسی، نارهزایبان له راکردنی هاوریکانیان دهری و، تامادهیی خزیانیان دهری بؤ هاوکاری له گهلپان. نامهکه زلوتر له پاکانه نهچو، له گهل لهدوانیکی دریزدا له خبات دا پلاو کرایهوه.

دوای نهمه مهلا مستهفا کموته راوانان و گرتنی ههمو نهمو نهمانی لی نهکردن. هندی له پیشمهگرگان و فرماندهکانیان که سر به ماسجدهلال بون و مهلا مستهفا فرمانی گرتنی بؤ دهرتهکردن، خزیان نهمدا به دستهوه. پاخی بون له ناو پیشمهگرگانا دستی پی کرد.

راگردهکانیش کموته چالاکی: سرگردهتی ههمو ریکهراوه نهینهکانیان گرتنه دست. دستبان کرد به دهرکردنی «خبات» به عهری و، «خباتی کوردهستان» که نورگانی حیزب و «رژگاری» که گوزاری پیشمهگرگ و «پشروه» که گوزاری تهری بو به کوردی. له گهل حیزبه عهریبه قومیهکانی عیراق و، له گهل تهرهحسان بهزازی سروزهیرانی عیراق پهروندیان دامهزواند. دوای چهند مانگی ئیپراهیم محمدسه، که لهو کاتدا له تاران بو، گرایهوه بهمندا.

له ۱۹۶۴ هه نامانچی یهکمی مهلا مستهفا له ههمو گفستوگزانی له گهل حکومهتی عیراق له ناوپردنی نهپارهکانی بو. نهمه به جزوی به سر بیرکردنهری دا زال بوو، بهدیهپناتی مانه نهموهیهکانی له لا بوو به مسئلهی دوهم.

چهند جار و له چهند گوز و کۆمهلا دا که ناموزگاری فرماندهکانی نهکردنهرت: نهگهر کموتهبه بهر پهلاماری دوژمن، ده سهزازی عیراقی له لایهکموه و، یهک جاشی جهلال له لایهکی تهره هیرشیان بؤ هینایت، توش تنها یهک گوللعت پی بو، نهگهر بو گوللهیه به مسزگهری بتوانی هه ده سهزازهکه بهکۆزی، بهلام به مسزگهری نهتوانی جاشهکمی جهلال بهکۆزی، نهوا نهمی بهشی ی به جاشهکمی جهلالهوه.

*

بهپانی ۲۹ ی هوزهیران

جهیشی عیراق له ۲ ی مایسی ۶۶ دا پهلاماری چپای هندی پی دا و گرتنی. بهلام له ۱۴ ی ههمان مانگ دا هیزیکی تهکملار له پیشمهگرگی پارتی و حشع، ههرشی پیچوانهپان بؤ کرد و گرتیانوه. شهوعیهکان له شهردا، بؤ یهکمهین جار و دوایین جار، دهری سهرهکیان ههمو.

لهم کاتدا له ناو هیزهکانی سهردهاخ، رژگاری، کاوهدا هندی له فرماندهکانی: کهمال موقتی، نهوشهروانی فوتاد مستی، محمدسه حهمدهمین دزهیی و، هندی لهو پیشمهگرگانهی سر به م بون له مهلا مستهفا ههنگرانهوه. مهلا مستهفا ترسیکی زفری لی نهشت و، نهمی به پیلان دانا.

له ۱۳ ی هوزهیران دا حهیب محمد کهریم، علی عهبدوللا، صالح یوسنی، نافهز جهلال حهریزی بؤ گفستوگۆ له گهل حکومهتی بهزاز ناره بؤ بهمندا. له ۲۹ ی هوزهیرانی ۶۶ دا دو بهپان خونهراپهوه: یهکیکیان تهرهحسان بهزاز، سروزهیرانی عیراق، به ناوی حکومهتوه و، لهوی ترپان حهیب محمد کهریم، سکرتهیری تازهی پارتی، بؤ

پشتیوانی له بهیانه‌کسی به‌زاز به ناوی مدلا مستفاوه.

بهیانه‌کسی به‌زاز پیک هات بو له ۱۲ ساده، نه‌گسچی بهیانه‌که دان به مانی نتموهی کوردا نئی، بلام هیچ چوارچیوه‌یه‌کی بز دهاری نه‌کرد بو. لم بهیانه دا باسی چن‌دین کیشی گرتنگ کرا بو له‌وانه: کردنی زمانی کوردی به زمانی رسمی خوندن و داتیره‌کان و، به‌شدار کردنی کورد له پایه به‌زده‌کانی حکومت دا، و مرگرتنی قوتایی کورد بو خوندن له دهرهوه. فرمانبه‌یران له ناوچه‌کندا کورد بن. هه‌له‌ژاردنی گشتی و ریگه دان به حیزب و رۆژنامه‌ی سیاسی. لیبوردنی گشتی. گه‌رانوه‌ی کریکار و فرمانبه‌یری دهرگراو بو سسر گساره‌کانیایان. تهرخان‌کردنی پاره بز ناوه‌دان‌کردنوه‌ی کورده‌ستان. گه‌رانوه‌ی جوتیاره‌کان بز شوینه‌کانی خزیان.

باسه‌کانی به شیوه‌یه‌کی ومها لاستیکی دان‌ژوا بون، هر لایه نه‌توانی بهو جووه لیکي پداتوه که خزی نه‌بوست.

*

هندی گس نهلین، حکومتی عیسراق له نه‌جاسی نهو شکانه‌دا نهم بهیانی خوندوه که له هه‌ندین توشی هات. ره‌نگه نهمه جۆزی له خۆ هه‌له‌کشانی هندی تا‌قم بی، به تایبنتی شیوه‌یه‌کان، که هه‌ندیه‌کیان لم شه‌ردها به‌شدار بون، نه‌گینا نه شهری هه‌ندین و نه هیچ شهری تر له میژوی شورشی نه‌هلول دا نه‌هه‌نده کاریه‌گر نه‌وه کار له به‌یری سیاسی حکومت پکا، به تایبنتی شهر له شاخیکی سخت و دور و داهراوی وه‌کو هه‌ندین که له هه‌مر شاریکی گه‌روه‌ی کورده‌ستان دوره. له دوا‌ی ۱۶ ی ته‌مۆزی ۱۹۵۸ وه، به‌زاز په‌کسمین سه‌روه‌زیرانی مه‌دانی بو، تا نهو کاته هر له جه‌نه‌راله‌کانی جه‌میش هه‌له‌به‌زیردان. به‌زاز روه‌مۆزی ۳ نه‌رکی قورس بو‌وه: دور‌خه‌ستنه‌وه‌ی جه‌میش له ژمانی سیاسی و، گه‌رانوه‌ی ولات بز ژمانی پارلمانی و، چاره‌سه‌رکردنی ته‌نگ‌وچه‌مه‌ی نا‌هۆری. نه‌سانه‌میش هه‌مر به‌سترا بون به چاره‌سه‌رکردنی کیشی کورده‌وه. به‌زاز لای واهو کیشی کورد نه‌ی به گه‌تو‌گو چاره‌سه‌ر بکری و، نه‌گه‌ر چهند چه‌کداری به شاخوه به‌ینه‌ی کیشه‌که هر تمینی، شکانی جه‌میش له هه‌ندین پشتیوانی بو له هاری سه‌ریجی نهو.

*

به‌زاز له ژهر گه‌وشاری جه‌نه‌راله‌کانی جه‌میش دا له تا‌هی ۶۶ دا وازی هینا. وه‌زاره‌تیه‌کی نوی به سه‌رۆکه‌په‌تی جه‌نه‌رال نا‌جی طالب دام‌ه‌زوا. حکومتی تازه خۆی به بهیانی حوزه‌به‌رانه‌وه نه‌به‌ستنه‌وه، به‌زازیش وتی نه‌وه به‌رنامه‌ی حکومت‌ه‌ته‌کسی نه‌و بو‌ه، حکومتی دوا‌ی نه‌و نه‌توانی جه‌به‌جی ی پکا و نه‌توانی ده‌ستی لی هه‌له‌ بگری.

*

عیسراق ریگی دا به پارتی له به‌غداد رۆژنامه‌یه‌کی سه‌ره‌ی به ناوی: «الشخی» ده‌ریکات. نهمه دو‌هه‌مین چار بو له سه‌رده‌می جه‌هۆری دا ریگا به پارتی به‌ری له به‌غداد رۆژنامه‌ی پلاو پکاتوه بز رونه‌کردنوه‌ی به‌ریوه‌چونه‌کانی خزی بز رای گشتی عیسراق. «الشخی» له چار هه‌مر رۆژنامه‌ی نا‌شکرکانی تر‌دا، زلوتر داوا‌ی ژمانی ده‌سه‌رگرتی و، دا‌هین کردنی نازادی جه‌به‌په‌تی، رۆژنامه‌وانی، ده‌س بی کردنی ژمانی پارلمانی نه‌کرد. هه‌روه‌ها به‌په‌تی به میژو و نه‌ده‌ب و فه‌ره‌ه‌نگی کوردی ته‌دا. دوا‌ی ماوه‌یه‌ک پاشکویه‌کی هه‌له‌تانه‌په‌تی به کوردی پلاو کرده‌وه.

*

وزاره‌تدكان چنډ جاري گوزان. نهمه‌پس نيشانه‌ي ناكزكي ناو چمنرالده‌كاني چميش يو له سفر باسه سياسي‌ه‌كاني عبراق. نوره‌حسان عارف، په پيچنواڼه‌ي كاكپوه كاپراه‌ه‌كي در و تونوتوتيز نه‌يو، زوري حوزيه سياسي‌ه‌كان له سرده‌سي نم دا بوژاپونوه و خزيان ريك خست بوهه. بز زور كزونوه‌ي گرونك كسايه‌تبه چمنگپه‌كاني نمر زمانه، وه‌كو: نهمه‌د حاسمن پدكر، عهيدولمه‌نز عوقه‌بلي، ظاهر پدحيا، ناچي طالب، ي پانگ ته‌گرد و، پرسې پس ته‌گردن و، رضې ودرته‌گرتن. هندي له سانه، په تايه‌تې پدعس، په تمساي نينگپلاپ بون، له پير نوه حوزيان نه‌گرد كپشه و گپروگره‌ت‌ه‌كاني چمنرال عارف، له‌وانه كيشي كورده، نالوزتر و زلوتر ي.

له ۲۹ ي حوزه‌براني ۶۶ بوه، مولا مستمفا شعري له گڼل عبراق راگرت يو. پلام شعري له گڼل باسكي م س راگه‌ماند يو. له هر جياگه‌ه‌كي بزې پلواپه هيرشي نه‌كرده سفر بنكه و پاره‌گا و هپزه‌كانيان، حكومه‌تي عبراق زلوتر تماشا‌ي نم شعري نه‌كړه يي نوه‌ي رېگه‌ي يي پگري. حاله‌تي «نه شعر و نه ناشتي» پالي په سفر هلمومرچي كورده‌ستان دا كپشا يو. مولا مستمفا له روي پيشمرگه‌پپوه خنريكي خز بهييز كردن و، له مده‌باني پهيوندي دهره‌كي دا خنريكي داموزاندني پهيوندي تازه يو.

دواي نوه‌ي نيسرديس سرداني پدغڼاي كسرد و، سمركومار و هندي له كسايه‌تبه‌كاني كورده و عديبي پدغڼاي ييني، سمركوماري عبراق، چمنرال عارف له ۲۶ ي تشريني پدكس ۱۹۶۶ دا هاته كورده‌ستان و، چو بز سرداني مولا مستمفا. لم كزونوه‌پس دا چه‌كردني جاشه‌كاني ۶۶ (۱) پدكس داواي يو.

*

شعر و ناشتي و، كليلي چاره‌سركردني كيشي ناوخزي جولانوه‌ي كورده له دس مولا مستمفا دا يو، نويش په هيچ شتي رازي نهمير په تسليم بوني يي قهيد و شعري نمان نهي، نمانيش تاماده نهيون تسليمي بن.

باسكي م س له ۸/۲۸ - ۶۶/۹/۲ دا كزونفره‌نسپكي بست، راكسردوه‌گان پپانوه‌كاني خزيان و ناكزكپه‌كانيان له گڼل مولا مستمفا رون كرده‌وه. كزونفره‌س پشتيواني له پهباني ۲۹ ي حوزه‌بران دهريري و، ستايشي حكومه‌تي كسرد. پلام له پاتي نوه‌ي هولي دوزنوه‌ي رېگه‌ي په لاداخستني هيمانه‌ي ناكزكپه‌كان پدا، ناكزكپه‌كاني قولتر كرده و، پپانوي سياسي و نايدپولوجي بز تاشي و، سمركردايتي بارزاني په خپانعت و جاشايتي تيران تاوانبار كرده.

له پرامسپر نهمه‌دا كزونگري حوتوم له ۱۵ - ۶۶/۱۱/۲ دا بسترا. نم كزونگره‌په‌پس له پاتي نوه‌ي هولي دوزنوه‌ي رېگه‌ي په لاداخستني هيمانه‌ي ناكزكپه‌كان پدا، ناكزكپه‌كاني قولتر كرده و، پپانوي سياسي و نايدپولوجي بز تاشي و، لاپنكه‌ي تري په خپانعت و جاشايتي عبراق تاوانبار كسرد. هندي له دهرگراوه‌كاني كزونگري شمشم، له‌وانه: نوري شواوېس و عطلي عهيدوللا هليلق‌بردانوه په نغڼداسي كزوميتي ناوڼندي و، كرانوه په نغڼداسي مكنه‌يي سياسي.

*

کۆنگره‌ی شەش

باسکی جەلالی خۆی بە حیزبێکی تازە دانەنێنا، بەلکو خۆی بە خاوەنی مێژوویی و شەڕی پارتی داننا. لە کۆتایی مارتی ۱۹۶۷ دا کۆنگره‌ی لە کەلار بەست. وەکو نیشانەی درۆدەدان بە کۆنگره‌کانی پیشووی ناوی نا کۆنگره‌ی شەشەم. نێپراھیم نەحمەد کە لە کۆنگره‌ی پێنجەسێوە سکرێتیری حیزبەکە بو، هەر بە سکرێتیریش ماپووە، کۆنگره‌کە کردووە.

نەم کۆنگره‌یە بریارەکانی کونفرەنسی ماوەت، کە نەو هەموو کێشە و گیرۆگەتانی لە ناو جولانەوی کورددا خۆڵقاند بو، بە پاش نرخاند و، پشتبەوانی لە هەلوێستی سەرکۆراوەتی نێپراھیم نەحمەد و، هەموو هەنگاوەکانی کرد. مەلا مستەفای لە حیزبەکە دەرکرد. بۆ خۆ جیسا کردنەو لە حیزبەکە مەلا مستەفا پرۆگرامێکی تازەیی دانا، دامەزراندنی سوشیالیزمی لە عێراق دا کرد بە تامایێی ستراژیکی خۆی.

بە کردووە دوو حیزبی دوژمن بە بەک بە ناوی پارتی دیموکراتی کوردستانووە کە ئۆرگانێ هەردوکیان «خەبات» بو، لە ناو کوردستانی عێراق دا کاری رەکخراوەیی، سیاسی، پێشمەرگەیی، راگەیانێنان ئەکرد و، هەر بەکەیان خۆی بە خاوەن و میراتگری مێژوویی حیزبەکە داننا.

*

کورد و جو

لە رۆژانی چەنگی شەش رۆژی عەرەب - ئیسرائیل (حوزەبرانی ۱۹۶۷) دا مەلا مستەفا، بە تاشکرا، بەیانی دەرکرد بۆ پشتبەوانی لە عەرەب و، تامادەیی دەریی بۆ ناردنی چەند هەزاری پێشمەرگە بۆ بەشداری لەو شەڕەدا دژی ئیسرائیل.

دوای شکانی عەرەب بە چەند رۆژی لە رینگای تارانووە، بە نەینی، چو بۆ ئیسرائیل بۆ پێرۆژبایی لە سەرکۆتەکەیان. گولدا مائیر و موشی داهان و، چەند کەسی تر لە کاربەدەستە گەورەکانی ئیسرائیل بە گەومی پیشوازییان کرد. لەو سەردانەدا وت بوی: «کورد و جو نامۆزان، هەردوکیان نەوی حەزرتی نێپراھیم، لە بەر نەو نەیی ھاوکاری بەکتر بکەن». شۆینی شەڕەکانیان لە سینا پێشان دا و، هەندی لەو چەکە روسیەکانی لەو شەڕانەدا لە جەیشەکانی عەرەبیان گرت بو بە دیاری پێشکەش کرد.

*

حالی «نە ناشتی و نە شەر» پالی بە سەر پێوەندی کورد - حکومەت دا کەشیا. بەلام شەری کورد و حکومەتی عێراق تێتر بو بە شەری کورد - کورد، بە تاپەتی دواي چەنگی شەش رۆژی عەرەب - ئیسرائیل، کە عێراق ۴. هەزار سەربازی نارد بۆ تورۆن.

*

بەکیتی سۆڤیت پەنجی بە جولانەوی کورد نەشدا لە هیچ بەشێکی دا جگە لە عێراق، بەلکو خەریکی دامەزراندن و قولکۆرتەوی پەپوێندی ئابووی - بازوگانێ بو لە گەل ئێران و تورکیا و خەریکی قولکۆرتەوی پەپوێندی ئابووی - سەپایی بو لە گەل عێراق و سووریا.

لە عێراق جگە لە پەپوێندی ئابووی، بازوگانێ، روشنبەری .. نزیکەیی هەموو چەک و تەقایی چەنگی هیزە چەکدارەکانی عێراق لە بەکیتی سۆڤیت تەمبێن ئەکرا، کە هەر بو

جنگی کوردستان به‌کاری نهمینا. نمونی عراق که گرنه‌گی‌کی جهان‌بی هه‌به، له کانونی
په‌کمی ۱۹۶۷ دا عیراق و سوئیت و یکهوتنیکی سه‌ره‌تایمان نه‌مزا کرد بر پارمه‌تیدانی
«کومیانی‌های نمونی عیراق» بو دهره‌نیانی نمونی په‌تروپجاری رومینه. جنگی شمش روژی
عیراق - نیسراتیل ۱۹۶۷ بو به هوی برنی په‌په‌وندی عیراقی - نهمریکی و عیراق
ناچار بو بو خو پرچه‌ک کردن زباتر پشت به په‌کیتی سوئیت بهستی.

له تیران، جگه له ریکوتنی نابوری ۱۹۶۳، سالی ۱۹۶۶ تیران و سوئیت لسه
دروستکردنی دام‌مزاوی توانده‌بوی ناسنی نهمه‌هان و، راکیشانی لولدی گوزانده‌بوی گازی
سروشتی تیرانی بو په‌کیتی سوئیت و یکهوتن، پاش ۴ سال تیران گه‌وته ناردنی گاز.
له تورکی‌ش، ناکوکی یونانی - تورکی لسه‌ر قهرس په‌په‌وندی نهمریکی -
تورکی گز کردبو. تورکیا په‌رو چاکردنی په‌په‌وندی خوی له‌گه‌ل په‌کیتی سوئیت نه‌چو.

* سردانی جهم‌عوال عارف له تیران

پشتیرانی تیران له مه‌لا مسته‌فا دژی عیراق گه‌بشت بوه راده‌به‌کی خه‌تیرناک.
کان‌په‌دستان‌ی عیراق گه‌بشت بوته نو باوره‌ی «کوله‌کی روح» ی جولانده‌بوی کورد له
تیرانه. سه‌رژکی عیراقی، نهم‌همان عارف، سردانی رسمی له تیران کرد و، شای بهنی.
عارف، پشتیر سردانی پارزانی کرد بو، پارزانی پی رازی نه‌کرا بو، لم سه‌ره‌اندنا ویستی
تیران رازی بکا و، نو کوله‌که‌به بشکینی که روحه‌کی تپا‌به.
هیشتا نم سه‌ردانه به نهم‌جام نه‌گه‌بشت بو، عارف روخا.

* نینقیلابی به‌عس ۶۸

حیزی به‌عس بو جاری دوم له ده‌موزی ۱۹۶۸ دا به نینقیلابیکی دو قوناشی
ده‌سلانی گه‌تروه دست. واته واتیکی زوریان به «واوه بو که به هاوکاری نهمریکی -
په‌رتانی هاتون، به‌لام رژیمی به‌عس کتلکی له ته‌جرو‌ه‌کانی ۱۹۶۳ وهرگرتبو، له به‌مانی
په‌کمی نینقیلاب دا به‌لینی به‌په‌یزکردنی په‌په‌وندی داپو له‌گه‌ل په‌کیتی سوئیت.
راسته‌به‌کشی ده‌سلانی به‌عس له سه‌په‌ستی دهره‌وی دا هه‌ولی به‌په‌یزکردنی په‌په‌وندی
نابوری، سیاسی، دیپلوماسی، جنگی له‌گه‌ل په‌کیتی سوئیت و ولاتانی سوسپالیستی دا،
دانی به‌همان‌های دیموکراتی دا ناو «سه‌ره‌تای هولشتاین» ی شکاند، دانی به جمهوریستی
سه‌ره‌قمتی نهم‌تام دا نا، له ناوه‌ش هه‌ولی سه‌ره‌کردنی دا له‌گه‌ل حشع و قومیه‌کانی
عیراق و هه‌ولی چاره‌سه‌رکردنی گه‌روگرتنی کوردی دا.

* به‌عس ویستی هه‌رو پاسکی جولانده‌بوی کورد: جه‌لالی و مه‌لایی، رازی بکا و به
لای خزی دا راپاتیکیشی. له وه‌زاره‌تکه‌مان دا دو وه‌زیران بز مه‌لایی و، وه‌زیرکیان بز
جه‌لالی ترخان کرد بو. وه‌زیره‌کی له باتی جه‌لالی دانرا بو، طه‌عا محسیدین بو،
راسته‌به‌کشی طه‌عا زباتر له‌بوی جه‌لالی بی، دلسوز و گه‌رو‌ایلی به‌عس بو.
نم کاره‌ی به‌عس مه‌لا مسته‌فای ورژاند. صهری په‌شه‌کی مه‌لا مسته‌فا
چه‌ککردنی جاشی ۶۶ (۱) بو. مه‌لا مسته‌فا له هه‌ر ریکه‌وتنیک دا له‌گه‌ل حکومت،
نه‌گه‌ر کوزاننده‌بوی که‌سایه‌تی و حمزه‌کانی تری کورد و، ناسینی خزی وه‌کو په‌شهوای

تاقانه داهین نه کرده، تا ساده نهو قبولی پکا. لو کاتدا بمعس تا ساده نهو بچسته زهر پاری تم مخرجانوه، به تاییدی خزان لاواز بون و، له تاو خزان دا مملاتی ی دمسلات له نیوان پالدهکاتی بمعس دا، هیشتا به لادا نهگموت بو. بارزانی و وزیرگانی خزی کیشاپوره و، پیروندی له گمل بمعس گزوی تی کموت و، سره لجام گهیشتهوه شمر.

*
بمعس هیشتا پمشیکی گنورهی هیزهکاتی له نورهون بو، هیشتا خزی چپگیر نه کرده بو، نهیشتوانی، یا نهیشتویست هیزهکاتی خزی به شمیری کوردستانوه خسیک پکا، خزی نعلشای نه کرده و، یارمستی جملایس نعدا بز شمیری بارزانی. شمیری کورد و کورد گهیشت بوه نوبوری توندوتیژی.

هیزهکاتی مالا مستغلا له زور جیگا شکان و راوئران. یارمستی نیران بز بارزانی لم قزناغدا زور زیادی کرد، لغنائت گهیشته نموهی هیزهکاتی خزی به جلی پیشمترگنوه نغارد بو مبدانهکاتی شمر. له گمل نموهیش دا هر له کشانوهدا بو، هندی له هاوکاره نزدیکهکاتی بارزانی پیشناریان کرد بو مال و پارهگامی بگوزیتسهوه دپوی نیران. مالا مستغلا قبولی نه کرده بو. لغنیا پدک شت مالا مستغلا لم چورقه رزگار نه کرده نموش راگرتی شمر و گفتوگو و ریگموتن بو له گمل بمعس.

*
باسکی م س چارهفوسی خزی به بمعسوه بست بو، خزی به هاویهمانی ژبان و مردنی بمعس داتنا. بمعس له مملاتی تم دو هیزه دا، به چدک و پاره و هیز، یارمستی م س ی نعدا. هندی پایهی پهریوهپرایمستی به نغندامهکاتی نعلان سپارد بو. ریگی داهون له بغداد رزنامهی «النور» به عمری دهریکن، له شارهکاتی کوردستان دا پنکه و پارهگاپان دامزواند بو، له هندی شوین نعلانیس له پال دیزگاکاتی حکومت دا هوکمرانیان نه کرده. جزوی له ازدهاچیمستی سلطه دروست بیوو. له بواری مافهکاتی کوردا هندی هنگاوی نا بو، رهکو؛ دروستکردنی محافظتی دهوک له قزاکاتی دهوک، زاخو، تاسیدی، شیخان. دامزوانندی زانگزی سلیمانی و کزوری زانیاری کورد و، پدکچستی نوسمرانی کورد. کردنی نوروز به چمونی رسمیی. دهرکردنی مانگنامی بهمان و، حقیقنامهی هاوکاری.. پلام تم بریارانه، که زورتر لایمستی پهریوهپرایمستی و روشنپریان ههبو، بس نهون بز رازی کردنی گملی کورد و چارمترکردنی کیشدکمی، که پیوستی به چارمتری سیاسی بو. سرورای نهو همو دلسوزیمستی باسکی م س بز رزمی تازه له خزان نیشان دابو، بمعس هیچ دسکورتیکی سیاسی وای نعدانی، له پورهس گملی کوردا سرهبرز و قسهمان سوار بی.

* گوزفاری رزگاری

«مجلس قیاده النور» موافقمستی کرد له سر دهرکردنی هفتنامهی «رزگاری» ناوهکمی مامجلال هملی بژارد بو. من خاومنی نیشتیاز و شازاد صائب سرتوسری بو. نوسا عبداللا سلطوم سامترانی وزیر نیلام و حسن علیوی مدیر الصحافه بو. لو کاتدا هیچ گوزفار یا رزنامهدک له عراق دا به کورده دهرننمچو.
نوسا نوانی «رزگاری» مان دهرنه کرده و، له رزگاری گز بویننوه، مبعستیکی دپاریکرومان ههبو. نعلان وست «تبار» یکی تازه له جولانوهی نغتموهی کوردستانی

عبراق دا دابهین جیواز بی له ریازی هر دو پالی: جهلالی و مملایی پارتی و. هر دو پالی قبادی سرگزنی و لوجندی سرگزنی حیزنی شوخی. له کاره گمان دا سرگوتو برین: بیری دامیزاندنی «کومله» مان گلاله کرد و زمینمان بز خوش کرد.

هیچ کس له نیمه گادری پیشینی و سرچرخوی مدکتی سیاسی نهب. مدکتی سیاسی نه بز ژبانی خزمان و نه بز چاپ و بلاوکردنوبی زرگاری هیچ پارستیکه ماده بیان ندادین. بز ژبانی خزمان و ژبانی گزقاره که پشتمان به خزمان بست بو.

چاپخانهی «ژین» ی یادگاری پیرمیردمان به همو دوزگا و کمرسته کۆنه گانهوه کریهوه، تفنانت ژمارهی تلهفونیه کهیشی که ژماره ۱ ی سلیمانی بو. له بدغنادیش دوزگایهکی نئمتهوتایپ مان کری، نومسا تازهترین دوزگای دارشتنی رستمی نویسن بو. پارهی کرینی همو نمانه خزمان پیدامان کرد. م س فلسفیکی نداد، بدلام چونکه له نیمه دنلنا نیون مولکیبتهی رهسیمی چاپخانه کهمان خسته سر ناوی گاک عومر مستغفا.

ژماره یهکی زور نویسی گنجهی لی کۆ بهرروه، ژماره یهکیش له نویسه ناسراوهکان

وتاریان بز نموسی، لوانه: نیبراهیم محمد، به زنجیره «ژانی گدل» و، زهبی، هندی

وتار لوانه: «سوسیالیزم به زمانی ساده» و، شاکیر فداح، به زنجیره چند بشتیکی له

کتیبی بنزیدهکان بلاو کردهوه. محمد مستغفا کوردی، به زنجیره شجریکی سالمی لیک

دایهوه. محمد خواجه، هندی ورده باهتی بز نویسن. محمد صالح دیلان، وتاریکی له

سر نیزاسی گنجهوی و، چند شجریک و، جمال شاریزی، چند شجریکی بز ناردین.

چکه لوان نیمیش خزمان بنمالدی گزقاره که چندین وتارمان بز نموسی.

من به ناوی خزمهوه و، به ناوی خواستراوهوه زورم پاس و باهت نموسی. یهکی

لهو وتارانه: «هزاری سوکیمانی شایری دویاری پارزانی» بو، که لیکولیندهوهک بو له

سر چاپی یهکیمی دیوانی: «بز کوردستان» ی هژار. هژار بم وقاره زور نارهحت بو،

وای زانی بو نیبراهیم محمد نویسی. له سر نوه چند شجریکی «هجو» ی بز

داناره. له سر پیشی خزی شهروهکانی هموی جنیری سوک و قسمی ناشیرنه.

نیمه لوانه برین له سیاسی سرگرداینتی پارتی رازی نیون، به تاییدی شر

له گدل پارزانی و هاوکاریمان له گدل بهس، چیزه که فسادای تی گوت بو، زوری

سرگرده گمان به دل نهب، خزمان له ناو خزمان دا جزوی له (تکتل) مان دوست کرد بو.

نمانویست به ریگای نویسی ریکخراوهی ریجازی چیزه که راست بکهینهوه و،

سرگرداینتیه که بگۆرین. لهو هلیوارندها که له کۆنفرسه نارچمیهکان دا کرا، بز

هلیواردنن نمانسانی لیوننی ناوچه و، نویتراتی کۆنگری حیزب، ژماره یهکی زوریان

لوانه برین، که له تکتل یا تیاره کهی نیمه بو. م س گومانی لی نهگردین بدلام هیچ

بدلگه که بیان به دستوره نهب. تبلیغی هلیوارنده کانیان به دل نهب. به بیانوی

جزواو جزوه کۆنگره یان داواخت و نمان هشت بهستری تا ریککوتنی نازاری به سردا

هات.

*
سرگرداینتی بهس له ناو خزمان دا له مملاتی ی دسهلات دا بو. له سر جزوی رهفتار کردن له گدل جولانوبی کورد ناکۆک بو. صددام حسین، تازه خریک بو له ناو بهس دا جیگه به هاوویکانی لیو پکا و دسهلات بگریته دس. نویست کاردی

گوره بز په هیزگردنی شوی خوی بدگار بهینی.

بمبس مونتسمیری پست. پدکی له پاسدگانی مونتسمیر کورد و، جزوی چارمیرگردنی کیش پدکی بو. داواپان له پاسکی م س کرد بو پرژده به کبان په نوسراوی بز ناماده پکا له سر بزچونی خزان دهراری چارمیری کیشی کورد.

للم پرژده پدا نوسی بریان چاری بنه رتی کیشی کورد پوهه نیکری دان په مانی ندموهی کوردا پنین له سر پنچینمی نازادی بریاردانی چارنوس، که له قزناغی نیستادا کورد په شیوهی توتوتومی بدکاری نهینی.

پدکی له بمبسیدگان که پرژده کمی دی بو، وت پوی، وتمانه په چدک و پاره و نازوقمی نیمه شر نیکمن دارای مانی چارنوس نیکمن، نیکمر سرچاوه پدکی نری پارمیدتدانیان همپرايه، نهر داوی پیمان بگرداپه»
لغو ماوه پدا:

- پاسکی جلالی نهیتوانی په شر کیشده که له گدل سرگرداپه تی بارزانی پدکلای پکاتوه، هیزدگانی بارزانی له مبدان دا مانوه و، پهرنگاری سختیان کرد.

- نهران په تاشکرا هاته ناو شره گموره بز پارمندی دانی بارزانی و، سنوره گانی بز کردوه و هیزی داپه و، عیراق توانای روهیرونوهی راستوخوی نهرانی نهیو.

- سمدام نهیویست کارتی کوردی له دمس نهران دهره پینی و، له مسلاتی مسلاتی ناو پاله چهارازدگانی خزیان و، نهران بمبس و نهاره گانی دا په کاری بهینی.

مونتسمیری بمبس بریاری گفتوگویی دا له گدل سرگرداپه تی بارزانی و، دواي نموه په ماوه پدکی کورت کموتنه پیوهندی و تالوگزی نوینر و نهرداو.

*

بمبس بز نموهی زمه پینی ریککوتن له گدل مهلا مستمفا خوش پکات، له حیوتهمین مونتسمیری قوطری دا بریاری لی دا و، له گزغاری «الشوره العربیه» ی دا وتاریکیان نوسی بو، هیزه کورده پکاتیان هلسنگاند بو، پاسی جهالپیان کرد بو که له گدل همو حکومتمه گان دا هاوکارپیان کردوه، پاسی بارزانی پیمان کرد بو که هیزی سره کبه له بزوتنوهی کوردا و، پمانویان بز پهره نندیه گانی له گدل نهران و نهرانیل دوزی پوهوه. له رزوتامسی «الشوره» ی نورگانی بمبس دا سروتاریکیان په ناوینشانی: «کیف السبیل الی حل المشکله الکرده» دا پلار کردوه. زیر په زیرش له گدل مهلا مستمفا کموتنه پیوهندی و هاتوجز.

*

پدکیتی سؤفیت نهیویست دمسلاتی بمبس و بزوتنوهی کورد و حشع بگمپینتیه پدکی، قورسای خوی خستجوه سر بارزانی. له کوتامی ۱۹۶۹ و سهرتای ۱۹۷۰ دا دانوسندن له پینی سرگرداپه تی بمبس و سرگرداپه تی بارزانی دا له ناوردانهوه دستی پی کرد و، گفتوگر برپاه پندشاده. دواي همو کپورنوه پدکی گرتگ سفیری سؤفیتی نندامانی هردو نوینراهی نندی، هولی نندا پهره پچونده کاتیان له پدک نریک پخاتوه، چاره بو ناکوکیدگان پلوزتسوره، تمنانیت کاتی که نوینراهی کورد پی داگرت لمسر پندشاپونی نوینری حشع له گفتوگودا وه نوینراهی بمبسی نمدی رمت کردوه په بیانوی نموهی حشع حیزه پکی کوردی نیه و حیزه پکی هیراقبه، کارپدستان سؤفیتی

داوایان له نوینبرایمتی کوږد کرد دس لهو خراسته هملېگرن بو نموی نهیسه کوسپی بو
پیشوه چونی روهنی دانوسندن.

*

بارزانی پیوستی به پشودانی بو بو نموی نیبارهگانی، که بویون به هینزکی
سیاسی و چه کرداری گوره، پاکتاو پکا. نیمچارهیش له گفتوگوزدا له گمل حکومت چهک
کردنی جاشدگانی ۶۶ (۱) کتوت بوه پیش سلماندن مافهگانی کوږدوه.

دستمی نوینبرایمتی بمس و سرکردایمتی بارزانی له بغداد چندین کزبونوه بیان
کرد. بز دیارکردنی مافهگانی کوږد له سر پنچینمی حوکمی زاتی و، که روهنی دانوستان
تدگهری تی کتوت، صددام خزی چو بز سردانی مهلا مستفا و، بوجوزدی نو داوای
کرد، داواکانی لوبول و، نیمزایان کرد.

بمس همسو نمیمی له پشتی باسکی م س وه نهکږد، بگره بز تفره دان و
چارهستمی نمان، همیشه بزبان دویاره نهکږدنوه که نوان هرگیز دس له دوستهگانیان
هملناگرن و نیمانوت: «احنه ما نفرط باصدقائنا وحلفائنا». له کاتیک دا خبریک بو
نهگهپشته پهک تعلیماتیکان نوسی بو بز جهیش که گفتوگوز له گمل بارزانی
سرنهکوتوه، خزیان بز شسر کز پکننوه. له هسان کات دا له تلفزیونی بغدادوه
کاریکاتیری مهلا مستفایان به «رداء المسالمة» وه بلاز نهکږدوه. له پر دوزگاکانی
راگهپاندنی عیراق هوالی ریککوتنی بمس - بارزانیان بلاز کوږدوه و، بهیانی نازاریان
خوبندهوه. مهلا مستفایان وهکو پیشوای جولانوهی کوږد و، حینزدهکیان وهکو
هاوپهیمانی خزیان ناسی و، مانی نتموهی کوږدیان له سر پنچینمی نوتونومی سلماند.
لو کوزنگره روتانوسوانیسهدا که بهکږ پستی، له وهلامی پرسپاریک دا سپاربت به
چارنوسی جهماعهتی م س، بهکروتی: «همسو هیزه غهیره نیمزامیسهکان
هملنوشیننوه».

نعمه سرکوتنیکي گوره بو بز مهلا مستفایان، بهلام خیانهتیکي ناشکرا و
غهدریکی گوره بو له سامجهدال و حینزدهکی. نعمه دوم جار بو له پشتوه خنلجیری
غهدری لی بدن جاری بکږم؛ سالی ۱۹۶۳ و جاری دوم؛ سالی ۱۹۷۰. نعمه کاریکی له
سامجهدال کرد تا ههتاپه باویری به صددام حسین و حینزی بمس نمیمی و، هرگیز
لیبان نمین نهی.

*

کاردستان عیراق له بهیانی تازاری ۷ دا مانی نتموهی کوږدیان لوسر
پنچینمی نوتونومی سلماند. پ د ک له عیراق گزنگهکی گورهی پهپدا کرد و، به ناشکرا
کوتوه چالاکي، روزنامهی «النور» داخراو له پانی نو «التاخی» کوتوه دوچون، ۵ کوږد
خرانه وهزارنوه و چمن کوږدی تر کرانه وهکیلی وهزارت، چندین فرمانتیری گوره له
نمندانانی پارتی دانرا لوانه ۳ محافظی سلیمانی، هولیر، دهوک، هرودها ۶ فوجی
«حدرس حدود» له پیشسمرگه پیک هینرا. چندین قوتایی کوږد له کرلیهگانی
عسکیری و شورطه وهگیران. چند کسبک به سفیر داتران.

پهکیتی سولیت و همسو حیزه کومونستبهگانی دنیا نم هوالهیان به خوشیوه
وهگرت و، هندیپکیان پروسکه یا نامه پیروزهپایان بو ناردن. سروکی دستمی

سروکایه‌تی نه‌مجومه‌نی به‌ری سزلیت نه‌کولای پوه‌گورنی و سروکی نه‌مجومه‌نی وه‌زیرانی
 یه‌کیتی سزلیتی نه‌لیکسی کوسه‌جین له بروسکه‌به‌ک دا که روژی ۱۷ ی نازاری ۱۹۷۰
 بو سرگوماری عبراق به‌کریان ناره بو نوسی بویان: «نحن واثقون من ان تفهيد هذه
 الاتفاقية الهامة سيساعد على تعزيز الوحدة الوطنية والصدقة بين شعبي الجمهوريه
 العراقيه الشقيقين - العرب والاکراد، على نجاح تحقيق التحولات الاقتصادية -
 الاجتماعيه فی البلاد لصالح الشعب العراقي بأسره ورفع مستوى حياته ورفاههم»

به‌یانی نازاری ۱۹۷۰ تین و تموز مه‌کی زوری دا به بزوتنه‌وی کورد له
 سرانسمری کوردستان دا. پاش نه‌قیلابی تورکیا (۱۹۷۱) ژماره‌به‌کی زور ته‌کوشمری
 کوردی تورکیا په‌روازه بون، یه‌کیتی سزلیت دالده‌ی نعدان له‌بر نموه له ولاتانی نه‌روپای
 خورتاوا بونه پناهمر. یه‌کیتی سزلیت په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل پارتی په‌میز کردبو، په‌روام
 نوینه‌رایه‌تی پ و ک و پارزانیان نهدی و پانگیان نه‌کردن بو کونگره‌ی پارتیه
 کومونسته‌گان، «زماله» یان نهدا به خوندکاره‌گانان، سردانی باره‌گای پارزانیان نه‌کرد.

ده‌زگاکانی راگه‌بانانی سزلیتی له سر ته‌جریه‌ی نوی ی عبراق نه‌پانوسی.

په‌یوه‌ندی نا‌پوری و یازدگانی و روشنبری له نیوان عبراق و ولاتانی سوپالیستی
 دا له ژیر سایه‌ی ده‌سه‌لاتی به‌عس دا له جاران زیاتر گه‌شی کرد. ره‌کوتنیک بو هاوکاری
 راه‌ ماسی (کانونی دوهمی ۱۹۶۹)، ره‌کوتنیک بو هاوکاری نا‌پوری و ته‌کتیکی
 (ته‌موزی ۱۹۶۹) بو یارمه‌تیدانی کومپانیای نه‌شتیمانی نوت بو ده‌هینانی نوت و
 گازی رومبیله و راکیشانی لوله‌به‌ک له شویتی ده‌هینانیوه بو سر مینای فاو، وه
 چاکردنی مینای فاو بو په‌شوازی نه‌وتکیشی گسوره، پورتوکرلیک بو هاوکاری له
 به‌کاره‌ینانی ته‌توم بو مه‌بستی ناشته‌خسرازانه، ره‌کوتنیک بو هاوکاری له رادیو و
 تله‌فزیون (۱۹۶۹). له نیسانی ۱۹۷۰ دا ره‌کوتنیک عبراقی - سوپلیتی نوی نیم‌زا
 کرا بو بو هاوکاری نا‌پوری و ته‌کتیکی. نمو قه‌رزانی یه‌کیتی سزلیت دا‌پوی به عبراق تا
 نیسانی ۱۹۷۱ گه‌بسته ۴۲۶۳ ملیون رویل. هه‌روه‌ها په‌یوه‌ندی یازدگانی عبراق له گه‌ل
 نه‌مانیای دیموکراتی، پولونیا و ولاتانی تری نه‌روپای روزه‌لات په‌ری سهند.

*

به‌یانی بازار دانی به مانی نه‌توهی کوردا نا بو، به‌لام چهند کهموکریی بنه‌رتی

تی دا بو:

زور له میژ بو پارتی توتونومی بز کوردستان و دیموکراسی بز عبراقی کرد بو به
 دروشی سروکی خوی. له‌م گه‌توگزیانهدا وه‌دی کوردی له هه‌ره مه‌سه‌له‌دا: توتونومی و
 دیموکراسی دا بازی به سر چهند سروه‌تایه‌کی بنه‌رتی دا دا‌بو.

له پاسی دیموکراسی دا به‌عسبه‌گان به راشکاوی وت بویان: «نیسه حیزبکی
 شورشگیرین به شورش هاتونه‌ته حوکم. باورمان به دیموکراسی رلزناوایی و دیموکراسی
 لیبرالی نیه. هه‌لیژاردنی گه‌شی واته تسلیم کردنی حوکم به کۆنه‌په‌رسته‌گان» وه‌دی
 کوردی بز نه‌وی گه‌توگزیانهدا له سر نموه نه‌پجری وازی له پاسی دیموکراسی و
 هه‌لیژاردنی گه‌شی و ژمانی پارلمانی هینا بو. بز پاساودانی نه‌مش وت بویان نه‌مش
 حیزبکی شورشگیرین باورمان به دیموکراسی لیبرالی نیه.

له پاسی توتونومی دا به‌عس دانی نا‌بو به مانی کوردا له سر بنه‌چینه‌ی توتونومی

بسلام مسئله گرنه‌گانی هملگیرا بون بز سالاتی دواپی، لو گفتوگویندا پاسی قانونی
 توتونومی و ناوچی توتونومی نه‌گرا بو. دسه‌لاته‌گانی حکومتی توتونوم له کوردستان دا
 چیه و دسه‌لاته‌گانی حکیمه‌تی ناویندی له ناوچی توتونوم دا کامانان؟ کوردستانی عراق
 کسری به و له کسری دا تمواو نه‌بی. دباریکردنی ناوچی توتونوم دانرا بو بکسریته دواپی
 سرزومیری گشتی تا بو پی به زورایه‌تی همر جیگایه‌ک کورد بو پشریته ناوی. دباری
 کردنی چارهنوسی ناوچه‌گانی کورکوک، خانمقین، سنجار و زور شونی تر هملگیرا بون بز
 دواپی دهرکوتنی نه‌جاسی سرزومیره‌که. کیشی فیلیپیه‌گان (که به‌عس به تیرانی دانمان)
 و کیشی یزیدیه‌گان (که به‌عس به عربی دانمان) به چارصمرنه‌کراوی هیلرا پرووه.
 مالا مستمفا لو کاتندا تنگاو بو. پشریستی به پشودان هبو. دیموکراسی و
 توتونومی و شتی لو باهتانه لو کاتندا نه‌ویان نه‌شهیئا شمریان له سر پکات، به
 تایه‌تی چونکه ریککوتنه‌که دوژمنه‌گانی توری تمواو نه‌کرد و، دسکوتی زوری بز دابن
 نه‌کرد.

* کۆنگره‌ی هه‌شتهم

کۆنگره‌ی هه‌شتهمی پارتی له تهموزی ۱۹۷۰ دا به‌سترا.
 نهم کۆنگره‌یه‌ش وه‌کو کۆنگره‌گانی تر قه‌ره‌بالغ و، جوری له خه‌په‌شاندانی سیاسی
 بو بز تازه کرده‌نومی گویراپلی کویراوه بز سرزوک. هملومعوبی سیاسی نهم کۆنگره‌به له
 چاو هه‌سو کۆنگره‌گانی کهدا جیباواز بو. سرکرده‌یه‌تی بارزانی و سه‌رانی پارتی به هوی
 به‌یانی نازار و، پشتیبرانی فراوانی ناوه‌وه و دهره‌وه، هه‌ستیان به سرکوتنیکی گه‌وره
 نه‌کرد و، له خه‌یان بایی بوون.

نوینهری زور له حه‌یزه نه‌یاره‌گانی به‌عس، له‌وانه حه‌شع، بانگ کرا بون، نه‌وانه
 کۆنگره‌که‌بان کرد به دووانگه دژی به‌عس.

پارتی بز تهری په‌شانی به‌عسیندا که هه‌شتا پشتیبرانی تیرانی ماره، کامه‌ران
 به‌درخان که له به‌غداد په‌شوازی ره‌سیمی لی کرابو و، وه‌کو مه‌وانتیکی به‌یز ره‌وانی لای
 مالا مستمفا کرا بو، بی تهری سه‌ری به‌غداد به‌داتوه له ریکای تارانوه گه‌رایه‌وه نه‌ورویا.

نهم کۆنگره‌به بی باوه‌ری له نه‌وان به‌عس - بارزانی دا قولتر کرد.
 بز کۆمیتهی ناوه‌ندی هه‌ندی نه‌ندامی تازه دانران. کورانی مالا مستمفا: تهرس و
 مسه‌سوره، بون به نه‌ندامی کۆمیتهی ناوه‌ندی و، دارا توه‌بیک که هه‌تا چهند ره‌ژی په‌ش
 کۆنگره نه‌ندامی پارتی نه‌بو، له سر داوای مالا مستمفا توه‌بش کرا به نه‌ندامی کۆمیتهی
 ناوه‌ندی، چونکه به جاسوسی سۆقه‌تی نه‌زانی، سه‌ره‌رای چهند کسسی له فه‌رمانه‌گانی
 په‌شه‌رگه که هه‌ندیکیان نه‌فره‌نده‌واز بوون.

* به‌عس داواپان له مالا مستمفا کرد به‌کی له کوره‌گانی به‌نهری بز به‌غداد بی به
 جیگری سه‌رکۆمار. بز نهم مه‌هه‌سته هه‌یز شمره‌بان ناره‌ه لای. مالا مستمفا بز تهری
 ره‌تی پکاتوه وت بوی: «نهم شه‌و خودانی بارزان هاته خه‌وم وتی نایی هیچ بارزانه‌ک
 کاروباری حکومت وه‌ریگری» پاش بی داگرتنیکی زوری حکومت، په‌شنه‌اری حه‌یب
 مه‌هه‌دی کرد. به‌عس ره‌فری کرد چونکه حه‌یب به ره‌چله‌ک تیرانی بو. مالا مستمفا

نعمی تفرانی، به مناقصت نموی پیشنهاد کرد بود، بز نموی رفتاری بکنم.
 بدعس چاریکی تر نموناد عازنی نارد بز لای بز نموی په کیکی که دابنی. نموناد
 عارف زوری بز وت بر که دانانی چگری سرکومار چند گرتنگه. مهلا مستغفا بی و ت
 بو: «کواته خوت بیکه» له تز باشرمان دس ناگموی».

همو ریگکوتنیکی راستمقینه له گمل هر حکومتیکی هیراق بوابه، له نهمام دا
 نمبر مهلا مستغفا په پورندی له گمل دهولتانی دهموه بهری و، لشرکه کی بلاره بی بکا با
 بیخاته پتر نمونانی دوزگایه کی حکومتهموه و، پاره له هیچ لایه ک ویرنه گری و، زیندانی
 نیی و هیچ کس نه گری و نه کوژی و، خویشی وکو همو هاوولایه ک له جیگایه ک دا
 دابنیشی.. نمانهش له گمل تیگه پشتن و بیرکردنوه و قازانچی مهلا مستغفا نشه گونمان.
 مهلا مستغفا خزی په پوزتر دانمنا له دهولت و داوودزگا قانونه کانی. له پتر نموه له گمل
 هیچ حکومتیکی، په راستمی، ریگ نشه کسوت و، همولی ندا پارودخی ناتاسایی پتر
 جزری خزی نمویست پهنتموه.

*

نیستیهاب یان تیکه لاوونوه؟

ریگکوتنی نازاری بدعس - پارزانی سرکوتنیکی گسوره بو بز پارزانی و بز
 کورد، په لام تیشکانیکی سیاسی گوشنده بو بز جملالی. روی هیزه کانی دابیزی و له پتر
 په ک هلوهشا، ریگخراوه سیاسیبه کانی ماپو نمویش کسوت بوه زیر گوشاری مهلایی و
 خلک.

مهلا مستغفا له بدعس نمین نمبو، هر له سره تاوه بز مهبستی تاکتیکی له
 گملی پیک هات بو، په کی له مهبسته کانی له ناویردی جملالی بو، که تدرسا له هر
 رویروپونوه په کی تازه دا له گمل بدعس، دپسان نمان هبنوه لاپمن. فایخر میرگسوری له
 سلیمانی په پورندی له گمل چند کسکی جملالی کرد بو، ناردزی پششان داپو بز
 ناشتپونوه و په گرتنوه. نم په پورنده گشهی کرد و، گه پشته نموی مام جهلال خزی
 سردانی مهلا مستغفا کرد.

نمان نهانویست قواری حیزه که بهان بیارین، ناوه کی بگوزن و له گمل پارنی
 دوست و هاوکار بن و، سرکردایتی حیزه که بهان لای مهلا جیگیر بی و، سرزکایه تی
 پارزانی قبول بکنم. په لام پارزانی قبولی نشه کرد نمان وکو حیزه کی جیواوز و
 سره خنؤ بیمن، چونکه گوسانی ته کرد چاریکی تریش لی ی هدلیگورنوه. له پتر نموه
 تغیا په ک ریگی بو دانان نمویش تیکه لاوونوه بو به پارنی.

*

نم بیروایانه له ناو ریزه کانی جملالی دا پاس نه کرا. دو رمی همبو: په کیکیان،
 لای واپو که همولی ناشتپونوه پدري له گمل پارزانی، په لام پاریزگاری سره خنؤی حیزه که
 بکری. نموی ترمان، لای واپو که هر دو حیزب له روی بیروایور و پیکهاتی چنایه تی و
 ریازی سیاسیوه له گمل په ک جیواوز نین و، مانموی حیزه که له دواروزدا نمویستوه به
 هزی شمری ناوخو و، پالدانوه به حکومتهموه. له پتر نموه هلوهشاندنموی حیزه که و
 تیکه لاوونوه به چاک تفرانی.

نموانی رمی دوهمیان همبو، به زوری لوانه بو که به تمای داصفراندنی کومله

هون، جگه لودیش ثوانه لایان واپو تا نم حیزه بزشایه کی سیاسی به جی نهیلی،
بواری گمشه کردنی ریکفراویکی تازه نایی.

*
نو کونگره‌دهی که پیش ۱۱ ی نازاری ۷ به سالیک تهر بهستری و، نهیسترا
بو، نمسجاره تهر کز بهیستوه بؤ لیدوانی چاره‌نوسی حیزه‌که، چونکه نیتر گورنی
سرکرده‌ایتی و راستکردنوی ربهازی سیاسی، هیچ پایه‌نیکی نعباوب.
کونگره بهسترا، نغندامه‌کاتی ثوانه هون که له کونفره‌نسه نارچه‌بیه‌کان دا پیش ۱۱
نازار هملو‌یردرا هون. زوربان له ناراز‌بیه‌کاتی ناو حیزب و، لایه‌نگرانی (تیار) ده‌کی نیسه
هون. نیسه‌پیش پیشتر همر قسمان کرد بو به دهک، که له نرضی ناشتوبنوبدا له گیل مولا
مستفعا نم حیزه هملوش‌بشینوبه و تیکه‌لای حیزه‌ده‌کی نوی بکه‌بنوبه. کونگره به
زورایه‌تیه‌کی دیار بریاری: گورینی ناوی حیزه‌که و، هملوش‌اندنوبی و به‌کگرتنوبی دا له
گیل حیزه‌ده‌کی بارزانی.

سرکرده‌ایتی بارزانی هملیش داپو به سرکرده‌ایتی جدالی که سیه‌کی نغندامانی
لق و ناوچه‌کان له کادره‌کاتی نمان داپتری و، له هملیکی نریک دا کونگره‌ی نوه‌سی
پارتی بهستری و، نغندامانی سرکرده‌ایتی کاربان پی بهسپردی. به‌لام نه کونگره‌ی نوه‌م
بهسترا و، نه نغندامانی کومیتتی ناوبندی کاربان پی بهسپردا، هملکو بؤ بی ترخکردنی نو
هنگاوه گرنه‌که، سرکرده‌ایتی بارزانی ناوی لم تیکه‌لا و بونوبه نا، «نیستعباب». له زور
جیگاش له لوبندی ناوچه و لقه‌کان دا جیگه‌بان نه‌کردنوبه.

*
ده‌کی له مبرجه‌کاتی مولا مستفعا نوبه بو، که تهره‌ام محمد و هندیکی تر له
سرکرده‌کاتیان لای نو جیگور هون، مانگی شوپانی ۱۹۷۱ تهره‌ام محمد، مامجه‌لال،
عومر مستفعا، علی عسکری، به ری کونتن بؤ باره‌گای بارزانی. نمانه چمند کسبکی
کیشیان، لوانی تاوتیار هون لای سرکرده‌ایتی بارزانی، له گیل خویان برد بؤ نوی،
لوانه حامید قادر، حمیدی فروع، مام طه‌ا خوشناو، قادر کوزی، کسفال مولود...
منیش که فرمانی گرتن و حوکمی «محکمه‌الشوره» ی عیراقم به درواه بو له گیل ثوان
رویشتم. مال و خیزانه‌ده‌کی مولا مستفعا له دیلمان و، شوینی کارکردنی رزوانی نیدریس
و مسعود له قسمر و ماکوسان بو. تیمشیان له خانوبه‌ک دا له قسمر و ماکوسان دانا. تا
چمند مانگی من له گیل تهره‌ام محمد له ژوریک دا بوم.

بؤ به‌کم چار که له گیل علی عسکری چوم بو سردانی نیدریس. کای علی
منی پی ناساند، نیدریس به پیکنشینوبه وتی: «نای چمند هملان دا تیسمدام بگری ی
بردس نه‌کوتی» و تم: «وا به پی ی خزم هاتوبه‌ته به‌ره‌متان»

له رزوانی ۱۱ ی نازاردا شوکری حمیدی سرحاقبلی سلیمانی بو. شوکری
به‌عسی بو، له سرده‌سی حکومتی عارف دا گهرا بو، به‌رگمی نیشک‌نجه‌ی نه‌گرت بو،
هاوریکانی خوی به گرت داپو، له بهر نوبه له ناو به‌عسبه‌کان دا به چاری سوک سه‌یران
نه‌کرد و خویشی نوبی لی به‌بو به «عقده». به‌کم گرای به‌عسی له سلیمانی دا نو‌دای
نا و، هندی کسبی کرد به به‌عسی. نیسه به توندی دژی تم هنگاوه‌ی راوستیان، من
بزم نه‌گرت و نیرانم له گملی تهر و، نوبش حمزی له چاره‌ی من نه‌گرت و، قینی له

نمو روزی بهمانی ۱۱ ی نازار خوبندراپهوه من بز نیشوکاری گزفاره کسمان له بهنداوم. پاش نموه به چمند روزی گفرااموه سلیمان. لهو ماوه بهدا نارنجوکیک خرا بوه حوشی سانوی کچانی سلیمانوه.

له سر نموه حکومت کوریکي گرت بو به ناوی: جمال محمد و، فرمانی گرتنی چمند کسمیکیان دموکرد بو، یکیکیان من بوم. جمال و نموانمی فرمانی گرتنیان بز دمرچو بو حرمسی پاره‌گای گزفاری «رزگاری» بون.

روداوه‌که هم جزوه بویر: مالی جمال به تمنیشت سانوی کچانوه بو. جمال لهو نالوگزانمی به هزی نازارهوه بویر، زفر نارحمیت نمبی، له گدل چمند هاوره‌یکي دا بز سر گسرم کردن له داخ و خمنیت دا تمچن بز خواردموه. به سرخوشی نمرواتموه بز مالی خزیان. له ریگا توشی تاقسی پولیس نمبی که له بمردهمی سانوی کچان دا بز میبازی راوستا بون. پولیسه‌کان مفوض یکیان له گدل نمبی به ناوی جمال چاوشین برآزای به‌کری حاجی نمروچ بو، به‌کری لپه‌سراوی پیش‌سورگه‌کانی پارتی بو له سلیمان، کاپرایدکی هیلپه‌ست و خو بمره‌پیشموی سر به پارتی بو. جمال چاوشین و پولیسه‌کان، جمال محمد نمسان، بز نموی سوکاپهتی پی بکمن، بانگی نکمن بیته پیشموه. جمال محمد نمترسی نازاری بندن و دستلریژی بز بکمن. بز دیفاح له خزی نارنجوکیکیان لی رانه‌کیشی. پولیسه‌کان تی ی نموروکین و نارنجوکیکي له دس دمرنهین، بز نموی به خزیان دا نمتملیتموه هلی نمدهنه نمو دیواره‌که، که حوشی سانوی کچان بو. کسی نه‌کوشت و کسی بریندار نکرد بو.

*

همان تاقم پولیس پیش نم بهزمه چیرونه سر «چاپخانهی ژین» که گزفاری رزگاری لی چاپ نکرا، هندی دمرگایان شکاند بو و، هیری روده و پرده‌یکیان بمردهس کومت بو برد بویان له ناو نمواندا: «کلیشه» ی نمو روژنامانی له سردهمی «پیشکوتن» دوه لهم چاپخانه‌به‌دا چاپ کرا بون، کلیشه‌کان له داری گویز هیلکنرا بون و، تا نموسا ره‌کری یادگاری چاپخانه‌که هیلکرا بون. همره‌ها چیرونه پاره‌گای گزفاره‌کفش کتیبخانه‌که و فایله‌کانبان تالان کرد بو. سدان کتیبی به نرخ و وتاری دستخونی نوسرانه‌کانبان برد بو.

*

پولیسه‌کان نم روداره‌بان به سر جمال محمددا هینا. شوکری حمدیشی روداوه‌کمی قزیتموه و زلتی کرد. بهمس نمیرست نمعه بکا به مونسه‌به‌تیک بز چاوشکانندی جهلالی و، پارتی نمیرست بیکا به مونسه‌به‌تیک بو توله کسردنوه. همرودولان نمیانویست روداوه‌که به سر من دا بهین. شوکری حمدیشی تزلمی لیدانی بهمسبه‌کانی سلیمان و پارتی تزلمی وتاره‌کانی رزگاری له من بکمنتره.

نمو زمانه ته‌گه‌پشتم ترخی قسه‌کردن چمند گرانه. نم روداوه رهوتی ژمانی له بنره‌تموه تیک دام و، بو به سره‌نای دمره‌دیری هتا هتاییم. لهو ساوه نمتر نمترانی له پرسوی هیچ خزمیکم و له شایی هیچ به‌کی له کسوراکم دا بهشار هم و، نمترانی له هیچ چمن و خزشه‌ک و، له هیچ لیقومان و ناخزشه‌ک دا له گلپان هم.

جمال گبیرا و، فرمانی گرتن بز نموانه‌پش دمرچو که نمو روزی له گدل جمال

خواهده‌پایان‌نمونه، فرمانی گرفتن بزم‌نیش، به تهرمی دوست‌کردنی «شبهکاتی تخریب» درچو. همر دراین به «محکم‌الشره» له به‌غداد.
 چسسال حورکس، نیندام درا و، هیناپانمونه له همر دورکی سهرای سلیمانی له سیداره‌پان دا و، هارویکاتی نو و منیشیان به «غیابی» به ۱۰ سال زیندانی حورکم دا. من خوزم نندا به دستومه، له به‌غداد خوزم شاردهوه.
 من له ژپانی سیاسی و پیشمترگه‌یی خوزم دا سمدان کار و کردهوم دژی حکومتی عیراق و داوودزگا سرکوتکیره‌کانی و سرکردایه‌تی پارزانی کردهوه، لای هندی به کاری شورشگیرانه و، لای هندی به جاشاپه‌تی و، لای حکومت به خیانه‌تی نیشتمانی داتنری، له همر نموه پیوستم به پاکانه نیه، به‌لام له دور و له نزدیکوه دستنی من لم مسئله‌پیدا نهی.

* ناکوکی ناو بنمالمی پارزانی

نو ماوه‌په‌تی نیمه له قسری بوین ناکوکیه‌کانی ناو بنمالمی پارزانی تمقیبوه چهند روداپان لی قوما:

- مالا مستفا ماوه‌په‌ک بو له ناو کوره‌کانی دا نیدیس و مسعودی پیش خست بو، همدوکسانی کرد بو به نندانی م س و کاروباری پاره‌گای پارزانیمیان رانه‌پیراند. سهرمای تروش مسعودی دانا بو به لیسرسراری دزگای پاراستن و نیدیس به هی مدکتی عسکری. عوبید و لوقمان که به تمدن گوره‌تر و، له سردمی پاشایه‌تی دا «حمیس و تیهلدان» و له سردمی شوزشی نهلول دا شعر و ناخوشبیمان دی بو، فراموش کرا بون. عوبید دس به سفر بو له گوندی وه‌زی له هسان ناوچی باله‌ک. لو ماوه‌پیدا عوبید هلات و چوه ناو حکومت.

نمش رهنگانموی ناکوکی ناو ژنه‌کانی بو. مالا مستفا ۳ ژنی هبو. دوانیان پارزانی و په‌کیکیان زیاری بو. له ژنی په‌کمی: عوبید و لوقمان و صابیر و، له ژنی دومی: نیدیس و، له ژنی سییمی، که کچی مسعود ناغای زیاری بو: مسعود، دلشاد، نیهاد، سیداد، وه‌چی هبو. نم ژنه‌پان له لای مالا مستفا له همدوان له پیشتر بو. ناکوکی ناو ژنه‌کانی کاری له پاشمروژی کوره‌کانی کرد. له همر نموی له گدل ژنی په‌کمی تاریک بو، عوبید و لوقمان و صابیری پشت گوی خست و، له همر نموی له گدل ژنه زیاریه‌کمی ریک بو، مسعودی پیش خست.

- شیخ محمد خالید و شیخ عوسمان، که همدوکیان کوری شیخ محمد بون، له ناو خزیان دا له سر نموی کامیان جیگای «خودان» بگریتموه تیک چو بون. مالا مستفا پشتبوانی له محمد خالید نه‌کرد و دژی عوسمان بو. حکومت وستنی دس به‌خانه ناو نم ناکوکیه‌پوه. کورته لشکرکشی له په‌کتری. سهرنجام محمد خالید زال بو به سر عوسمان دا، عوسمان لیخرا به‌لام خزی و کوره‌کانی دایانه پال حکومت.

- هر لو ماوه‌پیدا پاره‌گای پارزانی په‌کی له براکانی فایهر میرگسوری کوشت. نوانیش په‌کیکیان له سر کوشتموه. فایهر گیرا و هندی له براکانی هلاتن بزم ناو حکومت. دوی ماوه‌په‌ک فایهر به‌در. له گدل ماسجدال چوین بزم سردانی پشیمانیه‌کی زوری دهری لو ناوچی‌په‌تی کرد بوی بزم ناشتکردنموی پاسکی م س و مالا

مستعفا. فاخير نم ناکزکيهی به ناکزکی بارزانی و زیباری لیک نهدایهوه. له قسه‌گانی دا وتی: «من چهند ههله‌هه‌کم کردوه به‌کیکیان نهوه بو مسعود داوای لی کردم له گهلی بچم بز پیشواری زویر ناغانی خالی و جاشه زیباریه‌کان که نه‌مانه‌ست بچن بو سردانی مه‌لا مستعفا. من نه‌چوم و لۆمه‌ی مسعودیشم کرد. که نه‌وانه دوژمنی نه‌من ناهیی بچی به پیشوازیمانوه» وه‌گو خیزی نه‌بوت له سهر نهمه مه‌لا مستعفا غه‌زه‌یی لی گرت و ناکزکيه‌گانیان له‌یوه ده‌ستی پی کرد بو.

زۆری نه‌خپایاند ناکزکی نه‌وان فاخیر و باره‌گای بارزانی هه‌لی دا‌یهوه. کزقاییه‌کی به‌وه هات هه‌مه‌یان گرتن و له تاشه‌ه‌تال دا هه‌مه‌یان کوشتن. فاخیر خالزازی مه‌لا مستعفا بو.

*

سه‌ده‌دام له‌و (تنازل) ه‌گه‌وه‌یه‌ی بز مه‌لا مستعفا‌ی کرد بو به‌ تما بو:

۱. کارتی کوردی له‌ ده‌سی شای نه‌ران و دوژمنه‌گانی ده‌مه‌ینی و، به‌ قازانیه‌ی خزی له‌ دژی نه‌ران و، دوژمنانی نا‌وه‌وه و ده‌روه‌ی به‌ کاری به‌ینی. له‌و کاتدا ناکزکی نه‌ران و عه‌راق له‌ جاران تونله‌وتتر بو.

۲. نه‌و بزوتنه‌وه چه‌کناره‌ی نه‌زیکه‌ی ۱۰ سال بو، شاخ و لادیه‌کانی کوردستانی کرد بو به‌ مه‌له‌بندی خزی و، به‌وو به‌ کیشه‌ی سیاسی، نا‌ه‌وه‌ی، سه‌پایی گه‌وه‌ه، چه‌ک دا‌ینی و، به‌گه‌رتنه‌وه سه‌ر ژبانی تاسایی نا‌وشار.

سه‌ده‌دام زۆر ژو تی گه‌ه‌شت له‌ هه‌ردو ته‌ماکه‌ی دا به‌ هه‌له‌ دا چه‌وه. مه‌لا مستعفا هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاره‌وه بز چه‌ه‌ه‌جی کردنی هه‌ن‌دی مه‌به‌ستی تاییه‌تی خزی له‌ گه‌ل به‌ه‌س په‌یک هات بو، نه‌ک بز به‌که‌وتنی ته‌واو و راسته‌قینه‌ه. مه‌لا مستعفا ده‌وله‌تیه‌کی له‌ نا‌و ده‌وله‌ت دا دروست کرد بو، نا‌ماده نه‌بو ده‌ستی لی هه‌له‌گری له‌ به‌ر نه‌وه:

۱. مه‌لا مستعفا نه‌ک هه‌ر په‌یوه‌ندی له‌ گه‌ل نه‌ران نه‌ه‌ری، به‌لکو به‌هانی تازاری وه‌کو ده‌سه‌کوتیه‌کی گه‌رنگ سه‌رۆشته‌وه به‌ نه‌ران، بز به‌ه‌ه‌زکردنی په‌یوه‌نده‌یه‌گانی له‌ گه‌ل نه‌ران، ته‌سه‌راته‌ل و نه‌مه‌ریکا و، هه‌مه‌ر دوژمنه‌گانی به‌ه‌س.

۲. مه‌لا مستعفا نه‌ک نیازی به‌لاه پی کردنی هه‌زه‌گانی و، گه‌رانه‌وه بو ژبانی تاسایی شاری نه‌بو، به‌لکو هه‌زه‌گانی به‌ ژماره زۆتر و به‌ چه‌ک پزۆشته‌تر کرد. «ده‌زگای پاراستن» ی زیاتر به‌ه‌ه‌ز کرد.

سه‌ده‌دام به‌ نا‌شکرا درۆه‌ی به‌ سه‌پاسه‌تی ده‌سته‌په‌تی بارزانی دا، به‌لام به‌ نه‌ینی که‌وته چینی په‌هلانی له‌ نا‌و به‌دنی. تا‌قسی مه‌لا که‌ بز نا‌ه‌ژی چه‌ به‌ن بو سه‌ردانی، به‌کیکیان به‌که‌زده‌یه‌کی مه‌لوم له‌ سه‌کی قایم کرا بو، له‌ گانی دا‌نه‌شته‌که‌دا به‌ به‌مۆت کۆنسه‌رۆل ته‌قه‌یرایه‌وه. چهند که‌سی که‌وزان به‌لام مه‌لا مستعفا به‌ به‌که‌وت به‌ر نه‌که‌وت. مه‌لاکان، پیش نه‌وه‌ی له‌که‌وله‌نه‌یه‌یان له‌ گه‌ل به‌ری، هه‌مه‌یان له‌ هه‌مان شه‌ین دا که‌وزانه‌وه.

*

ده‌رکردنی فه‌له‌یه‌کان

به‌ه‌س، پی نه‌وه‌ی گوی به‌داته نا‌ره‌زایی سه‌رکه‌ده‌تی بارزانی، ۱۸۵ هه‌زار کوردی فه‌له‌ی ده‌رکرد بز نه‌ران و، مه‌ال و دارایی زه‌وت کردن به‌ به‌ه‌انه‌ی نه‌وه‌ی نه‌وانه نه‌راتنه‌ن. ره‌زانه‌ی «التاخ» له‌ سه‌ری نوسه‌ین، به‌لام پارتی هه‌ه‌چ هه‌نگاره‌یه‌کی جه‌سیدی نه‌خا بز

ریگرتن لدم تاوانه و. ریگرتن له دوباره بونموی.

*

پرگردنموی بوشایی خلیج

عیراق و نیران لسمر پرگردنموی نمر بوشایی کشانموی هیزه‌گانی به‌رستانی له روزهدلانی سوس، به تابهتی له خلیج دا دوستی نه‌کرد، له مملاتی دا بون. نهمریکا نیرانی راسپارد بو نمرکی پاراستنی تاسایی خلیج بگریته نمتو، شا به پله نیرانی پر چک نه‌کرد و، پهموندنمکانی خوبی له‌گه‌ل دوله‌تانی عمره‌بی و شیخ نشینه‌گانی خلیج باش نه‌کرد، هولی نهدا له ریگی زیاد کردنی قساروی دمسکوتی نابوری و بازوگانی سزفیتسبوه له نیران دا، پشتسوانی با هیچ نه‌بی بی لاینی نموی به دس به‌بینی. عیراقیش نهمریست دوری سره‌کی هبی له خلیج دا، به تابهتی که دولت و شیخ نشینه‌گانی خلیج جگه له نیران همیران عمره‌بن، عیراق ترسی له خو چکدار کردنی به پله و قبه‌بی نیران هبیر، بو نموی ترازوی خوبی له‌گه‌ل نیرانی پشت تستور به نهمریکا راست بکاتموی، روی کرد بوه بگیتی سزفیت.

*

له ۹ ی نیسانی ۱۹۷۲ دا عیراق و بگیتی سزفیت «پهمانی دوستابهتی و هاوکاری» بان بو مابوی ۱۵ سال نیمزا کرد. کوسیکین بو نیمزا کردنی هاته به‌شداد. تا نمر کاتنه بگیتی سزفیت پهمانگی لمر بابه‌تی له ناو ولاتانی عمره‌بی دا تمنا له‌گه‌ل میسر بو مابوی ۱۵ سال (۱۹۷۱)، وه له دنسادا تمنا له‌گه‌ل هبند بو مابوی ۲۰ سال (۱۹۷۱) نیمزا کرد بو.

بگیتی سزفیت به‌رؤه‌ندی نابوری، بازوگانی، ستراتیجی گرنگی له عیراق دا پمنا کرد بو، دستی له پترولی عیراق گبیر کرد بو، کملکی گموی لی وهر نه‌گرت، هرودها نریکی همو چک و تفاتی جنگی عیراق لمر نه‌کردوا، ژساره‌بکی زور پرؤوی نابوری له عیراق دا دس کموت بو، پاپوره جنگبه‌گانی سزفیتی دمرگای خلیجیان بو کراپوه، نه‌پانتوانی سردانی منای ام القصر بکین، لمر نوه پشوی له ناو عیراق دا به قازانجی نمر، گزوی نیوانی کورد - به‌عس به‌رؤه‌ندی‌گانی نه‌وانیشی نه‌خته مئرسبوه. حشع و به‌عس به‌رو پیکهاتن نه‌چون. به‌عس ریگی کاری قانونی نهدان و به‌شداری نه‌کردن له وزارت و لمر «جبهه» پدا که خمریکی پیکهاتنی بو. به‌عس نه‌ریست پ د که بش به‌شداری جبهه بی. باری سرنجی هرودلا لمر مافه‌گانی گملی کورد و جوری به‌ریه‌بردنی ولات و جوری پیکهاتنی جبهه جساواز بو، لمر نوه دور بو پ د ک به‌شداری پیکهاتنی جبهه بی.

*

چمند جاری له نیران رؤژنامه‌بی «التاشی» و رؤژنامه‌گانی به‌عس دا: «الشوره» و «الجمهوریه» مشتمری توندلیو دوست نمر. پارنی و به‌عس له دو نامی تالوگوز کراودا هندی له گازانده‌گانی خوبی له بگتری و هندی له ناکزکیه‌گاتمان رون کردموی، نمر دم له کتیبکی تابهتی دا بلاو کراپوه.

بهر له نیمزا کردنی پهمانی ۱۹۷۲ نیوانی به‌عس - باروانی گور بو. هرودلا گوماتیان له بگتری پمنا کوره‌بو. بگیتی سزفیت بو نموی باروانی قانع بکا: نیوانی

خوبی له گڼل عمیراق باش پکاتنوه، ناکورکښکاني چاروسر پکا، پمشداری جبهه‌یی خواستراو بی، له‌پیش نیمزا کردنی پهمانی دوستایه‌تی و هاوکاری دا نوینمراه‌تیه‌کی پسرورکایه‌تی نیچکن، لپرسراوی کاروباری روژه‌لانی ناوهراست له ووزاره‌تی دهره‌وی سؤقیته، له‌گڼل هندی کاربده‌ستی سفارعت له پمفلا ناره‌ده لای بارزانی.

نوینمراه‌تی سؤقیته یو بارزانیان روڼ کرده‌وه که توان نالین پمیس باشه پملاډ ریگی له پدک گڼه‌پشتخ له گڼل پمیس پاشتره له ریگی هاوکاری له‌گڼل نهران. هه‌روه‌ها پی یان راگه‌بانن که توان په‌پوهندی به ناسایی داننن چورنکه سنوری هارپه‌شیان له‌گڼل کوردستانی عمیراق هه‌به، پملاډ زود روشتن له په‌پوهندی دا باش نیه، هه‌روه‌ها په‌پوهندی له‌گڼل نيسراوئل و نسرکاش به باش نازان... نوینمراه‌تی سؤقیته نه‌پوست وا له بارزانی پکا، کپشه‌کاني خوبی له‌گڼل عمیراق به ناخافتن چاروسر پکا و، پمشداری جبهه‌یی شان به شانی شخ.

نوینمراه‌تی سؤقیته گوشاری یو کورد نه‌پنا له‌گڼل پمیس ریک پکوی، پملاډ گوشاری یو پمیس نشه‌برد خواسته‌کاني کورد پمیلینی، نهمش نه‌وهی نه‌گه‌پاند که نه‌بی کورد به مرجه‌کاني پمیس رازی بی، بی نه‌وهی پمیس مرجه‌کاني کورد پمیی به‌پینی. بارزانی خوبی به پشت نستمور نوزانی به پملینه‌کاني شای نهران، له‌په‌ر نه‌وه گوی ی نده‌په قسه‌کاني نیچکن.

له کاتي نیمزا کردنی پهمانه‌کدا له پمفلاډ کاربده‌ستانی سفارته‌تی سؤقیته که نوینمراه‌تی پارتیبان دی یو، هه‌روه‌ها کوسبجین و گرشکو که ووزره کورده‌کانبان دی یو، داواپان لی کرده‌بون: پارتی پش پمشداری جبهه‌یی بی و پشتیوانی خوبی له پهمانه‌که دهری.

*

دوا به دواي نیمزا کردنی پهمانه‌کمش سر له نوی هندی له نسرمانه‌نمراه‌تی سفارته‌تی سؤقیته، له‌گڼل عزیز شریف سردانی بارزانیان کور له پاره‌گامی خوبی و داواپان لیکورده‌روسگهی پشتیوانی یو کاربده‌ستانی عمیراقی لی پدا. پملاډ بارزانی نه‌ک ناماده نهم پسرورپایبان لی پکا، پملکو ناره‌زایی قولی خوبی دهری، چونکه لای واپو سره‌نجام نه‌وه پهمانه دژی گملی کورد پدکار نه‌پینی، له سؤقیته چدکی پی ودرنه‌گیری و کورده پی لغار نه‌پات و پوپی دوباره کرده‌نوه که پارتی له جبهه‌پدا پمشدار نایی. بارزانی پملینی له شا وهرگرت یو، که پشتیوانی ته‌واوی پکاوه‌ولی پده‌سه‌پینانی پشتیوانی نسرکاش پدا، بارزانی پش نیمزا کردنی پهمانه‌کمی کرده پهمانه یو دوباره کورده‌نوهی دواي یارمته‌تی له نسرپکاوه‌په‌پز کردنی شونی خوبی له لای نهران و نسرپکا.

وه‌کو راپوتی پایک نه‌پیکرته‌نوه: نیکسون و کپسنگر له سرداندا که له ماهی ۱۹۷۲ دا یز تارانیان کور پملینیان دا به شا، له‌گه‌رانوه‌دا به تیجایی له مسئله‌ی یارمه‌تیدانی بارزانی پکولنوه. له راستی پش دا که گه‌رانوه یو نسرپکا له ناستبکی پمزه‌دا به نه‌پینی له ۱۶ ی حوزه‌په‌رانی ۷۲ په‌پاری یارمه‌تیدانی بارزانیان دا به تاپه‌تی دواي نه‌وهی عمیراق له ۱ ی حوزه‌په‌ران دا په‌پاری «تأمیم» ی نه‌وتی دا یو. یارمه‌تیه‌کمش پرتی یو له توخانو کردنی ۱۶ ملیون دولار یو کرنی چدک یو بارزانی. چون کوزاللی یان ناره‌ده یو نه‌وهی نهم په‌پاره به شا راه‌گه‌پینی. دپاره شایش به بارزانی راگه‌پانده‌وه. له‌په‌ر نه‌وه

پارزانی هستی به پشتبکی نمستور نکرده از زورانبازی دا له گمل به عس، له هلوپسته کانی دا نرومی ننهواند.

شا هیچ جور، دسکوتبکی له ریکوتنی کورد - به عس دا نهمو، بهلکو پیوستی به کورد بو له مملاتی دا له گمل عیراق بو نموی خواسته نعرزی و سیاسی کانی خوی بهسردا بهسپینی، لهبر نموه هملی نندا هانی پارزانی و بزوتنموی کورد بدا بهگژ به عسی دا بچن و، بو نموی زانی بهرونکاری پان پخاشه بهر دریمی نندکرده له گفنی زوری یارمه تیدانی «چهک» و «پاره» که به لای پارزانیموه له نری پیشموی پیوسته کانی دا نهانن.

بهیروندی کورد و به عس تا نهعات تیزتر نهمو، بهیروندی پارتی و حشع پش تا نهعات خراپتر نهمو تا گه بهشته رادهی پیکادانی چه کدار و، پیله بازی گراوهی نیوان روزنامه کانی «التازی» و «طریق الشعب».

سالی ۱۹۷۳ نوینمراهیه کی سزفتی به سرورگایه تی رومان سیف سردانیکی تایه تی مولا مستغایان کورد له پاره گاکهی خوی، سکر تیری حشع عزیز محمد و وزیر دولعت عزیز شریف پشی له گمل چو بون. رومان سیف له سرداندا به راشکاری ناگاداری پارزانی کورد، که ننگر له گمل به عس شمر بهکاتوره، به کیتی سزفتی ناتوانی پشتیوانی لهو بهکا چونکه له گمل عیراق «پهمانی هارکاری و دوستایه تی» ان هیده، بهلکو نهمی پشتیوانی له عیراق بهکا، لهبر نموه چاکتر وابه له گمل عیراق شمر ندهکاتوره، به شداری جمبهه بی، نیوانی خوی له گمل حشع چاک بهکا، نا کو به کانی خوی له گمل به عس به گفتوگوی هیمانه چار سسر بهکا. پارزانی ننگر جاره کانی پشو به تنیا به گفنی شای نهران پشت نمستور بو، نمسجاره به بهلینی نمریکاش زیار مغرود بوو، لهبر نموه لهسه کانی رومان سیف ی به هندا ننگرت.

* مولا مستغای لای نوینمراهی دوله تانی جیاواز قسهی جیاوازی نکرده. به نمریکای ثوت: «ننگر یارمه تیم بدن کوردستان ننگم به ولایه تی پنهانو دری نمریکا» و، به سزفتی ثوت: «ننگر یارمه تیم بدن کوردستان ننگم به قه لای کوزمینیم». به نهرانی ثوت: «نیمه همسرمان له ره گزی تارین» و، به عیراقی ثوت: «من عیباسیم». به عبره ی ثوت: «من موسولمانم تامادم پیشمرگه بنیرم بو شمری جو» و، به جوله که پشی ثوت: «کورد و جو ندموی حمزه تی نهره یمن نهمی پیکوه هارکاری بهکن».

گوازه بهم قسانه تفره یان نندا. سره فهام هیچ لایه کیشانی پی تفره ندره. بز بهیو کوردی بهیرونده کانی خزی له گمل نهران و نسرانیل و نمریکا، خزی سفتری کورد بز تاران بز بهینی شا و، بز تملنیمب بز بهینی کار بهدستانی نسرانیلی. تیدریس و د. محمود پشی ناره بز واشنتون. نوینمراهی پارزانی له گمل رشاره هیلمز، سزویکی سیا دانشتن. لهم دانشتندا هیلمز به راشکاری پی ی وت بون که نو له بهر خاتری شای نهران له گمل یان کو نهیمتوره، ننگینا نمریکا نهموی بهیروندی راستموخو و ناشکرایان له گمل دایمزونی.

ملیک حسین که نهمی بز نهران، مولا مستغافش نهمی بز نموی بهینی. داوا له شا ندهکا که دهداریکی له گمل ملیک حسین بز ریک بهغا. شا تلی: «چ نیشیکت به شا

حسین همه سوال له سوالکتر ناکری،
مسئمتی ناره بو، حسین خزی هاتره داوای پارمندی له نهران نهگا، تز نمپی
داوای پارمندی لی نهگهی، هبچی نه پنداتی. مالا مستعفا ویت بوی حسین بیچی بز
نموی داوای لی بکا لای نمبریکا نموی بز بکا پارمندی بدن.

*
بهکیتی سؤنیت له مملاتی ی کوردی - عیراقی دا نهرت قورسای خسته پال
حکومتی عیراق و، له نازاری ۱۹۷۴ دا کاتیک چمنگی کوردستان هیلگبرسایهوه،
پشتیوانی سیاسی و چمنگی ناشکرای له حکومتی عیراق کرد دژی بزوتنموی کورد.
هدولی دا ناکوکی عیراقی - نهرانی به تاشتی چارمسر بکری، بهتایهتی سؤنیت له گمل
همردو دولت پیروندی باشی هبیر، نموی له لای همردو لا نهریشت، دیاره ریککوتنی
عیراق - نهران لور کاتندا که بزوتنموی کورد گرویکی چارنوسمی لاسر ناکوکیه گهپان
کرد بو، جهمزهپهکی کوشندی لی نندا.

لهگرمی شورهگانی ۱۹۷۴ ی نهران جهپشی عیراقی و شورشی کورد لور
سورداندا که شای نهران له سانگی تشرینی دوم دا بو موسکوی کرد، بهکیک له
باهتگانی گفتوگوی سؤنیتی - نهرانی دا مسبدلی ناکوکی عیراقی - نهرانی بو، که
لاپنی سؤنیتی هچناپه پیشهوه. پودگورنی داوای له شا کرد به تاشتی کبشهگانی له گمل
عیراق چارمسر بکا.

*
له گنومی چمنگی کوردستان دا، حشع که پهبردی بی چمن و چونی له سیاستی
سؤنیتی نهکرد هم به چدک و هم به ریگی سیاسی و پروپاگاندی به توندی دژی
بزوتنموی کورد راوستا. بهکیتی سؤنیت پش سرمرای نموی سرچاوهی چدکی دژی
پهلانی چمنگی بو حکومتی عیراق داپین کرد، له دمزگاکانی راگهپاندنی خویموه دژی
بزوتنموی کورد دا و پشتیوانی له حکومتی عیراق کرد. بهدوی نمویش دا هممو
دولماتی نمویهای روزهلات و پارتیه کومونیستگانی دنیا دژی راوستان، که
ریکوتنی ۶ نازاری جزائیریش له نیوان صددام - شادا بو، نهگهرچی نم ریکوتنه له
زیر ناوی لاپلاکردنی کبشهگانی سوردو بو، بهلام له راستی دا سوردابهک بو بو
لناوردنی بزوتنموی کوردو مسینهتیهکی نمموی گمورهی بهسمرهینا، لهگمل نمویش دا.
بهکیتی سؤنیت به خویموه وبری گرت و، حشع بهگرمی پیشوازی لی کردو له روژنامی
«طریق الشعب» دا چمن وتاری بو لیکنانموی لاپنه باشهگانی نم ریکوتنه تعرضان کرد.

*
فسادی مالی و نهداری له ناو دمزگاکانی حیزب و پیشمهرگه دا پهری سندن.
واسیطه و خزماپهتی، نهک توانا و لیسواوهی، گرنگترین پیوانی دامسزاندن بون له
داتیرهگان دا. بازوگانی قپاچ له گمل نهران بو به سمرچاوهیکی گرنگی دولسمن بونی
کاربهدستهگانی پیشمهرگه. «قوتنترات» هگانی وزارتتی کاروباری سورو، قوتنتراتگانی
تر کاربهدستهگانی پارتی و پیشمهرگه نهران گرت، پارهگاتپان ورتنگرت پروژهگان، که بز
ناوا کرده نموی کوردستان بو، یا هور تمه کسران، یا نهگسر بکرانابه زور خسراب و پر
کهمرکوری بون. زور جار خملک نم گلهپاندیان نهگهپانده مالا مستعفا. نمویش نموت:

*

مانگی نازاری ۷۴ گفتوگزی نیوان بهمس - بارزانی چوه کولانیکي داخراوموه. بيسرزنچونى هردولا سهارت به ناوموژک و سنورى ناوچهي توئونومي جياواز بو. هر لاپهکيان پرؤزههکي تاماده کرد بو. هيچ لاپهکيان به پرؤزي لاپهکي تر رازي نيمو. نيدرئس و دارا تزفبق چون بؤ بهفداد بؤ نموي قسه له گئل صهددام بکنن و، بلاوکردنموي پرؤزهکه دوا بخا. صهددام سور بو له سر نموي له کاتي ديارکراوا، وهکو له بهاني نازاري ۱۹۷ دا نوسرا بو، پرؤزهکه بلاو بکرتيموه. هرشمي لي کردن که تگتر شمر بکنيموه به شمر دهرههتيان نيمت له گئل شا نيماسي.

مانگی نازار دهيان هزار کسی چونه ريزي شؤرشهکيموه. دوزگاي پاراستن هاني خنکيان ندا شارهکان به جي بهيلن. بهمس ريگاي لي ننهگرتن. لاي واو ليشاري خنک نيمي به باریکی قورس به سر جولانموهکيموه. نموي هندیکی دهرکه. شمر هملگيرسايموه. ليردا به ژماره له سر داوودوزگاکاني شؤرش و تواناکاني، که له کاتي خزي دا به پارمئي دهيان کسی ناگادار کؤکرارهتموه و، له پنجمسين ژماري کؤملمدا بلاو کراوتموه، نيموسموه:

۱. داوودوزگاکاني شؤرش

- بارگاي بارزاني

پيک هات بو له مالا مستمفا خزي و، نيدرئس و مسعود. سرکردايئي و سرپرشتي همسو کاروبارهکاني شؤرش تکرر: کاروباري پيشممرگهبي، سياسي، راگهباندن، پارو پول، پيوندبيهکاني دهرهوه، کؤکردهموي زانباري و دنگوباس..

- پدک

مالا مستمفا سرؤرک و حبيب محمد کريم سکرتهر و، سرکردايئي پارتی پيکيات بو له ۲۱ نئنداسي کوميتئي ناوئندي، لوانه حوتبان مکتئبي سياسي بون: د. مسعود، نوري شاهويس، علي عبدالله، سامي سنجاري، صالح بوسفي و، نيدرئس و مسعود.

ليؤنهکاني لقي ۱ ي مرصل، لقي ۲ ي هوليئر، لقي ۳ ي کيرکوک، لقي ۴ ي سلياني، لقي ۵ ي بهفدا، لقي ۶ ي نوروپا، لقي ۷ ي ريکختني ناو پيشممرگه. هر کمزايديک ۱ ليؤني ناوچه و، هر هيزيک ۱ ليؤني ناوچه و، هر ناحيههک

۱ ريکخراوي تي دا بو. ريکختني لق و ناوچه و ريکخراو به بي ي داپشپوني نيداري محافظهکاني عيراق ريکخرا بو.

۷ کارگيري ليؤني لق و. ۴ کارگيري ليؤني ناوچه و، سدان کارگيري ليؤني ريکخراو، که به دفتسر ۴۵ هزار نئنداسي ريکخراو و. ۷ هزار پاليوراو و لاپنگري ريکخراوي هيو.

- سوپاي شورشگيري کوردستان (س ش ک)

مکتئبي عسکري (۷ نئندام) راستمخوژ بسترأ بو به بارهگاي بارزانيهوه. س ش ک پيک هات بو له ۱۸ هيسز. لوانه: هيسزهکاني بالهک (هئندرين و

زوزک)، شیخان، زاخو، ناگری، سفین، دهشتی هولیر، کمرکوک، خنجات، زمناکو، کاره، بیتواته، حصرین، نزمز، هملگورد، رزگاری.

همر هیزیک پیک، هات پر له چمند بهتالیونیک و، همر بهتالیونیک له ۳ - ۴ لق، همر لقیق له ۳ - ۴ پهل و، همر پهلپیک له ۳ - ۴ دسته و، همر دستهپیک له ۹ - ۱۲ پیشمرگه.

جگه لو ۴ بهتالیونیی به ناوی زوزک که له سر شیوهی جبهشی عبراتی له سرپاز و نفیسر پیک هینرا بو و، جگه لو چمند قوهتی که به ناوی تلمعفر و سنچار و کوسرعت پیکهینرا بو وه له لق زوتر و له بهتالیون کیمتر بو، له سدرانسری کوردستانی عراق دا ۶۵ بتالیون همو.

سدربرای پیشمرگهی داتیسی که وهکو جبهشپکی نیزامی ویکخرا بو، بز پشتیوانی لم سرپایه «هیزی بهگری میلی» دامزینرا بو. ژمارهپهکی زوری فرماندهی هیزهکان و بهتالیونکان بهرزانی بون. ژمارهپهکی زوری لم فرماندانه نمخوندهوار یا عریفی شورطه و جبهشی بون.

- دزگای پاراستن

پاراستن دزگایهکی جاسوسی بو. کادرهکانی له لایهن ساواکی، مرساد، سیاوه مشق دا درا بون. تهرکهکانی تمبش وهکو تهرکهکانی همو دزگایهکی موخا بهرات بو. بشی جیاجیای همو بو کزکردنوهی دنگوباس و هوالی جزاوجرد و، کوشتن و تیکدان. لپهسراوی بهکمی نم دزگایه مسعود بو.

پاراستن جگه له خدمت و توره نهینهکانی، نوینویکی ناشکرای به روسی له بارهگای همو هیز، بهتالیون، لق، لیونیی لق، لیونیی ناوچه، ئهسانهتیک دا همو، که نمبو چاودیری روداوهکانی دهروپشتی خزیان و جموجولی خنلک و پیشمرگه و لپهسراوهکان بکمن و، راپزوتیان له سر بنوسن.

پاراستن دزگایهکی نهینی بو ژمارهی راستهقیقهی نازانری.

- ئهسانهتکان

بهراصهر بهو مجلسه تمفیزهیمی بهعس دروستی کرد بو سرگردهایتهی شورش چمند ئهسانهتیکي دانا بو، وهکو: ئهسانتهی مالیه، کشتوکال، ناوض، اشغال و اسکان، تمندروستی، عدلیه، اعلام، ترپه.

همو پهکی لم ئهسانتهه سدان فرمانبری همو.

۲. تواناکانی شورش

- توانای مرئی

۶. هزار پیشمرگهی داتیسی

۴۳ هزار هیزی بهگری میلی

۴۷. نفیسری جبهشی و شورطه به پهلوی جیاواز

۹۸ پزیشک

۷ پزیشکی دان

۷ دهرمانگر

۲۲. مهنس

۶. ماموستای زانکو
 ۲۱۲. ماموستای سهرتایی و سانوی
 ۷. خورندکاری زانکز و ماموستا
 ۴۵. قوتایی نارهندی و دواناوندی
 هزاران عمریف و برهنهچ و کارمندی حکومتی
 - داریی

سهرچاوه‌گانی داریی شورشه‌که برتی بو له:

۱. یارمندی تهرانی و نهمریکی و نهمریکی و هندی دولتی تر.
۲. نهمریکی نهمانمان. شو پاره‌بندی له سمرانسری کوردستان دا به نای مانگانده

له همر کس وهرته‌گیرا.

۳. داهاتی فروشگاگانی شورش.

- چدک و تقایی شمر و داوودمرمان له دهمره نهمات و به پاره نهمه‌کردا.
 بودجی شورش له ۱۹۷ - ۱۹۷۵ نزیکه ۴۸ ملیون دهناری عیرانی بو. له
 کاتی ناهبه‌تال دا ۲۵ ملیون دهنار له خمنندی پاره‌گای بارزانی دا ماہر.

- راگه‌بانندن

دزگا‌به‌کی ۸ کیلوواتی رادبو له مسمی خسلان بو. دو دزگای به‌بیزکردنی له
 خانقین و سهرسنگ دانرا بو. به‌رنه‌گانی به کوردی، عمری، تورکمانی، نهمگیزی و
 فرهنسی و چارویار به هندی زمانی تریش بلاو ته‌کردوه.

پاره‌گای همون و به‌تالیون و هیزه‌گانی پشمیرگه دزگا‌به‌کی به‌بیلی همر بز
 به‌بوندی راستموز له گیل دزگاگانی سمر خزی.

دزگای چاپی نهمتر تاپ و هایلدیگرگ و، دزگای چینی تپ و، سدان تاپ و
 رژیو، سدان نوسر و رژیو ناموان له دزگای راگه‌بانندن دا کاریان ته‌کرد و، ده‌بان رژیو ناهه
 و گورار و چاپکراو دهرته‌چو.

- چدک

چگه لمو تفنگگانی به دس پشمیرگه و به‌گری میلیونه بو ده‌بان هزار برنو و
 کلاشینکوف و ۱۵ ملیون فیشک و ۵ هزار گولله تزیی تهمتیات له دهمو دا بو.

به سمدان هاومنی گسری ۲، ۸۲ ملم، ۱۲ ملم و، تزیی ۲۵ ردتل، ۱۲۲ ملم،
 ۱۳۲ ملم، ۱۷۵ ملم.

به سمدان ۱۴۵ ملم، ۳۰ ملم، ۳۳ ملم، ۵۷ ملم ی دژی فرژکه.

به سمدان رمناشی دژسکا، برنو، گرنوف و دیکتاریوف.

به سمدان ساروخنی ستریلای دژی فرژکه و ساگمیری دژی تانک.

به هزاران تازی جی ۲ و ۷ و لوغسی جزواوجور.

*

له دوانزه سانگی شمردا (نازاری ۱۹۷۴ - نازاری ۱۹۷۵) مه‌لا مستمفا نهم

داووددزگا و هیز و توانایی له به‌ر دس دا بو. ره‌کوتنی شا - سمدام له جمنزایر

کوتایی به شمرکه هینا. مه‌لا مستمفا ته‌بتوانی به‌کی لم ره‌گاپانه هیلپزیری؛

- دریژه به شورش بنا.

- واز له سرگردا بهتی شورش بهینی بز یه کی له کووه گانی یا بز کسبکی تر له سرگردا بهتی پارتی. خزی بچسته نوروپا یا نهمریکا دانهشی.

جیگکی داخه مهلا مستمفا هیچ کام لدم دو ریگایه نه گرت، ریگه به کی تری هیلوارده که خعلک ناریمان لی نا ناشبه تال. ریگکی به هیچ کسبکیش ندا دیره به شورش پدا و، هورده شی لیدانی لی کردن. ناشبه تال مهینه تیه به کی نه توهی به سر گورد هینا. سره تا نزیک کی ۱۷ هزار کس چونه نهران. مهلا مستمفا حمزی نه کرد هممو کورده عیراق له گنلی بچن بز نهران، چونکه وای نوزانی نهران و نهمریکا ناچار نهن شتیکی وه کو پانگلادیش له کوردستان دوباره بکنه وه. نهوه جاری چواردم بو مهلا مستمفا کوردستانی عیراق به جی بهیلی.

نهران پنمهاله ی پارزانی و همندی له هاوکاره نزیکه گانی مهلا مستمفای له عظیم بهی کوره ج له نزیک تاران نیشته جی کره. توانی تری به ناو نهران دا پلاوگرده وه. همنده کیشیان چونه ولاتانی نوروپی و نهمریکی بونه پنهانه ری سیاسی. بشیکیشیان گرانته وه عیراق و به ناوچه گانی جنوب دا پلاو کرانته وه.

مهلا مستمفا لای نهمیری طاهیری سرنوسری که بهانی تارانی و، لای محمد مد حسنه نهن هیکل وتی: نیشتر دهوی نمو له ناو جولانته وی کوردا توارو بوه و به تعصای سرگردا بهتی جولانته وی کورده نساوه. بهلام نم قسمه بهی نه کرده ستر. گوا به نهمی بز تفردهانی شا بو. دوا ی داسمزاندنی به کی تیی نیشته سانی کوردستان، نعویش کورتوه جولان. به موافقه تی ساواک نیدریس و مسعود قباده موافقه تیان پیک هینا بوه. مهلا مستمفا به سرزکی مایه وه. سامی چوه نوروپا کورتوه گران به ولاتانی نوروپی دا بز داسمزاندنوهی ریگ خراوه گانی پارتی و، نیدریس له نهران کورتوه چالاکی و ناردنی کادره گانیان بز تورکیا، مهلا مستمفا و مسعودیش چونه نهمریکا. مهلا مستمفا نهمزنی سره تانی گرت بو له واشینتون جیگکر بو.

ق م له پیش دا واپان تیدهما نه کرد که مهلا مستمفا نیشتر دهوی له سرزکابه تی پارتی دا نساوه، سرگردا بهتی به کوزمه ل حیزه که به یوه نعبات و، نمو نیشتر ره سزکی نه توهی کورده نهمی. بهلام زوری نهمخا پاند به ناوی سرزکی پارتیه وه له نهمریکا دهستی کرده وه به چالاکی و، به توندی کورتوه دوژمنابه تی به کی تیی، به تایه تی مامجه لال. راپزونی پایک و نامه گانی مهلا مستمفا بز سرزک کارتر و سیناتزوه کان، نهینی زور گرنگیان له په یوندی ژیر به ژوی کورده و نهمریکا دا ناشکرا کرد، که تا نوسا کس نه پشزانی.

مهلا مستمفا وای نوزانی به کی تیی جیگکه به و به پنمهاله کی لیژ نه کا و بز دوژمنابه تی نمو داسمزاره وه. له بهر نه وه تا خسزی زیندو بو نه به به شت هیچ جزوه ریگ کورتیکی سیاسی یا مهیلانی له گنل به کی تیی ستر به گری. نمو ریگ کورتیه مهیلانی بهی له شام له نیوان مامجه لال و مسعودا به شاه تی سوریه کان تیزا کرا بو هیلوشانده وه و، له رزانی کارساتی هه کاری دا فرمانی دا به سروانی قباده موافقه ته، عملی عسکری و خالد سعید و شیخ حسین، به گوره ترین چهک بکوژن. جندگی له ناو بردنی به کی تیی به میرات بز کووه گانی به جی ههشت.

*

نیستا که به رابوردودا نهمهوه پهم وایه. نهمو نوسا نیمه: سفرگردایتی بهکیتی،
 هلوستیمکی ترمان ههواپه. سهرهرای ههمو دوژمنایهتیبهکی له گهل بهکیتی و. سهرهرای
 ههمو گاره خراپهکانی، مهلا مستهفا به گهورهترین سرکردهی کورد دانمنا. نهمو نیمش
 لهو راژدها له باتی نهمو ههرشی بکهینه سهر. پهپامی پرسه و سهرهخوشی مان بز
 بنمهانی پارزانی و نندام و لاینگرهکانی پارتی بنارداپه و. نهگسرسی به دنگسانهوه
 نهمهاتن. بهلام نیمه نهمسان بگرداپه به یزنهپک داواپان لی بکهین لاپهرهپهکی تازه بز
 پهپهندی بهکیتی و پارتی بکنهوه و. بانگیان بکهین بز «ناشتهپهوهی نهتهوهی». بهلام
 نیمه نهمسان نهگرد چونکه هیشتا له ژیر تمشیری روداوهکانی ههکاری دا کاس و تاسا
 برین، بهرمان له هیچ نهتهگهروهه «توله» نهیی. له ناو نیمهدا ههپون نهم مردهنهمان لهو
 کاتدا به «انتقامی الهی» دانمنا.

*

خوردن نموه

کدشی کژمه لایهتی په پوهنډیپه کانی ناو خوزمانم په دل نهیو. مملعاتی له گسل
حسکه، پاره کانی دوهنی سان و نه پاره کانی تازه مان. سمره رای شهوش، مملعاتی ی ناو
ریزه کانی کژمه له و، له خوزیایی پونی هندی له سرکرده کانی، تا نهات توندتر نهیو. په
توازی ورس پویم. هسستم نه کرد خمرکه نه پویم، په تایهتی ۳ سال زیاتر هو به بی
وچان و پشودان په شاخوه پوم و، همو کات و زیانم یز مسئله که ترخان کرد هو. ویستم
ساره پدک لو کدشه ناسازه سیاسیوه دور بکومسوه. برپارم دا سفیریکی دروی دهرهوه
بکم. نیرنم له مامجهلال و هاوریکانم خواست.

تاران

له گسل نازاد حمه غریب پیری کوتین پرهو تاران. ناو تیران هیشتا شلوا هو،
مملعاتی ی دمسلات له تیران ناومنده کانی هیز دا له تیران پالی مذهبیی و پالی نهدینی
و، له ناو دامغزای دینی دا هیشتا په لادا نه کتوت هو. سدان ریکخوای سیاسی گوره
و پچوکی جوراویور دامغزای هو، په سدان روژنامه و حنفتنامه دهر تچو. نو روژی
نمه گهیشته تاران سره تای مانگی ناپار هو، تازه «موظه پیری» کوژوا هو. موظه پیری
پدکی له تریکه کانی نیمام خوصه پینی و، پیرکروه و نوسیریکی په توانای پیری شیعه هو.
تاران پونی خوینی لی نهات، سدان هزار ناپنیرستی تنگتیلکه رزا پونه سر
چاده گان، هورتاپان دوی نمیریکا، تیراتیل، شوروی، کومونیزم.. نه کیشا.

هیشتا پدکیتی له تاران «نویتر» و «دهشتر» ی نهیو. مامجهلال هندی نامی
نوسی هو هو فلهستینه گان و سوریه گان. دواي سرکوتنی شورشی تیران، سفارته
تیراتیل له تاران گرا هو په سفارته ریکخوای رزگاری فلهستین. هانی الحسن نویتری
فلهستین هو. من سوری سفارته سوری و سفارته فلهستینم دا. هلمو سرجی
کورستان و عیراقم یز پاس کردن و، هلموستی پدکیتی م یز رون کرده نموه له روداوه کانی
تیران. ناسیوه کانی «سازمان انقلابی» م پینی، پشتیوانیه کی بی نمندازه بیان له ریسی
تازه، په تایهتی له ریبازی خوصه پینی، نه کرده. بدلام هیزیکي پچوک و نفا سراو و بی
دمسلات پون.

*

کوچنی عروه

کورده فلهپه کانی عیراق له پنچیندا له پشتکز و هاتون. خانقین و مندلی و
پدره و جیسان کورتونه ده دامینی چپا کانی پشتکز و، له کژنوه نم ناوچانه له روی
جوگرافیای پشیری و تهپه پوه په پدکوه پستراون، بدلام ریککوتنی زهار ناوچدکی
داهش کرده و، کردیختی په سوری هوسانی و تیرانی.
لو کاتره که پغداد ناوهدان گراوه نموه و، بؤته پایتخت، داتپشتوانی لورستان،

به تاییدی کرده فدیله‌هاگان، بز زیارته‌تی پیروزگانانی شیعه، بز بازارگانی و، گریکاری...
هاتوچویان کرده و، لری جیگیر بون. نمانت جاریکیان دستیان به سر بهشدادا
گرتوه.

بعس کرده فدیله‌هاگانی به دوژمن داننا و، خست بونیه خانهی و تهدیدات الامن
الداخلی، موه، له بهر نهوی:

- له روی دینپوه، مذهبی دهسلاتی سیاسی له عیراق دا سورنه بو، توان شیعه

بون.

- له روی سیاسیوه، گومانیان لی نهکردن، که دلسوزیان بز نیران بهیتر بی
وهک له دلسوزیان بز عیراق، به تاییدی چونکه همدیکیان بز نهوی نمچن بز سرمایازی،
جنسیدی نیرانیان ماو.

- له روی نابوریوه، دستیان گرت بو به سر «شورجه» دا که گرنگترین بازاری
بهشداد بو. بهسیه‌گان نهیاتوست نم بازاره پر قازانجه بدن به پیاوه‌گانی خزیان.

بعس به چند وهجه فدیله له عیراق دهر کرد. وهجه‌ی بهکسیان له کانونی
دومسی ۱۹۷۱ دا دوا‌ی ریگکوتنی نازار دهرکرا بون. نم دهرکردنه دویهی هبوت
سلاتی دوا‌ی به تاییدی دوا‌ی هملگیرسانی جنگی عیراق - نیران. له تاران و نیلام و
کرماشان.. نیشته‌جی بون. ژماره‌یان له ۳۰۰ هزار کس تی نهپری.

بعس بز راستکردنه‌ی هارسنگی «تورازی مذهبی شیعه - سورنه»

فدیله‌گانی به بیاتوی «نیرانی بون» موه دهرکرد، بهلام زورایه‌تی فدیله‌گان هیچ
په‌په‌ندیکیان به نیرانوه نهو، خزیان و چند پشیمان له عیراق له دایک بون.

فدیله‌گان به راستی لیقموصا بون. حکومتی عیراق همو سال و دارایی و

کلوپلی زهوت و، به سلتی و روتوقتی دهری کرد بون بز سر سنوری نیران، نیرانیش
وه‌گر هارولاتی خوی تمشای نه‌کردن، ناوی نا بون «موعاویدن» وه‌گر عیراقی ره‌فتاری
له گدل نه‌کردن. له تاران له گره‌کیک کوپونونه ناویان نا بو: «گوچی عومب».

له نار دهستی دامسوزنه‌ی بهکیتی دا دو فدیله تی دا بو: عهدولرفزاق میرزا،

عادل موزاد. عادل زیز بو روشته تاران. شمری سوری سالی ۷۱ نۆتومزبیلیکی «نمن»

له باوکی دهر گوشت بوی. کسورگاری له بهشداد دهرکرا بون. دایکی له تاران تئها.

بز ناشتکردنه‌ی له تاران چوم بز ساله‌که‌یان. عادل، وه‌کو خوی ته‌بوت دلی له

ماسجدلال و د. فوئاد ره‌نجا بو، ژمانیشی له ناوزه‌نگ بی خوش نهو. چندی له گلی

خهریک بوم سردی نهو. چوه بهروت ماوه‌بهک ترجمه‌ی عمره‌ی - فارس بز رۆژنامه‌ی

«السفیر» ی بیروتی نه‌کرد. له مایسی ۷۹ دا له په‌کسین کۆنگره‌ی حسک دا هملپه‌ردا
به نمنامی کومیتهی ناوئندی و، بو به نوینریان له لوپنان و سوریا.

*

تفقیمی نیرانی

نیرانیه‌گان تفقیمیکیان داهیناوه، نه‌گریچی خزیان به هجری داننن، بهلام نه له

میلادی بار نهچی، نه له هجری ماو.

- تفقیمی میلادی به گویه‌ی خولانوه‌ی نمرز به دهری خسوردا داتراوه و،

تفقیمی هجری به گویه‌ی خولانوه‌ی مانگ به دهری نمرزدا داتراوه.

- تقویمی میلادی له دایکپونی مسیح و، تقویمی هجری کوزی محمدمدی له مدککوه بز مدینه کرده به سرتهای دس پی گردنی.

نیرانیسهکان همدوکیان تیکدلاو کرده. خولاتوئی نوزمان به دوری خنودا کرده به پنجیندی تقویمهکیان، بهلام بز تقویمهکیان له باتی سالی له دایکپونی مسیح، سالی کوزی محمدمدیان کرده به سرتهای دس پی گردنی و، له باتی رژی کوزی محمد رژی نوزوزمان کرده به سرتهای نوی بونووی سال. ۶ مانگی بهکم هسوی ۳۱ روژ و، ۶ مانگی دوم هسوی ۳۰ روژه، له پیر توه به تقویمهکی خویان نلین: «هجری شمسی یا هجری خورشیدی» و بوی که «هجری قمری».

محمد رضا شا تقویمی میلادی و هجری هلوهاشانه و، تقویمیکی کی دانا، جلوسی کوزی گوری کرد بو به سالی دس پی گردن. له کاتی «قیام» دا دپسان کردیوه به «هجری خورشیدی».

ثم تقویمه جهاوازانه، بز یکی که شارزا نهی، نهیته هوی سر لی تیکچون.

*

سفارتهی سوری «پاسپورت» یکی نوی یان دامی بز نموی سفتری پی بکم، بهلام له پیر نموی نعمتوانی «دخولیه» ی نیرانی پنجمه سر نعمتوانی به کاری بهنم و سفتری پی بکم. گراماموه بز سنه لوی چاوهری بکم تا چاری بز کیشهکم نمدوزمده، لوی نامی یکی له هاوریکانم پی گهیشت داوای لی کرد بوم بگرمده بز کوردستان، چونکه نیرانی مامجدلال له گمل سرگردایتی کومله تیکچوه و، پیدوهندیهکان خمریکه له یکد تفترازین. بیگومان نمده هوالیکی ناخوش بو. زلد نهب بزوتنوه له یکیتی جیا بپروه، نمدهی به سرا بی، یکیتی ندهکویته مدترسیهکی گمروه.

گراماموه بز بارهگاکانی سرگردایتی له توژله. هاوریکانی خوم و، مامجدلال و سوانی بزوتنوه - نوانی له گمل یکیتی ما بون - بیسی. کیشهکه له سر جوری دوستگردنوهی مدکتی سیاسی بو. نوانی پیشیار کرا بون بز تمدامتی م س له کومله: سالار و فاضیل، له هلی گشتی: د. فواد معصوم و د. کمال خوشنار، له بزوتنوش: جمال ناغا و علی حمویز.. نونرهکانی کومله وت بویان: «نیمه علی حمویز نانسین. تازه هاتوژه دهرهوه. له پیر توه قبول ناکمین دابتری به تمدامی م س».

مامجدلالیش بزی پاس کرد بون که توه تیکزشریکی دیرنه و، لپرسوای ریکخواهکانی بزوتنوه بوه له کویه و.. هوالیکی زوی دابو بز نموی به خوشی قامعیان بکا که علی قبول بکن. نونیرهکانی کومله سور بون له سر هلوپستی خویان. کوتاپیهکی بوه هات بو کوزونوهکه تیک چو بو، مامجدلال سویندی خوارد بو که نگمر علی نگری به تمدامی م س، نو له نار یکیتی دا نامینی و، کوردستان به جی تهیلی و، بهبانیکیان له سر دهرنگا. کزبونوهکه تیک تپچی و بلاوی لی ندهکن. مامجدلال به همان ناوروک و، به تورهونوه، نامهکی بو سرگردایتی کومله نوی بو.

هوالیکی زردم دا گزیدهکه خاو بکسموه. له گمل سرگردایتی کومله کزبموه. له سر کیشهکه زور دابین. هویان دا چارهیکی ناوچی بدوزنمده. مامجدلال به هیچ جوری ناماده نهب له بریارهکی خری بکشیتوه. له تنظیم دا کویتنه هیلسنگانندی نموی مامجدلال بز یکیتی پیوسته و مرجه نارواکی له پیناری پاراستنی ریزهکانی یکیتی

دا توپول بکمین، بان مریجه کئی توپول نه کمین و په پوهندی خومانی له گمل تیک بده یی؟
مامجهلال گروهه کئی بردهوه: مریجه کئی توپول کرا.

*

پوردومان

تیسسه له ناوزهنگوره گواستورمانوره یز تمختابیه کئی روت له تزیک توژوله.
چادریکمان همل دا یو له ژیری دا دانیشیت یوین و، هندی له پیشسمرگه کمان خمریکی
داره پشان و چبشت لیثان یون، دو فروکه کئی عبراتی په بمرزی به ناسمانی ناوچه کدا چند
جاری هاتن. دپار یو فروکه کئی نوزین (استطلاح) یون.

بز روژی دروم ۴ ی حوزوه براتی ۷۹ تیسسه په ریگاو یوین په لای کانی زوردا
نچوین یز مالیموس له دهمو نهوورژدا پزلی فروکه په پندا یون، له بمرزاییه گروهه چاومان
لی یو چندن بزمیایه کئی بردهاپوره و دوکمل پوز بروهه.

نچامی بزورده مانه که چندن مالیکئی له گونئی گزوشهر ویران کرد یو. چندن
کسبکی گوشت یو. هندی داری گوره پشی له کانی زورد شکاندهو.

کانی خزی هندی نوسین و کاغمز و بدلگئی گونگم دابو په نپو شهاب له
جیگایه کئی تمعین دا بزم هللگری، نپو شهاب نمرکاته لپرسراوی لقی په کبستی یو،
پنکه کئی له زلمی یو. نپو شهاب کاغزه کانی له گزوشهر هللگرت یو. له گمل
بزورده مانه کدا نو مالش په ترواری ویران یوو. شته کانی منیش تی دا چو. پدکبکیان
باسیکی درپو یو له سر عیشیره ته کانی کورده له سورپاوه دستم کرد یو په نوسینی.
زانیاری زوری مه پداتیم کز کرد پروهه له سر عیشیره ته کورده کانی سورپا و، له سر
عیشیره ته کانی کوردستانی عراق په تابهتی: برادوست، هرکی، سورچی، گردی، بالهک،
ناکز، منگور، مامش.. له زمانی پپاوه کانی نم عیشیره تانوهه.

مبستی عراق لم بزورده مانه ترساندنئی ناراییه کانی نیران یو، که تپیان بگه پنی
هرکوبه ک دالدهی پیشسمرگئی کوردستانی عراق پندا پهر هیرش نه کوی.

*

ریگای حمشیشه

نو ماوه په نمج (نجمدین پوک قها) گمشته ناوزهنگ. وهجه پدک چدکی به
ناو تورکیادا هینا یو بز گوندیکی سر سنور له ورمی. لهوشوه گمیاندهانه کوردستانی
عراق.

نجمز نه گمراپوره تورکیا، پیکوره پیری کموترین پروه ورمی و لهووه یز شاپور و
چوپنه ناوچی شکاک. نمج له گمل هندیکیان ناسپاوی په پندا کرد یو. سمری گونده کئی
سناری ماسدی مان دا، خزی له مال نپو، کوره کئی لهوی یو، گونده که قهره باحجیه کئی
زوری لی یو، په ریکموت توشی «بیجان جندی» یوم. دستم خزی لی همله پکم، پلام
بیجان منی ناسبهوه، په گرمی چاک و چونی مان کرد. پیم وت: «لیره کس من
ناناسی، ناشموی کس پناسی، توش پاسی مکه ا». وتی: «پاشه». تا ناوچه کمان به جی
هیشت کس نه پزانی، لیم پرسی: «چی نه کئی لیره؟». وتی: «من خخلکی نیرم، وهختی
خزی یز کورده پنی شوین بارزانی کموتم یز سؤقیث و، له گمل نپوش گراموه یز عراق،
نپستا هاتومه توره ناو کسوکاری خوم».

چونکه گوندیکی نزدیک سنوری تورکيا، له مالي کاربادهک بويون به مېروران ناوی حاجی زنار بو. دولتمند و دسلاطندار بو. و نه يکي صلا مستغفاني هملواسي بو. نووان نهجزيان به سياسي نهشناسي، به قاچاخچي چهکبان نهزاني. نهجېز پېشتر چاريکي ترش مېرواني حاجي زنار بويو. حاجي کاربادهکي چارو دل فراوان بو. پرخيکي بې سوريون. تا ريگاکههېان تاني کرده ۳ روژي پي چو. هر ۳ روژ مېرواني نو بويون خزمنستي زوريان کرده ي.

حاجي زنار نهيمي به باندېکي گزنگي قاچاخچي، تېکلار له عيراق و تورکي و نيراني، نهزاني. زورمان هول دا قاتيمي بکېن هاوکاريمان بکا بې گوزانوي چهک له ديوې تورکياوه بې گوندهکي خزيان. شويکههېان زور له بار بو. حاجي زنار ملي نهدا، به پېچمانوه نو نهيروست نهسه قانېع بکا بازرگاني حشيشي له گنل بکېن. زورمان له گنل رت و نهساي زورمان خسته بېردهسي. گنلکي نهيو، وتي: «نوه نهچن له لويانوه به قاچاخ تفنگ نههېان بې سوري و، به قاچاخ به نار سوريادا نههېن بې ناو تورکيا و، له تورکياوه به قاچاخ بې نهرو، لېر مشوه بې عيراق، چنندي لي قازانچ نهکند؟ نو پاره به نم همسر زحمت و ترسه نههيني؟ ترسه ۱۰۰ تفنگ نههېن، نهبي بې هر ۱۰ تفنگ ولاخېک ترخان بکېن، کاروانهکتهان نهبي به ۱۰ ولاخ و نهبي ۱۰ کميش بېباري. نهگير کارهکه به سلامتې بريا، له کوتايي دا له هر تفنگي چنن سدا قني قازانچ نهکند، نهگير بېگيرين، نهلېن چهکبان بې شورش نهوي و نهعدامتان نهکند؟ له پاتي نهوه بې ناپن له گنل من هاوکاری بکېن همو چار باري بېک ولاخ دهرېز نهکېن و، هر بېکي چنن مليونيکمان پي نهري، نهگير بېگيرين، چنن ساليکمان حرکم نهدهنا»
نو ناوچه به بکي له شا ريگاگاني تېپراتندي حشيشه بو بې نهرويا. له نهفغانستان و پاکستان و نيرانوه، حشيشهېان لم ناوچهيوه نهگوزايوه بې تورکيا و، لويشوه بې نهرويا و سترانسري دنيا. لم ناوچهيېش دا حشيشهېان نهواند. روژيکيان بريدني بې سهيري بکي له کيلگا گورهکاني خزيان. تازه گولي کرد بو، دېمنېکي بېکچار جواني هيو.

گوندهکمان به روژ به جي هېشت و شاورزا پېشمان گوت له سنور پهرينه بو نار تورکيا. چونکه گوندېک نو موسولېکسان به کري گوت بې باشقلا. شو له نوتېلېک داپزين. بې روژي دايي روشتين بې ديارهکر و لويوه بې «سيورهک». مالي باوکي نهجېز له سيورهک بو. دوستکمان له «جېلاتپار» هيو ناوي رمزان گوان بو. له نيوان سوري و تورکيا دا قاچاخچي نهکرد و شاورزاي ريگاريان بو. چومه لاي نو. به شو تېپريسي سنوري به پاره بې نهگير کردم. پاسوانهکاني سنور خزيان ميان پهراندوه. له ديوې سوري چومه شاري سعري گاني «راس الحين». هسان شو به ري کسوتم بهرو حطې بې دېمشق. نو کاته له سوري شمال کاروباري بکي نهکرد.

هندي له سرکردهکاني حشع له دېمشق بون، چنن چاري گريم نهصمد بېش. حازم نهندامي قيادي قومي حيزي بهس و سکرترې قطري عيراق بو. توج پاره گاکي ماو.

الحركة العربية الاشتراكية له سر پاره له ناو خزيان دا تېک چويون. نهرو شولي و نهرو عرصر به دو قولي، عبدالله شېلاه نصرانويان دکر کرد بو. هر به هانداني نهسان

سوره‌گان ویست پویان بیگرن، هذلات بو بز لوبنان. عومرو مستمفا فلاته‌کمی لی به کری گرت بو، سودی له کری کمی ویرنه‌گرت و، پویشی ته‌پاراست.

*

سفری مامجهدال بو تاران

مامجهدال به ده‌هوتی تاران سفری تارانی کرد. سفره‌کمی ۲۲ رۆژ، له ۷/۲۳ - ۷۹/۸/۱۶ ی خایاتد. لم سفره‌دا تهمام خوصه‌نی، حسینه‌نی مونه‌طه‌ری و، کاره‌دهستانی حکومت؛ مستمفا چهران، ته‌پورحسه‌نی به‌نی صدر، صادقی قوطه‌زاده، دارووشی قروه‌ری، موحسینی ره‌قیق‌دوست... ی به‌نی.

مامجهدال له گتوگرتانی دا داوای تم شتانی لی کرد بون؛ پشتیوانی له خباتی گملی کورد و، پارمینی دانی به‌کیتی به؛ چهک و، پاره و تازوقه، ریگه دانی بز هینانی چهک و تفاقنی جهنگ له سوویا و لیبیاوه. ریگه دانی له بازاره‌کانی تاران پویسته‌کانی خزی بکری، کارناسانی بو نغدام و دوسته‌کانی بکری له نار تیرانه‌وه هاتوچو بکمن. برینه‌اره‌کانی له نغزوشخانه‌کانی تاران دا تیمار بکرن.

له تاران به‌کیتی و تیرانی تیسلامی دا چمند جیباوای بنه‌وتی هه‌بو؛ تاران دوله‌تیک دینی بو، له سهر پنجه‌نی تیسلامی سیاسی؛ شیعی جده‌فری، دامه‌زرا بو. فره جیبه‌په‌نی و، فره رۆژنامه‌یی و فره نه‌تواپه‌تی له ژانی دیموکراسی دا، به دزی تیسلام و، به مایه‌نی فیتنه و ناشوب دانغا. کورتیه‌کمی؛ تاران دینی و به‌کیتی نه‌دینی، تاران شیعه و به‌کیتی سونی، تاران عه‌جم و به‌کیتی کورد... کاریکی تاسان نه‌بو له به‌ک بکمن. گه‌روگرتی کورده‌کانی تیرانش بوو به سهریاری.

کیشی کورد خه‌ریک بو ته‌بو به کیشیه‌کی نالوزای تاران، ده‌نگوباسی هاوکاری پیشه‌ره‌کانی به‌کیتی له گله حدکا و سازکایان پی نه‌گه‌شته‌وه، نوبه‌راتی جیبه‌ه‌کانی تر، بز نه‌وی دلی کاره‌ده‌ستانی تاران له به‌کیتی ره‌ش بکمن، تم هه‌والانه‌بان به قه‌به کراوی پی نه‌گه‌باندن. به‌کی له پاسه‌کانی شو کز بونه‌وانه تم گله‌پانه بو.

لهو کاتدا بو پشتیوانی له جولانه‌وی کوردی عیراق، دو مه‌سه‌له گرتگی ژانیه‌بان هه‌بو، نه‌پانتوانی کار له روداو‌ه‌کانی نار عیراق بکمن؛ به‌که‌مه‌بان به‌خسته‌نی جولانه‌وی کورد. به تاشه‌کره‌نه‌وه‌بان پان به زال کردنی لایه‌که‌بان دا به سهر لاگانی تره‌دا. دوهمه‌بان تهر کردنی له چهک و تفاقنی جهنگ و پویسته‌کانی تری.

سفره‌کمی مامجهدال هندی ته‌تیماسی رواله‌نی به ده‌سته‌وه دا، وه‌کو مانه‌وی نوبه‌ریکی به‌کیتی بز په‌په‌وشی له تاران و، ریگه‌دان به هاتوچو کسردن له سنوویکی دیار بکراودا، به‌لام هه‌چ پشتیوانیه‌کی کار بکریان لی نه‌کرد و، هه‌چ پارمه‌تیه‌کی راسته‌پنه‌بان نه‌دا. نه خزیان چهک و تفاقنی جهنگیان دایه و، نه هه‌شتیان له سوویا و لیبیاوه هه‌چ به‌گانه کورده‌ستان. به‌لکو ناراسته‌وخ هانی پارچه پارچه بونی بزوتنه‌وه‌که‌بان نه‌دا؛ جیهگی هه‌مو ره‌کفره‌وه کورده‌کانی عیراقیان وه‌کو به‌ک کورده‌وه و، کارناسانیان بز نه‌کردن و، له سنوویکی دیار بکراودا به چهک و تازوقه پارمه‌تیان نه‌دان، خزیه‌بان کوه‌ته هه‌ولی دروستکردن و داناشینی ره‌کفرای تازه بو کورده‌کانی عیراق.

*

هانتی صددام

۱۶ ی تهموزی ۷۹ محمد حسن پدکر وازی هینا، صددام حسین له جیگی نمو
بو به سرکوزمار، غورماندهی گشتی هیزه چهکناره‌گانی عیراق، سروکی م ق ت و، نمین
سری قیادهی قطری عیراق...

لور کاتندا من له شام بوم. حازم هواله‌گمی بز پاس کردم.

۱۷ ی تهموزی ۷۹ بز پدکسین چار صددام له رادپر و تلففیریونی عیراقهوه به
ناوی سرکوزمار وتاری دا.

صددام سهره‌تای حوکمی به رشتنی خوینی تاقسی له هاوریکانی دهس پی کرد.
روزی ۲۲ ی تهموز له هولی خورلد له بهغداه له کورنوموبه‌کی فراوانی سرگردابه‌تی
بمبس و کاداره‌گانی دا صددام پهلجی تاوانبار کردنی بز محی حسین مشهدهی و چند
کمیسیکی تر له هاوریکانی درهز کرد. تاوانباری کردن به پیلانگیران و، لیژنوبه‌کی
لیکولینمویهان بز پیک هینان. دران به دادگاهیک که له سهرانی بمبس پیک هات بو.

له ۷ ی تاب دا حوکمی تبعذانی محی مشهدهی و، غاتم عبیدولجلیل، عدنان
حسدانی، محمد عایش و، پزلیک کادری پیشکوتوی بمبس له رادپری بهغداهوه
خویندراپهوه. له سر شهوری گزنی عهروپ، بز تهوری همسویان بهشدار بن له خوینی
کوژراوه‌گان دا، صددام نوینترانی همو شوعبه و فیرقه‌گانی حیزبی بمبسی بانگ کرد و،
پیکهوه تعقیبان له حوکمدراوه‌گان کرد. وهلید محسود سپهرت که قاتلهی فدیلهتی پدک
بو، نویشیان له گلد تبعذام کرا.

وه‌کو نمانوت نم پیلانسی دژی صددام چنرا بو بهمجوره ناشکرا بو:

بمبسیبه‌گانی عیراق، هندی له بمبسیبه‌گانی ولاتانی عهریبی تریان له عیراق کو
کرد بهروه و، کاری گرنگیشیان به هندیکیان سپارد بو له‌وانه: عبدالکریم کراسنه که
خلکی نوردون و نغذامی قیادهی قومیی حیزبی بمبس بو.

عبدالکریم کراسنه، حکومتی عیراق کرد بوی به سفیری خوبی له مشهریب،
تاگاداری هولی نم بمبسیبانهی عیراق نهی بز گزینی صددام. کارای سفیر، ندهگرچی
بمبسی و مورچه‌خوری عیراق نهی، بهلام پیوه‌ندی له گلد مملیک حسین نهی. هواله‌که
ندهگیمینی به مملیک، مملیک، صددام ده‌عوت نه‌کا بز نوردون. صددام به فروکه نهچی بز
عدمان. مملیک حسین پاسه‌گمی بز ندهگریمتوره. صددام نیتتر له پاتی فروکه به نژوتومزبیل
ندهگریمتوره بز بهغداه. کوزنوموبه‌یک ساز نه‌کاو، پیلانگیره‌گانی بهو دهره برد.

بهلام هندی سرچاوهی تر نمانوت: هیچ پیلانیک له گزینی نه‌بوه. نم شانزگهریبه
صددام خوبی یکی خست بو بز تهوری هاوری نارازیه‌گانی پاکتاو بکا، چورتکه توانه له
لاچونی پدکر و هانتی صددام رازی نه‌بون. صددام نه‌بوست همو دهنگیکی ناروازی له
ناو حیزبه‌گمی دا بیدنگ بکا.

*

«وه‌حده» ی سوریا و عیراق

چند مانگی بو گنتوگزه‌کی ژیر به ژیر له نیوان نوینترانی سوریا و عیراق دا،
بز پدکخستنی حیزب و جمیش و دولعت، دستی پی کرد بو. نوینترانی همدولا چندین
چار له دیمشق و بهغداه دانیشتی و، پدکر و صددام و ناسد و خدده‌امیش له پشیکی نم

کشورنواندها به شدت برون. و گویا سرهتا پیک هاتن له سمر نموی؛ حسین بی پدعی و داوودزنگانی همیشه و دولت، پیک پختن. بهلام له سر هندی مسئله ریک نهگوتن، پیکگان: جزئی پیکهانی دستمی سرزکاپتی دولتی پیکگرتو بو. سوریهگان رهبان واپو دو کس بی، پیک بی له سرکزسازی عیراق و سرکزسازی سوریا. لایمی عیراقی رتی واپو، که نمی له ۳ کس پیک بی، دوانی عیراق و پیکگی سوریا. له همیشه دیاره همیشه نموی بو؛ جگه له پیکر، صددام حسین می تی دا بی. سوریهگان نعمهان قبول نهگرت، له پیر نموی عیراق تهگرتهدگی تری تی خست. سوریهگان رهبان واپو، که دواصتی همدولا تیکملا و پیکری و، بودجههدگی هاویش دهنی. لایمی عیراقی له پیرامیر قبول نهگرتی سرزکاپتی ۳ قزلی دا نصی قبول نهگرت، داوای کرد دولتی پیکگرتو بودجههدگی هاویشی هبی، بهلام هر دولتمش بودجهی جیاوازی خزی هبی. لئو کاتدا موعارضی عیراقی له سوریا و موعارضی سوریا له عیراق بون، کچی تم گفتوگوبانه له پشتی سری نموانده نگرا.

همردو دولت خویان لی ی پیدنگ بون، بهلام حلفنامهی «الوطن العربی» سر به عیراق که له پاریس دهرچو، گزیدههدگی تم گفتوگوبانهی ناشکرا کرد و، هندی رزنامی عربی پاسبان کرد. نوسری نصیهدگی، به رجههدگی عیراقی، مسجد خدوری گفتوگوران و، بیروپورنهگانی همردولای به دروی له کتبه تینگلیزههدگی دا دهری تاکزکی نهران - عیراق، نویسه.

گفتوگوران پیردوام بو، تا پیکر کشایمه و صددام جیگی گرتوه، نموسا صددام گفتوگورانی بی به بیانی نموی سوریا به شدت بو لئو پیلاندها که بز لاهدنی تم کراود. همدولکانی وحمده تیک چو، زمیننی ناشتسونه گزرا به دوستانهتیههدگی له چاران توندوتیوتر. له وهلامی پرسپاریک دا که بزچی تم گفتوگوبانه سری نهگرت؟ طابق عزیز بو پاساودانی وتی: «تممنی جیاپونموی تم دو حیزه دروتره له تممنی پیک بونیان»

* کملکی پارکی

دوای روخانی شا و، نعمانی پاسگا و پادگانهگانی نهران له ناوچی شنز هندی له چکنارهگان ق م له تورکباره گوستوبانه نو دیهاتهگانی کوردستانی نهران. گبرارهگانی تیهش: نازاد هورامی، محمود عبدالرحمان (شیخ علی)، علی محمد (علی شیمه)، حامدی حاجی عالی، که له رزانی کارسانی همدانیهده به گبراری له لایان مایرتهده و، تا نموسا له ناو دیهاتهگانی تورکبار شارده بوایتموه، هینا بوایان بز ناوچی شنز، له ژوریک دا له دیهک همپسیان کرد بون. ژوره که دهلاسههدگی تی دا نمی دوانیانی بی دا نمی و، دوانیانی بی دا ناچی. له پیر نموی ناتوان هر چوایان هملین، را ریک نهگوتن توانی به دهلاکهکدا نمچن خویان دهریاز پکن. نازاد و محمود پاریکتر بون له حامید و علی، همدین و، نمچن بز مالی سمید عزیز شیمزینی له گوندی شیخان، سمید عزیز کسایهتیههدگی دهسلاتار و ناسراری ناوچههدگی و، دوستی مامجدلال بو. همردوکیانی به سلامتی ناروده بو ناوختنگ.

پاش ماویهک خملکی سردهشت تاقسی چهکلاری ق م بان گرت و، به گبراری

تسلیمی نهمه‌بان کردن. له دزلی پش چمند کسبکیان لی گیرا. ق م وازی بو به
گورینومه‌بان له گنله حامید و عملی و، گهراوه‌کان گزوردانومه. حامید و عملی پاش پانزه
مانگ تینجا نازاد کران.

شمری ۳ مانگه له کوردستانی ئیران *

له نار کاره‌دستانی تازی ئیران دا زور کسسی تی دا بو، باورمه‌بان به کیشمی
نهمه‌بانی نهم. ههمو جزوه خواستیکی نهمه‌بیبان به فستی نهمه‌بالبزم و دوزمنانی
نیسلام داننا. نهمانه هندیکیان له روانگی دینی و هندیکیان له روانگی نهمه‌بیبوه
دژی خواسته‌کانی گفلاتی ئیران نهمستان و، نهمانوست به لولمی تفنگ بیده‌نگیان بکن.
دهسلاتی ناومندی دهولت له زور شوینی کوردستان ترازو بو. سمرانی نهمبلاپ
نهمانوست نهم دهسلاته به چه‌کداری سپای پاسداران دا بجزویننومه. چه‌کداره‌کانیشیان له
شوپنه دوره‌کانی ئیرانومه نهمنا. کسببان ناشنای زمانی کوردی و، خو و رهوشتی
دانیشترانی ناوچه‌که نهمون. سمره‌رای نهموش ههمریان شیمه‌ی توندرو بون. به ناوی
نیسلامه‌تیبوه به زور نهمانوست خدک بیهینه ژیر رکبفی خویانومه. دانیشترانی
کوردستان چه‌کداری کبوت بوه دمس. له زور جیگا بروننگاریان نه‌کره و، شعر و پیکادان
له نیوان ره‌کخراوه سیاسی‌کانی کورد و، سپای پاسداران دا نهموما. تا ماوه‌بیک نهموش
خوی لم روداوانه دوره‌بیز گرت بو.

روداویکی لم باهته له پاوه قومما. مستفا چهمران، وزیری دیفای نهمسای
ئیران خوی چو بز پاوه. لوی دوره‌ی گیرا. توندروه‌کانی ده‌ورومری نهمام خومبینی
نهمه‌بان به هک زانی. بز نهموش توبوش تیکه‌لاوی نهم کیشمیه بکن و، ههمو داووده‌زگا
دینی و دهولته‌کانی ئیران بکن به گز کوردا. نهمام خومبینی نهم فرمائی ده‌کره:

*

بسم الله الرحمن الرحيم

از اطراف ایران گروههای مختلف ارتش و پاسداران و مردان غیرنقد تقاضا کرده‌اند
که من دستور دهم پسوی پاوه رفته و غائله‌را ختم کنند، من از آنان تشکر میکنم و به
دولت، ارتش و ژاندارمری اظهار میکنم اگر با توپها و قوای مجهز تا ۲۴ ساعت دیگر
حرکت پسوی پاوه نشود من همرا مسول میدانم. من بعنوان ریاست کل قوا به رئیس
ستاد ارتش و ژاندارمری دستور میدهم که فوراً با تجهیز کامل عازم منطقه شوند و بتمام
پادگانهای ارتش و ژاندارمری دستور میدهم که بی انتظار دستور دیگر و بدون فوت وقت
با تمام تجهیزات پسوی پاوه حرکت کنند و به دولت دستور میدهم وسائل حرکت پاسداران را
فوراً فراهم کند تا دستور ثانوی من مسول این کشتار وحشیانه‌را قوای انتظامی میدانم و
در صورتی که تخلف از این دستور نمایند با آنان عمل انقلابی میکنم مگر از منطقه
اطلاع میدهند که دولت و ارتش کاری انجام ندهد است من اگر تا ۲۴ ساعت دیگر عمل
مثبت انجام نگیرد سران ارتش و ژاندارمری را مسول میدانم. والسلام

*

خومبینی فرمائی دا به ههمو هیزه چه‌کداره‌کانی ئیران بمره کوردستان بچسبن.
شمر له سمراتسری کوردستانی ئیران دا گرم بو. ۱۸ ی نای ۲۹ هیزه‌کانی ئیران شاری

پاوه‌بان گرت. مستمفا چهرمان له ناپلوقه رزگاری بو. قاسملو داوای پارمستی له همسو حمزه‌گانی کوردستانی عسراق کرد پارمستی حدکا بدن لهو شمردها. چند جاری له بنوخه‌لف له گمل مامجدلال و نوبنرانی حشع و حسک دانیشت. قاسملو داوای له پارتی پش کرد که پارمستیان بدن و، بز نمو مهبسته خوی چو بز سمردانیان، لهو کاتندا مسسورد له تاران نیی، ساسی سنجاری و جوهتر نامیق نمهبنی، به قاسملو نملین که ناتوان هیچ پارمستیبهکی بدن و ناتوان له هیچ کوبونوه‌بهکی چمند قولی دا پشدار بن، پارودوخی نموان، به هزی نموی ژماره‌بهکی زود خبزانسان له کسروچ و شاره‌گانی تری نیراته، زود ناسکه. له ناکوکی نموان حکومتی نیران و کوردا نموان بیلاهن نموستن.

لم شمراندا هیزی حشع، حسک، به‌گیتی چون بز پشتیرانی حدکا و، پیکوه له ۴ ی نملولی ۷۹ دا راگه‌اندنیکی هارمیشیان ده‌رکرد و، به ناشکرا لاپه‌نگیریهان له حدکا و، دژابه‌تیهان له هیرشه‌گانی نیران کرد. هیزه‌گانی قم، وه‌کو ساسی به‌لینی دابو، بیلاهن راتومستان به‌لکو هارمیشی هیزه‌گانی نیران بون له په‌لاماردانی شاره‌گانی کوردستان و هیزه‌گانی حدکا دا، به تابه‌تی له پاوه، مریوان، شنو.

هیزه‌گانی نیران همسو شاره‌گانی کوردستانی نیران گرتوه و، هیزه‌گانی حدکا و ریکخراوه‌گانی تر که تمجروه‌ی جنگ‌گیشان کسم و، بی دیسه‌لین و ناریکوپیک بون به‌رگی هیرشه‌گهان نه‌گرت. چونی پشم‌مرگه‌گانی عیراقیش شتیکی نوتزی له روتی شمر نه‌گوری. همندی لم هیزانه بز شمروری و حیوانوه چویون، نه‌ک بز شمر. هیزه‌گانی حدکا و سازکا شکان و، سمرگرده‌گانیان کشانوه به‌رو تاوچه‌گانی نزدیک باره‌گانی سمرگرده‌تی به‌گیتی له توژوله - شینی.

مدلا شیخ عیززهدین ده‌فتمری له شینی و، حدکا ده‌فتمری سیاسی له پیش دا له توژوله و، دواتر له ناشی پشکاو ی له نموان شینی و گورمه‌ردا دانا.

* دادگانی خاخالی

صادقی خاخالی به‌کی بو له تاخونده شهبه‌گانی نزدیک نیمام خوسه‌ینی. سبرو‌گایتی همندی له «دادگانی تینقلاب» ی نه‌کرد. زوری نموانی نیرانه دادگامی نم حوکمی نیمام ندران و همنان روژ یان همنان شمر گولنهاران نه‌کران. له کاتی شمری ۳ سانگدا بز چاوترساندن خملک نیمیان نارده کوردستان. خاخالی له چمند جیگاه‌ک دادگای دانا و ژماره‌به‌ک له دانیشتوانی کوردستانی نیمام کرد. وه‌کو نیمیان گیراپوه جاریکیان له معاهد به‌کیکی حوکمی نیمام دابو. کابرای حوکمدراو وت بوی: «نز منت به نیمام محکوم کرده، به‌لام به راستی من بی تاوانم». قازی خاخالی له وه‌لام دا وت بوی: «نه‌گور تاوانهار بی تووا سزای عزتت و مرگرتوه، خز نه‌گور بی تاوانیش بی، چ باشتر، نموه نه‌بسته به‌مشتا»

نمو کاته کارم‌دستانی نیران نیمان هیشت روژنامه‌وانه‌کان ونمی دیمنی جیبیچی کردنی حوکمی نیمام بگرن. نیمه‌یان بز چاوترساندن خملک بو، یان هیشتا قیبری شاردنموی تاوانه‌گانی پیشیل کردنی مانی مرؤف نمویون، نموه باسیکی تره. ونمی دو دیمنی «نیمامی به کومدل» بلاو بویوه، له «نیادا» ده‌نگیان دابوه. به‌کیکیان نیمامی کومدلی گنج له سنه و، نموی ترهان هی کومعلیکی تر له پاوه. دیمنی حوکمدراوه‌کان به

راوستاوی و چار و دس بستراوی و، تینجا گوللمباران و، دایتر به کموتوی، له دل و
دهرون دا هستیکی قولی مزلومی نمیزاند.

*

حکومتی بعس هر له سمرهتاره کورته دوژمنایتی رژیم تازی نیران. تم
رژیمی به متریسی داننا بز سمر خزی و ناچه که، تترسا شهپولی تیسلاسی سیاسی
عبراق له گدل خزی راپالی و، شیعه کاروباری بهفدادیش بگریته دهس. کاربدهستانی
عبراق باوشیمان کردوه بز هلاکوانی نیران و کورته پارمندی دانی دوژمنانی رژیم
نوی. له ناو دوژمنگانی رژیم نوی دا، کوردستان یهکی بو له مملهنده هره گرنهگانی.
کاربدهستانی عبراق، لور کاتیدا دولسمن بون. «دولاری پترول» ی مشه و، چدک و
جبهخانمی زودی هبور. چکه له حدکا پارمندی: پاره، چدک، کارناسانی.. پیشکش بهم
تاقم و کسانمش کرد:

- دهفتری ملا شیخ عزیزدین، که بویو به هیزکی سیاسی و، له چند جیگا
پاردهگی هبور.

- بنمالمی شیخ عوسمانی نعلشبنندی، له ناچهگانی همورامان و سرپوان..
«سپای زرگاری» ان پیک هینا.

- بنمالمی داوید پدگی جاف، که برابدهکیان له تاران نیمدام کرا بو، نسانیش
هیزکی چهکداریان له ناچهگانی جوانرو و رهوانسرد دامغزان.

- ملا شیخ جهلال، له ناچهی پانه، که دواتر «سازمانی خبات» ی پیک هینا.

- سکو عقیار، له ناچهی بزگان.

- علی قازی، کوری قازی محمد، له ناچهی سردهشت - مههاد.

عبراق هزاران پارچه چدکی جوراوجور و، پارهی زودی پی دان، هاترچوکردنی
ناسان کردن.

سازکا هیشا هیچ پهپورندیهکی له گدل حکومتی عبراق دانمغزانند بو.

*

ناوژی مامجهلال

مامجهلال دلیری سهد موجد و موشیر همه غمیری نارد بز تاران. چند
نامهیهکی نوی بو بز چند کسی له پیشواگانی نیران، لغوانه: نسمام خوسدینی و
حسینی نوی، تاپتروللای حسین علی مونتیهظیری و محمدمدی کوری، داوشی
فروهرو، داوای لی کرد بون که شهر له کوردستان داراپگرن و، به رنگای گفترگز
کیشهگان چارمسر بکنن. نامادیس خزی دهیری بو بز ناوژی.

مامجهلال له روزانی ۶ - ۷ ی تشینی یهکسی ۷۹ له نیشکولان دستیهیهکی
نیرانی به سمروکایمتی فروهر دی بو. پیش نوی نسمان بهینی، د. قاسملو و هندی له
سمرانی حدکا و، ملا شیخ عزیزدین و، سمرانی کوملهی دی بو.

لهم کزبونویهدا دو مسئله پاس کرا بو: جوژی چارمسر کیشمی کوره له تیران
دا و، جوژی پارمندی کوردی عبراق له خبات دا دژی رژیم بعس.

فروهرو حدکای تارانپار کرد بو به نانوهی ناژوه و شهر له کوردستان دا، وهرگرتی
چدک و پاره له عبراق و، ناردنی خیزاندهگانیان بز عبراق. بز نوی حکومتی نیران شهر

راهبری داوای کرده بر مهلا شیخ عزیزه دین به پانیک دریکا داوای راگرتنی شهر بکا له پیشمرگه کانی کوردستان و، به هج جودی هوش بز سر نهم خومه پنی نه کن، وای درخت بر که نیران نامه دهه کیشی کورد به گفترگز (سوزاکرات) چارمسر بکا، له سر پنچیندی سلطانندی مافه گانان، بهلام به ناویکی جیاواز له ناوی خودمختاری.

دوباره یه کیتی یش نامه یی نیرانی دهری بر بز یارمندی دانی.
ماسجده لاله دهفاهی له حدکا کرد بر، هزی نالوزانی هلو مخرجی کوردستانی دابره پال رفتاری پاسداران و، کوشتی به کومبلی خلک وهکو روداره کبی قارنه و، دادگاگانی خالصالی و، بوردمانی دهیات و.. بزنی رون کرد بوده که: حدکا، هیزی سوره کبه و تقوانی شهر راهبری، نهک شیخ عزیزه دین و، چارمسر کردنی کیشمی کورد له نیران دا نیمه هزی به هیز کردنی خباتی کوردی عراق و، خواسته گانی حدکا بره تبه له:

- ریگدانی قانونی چالکی سیاسی حزب.
- بهردانی گهراو و دیله گانی هر دو لا.
- کیشانوی پاسدار و، گهرا نوهی هیمتی بز کوردستان.
- دوباره یی یارمندی یه کیتی یش، داوای لی کرد بر ریگی بدن:
- له تاران «مکتوب» بکاتوه.
- نازوقو پیوسته گانی له بازاره گانی نیران بکری.
- نه خزش و برینداریه گانی له نه خزشخانه گانی نیران دا تعدادی بکری.
- سفارتخانه گانی نیرانی هانویزی نیران به نندام و دزسته گانی یه کیتی بدن.
- ریگی یه کیتی بدن له سوریار لیبیاوه به ناو نیران دا چهک بگوزیشوه بز کوردستان.
- هندی لور چه گانه یی له گانی تاشبه تال دا له کوردی عراقیان سندنوه به بندنوه

به یه کیتی.
له گاتی هیلگرسانی شمیری ۳ مانگدا من له شام خرمکی گهرا نوه بوم بز کوردستان. که گه پشتمه تاران دلیری سهید سعید، که نامه گانی ماسجده لالی هینا بر بز کاره دهستانی نیرانی، هیشتا له تاران بو. له تاران گبر نهم له گفل حمله سعید چونه مهاباد، لوری جیبیکمان به کری گرت بز سوره دشت. نمانزانی له سوره دشت شهر. سلمان پیوه نا رویشتمین. پیش نوهی بگه بنه ناو شار له پادگانه کوه به تقه دایان گرتنوه. چند گولله بک له جیبیکمانی دا. کسمان بهر نه کومتین. به پله دایزین و خوصان له چالی کنار جاده کدا قایم کرد. هالی کومتیش به ناسمانوه نغری. شوقیره کسمان نیران دا و، خوصان به لاری دا کومتینه ری بز نیواری گه پشتمینه گوندی زیوه. زیوه گوندیکی خزش و به سیوه لاسوره به ناوهانگ بو. لامان دایه مالیک جیگایان کردینوه تا به یانی. به یانی بهری کومتین بز ناوژنگ.

*

پوستیری شهیدان.
دوای روخانی شا نیرت نیران بز نیمه کراهوه. هیشتا حکومت دسه لاتی بهیدا نه کرد برهوه. هندی له کادره گانی نیمه چونه شاره گانی نیران. چاپخانه گان هیچ سانسوریکمان له سر نهم. هیمو شتیکمان چاپ نه کرد. حمله سعید چو بز نیران.

جیگاو ریگای پهلایا کرد و، پلازگراوه‌گانی به‌کیتی لوی چاپ نه‌کرد. هاروی و کسوکاری شهیدگان به هله‌بان ای‌تی بو، هر کسه وینه‌کی دس کموت بو پزستریگیان بز کرد بو. پزستری سمدان شهید چاپ گرا بو. زور لم پزستمرانه نمرانوه بز دیه‌تانه‌گانی کوردستانی عیراق هله‌نواسران.

من که له سفتر گوراموه سمیرم کرد دپواری ژوره‌گانی باره‌گاکمان به سمدان پزستری پیرویه. زوریشیان هی نو شهیدانه بون که له گمل خزمان پیشمرگه بون یا ناسیار بون. دیمینکی سامناگی هبو. به پیشمرگه‌گاتم وت: «راسته نعهه بز رزلناتن له شهیدگان پیروسته، بهلام هرچی بهته نم ژورهوه، وینهی نم همر کوژواوه بیینی، به‌کسر وری نروخی.»

*

من تازه گمبشت بوموه نازونگ، به‌فسرکی نستور باری بو، رژی ۱۸ ی تشرینی به‌کسی ۷۹ جاریکی تر دستمی نوینمراهتی نیران هاتنوه بز کوردستان. نامه‌کی پهلای مامجه‌لام پی گمبشت، داوای لی کرد بوم دسیجی بچم بز بنوخلف، بز نوی له گمل دستمی نوینمراهتی نیران بگورمونه بز تاران، بز سرفرشتی گویزانوهی چهک له دیمشقهوه بز تاران. له نار هارویگانی نوی دا هاتوچزکردن بز من ناسانتر بو چونکه پاسپورتم هبو و، به قانونی هات بومه نیرانوه. مژدهی داپومی که نیران موافقه‌تی کرده چه‌که‌کان به فروکه بگوزینوه.

دسیجی به‌رو بنو خلیف به ری گومت. هیشتا نوینمراهتی هردولا له گرمی گفترگژدا بون.

نوینمراهتی نیران: داروشی فروهر، وزیر کار. سرتیپ دانشور، فرماندهی ژاندارمری. سرتیپ نازوی فریوخ، فرماندهی نیروی زمینی. کوریکش به ناوی کرمخانی سرتیبری فروهر بو.

نوینمراهتی کورد: مه‌لا شیخ عیزه‌دینی حوسینی. فاتحی شینخولئیسلامی. صلاح‌دینی موهندی. نسیراهیمی علی‌زاده، نوینمراهتی سازگا و، کوریک به ناوی حه‌ممین نوینمراهتی چریک بو. له حدکا کس نه‌هات بو.

منیش چومه ژوره‌که له نزدیک شیخ عیزه‌دین دانیشتم. ده‌مقاله‌کی زور گهرم بو له نیران صلاح‌دینی موهندی و داروشی فروهر دا، هدرایه‌کیان نوی تری تاوانیار نه‌کرد. گفترگوکیان هی شر بو نه‌ک هی ناشتونهوه. مه‌لا شیخ عیزه‌دین لی ی پرسیم:

«هیج فارسی نمانی؟»

وتم: «پهلای.»

وتی: «نعهه به‌فریونهوه بزاتم نزهوت چیه؟»

کاشمزیکی دایه دستم یاده‌اشتیگ بو به ناری مه‌لا شیخ عیزه‌دینهوه بز نسیام خرمینی و کارپدستانی نیرانی نوسرا بو. خواسته‌گانی کورده‌بان تی دا نوسی بو. داوی نوی خورنمونه شیخ عیزه‌دین پرسی: «نزهوت چیه؟»

وتم: «ماموستا نم یاده‌اشته هی شره، که لاپنیکی سرگوتو نویبیینی، نعهه ری خوش ناکا بز ناشتی. زور تونده. تو مه‌لای و سمرانی شورشی نیران مه‌لان، پیروسته به به‌سمه‌له دس پی بکا و، داواکسان به هندی نایه‌تی قورناتی پتسو بکی و، زسانی

هندی قسمی تریسم کرد. نموش یادداشت‌هایی به دل نبود، بهلام تا تو کانه
نمی‌بوست بر قسه بگا، بز نمودی نوبنده‌گانی سازگا و چریک به «سازشکار» ی دانغین.
نپتر نموش کموته رونکردنموی باری سرفچی خوبی، کومونوده که به نعلجاسیکی باش
نگه‌بشت.

دستمی نوبنده‌های نیران گورانوه. فموزی راوی و، حعه سعید و منیش له
گلهیان رویشتین. پیش نموی بگینه سوره‌شت له ریگا تاقی پاسدار هندی تمه‌بان لی
کردین. پی نچو نوان گفتوگوی ناشتبان پی باش نمیی. له سوره‌شت چوپنه یادگان.
لویوه به هالیکریشر رویشتینه سنه و له سنه فروگه‌یکی پچکولیمان ناصاده کرد بر بوه
چوپنه تاران.

ملسانی ی دهسلات له ناور سمرانی شورش و سمرانی حکومت دا به لادا ندموت
بر. بالی دهنی نموبست کاروبار بگرته دست و بالی ندینیی نموبست شویندگانی
خوی له دس نمدات. تزیکیی له بالیکیان، باله‌کی تری نکرده به دوژمنی. سهارت به
گفتوگو له گله سمرانی کورد و، جوری چارمیری کیشی کورد ناگورک بوئ. هندی له
سمرانی بالی دهنی نموبست کیشی کورد به سمرکتکردن چارمیر بکن و، هندیک
لوانی بالی ندینیی نموبست به گفتوگو چاره‌یکی بز بدوزنوه. بهلام هیچ لایه‌کیان
پروژه یا بزچونیکیی دباریکراویان نموی بز رفتار له گله مسئلهی کورد.

فروهر له سفیره‌کی دا سمرکتیی به دس نهینا بو، کموته بمر هیرشی رهنی
نیمار و نامزده‌گانی. هندی له روزنامه‌گانی نو روزانه ناگورکیه‌گانی به ناشکرا پاس نکرده.
منیش له توبلی پارس کومت بوم، پاره‌گای حیزه‌کی فروهر: «حیزیی میلله‌تی نیران»
به تمنشت توتیلده‌کوه بو، چاروبار نچوم بز پاره‌گاکه‌یمان، چمند جاری فرهم بینی و بوم
نمخستوه که من بچی هاتوم. روزیکیان وتی سمریکی دانشور بده. دانشور فرماندهی
ژاندارمیری بو، نو زمانه دستیی زور نموبست. چدک و نازوقه و پاوهی له بمر دس دا
بو، پارتی له گله نم پهنه‌بیبان دامزواند بو، نم پاره‌تی نمدان.

سمری سمرتیب دانشورم دا. فموزی دانشوریری ناور نا بو: «الاعضب» چونکه
په‌گدهستی هبور، بالیکی له سمری عهشایردا قرتا بو. بپرواگانی خوی بز رون نکرده‌موه.
خزی به «پان نیرانست» و، کوردی به تیرانسی رسمن و خونپاک دانغنا. قینی خوی له
عمرپ نمشازدهوه. نموت: «وسبتم کردوه که مردم نپسک و پروسکم له کفناری فورات
دا بنیون چونکه فورات سنوری سروشیی نیرانها»

وتم: «تمسار من له گله نیوه هاتم بز نموی کارناسانیم بز بکن نو چه‌گانی له
سوریا همسانه له ریگای نیرانوه بیگوزمفوه بز کورده‌ستان، نموه چمند روزیکه من لیوه
دانپشتوم کسی له من ناپرسیموه و، وه‌لامیکم ناده‌نوه، تکام وابه ریگایه‌کم پیشان بده،
بگرمفوه بز لای خومان پان بپنمفوه؟ نگمر بپنمفوه چی بکم؟»

دانشور وتی: «نپسه له ناچه‌گانی سنوردان. حدکا و دوژمنه‌گانی نپسه نو
سنورهوه چه‌گهان له عبراقوه بز دی. تا نیوه سنوره‌گان له روی دوژمنه‌گانی نپهدا دانغمن
نپسه پاره‌بیتان ناده‌ین. نگمر بملین بدن که سنوره‌گان داغمن و، وه‌کو گروهی پوزانی
نپوش شمریان بکن، من نو چه‌گانه زور زبائرتان ندمی که نیوه به تمان له سوریاوه

وتم: «تیمسار من به پی ی پلینی خوتان که به ناغای تالهبانستان داپو هاتوم بز گویزاتموه ی چدک ندک بز گفتوگویی سیاسی، نیران چوارسده هزار سربازی همه سورهگانی خوبی پی لو تالسمانه ناگسری، نیمه هیزیکی پارتیزانی پچوک چون ندر کاره مان پی نلجام ندری؟»

تیکهپشتم مانوم پی کملکه، پلینهکه بان هچی لی سوز نایی، منیش گرامموه، وهکو مامه شیخ رنزا نلی؛ «دهما به عاجزی».

نهگسری د. قاسلو به گسری لاینگری گفتوگو بو، پلام له سوره تاره حسری ننه کرده، مامجلال ناویزنگر بی. نو دانیشتنانی مامجلال ریکی خست بز گفتوگویی نیرانی - کورده ی، نه خوبی بهشداری کرد و، نه نویزنگری دهسلاناری نارد، پلکو ژیر به ژیر هولی ندا نوی لی دهرهینی و، خوبی و هیزیکه پی به هیزی سورهگی گوی لی گیراو. حدکا له بیروت داوای له پاسو عروهات کرد بو، که داوا له نیمام خومینی بکا، شمیری کوردستان رابگری و، کیشی کورد به ناشتی چارمسر بکا. هوردها کاردهستیکی نیرانیشپان له صهاپاد فراند بو، دوا ی ساویهک پیریان داپو به ویش دا هوالبان بز کاردهستانی نیران نارد بو که حدکا ناماده به بز موذاکرات.

*

«هدپنتی نو مانندهگی خفلیکی کورد»

روژی ۲۹ ی تشرینی بهکسی ۷۹ رادپوی تاران راگرتنی شمیری کوردستانی راگیمانند. هسو ریکخراوهگان نسمیان به هیل زانی کادر و پشممرگه و نندامهگانی خویان ناردوه شارهگان. بارهگای دهفتیری سیاسی حدکا تا ندر کاتیش همر له ناشی پشکاو ی بو له نیوان گوندی شینی ی هیراق و گوندی گوردهشمیری نیران دا.

روژی ۱ ی تشرینی دوم کورنموهیکه ۳ قزلی؛ بهکیتی، حشع، حدکا له زهلی کرا. مامجلال و د. قاسلو لم کزبونموه پندا بهشدار بو. مامجلال هولیکی زوری له گدل نویزنگری حدکا داپو بز نموی به دستمیهکی بهکگرتو و، خواستی بهکگرتووه بچنه موذاکراتموه له گدل نویزنگری حکومتی نیران.

روژی ۱۷ ی تشرینی دوم، نیمام خومینی نم پهمامی بو کورد نارد.

*

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام بر خواهران و برادران کرد که با وفاداری خود به اسلام و جمهوری اسلامی از توطئه خائنین به کشور جلوگیری کردید. گزارشات هیأت ویژه همانطور بود که متوقع از برادران و خواهران کرد بود، که هرگز خود را از اسلام و ایران جدا نمی دانند و آنچه بدخواهان به آنان نسبت می دهند چیزی جز افساد و توطئهگری نیست. اکنون من باید به شما برادران و خواهران کرد و سایر برادران مطالبی را تذکر دم:

۱. در این موقع حساس که ملت ما با چپاولگران که در رأس آنها آمریکا مواجه هست و برای احقاق حق خود و به دست آوردن ذخائر هنگفتی که محمد رضا پهلوی به غارت برده و به محاکمه کشیدن این جانی قیام نموده و همه قشرهای ملت با هم در این امر حیاتی متحد و همصدا شده اند و برادران و خواهران کرد ما هر جا هستند باید به طور

- اولویت در این امر شرکت کنند و با سایر خواهران و برادران هماهنگ شوند و لازم است از اختلافاتی که بدخواهان ایجاد می کنند به طور قاطع جلوگیری کنند.
- برادران من! امروز هر اختلافی به نفع آمریکا و دیگر آجانب است. آنان هستی که از اختلافات ما بهره گیری می کنند و ما را می خواهند به آسارت بکشند. بپاخیزید و توطئه گران را نصیحت کنید و در صورت عدم قبول از خود برانید و از مناطق خود بیرون کنید یا آنانرا گرفته تسلیم مقامات دولتی کنید.
۲. اینجانب و همه ملت از ستمهایی که به شما برادران کرد در طول حکومت استبدادی شده است و از تبعیض هایی که بر خلاف اسلام بر شما روا داشته اند، مطلع هستیم. لیکن باید بدانید که این شما برادران نبودید که مورد ستم و ظلم واقع شدید. سایر برادران ترک و لر و عرب و بلوچ و فارس و ترکمن هم با شما شریک بوده اند و همه محروم بودند از آنچه محروم بودید. شما اگر به زاغ نشینان و گودنشینان تهران توجه نماندید خواهید دید آنان از همه محروم ترند. اینجانب می دانم که در حکومت موقت هم آنطور که خواست شما و ملت است، رسیدگی نشده، لیکن باید بدانید باز در این امر همه برادران شما شریک می باشند و دولت موقت با کمال جدت اشتغال به کار سامان دادن بود، لیکن آشفته گیها به قدری زیاد است، که اصلاح محتاج به زمان است.
- و من امیدوارم که برای همه ملت و برای شما برادران کرد وساتل رفاه حاصل شود. شما برادران می دانید که نوسازی و عمران در محبطی که آشفته است و مردم در امان نیستند، مشکل یا غیر ممکن است. شما برادران غرب کوشش کنید و آرامش خود را حفظ کنید و بدانید که با آرامش کارها اصلاح می شود و به صلاح شما و به صلاح اسلام و مسلمین است.
۳. از هیأت ویژه می خواهم که به مذاکرات خود با کمال حسن نیت ادامه دهند، و با شخصیت های مذهبی و سیاسی و ملی و سایر قشرها تماس بگیرند، تا تامين خواسته های آنان که خواست ما نیز هست، به طور دفعه خواه بشود و آرامش و امن که از بزرگترین نعمتهای الهی است در منطقه برقرار گردد، و شما برادران کرد در کنار سایر برادران به طور رفاه و آسایش زندگی نموده و طمع اجانب برای همیشه از کشورمان قطع شود.
۴. اسلام بزرگ تمام تبعیض هارا محکوم نموده و برای هیچ گروهی ویژگی خاصی قرار نداده و تقوا و تعهد اسلام تنها کرامت انسانها است، و در پناه اسلام و جمهوری اسلامی حق اداری امور داخلی و محلی و رفع هرگونه تبعیض فرهنگی و اقتصادی و سیاسی متعلق به تمام کشورهای ملت است منجمله برادران کرد، که دولت جمهوری اسلامی موظف و متعهد به تامین آن در اسرع وقت می باشد و مقررات و قوانین مربوط به آن به زودی انشاء الله تعالی تدوین می شود.
۵. اخبرا باز نظر شریف علماء اعلام و مشایخ عظام و روشنفکران و سایر برادران عزیز در سراسر ایران را به موضع حساس امروز ایران و جبهه گیری های دشمنان میهن و اسلام و در مقابل ملت عزیز و تشبثات همه جانبه آنان برای سرکوبی تهیضت اسلامی و ملت معظم و برای اعاده همه جانبه پر کشور اسلامی ما جلب می کنیم. آیا در این موقع تقاضای متواضعانه این خدمتگزار که روزهای آخر عمرش را می گذراند، به جا

۶. خواهران و برادران هم میهن در سراسر کشور، من دست خود را به پیش شما دراز می کنم، و از شما به خاطر خدا و اسلام و کشور عاجزانه می خواهم که قام توان خود را برای نجات کشورتان به کار برید، و اسلحه های سرد و گرم یعنی قلم و بیان و مسلسل را از نشانه گیری به روی یکدیگر منحرف و به سوی دشمنهای انسانیت که در رأس آن امریکا است نشانه روید. بازی الهی من مأموریت خود را که نصیحت به ملت است به قدر توان ضعیف خود انجام دادم، و تو ای خدای بزرگ با قدرت لایزال خود قلوب ملت ما را پیوند برادرانه عطا نمود، آنک از توبت موجب سلام گرم من به ملت عزیز و برادران کرد و رحمت خداوند بر همه.

روح الله الموسوی الخمینی

۲۶ آبان ۵۸ - ۲۶ ذیحجه ۹۹

*

قسه گانی نیمام خومهینی و دو کوه قسهی هیچ به کی له کار به دستانی تیران نهیو. قسه گانی نم به سوکمی شمیری دائنرا، کس نهیشتوانی به ناشکرا دژی رابوستی. نم په پامی پشموای نینقیلاب زور گرنک و، مسلهی زور گرنکی تی دا بو، لوانه:

۱. سلطاندنی زور لیکراوی و چوساوهی کورد.
۲. سلطاندنی مانی کورد بز بهر بهردنی خزی له ناچه گانی خزی دا.
۱. راگرتنی شمیری راگه باندن و شمیری تدمنگ.
۲. گفتوگزی سیاسی له گمل کسپهتی دینی و نهتوهی و سیاسی کورد بز چارمه کردنی کپشه کی.

*

چمند روزی دوی نهوه، د. لاسملو له ناشی پشکای و چهوه مههاد، له خزیبشان دانیکی گورهدها پشپوانی له په پامه کی نیمام کرد و، له قسه گانی دا وتی: «ما به پام امام لیک میگوئیم.» و، نهر خزیان تاماده کرد بز گفتوگو.

*

حدکا، له گمل شیخ عبیزدهین و سازکا و چریک ریک کوهتو دسته به کی هابوشی تو نهرایتی به ناوی: «هیشتی نوماینده کی خملکی کورد» پیک بهیسن. له سره تاوه دیارو گفتوگزی کورد و تیران به تفهام ناگات. هیچ لابه کیان باوهری بهری تر نهیو. چریک، شاخهی کوردستانی دامزواند بو، چارمه کردنی کیشمی کوردی به لاره گسرنک نهیو، بلکو نهیوست کملک له کوردستان و بهرگری و کوه پنکه بهک بز چالاکیه گانی خزی و، کملک له کیشمی کورد و بهرگری و کوه گوشاریک بز سر داوودزگای ناوهندی له تاران. سازکاش، باوهریان بهوه نهیو، به گفتوگزی له گمل داوودزگای دینی تیران بگننه هیچ جوهره چارمه ریکی ناشتی کیشمی کورد، بلکو خویان نهیانوت، لم گفتوگو یاندا به شداری نه کمن بز «نیشاگری»، واته بو رسوا کردنی رژیم حدکا توشی چمند هیزکی توندرو بهیو، هسو نهیویه کی تفهسان به «سازشکاری» له قلمم نندا و، نهیان کرد به کورستی پروپاگانده دژی.

سره تفهام هیشتی نوماینده کی خملکی کورد له: ۴ نندامی حدکا، ۲ نندامی سازکا، ۲ نندامی چریک، به سروکاپهتی مدلا شیخ عبیزدهین پیک هات. نندامیکی

حدک، قسه‌کمری رسمی «سخنگو» بو.
ثم همیشه پروژه‌بده‌کی ۲۶ سادده‌بیان ناماده کرد که بی به پنچینه‌ی گفتوگوز له
گدل نویسنرانی دولعت.

*
خواستگانی کورد
خواستگانی بزوتنوی نتموه‌ی کورد له نیران دا، له پایه‌ی نمو خراستانه بو که
چند سال بو کورد له عبراق دا داوای نه‌گود. به کورتی نمانه بو:
۱. سملاندنی مانی نتموه‌ی کورد له سر پنچینه‌ی نوتونومی (خردمختاری).
۲. دپارکردنی سنوری کوردستانی نیران له سر پنچینه‌ی زوراپته‌ی دانیشتیوانی
ناوچه‌که.

۳. هیلپ‌واردنی «شورا» ی نوتونومی کوردستان به دنگدانی نه‌ی و راسترخو،
نویش بز راپهراندنی کاروباری به‌یوه‌یراه‌ی، ناپوری، روشنبیری، کومله‌ی، ناساپشی
ناوخر... «هده‌یته‌ی نچرائی» «ایمژونی».
۴. کوردی بیته‌ی زمانی رسمی خوندن و به‌یوه‌یراه‌ی.
نمعه ناوهرکی خواسته نتموه‌یبه‌کانه‌ی بو، جا هندی جار به پروژه‌ی ۸ ماده‌ی و
هندی جار به ۶ ماده‌ی و، هندی جاری تر به پروژه‌ی ۲۶ ماده‌ی دمریان نهری.

*
«هده‌یته‌ی حوسنی نیسیت» که نویسنری دولعت بو بز گفتوگوز له گدل سمرانی
کورد له دواحفتی مانگی کانونی به‌کمی ۱۹۷۹ دا «طرح خوه‌گردانی» له روژنامه‌کانی
تاران دا پلاو کرده‌ی. کورده‌کانی نیران هرروز ناویان لی نا «طرح سرگردانی». ثم پروژه‌به
خواستگانی کوردی به دی نتموه‌ی، به‌لام له چاو تیگه‌بشتنی سیاسی هوکمرانه‌کانی نیران
دا هنگاریک بو بز پیشوره، نموه جاری به‌کم بو «دسه‌لاتی ناوندی» له تاران ناماده بی
هندی له دسه‌لاته‌کانی خوی به توستانه‌کان به‌خش و، جوری، با کم و کورتیش بی، له
«نمانه‌یته‌ی» به‌ملینی.

گسوره‌ترین گسوسکوری ثم پروژه‌به له‌ودا بو دابه‌شمونی به‌یوه‌یراه‌ی ناوچه
کوردنشینه‌کانی وه‌کو خوی هیشته‌ی بووه، همسریانی به‌ک نه‌خست بو له به‌ک ناوچه‌ی
به‌یوه‌یراه‌ی دا. به‌لام به گوری ثم پروژه‌به نه‌کرا زمانی کوردی له پال زمانی فارسی
دا بز کاروباری حکومتی به‌کار به‌سنری و، روژنامه و به‌نامه‌ی رادیو و تله‌فزیونی بی
ناماده بکری و، ناساپشی ناوخر به ده‌زگای ناوچه‌ی سپردا بو.
له گدل دسه‌بکردنوه‌ی شهردا له کوردستان ثم پروژه‌به‌یش مرد.

*
نیران ولایتیکی فره نتموه‌به، کاربه‌دسته‌کانی له کونوره ترسیکی زوریان له پارچه
پارچه بونی هده و، ثم ترسه‌بیان کرده به به‌سانی سرکوتکردنی بزوتنوه‌ی نتموه‌کانی
نیران و، خواسته نتموه‌یبه‌کانه‌ی سهارت به به کاره‌یته‌ی زمانی نتموه‌ی. له نیران دا
چندین نتموه و ره‌گیزی جساواز هده: فارس، نازیری، کورد، بلوچی، تورکوسمان،
صوب... سهرای نمانش هندی قوم هنن خویان به هیچ کام لم نتموانه نازان وه‌کو
لور، گبه‌کی.. له ناو ثم نتموانه‌دا نازیری به ژماره له همسویان زورتین، نه‌گمرچی له

دوای دومین جنگی جهانی جمهوری تازمیرپاجانان دروست کرد و، دوای سرکوتنی شورش نیران، هم همین توده فیرگمی دیوگرانی تازمیرپاجانی دروست کرده و، هم حدکا و نه تیره پرستگانی حسینگی تاپسته تاجان به تازمیرپاجان دروست کرد، به لام بزوتنوهی نه تیره بی تازمیری، وا به هیز و توژم نمبو و کسو بزوتنوهی نه تیره بی کرده، نممش نه گری توده بز چمند هویک:

۱. نه گری نیران به ناو به دولتی فارس ناسراوه، به لام له کونوه زنجیری تازمیرپدکان حوکی نیرانان کرده: صفوی، نفشار، قاجار.. که چمند سده. حوگرانی نیران بون همویان تازمیری بون، له ناو توانندا دوجار حوگرانی له دس زنجیری تازمیری دهره توه: چارکیان سرده می زنجیری زند، که به ریچله ک: کرده بون، چارگی تر سرده می پهلوی، که به ریچله ک خلگی شمالی نیران بون.

فارس زوتر لهوی نه تیره حوگرانی بی، زمانه کی زمانی تدهب و فرهنگ و حوکم بوه.

۲. تازمیرپدکان، همیشه و به دروایی زمان، له دزگای حوگرانی دا دسلا تدار و زال بون، ژماره کی زوری وزیر، نوستاندار، تفسیرانی توتش، ژاندارمیری، ساواک تازمیری بون. بشکی گرتگی بازار و بازگانی و پیشسازی سرانسمیری نیران به دس نموانوه بوه. له دامنزوای شیمدا تازمیرپدکان همیشه دسلا تدار و خاوهن نفوز بون.

نم هویانه واپان کرده، تازمیری هست به چوسانوهی نه تیره بی پراسمیر به دولتی نیران و، به چوسانوهی مغزی پراسمیر دامنزوای دینی شیمه تکه ن.

له پراسمیر نمندا نه تیره پچوکه گانی تر: کورد، بلوچ، تورکومان، عرب.. له نیران دا، به مغزب سوتنی بون و، له داوودزگای حوگرانی دا بی بش بون و، له بازار و بازگانی دا دورپکیان نمبو.

دوای سرکوتنی شورش، هرده کو کورد داوای مانی نه تیره بی نه کرد، بزوتنوهی نه تیره بی له بلرستان، گومیدسمر، گومیدکاوس، خوزستان تهلپنوه و، هاودنگ له گدل کورد نموانش داوای ساله گانی خویان نه کرد. به لام جولانوه گانی نموان زوتر له هی کورد دامرکترایوه، چونکه:

۱. نمو پیشینه میژویه دروای جولانوهی کورد هه بو، نموان نهان بو.
۲. به ژماره له کورد کمتر بون.
۳. هیلکوتی جوگرانی شونه گانان، له چاو هی کوردستانی نیران دا، خراپتر بو.

پیکه تانی حسک

دوای جیاهونوهیان: «بزوتنوه» و «گومیتعی ناماده کردن» تا مانگی ناب، به کرده به یکسان نه گرت بو، گومیتعه یکی هاویشیان دروست کرد بو سرپرستی کاروباره گانی نه کرد. له روژانی ۳ - ۶ ی تایی ۷۹ کونونه یکی فراوانیان به کادره گانی بزوتنوه و گومیتعی ناماده کردن کرد و پاسوکیشیان بانگ کرد. لم کونونه به دا ناوی ریک خراوه گه بیان نا: «حیزی سوسپالستی به گرتوی کوردستان: حسبک» و، سرکرده به تی حیزه کیمان دیاری کرد.

نمانه له ناو خویان دا ناتها بون، کاغزی به کتر بیان نمخویندوه، کسمان خزی

لهوی تریان به کمستر نغزانی، زورچار له پاشمله گالتهپان به پدکتری نهکرد. هر له هر نوه که نامتپان بز ح. پز پگی تر نغوسی ۳ کس نسمزای نهکرد و، که نمچون بز کورنوه پدکی هاونش له گمل حیز پگی کدا زورپان نمچون. د. محمود و رسول مامند هر کسمپان خوبی به شاپستی نوه نغزانی کسمی پدکسی حیزب بی. پلام هیزی راستقیمه هی رسول بو. د. محمود هیزیکی نوتوی نغست بوه سر هیزه کدی رسول.

*

جیاهونوهی چه کداره کانی بزوتنوه، لشکر پگی تری له کوردهستان زیاد کرد و، بهیری پدکخستنی چه کداری همو حیزب کان، له «پدک لشکری پدکگرتو» دا، که له سره قای دامغزانندی پدکپتوه پاس نهگرا و، نمانویست همو لاینهکان هم بهره قانیح پکین، به پدکجاری داروخا. لهوه به دواوه کوردهستان بهرو «فره - لشکری» رویشت. چکه له پدک که هر له سره تاوه لشکری خوری همو، حیزب کانی ترش: حسک، پاسوک، حشع و، دواپی ترش هیزه کانی سر به نیران و، گمل.. هر پدکپان میلویشپای تاپهستی خزی دروست کرد. فره - لشکری، هزی سره کی شری ناوخو بر. راسته ناکو پدکان همیشه له سرچاروی سیاسیوه هلتهقولین، پلام نهگرت نم حیزبانه لشکری تاپهستی خزی تپان نهراوه، نههاتمه توانی پفا بهرنه بهر شری چه کدار بز به لاداخستنی ناکو پدکانپان، که زورچار سیاسی نمون.

*

- لشکره کدی حسک، که دواپی لشکره کدی پدکپتی، له چار همو لشکره کانی ترا به ژماره زورتر بو، تنیا بز نوهی زور پین و بالادستی پهدا پکن، جیگی همو جوره کسمیکان له ریزه کانی خویان دا نهکردوه، بی نوهی گوی پدنه راپوردوی و، مهپستی راستقیمه له هاتنی بز پشمفرگاپهتی.

- لشکره کدی حسک بز به پناگای دالدهانی همو نوانمی له دس لپرسینوهی حیزی، له ناو حیزب کانی تروه، راپان نهکرد.

- سرکرداپتی حیزب که توانای دارایی ژباندنی لشکره کدی نمو، چاوپوشی لی نهکردن بز داپنکردنی ژبانی خویان و پویستیه کانیان، به ناوی جیا جیاوه، به زور پاره له خملک پسین و، راوروت پکن.

- فرمسانده و پشمفرگه کانی لشکره که گویان له فرمان و ناموژگاری سرکرداپته کپان نهگرت، ناوی حسکپان وکو چه تریکی سیاسی به کار نهپنا بز نوهی به نازادی و بی ترسی لپرسینوه، چوپان نوهی پیکن. سرکرداپتی حیزب که پیش دستتی به سر لشکره کدی دا نغرویشت و، بز نوهی له ژیر چه تریکی دا پیننوه چاوپوشی له خراپه کانیان نهکرد.

*

حسک لهو شوینانمی جزوی له بالادستی همو هیزه کانی پدکپتی دونه کرد. سهید کاکه لم روهه له هموپان زیاتر تونوتیژ بو. له چمند جیگی وکو بهدلان له ناوچی سرکرداپتی، خزشناوتی، دشتی هولیر، پناری کوسرت.. هیزه کانی پدکپتی دهرگرد و، له چمند جیگاپدک چه کی نهکردن و، لی نهگرتن. هیزه راونراوهکان، هندیکپان به چدک کراوی، نههاتنوه بز ناورنگ.

*
 له پهراویزی شو کږونو توانېدا که له سر داوای حدکا نه کراوه، پنک و شمع و
 حسک پشاندن پسان تی دا نه کړد، نو پنهراوی پنک؛ عدلی حویز و فاضیل کمریم و،
 نو پنهراوی حسک؛ حاجی حاجی برام برامی وژی ۴ ی نېلولی ۷۹ له پتوخه لطف کږونو نه وه.
 همدولایان ریښکوت بون له سر شوې لعمولا زو زو په کشری بهیښ، همل بدین
 باور کړدن به په کشری پینا پکمنه وه، هاوکاری په کشری پکمن، ناگوشه گان په گشتوگزی
 پراپانه چاروسر پکمن و، همل پستان پرامسر ریښم پدک پخن. پریاریان دابو همدولا
 پلاوکراوی ناوخو بز ریښستان و پیشمرگه کانیان پلاو پکمنه وه بز شوې هم گپانه کار
 پکمن.

*
 شفیق زاهیر و سرباز محمد همدوکیان کږی و همدوکیان نمدای بزوتنه وه
 بون، له سر کیشه پدکی خیزانی له ناو خیزان دا ناگوزک بون په دواي په کشری دا نه گران
 بز کوشتن. له جیسا پونه وه بزوتنه ودا توانیش له په کبستی جیسا پونه وه. همدوکیان
 فرماندهی کمرت بون. پاش ماوهدک شفیق گمراپوه ناو په کبستی. شفیق و سرباز له
 گوندی شوشکه له پناوی کوسریت توشی پدک نهن و نهی په شیریان. چمند کسپکیان له
 په کشری گوشت و پرننار کرد. نم روداوه هیچ پیدونده پدکی په کبستی سیاسی په کبستی و
 حسکوه نهو. سهد کاکه کردی په پینان و لشکری کز کرده وه چو بو دزلی جافه تی. له
 پاخوسر وژی ۱۱ ی نای ۷۹ هملی کوتاپه سر هیزکی په کبستی پیشمرگه پدکی
 گوشت و چمند کسپکی تریښ پرننار کرد. په کبستی لئو ناوچه پدا پهمیز بو په سهد
 کاکه چار ننه گران. له پور نه وه همر زو لئو ناوچه په کشاپوه بز پری کوسریت و
 خوشناوه تی.

دواي جیسا پونه وه بزوتنه وه، په کبستی له دشتی هملیر و خوشناوه تی لاواز بوو.
 سمرانی حسک نه پانویست هملیر بز خیزان پاوان پکمن و، کادر و پیشمرگه گانی په کبستی
 لی دهن پکمن. شیریان په سفره زه گانی په کبستی نه فروشت. چدکیان نه کړدن و له ناوچه که
 دهریان نه کړدن. چمند جاری نم روداوانه دوباره نه پونه وه. بز شوې په کبستی لئو ناوچه پدا
 همل پستیمتوه و، حسک زات نه کا پلاماریان پدا. کادر و پیشمرگه گانی هملیر کز
 کرانوه و سهد مجید کرا په لپرسراویان. سلاح چاوشین و هیزیکشیان بز پشیرانی
 له گیل ناردن. نم هیزه تیکلاو و بی سرور بو. فرمانده کانیان کسپان په قسمی توی
 تریانی نه کړد بو. همدپکیان تازه هات پونه شاخ تجرومی پیشمرگه پدپیان نهو. په
 کوشل له نازنهین پالیان لی دابروه. سهد کاکه هسو هیزه گانی خیزانی له سر کز
 کردنه وه و، شعوی ۵ ی نېلولی ۷۹ له ناو له نازنهین چوه سمریان. هیزه گمی په کبستی
 پهراوزه کرد. همدپکیان گران و همدپکیان دهریان بون. دو وژی دواي نه وه سفره زه پدکی
 په کبستی له ناوچه خزی قایم کرد بو چوه سر توانیش. همدپکی لی کوشتن و همدپکی
 لی پرننار کړدن. نعه جیزه پدپکی کار پکمر بو حسک له په کبستی سروانده. نه پوښت
 دس په سر ناوچه کدا پگری.

*
 حتمی حاجی محمود، نوسا فرماندهی همری ۱ ی شاروزو و همراسانی

به‌کیتی بو، هملی دستدرز پیدکانی سه‌ید کاکمی به دره‌فت زانی، نویش له ۲۳ ی
 ئه‌یلول دا هملی کورتا به سفر باره‌گای عوسمانی قاله منورور له بله‌کی له ناوچه‌ی پاته.
 باره‌گاکمی گرت و، چه‌کداره‌کانی هه‌مو چه‌ک کرد. تنیا عوسمان و به‌ک پیشمهرگه‌ ده‌ریاز
 بون. حه‌مه‌ تم کاری له خزه‌وه کرد بو، سه‌رک‌دایه‌تی به‌کیتی ناگادار نه‌بون. گواپه
 ئه‌سه‌ی له تولدی کاره‌کانی سه‌ید کاکمدا کرد بو، ره‌نگه‌ به‌بانوه‌کمی راست بو، به‌لام
 راسته‌کمی نه‌وه بو: تماعی کرد بو، چه‌که‌کانی هه‌زه‌کمی عوسمان.

*

هه‌ر له‌و ماوه‌پیدا په‌په‌وه‌دیشیان له گه‌ل حکومه‌ت دا‌سه‌زواند بو دسه‌په‌یکردنی
 گه‌توگۆ. رۆژی ۳۰ ی ئه‌یلولی ۷۹ وه‌فدیان به‌ ری کومت بو به‌غداد.
 به‌ کردیوه‌ نوو ریکوتنه‌ی له گه‌ل حاجی له بنوخه‌له‌ف کرا بو، هه‌یج نرخبکی نه‌ما.

*

گه‌توگۆی حسک - به‌عس

سه‌ره‌تای مانگی تشرینی به‌کمی ۷۹ ده‌سته‌ی نوینه‌رایه‌تی حسک که په‌یک هات
 بو له د. محمود و عه‌دنان موختی له قه‌لازه‌وه بران بو کمرکوک و، له‌وشه‌وه‌ بو به‌غداد.
 له‌م چونه‌دا سه‌عه‌دون شاکیر، وه‌زیری کاروباری ناوه‌وه و، د. فاضیل به‌رراک، به‌ر به‌به‌ری
 گه‌شتی ناسایش و، دوا‌ی ئه‌وانیش سه‌ده‌دام حسینه‌ان به‌نی بو. چه‌ند مانگی بو سه‌ده‌دام به‌بو
 به‌ سه‌روکی کومار.

به‌ی ناچی هه‌یج لایه‌کیان په‌رۆه‌به‌کی ده‌بار به‌کراوی هه‌مبوس بو چه‌اره‌سه‌ری کیشه‌ی
 کورد، چونکه هه‌یج لایه‌کیان شه‌تکی نو سه‌راوی به‌لاو نه‌کردیوه، تنیا قسه و پاسی گه‌شتیان
 کرد بو. سه‌ده‌دام داوای ئی کرد بون ده‌س هه‌له‌گیر له خه‌باتی چه‌کدار و به‌گه‌رنه‌وه‌ ژیر
 به‌الی حکومه‌ت. به‌لام به‌له‌نی هه‌یج ده‌سه‌کوتیکی سیاسی به‌ی نه‌دا بون.

به‌کیتی و حه‌ش له کاری حسک په‌شه‌زکان. به‌ جوته یادداشتیه‌کیان له ۱ ی
 تشرینی ده‌می ۷۹ دا به‌ حسک، یادداشته‌که توند و، به‌ زمانیکی ره‌ق نو سه‌را بو،
 په‌شه‌زکان و توره‌ی هه‌ردو جه‌زب له ناوه‌روکی یادداشته‌که‌دا ته‌مخو نرته‌سه‌وه. داوایان له
 حسک کورد بو ده‌س له گه‌توگۆی به‌کله‌به‌نی هه‌له‌گیری و، ناگو کیه‌کانی له گه‌ل به‌کیتی به
 ره‌گای گه‌توگۆ چه‌اره‌سه‌ر به‌کا و، شان به‌ شانی ئه‌وان خه‌بات به‌کا بو روخاندنی رۆمی
 ده‌که‌تایه‌ی عه‌یراق.

د. محمود له دوا‌ی گه‌وانه‌وه‌ی مامجه‌لالی له شینی دی. د. محمود و سه‌ت به‌ی
 مامجه‌لال ئه‌قناع به‌کا، به‌کیتی په‌ش له گه‌توگۆ که‌دا به‌شدار به‌ی، مامجه‌لالیش و سه‌ت به‌ی
 د. محمود ئه‌قناع به‌کا واز له گه‌توگۆ به‌ینی. جه‌لالی حاجی حه‌سین، نوینه‌ری پاسزکه،
 له‌م دانسته‌ندا به‌شدار به‌بو.

د. سه‌مه‌ود هه‌واله‌کانی ئه‌م سه‌فه‌ره‌ی به‌ فعه‌زی راوی، نوینه‌ری به‌عسی سه‌ر به
 سه‌ریا و، به‌ نوینه‌رانی حه‌ش، به‌ جیا گه‌را به‌وه، لای هه‌ره‌به‌کیان چه‌زی له به‌هانه‌ی هه‌نا
 به‌وه به‌ گه‌توگۆی به‌ تنه‌ای خه‌زان له گه‌ل به‌عس و، به‌لام ترسی خه‌باتی له به‌کیتی کرد
 بو به‌ به‌بانوی سه‌ره‌کی.

دوا‌ی ئه‌م سه‌فه‌ره، ئه‌تر د. محمود نه‌چه‌وه‌ به‌ی به‌غداد به‌لام په‌په‌وه‌دیشان هه‌ر نه‌به‌ری

بو. له بهمن ناتومید نه‌یون و، پروپاگانده‌یان یز کینلکی ریککوتن نه‌کرد. هندی له پیشمرگه‌کانیان، هم هیواپه، پشپان لی کرد پروه بی ترس له هیرشی بهمن نه‌گوران. روزی ۷ ی کانونی په‌کمی ۷۹ همیشه له دولی سماقولی پلاماری دان. سهد سلیم، فرمماندی هریمسکه و، شپته‌ی بولی، په‌کی له فرمماندی کمرته‌کانیان و، چمند پیشمرگه‌په‌کی که کوژان. نپتر نعه هیچ هیواپه‌کی په‌گفتوگؤ نه‌هیشتن.

دواتر حسک په‌په‌پانکی دریژ سرنه‌گرتنی گفتوگوه‌پانی راگه‌پاند. نو هیواپه‌ی هه‌پان بو په‌چاروسری سیاسی نه‌هاته دی و، نو واخسه‌په‌ی که له سره‌تاره هه‌پان بو، دهراره‌ی ناماده‌ی بهمن یز چاروسری سیاسی هه‌پنانه‌ی کیشی کورد و، ناماده‌ی په‌کیتی یز په‌دنگوه‌پونی، له تاقبگردنوه‌ی خریان دا ناراست دهرچو. هرچمنده نووان نه‌پانوت: «لم گفتوگوه‌دا نه‌گور هسومان، په‌تایه‌تی حسک و په‌کیتی، په‌کوره‌ی پونه‌په، بهمن نه‌هاته پیشموه». پلام نعه په‌هاته بو یز پاساودانی سرنه‌گرتنی گفتوگؤ‌که.

سرنه‌گرتنی نم گفتوگوه‌ی هر له سره‌تاره چاره‌روان نه‌کرا. لو کاتدا عیراق په‌هیز و جولانوه‌ی کورد لواز بو. ترازوی هیزی سیاسی و چه‌کنار ناهرامبره‌کی گوره‌ی تی دا بو. جولانوه‌ی کورد له ناو خوی دا ناکوک و ناتپا بو. پشپوران و پارده‌دوری نه‌بو. حسک پش هیزیکی سیاسی چه‌کناری په‌چوک بو، نه‌په‌توانی نوینراهی هم‌سرو جولانوه‌ی کورد بکا. به‌سپش ناماده نه‌بو، هیچ دسکوتیکی سیاسی راستمقینه په‌کورد پدا.

*

شفیق و قوره‌ی به‌رازه

رؤزی ۱۱ ی نای ۱۹۷۹ هیزیکی گوره‌ی حکومت هیرشیکي گوره‌ی نهری و ناسمانه‌پان کرد یز سر تاقی له پیشمرگه‌کانی په‌کیتی له گوندی قوره‌ی به‌رازه له دهشتی کویه. لم شه‌دا ۱۴ پیشمرگه‌ کوژان و ۵ پان په‌دپل گپران. له ناو کوژاوه‌کان دا: شفیق زاهیر، مه‌لود شینه، مارف، محمد‌محمد قادر، ناودیر عومر، نازاد رفیق نانوا، حمیز نپسراهم، نهنور نازهنی، قریاد فله‌وللا، جعفر سعید عباس، سعید تفتقی، عومر رفیق و، دو پیشمرگه‌ی سلیمانی ناویان محمد و شاکیر بو.

نعه چه‌زده‌په‌کی کارگور بو له په‌کیتی له ناوچه‌ی کویه، په‌تایه‌تی لو کاتدا که په‌هزی جیابونوه‌ی حسکوره، هریمه‌کانی پیشمرگه‌ پشپان تی کورت بو. له ناو نم پوله تیکزشه‌دا تاقی کادری پیشمرگه‌ی و ریکخراوه‌پان تی دا بو. شفیق فرمماندی پیشمرگه‌کانی کویه و، ناودیر کادری ریکخراوه‌ی کومله و حمیز کادری ریکخراوه‌ی بزوتنوه بو.

شفیق چواره‌مین کسی خوزانه‌پان بو لم ری پدا سر داپنی. زاهیری پاوکی و، توفیقی برای له شه‌دا کوژا بون و، رفیقی برای بهمن له سیداره‌ی دا بو.

شه‌ده‌که په‌ریکوت رؤزی پیش دهرچونی «عسوی عمام» بو. کارمده‌ستانی نه‌پشپارات ناگادار بون «عسوی» په‌ریگاوه‌یه. یز نوه‌ی دپله‌کان هر عسوی نه‌کون، له ناو سربازگه‌کی کویه‌دا هر پهنه‌پان گولله باران کرد بون.

*

کیتلی سیجن

سه‌دهام به بزمن، تیره که تازه بود به سرک‌زاری عیراق له نای ۱۹۷۹ دا چند «عمرو» یه‌کی دهرکرد. یه‌کیکیان «عمری عام» بو له گیراوه‌کان. هاوریکانی نیمه که له زیندانی نهر غرب بون له پشناد و، هندی لور کسانتی له «رده‌هی نیم‌دام» ی زیندانی موسل دا بون، به تابه‌تی دله‌کانی پیش‌مرگه، نازاد کران. بز نیمه نیمه هوالیکی زور خوش بو. کوملی کادری ژیر و تیگه‌بشتوی تیکوشهر له زیندان به‌رون، تین و تاویکی تازه‌بان نهدا به ریک‌خواه‌که و جولانوه‌که.

روژیکیان له بن دهراری به وشکه کله‌ک هدلچنراوی پاره‌گاکمان دا له بهر به‌روژکه خزم همگست بو، له پر یه‌کی سه‌لامی کرد، هیچ شتیکی تابه‌تی نهر سرنجی من رابکشی، به جوریکی ناسایی ولامم دایه‌وه. نو چا‌و‌روانی پیش‌وازی‌یه‌کی گهرمتر بو، وتی: «کوری باش تملی ی ناماناسیتوه؟» سرم هدلیری و باش لی ی رود بره‌وه، سه‌رم کرد عومیری سهد عملی بو. هستام باوشم پیا کرد و نصلار تولای یه‌کتریمان ماچ کرد. سهد عومیر پاسی کرد که هاوریکانی تریش به ریگاون و، بز توهی همسریان به سلامتی یگن هر یه‌کیان به ریگاپه‌ک دا هاتوه.

هاوریکانی زیندان، که دواپتر پیمان توتن: «کیتلی سیجن» یه‌ک یه‌ک و دو ده‌گه‌بشتن. فیره‌بون عهدولقادر و پاکیزی هاوریری و، داری شیخ نوری و نهرمینی هاوریری و رونایکی دهرگیرانی مه‌لا به‌ختیار و، ثاوات عهدولقافور و پرشنگی هاوریری و، نهرسلان و پنخشانی دهرگیرانی، ثوانش که سملت بون وه‌کو: عملی پچکول، چهار فرمان، نهمیر حسین به تنیا، گه‌بشتن. ثوانه خیزانه‌کانیان، له ترسی گرتن، له گمل خوبان هینا بو. نهمیش یه‌ک‌مجار بو نافرته بیسته نارجه‌ی سرکردایه‌تی. تا نو کاته ناوژنگ کوملکی داخراو بو بز پی‌وان، نهر نافرته‌تی تیکوت.

پلارکراوه‌کانی کومله تا ژماره‌ی چواره‌ی و، له پلارکراوه‌کانی یه‌کی‌تی پش «هوالنامه» تا ژماره‌ی چواره‌ی من سرپریشیم کرد بو. تا خزم لوی بوم نهمه‌بشت له روی ناوهرکوره و تاری بی پیز و، له روی نویسنه‌وه و تاری خواروخچی نی دا پلار یه‌کیتوه. هندی له هاوریکانی کومله نهمیان زور بی ناخوش بو، نهمانوست کومله و هوالنامه وه‌کو «نهری جیدار» ی قوت‌پخانه‌کان یه‌کین به همدانی خو فهرکردنی ثوان. نو ماوه‌ی من سفرم کرد بز دهره فرسه‌تیا هینا بو، به نارده‌ی خویان له هره‌وکیان دا توهی به بهر و به قلم‌کاتیان دا هات بو نوی بو‌یان.

مه‌لا به‌ختیار به نای «پارکی ناواره» وه، و تاریکی درزی له ژیر سهرناوی: «چند تیشکی، به سر هندی، لایمی خباتی کومله‌دا» له ژماره‌ی ششمی «کومله» دا نوی بو، پاسی به‌رون‌یه‌کانی خزی گیرا بروه سهارت به ریک‌خستنه‌وهی کومله و، دس پی کرد توهی خباتی چه‌کدار. هیرشیکی ناوه‌ختی کرد بوه سر سرکردایه‌تی پیشوی کومله، که دوانیان له سیداره درا بون و، ثوانی تریشیان تازه به تازه له زیندان نازاد کرا بون.

هاوریکانی تازه - نازاد که هاتنه شاخ و، تاره‌کی مه‌لا به‌ختیاران خورنده‌وه، زور دلگیر بون و، به کومله و تاک هاتنه لام بز گله‌ی. نهرسه‌لانیس له گمل گه‌بشتنی دا، سالار چو به گژی دا، نهمانه چا‌و‌روانی پیش‌وازی‌یه‌کی گهرمتر بون، راستیه‌کی

هندي لمو براده رانه وهكو حمزيان له چارهي پوره گان نهور، حمز شيسان ننه كړو له ناو
كومبله و پيشمرگه دا پياښان، لاپان واپو جيگهان پي ليژ نه كمن. بډ چاره كړوني نمه،
لمو روهو گلمهيم له سالار كړو، له ژماره حومتومي «كومبله» بش دا
رونگره نوره كسان نوس: كه لمو و تازه صلا پختيار بيروزي تايه تي خفته تي و هي
سر كړه ايه تي كومبله نيه.

له كورونووه فراوانه گاني پيشودا پيرامان دا بو: لمو ننداماني سر كړه ايه تي كه له
زندان دان، له پير نوهي به هوي خمتي سياسيوه گهراون، هر كاتي تازاد گران پينهوه
ناو سر كړه ايه تي. كورونووهي سر كړه ايه تي كومبله مان كړو همو نم براده رانسان پانگ
كړو، كه له كاتي خوي دا ننداماني سر كړه ايه تي كومبله بوون: فوره يون، عومير، عملي،
ناوات و، هر يه كيان كاريكي پي سپردرا. تا لمو كاته من خوم سر پرشتي ريكخواه
نهنپه گانم نه كړو، هموم پوره روي سهد عومير كړه وه. سهد عومير نم كاره گرنكي
پي كاريكي پچوك بو، به ناهدي كوروني كړو.

توانمي كوميتي هره كانيان پيك هينا بو، حمزيان له چارهي هاورياني زندان
ننه كړو، دواي گيراني شيسان پلا كرواوه كي ناو خريان له سر دور كړو بوون. تپستان كه
هات پونه نار شورشوه به لالوتوه به خپره اتيان كړو بوون.

توانمي له زندان ش تازاد كرا بوون، حمزيان له چارهي ننداماني كوميتي
هرمه گان ننه كړو، لاپان واپو، له كاتيك دا نمان مليان له ژر چهنوي بهس دا پوه،
نومان كاريان بډ شكاندي نمان كړه وه.

به كړه وه نم دو تالمه بوون به دو دسته:

توانمي له كوميتي هرمه گان بوون، خزيان به «خه تي شهيد نارام» داننا و،
واپان نيديما نه كړو دروزه به خه تي لمو ندهن.

توانميش له سر كړه ايه تي پيشوي كومبله بوون، خزيان به «خه تي شهيد شهاب»
داننا و، واپان نيديما نه كړو دروزه به خه تي لمو ندهن.

راسته گهيشي نوه بو هچكاميان خه تيكي واي دا نرشه بو نمانه شمري له سر
پكمن، لمو دو شهيد كه دو كسايه تي به ريز و خوشعوستي ناو كومبله بوون، نمان
ناوه گانيان بډ مبهستي خزيان له مملاتي ي ناو خزا به كار نهميان.

من كه نه له كوميتي هرمه گان و نه له كيتلهي سپن بوم و، له ناو كوپه گاني
نومان دا پشدار نهور، هوليكې زودم دا بډ نوهي نم له پك نه گه شتنيان چاك پكمن،
كلكي نهور، تا نه ات ناو كوپه گانيان، كه زودتر شمسي بو نه ك ناهيولوجي يا سياسي،
قولتر نهور. به كړه وه بوون به دو دسته جياواز.

*

بډ كورونووه گاني سر كړه ايه تي كومبله همو نمانسان پانگ ته كړو كه پيش
گيرانيان ننداماني سر كړه ايه تي كومبله بوون. دواي ماوه پك همويان كارواريان پي
سپردرا. كسيان پو كاره رازي نهور كه پي ي سپردرا بو، هنديكيان به تماني
نندامه تي م س و، هنديكيان م ع و، هنديكيان به تماني نندامه تي سر كړه ايه تي
په كيتي بوون، پشه كي نيمه له سر كړه ايه تي په كيتي دا به هموي ۷ جيگا بو، جيگاي
نور هموي تي دا نشه روهو.

* کزنگره‌ی نزهتمی پارتی

دوای تاشبه‌تال سامی سنجاری به موافقه‌تی مەلا مستەفا، پارتی له ژیر ناوی قیاده موه‌قده دا ریک خستوه. بۆ ئمو مەهسته سفیری ئه‌وروپای گرده. پاشان گوپزایه‌وه تورکیا. نه‌گهرچی هه‌مه‌یان له ژیر سه‌به‌ری مەلا مستەفا دا کۆپه‌وتوه به‌لام به‌ گوپه‌ری زووف و زهمانی ئه‌وسا به‌سی ریک‌خستنه‌وه‌ی پارتییان ته‌کره له سه‌ر به‌نجینه‌ی مارکسی و سه‌ره‌تا ریک‌خراوه‌یه‌کاتی: ناوه‌نده‌تی دیموکراتی، سه‌رگرده‌یه‌تی به‌ کۆمه‌ل و، ره‌خه و ره‌خه له خۆ گرتن.

تا ئمو کاته به‌ هۆی هه‌لومه‌رجی سه‌اسی ئه‌ران و، دووی خۆپانه‌وه له‌ کوره‌ستان، به‌نمه‌الی بارزانی نه‌یان توانی به‌ راسته‌وخۆ سه‌ر په‌رشی کاروباری حه‌زه‌که و، دانان و لاپه‌ردنی کادره‌گانی بکهن. زۆری نه‌ندامانی سه‌رگرده‌یه‌تی لاپه‌نگری مەسروه و، هه‌ندی له کادره ناوئێجه‌کان لاپه‌نگری ئه‌دیس هون، دوای روخانی شا که تیه‌ر به‌ تاشکرا و به‌ کۆمه‌ل هاته‌نوه ناو مه‌یدانی کاری سه‌اسی هوه، په‌وسته‌یان به‌وه هه‌هر، هه‌ندی گۆزین به‌ سه‌ر حه‌زه‌که‌یان دا به‌یه‌ن، له‌ گه‌ل قوتاغی تازه‌دا به‌گه‌رچی، سه‌ر له‌ نوی ده‌سه‌لاتی به‌نمه‌الی بارزانی له‌ ناو حه‌زه‌که‌دا قایم به‌کاته‌وه. بۆ ئه‌مه‌ش په‌وسته‌یان به‌وه به‌ر کۆنگره‌ به‌ستان.

له‌ رۆژانی ۴ - ۱۱ تشرینی دوهمی ۱۹۲۹ له‌ ئورده‌گای زیه‌وی سه‌ر به‌ ئه‌سته‌نی نازه‌ره‌په‌جانی شه‌ری له‌ ئه‌ران، به‌ نامه‌ده‌ هونی ۲۲۵ کس، کزنگره‌ی نوه‌می گرت. له‌ دوای نازاری ۱۹۲۷ هوه‌ ئه‌وه به‌کهمین کۆنگره‌ی به‌.

له‌م کۆنگره‌یه‌دا مەسروه «راپۆری سه‌اسی و عه‌سکری و ته‌نزیمی» خۆپه‌نوه. به‌اسی روده‌وه‌گانی دوای نازاری گرده، به‌ تابه‌ته‌تی تاشبه‌تال، به‌لام به‌وکی و به‌نمه‌اله‌که‌ی خۆپانه‌ی له‌ هه‌مه‌ر ئه‌ه‌لیک په‌راندوه و، ئه‌ه‌لی تاشبه‌تال و ئه‌و کارساته‌ی به‌ سه‌ر کورده‌ هات به‌، خسته‌ ئه‌ستوی ده‌سه‌په‌نده‌گانی مەلا مستەفا و، شا و ئه‌مه‌ریکا، له‌ راپه‌رته‌که‌دا ته‌لی:

«پاش ۱۹۲۷ به‌هینی پاش ریک‌گه‌وتنه‌که‌ی ۱۱ ی نازار.. هه‌مه‌مان توشی شه‌روو به‌وین و رۆژ به‌ رۆژ روخی شه‌ورشگه‌یرا به‌ته‌سه‌مان له‌ ده‌ست دا. له‌ جه‌اتی ئه‌وه‌ی سه‌ود له‌و سه‌رگه‌وتنه‌ وه‌رگه‌رتن و ریک‌خستنی پارتی به‌هه‌سه‌په‌نین له‌ ناو جه‌ماوه‌ر، ده‌رگای به‌ره‌للایی و قه‌وزا کراوه‌ر، وه‌ شتی ئه‌سه‌اسی که‌ بۆ هه‌ر شه‌ورشیک په‌وسته‌ له‌ به‌ر چه‌ر به‌. له‌ سه‌ر ئه‌طاتی په‌وه‌ندی ده‌روه‌ ده‌سه‌ان زۆر ئه‌ه‌سته‌یه‌هات کرا چ له‌ ژیر ضغطی روده‌او وه‌ چ له‌ ته‌زاین، به‌ تابه‌ته‌تی له‌ سالی ۱۹۲۳ - ۱۹۲۷..»

«پاش نه‌که‌سی ۱۹۲۵ زۆر کس راپه‌ان گرده له‌ مه‌یدان، په‌ش ئمو کاته به‌ هه‌مه‌ر شت رازی هون، به‌شه‌دار هون له‌ هه‌مه‌ر به‌ره‌رگه‌کان پاش یا خه‌راپ وه‌ ده‌وری به‌لایان هه‌به‌ر.. به‌لام پاش نه‌که‌سه.. به‌ هه‌مه‌ر چه‌وه‌یک هه‌ولیه‌ان دا مه‌سه‌ولیه‌ت به‌خه‌نه سه‌ر شانی ئه‌و و به‌س.. ئه‌بی بۆ تاره‌خ به‌یه‌ن که‌ بارزانی پاش سالی ۱۹۲۷ مه‌سه‌ول نه‌به‌وه له‌ زۆر ته‌خطاتی که‌ کراو زۆر شه‌ش ئه‌مه‌ره‌مانان که‌ له‌ ده‌وری ئه‌و به‌وین لی ی مه‌سه‌ولین.. به‌لکه‌و هه‌مه‌ر قیاده مه‌سه‌ول به‌وه و ئه‌مه‌ واقه‌ع و حه‌قیقه‌ته..»

«ئه‌سه‌اسی نه‌که‌سه نه‌ ته‌ه‌یا په‌لانی جه‌زائیر به‌. هه‌رچه‌نده‌ ئه‌م په‌سلانه‌ هه‌زه‌کی سه‌ره‌کی به‌، به‌لام ئه‌سه‌اسی ناوه‌خۆ ده‌سه‌ان ده‌وه‌کی زۆری هه‌به‌ر که‌ په‌لانی جه‌زائیر

سفریگیت. بهگومان مذهبستی نیمپریالیستی آمریکا و نوگمرانی له ناوچه، وه به تایهتی
رژیمی دیکتاتوروی شاهی روخار و رژیم فاشیستی بهشدا نموه بو که ناوی کورد به
رایجیاری باریانی و پارتی سر هلندماتموره.

«هر پدیک له نموه مسئول له پارسستی ترائی بارزانی.. نیمش روی پدیک
له نموه مسئولین له ترائی نموه، وه رویشان له سر ریگی بوی دانارین، شو ریگیهیی که
له هیچ زمانیک دا مسوومیی نهکرد له سر مائی کورد...»

چند مانگی بو واتمائی لاردنی ساسی همبو. بنمالمی بارزانی لی ی ناقابل بون.
له کاتی هلیژاردنی کومیتیی ناوهدی دا، بنمالمی بارزانی لیسته پدیکان ریگ خست بو،
به ناوی نموانی خنجان شهانوست. زوری نموانی قیاده موقهتیی تی دا نمبو. ساسی
نیموست، بز نموی جیگی له ناو کومیتیی ناوهدی دا به تمواری لیژ نییی، نمو دواتزه
کشمی له سردمی قیاده موقهتیدا له گملی بون، له کومیتیی ناوهدی تازهدا
هلیژیرد نموه. بنمالمی بارزانی تم مرجه پان لی قبول نهکرد و، نموه پان کرد به پسانو
بو لادانی شو و همو نموانی گومانپان له دلسوزپان نهکرد. کومیتیه پدیک ناوهدی
هلیژیرد رایحه جیگی رهزامندی خنجان بو. هوشیار زیاری، که خال و جیگی متمانی
مسعود بو، پدیکپان بو.

لم کؤنگره پدا:

- کومیتیه پدیک ناوهدی هلیژیرد را دلسوزی بی چمن و چونی بنمالمی بارزانی و،
گوراپلی تمواری فرمانه کانی بو.

- هلیژاردنی مسعود و نیدرس و، شو لیسته پدیک نمان دیار پان کرد بو بز
سرکرده پدیک حزب و، هلیژاردنی مسعود به سرزکی حزب له جیگی پاوکی، نمو
نموتی به تمواری چسپاند که تم حزبه هی بنمالمی بارزانیه.

- سرکرده پدیک حزب «ترائی بارزانی» کرد به چرای ریپازه کمی. به پی ی شو
«ترائه» ش همو کاری حلال بو بز خنجه میز کردن و دسگرتن به سر مه پدانی
کورد پدیک دا. بز نموش له پاتی نموی چاره ی سیاسی بز نمو دوکپشه به بدوزتموه که
توشی بوو؛ کپشه حدکا و، کپشه پدیکتی. له کوردستانی نیران شهری حدکای کرد
تا پشتیروانی نیران به دس بهینی، له دوژنای پدیکتی دا پارمندی پدا. شهری
پدیکتی کرد بز نموی شو ملوزمه له کوردستانی عیراق نمیلی.

پارتی به پارمندی نیران، سرلمنوی همو لاق و ناوچه و ریگخراو و، هیز و
پتالپونه کانی، له ناو شاره کانی نیران و له ناوچه سنوییه کان دا دوست کرده بو. پاره گای
مه کشیی سیاسی و، دزگا سرکرده پدیکانی و، نیستگای رادپوگی، له گوندی راژان له
تزیک ورمی دانا. به تاشکرا هارکاری له گمل نیران نهکرد دژی کورده کان.

نمندانمی پیشوی قیاده موقهتیه همو چون بز نمویا و، ساسی یش ماره پدیک له
نیران گپرا، دوا ی نمونی نموش چو بز بریتانیا. خزی له ناو کوره تایه تیه کانی دا، وای
پیشان تمدا له بر نموی له سیاسستی بنمالمی بارزانی، به تایهتی بهرامبر به کورده کانی
نیران، رازی نموه بزمه وازی لی هپانوی. راستیه کمی نموه بو: نموسا بنمالمی بارزانی،
چارهی ساسی نشوست.

دهیقید هیرست له ناوژەنگ

رۆژنامەوانی پەرتوانی دهیقید هیرست پەبامنیبری رۆژنامەی «گاردەهان» لێدندی له رۆژەهلانی ناوهراس، که له بیروت دانئەشت، سەردانێکی کوردستانی کرد و، بە سەر هەموو لایەنە کوردەهکان دا گەرا بو. دهیقید پێشتریش هات بو بۆ کوردستان و، زمانی عەرەبی نەزانی. چو بو بۆ ورمی بۆ بێنینی سەوانی پارێی سامی دی بو، لێو کاتەدا خەریکی کۆنگرەیی نۆزیم بو. دواي ئەوی چو بو بۆ دۆله تو بۆ بێنینی سەوانی حەسک د. مەحمودی دی بو.

دهیقید هات بۆ ناوژەنگ بۆ بێنینی سەوانی بەکیتی. بە رێکەوت مامجەلال ئەوی نەبو، چو بو بۆ بێنینی قاسلەر، له بەر ئەوه مەن بێنم. عەبدولمەزاق فەهلی یەش ئەوی بو. سەردانی بارهگای حەش بەشی کرد. لێو ناوه توشی دوو پێشمەرگەیی بەکیتی بو. هەندی پرسبازی لێ کرد بون دەهاری چالاکێ پێشمەرگە له ناو شارەهکان دا، هەردوکیان بەسی ئەوهیان بۆ کرد بو، که تازه خۆیان له چالاکەکی ناوشاری سلیمانی گەراونەتەوه. راستی ئەم هەوالە له د. مەحمود پرسی بو، بەکەسەر بە دۆزی خەست بوئەوه. شەو له لای ئەسه مایهوه. زۆری پرسباز کرد و، مەنیش پرسبازی زۆرم لێ کرد. ئەوی سەرئێجی دهیقیدی راکێشا بو، ئەوه بو، هەموو ئەم حەیزانە دۆی بەکەتری دوا بو. سامی دۆی بەکیتی و حەسک، د. مەحمود دۆی بەکیتی و پارێی، مەنیش دۆی پارێی و حەسک. پرسبازی سەرکەسی دەهاری هۆکانی ناوکی ناو حەیزە کوردەهکان بو. چەندی هەولم دا بۆی رۆن بەکەسەوه عەقڵی نەهیری.

دهیقید زنجیرههەک وتاری له گاردەهان دا له سەر جۆلانەوهی کورد و، له سەر گەرانەکی، بەلاو کردەوه.

*

کاری بەرهیی

هەولی بەکەختنی موعارەزەیی عێراقی کۆنە. سەرهتای حەفتاگان توج (التجمع الوطني العیراقی) دامەزرا بو. بەلام ئەمەش وەکو هەسێکی دەرهوهی ولات له سەر ئەمز دەوریکی نەبو. که بەکیتی بو بە ئێندامی توج، توج تێن و تاویکی تی گەراپهوه و، بە ئەسا بون شۆرشەکی کوردستان، له روی سەرکردایەتی و پیکهاتنی هیز و مەیدانی کارهوه، بەکەن بە شۆرشێکی عێراقی. رادپوکەیی بەکیتی ناوی ترا بو: «دەنگی شۆرش عێراق» و، چالاکەکانی پێشمەرگەکانی بەکیتی وەکو چالاکێ توج بەلاو تەگراپهوه. سەرکردایەتی توج، سەرکردایەتی مەیدانی بۆ جۆلانەوه که دانا، تەگەرچی ئەبو شەولی (جواد الدوش) و، ئەبو هوسەر (عونی قەمچی) له «الحركة العربیه الاشتراکيه» و، حازم (عبدالجبار الکبیس)، صەفاء (فەوزی راوی) و، ئەبو صەلاح (سەهلی عەلوی) و، هەندبکی تر له سەوانی بەعس مارههەک له ناوژەنگ بارهگایان دانا، بەلام راستیەکی ئەمه شتی رۆکەش و رۆالەت بو، هیچ کات شۆرشەکه بە کردەوه له هیچ رۆیهکەوه نەبو بە شۆرشێ گەلی عێراق.

دواي لێدانی حەش، زور له سەرکردەکانی رۆیان کردە ئەوروپای رۆژەهلان و، سوریا و لوبنان. پاش ئەوی ناتۆمبید بون له پیکهاتنەوه له گەل بەعس و گەرانەوه بۆ

بغداد، له کورونموه به کی کومیتتهی ناوهندی دا دروشمی روخاندنی رژیمیان ههنگرت و، کورتته داوای پیکهینانی «بهروی فراوانی هیزه عبراقیهکان». حشع خوی به تمنا لاواز بو، له بهر نموه پرویاگانده به کی زوری بو نهم بهره نه کرد و، له ههمو کورونموه و دانپشتنیک دا نییان وتمود. کارهدهستانی سوریا و پهمن و سمرانی فلهستینه کانییشان تی گه باند بو. هندی له هیزه نه توهه پرسته کانی عبراق، به تابهندی به عسبه کانی عبراقی سهر به سوریا لهواته حازم (عبدالجبار الکبیسسی)، حزبان له چاره شیوعیه کان نهته کرد. نهمانه له پنچینه دا به بهرپه وهری «تفتی کومونیسستی» پهرورده کرا بو، هاوکاری نهمان و کارهدهستانی عبراقیسی هات بوه بان.

* کومیتتهی ۴ قولی

ههوله کانی حشع له سوریا سهری نهگرت بو. سمرانی حشع له کوردهستانیش پهرودهوام بو، له سهر ههمان ههول و تهللا. له ههمو کورونموه دوکولیه کانیان دا له گهل په کیتی نهم باسهیان دوباره نه کرده بوه. سهره نهمان له ناوهراستی مانگی کانونی په کیمی ۱۹۷۹ په کیمین کورونموه ی چوار قولی: په کیتی، حشع، الحریکه الاشتراکیه العربیه (حاج)، حزب البعث العربی الاشتراکی - قباده لطر العراق (سهر به سوریا) کرا و، راگه باندنیک هاورهیشان دهر کرد. بهریان دا له دهمشق کورونموه به کی تر بکری. به نوینراپهندی په کیتی من دائرام که بهچم بو بهشداری له کورونموه کهی شام دا.

به کومهل به ری گهوتن یز تاوان یز نموهی له یوه بهچین یز سوریا، له حشع: مالا نهمه دی پانیخیلانی. له بهعس: نهمو صلاح. له حاج: نهمو شوقی و نهمو عومهر. له په کیتی: من.

له شام بهروزی حازم جیا بو له گهل بهروزی هاوریکانی له کوردهستان. کورونموه که نهکرا و، کومیتته که کو نهروه و، کاره که سهری نهگرت. له شام چهند جاری گهریم نهمه دم بهنی. ههروهها حازم.

سهری لوینانم دا. بیروت لهو کاتهدا به کردهوه له ژهر دهسلاتی فلهستینه کان دا بو. نایف حهواته، سهر کردهی «الجهبه الشعبیه» و، جورج حهیش سهر کردهی «الجهبه الديمقراطية» م بهنی. بهروزگانی په کیتی م یز باسکردن دهرهوهی ههلوهرجی ناو عبراق و، ههلوهرستی په کیتی له روداوه کانی تهران. مامجدهلال نامهی یز ههرو وکیان نوی بو، من نامه کاتم یز بره بو، کهچی ههرو وکیان زور به ناشکرا وایان دهرخست که باهریان به مامجدهلال نیه. کسه کزنه کیم بهر کورنموه که نلی: «بیز بزه وپیاو خوت به کوشت بهدی، نلی: به دهردی خورا مرده». بهچم سهر بو مامجدهلال نهمو چاکه بهی له گهل کرد بو، کهچی نهمان بهر جوره سهریان نه کرد و چاکه بیان نهدایهوه، جیاوازی بهکی نهموتیان له نیوان په کیتی و پارتی دا نهمدی.

*
ههر لهم سهرهوه دا چاریکی تر سهردانی نهمسام کردهوه. له کزنه گره بهک دا بهشدار بو، که خویندگاران ی کورده له نهمسا نهمانگرت.

بدفداد، له کویونوه پدکمی کومیته هی ناوهندی دا دروشی روخاندنی رؤسپان هنگرت و، کورته داوای پیکه پیکانی «بهری فراوانی هیزه عیراقیه کان». حشع خوی به تنها لاواز بو، له هر نوه پروپاگانده پدکمی زوری بو نم بهره ته کرد و، له هسو کویونوه و دانیشتنیک دا تمیان و تموه. کارمدهستانی سوویا و یمن و سمرانی فلسطینه گانشپان تی گه پاند بو. هندی له هیزه ته توه بهره سته گانی عیراق، به تایه تی به عصبیه گانی عیراقی سر به سوویا لوانه حازم (عبدالجبار الکبسی)، حزبان له چاره شپه عیبه کان نه کرد. نهمانه له پنچینه دا به بیرویه بهری «نمنتی کومیتهستی» پهروه کرا بو، هاوکاری توان و کارمدهستانی عیراقی هات بوه پان.

*

کومیتهستی ۴ قولی

هولده گانی حشع له سوویا سوری نه گرت بو. سمرانی حشع له کوردهستانش پهروه وام بو، له سر هسان هول و تقلا. له هسو کویونوه دو قوله گانشپان دا له گله پدکیتی تم باسه پان دوباره ته کرد بوه. سمره پام له ناوهراسنی سانگی کانونی پدکمی ۱۹۷۹ پدکمین کویونوهی چوار قولی: پدکیتی، حشع، الحریه الاشتراکیه العربیه (حاج)، حزب البعث العربی الاشتراکی - قیاده قطر العراق (سر به سوویا) کرا و، راگه پاندنیک هاونشپان دبر کرد. برهاریان دا له دبمشق کویونوه پدکمی تر بکری. به نویهرایه تی پدکیتی من دانوام که بچم بو به شداری له کویونوه پدکمی شام دا.

به کومل به ری کومین بز تاران بز نوهی لویوه بچین بز سوویا. له حشع: مولا نهمادی پانخیملائی. له بهس: نهر صلاح. له حاج: نهر شوقی و نهر عومر. له پدکیتی: من.

له شام بیروزی حازم جیا بو له گله بیروزی هاوویکانی له کوردهستان. کویونوه که نکرا و، کومیته که کو نهر بوه و، گاره که سوری نه گرت. له شام چند جاری کرم نهمدم بینی. هردها حازم.

سوری لوپانم دا. بیروت لو کاتمدا به کرد بوه له ژیر دهسلاتی فلسطینه کان دا بو. نایف حواقه، سر کردهی «الجهبه الشعبیه» و، جورج حبش سر کردهی «الجهبه الديمقراطية» م بینی. بیروزی گانی پدکیتی م بز پاسکردن دهرارهی هلو صرچی ناو عیراق و، هلو پستی پدکیتی له روداو گانی نهران. مامجدلال نامی بز هر دوکیان نوس بو، من ناصه گانم بز برد بو، کهچی هر دوکیان زور به ناشکرا واپان درخست که باوهریان به مامجدلال نیه. قسه کزنه کم بهر کویونوه که نلی: «بز بزده پیاو خوت به کورشت پدی، نلی: به ددردی خوا مرده». بچم سهر بو مامجدلال تو هسو چاکه پدی له گله کرد بو، کهچی توان بو جوهر سهریان نه کرد و چاکه پان نهدا بوه، جیا وازه کی نوتویان له نیوان پدکیتی و پارتی دا نهمدی.

*

هر لم سمره دا جاری کی تر سمرانی نهمسام کرده بوه. له کوزنگره پدکمی دا به شداری بوم که خویندکارانی کورد له نهمسا ته پانگرت.

*

له تيرمينالى فرۆگهوه بۇ چايرى ستور
 روژى ۱۳ ى شوپالى ۸. له گىڭ عومىرى حاجى عهيدوللا. سازاد گهيمشهينه
 فروگهخانهى مههراهاد له تاران. عومىر شىخموس و هاسوره گهيمشى هاوزهمان گهپشان.
 نىمان گيئيهان نهر تى پهرين و، نيمش گهلوپله گانى خزمان بهوان دا ناره. تيمه چونكه
 ئيزاي ئهراغان نهر ريگهپان نهداين برؤين. گلپان داينهوه خهريك بو سوارى فروگهپهكى
 ترمان بگين و رمواتى سورپامان بگننوه. د. فوناد ميعصوم نوو كاته نوينهوى بهگيتى بو
 لاي حكومهتى ئيران. پهلپنيان داويه ئيزاگهيمان لاي كارمدهستانى فرۆگهخانه بۇ داينين،
 پهلپنهكهيان به جى نهينا بو. گهچنلى زؤريان پى كردين. بو نهوى خزمان گير بگين تا
 كارهكيمان بۇ جيهيجى ئهيو ناچار بوين سىرو بليتى تازه بگين. پاش چند سعهاتى
 چاوهردانى ريگهپان داين بهيته ناو تارانوه.

*
 له ريگاي مههابادوه چويه گوندى بهوزان. نوو كاته له نيوان بهوزان و سنورى
 عبراق دا هينان و برهنى گهلوپل له برودا بو. له بهوزان و ناوزهنگ دو تيرمينالى گهپوهى
 ولاخى لى بو، هر بهكهيان به سدان نيوستى تى دا راگيرا بو.
 ئهوى ليرهدا من به «تيرمينالى ولاخ» نام بروده، له كوردهى كوزن دا پنيان وتوه:
 «چايرى ستور». نالى له شيرنامه به ناوبانگهكسى دا نهپرسى:

سهرىكى خزش له چهينى نار خانمقا بگما
 تاها ربهيمى ناهره، يا «چايرى ستور»!
 ئم دو وشهيه نيستا له ناو ولاخدار و كاروانچهكان دا به كار ناهيرين. چاير:
 نويله، بههانيندا، كه ولاخى تى دا راگيراوه. ستور: چوارپى، نيستا هر له وشهى
 «سگ و ستور» دا به كار نهپتى كه بۇ سوگايتى پى كردن ئهوترى.

*
 ولاخى بارههر: نىسب، نيوستى، كىر، گيا.. له كوردهوارى دا له زؤر كؤنوه
 گرنگيهكى زىانى هيوه. بۇ نيمهپش كه همو كات له ناوچه شاخاويه سهختهكان دا
 نهزايين و هاتويزمان نهگرد، بو بو به بهشىكى زهروى له پهيوستيهگانى زىانى رۇزانه و
 راپهراندنى كارهكافان. له بهر ئهوه نيمش له گىڭ ولاخ بو بوم به تاشنا و، شارهزاي
 هلسوكوت و، راگرتن و، پهيوستيهگانى بهبوم.

«ولاخ» له «نولاخ» ى مهغولى وهرگىراوه. بهم بۆنهيهوه هنندى وشهى مهغولى
 هاتوزه ناو زىانى كورديهوه، لهوانه: پاسا، قوناخ، چوك و به چوك دا هاتن، تامغه،
 تىشار، قىن، نوكىر، قهبتولا، ئورده، ئهبل، .. نىسه هيج عهيبىكى تها نيه. همو زمانه
 زندههگانى دنيا وشهى بهگانهيان وهرگرتوه و، له زمانهكهيان دا تواندويهانهتوه. وهرگرتى
 وشه: پان بهكيسى ناسراو له نويسنهگانى دا وهى نهگرى، پان خىلك له نهفامى زور به

کار هېنان دا لايان نېمې به باو. له همدو حالت دا نېچته فرهنگي زمانه و، نېمې به مولکي نور زمانه.

*

نمې

نمې نېر و ماين مې، هميشه نرخبکي تايهتي و ريزکي تايهتي هېوه و، هېوني نيشانه ي پايه کوملايهتي خاوندگي يوه. په زوري بز سوار بون به کار هېنراوه. که گراوه به مې پارېدن نېتر پېيان وتوه: «پارگېر»، «پان «پارگېن» و، که خساندويانه پېيان وتوه: «پهخته» يا «پهغه».

نمې رسمن، که دايک و باوکي ناسراو يې. له نمې تر که دايک و باوکي نمناسراو يې پسندتړه. رهگزي عمرې له همدوان پسندتړه. په گورې رننگه کني به شې، کونته، کههبله، موحنهک ناو نمېن.

ماين «جوانو» ي نمې و، که يو په دو سال يې ي تلېن «نوما». تا ۳ سال هر به خېو نهگري، له هر نمې نېسقاني پرې پشتي هرگي هېلگرتني قورساي ناگري، نه پاري لي نمېن و نه سوازي نمېن. له سالي چوارم دا تلېن: «پشتي گرتوه»، نېتر خبرکي راهباني نمېن بز سوازي. راهباني زاتېن و شارزايې و حوسلې درېزي نمې. نمې «رېوت» و «نرمه غار» و «غار» و «لوقه» نهکا.

نمې ولاخېکي «پدک سم» و، نمې سې «نال» بکري، نهگېنا ژر سې برېنار نمې.

نمې «زين» ي لي نهگري. زين له چوم و تهخته و لېاه دروست نهگري. کاتي خزي به خشلي زېر و زيو رازاندويانه توه. بز زوت کړدنې له سوار بون دا «لغاو» نهگريته دمې.

نمې له «تويله» دا نېستې توه و، له «ناخوږ» دا «تالېک» ندرې. پېشيان وتوانه: «له نمې نېر، ناخوږ هېلته پستې» له پهاران دا که به کومل له لومرگا دا پېرېلا نهگري، يې ي تلېن: «رېوه» و، نمې خزمه تېان نهکا «مېتر». له نمناسنې کورې دا، نمې گې روستم ناوي «رېخش» و، مې خسروي پېروي «شېو پز» و، مې نېسامي عملي «دولبول» يوه، له چار نمې ناسايې دا هرېه کنيان هونرېکي هېوه.

پېشيان وتوانه: «سوازي نمې خېلک يې هر پېاده».

سالم له باسي خزي و نمې گې دا نمې:

خانه خوم ميوان نوازه، ورنه سېري پېاوه تي

دوشه کي خوم خاک و خزل و، سې راخېري نمې سم

شېشي سور پېان ورن خاليگمان داخ کمن به جوت

چونکه ژانان گره: من و نمې، له هر سردې هم

نمن و پارگېري کويت همدو بونې پشکم به خو

من بېنم دي خوراک و، نمې بېني دي کا

*

کمر

نیره کمر و ساکمر، بان وه کو پی شی نملین: گریه ریژ، نمیش بز بار بردن و سواری به کار هیناوه، به لام نساپ له نیستر و، نیستر له کمر بهریزتر بوه. پیشینان وتویانه: «له نیستر دابهزی سواری کمر بوه». عسره ب پیشینان وتوه: «مرکب الصالحین» چونکه بز سوار بون و دابهزین ناسانه و هیچ هونریکی ناوی.

کمر ولاخیکی «بهک سم» ه، سسی «نال» نهگری. پندیکی پیشینان نملی: «سم سسی کمره و، چنگ چنگی مهابسی، یاران لم کاره سمرم نملی»

به بهچکی کمر و نیستر نملین: «جاش». راستیه کمری زولیکی گمروهان لی کرده چونکه تم ناوه بان له خانیانی جولانوی کرده ناوه، له کاتیک دا جاشی کمر و جاشی نیستر به درزیایی میژو خزمتی کرده بان کرده و، کچی نموان زهره بان لی داوه. کمری لای نیمه چمند رسنیکمی هموه به ناربانگترینان: حساسوی، بهغداپی، قوروسی، له گمروهی لقلانمیان دا جیاوازن.

کمر به نالیکی کم دانگموی و، بهرگی ماندوبتی و برستی نهگری. کمر «جل» و، نهگمر خوشبوست پی «کورتان» ی لی نهگری. پیشینان وتویانه: «کمره که سمره بهماره، کورتانت بز دی له شاره» جل له کوزنه لهاد و پیره و، کورتان له پیره و پووش، دروست نهگری.

کمر له گمل مانگا و نیستر نهگریته «گمور» بوه. له گمل نموی کمر، له لای کرده، به نموی دهبنگی دائمیری، کچی له پندی پیشینان دا جیگه بهکی تابهتی همبه. بز گموجیتی نملین: «کمریکه به چوار پی نموی» و، بز هملپهرستی و پی باری نملین: «کمری نار جیگایه، کمال له هرده بهر نملی». بز بهلگی پشت گوی خزان نملین: «کمر لی ی ناپرسی: کمرت به چمند»

پیشینان وتویانه: «کمریکم دا به کمری، سندان له پنا گوی ی دوی». هردها: «کمر له گوی گموتوه و، کونده له گوی دراوه؟». هردها: «کمر باره کمری تفنگ پی گورگ هر نیمخوا». هردها: «کمر به کاروان قلمو نایی». هردها: «کمری به پارهی بهفر بگردری، له ناوا نمخنکی». هردها: «به کمر ناویری به کورتان شیره». هردها: «کمر نژ بهری ددش نملی». هردها: «به بونی کماپوه چو، کمریان داخ نهگرم». هردها: «کمری خزمه و گوی ی نال نهکم».

نالی له پاسی کمره کمری دا نملی: هدی کمرنکم بو، چ پمیکمر؟ تمیکمری همراز و لیز سپنه پان و، موجه کورت و، شانه بهریز و، گوی درژ له دوا بهیتی دا نملی:

چمند پیم خوش بو زوانی حالی دهیوت «نالیبا» هردهو چهوانین، نهتو گوی کورت و نمیش گوی درژ

*

نیستر

نیستر، یاره کمر پی شی نملین: «قساتر»، نژوکه زاووی ناکا، له نملیاسی «چاکردن» ی ماین دا له نیره کمر، پمیدا نملی، بویه پیشینان وتویانه: «له نیستر بان

پرسی: باوکت کی به ا وئی: خالم نسیسه». صداسیسی نم چاکردنه بزمیگی خوشه شتیگی له شایی گمته.

جاشی نیستر نهی ۳ سال له سوری بوستان تا «پشت نهگری»، نوسا له گملی خمریک نین بز نموی فیری بار هملگرتن هی. نیستر له نسیپ و له گور بهیتره و، بز ناویچی شاخاری نازا و به کاره و، زیاتر بهرگی بار و هورواز و ماندویتی نهگری.

نیستر ولاهیگی «بهک سم» ه، نهی سی «نال» بگری.

هندی نیستر دوی راهنانش له کاتی پارکردن و سوار بون دا به ناسانی مل نادا و هملته تیزی، «لغه» و «جوته» و «لوشکه» نهاویری، بهمانه نهوتری: «چموش» و، له هندی ناویچه «شموس». نیستری بهسند نهویه: هیمن یی، گونه لوتهگانی نش و سنگی پان و، نساچهگانی له بهک دور بی بز نموی له روشن دا له بهک نهدن. نو نیسترانهی قاچان له بهک نهدن پیمان نملین: «پهیزن» و بهسند نین.

بز زانینی جوانی و پیری نیستر سهری دهورانی نهکن، نهگر دانی کورت بی، پان سهر «خیری» کاتی لوس بوین، نیشانهی پسر بوئه، نملین: «شیله» ی پی نهساره، نهگر داندگانی تیژ و زیر بی و گرنجیبهگانی سهر دانی مابن، نیشانهی جوانیبه نملین: «شیله» ی پی ماره. ههر له بهر نهمهه پیشبان وتویانه: «نسیپی خهلاتی تمماشای دم و دانی ناگری».

بهرگی نیستر «کورتان» ه. کورتان بهر بهک له پوش نهناخیری، بز سواری و بز بار لی ی نملین. کورتان به «بهزوک» له پیشموی له سنگ و، به «پالو» له پشتموی له بن کلکی و، به «سهر پالو» له خواروی موردهی پشتی و، به «تنگه» له بن وزگی قایم نهگری. «قهیاسه» یش کورتانهگهی پی توند نهگری. بهزوک، پالو، سهرپالو، تنگه و قهیاسه، له چیری نومی پانی وهگو پشتین پان «کژو» دروست نهگری.

بز زوتکردن و بهستنه و راکیشانی «رهشمه» یا «هوسار» نهکنه ملی. نهگیرنوه: بهکی له شپهگانی بهرزنجبه باندیکی جمردهی همبه درویشهگانی خوی پی روت کردوتوه. درویشهگان، نهپانیراوه به ناشکرا به شیخ بلین، له حلقهی زیکردا، بهم بوندهوه، وتویانه: «مایهکنت بردهم، رهشمهگم بهرژ! درویشی خوتم روتم مدکهرژ!»

تورهگه بهک نهکن به کورتانهگهی دا کا و جوی تی نهکن، له کاتی برسیتی دا نهیکنه ملی سهری تی نهفا و نملوهی، پی ی نملین: «جورک».

بز جوانی «سهرکملله» ی بز نهکن که به «کوژدکه» و «سورو» و «گولنکه» نهپرازینتوه. «زنگوله» نهکنه ملی. زنگوله سهرهوی نموی دنگیگی خوش بز ولاخهکه دابین نهگا، له کاتی ون بوئی دا له دهشتوه در پارمیتی خاوهنهگهی نهدا بز دوزینموی.

به «سندم» «پهوند» ی نهکن و، به «میخ زنجیر» نهیبهستنهوه.

زورچار له نعلیاسی بار هملگرتنی زور دا، پان له نعلیاسی گوی پی نندانی خاوهنهگهی دا، سهر بهراگهی پشتی نیستر بهنبار نهی و، بهینهگهی قول نهی، نملین «ناوکهرژ» بوه. رهگیگی ناستور له ناو لوتی دا پهیدا نهی نملین: «کهرسمه» ی دهرکروده. ناتوانی باش هناسه پدا. به چوقهگهی تیژ نهپرن و چاک نهیبهتوه.

سج، گمنه، گوهله و کرتو، جروجانموی تر به پیستی نیستر دا نعلوسی و، تهپوتوفی زودی لی نعلیسی، به «رنهک» که جهورکه له شانیه له ناسن دروستکراو

نیکریان و، نیشوریان، جانموره گانی لی نه گمنوه.
 پیشیان وتو نه: «کمر چو بز پمغا بو به نیستر»
 شیخ رزا له پاسی نیستره کی دا نلی:
 مهر به سد مننت هفتادی نیسترکی روت و قوت
 دست و پا بست و سفتت، نمناسی هیره ک عننگمروت
 له بهتیکمی تری دا نلی:

شیخ لغتاهی مہبترم رژیگ به حوججنت لی ی نوی
 کلکی دهرینا له بن نینجا به ناستم گری ی بزوت

*
 گا

گا بز نیر و مانگا، یا چنل بز می. بدکی له ولاخه به ترخه گانی ژانی مرؤف بوہ.
 بز جوت و گبره و پاربردن، به کاربان هیناوه. که پهریش بوہ گوشته یانه توه گوشته گمان
 خوراده. نو سرده سسی جاف روهند بوہ، به زوری گای له پانی کمر و نیستر بز بار
 هملگرتن به کار هیناوه.

گا وهکو مهر و بز «دوسم»، «کاویژ» نهکا.

گوبره که، یا گزولک، پاشی له شیر برانوهی نیره کی نیسی به «نژون» و میسه کی
 به «نژون»، و، نیون له سالی سیم دا نیسی به «پارین»، و، نینجا «جوانه گا». گزولک تا
 پی نه گات چاودیری و مانتونونکی زوری نوی. پیشیان وتویانه: «تا گوبره که به گا
 نه کی، خورینی خزت به نار نه کی». گا رزوانه به کومل تهری بز لومو، پی ی نلین:
 گا گل، یا گاران. پیشیان وتویانه: «گا له گا گل به جن بینی، شاخی خزی نشکینی»،
 هیره ها: «گای له گا گل دا نیه و، پی ی پفر برودینی»، هیره ها: «دو گا له دولیکا
 نه گمر رنگی بدک نه گرن، خوی به کتری نه گرن». نوی چاودیری گاران نهکا پی ی نلین:
 «گاران».

بز پی ناگای نلین: «له گوی ی گادا نوستوه»، و، بز نغانی و نشاره زایی نلین:
 «گا به گونا نمناسی»، و، بز تیکچونی کاروباری ولات به هزی خراپیی گهوری ولاتوه
 نلین: «خدتای گای بنهیا»

*
 حمیران له سالیک دا ماوه بدکی «پاریکراو ناروزی» «جوت گرتن» ی هه به، لو
 ماوه پدا:

ساین و ساکمر به «تلقب و فال»، و، مانگا به «کمل»، و، دپله سگ به «پا» و،
 پشیله به «رشمه»، و، مهر به «پران»، و، بز به «تهگه» نیسی.
 بز نو گسسانداره «ناوس» اتنی بدک یا دو به چکه بیان نیسی «زاین»، و، بز نو
 گیاندارانمی له دو به چکه زیاتریان نیسی «تره کین»، به کار تعیشی. بز نونه:
 ساین، مانگا، مهر، بز... نغزی. پیشیان وتویانه: «مانگا به دزی کمل نه گری و
 به ناشکرا نغزی».

سگ، پراز، پشیله... نه تره کی.
 بز مرؤف «مردن» و، بز نو گیاندارانمی گوشته یانم خوروی «مردار» و، بز نوانمی

گزشتیان ناخوری «توپین» به کار نمی‌برد.

پیار نمیری. پیشینان وتویانه: «مردن مردنه، لنگه فرتی چیه»
مانگا، صغر، بز، سرشک.. مردار نمیتسوه. پیشینان وتویانه: «بز جگری
میری مردار نکاتسوه».

کمر، سدگ.. نه‌توپین. پیشینان وتویانه: «کمری دیز تزیینی خونی و زهری
ساحیسی نمیری، هرودها: «له کمری تزیو نه‌گمری نالی بکیشیتسوه»، هرودها: «سدگ
له قسباخانه نه‌توپین عومری به زایع نه‌چی».
نسب نمیلیتی، کمر نه‌میری، نیستر نمیرمینی، گا نمیزینی.

* گونگری چوارومی حدنا

به هوی هلمومرجی نالهای نیرانه حدکا له دامفراندمسوه تا سرکوتنی
شوشی نیران ۳ جار گونگری گرت بو:
گونگری یکدم له ۱۹۴۵ دا.

گونگری دوم له ۱۹۶۵ دا له گوندی سونی له پشدر (کوردستانی عراق) که
نوسا له ژیر دسه‌لاتی بازانی دا بو. نم گونگریه له پانی نموی ریزه‌گانی حیزب یک
بخا و، بیکانه دوزگایکی بکگرتوی خیمات له کوردستانی نیران دا، ناکوکبیه‌گانی نار
ریزه‌گانی تمکاندنوه و، پارچه پارچی کردن.

گونگری سیمم له ۱۹۷۴ دا له شاری به‌شداد. سمره‌ای ناکوکی شمسوی و
سیاسی و ریکخراوه‌یی، نم گونگریه ریزه‌گانی دیسوکراتی تا راده‌یک بکخستسوه،
کومیتسیدیکی ناومندی بکگرتوی هلموارد و، نوگانی ناومندی حیزبی بلاو کرده‌وه و،
په‌روندی له گمل رژیم به‌عس دا ریکخست...

گونگری چوارم له ۱۹۶۱ شوهاتی. ۱۹۸۰ دا له مه‌هاد گیرا.

هلمومرجی بستنی گونگری چوارم له گمل هی همو گونگریه‌گانی تر جهاواز بو.
- شوشی نیسلاسی رژیم شایه‌یی روخاند بو، به‌لام هیشتا به تهاوی دسه‌لاتی

خوی نه‌میسپاند بو، بز یکمیین جار نیران نازادبیه‌کی بی ویندی به خویوه دی بو.

- کساره‌گانی حدکا، دواي ده‌بان سال دور ولاتی و ده‌بده‌ری، گسراپونوه

کوردستانی نیران و، بو بون به هیزیکی دسه‌لاتداری گموری سیاسی، ریکخراوه‌یی،

چدنکار له کوردستان دا.

۳۱ نندام به‌شداری گونگریه بون، که نوینمیرمینی ۳ هزار نندامی حیزبی

نه‌کرد. بهر له شورش، همو کادو و نندامه‌گانی حیزب له عراق نه‌ه‌گیشند ۱۰۰ کس

و، له نوروپا به په‌نجه‌یی دست نه‌وسبردان و، له نار نیران دا له‌وش زور کمستر بون.

ژماردی نندامانی حیزب له نندامی روخانی رژیم شا و، دروسته‌ونی بزشایی دسه‌لات له

کوردستانی نیران دا، کتور و له چمند مانگیکی کم دا، وا زیادی کرد بو.

حیزب بز نموی له مملاتی ی دسه‌لات دا له گمل کومله و ریکخراوه‌گانی تر،

به‌سته هیزی هوره گموره و زالی کوردستان، همو جوهره کسبکی، بی گوی دانه راپوردی

سیاسی له وپیری چه‌پوه بز نمو پیری راست، له ریزه‌گانی خوی دا کز کرد پرووه.

گونگریه به راپورتیکی دریزی سکرته‌ری گشتی حیزب، د. نوره‌حماتی قاسملو،

دستی پی کرد. چند روزی درویش کیشا. هلمبرچی نائزوی کوردستان و نهران و کیشگانی. له ناو بیروای دانشتوانی کوردستان و نندامانی حدکاپش دا رنگی داپروه. ناکوکی له ریزهگانی دا له سر کیشی نایهتی و، جیوازی بیروا له شورشی نیسلاسی و، حیزی توده و، جوری بیروبردی حیزب و، جولانموی کورد... له ناو نندامهگانی دا ناشکرا بو. هیچ ریکخراویکی کوردستانی عراق. بز نم کونگره‌یه، پانگ نه‌کرا بو، هلمکو له راپورته‌کندا تاوانبار کرا بون به دسوبردانه کاروباری ناوخری کوردستانی نهران. کومیتهی ناوهندی هلمبیردراپروه، که تیکلاو بر له کسانیی جوراوجوری خاومن بیرواومر و هلمبستی جیواز.

*

له روزانی شعری کورد و پاسدار دا، یه‌کی له تاقمه چهپه‌گان جاریکیان وستیویان پردیکی رنگی مه‌هه‌باد - سهردهشت خراب پکمن، وه‌کو بهشی له هولی دواخستنی لشکرکیشی هیزه‌گانی نهران. پشممرگه‌گانی حدکا رنگیگان نندا بون و، دریان کرد بون. نوانیش وت بویان: «ئیسره خوتان داوای دیموکراسی ناکمن، نم کارهی نیسوه دژی دیموکراسیه». نوانیش وت بویان: «ئیسره دیموکراسی مان بز نهران داوا کرده، بز نهره خودموختاری».

د. قاسملو زور چار نم نوکته‌یهی به پیکننیموه نه‌گه‌رایموه. نه‌گه‌رچی خوری به هلمگری بیرواوجوری دیموکراسی دانغا و، زوری پاس نه‌کرد، زورچار تمبوت: «خرایترین دیموکراسی له باشترین دیکتاتوری باشتره»، به‌لام زور له هاوریکانی له ناو دهفتیری سیاسی و کومیتهی ناوهندی دا تاوانی ناکرووی و سه‌پاندنی بیرواگانی خویان به پال نندا و، ئیوالی هندی لم جیباونموه و وازه‌ینانانیمان نه‌خسته گهرندی نهر.

*

کۆبونموی سهرگردایهتی یه‌کیتی
له روزانی ۲ - ۱۸ ی مارتی ۱۹۸۰ کوبونموی کومیتهی سهرگردایهتی و، کادره پیشکوتوبه‌گانی یه‌کیتی کرا. نم کوبونوانه چمند خهلملیکی گونگیان له یه‌کیتی دا ناشکرا کرد که لایهتی ریکخراوییی و سیاسی و نایدیبولوجییان هه‌بو:

- کسسی یه‌کیم و، جوری بیروه بره‌نی یه‌کیتی و ده‌زگا سهرکرده‌یه‌گانی.
- جوری راگرتنی ته‌پایی سیاسی و نایدیبولوجی له ناو پاله‌گانی دا.
- جوری راگرتنی هاوسنگی له نهران پاله‌گانی دا.

یه‌کیتی له سهره‌تای دامه‌زاندنی دا «دسته‌ی دامه‌زینهر» ی هه‌بو که پیک هات بو له ۷ کس له دهموی ولات. نم ۷ کسه نوینمیرایه‌تی هیچ ریکخراویکیان نه‌نه‌کرد، هلمکو له سهر پنجه‌تی لیه‌وشاوه‌یی خویان ده‌س پیشکوتوبییان کرد بو بز دامه‌زاندنی یه‌کیتی و، له ناوه‌وی ولاتیش داوا له چمند کسپیک کرا بو دسته‌ی دامه‌زینهری یه‌کیتی پیک به‌پیان، نوانیش تا له شار بون نه‌پانتوانی بو کۆ به‌نموه، دسته‌ی دامه‌زینهری ولات دامه‌زینان و، ره‌وشونیکیی سیاسی، ریکخراوییی، پشممرگه‌یی یه‌کگرتو بز کارکردن له چوارچووبی یه‌کیتی دا دابنن. وه‌گو دو ریکخراوی جیواز و دابراو له یه‌کتری کاربان کرد بو تا هات بونه شاخ. له شاخیش نه‌پانتوانی بو ره‌وشونیکیی یه‌کگرتو دابنن، ههر لایه‌کیان بز خزی کاری کرد بو، بز ئه‌وی ناکوکسبه‌گان دواپه‌ن سهرگردایه‌تیه‌کی

دوانه‌بان بز کاروباری سیاسی و پیشمرگه‌یی دام‌مزراند بر، به تمامی گمراهنوی مام‌جلال و، به لاداخستی نمر گپروگرفتنانه.

تا کزبونوی برادوست په‌کیتی و شورده‌که سرکرده‌په‌تپه‌کی په‌گرتوی نهمو. له پیره‌وی نارخویش دا پاسی جزوی دروست‌کردنی و ده‌سلا‌ته‌کانی نه‌کرا بر، به جی هیلرا بر بز گمشه‌کردنی په‌کیتی و روداو‌ه‌گانی کموردستان. له کزبونوی برادوست دا، که به ناماده‌یونی نوینرانی بزوتنوه و کومله و مام‌جلال کرا، بریار درا سرکرده‌په‌تی په‌کیتی په‌گ بخری و، سرتیر هله‌پژیردی و مه‌کتی سیاسی له ۲ نوینری بزوتنوه و ۲ نوینری کومله، پیک به‌یتری. له کزبونوی برادوست دا ده‌سلا‌ته‌کانی نمر دوزگایانه دپاری نه‌کرا و، پیره‌وی ناوخو وه‌کو جاران بی دسکاری مایوه. به دوی نوه‌دا زچیره‌په‌ک روداو کمومان، سرکرده‌په‌تی په‌کیتی له بهر نوه‌ی همو رنج و تعلقه‌لای خزی بز هلساندن‌نوه‌ی په‌کیتی و شورده‌که تیرخان کرد بر، نه‌پتوانی بو لایینه (فتی) په‌کی جزوی پیوه‌نده‌په‌گانی نیوان باله‌گانی په‌کیتی و، دوزگا سرکرده‌په‌گانی: سرتیر، مه‌کتی سیاسی، کزیمتی سرکرده‌په‌تی، لقه‌کان، به جزویکی گولجاو له گمل پیوستیبه‌گانی شورش و بزچونی سرکرده‌په‌تی باله‌گانی په‌کیتی ریک پختنوه.

نم کزبونوانه نمر کپشو گپروگرفتنانه‌بان تعلقه‌دوه.

کپرونوه‌گان بی سسر و بهر بون. روزانه دپزه‌بان بی نمدرا بی نوه‌ی نعلجاسی باشی هسی. مام‌جلال راپورتیکی درزی نوسی بر، زوری کاتی کزبونوه‌که به خویندنوه و لیسدوانی نمر راپزوتنوه کسزرا. زور له نمدامسانی سرکرده‌په‌تی وروس به‌بون، له کزبونوه‌دا خویان نهدات.

*

عومره‌گان

به ریکوت چند کسی له‌وانی له دوزگا سرکرده‌په‌گانی په‌کیتی دا کاربان نه‌کرد. ناویان عومر بر: عومر مستفا و عومر عزیز له بزوتنوه، عومر عه‌بلولا و عومری سهد علی له کومله و، عومر شیموس له ختی گشتی. بز نوه‌ی نمد ناوانه له په‌کتری جیا پکرنوه، عومر مستفا په‌ کاک کاکان و کاک عومر و، عومر عزیز به حاکم عومر و، عومری حاجی عه‌بلولا به ملازم عومر و، عومری سهد علی به سهد عومر و، عومر شیموس به هومر ناو نهران.

نم ناره له په‌کچوانه هندی چار «نیشکال» و نوکتی دروست نه‌کرد. وه‌کو نه‌پانگراپه:

چارکیان، ۳ عومر پیکوه چوپن بز لیبا، په‌کی له لیبه‌گان که به ریز ناوی چند عومری به دوی په‌کا دی بر، وت بوی: به ۳ عومر ۱ عه‌لیبان دس نه‌کوتوه له گمل خزیانی به‌ین.

چاریکی تر، ۳ عومر پیکوه سردانی سفارته‌ی نیرانیان کرد بر له شام. نمر کاته نیوانی نیران و په‌کیتی ناخوش بر، نمان چو بون خوشی پکنوه. په‌کی له نیرانیه‌گان که ناوه‌گانی دی بون ۳ عومر به دوی په‌کا ریز بون، وت بوی: نمانه‌بان نارده بز باشکردنی په‌پوندی بان بز هیرشکودن!

*

نویسنده‌ی کومله که مدکتیمی سیاسی دا، وه‌کو خزی، سالار و جمنفر مانهو، عومردشخموس و کدمال خوشناو له پاتی خدتی گشتی، جمنال حکیم و عملی حمویز له پاتی بزوتنهو داتران. نندامانی مدکتیمی سیاسی له ناو خزان دا نه‌گولجاو بون. مدکتیمی سیاسی زورتر شتیکی روالبت بو، همنو کزبونوه‌ی مدکتیمی سیاسی همنو نچندانمیکی سرگردایمتی بشاردی تی دا ندرکه که لموی بوایه.

نماتنرانی ناو‌کوبیه‌کان چاروسر بکهن. ناو‌کزی له گدل رسول و بزوتنهو قولتر بو، به تابه‌تی دهرگای کوردستانی ئیرانیان بز کرا بوهوه، ناو‌کوبیه‌کانی ناو کومله‌پش تا نه‌عات ناخوشر نهبو.

*

روخانی شا بز نیمه مزگینه‌کی یه‌کجار خوش بو: لمو نابلوقه‌یه دهرچین که تی ی کموت بوین و، قولایه‌کی سترانچی مان بز دروست بو که نمان توانی هاتوچی پی دا بکهن و، پیوستیه‌کانی جولانوه‌کی لی دا‌بین بکهن.

*

یه‌کیتی ریکخراویکی فیدرالی بو له کاروباری سیاسی و پیشمرگه‌یی و دارایی و راگه‌پانندن دا یه‌کگرتو بو، به‌لام له کاروباری ریکخراوه‌یی دا، هیر ۳ ریکخستن سرگردایمتی و ریکخستنی تابه‌تی و داخراوی خزی همنو، هیر ریکخسته سره‌بخز بو. تا نم کزبونوه‌ی تمبیا کومله و بزوتنهو ریکخراویان له ناو ولات دا همنو، له دهره‌پش هیر یه‌کیتی ریکخراوی همنو، ریکخستنی کومله و بزوتنهو له دهره‌ی کم و چسوک و تازه له سه‌ره‌تای دام‌نزانندن دا بون. لم کزبونوانندا مام‌جه‌لال همولی دا سرانسری دزگا و ریکخراوه‌کانی یه‌کیتی بکاته دزگای ۳ فله‌چقانه: خدتی گشتی، بزوتنهو، کومله و، له همنو دزگاگان دا نم ۳ سه‌ریه خزی بنوی:

مدکتیمی سیاسی پیک پی له ۶ نندام: ۲ خدتی گشتی، ۲ بزوتنهو، ۲ کومله. کومیتیمی سرگردایمتی پیک پی له ۲۱ نندام: ۷ خدتی گشتی، ۷ بزوتنهو، ۷ کومله.

له‌ه‌کان پیک پی له ۴ نندام: ۱ خدتی گشتی، ۱ بزوتنهو، ۱ کومله.

له پیکه‌پنانی دزگاگانانی راگه‌پانندن، پیشمرگه‌یی، ریکخستن، دارایی دا و، له پیکه‌پنانی ههرمه‌کانی پیشمرگه‌پش دا همنان شیوه پیروی بکری.

بیگومان نواندنوه‌ی ۳ ریکخراوه‌یی له مدکتیمی سیاسی و کومیتیمی سرگردایمتی دا شتیکی پیوست بو، به‌لام له خوار نوبوه: دزگا، لق، همریم، تمنانت ناوچه و کهرت‌ه‌کان، گیسوگرفت و کیشمی زوری دروست نه‌کرد و، له مه‌پدانی کار پی کردن دا نعلجاسی خرابی نهبو:

۱. له پی سپاردنی کاردا سه‌ره‌تای لیوشایی فهرانمژ نه‌کاروه سه‌ره‌تای دلسوزی حیزه‌په‌تی، بان راستتر تاقمگری، نهبو به پیوانه.

۲. له هیر نوبی نم ۳ ریکخراوه له همنو ناوچه‌کان دا وه‌کو یه‌ک کادران نهبو، بوازی بز کسانانی هله‌پوست هه‌لنه‌خست، خزی به یه‌کی لم ریکخراوانندا هه‌لبواسی و، ریکخراوه‌کپش بز سه‌پکردنی خزی به‌گرتنه خزی و، به هق و به ناهق له سه‌ری هه‌ل پدانی.

۳. مونا فسه‌یه‌کی ناراستی له نهوان باله‌کان دا دروست نه‌کرد بۆ راکیشانی ئه‌ننام و دوست و، بۆ زمان دان له یه‌کتیری لای سکرته‌ری گشتی.

۴. یه‌کتیتی ووست و کاری له ده‌زگاگان دا نه‌نه‌یه‌شت و ته‌گه‌ره‌ی له خه‌یرایی راپه‌راندنی گاره‌گان نه‌دا.

ریک‌خه‌ستنی جه‌زری په‌سه‌ندی سکرته‌ر له گه‌ل مه‌که‌سه‌ی سه‌جاسی و ده‌زگا سه‌رکه‌ده‌یه‌کان و، هه‌ر ۳ ریک‌خه‌راوه‌ جه‌پاوازه‌که، یه‌کی له کیشه‌ قوله‌ چاره‌سه‌ر نه‌که‌راوه‌کان بو. په‌گه‌مان یه‌کتیتی په‌یه‌ستی په‌وه هه‌بو، کسه‌ی یه‌کسه‌ی هه‌بی، کسه‌ی یه‌کسه‌ی هه‌ج مونا فسه‌یه‌ک مام‌جه‌لال بو، هه‌مو لایه‌نه‌کان هه‌لیان بۆارد بو، رازی بون نه‌و بی.

له‌به‌دا په‌ننه‌ مه‌سه‌یه‌ک نه‌هاته‌ په‌شوه‌ له‌وانه:

نه‌گه‌ر مام‌جه‌لال به‌ نه‌نیا خۆی به‌ خاوه‌نی ریک‌خه‌راوی خه‌تی گشتی نه‌زان، نه‌وا نه‌یه‌ش وه‌که‌ سکرته‌ره‌کانی بزو‌تنه‌وه و کومه‌له‌ی لی دی، خۆ نه‌گه‌ر سکرته‌ری گشتی یه‌کتیبه‌، نای ته‌ر خۆی به‌ خاوه‌نی خه‌تی گشتی بزان.

مام‌جه‌لال سکرته‌ری گشتی بی، ده‌سه‌لاته‌کانی چه‌ و، چه‌ن په‌یه‌نده‌یه‌کانی خۆی له گه‌ل باله‌کانی یه‌کتیتی ریک‌ ته‌خا!

مه‌زۆنی رۆژه‌لاتی له‌ ده‌رونی خۆی دا جه‌زی له تاگه‌ری و ته‌سه‌تیه‌بده‌وه، نه‌یه‌ی کورده‌ی نه‌و زمانه‌ش نه‌و نه‌وانه‌ی شاره‌زای بون، هه‌مویان له‌م بابه‌ته‌ بون:

- نه‌ونه‌ی کورده‌ی: مه‌لا مه‌ستفای بارزانی.

- نه‌ونه‌ی عه‌ره‌یی: جه‌مال عه‌به‌دولناصه‌ر، عه‌به‌دولکه‌ریم قاسم، حافه‌ز نه‌سه‌د، نه‌مه‌سه‌د هه‌سه‌ن به‌که‌ر، سه‌ده‌ام هه‌سه‌ن.

- نه‌ونه‌ی جه‌یه‌انی: سه‌تالین، ماوتسه‌تو‌نگ، ته‌تۆ، کاسته‌رۆ...

مام جه‌لال چاره‌ی له‌ مان، به‌ زۆری چاره‌ی له‌ نه‌ونه‌ کورده‌یه‌که نه‌کرد. نه‌وانه‌ی له‌ ناو یه‌کتیتی دا کسه‌یه‌ی نه‌وه‌ به‌ هیوا‌ی دامه‌زواندنی شه‌یه‌یه‌کی نه‌ی بون له‌ داره‌شتنی په‌یه‌نده‌یه‌کانی ناوخۆ دا، به‌ تابه‌تی نه‌و جه‌وره‌ په‌یه‌نده‌یه‌ی مه‌لا مه‌ستفا له گه‌ل سه‌رانی پارتی دامه‌زواند بو، به‌ لای نه‌مانه‌وه، یه‌کی بو له‌ هه‌ سه‌ره‌که‌یه‌کانی لاره‌ز کردنی پارتی و ده‌سه‌لاته‌کانی و، له‌ نه‌فهام دا ناشه‌تالی پارتی و شه‌وش. نه‌م دو جه‌زۆه‌ نه‌یه‌شکردنه‌ جه‌پاوازه‌ زۆری کاتی ناو سه‌رکه‌راپه‌تی به‌ شه‌تی په‌یه‌ده‌وه نه‌گه‌شت، نه‌مانه‌یه‌ست شه‌یه‌یه‌کی گونجیاو به‌دۆنه‌وه.

مه‌که‌سه‌ی سه‌جاسی و، ده‌زگا سه‌رکه‌ده‌یه‌کانی ریک‌خه‌ستن، په‌شه‌مه‌رگه‌یی، راکه‌باندن، دارایی، په‌یه‌نده‌یه‌کان.. هه‌هون و به‌ نه‌ندامانی ۳ ریک‌خه‌راوه‌که‌ی کومه‌له، بزو‌تنه‌وه، خه‌تی گشتی، په‌ر گه‌ر بونه‌وه.

من هه‌سه‌شه‌ په‌یه‌نده‌یه‌م له گه‌ل مام‌جه‌لال باش بو. هه‌سه‌شه‌ ریزی زۆری به‌ر و بزه‌ونه‌کانی منی نه‌گه‌رت، به‌ ده‌یه‌یه‌ی ته‌سه‌نی ده‌یه‌ی براهه‌تسه‌مان له هه‌ج بۆنه‌ و کات و شه‌یه‌یک دا به‌ گه‌ر من دا نه‌هات بو. زۆر جه‌بار به‌ر و بزه‌ونه‌کامان ده‌ی به‌ر و بزه‌ونه‌ی یه‌کتیری بو به‌لام هه‌رگه‌یه‌ ده‌مان له یه‌ک نه‌گه‌راوه. له یه‌کتیری عاجه‌ز نه‌یه‌ن، زۆر په‌یک نه‌هاتینه‌وه.

نه‌ندامانی سه‌رکه‌راپه‌تی هه‌ر هه‌مویان له پاشمه‌ گه‌یه‌یان له مام‌جه‌لال نه‌کرد و، ره‌خه‌به‌ان لی نه‌گه‌رت، به‌لام زۆری گه‌یه‌یه‌کانیان له سه‌ر شه‌تی په‌چوک و تابه‌تی خۆبه‌ان بو،

وهكو: ریزی نەگرتون، له هەر چاوی خەلك لیبان توره بوه و شكاندونی، حورمهتی رشی نەگرتون و چۆنوه به ژوبان دا.. سهرانی كۆمهله چهند جاری له كۆبونوهی تابهتی خویان دا تم پاسهپان نهكردوه و، داوایان له من نهكرد له گهلی پاس بكم و، چارهپهکی بێ بڵۆزینهوه. زوریان نهیانوت: «ئێرکی قورسی شۆرشهكه له سهر شانی نهسهپه، له ههسرو لایهنهكانی كه زیاتر قوربانی ئهدهین، به ژمارهی كادر و پشیمهرگه له ههموای زووتین.. بۆچی نهعه له مامجهدلال قهبول بکەین؟» كچهی ههسرو جاری كه پاسهكهم نهكردوه و له گهلی نهبو به ناخۆشیمان، خاوهنی گهلیی و رهنه له پاتی ئهوهی پشتیوانی له من بکەن، نهون به ناوێكهم له بهینی من و مامجهدلال دا.

من زووم بهر لی كرد بوهوه، له گهگ زوو له هاوڕێكانم گفتوگۆم كرد به چارهپهك بۆ تم كیشهپه بۆزینهوه، نهتانیته ئهوانهی خهتی گشتی پش، وهكو عوهسرو شهخوس و د. فورتاد معصوم، ههمان رهبان ههبر. چهند جاری له گهگ مامجهدلال قسم كرد كه جووی سكرتاریهتكمی بگۆزین به پهکی لهم دو شیوه حوكمرانییهی له دنیادا ههیه: شیوهی سهروكایهتی وهكو له ئهمریكا ههیه، یان شیوهی پارلمانی وهكو له ئهوروپای رۆژئاوادا ههیه.

شیوهی سهروكایهتی، سهرۆك یارمهتیدهركانی خۆی بۆ كاروباری پشیمهرگه، راگهیهاندن، دارایی، كاروباری پهنهتی دهرهوه... ههلهشپهری. نهتانه كۆبونوهی دهرهپان نه بۆ بهراردان له سهر كاروبار ههلكو سهرۆك ههلیانتهشپهری و سهرۆك ئهركهكانیان دپاری نهكا و، ههر له بهردهمی ئهوش دا لپهرسراو نهین. له پاتی ههكتهمی سیاسی دهرگایهکی لهو پابهته بۆ خۆی ههلهشپهری و، له ههمان كات دا، له پاتی كۆنگرێس، كۆمیساری سهركردهتی نهی، تیهكلاو له ههر ۳ ریهخراو، كه ناو بهناو كۆبونوه نهكا بۆ دانانی سیاستی گشتی و لپهرسپهوهی كارهكانی سهرۆك.

شیوهی پارلمانی، سهرۆکی وهزیران دواي پرس و را له گهگ هاوڕێكانی نهتاندانی نهخوسهتی وهزیران ههلهشپهری و، نهپانهخته بهردهمی پارلمانی بۆ وهگرتنی باوهر. نهخوسهتی وهزیران كۆبونوهی بهردوام نهكهن، بهرارهكان به زوهرهتی ئهوری. به تاك و به كۆمهله له بهردهمی پارلمانی دا لپهرسراون. مامجهدلال سهرۆك و، ههكتهمی سیاسی نهخوسهتی وهزیران و، كومیتهی سهركردهتی پارلمانی، بی.

مامجهدلال پشیمارهكانی بی ناخۆش بو، ههچبانی قهبول نهبر، نهپهست وهكو خۆی بپهیتهوه. وهكو خۆهشی مایهوه چونكه نهتاندانی م س و سهركردهتی نهپانهست توش بهرتگاری بێن له گهلی. عهبدولرهزاق فههلی ئهپوت: «پارتی حهیزهکی عهشایرپه بهلام به ئوسلوی عهسری نیش نهكا، بهكیته حهیزهکی عهسریه بهلام به ئوسلوی عهشایری نیش نهكا».

* یهكیتی و حدكا

نیوانی مامجهدلال و قاسطو و، یهكیتی و حدكا، له سهرتاوه به روالهت باش و خۆش بو، بهلام راستیهكهی بی باوهری و گومان لهم پهوهندهیدا ههبو. حدكا عیراتی به پشتیموانیهکی گهنگ دائهنا بۆ خۆی، نهپهست له بهر خاتری یهكیتهی یان ههچ ریهخراویکی تری عیراتی، دوستانهتی بهعس له دهس بهدا. ههر بهم ههیهوه، ههسرو نهو

کوبونونومی له نوروپا له سالاتی راپورودا له نسوان نویترانی په کبیتی و حدکا و، ریکخراوه کورده کانی تورکیا و سوریا دا کرا بز دامیزاتندی «بهره یه کی هارویشی کوردستانی» سوری ندرت، زور جار نویتری حدکا تگه بری لم کوبونونه نندا و، به بیانوی جیاواز نهینه هیشت بز پیشوه بهی.

دوای سرکوتنی شورشی نیران، حدکا په کبیتی پان تاوانبار تهر کرد بهوی دوستی و مرداره ته نار کارواری کوردستانی نیرانهوه. له شاره گان دا ریکخستنی دوست کرده و، به هاندان و پارمندی په کبیتی هر دوژمنایه تی حدکا، سازکا دامیزاوه. بیگومان نهمه راست نهمو خزیشیان نه پانزانی راست نهمه به لام کرد پریان به بیانو و، به نپشسته خوشمی ژیر دانیان، هر نه پانوت و نه پانوتوه. سازکا له لایمن په کبیتوه دانمیزوینرا بو، گوی ی له ناموزگاری و قسه کانی په کبیتی پش ننه گرت، بدلکو په کبیتیان به ریکخراویکی نه توهی نامارکسی و، هندی جبار به «په پولیست» دانمنا. به لام په کبیتی په پوندی باش و دوستانه تی له گمل سازکا و سرکرده کانی و، ملا شیخ عزیزدین و، همو ریکخراو و پیاوه ناسراوه کانی کوردستانی نیران دامیزاند بو. هروه ها له تارانش په پوندی باشی له گمل هندی له سرکرده کانی شورش و پیاوه ناسراوه کانی نیران دامیزاند بو.

راستبه کمی په کبیتی هولی زوری دا په پوندی باش و دوستانه له گمل حدکا دا پیزوینی، نهمش بیگومان نهمو به هوی دوراندنی دوستایه تی حکومتی نیران و، تا راده کیش سوریا، که پیوسته کی ژبانی بز په کبیتی همو. په کبیتی له نار بازنمی نابلوقه میکی به هیزدا بو. سنوری تورکیای لی گیرا بو، له سنوری عیراقوه نه پش توانی هاتوچز بکا، روخانی شا په کبیتی لم گمارویه دهرینا و، دهرگای جیهانی بز کرده وه. دوستانه تی له گمل حدکا نهمو به هوی داخستنه وی نم دهرگاهه، به لام له روانگی قازانچی نه توه پیه وه لامان واپو، که لمو سرده صدا کیشمی کرده له نیران دا، گرنکیه کی کارگیری پیدا کرده، نهمی همو کورد پارمیتیان پدا بز توهی نهم همله پان له دوس نه می و، مافه کانی خزیان به دوس بهین.

حدکا هملریستیان پرامهر په کبیتی دوستانه نهمو، کادر و پشمرگه کانیان راسپاره بو، کارناسانی بز په کبیتی نه کن:

- له کوز و کزونهوه کانی خویان دا و، له لای حیذب و ریکخراوه کانی که، دژی په کبیتی نندا و.

- له هر جیگایه کی دستیان پروشته به تنگیان به پشمرگه کانی په کبیتی هملشچی و، له هاتوچودا ریگیان پی ندرت و، چمند جاری بز سوکایه تی پی کردن چه کیان کردن.

- له هندی جیگا نوقته می گورگیان پرامهر نوقته می گورگه کانی په کبیتی دانا و، ناگاداری نوقته کانی په کبیتیان کرد که نایی له خاکی نیران دا پنکه دابنن. لمو کانددا گورگ دنیا سرچاوهی دهرامعت و ژبانی په کبیتی بو.

- کارناسانیمان بز لم نه کرد له تیزی کوردستانی نیران دا پنکه ی چه کدار دابنن و، چه کدار کز پکنوه و، به نازادی هاتوچز پکن.

- رسول مامند و پزوتنوه و، د. محسودیان هان دا بز جیاپنوه له په کبیتی و، به چه ک و پاره و کارناسانی پارمیتیان دان.

چند جاری مامجملال نامدی بو د. قاسملو نوسی و، نویهرانی په کیتی سردهانهان کرد و، مامجملال خویشی چو یز دهنهپیان، نمانه پیروندی دولتی باشتر نه کرد، هتا جمنگی ۳ مانگه دمنی پی کرد و، هیزه گانی تیران، هیزه گانی حدکا و ریکخراوه گانی تیران له زوری ناوچه گانی کوردستان راونا بهرو سنوری عسیران، یز نزدیک باره گانی په کیتی.

*

بز چاک کرده نی پیروندی دولتی په کیتی دسته به کی نویهرابه تی پیک نهنا له: عوممر شیخ موس، عوممری حاجی عهبدوللا، جهمال حدکیم، شازاد صائیب و من. له مانگی نیسانی ۱۹۸۰ دا په کومل به ری کتوتین یز سردهشت. هر له سردهشتهوه نیتر خومان کرد به میروانی حدکا. دوی نموی شوپک له سردهشت ماینبوه یز روژی دواپی بهری کتوتین یز مههاباد. له مههاباد کوشکیکی شاهانه له نزدیک پنداری مههاباد بهرو لوی داپان پزاندین.

گفتوگرگانان دستی پی کرد. له لایمن حدکاوه: د. قاسملو، مهلا عهبدوللائی حدپاکی، مستعفا شملاشی و چمند کسبکی که پشداری کزبونوه کان نهون. نیمه له قسه گانان دا ویستان چمند مسئله به کیان یز روون پکه پنبوه:

«نیمه هیچ هیزه کی راسته مقینه ناپننیم یز نمو ساردیبهی له پیروندی دولتی په کیتی و حدکا دا همه و، هاتوبن یز نموی هوزگانی پنبه پکین و، قونانگیکی تازهی دوستابه تی و هارکاری دمن پی پکین و، له لای نیموه سنوریک یز نمو دوستابه تیه نیه به جی ی نهیلین نیوه دپاری پکین»

وقان: «نیمه کورد له تیران دا هلیکی میژویی یز هلیکوتوه، ناوونایانگی حکومتی تیران به تابه تی دوی داگیر کردنی سفارته تی نمویکی له دنیا دا زور خراپ بو. حکومتی تیران دابراه له دنیا. زوری ناوچه گانی کوردستانی تیران و شاره گرنه گانی نازادن و، دسهلاتی حکومتی تارانیمان تی دا نعاوه، عسیران زور به توندی دزی رژیم تازهی تیرانه، نه توانی کسلکی لی وهن گیری، کورد نه گو حکومتیکی کانبی تابه تی به خوی دابمزینی و، هلیژاردنیکی گشتی پکا یز پکینانی نه نموندی کوردستان و، داووه مزگای راگه یاندن (دهزگای رادیو، تلفنزیون، روزنامه) و جمنگی (لشکری نیزامی) دابمزینی، نیمه ناماده بین شورش له کوردستانی عسیران راهگرن و، همو توانای خومان هی پشمه رگه پی و سیاسی و ریکخراوه پی و راگه یاندن، نموی له شاخ و نموی له شار هسانه، ترخان پکین یز خزمه تی نمو هنگاوه، بی نموی چاوهروانی هیچ پاداش و دسکوتیک بین.»

د. قاسملو زور چار باوهری جیددی خزی له قالیی گالتهدا دهرنهری، به پیکمینموه ونی: «دپاره نه تانبوی کیشه و گیروگرفته گانی خوتان له کوردستانی عسیرانموه بهینه ناو کوردستانی تیرانموه!»

نم پشینباره بان پستند نه کرد، گیانی «تیرانی بون» له بیبری سراتی حدکا دا بهیتر بو له گیانی «کورد بون». حدکا خویان به تاکه پیشروی یزوتنموی کورد دانمان له کوردستانی تیران دا، نه یانویست نیمش نمویان یز به سلینین. چوپنه سمر بهاسه گانی تر. هولیکسی زورمان دا به دگوماسیه کانبان دهراره ی

پارمه‌تیدانی سازکا دژی نموان و دمس ووردانه کاروباری کوردستانی تیران برهوشینوه. بز
هاوکاری دولتی چند سهره‌تایه‌کمان دانا که نیتر سالانی دواپی له سبری روشتین.

*

سدهفیری مامجه‌لال بز دهره‌وه.

مامجه‌لال له مایسی ۱۹۸۰ دا چو بز تاران. زیاتر له مانگی مایه‌وه. لئو ماوه‌به‌دا
گه‌وره کاره‌ده‌مستانی تیرانی بیتی. ههر له تارانوه ناگاداری کردین که هندی کاری
پسوست هاتونه‌ته پیشه‌وه، تهی بچی بز شام به‌لام زندی پی ناچی نه‌گه‌رسته‌وه. لئو
ماوه‌به‌دا کاره‌ده‌مستانی سپای پاسداران بیروزیان به‌واسهر مامجه‌لال خراپ بو. مامجه‌لال
سیانزه مانگ له شام گیری خوارد نه‌توانی بگه‌رسته‌وه.

*

ناوژی

ههری ۷ ی باله‌ک به‌کی له ههرمه چالاکه‌کانی به‌کستی بو. ناوچه‌که‌یان به
تواوی راگو‌یزرا بو، هیچ ناوه‌ان‌بیه‌کی تی دا نه‌بو. زلز له پیشمه‌رگه‌کان بو حسانه‌وه یا
تداوی یا کاروباری پسوستی خویان نه‌چون بز کوردستانی تیران.
نهمسد سوزار، فرم‌مانده‌ی کفرتی گه‌لاله‌ی ههری ۷ چو بو بز تیران.
چه‌کداره‌کانی پارتی که له ناوچه‌ی خانه پاره‌گایان هبو، له گه‌ل کوره‌کمی دا، گرت بو‌یان.
نهمسد هیچ خراپه‌به‌کی به‌واسهر پارتی نه‌کردبو، هیچ تاوان‌یکشی نه‌بو، جگه‌ لئوی
پیشمه‌رگی به‌کستی بو. له ریگای نهمس‌نوه‌وه هه‌ولیان دا‌بو، به‌ری به‌دن، سودی نه‌بو.
پیشمه‌رگه‌کانی ههرمه‌که به‌ موافقه‌تی نیمه‌ چونه سهر هیزیکی پارتی له نزدیک سریشمه
له ناوچه‌ی گه‌لاله ۲۴ کس‌یان لی گرتن. هه‌ولوی هه‌ندیکیان به‌ردا بون و ۱۵ کس‌یان
لی گل دا‌بونه‌وه و، به‌ گیراوی ره‌وانی لای نیمه‌یان کردن له ناوزه‌نگ. پارتی پاره‌یان لی
هستا و، گه‌ه‌یان گه‌پاند بوه لای حشع. ههر لئو ماوه‌به‌دا له دزلی یش له لای مه‌روان
شهریک له نیوان حدکا و پارتی دا بو، چند پارتیه‌ک گیرا بون. نم دو روداوه هیچ
به‌ه‌ندیه‌کس‌یان له گه‌ل به‌ک نه‌بو. له دو ناوچه‌ی دور له به‌کتری و، له گه‌ل دو هیزی
چیاواز بو.

حشع کتوت به‌بته‌وه. لئو لاوه له گه‌ل حدکا و، نم لاوه له گه‌ل نیمه.

پاش گه‌تو‌گزه‌کی زلز له سهر نوه ریک کتوتین: نیمه گیراوه‌کانی پارتی به‌ر
به‌دن. پارتی یش گیراوه‌کانی به‌کستی به‌ر به‌دن. گیراوه‌کانی پارتی ۱۵ کس بون،
گیراوه‌کانی به‌کستی ۳ کس بون. نهمسد سوزار و کوره‌کمی و، عه‌بدو‌لواحید باجه‌لان که
نمایش ههر له ناو تیران دا گیرا بو.

روژی ۲۹ ی حوزه‌به‌رانی ۸۰ نیمه هه‌مو گیراوه‌کاغان تارد بو لای حشع، تا نموان
ره‌وانی لای سرکرده‌تی پارتیبان بکمن و، گیراوه‌کانی نهمس وهرگرتوه و ره‌وانی لای
نیمه‌ی بکمن.

گیراوه‌کانی پارتی گه‌بشتنوه لای سرکرده‌تی خویان، به‌لام گیراوه‌کانی نیمه
ههرگیز نه‌گه‌بشتنوه لای به‌کستی. نهمسد و کوره‌که‌هان پاش چند حفته‌هه‌نوه‌به‌ره به‌ر
دا‌بو، به‌ر مه‌رجه‌ی تسلیسی عیراق به‌بته‌وه، ته‌وی ترش‌بان به‌ر نندا به‌ توهه‌به‌کی درو که

گواهی و مستوفی سوزگی پارتی بکوژی. حشع. ثم په‌مانشکینیبی پارتی به «روسی ریاضی» و رگرگرت. به سوکاپه‌نی دانغا بز هموله‌کمی و. هیچ ناره‌زایه‌کی له سر دهرته‌بری. نمسه فرتنه‌هک بو لور ناپویشانی حشع له نیوان په‌کیتی و پارتی دا شعلجاسی ندا.

* «علاقاتی امی»

په‌کی له رهنه‌کاتی عومری سهید عملی و. هاوریکانی تری که تازه له زندان نازاد بوون. له همر کزونه‌هه‌ک دا دوه‌پاره‌ان نه‌کردوه. نموه بو کوا: نیسه علاقاتی امی مان فراموش کرده و. هیچ هولیکمان نده‌او بز دروست کردنی په‌یوه‌ندی له گهل حیزبه شیوعه‌کاتی دنیا، به تابه‌تی حیزبی شیوعی سوزیشی و. چنین کریکارانی ولاتی سوسمه‌داری و. خنهایی رزگارخوازی گهلانی دنیای سوسیم. لیم پاره‌هوه زرد نده‌وین. پاسی هموله سوزنه‌کوتوه‌تانی خزمان و. گزوانی دنه‌امان نه‌کرد.

سهید عومر نو ساوه‌هه‌ی له زندان بو. دهنگواسی جولانه‌ه‌کاتی تفهوقای به وردی چاودیری کرد بو. ناری زرد له سر کرده و ریکخراوه‌کاتی له بهر بو. زورچار به‌خیلیم پی نه‌رد و. هندی چار له قسه‌کاتی من توره نه‌بو. به تابه‌تی که به‌گالتوه پاسی «۳ جزگاکه» م لی نه‌رسی. له سر دامه‌زاندنی «علاقاتی امی» زردیان پی داگرت. بز نو مه‌سته خزیان هندی له سرانی حشع یان به‌تی و. منیش بز نو مه‌سته سرده‌اتم کردن و. دواتر له حوزه‌برانی A. دا نامه‌ه‌کی ره‌سپیمان بو پارتی کومونیستی سوزیشی نوسی و. به ریگای حشع دا بزمان ناردن. به‌لام نه له حیزبی شیوعی سوزیشی و نه له هی عیرانی همرگیز وه‌لامان ورنه‌گرتوه.

هندی له براده‌وانی دهره‌هه‌هه‌کیان دوزی به‌وه «زهمالی سوزیشی» یان به پاره لی نه‌کری. سهید عومر و هاوریکانی هیوا‌ه‌کی نه‌وتزیان به «علاقاتی امی» نسما.

** کتیبه‌ه‌کی سهید عزیز

سهید عزیز شی‌سوزیشی نه‌وی شیخ عوبه‌پهلولای نه‌ری په‌کی بو له‌وانی له په‌کیتی سوزیش خویند بو. نه‌گهرچی له (کلیسی عسکری) عیراق دهرچو بو. به‌لام بنه‌ماله‌که‌پان له تهران دانه‌یشتن. له ناکتوبه‌کاتی ۱۹۶۶ دا سهید عزیز نندامی م س بو. مه‌لا مستمفا ساوه‌ه‌ه‌ک ده‌سه‌سر داپنا و. دواپی تسلیمی نیوانی کرد. نیوان وازیان لی هینا له گوندی شیخان له نزدیک شنو دانه‌یشتن. سهید عزیز دوستی مامجه‌لال بو. زور چار نامی بز نهاره. په‌کیمین جهنره‌به‌تری کارها که رادیو‌کمانی پی خرایه کار ثم بزنی کرین و به دیاری بزنی نارده‌ین.

سهید عزیز له په‌کیتی سوزیش دکتورای تو‌او کرد بو. نامی دکتوراه‌کی له سر جولانه‌ه‌ی رزگارخو‌ازانی گلی کورد نوسی بو. کتیبه‌ه‌کی کرده عهره‌ی و به‌تی زردی له سوته‌ای شسته‌کان دا به زنجیره له خنهایی دا پلاو کرده‌وه. کتیبه‌ه‌کی به پی ی پروگرامی مارکسی نوسرا بو. پر بو له زانیاری تازه دهره‌ری ریکخراوه کوردیه‌کان و شورشه‌کاتی کورد و لیکولنه‌ه‌ی باش و به‌نرخ‌ی تی دا بو دهره‌ری میژوی نوی ی کورد. له په‌کی لور سلفراندا که بز له‌نده‌نی کرد بو نسلی روسی کتیبه‌ه‌ک و مسوده‌کاتی به

عمره‌ی هینا بو دایمی به شازاد له بیروت یا له همر جیگایه‌کی تر چاپی بکا. کتبیسه‌که له بیروت مایه‌وه و چاپ نه‌فرا. له یه‌کی لهو سفهرانه‌دا که بز بیروتم کرد. کژیسه‌کی کتبیسه‌کم له گه‌ل خزم هینایه‌وه کوردستان. ده‌زگای راگه‌باندن به عمره‌ی چاپی کرد و فرید نهمسرد کردی به کوردی و، به کوردیش چاپ کرا.

بز شاره‌زایی میژوی کورد نهمدانی کزمله‌له نه‌بو تم کتبیسه‌ی د. عزیز شهمزی و «کورد و کوردستان» ده‌کی د. نوره‌جمانی قاسلو و، هندی له کتبیسه‌گانی د. کمال معزهر به تایه‌تی «کوردستان له سالانی شمعی به‌کم» دا بخوینتوه.

*

دامزواندنی رادیو

ده‌زگایه‌کی رادیومان هه‌بو له برادوسته‌وه له گه‌ل خزمان بز نوکان و له‌وه‌وه بز قه‌ندیل و له قه‌ندیلوه هینا هه‌مانوه ناوزه‌نگ. باری نیستریک بو. له گه‌ل خزمان نهمان گه‌را بی نه‌وی بتوانین به گه‌ری به‌خین. به کار خستنی پیوستی: به جیگایه‌کی نهمین هه‌بو، ده‌زگاکه و ئاربه‌یل و ماتور و ستوده‌وی تومارکردنی قسه‌ی لی دایتری. هه‌روه‌ها پیوستی به ته‌کتیکار هه‌بو بز کار پی کردنی.

طله‌معت گلی، نهمدانی‌باریکی کهرکوکی و، نهمدانی یه‌کی له کویت کاری نه‌کرد. کاتی خزی تو ده‌زگای رادیوکی هه‌لوارد بو. له کویتوه به نه‌بی هاته ناوزه‌نگ. دوی گه‌ران به ناچه‌که‌دا شونگی هه‌لوارد پهبان نه‌وت «گه‌ری کوبان» بز دانانی داووده‌زگای رادیو. دارستان گه‌ده‌کی دایزی بو، کانه‌کیشی لی بو.

شه‌رکز حسین کرا به فرمه‌اندی کهرتی پاراستنی رادیو و، له شونی دهارکراو خانوی دوست کرد. هه‌من سراوی و مام عه‌لی یارمه‌تیبان تها. باره‌گایه‌کی ره‌گه‌په‌کیان دامزواند. چهند رژی بز تاقه‌کردنه‌وه کاری پی کرا و، دهرکوت باش کار نه‌کا.

وه‌کو نهمدانی یه‌خندان به نیستگای رادیو به‌وه‌به‌ر و کسادی نوسین و ته‌کتیکوی، به جیبا له ده‌زگای راگه‌باندن، بز تهرخان کرا. فرمه‌بون عه‌له‌ولقادر کرا به لیه‌رسراوی و، نهمسلان پایز به یاربه‌ده‌ری. وتاری کوه‌نه‌وی رادیو به عمره‌ی فرمه‌بون نوسی و، خزی خوه‌بندیه‌وه. دوی نهمه به چهند رژی فرمه‌بون سه‌مه‌ری کرد بز شام. نیستگه‌که درایه ده‌س نهمسلان سه‌ره‌رشتی بکا.

تاقسی رادیو تا نهمات فرمه‌خالخ نه‌بو. زوری نه‌وانی خزیان به نوسر و شاعیر و نه‌یپ تهمانی، که نهماته ریزی په‌شمه‌رگایه‌تی، له ده‌زگای رادیو کز نه‌بونوه.

له‌و کاتهدا فاضیل نهمدانی م س یه‌کیتی و، لیه‌رسراوی ده‌زگای راگه‌باندن بو. نهمی به کهمکردنه‌وی ده‌سلاتی خزی داننا. به‌لام په‌شتر جاریک رادیوکه له سه‌ره‌تای نیسانی ۷۹ دا خرا به‌ه کار، دوی چهند حه‌فته‌به‌ک له به‌وه‌به‌ردنی دا سه‌ره‌کوتو نه‌بو بو له به‌ر نه‌وه دای خست بو، جگه له‌وش فرمه‌بون و نهمسلان کسه‌بان تاماده نه‌بون له به‌ره‌ستی فاضیل دا کار پکمن، خزیان لهو به‌زلتر و شایسته‌تر داننا.

*

نهموشخانه

نهمیا په‌زیشکی له ناو هه‌زه‌کهمان دا بو، د. خدر معصوم بو. نه‌وش چه‌بو بز خوشناوه‌تی خه‌ریکی کاروباری سیاسی بو. هاونی ۷۸ د. جده‌مه‌ری شهمعی هات بز

قصدیل. خیره‌تپکی کرد به تیمارگا. نمخوشی تی دا تعدی. له پایژدا د. خندیش هاتوه لای نیمه و، که چوپنه ناوزه‌نگ چاوگه خانویه‌کیان ترخان کرد بۆ نمخوشخانه. پلام د. خدر زورتر کاری ریکفراده‌یی نه‌کرد وەک له پزشکی چونکه لپه‌سراوی لقی په‌کیتی بو. بمر له روخانی شا د. جده‌مفر بۆ کاری سیاسی گمراهوه بۆ تیران. هر لومو ماوه‌پیدا د. بختیار خالد هاته ریزی پیشمرگایه‌تیوه. له بیری قهره‌داخ بو په پیشمرگه. بختیار گه‌تپکی تازه پیگه‌بشتو بو له موسل دمرچو بو، ئه‌ندامی کۆمپله و، له ده‌ستی بمریوه‌بیری په‌کستی خویندکارانی کوردستان بو. زورتر له‌وی پزشکی بکا نعویش خیریکی پیشمرگایه‌تی بو له چونه‌په‌ک دا بۆ سلیمانی له به‌یانیی ۲۹/۱/۳۱ دا کوته بۆسوه کوزرا.

روخانی شا بۆ نیمه بو په خیر. نمخوش و برینداره‌کاتمان ئه‌نارد بۆ تیران. هندیکیان له لای پزشکی کورده‌کاتی تیران تداوی نه‌کیران و، هندیکیان نه‌چونه «بیمارستان» د حکومه‌تیه‌کاتی تهوریز و تاران.

چالاکي پیشمرگه و، شهر له گه‌ل هیزه‌کاتی حکومیت دا زور بو. له نه‌نجامی نعویش دا بریندارمان زور بو نه‌بو جیگا‌په‌کیان بۆ ترخان بکری. د. شادمان مستی له یۆگۆسلاقیاره هاتوه. شادمان هه‌مو کاتی خزی بۆ نمخوشخانه ترخان کرد. هاونی ۸. له توژه‌له نمخوشخانه‌یه‌کی هاونی له خیره‌تپکی گوره‌دا دامزواند. هه‌روه‌ها ریشوینی دروستکردنی نمخوشخانه‌یه‌کی گوره‌مان له تمختایه‌کی قولی نیوان شینی و زه‌لی له سیر کانه‌کی خوش و له ناو ریز و باخ دا دانا. شوینه‌که ناوی «قوله هه‌رمی» و نمخوشخانه‌که ناو ئرا «نمخوشخانه‌ی شهید د. بختیار». ژیدی پزشکی و ژوری گوتتی نمخوش و، دهرمانگا و، ژوری نه‌شیمه و ژیدی نه‌شترکارمان تی دا دروست کرد. شادمان نمخوشخانه‌یه‌کی بمریوه نه‌برد. له گه‌ل هه‌لگیرسانی شه‌دا له گه‌ل تیران هندی پزشکی که هاتنه دهرمه. هندیکیان ماوه‌یه‌کی کورت ئه‌مانه‌وه، ئه‌رویشتن بۆ تیران و، له‌ویوه نه‌چون بۆ ئه‌روپا.

نمخوشخانه‌که دواي نعویش ریکه‌ی تیرانمان لی به‌سترا بو په ناوه‌ندیکی گرنکی تداوی زاماری پیشمرگه بمره‌وام ۱۰ برینداری تی دا بو.

*

ناوچه‌که زور قهره‌بالخ بو. به سدان کادر و پیشمرگه و خوینده‌وار له توژه‌له و ناوزه‌نگ و تزکان .. گزوبونه‌وه. د. شادمان هندی جار قه‌سعی خۆشی نه‌کرد. وتی: «هه‌مو ئه‌و تهن‌گه‌چله‌مانی له پایته‌ختی و لانه پیشمانییه پیشکوته‌وه‌کان دا هه‌به لیره‌ش هه‌به. له‌وی تهن‌گه‌چله‌مانی بیکاری هه‌به، لیره‌ش هه‌به. له‌وی تهن‌گه‌چله‌مانی خانو هه‌به، لیره‌ش هه‌به. له‌وی تهن‌گه‌چله‌مانی گرانی و ناوسانی دراو هه‌به، لیره‌ش هه‌به...» راستی نه‌کرد هه‌مو هه‌بو، پلام هی نیمه له جزیریکی تر بو.

*

بوردومان

پیش نه‌بوری ۹ ی ته‌موزی ۸. له توژه‌له له ژیر سیبری دارگو‌یزکی گوره‌دا له گه‌ل عومفر شخموس، جمال ناغا، سالار، عومفر دانه‌شت بوین کاروباری رۆژانه‌مان ته‌نجام ئه‌دا له پر پزلی' فروکه‌ی عبراتی په‌یلا بوین چهند بۆمه‌په‌یه‌کی گوره‌پان بمره‌په‌وه. ناوچه‌که

پر بو له دوکملی رهش و تهپوتۆز و بزگنی باروت. به دواى نمونهش دا چهند فروگمهک
کوتنه پلامار تهلپان له خپوت و بن بهرد و نوای بن شاخهکه نهکرده.

له دامینی نازهنگ دا بازاریکی گمورهی لی بو کلهپلی عبراق و نیرانی تی دا
نهروشرای به زوری له کهپردا بون، ناگر درا بو سوتا. به سدان مافور و رادبو و تهلغزبون
سوتا. بایی چهندهن ملبون دینار زمره له دوکاندارهگان کومت.

دهزگای راگهپاندنی بهکیستی له دامینی توژله دا بو به تهرای خاپور بو، همدو
دهزگاکانیان شکا و سوتا و، یکی له گادارهگانیان: بوهانی شیخ مستفای قهرهدهاخی،
کوژرا و، چهند کسپکیان بریندار بو.

له سرچارهوی توژلهپهش که بنکهکانی نیسهی لی بو، کادریکی سکرتراریتی
مامجهلال: محمهد شهویهگر، کوژرا و چهند کسسی بریندار بون، لهوانه: سهید مسجد
تندامی م ع و، میران فرناد مستی تندامی دهزگای دارایی و، پشروه سهید تهرامیم له
سکرتراریت، حممه سعید و هاورى جهبار له بنکهکمی من.

پشمرگهکانی دهزگای راگهپاندن هاوریان لی هستا بو داوای پارمهتبیان نهکرد.
هر که هیرشهکه کیمی خاو بوهوه چوین بز بارهگای راگهپاندن. ساغهگان چوپونه شاخ و،
کوژراو و همدنی له بریندارهگان لهو ناوهدا بون. تیکرا ۹ کس بریندار بو بز تهرای
همومان رهوانی سردهشت گردن.

چهند مفسرهزهکه بنکهپان له توژله بو بز پاراستنی مامجهلال سفر به
سکرتراریت بون، فرماندهگانیان: بهکر پیرۆت، ملا وسوی خندهکه، شیخهکۆل، بو. بز
نیاره ترمی همدو پشمرگمی بهکیستی: بوهان و محمهدمان له سرچارهوی توژله به
خاک سپارد، ملا وسوم بانگ کرد تهلغینیان دا بندا. ملا وسو وتی: «تهلغین نازانم».
وتم: «تو چۆن مهلاپهکی تهلغین نازانی!» وتی: «به منالی وههپان ناو ناوم شهگینا من
مهلا تیم». حشع بارهگانیان له توژله بو، بهلام به ریکوت زمره لهوان نهکوت بو.
تهوانیش له شاردهتوهپان دا بهشدار بون.

ئو روژی تم روداوی تی دا قهوسا رهپورتیریکی تهلغزبونی فهرنسی له
ناوچهکه بو. بهر له بۆردومانهکه وینهی بازار و بنکهگان و ئاواپهکانی زهلی، شینی، سونی
و، کاتی بۆردومانهکش وینهی فرۆکهگان و، دواى بۆردومانهکش وینهی بازاری سوتاو و
تاوایی ویرانی گرت بو. بهرنامهپهکی ریکویکی لی دروست کرد بو بز تهلغزبون و، له
پارس پشانیان دابو. کهندهال، که دواپی بو به سرۆکی نینستیوتی کورد له پارس،
لهو کاتدا به پی ی راسپاردهی د. قاسطو، نوینهراپهتی حدگای له فهرنسا نهکرد.
نامهپهکی درۆی بو تهلغزبونی فهرنسی نویس بو، راپۆرتکهی کارای به درۆ خست
بوهوه و، نویس بوی که ئو روداوه همدوی له کوردستانی ئهران دا بوهوه و، پهپامیرهکمی
ئوان به درۆ پاسی کوردستانی عبراق نهکا.

سهرهکه لهوهدا بو: کهندهال خزی کوردی تورکیا بو، نوینهراپهتی کوردی ئهرانی
نهکرد و، دۆی کوردی عبراق کاری نهکرد!

*

پاش چهند روژی کسروکاری محمهد له کزیهوه و، کسروکاری بوهان له
سلیمانیهوه هاتن بز گویزانوهی تهرمهکان. فهسی شیخ ئهنویری قهرهدهاخی هات بو بز

بردمنوعی بورهان. فسخی ناسپاری گمراهک و سمردهمی خونندتم بو. نعریش وهگور من زانستی سیاسی له زانکوی بهغداد خونند بو. نندامی کزمنله و تکؤشمنیکی ناوشار بو. زؤر له میژ بو نهمینتی بو. دوی تم سمردهمی به مارههک بهمس گرتی و، تا نیشاش بی سمر و شونه.

*

زندان

سمردهمیک چینگههکی نهمینمان نهبو گیاروی تی دا گل بهدهنمونه. له بهر نموه توانمی نهگیران. نموهی تاوانی جاسوسی له سمر ساغ بوایتمونه نهکوژرا و، دپلهکان، وهگور دوی له پلاوکراوهکان دا بو به یار دوی نموهی «رهبازی شورشیان بز رون نهکراوه» بهر ندران.

له گمل زیاد بونی چالاکیهکانی پیشسمرگه‌دا. تا نعتات ژمارهی گیاروهکان زؤر نمون. نهمر شورنیکیان بو ترخان بگری و، تاقسیکیان لی بگری به مستول. نمانویست زندان بگهمن به دهزگایهکی شارستانی و، جوری رهفتاری نیمه له گمل هی بهمس جیاواز بی. نمر مافانمی راگه‌باندنی جیهانینی مانی مرؤف و، یاسا ناوده‌وله‌تیه‌کان بز گیارویان سملاندوه. نیمش جیهانیکه‌مین.

عقلی شامار، کادری کؤممله، که له پیشسمرگه‌کانی سمره‌زه‌کانی سمره‌تا بو، هملیو‌بردرا به لیپرسراوی زندان و، کمرتیکی پیشسمرگه‌ی بز ترخان کرا. عقلی له دامینی دۆله‌که‌دا خانیه‌کی بز باره‌گای پیشسمرگه‌کانی و، خانیه‌گیشی بز زندان دروست کرد.

گیاروه‌کان دو جوز بون: جوزکیان دیل وه‌کو، سمریاز، جهیشی شمعی، بهمعی، جاش، نمن و نیستی‌خبارات.. که له شعرو بؤسه‌دا نهگیران. توانی تر له سمر تاوانی ناسپاسی وه‌کو کوشتن، دزی.. گیارا بون.

لیدان و سوکایه‌تی پی کردن به توندی قندهغه بو. همر پیشسمرگه‌هک کاریکی لهو پاهتمی بگردایه به توندی سزا ندران.

خواردنیان وه‌کو خواردنی همر باره‌گاکانی پیشسمرگه بو. له نمخوشی و ناساخی دا، وه‌کو پیشسمرگه، له نمخوشخانه‌ی شورش دا نپسار

نه‌کران.

کسروکاریان بزبان همر همر کاتیکی بیانویستایه به نازادی سردانپان بگمن، خاوردن و گهلوپدلیان بز بهمن یا بز بهمن.

بزبان همر دارا و سکالا و شکات بز دهزگا سمرکرده‌بیه‌کانی یه‌کیتی بنوسن. کسانتی شارمزا و قانونی لیکولینمویه‌بان له گمل نه‌کردن و، داد‌گایه‌ک که پیک هات بو له ۳ کس: دو نندامی م ص و، یه‌کیکی حقولی، حوکمی نندان و، مه‌کته‌یی سیاسی له کۆپونموی خزی دا دوا بریاری له سمر حوکمه‌که نندا.

حکومته‌یی بهمس، هیچ کاتی تاماده نه‌بو. گیارو همر پلمو پایه‌هکی له بهمس یا له جهیش یا له دائیره‌کانی ده‌ولت دا هه‌برایه، بگۆرتنمونه. له بهر نموه زؤر له گیاروه‌کان به تابه‌تی سمریاز، مانمویه‌بان گملکیکی نموتوی نه‌بو، زو بهر ندران. هم‌آزان کسی عمره‌ب، سمر به داوودزگای جیا جیا، گیارون و به بی هیچ بهرام‌بیریک نازاد کراون.

* دروستکردنی خانوی تازه

هاوریبانی زیندان، که زوریان هاورسره کاتبان له گمل خزیان هینا بو، هوروهها کاری سیاسی، ریکخراوهیی، راگه یاندنیهان پی سپپردرا بو، نمبو نموانیش جیگه بز خزیان خوش بکمن. له شبنی، قوبله همرمی، زهلی، ناوزهنگ، توژله.. چنمدین خانوی نوی یان بز دزگاگانی پیشسمرگه، راگه یاندن، دارایی، ناوهندی کز مصله، ریکخستی بزوتنمه دروست کرد. ناوچهکه ناوهدان هوروه، تزیکمی . ۱.۷. کسی لی تئزیا.

ناوهندی کرمصله ریزه خانویهکی خوشی دروست کرد. دزگای ریکخستی و دزگای راگه یاندنی تی دا بو، شونیک بز کتیبخانه ترخان کرا بو، هزلیکیش به ناوی «هولی شهید شهاب» دروست کرا جیگمی کز بونموی . ۳.۰ کسی تی دا نمهوره.

بز هاورینه کمن، منیش له سمره ههمان خانوی که زستانی رابوردو لی ی بوم، به چند مهتریک له پال تاشه بوردیکی گوردها خانویهکی ۴ زوروم دروست کرد. نهگرمچی بهناهدکی خملکی داوداواسان هینا بو دیواره کانی بز دانمناپن، بهلام کریکار به کمنی خزمان نهمان کرد. خانوه کمنی من خوشتر بو له زوری خانوهکان، حمام و شونیی چمیش لی نانی تی دا بو. دواپتر بوردمه کیم تمخت کرد و، حموزیکی گوروی جوانم تی دا دروستکرد و، چوار دهوره کیم کرد به گول و رمز و پاخ.

بختیاری برام و حممه جزایش چمند خانویهکیان له تزیک خانوه کمنی من بز ژبانی خزیان دروست کرد.

جگه له باره گای داوود دزگاگانی بکبستی، شمع، پاسوک، مسفرزه بدهکی به معسی سر به سوریا، هندی ریکخراوی عمرهیی - عیراقی و، نهرانی لهو ناوهدا خانویان کرد. لم کاراندها نموی سمرنجیی رانه کیشا دوزینموی هندی کرمصله کز بو، که دره یان تمخت نم ناوچه به له کز نموده ناوهدان بو له ناو دوزراوهکان دا:

- له زینی سور له کاتی هملکندننی بناغمی خانوهکان دا چمند گوریکبان دوزیموه. گوزرهکان هی موسولمان نهرن، چونکه روه قهبله نمئوزا بون و، ملوانکه و متومور یان له گمل خرا بوه چال. نیسکه کاتبان تیکلاری گل بوو پورا بو.

- له ناوزهنگ له شونیی هولی شهاب، دا دو گوزهی گسوره و ساغ و، له توژله پیش لهو شونیمی که ناوی: «گردی کوپان» بو نیستگمی رادیوی لی بو، له نهران توژله و ناوزهنگ دا، چنمدین گوزه و، چمند دراویکی سهردهمی نیسکه ندهمی گسوره دوزراپوره.

گوزه بز چمند مهبست به کار هاتوه: به کیکیان وهکو تابوت بز هملگرتنی نیسک و پرسوکی مردو. نموی ترهان بز هملگرتن و شاردنموی دانوبله و خاردهمندی و، گنجهینه له چاری دوزمن.

زهردشتیهکان که به کیکیان لی مردوه، ترمه که بهان پردوته شونیکمی بهرز داپان ناوه، تا قمل و دال گزشته کمنی خاردهوه و، تیشکی خنز نیسکه کانی خاوین کردو نموه، نموسا نیسکه کاتبان کز کردو نموه و خستویانه ته گوزه به کموه، گوزه که بهان له نموزدا ناشتوه.

نهی کوردستان چندی لم شونیمواره دهرینه به ترخانه تی دا بو، که رابوردوی

گرتنی بیگانه

شورشی نه‌پهلول هور له سهره‌تاوه له دنیا‌دا ده‌نگی دایم‌وه و، رۆژنامه‌سوانی به ناره‌بانگی دنیا سهره‌دانیه‌ان کرد و، وتار و لیدوان و کتیب‌یه‌بان له سهر نویسی. شورشی حوزه‌بران، له بهر چهند هژده‌ک، لم نه‌میتاژه گرتکه بی بهش بو:

۱. عیراق «تمتیم اعلامی» خست بوه سهر چالاکیه‌کانی شورشی. به هیچ جزوی له دهرگاگانی راگه‌باندنی خوسی دا: رۆژنامه، رادیو، تلفن‌سزبون... پاس نه‌که‌سره و، نه‌بش‌میشته ده‌نگی بۆ دنیا دهرچی.

۲. په‌وه‌ندی عیراق له گهل ده‌وله‌تانی دهره‌هه باش و، داها‌تی نموت گه‌شان‌مه‌به‌کی زۆری دا‌هر به په‌وه‌ندی ئه‌بوری و بازوگانی عیراق و ده‌وله‌تانی تر و، زۆر لم ده‌وله‌تانه له ناو خویان دا پیش‌ه‌رک‌یه‌بان بو کامیاب باشترین سه‌ودای بازوگانی له گهل عیراق به ده‌س به‌سینی. له بهر نه‌وه گه‌روگرتنی ناوخوی عیراقی‌ان پشت گوی نه‌خست، به تایبه‌تی که عیراق له گهل ئه‌بران که‌وته شه‌روه.

۳. شیوه‌ی چوتی راگه‌باندنی به‌کی‌تی.

به‌کی لهو تاکتیکه تازانه‌ی لم شورشه‌دا دا‌هینرا، بۆ نه‌وه‌ی له ناپه‌لوقه‌ی ئه‌سه‌لامی دهرچی و ده‌نگی به دنیا به‌گات، گرتنی کارکه‌سوانی بیگانه بو. گرتنی تمه‌انه له لایه‌ن دهرگاگانی راگه‌باندنی نه‌و ولاتانه‌هه پاس نه‌کرا و، له دنیا‌دا ده‌نگی ته‌دا‌یم‌وه و، به‌م ره‌گه‌به سه‌ره‌جیه‌بان رانه‌که‌بشرا بۆ هه‌بونی جه‌ولانه‌به‌کی سه‌یاسی - چه‌که‌دار دۆی به‌سه‌س له کورده‌ستانی عیراق دا.

سه‌ره‌تا چهند کارکه‌ره‌کی فه‌ره‌نسی گه‌را له قه‌ندیل کاربان نه‌کرد. به دوا‌ی ته‌وان دا پۆلونی و، ته‌له‌فونی و، بۆگوسلانی و روس...
تم کاره له لایه‌ن ده‌وله‌تانی ئه‌وروپه‌سه‌وه به کاری ته‌سه‌ره‌سه‌ستی دا‌هینرا و، ته‌جه‌امه‌که‌ی:

- عیراق گوی ی نه‌تاده‌هه و، خۆی نه نه‌کرد به خاوه‌نی. به هیچ جزوی نامه‌ده نه‌بو گه‌توگۆی له سهر به‌کا بۆ گۆره‌نه‌وه‌بان به گه‌را و ده‌له‌کانی نه‌مه و، به هیچ جزوی نامه‌ده نه‌بو پاره ه‌دا بۆ به‌ره‌دانیه‌ان.

- ده‌وله‌ته‌کانی خه‌زه‌شیه‌بان دو جه‌ز بون: نه‌وانه‌ی ئه‌وروپای رۆژه‌ه‌لات، به‌کی‌تی سه‌ؤیه‌ت، پوله‌نیه‌ا، بۆگوسلانیه‌ا... هاوولانه‌یه‌کانی خویان فه‌راسۆش نه‌کرد و، له سه‌ریان هه‌له‌ته‌دانی و به ته‌نگیه‌انه‌هه نه‌مه‌اتن. دو‌مه‌یه‌بان، ولاتانی ئه‌وروپای رۆژئاوا، ته‌مه‌یه‌بان به کاریکی ته‌سه‌ره‌ستی دا‌هنا، به‌لام نه‌که‌وتنه گه‌توگۆی راسته‌خۆ و ناراسته‌خۆ بۆ پاراستنی ژهان و به‌ره‌دانیه‌ان.

تم کاره بۆ نه‌مه له چهند سه‌ره‌وه سه‌ودی هه‌بو:

۱. رۆژنامه‌سه‌کانی نه‌و ولاتانه‌هه پاس گه‌راوه‌کانیه‌ان نه‌کرد و، هه‌والی هه‌بونی جه‌ولانه‌وه‌ی کورده‌بان رانه‌گه‌باند.

۲. له هه‌ندی ولات نه‌بو به هۆی دامه‌زاندنی په‌وه‌ندی راسته‌خۆ له گهل نوینه‌رانی

پدکیتی. د. کمال فوئاد چند سال له تمانیا نه پتوانی بو پپوهندیان له گڼل داپهزینی،
 هم هژیموه پپوهندیان له گڼل دامنرانده.
 ۳. له هندی ولات نهمو به هزی هندی دسکومتی مساددی: نارونی درمان،
 تعدادی بریندار، دانی پاره..

نم کاره هندی له هقالانی نمرویای سفطت کرد بو، وایان نمرانی جیگهیان پی
 لیو نکا. له پاتی نهمی هولو بدن به چاکترین شیوه کملکی لی وویگرن، گوشاریان بز
 سمرکرده پتی پدکیتی نهینا واز نم تاکتیکه بهینی، تنانعت گه پشته رادهی هرشمی
 وازهینان له پدکیتی، بهلام نم تاکتیکه بو بو به پار. هیزه گانی تریش پناپان نهمو، پیری
 لوانه: حسک و پارتی. نه گمر نیمش وازمان لی بهینا به توان درویمان پی نهدا.

*
 هارونی ۹۸. له پیری قمردهاخ ۹ کسمی سؤقیتی له کاتی راوه ماسی دا گجران.
 هریمی ۵ ی قمردهاخ وستیان به پمله بیانی پرتنموه پیری شاریزیر بز نهمی بیانگه یمنه
 پاره گاکانی سمرکرده پتی. جهیشی عیراق پدکی له گموره ترین لشکر کیشبه گانی کرد بز
 سریان و، همو نمر ریگایانمی توان گرمانیان لی نه کرد به هالیکزیتیر لی ی داپهزین و،
 گرتیان. له شونیک دا پیشمرگه گاتیان دوزیموه. بو به شمریکی قورس. ۶ کس له
 پیشمرگه کان کوزران لوانه: گوزان، که پدکی له باشترین فرماندهی کمرته گانی هریمی
 ۵ بو و، ۱۷ پیشمرگه و دوان له سؤقیتیه کاتیش بریندار بون.
 مستمفا چاروش، فرماندهی هریمه که، بز نهمی هیرشه که میان له کوزل بهیتموه
 سؤقیتیه گانی پهدا بو.

پدکی له برینداره کان شاهز (حمسی تله) بو. شاهز شاخووانیکی کم هاوتا و،
 ششالوونیکی شارهزا بو. نم شهردا گولله پدک له سوری و گولله پدک له دستمی داپه.
 برینه که سوری له زمان و. گولله که دستمی پدله کاتی له کار خست بو، تا ماره پدکی
 زور قسمی بز نته گرا و، تا کوزراش زمانی به تواروی پهر نهمو. چند پله به پدکی
 دستبیشی سفطت بویو. له گمرمه شمر و هیرشی هالیکزیتیردا به برینداری له بن
 دوهونیک دا نهمی، خونی لشی چوزراگی هست بو. لور کاتیدا ماریک له نزدیک پدینا
 نهمی، دوس نکا به لستنهمی خونه که می. شاهز هزنی له لای خزی نهمی بهلام نه زمانی
 نهمی هاوار له هارویکاتی پکا و، نه دستمی پهدر نه گری له ماره که می پگری. ماره که تا تیر
 پهر چوزراگی خونه که می لست بوموه و، دوی نهمو بی نهمی پهری پنا روشت بو.
 پیگومان هملوستیکی دوزار پوه دپمنه که می هیرگیز له پهر شاهز نهمه چوموه.

* «گروهی همتو نهمو»

چوار مانگ دوی گرتنی چواره مین کونگری حدکا، ۷ تندانی کومیتمی ناومندی
 پدیانیکی درویمان پلاوکردهوه، جیاپرتنهمی خویان له حیزب راگه پانده، به بیانوی جیپاوازی
 هملوستیان له حکومتی نیلساسی تهران و، هاوکاری سمرکرده پتی حدکا له گڼل ریشی
 پممس. ناویان له خویان نا بو: «پپروانی کونگری چوارم».

له ناو پپروانی کونگری چوارم دا چند کسبکیان تی داپه تازه هات بونه ریزی
 حدکا موه، بهلام ۳ کسمیان له ناو داره کونده کان بون: غمنی پلوریمان، که زیاتر له ۲ سال له

سر حدکا له زندانی شادا بو. رهیمی قازی، که له سردهمی جمهوریهتی منهادوه چو بر بڼه سؤږیت و تا ررځانی شا لموی ماپوهوه. هین، که ۱۰ سال زیاتر بو له عیراق بو، دواي روځانی شا تموش گمراهپوهوه.

حیزی توده له نهران دا لاواز بو، له کوردستان دا سربرای لاوازی بدتاویش بو. بلام نفوزی حیزی توده له نار حدکا دا کڙن بو، نهگمراهپوهه بڼه جوړه پمپوهندیپهی له پدپهاکان دا له نیوان همدو همزب دا دروست کرا بو. دواي سرگومتی شورش، نهگمراهی ریکهخراوی تابهتی خوی دامنزاند بو، پاشکوی حفتنخامی و سردهوم ی له تاران په کوردی پلاو نهگمراهپوهه، بلام هندی له تودهپهکان خویان خزانده پوه ناو ویزهگانی حدکاوه. لهو کاتوه د. قاسلو پو پو په سکرتری حدکا، حدکای پرمو سرپهخوی له توده هینا بو، له پم توه له گملی کڙک نمون، دواي سرگومتی شورش، که حدکا نهموه ژیر پاری سیاستی حیزی توده، ناکوکیپهکهمان قولتر بو، په تابهتی توده پشتیوانی بی چندوچونی رؤسی نیسلاسی نهگمراهی، په بیانوی توهی دژی نیسپریالیزمی نهمریکاپه و، حدکا له کیشه و شردا بو له گمل تم رژیمه چونکه مافهگانی کوردی نهمسلمانده.

پهروانی کونگره ی چوارم، پم جیاهونمونه په لایان وا بو:

- زورپاشی نهمداهانی همزب و دانپشتوانی کوردستان، که له شعر پیزارن و، ویزی تابهتی داننمین بڼه راپوردی سیاسی تم تیکوشمرانده، له دوری نهمان کڙ نهمنمونه و، نهمان نهم په «حیزی دیموکراتی کوردستانی نهران».

- پدکیتی سؤږیتی و، ولاتانی توروپای روزههلات و، همزبه کومونیستیپهگانی جیهان پشتیوانی لموان نهگمراهی.

- رؤسی نهران له گمل نهمان پیک دی، نهگمراه خودمورخشاریشیان نهداتی، په ناشتی کیشهی کورد چارسر نهکا.

سرگرداپهتی حدکا زور زو چوموه په گڙ نهم تاقمندا و، په جاش و خاتین ناوی بردن. له بوچونهگاتپان دا و، له زور - هلسنگاندنی خویان دا په همله چوپون. جمناوهری حدکا په زوری له دوری سرگرداپهتی قاسلو مانمونه. نومیدهگانی ههپشان بو په سؤږیت و رؤسی نهران نهماته دی. هاوکاپیان له گمل حیزی توده و، کارپهدهستانی نهران هیچ دمکوتیکی سیاسی یا سرپهزپهکی بڼه خویان داپین نهگمراهی. په لاوازی مانمونه و، سرهغیام پمروازه بون؛ هندیپهکیان له شعری حدکا دا کورژان (رهحمانی کمریسی). هندیپهکیان چونه توروپا (رهیمی قازی و غمینی پلوریان)، هندیپهکیان له شارهکان دا جیگیر بڼه (هین و نهمانی که).

هین، شاعیر و نهدیب بو زیاتر لموهی سیاسی بی، خاوهنی سرودی نهمتوهی: «گمراهی توشی رهجمرویی و همسرت و دهرده نهمن...»، و، خاوهنی: تاریک و رون، توحضی موشنفریه، نالمی جوړدایی و پاشمروک بو. مضماین بو خزی له کاروباری همزپهتپوهه بگلیشی.

* جنگی عیراق - نهران

ناکڙکی عیراق له گمل نهران پیشینهپهکی مپوویی هپه په تابهتی له سر دپاری کردنی سنور و، پمروژگاکانی شههه. نهگمراهپوهه بڼه سردهمی عوسمانی و صفوی. نهم

ناکوزیمانه به میراث بز دولتی عراق مایه‌نمود. له سردهمی پشایتمی دا هردو دولت جزوی له پهموندی دوستانه‌یمان دام‌فرزاند بو. هردوکیان نمندام بون له پهمانی به‌غدادا. رژیم جمهوری ناکوزیکه کوزه‌گانی همرو زیندو کردهه. نوررحمان عارف همولی دا نیوانی عراقی له گمل نیران باش بکا. به‌لام تینقیلابی به‌مس له ۱۹۶۸ دا، نه‌بیهشت تم هولو سره‌گیری.

نیران ری‌ککوتنی سالی ۱۹۳۷ ی دهراری شه‌طرلمعرب به‌کلایفه هلو‌شاندوهه. محمد حسن به‌کر هم بزندهه له ساحه‌التحریر له به‌غدا وتاریکی ناگرمی دا، وتی: «وسوف لن أكون عربيا ولا مسلما اذا نسبت هذا الموقف النذل...» عراقی به‌سی لو کاتدا توانای روه‌رو بونوهی چه‌گداری نیرانی نهر. نیران پاره‌می شویدی کورد و دوژمنه‌گانی به‌سی نهدا، به‌عسیش باوشیمان بز موعاره‌مندی نیرانی کورد بروه تا ری‌ککوتنه‌کی صددام - شا له جهزاتیر. نو کانهی ری‌ککوتنی جهزاتیر نیمزا کرا، ههمان نو به‌کره‌ی سونده‌کی خوارد بو سرکوزاری عراق بو.

صددام له ری‌ککوتنی جهزاتیردا (تنازل) یکی زفد گموره‌ی کرد بز شا. نه‌وی شه‌طرلمعرب و، چند جی‌گای تری سنوری وشکایی له کوردستان دایه‌ه، به‌رام‌بهر ده‌سه‌ل‌گرتنی شا له کورد. تم (تنازل) هی صددام بز شا له ناو کوزه نه‌توه‌پهرسته‌گانی عرب دا به‌خراب ده‌نگی دایه‌ه. صددام نه‌گرمی به‌سرکوتنیکی میژوی گموره‌ی دانغا و، بیانونی بز دانه‌تاشی، به‌لام لی ی بروه به‌گری به‌کی روانی.

دوای روخانی شا و سرکوتنی تینقیلابی نیسلاسی، ترسی صددام له نیران زفد زه‌ادی کرد. ته‌ترسا شه‌بزی نیسلا ده‌سه‌لانی نفوش رایجالی. وه‌کو له کوزه تابه‌تیه‌گانی خزی دا وت بوی: «پیش نوی شهر بگوشه ناو مالی خرتوه، شه‌رکه به‌خره ناو مالی دوژمنه‌گه‌توه.» نیتر خزی بز په‌لاماردانی نیران تاماده کرد. به تابه‌تی لو کاتدا رژیم نیسلاسی هیشتا جی‌گهر نه‌بوو. نهرتمشی نیران به‌هزی پاک‌کردنوهی ریزه‌گانی له نفوسرانی سلطنت تغلب دازا بو. سپای پاسداران هیزکی پچوک و، بز ناسایش ناوخو تهرخان کرا بو. کیشمی نته‌واپه‌تی له کورده‌ستان، عربستان، نازره‌په‌جان، بلوچستان، تورکمان سه‌را تمقی بروهه. باری نابوری به‌هزی پشپوی ناوخونه‌ه باش نهر. نیرانی تازه وه‌کو دوله‌تیک تونده‌ه له دنیا دایه‌ه بو.

صددام تممی به‌هل زانی بز تموی توله له نیران بکاتوه و، رژیمه‌کی بروخینی و ولاته‌کیان پارچه پارچه بکا.

۱۷ ژوئیه ۸۰ «نه‌بجوسنی نیشتمانی» بانگ کرد بز کز بونوه‌به‌کی ناتاسایی. صددام له بده‌می تم کز بونوه‌به‌دا وتاریکی دا لو تاره‌کی دا وتی:

«لقد كانت اتفاقية أذار ۱۹۷۵ فی حیثها قرارا شجاعا، وحکيما، قرارا وطنيا، وقوميا.

«لقد كانت اتفاقية أذار بنت ظروفها، وقد فهمها شعبنا، واعتبرها فی إطار تلك الظروف انتصارا عظيما، واستقبلها بفرح عظيم..»

«ولما كان حکام ایران قد أخذوا بهذه الاتفاقية منذ بداية عهدهم بدخلهم السافر والمقصود فی شؤون العراق الداخلية، واستادهم، كما فعل الشاه من قبل، وامدادهم لرووس السرد المدعوم من أمريكا والصهيونية، ولامتناعهم عن إعادة الاراضي العراقية التي اضطرنا

الی تحریرها بالقوة، فانتی اعلان امامکم، اننا نعتبر اتفاقية ٦ آذار لعام ١٩٧٥ ملغاة، وقد اتخذ مجلس قيادة الثورة قراره بذلك...»

صددام نه له تيسزاگردنی ريککوتنی جهزائير و بمخشینی شه طورلمعرب دا پرسى به گنلى عيراق کرد يو، نه له هملوشاندننموهى دا.

رؤزى ٢٢ تهلول ١٩٢ فرژگى جننگى کموتنه فرين بز پورودومانى نيران.

رؤزى ٢٣ ى تهلول هيزى زمينى عيراق له ٣ لاره پهلماارى نيرانى دا:

لاى سمرو بز راگرتنى هيزهگانى نيران له شويندگانى خزبان دا.

لاى ناوهراست بز گرتنى همدى شار و شوينى نيران تا نهران لمو قزلمود هيرش

بز بهعقوبه - بهغداد بکن.

لاى خوارو بز داگيرکردنى کانگاکانى نغوتى نيران، نهمهيان هيرشى سمروكى يو.

صددام نهم جننگى ناو نا: «قادسيهى صددام». له ممش مهبستى ژياندنموهى

دوژمنابهتى كزنى نيران عمره ب و نيران يو. له قادسيهى بهكهم دا لشكرى عمره ب.

لشكرى نيرانى شكاند و، دولهتى ساسانى روخاند و، گهلاتى نيران موسولمان يون. نهم

شمروى بهر شمره نمشوبهاند.

له سمروهتادا جهيشى عيراق همدى پيشروى کرد و، همدى چيگاي گرت. بهلام

نميتوانى نامالجهگانى بهدى بهينى. صددام به هيووا يو ناگيريكى وهكو ناگيررهكى جننگى

شمش رؤزهى عمره ب - تيسراتيلى ١٩٦٧ دوباره بهپيشروه. كه تلمجومهنى ناسايشى

ريکخراوى نهموه بهکگرتوهگان برهبارى راگرتنى شمروى دا، صددام چونكه خنزى به

سمركوتو نغزاني بهكسمر قوبولى کرد، بهلام نيران برهبارهكى قوبول نهکرد و دريژهى دا به

جننگ.

٦ بهالهگانى صددام هموى بهتال درجو: رؤمى نيرانى نهموخا و نيران پارچه

پارچه نهمو. شمروهكش به چمند هيرشيكى ناسانى و، به چمند هيرشيكى زمينى و، به

شمش رؤز كوتايى نهمات.

له گاتى گفترگنژگانى ١٩٩١ دا كه بردينسان بز ديدنى صددام، گوناهى

دريژهكيشانى شمروهكى خسته مللى تيمه. له قسهگانى دا وتى: «كه شم هملگيرسا له گنل

نيران ٣ فمهلنقسان هيمو. زياتر له بهك فمهلنق به تيسروه خسرېك يو. له بهر نهموه

نميتوانى همو جهيشى عيراق بهفصه شمروه دژى نيران. نهگمر نهموم له گنل بهرايه له پاتى

٨ سال به ٨ رؤز شمروهكهم به لادا نهمخت...»

دوا به دواى هملگيرسانى جننگى عيراق - نيران له زنجيرهبهك كزبونموهدا

بهرنامهى كارى داهاتومان بهمجوزه دپارى کرد:

١. همولدان بز خنز براردن له شمروى لاهلا و خزلادان له همو ناكزكبهكى لارهكى

سياسى يا چهكدار، وه همولدان بز خاورکردنموهى گرى نالززهگانى پارى ناوخوى كوردستان

له كوزى به گژاچونى رؤم دا.

٢. بهرزگردنموهى رادهى چالاكى بهشمهرگه و دهس ومشاندى، وه به كار هينانى

همدى شپهوى نوى له شمركردن دا، به تابهتى ترمكيزکردنه سمرو نوقته و شويندگانى

دوژمن له شار و نوردوگانان دا، وه همولدان بز نازادکردنى همدى ناچه.

٣. بهرهبيدانى چالاكى سياسى بز راهبراندنى جهماور و بهگمر خستنى كوزملاتى

خفلك دژی رژیم، به مانگرتن و خزیشانندان و شهوه‌گانی تری خهپانی جهماورمی...
 هه‌یه‌گانی پیشمرگه و ریکه‌خراوه‌گانی به‌کیتی له پاریزگاگانی هه‌ولیر، کهرکوک،
 سلیمانی به پی ی تم پلاته و به گیانی ته‌رخان کردنی هه‌مو هه‌ول و ته‌فله‌په‌ک دژی هیزه
 داگیرکهره‌گانی رژیم و نۆکه‌ره‌گانیان کهرته‌نه چالاک و جهموجول. له سه‌ره‌تای جیه‌به‌جی
 کردنی تم پلاته‌دا هه‌ین. له پر هیزه‌کی گه‌وره‌ی پارتی شاخه‌گانی هه‌رامه‌هه‌یان لی گرتین.

*

به‌یانیه‌کی زو له خه‌و هه‌لیانساندم وتیان: «کابه‌په‌ک هاتوه نامهی په‌لی پیبه.
 نه‌یه‌ی وه‌لامی به‌ده‌سه‌وه و به‌گهرته‌وه.» کابه‌په‌ک شیخ عه‌به‌دوله‌عزیزی داره‌ه‌وله و نامه‌که
 هی شیخ محه‌مه‌دی شیخ عه‌به‌دوله‌کهریم هه‌.

شیخ محه‌مه‌د، له دوا‌ی هاوکی هه‌وه به شپه‌سی ته‌ره‌ته‌تی قادری، له گه‌ل
 داووده‌یزگاگانی حکومه‌ت ته‌که‌لاو هه‌. ته‌که‌که‌هان له کهره‌چه هه‌ له هه‌ری سه‌ره‌داخ و، له
 به‌غداده‌ش ته‌کی ی هه‌وه.

شیخ محه‌مه‌د له نامه‌کی دا نوسی هه‌ی که: «دوا‌ی نه‌وه‌ی شه‌ر له نیوان عه‌یراق و
 ته‌یران هه‌لگیرسه‌وه و، زوری ریکه‌خراوه‌ ته‌یرانه‌به‌گان، ته‌نانه‌ت نه‌وانه‌ش که دژی رژیمی ته‌یران
 هه‌ین، په‌شته‌یوانی له ته‌یران نه‌که‌ن دژی عه‌یراق. ته‌رکی نه‌شته‌یوانی ریکه‌خراوه‌ هه‌یرا‌هه‌که‌نیش
 نه‌وه‌به له سه‌ره‌دا په‌شته‌یوانی له عه‌یراق به‌که‌ن دژی ته‌یران.» له نامه‌کی دا په‌رسی هه‌ی که
 ناخو به‌کیتی نامه‌ده‌به له گه‌ل حکومه‌ت گه‌توگۆز به‌کا هه‌ به‌لادا‌خه‌شته‌ی کیشه‌ی کوره‌!

مامه‌جده‌لال سه‌فه‌ری ده‌ه‌وه‌ی کرد هه‌. شیخ محه‌مه‌دیش ته‌ه‌زانی، به‌لام نامه‌کی هه‌
 ته‌و نوسی هه‌. به شیخ عه‌زیز وت: «شیخ نامه‌کی هه‌ مامه‌جده‌لال نوسیوه. منیش نه‌یه‌یم
 هه‌ ته‌و که‌ی وه‌لامه‌کی نوسیبه‌وه هه‌زان ته‌یه‌یم.» شیخ عه‌زیز وتی: «هه‌ی ی وته‌م نه‌که‌ر
 مامه‌جده‌لال له‌وه نه‌وه به‌ده‌م به‌ تۆ و جوا‌به‌که‌ی له تۆ وه‌رگه‌م.»

وتی: «هه‌شه، تا تۆ په‌شه‌ه‌ک نه‌ده‌ی منیش وه‌لامه‌کی نه‌فوسه‌وه.»

له نامه‌که‌م دا هه‌ شیخ محه‌مه‌دم نوسی: «تم دو حکومه‌ته: عه‌یراق و ته‌یران،
 ته‌ه‌نده‌یان زوله له کوره‌ کرد و، کوره‌ خویشی نه‌یه‌توانی هه‌قی خو‌یان لی به‌سینی وا خه‌را
 هه‌قیان لی نه‌سینی و، به‌م شه‌ره به‌ر غه‌زه‌ی خوا که‌وتون. نه‌یه‌ په‌شته‌یوانی له هه‌چکامه‌یان
 ناکه‌ه‌ین، به‌لکه‌ داوا له خوا نه‌که‌ه‌ین وه‌کو سه‌گه‌گانی ره‌زا به‌گیان لی هه‌. له گه‌ل نه‌وه‌ش دا
 نه‌یه‌ هه‌رگیز ده‌رگای گه‌توگومان دا‌نه‌شته‌وه. ته‌که‌ر عه‌یراق به‌ راستی به‌ته‌ په‌سه‌وه، هه‌
 چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌ی کوره‌، نه‌مه‌ش نامه‌ه‌ین هه‌ گه‌توگۆ.»

ره‌زا به‌گ په‌پاوه‌کی که‌سه خه‌وشی سلیمانی هه‌، خه‌په‌لیکی به‌ په‌ستی هه‌ه‌وه هه‌
 دروستکردنی هه‌یکه‌به‌تی خه‌په‌لی. وته‌یه‌تی: «دو سه‌گی گه‌وره‌م هه‌وه ره‌وه‌کیان هه‌ به
 شه‌یران، ته‌مه‌یان که‌په‌لیکی له‌و گه‌رت ده‌سته‌مکی خواره‌، ته‌یه‌یان که‌په‌لیکی له‌م گه‌رت
 ده‌سته‌مکی ته‌می خواره‌، وه‌ختی ئاره‌م دا‌ه‌وه هه‌ره‌وه‌کیان به‌که‌ته‌ریان خواره‌ هه‌، ته‌نه‌یا
 که‌که‌گانیان ما‌ه‌وه نه‌جولا.»

وه‌لامی نامه‌که‌م دا‌ه‌وه به شیخ عه‌به‌دوله‌عزیزی. شیخ محه‌مه‌د نامه‌کی په‌شانی
 کاره‌به‌ستان دا‌ه‌وه. زوو زیاته‌ر له جاران ره‌هان لی هه‌لگه‌رت. نه‌ستا که‌ په‌ری لی ته‌که‌سه‌وه
 نه‌وه به‌ زما‌ته‌کی نه‌ه‌به‌تر نامه‌که‌م په‌نوسیه‌به. ناشی هه‌سه‌رجار په‌پاوه‌ رازی ده‌لی خه‌زی په‌لی.
 وه‌کو دوا‌ی په‌سته‌سه‌انه‌وه نوری سه‌ده‌یشی خواره‌ی په‌شینه‌اره‌که هه‌، به‌لام وت هه‌ری:

«بهستریکانه به کیتی نه گویته نیوان که ماشمی پارتی و حکومتوه زود لاواز نمیی، نیشتر بزجی له گملی ریک ککوین؟» پی نچو به عس زانیاری پی گهیشت بی له سمر نیازی پارتی بز لشکرکشی بو سمر باره گاکانی به کیتی له تازه نگ.

*

شهری راگه یاندن

پارتی رژانه له راهه بکمی دا هیرشی نه عینا به سمر به کیتی. له وتار و لیدوان و هواله گانی دا، به ده گمن لیکولینوه و رشی تی دا بو، به زوری موهاتیرات و جنبو بو. وکو دوابی دبرکوت زمینی له لشکرکشی سپان خزش نه کرده. بز نهوی گوگر توشی بهزاری نمیی له دوباره کرده نهوی نو باهته پی پیزانه. نیمه زور چار ساوه بهک بهینه نگ نمیی و بهرنامه گانی رادپومان ترخان نه کرد بز پاس و باهته تر. به لام نه گرا قسه گانی پارتی بی وهلام بهیلینوه. نیمه بهیروی فیره گمی شیخ رزمانان نه کرد، که تلی:

..... به فیری

نعت بیستوه ضعیف و مسلمله: صد قل و بهردی!

له چمند رژیک و له چمند وتاریک دا پای همر نو ساوه بهی راهوردو له سمریان ندوان. بز وهلامدانوهی پارتی زهیره بهک وتارم بز رادبو نوی دواین تعلقه میان پاسی «ترات» ی بارزانی بو، که سمرانی پارتی و نوی سمرانی رادبو که میان خزیان زوری پیوه نمانین. دهزگای راگه یاندن تم وتارانی له کتیبک دا چاپ کرد به ناوی: «قیادهی موه قهته له چ بهره گنا و ستاره»

*

هاتنی له شکری پارتی بو دوله تو

دوای کونگری نوهم، پارتی زورتر هاوکاری له گدل حکومتی نیران نه کرد و، حکومتی نیرانیس یارمتهی نهدان هیزه گانیان ریک به خنوه. له سمر شیوی چاران لق و ناوچه گانیان پیک هینا بهره، به لام باره گاکانیان همری له نیران بو. حدکا، بز کزکردنی دهسلاتی به کیتی، له همر ناوچه گان دا کارناسانیان بز نه کردن.

جمنگی عیراق - نیران گسرم بو، نیران زوری بز هینا بون له نار عیراق دا چالکی چه گدار دژی جهیشی عیراق بکن، بز نو مهیسته له نعرش بهشکیان دروست کرد بو به ناوی «ستاد جنگهای نامنظم» پارتی ههمیشه بونی هیزه گانی به کیتی نه کرد به بهانی رادوستانی چالاکه به گانی، گوابه به کیتی ریکا له وان نه گری خیمات بکن، راستی به گمی نموه بو سمر کرده تی پارتی، به تابهتی بنمالمی بارزانی، لای واپر به شهری کوره حکومتی عیراق ناروخی، له بهر نموه نیشویست کادر و نیندنامه گانی لهو شهردا به کوشت بدا. نهیشی تویت هیچ جزوه ریک کورتیکی سیاسی له گدل به کیتی نیرا بکا.

سره تای مانگی تشریحی به کیمی ۱۹۸۰ بیستمان پارتی کورتوتوه سازدانی هیزه گانی. له پر پهلاصاری قهلاتو گانیان دا. قهلاتو گان وهکو نیستگاه بهکی سره ریکا بز ناوچه گانی: قهلاذنی، چوزمان، رهواندز، سهقلاره، هویلیر گرنه گبه کی تابهتی هبو. هیزه گانی پارتی پهلاصاری کتوپریان داپر گرت بویان و، هاوزه مان له گدل تم هیرشدا، هیزیکی گهوه بان له دبروی گویری، دوله کرکه، دبروی دوله تو و چپاگانی پشتی دوله تو سمریان دهره بنا. زوری لیسر سراوه ناسراوه گانیان وهکو: عطلی عهبدوللا، روژی نوری

شاهویه، نازاد پرواری، عبداللہ پرواری، حمہ صالح جرمہ... له گمل هات بر، دواتر مسعود خورشى هات و، نيدرسيش به تمامى هاتن بر.

پوهندی حسک - په گیتی ساردی تی کبوت بر، به پېچوانوه پوهندی حسک - پارتي خوش بوو، نم هاتنهان، که هرهشمی بز سر په گیتی دوست نه گره، پی خزش بر، بلکو به دسکیشی توان بر. حدکاهش کارناسانیان کرد بر بز هینانیهان و، له کاتی گریزانوهیهان دا توان پاسوانی خزیان له گمل توتومیهله کانیان نارد بر.

تیمه که به مسمان زانی په گسر هیزیکمان پیراندهوه بز شاخه کانی بهرامهر ناورهنگ - شپنی و، داوامان له هیرمه گان کرد هیزه کانیان بنیرن بز سرگردایمتی و، داوامان له شح کرد، نموش هملرستی خزی لم دستدریبهی پارتي دباری بکا.

نه گره شمر بکوتایتمه ناوچه گمروه، توان بیانیوستایه یا نهانیوستایه، نه گره له شمره که بشموه نه گلاتایه، نورا جیگه یان پی لیو نمو. له بهر نموه کبوتنه خو بز ناویزی و، هاتوچو کردن له نیوان هر دلای ناگو کیه که دا.

سمرانی پارتي نهانوت هاتون شمر له گمل رژیم به مسم بکمن و، هیزه کانی به مسم له پشدر دیر بکمن. نم بیانوه بز تیمه جیگه ی گالته پی کردن بر، له شنو هتا قسری شیرین، نهانوتوانی له سپه گان هتا خانقین شمر له گمل رژیم بکمن، هیچ جیگه یه کیان ندوزیره نموه بکمن به میانی شمر، دهوروشتی باره گاکانی تیمه نمی؟

نونهوانی شح: ملا محمدی بانخیلاتی، به هادین نوری، فاتیح رسول... چند جاری هاتن بز لای تیمه و چون بز لای سمرانی پارتي له دهرای دولتمو. تیمه سور بوین له سر نموی قلاتوکان به جی بهیلن و بگسرنموه ناوچه کانی خویان و، توان سور بوین له سر تیپیرین به ناوچه کانی تیمه دا بز پشدر.

توان لم هاتوچو پیدا بوین، بهیانی رژیم ۱۹/۱۱/۸۰ هیزیکى عسراق په لاماری سامندهی دا. نو جاشانوی لم هیرشدا بشدار بوین، لغوانه بوین سر به پارتي بوین. به زمه که له پیلاتیکى ریکشراو نچر. لم لاره پارتي هرهشمی لی نه کردین و لمو لاره حکومت هیرشی بز نهانیهان.

هیزیکى دانسی همیشه له مامنده بر بز بهر پوهیدانوهی هیرشی ناگاری دوزمن، له کاتی پیوست دا هیزی پشتوانیهان بز نماند. شمر له مامنده گرم بو، هیزه کانی پارتي به چپاکانی نمویرموه چاویان له شمره که بر. به بیانوی یارمه تیدانوه وستیان له چمی نوکان بهر نموه بر بهری باره گاکانی تیمه. به کیکیان به هوکی توکی قسری نه کرد، وتی: «تعمانوی بیین لمو شمره دا یارمه تیتان بهین» «پم وت: «پوهوستیهان به یارمندی نیوه نیه، بشی هر دولتان نه گمکن» به هیزه کانی خوصانم وت: «ریگایان نماند بهرینمونه و، هیزفرستی بکمن»

عومسری حاجی عبداللہ هیزیکى له گمل خوی برد. سرگموت بز مامنده. سرگردایمتی شمره که ی گرتنه نستمو. هیرشیکى نازایانهان کرد. هیزه کانی حکومت شکان و، گرانمونه دواوه. به لام ۳ پشمهرگه کوژوا و ۷ پش بریندار بوین.

*

ملا محمدی بانخیلاتی قسه یه کی به جی ی کرد. وتی: «نم برادرانه له نهران دائمشن نیوه جنبویهان پی نماند نملین ناگسرنمونه کوردستان خنیهات بکمن، نورا هاتون

نماینوی بگمرونه بز کوردهستان، تیره نملین نمیی بگمرونه شویندگانی خویان. نیشا
نمسانه برونه بز نیران یا برونه بز کوردهستان؟
کسهکمی مالا نمسد به جی بو.

له ناو خوزمان دا پاسی نومسان کرد که هملریستی نیشه له پارتی چس بی. له
نیوان نیشه و نموان دا رابورهدهکی خویناوی همبو، هیچ ناشتوبونه و ریگکوتینیکی به
دوادا نههات بو. بی ریگکوتینیکی سیاسی هیزهگانی نیشه و نموان چزن پیکوه همل
نهکمن. به تابهتی نموان له هر جیهک دا دسهلاتیان همبوی، بهکتیبیان له رهگوشه
دورهیناوه. نیشایش ناوا به «کملهگایی» نهپانوی سوازی ملسان ببن و ناوچهک داگیر
بکمن. پروژه بکمان له لا گهاله بو:

۱. جنگی راگهاندن رابگرن.
۲. ماره ۳ مانگ شمیران له گمل رابگرن.
۳. لای روژناوای جادهی هامیلتونیان بز چول بکری، هیزهگانیان لموی دابمزین،
نموانیش ببری روژهلاتی جادهکه به جی بهیلن.

۴. پارتی قهلاتوکان چول بکا.
۵. هر کیشهک روی دا به ناویژی حشع به خوشی چارسمر بکری.
تدگور نمسانهپان قسبول کرد پاش ۳ مانگ سمر له توی چاو به مسسدهکدا
نمخشیننره بز هنگاوی داهاو.

هیزهگانی پارتی به شاخوه بون، نوایهکیان نهو له باران و سرما بیتاپاریزی. شو
هدتا بهپانی هملشلموزین و، خسرکی ناگر کردنوه بون. نمخشه بکمان دانا تهگر به
خوشی له ناوچهکه نهکشانهوه، له گمل دس پی کردنی بارانی «پله» دا له چمند لایهکوه
بهلاماریان بدمین و دمریان بکمن.

*
حشع پیشنبارهگانی به لاره باش بو، چمند گورینیکی کمسیان داوا کرد: لوانه
همو حیزهگان - جگه له پارتی - بویان همبی له قهلاتوکان پارهگایان همبی. چونکه
سره ریگای همسوانه. هیزهگانی پارتی هدتا درگله ببن. بهکهمان پی باش و دوهمان
پسند نهکرد.

حشع پیشنبارهگانیان بره بز پارتی. سمرانی پارتی له سمر زوری رازی بون.
نیشمش جمعال ناغامان نارد بر نموی ناگاداری پیشمرگهگانی بهکتی بکا له ناوچهگانی
گرتک، روست، گهاله، هوهپان.. واتا ببری روژناوای جادهی حاجی نومبران بکشینوه بز
ببری روژهلاتی جادهکه.

سرهتای مانگی تشرینی دومی ۱۹۸۰ هیزهگانی پارتی دستیان کرد به کشانهوه
بهره شویندگانی خویان له نیران. تم گسچهدلی مانگیک زبانی خاپاند به بی سمر له
کولان برهوه. پارتی هندی له هیزهگانی خوی بز ناوچهی حاجی نومبران نارد، به نیازی
رزگارکردنی حاجی نومبران، بهلام سمرگوتو نهبون و، لهو شرهه ا چمند کمسیکی ناسراویان
لی کوژا، لوانه: فتاح ناغا، سعید توماری..

فتاح ناغا تهگرچی خوی به هملگری ببری ندموهی داننا و، تا هملوشاندنوهی
کازیک، ژر به ژر له گملیان بو. بهلام تا کوژا خوی به دلسوزی بنمسمالی بارزانی

داتنا. فتح ناغا له شهركاني ۷۴ دا سرلهشكري هيزه كاني سلهماني و كركوك بو. له روزاني ناشبه تال دا له چمند جيگايدك بز ليكوليندهوي هملو صر جي سياسي كوردستان كزوننده به لپسرسراوه كاني شورش كرا. يديكي لو كزونندهوانه له پنجسوين كرا همسو فرماندهي هيز و بهتاليون و، نمناسه كاني لشكاري پارتى.. هشدار بون. له پيش دا روشويني نوه داتنين چون دويژه به شورش و بهرنگاري بهري، لو كاتندا بروسكهي باره گاي پارزانيسان بز دي دهرپارهي ناشبه تال. يديكي له فرمانده كاني پيشمرگه كه بانگ كرا بو بز نوه كزوننده به داوا له فتح ناغا نهكا گوي ندهنه نوه بروسكهي و بهننوه و دويژه به شورش بدن و، داوا لويش نهكا بهنننوه بز سرگردا به تهيان. فتح ناغا نغلي: دقاچي پارزاني له كوي بي سوري من لوي نهي.»

فتح ناغا كسه كهي خزي برده سر. له ۷۵ دا ناماده نهبو له كوردستان بهنننوه سرگردا به تي هزاران پيشمرگه بكا. به پنا بهري چو بز كهوج. كهچي ۵ سال دواي نوه. بز رازي كردني دلي بهنمالي پارزاني ناماده بو له كوره جبهه بگرمتهوه بز كوردستان و، خزي له شريكي پچوك دا به كوشت بنا.

*

جو قد و جود

مام جهلال له نيساني ۱۹۸۰ دا چو بو تاران و لويه چو بز ديمشق. تاران - ديمشق ته گهرچي له سر زود مسله ناكوك بون، بهلام مسهوره بكيان پيك هينا بو. يديكي له نامالجه كانيان روخاندني رژيمي صدادام حسين بو. بهروراي نم دو لايه له سر پاشوروي عيراق جياواز بو. هرچي تيران بو تازه له گهرمي سر كوتتي دا بو، نه بوست شورشي نيسلامي همو دنيا، له پيشوره عيراق، به گريته بهر. هرچي سورپايش بو نه بوست سرگردا به تي بهنم، به تابهتي صدادام و هاوون كاني بروخي، نوبتر داوودزگ كاني حيزي بهنم و حكومته كهي له عيراق دا به هي خزي نيزاني.

هنگير ساني جهنگي عيراق - تيران و، گرتنوهي لولني نوني عيراق - سوريا و، بي پيش كردني لو دواسته گرنه، نومبديكي زوي داهو به نه باره كاني صدادام. گفتوگوي خو به خو له ناو سواني معارضه عيراق و، له تيران لايه نه كاني معارضه عيراق له لايهك و، كار به مستاني سوري و لبي و فلسطيني له لايهكي ترهوه، سوره نجام به ويك كوتتيك كوتايي هات «الجبهه الوطنيه القوميه الديمقراطية» يان له نيوان نم لايه نندا پيك هينا:

لايهنه عربيه كان: حزب البعث العربي الاشتراكي - قياده قطر العراق، الحركه العربيه الاشتراكيه، الحزب الشيوعي العراقي، الحزب الاشتراكي العراقي، منظمة الجيش الشعبي لتحرير العراق، هندی كسايهتي سر يخنز.

لايهنه كورديه كان: يديكي نيشتماني كوردستان، حيزي سوشاليستي يديگرتوي كوردستان.

شعوي ۱۲ ي تشريني دوهي ۱۹۸۰ رادهوي ديمشق هوالي داميزاندني جو قد ي راگه ياند و، هازم له پاتي بهنم و، مام جهلال له پاتي يديكي و، عهد لوزاق صافي له پاتي حشع وتاريان خونندهوه. داميزاندني جو قد له عيراق دا به چاكي دهنگي داهوه و، ناحيزاني صدادام نومبديكي زوريان له سر هداچني بو. من خزم هيوايهكي زودم بي ي

نهر. جزوی پیکهاتی لاینه‌کائی و، توانای سیاسی و ریکخراوهیی و جماوریهیان له سر
 نهر و، جیاوازی بیرونی‌چونیان له سر پاشوروی عراق... وای لی کرد بوم من هیواپه‌کی
 نمونزم بوم بهره‌به نهیی و، لام واپوشتی له نهرکی قورسی سرشانی نیمه کم ناکاتوره. د.
 خسرور خال، که نوسا سرپوشتی خه‌تیکه گوروی ریکخستنه‌کائی ناوشاری نه‌کرد، له
 ناصیه‌ک دا په هیواپه‌کی زوروره پاسی جوئدی کرد بو، داوای کرد بو «تفصیلات» ی نم
 بهره‌بهی بو بنوسم. منیش له وه‌لام دا بزم نوسی حبه‌کایه‌تی به‌کیتی و جوئد وه‌کو نو
 پنددی پیشینه‌نه: «به خوشتره‌ان وت: مژده بی کورت هوا وتی: کورم بی با کج کولی
 خوم په پستی خوموه‌به».

جوئد ده‌ستی نونه‌راپه‌تی پیک هینا و، له هندی جیگا مه‌کتیی کرده‌وه. زیاتر
 لوهی ده‌زگای خبهات بی بز روخاندنی رژسی بعس، بو به دوکائی پاره په‌یدا کردن و،
 هندی لم لاینه‌انه په ناوی پیکهانی لشکر و، ریکخستنی خبهاتی نه‌نیموه پاره‌ی
 زریان له لیبیا وهرگرت. کورد وتنی: کی نیکا و کی نه‌خوا؟

*

له جوئد دا پارتی نافورز کرا بو. راسته‌که‌پشی نوه بو، به‌کیتی نه‌بوست پارتی
 ودمق پخت و، له مهبش دا هم بعس و هم حرکه هاوکاری به‌کیتیانه‌کرد. حشع و
 حسک دو لایه‌تی جوئد بون. د، محمود په‌مانی جوئدی له پاتی حسک نیمزا کرد بو.
 به‌لام سرکرده‌تی حسیک له کوردستان بی ناگایی خزی لو ریککوتنه پیشان ئدا و،
 خزی پیوه نه‌نیمه‌ستوه، راسته‌که‌پشی نوه‌بو: رسول نه‌بوست بیسه‌طینی که پیای
 ده‌سلاتار و پیرار به ده‌ستی نار حسک خزیه‌تی نه‌ک و. محمود.

دوای راگه‌پاندنی جوئد به چمند روزی سرانی حشع له کوردستان: ملا محمدی
 پانیخیلانی، فاتح رسول، کومنه هولی پیکهانی بهره‌به‌کی تر له گدل پارتی و
 حسک، به‌نامه و پهلگه‌کانیان ئاماده کرد بو. بیگومان کاریکی وها گوره، که لوانه بو
 بی به هزی تیکچونی پیوه‌ندی حشع له گدل زوری لاینه‌کائی جوئد، له ده‌سلاتی دو
 کسی بی ده‌سلاتی وه‌کو ملا محمد و فاتح دا نهر، پهلکو له سورتوره رایان سپارد
 بون. له مهبش نه‌مانیست به تبریک دو نشان بشکین: به‌کیمان، به‌کیتی، که له روی
 پیشمرگه‌یی و ریکخراوه‌یی و جماوریه‌یه، له چاو همنو هیزه‌کائی کوردستان دا
 به‌یتر بو، به هاوپه‌مانیبه‌کی ۳ قولی گمارو بدن و، بالاده‌ستی با هاوسنگیبه‌کی
 پیشمرگه‌یی و سیاسی له گدل دروست بکن. دوهمیان، مستی له ده‌می حازم و
 هاوکاری بدن.

له گفتوگویی دو‌قولی نیمه و حشع دا چمند جاری زرد به وودی مه‌ترسیبه‌کائی نم
 کاره‌مان بز روئ کرده‌نوه و، تیمان گه‌پاندن که دام‌زاندنی بهره‌ی دوم نرخه بهره‌ی به‌کم
 ناهیلی. خز نه‌گور هر سوین له سر رازی کردنی پارتی، له پاتی نوه‌ی بهره‌به‌کی تازه
 دروست بکن و، ناوی «بهره» سوک بکن، په‌مانه‌کی «هاوکاری دو‌قولی» بیان له گدل
 نیمزا بکن و، له گدل لاینه‌کائی جوئد خهریک بن پارتی یش به تئندام قبول بکن.
 گویان له قسه‌کائی نیمه نه‌گرت. رژی ۲۸ ی تشرینی دوهمی ۸. له راژان
 په‌مانی «الجهه الوطنیه الديمقراطية» له گدل پارتی و حسک نیمزا کرد.

*

فرهنگی سیاسی حیزه شیوعیه‌کانی عرب له کاروباری حیزه‌بندی دا لاسایی کردنموی سؤقیئت و ولاتانی نومویدی روزهلات بو، زور جار زارواه‌کانی توانیشیان به کار هیناره. بدکی لو شتانه «بهری به‌کگرتو» بو. که هندی له پارتیه کومونستیبه‌کان له سردمی دومین جنگی جهانی دا دایان هینا بو کورگدنموی حیزب و ریکخراوه‌کان دژی فاشیزم. له هسو نو بهرانددا خویان به «پشرو» و حیزه‌کانی تریان به بورجوازی و ورده‌بورجوازی داتنا. ناوی بهرکانیشیان به وشمی بره‌قदार نمرانندوه. حشع لم بوارددا پیشینی میژوی هبو.

- له سردمی پاشایه‌تی دا «جبهه الاتحاد الوطنی» له گدل حیزه ندمویه‌کانی عرب له عیراق دا پیک هینا بو.

- سالی ۱۹۷۳ له گدل بعض و هندی له حیزه کارتونیبه‌کانی کورد «الجبهه الوطنیه والقومیه التقدمیه» پیک هینا بو.

- نیستاش له شام له گدل هندی له حیزه عیراقی و کوردیه‌کان «جوقد: الجبهه الوطنیه والقومیه والدموقراطیه» و له راژان له گدل دو حیزی کوردی تر «جود: الجبهه الوطنیه الیدموقراطیه» بان ریک خستوه.

بیکرمان نمانه زورتر قسواره‌ی بی ناوهورک و هیچ له بارا-نه‌بو بون، نکی داوودبزگای خیمات و روخاندنی رژیم دیکتاتوری و دامسزاندنی رژیم دیموکراسی، وه‌کر تملین: «ناوی زل و دی ی ویران» بون.

*

جمعیل ره‌نجیر و پیرانه رهش

هندی له‌وانی تازه نازاد بو بون به کاری ریکخراوه‌یی و سیاسی قایل نهمون، هیزان ته‌کرد کاری پیشمهرگه‌یی بکین. عومیری سهد علی کرا بو به به‌ریسی ده‌زگای ریکخستنی کومله، کاره‌کی بو خزی به پچوک تغزانی و، چمند جاری له کزبونوه‌کان دا داوای نه‌کرد کاریکی تری بی به‌سپرن. چوه مدکتشی عسکیری و، ساوهدک کاروباری دارایی م ع ی نه‌کرد.

داوای نموی گپچعلی پارتی مان له کزل بووه، نو هیزاندی له سرکرده‌بندی کز کرابونوه، نبتیر پیوستی مانوه‌بان نمانا بو، کزبونوه‌مان له گدل کردن بو نموی پاسی گه‌رانوه بو ناوچه‌کانی خویان و، وشاندنی دمس له هیزه‌کانی به‌سیان له گدل بکمن. سهد کمریم که نمانی م ع بو، نمویش نه‌چو بو نزدیک هویلیر. ژماره‌بک له پیشمهرگه و کادره‌کانی هویلیر و سلیمانی له گدل چو.

روژی ۱۸ ی تشرینی دومی ۸. له کاتیک دا نم هیزه له گسندی جه‌لکوه نه‌چون به‌رو پیرانه رهش له ناوچه‌ی پشدره ره‌قه چمند هالیکوپتیریک ته‌گاته سرمان، به شمس‌تیر و نارنجوک هیزه‌که دانه‌گرنوه ۹ بان لی کوشتن و ۱۲ بان لی بره‌قदार کردن. له ناو کوزراوه‌کان دا جمعیل ره‌نجیر و، دلشاد محممد، لپهرسراوی ناوچه‌ی کزبه و، له ناو بره‌قदारگان دا عومیری سهد علی و صابیر رسولی تی دا بو.

جمعیل سالی ۱۹۷۷ له دایک بو بو. ماموستای سهره‌تایی بو. حاجی صالحی باوکیشی پیاویکی کوردپه‌رو بو. له سهره‌تای شمس‌ه‌کانوه تیکه‌لاوی کاروباری سیاسی بو. له سهره‌تای دامسزاندنی کزمله‌لدا هات بو ناو کزمله‌ل. له ۱۹۷۷ دا چوه ریزی

شورش‌شده. سالی ۷۶ چند مانگی گپرا و پیرو، بهلام سالی ۱۹۷۷ له گیرانی به کوزملی
 پشی له ریگخستنه‌گانی کوزمه‌له گیراپوره و ۶ سالهان حوکم دا. له نای ۷۹ دا پیر
 عسفری عام کسوت و پیر بو. دواي ماوه‌به‌ک هاته ریزی پیشمرگایه‌تیموه. جمعیل
 تیکۆشمریکی کۆلنده‌یر و رۆشنپیریکی تیگه‌یشو و، کادریکی به نرخ بو. ماوه‌به‌ک له
 دزگای راگه‌پاندن کاری کرد و نینجا دانرا به نمندامی لقی به‌کیتیسی نیشتمانی له هولیر.
 لهم بهلاماره ناسمانیدا کۆژرا.

لهم سهرده‌مه‌دا له ناو نهدیپ و شاعیره‌گانی هولیردا وا باو بو ناوی وه‌کو: بی
 خمو، پیریشان، زامدار، پشپور، خمبار.. بان هه‌لیژارد بۆ خزیان. له زمانی هه‌منوه
 نهبانگیراپوره جاریک پی ی وت بون: نمعه نمخۆشخانه‌به یا لقی نوسهرانه؟ جمعیل، وه‌کو
 نیشتمانی پیری پیشکوتوانی ناوی «ره‌نجیهر» ی کرد بو به نازناوی نهدیسی خزی.
 نمندامی به‌کیتیسی نوسهرانی کورد بو. سالی ۶۹ به‌کسین دیوانی شپهری له ژیر ناوی:
 «راز و سکالا» دا به‌لاو کرد بووه. دزگای راگه‌پاندن هندی له شپهره‌گانان کۆ کردوه و
 چاپهان کردوه.

*

سه‌ید عومریان له ناو داره مه‌بت دا هه‌نایه‌وه نازه‌نگ، پشیتی وه‌کو بیژنگی لی
 هات بو، چند پارچه‌به‌ک له پیرهی پشیتی داو. هه‌ردو قسچی له کسار کسوت بو. له
 نمخۆشخانه‌که‌ی خۆزمان نهداویبه‌کی سهره‌تایی کرا و، ده‌سبجی ره‌وانی نیرافان کرد.
 پاشماوه‌به‌ک له نیرانه‌وه چوه سوید. ماوه‌به‌کی دره‌ژ له نمخۆشخانه‌دا مایه‌وه. هه‌رچهنده
 قاچه‌گانی کۆتنبوه کار به‌لام هه‌رگیز وه‌کو جارانی لی نهداتوه.

نهر ماوه‌به له چند جیگا، به تابه‌تی له دهشتی کوفه و له جهاری، پیشمرگه‌ی
 به‌کیتی توشی زه‌هری قورسی گه‌نایی بون، هه‌زه‌که‌پشی بیباکی و بی په‌روایی، بان
 وه‌کو پی ی نطین: له نهماسی «به کم گرتنی دوژمن» دا بو. هه‌زه‌گانی جهیش له هندی
 شوشی کوردستان کیشرا بونه‌وه بۆ مه‌پاندانه‌گانی جهنگ له گه‌ل نیران، پیشمرگه لایان واپو
 به هزی شهری نیرانه‌وه، عه‌راق ناپه‌رژسته سهر توان.

*

ستاری سه‌ید خه‌لف

ستار دواي تسلیم بوئوه‌ی زۆر زو پشیمان بوئوه. هه‌والی بۆ ناردین که نه‌په‌وی
 په‌وه‌ندی له گه‌ل به‌کیتی داچمزرینی و له ناو شار پلاتی هندی کاری پیشمرگانه داہنی.
 نهمه هه‌واله‌کسان زۆر پی خۆش بو. ستار پیاویکی تازا و چاونه‌ترس بو، کاری گه‌وره له
 دهس نهدات. به‌لام په‌وه‌ندی له گه‌ل زۆر له‌وانه کرد بو که تسلیم بوئونه‌وه و، هندی‌کبان
 ریک خست بو، له‌وانه: عومهری تاوه‌گه‌له.. جاریکیان به کهریمی داده منه دا تاسه و
 ژماره‌به‌کی زۆر کتیب و ناسیلکه‌ی زانسته‌گانی جهنگ، به تابه‌تی زۆری کتیبه‌گانی
 (کلپه‌ی عسگری) عه‌راقی به دیاری بۆ نارد بون. کهریم له لای نهمه نهمایه‌وه چو بۆ لای
 حسک.

ستارمان ناگادار کرد که زۆر دریا پی له په‌وه‌ندیبه‌گانی و، له هه‌لیژاردنی توانیدا
 که قسه‌بان له گه‌ل نه‌کا. نمو باه‌ری زۆر به خزی هه‌بو، باه‌ری په‌وانتمش هه‌بو که هه‌لی
 بۆارد بون. داواي چند ده‌سانچه‌به‌کی په‌سده‌نگی کرد بو بۆزمان نارد. به نهمه بو چهنده

کاریکی گهوره نه‌نجام پدا: له‌وانه کوشتنی به‌ریه‌به‌ری نعمنی سلیمانی، تینجا به‌تیموه دهره‌وه.

له سهره‌تای تشرینی دوهم دا هه‌ولمان پی گه‌هشت. ستار له ناو نو‌توم‌سپه‌له‌که‌ی خزی دا به ده‌مانچه‌به‌کی به‌ده‌نگ کوژداوه. ئهم روداوه به‌ ئیسه زور ناخوش بو. تازه دو‌ستایه‌تی له گه‌ل ئیسه تازه کرد به‌وه. چاره‌روانی کاری گه‌وره به‌ین لی ی. که‌وتینه دوا‌ی روداوه‌که.

لی‌کولینه‌وه دهری خست عوممری ناوه‌که‌له له سهره‌تاوه «نعمن» ی ناگادار کرد بو. «نعمن» عوممریان راسپارد بو له گه‌ل ستار پروا و، به وردی چاودیری پلانه‌کانی بکات. وه‌ختی گاتی جیسه‌جی کردنی کاره‌که نزیک به‌وه‌وه، «به‌ریه‌به‌ری نعمن» به ناوی سیواندا‌یوه نارد هوی به دوا‌ی دا. به ده‌مانچه به‌ده‌نگه‌کی خزی و، به عوممری ناوه‌که‌لی کرشت بو، له ناو نو‌توم‌سپه‌له‌که‌ی خزی دا فریای دا‌بو.

*

به‌ریونه‌وه له چله‌مین فرین دا

روژی ۲۰ ی کانونی به‌کیمی ۹۸ فرۆکه‌به‌کی ئیرانی له اوچه‌ی رانیسه که‌وته خواره‌وه. فرۆکه‌وانه‌که‌ی ناوی سه‌رگورد به‌دوللای شه‌ریفی به په‌ره‌شوت خوی هاو‌هشت بو. هندی تازاری پی گه‌هشت بو، به‌لام به زیندویه‌تی که‌وته ده‌س دانیشه‌توانی ناوچه‌که. نه‌وانش تسلیمی په‌شمه‌رگه‌کانی هه‌ری ۱۴ ی ناگزیان کرد.

حکومه‌تی عیراق هه‌ولیکی زوری له گه‌ل سوار ناغا دا و، ته‌ماعیکی زوری خسته به‌ری به‌ نه‌وی تسلیمی نه‌وانی بکا. نارد‌مان فرۆکه‌وانه‌که‌یان هینا به‌ ناو‌زه‌نگ و ره‌وانی ئیراقان کرده‌وه. شه‌ریفی خزی ئهم روداوه‌ی کرد به کتیبی له ئیر ناوی: «سقوط در چله‌مین پرواز» دا به‌لای کرده‌وه. هه‌ر له‌و ماوه‌به‌دا کتیبه‌که‌یان کرد به قلیبی سینه‌مای.

نیوانی ئیران و به‌کستی ساردی تیکه‌وت بو، ئهم چا‌که‌به‌ش نه‌توانی گه‌ری بکاتوه. له قلیبه‌که‌دا به هه‌ج جو‌زی پاسی ده‌وری به‌کیتیبان نه‌کرد بو له روداوه‌که‌دا، به‌لکو خسته‌یوانه‌ قالیی تازایه‌تی فرۆکه‌وانه‌که و، پیاوچاکی دانیشه‌توانی ناوچه‌که، که له به‌ر خۆشه‌یستی ئیرانی ئیسلامی ئهم کاره‌یان کرده‌وه.

سالی ۱۹۸۱

بوچی چوم و، توشی چی بوم
 ناوچی هوراسان و شارزور له سهره‌تای دسپیکردنوهی شورشوه، په‌کی بو له
 نارچه‌کانی نفوزی کومله. په‌کمهین سهره‌زهی تهوی: شیخ عدلی، عدلی محمد شیمه،
 حامیدی حاجی غالی، حمیدی حاجی محمود، دکتور رزا، حمیدی حاجی ساپیر. له
 سهره‌تادا هسریان تمدنی کومله بون. بهلام له بهر هزی جوراوجور همنده‌کیان له کومله
 ته‌کی بونهوه.

حمیدی حاجی محمود زور زو وازی له کومله هینا بو، دپسینه‌کانی بی تبول
 نه‌کرا و، فیری تهوه بوو له سنوری کاره‌کانی خوی دا به نازادی و بی لپرسینه‌وهی
 کسکی سنوری خوی کار بکا. له پیشمرگه‌په‌تی دا نازا و زیره‌ک و، توانه‌کی باشی
 رویشتی و به‌رگه گرتنی ناخوشی هبو. به پیشمرگه‌په‌تی دستی بی کرد بو، بوو به
 فرماندهی سهره‌زه، نینجا فرماندهی کورت تا گه‌بشت بوه فرماندهی هریس ۱ ی
 شارزور و هوراسان. له زوری شه‌کانی په‌کیتی دا دژی قم به‌شداری کرد بو. نم و
 جسمالی عدلی باپیر و ۶ کسسی تر له کاره‌ساتی هه‌کاری ده‌باز بون. له گدل
 پیشمرگه‌کانی دا نهم بو، پاره‌ی تمدنی و چاپوشی له کهموکوریه‌کانیان نه‌کرد. له بهر
 تهوه پیشمرگه‌کی لی کز نه‌بووه.

مامجهدال که چو بو بز تیشکران بز به‌ینی نویندانی تیران بز ناویزی له تیوان
 تیران و کورده‌کان دا. مامجهدال تمیشی له گدل خوی برد بو، لهوی له گدل سالار بوو به
 ناخوشییان. همه خوی له زوری مسئوله‌کان به پچوکتر نشترانی و، به مسئولی خوی
 دانشنان.

زوری کادر و فرمانده و پیشمرگه‌کانی هریمه‌کی کومله و، له ناو کومله‌پش
 دا له توندروه‌کان بون. ماوه‌په‌ک بو گه‌ریان تی ناتند بو نه‌پانوست کزی بکین و له
 دسه‌لاتی به‌خن. چمند جاری له گه‌لیان تیک نه‌چو. تیمه بز تهوهی په‌کیتی هریمه‌که
 بیاریزین ناشتمان نه‌کرده‌تهوه. هاوینی سالی ۸. له ناو خویان دا تیکچون. زوری کادر و
 فرماندهی کهره‌کان لی ی هه‌لگیرا بونهوه. خهریک بو بی به شسریان. له بهر تهوه
 هسومان دارا کردن بز ناوزه‌نگ.

هردولایان شکاتیان له په‌کتری هبو. همه تهوانی تاوانبار نه‌کرد به ترندروهی و
 تیکدانی هریمه‌کی و، تهوانیش همه‌پان تاوانبار نه‌کرد به راووروت و کوکردنوهی پاره و
 خهری بی لپرسینه‌وه. هردولایشیان راستیان نه‌کرد. همه پاره‌په‌کی زوری کزکرد بووه
 و خهری کرد بو بی پرسی سرکرده‌په‌تی. نهو پارانهی سهند بو:

- له هسو دانیشته‌وانی ناوچه راگس‌زواوه‌کانی سنوری پهنجوبین و سورین و
 هوراسان، تهواندی «تعویض» پان وهرگرت بو، له سهدا چل تا له سهدا په‌نجای لی سهند
 بون.

- پاروی زوری، بی هیچ بهانویهک، له چمند کمسی تر سئند بو، هئندیکیان لای سرگردایهتی په کیتی شکاتیان لی کرد بو، سرگردایهتی داوای له حمسه کرد بو پاروگانیان بز بگسرتنوه، بهلام نورو گوی ی نهداپویه. لهوانه: کامیاری مسجدخان و حاجی نولوی هملجهیی..

حمسه ثبوت بو پارویه چوک و تمقمننی بز پېشمه رگه گانی همرمه کمی کړیوه، پارمندی مانگانمی لی داوه، پارمندی ماله شهیدگانی داوه، نهپاروگانپشی نهپانوت هندی لهو شتانهی کرده، بهلام زوری پارو کمی بز خوبی هملگرتوه، تازهش ژنیکی تری به سر ژنه کونه کمی دا هینا بو، تفنگبکی کرد بوه ملی، له گمل خوی نه بگرا.

*

مهکتی سیاسی ههشتیکی، به سرورگایهتی عومر شیخوس، دوست کرد بز لیکولینوهی شکاته گانی همدولا، ناکوکیه گانیان وا توند بوو نپتر نهپانته توانی پیکوه کار بکن، یان له ناوچه بک دا همل بکن. همرمان له ناوژنگ گل دانوه. به تابهتی لهو کاتدا مدترسی هیرشی پارتی هبو بز سر پاروگانکی سرگردایهتی.

له ناو مهکتی سیاسی و سرگردایهتی دا، زوریان رهپان واپو: حمسه به ناوی په کیتیمسوه، بهرلایی و راوردونی زوری کرده و، پارویهکی زوری کز کردونه، پیوسته بی سزادان وازی لی نهپنن، بهلام له پر نوهی له دستی دی پاخی بی و پداته پال ناخمره گانی په کیتی یا پچسته پال رژیم، چاکتر وایه چه کی بکهین و بیگرن، نهگنر دستی کردهو بیکوژین، من به توندی چوم بهگژ نم رهپدا و، نهپهشت هیچی لی بکن چونکه لام واپو بز ناویانگی په کیتی باش نهه بو جووره رهفتار له گمل کاره دستیکی ناسراوی خوی بکا، نمی به نومی و نامزگاری له گملی بچولینوه. روداوه گان دهپان خست من به هملدا چو بوم و، رمی هاوریکانم راست بو.

شویکی سردهای مانگی نملول حمسه همرم دسته و داتیره کمی خوی کز کرد بوهو لی دا بو روشت بو. گفرا بوهو شارمزور. نامدی بز سرگردایهتی حسک نوسی بو، که نپتر وازی له په کیتی هیناره و، نهپوی بچسته نار نهوانوه و، داوای لی کرد بون هیزیک بنیرن بز پشتیوانی. حسک، وای زانی بو هنگی له داردا دوزیوهتوه، بز به پهروه چونی نم روداوه، هیزیک به سرگردایهتی تاپیری عملی والی بز نارد بو. لئادر جهباری و شهروان شهروهندی و شیخ منصور حلهپدیشی له گمل بو.

*

زور له صیو بو هاوریکانم سرمان کرد بوه سرم ژن بهپتم. زوریان تا شو کاته سدلوت بون. نهپانویست من رچه بشکینم و، نهوانیش به دوی من دا ژن بهپن. به تابهتی جولانوه که زوری خیاباند بو، بو نزیکاتش هیوای سرگومونی له ناسزودا دپار نهبو، ناوچه گانی ژبانی تپمش، به هزی شعری تیرانهوه، وهکو جارن مدترسی دوزمنی له سر نهما بو. د، خسرو خال، همپرسی پهکی له ریکخواوه گموره گانی شار بو، نهوش چمند جاری له نامه گانی دا داوای لی کرد بوم ژن بهپنم. تا ماوه پهکی زور دودل بوم. سره نجام د، خسروم کرد به وه کیلی خرم نافرته تیکم بز بدوزیتوه به هلمو صرچی ژبانی سخت و هژارانمی من له شاخ وازی بی. ناگاداری کردم که کچیکی باشی بز دوزیوهتوه و، ناوه کمی و ناویشانی بنمهاله که پانی بز نوسی بوم، تا نهگنر وازی بم قسهی له گمل بکا.

وهاب که شاره‌زای شو ناوچانه بو بانگم کرد و، قسم له گمل کرد. که سفمریکی پمله و نهینی ناوهام به دستمویه، داوام لی کرد: دوسی پیشمرگنی شارمزام بز ناماده بکا. من و کامران و شهاب به ۳ قوئی له ناوره‌نگوه به پی بیری کموتین.

*

شو سردمسی که هیشتا نوتومزبیل دانعات بر بان کم بو، خفلک به پی بان به سواری هاتوچیزان کرده. له ریگا که به به‌کتری ته‌گه‌بشتن به‌کتریمان بناسیابه یا نه مرحمبا و چاکوچونیسبان له گمل به‌کتری نه‌کرد. نیمه‌بش همدنی روشونی دباریکرایی هبو نهو پیروی بکرایه.

سوار و پیاده که به به‌ک ته‌گه‌بشتن تهر سوار سلام له پیاده بکا. ریسواریک که به لای دانیشته‌بدهک دا بروشته‌ابه نهو کارای رفتمنی سلام له دانیشته‌که بکا.

ریسواریک که بگه‌بشتابه به ریسواریکی تر نموت: «ماندو نهی!» نموش له وهلام دا نموت: «خزت ماندو نهی!»

ریسواریک که بگه‌بشتابه به به‌کی له سر کار بویه، نموت: «خوا قوه‌ت پدا!» نموش له وهلام دا نموت: «خوا دهوامت پدا!»

ریسواریک که بگه‌بشتابه به شوان یا به گاران نموت: «به دهولت بی!» نموش له وهلام دا نموت: «خوا عاقوت گا!» مهبستیان له دهولت: «ناژول» بوه.

له همدنی ناوچه له پاتی وهلامه‌کائی: «خوا عاقوت بکا» و «خوا دهوامت پدا» نه‌بانوت: «بچپته به‌مشتی!»

ریسواریک که بگه‌بشتابه به به‌کی که خرمیکی دروینه بویه، نموت: «تسفت برپوا» نموش له وهلام دا نموت: «دوژمن پنا!»

ریسواریک که بگه‌بشتابه به به‌کی که له سر خرمان بویه، نموت: «خرمان به‌رکعت!» نموش له وهلام دا نموت: «خبر و به‌رکعت!»

مه‌کینه نم نمریتانی کویر کردوژتوه.

*

نه‌کاته حدکا له شمردا بو له گمل حکومتی نهران، به دروایی ناوچه‌کائی سنور باره‌گای دانا بو. نیواره‌به‌کی دره‌نگ له گوندیکی سنور نای نیروان بو له ناوچهی پانه لامان دا، چوپنه مزگوته‌که. هاشمی کمریسی به‌ررسی گومبتهی شارستانی پانه بوه، شو و، چمند کسبکی تر له نمدامانی گومبته‌که و پیشمرگه‌کائی له هزلی مزگوته‌که بوین. کسبان به رو میان نغناسی، منیش خوم له لا ناشکرا نه‌کردن. همدنی قسه و پاسی گشتی کرا، من هومل دا خزمی لی لا بدم. شو لری ماینوه به‌پانی زو به ری کموتین له ریگا توشی سهد رسولی پایی گموره بوین. له گمل شو به‌کتریمان نغناسی. چاکوچونیسبان کرد، سه‌بری پی هات منی به‌جوره و لری بیی، تم: «کاریکی پلمم هبه له دیری خزمان. به پمله تروژم و به پمله ته‌گه‌بسته. نیمه‌وی کس نغزانی. شوری رابورده لای گاک هاشم بوین. بهلام منی نغناسی و، خوزم نغویست خوم ناشکرا بکما» من به‌رو شارمزرر تچوم، به سهد رسول دا لاله سرمدم به‌رکوتوه.

*

کچه که و بنماله که بمانم نمناسی. به لاموه پسنند بون و داوام لی کرد قستی له گمل بکا. قستی له گمل کرد بر نموش رازی بو.

زور مانتو بوم و، له تاو مملاتیسی ناوخز به تواری بیزار بوم. نموسیت ماوه بکده دور بکوموه. له چند نامیهک دا داوام له مامجدلال کرد بو هولی گمرانوه بنا. گمبشت بوه تبم له دوا نامدا بزم نویسی، نگمیتوه پان نا نارفزوی خوته، من بم نزیکانه سفتر نه کم. نمشویست له ناوزهنگ ژن بگوموه، نموسیت له نوروپا تم گاره نلهم بدم. نو کاته سفتر له عبرالموه ناسان بو. ناگاداری د. خسروم کرد به کچه که پلی نگم نتوانی خزی ناماده بکا بز سفتر. له نوروپا بک نه گمیتوه و، هر لوی مراسیسی ماره کردن و گواستنموش جیبجی نه کم. ولاتیکی نوروپا و، ماوه بکیشم دیاری کرد بو، که نگم پسنندی کرد له ماوه دیار بکراوه دا له ولاته نوروپا بیه بی، منیش لوی نم.

کچه که به گومری تگمیره کمی من همو هنگاوه کانی نا بو. منیش به گومری تگمیره کمی خزم پرنامی کاری داهاوی خزم رک خست بو. بهلام وه کو تهرانی نلی: «تگمیره» همو چاری له گمل «تقدیر» رک ناکوی!

*
بز چاوترسانندی خملک ماوه بک بو به عس کابراهی درندی به ناوی مولازم موحسین نارد بو بز سلیمانی، قمرماندی سفترزه ای هوشی دنگا سرگوتکوره کانی به عس بو. زوری تازاری خملک نهدا و، همو شو نه چه سر مالان و، خملکی نکوشت. چند جار بک چو بوه سر بختیاری برام و نمهدی مامفرزام. جار بک نه وندهی له نمهد دا بو، گوی بکی کمر کرد بو. هر شمی له بختیار کرد بو، که نگم له سلیمانی چی تر پیاری حکومت بکوژی، نموش بختیار نکوژی.

روژ بک له پر بختیاری برام پهیدا بو. له سلیمانیه رای کرد بو. حازمی هارسری بختیار و، دایکم و تاگمی خوشکیشم رایان کرد بو بز شارزور له مالی حسمینی فتاح له شاتوان، خویان شارد بوه. هاتی نمانم زور بی ناخوش بو، چونکه من خزم به تمای سفتری نوروپا بوم.

*
له گمل بختیار خریک بوم بگمیتوه بز سلیمانی و، دایکم و نموش بهاتوه سلیمانی. وه ترساند پویان، هرچی له گلم وت، کملکی نگرت. دایکیشم به پیشسرگمیهکی شارزوردا نامه بکی بز نارد بوم که چار بکیان لی بکم. له ناوزهنگ خانویه بیه بکی باشم همو. شوینه که بمان نمن بو. به سلاهی حاجی رفیق دا نامه بکم بز دایکم نارد که بین بز ناوزهنگ، بختیاریش له گملی چو، بهلام له ریگا بختیار له گمل سلاح بری نکورد بو. گمرا بوه. سلاح نامه کمی گه پاند. بهلام دایکم توره بوه، وت بوی: «نیمه له سر نو وامان لی هاتوه، پانزه سالیسه نمیبیوه، کچی هیشتا نو به من نلی وهر بز لام» دایکم متریسیه کانی ریگایانی نمنزانی.

تازه عزیز محمد گمبشت بوه کوردستان. چو بون بز سردانی و دعوتهان کرد بز سردان و فراوین. بهلام من نیشتر برام دا بجم سردانیکی دایکم و خوشکم بکم و، داوایان لی بکم بین بز ناوزهنگ. وستم کم کس بزانی، هاوریکانی خزم ناگادار کرد.

لاله سرحد پدکی بوه له پساوه ناسراوه کانی تیسری روغزایی تیلی جاف. زؤد
 قسمی خوش و نستغز و روداوی سبیری لی نهگیرنوه. په کیکیان خووه په ناویانگه که پدتی
 که پیرمیره له «گالتو گپ» و عدلادین سجادی له «رشتهی سرواری» دا گپروایانه تموه.
 پی نهپی لاله سرحد خاوهنی خیمالیکی په پیت بوی. لومو سرده مهدا جمرودی و
 روتکرده تموی کاروان باو بوه و، په تازه تی و دمه لاتداری دانراوه. تمویش تا گنج بوه
 له مهدا دستیکی بالای هبوه. که پیر نهپی و له مردن نزدیک نه کموتموه، کوره کانی کؤ
 نه کاتوه و سیتیان بو پکا. تلی: «تا گنج بوم زؤدم بز گردون و زؤرتان پپوه مانو بوم
 تا گردونم په پپار، تموی دوی مردنیشم خیسرکستان بز پدمهوه. که مردم مهیکم به
 هرا به بیدنگی لبادیکم تیوه پیچن و، به شوو بیدن له داری محسوی سبرهواله برکم
 دن. پیمانی که زؤ بوهو بلین باوکسان دیار نمساوه. سوار بو ناوهدا پلاو بکمنوه.
 ناچه که کپو مال بکن تا نمذوزتموه. نموسا بلین خملکی شو ناوه باوکسانان کوشتوه و
 همسریان ساف له ساف تالان بکن. نینجا پرسه پدکی گوروم بز دابین و بلین: هدی به
 زیندوی هر خیر و به مردوی هر خیر»

گوزی مهلا مستغفا له شنز بو. زوانی به دیاره بوه بو. شوپک، تاقسبکی
 نناسراو، تاوتکه پان دهرینا بو برد پویان له شورینکی نزدیک گلکؤکمی فریبان دابو.
 چه کداره کانی پارتی له کانی قیام دا تقیمان له خزیشانندی خملکی شنز کرد بو، چند
 کسبکیان لی کوشت بون، له پور تموه خملکی شنز دوژمنایه تیبان نه کردن.
 - پنمسمالی بارزانی، تم تاوانه پان به پال حدکا و له ناو توانیش دا به پال سهید
 رسولی باپی گوره نهدا.

- حدکایش پنمسمالی بارزانیان تاوانهار نه کرد که خزیان تم کاره پان کرده بی، بز
 تموی بیکم به پیمانو بز هاوکاری له گمل هیزه چه کداره کانی تیران بز شیری توان.
 هرچمنده گومانم نهو که حدکا لم تاوانه پریه، بدلام کدکانیان لومو حیکایه ته تمچو که
 به زمانی لاله سرحدوه نمایانگیراوه.
 بیگومان سوکاپدتی به مرد و به گوزر تاوانیکی گوره و ناشیرینه. له کورده واری
 دا تمه به کاریکی زؤد نزم دانتری. هیچ لیکزاینمویه پدکی جیددی و بیلاپن له سر نم
 تاوانه نه کرا تا دستي تاوانه پاری راسته قینه ناشکرا بی.

* له گمل سهید رسول جیا پوینوه له پدکتری و شو نیمه چونه گوندی «چمپاراو»
 میوانی مائه شیبخیکی قسمه خوش بوین. روژی دوابی به سورکیودا ناوای دیوی
 کوردستانی عیراق بوین.

گورنده کانی سوره پان، زی، چاله خنزینه.. له سر ریمان دا بو، له هیچیان لامان
 نهدا تا گه بشتنه قهلاتی. ماوه پدی لوهو پیش هالیکی شیری عجراتی له کاروانیکی
 گورده کاروانچیه کانی دابو. نیسک و پروسکی و لاخه کوژواوه کان به دروایی رنگاکه
 کپوت بو، دیمنیکی ناشیرین و خضنکی هبو.

له قهلاتی گور نهوین به دشتی خرمان دا به ری کموتین بز دوستدوره. شو
 چونه مالیک لوی پیرمیردیکی نورانی کمرولانی لی بو. به تیشارت قسمان له گمل
 نه کرد. حمده حاجی ساهیر لیچر سراوی ناچه که بو، هومالم بز نارد بز روژی دوابی له

گوندی رمله بینیم و، مہمستی ہاتھ کم ہز پاس کرد. ہوا لم ہز مامہ رزم نامرد کہ
 نوسا لہ سہد صادق دوگانی ہہو، وا ریک کتوتین توان بینہ گوندی ہرودہرش و منیش
 ہچمہ نومی. نیوہروی روزی داہاتو مام ہہ تراکتور ہمسویاتی ہینا ہو، لہ ہرودہرش
 ہہ کسان گرتوہ، پاش پانزہ سال داہکم و تانگم ہینیسوہ و، ہز ہکم جارش ہراژم و
 منالہ کانیم ہینی. نانی نیوہرومان لہ مانی جواسیریکی ہرودہرش خوارد. مایکی پاش و
 ہہ مہرہفت ہون و، ہہ ناو لہ دوروہ منیمان نمناسی. قسم لہ گمل داہکم کرد و، لہ
 گہلیان ری کتوتم ہمسویان ہین ہز ناوزہنگ و، نستر لہ ہہ کتری جیسا ہونہوہ: توان
 گرانہوہ ہز شارمزور و من ہرو ناوزہنگ.

لہ گمل حمہدی حاجی ساہبر و ۳ ہیشمرگہ: کامران، شہاب، حمہدی ناموزای
 حمہدی حاجی ساہبر ہری کتوتین ہروہ «چمی گلال». چمی گلال ناوچہ ہکی شاخاری
 سہستی ہر لہ داروبار ہو. گوندہ کانی: کانی سپیکی ہرخ، ہرودہرش، قویلہ، ہنارو،
 مابندول، ہری ہرو، شہرہرہ، قزلچی، مزگرتوہ، دولہ چورت، ہوزخوآجا، سلیمانہ،
 مسرام، ہرخ، ہسوک، ززلہ.. ہندیکیان گوندی گوروہ ہون، بہلام ہہ خورایی
 ناوچہ کیمان ناو ناہو چمی گلال، چونکہ چمہ کئی رشک و، ناوچہ کئی ہن ناو ہو، ہہ ہاویں
 چولیان نہ کرد. دانشتوانہ کئی تیکہ لاون لہ ہنزہ کانی: چوچانی، ہیسہری، قویلہ ہیی،
 زہردوی، کہ پیمان نملین: «غوارہ». خیلی زہردوی لہ ہیمانی زہاردا ناوی ہاتوہ و،
 ہر نبران کتوتوہ. دہارہ لو سرد مہدا خیلیکی گوروہ ہوہ، پاشان کم و کز ہوہ.
 خانوہ کانیان تنگ و تاریک و نرم و کشتوکالیان زور کم ہو، ناوہ لباریان نہ کرد. قہلای
 سروچک و، قہلای شوجا لہ شربہ دہرینہ کانی ہو. نوسا ہیچ جوہ جادہ ہکی قہرتاو یا
 خاکی ہہ ناودا نمٹروشت.

چہتہ!

چہتہ ہہ ناویانگی ناوچہی سلیمانی: «خولہ پیزہ» لہ تیرہی «ہیسہری» ہوہ. لہ
 سہرہ تای پانچاکان دا چند سالی ناساہی لہ ناوچہی شاربازہردا نہہشت ہو، ہہ دہیان
 پولیس و کارہدستی حکومتی کوشت، تا سہرہ ہچام سوتہ صہریفی نوسای سلیمانی
 عومر عدلی، لہ ناو خویان دا چند کمیکی چاند، لہ کانی خوتن دا کوشتیان.
 لہ سہرہدی عوسمانی دا گہلانی بالقان کہ خہاتیان کردوہ ہز نازادی، ہہ
 پارتیزانہ کانیان وتوہ: «چہتہ» و ہہ شہری پارتیزانیمان وتوہ: «شہری چہتہ گہری». شیخ
 مہمہودیش کہ لہ سلیمانی ہملک نرا و، ساوہ ہک شہری پارتیزانی نہ کرد، ہہ
 پارتیزانہ کانیان نوت: چہتہ شیخ مہمہود، بان چہتہی کورد. وشہی چہتہ ہم معنایہ لہ
 ژمارہ کانی «ہانگی حق» دا ہاتوہ، کہ لہ نمشکوتہ کئی جاسنہ ہہ ناوی قہرارگای نوردوی
 کوردستانوہ دہرچوہ. بہلام ہندی لو چہتہانہ لہ سالانی دواہی دا نمونہ دیان دزی و
 جہرہ ہیی و راووت کرد، معنای نم وشہہ لہ ناو خہلک دا لہ پارتیزانہوہ گورا ہز
 جہرہ بان وکو نملین: «خارج عن القانون».

نجمہش زور جار نمٹراسین وشہی ہیشمرگش وہای لی ہی.

*

کمال شاکیریش گہشتہ لامان. ہر حسانوہ و فراوین لامان داہہ گوندی سلیمانہ.
 سلیمانہ کتوت ہوہ ناو گہروی شاخیکی ہرودہ لانوہ. حمہ و کمال و من ہیکوہ لہ

مالیک و کامبران و توانی تریش له مالیکی تر بون. خمریکی نان و ماست خواردن بون، خاوهن ماله که عاتنه ژوروه وتی: «شاخه که چدکداری پیوه به دوریان گرتونا» به پدله له ماله که دورچین و، پیشمرگه گانی تریش هاتنه درمی. له بهزایی شاخه کهوره داپان گرتینوه. به راگردن له دی دورچین بمرمو شاخه که پی برامبیری. تا گه پشینه نوی تقدمان له سفر بو. نیمش گه پشینه شاخه که و، نوتر شوینه کسان قایم و سلامت بو. چوپنه سر گویره کانیهک، ناویکی کمی هببو، بز پشودان دانیشتمین. له دسریژی پدکم دا گولله بهک له نژونوی کامبرانی دابو، به برینداری له سلیمان به چی ما بو، شه پشیمان لی دابرا بو. ما پونه حمه و حمه ناموزای و کمال و من.

روژی راهردو، فیره بون حمه صالح، فرماندهی پدکی له گرتنه گانی همریسی پدک، چمند پیشمرگه پدکی حسکی له مزگوتنه کمی پیوهک دا چدک کرد بو، نارپه چیه کی لی سفند بون. چه کداره گانی حسک تم پدلا ماره پان بز سر نیمه له تزللی روداوه کمی دورینی دا کرد بو. و اسان به چاک زانی دهمو تیواره پچین بز قهوله و، له یوه من نامه پدک بو تایبری علی والی بنوسم.

شو چوپنه گوندی قهوله، له مالی حاجی علی، که ناسپاوی حمه حاجی ساییر بو، داهیزین. میوانیکی کیشیمان هببو، دوروشیکی قسه خوش بو. نامه پدکم بو تایر نوی و، له نامه کدا ناگادارم کرد پر که بز کاریکی تایهتی خوم هاتومه ته ناچه که و، ناماده بی خوم دوری بو بز بهنشی و بز نوی همدو کمان هوالی خاوا کردنوهی گروژی نیوان پیشمرگه گانی همدولا پدین و، سمر سورمانی خوم دوری بو لهوهی که پاش چمند سال نوه پدکم جاره شو پسته خاوری بز «جوله» و، جوله کهیشی به شیری پدکیتی دس پی پکا. کمال شاکیر نامه کمی برد و روشت، شو نوتر نهعاتوه بز لای نیمه. به ناسپاویکی خوی دا نارد بوی بز کاک تایر له گوندی هوزخواجا. تا شو کاته کسپان نه پان شزانی که من لهو ناچه پددام، تمنانت کامبرانیش، که به برینداری گیرا بو، پاسی هاتنی منی بز نگرد بون. دوی گه پشینی نامه کم تینجا زانی پویان من هاتومه ته خاوری و له گوندی «قهوله» م.

تم نامه نویسه، بی خو ناماده کردنی پیشمرگه بی پیشه کی، هله پدکی گوره و کوشنده بو کردم، له پاتی نوه نهور دسه بی همو هیزه گانی پدکیتی له ناچه کدا کز پکمهوه تینجا نامه پان بز بنوسم، پلام من نموندهم له خوم رائدهی و به خوما رائه پرموم که بی چه کدار و هیز پچسه ناویان و قسه پان له گدل پدکم، به تایهتی هموری چند حفته پدک لهوه پیش چمند ننداسی سرگرداپهتی حسکم بینی بو.

دسه پدپاتی کمال وهلامی نامه کمی بز ناردنوه که ملازم تایر نوی بوی. له نامه کمی دا: پیخوشحالی خوی دوری بو له بونی من له ناچه کدا و، گله پدگانی خوی له پدکیتی نوی بو، ناماده بی خزی پشان دا بو بز پدکتر بینین.

روژی ۵ ی گانونی دومی ۸۱، تازه نانی بهمانی سان خواره بو، هر له ناو ماله کدا دانیشتم بون، خاوهن ماله که هات وتی: «ناوی پر بو له حسکا» همرچنده حسک همویان مسئول بون، ناردم بهرسن مسئوله کدیان کی به. قادر چاوشین هات، ده پدک پر قادرم نغاسی. قادر له پیشمرگه کونه گانی پدکیتی و، خوشکفزی عهده لوقادر هلدنی بو، له جیسا پونه کدا داپره پال حسک. من پدلی گراننوم بو. هوالی ملازم

تایمر و هیزه که پانم پرسی، وتی: «له هوزخواجان.» پیم وت: «با بچین بز لای» به کومل به ری کوتین.

له هوزخواجا ملازم تایمر و لیمپرسراوه کانی تریان به پیرمانوه هاتن و نارویان هندی سریشکیان بز نانی نیوهرو گری. دانیشترین بز قسه کردن. باسی تیگچونی هلموسریی ناوچه کمان کرد. ملازم تایمر باسی نموی کرد که ملا پدختیار هیزکی گمورهی گز کرده توه. چمند جار رنگای پی گرتون و، بوسهی بز ناونه توه. منفروه کانی پدکتی چمند جار تنگیان بهوان هملچنیوه و، پیشمه رنگه یان گرتون و چک. کردون. قسو باسی لم باهتسمان زور کرد و، باسی نموه مان کرد که چون هاری ناوچه که ناسایی بکه پنموه و، گزوی نیوان چه کدازه کانی همدولا خاو بکه پنموه. پشوکاویان پیوه دیار بو به پدکا نهاتن و نهچون. دوی نان خواردن ویستم نیوزنیان لی بخوازم بروم. ملازم تایمر وتی دیواره کدا هملپسیردرا بو، دستی دایه و بردی، نیرت تیگهیشتم. ملازم تایمر پیاوکی به تدهب بو، شمرمی ته کرد راست و رهوان پلی تز گیرای، هندی منجه منجی کرد، به گیرم هینا ناخری بده کدی وتی: «برادران حمز نه کدن له گلیان بپنیتوه، چونکه له خویان نهمین نین و نه ترسن برادرانی نیوه بیته سریان»

وتی: «گلدانموی من له لای خوتان کاریکی خراپه، رنگه نموه هیزه کانی پدکتی پروژیی و بیته سمرتان، رنگم بدن بروم بز نموی وه کسو خوتان تلپن گرز بیسه که نهیلم»

وتی: «تز میوانی لای نیمه و زور صحتبرمی و..» هندی راوه روی هیناپوه. منیش وتی: «کاک تایمر لم سورجامله ناراستانه گسری، من نه میوانم و نه صحتبرم، بملکو گیرام و، بهم کاره ناویکی خراپ نروژن و سابقه پدکی خه تهر له جولانموی کوردا دانمین، نیرت هیچ لایهک باوهر بوی تر نه کات»

وه کسو دوی بیستسموه، نو ساوه بیی من له زوروه له گمل ملازم تایمر و قادر جهاری خمریکی گفتوگوز بو، له دهرهوه هندی له ورده مستوله کانیان له ناو خویان دا مشتومریکیان بو له سر نموی تیزم بدن بروم یان گلم بده نموه. رهوی خلیفه سعیدی ناموزای حمیدی حاجی محمود، که تازه چو پوه ناو حسیک و بو بو به دوژمنی خوینه خوی ی پدکتی، کرمی داده مننه و خولمی حممه تاته و، چمند کسیکی تری لم باه تانه وت بویان: «نمه فرسه تیکی باشه فلانان کوتوته پرددس لای خومان گلی بده نموه بز نموی هیزه کانی پدکتی نیرت نهیمنه سرمان و، سرجه کانی خومانیان به سردا بسه پنین»

همره شی نموه بیسیان کرد بو که ته گسر نیوزم بدن، نیوان تقسم لی بکن پکوژن و تسلیمی حکومت بپنموه. ملازم تایمر و قادر و نوانی تر له ژیر نم گرشاره دا پراری گرتنیان دا بوم.

من نیرت ناترمید بوم لییان و، زور نه ترسام نم گموجیتیبیی نمانه کرد بویان، بی به هوی شمریکی خریناوی سرانسمری له نیوان نیوان و پدکتی دا، سمدان کسی تی دا پکوژی و، هموشیان جنبو به گوره کدی من بدن.

له هوز خواجاره کوتته گمران بز دوله چموت، زهردوی، کولوس، قسویل، دی به دی منیشیان له گمل خویان نسراندموه. له قسویل بوین له پر وتیان با بروین بز

شاخه که. هندی چو کداری به کیتیان له نزدیک قه‌لای سروچک دی بو. کرده‌یان به هه‌لا و تیان: «فرمو نموه، صماعتی نموه و ازمان لی ناهینا» بو به شهر. گماروی چند پیشمرگه‌کیان دا گرتیان. دهرکوت مفرزه‌یه‌ک بون له گه‌ل محمود گرمیانی له شارزور بون، ناگایان له بزم و رزمی گرتنی من نموبور، بز حیوانمونه و پشودان نمچون بز شارپازیر و، به ریکوت به سفر نم شوه‌دا کفوت بون.

*

مامجدلال له دهره‌وه بو، عومر شیخ موس، عومر مستمفا، گممال خوزشوار، جمال حکیم، جعفر، ملازم عومر، فره‌پدون... له پاره‌گاکانی سرگردابه‌تی بون. مدکتیمی سیاسی به‌پاتیکی له سر گرتنی من دهرکرد بو به رادپو خویند بوپانمونه، همره‌شی قورسیان له حسک کرد بو و، له ههمان کات دا داوایان له حشع کرد بو، به تاپه‌تی لمو کاتدا عزیز محمدیش له کوردستان بو، هملی پهره‌اتم بدن. جمال تاپیر، که نموسا پهررسی ریگختنه نه‌پنیه‌دکانی ناوشاره‌کان بو. نامیه‌کی بز عملی به‌گی باوکی تاپیر نومی بو. همره‌شی لی کرد بون که نه‌گمر من شتیجک لی بی، بنه‌ساله‌که‌یان له ره‌گوریشه دهرنهمینی. عملی به‌گ ماوه‌به‌کی دریز نفوسری شورطه بو. همره‌شه‌که‌ی به چیدی وهرگرت بو. نامه‌که‌ی برد بو بز کارمستان «نمن» ی سلیمانی. مه‌لا به‌ختیار و سالاریش زوری هیزه‌گانی شارپازیر، هورامان، شارزور، گرمیانیان کز کرده‌وه له نامو نامنوسین دا بون له گه‌ل ملازم تاپیر و، همرشه و گورشمیان بز نماندن.

*

هیزه‌که‌ی حسک و لپرسراوکانمان سریان لی شیوا بو نه‌پانتمزانی چی بکن و، چی له من بکن، له تاو هیزه‌گانی به‌کیتی بش جبهان به خویان نه‌گرت. چونه دوله سور و به ناو نوردوگای شانده‌ری دا چون بز کینوی سورین. له شانده‌ری لایان دایه‌ه مالی جه‌لالی حاجی کاکملی. جه‌لال هاروی ی کومله بو، زوری بی ناخوش بو منی بو حاله دی، هیچی بی نه‌کرا. چونه نه‌شکوتی دهره گولان له شاخی سورین. سورین دهریکی نیران و دهریکی هیراق بو. به بی ی به‌پمانی زهاوی نیرانی - عوسمانی نم کیره کرا بو به سنوری هردو دولت و، له به‌پمانه‌که‌دا ناوی قه‌لای زلم و گرده‌می چمقان هاتوه، وه‌کو ناوچی سنور، هردوکیان لم سر و نموسری کیری سورین دان.

چمند سرچاوه‌به‌کی ناو له بناری سورین دایه له‌وانه: چمی چمقان، که له به‌گرتنی چمه‌گانی جومره‌سی، عه‌به‌سوار، کمولوس دوست نه‌بی و، چمی شلم، چمی ریشین، چمی شهرمیر، نم چمانه نهرزینه شارزوره‌وه. قسه‌به‌کی کون هه‌به، بز نموی مثال ده‌می تهمله بگا بی ی دوباره نه‌کنمونه، نعلی: «چومه چمی چمقان، چمقل چلتوکی تهمقان» سرچاوه‌ی شلم ناو‌که‌ی گمره وه‌کو تمانوت ماسیه‌گانی کور بون. سورین چمندی نه‌شکوت و کورگی لی به، له‌وانه: دهره گولان، هزار تستون، قرچی سولشان، دهره کوره. له دولی خوزنموزان و وشکه‌ناویش چمند نه‌شکوتیکی تری لی به، کانی و تاو له هیچیان نزدیک نمبو. دهره گولان به‌رامهر سه‌ب صادق بو. ناوایه‌گانی سورین و بناره‌که‌ی: چموتان، کولیتان، زه‌نگیسر، خرنوکه، سپامه‌وه، کانی سیف، وه‌لمست، پهرنه‌شکوتان، توت‌قاج، قه‌لبه‌زه، تازه دی، پهره‌همل، جومره‌سی،

پرویدر، نموی، بانئ بنوک، چناره، دهره گولان، میری سور، رشپن، عاموره، بانئ شار، قاینجه.. همدو راگوزوا بون. گوندی «دزلی» که له دهوی نهران به سورینوه بو، پنکلی سرهکی پارتی لی بو. نادر همدوای بهررسی پنککه که بو. هندی له پیشسرگه کانی حسک هاتوچویان نهدردن.

نو ماوه به میان به محسودی حسه تاته سپارد بو نیشکم لی بگری. غمفور (دهرسیم) پاریدری محسود بو. محسود برابهکی خوبی له گهل بو، گالتهی به حسک نهدرد، همیشه شمه دهنوکیان بو. بفر سورینی گرت بو. همدو زور سارد بو. رابهخ و پیشمفیان نهبو. له بن تاشه بهردیک دا له سر نهرز به دیار ناگری دوکه لایسوه هفتروشکا بوین.

زورچار غمفور و کهریم نهاندا بهوه به چاوما که نهوان پهروا زوی دهستی من و، من وام لی کردون ناچارین تسلیمی رژیم بهنوه و، دواپی بهنوه شاخ و له داخی من بن به حسک و، له ژبانی سیاسی و پیشسرگایهتی دوا بکمون. همدوکیان راستیان نهدرد، بهلام من هیچ دوزمنا بهتبهکی تابهتیم له گهل کسمیان نهبو، حزم نهدرد نمانیش پیش بکمون و، بن به کادری خوزشناو و سرگموتو. له بهر نهوی ناموزگاری سودی نهبو لبم پرسی بونهوه و، بهلام نهوان بهرگهی لیپرسینهویان نهدرت بو.

*

نو کاتهی له شارماهر بوم چاریک به دو قزلی له گهل کهریم دانیشتم هندی ناموزگاری بکم. پیم وت: «تو له سایه شورشوه له کهریمی داده منوه بوی به دکتور چالاک، له کاتیکا نه دکتوری و نه چالاک. هیچ کلیه یا معهدیکی طبیعت نمفوننده و، همدو بهمانیه کیش به زرد له خو هلت تسبان. هیچ نهی شورش نو چاکه بهی به سر تز و غمفور لگا و خولهی چگروه هدی کردونی به د. چالاک و دهرسیم و نهمز. له بهر نهوه حورمهتی شورشه که بگرن، نهدگر باکی ناویانگی کزمله و به کیتستان نیه، باکی ناویانگی ناوه کانی خزان هسی!»

کهریم کوریکی وریا و له بله بان بو. همدو گیسز بز قسه دانفتما. دوی نهوه به ماوه یک تسلیم بهوه. پاش ماوه یک نامه ستاری سعید خلهفی بز هیناین. لای تبه نمانیهو چو بز لای حسک. تیر نه بهینهوه تا لیره به کمان گرتوه.

*

کهریم به ناری گماندن بهردی سیزهوه له سورینوه به ناو نهران دا گهرا بهوه بز دهواری دولتو. غمفور چاروبار قسهی خوشی نهدرد. له ناو خویان دا پاسی زهلامکیان نهدرد به خراپه. به کیکیان وتی: «حیزب دهری کرده». غمفور هلی دابه، وتی: «بزی تم حیزبی نیشم خنک دهره کات؟»

*

علی بهکی باوکی تاپهر هات بز دهره گولان. راسپاره دی د. فاضل بهرواک ی پی بو، که نهوسا بهر بهویری «نمنی عام» بو. به باوکی تاپهردا جواپی بز نارد بون که حنیان تسلیم بکمن، بان نهدگر نهوه به پاش نازانن کاریکی وا بکمن بکومه کمینیکی نهوانوه و، به زیندویتی بگرن، بهراوسه بهوه بهلینیان دا بونی چهره بهکی پاش پاره بان بهدی. شتی وهما له ملازم تاپهر نشوه شاهوه. قادر جهاری مسئله کهی بز پاس کردم. کردم به

گالته له گهلی وتم: «تا چمند سالی تر خزمتی بدگیتی بکیم بایی نوو پارهه خزمتم پی ناگری. منیان تسلیم بکن و پارهکه ورنگرن و بیکمن به دو بهشموه، بهشیکی بز خوتان و بهشیکی بز یهگیتی!»

شولغانا نارنجیهکیان نا بو به مالی عملی بدگموره له سلهمانی. تاپهر به گلهپموره روداوهکسی بز گیسراسموره. نوو به هاوریکیانی منی نغزانی. بهلام به راستی نغوان نمبون، «نمنی سلهمانی» بز خوشگردنی ناگری ناگورکبیهکه، نمنیمان کرد بو.

چمند جاری محسود پاسی راگردنی له گهل کردم. نمبوت: «نهگهر بلهنم بدهیتی شتی کزوم له گهل حساب نهکمن و ریزم بگرن و، بیکمن به فرمساندهی کسوت، له گهلت دیم.» لهو کاتندا کمولی من پارهی زوری نهکرد باوردم پی ننهکرد له گهلی بروم، گوم نغداپه قسهکانی. خلیفهی عبدالله مارف، که خزی به یهکبیهکی تزارو داننا، نموش چمند جاری نوو پاسی له گهل کردم، هلیکی له پارسان بز هل ننهکسوت. روژیکیان دایزی بون بز ناو کهلاوهکانی قاینجه. قادر جهاری مان له گهل بو، دنیا نمومزیکي چر بو چار چاری نغنبینی به خلیفهم وت: «نمرو فرسهته با برون!» خلیفه ملی نغدا وتی: «تهترسم بگهینه سر جادهکه و نمومو برویتوه و بگیریین. خلک وا نغزانی به نغنقست تسلیم کردوی» هلهکمان له دس چو.

چمند نیواربهیک بز شپو دایان بزاندم بز گهلهک، شپهرهمنو... دوی نغو تپهر بردمبانه نمشکوتی «هنزار نغستون». حشع لم نمشکوتندا بنکهیکیان دانا بو. له گهل نغوان بون به یهک مال.

*

دانیشتوانی نمشکوتکه تیکهلاو بو له: مفرزهپهکی حشع، کاپراپهکی گجراو به تاوانی جاسوسی، مفرزهپهکی حسک که پاسوانیبیان له من و حمیدی حاجی سایبر و فبروح نهکرد، هرورهها پدکبو عمرهپی عیرائی که لهو همراهدا له گهل حسک بون. پاشماودی هیزهکی حسک له ناو دولهکندا پرامهر به شارمزور دامغزوا بون. فبروح، نامهی ملا بهختیاری بز هینا بون، رگهپان نغدا بو بگنرتوه گرتیوان. پاش چمند روژی حمیدیان بهر دا، من و فبروح مایوین.

*

کاوهی شیخ لهتیف و ناصر حصفید «ناله» هاتن بز نمشکوتکه. له گهل بهرپرسهکانی حسک نمنیمان کرد بو، قسهکانیان جهگی نهگرت بو، نیزنیان لی ودرگرت بون بهن له لای من بچنموره تا چارنوسی من به لایهک دا نهکوی. کاوه پساویکی قسه خزش و نوکتهاز بو. زوری حمز له راگرتی کمو و رار نهکرد و، نیشانچیهکی دسراست بو. بهلام نمخوش بو، به شریقه خوی لی نهکوت، زور کم نغوست و، زور کم خواردنی نغخواره. هملوسرجی زبان له نمشکوتکهکندا ناخوش بو. زوری له گهل خسریک بوم بگنرتوه، به قسهی نهکردم و بز پاریزگاری من مایوه. مفرسی هبو پهکی له پشمهرگهکانی حسک، بز پاره، نغنگیکم پهوه بنی و بروا تسلیم بهیتوه.

چمند جاری هلم بز هلیکوت هلم له بهر نوو دوام خست پوم جوان نمبو توشی گبچلی بکیم. له گهل خوی پاسم کرد پیکوه برون نمبوت له گهلان دهرناچم، راستی نهکرد نغنتوانی به پی بروا به ولاخ هاتوچوی نهکرد.

*

حشع، به تابهتی عزیز مسحه محمد، له سر داوای سرگرداهتی په کپتی، هولی زوریان له گمل سرگرداهتی حسیک دابو بز بهرداتم. سرگرداهتی حسیک له سره تادا هندی پروماتویان هینا بووه و، هندی صرچی سیاسیان دانا بو. سره نجام له روزی ۸۱/۱/۲۳ دا برهاریان دا بو من بهر بدن. به نامه ناگاداری حشیان کرد بو، نامدیشیان بز هاوریگانی خویان نویسی بو داوایان لی کرد بون: «به بی قهید و شعرت» بهرم بدن و، تسلیسی نویتری حشع بکن. مدگشهی سیاسی په کپتی جمال حدکیم و، حشع قادر رشید و علی کلاشیکوف پان له ناوزه ننگوه نارد بو بز نم مهیسته.

روژیکیان له تشکوت که دایان بزاندین بز دهشتایه کمی بهرده می. جمال حدکیم، که توماس تانداسی م س - په کپتی و، دارای شیخ جهلالی حنفید، که فرماندهی هیرم بو، له گمل تاقی پیشمرگه لوانه؛ شیخ سومری حاجی شیخ کریم، هات بون. تاسی سرگرداهتی حسیک بز تایر و هاوریگانی هینا بو من تسلیسی توان بکن.

لیبرسراوه کانی حسیک تاساده نمبون برهاریه کمی مدگشهی سیاسی حسیک هینا جیبه چی بکن. داوایان له جمال ناغا کرد بو؛ بز نموی من بهر بدن ۱۰۰ تفنگیان پداتی. چندی له گلیان تلپن، کله کی نایی. جمال ناغا به ناچاری داوای قسول کرد بون، وت بوی: «نیه تفنگی کله که کراومان نیه له عسار دا، نهی بچین له نار هیزه کان دا کوی بکه بنوه»

نم داوای حسیک پی سرکایه تیه کی زور گره بو، خوم له بهر چار کتوت بو، چونکه په کی بو له نرمترین شیوه کانی «نیتیزاز». نم داوای توان زیاتر لروی له هی حیزی سیاسی بچی، له هی پانده ماقبا نچو.

*

نیورویه کیان ملازم تایر هاته لام. چند سعاتی مایوه قسه و پاسی گشتی مان نکرده. پیش نموی هستی بوا، وتی: «نو برادرانهی نیوه نمونده هاتوچی نم ناوانه پان کرده همروشتیکمان نوزانن، هیزیک کی گوره پان له چمی گهلال کز کردوتدوه، رنگه په لامارمان بدن له بهر نموه برهاریان داوه بگوزنمونه بز جیگایه کی تر، سبه نی دین به دواتا». له نار هیزه کمی حسیک دا چند کسیک هبون بهردوام هوال و دهنگوباسیان بز تعینام. په کیکیان خیمیری بز هینا بوم که له گمل ناله هورامی ریک کتوتون له نزدیک بانی شار بنکه په کی هاومش پارتی و حسیک داین و، منیش بون بز نموی بز نموی، هیزه کانی هردو حیزب پیکوه نیشکم لی بگرن. گاوهش نم هوالی هیست بو. که تایر رویشت به گاوه وت: «گوت له قسه کانی کاک تایر بو؟»

وتی: «هلی!»

وتم: «تلی ی چی؟»

وتی: «تو خوت چی به چاک نوزانی بکه!»

وتم: «نگه بچین بز لای پارتی، نیشتر هوج هیراه کم نامینی، له بهر نموه پیم

باشد تمشو فرست بهینون برون»

وتی: «تو برو، هرچی چه کیکشت نموی بیبه! بهلام من بر ناکم و ناصوی دوات

بخمم»

وتم: «نترسم توشی کیشه بی له گدل حسک»
وئی: «گوی مددبری، لام وایه توشی کیشه نایم، ننگر توشیش بوم، تو لولای

مشورم بخوا»

نتر دنیا بوم شیخ گاو له یز نایم نتوانم به نازادی بچولیم.
پیشتر له بپردمی نیشکوته کدا زور جار راوستا بوم، سمرنجی سمرودی و
ریگا کانی تملا و نولایم دابو. زور جار بوم لی کرد بروه ننگر بوم له کسوه بوم.
بربارم دا به ریگا ناسایه گان دا نعوم. شوی به تاریکی به لای نیشکوته کدا راسته و
راست به شاخه کدا هلنگریم و به بناری سورین دا بروه شانهدری بوم.
فرهم ناگادار کرد خوبی ناماده بگا. گاو وئی: «نوه کو توشی تمقه بن چدکی
پیشمرگه کانی من بهمن» من نتموست گاو نیحراج بکم چدکم لی ورنه گرتن، بلام
هندی نارنجوم لی و مرگرتن. گاو به زور دهسانچه کمی خوبی دامی. له گدل فرج وای ریگ
کوتم که من درجوم نعوش به دوی من دا بیت بز شویی چاوهروانی. دوروهبری سمعات
۱. ی شو له کانی گزویی نیشکوته کدا به ناری میزکردنوه له دمرگای نیشکوته که
درجوم. دنیا زور تاریک بو. چاو چاوی نشپینی. بروه قوته کانی بپردمی نیشکوته که
له زلام نمچون. پاسوانه که له بمر دمرگای نیشکوته کدا راوستا بو. چومه پنا بپردیک و
به بی راوستان روم کرده لای سمرودی نیشکوته که. چاوهروانی فرج بوم دوی تاوی
نعوش هات و، دو چدکناری شیخ کارش بز پاریزگاری به دوامان دا هاتن زور به خبرایی
به شاخه کدا هلنگریم، له ساوه به کی گسورت دا ساوه به کی باش دور کسوتینهوه.
چدکناره کانی شیخ گاو مان نیزن دا، ده دقیقه کمی بی چو کار برای پاسوان که زانی نیمه
دیار نمساین و، گوسانی کرد بو رمان کردی، ریزیک تمقی کرد بز هوشیار کردنوهی
هاوریکانی. گوی مان له تمقه گان بو بلام نیمه نمونده دور کسوتینهوه مدترسی نوانمان
له سیر نسا بو.

به بناری سورین دا روشتین به سمرودی نوردوگای شانهدری دا له جاده مان دا و
پرمینوه ببری چمی گدلال. تاریکایی شو و ساندویتی سمری لی تیکدا بوین شور
بوینوه بز لای کانی سپیکی پرخ، تاریک و رونی بهمانی ناقاری راستمان دوزینهوه به
شاخه کدا هلنگریم بوه به لای مایندول دا بز چمی گدلال.

روز بو بوهوه، بلام نیمه نمونده خومان ره تاند بو هر دو کمان پرزه مان لی برا بو،
منیش نمونده هلک ننگوت بوم و شقم له بپرد هل دا بو، نینوکه کانی هر دو کلموستی
پیم شکا بون، نیشمانشوریا بز پشردان لا بدهین. به نریک هوزخواجادا درزه مان به
روشتن دا. ساوه به کی باشمان له دوله که بری بو. فرج چو بز دی به کی شو نریکانه ولاخ
پهدا بگا. منیش پالم دابو به بپردیکوه دانشت بوم، له دوروه زلامیکم بادی کرد جلی
پیشمرگمی له بپردا بو. چومه ندیو چاوهبری بکم، روانیم نهپرد کلهاری بو. هستام و
بانگم کرد. بز نهپرد شتیکی چاوهبری نکرار بو من لوبن بپرددا بهینی. له خوشی دا
بی ی نمری نشه گرت. دوی ساچوسوج به راگردن بروه پرخ به ری کسوت سزده پدا به
پیشمرگه گان. پیشمرگه گان به بیستنی هواله که کردیان به تمقی خوشی و زوربان بروه
بهرم هاتن. هندی له دانیشتوانی ناوایی نمانزانی بو بزچی کسوپر کردوانه به تمقه.
زنیک له زنی دراوسیکهانی پرسی بو: «نوانه بزچی تمقه نکهکن؟» له وهلام دا وت بوی:

«مژدن منسولیکي زلیان بهلمسه یوه».
دوای ۳۲ روژ دلی گمبشموره ناو هاوریکانم.

*
حصدی حاجی ساپهر ماله کمې له پوځ یو، چومه مالی نموان. جمال ناغا خوریکی کوزکردنوی چهک یو بز حسیک، نم تمرکه زحصه تې له گول پوهوه. پاش دانیشتن و گفتوگو، زوری هیزه کمان ریگه دا بگمبشموره شونه گانسی خویان و، نامسبه کیشم بز کاک تاپهر و هاوریکانسی نارد، دلنپام کردن لهوی په کیشی نیازی شمېر نیه و، نموان په نازادی و دلنپایی ندرتوانن له هر جیبه کی خویان نه پانوی جوله بکن. بهلام نمو کاره ی نعمان کرد پویان نمونده دزیر یو، تا چغندین سال زاتیان ننه کرد بینه ناوچه گانسی ژر دسه لاتی په کیشموره.

ننگر نم روداوه نمپراپه لهوانه یو روتی ژمانی من به جوریکي تر برویشناپه، چونکه دوای نمسه نستر له سفری نعوریا و له ژنپنان پشیمان پوهوه. نمسه جاری دوهم یو په هوی کیشی سیاسیموره هلی ژنپنانم له کبس چو. جاری په کمان پهر له بهمانی نازاری ۷. له گمل کچیک، که په تاروژی دلی خوم هملپژارد یو، ریک کتوت یوم بیخسوازم، په هزی روداوه گانسی دوای نازاروه وازم لی هینا. نمسجاره ییش په هزی نم روداوه.

پاش چغند روژی مانوه له شاپاژیر گراموره ناوزهنگ.

کارویاری کومله

روشتی هاورى ی کومله

له خیماتی ژر زمینیسی سیاسی - چه کداردا هندی چار کمانی وا پیش نکمون که له ژمانی گشتی دا خاوضی پایهی بهری کوملایتی و دسه لاتی حوکمانی و سامان و دارایی نمون، بهلام په هزی خیماتوره دسه لات و چه کدار و پاره یان نکموتسه پهر دست. بیگومان نمسه ییش «نفسیبت» نه گوری و، ننگر پیگه بانندی راست و پهرورده کردنی دروست و، ناموزگاری و چاودیری بهردوایس له گمل نهی کارا پهره کمنده لاتی «فمساد» نمخلپسکینی. ریکخواه تیکوشموره که نهی به جزوی له بانندی مالیا و، کارای تیکوشمور په سفرکی باندا یان په «میری شورش».

له شورش کوردا نمونی نعمانه زوره.

کومله ریکخواویکی «عقاندی» یو. بهروپاور نندامه گانسی په به کوه بست یون. من و زوری که له هاوریکانم لامان واپو که تیکوشموری کومله ناتوانی له همان گات دا دو ژمانی همی؛ ژمانیکی تاپهستی و ژمانیکی سیاسی. لامان واپو همدوکی په جزویک تیکلاون که له بهک جیا ناگرینوه.

بهکی له ژمانی تاپهستی دا دز بی ناتوانی له ژمانی گشتی دا پاک بی و، له ژمانی تاپهستی دا دروزن بهلام له ژمانی گشتی دا راستگو بی... بز پیگه بانندی نندامه گانسی کومله:

۱. چاروډيري و ناموزگساري پمردووم همبو. هر پدگهكيان عملپدك بيان موخالغهمپهكي پكرډاډه بانگ توكرا بز لپهرسپنموه و سزادان.
 ۲. پمردووم بلاوكرآوي ناوخز بز ريزهكاني ريكخستن دهرنمپو.
 ۳. دموروي پيگهياندني كادر توكراپوه.
- پهكي لو بلاوكرآواندي نمبو په وړدي پيروي پكرآه نيمه بو:

*

رهوشی هاوری ی کوزمه

هاوری ی تپکوشمرا

هاوری ی کوزمه په چی له خلکی جیا تکرتموه؟ په چی دا نئناسپتموه؟ نمبی جیواوایی چی بی له گمل پهکیکی تر؟ ناخز رنگ و روی جیواوآزه؟ چلوپهگیکی تر له پم تکه؟ شاخ و بالی همپه؟ بالای پمزه؟ یا چی...؟

هاوری ی کوزمه مرؤفیکی نائاسایی نیمه. هاوری ی کوزمه نادمسزادپکی ناساپیه وهکو همسو خلکی تر، پلام نمبی په کردار و رفتار و وتاری له خلکی که جوی پکرتموه.

هاوری ی کوزمه پمپیسته له کاری سیاسی و ریکخراوایی و پیشسرگیی دا نمونی تپکتیزام و گورپایلی بی پرامسپر په لپسرسراو پا فرمانندهکی و، له جیبجی کردنی بی قهید و شعرتی فرمان و پمبار و ناموزگاری دمزگا دمسلا تدارهکائی سمروی خزی دا.

هاوری ی کوزمه نمبی له ژمانی روظاندي دا نمونی مرؤفیکی نمویی بی، له قسه و گفتوگونی دا، له عملسوکوت و کردهوهکائی دا، په گوپړی هلمومرجی نکات و شونه نوپنمروهی پمروپاوهی پمزی کوزمه و رپهاز و سیاستهکی بی.

هاوری ی کوزمه نمبی له شمرا نمونی نازاپتی و له خز پورن و له خز بران بی، له حسانموه و پشودان دا هاوریکی له پمبی و، په پیشیان پخا، له ناخوژی دا په تنگیانموه بی و مشورپان پخوا، له راپراندي تیشوکاردا روح سوک و لاش سوک بی، له گفتوگوزدا هیمن و له سر خز و په ندهب بی.

هاوری ی کوزمه له کائی دمزگور بون دا نمبی نمونی خوراگری و نئمی بی و، له ژمر پاری نئمشکپسه و نازاردا نمونی دان په خوزدا گسرتن بی و، زیان په هاوریکی نئنگهپتی.

هاوری ی کوزمه نمبی نمیری ژمانی په کوزمه و گولچان بی، نمبی بزانی چزن له گمل خلکی ترا نمزی، له مفرزهپدک یا له کمربیک دا، له مالیک دا پان له بارهگایدک دا له گمل پیشسرگه و خلکی ترا نیش نکا و هیل تکه و تگویی و پناغی دوستاپتی و هاوخپاتی و هاوسنگمربیان له گمل دانموزنی.

هاوری ی کوزمه نمبی له شکان و تیکوتن و تنگانمدا وړه پم نمدات، له ماندویون و برسیتی و تپوتی و بی دمرامتی و بی پارهی دا خوزگر بی، له بی هیزی و بی دمسلاتی دا په زات بی. له سرگوتن دا پایی نمپیت و له کائی دمسلاتاری دا له خزی تگوریت و له زال بون دا زولم تگات.

هاوری ی کوزمه له هر ناوچهمپهکسا بو نمبی حوزمستی عورف و عیادهتی

دانیشتروانی ناوچه‌که، حورمه‌تی خو و ره‌وش و نوره‌تی دهرینه‌بان بگری، حورمه‌تی ریش سپی و پی‌اوماقرولاتی ناوچه‌که بگری، حورمه‌تی دین و کسمانی دیندار بگری، حورمه‌تی مزگوت و گورستان و شونه پیروزه‌کانیان بگری.

هاوری ی کزمله‌ نمیی له گمل خه‌لکا ره‌فتاری باش بی، به چاوی سوک تمناشاپان نه‌کات، گوی له ره‌خنه‌کانیان بگری چمنده بی کملک و ساده‌ش بن، گوی شل بکا بو داوا و پیشنباره‌کانیان، به سنگیکی فراوانموره ناموزگارپان لی قبول بکات، به دنگ داوا و گیروگرفته‌کانیانموره بچی، به‌په‌ری ژیری و هیمنی و پشودره‌تیپوه همولی چاره‌سرکرده‌نیان ببا.

هاوری ی کزمله‌ نمیی له به‌رامبه‌و دوزمنانی گمله‌کسمان دا نازا و نه‌ترس بی، دل ره‌ق و بی به‌زی بی، چاوپه‌زشیپان لی نه‌کات، کزمله‌تی خه‌لکی خۆش به‌وت و له گمل مه‌نه‌تی و نیش و نازاره‌کانیان دا بژی.

هاوری ی کزمله‌ نمیی ده‌س پاک بی، هیچ به زور له کس نه‌سپنی، چا و نه‌برته مالی خه‌لک، مالی گمل و شورش به فبرو نهدات.

هاوری ی کزمله‌ نمیی داوین پاک بی، چا و نه‌برته نامرسی کس و شه‌رفی خه‌لک به هی خۆی بزانی، وه‌کو شه‌رفی خۆی به‌په‌ریزی.

هاوری ی کزمله‌ نمیی دم پاک بی، چنبو به کس نهدا، بوختان و قسمی ناراست نهداته پال کس، له پاش مله به خۆزایی زه‌می کس نه‌کات.

هاوری ی کزمله‌ نمیی فمرق و جیاوازی له به‌ینی هاوری‌کانیا به هوی خزمایه‌تی و ناسیاری و براده‌راه‌تیپوه نه‌کات. مه‌گه‌ر سه‌باره‌ت به نازابه‌تی زیاتر و گسورایه‌لی و دلسوزی و له خۆزانی زیاتره‌و.

هاوری ی کزمله‌ نمیی راستگۆ و سر راست بی، هیمن و ژیر بی، ره‌وش به‌ری و به وه‌فا بی، ساده و روح سوک بی، نمیی دژی خۆپه‌رستی و خۆه‌هلکیشان بی، دژی خۆپه‌دان و کمش و فش و خۆ به زل زانین بی، دژی له خۆپه‌یی بون و لوت به‌ری و به خۆزه نازین بی، دژی درۆ و فشه و فشه‌شال بی، دژی له خۆزایی بون و کس به هیچ نه‌زانین بی.

هاوری ی کزمله‌ نمیی همیشه نه‌وه‌ی له به‌ر بی که خه‌پاتی کزمله‌ له ناوه‌ریک دا خه‌پاتیکی سیاسی چینه‌تی و نیشتمانیه، نمیی بی وهرس بون و مانده بون کاری سیاسی له هیچ به‌ر و کاتیک دا پشت گوی نه‌خات، به کره‌ار و ره‌فتار و وتاری چاک نه‌ک به زور و به ترساندن جی ی خۆی له ناو ده‌وره‌پشته‌کمی دا بکاتمه‌و و حورمه‌تی خۆپان به سهره‌ به‌پینی و همولی دۆزنده‌وی ناسه‌ار و دۆست و هاوری ی نوی ببات.

هاوری ی کزمله‌ نمیی نه‌خالگی به‌وجوره بی، په‌یره‌وی تمم سه‌ره‌تاپانه بکات، به‌م گیانه‌ خۆی و هاوری‌کاتی په‌روه‌ده بکات، به‌م شه‌ریه‌ به‌ بژی و کار بکات. نه‌وانمی وه‌ها نین هاوری ی راسته‌قینه‌ی کزمله‌ نین.

*

تم ناموزگارپانه به‌ز نه‌وه‌ی له گه‌رفان دا جیگه‌ی به‌په‌شمه‌وه له قه‌واری پاکه‌تی جگمه‌دا چاپ کرا بو. هه‌مو هاوری‌ه‌کی کزمله‌ دانمه‌که‌ی نه‌درابه و، ته‌ور جیبه‌جی ی بکا. نه‌گه‌ر جیبه‌جی ی نه‌کرده‌به یا لی ی ده‌ره‌ویه به گه‌ره‌ی سه‌ری‌جیبه‌جی سزا نه‌درا.

سزادان: چەك كردن، لاږدن له سر كار، گرتن و دەس پەسەر دانان و، له هەندى حالت دا ئیعدام.

تواندى سرخاڵەلمەيان نەكرد هەتا پلەمیان بەرزتر بوايه سزاكەمیان قورستر نەبو. نەو كاته وشى «ترو» پلاز بۆوه. نەم وشەپەمان له شیعەرەكەى «مەسەوى» وەرگرت بۆ كه تەلى: دنیا تیا ترویه مەوسه تیا بزا

كی مایهوه هەتا سەر نەهوی تیا ترو؟

نۆنەهەكی ئیعدام، ئیعدامی رەبوار چاوشین بو.

رەبوار، فەرمانەدى مەفرەزه بو له تەپى قەرەداخ. هاتوچۆى مالى كاپرايهكى كرد بو. نەو سەردەسه پيشمەرگه گەمژك بون. بۆ خوارەن و نوسان له سالان دانمەوزان. نەم كاپرايه مالهەكەى كرد بۆ بە پشكەى پيشمەرگه. بە دلسوزى و دلپاكى خزمەتى نەكردن. رەبوار ژنەكەى لى هەلگهرا بۆوه و هەلى گرت بۆ پيسا بۆ تيران. ژنەكە ۲ مئالى بە جى هيشت بو. نەم روداوه لىو كاتەدا زۆر بە خراپى دەنگى داىوه. دواى گەوانىكى زۆر ژنەكە و پيشمەرگەكە له ديهەكەى دۆلى جافەتى دۆزانەوه. بۆ نەوى بەدگومانی له نسران پيشمەرگه و مالى جوتياران دا دروست نەبى و، بۆ نەوى جارەكی كه هيج پيشمەرگە بەك زات نەكا بەدروشتى وها دوباره بكاتەوه، م س برىارى ئیعدامى كۆرەكەى دا و، ئیعدام كرا.

پەكەمەين كۆنفرەنس

نەو ساوهەدى مەن گسرا بوم، كادەرەكانى كۆمەله له بارەكەكانى سەركردایەتى زنجیرەبەك سیمینارى فەكرى و سیاسیان گرت بو. ناكۆكەبەكانى ناو ریزەكانیان قوتلەر و ناشكراتر بویو. نەمەيش زۆرى كادەرەكانى توره كرد بو. بەرى گرتنى كۆنفرەنسیان له لا گەلاله بوو. كه گەبشتەوه نازەنگ چەند كۆنفرەنۆهەكەمان كرد و بریارمان دا كۆنفرەنس بەستین. كەوتینە خۆ تامادە كردن. له مانگی مايس دا نوونەرەكان تاقم تاقم گەيشتن.

*

سرودی ئینتەرناسیونال

له ناو ئیعدام ناژاد هەموای دەستی مۆسیقای هەبو. هەندى ئالەتى مۆسیقای نەزانی و، سەرى له دانانى ئاواز دەرئەچو. له هەمان كات دا لوانە بو پاروونى كۆلى بە ماركسيزم هەبو، رۆالەتە ئاشكراکانى له باهەتى «چەكوش و داس» و «تەشیرە» و «سرودی ئینتەرناسیونال» ی.. بە لاوه زۆر گرتگ بو. نەبۆست كۆنفرەنسەكە بەم سروده دەس پى بكا و، لى برا بو تاقمیک فیر بكا بیلین. تاقسى له پيشمەرگه كۆنەكانى هەلبژارد بو، هەندىكەیان سەریان لى ی دەرئەچو، له بەر خاترى نازادەش دلپان نەهات بو داواكەى رەت بكەنەوه.

ناژاد سرودهكەى بۆ چاپ كرد بون و، بەكەى دانەبەكەى داپۆنى بۆ نەوى له بەرى بکەن. خۆشى رۆژانە له گەلمیان دانەنیشت و له گەلى ئوتن. ناخر رۆژ كه رۆستەم نەهین لى ی تەپرسى: «سرودهكەت له بەر كۆرەوه؟» تەلى: «بەلى!» تەلى: «ئادەى بۆم بەلى!» رۆستەم دەس نەهتە پنا گۆرى ی له سەر ئاوازی بەكەى له گۆزانەكانى سەید مەهەمەدى صفایى تەلى: نەرى ئینتەرناسیونال.. وەى وەى ئینتەرناسیونال...

ناژاد زۆرى پى ناخۆش نەبى و زۆر توره نەبى.

پدکسمین کۆنفره‌نسی کۆممهله

له ژیر دروشمی: له پیتاوی پشوکردنی ریزه‌گانی کۆممهله و راپهراندنی جیساویری گه‌له‌گه‌مان دا له مانگی ئاپاری سالی ۱۹۸۱ دا له مالموس پدکسمین کۆنفره‌نس به ناماده‌بوئی ۱۸۵ ئه‌ندام، به‌سترا. ئه‌ندامانی کۆنفره‌نس نووهرابه‌تی تزیکی ۸ هه‌زار ئه‌ندام و لایه‌نگری ریکه‌فرایان ته‌کرد، له ناو پشمرگه و له ناو شاره‌کان و له ده‌روه‌ی ولات. ئه‌ندامانی کۆنفره‌نس خه‌لکی به‌شی هه‌ره‌زۆری شار و شاروچه‌که و ئوردوگا و ناوچه ده‌یه‌ته‌گانی کوردستانیان تی دا بو.

له روی ته‌مه‌نیانه‌وه: ۴۹ ئه‌ندامی له به‌ینی ۲ - ۲۴ و، ۷۴ ئه‌ندامی له به‌ینی ۲۵ - ۳. سال و، ۱۱ ئه‌ندامی له به‌ینی ۳۱ - ۳۵ سال و، ۴۱ ئه‌ندامی له به‌ینی ۳۶ - ۴. سال و، ۱. ئه‌ندامیشی په‌روه‌زۆری ۴. سال بو.

له روی کار و پشموه: ۴۴ ئه‌ندامی کره‌کار و، ۱۷ ئه‌ندامی پشموه‌گه‌ر و، ۶۵ ئه‌ندامی موچه‌خۆری په‌چوک و فه‌رمانه‌یر و، ۹ ئه‌ندامی پشموه‌گری گه‌وره و، ۵. ئه‌ندامی خه‌په‌ندکاری زانگه‌ر و پشمرگه‌ بو. له‌وانه ۵ بان تافه‌ت بو.

له سه‌هره‌تادا من راپه‌زۆرتیکی دره‌ژم خوینه‌وه‌هه‌ پاسی دامه‌سزوانی کۆممه‌له و، قوناغه‌گانی گوزان و گه‌شه‌گه‌رنه‌م کرد له سه‌هره‌تاوه تا ئه‌و گاته. کۆممه‌تی سه‌ره‌که‌ده‌ته‌ی ریکه‌خه‌ستنی ناوخۆ و، کۆممه‌تی راپه‌رین و، ریکه‌خه‌راوی شه‌هید جوامه‌یر (به‌شاده) و، ریکه‌خه‌راوی شه‌هید له‌یلا (ئافه‌ره‌تان) و، ریکه‌خه‌راوی باده‌پان، راپه‌زۆتی دره‌پان ناماده کرد بو. خه‌په‌ندانه‌وه و گه‌توگه‌پان له سه‌ر کرا.

به‌شیکی کاتی کۆنفره‌نس بۆ په‌سپه‌رانه‌وه‌ی راپه‌ردوی کۆممه‌له و، به‌شیکی بۆ دانانی ره‌وشینی کاری قوناغی داها‌تو ته‌رخان کرا بو. په‌کی له کاره‌ گه‌رنه‌گه‌گانی ئه‌م کۆنفره‌نسه دانانی «په‌ره‌ی ناوخۆ» بو. گه‌توگه‌ر و په‌سه‌گه‌ن ته‌یکرا. ۸ سه‌مه‌تیه‌یان خه‌په‌اند و، به هه‌له‌زاردنی سه‌ره‌که‌ده‌ته‌ی تازه‌ی کۆممه‌له کۆتایی هات.

*

ئهو‌انه‌ی ناو‌ه‌یر کرا بو بۆ سه‌ره‌که‌ده‌ته‌ی کۆممه‌له له ۲. کسه‌ زیاته‌ر بو. بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌ندامانی کۆنفره‌نس، په‌سه‌گه‌ن، په‌ چاکی به‌انناسی: دو کسه‌ ره‌خه‌په‌ان لی ته‌گه‌رت و، په‌دک کسه‌ په‌سنی ئه‌دا. بۆ ئه‌وه‌ی په‌ن به‌ ئه‌ندامی سه‌ره‌که‌ده‌ته‌ی به‌یار درا ئه‌می له ئه‌وه‌ی ده‌نگه‌گانی ئه‌ندامانی کۆنفره‌نس زیاته‌ر به‌په‌ن. بۆ ئه‌وه‌ی کاروباری کۆنفره‌نس په‌ ریکه‌په‌کی به‌را، من خۆم ده‌نگم ئه‌دا، سه‌په‌ش کسه‌م ته‌کرد و ره‌خه‌په‌شم له هه‌چ کسه‌م ته‌گه‌رت، هه‌چ له‌سته‌یه‌که‌شم ناماده ته‌کرد بو.

ئه‌ندامانی کۆممه‌له، له هه‌ندی له‌و هاو‌هه‌په‌انه به‌ داخ بو، چونکه:

۱. ممله‌تیه‌یه‌کی ئاله‌په‌ریان ده‌س پی کرد بو له سه‌ر په‌له و په‌به‌ ته‌به‌ته‌ی له گه‌ل ئه‌وانه‌ی له زه‌ندان به‌ر به‌وین، ئا‌زاده‌یه‌کی ژه‌ر و په‌شه‌په‌یه‌کی قه‌ربه‌ان خه‌ست به‌و ناو ریزه‌گانی ریکه‌خه‌ستنه‌وه، ده‌سته‌گه‌ریه‌یان تی دا دروست ته‌کردن.

۲. له به‌ره‌په‌وه‌دا تۆنه‌ره‌و بو و، ئه‌په‌نیه‌ست کۆممه‌له به‌ لای ته‌ندوتی‌زی دا به‌په‌ن.

۳. ره‌له‌په‌ریان له گه‌ل پشمرگه و کاده‌گه‌ن به‌اش ته‌بو، هه‌ندیکه‌یان به‌ لوتبه‌ری و

غه‌رایه‌وه‌ له گه‌له‌پان ته‌جوله‌وه.

له ئه‌له‌په‌ی ده‌نگه‌ن دا سالار و جده‌فه‌ر ده‌ونه‌چون و، عوممه‌ر و مه‌لا په‌ختیار به

دندگیکی کسم دهرچون. دوی پلاوکردنموی نمجاسی هملسژاردن به ریز، سالار، مولا بهختیار، جمعفر، ملازم عومر. کسمهان کرد و، هیرشیمان کرده سر نمدامانی کؤنفرنده که. لی گهراهن قسمی خویان بکن، چند کسی لیبان راپهرین وستیمان به توندی وهامیان بدمنوه. بهلام بز نموی وهزعه که نمشوی، من ریگم نمدان.

*

دوی کؤنفرنس نم هاوریمانه توره بون و، هرهشهپان کرد که شورش و کؤمهله به جی نمیلن و، نهچن بز دهرهوه. من چمند جاری سمردانم کردن و، زلوم له گمل وتن بز نموی دلپان بهبتمنوه جیگهی خوی و، بپننوه کار بکن. بهلینم به سالار و جمعفر دا که هر له م س بهکیتی دا پیمانهبیلنمونه. کسهکاتم سودی نمبو. سور بون له سر هملوستی خویان. مولا بهختیار له همویان زیاتر خوی به دلشکار تعزانی و، نارمزیی دهرنبری. گهپشته تبش به مولا بهختیارم وت: «کاتی خوی که من بوم به کؤمهله و، دواپتر به بهکیتی و، دمسان کردهوه به شورش، نمببست بو کاپراهک همهه ناوی مولا بهختیاره، نبتتایش تهگمر نمببستنوه زلر باشه، نهشروی خواحافیزت بی، به بی توش کومله و بهکیتی و شورش بهردوام نمبی»

به کؤمهله چون بز تاران. لمو رفؤاندا مامجهلال گهراپهوه تاران. قسمی له گمل کرد بون بگمرنمونه کوردستان و قانهمی کرد بون. بهلام تسمان له هملوی ژور به ژوری خویان نکسوتن و، نمو داخهپان له دل دهرنچو. جمعفر نامیلکمهکی چاپ کرد بر به ناوی «مانگ گیران» موه. دهرنچونی خوی و هاوریمانی به گیرانی مانگ شوبهاند بو.

*

حدک و پدک

نوبنمرانی شورای شارهکان له معاهااد کؤبونمونه بهکیان کرد بز گفتوگو له گمل کار بهدستانی رژیم نوی. داواکاتیان له ۸ مادهدا کو کرد پروه. له مادهوی بهکسمین دا داوای سلطاندنی مافی آزادی بریاردانی چارهنوسی کوردیان کرد بو، له مادهوی هشتمین دا داوای دهرکردنی سمرانی قیاده مووقتهتیمان کرد بر له تیران. لم کوبونمواندا نوبنمرانی زور له ریکخواه سیاسیهکانی کوردستانی تیران بهشدار بون. همویان، جگه له نوبنمرانی دیموکرات، سور بون له سر نموی حکومتی تیران قم دهریکا له تیران. لمو نامیلکمهدا که سهپارت به قیادهی مووقتهت دهریان کرد هملوستی خویان بهم جوړه نهگیرنمونه:

«پاش زیاتر له پدک سسال راپهرین و قسورانی دانی گهلانی تیران له ۲۶ ی ربهندانی ۱۳۵۷ دا شورشی خعلکی تیران بهکسم قوناخی سرکومتی بری و بهکیک له کونهپورستترین و درندهترین رژیمهکانی سر به تیسپریالیزی له رژوهلاتی نوبوواست دا تیکمونه پشچا، نمو سرکومتته نهگمر بز خعلکی تیران سایهی جعژن و شادمانی بو، بز بهریمهرانی دوزگای بهکریگجراوی بنمالمی بازوانی زهریمهکی گورچو بر و دل تمزین بو. چونکه نموانه هیچ پیوندبهکی دوستانهپان له گمل گهلانی تیران دا نمبو و، جاری نمشیان توانی بو له گمل کار بهدستانی تازه به سردهاکموتوی حکومتی خرمهینی ریک کمون، شهپولی کین و تورهی و نارمزیی بهرامهر به قیادهی مووقتهت سمرتاپای تیرانی داگرت

بو، زورهای حزب و ریکخراوه‌گانی کوردستان و سرتاسری نیران داواپان ده‌کرد توراوی
تفرادی قیادهی مووه‌قمت له نیران دهریکرین. سهرمند و بی بئندی همو پاس و خواسیکی
سیاسی ده‌هاته سمر قیاده و نو تاقسه‌میان له زورهای جینانه‌ته‌گانی کوزن و تازه
کاره‌دستانی نیران دهره‌ق به کومه‌لانی خملک دا به بئشار دفرانی.

تنگ‌چیزی حیزبی دیموکراتی کوردستان زیاتر له توراوی ریکخراوه نیرانه‌گان
شاره‌زای ناگار و کرده‌وی دژی گله‌ی سهرکاپه‌تی نو تاقسه بو، هرچمند حزبی نیمه پتر
له هسریان کورته‌کی خو‌فرۆشی و په‌کره‌گیراوی نو‌اندی وی کبوت بو. به‌لام له پتر هسستی
مستولیت پیرامبر به چاره‌نوسی گه‌لی کورد و هزاران مالی لیکوماری کوردی عیراقی
که له نیران دا ناواره و سرگردان بون هیچ کاتیک فیکری توله نئستاندن‌نوی نهور همو
کاتیک لور باوره‌دا بو که پاداشی جینانیت و خدیانته‌تی نو تاقسه ده‌بی به رهنشاری باش
له گه‌ل کورده عیراقیه ده‌یهدره‌گان پداتوره. هر بومش له همو جیکاپه‌ک دژی نو
داواپه راوستا که کورده پناهره عیراقیه‌گان له نیران دهریکرین.

به دواي سهرکوتنی شورش دا کاتیک نو‌بفرانی ده‌ولته‌تی کاتیسی موه‌ندیس
پازرگان هاتنه مه‌هاد تاله نو‌بفری حیزبی نیمه لور کورن‌نوه‌دا زور دژی بئندی هسستی
داخوازه‌گان بو که دواي ده‌کرد تفرادی قیادهی مووه‌قمت له نیران دهریکرین. دواپش که
نو بئنده به زورهای دنگ پسند کرا حیزبی نیمه چن‌دین جار به رسمی نو داخوازی به
شتیکی غه‌یره نوسولی دانا و رته کرده‌وه. کومه‌لانی خملکی کوردستانی نیران
شاهیدیکی زینلون که حیزبی نیمه له سمر نو سیاسته چئندی قسه بی گوترا و چۆن له
لایمن زورهای ریکخراوه سیاسی‌گانی نیرانه‌وه پلاماری توندی ته‌بلفانی کرایه سمر.

به‌لام حیزبی نیمه دیسان له سمر نو سیاسته مستولانه‌ی خوی روشت و
نوه‌ده‌ی له تواناشی دا هبر خملکی کوردستانی بز کومه‌گ به پناهرانی کوردی عیراق
هان دا. هزاران مالی عیراقی که له ناچه‌گانی دوره‌ستی نیران سرگردان بون به
مراقبه‌تی حیزبی نیمه گه‌رانوه کوردستان و به تشویقی نیمه له کوردستان دا جیگا و
ریگاپان بز دا‌هین کرا و حاوانه‌وه.

له کونفرانسی گه‌لان له تاراتیش که نو‌بفری زور له حزب و ریکخراوه سیاسی
ناچه‌ی و سرتاسری‌گانی نیرانی تی دا بو، تمنا ریکخراویک که دژی هیرش کردن بز
سمر قیادهی مووه‌قمت راوستا حیزبی دیموکراتی کوردستانی نیران بو، له بره‌رانامه‌ی
کونفرانسی دا به زورهای دنگ بره‌ریک له دژی قیادهی مووه‌قمت پسند کرا، به‌لام هر
لوی دا به سراجت گوتراوه که حیزبی دیموکراتی کوردستانی نیران موخالیف بو.

به کورتی له گه‌ل نوه‌ی زورهای هیزه سیاسی‌گانی نیران و به تابه‌تی کوردستان
به توندی له دژی قیادهی مووه‌قمت کاربان ده‌کرد، حیزبی نیمه هیچ وهنت هلو‌ستی
دوژمنانه‌ی پیرامبریان نه‌گرت و هر لور باوره‌دا بو که نموانه وه‌ک میوانیک ده‌بی چاربان
لی بکری و به پی ی توانا پارمته‌تی خیزانه لیکوماره‌گانیان پتری. »

سهرکرده‌ی حدکا لور راپورته‌دا دهوری خویان پاس نه‌کا له چمند مسئله‌ی گرنگ
دا پیرامبر قم:

- رازی نه‌بون به تاوانبار کردنی سیاسی قم.

- رازی نه‌بون به دهرکردنی سهرکرده‌گانیان.

- هبتانموی هزاران خیزانی ئه‌نامه‌کانی قه‌م بۆ کوردستان، که دوایتر بون به چه‌که‌ملگری لشکری با‌زانی بۆ شعری حدکا و، به‌گیتی.

به‌گومان ئه‌م هه‌لو‌بسته‌ی حدکا سه‌بارت به‌ هه‌ست کردن نه‌بو به‌ مسئولیت. وه‌کو له‌م راپه‌رتدا بۆ پاساوای ئه‌م هه‌لو‌بسته‌یان نوسه‌یان، به‌لکه‌ بۆ هه‌شتهموی قه‌م بو وه‌کو ملوزمی گیانی به‌گیتی. حدکا نه‌بسته‌ت به‌گیتی له‌ په‌ژاری قه‌م ناسوده‌ بی. به‌لام قه‌م بون به‌ هه‌زی پاره‌تهده‌ری ئه‌ران بۆ ته‌شکه‌کاندن حدکا و ده‌رکردنی له‌ زوری ناوچه‌کانی کوردستانی ئه‌ران.

قه‌م له‌ حدکا بون به‌ ماره‌کی شه‌خ هه‌مه‌را

*
له‌ ئه‌ولکلوری کوردی دا ئه‌گه‌رنه‌وه: شه‌خ هه‌مه‌ر به‌ لای شه‌خه‌لیکی چر و پرده‌ رانه‌بووی. شه‌خه‌له‌که‌ ناگری گرت بو دوکله‌ی لی به‌رز نه‌بووه. شه‌خ هه‌مه‌ر ته‌روانی ناگر زوری بۆ ماریک هه‌ناوه‌ که له‌ ناو توترکیک دا گه‌یری خواره‌وه، خه‌ریکه‌ له‌ گه‌ل پووش و پاوانی شه‌خه‌له‌که‌دا به‌سوئی. مار له‌ تاو گر و دوکله‌ ئه‌فشه‌کی و، هه‌له‌به‌هه‌زه‌وه، به‌لام هه‌یج به‌گه‌یه‌کی نای ده‌ه‌باز بی. شه‌خ هه‌مه‌ر به‌هه‌زی به‌ ماره‌که‌دا ده‌سه‌وه. گاله‌زکی دره‌زی بی ئه‌ی به‌ سه‌ر ناگره‌که‌دا بۆی رابه‌ل نه‌کا. ماره‌که‌ خزی له‌ گاله‌که‌وه نه‌به‌چی و له‌ ناگره‌که‌ تی نه‌به‌ری. به‌لام هه‌رکه‌ ئه‌گاته‌ شه‌خ هه‌مه‌ر خزی له‌ ملی ته‌شاله‌نی و نه‌به‌وی پاداشتی چاکی شه‌خ هه‌مه‌ر به‌ گه‌ستی به‌داه‌وه.

*
لاک

له‌ سه‌ره‌تای شه‌واتی ۱۹۸۱ دا له‌ تاران ریکه‌راویکی تازه‌ به‌ ناوی: «لشکری ئه‌سلامی کورده» که بۆ گه‌له‌ بی کردن ناویان لی نا بو: «لاک» دامه‌زرا.

ئه‌م ریکه‌راوه‌ تازه‌به‌ هه‌یج به‌رنامه‌به‌کی سیاسی نه‌بو، دامه‌زرتنه‌ره‌کانی: مه‌لا حسین ماریوسی، شه‌خ قادری سۆتکه، عه‌به‌اس شاهین، که له‌ تاران دانه‌یشه‌تن له‌ ناو خزیان دا کۆک نه‌بون.

مه‌لا حسین ماریوس و شه‌خ قادری سۆتکه له‌ دواي ئاشبه‌تاله‌وه له‌ ئه‌ران دانه‌یشه‌تن بون. مه‌لا حسین، خه‌لکی ناوچه‌ی ته‌له‌عه‌فر، که‌را به‌کی کۆنه‌به‌رست و دواگه‌وتوی له‌ کوردستان دا‌ه‌راو و، شه‌خ قادریش، خه‌لکی گه‌رنی سۆتکه‌ی ناوچه‌ی قه‌لاسه‌ریکه، قوله‌ ده‌ره‌به‌گه‌ی زالم و نه‌خه‌نه‌مه‌وار بو. به‌لام عه‌به‌اس شاهین، که‌را به‌کی زه‌ره‌ک و لێزان بو، سه‌ره‌به‌یک له‌ گه‌ل «ه‌رکه‌ اخوان المسلمین» له‌ موصل کاری کرد بو، له‌ ۷۴ دا به‌بو به‌ په‌شه‌مرکه‌ و، له‌ سه‌ره‌تای دامه‌زاندنی به‌گیتی دا هاته‌ قامیشه‌لی له‌ گه‌ل به‌گیتی کاری نه‌کرد. خزی و ده‌رته‌هه‌ست ریکه‌راویکی له‌ ناو ئه‌فسه‌رانی جه‌یش دا هه‌به. به‌م ئه‌یه‌ها‌نه‌ ماره‌به‌ک ده‌ستی مامجه‌لالی به‌ی هه‌ندی پاره‌ی لی که‌شاپه‌وه و، سه‌ره‌انی سه‌ه‌وده‌ی کرد و، دوایتر که‌ وازی له‌ به‌گیتی هه‌نا هاوکاری له‌ گه‌ل ده‌زگای موخا به‌راتی سو‌ری و لیبی نه‌کرد و، خزی گه‌ها‌نه‌ گانه‌ده‌ستانی ئه‌رانی. ئه‌مانه‌ هه‌ر به‌که‌هان بۆ سه‌به‌ستی، به‌لام هه‌مه‌ریان له‌ ژه‌ر چه‌تری ئه‌ران دا و، به‌ ناوه‌ژگاری نه‌وان به‌ک که‌وت بون.

*
لشکره‌که‌هان فونه‌ی لشکری به‌که‌رگه‌راو بو. ئه‌ران چه‌ک و پاره‌ و په‌ناگای. وه‌ک

بهشیک له سپای پاسداران، یز دا بین کرد بون. هرکس نهو به چه که بلگری نموان:

۱. پاره‌ی مانگانه‌یان به ریکوپیکي نهدابه.

۲. چه‌کی جوان و تازه‌یان نهدابه.

۳. نه‌توانی مال و خیزانه‌کی بیات بژ نیران و، خویشی به نازادی به سوانسری

نیران دا بگری و بسوریتموه.

۴. شعری رژیم نه‌کا.

*

تم «نیجتیاز» انه لو کاتدا که به همزاران کس له چه‌پیشی عیراق هلات بون، له دیهاته‌کان دا بی درامت و نیشوکار دانیشیت بون، هرومه بژ هندی له دانیشیتوانی دیهات که نه‌توانی له گوئنده‌کی خزی دا مینیتموه و، همو نو دسکوتانه‌پیشی هسی و، به ناو خزمنی دین و نیشتستان نه‌کا، وای کرد له ساوه‌په‌کی کورت دا پره بسپین و، هیزیکی زرد پیکمه بنین. هیچ بیروپاره‌کی دینسی یا نه‌دینسی نهو که نمانه پیکمه کؤ پکاتموه، نموی کزی کرد بونموه دسکوتی ماددی و، مبدستی تایه‌تی بو. له ناو هیزه‌که‌یان دا کسانی جزوچور کؤ بوووه. پارتی پش دهستی تی خست بون و، هندی کسلی خزی نارد بوه ناویانموه. به‌کیتی پش هندی له کادره‌کانی خزی ناره ناویانموه.

گوزانی‌پیشی سوری هبو ناوی محمد شیخز بو. له گهل ناشیه‌تال دا نمویش چو بو بژ نیران. لم پزمندا نمویش چو بو ناو لاکوه. مالا حسین دژی گورانی و موسیقا بو. نمویش به چاولیکوی نیسام خومه‌پنی لای واپو حرامه، ناهی کس گورانی بلی یا گزی ی لی بگری. رژوکیان له پاره‌گای لاک له تاران له سر تم کیشه‌په مالا حسین و محمد شیخز نهی به مشتومریان. محمد نفلی: «تو گورانی خوت بخونه، منیش نه‌تویری خوم لی ندم، بزانه خملک له کامان کؤ نه‌پیتموه؟» مالا حسین نفلی: «نه‌لی تم زمانه تایمی فسق و فجورن، دیاره له تو کؤ نه‌پیتموه»

*

سهرتا که ویستیان دس بکمن به کارکردن خیزان چند کسکیان نارد بژ ناوژنگ بژ گفتوگؤ له گهل مه‌کتیمی سیاسی و، له سر چند مسئله‌بک پیک هات بون. هرومه نیرانیش داوای له به‌کیتی کرد بو کارناسانیان بژ بکا، بهرامهر بوی نیران کارناسانی بژ به‌کیتی بکا. که نیوانی نیران و به‌کیتی تیک چو، نسه کاری له نیوانی لاک و به‌کیتی پش کرد. لاک پهلینیان داپو:

۱. دس نمخنه ناو کارواری خفلکوه.

۲. دوژمنانی به‌کیتی و کسانی گومانلیکراو له ریزه‌کانی خیزان دا ورنه‌گرن.

۳. پارمنی به‌کیتی بدن بژ گویناموهی چه‌ک.

*

گهل

هر لو ساوه‌په‌دا سامی سنجاری پش حیزیکی تازهی دامغزانده به ناوی: «حزب الشعب الديمقراطي الكردستاني».

زوری تم حیزانه هیچ زمینه‌بکی فیکری با کزمه‌لا‌پتیان نهو. له سایه‌ی

جنگی هیراق - نیران و، ناکزکی به کیتی - پارتی دا دوست نه گران.
 سامی له بندهاله به کی دسروشتوی سنجاره. به رچه لهک پزیدی بون و موسولمان
 بون. له سرده سی پاشایه تی دا به «په شه» نیردراوه بز بهر تانیا و، لموی هنده سی
 خوننده. هر لموی تپکه لایو حشع بو. دواي ۱۴ ته موزی ۵۸ یکی له توندروه گانی
 حشع بو. تاوتبار گرا بو به هاویشی له روداوه گانی ۱۹۵۹ ی موسل دا. که نیتیلایی ۸
 ی شویاتی ۶۳ بو، وازی له حشع هینا و، هلات بز حالومه که نوسا پاره گای مه کتیمی
 سیاسی پارتی لی بو. له تپتگه کی شورش دا له گردهش کویته کار.
 له ناکزکی نیوان پارزانی و مه کتیمی سیاسی دا، به لای لای سرگوتودا دای
 شکاند و، له هاوینی ۶۶ دا بو به ننداسی مه کتیمی تنفیزی و، له کزنگری حوتیم دا
 هلیژیردا به ننداسی کز میته ی ناوهدی و مه کتیمی سیاسی. دواي خوننده یه بیانی
 نازاری ۷ بو به وزیر نیوماری شمال.

سامی تو گاتی وزیر بو هولی دابو دسته بهک روشنیر و خوننده وار به تایه تی
 نوانی خونیان به چپ داننا و، نوانی له نار چیزی شیوعیوه هات بون، له خزی کز
 پکاتوه. دواي هلیگیرسانهوی شهری گوردستانیش له گدل نوانه پیوهندی باش و نزیکی
 راگرت بو.
 دواي ناشیته تال سامی چو بز نیران و، مانگی کانونی به کیمی ۱۹۷۵ به ناگاداری و
 پارمهی ساراوک ق م ی پیک هینا و، خزی بو به سکرتری و، بز نو مهیسته سفیری
 نوروپای کرد.

*
 سامی له سالانی ۱۹۷۵ - ۱۹۷۹ دا سکرتری قیاده سووه قه تی پارتی بو. له
 کزنگری نوه می پارتی دا خزی هلینیزاره وه. ماوه بهک خزی وا پیشان دا که دهستی له
 کاری سیاسی هلیگرتوه. دواي ماوه بهک نیران گرتی. قسه ی جیاواز له سر گرتنه کی
 هبو. هندیک نپانوت: بنه عالی پارزانی به گرتی داوه و، هندیکی تر نپانوت: به
 توهمی جاسوسی گسراوه. دواي چنند مانگی بهر رویشته لغدن. لموی کویتوه
 جموجول. پیوهندی له گدل هندی له هاوکاره گانی سرده سی قیاده سووه قه ته، به تایه تی
 نوانی له نوروپا بون، تازه گرده وه و، سردانی سوپای کرد.

له ته موزی ۸۱ دا سامی هاوری و هاوکاره گانی خزی کز کرده وه بز کزنگری
 دامه زاندنی حسین یکی تازه به ناوی: «پارتی دیموکراتی گلی گوردستان». سامی
 حیزه کی به ژماره کم بو، پنکی جمعاوری و هیزی پیشمرگی نه بو. تاقی روشنیری
 لی کز بووه وه، له گدل تاقی سمر بازی هلاتو. لو زمانه دا که ژماره کی زور گه لی
 گورد له سمر بازی هلات بون، همو لایهک نه توانی هندیکیان بز لای خزی راپکیشی.
 بهلام له کاری خزی دا پایخی به دو شت نهدا: راگه باندن و، پیوهندی دوه وه.

له شام جهرنده کی گوردی - عسری له ژیر ناوی: «گدل - الشمب» دا
 دوتنه کرد، له چاو جهرندی زور له حیزه گانی گهدا به روالهت جواتتر و به ناوهرزک
 دوله منتر بو. چنند نامیلکه به کیشی پلاو کرده وه.
 سامی دوستایه تی له گدل سوویا، لیبیا، نیران دامه زانند. حیزه کی وه کو
 دوکاتیکی سیاسی لی کرد بو بز داوای پارمهی له دوله تان، تنانیت له حیزه

کورد په کمان. تمنا په ک جاس ساسی په ک ملیون دولاری له لیبیا به پارمستی هیزه کبی
 وگرگرت. وگور نه پانوت له ناو خویان دا له سر نم پاره به تیکچون و. هندیکیان به
 په کجاری لی ی دور کورنوه.

*

تیکچونی په کیتی و نیران

ململاتی ی دسولات له نیران دا له نیران هالی دینیی میزورمستر و هالی دینیی
 پانستول له پی گهشت بوه پزه. مامجهدلال له حوزه ویرانی ۸۱ دا گهشتوه تاران. هنی
 صدر. سروک کوماری نیران. مستفا چهرمان. وزیری دفاع. فلاحی سروکی ستادی
 نورتمشی هنی.

وجهیه په کی گوروی چه کی نورس، ناوچی و، سوک به فروکه و به پاپور گهشت
 بوه نیران به په کیتی. نیران به هلی پی پشه کی به سوپا و لیبیا دابو نم چه کانه تسلیم به
 په کیتی بکا. دستی به سروردا گرت و، تمنا پارچه په کیتی نه دا به په کیتی.

هنی صدر. هلی پی به مامجهدلال دابو، که پیره نندی نیران له گمل په کیتی چاک
 بکا و، چه که گپراوه کان هدا توه و، هدی چارم سرکردنی ناشتیبانه کی شمی کورده کانی
 نیران هدا. فلاحی پش هسان هلی پی دا به. ۳۰۰ کلاشینکوفیان دابو به له گمل خوی
 بیه نیت توه. گه پشتموهی مامجهدلال و نو هلی پی خوشانه پینان دابو، همدومانی دلتزش
 کوره. لاسان دابو «دوری رحمت» مان لی نه کس توه. بهلام دواي ماهه په کی کسم
 ناکرکبه کمان تفهینوه. هنی صدر به سوزی فرکه هلات بز پاریس و، فلاحی له
 هالی کپرتوردا تفهین توه و، نو هالی دستی به سر کاروباردا گرت به ناشکرا کورته
 دوژمنه تی په کیتی.

*

هالی دینیی که به رو زال بون تمچو، هلو مستی به رامبر په کیتی دوژمنانه به.
 دستیان به سر چه که کان دا گرت. چمند جاری لم پاره به کسه مان له گمل کرا پی سره
 به. کاپر په کی سره ننگ کرا به به فرماندهی هیزه کانی «شمال غرب» دوی صهادی
 شیرازی به. دواي وه فدی کی «نیزامی» و، لپه سراری ناوچی پنجونی په کیتی کرد.
 نیمش، ملازم عومر، نازاد هوراسی، به گری حاجی صفرمان نارد.

دواي توهی کسه و گفتو گو بهان کرد به، صهادی شیرازی به راشکاری پی ی وت
 بون: «نازاد کردنی عیراق، له پاک کرده توهی تیره دهس پی نه کات - کز بونه که له ورسی
 به، مهستی پاک کرده توهی ناوچی ورسی به - نهی توش هیزه کانتان وگور تفرادی
 بارزانی به پینان به تیره، پیکوه تا سر سنوری عیراق له هیزه کانی ضیدی تینقیلاب -
 مهستی هیزه کانی حدکا و سازکا به - پاک به کته توه، که گه پشتمنه سر سنوری عیراق،
 له چه کانه هیناواتانه زور زیاترتان نه دهس! تا توه نه کمن جاسرکی که پاسی چه ک
 مه کن»

هر هم تیکه پشتمنه په کی له دروشه کانی نیران له زمانه دا: «واه قدس از کربلا
 میگردد» به. گواپه نه گور ریژی عیراق بروخین و کور به لا بگرن ریگی زرگار کردنی

قودس له نيسرا نيل نه كړي شوه. وښه كې بهر يوه به هاليكو پتمن روانه كړه يو بز مها باد. په ناتوميدي گرانوه لاسان. داواكاني سره هنگ صه پادي شيرازي روڼ و ناشكرا يو. په لام به نيمه جيبه جې نشه كړا.

سوريا وښه پكي گمزه ي په سرو كاهتي عهدو لملم خددام نارد يو گفغوگړو له گڼل كار په دستانې نيران. پدې ليو پاساني تم وښه له گڼل نيرانې كړه يو، چا كړونې پيوښې په كيتي - نيران و، رينگان په ناردنې چهك يو. حازم (عبدالجمار الكبيسي) پش له گڼل تم وښه هات يو. نيرانيه كان وت پريان: «نيره چون چهك تمدن په صانه نماته هم كورون و هم سوتنن يو هر دو لاسان خه نرينا» نه پزانې يو خددام سوتنه په. وښه پكي نيرانې له گڼل حازم هاتن يو ناورهنگ يو هلستنگاندي هلو مبرجي ناوچه كه و، پيوښې په كيتي و حدكا، نسانه له سرده شتوه په پي هاتن يو ناورهنگ، زوربان چلي پاساريان له بهر كړه يو، چه كيان پي يو، په دروازي رينگا له چند جيبا په پيانوي نويو كړون و پشودانوه يو چاو هلستن خزيان دروا خست يو، يو نوهي كيشه پدك له گڼل حدكا دروست پكمن. دواي گرانوهي وښه كه نيران پرياري دا پيوښې له گڼل په كيتي پري.

راگرتي هواسنگي له دوستانې دا له گڼل حدكا و بزوتنوهي كورده له لاپهك و، دوستانې له گڼل حكومهتي نيران له لاپهكي تر كار پكي له كرون نه هاتو يو. ماسجد لال نه پيوست تم هواسنگيه رابگري. په لام زوري نه نه خا پاندا ناشكرا نه يو. هر دو لاسان و حدكا نه كوونه تنگ هلچنن په پد كيتي. راسته كه ي زور جار پشمه رگي كوردستانې عسراق له شهركان دا به شدار نه پون پي نوهي پيسان وترا پي، خويان له بهر سختي هلو مبرجي كوردستانې عسراق يو پشودان و گران و سوزان نه چونه دپوي نيران و، تيكه لوي نوه شدانه نه پون. له لاپه كوه سر كړه پدې حدكا و رينكسراوه كاني تر مهنونيان نه پون، له لاپهكي تروه گپرو گرتي سياسي گمزه پان يو په كيتي له لاي حكومهتي نيران دروست نه كړه.

دواي هلاتي پني صدر، نيران له پر په لاماري همسر تواني دا كه په نندام و پشمه رگي په كيتي ناسرا پون و گرتي. مو حسون عظمي نه كپير، عهدو بزاق مبرزا، عظمي حمويز، لاوكز و تاقمي پشمه رگي پريندار كه له نه خوشخانه كان دا پون و، هفتي پشمه رگه كه يو كريني گطويل له بازاري شاره كاني نيران پون. نسانه ي گسرا پون هم پان نه بازه ي رسيمي دپوله تپان پي يو. مو حسون نونبري په كيتي يو لاي نيران و، عهدو بزاق له سفارته ي سوري كاري نه كړه. تم كاره له كاري حكومت نه چو. په لام نوان سفارته ي نيمه ريكانيان داگير و، همسر دپلومات و فمرمانه ريكانيان گرت يو. شتي وا چاو هروان نه كراو نه پون. چند سانگي له زيندان دا مانوه، حكومهتي سوري له سوري هلداني، نه چا بهر دران. په لام پيوښې نوان په كيتي و نيران پچرا.

پیشینوانی هلمومرجی کوردستان

هاوینی سالی ۱۹۸۱ هلمومرجی کوردستان نالوزا پر. جهیشی عسراق زودتر خمریکی شیری تیران پر. دسهلاتی به سر زوری دهپاتهگانی کوردستان دا نهما بو. لاوانی کورد به کومل له دوس سربازی ههشهاتن و، رویان نهکرده لایپکان. دهپان هزار سربازی ههلاتو له دهپاتهگان دا کو بوپونوه و، هر حیزه ههولی نهدا زودترین ژمارهپان به لای خوی دا راهکشی و، بهانهپنسته ریزی پیشمرگهگانهپوه. هر حیزه بهشی خزی گهفی راکهشا پر، هیزی چهکناری لی دوست کرد بون. جود و جولد، ههچکامیان کبهشی بهکخستنی میلیشیای حیزهگانهپان چارمسر نهکرد بو، هر حیزه ههولی نهدا خوی زودترین ژماره چهکناری ههیی و، لور ریگانهپنوه دوس بهگری به سر مهپدانی کار و چالاکي دا.

هاوینی سالی ۱۹۸۱ پهنج هیزی چهکنار که سر به پهنج حیزه جهاواز بون، به ناوی پیشمرگهوه له دهپاتهگانی کوردستان دا، به تاییدی له ناچهگانی سلیمانی، ههولیر، گرمسیان.. دا تراتیبیان نهکرد. نهگرچی چوار لم حیزهپانه: پدک، حسک، حشع، پاسزک، له چوارچیرهی سیاسی «جود» ا کوپونوه، بهلام هیزهگانهپان سربمخو و له بهدکتری جهاواز بون. ههیهگانهپان سرکردهپتی و، فرماندهپتی تاییدی خویان ههیی، کسپان گری ی له فرمان و ناموزگاری نهوی تریان نهگرت.

چهکناری حیزهپکان، به نارزوی خویان و بی ههچ لیسرسپنوهبهک، خهلیکیان نهگرت و نهکوشت و بهر نهدا، پارهپان نهمند و، پارمهتیبان کز نهکردهوه، سترانهپان ورتنهگرت. بهگاریان به دانهپشتوانی دهپاتهگان نهکرد و، زور چار لیبان نهدان و سوگایهتیبان بی نهکوردن. دانهپشتوانی دهپات خمریک بو پیشمرگهپان له بهر چار نهکوت و، له شورش نهپیزان. سرکردهپتی ههچ لایهکشیان مشوری چاگردنی تم بهرملایی و بی سربمخوی نهخواره و، چاوپوشی له خراپهگانی چهکنارهگانی نهکرد.

تیجه له سرکردهپتی بهکیتی دا زور چار پاسی تم هلمومرجه نالهپارمان نهکرد. پدکی له ژمارهگانی «ژبانی ریخراوهیی» کوملهمان بز جووری رهفتار له گهله خهلیک تهرخان کرد و، ههولان نهدا گادر و پیشمرگهگانهپان به جووری پهرووره بهکهن، که رهفتاریان جهاواز بی له هی حیزهگانی تر، به تاییدی چونکه تا نوساپش بهکیتی هیزی ههیه گهروه و دسهلاتدار بو. بهپارمان دا له ناواپهگانی ناچهگانی ژیر دسهلاتی شورش دا خهلیک هان بههین به ههلواردنی نازاد چهند کسی له خویان بز «نهلمومنی ناوایی» ههلهپیزن. نهلمومنی ناوایی، تا بوری بهگری خزی کبهسهگانی ناو ناوایی چارمسر بهکا، نهوان پیشوازی له پیشمرگه بهکن و، بو ههوانهوه و خواردن له مالهگان دا داپانهپنزهپان و، نهگر کاریکپان ههیی به خهلیکی ناوایی له ریگای نهوانهوه جههجهی ی بهکن. لاسان واپر تیتو کاتی نهوه هاتوه خهلیک کسی کهلک له کز بونی دسهلاتی بهمس وههگری بز جوکرمانی خوی و، لایهلا کردنی کبهسه ناوخویهگانهپان و، رهپن له پیشمرگه که دوس وههپنده کاروباری ناوخو و ژبانی تایهتیبانهوه.

له چهند جهیگا دهسان کرد به جههجهی کردنی تم تهجرومهیه و، نهلمومی باش و سرکوتوی ههیی، خهلیک به گرمی پیشوازیان کرد و، به چاکی جههجهیان کرد. لایهنگانی جود، ههیهگانهپان، به جووری ههلوستی لم تهجرومهیه گرت:

- حسک که له ناو لایه‌نه‌کائی جودا له هسویان زیاتر له سر نوزی کوردستان چه‌کداری هبو، هر له سره‌تاره کموته دوژمنایه‌تی نه‌نجومنی ناوایی. نوان نک هر ریزی نندامانی نه‌نجومنه‌که‌پان نه‌شگرت، بملکو نه‌نجومنه‌کانبان هملشوه‌شانده‌نوه و له نندامه‌کانبان نمدان و. له چمند جیگا بز نوهی سرکیان بکن له جموزی مزگومنه‌کانبان همل نه‌کشان و، چه‌کبان نه‌کردن و، جیزایان لی نسه‌ندن.

حسک بز نوهی بز خملکی دهریخا که په‌کیتی نغیا هیزی دمه‌لاندان و دسرویشتری کوردستان نیه، له هر جیسه‌کی هوی بکرایه براره‌کائی په‌کیتی هملشوه‌شانده‌نوه، بز نمونه: که په‌کیتی راوی کمو و کپوی قده‌غه کرد، نو راوی نازاد کرد و هانی خملکی نندا گوی له قسهی کادره‌کائی په‌کیتی نه‌گرن و، راو بکن. که په‌کیتی دایرین و خفلوز کردنی قده‌غه کرد، نو هانی خملکی نندا گوی له قسهی کادره‌کائی په‌کیتی نه‌گرن، دار بهرن و خفلوز بکن.

- حشع که هیزی چه‌کداری له حسک کمتر و، له ناو دبهاته‌کان دا کمتر گوبیان لی ته‌گیرا، لو کوبونوه دو‌قولیسانی له نیوان سرکردایه‌تی په‌کیتی و نوان دا نه‌کرا، وایان دهرینه‌خت که نوان وه‌کو سره‌تا دژی نم نه‌جسرویه‌یه نین، به‌لام په‌کیتی بز به‌بیزکردنی خوی به نغیا کردو‌ده‌تی بی نوهی حساب بز لایه‌نه‌کائی تر بکا. وایان پیشیار نه‌کرد له هسو ناوایه‌ک دا نه‌نجومن پیک بی له نویترانی حیزه‌کان؛ په‌کیتی و، لایه‌نه‌کائی جود. چندی بزمان رون نه‌کردنوه که «نه‌نجومنی ناوایی» شتیکی جیاوازه له «حکومنی نه‌شتیلائی» و «به‌ری په‌گرتوی حیزه‌کان» و، نسه بز کسه‌کردنوهی دستیره‌ردانی چه‌کدار و کادری حیزه‌کانه، لوانه هی په‌کیتی، له کارویاری ناوخزی دبهاته‌کان، نه‌بان‌شویست بیسه‌لیان. سور بون له سر هملریستی خویان، نه‌بان‌یست لو ریگایوه جیگا پیک له ناو دانیشوانی دبهاته‌کان دا بز خویان بکنه‌نوه، له کاتیک دا له زورایه‌تی دبهاتی کوردستان دا نندام یا دوستی حشی تی دا نه‌بو. نهمیان کرد بو به بیانو نوانیش دانیان به نه‌نجومنه‌کان دا نشنا و، ریزان نه‌گرتن.

- پارتی لو کاتیدا هیزان له ناو کوردستانی عسراق دا نه‌بو، به تابه‌تی لو ناوچاندا که په‌کیتی لی بو، هندی مغفره‌هیزان جارویار نه‌گه‌بشته شاره‌زور، هوراسان، روستی.. پاش ماوه‌یک نه‌گه‌رانوه بز نهران.

- پاسزک، هیزیکی چه‌کدار یا سیاسی نوتوی نه‌بو، بتوانی کار له رهوتی روداو‌گان بکا، به‌لام تمیش ره‌گر حسیک هملریستی دوژمنانه بو له نه‌نجومنی ناوایی.

* په‌کمین شعری جود - په‌کیتی

هاوزمان له گدل گرژبونی په‌ره‌ندی نهران - په‌کیتی دا، تا نعات گرژی و نالوزان له په‌ره‌ندی نیوان چه‌کداره‌کائی جود - په‌کیتی دا له سران‌سیری کوردستان دا زیادی نه‌کرد. چوار براکدی جود له ناو خویان دا ناکوک بون، بگره له سر هیچ شتی ریک نه‌بون بک مسئله نه‌بی، نوبش: به‌رنگاری متریسی په‌کیتی، بو.

لو ساوه‌به دا زیاتر له ۱۰ جبار پیکادانی خونیاری پچوک و گه‌وره له نیوان لایه‌نه‌کائی جود و، هیزه‌کائی په‌کیتی دا روی دابو. زوروشی له سر چه‌ک فراندن له ناو په‌کیتی‌سوه بز لای نوان و به پیچسوانه‌نوه، پاره وه‌گرتن، رفتار له گدل نه‌نجومنی

تاوایی، خسلک گرتن، به واته‌بکی تر حوکمرانی ناوچه‌گان، له ناو نم روداواندا هندیکیان متریسی دار بون.

*

پاسوک و په‌کیتی

پاش نیسورزی‌بک، همرا خوش و، کوزمیلیکی تیکلاو له کوردی هر چوار پارچه‌ک: محمدمدی مرهتدی له نهران، یوسف زفانی له سوریا، خه‌جز و چمند کسبکی تری کوردستانی تورکیا، له سهرانی په‌کی له خانوه‌گانی نازونگ له هر ه‌تاو دانیشته برین دمه‌تقی مان نه‌کرد. نازاد مستفا په‌دا بو، لای دایه لای نیمه. به خیره‌اتمان کرد و، له گیل دانیشته‌گان به په‌کترم ناساندن. به گالته‌وه‌پیمان وت: «هر نیره کوردستانی نهن، نه‌پنی کوردی چوار پارچه کزهرینه‌توه!»

دانیشته‌گان شتیکی نه‌وتزیان له سهر پاسوک نه‌توانی. کسوتته پرسپاری جزواوجزور له نازاد. په‌کی لهر پرسپاراتهی محمدمدی مرهتدی کردی توه بو: «له ناو ریکخراوه‌گانی کوردستانی عسراق دا خوتان له کام ریکخراو له همسریان به نزدیکتر نوزان!» نازاد په‌کسر وتی: «کوزمیله!»

*

رؤزی ۲۲ ی حوزهرانی ۸۱ چمند پیشمرگه‌بکی هریسی ۳ ی شاریانیر له گوندی ساممخسلان له گیل چمند پیشمرگه‌بکی پاسوک دهمپان له په‌ک ته‌گیری و به تفنگ له په‌کتری راسا بون. له پاسوک دو کس: فارس و بهستون و، له په‌کیتی عومتری حاجی عه‌لوللای گتکی، که فرماندهی مفرزه بو له کمرتی ۱ ی هریسی ۳ نه‌کوزین.

بز رؤزی دواپی تاقسی پیشمرگهی تیکلاوی په‌کیتی، که هندیکیان تازه له ناو شاری سلیمانی گه‌را بونوه و، هندیکیان چو بون بز هری کردنوهی کسورگاریان بز سلیمانی، به سواری توتومویلیک له سسته‌کوه نمهن بز گه‌دهی، بی توهی ناگاپان له روداوه‌کهی رؤزی راه‌زود بوی. تومنز همو چدکاره‌گانی پاسوک له گه‌دهی کزهرینه‌توه. پیشمرگه‌گانی په‌کیتی نه‌چنه ناو پیشمرگه‌گانی پاسوکوه. توانی پاسوک نیانوهی چدکیان بکن و، نیانده‌نه هر دهریو. هندیکیان نه‌کوزین و، هندیکیان بریندار نهن. نه‌چنه سهر برینداره‌گان توانیش توراو نه‌کن.

لهر روداوه‌دا شمش کس کوزدان له‌وانه: جمسال عزیز فرماندهی کمرتی ۵ ی هریسی ۳ ی شاریانیر. وستا فایقی هرگدرو. وستا ره‌حسی پنا. هرسیکیان نغدامی کوزمیله و جمسال و فایقی نغدامی په‌کم کونفرنس بون. جمسال سامزستا و پاوکی چمند منالی بو، له کارستانی هکاری دا له سهر داوای ریکخساق هات بوه دهریوه، پشداری دهری کادران بو له قندیل. تا نو گانه پاسوک هیشتا شمش کسی له هیزه‌گانی عسراق نه‌کوشت بو، به همو ریکخراوه‌کیشیان له شری هیزه‌گانی عسراق دا هیشتا په‌ک کوزداری تهر.

بز نیمه نم روداوه جه‌گای سهرسورمان بو. چونکه هیچ کاریکی دوژمانانمان برامهر نه‌کرد بون، بگره به ریزیکی تایه‌تیه‌وه رفتارمان له گیل کرد بون.

*

له سوره تادا پاسوک له شاخ مفرزه په ک و، جدلانی حاجی حسین مسئولیان بو. نیوانی له گمل په کیستی خوش بو. پروگرام و پسروری ناوخوی حیزه کهمان و همسو پلاوکر اوه گانیان نیمه یز مان چاپ کرد بون و، بز ژوانی خزیان و پیشمرگه گانیان و چهک و تفاق شمر و هکو پیشمرگه گانی په کیستی رهفتارمان له گمل نه کردن. له کاتی رود اوه گانی ههکاری دا جدل له گمل نیمه له قندیل بو، دواپی کرا به فرماندهی پیشمرگه گانی پنجوبون. نه گمرچی نیمه ناروازیی له ناو زوری پیشمرگه گانی ناوچه گدا دروست کرد، به تاپهستی لای حمصه صدیق خانی مهبهاو که تازه هات بوه شاخ و، له سر نیمه وازی له په کیستی هینا. له گمل نموش دا بز نموی جدل و هکو تجسرو په به کی تازهی دانانی فرماندهی پیشمرگه له حیزه یکی تر جیگر بی، گوی ندرایه گله به گانی حمصه صدیق خان. له جیابونموی رسول مامند و د. منصوره جدل ماوه په ک له گملیان روشت، به لام له گمل نیوان تیکه لاو نمبو، زور زو خزی لی جیا کرد نموه.

دوای عفره کوی ۱۹۷۸ نازاد مستهفا له زندان درجوو. نموش هاته شاخ. نمو کاته له شینی باره گایه کی پچرکیان همبو. دوای نموش په ماوه په ک، به تاپهستی له گمل دس پی کردنی شمیری عراق - نیوان دا، چند نفسمریکی گنج هاتنه دوری. پاسوک له ناوخویان دا کیشه یان همبو. حیزه کهمان هیشتا کسی په کیستی نمبو همویان گوی ی لی پگرن. هملیکی زوریان له گمل د. جمال نمبوز دایو، بهیته سکر تیران قبولی نه کرد بو. همروها هملیکی زوریان له گمل فتاح ناغا دایو، نموش په دهنگیانموه نه هات بو. جدل له گمل نازاد و هندیکی کهمان ناکوک بو. هملوستیکی په دگرتویان نمبو له ناکوکی په کیستی و پارتی. ناوچه پی چالاک و جموجولیان له زیر دمه لاتی په کیستی دا بو، به لام هندیکیان به دل له گمل به ممالی بارزانی بون. نیمه بهم کهمین و به پهمان نشفزانی. تا جاریک جدل هات بز خوا هانیزی لیسان. له پاسوک تورا بو. نمو کاته هزکاتی بز پاس نه کردین. همرو نمودهی درکاند ونی: «من له گمل نمو برادرانه نیش ناتوانم کار بکم نروم بز دوروه دانیشم» چو بز شام و لموی دانیش وازی له پاسوک هینا.

* چند جاریک و له چند دانیشنیک دا نیمه پیشیارمان بز کردن که هندی له نفسمره گانیان له پاتی نموی کاتی خزیان به مفرزه په کیستی چند کسموه به فیروز به سر بهمن، بین بین به فرماندهی همروه گانی په کیستی، له سر بهرویا دوری پاسوک بینمونه و له ناو همروه کش دا چند پیشمرگه کی ترمان پی وانه کی شری بیکن. لمو کاتنوا کومله، بزوتنوه، خدتی گشتی له ناو پیشمرگه گانی په کیستی دا به تیکه لای کاریان نه کرد، نیمانتوانی نموانیش بین به لایمی چوارم. نمانتویست له دو لاره کملکیان لی ودر پگرن: په کیکیان، و هکو تجرو به پیگوه کارکردنی بهرویا دوری سیاسی جیاجیا له ناو په ک هیزی چه کرداری په دگرتودا. دوهمیان، بز گمشه پی دانی هیزه گانی پیشمرگه. نمانه گمپی کورد پور و، دورچی کولیمی عمسکری بون و، له شهرو کانی ۷۶ دا به شداد بون. بهر پیسه شاروازی کارواری عمسکری و پیشمرگه بهستی بون. نیوان گاتنه یان بهم قسانه نه هات.

* دوای رود اوه کوی گمردهی هیزه کوی پاسوک کشایمونه ناوچه په کی دوری سنوری

تهران. له كوردستانى عىراق دايران. نازاد كورته نوسهنى بهمان و وتار. له بواری موهاتمراتی سیاسى دا. زوی همو ئهوانه پش خوی دا، هژاری موگرهانی به تۆزی پی یا نهنگه پشت.

*

حسك و پهكیتی

مهلا بهختیار چو پر بژ ناوجهگانی دولی جافهتی بژ گهران و به سر کردنهوی پیشمرگه. جمال فرماندهی ههرمی ۴ ی پهكیتی و، شیرکوی شیخ عهلیش فرماندهی پیشمرگهگانی حسك پر له ههمان ههریم. شیرکو له شهخهگانی سرگهلو بو.

هوامان بژ هات كه روژی ۲۳ ی ناپی ۸۱ له پنگی حسك له كانبه رهشی نزیك گوندی سیکانیان له دولی جافهتی شهزگی قورس روی داوه. له حسك ۶ كس كوژاوه لهوانه: شیرکز و بیستونی برای و ۵ پش بریندار و، له پهكیتی ۷ كوژاوه لهوانه: جمالی عهلی باپیر و سهایل گهرهویی و ۷ پش بریندار بو.

جمال وهرزشکار بو. له راگردنی ۱۰۰ مفری دا پهكیمی سلجانی بو له سهرهتای شورشی نهیلول دا چوه ریزی پیشمرگهپه تیهوه. ماوهپهکی دروژ له گهل عهریف مهجید شوان پیشمرگه بو. پاشان چو بژ ههمدان و له گهل تهران گهراپهوه. سالی ۶۹ له دهرهپهکی تاپهتی دا بو به (مفوضی شرطه) و، بو به پهکی له پارێکهرهگانی تپیی پولیس. له ۷۴ دا چوهوه ریزی پیشمرگهپهتی و کرایه سمرلق. جمال هاوری ی کومله بو. له دهسپکردنهوی شورشی حوزههران دا چوه ناوجهی جافهتی و، پهکی له مفرهزه سهرهتاپهگانی پیشمرگه پیك هینا. دواپی کرایه فرماندهی کهرت و نینجا فرماندهی ههریم. ههتا پلی ی له رویشان دا گوجوگونول و به توانا بو. له شهردا نازا و ورپا بو، پهکی پر لهوانه له ههکاری گهراپهوه.

بهم پونهپهوه حسك پهپانهکی دهرکرد هیرشیکی توندی کرد بوه سر پهكیتی و، تاوانی ههنگیرسانی شهری براگوژی و، غهدر و خپانهتی داپه پالی، پهكیتی پش پهپانهکی دهرکرد هیرشیکی توندی کرد بوه سر حسك.

شیرکز و بیستونی برای به دهستی پهكیتی كوژان، ناراسی برایشی، كه پیشمرگه پیكیتی بو، له کارهساتی ههکاری دا به دهستی پارتی كوژا بو، جمالیش به دهستی شهزادی برای شیرکز كوژا. نهسه قهزایی پر له ناسووی شهری ناوخزی دهرههخت.

روداوهكهپان به دو جویری جیاواز نهگهراپهوه:

- ئهوانه حسك تهپانوت: جمال به فیتی مهلا بهختیار به ناوی میوانیهوه چوه بژ سهردانی شیرکز بژ نهوهی له پنهانی دوستانهتی دا به فیلل بیکوژی.

- مهلا بهختیار نهسهی نینکار نهکرد، نهپوت: جمال چوه بژ سهردانی شیرکز بژ نهوهی ههندی کیشهی نیوان حسك و پهكیتی به لادا پهن و، لهوی بو به شهزبان و نهو کارهساته قهوماوه.

جمال پیشمرگهپهکی ورپا بو. نهگهر له کورشتنی شیرکز بواپه پهپهستی به فیل و مهوانداری نهپو، نهپتوانی به جویریکی وهها شیرکز بیکوژی كه خوی تی دا نهکوژی. نیتیهامهکمی حسك و نینکارهکمی مهلا بهختیار ههر کامبیکیان راست بی، نم روداوه

نالباره بر به هزی شهریکی خویناوی ثقیلمگیر له نیوان حسک - بهکیستی دا و، دوایتر له نیوان ههمو لایهنهگانی چود - بهکیستی دا.

پهشمهرگهگانی ههرسهکه دواى نم روداوه که نهرماندهکههپان و، هندی له کادرهگانی ههرسهکههپانی تی دا کوژرا بر، وه شهریکی خویناویهپان له گهل حسیک دا بز به جی ماپو، خمهپار و سهر لی شهواو بون، مهلا بهختیارهش به جی ی ههشت بون، گهراپوهه پاردهگای سهرکردهپتی.

*

حشع و بهکیستی

تاسیر مهفرهزهبهکی چاش به ناوی عهدوللا ماویلی، هات بوه ریزی حشع. حشع وهی گرت و له ناو هیزهگانی خوی دا له ناوچهی دهرگهله کاری پی سپارد. نم کاره بر به هوی توره بونی پهشمهرگهگانی هالهکاپهتی و، ههرشه لی کردنی، گلهپی گهپهستموه سهرکردهپتی که حشع عهولا ماویلی وهرگرتوه. عهولا ماویلی، پهشتر پهشمهرگه بهیو، له کاتیک دا له گهل تاقسی پهشمهرگهی بهکیستی پیکهوه نهپن بز خویپاراستن و ههوانه، پهشمهرگهگانی بهکیستی له کاتی نوستن دا گرت بو. دواى چهککردن و پهلهپهستان تسلیسی عهپراقی کرد بون. پاش نازار و تشکهئجهبهکی زوو حوکمی تبهصدام دران و له مهسل ههلیانواسین. نم پهشمهرگه گهراوانه له «رهدهی تبهصدام» ی زهنانی مهسلمهوه. پیش نهوی له سیداره پترین، نامهپهکیان بز مامجهلل و سهرکردهپتی نوسی بو. نامهکههپان به لهدوانیکی مامجهللالهوه له ژمارهی چوارهمی مارتی ۱۹۷۹ ی «ههوالنامه» دا بهمجزوه پلاو کرد بوهوه:

سێ نهمهپهوی تری تاسمانی خهپاتان رادهکشین

وا له خوارهوه نامهکههی ههفلانی قارههپان: وهستا رهسولی خهپات و کاک هسهپی شهوهلورکی و کاک رههپیی روستایی، گوتوت وهک خوی پلاو دهکههپهوه که غوتهبهکی گیانی فهپداکاری و خزیخت کردن له پهناوی کورد و کوردستان و ی ن ک دا خوی تبهدا دههونیت. ههش پهلین نهدهم که له ژمارهی داهاتودا ناواتهکههپان بههپنه دی و وتاریکی شایستههپان له سهر بهنوسم. ههروهک به ناوی ی ن ک و هیزی پهشمهرگهی کوردستانهوه بهلین بز نهو ۳ قارههپانه و سهدان قارههپانی شههیدی نوی نهکههپهوه که تا سهرکهوتن با مردن بز تولسهئنهپان، بز ههپانههی تامانج و داخوازی بهگانی کزهسلانی خهلیکهکههپان که گیانی پاکهپان له پهناودا بهخت کردهوه، دههوه به خهپاتی بهسرتز بههپن و ئالا شهکارهکهی شورش و ی ن ک ههر له سهر سهر راگیرن.

*

به ناوی خوی گهوه و مهههپان

بهکیستی نهستممانی کوردستان

بز ههفلانی سهرکردهپتی

سهلایکی شورشگیرانهی گهرم

لهو کاتهی که له ژیر پهتی سیداره راوهستاوین چاوهروانی مردن نهکههپن له پهناوی مانی گهلی کوردمان، نهو گهللی کاروانی خهپاتی سهوه به خوی ههزاران شههیدی قارههپان وه نههش شانازی نهکههپن بهو رهکههپتی که له پهناوی شههید بون، بهلام نههه داوا

له ټپوه و همسر پ م ټکه پین کموا هر کاتیک گملی کورد گمېشته ناوانی خوی له بیرمان
 ټکه پین وه منال و ډاپک و پاوکي هیچ شمېدېک له بیر ټکه پین وه خوی نیمه ټکه پینه
 سرشانی ټپوه بز توله سندن لږو دوژمنانې وه ک سسکوی حاجی خورشید، مسدعمه
 نمین رهشاشچی، عمېدوللا ماویلی، نغزو شیخ، مستغنا روستایی، پیوسته ټپوه
 تولمان پشین، تکایه دستې یازمنې بز کسروکارمان درې کمن، تکا ټکه مام جلال
 مقاله ټکه مان دهرپاره پنیسی بز نموی کسروکارمان زیتر شانازی به خویانوه پکن.

ټپتر بز پیسوه له ژیر نالای په کیتی نیشتمانی کوردستان.
 سرکوټن بز کورد و کوردستان. مردن و سرشوی بز دوژمنانی گله کمان
 شهیدان:

رسول عومر خیات حسین عومر شیوه لوی ره قېپ عوسمان روستایی
 رڼی ۱۹۷۹/۲/۷

*
 ټو کاتې نم نامه پیمان پلاو کړدوه، عمولا ماویلی هېشتا ټامیر دسفره
 خاصه ی جاشی بو. عمولا ماویلی دوی نموی پوو په جاشی چند پیشمرگي ترشی
 راو کړد بو، وگور ټپانوت: همدی پیشمرگي کسروای له هالیکو پتیره وه نری ډاږه
 خواری.

هاتنی عمولا بز لای حشع و، سورانه وی به پریچای پیشمرگدانی باله کایه تی و،
 هاوری و ناسپاوه کانی وستا رسول و حسین و ره قېپ، توره پونیکي زوری له ناودا
 دروست کړد بون. نم گلپیه گمېشته سرکړد اېه تی و، هر شه پان کړد بو که ټکه لږ
 ناوچه پیه دوری نڅه نموه بز ناوچه پیکي تر، له تولی خوی هاوریگانان دا، ټپکوژن.
 بز نموی نم گزوپه پروه نموه، مام جلال داوای له حشع کړد بو لږ ناوچه پیه دوری
 پڅنموره و بیگوزنموره بز شونیکي تر. حشع پانگیان کړد بز لای خویان بز ناوچه پیک،
 پلام دوی چند رڼی ریگانان دا بو پروتوره بز پاره گامی خویان له ورتی. رڼی ی
 ټپلور پیشمرگدانی په کیتی له دهرگله توشی نمین. کورت پونه دوی، خوی له مالیک
 دا قایم کړد بو، دوری ماله کمان ډاږو، داوپان لی کړد بو پسته دهره. ترسا بو بیکوژن
 خوی له ماله کدا عاسی کړد بو، پوو په تغه. نم پززه ساوه پیکي خایاند بو سره پجام
 کوشت پیمان.

لیپرسراوه کانی حشع له ناوچه کدا لمه زور توره نمین. په کیتی کی په و توان
 کین، تا پتران دستدرې پیمان پکنه سر و، هاوری ی حزب پکوژن، توانیش بیرمان له
 توله کړد پوهوه. پلام ټکه لموانی که ټو کاره پیمان ټپجام ډاږو، بدلکو وگور خپله
 ډاکوټوه کانی کورد، له هر په کیتی پیکي که پتر دستبان پکوی.

روژیک دوی نم روداوه، فرماندهی پتالیونیکان په ناری عملی حمه عزیز، که
 په عملی کلاشینکوف ناسرا بو، له گوندی لقبیان نمی، چند پیشمرگه پیکي په کیتی
 پش که خملکی ناوچه که بون له هسان گوند نمین. بز گفتوگوز ټپیری به دویان. توانیش:
 وسمان پیکي گروانی، فرماندهی کورت، له گهل کادریک په ناری حمه لاو و چوار
 پیشمرگي که، یی سل کړد نموه نمین بز مزگورته که که عملی لی نمی. عملی له ناو
 مزگورته کدا دسپجی هر شعشی کوشت بون.

وهمان به‌گ، جوتیاریکی همزاری خملکی گهروان و، پیاویکی به‌ریزی ناوچه‌که بو. له شورشی نه‌بلول دا پیشمرگه بو. لم شورشه‌بش دا هم له سهره‌تاوه دست‌ی داپه‌وه چدک و به‌بو به پیشمرگه. که به‌کم تاقسی شحع گه‌بهنشه ناوزه‌نگ، نه‌وساکه نم باره‌گاپه‌کی پچسوک‌ی له گسورگیگ دا به وشکه که‌له‌ک له ناوزه‌نگ دروست کرد بو، سرکرده‌ایه‌تی به‌کیتی نه‌شکوتنه‌که‌مان پی چول کرد بز نه‌وی فاتیح رسول و مه‌لا نه‌مهدی بانیه‌خیلاتی و شیوعیه تازه را‌کرده‌گان وه‌کو نوایه‌کی زستانه به‌چنه ناوی. لهو گاتدا که وهمان به‌گ کوزوا به نیس‌جازه بز سردانی مه‌اله‌گانی چوپه‌وه ناوچه‌که.

نم دست‌ری‌یه نارویه پیشمرگه‌گانی به‌کیتی له پاله‌گاپه‌تی وروزاند. نه‌وانیش کزوپه‌وه‌وه چونه سفر باره‌گای به‌تالیونه‌کی شحع له وه‌رتی. شیوعیه‌گان دایانه چه‌ای کاروخ و، دام‌مزان. له شاخه‌که گه‌مارویان دان. شحع ناگاداری ماسجه‌لایان کرد. نه‌ویش له‌وامانی دا که ده‌سه‌جی ده‌وی شیوعیه‌گان به‌ر بدن و، هم که‌سه به‌چهنه‌وه جیگای پیشوی خوی. شه‌ره‌که کوزاپه‌وه، به‌لام گزوی نه‌وه‌وی به‌وه.

* وه‌کو نه‌مان به‌ستوه له ناو شحع دا له سهره‌تاوه دو به‌روای جیاواز هم‌و به‌رام‌به‌ر ناکوکی پارتی - به‌کیتی، دو‌ای‌بش‌ش لهو به‌لگانه‌دا که ده‌س به‌کیتی که‌وتن، هندی له مه‌مضه‌رگانی که‌وپه‌نوه‌گانیان نم هه‌واله‌بان سلطاند:

۱. هندی‌گیان لایان واپر که پارتی خه‌تر نیه بز سفر شحع، چونکه حیزه‌بکی خیله‌کی ناسراوه به‌گزنه‌به‌رتی و نو‌که‌رایه‌تی نه‌وان و نه‌به‌ری‌الیزم، به‌لام به‌کیتی خه‌تره چونکه به‌ ناوی مارکسیزم و پیشکوتنه‌خوازیه‌وه لاوانی کورده فریو ندا و، له جم‌ماوه‌ری شحع نه‌مرا. له به‌ر نه‌وه لهو نا‌کوکیه‌که‌دا چاکتر وایه لایه‌تی پارتی به‌گرن.

۲. هندیکی تریان لایان واپر نا‌کوکیه‌گانی نه‌وان لایه‌نه‌گانی جود - به‌کیتی ناکوکی نه‌وان پاله‌گانی بزوتنه‌وی نه‌توه‌یی بور‌جوازی کورده، چهندی به‌ به‌کوهه خه‌ریک به‌ن زورتر به‌کتری لاواز نه‌کمن و، هه‌لو‌ستی حشمی پی به‌هیز نه‌یی، له به‌ر نه‌وه چاکتر وایه که شحع خوی لهو نا‌کوکیه‌انوه نه‌گلینی و لی به‌گیری به‌کتری به‌خون.

سهره‌نجام به‌روای نه‌وانی به‌کم سفری گرت که به‌ لای پارتی دا داهشکین، وه‌کو نه‌بانوت؛ له سهره‌تاوه مه‌لا نه‌مهدی بانیه‌خیلاتی لم باوه‌ده‌دا بو، دو‌ات‌رش که‌رم نه‌مهدی چوه سفر باوه‌ده‌کی نه‌و.

* که پیشمرگه‌گانی شحع باره‌گای به‌تالیونه‌که‌مان چول کرد بو، پیشمرگه‌گانی به‌کیتی هندی گاغز و ده‌فتره‌بان له ناو باره‌گاکه ده‌هینابو دو‌ای‌بتر بز منیان هینا. به‌کیکیان ده‌فتره‌یک بو به‌ عه‌ده‌یی ناوی پیشمرگه‌گانی به‌تالیونه‌که و، سال و ش‌وی له دایکبون و پله‌ی پیشمرگه‌به‌تیان و هندی زانیاری لهو باه‌تانه‌ی تی دا نوسرا بو. نه‌وی سه‌ریی را‌کیشام نه‌وه بو؛ له تمیشت ناوی زوریانه‌وه له خانه‌به‌ک دا نوسرا بو «متعهد». من وامزانی مه‌هستیان له «متعهد» قوت‌مرا‌تچی و «مقاله» . سه‌رم سورما بو له‌وه‌ی نه‌و هه‌مو قوت‌مرا‌تچییه له شحع گز به‌بسته‌وه. له چنند که‌سیکم پرسی. به‌کی له هاوریکانم شاره‌زا بو وتی: «مه‌هستیان له - متعهد نه‌وه‌به که پاگانه‌ی بز به‌ص نوسه‌وه و به‌لینی

پس داود ریزی شح به جی بهیلی»

* لشکرکیشیه کئی سهد کاکه

سهد کاکه زور چار لای سر کرده ایته حیزه کئی خزی هملکشا بو که نه گور توان
لی ی بگورین به کیتی له کوردهستان دا تعوا تهکا. توانیش باوهریان پی کرد بو. که
روداوه کئی شیرکز بو. لغرمانیان دا به سهد کاکه، بچسته سر هیزه گانی به کیتی. سهد
کاکه، که خزی همیشه به دوی بیانودا نه گورا بز پهلاماردانی به کیتی، هلی بز
هدلکوت. لو کاتندا له دورویری ورتی و مسئله گان بو. کتوته کورده نموی
پشمرگه گانی حک. له قه گانی دا که بز دانتیترانی دیهاته گانی کرد بو. وت بوی:
«نچه چوار حیزین و توان تنیا بهک حیزین. بهارمان داوه جاشه گانی شستوشمش
بهکنه نموه به تموله گانی بهکره جوه»

سهد کاکه رژی ۲۳ ی نای ۸۱ له خوشناوه تیسره کتوته کیومال به دوی
پشمرگه و کادره گانی به کیتی دا. هر پشمرگه به کئی بهر دس کتوت چه کئی کرد و،
هر تاقمبکی بینی چوه سره یان. له چیره و دولی نازنین و دولی سماقولی زیاتر له ۵۰
کادر و پشمرگه به تاک و به کومله چک کرد و هندیکی گوشت و هندیکی زامار
کرد.

* بزلی و کومله

رژی ۲ ی تمیلول سهد کاکه دوری صفره زه به کئی به کیتی گرت له گوندی
مبوزه ی بناری کتوسرت. پشمرگه به کئی گوشت و دوانی به بندار کرد. به کیکیان فعی
بازی لیسر سازی صفره زه که بو، توانی تریشی گرت. به کئی له گپراوه گان نموه بزلی بو.
سهد کاکه لی ی پرسه بو سر به چ ریکختنیکه وت بوی: «کومله». سهد کاکه به
گزچان تی ی بهر بو. هتا توانی بوی لی ی داو. زوری جنیو پی دا بو، وت بوی:
«تیره همسو شوانن، بزلی و کومله کوچا سرجهها». بزلی تیره به کئی پچوک بون له
بیتوبن نژیان. خزیان به بهشی له ناگز داتننا. تازه لدار و نیوه رهوند بون. کاتی خزی له
نیوان قندیل و دهشتی کزیده گرمیان و گوستانیان کرده.

هرکس نم قسه به ی بگردا به، نموه سهد کاکه قسه ی وهها بگا، چونکه نموش
به هیزه کاری شوان بوه و، هلی خویندهواری خزی و راده ی تیگمیشتنی له هی نموه
بهزتر نموه. له کاتیک دا نم خزی به سر کرده ی حیزیکی سوبالیستی نژانی، نموه
تندامیکی ساده ی کومله بو. بز به ده ختی کورده. به هزی هلمو مرجی ناتاسی
جولان نموی کورده زور چار له ناو همسو حیزه گان دا کسانن له پایه تی سهد کاکه
نه گمیشتنه ناوه ندی بهاردانی سیاسی.

* لغره دین

له مزگوته کئی گوندی ناومالی دهشتی کزیه دوری چند پشمرگه به کئی به کیتی
گرت. پشمرگه گان دستیان کرده وه. به کیکیان کوزرا ناری لغره دین و، دهرچی کلیه
علومی زانگزی موسل بو. کادری ریکخراوه یی کومله بو.

* حاجی قادری مالومه

سید کاکه له دۆلی جافهتی چو بوو سرگملر، ههلدن، یاخسمر، چوزماخ مالومه.. له چهند شومنی تاق و تۆقی له گهلا پيشمهرگه کانی په کيشی دامهزاند بو. نازاری دۆسته کانی په کيشی دابو. هیزه کانی په کيشی له وی که تازه فیرمانده که بان و، چهند فیرماندهی کورتیکان کوژا بو، خمسبار و سرگهردان بو، که بیست بریان هیزه کانی حسک هاتوته سمریان، پاش تاقوتو تیکی کم کشا بونوه دۆلی سفزه و زهرون.

حاجی قادری مالومه که به ناوی: «دهگهلا» توره بان نه کرد، په کی بو له پساوه ناسراوه کانی ناچه که. پساویکی کورد په روبر و بهریز و، تهمینی سهر و. ۶ سال و، له شۆزشی نهیلول دا ماوه په کی درۆ پيشمهرگه بهتی کرد بو. مامه عهزه ی برایشی سهره تاقی دهس پیکرد نهوی شۆزشی نۆی پيشمهرگه ی په کيشی بو، له هیرشی جدهش دا کوژا بو. حاجی قادر به خوبی دا رانه پهرمو له روی هسو کسپیک دا قسه پکا. هندی مشتومری له گهلا سهد کاکه کرد بو. سهد کاکه بو شکانندی حاجی قادر له بهر چاوی خهلاک، له عهزی مزگوته کهی مالومه ی ههلیکشا بو.

* دلشاد توفیق

له گوندی شارستینی دۆلی جافهتی، که دوا قوناغی لهشکر کیشبه کهی بو دلشاد توفیق کوژا. دلشاد نهوی شاعیری کورد په روبر: حاجی پالی بهنگینه و، خوندکاری زانکز بو دهستی له خونندن ههلاگرتبو. ماوه په ک له گندیل و ماوه په ک له ناوزهنگ له گهلا من پيشمهرگه بو. گهنجیکی ژیر و بهدنگ و نازا بو. کادری رهخراوهی کومه له بو.

* د. معجید

ههر له درۆی نهم لهشکر کیشبه دا رۆی ۶ ی نهیلول تالمیکی تری هیزه کهی سهد کاکه جاریکی تر چونه سهر هیزیکی په کيشی له چیره ی سهر پيشمهرگه په کیان گوشت به ناوی هاشم و دوانیشیان برهنگار کرد په کیکیان و. معجید عهدهوللا بو. د. معجید تازه خوندنی پزیشکی تهواو کرد بو. هاور ی کومه و، گهنجیکی روح سوک و رۆشنییر و روخوش بو. بۆ خزمهتی پيشمهرگه و خهلاک له گهلا پيشمهرگه کانی دهستی ههلیسر ماوه وه. گولله په ک له کله ی سهری دابو توشی بهیژی و شهلی کرد. هاوریکانی به برهنگاری دههزبان کرد بو. ماوه په ک له چیا و ماوه په ک له گوندی وهی شارده برهانهوه. پاشان بۆ تهداوی نهر درا بۆ سوید. بهلام ههرگیز چاک نه پوه و تیر نه تهوانی پزیشکی پکا.

* هیزه کهی سهد کاکه زورتر نهبو له هیزه کانی په کيشی، بهلام هیزه کانی په کيشی وهکو جاران به بی ترسی دهستدریزی حسک به تاقسی پچسوک و له پدک دابراو به ناوچه کانی چالاکی خزیان دا تهسورانهوه. سهر کردایهتی په کيشی ههچ جووه بهاریکی نهبو بۆ شیری حسک، حشع و پاسوک. ههر له بهر نهوه ناگاداری پيشمهرگه کانی نه کرا بو

دریایی خویان بکن و، کز بهنوه بز بهریرچندانوهی هیرشه‌کانی سهد کاکه. سهد کاکه
نمترانی غافلگیریان بکا و، دمستی کتوبریان لی بوشینی و، به جینان بهیلی.

*
تم هوالاته که گه‌بشتموه نیمه زور ناراحتی کردین. تم لشکرکیشیه له سنوری
تزلّه دهرچو بو، بوو به شعری دهریراندن. سهد کاکه له نامه‌پدکیش دا که بو مه‌کتبی
سیاسی خویانی نارد بو، داوای لی کرد بون هیزیک بهرنه سر مامنده بز نموی نیمش
له شینی، زلی، ناوزه‌نگ، تزلّه. دهریکن. وقان: «نه‌گمر وا پروا نمبی کوردستانی بز
به جی بهیلین.» بز هلسسنگاندنی بار و دوزخه که کورنوه‌پدک کرا نمداصانی م س و
زوری سرکرداپتی بهشار بون.

له پیشمونه رمضی زورمان له مالا بهختیار گرت له سر کاره‌کانی نو دوایمی و،
له سر به جی هیشتی پیشمرگه‌کان و ناوچه‌که. داوامان لی کرد سر لغوی بهجیتوه بز
سرپرستی و ریکخستنوهی هیزه‌کانی همری چوار. همری له گلی مان وت، کملکی
نمو، تاماده نمو بهجیتوه بو ناوچه‌که. برارمان دا:

۱. مستغفا چاورهش بهی بز کوردنوه و ریکخستنوهی هیزه‌کانی همری‌مکانی ۳
و ۴، تین بو سهد کاکه و هیزه‌کانی حسک بهینی بهری مهرگه و دولی جافتی به جی
بهیلان بهرو کوسرت و، لومش گوشاریان بو بهین تا ندهانکننوه به خزشناوتی دا.
۲. من، هیزیک له گمل خوم بهیم به ناوچه‌ی سنکورا بهتی دا بهرو دولی خانمقا
و، دمس پگرن به سر ناوچه‌کانی ورتی، دولی سله‌کان و، دولی بالیسان دا. لوری له
گمل هیزه‌کی مستغفا پدک پگرننمو، هیزه‌کانی حسک بهینه «ناو که‌ماشه» وه.
۳. ملازم عومروش، نه‌گمر پوسستی کرد، به دوی من دا هیزیک بهینی له
قدهاتوکان دابه‌زوری بز پاراستنی ریگاکانی پشتموه‌مان له کومتان - دولی خانمقا.
لهر کاتمدا بهشیکی هیزه‌کانی همری ۷ ی باله‌ک و همری ۱۴ ی ناگز له
سرکرداپتی بون. هممیانم ناگادار کرد خویان بز جولان کو بکننوه. سهد کرم له
باتی م ع هات. چند سفره‌زه‌پدکی گرمیان لوری بون نموانیشمان ناگادار کرد خویان
تاماده بکن.

مستغفا له سدره‌شت بو ناگادارمان کرد به ری بکوی بز جیبه‌جی کردنی
نمرکه‌کانی.

*
روداره‌کانی فقییان و کاروخ، له نیوان شح و پدکیتی دا تازه قومما بو. همدولا
براریان داپو که په‌پورنده‌پدکانبان له ناوچه‌کهدا ناسایی بکننوه. پدکیتی تم کاره‌ی به من
و، شح به مالا نمصدی پانخیلاتی سپارد بو.
به‌پاتی روزی ۸ ی نه‌پولوی ۸۱ هیزه‌کمان کموته ری، مالا نمصدیش له گمل
نیمه هات، بهلام له ریگا سلی لی تکره‌دین. له قدهاتوکان لامان دا. له کاتی نان خوارون
دا عملی حمصی شاسوار، که نموسا گنخیکی تازه پیگه‌بشتو بو، تفنگه‌کی له سر پی
نمی، گولله‌پدکی له دمس دهرچو رانی پیشمرگه‌پدکی سفره‌زه‌کی خویانی پیکا. ناوی
هیداپت و خعلکی ناوایی پدکمی گرمیان بو. د. شالو له گمل هیزه‌که بو. گه‌بشته
سری. دهماره گموره‌کی رانی توشی نزیف بوو. چندی خسریک بو نزیف‌ه‌کی

پرمستی و، چند کسبیکش خوبیان دایه، کملکی نهر، همسان روژ سرد و، لوی
ناشتمان. نعه رودایکی ناخوش بو، هیشتا هیچمان نکرده بو په کیسمان به خورایی
کوژرا.

گورستانیکی زور گوره له قلاتوکان بو. گورهیی گورستانه که له گمل کسمیی
ژمارهی دانیشترانی قلاتوکان و ناوایه کانی دورویری دا نهنه گونیا. هندی له گوره کان
هلبسترا بون، نیگاری گول و خنجیر و مفلکی له پاهتی کملشیر له سر کپله کانی
هملکترا بو. نوسنیان له سر نهر، پان من نمیبینی. نهمزانی هی چی سرده میکه.
روژی دواپی کوتنه ری گه پشته دولی خانقا. پشمیرگه کانی دشتی هولبر و
خوشناوه تی که له ناوچه کدا مایونه تا نو کاته خویان حشار دایه، به هژی تزی
دوژناره و خویان درخت. د. مسجدیش. که چند روژ بو به پریناری حشاران دایه،
له داره پتیک دا گه پشته دولی خانقا. سره رای سفی برینه کمی و پریشانی حالی،
ودی زور بهرز بو. له گمل مهلا نهمه چند جاری دانیشتن و، نوینترانی هر دو لاسان
دانا و، نو چه کانی له په کتر پان گرت بو و مرمانگر تومو دامانوه به په کتری. نهر نیوانی
هیزه کانی هر دو لا له ناوچه کدا پگرمه توه دخی جارانی.

پلام وه گور دواپی بوسان در کبوت نعه به خا و کورنوهی نهمه بو، چونکه
سر کرده ایستی جود بریاری دایه: په کتی تمی پکا.

*
هیزه کسان به ری کبوت بهرو مملکان. به یانی زو بو گه پشین. پیاده کانیان که به
هاتنی نهمه پان زانی بو همویان له ترسان خویان له چیا شاره بوهه. نو روژه هینی بو،
له بهر توهی پیاده کانیان ناوایه کسان به جی هیشت بو، نوژی هینی تی دا نکرا.
هیزه کسان زور بو هموی له مملکان جنیان نهمه بوهه، له بهر توهه دایشمان کردن به
دروایی دله که له گونده کانی: کمنول، پلهی سرو، پلهی خورو، نالته. دایمزین.

کادره کانی په کیتی، هوالی ناراستیان له سر ژماره و شوینی هیزه کانی حسک
هه بو. پنیان وت بوین که دله که چوله و، هیزی حسکی تی دا نهمه. پلام که هیزه کانی
نهمه چون بز پلی، له چیا کانی پشتهوه: سری جوانه گا، داره هیشک، گلی بیجان، که
پشیکی زنجیره چیای کوره که.. بوین دامزرا بون، دایانته بهر دسریژی گولله.
په کیکیان لی کوشتن و چند کسبیکشمان بریندار بون.

هیزه کسان ناره سره پان. شوینه کانیان زور قایم بو. خملکی ناوچه کش به نهینی
هاوکاریان نه کردن. بهرنگاری به کی سنجیان کرد. سره نیم هملک مندوان و پلاوه پان لی
کرد و خویان شاردوه. بز توهی نه توانن به توهه ناو گونده کان به دروایی دله که له ناو
هسو گونده کان دا پنکمان دانا و، لمر شوینانش که نه توانن هاتوچوری لیره بکن بوسه
و ره پیمان دانا.

زنجیره په کی چیای زور سخت کتوتته نیوان دولی شاور و دولی مملکان و دولی
بالیسانهوه، چند گویره ریگایه کی هه به بز هاتوچو پاریک و بهرز و رک و روژن، خویان
پیمان نطین: «دوره»، وه گور: دوره هرتدل، دوره زیره که ریگایه بو دولی شاور و، دوره
شیر که ریگایه بو سرچاوهی مملکان و، ریگای سرپاری خه تی. هسو نم شوینانمان به
پشمیرگه تمی، چونکه چاوهروانی گرانوهی سه بد کاکمان نه کرد که له دولی جافه تیهوه

راو ترا بو پهره کوسرعت و، نمبو په پدکی لم ریگایانه دا تی پهری بز نموی پگمرینمونه
پاره‌گای سرگرداپه‌تیبیان له هراوی دوله تو.

روژانه‌ش مفرزه‌گافان همچون بز گرانې گونده‌کانی دولی پالیسان.
همان روژی گه‌بشینه مصله‌گان، دواي نموی تیگه‌بشتن نیازی هیچ دست‌ریژی و
کارکی خراپمان نیه بز نیواړه‌گهی، همو نوانی هلات بون هاتنمونه نار ماله‌کانی خویان.
دوا په دواي پدک هندی له پیشمرگه و مفرزه‌کانی حسیک، که خفلیکی ناوچه‌که بون
توانیش له مکزگانیان نه‌هاتنه ده‌ری و، نه‌هاتنه ناو په‌کیتیموه. هندی لوانه پیشمرگهی
باش و ریگوپیکیان لی درچو، تا سر له گڼل پدکیتی مانمونه.

*

دیموکرات

پدکی له پیشمرگه‌کانی دست‌گهی خوم ناوی جمال بو. هاووی ی کومله بو.
په‌پرسی کاروباری لوجستیکی مفرزه‌کسان بو. سرپرستی خواردن و داپشکرده
نه‌کرد. کارپدکی مصله‌کی دارکی هموی و دو بن دار گویزی بز خواردن خومان پهره
رو کرد پوینمونه. جاوړپار گویز و هم‌میان لی نه‌کرده و نه‌پان‌خوارد. جمال سرپرستی
چنین و رین و داپشکرده نه‌کرد. له پاتی نموی پلی: وه‌کو پدک په سر‌تان دا داپش
نه‌کم، نمونده وت پوی: په دیموکراتی داپشی نه‌کهن، ناویان نا: «جمال دیموکرات»
دواي نموه نپتر نم ناووی په سردا داپرا و، هتا نیستایش هراوی پی نغلین.

*

قل

لو سرده‌معدا دوزگای بیتمل مان نمبو، تمپیا هوی په‌پوهندی مان چمند دانه‌پدک
هوکی توکی بو. بز نموی له گڼل پدک په‌پوهندی پکین نمبو پچس‌پناه‌پته لوتکی
په‌وزاپه‌گان. نمو مفرزه‌زانی له پوسوی سر ریگاکان دا دامن‌بون همویان هوکی توکیان
پی بو، بز نموی نه‌گمر شتی هاته پیشمره په تاپه‌تی شون‌ه‌کانیان په‌روانی په سر دولی
پالیسان دا ناگادارم پکن.

شاخومان فرماندهی نوانه بو که له سر پاری ختی و، فاروقی علی معلودیش
هی نوانی له سر دوه شجر بون. بز نموی په ناساتی له په‌پوهندپه‌کافان تی نه‌گن،
هندی له ناو‌ه‌گافان گوی بو، لوانه: وشدی «قل» مان بز حسک دانا بو.

له پر شاخومان په هوکی توکی هاواری کرد: «نوی وه‌للا نموه قلمه‌کان‌زا نموه
قلمه‌کان له توتوس‌پیل داپزین. نموه قلمه‌کان خریکن په سر پاری ختی دا هملش‌گمرین.
نموه قلمه‌کان پهره لای نیسه دین...» پم‌چوره، به بی پسانمونه، دویزه‌ی ندا په قسه‌کانی
نه‌توت موته‌پد پدیره و له سر روداوه‌کانی توپ‌پین تدری. فاروقی علی معلودیش
همان قسه‌ی شاخوانی په هوکی توکیه‌کانی تو نه‌گمیانند. چندی هولم دا شاخومان په
په‌دنگی چاودیری قلمه‌کان پکا، تا نه‌گنه ژیر ناگری نوان، کملکی نمبو.

تومز قلمه‌کان سید گاکه و هیزه‌کی بون و، تمپان‌وست له ریگای سرپاری ختی
پینه دولی مصله‌کان و پگمرینمونه پهره سرگرداپه‌تی، لم هات و هاواری شاخومان هوشیار
پونمونه. توانیش په هوکی توکی قسه‌کانیان گوی لی پوو، زانی پویان پوسه‌پان بز دانراوه.
په همان توتومزبیلی پی ی هات بون، سوار بون و گمرانمونه بز دواوه پهره چپای هوروی،

واته پرامهر بهو چپایه هیزه‌گانی نیسه بوی دامغزوا بون.

نیتر نیسه له کولی نه‌بونهوه. هیزه‌گافان نیشته سمریان. له لای چیره و له لای سردولوه به هوری دا بویان سرگوتن. سهید کاکه به هوکی توکی قسه له گدل عمولا سور کرد بو داوای لی کرد بو دهریازی پکا. شوینیکی بز دیاری کرد بو بچسته نوری تا به تراکتور پیگوزیتسهوه. سهید کاکه هندی لهوانی له گفلی بون خمریکی کردن به شوری هیزه‌گانی پدکیتسهوه، خویشی به دزیسهوه مه‌پانی به جی هیشته بو پهرهوه نغو شویندی عمولا سور بزنی دیاری کرد بو.

هیچ کسی له فرمانده‌گانی پیشمرگه به نغندازی سهید کاکه له خو دهره‌باز کردن دا زیره‌ک نه‌بو، شهردکی داتمه‌غزاند، گهرمی نه‌کرد، تاقسی له پیشمرگه‌گانی تسوه نه‌گلاند، خویشی به پهلنگی نه‌کشاپهوه بز شوینیکی سلامت. له چن‌دین شهردا نهم تاکتیکی به کار هینا بو. له «شوری دهشتیو» یش دا وه‌ها دهره‌باز بووه.

*

شیر و روی

نهم شهرو زیاتر له‌روی شهرو تفنگ بی، شهرو قسه بو.

که پاسی نازایه‌تیه‌گانی خوری نه‌کرد، سهید کاکه قولی هلمتعالی و، گیرانوه‌گانی تیکه‌لاو نه‌کرد به هاژوه‌ژ و فیشال و خو هملکیشان، به‌لام قسه و نشه و هره‌شه‌گانی خوش بون، زور جار له ناخوشی دا پیاری نه‌عینا به پیکنن.

سهید کاکه همسو فرمانده ناسراوه‌گانی پدکیتی نه‌ناسی و. له گدل هندیکیان دوست و ناسپار بو. لهم شهردا به هوکی توکی قسه له گدل هندیکیان نه‌کرد. له سهره‌تادا که هیشته مفرسی له سهر نهور چن‌سوی پی تئدان و گفلی لی نه‌کردن. قمناسه‌بکی پی بو، هره‌شعی لی نه‌کردن به قمناسه‌کمی، میشکیان نه‌پروژنی! سهید کهریم و قادر خیمات و عزیززی داود پیاری زور نازا بون هره‌شه‌گانی سهید کاکه‌هان به نشه و هره‌گرت و گالته‌هان پی نه‌کرد. خمریک بون نه‌گه‌هیشته سهری.

له چن‌د لاوه به هوکی توکی بانگیان نه‌کرد: «سهید روی له کوی ی؟»

سهید کاکه نه‌بزانی نیتر خمریکه مفرسی لی نزدیک نه‌پستهوه وتی: «شیر که پسر بو نه‌پسته مسخه‌روی سه‌گان» پدکیکی که پی ی وت: «سهید روی! تز قعت شیر نه‌روی، همر روی بویت و، همسو جار خه‌لکی له شهروه نه‌گلینشی و خویشته همدلی ی!» قادر خیمات گورانیه‌کی خوشی به ناوی: «هز روی - روی...» بز ریکه‌ست بو، به ناوازیکی خوش له هوکی توکیه‌گدا بزنی نه‌وت.

ماوه‌به‌ک سهید کاکه ده‌نگی نهما، زوریان گالته به خوی و به قمناسه‌کمی نه‌کرد. نه‌هانویست شوینه‌کمی پهلوزنهوه به‌لام نغو ده‌نگی له خسوی بری بو. تومغز خسریکی خزه‌دهره‌باز کردن بو. سهید کهریم چن‌د جاری بانگی کرد: «سهید روی قمناسه‌کمت ده‌نگی نهما چی لی هات؟»

سهید کاکه گه‌پسته تینی، وتی: «چو به داپکتا!»

سهره کورد له ناو گیانداران دا، جگه له شهر و پلنگ، نه‌وانی کدی به لاوه سوکه. سهید کاکه به ناوی روی زور توره نه‌بو. نه‌بشزانی روعیل سه‌کرده‌ی هیزه‌گانی نه‌لهمانیا له سهری نه‌مفرقا، که هیزه‌گانی به‌رتانیای به سه‌کرده‌ای می‌نوتوگزمیری به گیر هینا

بو. له بهر زهره‌ګی له بهر بهرې شوره کېدا ناویان نا بو؛ رومی بیابان.
نیتړ به په ګجاری نا دهنګی قنناسه‌ګی و نه دهنګی خوی له هورګی توګی دا نما.
بژ روژی دواښی هیستمان که عمو لا سور له ریګای سرکه پکانوه تی ی پیراند بو.

*
له همدوی په‌ګی له هیزه‌ګی سید کاکه کوژا، ناری حسمن ورتی بو، تومده‌ګی
به جی ماور. پیشمرګه په‌ګیشیان به برینداری گیرا نازادمان کوه. بهلام سید کاکه خوی
دهریاز بو و، نوانی تریشیان به تاقمی پچوک پلاوه‌بان لی کرد.
جسوجولی ناشکرای چه‌ګداره‌ګانی حسک نما و، ناوچه‌که کسوته ژیر دسه‌لاتی
هیزه‌ګانی په‌ګیتیبهوه.

*
بژ روژی دواښی، بژ هلسننگاندنی هلموسرچی ناوچه‌که و، دانانی بهرنامه‌ګی کاری
داهاتو، له بیزاوا کوپرتوه. پسرستی نموه نسا بهر هیزه‌ګان همسریان لور ناوچاندا به
کوکراره‌یی پهننوه. هیزه‌ګان ریګا دران هریه‌ګه‌بان به‌پیشوه نارچه‌یی چالاکی خوی، لویوه
نامه‌په‌کم به ریګای ناوشار نارد بژ فرمانندی پیشمرګه‌ګانی پنګی له‌لاتوګان. ناګادارم
کرد که سید کاکه لور ریګاپوه نه‌ګوریتوه بوسه‌په‌کی پاشی بو پهننوه... محه‌مدی حاجی
عبدالللا فرمانندی پیشمرګه‌ګان بو، په چاکی بزبان دامغزوا بون، بهلام که سید کاکه
ګه‌پشت بوه نرکی، به هندی قسمی لوس نروی داپو، ریګی پی داپون به سه‌لامتی
تی پیرن.

کوسرعت بوشایی تی دا دروست بو. ناوچه‌په‌کی ګرنګیش بو بژ پیکوه به‌ستی
ناوچه‌ګانی همدو بهری زنی. شمال که نو کاته فرمانندی پیشمرګه‌ګانی دسه‌ته‌ګی خرم
بو. حفزی کرد به‌جی بژ کوسرعت. تاقمیک له پیشمرګه‌ګانی خرم بژ جیا کرده‌وه و، له
ګل هندی پیشمرګی تر به ری مان کرد و، فرمانده‌یی هیزه‌ګی نوی مان پی سپارد.

* ګله‌کومه‌ګی ی چوار قولی جود

په‌په‌ندی په‌ګیتی و لاپنه‌ګانی جود چو بوه قنناغیکی ترسناکوه. له نیوان
په‌ګیتی و پارتی دا له سره‌تاوه حالمتی شعر به‌روام بو. دواښی نور روداوانش شعر له
نیوان په‌ګیتی و حسک دا هملګیرسا بو. به هزی روداوه‌ګانی دهرګله و فمقیسیان و
کاروخوه په‌په‌ندی په‌ګیتی له ګل حشع پش گرز بو بو، له ګل پاسزکیش له روداوه‌ګی
مامه‌مخلان و ګرده‌ی تیکچو بو. به واته‌په‌کی تر هر چوار براکی جود له سنګره‌ا بون
له په‌ګیتی. سرکرده‌په‌تی نم حیویانه به نه‌پتی له ناو خویان دا ریک کسوت بون
ګله‌کومه‌ګی پیشمرګی پکن. په‌ګیتی له مبدان دهره‌په‌ن، یا هیچ نه‌ی تمس
ی پکن.

نیمه هیشتا به‌مسمان نرانی بو. من بهرو دوا ګراموه بژ صله‌ګان و، دواښی چند
روژی چومد دولی خانمقا به نیازی نموی به په‌ګجاری پګریموه بژ ناوره‌نگ له بهر نموه
هیزه‌کم کم کرد بوه‌وه. هر . ۴ کسبیکم له ګل بو. چند روژی له ګونده‌ګانی دوله‌کده‌ا
ماینوه. روژانه شوو‌عبیه‌ګان تاقمیک و دوان و سیان به ناری ګرینی نازوقه و کله‌پهل و
په‌پستی تروه به لای نیمه‌دا ته‌هاتن، وه‌کو پیشمرګه‌ګان چاوه‌په‌په‌ن کرد بون، لم سر

به کسی نرویشان، بلام لور سر به زوری نهاننوه. گومانیان و اهر هیزکی بیگانه،
ورده ورده و به شینه، نهگوزنوه بو شویندگانی پستی نیمه.

* چاوهش

مهکنسی سیاسی چند جاری به رادبو پدیامی مجفوریان بز نفاوادم. کوا عمو
سور ریگای کرتانی مستوره، هرکس لویره نروا، ریگای پی نگری و لیکرلیندوهان
له گدل نهگا، چند پیشمرگه‌په‌گیشی چدک کرد بو، داوایان لی نکرده هیزیک بنیره
سری له ریگاکه دوری پخمنوه.

چارکیان تالی هونرمندی هولیری لویره تی پیری بون. سهد کاکمش لوی
نهی. بدکی له هونرمندکان کمان، یا ناله‌تیک موسیقی تری، پی نهی. سهد کاکه
لی ی لپرسی: «بوز گوی نهچی؟» نلی: «نچم بز ناوژنگ» سهد کاکه نلی: «مامجه‌لال
کسی به دستوره نساوه خریکه چاوهش کز بکاتوره»

*
سوار ناغا، عمولا سوری بانگ کرد بو له سرد دره‌باز کردنی سهد کاکه
سوزنشتی کرد بو. بزی پاس کرد بو که په‌گیشی و حسک له شردان، پارمه‌تیدانی توان
واته دوژمنایه‌تی په‌گیشی. چند جاری کسی له گدل کرد بو که پان بگرمتوه ناو په‌گیشی
پان ناچه‌که به جی بهیلی و پچی بز سرگردایه‌تی حسک. چند رژی نیم مشتومره‌پان
پرده‌وام نهی. مولا عوسسانی پلنگان، عزیز صدیق، رفوف سلیمان و سامندی حاجی
صدیق له هندی لم دانشتاندا بهشار نهین. زور له فرماندهی کمرته‌کانی هرپه‌کمش
که خدلیکی ناچه‌که و هندیکیان خرمی خزی بون هر له گطی خریک نهین. نم هولانه
نهک هر هچی سوری نایی، بدلکو پویتری پی پاکی و پی منده‌پوره سور نهی له سر
هلویشی خزی و، پنیان نلی: «چستان پی نکرسی بیکن!» ترمسز ناگادار بو که
هیزکی گویوه جود به ریگاو‌په.

* کۆلانی فاته

«خانقا» گوندیکی پچوک بو، دوله‌کە‌پش به ناوی نم گونده‌وه ناو نرا بو دولی
خانقا. جاده‌پدکی قبری به ناردا تی نهپری سنگسری نه‌بست به جاده‌ی هامیلتونوه.
لمسیر و نهپری جاده‌که گونده‌کسانی: پەرگردکه، سمرنوس، بن نوس، گوزجار،
رژیکریان، چم ریخن.. هبو. ریگایهک لم جاده‌پوره نه‌پوره نه‌چو بز قسری، بدکی له
په‌چدگانی ناوی: «کۆلانی فاته» بو.

له گدل پیشمرگه‌کانی باله‌کایه‌تی نه‌وام زور خوش بو هندی چار گاتهرگه‌پم له
گدل نه‌کردن. عزیززی داوه په‌اوکی قزسه و قسه خوش بو، له لاسایی کردنوه‌دا زور
وزیا بو. تگدر له ولایتیکی که بوايه نه‌توانی پی به تاکتیریکی گویوه. رژیکیان وتم:
«عززه گیان نم فاته‌په چته؟» وتی: «فاته خدلیکی سلیمانی بوه. نو زمانه‌ی پاره‌گای
پارزانی لیره بو هاتره لو شویندا که‌تیک کردوه. لوساوه نم ناوه‌پان لم شوینه ناوه!»
نویرمان پچای مامه روت و پشتمان چپای دره پی بو. کاتی خوی «شیخ نهی
ماویلیان» لم خانقا‌پیدا نیرشادی کردوه و، گوره‌کە‌پشی هر لو نزیکانه زیاره‌تگای نعلی

مراز بو. شیخ نمیی زودی ژن هیناوه. حاجی قادری کوی هیرشی زودی کردوته سوری و، له چهندین شمیری دا ناوی هیناوه و همجوری کردوه.

*

شوه کوی نیمه له پیرگردکه له مالی شیخ تورهمان بوین. خیزانیکی هزار بلام تبهیمت دولسمن بوین، کوردیروم و تیگه‌بشتو بوین. ژوریکی خوشیان له نهومی دوومی خانوه‌گه‌بان دا بز میوان ترخان کرد بو نیمه لهوی دا بوین. پیش شهوی دنیا تاریک بی، هیری ریوار و کاروانچه‌گ ته‌گه‌بشت، نهوت هیزیکی زوری پارتی له سر چاده‌که کوپونه‌توه. تا نموسا نیمه نمانزانی بو هیزی پارتی دابیزی بی. کموتنه په‌جوری راستی هواله‌که. دمرکوت هواله‌که راست بو.

شوه کوی بو په وه‌بشومیه‌کی زور په‌هیز. ره‌شپایه‌کی وا هلی کرد ساله‌کوی نهمزاند و، بارانیکی په خوردم دایکرد و، هوا ساردی کرد بو. همومان چاوه‌ری بوین ها نیستا ها تاویکی تر خیران بکنن به ناو گوندا و بیی به شمیری تنبه‌تین، چونکه بارومان نهمکرد لو چولدا پیرگی نو وه‌بشومیه بگرن، بلام دپاره سرزف هندی جار له دارودون قایستره.

*

بز روژی دواپی هندی له هیزه‌کانی هیری ۷ ی باله‌کم کز کرده‌وه و، له گوندی «کلیت» موه په بناری کاروخ دا بز سرگلی و تینجا بز زارگلی کیوسالیکی وردمان کرد. نه له دور و نه له نزدیک هیچ نیشانه‌به‌کی همونی هیزی پارتی مان هست پی نه‌کرد. هیزه‌کانیان شهوی پیشو پاشه‌گه‌بان کرد بو بز دهوره‌ری پشت ناشان. له چمند سرچاوه‌ی جیپاوازه هوالم بز هات بو، تیر گروصان نهمبو لهوی بو نزیکانه هیزه‌کانی جود په‌لامارمان نهدن. له پیر نموه تیر ساتوم له دولی خانقا به چاک نمانی. پیشم باش نمبو بگرمیموه بز ناوره‌نگ. به نار وهرتی دا له زنی تستیروکانموه چوم بز دولی شاور. له وهرتی به دم ریگاره له ناگاو بز چاکوچونی چوم بز سردانی باره‌گای حیزی شمعی. زور گور نه‌بوین روشتین. پیشمرگه‌کانی له گلم بوین چاویان هفتست بو. وتیان له ژوره‌کانی کدا خلکی تری لی بو که نه‌پانته‌ویست نیمه بیانیین. دواپی دمرکوت هندی له هیزه‌کانی پارتی بوین به دزیپوه هینا بوینان پشمان لی بگرن. بلام هیشتا ژماره‌بان بایی نموه نهمر په‌لامارمان بدن.

*

شمو گه‌بشتینه پلنگان. چونه مالی مالا عوسمان. مالا عوسمان پساویکی کوردیپوره بو له گونموه به‌شداری جولانموی کورد و، دوستی په‌کیتی بو. هیشتا نهمساپونه‌وه هوالیان بز هینام که نهمرو عه‌بنوللا سور سوری سوارتاغا و هندی له قمرمانده‌ی کورته‌کانی هیرمه‌کوی دابو، پی ی وت بوین که: «هیزیکی گوروی جود لو روژاندا دپته خواری بز دمرکردنی په‌کیتی له ناوچه‌که، نم چونکه خوی به خرمیان نمانی له پیشموه هاتوه پییان ملی: ته‌گمر نمان هاوکاره‌بان بکنن نموا باشه، ته‌گینا نمانش دمرته‌کمن» ترسی نموم همبو پیش وهخت و، پیش گورونه‌وی هیزه‌کانی په‌کیتی، دستکیشی هیزه‌کانی جود بکا بز ناوچه‌که. لو کاتدا هیزیکی نتوتوم له پیر دس دا نهمر هیری هیرشی جودی پی بگرم. هیزه‌کانم ناره چوار ده‌وری.

*
 بهمانی روزی ۱۸ ی تشریحی یکمسی ۸۱ هوالم بو نارد که: «یان بهتوه ریزی
 یکمسی، یان بهلاین له مالی خزوی داینیشی بهو سرجهی هاوکاری جود نکا نیمش
 دستی لی تدهین، یان دسهچی ناوچهکه چول بکا» بهلام نمیش هر که به هاتنی نیمی
 زانی بو هر شوی چو بوه شاخی بیرمه که له پشتی دوله رهقه، هیزهگانی خوبی به چمند
 ریزی دامغزاند بو.

*
 قادر خیمات دوستی عمولا سور بو بهمانی زو چو قسمی له گمل بکا. قسمهگانی
 منی پی پلی. تقیمان لی کرد گزلههک له رانی دا و، له شوینکی کراوهدا به برینتاری
 تا به لاداختنی شهره که کورت بو خوینی له پیر نمرزیشته نیمهتوانی سیر دهرهینی.
 دو له خزمهگانی عمبوللا سور، که فرماندهی کورت بون له هدرمهگمی: حاجی
 ناغا حامید و خالصی حنفی ناغا، هاتنه ناو یکیتیهوه. همان پهنامهگمی بهمانیم به
 ساتیش دا بژ نارد. بهلام پیم وتن نم پهنامه تا نو کاته بر نکا که لیسان نکوززاده،
 نگفر لیمان بکوژی نیر له کرلی ناپینهوه.

خوم له گمل سوار ناغا چومه بهوزابهک بهرامهر بیرمه هسو شاخهکمان نیمینی.
 شوانیک هاته لای سوار ناغا راسپاردهی عمولا سووی بز هینا بو. به شوانم وت: «توتوانی
 نامه یا راسپاردهی منی پی بکهیمنی؟» وتی: «پلی» وتم: «نامهیهکی بز نوسوم بژی
 پیدا» نامهیهکی کورتم بز نوسی هوالهگمی بهمانیم تی دا دوباره کردهوه و بزم نوسی: «تا
 شعر و پیکادان نموه له بهک گهیشتن ناسانه، نگفر بو به شعر و لیمان کوژا نموسا وازی
 لی ناهینون.» سوار ناغاش نامهیهکی بز نوسی. شوانهکه نامهگانی برد و رویشته. نازانم
 پی ی گهپاند یا نه. زوری نغاپاند له بهردهمی دوله رهقه دا بو به تقه.

*
 محمدهدی برای عمولا سور پیشمرگه نمبو. تا نو کاتمش تبهکلای شعر نمبو. که
 تقه گرم بو کوژزاد و بریندار کورتن. یهکی له هنکی توکیسهکان ناگاداری کردم:
 «محمدهد تفنگی پی به و، خمریکه به بیرمهکدا ههلهگمیری تقمی لی بکهین؟» وتم:
 «تقمی لی مهکن» لام واپو پراگمی له تنگاندها به تمچی بز پارمهتیدانی. نمرکی برایتی
 به چی نیمینی. بهلام محمدهد ترساپو داخی عمولا سور بهو برهین، داپوه شاخ خزوی
 دهریاز بکا نهک پارمتهی پراگمی پنا. محمدهد پشنداری شعر نمبو. دوی نموه چوه لای
 حسک له جیگی پراگمی بو به فرماندهی هریم و، ماوهیهکیش لای هماسی پایز بو به
 جاش.

*
 کاپراهکی سردار له دوله رهقه بو ناوی حاجی پلنگ بو. نموه یکم جار بو ناوی
 وهما بیستم. ناژلهگمی گل داپوهوه نی برد بو بز شاخ. له گرومی شهرهکه دا نمبوست
 بهرلهلایان بکا بز نموی له گمل بهردانی نموان دا بز ناو خواردنموه، گمسارو دراوهکان
 خزیان دهریاز بکن. نمه تاکتیککی زهرهکانه بو.

*
 دو کس له پیشمرگهگانی ناوچهکه کوژا بون: بهکیکیان، فقی مستغای حاجی

خدری دوله رفته، برزای عومری حاجی برام بو. کادریکی جوتیاری هلکوتوی کومله و، نندامی کونفرنسی په کم بو، له ناوچه کهدا زور خوشویست بو، خوری و ماسی و کسوکاره کانیسی له شوره کهدا بو. نومی تریان ناوی پاپیر بو برزای کویخا سینوی نژوه بو. جگه لم دوانه پیشمرگه دکی گومپانیش کوژا بو، له بمر خزشویستی هر به ناموزا بانگیان نه کرد.

۳ پیشمرگه کوژا بو و قادر خیماتیش بریندار بو. ناگاداری نو هیزم کرد. که له دوری نوان دام نا بو، په لاماری سمرچاوهی نو تفقانه بدن. هلته تیکی کتورپران بز بردن، زوری نخاپاند کییان کرد. هندیکیان کوژان، په کیکیان مستفا کلیتیی بو. نوانی تریان گیران. سامان که په بیرمکدا هلگه ورا، به هرکی توکی ریگاگانان بز دیاری نه کرد، نومی پاشاوهی هیزه دکی دوزیموه، عمولا سوریشیان له گمل بو. نوانیش گهران. که چومه شوینی شوره که، خزمه کانی فنی مستفا به ژن و پیار و متالوره ووزا بو، چه کناره کانیان نم هر و نومی تینگه کهدان له پیشمرگه کانی په کتی گرت بو. ژن و متالیس له گسراوه کان و حمرسه کانیان وروکا بو به بورد و تیلای تیبان بمر بو. نمانیست همو گسراوه کان پکوژن. چندی خدریک بوم خاویان پکسوه، کملکی نپوه، کومتنه جنیوران و سیل راکیشان له منیش، خدریک بو بی به شری خوسه خو. لم همراهدا عمولا سور کوژا و ناژاوه که کوژایوه. دهمه تیکی راسته قینوی شموی پشت شکینی براکوژی. زوری پیشمرگه کانی هر دولا تاکو و، خدلی هممان دولا و هندیکیان خرمی په کتری بو.

*
عمولا سور، رنگی سور نپوه، بملکو کابراه دکی ره شمالی رفته بو، وه کو نمانوت: شاخوانیکی زور وریا و، تفنگچیپه کی دسراست و، پیشمرگه دکی نازا بو. له ناخی دلمه پیم ناخوش بو پکوژی، به لام چون بز روزگار کردنی زانی سرؤقی له سردن جاری و هدیه دکتور خوشویستترین نندامی فنی نمخوشه که نپوه، نمخوشه که پیش خوی به ناچاری رازی نمی، پان بز کوژاندنوهی ناژاوهی خویاری نیوان دو پنماله په کی نه کوی به تورپانی، کوشتنی نومی ناچارپه کی لمو باهه ته بو.
په گومان عمولا سور وه کو همو شهیده کانی کی شری ناخو قورپانه کی بی گرانه بو.

*
ناکوژیه تی
ناکوژیه تی بو ناوچه په نلبن که عشیره تی ناکوژی تی دا نژی. تاکو له لای روزهدلا تپوه له گمل منگور و، له لای روزتا واپوه له گمل خزشناو و، له لای سمرویه له گمل باله که و، له لای خوارویه له گمل سن، رهمه ک و پیران (۳ تصویر له پلاس)، هاروشوره. له روی نیدارپوه بهستراره په قسزاکانی رانیسه و پشده روه. له قسزای رانیسه بهشیکه له ناحیهی سرکمز و، له قسزای پشده ریش بهشیکه له ناحیهی ناودشت که سرکمز دکی سنگسره.

له روی خپله کیوه له چند پش پیک هاتون:
باشتاغایی، پنماله ی فرماتروای عشیره ته کم، له گوندی سرکه پکانی رانیسه

دانېشتون.

نارودهشتي، نه اېنن که له ناوچه‌ي نارودهشتي پشدمر دا دانېشتون و، له چمند تېره‌ېک پېک هاتون: شاروش، که له داوښي قمنديل دا له ۸ گوندا نژيان. رېژيکېري، نوانيش نېن به ۳ هوزروه: پاوېي، خېله، ممنده‌مهره. ممنده‌مهره، له چمند گونديک دا: گرتک، دوگونمان، جملک، مسمک، پېرانه رېشه ماخويزنان.. نژيان له نيوان چپاي زېرنه‌کينو و ناري گارفين دا. بېم ناروچه‌به نعلين پشدمره رېقه و، به ناکوږي نم ناروچه‌پشپان نموت: ناکوږ رشکه. ناواپسه‌گانيان کم ناور کم دوامه‌ته و ناخوشه. به ناژولداري نژيان و به هاوېنان نمچون بؤ گويسه‌تانه‌گاني قمنديل. هېاسي بايزي بالو سرزوکاېتي ناکردن. له سېره‌تاي دوس پي گردنموي شورشوه هېاس پېو به جاشيکي دپ له ناروچه‌گدا.

ناکوږي پېرود، نواننن که له دوله‌ره‌قه، دولي پلنگان، دولي شاوردا نژيان. ناکوږي، له دمشتي پېتون و، بايزي، له پتاري کوسرت نژيان و، بؤ هاوېن نمچون بؤ حاجي هوزمران

*
عمشېره‌تي ناکوږ له سېره‌موي شورشوه‌گاني شيخ مېموردا دويش بون: پشپکيان لايېني شيخ مېمورديان گرتوه و، پشپکيان لايېني نېنگلېزيان گرتوه له دؤي شيخ مېموردا و تورک بون.

هېاسي ماممند ناغا، که له پېر خوزشوسېتي پېيان وتوه کاکه‌پاس، پېاويکي کورده‌پېرود پوه، له سېره‌موي پاشاېتي دا هاوکاري له گمل سمراني پارتې و حشع کرده، دواي گمرانموي مېلا مستغفا بؤ عېراق پدکي له لايېنگره نزيکه‌گاني بو، له کوزگرده‌موي خيله‌گاني ناروچه‌که و، هيلگېرساندني شورشي نېلېول دا دموږي کاسرېگري هېو. جمعاعه‌تي مېکتهبي سياسي دواي گمرانمويان له نيران له لاي نم دس به سر دانرا بون و، به ناگاداري نم هلاتن. له ساله‌گاني دواي دا نوواني له گمل مېلا مستغفا خوش نېو. توشي نمخوشپه‌کي سخت بو، هتالي ي پېس ناکرد، مېلا مستغفا ريگي ندا پېي بؤ تداوي، که گه‌باندېانه نمخوشخانه له پغداد مرد (۱۹۶۶). له پاش خوي چمند کورېکي به جي هېشت بو: بايز، سواره، ماممند، همزه، کورده و ناکوږ.. نم پراپانه داېکيان و، عمشېره‌گاني داېکيان جهاواز بو، له پېر نموه له ناو خويان دا کوزک نېون.

مېلا مستغفا ريزي مناله‌گاني هېاس ناغاي ننه‌گرت و، نوانيش وه‌کو باوکيان پي ننه‌کرا. له ناکوږي مېلاي و جلالې دا به لاي جلالې دا داشکان و، به هؤي نموهه توشي تالانکران و دهرېدېري بون. له سېره‌تاي دوس پي گردنموي شورشي حوزه‌پران دا بايزناغا بو به پېشمېرگه و، له گمل نموژساره‌پدکي زوري خېلکي ناروچه‌که بون به پېشمېرگه. له هېرشه‌گاني سېره‌تاي ۷۸ دا که ناروچه‌گه‌پان داگېر کرا و، زوري خيزانه‌گانيان گېسران، زوريان تسليم بونموه. بايز ناغاش روپشته‌موه. پاش چمند روږي له روداوېکي نوتومېيل دا مرد.

*
ناروچه‌که، پدکېکه له ناروچه شاخاويه هېره عاسيپه‌گاني کورده‌ستاني عېراق، شاخه‌گاني زېرنه‌کېو، ماممروت، دېهي، کاروخ، کورده، هندنرېن، کپوره‌ش، ماکوک،

بیرمکه و، لایه‌کی گونده‌کائی دۆلی خانلقا بو که سر به قزای چومان و، لایه‌کی گونده‌کائی دول ناکۆ و دولی مصله‌کان بو که سر به قزای رواندۆ و، لایه‌کی گونده‌کائی دولی شاور و دوله رفته بو که سر به قزای رانیه بون.

دوای ناشه‌تال هندی جمادی قیر و هندیکی خاکی تی دا کراوه‌توره، پلام هر نهنوتانیره شوینه‌کائی به تمواری به به‌کوره بهستی. له لشکرکیشیه‌کائی ۷۷ دا جهش دستی به سر شوینه گرنه‌گان دا گرت بو، «رهبه» ی تی دا دانا بو. دوای ههلگیرسانی جنگی عهراق - تیران زۆری چۆل کرد بو. دانبهستوانی ناوچه‌که به گشتی کورده‌په‌روه و دۆستی شورش بون و، یه‌کیتی نفوزی باش و به‌هیزی هه‌بر له ناویان دا. گنلی پیشمهرگه و قهرماندهی له نار خفلکی ناوچه‌کدا هه‌بر، دۆست و لایهنگرشی زۆر بو.

*

ناوچه‌که وه‌کو منجه‌ل کموتوته نیوان چهند چپا‌ه‌کی به‌رز و به به‌کوره بهستراوه‌وه: کیوره‌ش، بهیرمکه، کاروخ، ماکۆک و، ناو منجه‌له‌که‌ش چهند دولیکی تی دایه: دوله رفته، دولی پلنگان، دولی شاور و، له نار نم دولانه‌ش دا چهند گوندیکی تی دا بو: مسیده‌پره، گوچه‌کلان، شه‌کله، ناو‌زینان، گولان، کهره‌ک، بیره‌بی، به‌روانگه، نۆره، دیره...

ناوچه‌که شاخوای و، زه‌ویزاری کشتوکالیان کم بو، هندی باخی هه‌نار و مبه‌وه، هندی دانویهله و سه‌وزه و، به‌ره‌می سه‌ره‌کییان نازه‌لداری و توتن بو. توتنی نم ناوچه‌به پی ی تلین: «توتنی شاور»، وه‌کو توتنی شوینه‌کائی تر ناکری به چه‌رداخ دا، به‌لکو له شیشی داری نهدن و، بز وشک بونه‌وه له سر نمرز داپه‌نین. جه‌ری توتنه‌که‌یان باش و بزندهاره. به زۆری له بازاری قاچاخ دا نفه‌زوشری و، تسلیمی دانه‌ری حکومتی ناکن.

*

من له گولان دامه‌زوام. گولان: ناوه بو چهند گوند، بز چهند شاخ و، بز یه‌کی له مانگه‌کائی سالی کوردی و، بز نم شورشه «وه‌می» بهی پارتی دوای ناشه‌تال هه‌لی گیرساندۆتوره.

هه‌واله‌کائی بز نمعات وایان نه‌گه‌باند له‌شکرکیشی جه‌د نزه‌ک بونه‌وه. نامم بز م س نوسی، روداوه‌کم بز گیرانه‌وه و، هندی پانگه‌وازم نوسی بو که به مسجفوری له راده‌بو به‌خه‌رینه‌وه داوام له هه‌زه‌کائی ناوچه‌که کرد بو کۆ به‌نونه‌وه. داوام له ملازم عوصم کرد هه‌زه‌ک به‌هینه‌سته له‌لاتوگان و، نامه‌به‌کیشم بز سه‌ید کهرم نوسی، که به پی دواکه‌وتن خری و هه‌زه‌کی له گنلی بو به‌گیرینه‌وه «دولی شاور».

*

تیمه لم که‌ین و به‌په‌ندا بون به‌یانی رۆزی ۲۵ ی تشرینی دوهمی ۸۱ هه‌زی هاونشی جه‌د په‌لاماری دولی خانلقا و وه‌تی پان دا. ناوچه‌که‌یان گرت. هه‌زه‌کانبان گه‌به‌شته زنی نه‌ستیره‌وگان و، له لای رۆه‌هلانی سه‌ری نه‌سه‌ده و، له لای رۆژناوای سه‌ری هه‌لمه‌وتیان گرت و، وه‌به‌یان تی دا دامه‌زواند.

نزه‌کی . ۵ پیشمهرگه‌ی به‌کیتیبیان به تاک و به کوه‌ل چه‌ک کرد بو، له‌وانه: حاجی نه‌مه‌دی بزلی، که په‌یوکی به سالچه‌و، براگه‌وره‌ی بولیه‌کان بو. چهند سالی له‌وه‌پر کوریکی پیشمهرگه‌ی کۆژرا بو، نه‌سجاره‌ش خزی و کۆزه‌کی و چهند خزمیکی

بهر چه که کردن کموت بون. زوری نم پیشمهرگانه به ژساری کم له باره‌گا پچوک و
پلاوه‌گانی ناو وهرتی دا بون. باره‌گای حشع یش له ناو وهرتی دا بو. پیشمهرگه‌گانی حشع
چاوسافی هیزه‌گانی جودپان کرد پر بژ سر باره‌گاکانی به‌کیتی و، نوان داوایان لی کرد
بون له سر شرفنی حمزی شوی چهک دابین و تسلیم بن. مستمنا ناوپردانی خوی و
کمرته‌کمی که له ماسروت گیران خوارد بو، له نیمه دابرا بون، ناتومید بون به کژمه‌ل
تسلیمی به‌صس بونوه.

بژ تهری هیزه‌گانی جود نمتوانن پیشمهری زیاتر بکمن، به هاوکاری کمرته‌گانی
هریمی ۷ ی باله‌ک و ۱۴ ی ناکو هندی سرشاخ و جیگای گرنگان قائم کرد، به هیوای
گیشتنی هیزه‌گانی به‌کیتی، «گولان» م کرد به بنکمی فرماندهی.

هندی وشمی جوگرافی

زین: نمر رارهوی که به به به‌زایی دا به نیوان دو ریزه شاخی به‌زدا تی نهمیری،
وه‌کو: زینی ماخویزان، زینی تستیروگان، زینی رات، زینی سران. له هندی شونی تر
بژته زینو، زینو، وه‌کو: زینوی شیخ، زینوی خیلان. زین، له زینی ولاخ و مرگیراوه که له
چهرم دروست نه‌گری و، نهمرته سر پستی ولاخ، له کاتی سواری دا له سوری داتنیشتن
(له پهلوی و له فارسی دا: زین).

چمقل: به‌زایی‌کمی قوتی به‌ده‌لان، وه‌کو: چمقلی ریگران، چمقلی گزوانان.
سیر نموه به لم ناوچه‌بیدا «گوزان» به واتای ریگر به کار نهمیان.
نستبرک: پچوک‌کراوی، نستیز، نستیل، واته حموزی ناو که بژ کژکردنوهی
ناوی کانی‌کمی پچوک دروست نه‌گری.

گملی، پان گملی: نمر شویته نسک و تننگ‌بهری کموتونه نیوان دو چسای
گمروهه، وه‌کو: سرگملی، زارگملی، گملی به‌دران، گملی بیجان، گملی عسلی به‌گ. له
هندی شون بژته گملو، وه‌کو: سرگملو، به‌رگملو. له هندی شونی تر به گمرو ماوه‌تموه،
وه‌کو: گمروی مقله‌ل، گمروی عومرناغا، گمروی بیشه، گمروان (گمروان).
گملی، گملو، گمرو: همرسپک له به‌ک رشن، له کوردی دا: گمرو، قورگ،
نورگ (له پهلوی دا: گمروک. له فارسی دا: گلو).

ناوی هندی له شاخه‌گانی

کاروخ: زه‌بنفون له «ئاناهاسس» دا که پاسی گمرانوهی ده‌هزار سهریازی یونانی
نه‌کا به ناو کورده‌ستان دا ناوی دانیشتوانی نوسای کورده‌ستان به کارودوخ نه‌ا. پلی ی له
نیوان نم دو ناوه‌دا هیچ پوره‌نیه‌ک نه‌بی.

هلمسوت: شونی سمت و عاسس. به‌کیکه له لوتکه‌گانی کاروخ. نمر شویته
عاسیبی حسن صباح کرد بوی به ملبه‌ندی خوی ناوی «ئلمسوت» ه که همان معنای
هلمسوتی هیه و، عروب به هله کردویانه به «ئلمسوت».

کژوه‌ک: کچهل، سوری بی مو.

بوت (بوتی، گزوه‌بوت، کانی بوت): به‌چکه، هروه‌ها به‌دقه، نمر گلینه‌به‌ی زیر
و زبوی تی دا تویراوه‌تموه.

*

راه‌بوی پارتی نم پیشمهری‌به‌ی وه‌کو مزده‌ی سرکوتنیکی گمروه پلاو کرده‌وه.

رادپوری به کیتی پش کوهه بلاوکردنوهی بانگواز و تاگاداری بز هیزهکانی خزی. هیزهکانی دهشتی هورلیر، خوشناوهتی، کوسرته که له گمل سهید کسرم چو بون بز «جسوله» گهپشتهوه لای من له گولان. له گمل خویان دو کارکمری نملانیشیان هینا بو که تازه گیرا بون.

لهو ساوهبهدا چمند جاری کارکمری نملانی که له عبراق کاربان نهکرده. گیرا بون. حکومتی نملانی کمال فونادپان ههلیپنچا بو. تهریش سرگرداپهتی به کیتی تنگاو کرد بو. مامجهلال له گملیان ریگ کوهت بو که تپتر نملانی نهگیرین. نملانبهکان زور ماندو بون. هندی قسم له گمل کردن و، وتم پیشمرگهکان ئیوهیان به ههله هانبوه له زمانی بهکتری تی نهگهپشتون. بز ههرجههک تفتانوی برؤن نازادن. ناردمن بز سرکهپکان دوی پشودان نارد برهانتوره راتیه.

*
کوهتپنه کزکردنوهی دنگویاسی هیزهکانی جود و، نوزینی شوینهکانیان. هیزیکی بی سرو پهر و پدک نهگرتو بو. وهکو «مالی فره ژن و، ناشی فره وستا و، گوندی فره کویخا» نملانیش «هیزیکی فره سرکرده» بون: محهمدی مهلا قادر فرماندهی هیزی پارتی و، سهید کاکه فرماندهی هیزی حسک و، نهبر عانید فرماندهی هیزی شح و، کسرم سلام فرماندهی منفزهکمی پاسوک. کسپان کاغزی نوی تیرانی نئمخوشندهوه. شوینه لاوازهکافان دوزینوه. محهمدی مهلا قادر، که لپهرسراوی هیزهکمی پارتی و، وهکو سرگمورهی ههمو هیزهکانی جود بو، کابراهکی کویرموشمی چاو کتوکویر بو. نهبه رؤژ و نه بهشمو به باشی بهریی خزی نئمبیشی. له دوی ناشبهتالوه نموه بهکسم جار بو بهگهریتوره کوردستان. له خزی راتئمیدی پیشروهی زیاتر بکا بز ناو قولایس کوردستان. ندرسا رهگای گرانموی تیرانی لی بهیستری. ههمویان له وهرتی داپان کوتا.

*
نمخشمی دهرکردنی جودمان دانا. ههوا ساردی کرد بو. هیزهکانی جود به شو هندی جیگای گرنگیان چول نهکرده و، بهیانیان زو نهبانگرتوهه. لهو شوینه گرنگانه: ههلمسوت له چپای کاروخ و سهری نهحمسده له چپای بیرمه کهم پهر و نموهی زینی نستیروکان.

هیزیک له گمل حسمن کویستانی و رهحمان سهیده له سا و سیرهکوه به کاروخ دا ههلیگیرین و شور بهنوه بو ناو وهرتی و کلهپته.

هیزیک له گمل شمال و نهحمند مهولود ههلمسوت بهگرن و دابهزن بز مهکی.

هیزیک له گمل سهید کسرم و عملی نهبی پهلاماری زینی نستیروکان بدین.

هیزیکی ههرمی ۱۴ ی تاگز سهری نهحمسده بهگرن.

ملازم عومریش که له قهلاترکان بو شهر به هیزهکانی پشتهوهیان بهروشی.

سهرتای مانگی کانونی بهکسم دسمان کرد به جیبهچی کردنی.

حسمن و هیزهکمی له کاروخ دابهزن بهرو وهرتی. حاجی برای حسمن کویستانی

له پشتی وهرتی کوژدا.

حاجی بهکی بو له پیشمرگه کزنهکانی بهکیتی له ناوچهی گهلاله. گهلهچیکی تازه

پیگهپشتوی زهرهک و ورپا بو. له پیشمرگهپهتیهوه پیگهپشت بو تا بوهر به فرماندهی

کتری گه لاله له همری ۷ ی پاله ک.

لوو گزلهوه تمنگیان په هیزه کانی جود هملچنی بو. سمید کاکمی فرماندهی شو
قوله. که زانی بوی تمنیان بزه هاتوه و، سترسیان کمو توتو سمر. په پیشمرگه کانی وت
بو: «پکشینهوه» په کیکیان وت بوی: «ته گمر تیره چول بکمن ناوچه کسمان لی نه گرن.»
وت بوی: «جا یا بگرن تیره چی لی په؟ نه بیرنه نفستی لی په و. نه ساره بی دایکم له
سر داناره. لوم شاخه تا له شاخیکی ترا» قسه کیشی راست بو. نهمه په کی بو له سره وتا
بندره تپیه کانی جنگی پارتیزانی که په سلیقه قیری بوی.

عملی نمبی گه پشته زنی نستبروگان. تمنیا ریگا له رانپوهه په دولی پلنگان دا
په زنی نستبروگان دا نچو بزه سرگملی. په کی لوو فرماندانی گه پشته بوه سر زنی
نستبروگان وگور موده ی گه پشته تنیان په هوکی توکی په منی وت: «ده پاهه که گه پشته سر
زنی نستبروگان» راد بوی پارتی په درو نمونه ی باسی هاواری په کیتی و بهس کرد
بو. شپوعه پکان په هوکی توکی که گو بیان له وه بوی. ده پاهه گه پشته زنی نستبروگان.
پاوه بیان کرد بو. نمونه ی تر وره بیان بورد بو. په کیکیان هاواری لی هستا په هوکی
توکی وتی: «شعوم ناگمن ده پاهه تان هیناوه؟» برادره که ی نیمه له «ده پاهه» مبهستی عملی
نمبی بو. که پیاوکی که تمنی چوراشانه. بلام له سر کومتی شاخ دا زور گوج و گزل و.
له هملت دا تازا و چاونه ترس بو. دوی شریکی کم جود شکان. هیزه کانی جود کشانهوه
ناو ورتی. ددوی ورتی مان دا.

نیواری ۲ ی گانونی په کمی ۸۱ بو. نهمانویست بزه بهس پرانی شوو بهچینه
ورتی. په هوکی توکی وستمان قسه له گمل لپه سراوکی شمع بکمن. شمال چند
جاری بانگی کردن. په کیکیان ولامی دایوه. پیمان وتی: «ریگای سوزنعمان په چولی بزه
په چی هشتون. هموتان تموتان لویوه برون و ورتی په چی بهیلن.» له پیش دا واپان
نمزان فیلیان لی نه که ی. دوی که زانیان په راستمانه همر هیزه کانی جود له ریگای
سوزنموه کشانهوه دولی خانمقا و. بروه پشاشان په ری کومتی. نپسش دایزین
هندیکمان بزه ناو ورتی و هندیکمان بزه دولی خانمقا.

نوتیلی سیاهی

شپوعه پکان په دزگای بهتل مکشی نیقلمیان له ناوزهنگ ناگادار کرد بو. که
وزعبان خراپه و. داوایان لی کرد بون: هملی راگرتنی شمر بدن له گمل په کیتی. مولا
نهمسدی پانیخولاتی و مامجه لال. پیکوه پانگوازیکی هاویشیان درکرد و. داوایان له
هیزه کانی همدولا کرد بو دسمجی شمر راهگرن و. هر لاپه له شوی خوی دا
هدلوستی دیفاهی ورتیگری. هسمان نیواره چند جاری له رادیوی په کیتی دا
خوندرایوه. له کاتی بیستی تم پانگوازه دا. شمر په قازانجی نیمه په لادا کومت بو.
بلام من هشتا له کوستانی مک ی بوم له پشتی ورتی. دنیا پفر و هوا زور سارد بو.
حنه سمید که گوی ی له پانگوازه که بو. وتی: «تم کاپراهه - مبهستی مامجه لال بو
- زور سهره را نمزان له نوتیلی سیاهی دانیشتون همر کمس له زوره که خوی نه پته
دبرودا نیمه خریکه رهق نمینوه»

مک ی. کوپستانیکی تمخت و بمرن و بمر کراویدیه کمو توتو پناری کساروخ و
روپوری قندیله. ده پان کانی سارد و سازگاری لی هملقولی و. سدان دارگویی گویوه

لی بو. شونیکي خوش و درغینه. بز گوندی تورستی له پاره.

*
نمبجارهش سمید کاکه له پیش توانی گندا هدلات بو. به ریگاوه بومو بهرو
پشتاشان، هندی کاروانچی پی گه‌بشت بو. کاروانچیبه‌کان سمید کاکه‌بان به شیرزه‌یی
دی بو لیوان پرسى بو: «خاله سمید چی قوماره؟» وت بوی: «چوزانم مامجدلال وا تزانى
حوکمی زانی له گهرغانی من دایه، هرچی منال و تالی سلیمانی هدی ناردوبه‌تیه سرما»

*
ده‌وروستی خومان بایم کرد. هیزیکمان نارد بو زارگلی و هیزیک بز دولی
خانمقا و هیزیک بز سران. «قوتی سرگه» مان نارد بچی بز سران که گه‌بشت بونه
نوی بیست بویان هیزیکی جود گه‌بشتزته گه‌روان. هیزه‌کمی به‌کیتی زهروی عبداللا
روی و هیزه‌کمی جود عمریف عطلی فرمسانده‌بان بو. عمریف عطلی که بیست بوی
هیزیکی به‌کیتی گه‌بشتزته سران دسه‌بچی کشا بوهه وای زانی بو ئه‌چی بز سر نو.
زهروش که زانی بوی هیزیکی جود گه‌بشتزته گه‌روان دسه‌بچی کشا بوهه وای زانی بو
ئه‌چی بز سر نو. هرده‌وکیان وهره‌نهلین: «دزاودز کتوت بون» له ترسی هیرشی به‌کتری
کشا برونوه بز دواوه.

ماوه‌به‌ک له ورتی ماینوه. راگرتنی شر هیچ جووه ریکه‌موتنیکي سیاسی به
دودا نهات. بار و دوخی ژانی هیزه‌کانی جود له پشتاشان و ده‌وروستی زور ناخوش بو.
پشتاشان هیچ ناوه‌دانیبه‌کی تی دا نهو تها به‌موینوه. هیزه‌کانی پارتی نه‌بانته‌توانی له
تمندیلوه بگه‌رینه‌وه بز نیران. شسوعیه‌کان، نه‌بانته‌توانی هیزه‌کانی پارتی له گول خویان
بکهنوه، بز نه‌وی خویان نازادی گه‌رانوه‌بان همی بز ناوچه‌کانی ژیر دسه‌لانی به‌کیتی.
به‌تر ریگا‌کانی تمندیلی به‌ست بو. داوایان لی کردین ریگا له کشانوه‌بان نگرین. ریگامان
دان. هیزه‌کانی پارتی له کله‌کی پالمه‌بسانوه به‌رو روژناوای ریگای هامیلتون و، له‌بوه
چونوه بز نیران. به رویشتی توان گریه‌کی کیشه‌که گراهوه. هیزه‌کانی ششع، حک،
پاسوک نه‌بانته‌توانی به نازادی به ناوچه‌کانی ژیر دسه‌لانی به‌کیتی دا هاتوچو بکن.
شمری نیقلیم‌گیری نمبجاره‌ی جود - به‌کیتی برابوه، به‌لام هزکانی
هدلگه‌رسانوهی هر ما بون.

*
له گمل هیزه‌کمی که‌لاتوکان به‌کمان گرتوه. ملازم عوممر و هاورکانی هاتن بز
لامان له ورتی.

نه‌و عانیدی لبه‌رسراوی ششع داوای کرد بو بز ریگشتنی هندی کاروبار به‌کتری
به‌نین. له سر جاده‌ی خانمقا له گمل نه‌و عانید به‌کتریمان بینی. هندی قسه و پاسمان
کرد دهرباری شه‌رکان. وتی: «وهرتی، ورطه بوا» هکی له کاره‌کانی نه‌و بو نیبوست
هندی له هیزه‌کانبان به ناو هیزه‌کانی به‌کیتی دا به سه‌لامتی به‌سری بو روستی.
هیزه‌کانبان به ری کرد و، نیمه‌ش چی پوبوست بو له نامه و راسپارده بزمان ناماده کردن.

وهرتی

گه‌وره‌ترین گوندی ناوچه‌که وهرتی بو. به هوی تنگیی دوله‌که و، قولی روهاره‌کوه
گوندیکی دریز بو، چمند گه‌ره‌ک: سولته، به‌روژ، سول و، پینج به‌ره‌باب و، پینج مزگوتی

تی دا بر.

پیاوه‌گانی وهرتی غونډی کورده ریسن بون. همیشه پوزمواندیان هملکیشا بو، خدیجی‌کیان به قه‌ده و، تلمنگی‌کیان به شانوره بو، تفانعت که نمچون بو مزگوتیش بو جوړه نمچون. ی‌گی له پیشمرگه‌گان نه‌بوت: «نسانه له کورده نملس نمچن» همیشه له نیگاری شو کورده بو که له سر پشی نملس هیراق کرا بو. ی‌گیستی له ناو ورتسپه‌گان دا پنکه‌ی‌کی جسم‌اورمی فراوانسری هبو له چار حیزه‌گانی کدا. زیاتر له سدا کسبان پیشمرگه بون. نمدام و پیشمرگمی حیزه‌گانی تریشی تی دا بو. هزی نم داپشونه سیاسی له شونه شاخاویسه داپراودا پیرواوری سیاسی نهر، پلنگو ناکوکی شخصی و مملاتی ی نهران بنمنا له‌گانی بو. له‌ودا ره‌نگی داپروه.

تدگیبره‌کمی مام سورتک

مام سورتک له لای وهرتسپه‌گان کسایه‌تسپه‌کی زهرک و زانا و، زور پهریز بو. به تدگیبر و رای ژیرانه ناوی دهرکرده. زور نوکته و قسه و تدگیبر له زمانی نوهده تدگیبرنوه. شانازی ن‌گمن که پساویکی واپان تی دا هملکوتوه. ی‌گی لهو قسانی تدگیبرنوه نم تدگیبره بو:

میری سوزان چمند کسسی ن‌کاته سر دانیشخوانی وهرتی بژ مردوانه و باچی تری لهو باه‌تد. پاره‌کمی داوای ن‌گمن زور نهی. خمریک نهی مان بگرن له دانی. پرس به مام سورتک ن‌گمن که چی بگمن. مام سورتک ن‌لی: «ن‌گمر مان بگرن نهر دواوه‌گانی مبر به شکاموه نهرنوه. مبر هیزیکی گموره نهرتسه سرتان باجه‌کمان له سر زیاد ن‌کا و به زوریش لیستان ن‌سینی و نازارستان ن‌دا. چاک وایه باجه‌که کو بکنه‌وه و بیاندنی و سیرانداریه‌کی شاهانه‌پشپان بژ بگمن. به‌لام له رویشان دا چمند کسسی بنهرنه سر ریگایان، روتیان بکنه‌وه و باجه‌کمان لی بسیننوه و همویان بکوژن ی‌گی‌کیان نهی. نروش به سر و دستی شکاموه ن‌سزن بدن پروات هواله‌که بهاتوه بژ مبر، پلی: وهرتسپه‌گان زویان ریز لی گرتین، مپوانداری چاکیان کردین، باجه‌کشیان کز کرده‌وه و داپانینی، به‌لام له ریگای گرانوده جعده هاته سرمان روتیان کردینوه و نوانیان کوش و منشیان تاوا لی کرده»

*

لم سراندا (هاوین و پاهزی (A) وهرتی و، دانیشخوانی تازاری زویان دی بو. چمند کسسی له گمغه نازاگانیان کوزرا بو. چمند کسسی‌کیان لی گپرا بو. ن‌رکیکی زوریشمان به سرمانوه بو. وستم دلیان بدمه‌وه. مبر له گرانوم نهره‌وه‌ک همسر پیاو مالمولده‌گانیم بانگه‌شست بژ نان‌خواردن، بژ نومی هندی کسبان بژ بگم، تنجا خوا حالیزیان لی بگم.

له هولی مزگورت کز بونوه. هندی کسسی گشتیم بژ کردن. له ناو بانگراوه‌گان دا نیسان دا بو سر به لایندگانی نر بون. نهرتسه هستی کسبان بریندار بگم. به داخوه پاسی شعری ناو‌خوم کرد و سیاسی همویانم کرد که پسانوه مانده بون. ن‌سرت کورته قسه و پاسی ناسایی. گشتوگژ له گمل خلکی وهرتی زور خوش بو. ی‌گی‌کیان لی ی پرسیم: «چمند منالت هبه؟»

زور جار نم پرسیاره بان لی کرده بوم، له ناو نمو کومه لاتندا به گنجهی ژنبان نمینا
و، نه گسر به کی له نمیننی من دا بوايه و هیشتا سهنت بوايه پنیان سهیر بو. نمبو
ناتواو به کی همبوايه، نه گینا چوئن نمبی ژن و مندالی نمبی؟

وتم: «هیچ!»

به سر سورمانیکوه وتی: «بچی هیچ منالت نیه»

وتم: «چونکه ژنم نمیناوه»

وتی: «بچی ژنت نمیناوه؟»

وتم: «کسم پی رازی نمبوه»

وتی: «چوئن گسست پی رازی نمبوه؟»

وتم: «نموی من پی ی رازی نمبم نمو به من رازی نایی و، نموبش کسه به من

رازی نمبی، من پی ی رازی نایم.»

کاپرا هر له سبری رویش. نمبوست موجهامندی من بکا و منیش نمبوستم نم

باسه کوتایی پی بهینم و تم: «مام کوپخا کچت هیده؟»

وتی: «بیلی»

وتم: «باشه، کچه کی خوتم بدیری!»

وتی: «نمو سده به کملکی تو نایمت، بزت ندمم به خون»

وتم: «بچی بوم ندهی به خون، من به خوی رازم»

وتی: «کچه کی من مانگادوشین نمانی، تو پیاریکی خوندمواری نمبی ژنیکي

خوندموار بهینی!»

وتم: «نموتا توش پیم رازی نایی!»

زور جار نم پرسیاره بان لی نه کردم، نمشمنانی چوئن بان وهلام بده نمبوه. بز نموی لم

«محاکمه» به نمجاتم بی، له بهاری داهاتودا ژنم هینا.

*

له گدل ملازم عومسر و عمهدولر هصیم و سامان .. بیری کسوتین بمره قوناغی
داهاتومان له قهلاتوکان. شومان به قسه و باس له گدل کوپخاکانی منگور به سر برد.
بهیانی بیری کسوتین، نیواره به کی درهنگ گهیشتیئوه ناو زهنگ. برادران به بونی سبری
سالهوه له «هزلی شهید شهاب» ناهنگیکبان ریک خست بو.

*

شیرکۆ و چلوره‌فروشه‌گان

پنکه‌گه‌مان تا قه‌میکه تیکلی سه‌بری شاری و لادی، گنج و کاملی خورنده‌وار و نه‌خوینده‌وار بو. چکه له‌وانه‌ی که به دایمی له‌وی بون، زۆر جار پیشمه‌رگه‌ی خه‌لکی سلیمانی نه‌مان، چهند مانگ یان چهند هفته‌ی نه‌مانه‌وه، تا چاویان ته‌کراهه‌وه، تینجا ئه‌چون بز ده‌کی له ته‌به‌گان.

دو له پیشمه‌رگه‌گان: مامه‌ قاله و مام شیرکۆ. هه‌ردوکیان له ئه‌مرکی رۆژانه‌ی پاره‌گا‌که، وه‌کو چیشته‌ لی‌نان، قاپ شت، نان هه‌تان، بازار کردن، تیشک‌گرتنی شه‌وانه‌.. به‌خه‌را بون. مامه‌ قاله و مام شیرکۆ فونه‌ی دو کسه‌به‌تی جها‌واز و خۆش بون.

شیرکۆ، ناری مام قادر و خه‌لکی گوندی به‌موش و مالی له ژا‌راوه بو. ژن و منالی نه‌بو. له شو‌رشه‌ی نه‌هلول دا له لقی مامه‌رزایه‌به‌گان پیشمه‌رگه بو. دوا‌ی ۱۱ ی نا‌زار به‌بو به «هه‌ره‌س هه‌وه». له نا‌شه‌هتال دا گه‌را به‌وه کورده‌ستان و، له گه‌ل عه‌لی عه‌سکهری هات به‌وه دوه‌وه و، هه‌ر له گه‌ل نه‌بو. کاک عه‌لی که به ری کبوت به‌به‌وه براده‌وست و کسه‌ی له پیشمه‌رگه‌گان: مام قادری به‌موش، مام سا‌خی مالومه‌یی، مام نه‌مه‌دی سیکانی، خاله‌ حه‌مه.. له به‌ر پیری لای تهمه به جی هیشته. هه‌ر چا‌ویان «هه‌قه» و «مامه‌ رزایی» بون. زۆر به دلسۆزی دوا‌ی کاک عه‌لی کبوت بون. به دره‌زایی ما‌وه‌ی قه‌ندیل له گه‌ل تهمه‌ ما‌به‌ر نه‌وه و، هه‌ر چا‌ویان به‌که‌وه بون. پیشمه‌رگه‌گان‌ی تر به‌ر خۆشیی نا‌ویان لی نا‌بون: «المصابه‌ الا‌ریعه». دوا‌ی فه‌وتانی کاک عه‌لی تیر شتی‌ک نه‌ما به‌ر به‌که‌وه‌یان کۆ به‌کاته‌وه. خاله‌ حه‌مه و مام نه‌مه‌د ته‌سلیم به‌ر نه‌وه. مام سا‌ح چه‌ لای مامه‌جه‌لال و مام قادر هاته‌ لای من. پیشمه‌رگه‌گان‌ی لای من هه‌مه‌ر شاری و گنج بون، تهمیش به هان‌دانی پیشمه‌رگه‌گان نا‌وی خۆی گوری به شیرکۆ و، بز نا‌زداره‌ش جا‌ویه‌ار پهبان نه‌وت: «شیره‌!».

شیرکۆ هه‌تا به‌لی ی پاک و خا‌وین و، ره‌شی تا‌شرا‌و و سه‌لیکی قه‌نجی هه‌بو. سه‌ر و سه‌لیی به‌زه نه‌کرده‌وه به‌لام نه‌ینه‌هیشته کسه‌ی یی ی بزانی، ده‌میشی تا‌قه‌ی تی دا به‌وه، به‌لام کسه‌ نه‌ی دی بو. که خورما و رۆن‌بان دروست نه‌کرد. شیرکۆ نه‌ینه‌هه‌وا‌رد نه‌به‌وت: «دانم دینه‌تی» هه‌میشه‌ خۆی به‌سته به و ته‌نه‌گه‌که‌ی به‌ شه‌انه‌وه بو. هه‌زی له مه‌را‌نداری و هاتو‌چۆی ما‌له‌گانی شینی نه‌کرد. له گه‌ل مامه‌ قاله نا‌کۆک و، زۆر جا‌ر شاریه‌به‌گان توره‌یان نه‌کرد. که سه‌خوره‌می تبه‌وه به‌ه‌زایه‌ پا کتبه‌ر ته‌قه‌به‌ان له شتی هه‌لبه‌سانا‌به، رانه‌چه‌کی و به‌کسه‌ر جه‌به‌یکی نه‌دا. زۆری هه‌قه‌گان و بون.

که توره‌به‌ان نه‌کرده، زۆر جا‌ر قه‌سه‌به‌کی به‌ من نه‌وت و، نه‌به‌وت: «به ته‌مه‌به‌ به‌ چلوره‌فروشه‌گان‌ی سلیمانی کورده‌ستانم به‌ر زه‌گار به‌کا» لای و‌به‌ر گه‌به‌به‌گان‌ی سلیمانی هه‌مه‌ر

چلوره‌فروشه‌ بون و، چلوره‌فروشه‌نیش کاریکی نا‌شیرینه. مامه‌ قاله‌یش، خه‌لکی سه‌نه‌گسه‌ر بو. له دا‌ه‌رین و دا‌ر شه‌کاندن دا زۆر شاره‌زا و به‌کار بو، داری هه‌مه‌ر زه‌ستانه‌که‌ی پاره‌گا‌که‌ی تهمه‌ ئه‌مه‌ پیری و نه‌یشکاند. هه‌رچی نا‌زه‌ل و

ولاخیکیشمان همبوابه نم خمی جیگا و لغوری نمخوردن. هاونانیش بیستانی نعتاه و سوزی بز نهکردین. پیشکی گرنگی پیوستیهکانی بنکهکمان نم دابنی نهکرد. شیرکو خوی لم کارانه ننهگمپاند. له بمر نموه سامه قاله زور جار تانمی لی نندا و نچر به گزی دا.

مستولی تمور

بهپانیسهکیان سازاد له بهزمیگی سهبر خهبری بوووه. نمزدر، له سلیسانی زهرهنگر بوو، ماوههک بو له پارهگهکی نیمه میوان بو. نمزدر، بی پرسی سامه قاله، ناشیپانه دسکاری تموریکی کرد بو، دمهگهی کول کرد بو، نموش به توندی پیا هملشاخا بو. نمزدریش پی ی وت بو: «بوتوره نمبی خوز تو مستول نیت؟» سامه قاله زیاتر هملچر بو، تیرورر جیوی به نمزدر دابو وت بوی: «چون مستول نیم من مستولی تمور!»

سازاد نمپوت دپاره وشمی مستول نمونده خوزه تمنانت نهگمر هی تموش بی هر خوزه و گرنکه.

*

دوهن به ناش

هندی لمو پیشمرگانمی بز نیشوکار نعتان بز سوکردهتی زور جار میوانی من نمون. جاریکبان غمخور دهرشیشی و نمبی چالاک میوانم بون. هردوکبان نغدامی کزمله و، فرماندهی کمرت بون. تمویان خملکی هورامان و نمیمان خملکی بالهکایهتی بو. هر لمو کزوردها: خمی، رپسری «نالای زنگاری» و، یا حلیم، ژنیکی بالهکایهتی، میوانم بون.

غمخور شارهزای بنیشت کردن بو، همو سالی خزی و پیشمرگهکانی کمرتکهکی له لپروارهکانی هورامان بنیشتیان نهکرد. زورجار خمری چمند مانگیکی خزیان و خیزرانهکانیان دورنعتینا. هندی پرسپارم لی کرد له سمر جزوی بنیشت کردن و، کمرستهکانی و، پهرهمی نوسالهدان.

نینجا له نمبی م پرسی: «نممسال له هیچ لایهک چون بز کموشان؟» غمخور پیاویکی قسغوش و زیرهک، بهلام له رموشت و خوی کزملهایهتی دا «محافظه» بو، پرسی: «کموشان چیه؟» نمبی وتی: «له بههاران دا که گول نهگمشیموه و، کوارگ و ریواس و کنگر و.. پیدئا نمبی، گنجهکان: کور و کچی گوند یا چمند گوندی، بهپانییان کز نمیموه، نهپکن به شایمی و رهشبلهک، دواي نموه، به کومسل و به جوت، بز کز کردنموی گز و گیسا، به دومت و چپادا پلاو نمیموه، عسمر به چارزکمی پر له گیسا و کوارگ و گولی بزغوش و جوانموه له چپا دانهبن، دیسان کز نمیموه شایهکی رهشبلهک نهکن و، پلاوی لی نهکن هر کس بز مالی خزی.»

نم سهپرانه بههاریه نمرتیکی باو و دیرنمی ناوچی بالهکایهتیسه. گزوانیدهکی به ناوانگی حسن زیرهک له سمر «کموشان» ه که تلی:

کیوان دهچنه میرگولان،

به عام دهچن هلالان

عارق له همنیمی دهتکی، تمر دهکا ورده خالان

کپژان دهچنه میرگولان،

به عام دهچن ایتوشان

عارهقی سنگ و مملکی، تیر دهکا پاژنهی کوشان

نهی زور به گرمی و خوشبوره باسی نهکرد. غمخور توره بو، وتی: «چون ریگه نمدن خوشک و دایکتان شتی وها بکن. ۱۰۰» نهی چوموه به گزی دا، وتی: «خوشک و دایکی تزیش لموی بوتایه نهچون» خریک بو ده میان له یهک بگیری. مشتومره که بیان چیرۆکی «دومن به ناش» ی بیر هیناموه.

نهگسرنموه: دو ریبوار له ریگا به یهک نهگمن. یه کسمسان له ناش نههاتموره و دوهمیان نهچو بز تاش. ههروهکیان پاراشیان پی بو. دوم له یهکم نهپرسی: «ناشه که چول بو یا قلمبالخ بو؟»

یهکم تملی: «زور قسرههاسه، نهی سهره بگری، رنگه به ۳ رۆزی تر سهرت نهگاتی»

دوم تملی: «دسا من لموی بوسایه سهره نهگرت و، له پیش ههسوتانموره پاراشهکم تهعاری»

یهکم تملی: «نهتته توانی!»

دوم تملی: «نهتوانی!»

وا ریگ نهگمن، دوونهک که له سهر ریگا که بیان دا نهی بکن به تاش و، بزانتن کامسیان نهتوانی نورهیری بکا و پاراشهکمی له پیش شموی کدا لی بکا. له نهنجامی نم مشتومره دا پاراشهکاتیان نهرون به سهر «دونهکدا و یهکتریش نهدنه بهر خنجهر.

ههسرو ناوچدی پاله گایهتی راگوپزرا بو، جهیش لوتکی شاخهکانی به «رهبیه» تمنی بو، کی نهتوانی بهی بز «کوشان»؟ کچی نهمان خریک بون لهم ژوردها ههمان بهزمی «دومن به تاش» دوباره بکنموه. به ناچاری ههردوکیانم بیههنگ کرد و، پاسیکی ترم له گدل دامیزاندن.

غمخور له سهر «وری مرۆف» قسههکی نهستقی ههبر: «شهوت نهگمر کیوی شروی بروخی به زهلام نهگهیرنموه، بهلام نهگمر زهلام بروخی به هیچ شتی ناگیرنموه!»

میتسرولوجی

شینی بیدکان لاپان واپو: ههر هارینی زهرهزیره زور پی، نهوساله زستانهکمی سخت نهی. سالی ۱۹۸۱ هاونهکمی زهرهزیره زور و، زستانهکمی سخت بو. بهفریکی زور هاری. سهر توبهو له گدل کرهوی بهفردا ههروه تریشقه و ههروه گرسدی زوری له گدل بو. نم دیاره سروشتیم ههر لموی دی بو. نهو زستانه کتوقه کزکردنموی ههندی لمو وشانهی پهیرنندیان به دۆخی تاسمان و گوزانی کفش و ههواره ههبر. وشهکان ههمویان ناشنا و ناسراون، بهلام کزکردنموه و له یهک دانیان وهکو ریزه زاراویکی میتسرولوجی رنگه پی کهلک نهی، به تابهتی کورد هیشتا هیچ دمزگایهکی تابهتی بو لیکولینموی لهم پابهتی تبه.

ههوا که سارد نهکا، تا نهندازی ژیر سفر، تهرز و ناو نهپهستی (رچبان،

جیمس‌دین). تویزی سمروی ناوی گزوم و زه‌لکاو نمیی به سمزول (بستملک، شخفته، جیمس‌د، بوز) و، ناوی سر نمرز نمیی به زوقم (خوسار، سیخوار) و، چزراوگه نمیی به چلوره.

هوا که گمرم نمیی، هلم له نار، هالو (هوق) له ناو کشتوکال و، گره و سهون له دشت هلمتکا.

ته‌گمر همور ناسانی گرت. هموره که گموال گموال (پهله پهله) نموستی. یا هموری دانه‌گری. همور تیره و تاریک، چلکن، سپی نمیی.

ته‌گمر همور له ناسان ره‌پیموه (هملی پرونگاند)، به رۆژ شینایی ناسان و، به شو نمستیره‌کانی دهرکوتن، به رۆژ سامال یا هساو و، به شو سایه‌قه نمیی. شسوی سایه‌قه له زستان دا ساره نمیی نمرز و نار نه‌پهستی.

ته‌گمر همور له ناسان دا پهستی له شپوی باران، بهفر، تمزه‌دا نهاری. باران تم نم، یا به تاو، یا به خور، یا به خورم نهاری. بارانی به خور، ره‌پهله، لیزمه، لنگیزه تکا. زورجار بروسکه (هموره تریشقه، چدماخه) و، هموره گرمی له گیل نمیی.

که باران بهاری و، له هسان کات دا هتاو بی، گورگیزی به و، یکه ساوه‌پدک به خور بهاری و خوش بکاتمه تاوه، که سمرانسری ولات بگریتموه نه‌پلمگیره. که له گیل بهفر بهاری شلنوه‌به.

له سمره‌تای پایزدا پهله تدا. پهله پارانیکی نمرمه چفند شو و رۆژ له سمر پدک خوش ناکاتمه تا نمرز تیرناو نمیی. ناوی له سمر رانموستی.

دوای بارانی پهله چمن رۆژی هاوینه پچکوله‌به، هوا خوش و دنیا گمرم نمیی. بهفر (بهرف، بهور) ته‌گمر زور بهاری گه‌نوه و، ته‌گمر کم بهاری پرورشه تکا. بستیک، فولامپیک، توتون‌پدک یا گمزیک و زیاتری تی تکا. له شونپکی بهرزوه که با بهفر نمیا بز شونپکی کولتو و پری تکه‌توره باپزوه. له لپزایی چیا بهرزه‌کانهوه همرس (رتو) دی. له کوتایی بههار دا بهفر تمچیتمه، کوستان خال خال نمیی.

بهفره‌لوکه، بهفریکی خاوه کله‌کانی به ته‌واوی نه‌پهستوه زو ته‌تیموه. بهفرخزورکه، بهفریکی نمرم و ورده له کوتایی بههاردا به سمر بهفری زستان دا نهاری و، نه‌په‌په‌تیموه.

تمزه (تمززه، گلپزه، ته‌گمرگ، تمورگ) به دهنکی ره‌فی گموره یا پچورک نهاری. گه‌لا و گول نه‌کوتی.

تمزه‌لوکه، نموه‌کو تمزه ره‌قه و نموه‌کو بهفر نمرمه زو ته‌تیموه. بارانی زور نه‌توانی لافاو (سینلاو، لیشنت، لیشاو، له‌ی) ی لی هلمستی.

له کوتایی زستان دا تمز نیز نه‌په‌تیموه، که باران نهاری نایی به کوپ و لپته. له کوتایی بههار و له هاوین دا شو دلزیی ناو له سمر گزورگیا و گه‌لا شوونم (ناوتنگ، خوناو) دروست تکا.

له ناوه‌راستی تممزه‌دا تاویک باران نهاری بزنیکی خوش له نمرز هلمستی. به درزایی سال و، له همسو وهرز و له همسو رۆژیک دا با نه‌توانی به‌زی (همل بکا)، پای وهشت بارانی به دوا‌دا نهاری، پای دارناوس له کوتایی زستان دا هلمتکا و دار

و دره‌خت گزپکه و چرژ نه‌کا. های خمزان کزتایی پایز هه‌لشه‌کا گه‌لای زمودی دره‌خت هه‌لمت‌مورینی.

های شمخال له لای سروروه تموزی و، فینک و نمره، باریش یا ره‌شها له لای خواروه هه‌لمت‌کات تونده، له هاوین دا گمره دواي نیومرزیان نمی به گره و شعرا و، له زستان دا سارده نمی به گزه، که له گدل بفر و باران بی، یا له گدل یه‌کیکیان به بی ی توندی و نمری نمی به زیان، زه‌لان، وه‌بشرمه، فم‌رتنه، باس‌ریشک، تزلان. هندی رژی زستان هور دانمیزی، سفر نمری نمی به تم (تمومو، تمستومان). هندی رژی هاوین هور تمپرتزی بی‌پان نمی، تمپته خول بارین. تیکچونی دؤخی هوا، ناوچی گوشاری بمرز و نرم دروست نه‌کا، گیژه‌لوکه له ناسمانوه بمرز زه‌سپین و گمره‌لول له زه‌سپنوه بمرز ناسمان (گمره‌پیچ، باهور، باپلیسک) ی لی په‌پدا نمی.

*
کورد ناری مانگه‌کاتی سالی به گویری کشی تمو مانگه نار ناوه: خاکه لیوه. بانه صر. جزمردان. پوشیمر. گه‌لویو. خمرمانان. رزمیر، خمره‌لومو. سرماوز. بفراتبار. ریمندان. رشمه.

له هندی شونی که به مانگی مارت نعلین: همری پشکوان و، به نیسان: شسته و، به مایس: پختباران و، به حوزهران: بارانبران و، به تشری به‌کم: گه‌ل‌ریزان و، به تشری دوم: سرپله.

*
همسر ناوچمه‌ک کز مملی لم زاراوانه‌پان هه‌په، هندیکیان له گدل نماندا سرورافین، به‌لام هندیکیان ناری دپارده‌یکی سرورشته لوانه‌په له ناوچه‌کاتی ترا نمی. نویسنوه و به‌کاره‌بتانی تم وشانه زمان ده‌ولسمن نه‌کمن.

*
پیشیان وتوانه: «نه‌گمر یا بی و نه‌گمر باران، له عومری زستان کم نه‌پسنوه»، همره‌ها: «له زستان شوری، له پیران توری»، همره‌ها: «له همر همری باران ناپاری»، همره‌ها: «باران بپاری ناشی نه‌گمری، باران نپاری جوتی نه‌گمری»، همره‌ها: «بپاری بپاری، تا پوی داری، ناگاته نیواری»، بز به‌کی که تمی خواروو نه‌پس له تجرویه‌کاتی رابوردو نعلین: «نه‌های دیوه و، نه باران». بز مشور خوارونی بی سودی دواي لقمومان، نعلین: «له پاش باران که‌پنک».

هه‌ولی تاشتبونوه

دواي تمو شعرا نه همومان هه‌ستمان به‌وه نه‌کرد، که لم شعرا نماندا هیزو توانای گه‌له‌کمان دانمچری. له زور لاره به هه‌مان ممان ناممان بز نمانت به تاپه‌تی له نهدیپ و نوسر و پیاره ناسراوه‌کاتی شاروه. له نار خومان دا به دوقولی و سی قزلی و، له چندین گزپنوهی مکتبی سیاسی و کزیمتی سرگرداپه‌تی دا پاسی چارمیری تم په‌لا کوشنده‌پمان نه‌کرد و، نه‌گمر این چاره‌به‌کی بز بدؤن‌سنوه. بیرامان دا هه‌لیکی زور به‌پن

بۇ ئىسمى كوتايى پى بەنچىن. بەكەمىنجان لە رىگاي دىزگاگانى راگەپاندنمۇ: وتارەگانى رادپو و پلاو گراوگان، زمىنەنى بۇ خۇش بەكەن. دومىنجان بەكۆنە پەپورەندى راستوخۇ لە گەل ھەمو لاپەنگانى پەپورەندەدار.

*

من و شەرى ناوخۇ!

ئىسپاش و، ھەتا ئىستاپش ھىندى لە سەرانى پارتى و شىخ و لاپەنگانى تر لە ناو ھاۋرىكاتم دا من بە پەكى لە توندروەگان دانغىن، بەشىكى شەرى پروپاگاندىپان لە دۆى من بوە. راستبەكەشى پەند جارى من سەركرداپەنى لەشكر كىشىپەگانى بەكىتەم كروە. لېرەدا چەند وتارى دەقاودەق دوپارە ئىنوسىمۇ كە لە كاتى خۇى دا دەپارەى شەرى ناوخۇ، دواى گىرانىوم لە شەرىگان، وەكو سەروتارى كۆمەلە لە ژمارەگانى كاتونى دوم و شەپاتى ۱۹۸۲ دا بە ناۋى ناۋەندەنۇە نوسىبوسە. رەنگە خىرىندەوار تا ئەندازەپەك لە پەپورەچونەكاتم بەگا.

*

وتارى پەكەم:

گەلەكۆمەكى ي چەكدار - سىياسى لە خۇمەنى كى داپە؟
ھاۋىن و پاپىزى سالى پار، ھەندى شەرىنى پارىزگاگانى ھەولېر و سلىمانى بون بە مەيدانى زۇرئانازىپەكى چەكدار - سىياسى توندوتىزى خۇىناۋى لە بەنى پىشمەرگەگانى ي ن ك و چەكدارەگانى ھەندى خىزى تردا.

زۇرئانازى چەند مانگى راپوردو، دەرۋە كىشانى روداۋە پەچرەپەرەگانى چەند مانگ و بەگرە سالى پىشوتەر پەر، بەلام ئىسجارەپان چەشنىكى بەرىنتر، خىراۋانتر، توندوتىزتر و نەخشە كىشراۋى بە خۇمە گرت بو، كە خۇى نواند لە گەلەكۆمەكى ي چەكدار - سىياسى ۴ قىزلى چەند خىزىب و رىكخراۋى جىزواۋجىزى جىساۋاز لە روى رىبازى ئاپدېلوجى و سىياسىمۇ. وە پىشترىش بە ژاۋمزاۋىكى پروپاگاندىپى خىست و فرأوانى ناراست، لە پارەى «رىككوتنى نەپنى» ي ن ك لە گەل رۇمى سەددام بوليدانى «ھىزە نىشتەمانىپەگان» و رىگرتن لە «چالاكى شورىگىرانەپان دۆى رۇم» زمىنەنى بۇ خۇش كرا بو.

روداۋەگانى ئەم دواپەشەش، وەكسەھى جىارەگانى تر، ساپەى پەژارە و جىگەى پرمىپاۋى كۆمەلانى خەلگ بون، چونكە رەوتى پەرو پىشەمۇ پەپورە چونى شورى كوردستان و ئاقارى خەپاتى سىياسى و پىشمەرگەپى لە شارى ي ئاساپى خۇى لا ئەدا و، لە شەرى كوردەۋە دۆى ھىزى ھىكۆمەتە داگىرگەرەگانى كوردستان، ئەپگۆزى بە شەرى ھىزەگانى كورد لە گەل بەكترى رو بە «كورداندنى شەرىكە»، بە تاپەتى لە كاتىك دا كە لە نەپجاسى گەرمەپونى نەپەردەگانى چەنگى عىراق - ئىران دا لە پارتىن ھەلى مىژۋى، لە دو دەپى نىشتەمانەكەى دا، بۇ پەزوتەۋەى رىزگارى نىشتەمانى گەلى كوردستان - لە سەر ناستى سىنتراتىجى بۇ جىولانى سىياسى، وە بۇ دەسەۋەشاندنى كارىگەر و كوشندەى ھىزە شورىگىرەگان لە دۆمئانى داگەرگەر - لە سەر ناستى تاكتىكى، ھەلكەوت بو.

*

لە گەل كۆمەلانى خەلگى كوردستان دا، ئىمەش لە پەژارەدا بون، چونكە ھەفتە نەپ بە نارەوا چەن ھاۋولاتىپەكى كوردستان لە شەرى ناوخۇدا، لىوانە چەندىن ھاۋرى ي

هملکوتو و هماغالی دلبری نیمه، نه‌کوژین..

له گنل کۆمهلاتی خه‌لکی کوردستان دا، نیمه‌ش نهمانپرسی؛ بۆ؟ نهم شه‌ره له پای چی؟ بۆ سردی کی؟ قسویانه‌کاتی نهم شه‌ره کسین؟ بۆچی و له به‌ر چی.. ههر چه‌ز هه‌لومعه‌ری ده‌سه‌په‌کردنی کاره‌کی جیدی یا کاتی وه‌شاندنی گورزیکی کوشنده له دوژمن نه‌گات؟ ته‌مانده‌یه‌ی ناگۆکی لاره‌کی و هه‌لگیرساندنی شه‌ری ناوخ‌ز و کورداندنی شه‌ره خه‌ریک کردنی هه‌یزی په‌شمه‌رگه‌می ی ن ک که به دروژایی شمش سالی رابوردو هه‌ر نه‌و هه‌یزی سه‌ره‌کی و کاره‌گیری به‌ گۆا چونه‌یه‌ی رۆسی عه‌یراق و ده‌زگا دامه‌رکینه‌وه، چه‌مه‌نه‌مه‌یه‌کاتی بوه له کوردستان دا، له دوا شه‌که‌ردنه‌ودا به‌ قازانجی کی به؟

گواپه‌ دنه‌ی کورد نه‌وه‌نده به‌ خه‌یرایی له گوربان دابه، که ته‌رازوی هه‌زه‌کاتی ناوی و سه‌روشتی سیاسی و چه‌ناهه‌ته‌یه‌یان و، به‌یروبه‌وه‌ر و بۆچه‌ن و ره‌پاز و، ئوسلوی کار.. یان وه‌ها زو به‌گۆزی؟

- ئه‌وانه‌ی که ناشه‌ته‌الیان ره‌ف‌ز کرد و به‌ چه‌کی شه‌ر و توانا‌یه‌کی که‌مه‌وه ره‌گه‌و چه‌یاکاتی کوردستانه‌یان گرت و له ناخۆش‌ترین هه‌لومعه‌ری ناهه‌رامه‌ری ته‌رازوی هه‌زه‌کاتی رۆم و هه‌زه‌کاتی سه‌رحه‌م ئۆنۆسه‌یونی عه‌یراق دا، به‌ توانا‌یه‌کی که‌مه‌وه، دۆی دوژمنه‌یک به‌هه‌یز و در، خه‌باتی چه‌که‌ناره‌نه‌یان ده‌س پی کرده‌وه..

- ئه‌وانه‌ی ئالای چه‌سه‌پاندنی گیانی په‌که‌وه‌زیانی ده‌موکراتی به‌یروبه‌وه‌ر و هه‌یزب و ریکه‌خه‌راوی چه‌سه‌جایان هه‌لکه‌رد، به‌ جه‌زیه‌یک که‌ بۆ گه‌شه‌ پی کردن، به‌ به‌اره‌گا‌کانه‌ سه‌ره‌که‌ده‌ته‌یه‌یان نه‌گۆتن؛ دۆلی نه‌زاب!

- ئه‌وانه‌ی که‌ ئالای روخساندنی رۆسی سه‌ده‌دام و دامه‌زواندنی رۆسه‌یکه‌ر ده‌موکراته‌یه‌یان له عه‌یراق دا هه‌لکه‌رد و، نه‌ک جاری به‌لکه‌ سه‌دان جاره، پانگی هه‌مه‌ر هه‌یز و هه‌یزه‌کاتی عه‌یراقه‌یان نه‌که‌رد، که‌ هه‌یز و توانای خۆیان له به‌ره‌یه‌کی به‌که‌گرتودا دۆی رۆسه‌ سه‌ده‌دام به‌ک به‌خه‌ن و خه‌باتی چه‌که‌ناره‌ر له رۆی سه‌ره‌که‌ده‌ته‌ی کردن و په‌یکه‌باتی هه‌زه‌کاتنه‌ر و مه‌ینه‌ی چالاکه‌وه‌ به‌که‌نه‌ شووشی هه‌مه‌ر عه‌یراق..

به‌لی ئه‌وانه‌ی که‌ به‌ ره‌نج و ساندو‌پونی چه‌نه‌د سال و به‌ خه‌ونی سه‌دان شه‌عه‌ب راستی نهم دروشمانه‌یان سه‌ماند و به‌ناعه‌که‌پان دارشت، له کاتییک دا که‌ زۆر کس و زۆ لای تر نه‌سه‌پان به‌ خه‌مه‌ال و سه‌ره‌ویس و په‌یلاته‌گیران و نۆکه‌سه‌راپه‌تی نهم و نه‌و له قه‌له نه‌دا..

تۆ به‌لی ی دنه‌ی کورد نه‌ونه‌د زو به‌گۆزی؟ نه‌مانه هه‌مه‌ر بونه‌ نۆکه‌ری هه‌مان رۆسه‌ر که‌ له ماوه‌ی شمش سالی خه‌باتی په‌ر کۆیروبه‌وه‌ری و مه‌ینه‌ت و تالی دا، زیاتر له هه‌زار هه‌ماغا و هاویری ی به‌ تاره‌وا له شه‌ری ناهه‌رامه‌سه‌ر و، له ژه‌ر نا‌زار و ته‌شه‌که‌سه‌ه و، له پای قه‌ناره‌د کوشته‌ن و، ده‌پان هه‌زار کس له خۆشه‌ک و برا و دایه‌ک و باوک و خه‌ز و خه‌یزانی نه‌سه‌پان کردو و نا‌زار داو و له زه‌ندان و گه‌رتوخانه و سه‌ره‌پازگه‌کان دا توند کردو و، زیاتر له هه‌زار گوند و دیپان گاول و له گنل خاک دا به‌کسان کردو؟

کورد گۆته‌نی؛ سه‌یره له کۆیدا

تۆ به‌لی ی ئه‌وانه‌ی له سه‌رده‌می نه‌و تراجیده‌ سه‌مانه‌که ناخۆشه‌ودا خۆیان له چه‌نه‌که‌مه‌ تراجیده‌یاکه‌دا ژه‌اون و په‌وه‌گه‌پان گرت و هه‌یج نه‌می ئه‌وسا که له کوردستان دا هه‌ر نه‌وان بو که هه‌یزی سه‌ره‌کی سیاسی و چه‌که‌ناره‌ی به‌ گۆا چونه‌ی رۆم بو، نه‌ستا بونه‌ نۆکه‌ری رۆم

پاریزه‌ری صمدام و هیزه داگیر کرده‌گانی، وه نوانمش که نموسا تمشاشچی و رمخنه‌گر و سمبرکمر و توهمت به پالدر و گیرمشپون و ریز تیکدر... بون، بونه پاریزه‌ری شورش و قازانجه‌گانی جمعاومری کوردستان و ریازی شورشگورانه؟

له گهل کزملانی خملکی کوردستان دا، نیمش نهرسین بز؟

ناخو نمر گهله کزومه‌کی بی لیسان کردین و نمر شمیری پهبان فروشتین له سمر نموه بر کورا نیمه له بیرویاومری خومان هملگه‌براونه‌نموه و له دروشمه‌گانی خومان پهبان بونه‌نموه و «تمشاموی چارنوسی خومان بیستینموه به چارنوسی رهش رژیسه خوینرژوه رژیوه‌کی صمدام»، و، تمشانمش گمراه‌کیان بو به رنگی گهله‌کومه‌کی ی چه‌کدار - سیاسی، له میدان دومان بکمن و پمانکفتموه به ناو رژیوم دا، یان به زلر بمانهیننموه سمر ریگای راستی شورش و قازانچی جمعاومرا

*

همسو زورانبازیه‌کی سیاسی بیگومان زه‌سینه‌به‌کی مادی هه‌به و له راستی دا نواندنموی مملاتی ی چینابه‌تی به‌ینی چین و تویزه کزومه‌لا‌ته‌به جی‌باوازه‌گانی ناو کزومه‌له، که هر یه‌که‌یان به پی ی دمکومت و قازانچی چینابه‌تی خوی، له روانگی تابه‌تی خویموه سه‌بری روداو‌کان ناکا، هزکاتی دمس نشان ناکا، رنگی چارسمر کردن و نوسلوی کار بز کردنی دپاری ناکات.

له دؤخبکی وه‌کو نیمستای رژیوه‌لانی ناو‌راست دا، که به‌کیکه له ناوچه همره گرنه‌گانی دنیا، وه به‌کیکه له ناوچه همره نالوزه‌گانی دنیا وه، شونین پنگ خواردنموی چمن‌دین کیشه و گیرورگرت و ناکزکی قول و گرنه‌گ و کار‌یگوه - له ناو همره دوله‌تیکیان دا، له به‌ینی دوله‌تانی ناوچه‌کدا، له به‌ینی گهلانی ناوچه‌که و هیز و دوله‌ته گمراه‌گانی دنیا... به‌سجوره روداو‌گانی هیچ قوزنیککی نم ناوچه نالوازه گرنه‌گ، چمن پچوک و چه‌پک و پشت گوی خراوش بی، ناتوانی ره‌تی ناسایی خوی بگری به دابراوی و دور له دستپوردان و گوشاری نم و نمو، ناکزکبه‌گانی ناوی له تمشامی کامل بونی هلمومری میژوی خوی دا، له لایهن خودی خاوه‌ن مسئله‌کوه، لایه‌لا بگری.

جا مسئله‌ی نتموهی کوردیش، وه‌کو به‌کیکه له گیرورگرفته همره نالوز و گرنه‌گ و بریاردموه‌گانی ناوچه‌که، ده‌بکه سمرلیجی باه‌تی هیزه کزنه‌په‌رت و ده‌ولته داگیرکره‌گانی کوردستان و دوله‌ت و هیزه زله‌گانی دنهای راکیشاوه و همر یه‌که‌یان له لای خویموه، به جۆریک، چادی تر، بره‌ه و هملی داوه جی بی ی خوی بکاتمه‌ه و پایمی کزومه‌لا‌ته‌تی له ناو چین و تویزه‌گانی کزومه‌لی کورد و نونموره سیاسی‌گانی دا بدلزیتموه و لورسای خوی بخانه‌سمری. له ناو بزوتنموی کوردیش دا له میژوه دو جۆره بزچون هه‌به بز لیکدانموی ره‌گی گیرورگرفته‌گانی گه‌لی کوره و دؤزینموی چارسمر کردنی، که له دو سمرچاوه‌ی نایدیلورجی جی‌وازه، هملکو له دو جی‌هانیجی جی‌وازه‌ه دهردین:

به‌کیکیان - لای وایه که بزوتنموی رزگاری نیشتمانی گه‌لی کوردستان نم بی پشت به هیزی له بن نه‌اتری کزومه‌لانی خملک بیستتی و، کزومه‌لانی خملک خویان خاوه‌نی مسئله‌کی خویان بن و چارنوسی خویان بریار بدن به بی دستپوردان بیگانه، پناغمی ستراتیجی گشتی جولانموه‌کی له سمر پنجینمی دابین کردنی پیوستیه‌گانی گوزان و گه‌شه کردنی کزومه‌لا‌ته‌تی، ناومری، سیاسی و فخره‌نگی.. کزومه‌لی کوردستان

داهری، نهک به پی ی قازانجه‌دگانی هیزه‌گانی دهرهوه و ململانی و زؤرنازه‌گانی بهینی
نموان.

نوی تیران - همول تندا جیگه بز جولانوهی کورد بدوزیموه له ناو چوارچیوهی
ستراتیجی زلهیزه‌گان و له ناو کون و کله‌هیری ناگزیه‌گانی بهینی دهره‌تدگانی ناوچه‌کدا،
هر له بهر نوه پشت به دهرهوه تهستی و همول تندا به هیزی دهره‌کی و ناگزیه‌گانی
نموانوه بیستیموه، وه به گورهی هملکورتی هلموسرجی چاک و خراپی «دولی»

مسلمی کورد بهزینی و بزمی، وه بیخاتمه مهبدانی وازی ناو دهره‌تاتموه.
همولدان بز بستیموهی مسلمی کورد به ناگزیه‌گانی هیزه‌گانی دهرهوه چاریک له
گوشمی راست و چاریکی که له گوشمی چهپوه، وه خیمات کردن بز ری برین لم پیلانه،
خزی له خزی دا زؤرنازه‌گانی سیاسی، ناودانوهی ململانی ی چینا بهینی چین و تویره
کزمه‌لایه‌تیه جیاوازه‌گانی ناو کزمه‌له، همره‌که‌بان له روانگی قازانی چینا بهینی خنیموه،
به‌لام به گورهی گوزانی هلموسرجی خاوینموه و توندوتی‌پرسی ناگزیه‌گان، تمیش
نه‌گوزی: چهک داتمنی یا چهک هملته‌گری.

سر بونی هملدی هیز له وهزی ساره بونی مناخی ناگزیه‌گانی بهینی عیراق و
تیران دا، پاشان زیندو بونموه و سردهره‌تاتمویه‌بان سرلنوی له وهزی گهره‌بونموهی
مناخی ناگزیه‌گان دا وینه‌هکی دزوی بزچونی دوهمه، له کاتیکی دا که مسلمی کورد
له حالتی ریکی و ناریکی، ناشتی و شمر، کزکی و ناگزکی دهره‌تاتی تیران و عیراق دا،
وه‌کو مسلمه‌هکی پایه‌تیی میژوکرد هر ههوه.

هملکیرسانی جهنگی عیراق - تیران هلموسرجیکی نوی ی له سیرانمیری
نارچه‌کدا خولقاند، له لایه‌کمه - هملی بز هیزه شورشگیران هملست که سود له شمری
تم دو دهره‌ته داگیرکمه وه‌یگرن، بز زیادکردنی راده‌ی چالاک و جهزه‌به‌ی پیشمرگه‌یی
و به دهسه‌پانی سرکورتی گوره و کاریگور له چوارچیوهی ستراتیجیه‌گانی خویان دا.
به‌لام له لایه‌کی ترشموه، هملی بز هیزه‌گانی تریش ره‌خساند که سرلنوی بهینوه مهبدان
بز بستیموهی مسلمی کورد به ناگزیه‌گانی نوه دو دهره‌تتموه.

بهو پی به، له سر نهری کوردستان ریزونیکی نوی ی حیزب و هیزه سیاسیگان
هاتموه گوزی. لایه‌کجان نه‌بوست و همولی تندا سره‌خیزی ره‌سازی شورشگیرانه‌ی
بزوتیموهی رزگاری نیشتمانی گه‌لی کوردستان، له گمه و پیلانی دهره‌تدگانی عیراق و
تیران بهاریزی و له همان کات دا که‌لک له هملگیرسانی جهنگ وه‌یگری، بز زیادکردنی
هرچی زؤرتی چالاک شورشگیرانه‌ی سیاسی و چه‌کنار و ره‌پرانندی کزمه‌لانی خملک،
لایه‌کی تریش نه‌بوست و همولی تندا که خیماتی رده‌ی گه‌لی کورد له عیراق دا به‌کات به
پشیک له نه‌پرده‌گانی جهنگی دهره‌تاتی تیران دزی دهره‌تاتی عیراق و، له چوارچیوهی نوه
نمخشه‌به‌دا نه‌زوت، که پشیکی له‌گه‌له کزمه‌کی چه‌کناره سیاسی و قزله‌دا خزی
نمواند، که له چمند مانگی ره‌پرده‌دا دزی پیشمرگه‌گانی ی ن ک کرا.

*
گه‌له‌کزمه‌کی که‌ی نمسجاره، نه‌گهری له‌دو سنوره‌وه، به توانایه‌کی زؤروه
نمخشه‌ی بز کیشرا بو، وه‌کو ههمو جاره‌گانی تر تمیش له بهرام‌سهر باوه‌ی پشمو و
خوزاگری دلیرانه‌ی پیشمرگه‌گانی ی ن که دا شکا و سهری نه‌گرت. به‌لام هر وه‌کو

هیرشه‌کمی نفع‌جاره، له هه‌مو نووانی پیشو، به‌هلاوتر و توندتر و ره‌کخواست‌تر بو، هه‌روه‌ها شکانده‌کمش به هه‌مان نهم‌دازه گه‌روه بو، بگره له نوواری هیرشه‌کمش زلتر بو، چونکه سه‌رله‌نوی چند راستیه‌کی به زه‌قی ساخ کرده‌وه، له‌وانه:

- ده‌رکوت که پیش‌سه‌رگه‌کسانی ی ن ک له ساوه‌ی چمن سالی راه‌بوردوا، له سه‌خت‌ترین هه‌لو‌مه‌رجی خه‌بات دا، چنن به‌رگه‌ی هیرش و په‌لاماری درنده‌نی هیزی داگیرکری رژیم فاشیستی عه‌رقه‌بان گرتوه و، چونکه له ناو باوه‌شی کومه‌لانی خه‌لک و له گه‌ل نیش و نازاره‌کانی نووان دا ژباون، له گه‌شه کردنیکی چونه‌بندی و چهنه‌بندی شینه‌یی و به‌رده‌وام دا بون، له بزته‌ی خه‌باتی شورش‌گیرانه‌ی خویناوی و سه‌خت و دژواردا قال و په‌روه‌ده بون، بزیه به هیچ هیزه‌کی خوصالی و خه‌ول‌تیه‌ش له شکاندن و به‌زاندن نایمن و به ناسانی له سه‌بدان ده‌ن‌کسین، بگره هه‌روه‌کو چنن به دره‌بایی سالانی پیشو، هیزی سه‌روه‌کی و کار‌گیره‌ی به‌مه‌رگه‌کسانی ی رژیم بون له کوردستان دا، هه‌ر به‌ر جزوه پاریزگاری هه‌مان ناستی بلند و شوینی به‌رز و سه‌مه‌رزانه‌ی خه‌وان کرد چ له به‌رام‌به‌ر هیرشه‌کانی رژیم دا و، چ له به‌رام‌به‌ر په‌لاماری ناروای هیزی چه‌کداری حیزه‌کانی تردا.

- ده‌رکوت هه‌ر نوو سیاسته سه‌رته‌کمویت و له وژدانی خه‌لک دا چه‌گیر نه‌بیت و سه‌رنج و بروای خه‌لک به ده‌س نه‌هینی، که له سه‌ر به‌ناغی راستی و روداو نه‌بیات تراوه، نه‌ک نه‌وی له سه‌ر به‌ناغی په‌لان‌گیران و په‌رواگنده‌ی ناراست و زاوه‌ژواری دروست‌کراو و هاشه و هوشی درو و هه‌ل‌گیرانه‌وی روداو‌ه‌کان و چه‌واشه کردنی گه‌ل و ته‌فه‌دانی خه‌لک و فیل و ته‌له‌که‌بازی.

نووانی په‌نایان برده به‌ر شه‌ری په‌رواگنده‌ی درو، زه‌ری نه‌خه‌باند، درو‌گانان ناشکرا بو، بوخه‌نه‌کانبان ده‌رکوت، ده‌سه‌که‌هان کموته رو.. خه‌بانی به‌ی سوک و سه‌واتر بون.

- ده‌رکوت کی له خه‌مه‌تی په‌لان‌کانی داگیرکهرانی کوردستان دایه و به کرده‌وه، به نه‌بشی و به ناشکرا، نه‌خشه‌کانی نووان چه‌به‌چی نه‌کات، له په‌نای نووادا و به به‌رام‌وه‌ی نووان نه‌ژی و به به‌ی ی قازانچ و ده‌سه‌کموته‌کسانی نووان نه‌مه‌رله‌ستوه و، به فه‌رمسانی نووان پیش‌ه‌وه‌ی و پاشه‌کشه نه‌کا، سه‌ر ده‌نه‌هینی و سه‌ر نه‌هاتوه کون. نه‌گه‌نا نه‌وی به‌وه‌ی شه‌ری رژیم عه‌راق به‌کات، نه‌گه‌ر له په‌ناتو نه‌بی، مه‌بدانیه‌کی به‌رین و فراوانی نه‌مه‌ردی چه‌کدار و چه‌لاکه‌یی سه‌یاسی له به‌رده‌م دایه، سه‌دان سه‌ره‌ازگه‌ی گه‌روه و چه‌سوک و ره‌به‌سه‌ی هیزی داگیرکری درو‌مندی له به‌ر چه‌ر و لوله‌ی ته‌فنگ دایه و ره‌گی لیدانی هیزه‌کانی رژیم‌ش هه‌ر به سه‌ر سه‌نگی پیش‌سه‌رگه‌کسانی ی ن ک دا تی ناپه‌ری.

- ده‌رکوت کی له هه‌مو لایه‌ک زیاتر به ته‌نگ به‌جه‌به‌نانی فه‌رمانی نه‌شتمانی و له‌به‌رسنه‌وه‌ی میژویی و چه‌به‌چی کردنی خرواست و داواکانی جه‌ماوه‌وه‌یه و سووه له سه‌ر شکاندن پیلانی «کورداندنی شه‌ر» و نه‌ه‌شتمانی شه‌ری ناوخز و، ته‌رخان کردنی هه‌مو وزه و تراناکان به‌ شه‌ری رژیم عه‌راق. روداو‌ه‌کان نه‌سه‌پانان کرد، که له‌م روانگه‌به‌وه ی ن ک هه‌ر وه‌کو سه‌ر به‌ ژه‌زی چه‌ک» و گوشار و گه‌له‌کومه‌کی داتانه‌ویی، به‌لام نه‌گه‌ر نازادی هه‌له‌ژاردنی شه‌وه‌ی لایه‌لا کردنی گه‌روه‌گرفته‌کان به ره‌گای سه‌یاسی یا چه‌کدار، به‌ند به‌ی به ده‌سه‌لات و نارزه‌وی به‌کیته‌یی نه‌شتمانه‌به‌وه، نووا ی ن ک مه‌گه‌ر هیچ ره‌گابه‌کی تری خه‌زیا‌راستی له به‌رده‌م دا نه‌هینی، چه‌گه له به‌ کار هینانی چه‌ک، نه‌گه‌نا هه‌مه‌سه‌ ره‌گی گه‌توه‌گه‌زی هیمن و ده‌سوکراتی نه‌گری و، ره‌گی سه‌یاسی چه‌مه‌سه‌رکردنی گه‌روه‌گرفته‌کان

*

روداره‌کان کۆن زههون و له بێر نه‌چونه‌توهه، هه‌زکاتی ته‌لقینه‌وه‌ی وه‌زه‌که هه‌ر ماون، گه‌یروگه‌رفته‌کان به‌ چاره‌ نه‌گه‌راوی هه‌له‌سه‌یهدراون، که‌واته مه‌ترسی هه‌له‌گه‌یسه‌نه‌وه‌ی شه‌ری ناوخه‌ز هه‌شتا له‌ گه‌زوی به‌، به‌لام هه‌شتا هه‌لی به‌ لا‌دا خه‌ستی هه‌ستانه‌ و سه‌یاسی گه‌یروگه‌رفته‌کان، له‌ هه‌لی لا‌هه‌لا گه‌ردنی چه‌گه‌دارانه‌یان، زۆه‌تره‌.

هه‌شتا له‌ قه‌ولی ی ن که‌ هه‌ ده‌رگای چاره‌سه‌رکه‌ردنی سه‌یاسی مه‌سه‌له‌که‌سان به‌ که‌راهی، له‌ سه‌ر گازی هه‌شته. (که‌مه‌له، کانونی دوه‌می ۱۹۸۲)

*

وتاری دوهم:

شه‌ری ناوخه‌ز یا شه‌ری زه‌گاری نه‌شتمان؟

گه‌شه‌که‌ردنی یه‌زوتنه‌وه‌ی زه‌گاری نه‌شتمانی گه‌لی که‌رد له‌ که‌رده‌ستانی عه‌یراق دا دو‌اهه‌ده‌وی شه‌ورشی ۱۶ ی ته‌مه‌وزی ۱۹۵۸، پاشان ده‌سه‌سه‌که‌ردنی خه‌بهاتی چه‌گه‌دار و هه‌له‌گه‌یسه‌نه‌ی شه‌ورشی ته‌هلول و وه‌رگه‌رنی چه‌ن سه‌لی، کاره‌کی وه‌های که‌رد که‌ که‌رده‌ستانی عه‌یراق به‌یته مه‌له‌نه‌ده‌کی گه‌رنه‌کی یه‌زوتنه‌وه‌ی زه‌گاری نه‌شتمانی گه‌لی که‌رد له‌ سه‌رانه‌سه‌ری که‌رده‌ستان دا. به‌گه‌ به‌یته ناوه‌نه‌ده‌کی نه‌وتز که‌ ته‌یکه‌ری ته‌یکه‌شه‌رانی که‌رد له‌ پارچه‌ جه‌یا جه‌یاکانی که‌رده‌ستان دا چاوی هه‌وای ته‌ به‌رن و هه‌شتی یه‌ به‌ستان و هه‌شتیوانی ته‌ به‌کن، خه‌بهاتی خه‌زبان و ته‌یکه‌شه‌نه‌ی هه‌یزه‌ب و ره‌که‌خه‌راوه‌کانی خه‌زبان‌ی په‌سه‌ گه‌ری به‌دن، به‌له‌کو به‌خه‌نه‌ ژه‌ر چه‌ته‌ری راه‌به‌ی سه‌یاسی و نه‌ایه‌ده‌یوه‌ی و ره‌که‌خه‌راوه‌ی.. سه‌رکه‌رده‌یه‌که‌یه‌وه‌.

پارزانی که‌ سه‌رکه‌رده‌یه‌تی شه‌ورشی و پارته‌ی له‌ ژه‌ر ده‌س دا به‌، هه‌روه‌ها جه‌ولانه‌وه‌ی که‌رده‌یه‌ش له‌ سه‌رانه‌سه‌ری که‌رده‌ستان دا که‌وت به‌وه‌ ژه‌ر نه‌فوز و ده‌سه‌لاتی نه‌وه‌وه‌ ته‌به‌توانی ده‌وری سه‌له‌ی یا ته‌جه‌ایی وازی به‌کا هه‌م له‌ جه‌ولانه‌وه‌ی که‌رد له‌وه‌ پارچه‌نه‌دا و هه‌م له‌ ناو هه‌یزه‌ب و ره‌که‌خه‌راوه‌که‌نه‌یان دا، به‌ ته‌یه‌تی له‌وه‌ قه‌زانه‌ده‌ا، که‌ سه‌ره‌رای په‌ه‌سه‌نه‌دن و به‌هه‌یزه‌ به‌نی شه‌ورشه‌که‌ خه‌زی، له‌ ناو وه‌شه‌یه‌یه‌ران و ته‌یکه‌شه‌رانی که‌رده‌یه‌ش دا نه‌وه‌ به‌وه‌ زاله‌ به‌: ته‌گه‌ر له‌ پارچه‌به‌کی که‌رده‌ستان دا شه‌ورشی هه‌له‌گه‌یسه‌نه‌ی ته‌به‌ ته‌جه‌ام ته‌گات، نه‌ی هه‌سه‌ر پارچه‌که‌نه‌ی ته‌ له‌ خه‌زه‌ته‌ی نه‌وه‌ شه‌ورشه‌ده‌ا به‌ن و له‌ سه‌وری ده‌سه‌که‌وت و قه‌زانه‌که‌نه‌ی نه‌وه‌دا به‌جه‌ولنه‌وه‌.

ته‌م به‌وه‌ ته‌گه‌ر له‌ چه‌واره‌یه‌وه‌ی سه‌ه‌راته‌جه‌یه‌کی گه‌شتی دا دا‌هه‌زه‌یبه‌ و په‌به‌وه‌ی به‌که‌راهه‌ و که‌زاری یه‌ به‌که‌راهه‌، له‌واته به‌ ته‌جه‌امی که‌سه‌رگه‌ر و که‌سه‌وه‌ی هه‌به‌وه‌یه‌، به‌لام به‌ شه‌به‌یه‌کی خه‌راب له‌ لایه‌ن سه‌رکه‌رده‌یه‌تی شه‌ورشی ته‌هلوله‌وه‌، به‌ ته‌یه‌تی له‌ لایه‌ن پارزانیوه‌، به‌ کار هه‌نه‌را، هه‌م به‌ که‌وه‌خه‌یه‌ته‌یه‌کی ناراستی پارچه‌که‌نه‌ی ته‌ری که‌رده‌ستان له‌ وه‌ی سه‌ست که‌ردنی جه‌ولانه‌وه‌که‌نه‌یان و خه‌ز هه‌لقه‌وه‌تانه‌دن له‌ کاروباری ناوه‌کی هه‌یزه‌ب و سه‌رکه‌رده‌یه‌ته‌یه‌که‌نه‌یان و ته‌مه‌رخان که‌رده‌یه‌نه‌یان به‌ز خه‌زه‌ته‌ی جه‌ولانه‌وه‌ی که‌رده‌ستانی عه‌یراق.. وه‌ هه‌م به‌ز پاساوه‌دانی ده‌سه‌یه‌که‌له‌که‌ردن له‌ گه‌له‌ ده‌وله‌ته‌ داگه‌یسه‌که‌ره‌که‌نه‌ی که‌رده‌ستان. نه‌وه‌ش له‌ ره‌فه‌تاری هه‌رده‌و به‌اله‌که‌ی پ د ک دا ده‌رکه‌وت و به‌ که‌رده‌وه‌ سه‌له‌ا.

هه‌وه‌س هه‌نه‌انی که‌توه‌ر و خه‌یرای شه‌ورشی ته‌هلول له‌ که‌رده‌ستانی عه‌یراق دا له‌ ته‌جه‌امی ره‌که‌که‌وتنه‌ی شه‌ا - سه‌ده‌ده‌ام سه‌الی ۱۹۷۵ له‌ جه‌زه‌ته‌یه‌ره‌ ده‌خه‌یه‌کی نه‌وی له‌ ناوه‌چه‌که‌ده‌ا

خولقساند. نو ناروندی له کوردستانی عیراق دا هز جولانموی کورد له سرانسری کوردستان دا دروست بوی هر می هینا. هر وه کو گهلی کوردی عیراق کموته گیزاوی مهینه تیه کی نه تهاوتی دژاره وه، هر وه ها همسو نه تهموی کوردیش، له نه لجامی نه وه دا، ره لجهز و درد و ننگ و به دهین بو له هر ناو ندیکي تر له بزوتنموی کوردا.

هر چنده خاموشیبه کی ترسناک، له دواي تاشبه تال، بالی به سر کوردستان دا کیشا بو به لام زوری نه مایاند، جوله و بزوتن کموتوه سرانسری نیشتمان کهمان.

- له کوردستانی عیراق، واته له کهلاوهی تاشبه تال دا، خهباتی ژهر زمینی دستي

پی کرده وه و هر زور زو چوهوه قزناغی خهباتی سیاسی - چه گذار.

- له کوردستانی تورکیا بزوتنمویه کی سیاسی - جمعاوهری پهری سئند.

- له کوردستانی ئیرانیش جموجولی ریکخراو سمری هملداپه وه له گه ل روخانی

شا بوه بزوتنمویه کی سیاسی - جمعاوهری فراوان و قبول و، زوریش پی نه چو بوه جولانمویه کی سیاسی - چه گذار.

نه گهر پیشتر کوردستانی عیراق بویه ناو ندی بزوتنموی کورد و بهشی زوری

حیزب و ریکخراوه گانی سرانسری کوردستان خیزان پسه نه بهست پا لی ی نریک

نه کموتوه و پهره وی نامزگاری و رهنویسیبه کانیان نه کرده، له گه ل تیکچونی شوری

کوردستانی عیراق دا نیشتر نه گ هر نه ناو ندی تیکچو بو، به لکو نه تجرویه پیش له هر

چاوی زوریه ی حیزب و ریکخراوه گانی کوردستان دا شکا بو، نیشتر له بزوتنموی رزگاری

نیشتمانی گه لی کوردا ناو ندیک نسا بو له روی توانای سیاسی - تجوری بان له روی

توانای چه گذار - مادیپه وه نو هیز و نفوز و دهسلاتمی همی، حیزب و ریکخراو و

تیکزشرانی کوردستان پوره لی بدن و لی ی کو بهنوه. نه گهر پیشتر کوردستانی

عیراق بویه غونه یه کی دیاری کوزگردنموی جمعاوهری خدلیک له تاقه حیزبیک دا و

سیستمی تاقه پارتی به سر خدلیکی دا سها بو، نم تجرویه پیش له گه ل تاشبه تالی

سمرگرداپه تی و داوودمزگاکانی پ د ک و تیکچونی شورشه چه گذاره کی کوردستانی

عیراق، شکا و باوی نسا.

بهمجوره له هر پارچه یه کی کوردستان دا چمن حیزب و ریکخراو دهستان کرد به

کارکردن و له سرانسری کوردستان دا چمندهین حیزب په پدا بون. هی نوی هاتنه

مه پدانموه و کزنه کانییش به خز کموتوه.

دهر کموتی چمندهین حیزب و ریکخراوی جزواو جزور، له لایه کموه نه لجامی ناسایی

گوزان و گشه کردنی کومه لایه تی، تاویری، سیاسی.. کومه لی فره چینی کوردستان و

نیشتمانی دهر کموتی سنوری چینه یه تی بو له بهینی چین و تویره کومه لایه تیه به گان و

نواندنه وه بان له ریکخراوی سیاسی جزواو جزوره. له لایه کی تره وه دهر کموتی نم همسو

حیزب و ریکخراو و دسته و تاقسانه.. که هندیکی شونی چینه یه تی خوی پی نلاوژرا

بوهه، پا له لا و نو لاره فویان پی دا نه کرا، نیشتمانی نالوژی و پراگنده یی سیاسی و

پهرت بون و به فجزو چونی وزه و هیزی کومه لانی خدلیک بو، بگره سهرتای سهر هملدانی

تننگرچه لسه یه کی قول و نالوژ بو له بزوتنموی رزگاری نیشتمانی گه لی کوردا، به

تایه تی چونکه هندیکیان پهره و خز چه گذار کردنیکی لاسایی کورانموی پی بهرنامه

نمچون.

لهرنوموی له هیچ کام لهو دولت و ولاتانمی کوود و کوودستانیان به سردا بهش
 کراوه ماوهی ژبانی دیموکراتی و خبباتی سیاسی هینانه نموه، لهوتمی بزوتنوموی وزگاری
 نیشتمانی گهلی کوود، به پی ی تپگه‌بشتنی نوی، پیدا بوه، همیشه شپوه‌په‌کی
 سمه‌کی خبباتی چ بز مان و خویراراستنی وه چ بو دهرینی بهرورا و داواکردن و سمندنی
 مافه‌کانی، به ناچاری ریگی خبباتی چه‌کدار و، هلیپی خز چه‌کدار کردن و به کار هینانی
 چه‌کداران داوه. جا له بهر نوموی نمانش له په‌رووی کردنی ریشورینی پیکه‌وژبانی
 دیموکراتیپانه و له نعرینی پیکه‌وه هلیکردنی سیاسی دا کم تجربه بون و، همیشه
 داگیرکرمان و نیمس‌ریالیزم لوتیان ژه‌نڈوته مسه‌لی کووده‌وه، بزه زورچار نانمایی و
 نارپیکه‌کانی بهینی نو هیز و تاقمانه، له کاتیک دا که نهی به ریگی سیاسی لاهلا
 بکرن، نه‌ه‌بش‌توه و نه‌گاته پلوی پیکادانی چه‌کدار و شعری خونای، به جزویکی نووتز
 که له هندی قزناغ و له هندی کات و شرین دا بزوتنوموی کوودی توشی مه‌ترسپه‌کی زل
 نه‌کا، چونکه خبباتی هیزه کوودپه‌کانی له شاری ی تاسایی خزی، واته له خببات دژی
 داگیرکرمان و نیمس‌ریالیزم و نوکسه‌کانیان، لا ندا و ناکوژی نیوان. هیزه کوودپه‌کان
 نه‌تقیستوه و نمونده توند نهی به جزویک له پاتی نوموی شعری قورس و خونای
 بکویه مپدانی هیزه‌کانی کوود و داگیرکرانومه، کووتوته ناو ریزه‌کانی کوود خزه‌وه.
 له به سمر کردنوموی شریتی روداوه‌کانی ماوهی چوار - پینچ سالی رابوردی
 نیشتمانه‌کمان دا نه‌پین:

- له کوودستانی توکپا نه‌گهرچی شورشی چه‌کدار و لشکری چه‌کداری تیا نموه
 و حیزب و ریکه‌خراوه‌کانی نومی له خبباتی ژیزه‌پینیی دا بون، کهچی له گدل نموش دا
 ناکوژی ناپدیولوجی و سیاسی له بهینی هندی حیزب و ریکه‌خراوی نومی دا تقیستوه و
 کووتنه کوشتن و توکاندن کادر و نندام و درستی په‌کتری، تا کووده‌تای سپایی و
 سپاندنی حوکمی عورفی جیگی په همویان لیژ کرد و جموجول و چالاکیی کم کردنومه
 و سرکرده و کادر و نندام و لاپه‌نگره‌کانی گرتن و راوانان و دهره‌دور کردن.
 - له کوودستانی نیران دا نه‌گهرچی له پاش روخانی شا جهوریکی نازاد و
 دیموکراتی کم وینمی خبباتی سیاسی و ململای ی ناپدیولوجی خولقا بو، به‌لام له گدل
 نستمور بونی باسکی چه‌کداری ریکه‌خراوی نومی و له گدل قول بونوموی ناکوکپه‌کانی
 به‌پینان، لومش هندی له گیرورگرفته‌کانیان، که نه‌کرا به ریگی سیاسی چارمسر بکرن،
 جازویار نه‌تقیستوه و نه‌گه‌بشته پلوی پیکا هلیژانی چه‌کدار و خونای.
 هیشتا نم گیرورگرفته‌کانی ناو خزیان به لاپه‌ک دا نه‌کوت بو، همو هیزه‌کانی
 شورش کوودستانی نیران کووتنه بهر په‌لاماری چه‌کداری هیزیکی تر که گویا په‌کیکه له
 هیزه‌کانی کوودستانی عراق.

- له کوودستانی سوپاش ململای ی ریکه‌خراوی و سیاسی له بهینی حیزه‌کان
 دا، هندی چار نمونده توندوتیژ و قول نهی تا راده له په‌ک دایران و په‌گش په‌کسا
 چونیکی وها که نه‌گسر لومش خبباتی چه‌کدار له گوری بویه لوانه بو نومیس بگاته
 راده شعری خونای و چه‌کدار له به‌پینان دا.

- له كوردستانى عيبراقيش نيمه چنډ سالة شمري ناوخو بۆته په كيك له گوره ترين كۆسپه گانسي ريگي بۆ پيشمهو چوني جولانمويه كه. ليكدانمويه پاكى باهه تسي روتى روداره گان و نۆزى بگي گشت لايه تسي دورى نه من شمري ناوخو به تسي هبزه كورد به گان و خمرىك بونيان به به كترى مويه له سمران شمري كوردستان دا ديارده به كى گشتيه، ته گيرچي له كوردستانى عيراق و له كوردستانى نيران دا له چاو پارچه گانى تر دا گومتري و خوي ناوتيره. له راستى دا نۆزى مويه هز راسته قينه گانى شمري ناوخو دورى نيمه كه جگه له كسم نه جى مويه نيم حيسزب و ريگ خيراوانه له مهيدانى پيكه مويه زيانى ديمو كراته پيانه و، جگه له تاره انمويه مملاتى ي بپرو راي جياواز و قازانچ و دهسكوتى چيناه تسي جزواو جزور، قولكردن مويه نيم ديارده به و نانمويه شمري ناوخو به هبچ جزور دور نيه له قيتى داگير كمرانى نيشتمان كمران و نيمسپه راي زمى جيهان تسي و نۆكوره كانيان، وه له نه خه و پيلانته گانى توان بۆ لادانى بۆز نيم مويه رزگارى نيشتمان تسي گملى كوردستان له شا رى ي ميژويس خوى واته: شمري داگير كمران و نيمسپه راي زم و نۆكوره كانيان، بهرو شمري ناوخو هبزه كورد به گان له گم له كترى واته «كورداندى شمره كه» له كاتيك دا كه هبشتا گملى كورد له قوزاغى شمري رزگارى نيشتمان داپه نهك له قوزاغى شمري ناوخو چينه جياوازه گانى.

له قوزاغى نيشتاي خهياتى رزگان به خوازانه تسي گم له كمران دا، شمري ناوخو، له دو ديموى كوردستان دا، له ديموى عيراق و له ديموى نيران، خه تيرى كى گوره ي دروست كروه بۆ سمر بۆز نيم مويه رزگارى نيشتمان تسي گملى كورد، به شيكى گوره ي رنج و نيداكارى هبزه كورد به گان له شمري به كترى دا به فبرۆ نه چي، هبزه كورد به گان به شمري سياسى و چهكدار و نيم ملامى به كترى مويه خمرىك نهكا و ناتوان به چاكى خمرىكى دوژمنه گانى گم له كمران بن و گورزى كوشنده تسي بسره وين، كۆسپ و ته گم روى زل له بهرو مويه روتى بۆز نيم مويه رزگان به خوازانه تسي كوردا دروست تسي و ناتوانى ته گانى به تين و به گور بهرو به ديه تسي ناماغيه گانى بنا، دلى كۆمه لاني خهلك له تيكۆشان سارد نه بيمويه..

به بويه تسي له روانه به كى زانسته مويه، سه پرى هلموس مويه نوى ي كوردستان به كين، ناكۆكيه گان تسي قوزاغه هلمه ننگين، سرشته كانيان، ريگي چاره سمر كردن و شپويه لاهلا كردن بيار به كين، فرسانه گانى خۇمان، له قوزاغه گرنكي خهياتى گم له كمران دا ديارى به كين.

نيمى زۆد به ويايى و ئيرى، زۆد به هوشيارى و پموش مويه. به دلسۆزى و تين و نارى شورشگيران مويه، به له خنيران تيكى تيراو و هست كردن تيكى قول مويه به ليجرست مويه ميژويى، له پلمى نيشتادا هول به دين:

له لاهه كويه - له روى سياسى، نايدبولجى، پيشمرگه تسي.. وه خۇمان تيار و ناماده به كين بۆ به ك خهستنى هر پيلان تيكى دوژمنانه و بۆ بهرونگارى هر روداويكى نالهيار و نيم ستراو و بۆ بهرو چينان مويه هر پلامار و هير شيكى ته كرتيه سمران. وه له لاهه كى تر شيه - به پمورى توانوه هول به دين كه چاره به كى سياسى به شمري ناوخو له كوردستان دا به نۆزى مويه كه بۆز نيم مويه رزگارى نيشتمان تسي گملى كورد له به لاي شمري لاهه كى لاهه و نه هيلى له شا رى ي ميژويى خوى، شا رى ي خهيات و شمردن دژى داگير كمران و نيمسپه راي زم و نۆكوره كانيان لاهه و به ريشه سمر لارى ي شمري

*

وتاری سپییم:

(مساومه) له گه‌ل داگیرکهران یا له گه‌ل هیزه ناکۆک و جیباوزه‌کانی کوردستان؟
عیراق و ئیران و کور دو دهولت که ههر په‌کیکیان پارچه‌یه‌کی کوردستانی داگیر
کردوه و په‌شیکی نه‌توهی کورد نه‌چوسینتیموه، له‌وه‌ی دامزراون، سه‌ره‌وی نه‌و ناتهایس
و ناریکه‌سیه‌ی به‌ دروازی میژو له سه‌ر سنور و سه‌زه‌ب و ره‌گه‌ز و، له سه‌ر کاروباری
سیاسی و ئابوری.. هه‌پان بوه، هه‌میشه له کاتی مه‌ترسی دا دژی بزوتنوه‌ی رزگاری
نیه‌ستانی گه‌لی کوردستان ریک که‌وتون، پیکوه نه‌خشه و پهلای کۆژاندن‌ه‌پان داناوه و
ته‌قه‌لایان به‌ک خه‌ستوه. ته‌گه‌ر هه‌ندیک جاره‌ش، به‌کیک له‌م دو دهولته‌ پارمه‌تی
جولانه‌وه‌یه‌کی کورده‌پیان له شوپیک دا دا‌هیت، له چوارچیه‌ی وازی تاکتیکی دهره‌نچه‌وه
بۆ په‌کار هینانی مه‌سه‌له‌ی ره‌وی کورد و خه‌بات و خۆ به‌خه‌تکردنی، وه‌کو هه‌یزی ژۆر بۆ
بردن و گوشار و ئاژاوه‌ نانه‌وه، بۆ به‌ ده‌سه‌پانی مه‌به‌ستیکی سیاسی، یا سپایی، ئابوری..
دژی دهولته‌که‌ی تر.

په‌نجیا سالی راه‌بردو چهنده‌ین غونه‌ی هاوکاری ته‌م دو دهولته‌ی نیسا ته‌په‌تری دژی
گه‌لی کورد، که دوایه‌که‌پیان ریکه‌کوته‌که‌ی شا - سه‌ده‌دام بو له جه‌زائیر.

*

روخانی رۆسی شا له ئیران، ژۆر مه‌سه‌له‌ی له ناچه‌که‌دا گۆزی، به‌کیک له‌وانه
ته‌یکه‌چونوه‌ی په‌په‌ندی هاوکاری و ته‌هایس عیراق - ئیران بو، که به‌ شه‌ری په‌روپاگانه‌ و
ده‌سه‌رده‌انه کاروباری ناوخۆی په‌کتری ده‌ستی پی کرد، تا گه‌هه‌شته ورده‌شه‌ری سه‌ر سنور و
له‌ دوایی دا هه‌لگیرسانی جه‌نگ له به‌پیان دا.

هه‌لگیرسانی جه‌نگ له به‌نی ته‌م دو دهولته‌دا، که به‌ هزی زیاد بونی دهرامه‌تی
نه‌توه له ده‌فتاکان دا، ماگینه‌یه‌کی سه‌رپایی و پولیسی گه‌وره و خورته‌پان دروست کرد بو
بۆ دامرکانده‌نوه و دا‌په‌لوسینی گه‌له‌کانی خزیان و بزوتنوه‌ شوژشگیریه‌کانیان، هه‌لیکی
له‌پاری ره‌خساند بۆ گه‌لانی ته‌و دو دهولته‌ به‌ گه‌شتی، بۆ ته‌وه‌ی له هاتی ته‌وه‌ی له شه‌ری دو
دهولته‌ی چه‌وسه‌نه‌ردا، په‌کتری شه‌ق و په‌ق بکه‌ن، هه‌ول به‌دن بۆ روخاندنی ده‌سه‌لاتی
ژۆره‌ارانمی چه‌نه هوکمه‌رانه‌کان و روخاندنی به‌نجینه‌کانی «نیسته‌په‌دای شه‌رقی» که به
ناشه‌یه‌ترین شه‌وه‌ی له‌م سالاتی دوایی دا هه‌م له هوکمی سه‌ده‌دام و جه‌زه فاشیسته‌یه‌که‌ی
دا و هه‌م له هوکمی خومه‌ینی و ده‌سه‌لاتی ناخونده‌کانی ئیران دا، به‌ دی نه‌کری.

هه‌لگیرسانی جه‌نگ ته‌گه‌ر بۆ گه‌لانی هه‌ردو دهولت هه‌لیکی له باره‌ی
به‌هه‌ژنه‌وه، بۆ چاکتر کامل کردنی هه‌لومه‌رجی دۆخی شوژشگیرانه و گۆزینی به‌نه‌ره‌تی
خه‌ره‌تی ده‌سه‌لاتی سیاسی چه‌نه‌کانی هه‌ردو کۆمه‌له، ته‌وا بۆ گه‌لی کورد هه‌لیکی میژوی
ته‌وتۆ بو که له میژوی نوی ی دا بۆ په‌که‌مین جار بو شه‌تی وای لی هه‌لیکه‌وی، که له ناو
هه‌ردو دهولت دا دو بزوتنوه‌ی ئه‌په‌وه‌سیونی خورث و ده‌سوکرات و په‌شکه‌وتنه‌خواز، وه له
ناو هه‌ردو په‌شه‌که‌ی کوردستان دا دو جولانه‌وه‌ی سیاسی - چه‌که‌داری غه‌راوانی خاوه‌ن به‌که‌ی
جه‌ماوه‌یی ته‌دا بی، که هه‌ر په‌که‌پیان خاوه‌نی به‌رنامه و سه‌رکه‌رده‌تی و ریکه‌فرای سیاسی

و چەكدار بى، له سر خاكي خۇي.

هەرچەندە هاوکارى هیز و چەكدارى هەردو دەر له ئاستى پىرسەتپەکانى قزناغەكەدا نەبو، بۆ قزستنبوئى نەر هەلە مەژوبەبى، کە دو دوزمى دەرینە و بە هیزی گەلى کورد، سەدان هەزار سەربازیان دۆی بەکترى له مەبدانى جەنگىکى قورس و درۆی ماپەپوچ دا بەر داہرە گېانى بەکترى، بۆ تەوى بە پى ی گۆزانەکانى هەلو مەرجى نوى ی نەتەوى و ناچەبى و جیەانى.. چاو پەگپەشەو بە پەرنامەکانیان دا، پگەر بە ستراتیجى گشتى جەولانەوى کورد له هەردو دەر، بۆ دانانى رەوشەنى ناوگۆنى کارکردن و، تەکاندانىکى نوى بە خەباتى کورد، له روى دروشم و رەباز و شىرەوى کارکردنى و هاو پەیمانپەتەو.

له کاتیک دا ترانای ئەمە له گۆزى بو، بەلام بەزچونى زال و رەوتى روداوهکان وەها رۆشت کە هیزە سیاسى - چەكدارەکانى کوردستان هەر لاپەنە له دەوى خۇی دا و له سنورى پەرنامە و ستراتیجى خۇی دا کەلک وەرگى له هەلى خەریک بونى دولت و سوپای داگیرکەرى ولاتەکەى خۇی بە جەنگىکى دەوئى قورسەو، بۆ گەشە پەيدانى جۆلانەوئەى و پەدەسەناتى سەرکۆتتى سیاسى و سپای.

هەلگىرسانى جەنگى عىراق - نیران هەلیکى لەبار بو لۆ تیکرای نوپۆسپونى عىراق و دوزمەکانى رۆمى سەدام، وە بە تاپەتى بۆ گەلى کورد و هیزە سیاسى - چەكدارەکانى کوردستان چونکە ئەیانترانى کەلکىکى گۆرەى لى وەرگرن بۆ هەلگىرانەوى تاي لاسنگى تەرازوی هیزەکانى رۆم و گەلى کورد، بە تاپەتى کە سەدام و هیزە فاشیستەکەى له ئەلچامى جیگىرەونى دۆخى ناوہوى دا و له ئەلچامى زیادەونى دەرامەتى نەوت و زیادەونى ژمارەى هیزە چەكدارەکانى و تفاقى جەنگى و دەسگرتنى تەواوى بە سر هەمو شونە گزنگەکانى کوردستانى عىراق دا، له دواى ئاشەفتالى ۱۹۷۵، ناهاوتاپەتەى سپایى گۆرە و ناہەرامەتەبەکى بى رینەى ئەوتۆ له بەینى هیزی پەشمەرگە و هیزە چەكدارەکانى رۆم دا دروست بۆبو، کە له داہشکردن و بەراوردکردنى ژمارەى هەردو لادا، بەک پەشمەرگە زیاتر له دو سەد چەكدارى رۆمى عىراقى پەوتەکەوت. تەفانەت هەندى جار جگە له هیزی پەدا و جاش کە هیرشیان سر مەفرزە یا کەرتیکى پەشمەرگە، ژمارەى نەر هالیکۆتەرانەى بەشداری هەرشەکە نەبون، له ژمارەى پەشمەرگە پەلاماردراوہکان زۆتر بون.

له باری ناہەرامەتەبەرى ماددى و بەشەرى دا، له بەینى پەشمەرگە و رۆم دا، هەر هیزی مەعنىوى و باور بو بە رەواى و راستى مەسەلەکە، کەموکۆرپەکانى پەشمەرگەى پەر کردەو و لاسەنگیپەکەى هەردوتای تەرازوی هیزەکانى راست نەکردەو. له گەل نەوش دا بە درۆی سالاتى ۷۶ - ۸۰ رۆلە دلیرەکانى کوردستان تەک هەر بەویرى قارەمانەتەو پەرگەى دۆراریپەکانى هەلو مەرجى خەبات و هیرش و پەلامارەکانى دوزمیان گرت و بەس، بەلکۆ له زۆر مەیدان و شوین دا جەلوى دەسپەشکەرییان له دەس دوزمەن دەرهینا و دەیان داستانى قارەمانەتەبەرىیان نوسەو و سەدان سەرکۆتتى دەرپان له شەرگەکان دا بە دەس هینا.

هەلەتە هەلگىرسانى جەنگى عىراق - نیران بۆ پەشمەرگە شاپەکى خۆش بو، چونکە سپا و هیزە چەكدارەکانى عىراق، نیتەر ئەیانترانى پەر خەستەبە هیرش بەهین و

به چریبه له کوردستان دا هیزه‌کانیان داهمش و جیگیر بکمن و به گوربهی توندبونی شعر و پیکادان نهبواپه تیتتر همندی له هیزه داگیرکمره‌گانی کوردستان پکپشنهوه و بههمن بۆ مهبدانی چنگ له گهله نیران و له همندی شوینی تریش دا هیزه‌کانیان تمنگ بکمن.

خهریک بونی هیزه‌گانی دوژمن به شعره سپایه‌کی نیزاسی هاوانای خزیمهوه له جبهه‌یه‌کی ترموه، دسه‌لاتی له کوردستان دا لاواز نه‌کرد و توانای شرکردنی کم نه‌کردهوه و نوقتی زه‌عینی له ناوچه‌کان و بازیر و ئورده‌گانان دا ئندا به ده‌ستوه... نهمانش ههموری زه‌هینیهی لهباری به‌رزگردنوهی رادهی چالاک و وهشانندی دهستی کاربگه‌ریان له دوژمن خوش نه‌کرد. به‌لام له ههمان کات دا خهریک بونی هیزی پشمرگه‌ش به شعره ناوخۆ و ناکۆکی دروستکراوی لاوه‌کیهوه، په‌کی هیزه‌گانی پشمرگه‌ی نه‌فست بۆ قه‌سطنه‌وهی ئهم هه‌له و به گه‌ر خه‌ستنی ههمو وزه و توانای دژی ریزیم و هیزه داگیرکمره‌گانی له کوردستان دا.

تهرخانکردنی ههمو نه‌فلا و توانای هیزی پشمرگه و ریکه‌راوه‌گانی په‌کیته‌یی نیشتمانی له مه‌بدانی چه‌کدار، سیاسی، نه‌ملاسی... دا بۆ نه‌لجامدانی فرماتی سه‌ره‌کی له په‌گه‌ژاچونی ریزیم دا، له هه‌لموهرجی نه‌وسای کوردستان دا که هۆکانی شعره لاهلا و ته‌قینه‌وهی ناکۆکی لاوه‌کی له گاهه‌دا بو، په‌په‌ستی به چوارچیره‌یه‌کی گه‌شتی جولان و بزوتن به‌ر له سه‌ر ناستی کورده‌ستان، عه‌سراق و، ناوچه‌که، به‌ر گۆگردنوهی ههمو هیز و تواناکان دژی ریزیم، یا هه‌چ نه‌بی خا‌ورکردنوهی گه‌ژی نیوانیان، به‌ر نه‌وهی له پاتی نه‌وهی به‌ په‌کتیه‌وه خهریک بن ههر په‌که‌هان له قۆلی خزیمهوه به دوژمنه‌وه خهریک بی.

* هه‌لگیرسانی چنگی عه‌سراق - نیران دوخه‌یکی وه‌های دروست کرد که ده‌وله‌ته‌گانی عه‌سراق و نیران، وه هیزه‌گانی دژی عه‌سراق و هیزه‌گانی دژی نیران، هیز و ده‌وله‌تانی ناوچه‌که تیکرا کوه‌تته جولان و وه‌رگرتنی هه‌لوست و، ناچاری کردن ریزه‌بونیکی نوی هه‌لوپه‌رن له دۆسته‌په‌تی، دوژماپه‌تی، هاوکاری، نۆکه‌راپه‌تی، به‌یلاپه‌تی.

له لاهه‌که‌وه - ده‌وله‌تی عه‌سراق و ده‌وله‌تی نیران هه‌ر په‌که‌هان هه‌ولی ئندا به‌ر نه‌وهی سوود له خه‌بانی کورد وه‌ریگری له مه‌ملاسی سپایه‌که‌ی دا وه‌کو به‌شیک لهو جه‌نگه‌ی دژی نه‌وهی تر نه‌بکهره، وه ههر په‌که‌هان به‌ پی ی تیگه‌به‌شتن و بزچونی خزی، هه‌ولی ئندا ده‌س په‌خاته ناو هیزه سیاسی و ته‌نانت هیزه عه‌شایه‌ری و دینه‌گانی کوردیه‌سه‌وه، وه له روی سپایی و سه‌پاسه‌وه که‌لک له جولانه‌وهی کورد وه‌ریگری به‌ر قه‌وسکردنی تای ته‌رازوی هیزه‌گانی خزی له شه‌ردا.

له لاهه‌کی تریشه‌وه - چه‌زب و هیزه‌گانی کوردستان، نه‌وانه‌ش ههر په‌که‌هان به‌ پی ی بزچون و تیگه‌به‌شتنی خزی، ههر په‌که له لای خزیمه‌وه کوه‌ته وه‌رگرتنی هه‌لوپه‌ست و هه‌لوان به‌ر وه‌رگرتنی که‌لک له ته‌قینه‌وهی ناکۆکیه‌گانی به‌ینی عه‌سراق و نیران و گه‌به‌شتنی به‌وپه‌ری توندوتیژی واته پله‌ی چنگ، چ به‌ دروستکردن یا به‌هیزکردنی په‌په‌ندی له گه‌له نیران و چ به‌ دروستکردنی (مه‌جور) له گه‌له هیزه‌گانی تر دا دژی ریزیمی عه‌سراق. به‌یگومان جه‌سوجول و هه‌لوانی هه‌چ کام لهو لاهه‌نانه‌ش، به‌ کاریکی سه‌هر و نانه‌سای دانانه‌ری، به‌لکو له هه‌لموهرجیکی وه‌هادا شتیکی ناسایه‌ و چاره‌روانه‌کراوه. شخ و حه‌سک و قم که له هیزه‌گانی کوردستانی عه‌سراقن و ریکه‌ی مه‌ملاسی ی

چهارمیان گرتوه دژی ریژی عیراق.. هر په‌کشان به جزویک و به شهبوه‌پک
 هلوپستی خزی دیاری کرد له جنگی عیراق - نیران، وه هر په‌کشان به جزویک
 هلوپسته‌گمی خزی هم به داوود‌دزگا ره‌سپه‌گانی نیران راگه‌پاند و دایه دزگا‌گانی
 راگه‌پاندنی نیرانی (وادپو، تملف‌بون، رژی‌نامه)، وه هم له بهیان و بلاو‌کراوه‌گانی خزیان
 دا چمند پاره‌پان کرده‌وه. نه‌گمرچی نمانه به جسا هلوپستی خزیان ده‌بری بو، پلام
 ناو‌دژی هلوپستی هر ۲ لاکه‌پان چن سوک‌مبکی له پد‌کچوی نیا تخو‌نرایوه که
 برتی بو له:

- ا. ده‌برتی نارزایی توندوتیژ له هلوپساندنی شهر.
- ب. توندکردنی مسئولی هلوپساندنی شهر که له ملی عیراق.
- ج. پشتیبانکردنی تعوا له حکومتی نیران دژی حکومتی عیراق.

هیزه‌گانی نیمه پد‌کبک بو لو هیزاننی نهاریه له هسو لایه‌ک زیاتر سرد له
 ناکزکی نیران - عیراق و جسنکه‌گمی به‌نیشان وه‌بگری، به تابه‌تی چونکه له چاو
 هیزه‌گانی تردا، نم گموره‌ترین هیزی شهرکمر بو دژی عیراق له سر نیزی کورده‌ستان.
 چکه لعمش هیز و ریک‌فراوه‌گانی نیمه و جسام‌وری خدک.. له ماروی چمن سال شهری
 ناهراسبر و خباتی سخت و دژواردا بازاریکی زوریان له دس حکومتی عیراق و دزگا
 دامرکین‌مروه‌گانی و هیزه داگیرکمره‌گانی چیشته بو، که له هی نوانیتر زودتر بو. لعمش
 هسو جزره هولدان و هاو‌کاره‌کی حدال نه‌کرد دژی ریژی عیراق بز «هق» لی کرد‌نوه
 و «هق» لی سمندنی. له مانش هسوی گزنگتر: نو کاته چندنین به‌زوبه‌ندی و قازانجی
 گزنگ و کاره‌گری له ناو نیران و له هر ده‌سه‌لاتی نیرانی‌سکان دا بو، به تابه‌تی
 وه‌جبه‌په‌کی گموره‌ی چک، که له ولایتیکی دؤسته‌وه، پنک له سر به‌پیمان و به‌لینی
 نیرانی‌سکان، گواسته‌مروه نار نیران بز نوهی لویه بیگه‌به‌نیشه کورده‌ستانی عیراق.. له
 گدل نمانش دا هسو، نیمه ناماده نهمین لو هلو‌موج‌دها به پیچ‌مواننی هلسنگاندن و
 بزچونه‌گانی خزانوه هلوپستانه به‌ولینوه، پان هیچ مریجیکی نیرانی‌سکان قبول
 بکین که له گدل سره‌تاکانی خزان یا قازانج و دس‌کوته پنجه‌به‌گانی نه‌توهی کوردا
 نه‌گوبی.

هر لم روانگه‌پوه هم (عرض) ی نیرانی و مریجه‌گانی نوانان دایوه دواوه و
 پشتیبانیمان له حکومتی نیران نه‌کرد، بو جزوی نوان نه‌پانویست، لو شهرده دژی
 عیراق. هم (عرض) عیراقی و مریجه‌گانی نوانیشمان رت کرده‌وه و پشتیبانیمان له
 حکومتی عیراق نه‌کرد، بو جزوی نوان نه‌پانویست لو شهرده دژی نیران. پلکو لاسان
 واپو که نیمی نو هله میژویه به‌فوزیتوه و شر توند بکری، مدک له گیژوی (مسامه)
 ی سوک و پروچ و کاتی دا له گدل دولتی نیران پان له گدل دولتی عیراق دا بز
 بکری و له دس بزی وه گدلی کورده به‌او‌نیشه دای فروغیلی تاکتیکی په‌کیکانه‌وه و
 له نلیج‌مان دا به‌یسته قوربانیه‌کی سر‌پراوی ریک‌کوتنوهی نوان. وه نه‌گمر (مسامه)ش
 هر پیوست بی، نوا نیمی له گدل هیزه ناکزک و جیاوازه‌گانی کوردا بکری نه‌ک له گدل
 داگیر‌کرانی کورده‌ستان. (کؤمده، شویاتی ۱۹۸۲)

*

نظور حسن و قازان

نظور حسن گنجی هلیکوتوی کمرکوک بو. که دوی ناشبه تال گسرا خوندکاری کلیبی هندسه بو له بهغداده. تعویض وه کور هاوریگانی حورم درا و له زندانی تهر غریب دا مایهه تا له هفتوی ۷۸ دا بهر بو. هر نو کاته هاته ریزی پیشمرگهوه. له گسل ۹ کادری تر نسرهران بز لوئنان بز مشقی جننگی دوی گسرا نموی کسرا به فرماندهی همری ۲ ی کمرکوک.

له روزی ۵ ی مارتی ۸۲ دا هیزکی تیکلاری جهیش و جاش به پشتیوانی هالکزیتر له گوندی قازان هلی گوتایه سمر نظور و هاوریگانی که به ههمویان ۲۲ کس بون. لم شمره ناهراسیرهه ۱۱ کس کوژوا؛ نظور حسن. رزگار جهلال (همین) ماموستا عهدو هاتق صالح (تاسز). ماموستا عهدوللا صالح (چها). سواره شیخ صدیق. کامران مام عوسر. کرم چمچمعی (گوزان). نوحمان عهدی. حمه شوگر بلوکنی. نجمه دین فاتح (شیروان). موافق تعقی.

زندی تم پیشمرگاته کمرکوک بون. راستبه کبی نسه زهره کی گسوره بو. چونکه پاشمرزکی باش له نظور و هندی له کادره گانی تر تگرا.

پدکیتی نوسرانی کوردستان

حمه باقی له زندان پهریو، بهلام نهیویست خزی پشانی کس بدات. حمه پیش گرتنی له چند کوزیکی تدبیری دا شیمیری خورند پوهه پدکیکبان به ناونیشانی «دروخی پیدنگی» شههه گاتی رهزی بون. بهلام دزی زولوزدی بهمس. پدکی لو برادرانی، له راگه پاندنی پدکیتی کاری نه کرد. له گسل هندی له تدبیرگانی سلیمانی نیرانی خوز بو. هات بز لام پاسی حمه و هیلویستی نازاپانی سیاسی بز کردم. داوی لی کردم نامه پدکی بز بنوسم. نومه پیشتر ناسپاویمان نهر. نامه پدکم بز نویس. برادره که بزوی نارد و دواپتر خزی به نهیوی چوهه بز سلیمانی. چند نامه پدکم بی دا نارد بز چند کسپکی تریش. حمه برهاری دهر پسته شاخ و بی به پیشمرگه. له شورشی تهلول دا ماوه پدک لپرسراوی ناوچه بو له هیزی رزگاری.

حمه هاته دهرهه کسه و پاسی سیاسی و تدبیری زورمان کرد. به لایهه چاک بو له گسل تدبیرگانی کورد له ناو شاره کان دا پهوهندی دوستانه دا بهزینین. له سمر داوی نو. مامجهلال و من، چندین نامسان نویس بز زوری تدبیره کورده کان له سلیمانی، هولیر. بهغداده. خزی نامه گاتی بز بردن. نسه کاریکی باشی تی کردن. که هاتره بیری دامزواتندی پدکیتی نوسرانی له لا گلاله بوه به تایبته بهمس برهاری هلو هاشاندنموی پدکیتی نوسرانی کوردی دهر.

تاقسی تدبیر و نوسر رویمان کرد بوه شاخ. بهلام به سمر حبس پدکان دا داپش بون. له مانش هندیگبان خزان خویانین به تدبیر و نوسر نغزانی، نهگینا به پهرانی تدبیری به «کوزلکه تدبیر» یا به «کوزلکه نوسر» یش دانشتران.

هیلویستی پدکیتی له پدکیتی نوسران به مجوزه بو؛ پدکیتیه که بیان دور بی له دستپوره دانی حبس پدکان و «نان و نازادی» و پیوسته کانی چاپ و بلاو کورده نوی بهرهه گانیان بز داپن بگری.

هندی له نوسره‌گان چهند کز پونه‌په‌کیان کرد و، به هارونگی له گدل ژماره‌په‌کی زور له نوسرانی شار. «په‌کیتی نوسرانی کوردستان» بان پیک هینا و، گزفاری «نوسری کوردستان» بان بلاو کردهوه.

لهم گوزاردا بهره‌سی ئه‌ده‌یی نوسرانی شاخ و چندين کس له نوسرانی ناسرایی شار. وه‌کو: شهرکو پیکس، حسین عارف، مستفعا صالح کهریم، رهوف پیکرود، دلشاد مریوانی، تایر صالح سعید... له ژور ناوی نه‌یی دا، بلاو گرایهوه.

هه‌روه‌ها چندين کومله‌ی شپهر، له‌وانه: کومله شپهری حمسه‌ی هه‌مه‌ پاتی، شهرکز پیکس، حسین مملورد، جمعیل ره‌نجه‌پر و، کومله‌ی چیروک و باهه‌تی تر له کتیی سهره‌خزدا بلاو گرایهوه.

* هه‌ولیکی سهره‌که‌وتو له گدل حسک

حمسه‌ی حمسه‌ پاتی که هات یوه شاخ، هه‌ولی ئه‌دا به هارونگی له گدل نوسرانی که دابه‌ش به‌یون به سهر لاهه‌نگانی جودا، په‌کیتی نوسرانی کوردستان گه‌شه‌ یی بنا. له هه‌مان کات دا له‌و ریگاپه‌ره زه‌مه‌نی جوری له ناشته‌پونه‌ خۆش پکا. حمسه و زور کسێ تریش زور جار پاسی هه‌ولی ناشته‌پونه‌بان له گدل ئه‌کردین و، ئاساده‌یی خۆیان ده‌رنه‌ری بۆ ناوژی و هینان و بره‌نی نامه و په‌یام.

حمسه له گدل حاجی حاجی برایم دزسته‌په‌تی گزنیان هه‌بو. به هه‌ولی ئه‌و دانیشه‌تپکی له شپنی ره‌ک خست ئه‌ په‌کیتی عومری حاجی عه‌بدوللا و من و، له حسیک تایه‌ری عه‌لی والی و حاجی به‌شدار بون.

پاش هندی قسه و پاس هاتنه‌ سهر پاسه‌کان. حاجی له میانه‌ی قسه‌دا وتی: «مامه‌جلال برا گه‌وره‌ی تیشه‌...» من زور قسه‌که‌م یی بری، وتم: «کاک حاجی با واز لهم جزه‌ موجه‌لانه‌ به‌ینین. نه‌ ئه‌وه مامه‌جلال به‌ براگه‌وره‌ی خۆتان ئه‌زانن و، نه‌ ئه‌ویش خۆی به‌ براگه‌وره‌ی ئه‌وه‌ ئه‌زانن. ئه‌وه چهند ساله‌ ئه‌وه قسه‌ی یی نطین. چاکتر وایه‌ به‌ راشکاوێ پاسی هژی ناگۆکه‌په‌کان به‌که‌من.»

هه‌ردو لامان ئاره‌زوه‌کی قولمان بۆ ناشته‌پونه‌وه و ئاساپه‌که‌رنه‌وه‌ی په‌یوه‌نده‌که‌فان ده‌ری. له به‌ر ئه‌وه‌ی له ده‌س یی کرده‌نه‌وه‌ی شووشه‌که‌دا له گدل ئه‌مان پیکه‌وه‌ به‌یون و، سالانه‌ی که‌مان له ناو په‌کیتی دا پیکه‌وه‌ به‌ سهر بره‌ پو، له ناو ره‌که‌خراوه‌گانی تردا ئه‌مانمان له هه‌مویان به‌ نزیکتر داننا له خۆمان. ئه‌سه‌ پاری سهره‌جی خۆمان بۆ روون کرده‌نه‌وه. زور له میژ بو ئه‌سه‌ لامان وایه‌ هۆکانی هه‌لگیرسانی شیری نیوان ره‌که‌خراوه‌ کوره‌په‌که‌کان: فره - له‌شکری و، هۆکه‌رانی و، پاره‌به‌... په‌شته‌نارمان بۆ کردن: هه‌ر ره‌که‌خراوه‌ له کاروباری تایه‌په‌لوچی، سیاسی، ره‌که‌خراوه‌یی دا سهره‌خه‌زی یی، به‌لام داوه‌ده‌زگاکانی جوله‌نه‌وه‌که، به‌ تایه‌په‌تی په‌شتمه‌رگه‌ و راگه‌به‌اندن و ده‌سکه‌وتی دارایی، وه‌کو فونه‌په‌ک بۆ ده‌سلانی پاشمه‌رۆژی کورد، په‌ک به‌خه‌ین.

له‌و کاتنه‌دا توانای په‌کیتی زور زیاتر بو له هێ ئه‌وان. ژماره‌ی په‌شتمه‌رگی زۆتر و، سهره‌چاره‌ی ده‌سکه‌وتی دارایی فراوانتر و، ده‌زگای راگه‌به‌اندنی: راده‌پو و چاپخانه، گه‌وره‌تر بو. له هه‌موو ئه‌و شتانه‌دا ئه‌به‌یون به‌ هاوه‌ش. ئه‌وان وه‌کو حه‌یزب قازانجیکی زۆتریان ئه‌کرد. بۆ ئه‌وه‌ی دله‌په‌یان به‌که‌من که ئه‌وه بۆ هه‌لله‌وشینی ئه‌وان نیه، په‌شته‌نارمان

کرد فرماندهی گشتی پیشمرگه و زوری فرماندهی هم‌مدکان نوان بی، کسکی ره‌کو کاک تاپر داپنین، چ رهوش‌نکی تریش به (ضمان) نوزان بز دلنهایی نوان نیمه ناماده‌ین بیکنین.

نویسنده‌گانی حسک بیسره‌گه‌یان لا پستند بو، داوایان لی کوردین بیسروراکانی خوزمانیان بز بکین به پروژه‌هکی نوسراو بز لیگولینوهی له مه‌گتھی سیاسی حزب دا بزبان بنیرن.

*
نیمش له رژی ۹ ی مارتی ۱۹۸۲ دا پیشنهادی خوزمان لیم پروژه‌ه‌دا بز ناردن:

*
په‌گیتی نیشتمانی کوردستان دوی هلسننگاندنی باری سیاسی و هلمو‌مرچی کوردستان و هیراق و به ره‌چار کردنی دسکوت‌ه‌گانی بنه‌رتی خنلکی کوردستان و هیراق و دوشی شزوشه عیراق‌به دیموکراتیک‌گمان به چاکی زانی بهم یادداشته هبول و تمقلای باشکودنوهی په‌یروندیه‌گانی همدولامان و بیکنیانی هاوخباتیه‌کی چمسیاو له نیوالمان دا به‌یننه قوزاغی بیسرت، قوزاغی دارشتی پیروندی و هاوخباتیه‌مان له سر چمند سرتاپه‌کی چمسیاو که تقوانی تا سسر بیت و به راستی و به جسدی برابتهی و هاوخباتی نیوالمان بیگ بیت و بیسپیت.

بزه به پیوستمان زانی پیشنهادگامان بز دو قوزاغ که بیکوه بیسراوه به‌یننه به‌یروان، به هیوای نوهی تپوش به چاری پرورش و گستانی همت کردن به به‌یروسانی نیشتمانیوه هلیان بسنگیان و له رشی و پیشنهادگانی خوزان به نویسن ناگادارمان بکنوه تا له کوزنوهی داهاتی نویسرانی دسه‌لاتداری همدولا گفتوگوبان له سسر بکرت.

قوزاغی په‌گم:

بیک و حسک بلین نهدن به په‌گتری که:

۱. هیچ کامیان له گنل حزب و لاپنیکی ده‌کدا هاوکاری سیاسی و نیملاسی و سربازی نه‌کات دژی نوهی ده‌کمان بیت.
۲. هیچ کامیان له سسر حسابی نوهی ده‌کمان، بان بز دزایتهی سیاسی و سربازی و نیملاسی نوهی ده‌کمان داخلی هیچ جبهه بان لیژندی تمسقی با ریگوتنیک دوقولی نوبن له گنل هیچ حزب و لاپنیکی ده‌که.
۳. همدولا نازادی کاری سیاسی و نیملاسی و سربازی دژی رژیم و داوودمزگاکانی و، نازادی گمشه‌کردنی تمیزی و پیشمرگه‌یی، بو صرحه‌یی بز زهرمدان نیی نوهی ده‌که، له همر شوینه‌گانی کوردستان بز په‌گتری بسلیان.
۴. همدولا نایی پفنا به‌رنه بهر ریگی هیرشی چه‌کدار یا هیرشی نیملاسی دژی نوهی ده‌کمان بز چاروسر کردنی ناگزکی و گپروگرفته‌گانی به‌ینی همدولا.
۵. همدولا پیرویی ریگی سیاسی و گفترگیزی دیموکراتی ده‌کمن بز چاروسرکردنی گپروگرفت و ناگزکی‌گانی به‌ینی همدولا بان.
۶. همدولا حورمته‌یی بیروباور و ریگختنی ره‌بازی په‌گتری بگرن و، نمنام و.

پیشمرگه و دوسته‌گانی خزیان به گیانی دوستایه‌تی و هارکاری و پیوستی به دهنگه‌چونی به‌کتری نامزگاری بکنن.

۷. همدولا هیزه‌گانی پیشمرگه و ریکخراوه‌گانی خزیان هان نمدن بز ترمکیز کردنه سسر رژیم و داووده‌زگاکانی و بز گاری هارپش و بز دانانی نمخشه و پلانی هارپش.

۸. همدولا همدول نمدن هملوسته گشبه‌کانبان له روداوه گزنگه‌گانی دینه پیشوه به ریگی گتترگز به‌ک بخنن، له کانی پلاماردانی لایه‌کیان دا له لایهن لایه‌کی دپکوه به ناروا، لایه‌کی دیکه داگزکی لی نه‌کات.

۹. هسور نوو بریار و نامزگارپسانی پیچوانی ندم ریککوتنن و پیشتر له سسرکرده‌پنی و دوزگاکانی هر کام لم دولا پهنوه به نه‌پنی یا به ناشکرا دهرچوه، هملوسته‌شیموه نیتر کاربان پی ناگرت.

تۆنای دووم:

۱. بنگ و حسک پهلین نمدن که نازادی ژانی حیزبایه‌تی بز خزیان و هسور حیزب و ریکخراوه سیاسی و دیموکراتیه‌گانی کوردستان نسه‌پنن و، له سنوری دسه‌لانی خزیان دا تپارینن.

۲. بنگ و حسک پهلین نمدن که هملی خزیان به‌ک بخنن بز ناماده‌کردنی هملوسته‌چی به‌کخستنی هسور داووده‌زگا گزنگه‌گانی شورش له روی سسرکرده‌پنی و پرنامی گشتی و هیزه چه‌کداره‌گانی و شوهی کارکردنی و به‌روبه‌ردنی ناوچه‌کانوه به:

به‌کم: به‌کخستنی هیزی پیشمرگه له روی سسرکرده‌پنی و شوهی ریکخستان و شوهی سسرکرده‌پنوه، به جوریک بیته سوپای به‌کگرتوی هسور گملی کوود له کوردستانی عیراق دا که هسور حیزب و ریکخراوه‌گان به جهاوازی به‌روباوهریان به‌شاری تی دا بکنن.

دووم: پیکه‌پنانی به‌روبه‌پراپنی به‌کگرتو له ناوچه‌گان دا که نوبتیری دسه‌لانی کوزله‌لانی خملک و شورش پی له ناوچه‌گان دا بز ریکخستنی به‌روبه‌پنیه‌گانی نسران دانپشتوان.

سیه‌م: به‌کخستنی دهرامتی مالی، چ نوبی له ناووه دس نه‌کوی و چ نوبی به پاره‌تی له دوسته‌گانی دهروه ورنه‌گیری، بز سسرف کرده‌نوبی به سسر داووده‌زگاکانی شورش دا.

چوارم: به‌کخستنی سیاسه‌تی تبعلاسی شورش و توانای لایهنه به‌شاره‌گانی له داووده‌زگای تبعلاسی به‌کگرتودا له ناووه و دهروه.

*

همیدانی نازاد

له کاتیک دا حشع له ژیر ساپهی به‌عس دا سسرکرده‌پنی هیزی به‌عسی له ژانی سیاسی عیراق دا له حورکراتی و له چه‌به‌دا سملاند بو، ریکخراوه دیموکراتیه‌گانی خزی هملوشاند بووه، هیچ جزیره چالاکیه‌کی له نار هیزه چه‌کداره‌گانی عیراق دا نمانواند، له کوردستان به پیچوانتوه تمجولاپوه. ناماده نهبو دس له پچوکترین دسکوتی حیزبی خزی هملبگری. نه‌پوست نوبی له لای به‌عس دواند بوی لیره مایه‌کی دهر به‌پنیتوه. له به‌رامهر ندم به‌روی نیمه‌دا: به‌ری به‌کخستنی داووده‌زگاکانی شورش، به‌کخستنی پیشمرگه

و دارایی و راگه‌یاندن، حشع لوه‌تی گوزیا به‌وه بز شاخ به‌ریکی پیچ‌مانندی هینا بوه
کایه: کوردستان مه‌یاداتیکی نازاد بی بز چالاکسی سیاسی و پیش‌مرگه‌یی همنو حیزه‌دگان
به بی جیاوازی به‌وه‌وه‌وه‌وه. حیزه‌دگانی تریش نم بالوره‌ه‌یمان دوه‌اره نه‌کردوه.

مه‌یستیان له مه‌یادانه نازاده‌که، ناوچه‌دگانی چالاکسی یه‌کبستی بو، نه‌گینا هیچ
لایه‌دگیان باسی با‌ه‌ینانین نه‌تکه‌کرد که پارتی پوانی کرد بو به تنفیا بز خزی.

مه‌یستیشیان له چالاکسی سیاسی و پیش‌مرگه‌یی، حورگراسنی ناوچه‌دگان و،
کۆکرده‌نوهی گومرگ و باج و سترانه و، گرتن و به‌ردانی خملک بو، نه‌ک شمر کردن له
گدل هیزه چه‌دگاره‌گانی به‌عیس. له ناو نمو هیزانده‌ا زور کس هه‌یون، ده‌هان سال چه‌دگیان به
شاتوه بو، به‌لام تنفیا به‌ک جار توشی شمر نه‌ه‌یون له گدل هیزه‌دگانی حکومت.

خزبه‌یستی له ناو سمرانی ریک‌خراوه کوردیه‌دگان دا زور قول بو، زوریان نه‌وه‌یان
بی گه‌وره‌تر و خزوشتر بو، که سمرکرده‌ی حیزه‌یگی ۱۰ کسسی بی، نه‌ک نهمندی
سمرکرده‌یگی یه‌کگرتوی جولانه‌وه‌یگی ۱۰ هه‌زار کسسی. بز پاساروانی نهمش زورچار
و تنگ‌چهل‌مسی با‌وه‌ره بان نه‌کرد به به‌سانوی به‌ک نه‌گرتن و، به‌ک نهمندی
دا‌وه‌وه‌یگانی جولانه‌وه‌که. تنگ‌چهل‌مسی بی با‌وه‌ره‌یمان نه‌وتده قول کرده‌وه، هه‌ر لایه‌ک
همنو کسه و پرژه و کرداری لاکسی تری، نه‌گه‌ر به نیازی باشیش به‌واپه، به جورگی تر
لیک نه‌ده‌یوه. لای واپه‌نوو ماسته بی مو نه‌ه و، له بن نمو شته باشه‌دا به‌سلانیک با
نیازیکی خراب و دوژمنانه حشار دراوه.

هه‌ر بز نمو بی با‌وه‌ره‌ه دوستکاروه، لهرده‌ا دو نمونه نه‌ه‌ینموه:

- ملازم محمد شوقی، به‌کی له سمرانی پاسۆک، له هاوریگانی بز بو. سمرانی
پاسۆک گومانیهان له به‌کبستی بو له په‌ناوه له ناویان بره بی. چندی پاکانسان بز نه‌کردن
نه‌پانسه‌یست با‌وه‌ر به‌کمن. تا خزیان روده‌وه‌کیان بز رون به‌وه. له کاتی گه‌رانموی دا له
ناوچه‌ی سلیمان، به ناو ئهران دا تی پهری بو. لهو کاتده‌ا شمر له کوردستانی ئهران گه‌رم
بو. نمو ناوچه‌ی نوی لی تی پهری بو، کسوت بوه به‌ر هیرشی هالیگۆرتیری ئیرانی و،
له‌وی گۆزرا بو.

- عیسی هه‌زار و کوردو گه‌لالی، دو کادری سمرکرده‌یگی حسک، له ناو شار بی
سمر و شوین بز بو. لهرساره‌وه‌گانی حسک ماوه‌ی چهند سال به‌کبستیان تاوانبار نه‌کرد به
فرانسیان. چندی پاکانسان بز نه‌کردن نه‌پانسه‌یست با‌وه‌ر به‌کمن تا خزیان دوی واپه‌یون له
ناو قایله‌گانی «نمن» ی هولبردا، چاره‌نوسی هاوریگانیان بز رون به‌وه.

سمرانی حسک نم پرژه‌ه‌یمان وه‌کو پیش‌ه‌ینمان کرد بو و لیک دا‌به‌وه که نموه
بز هه‌لله‌شینی توان و، نه‌کدانی ریزه‌گانی جوده. له چهند دانه‌شنتیک دا له گدل سمرانی
پاسۆک، پیش‌ه‌یناریکی لهو با‌ه‌تصمان بو نتوانیش کرد، نتوانیش قبولیان نه‌بو. به دوی
نتوانیش دا شیخ قادری سۆتکه «لشکری نیسلامی کورد» و سامی سنجاری «پارتی
ده‌موکراتی گه‌لی کوردستان» و شیخ محمد خالیدی بارزانی «حیزه‌لولا» بان دامه‌زاند.

کوردیه‌گانی موکریان قسه‌به‌کیان هه‌به‌ه‌لی: «شینه‌ه له مه‌نده گه‌متر نیسه» نم
حیزب و ریک‌خراوانه هه‌چیهان خزی له‌وی تر به به‌چوگه‌ر نهمزانی. همنو نهمانه سور بو له
سمر نموه‌ی، هیزی چه‌کداری تایه‌تی خزیان، ده‌زگای راگه‌ه‌اندنی خزیان، په‌یوه‌ندی تایه‌تی
خزیان له گدل ده‌وله‌تان، ده‌زگای تایه‌تی پاره کۆکرده‌نوه و پاره‌سندنی خزیان، دادگا و

زیندانی تایبتهی خزیان همی.. نوانهیان به نیشانهی سرهخیزی حیزب و، گورهیی سرکرده و سرکردهگانیهان نغزانی.

سالی ۱۹۸۲ سرهرای هیزهگانی بهکیتی، شو همو لشکره بی دیسپلینیهی: پدی، حشع، حسک، لاک، گمل، حیزبوللا.. له کوردهستان دا تهرانهیان نهکرد. به تارهزی خزیان پارهیان له خلک نسهندو راوورتهیان نهکرد. بهگاریان به لادیهی نهکرد، خلکیان تفراند و نهکوشت، لیهان نهو به جاشی حکومت و نهاتنهوه نهونهوه به پیشسهرگه، دالهی گومانلهکراو و نوکرانی بهعسیان نهادا. حشع چونکه خزی حیزبکی پچوک بو، به خزیسهوه سهبری پارچه پارچه بونی جولانهوی گوردی نهکرد و، خزی نهکرد سدان ورده حیزب و ریکخراو له سر نغزی کوردهستان دا دروست بهی، پشکو نهو خزی بهی به گورهترینان.

* خزپیشاندانی شارهگان

سالی ۷۴ ژمارههکی زوی ماموستا و خورندکارهگانی زانکزی سلیمانی چونه ریزی شورشوه. سرکردههتهی شورش بریاری دا زانکزی سلیمانی له قهلاذی داپهزونهیتهوه. ماموستا و خورندکارهگانی لهوی کز کردهوه. هیزی تاسمانیهی عیراق له رژی ۲۴ ی نیسانی ۷۴ دا شاری قهلاذی پروردمان کرد. نزیکی ۲۰۰ کس کوژدان. هندپکیان خورندکار بون. له ناو خورندکارهگان دا ۳ نغمانی کزمله کوژدان. له بهر نهوی تا شو کاته به کزمله له بهک رژی دا نهونده نهکوژدا بو، سرکردههتهی شورش بریاری دا تم رژه بکا به «رژی شهید».

بو زیندوکردهوهی تم یاده دانیشتهوانی قهلاذی به هاندانی ریکخراوهگانی بهکیتی له بهاری ۸۲ دا کورته خوسازدان. رژی ۲۴ ی نیسان ژمارههکی زور له دانیشتهوانی قهلاذی له سرقهبران کزبونهوه و، چهند لایفتهکیان بهرز کردهوه و کورته رهپویان بهروه ناوشار. خزپیشاندانهکه گوره بو. هیزهگانی بهعس تهقهیان لی کردن دو نافرته کوژدا: سنویهر محمود، ماموستای سرهتایی. نامینه سور، کهبیانو. ۷۴ کور و ۱۱ کج گهران. دانیشتهوانی شار دوگان و بازاریان داخست و دانیرهگان مانیان گرت. پشوی و ناآرامی تا ۳ ی نیسانی خایاند.

رادپوکسی بهکیتی رهپورتاجیکی دنگناری له سر تم روداو بهلاو کردهوه. هاوریهانی ریکخستن روداوکههیان به ریکزردو تزار کرد بو، وینهی زورشیان لی گرت بو. رادپوکمان کورته هاندانی خلک بو خزپیشاندان دژی بهعس. داوا له همو ریکخراوه تهپشیهگانی بهکیتی یش کرا خزیان ساز بهدن یز خهبات و کاری جساموهی. کوژزانی نهو دو نافرته نهوی به ناگردا نهکرد، بهلکو زیاتر خلکی روژاند. هلموسرچی ناو شاری قهلاذی نالوزا بو. له چلهی نهو دو شهیدهدا خزپیشاندانیهکی گورهتر ساز کرا. تم چارهش هیزهگانی بهعس لییهان دا بهلام پهپیان سرکوت نهکرا و، ناآرامی درهوی کبشا و تهپیهوه.

بو هاودتهکی له گمل خزپیشاندانهوانی قهلاذی نووردگانان راپهین. جهادهگانیهان به تایه سوتاو داخست و، کزبونهوی فراوان نهکرا. هوتافیان به ژهانی پیشسهرگه و روخانی بهعس نهکبشا. رژیانه رهپورتاجی دنگنار و تزارکراوی تم روداوانه نهگهپشته

دو زگای را گمیانند و، رادپوکمیش بز هاندانی زیاتری خملک به لیدوانتوه پلاوی ته کرده‌ود. له زور جیگا رادپوکمی به کیتیبان نهخته سمر میکروفونی مزگوته‌کان. ریکخراوه‌کانی سلیمانی کسوکاری شه پدانیان له گورستانی شهیدان سازدا و، به روپپوران له گرده‌کوره بهرو ناوشار به ری کتون. خزیپشانده‌که گموره بو. هیزه‌کانی به‌س تعقیبان لی کردن و چند کسبکیان گوشت. ناو کزلاته‌کانی سلیمانی بوو به جیگی کزبونوو خزیپشانده‌کانی بهردوام. به دس پیشگیری ریکخراوه‌کانی هولیر، خویندگارانای زانکزی سه‌لاحدین خزیپشانده‌کانی گموره‌بان ریکخفت. لهوش چند کسی گهران و چند کسی کوژدان. بز پشتیبوانی له خزیپشانده‌کانی شار و نوردوگانان، جگه لهوی به رادپو ته‌کرا، پیشم‌رگش راده‌ی چالاکیه‌کانی له دزی هیزه‌کانی به‌س زور زیاد کرد و، چندین جار چونه ناو سلیمانی و هولیروه.

ناآرامی سرتاسری ناوچه‌کانی سوزانی گرت بووه. بهردوام له شار و نوردوگانان دا خزیپشانده‌کان و کزبونوو بز دوبرینی نارزایی له رژیم همبو. بهلام تمه له ناوچه‌په‌کی دیارپکراودا قه‌تیس ما پر:

- شه نمانتوانی بادینان بچولینین. پارتی و حشع یش کارکیان نه‌کرد بز جولاندنی. لهو کاتیدا سمر کرده‌په‌تی پارتی له رازان بون له نریک روسی ناگایبان لم زوداوانه نهر، مه‌گور له ریگای رادپوی لایه‌نکه‌کانی ترهوه.

- له به‌غده‌ه خویندگارانای گوره له چند زانستگاه‌یک کتوتنه مانگرتن و خزیپشانده‌کان، بهلام خویندگارانای صوبه به ده‌نگیاتوه نه‌هاتن.

کاربه‌دستانی به‌س له زور جیگا له دوسته‌کانی خزیان و له پیسوامانولانی ناوچه‌کیمان نه‌پرسی نمانه چیمان نه‌وی؟

هر له سهره‌تاوه بز نه‌وی باری نم کاره شورش‌گیرانه‌به له توانای خزی زیاتر قورس نه‌کسین و، به توریج له گدل گوره‌بون و تمینتوهی راه‌مین دا دروشه‌کانی بگوری، نمان هیشت داواکاری زل و قبه بکن به درشی خزیپشانده‌کان. داواکارپه‌کان به‌تی بون له:

- بهردانی گپراوه سیاسیبه‌کان.

- گپرانوهی چوتیاره‌کان بز دیهاته‌کانی خزیان.

- نمانی تیرور ترقانن له شاره‌کان دا.

لایه‌نکه‌کانی جود، به تایه‌تی حشع، له رادپوکمیان دا داوایان له خملک نه‌کرد، تا روخاندنی رژیم بهردوام بن. بهلام خملک پایه‌خکیان به قسه‌کانی توان نه‌ه‌دا.

لهو کاتیدا باره‌روخی عسراق له مه‌پدانی جنگ دا باش نه‌بو. توارزی شهر به قازانچی نسران داشکا بو. عسراق بز دامرکاندننوهی نم نارزاییسه هندی لهو داوایان‌ی جیب‌چی کرد:

- زوری گپراوه‌کانی بهردا.

- چاوپوشی له داتپشتوانی هندی ناوچه کرد بگم‌ننوه سمر گونده‌کانی خزیان.

- زه‌پورونگ له نار شاره‌کان دا له جاران کمتر بووه و، هندی له جدلاده‌کانی

له پایه‌تی مولازم مورسینه‌کی سلیمانینان گوتزایهوه.

نیتر تمش هم نامزوگاری ریکخراوه نه‌پینه‌کامان کرد به شینه‌س کوتایی پی

بهین و، له راده پرکیشمان دا زمانی هاندانان گزوی.
 کاکمبین قادر، که پدکی یو له هاندوره چالاکه کانی خزیپشانده کانی قملادزه، هر
 نو کاته وتاریکی دروی له سر خزیپشانده کانی قملادزه به نای «زهریا» موه یو گزویاری
 کزمله نوی.

*
 پدکسین چار یو کوردستان یو جزره بشلقی: دهزگا سرگوتکوره کانی رژیم زدی
 به تونلی کسوته دامرگاندنوهی. د. فاضیل پیراک نوسا پیروپهیری «نمن» یو
 راپورتیکی دروی له سر روداوگان یو صددام نویسه. صددامیش به خمتی خزی
 هندی پراویزی لی نویسه. به پی ی نو راپورته ژماری کوژاو و گسراوه کانی
 خزیپشانده کان بسجزه یوه:

سلیمانی ۱۱ کوژاو ۲۳ بریندار ۱۳۱ گپراو
 کمرکوک ۶ کوژاو ۹۵ بریندار ۲۱۰ گپراو
 هولیر ۷ کوژاو ۲۰ بریندار ۴۱۰ گپراو
 دهزک خزیپشانده کانی تی دا نهیو، له پیر نوه قوربانیمان نهیو.

*
 قاسملو و ناویژی
 له بهاری ۸۲ دا لمو کوپونهوانده که د. قاسملو له گمل سرگرداپتی پدکیتی
 تدرک، چمند جاری باسی گفتوگزی له گمل پمیس نههناپه پیشوه. هسان باسی له گمل
 سرانی حشع کوه یو.
 نیمه له ناوخزمان دا لم باسمن کرلیوه. مامجدلال هیچ باوریکی به پمیس و به
 گفتوگزی نهیو له گملی. بهلام نیمه هسومان لاسان راپو: ندهگور پمیس لاپنی کسی
 مافه کانی کوور پمیلینی، بچی له گملی ریک ندهکوبین، به تایبته لیو هلموسرجه
 نالوزدها که نوسا جولانوهی کووری تی کورت یو؟
 نو کاته هلموسرجه سیاسی روژهدلاتی ناوتراست گزوانیکی قولی به سردها هات

یو:
 پدکیتی و، ریکخراوه کوورپدیه کانی تر له عیراق له شورش دا یون.
 حدکا و، ریکخراوه کوورپدیه کانی تر له تیران له شورش دا یون.
 هسور حزب و ریکخراوه کوورپدیه تان له تورکیا دژی خونتقا و کوده تاکهی راورستا
 یون و، پی کا کا خزیکی خزا نامه کردن یو یو کاری چه کدار.
 عیراق له جنگ دا یو دژی تیران، نیشانه یه لادا کووتنی به شعر یا به ریگای
 سیاسی له تاسوژدا دیار نهیو. پدکوک تیران هیزه کانی خزی ریک خست یوهوه، له چمند
 شوین جهیشی عیراقی شکاند یو.
 سوریا لولهی نوتی عیراقی راگرت یو، له هولیکی جیندی دا یو یو روختاندنی
 عیراق و، عیراق سوریا یه هارکاری تیران و به خانی نعتوهی عیرب داتنا.
 حوکمی عسکری خونتقا له تورکیا، تیران و سوریا یه دستپووردان له کاروباری
 ناوخزی تاوانهار نه کرد.
 هلموسرجه یکی کووری و ناوچه پی نالوز و تبکمل و پیکمل خولقا یو. روداو کانی

تبران و جمنگی عیراق - تبران هزی سهرهکی تم نالوزانه بو. حکومتی عیراق، تهگه
بهیسهسته‌یه نیتوانی رلهکی گهوره له ناو جولانهوی نه‌تویه کورده به قازانجی خزی
بگهیری و، هسورجولانهوی نه‌تویه کورده، له سوانسهری روزه‌لانی ناوه‌راست دا، بکاته
پشتیوانی خزی. عیراق نیتوانی یارمندی شورشی کورده‌گانی تبران بدا و، یارمندی
ره‌گه‌راوه کورده‌یه‌گانی سوریا و، یارمندی کورده‌گانی تورکیایش بدا. جولانهوی کورده
پارچانه‌دا جولانه‌وی ره‌سدن بون، هسزهی سیاسی و داووده‌زگسای تا نهندازه‌به‌ک
پشتیوتوبیان هبو. تم هیزه کورده‌بیانه نیتوانی له ناکوکی عهری - تبرانی و، له
ناکوکی عهری - تورکی دا، قولایه‌کی ستراتجی بز عیراق و عهره‌ب دروست بکنن.
نویش تمنا بهوه ته‌کرا که مالی نه‌تویه کورده له عیراق دا بسدلیتی و، کورده له ده‌زگای
بریاردانی سیاسی عیراق دا بکا به هاویش. لسه ته‌گه هرچی دهس نه‌که‌واپه کورده
عیراقی ته‌کرده به پشتیوان و یارمه‌تیدهریکی بههیز له مملاتی ی خزی و تبران دا.

*

گفتوگۆ، به‌لگو په‌وه‌ندی روت، له تبران به‌کیتی و به‌عس دا، له سهر به‌کیتی زوده
ته‌که‌وت:

- هسور هیزه کورده‌یه‌گانی نه‌یار و ناخیزی به‌کیتی، نیتوانکرد به‌که‌وه‌سته‌یه‌کی به
په‌زی شمری پروپاگانده بز شکانندی به‌کیتی.
- هسور هیزه عیراقیه‌گانی موخاره‌ضی عیراقی، نیتوانکرد به‌به‌مانی په‌لاماردانی
به‌کیتی.

- تبران نیتکرد به‌بیانو بز زیاتر دوژمنایه‌تی کردنی به‌کیتی و، سوریا و لیبیا
نیتانکرد به‌بیانو بز تنگ هلچینی زودتر به‌به‌کیتی و، برینی نمو یارمه‌تیه که‌معی
نیتان دابه.

له به‌رامبه‌ر تم هسور زیانه سیاسی و معتنوه‌یهی به‌کیتی دا به‌عس چی بز ته‌کرده
و، چوژن زوده‌گانی بز ته‌زارد؟
وه‌نگه به‌کی له‌ولایه‌مانی به‌عس، وه‌کو به‌برو‌واور و حیزب و وه‌کو سهرکرده و
زه‌لام، له هسور لایهن و که‌سیکی تر باشتر بناسی به‌کیتی و سهرکرده‌گانی بی. ناشنایی له
گه‌ل به‌برو‌واوری به‌عس و، ناسپاوی له گه‌ل هندی له سهرکرده‌گانی ته‌گه‌راپه‌وه بز ماوه‌به‌کی
دروژ پیش ته‌وی هورکی عیراق به‌گرته دهس.

*

خواسته‌گانی به‌کیتی
ههر له سهره‌تای ده‌سه‌په‌کردنه‌وی شوژشوه حکومت هرچه‌ن به‌کیتی نینارد بز
گفتوگۆ، نه‌په‌رسی: چیتان ته‌وی؟
هلپه‌ته کار به‌دستان حکومتی عیراق و حیزبی به‌عس نیتانزانی که سهرکرده‌ایدتی
به‌کیتی هیچ داواکاره‌کی عه‌شهره‌تی، یا شمنسی، یا تنانیت حیزب‌به‌ته‌بیشی ته‌به و،
ته‌یزانی که داوا‌گانی، بره‌تیه له داوا‌گانی گه‌له‌که‌مان و مافه نه‌ته‌واپه‌تی و ده‌موکراتیه‌گانی.
تم چاره‌بان که حکومت له ریگی د. قاسطویه له ئیسه‌ی پرس: چیتان ته‌وی؟ داوا‌گانی
خۆمان بز چاره‌سهرکردنی (همیشه‌یی، قوزناغی، جوژنی) کیشه‌ی نه‌ته‌واپه‌تی گه‌لی کورده
له عیراق دا له ۳ چوارچه‌یه‌دا دارشت:

په کیکیان - ریککوتنیکی گشتی و ریشی بی بز نیستا و پاشیروژ له چوارچیوی هاو پیمانیتیه کی ستراتجی دا که خوی نمونی له پیکهاتن و ریککوتنی نتموی کورد و نتموی عرب له رژههلاتی ناوهراست دا له سر پنجینی دانان به مانی پدکتری دا له نازادی بریارهانی چاره نوسی خوی دا، کورد وهکو نتموی پدکی داپشکراو و چوساوه له رژههلاتی ناوهراست دا و، عربیش وهکو نتموی پدکی داپشکراو و چوساوه له رژههلاتی ناوهراست دا، هر پدکیمان ناماشی خوی هدیه له پدکگرتموه و رزگاری دا وه له پیشکوتنی کز مهلاپتی دا، که نتموان پیکوه پدیمانی هاوکاری ستراتجی بهستان بز دانانی ریشوینی ناوچهکه و جوی پیکوه ژانپان.

بم پی به پدس نمی له مبدانی سفلاندنی مانی نتموی گلی کوردا، نهک هر مانی توتوتومی پسلینی، بدلکو نمی دان به مانی نازادی بریارهانی چاره نوسی دا بی.

دوهمیان - ریککوتنیکی قزناغی سوردار، له چوارچیوی دولتی عراق دا له سر پنجینی سفلاندنی توتوتومی راستهقینه، به چشتیک که تمبا کاروباری: «دیناخ و مالیه و خارجه» له دسفلاتی حکومتی مرکززی بی و کاروباره گانی تر له دسفلاتی حوکمی توتومی بی.

له گدل نموش دا:

- ناوچه راگسوزاوه گسانی سنور به گویری پلانیکی گشت لاپنه (شامل) پگرمتهوه شوتنه گانی خزان.

- نو شار و ناوچانهی کوردستان که له سنوری حوکمه زاتیه کی نیستا دهره ناون، بخریموه سر کوردستان.

- توفاندن و دسفلاتی دزگا دامرکهنه وه گانی له کوردستان دا نسینی و نازادی دیموکراتی پدیری به همو لاپنه جیاوازه گان.

سینیمیان - ریککوتنیکی جوی و وهقی بز راوستاندنی تفه له بهینی هیزه چه کداره گانی پدکیتی و هیزه چه کداره گانی حکومت دا بز ماوه پدکی دیاریکراو، تا مهترسی جمهوریتی نیسلامی نهران هم له سر عراق و هم له سر هردو دیوی کوردستان دور نتموتوه و لهو ماوه پیش دا هلی گتوگو له سر چاره سمرکردنی مسلهی کورد نتموخی.

*

شورشی بی موسیقا

روژیکیان خیریکی شتی قهسه له کم بوم. تمشتیکی گورم دانا بر قهسه له کم تی خست بو، خیریکی شورنی بوم. حمعی حمه باقی به هله داوان هات کردی به هرا، وتی: «نیوه ریژی هونرمند ناگرن! نیوه ریژی نوسر ناگرن! نیوه هر چدک و چه کدارتان به لاوه گزنگه...»

وتی: «کاکه حمه هیواش! چیه؟»

وتی: «دلیریان نارد حمیسی پکن!»

وتی: «دلیر کی یه؟»

وتی: «دلیر موسیقاریکی گوروی کورده!»

وتم: «کی ناردوهنی حمیسی بکا؟»

وتی: «نرسلاز»

وتم: «دانیسه توستا تمیرم به دویا بیهین بز تیره، دلی ندههینوره و له گمل

نرسلان ناشتهبان نهگهینموره»

نرسلان کاروباری راگهیانندی بهکیستی نهکرد. ناردم به دویا دلیر دا هات.

چیروگهکیم لی پرسى وتی: «من تازه هاتومهته دهروره. له شار له ریکخست دا بوم.

نرسلان ناردسی بز فلان پش له راگهیاننن له پهر توهی له گمل زومکی من نفتهگولجا وتم

ناچم. وتی نهی همرچی. وتم ناچم. وتی نهگور نهچی نهتیرم بز زندان. وتم همر ناچم.

له سر توه ناردسی حمیسم بگن»

دهار بو دلیر چاوهوانی پیشوازی گهرم و نازکیشانی زوری کرد بو، تم رفتاری

نرسلان پیشوانی چاوهروانیسهکانی نهو بو، زور دلگیر بوو. من دلم دایوه و، وستم

تورهونهگمی خاوه بگموره و تی ی بگهینم که بهکی دپته دهروره نهی به گسورهی

پهوستیهکانی جولانوهه که لیره یا لوی داهنی، نهک به تارزوی خوی، نهگینا کارهکان

نارون و، تز پهسویکی تیکزشر و هرنهرفسندی، نهو شتانه له خهلیکی تر باشتر نغزانی،

نرسلاشیش پهسویکی تیکزشره و، تازه له زندان هاتوته دهری و، شارهزای کاروباری

راگهیاننده و، بز قازاغی راگهیاننن نهو داواپهی لی کردوی، نهویا به قبولت بگردایه یان به

خوشیسی و بی توره بون ورتت بگردایهتوره. همرچی له گمل وت دلی پهینموره جیگای

خزی کملکی نهبو. وستم له گمل نرسلان دایان بنیم و له بهک نهگهیشتهکه یان چاره

بکم دیسان کملکی نهبو، پیشندازه لاسار بو، سور بو له سر توهی نهتر به لای موسیقا

دا ناچی و، پیشمهرگایتهی ناگا، منیش گهیشته تبیم، وتم: «کاک دلیر عاجز مهه،

شورخ به بی موسیقایش نهکری»

دلیر تم قسهپهی منی له دل گوت بو، همرگیز له بهیری نشهچوهوه، لای چمندین

روشنهر و موسیقار به گلمپهوه پاسی کرد بو.

دلیر له گمل نرسلان ناشت بووه. تپهچکی موسیقای دامغزانده. تپهکمی ناو نا

بو: «تپهیی موسیقای شهید کارزان». لام وابه وشه شهید: که نیشانهی مردنیک

پهروه و له کوردهواری دا شهوهن به دویا خزی دا نههینی، له گمل تپهیی موسیقا: که

خوشیسی نهدا به زبان و له کوردهواری دا شایین به دویا خوی دا نههینی، دو شتی نهگولجاو

بن. همر له پهر توهی له سرهتاره بهم جزیره تیگهیشته تپهکه یان دامغزانده و پهروه

پره، نهگهرچی همر پهوستیهکانی کاری داهینترانه یان بز دایین کرا بو، له ماوهی ۸

سال دا نهپاتترانی تمنا بهک سرود یان بهک گوزانی دایهین بکوهته سر زمانی خهلیک

و، له موسیقای کوردی دا، له پال سرودهکانی: نهی رهقیب، گهرچی توشی رهغهروی و،

دهسی راهپهینه و، نهووز.. دا پهینتوره.

*

ریکمهوتنی پنگ - پدک

همر له مانگهکانی سارت و نیشان دا حمههی حمهه باقی به هزی حشموه دو چار

چو بز سردانی پارتی له نهران بز توهی پهپام و نامهی بهکبشپیان بی بگهینی سههارت

به تارزوی ناشتهبانه.

مسعودی ندی بو، له واژان قهله کهدینی دی بو، راسپاره گانی یی گه یاند بو. وهلامیکی دیار یکران یان ندهابووه، پیمان وت بو وهلامی نامه که به هزی حشعهو ئنیرنوهه. له مانگی تهوزدا له پاره گای حشع له پشتاشان نوینمرانی په کیتی و پارتی کؤبونوه.

نوینمرانی په کیتی: فوره بون عبداللهوقادر و د. خدر معصوم و، نوینمرانی پارتی: معصومی مهلا قادر، معصید تمصود، روژی ۲۸ ی نوموژی ۱۹۸۲ له پاره گای حشع له پشت نشان دانیشن. لم دانیشنهدا ریگکوتنیکیان نیزا کرد، نوقته گزنگه گانی نوبوو: - گپروگرفت و ناکوکی نیوان هیزه سیاسه گان به گلتوگزی سیاسی، یی نوهی پنا بهره پتر چهک، چاروسر به کری.

- کوردستان له خانقینهوه تا زاخو مه پدانیکی نازاد یی بو چالاکسی سیاسی و پیشمرگه یی همو لایه نه گان.

- هیزه گانی پارتی و په کیتی به ناگاداری و هارناهنگی په کتری نه چنه ناوچه گانی ژیر دسه لاتی په کتری و، تا شه پدکی تر نهدوزینهوه جاری هوکمرانی ناوچه گان وه کو خزی نه مینتوهه.

ترخی هیچ مسئله پدکی سیاسی نه کووت بون. له مهش پارتی نیازی گیرانهوهی هندی له هیزه گانی همو بو کوردستان. گوشاری ئیراتییان له سر بو کاری چه کدار بکن له ناو کوردستانی عسراق دا، به یی رهزامندی په کیتی پش نه پانسه توانی هیزه گانیان بنه نوه بو کوردستان.

پارتی هیزه گانی ناردهوه بو همو ناوچه گانی ژیر دسه لاتی په کیتی. مهلا معصود پاره گای له وهتی دانا و، نادر هوراسی، قادر قادر هیزه گانیان هینا پوهه ناوچه گانی سلیمانی.

روژی ۲۱ ی تشرینی دوهمی ۸۲ دهسته پدکی نوینمرانی په کیتی که پیک هات بو له: د. کمال خوشنوار، د. خدر معصوم، نازاد هوراسی له پاره گای حشع له پشتاشان له گمل نوینمرانی حشع: عومری عملی شیخ، مهلا معصومی پانپخیلاسی، فاتیح رسول بو باسی کیشه گانی هردولا دانیشن لهو کؤبونوه پدا، حشع ناگاداری په کیتی بیان کرد که پارتی رسول ناکا په کیتی هیزه پوسری بو بادپان چونکه (اتفاق) دهکی پشتاشان (اتفاقیکی محلیه) بادپان ناگریتهوه و، له بادپان له نیوان په کیتی و پارتی دا (اتفاق) نه.

پیشیان وتویانه: «پشی خۆم بو خۆم، نوهی توش نه خۆم!» پارتی وه های نه کرد، نه مهش بیان بو نه چوه سر، چونکه کس به دهنگ نه نه هات. لهو ریگکوتنه دا حشع ناوچه گمر و شایهت بون، له پاره گایه یی توانیش دا نیسزا کرا بو. له سر نهم په پیمان تشکیلی پارتی هیچ ناروا به کیمان نهنه بری. بملکو به «روحی ریاضی» وهی گرت و داوی له په کیتی نه کرد له سر نهم ورده شتانه گپروگرفت دوست نهکا.

*
لاک هیچ کام لهو پهلینانی به په کیتی دا بو به جی نه هینا. سره تا که هیشتا لاواز و جیگمی خزی نه گرت بو، به نهمی نه چولا نوهه، که به هیزه بون و، زیادیان کرد تیر گویان نه نه دابه په کیتی و، بهره شه نه چون خویان هوکمرانی ناوچه گان بکن. چمنه جاری قسه بان له گمل کرا کملکی نه بو. پشت نه ستور بون به نیران و، نیران هانی

ندان لاملی بکن. ندرگر لوه زیاتر چارپوشیسیان لی بکرایه تهبون به هیزهکی نوتو چاره کردنیان دژوار تهبو. بریارمان دا تا مهترسپه کهبان زلتر تهبو چاره بان بکهن. پلاسی چه ککردنیان دانرا. بژ جوسهکی کردنی ملازم عومرو چو بژ ببری سرگره و، هیزه کانی کزبه، کوسرت، گهرمان، قهره داخ و ناوچه کهبان له سر کز کرایهوه.

له ۳ جهگا پاره گایان دانا بو. هیزان لی کز کرد بروه: ببری سرگره، سرگرملوی دولی جافتهتی، حاجی مامندلی شاریاژر.

له تموزی ۸۲ دا له ماوه بدهکی کورت دا همر چهک کران. بدرگر بدهکی کهبان کرد. له بگرملو کور و برازا کانی حاجی شیخ قادر همدلی بدرگر بیهان کرد. چهند کسی لوان کوزوا و، له بدهکستی یش سلاخی حاجی رهلیق، فرمساندهی تیپی ۶۷ ی پوره بگرورن کوزوا. سلاح موهندیس و هاوری ی کزمله و، له بنماله بدهکی دوللمین بو. پساویکی نازا و چارنقرس و، سرگره بدهتی ده بان شر و بزیسی کرد بو. بدهکی بو له باشترین فرممانده کانی پشمهرگه.

لاک هلمرشا و نپتر خزی بژ ریگ نخرایهوه.

*

دوهمین کوزفره نسی کزمله
له مانگی نای ۸۲ دا دوهمین کوزفره نسی کزمله به ناماده بونی ۲۲۲ نوینر له هزلی شهید شهاب له ناوزنگ بهسترا. بهشدارسی نوینرانی ریکخراوه نهینه کانی شاره کان لم کوزفره نسدا زوتر بو له چاو کوزفره نسی بدهکم دا.

بهشپکی کاتی کوزفره نس ترخان کرا بژ پاسی ریکخستنوهی کاروباری ریکخراوهی و پشمهرگه بیهی بدهکستی و، بهشپکی تریشی ترخان کرا بژ دانانی برناسی کزمله؛ بژ پیشکوتنی کزمله بیهی و، چار سرگردنی کیشی نه توابهتی کورد.

کوزفره نسی به هلمبژاردنوهی سرگرد بدهتی نوی ی کزمله کزتابی هات. ماموستا جمال تایر ندرگرچی له نار شار بو توبش هلمبژردا به نندامی سرگرد بدهتی.

*

پیکه بیهانی بدهکیتی شورشگیران

له ۱۵ ی نای ۱۹۸۳ کادره پیشکوتوه کانی ریکخستن کانی خهتی گشتی و بزوتنوه له توژله کزبونوه و بریارمان دا: هردولا له ریکخراویکی تازه دا بدهک بگرن و، همر ریکخستن کاتبان تیکه لاری بدهکتری بکن. پروگرامه کی بدهکیتی نیشتمانی بکن به پروگرامی خزیان. سرگرد بدهتیکی تیکه لاریان هلمبژاره و، مامجده لایان کرد به سکرتری ریکخراوه کهبان.

نپسه له کزمله دا نم بدهکرتنمان پی همنگاریکی باش و به کملک بو. بلام بونی مامجده لال به سکرتری نم ریکخراوه، که تهبو هاوتای کزمله بی له نار بدهکستی دا و، له همان کاتا مونا لیس بی. له گمل توبدا ننه گونیا که مامجده لال سکرتری گشتی بدهکستی یش بی. مامجده لال بژ راگرتنی هاوسنگی نیوان کزمله و شورشگیران، وازی له سکرتر بدهتی شورشگیران هبنا.

*

هیزی پشتیوان

د. قاسملو داوای کویونموه بده کی به پهلوی کرد هر له گمل مامجهدلال و عزیز محمد. روزی ۱۵ ی تهلوی ۱۹۸۲ له باره گای هاویندی مامجهدلال له سرچاوهی توژله کویونموه که کرا. منیش پشداری کویونموه که بوم. له کویونموه کهدا د. قاسملو دهستی کرد به قسه کردن، وتی: «نیوه همدولتان دوستی حبزی دیموکراتن، نمره من هاتوم دوسته گانی دیموکرات تالی نه که موه، پیوستیمان به پارمندی همه هاتوم داوای پارمندیان لی بکم»

لیمان پرسی: «پیوستیمان به چ جوهره پارمندیه که همه؟»
وتی: «سپای پاسداوان هیرشیکی زور گموره بان دس پی کرده بز سر باره گاکامان. هیزه گانی دیموکرات به تنیا ناتوانن پیری نم هیرشه بگرن. هیزه گاکامان ماندون و زهری زوریان لی کتوه. نه گمر فرامان نه کون دهفتیری سیاسی و پنکه گانی ترمان له صترسی گرتن دایه و، نعی رویکینه قهلازه. پیوستیمان به پیشمرگه گانی کوردستانی عراق همه»

راسته کیشی هیرشیکی گموره بان له سر بو، هیزه گانی نیران له هسو لایه کهوه له پیشروی دا بون و، هیزه گانی دیموکراتیان تشکانه و، شوینه گانیان لی نه گرتن. پیشوکان به د، قاسملووه دبار بو.

عزیز محمد وتی: «نیمه نعی نم داوا به درسه بکین، نینجا نه توانم جواوت بده موه»

د. قاسملو وتی: «کاک عزیز من خوم له ولاتانی سوسیالیستی ژهاوم، شارمزای شیوهی کارکردنیان بوم، که وتیان (دراسی نه کهین) یعنی نو داوا به جیبی ناکمن. من نیستا پیوستیم به پیشمرگه کی هیزه کهی نیوه همه، تا کومیتی ناوندی حشع کو تیبتهوه و بریاریک تدا، شوینه گانی نیسه نه گرتن»

کاک عزیز نه چه ژیر باری هیچ جوهره پهلینیکی پارمندیانهوه. د. قاسملو له حشع ناتومید بو روی کرده مامجهدلال وتی: «نیوه نملین چی؟»

مامجهدلال وتی: «نیمه له سر بریاری پیشروی خومان مارین، نوهی له توانای نیمدا پی بز پارمندیان تامادهین، تمانت نه گمر لو پناوهدا شوری کوردستانی عراق شهیدش پی»

*

له ماوهی ۳ سالی راپوردهدا چند جاری هولان دا بو ده مان بگا به نیمام خومینی و سکالای خومان لی لا بکین. کارمندیان نیرانی ریگه بان لی نه گرتن. لو کاتندا نیمه هیچ پدهوندیه کمان له گمل نیران نسا بو. هیچ همرا به کیشمان به پارمندی و پشتیوانی نیران بز به کیتی یان بز موعارمندی عراقی نهر. پهلکو گه پست بونه نو باوهوی نیران له پارمندیان موعارمندی بز روخاندنی ریژی پدس نهک هر جهیدی نیه و پس، پهلکو نه موی عراق به دار و پد و، شبعه و سوتنه و، کورد و عرب و، موعارمندی و ریژیموه.. ورد و خاش، یا هیچ نهی لاواز و زلهیل بگا.

۱. هیچ جهیدی بیک له کارمندیان نیران دا نفعیتر بز پارمندی موعارمندی عراقی، تمانت بز نه ریگه روانش که دینی بون و سر به نیران بون. بز نوهی

ناگزیده گاتپان له ناوډا قولتر پکا، په جپا رفتهاری له گڼل نه کړدن و، له چوارچپوډی ستراتیجی خزی دا هالی نسورانن.

۲. همو نوو حیژب و لشکرانمی له کوردستانی عیراق دا تیراتپنپان نه کړه له ژیر سایه نیران دا دامسزرا بون، یا په پارمستی نوو پروژاپرونوه. په چدک و پارهی نوان نوان. په کړه دوه جولانوهی کوردی لنت و پتت کړد بو.

۳. وهجه پدکی گوره چدک و تفاتی جینگ بؤ پدکیتی هات بو، که زیاتر له ۵ هزار کلاشینکوف و ۱ هزار تارسیجی و سمدان هاوون و ساروخی تی دا بو. کارمدهستانی نیران پلینپان داپو ریگه بدن په پدکیتی نم چدکانه په ناو نیران دا پگوزیتنوه پلام که گپشته ناو نیران دستپان په سمر گرت و، بردهان بؤ خویان.

لوو گاتپدا هلوومرجی جینگپی عیراق پاش نیو، جولانوهی کورد نمتوانی بم چدکانه تا رادیه کی پاش تیرازی جینگپی له کوردستان دا په تازالچی خزی پگوزی. پلام نم ری لی گرتنه زدره کی گورهی له پدکیتی دا.

*
د. قاسملو داوای هیژیکپی پچوکی کړد ماسجدهلال پلینی داپه هدر نوو روژه مشوری ناردنپان پخوات. هیژیکپی پشدر له وی بون، نوانمی له گڼل عملی پچکول نارد.

د. قاسملو پشپنپاری کړد که ملازم عوممر، بو نیمتسپارهی عسکریه، سردانیکپی مه پدانه گاتی شهرپکا و قمرسانده گاتپان پپینی بؤ توهی پزانی کمرکورپه گاتپان چپه. روژی داوی عوممریش چو بؤ سمیری مه پدانه گاتی شهر و هیژه گاتپان. زووی هیژه گاتی دیموکرات هلوومشا بون و، وروی شمیران نمماپو، تمنانیت له هندی شوین پشی شاردزایی و چاوساگی هیژه گاتی پدکیتی پشیان نمما بو. ناچار داوای هیژی مه پدنده گاتپان کړد. ماسجدهلال بؤ توهی کور و تین پخاته پو هیژه گاتی پدکیتی خوی چو ساوین پاره گای دانا و، راستمرو سرکرداپتی هیژه گاتی پدکیتی نه کړد، که ژماره پان له ۲ هزار تی پوری بو.

حدکا ناویان له هیژه گاتی پدکیتی ناو: «هیژی پشپیران». هیژی پشپیران له چند جپگا توشی شهر بو و، هبرشه گاتپان داو خست. چدکداره گاتی پارتی شان به شانی هیژه گاتی نیران پشداری شهر بون و، چند کمسیکیان لی به دپل گیرا. رادپوی حدکا به ستایش و شانانپوه هوالی شهه گاتپانی پلاز نه کړدوه.

د. قاسملو نومیشی پوه نمماپو که ناوچدی نازاد کراو پپارین، هولوکمی بؤ توه بو په شپنپیی کلوپلی دفتیری سیاسی و، پاره گاتی تیران و، دوزگای رادپو و، دپله کان، په سلامتی پگوزیتنوه پو ناوچدی پشوش له سر سنور. له هاووی چند حفته پدک دا نم کاره پان تلپام دا.

*
پارتی په تاشکرا شهری دژی حدکا راگه پاند بو، له لشکرکیشیه گاتی نیران دا پشدار نمون. لاپنده گاتی نار جو، نوانمی که خویان په دوست و هاووپیمانی حدکا نوانمی وه کو: حشع، حسک، پاسوک، بؤ توهی دلی نیرانپان لی توره چی، ناماده نمون هیچ پارمته پدی بدن. بلکو هیرشیکپی گورهی پروپاگانده پان له دژی هاووشی پدکیتی دوس

پی کرد. به بیانوی نموی به کیتی مهدانی واسته قیندی خباتی چول و، بز دازی کردنی دلی کار به دستانی به عس تم کاری کردوه. دوزگای پروپاگاندهی حشع، لم مهیداندا، له همسویان چالاکتر و دم هراشتر بو. له ناو به کیتی بش دا ناراز به کسان، به تابهتی ئوانمی دوا بپتر «ناش» بان پیک هینا، بز دوست کردنی گومان له سر کرداپهتی به کیتی و، سارد کرد نموی پیشمرگه به توندی کموتنه پروپاگانده.

کار به دستانی نیران، تم هاو کار بهی به کیتی بیان له گهل حدکا، به «کار بهی له به خشین نهاتو» داتنا، چونکه لایان واپو نه گمر تم پشتیرانیسه نهوایه توان تهاوایان نه کردن و، نه بان کردن به دیوی عیراق دا.

ریزه ستنیکی تازه دوست بوو له لایهک نیران و پارتی و لایهنگانی جوو، له لاکمی تر حدکا و به کیتی. پارتی، له ژیر گوشاری نیران دا، شعری راگیناندنیان دوس پی کردهوه، له رادیو که پانومه به ناشکرا کموتنوه هیرش بز سر به کیتی. بز وه لامدانوهی تم هیرشانه زنجیره بهک و تارمان بز رادیوی به کیتی تاماده کرد له ژیر ناوی: «مسئلهی کورد بهک مسئلهیه، یا چوند مسئلهیه که؟»

سره بانه کانی نمانه بون: تورک و فرماتی نیشتمانی و سیاسعت و هلویستی شورشگیرانه. چوند تهینیه کی مهژیی دهر بهی مسئلهی کورد. کهن دوسته کانی کورد و کامانمن دوژمنه کانی؟ نالوزاندنی په پهنندی بهینی لایهنگه چنکداره کانی کوردستانی عیراق به قازانجی کی به؟ په پهنندی ناوخزی جولانوهی رزگاری نیشتمانی و په پهنندی له گهل خباتی شورشگیرانهی گهلانی ناچه که، پروپاگاندهی درو دژی بنک خزمندی داگیر کرمانی کوردستان نهکا، دیسانومه مسئلهی دوست و دوژمن و سوشیال دیموکراته کان. تاکروهی نه تهاوایهتی و سر به خزی با رهدو کموتن. له ناو بردنی جولانوهی کورد له به شیکی تری کوردستان دا له قازانجی کی و له زهره کی به؟

له گهل فیره بدون پیکهوه بیره کانی وتاره کافان گهلله کرد و، هندیکی ئوو و هندیکی من نوسیم. سره برای نموی به رادیو هلاو کرایهوه، کرایه نامیلکنه کی تابهتی و چاپ کرا.

تا ئوو کاته هندی له لق و ناوچه کانی پارتی له کوردستانی عیراق له ناوچه کانی ژیر دهسلاتی به کیتی دا مایون، ئوانش کموتنه گچهل به هیزه کانی به کیتی. روداوه کان واپان نه گماند که دیسان شعری پارتی - به کیتی هملنه گیرسته وه، پارتی بز بیانوه بهک نه گرا.

*

هلویست وه نه گرن، بهلام هلویست دهر نا بون!

له همر ئوو کنونوانندا که له نیران حشع و به کیتی دا به دو قولی بان به به شداری لایهنگانی تریش نه گرا، بهکی له باسه سره کیه کانی، باسی دهموردانی پارتی بو له کار بهی کوردستانی نیران دا، بان وردتر باسی هاوکاری چه کداره کانی پارتی بو له گهل هیزه چه کداره کانی نیران دژی کورده کانی نیران، به تابهتی حدکا. له همر کزبوننوه بهک دا حشع نارمزیی خوی دهر نهبری دژی تم هلویستی پدک. له بهکی له کویوننوه کان دا پهلنیشان داپو که نه گمر پدک جابریکی تر ئوو رهفتاره بان دوباره کردهوه، هاوکاری نیرانیان کرد دژی حدکا توان به ناشکرا هلویست و مرگرن له دژی پدک.

پدک چمند جاویکی ترش، پلکو به قورساییدهکی زووتر، له شوره‌گان دا پشدار بو. مامجملال له کۆبونوه‌پدکدا به گوری هینا بون، که بزچی هملوستی خویان به ناشکرا لوروداوانه له ناو دوزگاکانی راگه‌باندنی خویان دا پاس ناکن. مه‌لا ئهمدهی پانه‌خیلاتی وت بوی: «نیمه وتومانه هملوست ومرت‌گرن، نمانتوره هملوست دهرن‌گرن»

پدک له دیوی نهران پلاماری حدکای ئندا حشح هرگیز ره‌خه‌پدکی به ناشکرای لی نه‌گرت، گچی که پدکیتی چو بز پاره‌تیدانی حدکا همر توانای پروهاگانه‌یی خوی له دژی پدکیتی خسته کار.

*
 نم بره‌باری پدکیتی، که منیش تیا پشدار بوم، زووتر شتیکی «عاطیش» بو تا لیک‌دان‌نوهی سیاسی و هلسه‌نگاندنی روداره‌گان. هیزه‌گانی حدکا تیک شکا بون، همر ناوچه‌پدکیمان لی تگمرا به پدکجاری چولیان نه‌کرد. پشمرگه‌گان تی دا نهمه‌پشته‌وه بز دروژده‌ان به شیری پارتیزانی. پدکیتی بلم کاره نه‌توانی حدکا هملسینتیه‌وه، پلام نیرانی له خوی روژاند و، نمو «ناشته‌ه لوزوک» هی له نیوان پارتی و پدکیتی دا بو سمر له نوی تیک چوهوه. پدکیتی کوته ناو مەترسیه‌کی گهوره‌تروه لئو مەترسیه‌ی ههره‌شی له حدکا نه‌کرد. مەترسی شمر له ۳ مەیدانی جیا‌وا‌زدا: عیراق که شمری له گهل رانه‌گیرا بو، نهران که له همر خاتری حدکا شمری له گهل دەس پی کرا بو، جود به سمرگرده‌تی پارتی که له ژیر گوشاری نهران دا خمریکی خۆ سازدان بو بز پلاماردانی پدکیتی.

پیکه‌پینانی مه‌لینه‌ده‌گان

دوبان هزار لاو له سمریازی هه‌لات بون و، له گورنده‌گان دا دان‌پشت بون، هندیکیان نهمون به پشمرگه. همرمه‌گان زور قه‌به بهرن، هندیکیان به‌یون به ۴۵ تا ۵۰ پشمرگه. سمرگرده‌تی هیزیکی وا گه‌وره له توانای زور له فرماندهی همرمه‌گان دا نه‌بو. فرماندهی همریم و فرمانده و کادره‌گانی تر ده‌ستیان نه‌خسته ناو کاروباری خه‌لک‌ه‌وه. گله‌یی زورسان پی نه‌گه‌پشته‌وه له سمر ره‌فتاری هندی له کار‌به‌سته‌گانی پشمرگه. نه‌فداسه‌گانی سمرگرده‌تی له ناو‌زنگ کوه‌یونوه، هندیکیان کاریکی دپار‌یکرویان نهم.

ریک‌خستنی همریم نهمتر له چاو پیشکوتن و پهرمه‌ندنی جولانه‌پدکدا نه‌ه‌گرتیا. نهمر شه‌په‌کی تر بو ریک‌خستنی پشمرگه و کاروباری خه‌لک بدوزینه‌وه. ساوه‌په‌که بو له ناو خه‌زمان دا نم باسه‌مان نه‌کرد. هندیکیان دژی همریم جزیره ئالوگ‌زوی بون له ریک‌خستنه‌وهی همرمه‌گان دا، هندیکیان وا تی گه‌پاند بو که نهمه بز لیدانی نهران و، کس‌گرده‌نوهی ده‌سلاتی نهمانه. راستیه‌کی بز چاکتر ریک‌خستنه‌وهی کاروباری ناوچه‌گان و پشمرگه بو، نه‌ک بز لیدانی کس.

کاروباری جولانه‌پدک‌ه‌که همر شمر نهمر له گهل هیزه‌گانی به‌عس، پلکو به‌یو به جوړیک له حوکمرانی، ده‌سلاتی حکومت له زور ناوچه‌دا نهمسا بو، یا کز به‌یو، خه‌لک بز به‌لادا‌خستنی کپشه‌گانیان رویان له داو‌ده‌زگاکانی شورش نه‌کرد. بره‌بارمان دا که همرمه‌گان هملوره‌شینتیه‌وه و، ته‌پهان لی دروست بکهم و، همر چمند ته‌په‌یک به‌ره‌و روی دهر‌گاپه‌کی بالاتر پکرتیه‌وه، که تیک‌لاو پی له چمند لیس‌سراویک و، همرمه‌گه‌بان کاری دپار‌یکراو و ده‌سلاتی دپار‌یکراوی همی به ناوی مه‌لینه‌ده‌وه.

معلی‌بندی پیک نه‌هات له:

۱. لپه‌سراوی یه‌کهم، که سه‌په‌رشتی هه‌مو کاروباره‌کانی معلی‌بنده‌کمی نه‌کرد.
۲. لپه‌سراوی کاروباری په‌شمه‌رگه، سه‌رگه‌داهتی تپه‌کانی نه‌کرد.
۳. لپه‌سراوی کاروباری کۆمه‌لاهتی، سه‌په‌رشتی نه‌مخبره‌ستی ناوایه‌ه‌کان، قوت‌په‌خانه، نه‌خوشخانه، دادگا و زیندان.. ی نه‌کرد و، کیشه‌کانی ناو خه‌لکی چاره‌سه‌ر نه‌کرد.

۴. لپه‌سراوی کاروباری سیاسی، سه‌په‌رشتی رابه‌ره سیاسی‌ه‌کانی نه‌کرد.
۵. لپه‌سراوی کاروباری دارایی، سه‌په‌رشتی ده‌وامت و خه‌رجی معلی‌بنده‌کمی نه‌کرد و، موچه‌ی په‌شمه‌رگه و، سه‌ره‌فی پاره‌گا و شه‌ره‌کانی ریک نه‌هست.
۶. لپه‌سراوی راگه‌پاندن، هه‌والی په‌شمه‌رگه و چالاکی‌ه‌کانی و، ده‌نگهباسی ناوچه‌کمی نه‌نارد بۆ ده‌زگای راگه‌پاندن، به تابه‌تی بۆ راده‌یه.
- ناوچه‌کانی ژیر ده‌سلاتی په‌کیتی، پاش لیکولینه‌وه‌ی لایه‌نی جوگرافی، تپه‌داری، کومه‌لاهتی.. داهه‌ش کسرا به سه‌ر ۴ ناوچه‌دا و، ۴ معلی‌بند بۆ سه‌په‌رشتی کۆردن و په‌یه‌مه‌ردنه‌یان پیک هه‌نرا.

معلی‌بندی یه‌ک

پاره‌گای معلی‌بند له حاجی مامه‌ند داترا دوایه‌شه‌ر به هزی شه‌ری نیران - عیراقوه
برایه په‌له‌که‌جار له ناوچه‌ی قه‌مه‌داخ.
تپه‌کانی: ۱۵ ی هه‌ورامان، ۱۱ ی شاره‌زور، ۳۱ ی په‌رزنجبه، ۳۳ ی سه‌لمانی،
۳۷ ی شاه‌زیر، په‌ستران به معلی‌بندی یه‌کوه.

معلی‌بندی دو

پاره‌گای معلی‌بند له سه‌رگه‌لم داترا.
تپه‌کانی: ۲۱ ی کسه‌رکوک، ۲۳ ی سه‌ورداش، ۴۷ ی په‌ره‌ه‌گرون، ۵۷ ی
سه‌گرمه، ۵۱ ی گه‌رمیان، ۴۳ ی ناسۆس، ۶۸ ی مامه‌نده، ۴۴ ی چه‌کوچ، ۶۱ ی
جوته‌یاران، په‌ستران به معلی‌بندی دووه.

معلی‌بندی سه‌ی

پاره‌گای معلی‌بند له وه‌رنی داترا.
تپه‌کانی: ۱۲ ی سه‌زان، ۱۴ ی تاکنز، ۷۴ ی په‌له‌ک، ۷۷ ی کۆدۆ، ۷۸ ی
کاروخ، تپه‌ی کۆره‌ش، په‌ستران به معلی‌بندی سه‌ی وه.

معلی‌بندی چوار

پاره‌گای معلی‌بند له په‌له‌سان داترا.
تپه‌کانی: ۸۶ ی ده‌شتی هه‌رنه‌سه‌ر، ۸۳ ی هه‌وری، ۹۱ ی سه‌فین، ۹۳ ی
کۆسه‌رت، ۹۹ ی به‌ته‌رن، په‌ستران به معلی‌بندی چواره‌وه

له پښکھاتنی مملېندهگان دا هاروسنگی کومله و بالهکانی تری پهکیتی لیک
دراپوهه.

هر مملېنده نهخوشخانهپدکی هېو پزیشک سرپرستی نهکړد و. دادگاهپدکی هېو
چند کسپکی قانونی کاربان تی دا نهکړد، دزگای بیستلی هېو بز پیوهندی له گلم م
س.

مملېند له راستی دا حکومتیکی پچکولانه هو، له ساوهپدکی کورت دا جیگیر
بون و. بون په جیگای باور و ریزی دانېشتوانی ناوچدگان.
ریکفراوهکانی کوملهپس سرپهخو کاربان نهکړد. راستوخز بسترا بون په دزگای
ناوهندی ریکفستنی کوملموه.
په گوری پیوستی نالوگوز له نندامانی مملېند و، سرپهپدگان دا نهکړا.

* پهکیتی و حکومت

د. قاسملو پیشوارهکانی نیمه گهپاند په کارندهستانی عیراق. تا چند سانگی
هیچ همالیکی نهو. شورهکانی کوردستانی نیوانی په سردا هات. د. قاسملو لو ماوهپدا
پهزان تکریتی و صددام حسینی بیی هو. ولامی پیشوارهکانی نیمهپان داپوهه:
پیشناری پهکسم - خرا هو لاره په بیانوی نوی هیشتا هلموسرجی
ریککوتیکی ستراتیجی لو پاپته، له نیوان عرب و کوردا، نهگهپتوه.
پیشناری دوم - که بریتی هو له توتونومی، سرافیق بون بز نوی بگری په
پنچینمی دسپکردنی گتوگوز.
پیشناری سپهم - که بریتی هو له راگرتنی شعر، ناماده بون بز جیجی کردنی
دسپجی.

کارندهستانی عیراق ریزی زوریان له د. قاسملو و پیرواکانی نهگرت. لو
کاتدا له نیوان پهکیتی و حکومت دا نو دوری «وسیط» ی نیمه، کارندهستانی
عیراق داواپان لی کرد هو که کزونهپدیک ریک پخا بز نوی نونهانی پهکیتی روبرو
بیان و. ولامدکانی پدس بز پیشوارهکانی پهکیتی په دمی خویان تشکید پکنهوه.

*
رؤی ۱۴ ی تشرینی پهکسمی ۸۲ د. قاسملو له گزوه شهر کزونهپدکی
ریکفست بز پهکتر پینن. له پاتی پهکیتی: سامجدلال و من و. له پاتی حکومتی
عیراق: نهو نهصد، نهو عوده، نهو محممد، ناماده بون. د. قاسملوش وکو
«وسیط» و میواندار پشدار هو.

*
نهو محمد (عمقید روکن خلیل محممد شاکیر)، نفسمیکی موسلاوی هو،
پارندهدوری سوزکی «جبهازی موخاپرات» و، نهو عوده (عمقید نهسان) لیپسراوی
ناوچدی سوری موخاپرات له کفرکوک و، نهو محممد لیپسراوی موخاپراتی هولیر
هو.

«جبهازی موخاپرات» پهکی لو دزگاپانه هو، پدس دوی نوی هاته سر کار
دای موزاند. حیزی پدس هر نوی پته سر کار ریکفراویکی پچوکی بز کوکردنوهی

دنگی‌پاس و کوشتنی ناهمه‌زگانی، به ناوی زی‌کخراوی «حنین» دروست کرد بو. صمددام خزی سرپرستی نکرده. که هاته سر کار گموره‌تری کرد و، بودجه‌په‌کی زلی بز ترخان کرد، ماه‌په‌ک سعدون شاکیر و، دواي نو تا ۱۹۸۴ هم‌زان تکړتی سرزکی بو. نم دزگاپه به نار بز کاروباری دهره‌وه دام‌سزینرا بو، به‌لام دهستی وهر ته‌دایه ناو هم‌سو کاروباریکی ناوخزی عیراقوه و، له گمل دزگاکانی؛ نم‌نم و تبستی‌مخبارات، لم پاره‌په‌وه بزورینی نکرده. نم‌میش، و‌ه‌کو دزگاکانی که، راستم‌وخز به دیرانی سرزگاپه‌تی واته به صمدداموه پسترا بون. له ناو هر ۳ دزگا نم‌نمیه‌گان دا؛ نم‌نم، تبستی‌مخبارات، موخاپهرات دا، به‌شیکیان بز مسئله‌ی کورد ترخان کرد بو. له هر سبکیان دا ناوی: «شوعبی ۳» بو.

*

نهمو نم‌مهد له قسه‌گانی دا وتی: «نیمه له لاین سرکوه نهر‌داوین، سرزک سلواتان لی ته‌کا. نیمه دهسلاتی گفتوگوزمان نیمه، نمرکی نیمه نم‌ویه به‌سروراکانی سرکرده‌په‌تی بز نم‌وه به‌نمین و، به‌سروراکانی نم‌ویه‌ان بز به‌نیم‌وه. سرکرده‌په‌تی تاماده‌په: بز چار‌سرکردنی کپه‌شی کورد له سر پنجینمی به‌پانی ۱۱ ی نازار به ریگمی گفتوگوزی هیم‌نانه و ری‌ککوتن له گمل په‌کپتی. هم‌روه‌ها بز دانانی ریوشونیی وستیانندی شعر له به‌نی په‌کپتی و حکومت دا. نم‌وه عیراقین، چاکتر واپه مام‌جهدال و نوین‌ترانی په‌کپتی بین بز به‌غناد بز نم‌وهی سرزک به‌پان و گفتوگوزی راستم‌وخز دهس پی بکا.»

مام‌جهدال به گومی به خیره‌هانی کردن، سوپاسی د. قاسملوی کرد بز هول و ته‌ده‌لاکانی. ناماده‌په په‌کپتی دهری بز چار‌سرکردنی کپه‌ش‌گان به ریگای سیاسی. به دروژی پاسی سیاسی چوتی به‌عسی کرد به‌رامهر گملی عیراق به گشتی و، گملی کورد به تاپه‌تی. توپالی هم‌سو روداوه‌گانی عیراقی خسته نم‌ستوی به‌عس. خواسته‌گانی بزوتنم‌وهی کوردی بو رون کرده‌توه و، داوای لی کردن که نه‌گمر به تمای گفتوگوزی‌په‌کی راستم‌قیغه و سرکوتو بن پیوسته هم‌و لایه‌ده‌گان به‌شار بن. مام‌جهدال له قسه‌گانی دا توندوتیژ بو.

نهمو نم‌مهد‌پش توپالی هم‌سو روداوه‌گانی خسته سر کورد. وتی نه‌گمر نه‌تانم‌وهی گفتوگوز سرکوتو پی سرزک نملی: «نمی چاره‌ی بنم‌وه‌تی هم‌و گپروگرفته‌گان بکری و، ری‌ککوتنیکی ستراتیجی پی نه‌ک تاکتیکی، با مام‌جهدال زیاد ته‌کنه‌که نه‌کا!»

«ته‌کنه‌که»: وشلی به عمره‌پی کراوی «تاکتیک» د. مبهستی له ته‌کنه‌که فرو فیل بو. لای صمددام و سوانی به‌عس وا پاو بو: مام‌جهدال، ستراتیج نه‌کا به قورپانی تاکتیک و، زورتر تاکتیک‌زانه وه‌ک نم‌وهی شار‌م‌زای کاری ستراتیجی پی. مام‌جهدال لم قسه‌په توندتر بو، وتی: «نیمه‌ی فقیر لم شاخ و داخه چوزانین ته‌کنه‌که چه؟ صمددام حسین خزی خوی ته‌کنه‌که‌په!»

*

له وه‌فدی حکومت پرسرا: که ناخز حکومت نم‌وهی چار‌سمری گپروگرفته‌تی کورد بکا، پاخوه نم‌وهی په‌کپتی بکا به گو لایه‌ده‌گانی ترا؟ هملیه‌ته وه‌فده‌که وتیان که حکومت نم‌وهی گپروگرفته‌تی کورد به جزوکی بنم‌وه‌تی چار‌سمر بکا و، نم‌وهی شعر له کوردستان دا نم‌ین. له هر نم‌وه نیمه‌پش داوامان لی کردن که هول پدن په‌په‌ندی له

گدل شح و پارتی پش پکن بز همان مهست و همول بدن کورانی بهزانی رازی پکن.
 له وهلام دا وتیان: «له گدل پارتی گفتوگومان همه» بهلام بز شح وتیان: «نیمه
 شح له چوارچیهوی جولانوهی کوردا ناپنین، همول ندهین له شونی ترهوه قسهیان له
 گدل پکری».
 له ناو قسهکان دا منیش هندی «موداخضله» م کرده، بهلام گفتوگوی سهوکی له
 نیوان نمبر محمد و مامجهدال دا بر.

*
 مامجهدال گفتوگوانی ناو کزونهوهکی به نامه بز عزیز محمد نوسی، داوای
 لی کرده سهرانی پارتی پش تاگادار پکا، بز نوهی هیچ لایهک توشی کاری بهکلاته نسی
 و، هملرستیکی بهکترتویان هسی، یا هیچ نسی خراستهکانیان له بهک بهی.
 عزیز محمد لهو کاتدا به ناو نهران دا به ریگاره بو بز سوریا، بدن بزندهوه
 سهرانی پارتی کرده بو له راژان. له پاش ماوهبهک وهلامی مامجهدالی دایهوه، له نامهکی
 دا سوپاسی کرده بو که تاگاداری کرده و، نوهی تاگاداری پارتی کرده بو، پیشنیاری بز
 کرده بو له سهری پروا و، نهگر شتیکی تازه هاته پیشهوه تاگاداری پکا.

*
 وهندی عراقی له دانیشتهکه ناسوده و خوشحال نیون، چاوهرانی شوکرانه
 بزاردنیکی زودتر بز سهدام و خراستی کستر و قسهی نهرتر، بو. وایان نوزانی تم
 «عروض» منبتیکی گهوهی سهدامه به سهو بهکتهوه! تملین کارپهکی له خزیایی و
 لوتهمز ههوه، هورکسی، له کاتی چاکوچونی دا بز پیشاندانی تمواضوح، پی ی وت بی:
 «ناخا موخلیسم» لهولهام دا وتیهدی: «واجیبی خوتدا» سهدام، له پایهی تم کارپه
 بر، لای دایو همر کسی دلسوزی بی، یا خزمستی پکا، واجیبی خزی به جی نهینی،
 ناهی چاوهرانی سوپاس و پاداش و دانوهی چاکه بی، چونکه «رساله خالده» ی «امه
 عربیه واحده» به مرزانی رانهگهینی. دوی تم دانیشته هیچ جزوه پیوهندهک له
 نیوان بهکتی و بهس دا نعا.

سوشیال دیموکرات

بهکی له هولهکاتی هملر لایهنهکانی جود بز زراندنی ناویانگی بهکتی، بهشداری
 نونهزانی بهکتی بو له کزنگرهی حیزبی سوشالیستی فهونسی و، دهرچونی بهاریک بو
 به قازانجی کورد. لایهنهکانی جود، به تابهتی شح، نهمهیان به پیلانی نیمهپالیزم داتنا
 دژی جولانوهی کورد. بهکتی سؤلیت هیشتا ههرسی نهینا بو، شهری سارد هیشتا
 کزتابی نهات بو، زؤد له لایهنهکانی جولانوهی کورد نهیاننوزانی سوشیال دیموکرات چه
 و، هیندیکیان همر نهیان بهست بو.
 جود تم مسئلههیی له دزگاکانی راگهاندنی خزی دا، له وتاردکانی رادبو و، له
 پلاوکراوهکانیان دا، نهونده گهوه کرده بو له نار خزیشان دا خهریک بو به خراب دهنگی
 ندهابهوه. هندی له نشارزاکانی ناو کزمنله بهست بویان لینین، له سهودهسی خزی دا،
 دژی سوشیال دیموکرات راوستاوه، له همر نهوه توانیش نهمهیان به کاریکی خراب نوزانی.

فهرهیدون که وتاره‌گانی بز راه‌بو ناماده نکرده زانی ننه‌کرد لم مسئله‌به بدوی، نوهر‌گور له ناو توندروه‌گانی کوملدا به سوشیال دیموکرات تاوانبار بگری. ناچار بوم خزم نم ترکمم گرتنه نئستو. له ریزی نوو زهمیره وتاره‌دا که له ژور ناوی: «ناپا مسئله‌ی گورده یه‌ک مسئله‌به یا چهند مسئله‌به‌که؟» وتارکیم بز نم باسه ترخان کرد که لهردها دوباره کتومت نهنوسوه:

دیسانوه مسئله‌ی دۆست و دوژمن و سوشیال دیموکراته‌کان

چهند جاریکه لیسره و لئوی، به دزی و یه ناشکرا، به نوسین و نیستگه هندی لایمن بز مهبستیکی دیاریکراو پاسی نیشتیراکبیتی دولی یاخورد سوسیال دیموکراته‌کان و مسئله‌ی گورده دیننه ناوانوه که گواپه پیلانیکی نیسپریالیستی له کاپداپه بز تیکه‌لاکردنی مسئله‌ی گورده به نئشه‌گانی نیسپریالیزم به هزی سوسیال دیموکراته‌کانوه، وه ههمو چاره‌گانی‌ش به چشنیکی راستوخز یا ناراستوخز پهنجی تاوانبار کردن بز نیسه دریز نکره‌ی که گواپه تچه نوو جیبجی نکهین..

جا یا بزانی سوسیال - دیموکراته‌کان کین و راسته پیلانی وا له کاپداپه و نیمه‌بیش بوین به جیبجیکری؟ یاخورد نم بوختانه له کوپوه هاتوه؟

سوسیال - دیموکراته‌کان چهند حیژیکی سیاسی گورده ئوروپای غوریون که له چوارچیره‌ی نیشتیراکبیتی دولی دا په‌یوه‌ندیان له گنل یه‌ک ههیه، ئه‌سانه له دورویری جنگی جیهانی یه‌کم دا له گنل لینین و کومزنیسته‌گانی نوو سهرده‌سه تیکچون له سر مسئله‌ی شورشی چه‌کسدار و دیکتاتوریتی پرولیتاریا و چهند مسئله‌به‌کی بنچینه‌ی و گرنگی مارکسیزم - لنینیزم.

ببگومان له ساوه‌ی ۶۰ - ۷۰ سالی راه‌وردوا دنیا توشی گۆزانی زۆر گوره و قول بوه، نه حیزه‌که‌ی لینین وه‌کو سالی ۱۹۱۸ ساوه و، نه سوسیال - دیموکراته‌کانیش حیزه‌گانی سالی ۱۹۱۸ ن، نیمه نیستا له گۆتایی ۱۹۸۲ داین، که نهمشی دنیا و زۆر له بۆچون و تیکه‌بسته‌گانی نوو زمانه گورنمان به سردها هاتوه.

نیستا له ئوروپای غوری دا چینیکی کریکاری بهیز و پیشکوتو، گشه‌کردو له روی چزانیتی و چهندا‌ه‌تیموه ههیه که ئورسایه‌کی گورده ههیه له ژمانی سیاسی و ئابوری و کۆمه‌لاپه‌تی ئه‌وی دا. چینی کریکاری ئوروپای غوری ههم له روی گه‌لاله‌ بوئی هستی چنانه‌تی و ههم له روی مهبیتی له قالی ریکراوه‌یی دا چهندین ههنگاوی ناوه بز پیشه‌وه.. زۆر لهو گورگرتانه‌ی که پهر له سه‌د سال یا له پهنجا سالا هه‌ی بوه، نیستا نه‌ی ساوه و هه‌ندیک لهو مافانه‌ی به‌دی هه‌تاوه که ئاسوده‌یی و خوشگوزموانی تا ئه‌ندا‌ه‌به‌کی زۆر تضمین کرده.

له کورده‌ستان دا گشه‌کردنی ئابوری، کومه‌لاپه‌تی، سیاسی، فهره‌نگی له چار ئوروپادا زۆر به هه‌واشی بز پیشه‌وه چه‌وه، له کاتیکا لئوی زۆر به خیرایی رۆبشخوه، له گنل نه‌وش دا ههر کسی وا بزانی وه‌زعی نیستای کورده‌ستان و چینه کۆمه‌لاپه‌تیه‌گانی و هیزه سیاسی‌گانی وه‌کو پهنجا سال له‌موبهر واپه، ببگومان به هه‌لدا ئه‌چی و به کارا‌به‌کی بی خه‌بهر له دنیا له قه‌لم ئه‌دوری، هه‌لبه‌ته ئه‌وی لای وایی وه‌زعی ئوروپای نیستاش و چینه کۆمه‌لاپه‌تیه‌گانی و هیزه سیاسی‌گانی وه‌کو پهنجا سال له‌موبهره، ببگومان کارا‌به‌کی له دنیا بی خه‌بهره.

سوسیال - دیموکراته‌گانی نوروپا نیستا به‌شکی گموره چیی کریکار و نقاب‌گانیان له ژیر دس دایه. له سوانسوری نوروپای غمیری دا: له فرانس، نپسپانیا، ئلمانی، نهمسه، سوید، نمریج، هولاند، پریتانیا، نیپالیا.. تنانیت لم ولاتاندا حوکمیان گرتوته دست هبلته تک به ریگی ئینتیلابی عسکری یا به زهری لولای تفنگ، بملکو به ریگی هملوآردنی تازاد و نو ریفرمانی له پدنامه‌گاتیان دا هیه.

سوسیال - دیموکراته‌گان نیستا له فرانس و سوید و نهمسا حوکمیان به دستوبه و تا چند حفته لموبهر حوکمی ئلمانیای قیدرائیشیان به دستوبه بر.

سوسیال - دیموکراته‌گان نیستا له پهبوندیه‌گانی ناو دوله‌تان دا قورسایه‌کی ئوتوزیان هیه نه به‌کیستی سوزفیت و نه چین و نه دوله‌تانی سوسیالیستی تر، وه نه نهمسریکا و نه ولاتانی دنیای سبیم ناتوانن پشت گویمان بخمن. بزه هر هیزکی کوردستانی بیسوی مسئلهی کورد، یا هر مسئله‌یه‌کی تر به بیروای گشتی نوروپا بناسینی و همول پدا پشتیوانی گه‌لانی نوروپی به دس بهینی، ناتوانی سوسیال - دیموکراته‌گان پشت گوی پخا که جگه له‌روی چنندین حیزبی گموره و فراوانن، ملبوندها کریکار و سدان نقابه‌ی کریکاریان له گهله، سده‌ها روژنامه و گوژار و نیستگهی رادیو و تله‌فزیون و سینما و نوسر و فیلسوف و هنرمه‌ندیان هیه.

حیزبی سوسیالیستی فرمسه که نیستا حوکمرانه چند ئه‌ندامیه‌کی حیزبی شیوعی دیزین له وزاره‌ته‌گه‌یان دا و نوینری چمن حیزبی شیوعی له کۆنگره‌گانیان دا به‌شدار بون.

به‌کیک له دانیره‌گانی چالاکیی ریکخراوی رزگاری فیلستین ناو حیزبه سوسیال - دیموکراته‌گانه و همرکات به میرانی بانگ کرا بن یز کۆنگره یا کۆنونه‌یه‌کیان به خۆشبه‌یه‌ چون و له کاتی نابلوقه‌دانی فیلستینیه‌گان دا له بیرونی غمیری، هملوستی حیزبی سوسیالیستی فرمسی و حیزبه سوسیال - دیموکراته‌گانی تری نوروپا معلوم بو که چه‌یه و له چار هملوستی هندی دولتی غمیری دا چۆنه به‌رامبهر به مسئله‌ی فیلستین.

جا یا لهردا به‌رسن: نه‌گهر به‌شدار بونی نوینرانی حیزبی شیوعی له کۆنگره‌ی سوسیال - دیموکراته‌گان دا بۆ حیزبی شیوعی حلال بی و، به‌شدار بونی دیزیری شیوعی له وزاره‌تی سوسیال - دیموکراته‌گان دا بۆ حیزبی شیوعی حلال بی و، پهبوندی و دوستانه‌تی له بهینی ریکخراوی رزگاری فیلستین و سوسیال - دیموکراته‌گان دا بۆ فیلستینیه‌گان حلال بی، نه‌بی بۆچی بۆ نیسه‌ی کوردی داهشکراو و زۆرلیکراو، که دوژمنه‌گانی دستیان ناوته بهینی به‌خنکیان، پهبوندی کردن له گه‌ل سوسیال - دیموکراته‌گان و پشتیوانی کردنی توان له مسئله‌ی ره‌وای گه‌له‌گه‌مان نه‌بی بۆچی تاوان و پیلانگیران بی؟

یاخود پشیمان گوتنی: بانیکه و دو هه‌وا؟

سوسیال - دیموکراته‌گان، که هندی لایهن بۆ مه‌به‌ستیکی تایه‌تی خزیان و به درۆ کردویه‌انه به خونی سیاروش و، به درۆ وای دهرنه‌خمن که نه‌وه پیلانیه‌کی زله له مسئله‌ی کورد، له راستی به‌کیکن له‌و لایمانه‌ی که جولانه‌وی شورشگیرانه‌ی کورد نه‌بی همول پدا که پشتیوانی و لاینگریان به دس بهینی و همولی نه‌وه پدا له مسئله‌ی ره‌وای

کورد بگن و دوستایهتی بگن، بی نموی جولانموی کورد و هیزه شورشگیره‌کانی
 سره‌خیزی سیاسی و نایدیولوجی خزان له دهس بدن.

نموی جیجگی سرسورمانه نمویه: هر نو لایه‌نی - مه‌مست پارتی بو - که
 نهستا تاوانی دوستایهتی سوسپال - دیموکرات نهدنه پال نیمه، خزان له سالانی ۷۴ و
 ۷۵ و ۷۶ بو تا سالی ۷۹ به نیمزای سرۆکه‌که‌مان چنندن عه‌رزوحالی پیشکش به
 نهشتیراکیه‌تی دهولی و سرۆکه‌که‌ی نموسایان پیتیرمان کرده بۆ قولکرده‌نیان به نهمام
 له نهشتیراکیه‌تی دهولی دا.

نیمه هرگیز نهمزوحالمان نهداوه به نهشتیراکیه‌تی دهولی که به‌که‌تی به نهمام
 وه‌نگری.

نموی سالی ۷۴ وه‌نگری رسمیی ناره‌ده قیبه‌نا و داوا‌ه‌کی رسمیی پیشکش
 پیتیرمانی سرۆکی نهشتیراکیه‌تی دهولی کرد، نموه نیمه نه‌مین و حیزییکی تر بو.

نموی که چنندن وتاری به کوردی و به عه‌ریی بۆ ماستاوکردن له گۆفاری
 نه‌ظری حیزیه‌که‌مان دا له سر نهشتیراکیه‌تی دهولی نوسی نیمه نه‌مین، بملکو حیزییکی
 تر بو.

نموی داوای نهمامه‌تی کرد و قسه‌ول نه‌کرا و رهت کرا‌ه‌وه نیمه نه‌مین و
 حیزییکی تر بو. هر که‌سه‌یکش نموی به چاری خزی نمو بملگانه بیستی، نه‌توانی له
 ناروشفی مرکزیی نهشتیراکیه‌تی دهولی تماشایان بکا.

نه‌توانی دهواری ساله‌که‌مان شوشه‌نده با به‌رد له خه‌لکی تر نه‌گرن چونکه خزان
 زه‌ره‌ر نه‌کهن.

حیکایه‌تی نمو درۆ زله‌ی هندی لهو تا‌سمانه بۆ سهر لی شه‌واندن و ساخته‌چیتی
 نه‌کهن به بملگه له سهر پیلانگیرانی سوسپال - دیموکراته‌کان دژی جولا‌نموی کورد و
 به‌شدار بونی نهمش لهو پیلاندا به‌م‌چیره‌یه:

نهمسال حیزیی سوسپالیستی فهرنسی کۆنگره‌ی ناسایی خزی به‌ست. به هیوانیی
 کۆنگره، ده‌بان حیزیی شیرعی و سوسپالیستی و دیموکراتی بانگ کرد بو، به‌که‌یک لهو
 ریک‌خراوانه به‌که‌تیی نه‌شتمانیی کوردستان بو، که هه‌قلان هومهر شه‌خموس و نهمسد
 با‌مهرنی له ناو وه‌نگری کوردیی نوینیری پارچه‌گانی تیران و تورکیا و سوریا‌دا به‌شدار
 کۆنگره‌که بون. جگه له نوینیرانی به‌که‌تییسان، نوینیری چنند حیزییکی کوردستانی و
 نوینیری ریک‌خراوی رزگاری فله‌ستین و ده‌بان حیزب و ریک‌خراو و جولا‌نموی
 رزگار‌بخواز، به‌شدار بون.

له نهمجامی هه‌رلداتی وه‌نگه‌که‌ی کوردستان له کۆنگره‌که‌دا، کۆنگره به‌راریکی
 ده‌هاری پشتیروانی کردن له خه‌باتی مه‌لله‌تانی فله‌ستین و تهرتیریا و پۆلیساری و
 کوردستان له پیناوی به‌دیه‌ناتی مالی چاره‌نوس دا له ولاته‌کانی خزان دا. مه‌سله‌ی نهم
 چاره‌ر مه‌لله‌ته به‌که‌ره له پهنۆی به‌که به‌راره‌دا پاس کراوه.

به‌گورمان مه‌لله‌تی فله‌ستین نهمه‌ی به سهرکوتن دانا بۆ خزی که گه‌وره‌ترین
 حیزیی فهرنسه نهم مانه‌ی پی ره‌وا دیوه.

هه‌روه‌ها مه‌لله‌تی تهرتیریا و پۆلیساری‌وش نهمه‌یان به سهرکوتن دانا بۆ خزان
 که گه‌وره‌ترین حیزیی فهرنسه مالی چاره‌نوسی پی ره‌وا دیون.

کمپی هندی کوردی داخ له دل پز مېهستېکې دپارکراو کموتنه هات و هاوار و هېرش کورنه سر نو پېاره و سر نو وېلېدی پېشاری کوزنگره که بوه و، سر پدکېتې نېشتمانی کوردستان که نو وېلېدی ناروده و، هندی کوردی نغان پیاوېتی نو پېاره پان په گرتنی هندی عالی فېرنسی داپوه و دارپویان پی نقلیشاندن.

نېسه له مسېلې ناسېنی دوست و دوزمن دا پېرچاوسان رونه، نه لېلای دسکوتی هېرپاېتی و عېشېرېتی و، نه تاریکای تعصی کورانه و، نه په هزی خز هلواسېنوه پم لا پا تولا دا پېری چاوی لېکلاننوهمان ناگیرې. پلگو وهگو رېکخراوېکی سرپېغز، چدکنار په تېوی زانستی که رېپاز و سیاسې گشتی و هلوپستهکانی له دوست و دوزمن له نېغامی شېکردنوهی واقېی پاپتی دا په سنگ و توراوی زانستی دپاری نذکات.

نېسه ناسانندی مسېلې کورد و پلاوکردنوهی هوال و دهنگیاسهکانی و سلانندی عدالت و روابی نامانېهکانی بزوتنوهی وزگارپخوآزانی گېلی کورد له سر ناستی جېهان، په گلاتی دنیا و هېزب و رېکخراوه سیاسې و نقابې و نېسانېهکانی و، په دوزگانکی تېعلام و پېرورای گشتی، له ناو نواتندا په سوسپال - دېموکراتهکان په پدکېک له نکرهکانی هملایتی دپروهی ولاتمان نغان، که خوزېهفتانه تا نېستا نېغامی باش و سرکوتنی باشمان تی دا په دس هېناه. ۱۹۸۲/۱۱/۲

* توزی پدیونندی بیتل

پدکېستی له روی پدیونندیپوه زرد دواکوتو بو. پدیوندی نسران دوزگا سرکردهپدکانی و هیز و رېکخراوهکانی په نامه و تتمر بو. له هندی شوین هوکی توکی په کار نھېنرا، پلام پمه ننه توانرا همو ناوچدکان په پدکوه پېستی. هندی جار کدک له رادپو ورته گېرا.

پختیاری پرام چند جاری پختیاری پز کردم. هولی داموزاندنی توزی پدیونندی پدین و، نامادهی خوی دپری پز نېغاماننی. من نهمم زرد پی باش و پېوست بو، پلام پم وانپو ندری.

هاونتی ۸۱ هولی داموزاندنی توزی ۳ لای دا. په دوزگای بیتلی پی نار سی « ناوزنگ و سرگه و ورتی پدکوه پستران. پلام نهمه له زستان دا دروزه پی نندورا چونکه تپو بیتلکه له پوزایی شاخهگان دپری. له کوزایی ۸۱ دا داوا له همو هیزدگان گرا هرچی بیتل و شتیک پدیوندی په بیتلهوه هسی بېنرین پز سرکردهپتی. له هندی شردا بیتل گېرا بون. پختیار کتوته پدېجوی. هرچی هپو ناردهان. هندپکیان گوللېهان پهر کتوت بو. په هموی دوانی لی چاک گرایوه. پدکېکیان له سرکردهپتی دانرا و پدکېکیان نپردراپه ورتی. دوی نوه تپتر تپهکان هندی شورپان ندرد په تایستی پز گرتنی دوزگای بیتل. چند دانه پدک گېرا و، خوزشمان په هزی رېکخراوېکی تیرانپوه ۴ دانه بیتلی «کنود» مان له نوروپا کری. له پایزی ۸۲ دا توزی پدیونندی باشمان داموزاند. هر چوار سلېندهکه و زدی تپهکانی په پدکوه پست بو. پلام بیتلهکان همپدکېهان مارکپدکی جهاواز بو: پیل، راکال، تومن، کنود. تم توره کدکی زدی هپو. هوال و دهنگیاسهکان په تازهی ندهپتن. ناگامان له همو

همزه‌کان تهر. زورچار که نمانده‌توانی گویند به بیت‌ل کسمان له گمل په‌کتری نه‌کرد
و، بیرومان نه‌گزیه‌وه.

له ستر هسمان مسئله کبریم نهمسه و تاریکی دره‌زی به عمره‌یی له گزوفاری
«الثقافه المجدده» دا نوی.

دانانی سزسیال دیموکرات به دوژمنی کورد و، پشتیوانیمان له کیشی کورد به
پیلانی نیسپرالیزم و، هاوکاری له گنلپان به تاوان و خپانمت، بیگرممان نیشانه‌یی
په‌چاوتنگی حشع و، نرمی ناستی نه‌گه‌شتی سرگردا‌په‌تی حیزه کوردی‌په‌کان بو.

* تفسیری قورئان

من که مثال بوم، بز توهی په‌ره‌للا نهم، پارکم له پشوری هاریندا تمییردم بز
حوجه، به زور قورئانی پی نهموندم، پی توهی تی ی بگم. دواپی خوم له په‌غلا که بوم
به قورئانی زانستی سیاسی و، هنندی له پایه‌تدکانی خویندنه‌کسمان په‌وه‌ندی به نیسلا‌م‌وه
هپرو وه‌کو: په‌رگردنوهی سیاسی عمره‌یی - نیسلا‌می، میوزی سیاسی نیسلا‌م و، قانونه
گشتیدکانی ناردوله‌تان، ناچار بوم به دواپی هنندی کتیبی تفسیر و فقهی نیسلا‌م دا
بگرم. به کوردی هیچ سرچاوه‌په‌کم په‌ر دس ندکوت، په‌لام به عمره‌یی نه‌ونده زور بو
له ژماردن نهمعات. له ناو تفسیره‌کان دا دوانم هلیژارد بز خویندنوه و په‌چاوتنوه،
په‌کمی کون: «تفسیری جه‌لاله‌ین» و، په‌کمی نوی: «فی ضلال القرآن» له نویسی
سعید قوطب.

کورد په‌کمی له مه‌لله‌تانی زور له زوره موسولمان بو و، له پیناوی نیسلا‌م دا
شوری زوری کرده و، زانای گوردی له یواری نویسی: فقه، تفسیر، کلام، زمان...
تی دا هلیکوتوه و، کم دی هپه مزگوتی تی دا نهمی، کمی ملامکانی کورد به زمانی
کوردی، جگه له چند «عقیدنامه» په‌کی کورت و چند «مولودنامه» په‌کی،
شویواریکی نه‌وتزیان به جی نه‌هشتوه. تفسیری قورئان و لیکنا‌نوهی حدیسه‌کانی
په‌سه‌مور و، دانانی کتیب له ستر فقهی نیسلا‌م، به کوردی نهمسراوه. تمنانمت
دوعا‌په‌کیان به کوردی نه‌وتزیوه‌توه. له کاتیک دا له نیسلا‌م دا شتیک نه‌ه ریگی لعه
گرتی.

قورئان، به فارسی زور زو و، به تورکی له سرده‌می ده‌سلانی عوسمانی دا
تفسیر و ترجمه‌ کراره. به کوردی توهی من په‌ستومه و، دیومه تنیا ۳ تفسیره:
تفسیری ملا محمد‌عبدی چنلی زاده که له چله‌کان دا نویسی‌تی، تفسیری نامی و،
تفسیری خال، که هردوکیان له حفتاکان دا نویسی‌اته.

هاوریکانی شارب، همو نو کتیبانه‌یان بز نهمردم که له په‌غلا په کوردی و عمره‌یی
دونه‌چون، هروها حفتنامه‌یی «هاوکاری» و مانگنامه‌یی «په‌یان» و هرزنامه‌یی «روشنیبری
نوی». هنندی له نوسره‌کان خویان کتیبه‌کاتبان به دیاری بز نهمردم. ره‌ژیک له گمل
په‌ریدی شادا، جزمی دوهی «تفسیری خال» و «چاپی دوهی» «په‌ندی پیشپان» م
په‌گه‌بشت. ماموستا شیخ محمد‌عبدی خال په ختی خزی هردوکیانی پیشکش کرد بوم.

شیخی خال و من، له دو تمنی جیاواز و، له دو شونی سیاسی جیاواز و، له
سر دو په‌روا‌په‌ری جیاواز بوم... له ژمانم دا زور چار دیاری جزوا‌چوم له بوئی جیا

چها دا بز هات بو، بهلام هچیان نموندهی نم دیاریه خزشحالی نه کردم.

له گدل شپخی خال هرگیز رویرو داننیشتم بوم، بهلام دو ناسپاوی قولم له گتلی ههبو: پدگمسیان، وتاره گاتی له گوزقاره گاتی: گلاویژ و روژی نوی و، کتیبه گاتی: فرهنگی خال و، ژئننامه گاتی: مهلا عبداللای بیتوشی، موفتی زهاوی، شیخ مارلی نودی، مبولودنامعی نوتهنمر، تفسیری جزعی عه ما.. دوهسیان، نهختیری کچی و خسروی پرازی.. که له گدل هر پدگمسیان له قوزناغیکی خویندن دا و، له کوزیکی خفاتی سیاسی دا ناشناو ناسپار بوین. هر به هزی د. خسروی شیخ مستغفای پرازی و زاواپهوه، لور هلممرجه سخت و نالباردا منی خویند بوهوه و کتیبه گاتی بز نارد بوم.

نم پیاوه گمورهه چهندهن پهرهسی به نرخ و گونگی پیشکشی گمده گمی کردهو، له ناو پهرهسه گاتی دا دوانیان جیگای تاییه تسیان ههه: فرهنگی زمانی کوردی و، تفسیری قورئان.

نامه یکی کورتی پوزانیم بز نوی، سپاسم کرد بز دیاره به نرخه گاتی، له خوی نامهیه یکی لیشناخی و تصنیفی دیزم بز به تاوات خواست... من زور جار له ناو جانی دا «دهس میزچیم» کرد بو و، دهستی زور ژنی له خرم گمورهتر و پچوکترم ماچ کرد بو، بهلام له همر ژانم دا نوه پدگمسیان جار بو بز کسی بنوسم: «دهسته پیروزه گانت ماچ نه کم».

له ناو نیمدا حسن کوستانی له همومان زیاتر سوزاخی کتیبی کوردی نه کرد، همر نور کتیبانهی بزم نهعات، به وانه پشوره که نوسره گاتی بزبان نئاردم، نم دا بهو له کتیبخانه گمی دا هلیان بگری، یکی لور کتیبانه نم تفسیره بو.

ماوه پدک تصویب شاره زایی پیدا بکم له سمر جزوی بیرکردنوهی دینی و سیاسی و کز مهلا پدی.. هندی له نوسره گموره گاتی کورد لهوانه: مهلا نه پدگری مورصه نیف. زوری کتیبه گاتی نم بیرکروه گمورهه له کتیبخانه گمی خال دا ههبو. چاریک به هزی د. خسروهوه هوالی هندیکیانم پرسی و، داوام لی کرد بو نه گمر ریگه پنا قزقزویی هندیکیانم بز بنیری. ساموستا خال نم هوالی نمونده پی خوش بو، دهختی کتیبه گمی بز ناردم. کتیبه که به فارسی و به ختیکی روانی جوان نوسرا بوهوه. ویستم سمر له نوی بنوسم. ماوه پدک ختیکی بوم، بهلام که له شمهره گاتی جودهوه گلام ماوهی نور جزوه کارانم نما و، ترسام خرم شتیکم لی بی و کتیبه که بفتوتی، له هر نوه وازم له پرژوه کم هینا و، به سپاسوه بزم ناردوه.

*

جها دا بز هات بو، پلام هیچیان نموندی نم دیار په خوشحالی نه کردم.
 له گمل شیخی، مال هورگیز روهو دانه نیشتم بوم، پلام دو ناسپاوی قولم له گملی
 هبور: په کعبه سیان، وتاره کانی له گزلقاره کانی: گه لاریز و روژی نوی و، کتیبه کانی:
 فرهنگي خال و، ژبنامه کانی: مالا عبداللای بختوشی، مولتی زهواوی، شیخ مارفی
 نودی، مولود نامی نوته نثر، تفسیری جزمی عه ما... دوه سیان، تختیری گچی و
 خسروی برزای... که له گمل هر په کعبه سیان له قوناشکی خورندن دا و، له کزویکی
 خبیاتی سیاسی دا ناشناو ناسپاوی بون. هر په هزی د. خسروی شیخ مستطای برزای و
 زاوایوه، لو هلو مفرجه سمعت و ناله باردا منی خورند پرووه و کتیبه کانی بز نارد بوم.
 نم پیاره گوره په چندین پهره می به نرخ و گرنگی پیشکشی گله گمی کردبو،
 له ناو پهره کانی دا دوانیان جیگای تایه تسیان هیه: فرهنگي زمانی کوردی و،
 تفسیری قورئان.

نامه یکی کورتی پوزانیم بز نومی، سپاسم کرد بز دیار په نرخه کانی، له خوی
 گوره له شساشی و تمینی دریم بز په ناوات خواست... من زرد چار له ناو جاف دا
 «دس مزچینم» کرد بو و، دمستی زرد ژنی له خوم گوره تر و پچو کشرم ماچ کرد بو،
 پلام له همسو زیاتم دا نوه په کعبه سیان چار بو بز کسی بنوسم: «دسته پروزه کانت ماچ
 نه کم».

له ناو نیمدا حصن کورستانی له همومان زیاتر سؤاخی کتیبی کوردی نه کرد.
 همو نو کتیبانی بز نعت، په وانه شوه که نوسره کانی بزبان نغاردم، نم دا بو له
 کتیبخانه گمی دا هلیان بگری، یگی لو کتیبانه نم تفسیره بو.

ماوه یک نصوصت شاره زایی پیدا بکم له سسر جزوی بهر کردنودی دینی و
 سیاسی و کومسلا پتی... هندی له نوسره گوره کانی کورد لهوانه: مالا نوبه کبری
 مرصتیف. زوری کتیبه کانی نم بهر گوره گوره په له کتیبخانه گمی خال دا هبور. چاریک
 په هزی د. خسرویوه هوالی هندی کبانم پرسی و، داوام لی کرد بو نه گسر ریگه پنا
 فوژ کوی هندی کبانم بز بنیری. ماسزستا خال نم هوالی نمونده پی خوزش بو،
 دستم کتیبه گمی بز ناردم. کتیبه که په فارسی و په خدیگی روانی جوان نوسرا بروه.
 دستم سسر لغوی بنوسم. ماوه یک خریکی بوم، پلام که له شمره کانی جووه گلام
 ماوه ی نو جزوه کارانم نما و، ترسام خوم شتیکم لی بی و کتیبه که بنویس، له بهر نوه
 وازم له پروژه کم هینا و، به سپاسوه بزم ناردوه.

*

ریکوتنی ۱۹ قزلی

سویا و لیبیا هملیکی زۆریان دا بز کۆکردنوی موعارضهی عیراتی. جینگی عیراق - ئیران هیوای لای هموان دروست کره بو که ئیم شمه سیری صهددام بخواست. زۆد کۆسپ له ریگای پیکهینانی بهره‌دهکی فراوان دا بو. پیکهیکان ناگۆکی نیوان پارتی و پیکیتی بو. چهند مانگی بو نیمه بریارمان دا بو ئه‌وهی نهرسی بئوین و، ههولان دا بو له گه‌ل پارتی کۆتایی به ناگۆکیه‌کاتمان به‌سین. د. فوئاد معصوم به نوینرایتی پیکیتی و، نهدریس بارزانی به نوینرایتی پارتی له په‌ره‌ندی و کۆبونوه‌کان دا، له شام و طرابلس به‌شدار تهرن.

روژی ۶ ی شوپاتی ۸۳ له طرابلس لیبیا ۱۹ ریکه‌راوی عیراتی له‌وانه پیکیتی، پارتی، حشع، ریکوتنیکی کورت و بوختیان نیه‌زا کرد. پهنده سه‌ره‌گیه‌کانی بریتی بو له:

۱. پیکهینانی بهره‌دهکی فراوانی کراوه بز هه‌مو لایه‌نه‌کان.
۲. په‌رنامه‌ی سیاسی په‌ره:
- ا. روخاندنی رژیسی عیراق.
- ب. دامه‌زراندنی رژیسیکی دیموکراتی.
- ج. جزوی هه‌له‌بۆاردنی رژییم ئه‌دریته ده‌س گه‌لی عیراق.
- د. سه‌لمانندی ئۆتۆنۆمی کوردستانی عیراق و داپه‌نگردنی مافی تورکومان.
- ه. ریکه‌فستی کۆبونوه‌ده‌ک له ۲۵ ی شوپات دا بز دانانی په‌رنامه و په‌سه‌وی ناوخۆی په‌ره.

۳. له ماوه‌ی مانگیه‌ک دا په‌ره پیک به‌په‌ری.

۴. له‌سۆوه تهری:

ا. ده‌سه‌جی شیری راگه‌یه‌اندن رابه‌گیری.

ب. ناگۆکی چه‌کناری ناوخۆ رابه‌گیری.

بریار درا بو کۆبونوی داهااتو له شام بکری و، له‌و کۆبونوه‌به‌دا جوته‌د و جود پیک به‌هرین. به‌لام په‌په‌ش کۆبونوه‌که حشع له ریکوتنه‌که‌ی ترابولوس په‌شپهان بووه و، کۆبونوه‌که‌ی شامی ته‌یک دا.

*

هاوزمه‌مان له گه‌ل ئیم کۆبونوانه کۆبونوی دوگۆلی پیکیتی و حشع له رۆژانی ۵ - ۶ ی شوپاتی ۸۳ له ناوزه‌نگ کرا. ئه‌گه‌رچی له‌م کۆبونوانه‌دا ریکوتنیکی سیاسی بز کۆتایی هه‌تان به ناگۆکیه‌کانی ناوخۆ و پیکهینانی بهره‌ی فراوان و، هاوکاری دوگۆلی نیه‌زا کرا، به‌لام چونکه هه‌لومهرجی کوردستان ئالوزاو و، له چهند جیگه‌به‌ک زوده شەر له نیوان په‌شمه‌رگه‌کانی پیکیتی و، لایه‌نه‌کانی جودا قه‌وما بو، زۆد به راشکاوی به ده‌ستی

نویسنده این حشع: کسریم محمد، عبدالرزاق صفائی، محمد باغچه‌چیلانی، و ترا: که
تدوین کرده به ناوچه‌گانی خوارده شهر به هیزه‌گانی به کیتی به‌رشن، ناپلین توان له
سرگرداینتی به ناسوده‌یی دابنیشن فرمانی شهر دره‌یکن.

*
لهو رزانددا که تم هولاته له شام، طرابلس، ناوره‌نگ.. بز به‌کشتنی تفتلای
سیاسی نه‌پاره‌گانی به‌سن و، کاری هاریمش، تدوا، چمند رودای ناله‌بار که له‌گدل تم
هولاته نه‌سازان رویان نهدا:

۱. هیزه‌گانی پارتی له شوهاتی ۸۳ دا به سرگرداینتی حسو میرخان ژاژوکی و،
به یارمندی نیران هاتنه نزدیک باره‌گاکانی سرگرداینتی به‌کیتی له ناوره‌نگ و،
به‌رزایه‌گانی به‌رامیدریان گرت و، هورشی داگیرکردنی ناوچه‌کیمان نه‌کرد. محمدهدی
وقان، فرماندهی تیپ ۶۱ ی گزوش، ناصی دوستانی بز حسو نویسی و، به
نویسنده این حشع رژی ۱۳ ی شوهات چون بز پینتی، بز خاوردنوهی گزوی له ناوچه‌کیدا. هولکه سوری نه‌گرت، وه‌گو
دوایی له نامه گیرایه‌گانی ناو هه‌گه‌کمی حسو دا دهرکوت مسعود نارازی بوو له پینتی
نویسنده این حشع و، فرمانی پی کرد بو جاسوسان و ناوچه‌کیم بهر نهدا.
مسعود به‌مجوزه وه‌لامی حسو داوه‌توره:

برای عزیز حسو میرخان ژاژوکی

پاشی سلمان

گاه‌زه‌گیت گه‌بشت و هرچه‌دی نویسی بوت زانیم. به هیچ شه‌به‌ک هق نه‌بو
نیره له گدل توان دابنیشن. قه‌بندی نه‌بو بز نه‌بو شوان و محمدهدی، به‌لام نوی تر -
مه‌بستی نویسنده‌کمی به‌کیتی: محمدهدی وقانه - نیمه رازی نه‌بوین و به‌روسکه‌بشمان بز
کردی که نابی له گدل توان دابنیشن. تا‌پا تم دابنیشن چون گراوه!

من چاوردوانی کاک نیریس نه‌کیم، نه‌گینا من خوم نه‌هاتم بز نه‌بو ناوچه‌کیم و، نه‌بو
هیزه‌ی له گدل خوم هیناره هیموم نه‌هینا، نه‌مسال هیمو هیزه‌گانی خومان نه‌خه‌بینه ناوچه‌کیمی
قه‌لادزی و رانیه. نه‌ستا گرتگ نه‌بو به حراسه‌تبه‌کی باشتان هیمی له شه‌بینه حساسه‌گان و،
بز عملیات و به‌شروهی من خوم دیم نه‌نشاللا.

گرتنی نوقته‌ی سوری جاسوسان پشتی دوزمنی شکاند - مه‌بستی به‌کیتی به - و
من سوپاسی هیمو نه‌وانه نه‌کیم زه‌حسه‌تیمان کیشاوه، نه‌نشاللا شه‌بایخ سورتبه‌یمان به‌رز
نه‌کا.

هروه‌گو وتم باشته‌رین هیزی خومان نه‌خه‌بینه نه‌بو ناوچه‌کیمه له بهر نه‌بو پیوست

ناکات زیتر به‌چمه ناو تفصیلاته‌بو.

دوعای خوزیشان له خوا نه‌فوازم براتان مسعود پارزانی ۸۳/۲/۲۸

۲. حشع هفتی بیانوی داتاشی و، پاش چمند رژی له ری‌ککوتنه ۱۹ قزله‌کیمی
طرابلس پشیمان بووه. له ناو سرگرداینتی نه‌بو به‌رینه‌دا هیمو لایه‌نکان وه‌گو به‌ک
به‌ک دنگیان هیمو. حشع له پیش دا نه‌بمی قبول کرد بو. به‌لام لی ی پشیمان بووه به

پسانوی نموی هندی لو لایفنامی ریگکوتنه که بیان نیمزا کرده هیزی پچوکن و، نای
هیزه گهورهکان و هیزه پچوکهکان وکو پدک بن.

۳. له روظانی ۱۱ - ۱۲ ی شوپاتی ۸۲ دا له دهشتی هولیسر و دهشتی کزیه
هیزهکانی جود به کوزمل له گمل هیزهکانی پدکیتی دا به گز پدکا چون و، جود نموی کرد
به پسانو، له ۱۶ ی شوپات دا به ناوی لیژنوی هولیسرمانوه پیمانیکی توندوتیژی پر له
هیرشی دژی پدکیتی ددرکرد و، رادیوی پارنی چند رژی له سر پدک خورنیدیهوه.
تسهگیری پدکیتی پش رژی ۲۰ ی شوپات ولامی داپوه.
رژی ۲۴ ی شوپات سکر تارپتی جود پیمانیکی توندوتیژی دژی پدکیتی ددرکرد
و، شح پش یادداشتیکی توندی دا به پدکیتی.

*
به کردهوه ناوویکی ریگکوتنه که می طراپلوس پوکاپوه. هولومرچی کوردستان
گهشت بوه نوری نالوی. پشمهرگهکانی پدکیتی و لایفنامی جود له پدکیتی نمین
نمون. وکو نمان بهستوه سمرانی جود، پاسی «تادیب» و «لوت شکاندن» ی پدکیتی بیان
نهکرد.

په لگه گپراوهکان دویان خست: سرکرداپتی جود، له ناو خویان دا پدک هات
بون گله کوزمه کپیهدکی چوار قزلی سیاسی - چدکار پکن بز گرتنی باره گای ملبندی ۱
له حاجی مامند و گرتنی باره گای ملبندی ۴ له پالسان، نتیجا گرتنی جادهی کومتان -
خانقا و، له دوا توغای لشکر کیشیه که دا باره گاکانی سرکرداپتی له ناوزهنگ. «پاره له
هلسنگاندنی هیزهکانی خویان دا توشی ژور - هلسنگاندن و له هی هیزهکانی پدکیتی
دا توشی ژور - هلسنگاندن بوون.

* نندامهکانی لیش و شکان

مسموره له نامه که دا پاسی «پشت شکاندن» و سمرانی تری جودپش له همو
چپگاه پدک پاسی «لوت شکاندن» بان نهکردین. من خوم دو چار لوتم شکا بو چارپکیان به
منالی و چارپکیشان به گهورهیی. چارپکیش قچم شکا بو. نو ماوهپش بری پشتم
توشی دیمک بوو، توشی جوریکه له پشت شکان. نمرانی تازاری پشت و لوت و قچ
شکان چه؟

شکان و شکاندن، به روتی چند معنایان همه وهکو: ووه کردن شتی رهق.
دایزینی نرخی پاره و کسلوپلک. ریسوا بوون. پلام له گمل نندامهکانی لیش دا ریزی
وشه گملی نوی ی لی نهگوشوره هم «معنای حقیقی» ان همه و هم «معنای
مجازی» وهکو:

سر شکان: تیشکان، وهکو تلین: «پهلا ماری دا پلام به سمری شکا و جلی
درواوه گپراپوه»

زمان شکان: له قسه کپوتنی گاتی سرمهرگه. بان وهکو درعیای شهر: «زمانت
پشکی»

دهس شکان: دسخره کردن. بان وهکو تلین: «دهستی شکاوم...» بز سردنی

کسیکی خزشویست یا له دوس درچوتی هلیکی به نرخ.
نمژنژ شکان: شو پیری وره بهردان و داروخانی دمرونی.
رو شکاندن: تریق کردنموه.

لوت شکاندن: تعسی کردن. شکاندن غرور و پایی بون.
چاو شکاندن: توفاندن و ترساندن.

دم شکاندن: وهامدانموی قسه‌بک به قسه‌بکی ره‌قتر. پان وه‌کو دوعای شو:

«دمت بشکی»

مل شکاندن: هملنان به فیل بز گلاندنی. پان وه‌کو دمرکردن به سوکاه‌تیموه:

«ملت بشکیندا»

پشت شکاندن: تی سرواندنی جزیره‌بیه‌کی کوشنده.

دل شکاندن: ره‌مخاندن.

قاچ شکاندن: هره‌شه‌به، وه‌کو تلپن: «بهنیت بهم ناره‌دا قاچت نمشکینما»

نپو به خزمان بکومین بز نموی توشی نم همرو شکانه نپینا

*

سید صادق و بالاتران

مانگی شویاتی ۸۳ چاریکی که به‌عس به هزی حدکاوه جواپیان بز ناردین که
همان وه‌فدی حکومت نمیانموی له گهل مامجه‌لال و نورنمرانی په‌کیتی داپنیشن. داوای
لی کردن که تگور نمیانموی بیسین با خوزیان بین بز ناورزه‌نگ. حوزیان تکرر له
جیگایه‌کی نزدیک قه‌لاده بی، به‌لام نیمه پیمان داگرت که بینه ناورزه‌نگ. وه‌فدی عیراقی
به نوتروم‌پیل هتا نزدیک سونی هاتن، نیمه‌بیش دستبه‌ک پیشمورگسمان نارد پیشوازیمان
پکا و بیانه‌بینی بز ناورزه‌نگ. له نزدیک پاره‌گاکسی من له زینوی سور جیگا و ریگامان بز
ناماده کردن.

رفژی ۱۳ ی شویاتی ۸۳ نورنمره‌گانی حکومت چاریکی تر هاتنموه. وه‌فدی
حکومت، همان وه‌فدی پیشو: نمپو نیمه‌سه‌ده، نمپو عوددی، نمپو محه‌مه‌ده بر. ریگای
سونی - ناورزه‌نگ به‌فر گرت بوی، به‌فره‌کیش به‌ست بوی، ولاخ نمیشه‌توانی هاتوچوی به
سوردا پکا. بز یه‌کی نمشاره‌زای رویشتی سر به‌فر هواپه زور ناخوش بو. به پی هات بون
تا گمیشتن زور مانه بون. به‌ره‌پسریان چون و زور به گورمی پیشوازیمان کردن و،
بره‌مان بز شویندی بزبان ترخان کرا بر تا به‌سینه‌نوره. نمپو نیمه‌سه‌ده، دبار بر شه‌گفت
بوهر، به گل‌بیموه به منی وت: «گاکه تمنانموی نمشکینجسمان بدن را نیمه‌تان هتا بز
نیمه‌ده» و نمپو نیمه‌سه‌ده! نیمه‌سه‌ده لیره نمژن و هیچ به نمشکینجسمانی نازانین، تز
عسکریت هتق نیمه پاسی ماندوبون بکمی. حوزمان کرد جیگار ریگامان پیمان و نیمه
پناسن»

راستبه‌گنی نممانویست شو قسانی صدادام له سر دواموتویی و بی ناگایی نیمه
کرد بوی به دور به‌سینه‌نوره. چکه لموی میوانداری باش و، چمندی جزر خواردن و
خوارده‌نورمان بز داتان، چمندی گزلفار و روزنامه‌ی نوی و کتیمی تازه چاپکرومان به
زمانی جیاجای عربی، فارسی، انگلیزی، تملانی.. پشان دان.

نهاره گهی معشر و باقان پیشکش کردن نهمان خوارده‌وه. له بهر مائد بون زور کم ناتپان بز خورا. داواپان کره شو داپنیشمین بز ثوروی روژی داهاتو بگورنموه بز قنلادزه. قسه‌گهی جاری پیشوران رنوه، که نموان تمنیا قسه نهمان و قسه نهمان، دسه‌لاتی گفتوگوز و بره‌اره‌انهمان نیه. پاسه‌گانی جاری پیشو دواره بونموه. نرینه‌ره‌گانی حکومت پیمان له سر نموه دانه‌گورت که ماسج‌لال سفردانی پهنغداد بگات و، نهمانوت: پدک دانشتتی ماسج‌لال له گنل سروزک همسو کیشه‌کان چارمسر نه‌کا. پاسی نموه‌شیمان کرد که پورندپیمان له گنل پارتی پیش کرده و، له گنلپان دانیشتون و له گفتوگوزکدها چونتهه پیشموه. بهلام نهمانوت پاسی چوپان له گنل کردن و به چی گمیشتون.

ماسج‌لال هموالی نم گزونه‌وه‌پیشی به نام‌یه‌گی تایهتی بز کرم محمد نوسی.

*

شارزور له زور کوزنوه مسلپندی هلارپا بوه. همسو سال زور کس به لوز و تا مردون. چاریک کارپه‌گی شارزوری کوزره‌گهی لوز و تا ته‌گری. زور نمخوش نمیی. پاوکی کوزره‌گهی زور خوش ثوروی نه‌ترسی بیری. بره‌ار ندها خیر بز کوزره‌گهی بکا به‌لکر لو نمخوشبه هلپسیتموه. سهد صادق و بالانتران دو شاخن بهرامسیر به پدک، به سر لوتکی هر پدکپیکانه‌وه سفزاری پی‌اوچاکپکی لی به. کارپا گپسکیک نه‌کا به خیری سهد صادق و نه‌چپته بهرامسیری، نلی: «به گپسکی چاکی نه‌گپسیتموه باشه، ناپه‌گی بالانتران به گنلشیری کره نه‌کا»

نیمه نهمانوتانی نم دانیشتنه به نه‌چی بگرن، نهمالین کس پی بزانی، بهلام خومان به نه‌فقت به ناشکرا به جزویک ریکمان خمت، که همسو لاپدک: لاپنده‌گانی چورد. حکومت‌گه‌گانی نهمان، سورپا و لپپا پی بزانتن. له‌وه‌پیش مبهستمان نموهو، وه‌کو چه‌روکی گپسک و گنلشیره‌گهی کارپای شارزوری تی پان بگمینین، که نه‌گور نهمان و چورد ناماده نهم شمرمان له گنل راه‌گرن، نموا به‌ص مسنونه شمرمان له گنل راه‌گری. نموسا هیزی سوره‌گی له سر نموزی کوردستان که تنگی به عبیراق هلچنی بو، هیزه‌گانی پدکپتی بو، نه‌ک هیزه‌گانی چورد. به راگرتنی شیری پدکپتی - به‌ص به‌گرده‌وه شمر نهمنا، نموسا دستنی پدکپتی به‌قال نمو بز نموان.

*

گمینیگی کوزر

چونی هیزه‌گانی پدکپتی بز پارمندی دانی حدکا و، هاوه‌پیشی هیزه‌گانی پارتی له هیرشه‌گانی نهمان دا بز سر به‌تکه‌گانی حدکا و هیزی پشت‌سوران، گزی خست بوهوه پیرونده‌گانی پدکپتی - پارتی و، چاوه‌روانی نموه نه‌گرا نمو ناگوریری بی ریکموتتی سیاسی له نموان هره‌وه هیزه‌گانی کرا بو، نپتر بر نه‌کات. له پر له شارپازیر رودای کوموا، به پدکچاری ناگوری شیری سمرانسیری هلگپرسانموه.

جزای عملی کاتب ماوه‌به‌ک بو هات بوه شاخ. بوهو به لپرسرای ناوچی سلیمانی پارتی. جزای هموالی بز من و هومسیری حاجی عمه‌بوللا نارد که: «پاوه‌ری به حیزه‌په‌تی نمساوه، بوهه هاتوته دهره‌وه له سلیمانی ترساوه پدکپتی له پناوه بیکوژی، کاتی خزی به هوی سیاسیتموه دوزمناپهتی له نموان نمو و کوزکوزیه‌کان دا دوست بوه، نه‌گور نیمه له گنل محمردی حاجی فهرج که نموکاته سرتپیی هموامان بو، ریکی به‌خمنموه، باری

دارایی باشد، و از له ناوچه و پارتنی نمین، به به کجاری سفیری نوردیا نهکا. *

چیزا له کاتی شیری ناوخری جدالی - مملایی دا، له کوتایی شستهکان دا له سمر داوای عهدلووههاب نفروشی گموره فرماندهی پارتنی له ناوچهی هملیجه، خالیدی حاجی فمریچی کزکزی کوشت. خالید گنلچیکی روشنبر و به نرخ و، لپهرسراوی ناوچهی هملیجهی پالی جدالی بو. له تولهی نمندا کزکزیبهکان له سلیمانی برابدهکی جزایان کوشتموه. کوشتنی خالید، له سمر شتی تابهتنی و ناکزکی شخصی نمبو، بدلکو هزی سیاسی بو. خالید هارویهکی نزدیکی من بو. ناردم به دواي محمودی حاجی فمریج دا. قسم له گنل کرد و راسپاردهکی جزام بز پاس کرد. محمود جوامیرانه هاته پیشموره بهکسر وتی: «نیمه له گنل نوانه ناکزکی خیلدکی و تابهتنی مان نمبو، ناکزکی سیاسی مان له سمر هیزبایهتی نمبو، نیمه چی به چاک نوزان من پی ی رازیم». داوامان لی کرد له گنلی دانهشی و ناشت بیتموه. رازی بو. محمودمان ریگه دا بگومتموه هومامان تا له گنل جزایش قسه نهکمین و، کات و شونی به بهک گمیاختنی محمود و جزا دانهین.

نیمه لم کمین و بهیندا بوین به بیتمل هومالان بز هات رژی ۱ ی نیسان پیشمورگی بهکیتی جزایان کوشتموه. به راستی هومامان زورمان پی ناخوش بو. لامان واپو نیمه تاوانیکه نایی پی سزادان تی پیری. به رادبو رونکردهنوبهکمان پلار کردهوه، به داخموه روداوهکمان پاس کرد و، سمرخوشیمان له کسورکار و هاوریکانی کرد. بهنیمان دا که لیکولینه له گنل بکوزدهکان بکین و، سزای تاوانهارهکان بدهین. پارتنی چونکه له بیانو بوین وا به خیرایی دستیمان کردهوه و کموتنه کوشتن، ههقهکی خزیان له نغیامی زلمیرهبهک تاران دا فوتان.

دارهکی حسک

حسک له شارباژیر و شارفوزر ناوبانگیان باش نمبو. به ناروا نازاری خلیکیان نهدا و پارهیان نمسند و خلیکیان نهگرت. له سمر ریگای سلیمانی - چوارتا له نیوان ولهدمر و دوکاتیان دا داریکی لی بو، پیشمورگهکانی حسک زرد رژی له بن نعو داردا رانومستان و، همر نوتومزلیلیک نهات و نغزیشت رایان نهگرت پارهیان له رهوارهکان و بهنزیبان له شوقیرهکه وهرنهگرت. همر هزیموه نم داره نار ترا بو دارهکی حسک و، له سمرانسری ناوچهکدا ناوی دمورکرد بو. لپهرسراوهکانی حسک هاتی پیشمورگهکانی بهکیتیبیان نهدا چهک بهریئن و بچنه ناو نوانمونه. هندی جار پارهیان له کسورکاری پیشمورگهکانی بهکیتی نمسند و، هندی جار گادر و پیشمورگی بهکیتیبیان نهگرت نهگمر سمری خزیان نهقبلا تدا به پریان نمدان.

نیوانی ملبهندی ۱ و همرسهکانی حسک ناخوش بو. حسک له شارفوزر چمند کادر و پیشمورگی بهکیتیبیان گرت بو. چندی به خوشی همولی بهردانیان درا کملکی نمبو، نهباتیوست به پاره و چهک بیسانفسرژشتموه. هارزهسان له گنل نمسندا چمند پیشمورگهکی همریسی ۳۷ ی شارباژیریش چمند پارچهبهک چهکیان فراند بو، چوپونه لای عوسمانی قالی منموهر. عوسمان فرماندهی همریسی شارباژیری حسک بو. کهرتدکانی نهچی ۳۷ گنوت بوئه تعقیبی عوسمان بز نموی بهگرن. عوسمان

کابراهی رویا بر زود بونی مدرسی نه کرده. نیتر له هاتوچو کبوت بو. نو روزه چمند پیشمرگه‌کی به‌کستی لو ناوهدا نهن. به‌کیکیان تفنگچی له دس دبرنچی چمند کسی له خزیان بریندر نه‌کا. جنزا رست بوی پساوه‌تیبان له گمل بکا بیانگه‌تیبه نه‌خوشخانه له چنگیان. هوسمان نوتوموبله‌کی خزی نهدا به جنزا. جنزا برینداره‌کان و به‌کنو پیشمرگه‌کی خزی سوار نه‌کا و، نه‌کوبته ریگا. کمپنه‌کی تپبی ۳۷ که له دوروه نوتوموبله‌کی هوسمان تیبان و، نهبان چمند چه‌کناریکی تی دابه، بی چاوبری کردن دابان گرت برنوه. هر لوی دا جنزا و دو کس له پیشمرگه برینداره‌کان و ساخه‌کان کوژان. که نچته سرمان نیتجا نوزان چ کتنبکیان کرده.

*

ناوات نهبوت: «من مولا به‌ختیار داوای لی کرده‌وم هوسمان بگرم بز نوبی له گمل گپراه‌کانی هورامان به‌انگیزتموه. پیشمرگه‌کان له بانی نوبی بگرن به نیازی کوشتی تهمبان له نوتوموبله‌کی کرده واپان زانبوه هوسمانی تی دابه. به همله جنزا هر کبوتوه، دو پیشمرگه‌کی خزیشمانی له گمل کوژاره.» پیشمرگه‌کان هسمان تهمبان دوباره نه‌کرده‌وه.

مولا به‌ختیار نیتکاری نه‌کره که داوای گرتی عوسمانی له ناوات کرد بی. هندی کسی که روداوه‌گه‌بان به جوریکی تر نه‌گپراه‌بوه. چمند پیشمرگه‌بک چمند پارچه چه‌کیکی تپبی ۳۷ نفرین و راندکن بز لای هوسمان. ناوات نامیه‌بک بز عوسمان نفوسی داوای لی نه‌کا دسه‌بجی چه‌گه‌کانی بز بنبرتموه. عوسمان به شه‌وبه‌کی ناشیرین ولامی نهدانوه. له سر نوبه ناوات کمینتی بز هوسمان دانوه و، بز به‌دبختی جنزای تی کبوتوه.

روداوه‌که هر چونی بی، به‌بانوی دا به جود و، له ناو جودا به پارتی، شیری سرانسیری دس بی بکاتوه.

*

له پسوندی دا بوین له گمل ملبندن بز گرتن و لیکولینوبی بکوژه‌کان، پارتی چونکه له بیانو نه‌گمرا، بی چاوبری کردنی نیتجرائاتی به‌کستی دو کاری تولسینانهبان کرد:

- رفوژیک دوی روداوه‌کی جنزا، ۲ ی نهبان، له گورهدیم برسبه‌کیان نابوه له ناو نوتوموبلیک دا A کادر و پیشمرگه‌کی به‌کستیبان کوشت. تم پیشمرگه‌کانه لو روداوه‌دا به‌شدار نهبون و، نهبشبان بوست بو شتی وهما قوماوه.

- له کاتی شاره‌نوبی ترمی جنزا و هاوریکانی دا، هفالی محمد به‌گ، که خزمی جنزا به‌لام پیشمرگه‌کی به‌کستی بو، بی چه‌ک چو بو به‌شدار میراسیمی ناشتی بکا. هر لوی دا گرت بوپان کوشت بوپان.

نیتر هلمرمرجی ملبندنه‌که وا تیکچو. هیزه‌کانی همدولا کزبرنوه و سفنگیربان له به‌گ گرت، هر لایه‌ک همولی نهدا لایه‌کسی تر به شکاوی له ناچه‌کسه دهریکا. ژماره‌بکی زور له پیاماتول و ریش سپی و مولا کبوتنه خز بز ناوژی ملبندی ۱ و لقی سلیمانی پارتی و، خاگردنوبی گژی و، گپرانوبی ناشتی، لپرسراوه‌کانی پارتی به لاساری و کمللره‌قبه‌وه ناوربیه‌گه‌بان رمت کرده‌وه.

*
 لهو کاتعدا نیمه ناپلوقه درا بون له هیچ لایه کوه ریگای هاترچومان نهو بز
 دوهوهی کوردستان. نعمانته توانی نامه و بلاوگراوه گانی یه کیتی به ریکویکی یگه یهین به
 ههاله گانی دوهوهومان. جاروبار په پامه گانان به کژد و به رادبو نغزیندوه، له شام وهریان
 نه گرت. هلو مبرجی کوردستان به تروای شپوا بو. شیری ناوخر خمریک بو همو
 ناوچه گان و همو لایه گانی نه گرتوه.

من به تمامی سردانی ناوچه گانی سلیمانی و، کزبونوه له گنله، سلیمنده گان،
 سرتیپه گان، ریکفراوه گان، کمرته گانی ریکفستان... بوم. له گنله نازاد هورامی، قادری
 حاجی علفی به گ، رحمان سیده، سلیمی حممه ناغا، محمود (که به ملازم محمود
 ناسرا بو)، پختیاری بوم... له ناوژنگوه به ری کسوتین. پفر ناوچه گانی سنور و
 شاخه گانی گرت بو. له شای سمنت و پفرای هومل سان دا و چونه بیتوش. لم
 ناوچه پیدا به ماسی گوره نلین: «هزمل».

دفتیری سیاسی حدکا پاره گاکه بیان له بیتوش بو. توان تلفونی سه تله بیان
 هبو. ریگیان دام به تلفونونه که بیان قسه له گنله ههاله لانی نوروپا بکم. نهموست
 سرنجیان راپیکشم بز نالوژانی هلو مبرجی کوردستان و، هندی راسپاردهی م س هبو
 پیمان بلیم، به تابهتی داوایان لی بکم داوا له سوریا و لیبیا و فلهستینیه گان بکن، که
 تشسیریان له سر جود هبو، هومل بدن ریگی تهنه نوی ناگری شیری ناوخر بگرن.
 عومر ششموس پهررسی کاروباری دوهوه لهو کاته له لندین نهژیا. ژماره کهی نومان لی
 دا کس هلی نه گرت. تلفونم بز مالی نیبراهیم نهصد کرد. هلو هلیگرت، وتم: «من
 فلاتم قلم و کاغزی بهینه هندی شت پی نلیم بنوسه و بینه کاک هومر، چونکه
 کاک هومرم دس نه گوتوه» یه کسر وتی: «مبارک بی توش گه شسته نوی؟»
 جود، به تابهتی شح، نهونده به درو پاسی پهنندی نهینی و ژیربهری یه کتیبیان کرد
 بو، نم جوره کسانه باوریان کرد بو. وایهزانی له بهغداده قسه له گنله نه کم. چی له
 گلی خمریک بوم تی ی یگه یهیم له جیگایه کی نهمینوه له کوردستانوه قسه نه کم و،
 کاره کم زور پله و پورسته، نو هر له سر نو قسه هلق مملقانهی روشت. ناتومید
 بوم چنوبکم پی داو تلفونونه کم داخستوه.

لهوه چرنهوه دهوی کوردستانی عسراق سردانی کهلاوه گانی باوزی، رازان،
 تشکمنان کرد، که تازه پیشمرگه هندیکیانی تاوا کرد بوهوه و پاره گایان لی دانا بو.
 جمال حکیم، ناظم عومر، نرسلان پایز، یوسف زقزانی، نهمسدی دادی... لهوی بون.
 دوزگای راگه یاندن گواستهبه یانهوه نوی، رادپرکه بشپان لهوی خست بوهوه کار. به تمام
 بون زوری پاره گاکانی سرفکردهتی بهینه نو ناوچهیه.

به گورس له تازی زنی پهنهوه بهری ناسوس. لاسان دایه کهلاوه گانی سرتینگ.
 ناوچه که ناتمین بو. مفرزه به کی حسک له مفرگه پیشمرگه کی یه کتیبیان کوشت بو.
 هیزکی یه کیتی هات بو بز راوانانی مفرزه کهی حسک. رژی ۱۰ ی نسان شرنک له
 بدنی مفرزه کهی حسک و هیزه گانی یه کیتی دا له ناسوس قوما بو. مفرزه کهی حسک
 دستیان وهشانده بو پیشمرگه کی یه کتیبیان گرت بو، نوی سهد برام و، فرماندهی
 کمرت بو له تهی ۲۱ ی کمرکوی. توان شارهزای ناوچه که بون خویان حشار دابو. رژی

دوایی چوینه ناوژی. عبدالرحیم عبداللہ فرمانندی تہی ۴۳ ی تاسوس ہو. مالہ کی
لوی ہو. روستم و ہندی لہ پیشمرگہ کانی تہی ۲۱ ی گمرکوش لہ ناوہ ہون۔

* شمال و باداوان

شو لہ ناوژی ماہنہو. پیمانی ۱۶ ی نیمان لہ مالہ کی عبدالرحیم نوست ہوم،
شہتی ہلیان ساند۔ عبدالرحیم نامہ کی پشان دام لہ ریکخراوہ کانی ناوشاروہ ہون
ہات ہو۔ لہ نامہ کدا نوسرا ہو کہ روزی ۱۵ ی نیمان ہیزیکی تیکلاوی حشک و حشع
لہ باداوان ہوسیدگیان ناوہتہو ۵ پیشمرگہ کی پدکیتی تی دا کوڑاوہ، لہوانہ: شمال
فرمانندی تہی کوسرت و، سرہاز محمد جیگری فرمانندی تہیکہ۔ ہردوگیان
پیشمرگہ کی مفرزہ سرہتاہکان و دو پیشمرگہ کی ہلکوتو ہون۔ تومز مفرزہ کی
حسک کہ لہ تاسوس کشا ہونہو، چوہنہ کوسرت، لہ باداوان لہ گلا مفرزہ کی حشع
پدکیان گرت ہونہو۔ شمال نازانی نوان لہ باداوان، لہ گلا سرہاز و شورش حاجی و
چند کسی لہ پیشمرگہ کانی تہیکہ کی بہ ساری ٹوموسیل تہی ہل باداوان۔ ہر کہ
دائہزن پدکسر داہان نگرنہو، ہر لوی دا پنجیان لی گوشت ہون و، کسوت ہونہ
راوانی نوانی تر۔

ہوام ہل تہی کوسرت نارد ہینہ لای تہہ لہ مرگہ و ہاتن۔

* شو لہ شارہاژیر

سرکرہ پمتی جوہ فرمانی داہر بہ ہیزہ کانی ہمسو لاپندہ کانی جوہ پیکوہ
پلاماری ہنکہ کانی پدکیتی ہدن۔ پھادین نوری، لیسرراوی قاطعی سلیمانی و
گمرک، تم فرماندی جیہی تہ کرد۔ تفتات مدکتہی سہاسی حشع ہل داویان لی
کرد ہاوگاری ہیزہ کانی جوہ ہکا دژی پدکیتی، بہ قسہی نواتہی تہ کرد۔

پھادین لہ کونہو لہ گلا سرانی حیزہ کی لہ سر کوسرلی مسئلہ گرنگ
ناکوہ ہو۔ ہراسیر ناکوہی نوان حیزہ کوزہ پیکان رمی واپو، نورو ناکوہ لہ ناو
ہاسکہ جہاوازہ کانی بزوتنہوی نونہوی کردا، تہی حشع لہ ناکوہدا ہیلہن ہی و،
خزی لہ شہروہ تہگلیتی۔ جگہ لہمیش، پھادین تہزانی تہراوی ہیزہ بہ قازانہی
پدکیتہ، لہ ناوہ پدا ہر شہری لہ نوان پدکیتی و لاپندہ کانی جوہ تہی، بہ قازانہی
پدکیتی ہلادہ تہگلیتی، تہتر ہوجی خزی تیکلاوی شہری ہراو ہکا، ہلوستہ کی
پھادین ہیزہ کی حشعی لہ ناوہ پدا لہ زمرہ و زبان پاراست۔

*
روزی ۱۹ ی نیمان شو لہ شارہاژیر ہلگہرسا، روزی ۲۰ ی نیمان ۸۲
کوتابی ہات۔ ہیزہ کانی پارتی و حسک لہ سورگیو ناوا ہون و بہ شکاوی کشانہو ہل
نوران و، ہیزہ کی حشع، بہ سلامتی، کشاہوہ ہل ہری تہرداخ۔ لہ کاتدا من لہ ہری
مرگہ ہوم۔

*
ہوالہ کانی لہ مہلندی ۴ و تہیکہ کانی و ریکخراوہ کانی ناوہ کسوت تہاتن و،
نامہ کانی لہ دوستہ کاتانہو پشان تہگیشان، ہسویان واپان تہگیانہ، ہیزہ کانی لاپندہ کانی

چود: پارتی، حسک، حشع، پاسوک، له دوروبه‌ری باليسان، که باره‌گای مصلحتی ۴ ی لی بو، کز پونه‌توره و نیازی پلاماردا تیان هه‌یه.
 به بیستل قسم له گنل مام‌جلاال و مدکتیمی سیاسی کرد، نوانیش همان ناگاداریان هه‌بو. وا ریک کورتین:
 ۱. هه‌سو هیزه‌گانی یه‌کیتی ساز بده‌ین بز به‌ریه‌رچدان‌توره‌ی هه‌ر دست‌دریو‌یه‌کی بکریته سه‌ومان.

۲. نازاد هه‌وراسی به‌چی بو سازدانی پاشماوه‌ی هیزه‌گانی مصلحتی ۳.
 ۳. منیش به‌شی له هیزه‌گانی مصلحتی ۱ و ۲ له گنل خوم به‌یم بز ناوزه‌نگ.
 ۴. نه‌گه‌ر لایه‌نگانی چود پلاماری مصلحتی ۴ یان دا تیش پلاماری سه‌رکرده‌تیبیان بده‌ین له قرناقار - پشتاشان.

*
 نازاد هه‌وراسی کورته ری به‌رو به‌ترین و له‌یوه بز ورتی. ره‌حمان سه‌یده‌یش له گنلی گه‌راپه‌وه. ره‌حمان حمزی نه‌کره ناوچه‌گانی سلحمانی به‌ینی، هه‌ر به‌و نیازه له گنل من هات بو، نارنزه‌گه‌ی نه‌هاته دی. منیش ویستم له ده‌شتی قه‌لادزه‌وه به‌ کورتنه‌ین ره‌گادا بگه‌ریه‌توره ناوزه‌نگ. پلام هه‌والیان بز هه‌تاین جاش سه‌ر ناوی زی یان لی گرت به‌ین. جاشه‌گان هه‌ندبه‌کیان سه‌ر به‌ لایه‌نگانی چود به‌ون. له‌به‌ر توره چومه شارستین و له‌یوه بز سه‌رگه‌لو. هیزه‌کی چهند سه‌د کسبه‌م کز کرده‌وه و له گنل خوم برده‌م بز چوخماخ و مالومه و به‌ دولی سه‌ره و زه‌رون دا چونه‌هه‌رزه به‌رو ناوزه‌نگ.

*
 به‌ ره‌گاوه به‌ین به‌رو ناوزه‌نگ به‌یستمان هیزه‌گانی چود پلاماری باليسانیان داوه دولی باليسان، دولی مئه‌لکان و، دول تاگه‌ویان گرتوه و خه‌ریکی گرتتی دولی خانقاه و دولی شه‌یدانن بز توره‌ی ناوزه‌نگ به‌ ته‌واوتی له ناوچه‌گانی هه‌ولسه‌ر دا به‌ین و، هیزه‌گانی یه‌کیتی که له دهره شه‌ره - سه‌ره‌چاوه‌ی مئه‌لکان گه‌ساره درا به‌ون به‌گرن.
 له‌م شه‌رانه‌دا ۷ پشه‌سه‌رگه‌ی مصلحتی ۴ کوژران، له‌واته: نامیق محه‌مه‌د شوکر (په‌شه‌رو)، نه‌مه‌د قه‌مه‌ری و، چهند کسه‌ی به‌رندار به‌ون، له‌واته: عه‌لی نه‌بی، شاخه‌وان، ده‌زار حمویزی.

په‌شه‌رو گادریکی هه‌لکه‌وتو و رۆشنه‌یری کۆمه‌له، خه‌لکی کهرکوک و ده‌رجوی (اقتصاد) بو. ماوه‌یه‌ک به‌ریه‌به‌ری ده‌وه‌ی په‌یگه‌یاندنی گادر بو. خه‌زی ده‌رسی ناوه‌ری سیاسی نه‌وتوره. کتبه‌یکی گه‌وره‌به‌شی به‌ گورده‌ی له سه‌ر ناوه‌ری سیاسی نوسی بو. فه‌ریا نه‌کوت چاپی به‌کا.

نه‌مه‌د قه‌مه‌ری یه‌کی له پشه‌سه‌رگه‌گانی سه‌ره‌تایه‌به‌گانی ده‌شتی هه‌ولیه‌ر و، هاوری ی کۆمه‌له بو. له به‌ر نازایه‌تی و زه‌ره‌کی بو به‌ په‌ فه‌رمانده‌ی کورت.
 ده‌زار کورده‌ی به‌گه‌رتاغای حمویزی بو. به‌گه‌رتاغای یه‌کی بو له‌و نه‌فسه‌ره شوهره‌گه‌رانه‌ی کورده که له جه‌وره‌یه‌تی مه‌ه‌هاد و له شوهری نه‌یلول دا به‌شدار بو. ده‌زار لاویکی به‌نرخ و ته‌گه‌به‌شتو، ده‌رجوی (کله‌بی اداره) بو. گولله‌یه‌ک له هیزه‌لاکی سه‌ری دا به‌و، هه‌ردو چاوه‌ی کورده و، چاوه‌گانی هه‌رگه‌یز روناکیان تی نه‌هاته‌وه.

که‌له‌یه‌لی مصلحتی و مالی نه‌فنامه‌گانی تالان کرا. شه‌وه‌ه‌کی سه‌ه‌د که‌ریم گه‌را بو

پاسپورت‌دهی که سوری بود، له گدل نامیده‌گی که من بزم نوسی بود، له ناو شته‌گانی دا، گهرا بون. دوزگاکانی راگه‌پاتندی لایه‌گانی جود چند جاری نم نامیده‌بان بلاو کرده‌توه. له پیشگی نامده‌دا بز سهد گوریم نوسی بود:

«به هزی سوریا و لیبیاوه زفتیبگی زدرمان بز ق م و نهران برده بز نهوی شمران پی نفرزشن و پهلاماری معقره‌گانی نیره نهدن، دوآکوتنی هیرشه‌گه‌بان به رفنی من نه‌گه‌توره به زوری بز نو زفته، چونکه همره‌شمی نه‌ومان لی کردن که نه‌گه‌ وازمان لی نه‌پن نوآ معجورین شمی ثعملا راه‌گین و خوزمان بز نه‌وان ترخان بکمین و نه‌پالی نو مسئله‌پش نه‌گه‌تسه نه‌ستوی نه‌وان. توستا برادران لغوی شم‌یکن که زود له نهران بکین هملوستی خوی بگوری، همرچنده پروا ناکم به قد مویدک هملوست بگندی»

پشتر چند جاری له گزونه‌وی دولولی دا له گدل حشع پیمان وت بون که نه‌گه‌ شم له خواری همل‌گیرسین، نه‌بان ناگرمین نه‌وانیش به ناسوده‌یی له پشتاشان داپنشن. شم نه‌نهنه ناو سرکرده‌په‌تیبانه‌وه.

*

بپگرمان منیش وه‌کو همر کردیکی تر له ناخی دلوه نم شم‌یم پی ناخوش بود. ره‌نگه بز من، که له پله‌بگی به‌زتری لیب‌سراوشی دا بوم و، هسو ژبانی خوزم بز مسئله‌گی گله‌کم ترخان کرد بود، ناخوشتر بودی.

حشع و پارتی و، لایه‌گه‌گانی تری جود له هیرشه‌گه‌بان دا بز سر په‌بکیتی، په‌نایان نه‌رده پیر موهاترانی زود نرم. بو پیش‌مرگه قاره‌مانانی، که ژبسی به‌عسیان هینا بو لغزه و، بو پی‌اوه نازایانی جه‌لاده‌گانی موسل و نه‌بر غریبان سرسام کرد بود، نه‌وت: جاشه‌گانی شستوشش و جاشه‌گانی به‌عس. نم جوهره پرویاگانه ناراسته له پاتی نه‌وی به قازانج بگه‌تسه بز جود، له ناو پیش‌مرگه و جه‌ماویری په‌بکیتی دا، بو بو به هزی خولقاندنی داخگی قول و رفیکی نه‌ستور له جود.

- سرکرده‌په‌تی حشع و کادره‌گانی، ژماره‌بگی کمسیان نه‌بی که له کورده‌ستان بون، نه‌وانی تران له سوریا و نه‌روپا نه‌شته‌بی بون.

- سرکرده‌په‌تی پارتی و کادر و پیش‌مرگه‌گانی، ژماره‌بگی کمسیان نه‌بی که له کورده‌ستان بون، نه‌وانی که‌بان هسو له تهران دانیشتر بون.

- سرکرده‌په‌تی و کادر و پیش‌مرگه‌گانی په‌بکیتی، چند کمسیگی کمی سرکرده‌په‌تی نه‌بی که له سوریا و نه‌روپا بون، نه‌وانی که‌بان هم‌ویان به خاووخیزانه‌وه له کورده‌ستان بون.

لو کاتوه که په‌بکیتی چو بو بز پارمه‌تیدانی حدکا، نهران غزه‌یی له په‌بکیتی گرت بود، نه‌پنه‌پشتر جود له گدل په‌بکیتی ناشتی بکا. دیرگای همل‌ژاردنی سیاسی، بز ره‌بکوتن له گدل په‌بکیتی، له ژر گوشاری نیرانی دا، له لایه‌ن جوده‌وه داخرا بود. نیمه تنیا دو همل‌ژاردنی سخت‌مان له پیردم دا بود، همل‌ژاردنی سیه‌مان نه‌بو:

همل‌ژاردنی په‌کم، مه‌پدان چول بکمین بز جود، بان وه‌کو هندی له لایه‌نه‌گانی جود نه‌پانوت: چه‌نوه بز تریله‌گانی په‌کره‌جو.

همل‌ژاردنی دوم، له مه‌پدان دا چه‌نمین و، نیمه نه‌وان دهره‌بکین.

چود نیراتیان هبیر دالدهیان بدا، نو کاته نیسه نه له نعرز و نه له ناسمان
 چهگنده کسان نهو روی تی بکین، نو ناوچه پچوکه نهی که پاره گاکانی خزمان و
 مصلیندهگان و مال و خیزانه کافانی لی بو، نویش گوت بوه پتر مترسی هیرشی چود.
 هیزه گانی پارتی به سرگردایتی حسز میرخان ژاژکی و، به پارعتی نیران چوونه سر
 چپای جاسوسان، پراسسور به ناوزنگ، جاسویار هاوتی به پاره گاکا و ماله کانهوه نمانا.
 ناوزنگ گوت بوه مترسی گیرانوه، نهو چولی بکین.
 ناچار پوین شعر له سر مانی خزمان بکین.

*

همو گلیبی له سره تای ژبانی دا که بهر له پاشوروی نیکاتوه هیوای زور و
 تاراتی جزواچور و تاروی سو و موری له لا دروست نهی.
 منیش وها بوم. بلام همو جاری ژبان بو ناقاردا ناروا که به تعمای بوی. تارات
 و تارزو و هیواکان له گدل روداوه گانی رزگاردا نهی به دالقسی رابورو و، خمهالی له
 جیبجی گردن نهاتو و، خوننی به دی نهاتو...

که خوتندی سانوم تعواو کرد، زه مانی عهدولکریم قاسم بو. لو سرده صد
 کوود به تاسانی نهتوانی بچسته کلیبی عسکری. ننگر هیوستایه گوانه بو نو زمانه
 منیش له کلیبی عسکری ودرگیرمایه. بلام خوم هیچ تارزو بکم نهو بهم به نفسر و
 حمزم له ژبانی عسکری ننگر کرد، ننگرچی نو زمانه نفسر پایمهکی تایه تهبیان هبیر
 له نار کوزم دا، تمنانت به زمانی کچانی خزانینی کراوی پشداوه تهبانوت: «لو ملازم
 لو ملازم». من حمزم له ژبانیکی تر ننگر که هین و ناسوره بی.

که بوم به پیشمورگه، له همو ژانم دا جگه له چند حفته بیک مشتی و کتاب
 الشهاب» هیچ دوهو به کی تدریسی عسکریم ندهی بو، نویش له پرتوهی دوی جمنگی
 شش رژی عروب - نیراتیل، هرگسی لراننی خوتندی جامعیهیان تعواو ننگر کرد. نم
 مشتی ننگر دایه شهادهیان نمندهاید. ننگینا بز تعیش نغچوم.

له ندهی کونی عروبی و فارسی دا له ستایشی هندی له کار به دسته گان دا
 نویسیویانه: «صاحب السیف والقلم». من گالتم بهم ستایشه نعت. له ژبانی
 پیشمورگایه تیم دا هرگیز خوم به «نهلی تفنگ» دانناوه و، حمزم ننگر له ریزی
 «نهلی قلم» دا حساب بکین. که نو شوانه بو. چند نامه بکم له لیسیرسراوه گانی
 ریکفراوه نهینه گان و، هندی له روشنموره گانی شاروه بز هات. نارازی بون لوهی من
 سرگردایتی هیچ شعریک بکم. هندیکیان ندرسان من له شعریک دا بکوژیم و،
 کوزم له پیش توشی سرگردانی بی. لو کاتدا سرم زور قال بو، نمنته پمژا به نامی دوی
 وهامیان بدمنوه. له وهامی په کیکیان دا نوسم:

«هاوری پتاره کت له جگای خزیایتی. بلام پرساره به ناویانگه کی شکسیر:
 «هعی یا نهی؟ نهوه مسئله کیه» چارنوسی په کیستی و کوزم له وهکو ریکفراو و
 چارنوسی خزمان وهکو تیکوژم، له مترسی دایه»

که په لاماری پالیسانیان دا و گرتبیلان، نیمهش پیرارمان دا په لاماری
 سرگردایه تهبیان پدین له قندیل. نتر چوم بز سرگردایه تی شوره گان.

*

شعری پدگمسی جود

نازاد هورامی کارهگمسی خوی به باشی نهلجام دا بو. هیزهگانی و مورتی، دوله رهقه، دولی خانقهای ساز دا بو، ناسادهی کرد بون بز خنریک کردنی لای چهپی میدانی شمردکه و، چارهروانی نکرده به رادپو ناگادار بکری دمس پی بکنن.

نیمیش هیزهگانان له زلی کز کردهوه. مامجملال هات بز خواحاقیزی و، و تاریکی به سوزی بز دان و، داوای لی کردن نرکهگمیان به چاکی به جی بهیانی و، به پله به ری بکنون بز رزگارکردنی هاوریکانان له مملبتندی ۴ له گماروی جود.

همسزی دمس پی کردنی پلاماردان بانگوازی بو، کسه نهبو له رادپو و، پلاو بکریتموه، پندیکی گزنی کوردی بو: «توله به سهره، نهما به زهره» رادپو دستتی کرد به خوندنموی بانگوازهکه.

ناری خوامان لی هینا کوتینه ری. بز نهورو گهپشتینه بستتی. داوام لی کردن بز حسانوه له بن دارهگانی چمهکدا لا بدمن و نانی نیهورو پخونن. من مملرهزهپدکی تیکهلاوم له پیشمرگهگانی پارهگاکی خوم و هندی پیشمرگمسی گرمیان پیگ هینا بو، شاهو فرماندهیان بو. شاهو بهتانیپدکی له بن داریک دا بز من داخست له سوری دابنشم. خوارندهگمان سفیری بو: نان، هیلکنی کرلار، تمسانه، خنبار و تسوزه بو. له سر دسریک دام نا بو. لو کاتدا فملی حسن پدینا بو. فملی حسن پارهگاکی لو ناره بو، خویشی خملکی ناوچهکه بو. من به دوام دا نارد بو بز نهوی دننگیاسی ناوچهکه و شوشی سفنگور و قایسکارپدگانی جودی لی بپرسم. چمند کسی له گدل من له سر پدانیپدکه دابنشت بون. من هستام بهرو لای فملی حسن چوم و بانگم کرد بز بن داریکی تر بز نهوی گرمیان له قسهگانان نهی. که من رویشتم توانی تریش چونکه خوارندهگمیان به دل نهبو له سر پدانیپدکه هستا بون و رویشتم بون. مام سالی گورنمسپ گوی ی له دتگی هندی هاوشی دور بو، هاواری لی کرد بون: «پیشمرگه پلاوی لی بکنن روحه هات!» کس گوی ی نهدا بو.

*

روحدا

گورنمسپ گوندیکه له گرمیان. مام صالح فرمانندی کمرت و، به دستتی خوی پیاویکی نازا و، هتا پلی ی قسه خوش و جوامسیر و دلپاک بو. همو جبار نبوت: «مامجملالیش به پیشمرگه پلی: برا تزیل مین، پلاوی لی بکنن، پیشمرگه دامزورینا به قسهی ناگن. پلام که فری گزیتیر و هاشمی تزیل هات، نیر همو پلاوی لی نکهن و له شوشی قایم دا دانموزورینا مامجملالیش نو مرکزپدتهی نیه که روحه ههپتی. مرکزپدیت ها ولای روحهوه» مبهستی له «روحه» فری هالیگزیتیر و هاشمی تزیل بو. لهر نهوه مام سالحمان ناو تابو: «روحه».

*

له پر گولله توپیکی گوره هاشمی کرد و له ناوی داین هر پدانیپدکی من کمرت، هر لوی دا ۴ له پیشمرگهگانی مملرهزهگمی منی گوشت: کامبل دستا محمد خملکی کرهپنه، یاسین عهدولکریم خملکی گفری، نوبراهیم محمد خملکی عزیز قادر، نمین له تاح خملکی جامبیز. هرودها بیستون جیگری فرماندهی نهی ۲۱ ی کمرکوک و،

پدرخان صابیر پیشمرگه‌گی همان تپ و، لشکری چوارقورنمی پیشمرگه‌گی تپبی ۹۹ ی کوزسرت، کوژوان. دوزگای بیتله‌کمان پارچه پارچه بو. من به ریکوت هر نکوتوم. همومان هستاین و به راگردن رومان کرده بن شاخ و قولایی دولده که تا گیمیشینه ندیو به هیلاک چوین. تزیپاران پردووم بو. دپدوانده که له پمزاییه‌کی برامیر به نیمه چاری لبحان بو چاودیری نکرده‌ین. تا تیواریه‌کی دره‌نگ نمانتوانی سر در بهینین.

*
 پیستون (حمید محمد) پیشمرگه‌گی مغفزه سره‌تاپیه‌کان بو. هاوریه‌کی کوزی کوزمله و، کادریکی گریکاری روشنبر و پیشمرگه‌گی تاژا و دلسوز بو. سیر نمویو رژی پیشوتر کوزونوی به پیشمرگه‌کانی تپیه‌کیان کرد بو. یه‌کی له پیشمرگه توندروه‌کانی محاسبه کرد بو، نموی به ناروا تانی لی دابو، وت بوی: «نو هسو ساله تزی پیشمرگه‌یت، نه‌گر پیشمرگه‌ی‌کی باش پوزتاپه نکوزوی یا بریندار نموی»

*
 ۷ کوژوا و ۲۲ بریندارسان همبو. لاشمی کوژوا و برینداره‌کان کوز کرانوه. پدرخان چمند پارچه‌ی‌کی کسمی لشی مابو. همومان روانی ناوزه‌نگ کردنوه و نامیه‌کم بز نوسین روداو‌کم بز پاس کردن و، داوی دوزگایه‌کی بیتلم لی کردن. تیواریه‌کی دره‌نگ به تاریکی به ری کتوین پروه قلاتوکان. پیشتر ناگاداری هیزکی تیکه‌لوی تپیه‌کانی تاسوز و ماسه‌ندم کرد بو له مرگوه به دهشتی قهلازه‌ا بچن بز قهلاتوکان و بچنه سوری موزی گوره له زنجیری چپای قندیل. سوری موز کتوت بوه نیوان قهلاتوکان و قرناقاو، به سر همو سنگره‌کانی جودا زال بو. من به تمنا بوم خزم سر بکوم بز سوری موز و شاخو شاخ هیزیک بنیم ریگانی قندیل له کشانوی هیزه‌کانی جود پروه نیران بگرن و، لمویه که همو ناچه‌که به چاکی نمینری شه‌که بپروه بهم. به‌لام توپاران دوی خستین و نخشه‌کی تیکلایین.

باره‌گایه‌کی حشع له سر ریگامان بو. پیشمرگه‌کانم ناگادار کرد بو خویان تی نگه‌مین. نه‌گر ریگه‌شیمان پی گرتن خویان پیوه خمریک نه‌کین. بای تپسیرین تکتوتوقیان له گمل بکن. زوری پیشمرگه‌کان شو له سر ریگاکه تاگریان کرده و خویان دا به نوزدا بز نوسان. هیزه‌کانی جود که له پمزاییه‌کان بون مشخصه‌لانی ناگره‌کاتیان ندی. خزم چومه قهلاتوکان و فرمانده‌کانم بانگ کرد. سر له نوی هیزه‌کاتیان ریک خستوه و نمرک و فرمانم به سردا دابش کردن. هیزیکمان ناره بز پهبزگردنی «نوی مول، بز نموی هندیکیمان لمویه شور پنبوه بو سر سنگره‌کانی جود. ۴ هیزی ترشم ناصده کرد بز سر ۴ چیکا له کانی گاتوان، گری گازی، سوری ساوین.. همو قره‌کان هزکی تزکیان پی بو.

*
 پیش نموی له ناوزه‌نگ به ری بکومین ناردم چمند تزیپک خاصی سپیان کری و، دام به تاقه‌که‌کی مامه ریشه هلی بگرن. شوانی روف نوری جیگری ریشه بو، کوریکی قسه خوش بو، روی تی کردم وتی: «دپاره تمعت داناهه بز مردن، وا کفن تسلیسی نیمه نه‌کی؟» من له سوری نه رویشتم. جلوه‌گری پیشمرگه‌کانی جود و به‌کیتی، زمان و سروسیمایان و چه‌که‌کاتیان له یک ته‌چو، بز نموی له کانی تیکه‌لاو بون دا له پکتری

جها پکرتنوه، پیش دس پی کردنی هیرشدهکه، خاصهکمان له شهروی شرت دا بری و، هیر پیشمرگهپدکی پدکیتی پارچهپدکمان دایه بییستی به بازوی چهپنوه.

تا نیورو له خونامادهکردن بوینوه، غریب سعید به سواری گریدنیک پدینا بر، سترورگیلاکی خونواری بو. هندی ورده پارچهی نارنجوسوکیکی بهر کسوت بو. گالوکیکی به دستوه بو، له پردومی دا درژی کرد بو. شو له کاتی تپهرین دا نمان دواپن تالی گاروانه درژهکمان بون. کسوت بونه بهر شالاری له ناکاوی بارهگهکی شح له رزگه. وزهای مام قادر کوژوا بو، نصیش بریندار بوو. پدکی له پیشمرگهکمان که سیری دیننی غریبی کرد به ستر کوریکوه، ونی: «سیرا له مالا نسرهدین ناچی؟»

هیر ناقمه نرگهکمانی خویمان به وردی بز رون کرد بووه. له سمعات ۱۳ دا هیر ۴ هیزهکه به ناو لهروارهکندا بهرو شونی دیاریکراو جولان. منیش، له گیل کویخا علی قهلازی، به شینهی دواپان کسوت و، پردوام به هزکی توکی قسم له گیل فرماتندی قزلهکمان نهکرد. دورویبری سمعات ۱۶ هسرتو شونانی دیاریمان کرد بو گیران. هیزهکمانی جود هندیکمان کوژوان و هندیکمان هملان. هسرتو شونه بهرزهکمانان له دس دا و خیسوت و کملریکل و خوراکیان به چی هیشت. علی مام رسول، لیسرسراوی زندانهکی حسک بو، ناگاداری کردین که نامادهیه: هسرتو گیراوهکان له گیل خزی بهینی و، بیته رزی بهکیتنوه. هوملمان بز نارد بیت. پدکی له گپراوهکان سعید برام بو، سعید برام فرماتندی کسوت بو له تپهی ۲۱ کمرکوک، له تفرتوقهکی ناسوس دا گپرا بو، گپناند بریانه توری.

نازاد هوروسی پش هیزهکمانی مصلهبندی سنی ساز دا بو له قزلی کوزستانوه هیرشی بز کرد بون، هندی پشروی کرد بو.

قوناغی پدکیمی گاروهکمان تپواره توارو بو، شهوهکیمان دانا بز حسانوه. هوا سارد بو، نیمه بز حسانوه چوینه ناو خپوهتکی تنوانوه. پدکیک رادپوی حشمی کرد بووه، ژتیک به دنگیکسی ناساز جنهوری پی تداین و، هیرهشهی لی نهکردین. پیشمرگهپدکیش له دایزینی ستری مول دا بریندار بو بو، گوللهپدک له سمتی داپو، دیار بو نازاری زلوی هسرتو زوی هاوار نهکرد، دو سی کسش لولاه گالتیمان له گیل نهکرد. تپانوت: «هاوار سهگه تو له راگردن دا گسولمت بهر کسوتوه، بهزه له دواوی داوی!»

پدینانی روژی داهااتو، ریکوتی ۲ ی مایسی ۸۳ هیزهکمان دستوی کردهوه به هیرش. هندی کونه رهپیی جهیش به بهرزهپدکوه بو بهوامبر قرناقاو و پشاشان، له گیل هندی له فرماتندهکان من چومه ناو رهپیهکوه. شح به هارونی ۱۲ ملیم داپان گرتینوه و، به دوشکا دور به دور تپهپان لی نهکردین. هیزهکمانی نیمه رزانه ناو قرناقاو و دستپان به ستر بارهگاکمانی حسک و پاسوک دا گرت. پیشمرگهپدکی پالهک: هوسر علی دسیندی کوژوا. له گرتی حانوتهکی حسک دا چمند ساردهپهکی تاوقوتوی له دواوی پدک خوارد بووه. له کاتی خواردنوهی کورکاپهکی توتردا گوللهپدک له ستری داپو. لورکاتندا تاویک پارانی دهنک گسوره به خسورم دستوی کرد به پارین. سترانی حسک و پیشمرگهکمانان به قندیل دا هملگیران. هیزهکمانان هندیکمان کسوتنه راوانانی توان و

هندیکيان هيليانکرتابه سر پاره‌گاکانی حشع له پشتاشان. منيش نيتير دابهزم بز دوله‌که.

*
پي کا له قمنديل

له پيردهسي پشتاشان دا واوستا بوم تغه گيرم بو چمند کسيکيان هينا بز لام.
بانگم کرون قسهبان له گدل بکلم، به کرمانجي نهدوان، ليم پرسين: «نپوه چين؟»

وتيان: «نپمه پي کا کا پين؟»

وتم: «پي کا کا چي تگا ليره؟»

وتی: «هات بون بز ناويزی نپوه و جودا»

وتم: «کاکي برا کسيهکي پيشيان نئي: ننگر کيجدل حکيم براهه تداوي سري
خزي نهدرا نپوهيش له گدل هسو گروپ و حين‌هکاني کوردستاني تورکيا له شردان
بزيي ناچن له گدل نوان ويک بکمون له پاتي خيريکي ناويزی نپمه پين؟»

پهکيکيان زود په داخ بو، په چپوزک له سري خزي نندا، هاوويهکي کوميتي
ناوهنديان کوژدا بو، له لاپان زود بهريز و خزشويست بو، نپيوت: «نپوه هفتاليکي
تپسه‌تان کوشتوه، تورکيا و نيميريکا و هسو نيسپرياليزمي جهانيان په دواپوه بون،
نهيانتواني هچي لي بکمن، کهچي نپوه ليره کوشتان»

داخي خوزم دهريري سههارت په کوژداني هاوويهکيان، وتم: «نپوه له نپهاسي
هلسي خوزان دا بوه که هاترنده نار نم شروهه. نيستايش بچن چهکه‌کانتان وريگرتهوه
و، بز کويتان نپوي په ريتان بکلم؟»

نسانه مفرزه‌بهک بون له گدل حشع له نزيک کومتان بون، که شر دامسزواه به
شپوعيبان زاني بون. داوايان لي کرد بون تسليم بون. پهکيکيان جنهري داپو وت بوي:
«نپوه چين تسلستان پين؟» گولله‌هکيان له سنگي عمريزي داود داپو خيريک بو پري.
نيتير نوانيش پلاسايران داپون، کوړهکيان لي کوژدا بو په ناوي خاليد و، نوانی تريان
گپرا بون. که زاني پويان پيشمرگه‌ي پي کا کان نارد پويانن بز لاي من. منيش ناردمن
بز لاي تازاد هورامي چهکه‌کانيان بز وريگرتهوه و وهکو خزيان نپهانتويست په ويان بکا
بز روستي.

*
همسري هيمان روژ شر به قازلجي پهکيتي به لادا کيوت. له گدل تازاد هورامي و
هيزه‌کاني مپه‌ندي سي پهکمان گرتوه. پنکه و پاره‌گاکاني حشع گيران. بز نپوي شته‌کان
په ساغي نه‌کويته دمس پهکيتي، خزيان زود شتي نعضوشخانه، چاپخانه، راديوکمان،
هاون و دوشکاکانيان خراب کرد بو. هندیکيان به قمنديل دا هلنگران بهرو تيران. بفر
قمنديلي پير نندا بو. ليم شره‌دا دو پيشمرگه‌ي پهکيتي کوژان: عوسمان کاوازي و،
غفور پشتاشاني. ناگاداري هيزه‌کاني خومانم کرد که نيتير دوپان نه‌کمون و وازيان لي
بهياتن.

*
هيزه‌کاني پهکيتي له جود په داخ بون. هلام تپي کوزسرت لعوان زياتر، چونکه
هموي چنډ روژي بو لمراندي تپه‌که‌يان و جوگره‌کمي و ۳ پيشمرگه‌يان کوژدا بو.

دوای به لاداکوتنی شهره که له کاتیک دا خبریکی کوزکردنوی پهلگه‌گان بون، شوزش حاجی که نموسا راپیری سیاسی تپیی کوسرت و، به ریکوت له بزسه‌کسی باداوان دا نه‌کوزرا بو، کسوت بوه تمسانا کسردنی پهلگه‌گان. به توره‌بونیکي زوروه هندی لور پهلگانهی بز من هینا سهریان بکم. من لور کاتیدا نمتمه‌پوزابه سر نموی سهری شه و پره بکم، نمویست هریچی زوه بگینه لای هیزه گماروزدراوه‌کسی مملهنندی چوار. بهلام شوزش بی ی داگرت که هر تپیی سهریان بکم و سرنجی بز دونانان واکشام:

په‌کسیگان، راپوزتیک بو دهراری روداوه‌کسی باداوان بز عسزیز مسعد و مدکتیی سیاسی هیزه‌کیمان نوسی بو. لم راپوزتیدا نوسی بویان تاقسی چه‌کناری جدالی له گوندی باداوان کسینیکیمان بز هاورییانی نموان و هتقالاتی حیزی هاوریهیمان؛ حسک دانا بو. بهلام هاورییانی نموان لیسان هاتنه دست و کمسینه‌کیمان شکاند و، پهنجیان له چه‌لالیه‌گان گوشت، نممش به تواری پیچوانندی راستیی روداوه‌کوه بو.

دوسه‌بان، ده‌فتریکي گسوره بو به گسوارهی (ندی چوار) ترخان کرا بو بز لیکولینوه و هلسنگانندی سرگرداپندی و فرمانده و هیزه‌گانی په‌کیتی له سر شیوهی نو راپوزدانندی دوزگاکانی نمون و نیستیخبارات دهراری هیزه‌گانی مورعه‌رضه ناماده‌بان نه‌کرده. زور به دوزی ژساری پیشمرگه و ناری فرمانده و نمندمانی سرگرداپندی و کادره پیشکوتوه‌گانی و، رادی دلسوزی و تازابه‌تیبان، تمنانت نموندنی بزبان کز کراپوهه، زانبارییان له سر پندی خونندواری و پیشه و، ناری ژن و مندل و خوشک و برا و کس و کارشیان نوسی بو.

سهر نموه بو، شتیکی له پاهندی نمیمان دهراری حیزی به‌عس و جهیشی عیراق و دوزگا سرکوتکوره‌گانی و، هیچ حیزیکي تر نه‌کرده بو.

*
هسو خملکی کوردستان به پوزاره گوی قولاشی هوالی نم شمرانه بون. به هاردردپوه له گدل په‌کیتی، که له لاپه‌کوه عیراق و، له لاپه‌کوه نیران و، لم لاپه‌شوه هیزه‌گانی جوهی تی ووزگا بو. دوستانی په‌کیتی، تمنانت خملکی بیلایه‌ن، خمیسی چاره‌نوسی په‌کیتیبان بو، نه‌ترسان بفتوتی. نهراری هسان روز به بپشل قسم له گدل راپور کرد و، هوالی سرکوتنی په‌کیتی و شکانی هیزه‌گانی چوار براکسی جودم راگه‌باند.

مهستی سره‌کیم لور قساته روخانندی ویدی هیزه‌گانی جود و بهرزگردنوی ویدی هیزه‌گانی په‌کیتی بو، که لور کاتیدا له دهرشیر و سهرچاوهی ممله‌گان گماروز درا بون.

*
له پنکه‌کسی حسک دا چه‌کیکي دزی فروکه گسرا بو، بهلام هندی پارچه‌بان لی دهره‌پنا بو. به پیشمرگه‌کاتم وت: «بهو شویندا برون که نموانی بی دا روشتون پلکو پهاندوزنوه» پاش نمختی هاتنوه پاچ و خاک‌نماز بهمن وتبان چالیکمان دوزیره‌نموه تازه هملک‌تراوه رنگه له وی دا شارده‌پیتانوه. چون چاله‌که همل بده‌نموه. برآیم ره‌پن، کاتی خزی پیشمرگکی په‌کیتی بو، له قرناکار داننیشیت چاری لی بو، وتی: «هزچی نو چاله هملشده‌نموه؟» وتبان: «به دوای پارچی دیسترونه‌کیدا نگه‌پین» برآیم وتی: «نموه پارچی دیسترونی تی دا نیه، پلکو لاشی خولی حمه تادی تی دابه!»

منیش هلم دایه وتم: «خوله له سویده»
وتی: «پهیزی گمیشته و، دوتنی کوژوا»

*

روژی رابورد هندی له سرکرده و کادره کانی حشع روشت بون. هندیکیان
دهریز نهیرون، لهواته: کریم محمد، ملا محمدی پانیخیلانی، قادر رشید ناسک.. من
له دولی خانقا بوم که ئهسته پان هینا. هندی قسم له گدل کردن و مفرزه بدمک جیا
کرده بوم بهرم کردن بز ناوزنگه، به مفرزه بدمک وت بر که به ریزوه وختاریان له گدل بکن
و، به سلامتی پسانگه پهنه لای ماسج لال. گسراوه کانی تر نهیردان بز ورتی. حشع
سهرتا هسو گسراوه کانیان به کوژوا دانا. له دنیا دا واپان پلاو کرده.

*

نیشتر نهیرو خومان ناماده بکهن بز شکاندنی گسراوی مملعتی ۴. پلاو برنوعی
هوالی گسراوی سرکرده پتی حسک و حشع، وری هیزه کانی جودی له دولی پالیسان و
ناوچه کانی تر دا بهزاند. چوینه ورتی هیزه کانیان کرده دوتی:

- پشیکان له ورتی به سارسیرهک دا بر سرچاوی مملکان.

- پشیکان له دهرگلهوه بر سران و گهروان.

لیره له پاتی خامی سپی، پهرویکی زهدمان کرده بازوی راست.

هیزهکان بی بهرگری گمیشته شوینه کانی خویان. له گدل کمال خزشتاو و هیزه کدی
مملعتی ۴ له سرچاوی مملکان به کمان گرتوه. دولی مملکان و پستی ختی و پستی
شیخ وسان که نهیروانی به سر مملکان دا، به دس هیزه کانی جودوه بو، به تمقه
ندیانمیشته به ناسوده بی تاو له کانبه که بهین بز خواره نوه.

تو روژه لوی ماینوه بز پشودان. به تمسا بوین روژی دوابی له بهره بهیان دا
پلاماریان بهین. توان له نهیرووه دستیان کرد به کشانوه. ناوچه کانیان به تواروی چول
کرد. روژی دوم که چوینه پالیسان به هزاران کس و به سدان توتومویل له هوبلیر و
شوینه کانی تره هات بون به پیرمانوه. تا تو کاته نیشترانی حشع و چاره پورس و
بیزاون له تاو خلک دا، زورایمی خلک رقیان لسیان بر به دمایه فیخته و «هزی
تاژاوه» پان نوزانین.

*

تفسیری جود بز روداوهکان

دوی توی سرانی جود و هیزه کانیان کشانوه بز نهران، سرکرده پتی جود
پیکوه بهیانکیان له سر روداوهکان دهرکرد و، هیرلایمنش به جیا بهانی خوی دهرکرد.
جود له بهیانکی دا نومی بو:

«وکات ذروة هذه الاعمال الاجرامية، الهجوم الغادر المفاجئ الذي شنته قيادة (اوک)
على منطقة پشت آشان لتصفية عدد من مقرات الحزب الشيوعي العراقي والحزب الاشتراكي
الکردستاني والحزب الاشتراكي الكردي (پاسوک)، هذا الهجوم الذي يمر عبر مرحلة جديدة من
الانحطاط والتدهور، وارتكاب ابلح المجازر الدموية بدعم مفضوح من النظام الدكتاتوري
الدموي...»

حشع له بهمانهکمی دا نوسی بوی:
 .. و هل ممکن لای مستحیح للاحداث ان لایرط بهین سلوک قاده الاتحاد الوطنی
 الکردستانی هذا والمناضات التي قهری بينهم وبين السلطة الدكتاتورية وصفقة المسارمة
 والاتفاق مع صدام. ان کل دیماغوغیة قاده الاتحاد الوطنی وبراعتهم البهلوانیة فی الدعاية
 لایمکن ان تغطی تواطئهم المفضوح مع طغمة صدام حسین.. هذا التواطؤ الذی ظهر فی
 محضرم لهله الحرب بالتعاون مع اجهزة السلطة ومخابراتها ومرتزقتها...»

پدک له بهمانهکمی دا نوسی بوی:
 وان الطیخة التي يتفخها (اولک) ساهت فی الاعناد لها دوائر الامم المتحدة العالیه
 بزعامه الامم المتحدة الامریکیة واقطاب الاشتراکیة الدولیة (سوسیال دیمکرات)، وکافة الانظمة
 والقری الرجعیة السوداء من اعداء الشعب العراقي والشعب الکردی...»

حسک له بهمانهکمی دا نوسی بوی:
 وله رؤی ۱ - ۳ نایری ۱۹۸۳ دا تاقمی سورداکاری به ناو (بهکیتی نیشتمانی
 کوردستان)، به گویری نغشسه بهکی گلاری تاوانکارانه، که ماوه بهکی زوره نیشی بز
 ده کمن، به هاوکاری ریشی فاشی بهغندا و تاغاکانیان له تیسپیرالیزم و هندی
 سبرکردایهتی سوشیال دیموکراتهکانی رؤژاوا، وهک نلقه بهک له زنجیری نغشسه و
 پیلاتهکانی تیسپیرالیزم و زاپونیزم و هیزی کۆنه پیرست بز تاو تهرکردن و گهسارودانی
 بزوتنهوی زگکاری خواری له ناچه گدا، هیرشیکی کتویری نامردانه بیان کرده سبر
 پاره گاکانی سبرکردایهتی حیزیمان.. و لایمهکانی تری جود به کسلک وهرگرتن له
 کۆکردنهوی چهکدارهکانیان به تاگاداری و له بهرچاوی ریشی فاشی بهغندا و به پستیوانی
 هندی لایمی هاوهیمانیان و به هاوکاری و هاوهنگاوی راستموخزی هیزه چهکدار و جاشه
 خۆقرۆشهکانی رژیم، به نیازی قهلاچ کردن و له ناوردنی تهاوی سبرکردایهتی حیزیمان و
 حیزمی شیوهی هیراتی و پاسۆک وه به مهستی نلقامدانی تهرکی پی سپراویان و جی
 به جی کردهتی سبرجیکی تر له سبرجدهکانی دست تیکملا و کرده پیلاتهکیری بهکهمان له
 گنل رژیم دا...»

پاسۆک له بهمانهکمی دا نوسی بوی:
 «پهردیهک له دواپهردهکانی تم شانز گالتنجاریه جاش مودیرنهی جلالی نو ههمو
 کارسات و مهینتی و خهپاننت و خۆقرۆشی و کوردکۆژی و رۆژبهکهری و گهره لاقۆی و
 نالۆزی و ناپاکهتی تم چهند سالهی دواپی جهلالیزمی بی تهره، که له ژیر لاقیسته و
 مانشیتی دهرجامسای (بهکیتی نیشتمانفرۆشانی کوردستان)...»
 پش شیری بهکمی گننبدلیش جود و لایمهکانی له شیری پهروپاگاندها دۆی
 بهکیتی زۆریان لم قسانه کرد بو. نغسه، بهکی بو لو هز بههره تیسایهتی، زمینی
 پهلاماردانی سبرکردایهتی جودی ساز کرد.

*

تضامنی امی، پان قهری قازا
 حشع له سهرانسیری دنیا دا هیرشیکی پهروپاگاندهیان دس پی کرد. شتی وایان له
 گنل حیزمی بهسپیش نه کرد بو. نیمه به هزی داهاوسانهوه له دنیا زور تاگاداری تم پهزمه
 نهوین و گویمان نغدهایه. پهلام زوری نامه و بروسکهکانیان نغدارد بز پاره گاکمی شام و،

رادیوی پارتی هندیکسانی بهار نه کردوه. نوه پدکم چار بو ناوی هندی لو ویکسرا نه بهیستین. قاز به پول نه گمین. هر چمن پدکیکان بقومنی، بی نوهی نوانی تر بزانی چی قومواوه. همسویان به پدک دنگ نه قسیرین. پوله قازوهکانی نم لا و نوه لاش که گوینان لی ی بی بزبان تسیننوه. نمسجاره بان (نضامن) ه (امی) پدکسی حیزبه شیوعهکان له گهله حشع دژی پدکیتی دهرمان بری، له قهری قازوهکان نهچو. چونکه بی نوهی راستی روداوهکان بزانی بز پشتوانی له حشع کموتنه ناردنی بروسکی نارمزی بی پدکیتی و، پلاماردانی. پدکیتی هیزکی بی پشتوان و بی کس بو، نه پهبوندی بازوگانی له گهله نوه ولاتانه هبو راهگری، نه نوبشی هبو تا لیجان بری. دوژمنایتی پدکیتی، بز نوان، هچی تی ننهچو.

مهکتبی سیاسی پدکیتی یادداشتیکی دهراری روتی روداوهکان ناماده کرد و، ناردی بز حیزبه شیوعهکان، ناماده بی خزی دهری بز قهرلکردنی لیژنهکی بیلاین لو حیزانه که له روداوهکان بکولننوه بز نوهی لاینی بهرپسار دیاری بگری.

*

نیتیهامهکانی حشع

حشع، شهری پشتاشانی کرد بو به کمرستی پروپاگانده دژی پدکیتی. راستهکی زوری نوه قسانمی تهمان کرد دژی دروستکارو بون:

- نهنوت: «نم هیرشی پدکیتی له سمر داوی حکومتی بهس و، به پارمندی

نوان و، بز رازی کردنی نوان بو، وهکو پیشی له نرضی ریککوتتی له گهله پدکیتی»

لو کاتدا هیزی سورهکی له مهیدانی خیبات دا دژی رئیس بهس، هیزهکانی

پدکیتی بو، هیزهکانی جوهر قومسایهکی سیاسی - چهکناری نوتوزیان نهبو. چالاک

گوره بان خنریک کردنی هیزهکانی پدکیتی بو، به مملاتی ی دهسلات و شهری لاهلاوه.

له گاتی شهرهکانی قندیل دا، هیزهکانی پدکیتی بهر هیرشی بهس کموت، نهک هیزهکانی

نوان. گورهترین چهکی دهستی پشمرگهکان: تاربهچی و بیکهچی بو.

- نهنوت: «هسو دیلهکانیان کوشترین»

لو شهردا زوریان کشانوه بز نهران، زیاتر له ۵ کسپان گپرا. له نار گهراوهکان

دا: کمریم محمد، نندامی م س. مولا محمدی بانخیلاتی، نندامی ک ن و مهکتبی

نیقلیمی کوردستان. قادری رشید ناسک، نندامی مهکتبی نیقلیم. نمانه ۳ کس بون

له سمرانی حشع، دهسبچی به ریزوه به ری کران بز ناوزهنگ. گهراوهکانی تریش نیردوانه

وهرتی. ریگایان درا بو به نارمزی خنزیان کسزبونوهی سیاسی بکمن، نمانت

کوبوننوههکیان بز چلهی کوژاوهکانیان کرد. کس ریگهی لی نهگرتن. پاش ساوهپدک

هسویان بهر دران.

- نهنوت: «وژنهکانیان کوشته و، دستریژیمان کردوته سمر خیزانهکان»

دوای کشانوهی سمرانی حسک و حشع و چهکنارهکانیان، هسو خیزانهکانیان له

ناوچهکدا به چی مایون. له نار توانندا خیزانی فاتح رسول و فریشتی خوشکی دلزار..

به ریزیکی زوروه رهتاریان له گهله گرا. هر کس وستی ناوچهکه به چی بهیلی ولاخی

بز دایون کرا و، نوهی پهبوستی به پاره بو پارمندی درا و، نوهی مایوه کس زوری لی

نهکرد بوا. تمنیا ۱ نافرتهی شیوهی کوژا بو، نوبش وهکو دوایی خنزیان له نماندهکی

دا نوسس بویمان، تا دوا فیهدک نازایانه شعری کره بو.

- تمپانوت، «پاره‌گا و ماله‌گانیان تالان کردون»

جیگگی داخه، تالان و روادودوت بشیکه له نعرتی کزنی شرووشوری کوره‌واری.
دوای کشاننوه‌یمان همو کملوپیلی پاره‌گانگانیان: بیلگه و کتیب، چدکی قوس، پستانی و
خبروت، نازوقه، دهرمان.. کموته دس هیزه‌گانی بدکیتی. حشع زوری پاره‌گانگانی خونی
تیک داپو، رادیو، کملوپیلی نمخوشخانه‌گانیان خراب کره بو، پارچی گرنگی هاوون و
دوشکاگانیان دهره‌ینا بو بز نعرتی بدکیتی کملکیان لی ورنه‌گری.

*

زوری بیلگه‌گانی حسک، پاسزک، حشع کموته دس و دسیبجی نیردران بز
ناوزنگ، له سر نم شعره نامیلکیده‌کی تایبه‌تی پشت نستور به بیلگه گپراوه‌کان بلاو
کرایه‌وه. بیلگه‌کان له نازشیفه‌کی سامجلال دا هنلگپرون.

*

خوشناو‌ه‌تی

خوشناو‌ه‌تی بو ناو‌چیده تلپن که شوبنی ژبانی عشیره‌تی خوشناو‌ه. خوشناو
په‌ک هاتوه له تیره‌گانی: میر محصلی، میر وسوی، پشت گمری (پشت گملی) و،
نوانیش نمین به چند پره‌باهوه. له لای سرویه‌وه له گمل عشیره‌ته‌گانی هوروتی و سوچی
و، له لای خوارویه‌وه له گمل پوران (پلهاس)، له لای روزه‌لاه‌یه‌وه له گمل ناکز و، له لای
رؤژتاوایه‌وه له گمل گوردی و همرکی هاوسنوره. له روی پیره‌پرایه‌تیه‌وه دابش بو به
سر ناحیه‌گانی مرکززی شفقلاوه، کویه، هیران، له پاریزگای هولیر و، ناحیه‌ی بیخواته
له پاریزگای سلیمان.

عشیره‌تی خوشناو سروکایه‌تیه‌کی بدگرتوبان نه‌وه. ریج، له گشته‌کی دا بز
کوردستان سالی . ۱۹۲، له دانیشتنیک دا له گمل پیروماقوله‌گانی باهان له سلیمان، که
باسی بدکیتی لیدرالی ولاته بدگرتوبه‌گانی نهم‌ریکای بز کردون، بدکیکیان وتویدی
جزیری پیره‌پرایه‌تیه‌گانیان له هی خوشناو نه‌چی. مهبستی نه‌وه بو که سروکایه‌تیه‌کی
بدگرتوبان نه‌وه کپشه‌کان به لادا پخا، بیلکو چمند کسی له سروکده‌گانی تیره‌گانیان
نهم‌ریکیان گرتوه بز باس و برپاره‌انی.

سروکده‌گانی خوشناو نازناری بدگیان هبه، هلام عشیره‌ته‌کیان پیمان تلپن: میر
و میران. میره‌گانی خوشناو رفته‌اریان له گمل جوتیاره‌کان زور خراب بو و، سزای
قورسیان داون، و‌کو ده‌اودم ته‌گیرنه‌وه بز چاورساندن و بز سزادان، نهماسی گوزیان له
سسر سسری زلامی زیندو ناشتوه و، به پی‌ی پتی به سسر سسیری (درکه‌زی) دا
گوزیان پی کردون.

صدیق به‌گی، به‌کی له سسرکه‌ده‌سرسشته‌گانی عشیره‌تی خوشناو، یا و‌کو
خزبان پیمان ثبوت صدیق میران، له گمل مولا مستعفا ناکزک بو. تاقسی له گاوانیه‌گانی،
که خوشناو و نهماسی پارتی بون، راسپاره بوسه‌بکیان بز داتا کوشتیان. حکومتی قاسم
له سسر نه‌وه فخرمانی گرتنی نیسراهم نهم‌مد، که نوسا سکرتری پارتی بو، دهرکرد.
دوای نم روداوه نم بنمالمیه نهر به لای حکومت دا کبوت و، بو به به‌کی له چه‌کهلگرو
دلسزوه‌گانی حکومت و، پشدار بو له دروستکردنی نورسان صلاح‌دین، سهره‌زه خاصه،

لهجوي خفليف...

ننونه پدگ، پدكېكي كه له سرزكدهگانې خوشناو، له سره تاي دمس پي كړونې شورشي تېلول دا پشداري كړد و، پدكي له پنگه سره كېپه گانې له پېتواته دانرا. سره نجام له گڼل كار په دسته گانې بارزاني په تابه تي عطي شمعېان، كه پېتواتي كړه يو په باره گاي خوي، تېكچو، ننونه پدگ چره پال حكومت و، يو په پدكي له چه كېپه لگړه دلسوزه گانې حكومت و، پشدار يو له دروست كړونې فورسان صلاحه دين، سفرهزه خاصه، لهجوي خفليف...

چيا لمان هزاران كسي له روشنېپر و چوتباراني خوشناوېتي له شورشي تېلول و، له شورشي حوزه پران دا پشدار يون، خوشناوېتي په گشتي شاخوېد. گونده گانېان كموتزته پتاري شاخه گانې ماكوك، شېشار، هوروي، سمنېن، پېرمام، پندهاوي، ناووهواي خوز و گانې و ناوي سازگار و دېسغه گانې جوان و دلگړين. ناژولنداري و، كشتوكال: رېز و باخ، دانوبله، توتن و سعوزه نكمن و، دوشاوي تړي ي خوشناوېتي په ناويانگه. بزني مومز وانه گړن و، پېتواته جزولاي هونرمند و زاناي لي يو، «كره ي تفنك و ناياپيان دروست نه كړد.

*

پندينك له خوشناوېتي

نافره تېكي بېرژون دو هېزه دوشاو، هېزه پدك دوشاوي رېش و هېزه پدك دوشاوي سپي، نندا په كولي دا بېيا بز فروشن. له رېگاپدكي چول توش كاپرا پدك نېسي. كاپرا لي ي نېپرسې: «ژنكه كوله كيت چه؟»
ژنكه نعلي: «دوشاو».

كاپرا نېپرسې: «نېپروشي؟»

ژنكه نعلي: «پنلي». ژنكه له دلي خزي دا نعلي تده گور لم نېسوي رېگاپه كراپا پدك لي پېندا بېي لم پكړي باشتر نيه لهوي نو رېگا ديژه بېوم؟
كاپرا نېپرسې: «نمتوانم تامي پكدم؟»

ژنكه نعلي: «پنلي». كوله كېي دانه گړي. دمس هېزه پدكېان نكاتوه.
كاپرا پنجه پدكې لي نندا و تامي نكدا. نېنجا نعلي: «حېز نكدم نوي ترېش تام

پكدم».

ژنكه ملي هېزه كراوه كېي په دسته نېسي، دمس هېزه كېي ترېش نكاتوه په دسته كېي تړي نېگړي. كاپراكه دمس نكدا په پاري كړدن له گڼل ژنكه و دمس نېيا بز ران و ناوگنلي. ژنكه نېنجا تي نكدا مېهېستي كاپرا چي بوه، پدلام كموت بوه هلوېستېكي دژواوه: دمس له هېزه گان پېر پندا، بز نوي خزي له كاپرا بپاريزي، دوشاوه كېي نمرؤي، دمس له هېزه گان پېر نندا كاپرا سواړي نېسي. ژنه له داسوي دا نازاني گاميان هېلېژيري، نعلي: «واي له قوني! واي له دوشاوي!»
نېسه فوندي «شېبوزاز» و «حېز فرسېتي» ه له زماني كوردي دا.

*

چوپنه پالېسان. دولي پالېسان په ناوي گوندي پالېسانوه ناو نېپرا. كموت بوه نېوان زلمېرېه پدك چپاوه: ماكوك - دهره شېر - پاري خېتي. زلمېرېه هوروي - كلاوقاسم

- بنی همیر. چای شیشار. روزهلاتی سر به سلیمانی و، روزه‌تاوای سر به هولیر بو. دولیکی تاوهدان و پ. له تاوایی بو. گونده‌کائی: شیر، دباش، میرگسور، ختی، توتی، زنی، چیره، وری، صلوک، بهراو، کانی بورد، نمدیک، تنگوز، ناوه، داوه، زهوه، هیرتد، همرک، سور.. له بناری نم شاخانه‌دا بون. پاره‌گای سلیمندی چواری په‌کیتی له بالپسان و، پاره‌گای لایندکائی جود: پارتی له بالوکارا و، حش له شیخ وسان و، حسک له . جاده‌به‌کی کبری گرتگ به تاوهراستی دوله‌کدا کرابوهه رانیمی نمبهست به خلیقان، واته به جاده‌ی هولیر - حاجی هومرانهوه.

چهند روزی له بالپسان مایتهوه، خعلکیکی زور له هولیر و سلیمانیهوه هانن بز لامان. مصلیهند چوهوه جیگای خزی. سمرله‌نوی تپه‌کائی: سفین، هوری، کزسرت، دهشتی هولیرمان ریک‌خستوه و، هندی نالوگوزمان له سرتپه‌کان دا کرد. هندی له هیزه‌کائی حسک کشا برونوه ناوچه‌کائی نازنین، سماقولیه‌کان، دهشتی هولیر..

*

بهره سفین

دوای چهند روزی له گهل تپه‌کائی سفین، کزسرت، دهشتی هولیر، کمرکوک، گرمیان، سه‌گرمه.. به شاخی هوری دا چرین بز نازنین. نازنین له بناری سفین دایه. کروتزه تهنشت هیران که تاوهدی بهره‌به‌راپتی ناحیه‌ی خزشناو بو. گوندیکی تاوهدان و خوش و کانی زوری تی دا بوهر رمز و باخی خزشیان هبو. باخه‌کانبان زوری هتار بو. هتاری نازنین به ناویانگه، ترش و شهرین و میخوشیان هبو. سرکی ناپاهبان لی دوست نه‌کرد. په‌کیتی له ناو خعلکی نازنین دا نمدام و لایندگری زوری هبو. کوسملش ریک‌خستنیکی باشی هبو.

*

مه‌لای معاشخور

پیش چهند روزی له پیکادانیک دا، له نیوان مغره‌به‌کی په‌کیتی و مغره‌به‌کی جودا، پیش‌میرگه‌به‌کی په‌کیتی کوژا بو. تهرمه‌که‌یان بود بوه نازنین بینوین. مه‌لای مزگوته‌که سر به بعض بو، نه‌بیشت بو تهرمی پیش‌میرگه‌که بهینه مزگوته‌کی و، له گوزستانی تاوایی دا وه‌گو موسولمان کفن و دفن بکن، وت بوی: «نهمانه کافرن» پیش‌میرگه‌که خعلکی نهو ناوچه‌به نهو، ملاکیش نه‌ناسی بو، تنبا نه‌ونده‌ی زانی بو که پیش‌میرگی په‌کیتی بوه و، په‌کیتی بش لو کاتدا شکا بو.

ملاکم بانگ کرد، هندی سمرزنشتم کرد، وتم: « تز نوو به پاره نه‌کی. هر نووی به دیناری نه‌کیت، نه‌گفر معاشدکمت بون، نپتر مه‌لایتی ناکه‌یت و، ره‌نگه‌ واز له نوو‌گردنیش به‌نی، کچی حعلت به خوت داوه بی توهی نیمه پناسی به کافرمان تپانی ی و، نه‌یلی له گورستانی نسلام دا پانتیون. نمی لیره بوی» کارا له گیانی خزی نترسا و، پنشیانی له قسکائی دهرنیری، به‌لام پاینم به قسکائی نه‌دا داوام لی کرد ناوچه‌که به جی به‌یلی.

*

دوای چهند روزی به سفین دا چرینه دولی سماقولی. خزم له سماقولی سروجاره و، هیزه‌کائی تریش له قلاسنج، زیارت، سوسی، گرتک.. پلاو برونوه و، پاره‌گایان دانا.

صفرزدهگانی حسینک زیاتر له ۲۰ نوتوموبیلگان له دواى خویان به شاردراوهی به جی هیشت بو. نوتوموبیلگان تهری هی خیلک بو داسانوده به خارونهگانی و. تهری هی حکومت بو داپش کران به سر تپهگان دا. لم میرانیه منیش پیکاپیکی دهیل کاپنم پی برا. تپهگانی هوری، سفین، دهشتی هولیر، کوسرت.. مان نارهوه شوینهگانی خویان.

* سماقولیهگان

سماقولی چوار گوندن له ریزی پدک: سمروچاوه، گرتک، سینان، گلی. هرچواریان کورت بونه بناری سفین پرامهر شاخی بنهباوی.

«سماقولی» رهنکه کورتکراوی تپساعیل قولی بی. قولی به تورکی نازهری واته: بنده، کزپله. ههتا نیستایش له نیران دا عیلی قولی، حسهین قولی، رهزا قولی زوره که له جیگای عبدالملی، عبدالحسین، عبدالرشای عمرهیی به کاری نهمین و، له کوردی دا تپی به بندهی علی، بندهی حسین و بندهی رهزا. سماقولی واته بندهی سماپل. «گرتک» وهکو لیره ناوی گونده له پشدر و پالهکاپیتی پش هسان ناو هیه. گرتک، گرهک، گردولکه، گردی پچرک.

سمروچاوه، سمروچاوهکی گهردی ناو و چند کانهکی لی بو. ریز و باخی خوش و سهپداری راست و بالا پهریزان ههیر. کوپخا عزیز و کوپخا عهده ههردوکسان له سمروچاوه دانهنیشان دو پساوی کوردپهروور و بهریزی ناوچهکه بون. هرچهنده خزسی پهکتیری بون، پلام له گدل پدک ناکزک بون. کوپخا عهده به منالی له کوه خویند بوی. خورنیموار و تپهگهشتو بو.

دولی سماقولی بهستراوه به دولیکی تروه پی ی نهمین دولی تپسحایان له سر ناوی هیزوپ تمواو نهمی. به درهزایی دولهکه هزاران گوری لی په. وهکو دانهشتوانی ناوچهکه نهگسرنهوه لم دولهدا شهریکی کورس له نیران تپسحابه و کافرهگان دا بو. ژمارههکی زور تپسحابه کوزراون و، لو شویناندا نوژراون. پلام هیچ پهلگههکی میژوی پشتیوانی لم قسانه ناکا. رهنکه تپسانه بی.

له ناوی رهباری هیزوپ دا له ناستی جملی کانهک ههلمهقولی گهراوه. ناوهکی گهره زورچار پشمهرگه به زستان خویان لی نهشت.

شویباری هندی قولله و قهلا له ناوهگرد مایو. ناوهگرد پشیکه له زنجیرهی سفین خیلک تپانوت هی سردهمی مگر محهدهدی مبری سوزانه. نهمی پیش نهمیش ناوهگرد قهلا لی بوی، چونکه پهکی له لشکرکیشپههگانی والی بهفداد بز سر میرهگانی پاهان لم دولهدا به گرتنی ناوهگرد تمواو بو.

چهند وشهپهکم لو ناوه بیست وایزانم وشمی تایهستی خزشناوهتی بن، چونکه له شیزی تر پاو نهمون، لهواته:

تورک: ناو تورگی، گهرو.

خوزی: تهرایی ناو گهرو. وهکو: خوزی له تورکدا هیشک بو.

کپهک: تپله سهری شاخ. وهکو کهپکی خانزاد و کهپکی شیلانه له سفین و کهپکی حهسداغها له پنی ههیر. رهنکه تهمیش له کهپو، وهکو لوتکه له لوتپوه داتاشرا

گمل: هر شه.
شمار: لیل بوی نار.
زیندی: نسپی.

*
فشه

که گهشینه خوشناوتی، به گالتوره به هندی له فرمانده گانی هیزه کم وت: «لم ناوچه پهدا سهد گاکه فشی کرده به بار. نموی فشی زل و دروی گهوره بکا دهراری نازایمتی خزی به پساویکی رشید ناو دهر نهکا. نموش تا لم ناوچه پهداین به نارهوی خزان فشه بکینا»

له گوندی خوشناوتی دو کریخا خزمی نزدیکی به گتری، به لام له گمل یهکی ناکوک بون. هردولا بان کورد پهرور و دوستی پیشمرگه بون. نموسیت ناشتیبان بکسوره. گرنده که بان دوژمنایمتی تی دا نمشا و، نممش له به گرتنموی نموان قازانچمان نه کرد. سامان و روستم راسپارد بر بکونه به نینانوه و، خیریکی ریکختنموی بان بن و نمیش دوا قسمی تی دا بکم. هردولا ره قیبان نمواند و ملیان نمشا و، سرجه گانی به گتری بان قبول نمش کرد.

یهکی له ناوی بکوره کان سهر نهکا به قسمی خزش و نامزگاری کسبان نایده سهر ریگای ناشتیبانوه و ریککوتن، له مزگوتنه کدا که نموان و، زوری پیشمرگه و فرمانده گانیانی لی نمی، نملی: «نمزانن له دی یهکی گرمی بان له گمل دو کس زور خیریکی بون ریکیان به نمینموه. که لکی نه گرت بز نموی نازاوه که بکوژنموه هردو کیانم گرت. نموم پی دا کردن و، هردو کیانم سوتان. نیر ناوایده که رزگاری بر له دستیان...»
یهکی له برادره گان هانوه به پیکننموه وتی: «تو به نمسیت وت فشه بکینا! نمسیت نموه بو: فشه بز خزمان بکین یا بز خملک ۱ و تم: «بز خملک» وتی: «فلان فشه بز خزمان نهکا» چیرو که کوی بز گهراموه کردمان به پیکنن.

*
گرده سور و حمامزک

لم ساوه پهدا دو چالاکسی پیشمرگه پی گوره بو، له سمرانسری کوردستان دا دنگیان دایهوه. یهکیکیان بزسه یهک بو تپی ۲۱ ی کورکوک له حمامزکی نزدیک کزیهوه بز هیزکی هانمشی دزگا سبرکوتنموی گانی نایهوه. ۱۸ کسی تی دا کوژا، زوریان تکریتی بون. نموی تریان، شمیک بز له گرده سور تپی ۸۶ ی دهشتی هولیر کردبان. هیزکی گوره جهیش به پشتیبانی کزیهور چو بوه سمریان. هیزه کوی حکومه تیان شکاند و کوشتاریکی زوریان لی کردن و لاشی کوژاوه کان له شمیکه کدا به جی مان.

*
شهابه چه پیل

له سمرچاره، له زوره کوی بهرامیمران ناقی له پیشمرگه کان بز پاریزگاری نیمه نموستن، روژکیان یهکی له پیشمرگه کان هات وتی: «همومان نوشی گوری بون»

ورگ و ملی پیشان دام کوشیکی زوری کرد بو نینیزانی له چیهوه توش بون. زیاتر له ۲۰ پیشمرگه نمخوشیی پیستان گرت بر. لهوانه بو پگانه تیش. پزیشک هات سهیری کردن. چاره‌ی نمخوشیه‌کمی دوزیهوه. نبر همو روژی به ناوی شلترین خزیان بشون و، جووری دورمانی بز نوسین، خزیانی پی بهشتون. فانیله و کراسی تازه له پهر بکن. نوبته‌کانبان بگوزن یا همو روژی له پهر خنور هلیی بخمن. تا چاک تهنهوه. لهو هلموهرچندا کاریکی گران و، مسره‌فیکی زور بو. هوالمان نارد بز ریک‌خراوی هلوهر درمان و جلوهرگ بنهون.

ویستم هزی بلاو پونهوی پدوموه. دواي تزوینوه دورکوت کوریکیان له گنله له میوه نم نمخوشیهی گرتوه و لی ی کون کرده قسمی نه‌کرده، به نعنقست همو روژی جلوهرگی پیشمرگه‌کانی تری له پهر کرده و، به نوبته‌کانی توان نوستوه. پم شهویه هسویان گرتویانه. نسه جهناه (موظف صحی) هیزه‌که‌بانه و، ناری شهابه و، خملکی خانقینه.

رهوشتی تم کابرایم به لاره سیر بو، پیشمرگه نیمی خزی له سمر هاوریکه‌ی به کوشت بدا، کهچی نم نمخوشی تی دا بلاو کرد پونهوه، له کاتیک دا خزی له بواری تمندروستی دا کاری نه‌کرد. پیرام دا له پیشمرگه‌گایتی دبری بکم، بهلام پیش نوه نیوه گیانی بکم بز نهوی جاریکی تر تاوانی وا دوباره نه‌کاتوه. بانگم کرد زورم لومه کرد و، وتم: «له پهر نهوی تز تم تاوانت کرده، لهوانه‌به خملکی تریش توش بکمت، پیرامان داوه پستوتین» به توره‌یهوه به پیشمرگه‌کاتم وت: «بهین بیستوتینا»

کابرا تا ساوه‌به‌ک واینیزانی به راستی نه‌بیستین. شه‌هاب له پیشمرگه‌گایتی دورگا، بهلام مانگی زیاتری پی چو تا پیشمرگه نمخوشه‌کان چاک پونهوه.

*

مدرسه‌کانی جود، به تایه‌تی هی حسیک، کهوتنه هلوهرین: هندیکیان هاتنه ناو یه‌کیتیهوه، هندیکیان چونه پال رژیم و بون به جاش و، هندیکیان له پیرانه‌تیهوه چون بز برادوست و بارزان. چه‌کداری جود له ناوچه‌کدا نمانا. دواي چمند هفتیه‌به‌ک منیش تیر نهشم له سماق‌لیه‌کان تمواو بو، گرامهوه دؤلی پالنسان.

*

مه‌لای خفتی

ماوه‌به‌ک له قربان‌خانه‌کمی گوندی «خفتی» داپه‌زم. خملکی خفتی و، دانیش‌توانی ناوچه‌که به گشتی له گنله نسه دوست و هاوکار بون. مه‌لای خفتی خملکی نم گونده بو، له ناو میژوی کوردا تاوانی خیانتی گه‌وره له نه‌توه و نیشتمان ندرتسه پال دو مه‌لا: تیدریسی پتلیسی و مه‌لای خفتی.

دواي شیری چالدیران، پشی زوری سرزمینی کوردستان و، میرابه‌تیه‌کانی کورد کهوته ژیر دهستی عوسانیه‌وه، هندی کس تاوانی نسه نمنه ملی مه‌لا تیدریس. به پی ی لیک‌لیتیه‌کاتی من: مه‌لا تیدریس میژونوسیکی گه‌وره و ناگادار و، دیپلوماتیکی زانا و زیره‌ک و، کوردیکی دلسوز بو، نه‌وانی تم تاوانی به پال نهدن هیچ به‌لگه‌به‌کی میژویان به دستهوه نه. نهوی توپالی داگیرکردنی کوردستانی له مل دابه دوه‌ره‌کی ناو میره‌کاتی کورد بو، نه‌ک تیدریسی پتلیسی.

به گویری پندون‌های نار خملک و، گیسران‌نوی هندی له میژونوسه‌گانی کورد، وه‌کو: حوزنی موگرانی له «میرانی سوزان» و عه‌لادین سجدادی له «شوروشه‌گانی کورد» ا، م‌لا محمدی ختی، پدکی له م‌لا گ‌وره‌گانی سرده‌می خزی و، موغتی میراپه‌تی سوزان پوه. که لشکری تورک هیرشی هیناوه‌ته سر میر محمدی میری سوزان، م‌لا محمدی فتوای داوه: «په‌ره‌نگاری لشکری خلیفه‌ی تیسلام جاتیز نه و، هرکسی شوری له گ‌دل پکا تهلای نه‌کوی.» له نه‌گامی نم فتوایدا لشکره‌کی میری سوزان بلاوه‌بان لی کرده، میری سوزان خزی داوه په دست لشکری تورک‌هوه. په گیسرای رهوانی نستمرلیان کرد و، هرگیز نه‌گرایه‌وه و، هوالی نه‌بو. میراپه‌تی سوزان کوتایی هات.

*

مدلیخا

حوزنی له کتبه‌کی دا: «میرانی سوزان» پاسی کتبه‌یک نه‌کا، وه‌کو سرچاوه‌ی سره‌کی یز گیسران‌نوی روداوه‌گانی سرده‌می میر محمدی په ناوی «مدلیخا»، که میرزا محمدی وه‌تایع نه‌گار په شهر هلی بستمه. چلیلی ج‌لیلیش له پیشه‌کی کتبه‌کی دا دهراری «میراپه‌تیه کورده‌گانی ناو نیمه‌راتزویی عوسمانی» پاسی دهنوسیکی نم کتبه‌یک نه‌کا، که لشکری روسیای قه‌سری له شهره‌گانی پدک‌مین جنگی جیهانی دا له داگیرکردنی رهواندزا دستی کوتوه و، له پدکی له کتبه‌خانه‌گانی پدکیتی سؤقتی چاران دا پوه. له زور م‌لا و خوینده‌اری ناوچه‌کم پرسی و، چندی سؤراخم کرد، نه له لای کس هبو و، نه هچیان لی نه‌زانی.

حوزنی وا پاس نه‌کا میری سوزان کانی تاسنی له روستی دوزیه‌توه، تاسنی لوی دهره‌توه یز دارشتی چه‌که‌گانی. ر‌نگه نسه وایی، په‌لام دانیه‌توانی ناوچه‌که، وه‌کو له زمانی باوراپیرانیانوه نه‌بانگرایه‌وه: هرچی پارچه تاسنی شکار و نال و، هرچوش له ناوچه‌کدا هبوه کزبان کردوتوه، لولمی تزیه‌کانیان لهوه دروست کرده نه‌ک له کانه تاسنی روستی.

*

حسن مارگر

پدکی لهو پیشمرگانه‌ی شاهز هلی بژارد بون، له دسته‌کی من بی، کورکی گرمبانی وریا بو، ناوی حسن بو. پیشمرگه‌کان ناویان نا‌بو: حسن مارگر، چونکه مار و دوشکی ته‌گرت و، ترسی پیشمرگه‌کانیشی له گرتنیان نه‌شکاند. حسن شارن‌زایه‌کی زوری په‌ندا کرد بو له مار و دوشک و جزیره‌کانیان دا.

نومندی من گ‌راوم له س‌رانس‌ری کوردستان دا مار و دوشک هه‌به. ماره‌کان، هندیکیان زه‌راوین و هندیکیان زه‌راوی نین، په گشتی گ‌وره نین، په ده‌گ‌من هه‌به له مه‌تریک دروتر بی. هه‌ژپه‌سا، که له هندی شون پی ی تملین حمزیا یا شاصاره له فزولکلوردا پاسی تهری، ده‌په‌کی نفسانه‌یه، په راستی نه‌بوه، یا نه‌اوه.

لهو هسو سالاندا، نومندی من په‌ستمه، تنها دو چار ریکوتی کرده مار په پیشمرگه‌هوه داوه. نموش له تاریکایی شه‌ودا نیان دی بو پنهان پی دا نا‌بو. مار، چنده جزری هه‌به، وه‌کو: تیره مار، ره‌شمار، زوره مار، سچه مار، سفره

مار، سپسه مار، شله مار، کویره مار، کوله و بهباب، کوله کویره.. هندی له مانه له هندی شوین هن و له، هندی شوینی تر نین.

توله مار، پچکی مار.

مار له زستان دا سر نیی، له بهاردا کاژ فری نهدا، ندهگزی یا پیوه نهدا، که ماندو یا تهنری نیی نغیشکینی، بز رویشاق تدهکشی و، بز پشودان پهپکه نغخوا، تدهگر تازاری نهدری به زوری بی ودهزن نیی.

دوپشکیش چمند جویری گموره و ناوینی و پچوک و، زورد و روش و کالی همیه. جویره کانی و ناوه کانی به گویوهی ناوچه کانی ندهگوزین: چزه پیاله، کلاشدم، سولسوله، جبرواحه، دهماره کوزله، دویشکه رمشه.. هی هندی ناوچه گوشندن، به همر کسبکوه پدمن به دهگمین له مردن دویاز نیی.

حسین زور روزه ماوه پدی باش خوی ون ندهگرد، به دوی مار و دوپشک دا نار کدهکی پوره و چم و پوژین و کون و کله پور ندهگرا.

که ماری ندهوز پیوه بزقتهی ملی ندهگرت و، پهنیک یا گزوه پدیکی پنی له دانی گهر ندهگرد. دانی هله ندهکشا نموسا پاری پی ندهگرد. زور جار پوری نهدان.

که دوپشکی ندهوز پیوه چیلک پدیکی نغخته سمر پشتی. دوپشکه که کلکی کلاسه ندهگرد به چیلکه گموره پدا، گسری ی پیش چزه کسهی ندهگرت و، به شتیبکی رون نوکی چزه کسهی، که زور کورت و له مو باریکتره، نغشکانه، نموسا نی خسته سمر دستنی پاری پی ندهگرد.

تا چوپنه پوری سمرگه حسین له گلطان بو، نیشر پیوستیمان پی ی نغما، ریگم دا پگور پیوه ناوچه کسهی خویان، له چالاکی پدی پیشمهرگدا کوژا.

*

چمند کسهی له کادره کانی ناوچهی هملیر له نار خویان دا کویوتیونه قسه و قسلوک که گویا من سلیمان چیمتی ندهگم، همرچی خیلکی سلیمانی نیی ریگای نادام کاری پدیتی و پاور پی ناگم.

روژیک له پالپسان کویوتیونه پدی پی کردن بز نموی نم قسه پیمان له گیل پاس یکم، به ژماره نغندامانی م س، ک س، مستولی مغلبندهکان، نغندامانی مغلبندهکان، لپهر سراوی ریک خراوه کانی کومله، سمر تپه کانی پیشمهرگم.. بز پاس کردن و پدک به پدک شوینی له دایک بون و گموره بونیانم بز رون کردنبوه. دهرگموت نم قسه به هیچ پناشه پدیکی نیی. تینجا پیم وین؛ «نم پسرگرتیوهی تپوه سهیره. نییوه خوتان به نیتنرنا سبونالپست دانه نین. هندی بگنان خوی به کوزمونیست نغانی. نییوه لاتانوه گرتگ نیی مستولی خیلکی کوی پد؛ پهلکو چمند خزماتی شورش و کومله و پدکیتی ندهکا» زور جار سروف چمند نهدیمای گموره بی، پلام دنیا همر له کونی قازانده کانی خویوه نغینی.

*

پاره گاکسی من که له قوتایخانه کسهی ختی دا بو زور نغربالغ بو. جنگی عیراق - نیران له ناروچی حاجی نومبران زور گسرم بو. همسو روژی چمند جاری پزله فروکه و هالیگرتی عیراق به سمر خوشاوتی دا نچون بز مبدانی شهر. ترسام روژیک نغمش

بوده و همان بکنم. گویز امانتو سر «کانی بیرو». شونده گمی قایم و، بو خویاراستن پیچ و پنا و، تاشمردی زدی لی بو.

*

رقی تافرت

خولی به گمسی شمیری چود توارو بو. نعو گساته من تاوم گسوت پوه ناوان. دوسته گانی چود به خراپ و، دوسته گانی به گیتی به چاک تیبان نمروانیم.
روژیکیان پوله فروگمی عیراق وه کو شاره زهره والدی وروژاو نمرین پورو ناوچی حاجی نومبران. نیمه له «کانی بیرو» دانیشته بون، وه کو روژه گانی تر خوریکی کاری روژانمی پیشمردگه بوم. عطلی پچکزل له خعتی بو، ناسیه گمی بژ ناردم نوسی بوی؛ دو کچی ناسیاوم له سلیمانیسوه هاتون تمیانوی بین بژ سردانت، نه گسر صاوت هسی بیانیسی. زدم پی خوش بو. حمزم نه کرد نختی گمش کوفی دانیشته گاتم، که به زدی له گدل پیشمردگه و لادنی بو، بگوم. ولامم دایوه بیان نوری.

کچه گان گهشتان به گمری پیشوازم کردن و به خیر هاتنم کردن. پیکوه دانیشته. پیشمردگه گان ناو و چایان بژ هینان. پرسیاوم لی کردن: ناویان چه و، خدلیکی کوبن و، نیشیان چه؟ هردو گیان نمرانیم بون. به کیکیان خدلیکی لای کمرکوک و، نموی تریان خدلیکی لای سلیمانی بو. کمرکوکیه گیان چلوهرگی ناسایی له پیردا بو، شوی کرد بو بهلام له سر جیوازی بهروپاوری سیاسی له گدل میرده گمی ناوکوک بو، نم سسر به چولانهوی کوود و میرده گمی سسر به حکومت بو. سلیمانیه گه گیان تافرتیه کی بالا پیرز و جلیکی کوروی وازاوی تنگی له پیر کرد بو، هیشتا شوی نه کرد بو. به دم و دوانیان دا وریا و زهرک و تیگیشتر بون.

وتم: «هیچ کاریکی تاییدتشان هدیبه به من بگری بوزان بکنم؟»
وتیان: «هیچ کاریکمان نیسه. هاتون له نزهکوه تماروف و نه گسر کانت هسی هندی موناقتش له گدل بکمین؟»

وتم: «فیرمو! به تاروژی خوتان موناقتشه بکنم»

سلیمانیه گمیان پرس: «باوروت به خوا هدیبه؟»

به چه بیکمی نازاد پخوز و سسریمت و کراوه نغزاتی. وتم: «نهوه شتیکی تاییده تیه، پمیرندی به ویزدانی مرژف خویوه هدیبه»

وتی: «نه! تز سکرتری ریکتراویکی مارکسیست نیسی رضی ناشکرات هسی!»

وتم: «نهوه شتیکی تاییده تیه، کار له باوروی سیاسی ناگا. له ناو نیمدا زور کس هین باوروی قولیان به خوا هدیبه و، له همان کات دا خویشان به مارکسی نغزان»

وتی: «نهوه به یه کوره ناگوتنیم، یه کی که مارکسی بی نیسی مادی بی...» له سر نیمه روشت و، پملگه و بهانوی مارکسیه کلاسیه که توندرو گانی دوباره نه کردووه، زدی له گدل خریک بوم تا پاسه گم پی گوی.

هاته سسر کیشی ژن، پرس: «رضیت بهرامیر به ژن چه؟»

کردم به گالته له گلی، وتم: «ژن نیروی کومله و دایکی نیروه گمی تریشه»

وتی: «میبستم نهوه به؛ رضیت بهرامیر به کسانی ژن و پیار چه؟»

وتم: «له گوزفاری کومه لدا و تاریکی درېژ له سر کیشی نافرمت پلاو کراوه تموه من نویسومه، لموی دا پاسی په کسانې ژن و پیارم کرده.»
 وتی: «ئی بز رگه تان ندهاره به ژن، وه کور پیارو، له شورشه کدا به شدار بن. نموانمیش که هاتون له پیر تموی ریگای کارگردنپان ندهاروتی وازبان هیناوه؟»
 وتم: «تیمه به هزی جمنگی پارتیزانیپوه خزاونفته ناوچه شاخاویبه سمخته کانهوه، تمو ناوچانمیش په هزی داپرانسانموه له پیشکومتی شار و شارستانی له ریزی ناوچه هموه دواکوتوه کانی دنهادان، ناتوانین به پله و به زور بیروبوچون و نارمزه کانی خزمان بخته به چپگی قانونه کانی نموان.. ناچارین ریزی نمرته باوه کانبان پگین، نه گینا داتهرپین و دهرمان نه گن.»

زور باپتی جوړاوچوری فلسفی، کومه لایتی، سیاسی، فرهنگي.. پاس کران، پاسه کان سره تاپان همو کوزتایسان نمو. له زوری دا بیرورامان جیباواز بو، به لام بز همدوگمان خوش بو، بز من چونکه ماوه یک بو مانوی شروشوریکی بهیوده بوم و، زور له مسو بو گسوم لهو جوړه پاسانه نه بو. بز تمو، چونکه نمیتوانی به نازادی بیروراکاتی خزی بز په کی دوهیری که په جبدی گوی ی لی نه گری و، موناقشهی له گدل نهکا.

زیک عسیر کومتیونوه. گفستوگوزکامان نمونده بان لق و پوپ لی بوپوهوه. ناسپاوه په کی تمو تمنا چند سمعاتمانی ودها قول کرد بو، نموت زور له میژه په کتری نماسین، پوپه ودها په راشکاوای ندهارین. وستم په نوتومویل دوانه پان یکم بز ختی بز لای عتلی یا بز تمو شونهی خویان نمیانوی. نارهه به شون شوفیره کدا و، وتم: «ننهانموی بز کوی برون؟»

له نار چند تاشه بهر په کی کوچ دا له سر لبادیک دانهشت بو، پشتمان دا بو په ریزه چپای دهره شمیر - پاری ختی و، دولی بالپسان و ریزه چپای هوری - کلاو قاسم - زینه تیر بهرام بهرمان بو. شونیک هتا پلی خوش بز سیرانی خلیکی شار و، رومانسی بز دلدار و دلخواز و، قایم بز پیشمرگه..

کچی تابدن پر به دل حمزی نه کرد پینتیموه دروزه به پاسه کانی بنا، منیش پر به دل، حمزم نه کرد دلی راهگرم، به لام نمسته توانی چونکه له قسو پاسی ناو پیشمرگه نمرسام، تمو کسه و پاسانهی تمو نرضی فلسیکی بز دانمندان و، لای واپو نمبی لی ی یخی بو.

پیشمرگه که نوتومویل په کی هینا. داوام لی کردن سوار بن له گلی. کچه به روگژی و به دلشکاوای هستا روشت. ترمز له دلی خوی دا قینکی قولی لی هلگرت بوم، نمونده دلگران بو بو، له پلننه کی پیشمان بوهه که داوی له نمخزشخانهی ناومندی کار پکا. له ریگنستی وازی هینا و، له هر جیبه کی بزی پکراپه منی تاوانبار نه کرد به دوژمنایتی ژن و، نموت: «باوهی به په کسانې ژن و پیارو تبه و، رقی له ژنه!»

له کاتی راگرتی شمیر بهس - په کیتی دا سالی ۸۴ هواسره کم له نمخزشخانه بز عملیاتی له دایکونی نما کومت بو. تم خافه له نمخزشخانه چو بو بز لای، لی ی پرسې بو: «تو ژنی فلانی؟» وت بوی: «پلی» لی ی پرسې بو: «چون نمیتوانی له گلی هل پکی؟» وت بوی: «بزی؟» وت بوی: «رقی له ژنه!» تم پندلواوه تا چند سال به

دوامهوه بو، گه‌بشت بروهه دم چهند ناسره‌تیکي ناسپاوم. جار یکیان له میانه‌ی قسدا
یه‌کبکیان لی ی پرسیم: «بزیی وقت له ژنده؟»
وتی: «یه‌کی لهو شتانی له ژیان دا حیزم لی یتی ژندا کی نمدی بی وتوی؟»
وتی: «وام بیستوه»

سورلنوی چیسوکه‌گم هاتوه بیس. بیگوسان من نم نغزانی نغهامه‌کدی وهما
تشکیتهوه و نو جووه به ری کرده به «نیهانه» دانسی، نه‌گنا به جوویکی وهما رفتمار
له گدل نه‌کره به دلی خۆش و خه‌یالی ناسودهوه بگم‌تیهوه.

*

ناژاره‌ی ناو نغدیپان

سالی ۱۹۶۹ به بریاریکی م ق ث ریگدی دامزواتندی یه‌کیتیی نوسرانی کوود
درا: کاکه مسم بۆتانی و تالی له نوسرانی کوود داوای نه‌جازه‌پان کرد و، نه‌جازه‌پان بی
دان. زوری نغهایاند به‌پانی ناژار خویندراپهوه، نغوش خرایه نار دسکوتی‌کانی ناژارهوه.
نم یه‌کیتیه، نه‌گم‌چی له چاو نغسنی دا بروهی نغده‌بی زوری له دوی خۆی به چی
نه‌بشتوه، بلام له روی سپاسه‌وه دوی ناشه‌تالیش خوی نغدوراند و، نه‌چوه ژیر باری
زۆر و گوشاری به‌سه‌وه.

بمسم کووری زانباری کوود که جارن «دزگاپه‌کی سمره‌خۆ بو، به‌پانی ناژاریش
سفلاند بوی، کرد بو به بمشی له «المجمع علمی العراقي» به ناوی «الهیته الکرده» وه،
نغیوست «یه‌کیتی نوسرانی کوود» یش هلبه‌وشینتیهوه و به‌کا به بمشی له «اتحاد الادباء
والکتاب». نوسرانی کوود له نار خۆپان دا ناکۆک بون له سر نغوی بچنه نار یه‌کیتیه
عیراقیه‌کوه یا موقاطعه‌ی بکمن. (عبدالامیر محله) چهند کۆنونه‌یه‌کی له گدل کرد
بون. عه‌بدولشمیر نوسا راویژکاری رۆژنامه‌وانی صدده‌دام و نوسری چیسۆکی «الایام
الطویل» بو. هندی له نوسرانی په‌یرونده‌دار رتی نیمه‌پان پرس. نیمش بۆمان نوسین
چۆن نوسرانی گه‌له‌کمان له مه‌دانی پشم‌رگیی و سیاسی دا باوره‌پان به نیمه هیده،
تاوه‌ها نیمش له مه‌دانی نوسین و نغده‌ی دا باوره‌پان به نوسرانی گه‌له‌کمان هیده،
بریاردان لهو باوره‌وه بۆ خۆپان به چی نغیلین و، هر بریار ی بدن، نیمه ریزی
بریاره‌کبه‌پان نه‌گرن و، به هی خۆمانی نغزانین.

نمان موقاطعه‌پان بگردا‌په، یا به‌شدار بونایه، بمسم ریگخراوه‌کسی هر
هلبه‌وشاندنیهوه. بز نغوی هندی دسکوتی قانونی به دس به‌پان کۆتنه گتسۆگۆ له گدل
(عبدالامیر محله) و وه‌ری نیملام (شفیق الکمالی). شفیق کمالی به‌پانی هندی
دسکوتی تایه‌تی بی دا‌بون. له سر نغوه زوری نوسران ره‌پان وا بو به‌شدار ریگخراوه
عیراقیه‌که بن.

ناکۆکی دوورده‌ی ناو جولانه‌وی کوود و، ناکۆکی شغسی، له ناو نوسرانیش
دا ره‌نگی دا‌په‌وه، نوسران له نار خۆپان دا ناکۆک بون، نغمانت تاوانی ناروه‌پان نغدا‌په
پال یه‌کتری. کاراپه‌کی گۆنه شغوی به ناوی همه سعید حسن، که خۆی به چه‌پیکی
توندرو و، به نوسر و شاعیر و ره‌خندگر داننا، نامیلکه‌یه‌کی نوسی بو دا‌په‌ی به دزگای
راگه‌پانندی یه‌کیتی بۆی چاپ بکمن. له نامیلکه‌کدی دا به زمانی سوسری سمرجاهه دا
بو، جنیوی پسی به نوسر و نغده‌په‌گانی کوود دا‌په، نغته‌پامی کرد بون به ترسۆکی،

جاسوسی، جاشایه‌تی به‌معنی... نامسلک‌که‌که پلاو بوهو، به‌لام ده‌نگی نارمزی له هه‌سو
تدبیره‌کانوه به‌رز بوهو. چهندین نویتر و نامه‌یان نارد و، نه‌وی نه‌وانی زود نارمعدت کرد
بو، نه‌وی بو: نامسلک‌که‌که، ده‌زگای راگه‌باندنی په‌کیتی چاپ و پلاوی کرد بوهو.

له‌مه‌دا هه‌له‌به‌نگی منی تی دایر، له‌کاتی چاپ کردنی دا نه‌رسه‌لان په‌به‌شدا له
منی پرسی حه‌مه‌ سعید نامسلک‌که‌که‌کی هه‌ناوه‌ بزوی چاپ بکه‌مین، بکه‌مین یا نه؟ منیش بی
نه‌وی یزاتم یا به‌پرسم ناوه‌رکه‌که‌کی چی تی دایه، یا نه‌رسه‌لان بزوم پاس بکا، په‌گه‌وره‌ی
دایه‌نکردنی سه‌ره‌تای «نان و نازادی» بز نه‌سه‌رائی کسورد وتم پلاوی بکه‌مه‌وه‌ا تومسز
نه‌رسه‌لان خزیشی نه‌ر جه‌وره‌ نه‌سه‌رائی بی خوش بو. له‌سه‌ره‌تاوه‌ نه‌گه‌ر نه‌رسه‌لان نه‌م
هه‌له‌به‌ی په‌ من نه‌کردایه، نه‌م به‌زمیش دروست نه‌مه‌و.

من کورت بومه‌ هه‌لو‌سه‌ستیکی ده‌زاربوه: له‌لایه‌ک هه‌سو نه‌سه‌ره‌کان له‌ من زیز بون
و گه‌به‌یان لی نه‌کردم، چونکه‌ په‌ ناگه‌داری من پلاو کرا بوهو. له‌لایه‌کی تروه‌ جه‌نه‌و و
نه‌تیه‌ها‌مه‌کانی حه‌مه‌سعید راست نه‌بون، نه‌گه‌ر له‌ ده‌زگای راگه‌باندنی په‌کیتیه‌وه‌ پلاوی
نه‌کردایه‌توه‌ هه‌چ ترخه‌کی نه‌مه‌و. له‌م باه‌ته‌ نه‌سه‌رائه‌ هه‌بون، که‌ به‌معنی یان حه‌ش را‌بان
نه‌سه‌پارون بز په‌لامارده‌تی نه‌سه‌رائی تر، به‌لام کس پاس به‌نه‌ی په‌ نه‌سه‌نه‌کانی نه‌وان نه‌مه‌دا،
هی نه‌م چونکه‌ له‌ ده‌زگایه‌کی شورشوه‌ ده‌چر بو، حسابیکی تری بز نه‌کرا.

نه‌سه‌ره‌کان خزیان نامسلک‌که‌که‌کیان له‌ وه‌لامی نامسلک‌که‌که‌کی حه‌مه‌ سعیدا نوی و،
داوا‌بان له‌ من کرد: هه‌م په‌شه‌کی بز نه‌وسم، هه‌م له‌ ده‌زگای راگه‌باندنی په‌کیتی بزبان چاپ
بکه‌مین. دا‌راگه‌بانم جه‌به‌چی کرد. حه‌مه‌ سعید زباتر خزوی قوشکی کرد و، نه‌به‌سه‌ت خزوی
په «قوشانی نازادی به‌ر» په‌شان به‌دا. په‌ ده‌ز و خزوی له‌ هه‌موان گه‌رگه‌ کرد و کوه‌ته
جه‌به‌داتی «مغنی و موزون». به‌م کاسپه‌ نه‌مه‌ له‌ ده‌گای حه‌مه‌وه‌ خزوی گه‌بانه‌ سوید.

*

شیرکو به‌کس

دوای ناشه‌تال شیرکو به‌کس دور خرا بوهو بز خواروی عسراق، له‌ ناوا‌به‌کی
دوا‌کوه‌توی گه‌رم له‌ سه‌ر رو‌باری فه‌رات دایان نار. نه‌م دورخه‌سته‌وه‌به‌ شه‌رکوی له‌ شه‌ر
نه‌فست بو. له‌م ساوه‌به‌دا چهند شه‌ره‌کی سیاسی درو‌ی دانا بو. له‌وانی گه‌به‌ت بونه
به‌سه: «کوزج» و «به‌را‌ه‌زک». له‌ ناوه‌نگ به‌ ره‌که‌به‌کی گوزار و زوز‌نا‌سه‌ کوردی و
عه‌ره‌به‌کان و، هه‌مو گه‌به‌کانی ده‌رنه‌چون په‌شان نه‌گه‌به‌ت.

«کوزج» شه‌ره‌کی سیاسی بو، په‌ زمانیکی نه‌ده‌ی چه‌رکی ناشه‌تال و چونی به
کوزملی بز نه‌ران نه‌گه‌را‌ه‌وه. پاس ساوه‌به‌ک «سه‌نوس» «داستانی هه‌لو سو‌ره‌کانی قه‌ندیل»
سه‌ان بی گه‌به‌ت. نه‌مه‌ شه‌ره‌کی سیاسی بو چه‌رکی ده‌س بی کوه‌نه‌وی شه‌ره‌ی
نه‌گه‌را‌ه‌وه. شه‌ره‌کانی په‌ لای مه‌وه‌ زوز به‌رز و کاره‌گه‌ر و، پر بون له‌ ده‌به‌نی جوان و،
ناوازی خوش. جا نازاتم ه‌زی نه‌مه‌ نه‌گه‌را‌ه‌وه بز نه‌وی که‌ پاسی قوزناغیکی خه‌بانی کوردی
نه‌گه‌ر خزوی تی دا به‌شدار بوم، یان هه‌ر به‌ راستی شه‌ره‌کان به‌ لای ره‌خه‌وانیکی
به‌لایه‌نیشمه‌وه‌ وه‌ا بو. له‌ سه‌ر نه‌م شه‌ره‌ پارتی به‌باری کوشتنی شیرکو‌بان دا.
له‌ سه‌ر بو له‌ گه‌ل شه‌رکوی دوربه‌دور نا‌سه‌پارمان هه‌بو، نه‌گه‌به‌چی له‌ به‌ره‌وا‌ه‌ری
سیاسی دا جه‌باواز بون، به‌لام من هه‌مه‌شه‌ په‌ زیزیکی زوره‌وه‌ له‌ شه‌ره‌کانی شیرکو‌م

نمروانی، شو کاتبی له «روانگه» دا پانگی نری کردنوی ندهی کورده پیمان دا، ریزی له لای من زیاتر پهیدا کرد. تمسجاره نیتتر له هملوستی سیاسی دا له په کفری نزیک کورتی بنهوه، نامه بکم یز ناره و، نمویش وه لای داموه. نیتتر تالوگزی ناسمان بی پسانوه بهردهوام بو. سهیم کرد شیرکۆ به تمنا شاعیر نهه، پلنگو روشنهریکی گهوهی کورده. خاوهی بیروزای سیاسی په گهشتو و کامله. نموندهی تر له لای من خوشبویت بو. زو زو شمیری نمناره له نیتسگه پلار ندهکراپوه. شهرده گانی له ناوهووک و شهردا تازه بو و، باهمنگی نوی و داهنراو بو له شمیری سیاسی کورده دا. یز په شمرگه و بزوانندی گهاتی شورشگهرا نیتش له همنای مرزی کوردا کاریکی بی وینه بو.

تا له ناوژنگ بوم نمتوانی روهرو بهینم. که چومه دولی پالیمان چند جاری له گمل روف بهنگره، مستفلا صالح کتریم، تایر صالح سعید به نهی هاتن و، په کوه دانمشتین. قسه و باسی جوراوهوی سیاسی و نده پیمان نده کرد.

*

حسۆ له جاسوسان

له دروهی شهرده گانی حدکا - نیران دا هیزیکی پارتی له تهلای زستان دا به سرکرده پتی حسۆ صبرخان زاوکی و، به پارمندی نیران له تالوواتوه هملکشا بو و یز چیا گانی پستی دوه تر نزیک لوتکی جاسوسان، پیرامیتر ناوژنگ، پفریکی نیتسور سرتاپای شاخه گهی لوس کرد بو، نموان یز نموی سهرمایان نهی چادره گانیان له پفر گرت بو. یز نموی ون نهی له ریگای بناری شاخه گوه تا چادره گانیان پتیان راپهل کرد بو، به پته گه دا ریگایان ندهووه و، به کۆل خوارده منی، سرتمنی، نکل منی و کلوهی تریان سرتمنست. چارویار خانوه گانی ناوژنگیان ندهایه بهر هارن. ناوژنگ نیتتر له سترسی کتوبن دا بو. نمیر مشوری جیگایه کی تر به خۆین یز پاره گای دزگا سرکرده پیمان، بیرمان له ناوچهی باوژی کرد بووه.

پیش راگوزان ناوچه گه چندین گرنی وه کو: باوژی، سدرشو، رازان، نیشکنه، قندول، چه گوان، دهوژان، بهرگیشان، پالیلان، گناری تی دا بو. شوینگی شاخاوی خوش، پر دارو دوهن و، کاتی و ناو، پستی دابو به چهی چاروتاسکوه، که بهشی بو له زلمهری چهی هزیل، زهرده، بولفت... نهی جوتیاران سر له نوی ناوچه گیان ناوه دان کردهوه. نیرماندی نهی جوتیاران: محمده رازانی و، نیرماندی کتره گانی له کورستانه گانی بوژی، بهوه گه، قزوغان، سیوگان، ساتیه.. پاره گایان دانا بو، خانوه پیمان لی دروست کرد بووه.

بیرمان دا هندی له دزگاگان بهرینه نموی. پشه کی هیزیکمان ناره هندی جیگای نیتسین یز دزگای راگه پانندن دیاری بکن. دزگای رادیرمان گواستهوه و، نیتسگایان له شوینک داموزاند له پستی نیشکنه ناوی قزله گئی بو.

له دهوره پیری نورووه دهستان کرد به گوزانوه. هندی له نینداسانی مهکتبی سیاسی و دزگای راگه پانندن.. چرنه نموی و، چند جیگایه گیان ناوه دان کردهوه. بهشی له کلوهی پاره گانی ناوژنگ گوزراپوه یز نموی.

*

هاتنی مامجهدال بۆ خۆشناوتی

دوای تەوی شەری قەندیل بە لاوا کەوت. هێزەکانی جوو دەکران بۆ نێران. بارەگاكان لە ناز زەنگ کەم بوونەوه و، زوری نەندامانی سەرکۆڵاوەتی بە ناوچەگان دا پلاو بوونەوه نێتر کاتی ئەوه هات بو، هێزەکانی ناوزەنگ تەنگ بکەین و نێجا چۆل بکەری. سلازم عومەر و هێزەکی کەم مانەوه. مامجهدال بەروو خۆشناوتی هات. لە نزیك گوندی پالیسان پارگی خست و، کەپریان دروست کرد و خەوتیان هەلدا. ئەوه جاری بەکەم بو مامجهدال لە شارەگان نزیك بێستەوه، بە هەزاران کەس لە تەوی جوو و جوری خەلکی گوند و شارەکانی کوردستان ئەهاتن بۆ سەردانی.

*

جەمال تاپەر: مردنێکی ناوەخت

جەمال تاپەر لە سلیسانی ئە دایک بو، خوێندنی سەرەتایی و ناوچیی لە سلیسانی و، خانەیی ماموستایانی ئەواو کرد. بو بە ماموستا. هیشتا هەرزەگار بو تیکەلاوی ژانی سیاسی بو. نەندامی بەکشی قوتابییانی کوردستان و پارتی بو. نەندامی شانه سەرەتایەکانی کۆمەله بو.

دو جار گێرا و، هەروو چار دوای ئەشکەنجەدانی زۆر لە «نەمن» ی سلیسانی بە ریکۆت پێش ئەواو بوئی لیکۆلینەوه و درانی بە دادگا، بەر لیبوردنی گشتی کەوت و بەر بو. لە کاتی گەرتنی دا نازا بەتەسەکی بی ویندی نواند بو. سالاتی ۱۹۸۰ - ۱۹۸۳ لیبەرسواری ریکخستنه نەینەدکانی ناوشاری کۆمەله و، لیبەرسواری مەفرزەکانی ناو شار بو. کە هاتبە شەخ بۆ بە بەرپرسی دەزگای ناوەندی ریکخستنه. بەکی بو لە سەرکۆردە هەلکەوتووەکانی کورد.

روژی ۱۷ ی تەموزی ۸۳ تەپوی برۆا بۆ گەران. جەباری حاجی عوسمان بانگ ئەکا بە ئوتومبیلەکی من بیهات بۆ گەران. جەبار لیکۆرینەکی باش نەبو، چەند جاری پەم وت بو ئوتومبیل لی نەخوری. ماموستا جەمال زۆری لی کرد بو لە گەلی برۆا. ئوتومبیلەکی پێکاپیکی دەپل گابەنه بو. خزی ئە پێشەوه سواری نەبی و، جەبار لی ی نەخوری و، خانەیی ناوەراست و پەشتی ژمارەبەکی زۆرتر لە باری خزی پێشەورگە سواری نەبی. لە کاتی رووشن دا پێشەکی سوک و پەشتەکی زۆر قورس نەبی. لە سەر جادەیی پالیسان، کە جادەبەکی تەخت و خۆش بو، لە تاسەبەک دا هەلگێرا بووه و، دەستبەیی ماموستا جەمال مرد بو، چەند پێشەورگەبەکیش برێنار بو بو.

کە هەوالە کەبەیان دا بە من بەکەسەر چوم بۆ پالیسان تەرمە کەبەیان برد بو بۆ مژگەوتەکی نەوی. پاش شەق بە خاگمان سپارد و لە سەر گۆرەکی هەندی کەسمان کرد. لە سەردەمی خوێندنی ناوچییەوه، بە هزی کاری سیاسیەوه، هاور ی بەکتری بوین. لە دامەزراندنی کۆمەله دا لە گروپەکی نەسه بو. مردنی ماموستا جەمال زیانیکی گەوره بو لە کۆمەله و بەکشی و بۆشایەکی گەورهی دروست کرد. لە کاروباری ریکخراوەیی دا بەکەبار شارەزا و، لە بەر و لیکدانەوهی سیاسی دا زەرەک و ورد و، لە رووبوونەوهی کێشه و گێڕوگرت دا نازا و چاوتەرس بو. دژی دەستەگەری و چەپبەینی تونفەرو بو. ئەم مردنە ناوەختە بۆ من کۆستیکی راستەقینە بو، هاوربەکی دەلسۆز و پەشتیوانیکی پەنوم لە دەس چو. جەبار هیچی لی نەهات بو، پەلام لە ترسی من خزی شارد بووه و، تا ماوهبەکی درێژ

نهیروا خزی پیشانی من بدا، چونکه له ریزی پیشسهرگایهتی دهرم کرد بو. چهار له ۱۹۷۸ بوه له گه، خزم پیشسهرگه بو، کوریکي وویا و تازا و مشورخوژد بو، به راستی دلسوزی من بو، منیش زهرم خوش نویست و ریزم نهگرت. ماوههکی دریز کاروباری مال و بارهگاگهسی به ریره نهبرد. دوی نهوی ناتومید بو سهری خزی هیلگرت بۆ ئهلعمانیا.

*
 کۆنفرههتی سهرکردههتی گهرا، لهم کۆنفرههتدا چهند برهباریکي گهنگ درا. بۆ بهکهمین چار بهکیتی دروشی: «دههمزکراسی بۆ ههراق و، مانی چارهنبوس بۆ گهلی کورده» ی بهرز کردوه و، ناری رادهوکهی له «دهنگی شورشی ههراق» بوه کرد به «دهنگی گهلی کوردهستان».

*
 کۆنفرههتی کۆمهله
 سهرکردههتی کۆمهله برهاری دا خزی ئاماده بهکا بۆ سههمین کونفرههس. بۆ نهو مههسته دهنگای ریکهستان که پیکهات بو له: نازاد ههوامی، قادری حاجی عهلی، ریکوتی هوسان بهگ، راسپارد سهرههتی کۆنفرههسهگانی کههتهگانی ریکهستان بهکن بۆ ههلبوارهنهوی ئهلعمانی کهرت و، نوینهترانی کۆنفرههتی سههم. ههوسهکیان به ری کهرتن بۆ بهبههتانی تهکهکههان.

*
 شهري دوهمی چوود
 ههوال هات ههزهگانی چوود سهر له نوری هاتونهته ناوچه سنورهگانی کهندیل، له قهلاترکانوه تا دولی بالههیان بهلاو بونهتوه. ههزی تهبهگانی بالهک، کاروخ، هههسی ۱۴ له دولی خانقا پهرینهوه، چهپاکانی مامه روت، کهلهکی بالهیی، گرت و لهیان دامهزنان. جهنیش هههشیکي کرد و، ههندی شوینی نارچهکهکی گرت و ههالهکۆهتسر کهوته فرین و سورانهوه. ههزهگانی بهکیتی له چهپاکانی سهری دولی خانقا کهشانوه چهپاکانی خواروی دولهکه. جهنیش کهشاپوه. ههزهگانی چوود شوینهگانیان گرت و، ههسر چهپاکانی سهری چادهی خانقا کهوته دهستهیان و، رادهوی پارتی گرتنی ناودهشت و دولی خانقای وهکو سهرکوتنهکی گهوهی چوود پاس کرد.

ههر ۴ لایهتهکهکی چوود: پارتی، حشع، حهسک، پاسزک، ههسر ههزهگانی خۆیان بۆ نهو لهشکرکهشیه ئاماده کرد بو. ئههراش کارناسانی بۆ کرد بون، پارمهتی دایون و، چهند پاسداریکیشی وهکو تهفسهری پهههندی له گهله ناره بون.

تهوسا زهزی ئهلعمانی سهرکردههتی بهکیتی بۆ کۆنفرههت هات بون بۆ دولی بالهیان. برهههمان دا ههزیک به سهرکردههتی عهلی پهچکۆل و سهید کههیم بهههین نههیلن زیاتر پهههوی بهکن بو تهگهر بۆیان بهگری دهههیان کهن. عهلی و سهید کههیم له بههههتانی ۸۳/۸/۱۳ دا هههههکیان بۆ کرد بون بۆ چهپاکانی نهویر چاده، دهستهیان له چهند شوینهکی گهنگ گهسر بوهو، لهواته کهلهکی بالههیان، بهلام نههانتروانی بو دروزه به ههههکههان بهمن و، به تهواری دهههیان بهکن.

زارگهلی

له دولی بالهههانهوه بهری کههیم. ناظمی حهصی سهههمان و، عهلی نهیی یشم له گهله

هون. له پتاری کاروخوړه دابهزنی هالیکزیتسر و شوره تزیی هیزهکاتی نیران و عیراق له «گرد مستدیل» په چاکی نهمیران. عیراق گردمستدیلی ناو تاپو: «گرده مستند» و نهراتیش ناوی نا یو: «تمپدی شهید صدوره». هیرشهکمی جود هاوزمان پر له گڼل هیرشی نیران یز سر ناوچپی حاجی هوزمران و، په ناگاداری و یز هاوکاری نموان یو. پیشمیرگهکاتی پارتی له گرتنی حاجی هوزمران دا، شان په شانی هیزهکاتی نیران، پشدار بهیون. صددام تزلدی تم پشدار پونمی له پارزانیپهکاتی نوردوگای قزشتپه و پسرکه کردهوه.

هنکپی لمرماندیمیم له زارگلی دانا. زارگلی گوندهکی راگوزواو پر ناودانی تی دا نهور. له سر جزگاگه له تزیک جادهکه و له ناو گلیهکندا چېگمان چاک کرد. نهور زمانه من لشم ساغ و تمن دوست یوم. له جزگاگهی پورهمان دا گزیمکی پهوکم دوست کرد یو همو شوی پور لوموی یز نوسان رابگشیم، خزم له ناوه ساردهکمی هملتهکیشا. چنگه له پمختیاری برام که کارپاری پمپوتندی پستل و پروسکی راتمهیراند، عبدالرهمیم عبدالللا، شورش حاجیم.. له گڼل هون. هاورپهتی له گڼل عبدالرهمیم دا زفر خوش یو. پیارویکی نازا و پمزات و قسه خوش و وریا یو. له شوینی خزی دا «تمعلیق» ی خوشی نندا. لم سفیرهدا له گڼل حاجی خدر ناغای نینی ناشناپتم پمپدا کرد. همو ریژی له پدیانیوه تا تیواره له لامان نهور. حاجی تاغا پیارویکی په سالاجوی پمپز و قسه خوش و په زات یو. کورهکاتی پیشمیرگه هون. کمالیان لم شمراندا راتی شکا و، ماوپهکی دویژ له چېگادا کپوت.

لمرماندی قولهکاتم پتی و، هلمومرچی ناوچکه و هوردولام هلمسنگاند. کپوتپه خزناتامه کردن یز دمرپراتننی هیزهکاتی جود.

* هنگوانی

له لای سرومانوه نیشکوتیکی گهوری دم گراوی لی یو. هنگیک هیلانی له قلیشی پنسیچهکمی دا کرد یو. دپار پر هنگیکی قمرهبالخ و کزن یو. هنگونی زوری تی داپو. هرکس تمعات یز لاسان و نهمپنی تماعی تی نکرد. پلام شوپهکمی وا هملکوت پر هزیی قلیکیان له گڼل پدکار نهینا نپاتنتوانی پگنی و بهرن.

هنگ، یز جپاگردنوی له سپشه رهش له هندی شوین پی ی تلپن: «سپش هنگون».

هنگ «نیر» و «می» و «شا» ی همپه.

نیرهی هنگ له می گهورتوره. رهنکی بزوه، هنگون ناکسا. «چزه» ی نپه و ناتوانی پپوه پدا.

می له نیر پهوکتوره. پاریکلهپه رهنکی تیکلاوه له زوره و رهش. هنگون نکا، چزی همپه. پپوه نندا له گڼل پپوهان دا چزهکمی دودی و نمری.

هنگ له پهاران دا پوره (شنگه) نندا. «پورهان» نودهپه شاپهک له پوره نسلپهکه جپا نهمپتوه، نمری یز دپروه هنگهکانیش شوینی نکون. شا له سر لقی درخت، یا گومسوانه یا هر شوپنکی تر نهمپتوه، هنگهکاتی تر همویان تی ی نهورکین و له شپوی هپشودا لی ی گز نهمپتوه.

یز گرتنوی نمی «خملیق» (پلوره، شنگه، کمنو) پدکی تازه بهین ناوهکمی

هنگون یا هر شیرینده کی تری می هفتسوند و، له ژیر پورهی هنگه کهدا دائنری، به گورپی شونده که بان به کوچک هنگه کاتی می نه کنن، یا نیمه کینه نار پوره کهمه، که شاکتیانی می چو تروانش دیسان لی ی کوزیمه و می ی نوروگین. پشعی خلیله که نه گسری، تنبا کونی برده می نه هیلریمه یز هاتوجز. تا نیواری له هسان شوم دا دائنری، که تاریکی کرد نه گوریمه یز «هنگلان». هنگلان شیرینگی تاپسته تهرخان گراوه یز داتانی خلیلی هنگه کان له هاون دا له هتار نیپاریزی و له زستان دا له پفرر باران.

هنگه کان خزیان نار خلیله کهمان به «پوره میوز» کونپ نه کنن. پوره میوز، ماده به کی شینی رفته، زستانیش دمی دهرگا کهمان به هسان ماده داتمنن.

هنگ له نار خلیله کهدا له «میوز» «شان» هفتسوستی. شانه کان نه گبر له باری دروی هفتسوسترا بن پی ی نطن: «تیره شان» و نه گبر له باری پانی هفتسوسترا بن «پهپکه شان». شانه کان پر نه کنن له هنگون. هندی چار فرها تا کون هسر شانه کان پر بکنن. نومی به یزشی مایه سوه پی ی نطن: «کمره شان». نه گبر پوره دک چالاک و قره بالخ پی، «دوره» ی زیاده له پشعی پوره کبی نیمه ستن. دوره له نور و کو گرنج، یا له تخته و کو کلهی هیلک دروست نه گری و، دوی پرگردنی لی ی نه گبریمه.

هنگ به درویان بهار و هاون خسریمی دروست کرده می هنگونین. له پایزدا له میرن، واته زردی شانه کاتی لی دهرنیمان و کهمیکی یز خوارونی زستانی هنگه که به بی نیمه لن. له کاتی برین دا به دوکلی نیمه له «قانگ» ی نهدن. دوکله که له نار پوره کبی دا کز نیمه دوره زردی هنگه کان پوره که به بی نیمه نوسا به چمق شانه کان له دویاری پوره که نه گتیمه. برینی نیمه شان ناساتره له برینی نیمه شان، چونکه تیره شان به تیشیت په کوره هفتسوستراون وریایه کی زردی نومی یز نومی له کاتی برینی په کیکیان دا توانی تر خراب نیم.

دانشجویانی نارچه شاخاریمه کان له بهاردا هنگه کاتیان نه گریزیمه یز میره کاتی کوسستان تا پایز نومی دایان نمنن، له پایزدا نیمه تهمیمه یز هنگه لانی زستانه له نار نارایی دا. منوی هنگون می شومانه سپی و هنگه نیمه کهمان زردی کاله. سرچاوه میوه که گولی گولنی گنیمه و سرچاوه میوه گونیمه کیمیش هلالی گوله پونه خوزه کاتی کویستانه کیمه.

هنگ چمند دوزمنیکی همه: زرده واله، شوگره و مارمیلکه، هنگه خنوره و کتیمسه... نیمه زن.

مره، که جزوه په پوله به که، نیمه به نار پوره کهمه له نار شانه کاتی دا گرا دائنی. شانه کان ویران نمن و هنگه که نوسری.

دیج که به شونده کهمان قهر بو نومی پوره که نشکینی و هنگه نیمه کبی نغوا و، هنگه کان سرگرده ان نمن.

هندی چار زردوی نه گری یز چاک کرده نومی به دوکلی نیمه ساسی قانگی نهدن. هروها توشی روانی نومی. هندی چاریش له برسان دا پلاماری پوره یه کتری نهدن و، به هزاران دانه له هر دهرگای پوره کاتیان دا له په کتری نه گونن. یز نومی تم شوره بکوزیمه نومی هنگون یا شیرینان یز دائنری.

جزیره هنگیکی کیسوی همیه وردنره له هنگی ناسایی له ناو کونه پهدا هیلاته
 نکا، له هندی شوین پی ی نکلن: «شمه تلینکه» و له هندی شوینی تر: «شمه تروکه».
 نمیش شان هیلتهستی و هنگونی تی نکا. تامی هنگونهکی خوشتره له هنگونی
 ناسایی، پلام کیمه، هر پشی پارههکه. پیم وانیه له سر شمه تلینکی کوردستان هیچ
 لیکولیندوبهکی زانستی کرا بی.

دوای راگوزانی دهپانی سنور ژمارههکی زور هنگی پهدلا بیون، له کفوزی دار
 و کونی پهد و تشکوت دا جیگسر بیون. هنگنوز نمان دوزننوه، له سر کانی
 چاودیری هنگهکیمان نهدرد که نهات بز ناوخراردنوه، و دوای هستانی بز قرین چاودیری
 هنگهکیمان نهدرد چند پمز نپهستوه، و پهدو کوی نروا، پهدا شریتهکیمان دیاری
 نهدرد و نچون بز دوزننوه و گرتنوه و برنی.

پشمهرگه کانی دولی بالهپیان و هندی له خملکی ناوچهکه هندی هنگیان گرت
 پهدو، و کردهپیان شمهوه، و له هنگلانی پچوک و نمپنراودا دایان نابو. لشکرهکی
 پارتی که هات بیون، دوای تروی زفریان بری بر شمه کانبشپیان له ناو هملکشا بو، بز
 تروی هنگهکان برن.

* کاروباری لوجستیکی

له تقممنی و خواردهمنی و پسخف دا ناتوار بیون، شورش حاجیم کرد به
 لپهرسرای کاروباری لوجستیکی گرتی نازوقه، تقممنی.. تقممنی مان له قاچاچی به
 بزخیکی گران نهدری. چهرههکی باش نپشهکی کلاشینکوف، بی کبی سی، گوللی
 نارنجی، نارنجزکسان.. کری. نازوقهش به زوری نان و هندی خواردهنی گوتو بو.
 پشمهرگهکان هسر روژی راهیری پارتیمان نهدردوه. جنهوی زور ناشپنمان به پدکشی
 نهدا، و، پاسی لپشاری خواردهمنی، تقممنی، کلهپلی نهدرد که عیراق به لژی له دولی
 خانقاهه بز پدکشی تمپیری. نم پروپاگانده دروهی که هسر روژی راهیزکیمان دویاری
 نهدردوه، له دو لاره بز نموان به زهر بو:

- وری هیزهکانی خزیانی نروخاند، که زانمان له پهرزایهکانی قمندهل دا به
 هزی سرما و برهینی و دوریمان له کسوکار و چولی ناوچهکوه زور ناخوش بو.
 - قینی پشمهرگهکانی پدکشی هیلتهساند، و، رقمانی له جوده نهنده تستور
 نهدرد که به هیچ جوری دستیان لی نیاریزن، و دهکو خاتینی درفدن، و، بهکرهگهاری
 بیگانه رفقاریان له گدل پکن. پشمهرگهکان دانه جیرهپان بر لیپان.

* شونیک له زنجیرهیی بیبه به ناوی پهرمهپدانوه به دس چهکنارهکانی پارتیهوه بو،
 نهروانی به سر جادهکدا، و، به سر پشیکی هیزهکانی نیسهدا، زورچار لویوه تقهپیان
 نهدرد، و، خملکیان بریندار نهدرد. حسمن کویستانی و عملی نمیی به تما بیون پلاماری
 پدن نمو شونیمان لی پسهان. شو بو به تقههکی گترم، و، گوللی نارنجی له تاریکی
 شوهکدا وکو پشکزی ناگر نهات و تمچو. من له زارگلهپوه چاودیری شمهکم نهدرد.
 وامزانی هیزهکی نیسه پلامار نهدن، کچی هیزهکانی پارتی هسان شو پلاماریان دایر
 شریتهکی نیسه بگرن. لم شمهدا پراهیکی تری حسمن و پشمهرگهکی تر کوژان، پلام

حسین شویته‌گمی پرندها و دانهمزی تا هیرشه‌گمی پارتی تیک شکینرا.

*

کز پرنده‌گم له گمل فرماتنده‌گانی پیشمرگه کرد که چی بکمین؟ دو رشی جهاواز
بون؛ هندیکیان نمانوت لم شاخه سارده بکشینموره چیاگانی خواروی جاده؛ دره بی و
توره و، لموی داپه‌زیمین. هندیکی که نمانوت نمی پلاماریان پدین و، بیاتکمینموره به
دوی نیران دا، ناظم، که پگی له فرماتندی به‌تالپونه تازا و هملکوتوه‌گانی شورشی
تعلول بو، لم رته‌مدا بو، وتی: «نمانوی نملین لم شاخانه بکشینموره بز شاخه‌گانی
نومیر، لم‌پیش که هاتنه سرمان نملین با پچینه کاروخ و بیرمکه دیفاح بکمین، لم‌پیش
که هاتنه سرمان نملین با پچینه هوری.. ناخسربه‌گمی وای لی دی نمی له دهستی
کمرکوک شیران له گمل بکمین.. چاکتر وایه شمره‌که لیره بکمین و لیره بیانشکینان!»

*

خز ناصاده گردغان توار کرد. له گمل پیشمرگه‌گانی گورمیان دا به کله‌گی
باله‌میان دا سرکوتم بز تزیک سنگموی پیشمرگه‌گان. چمند کسبکی شاره‌زام هملیژارد
بچن بز نورینی شویته‌گانی جود. هاتنموره ناگاداری وردیان له سدر شویته‌گانیان و تواروی
هیزه‌گانیان کز کرد پروه.

هندی سرچاوه‌مان پیدا کرد بر ده‌نگر پاسه‌گانی نوانیان بز نماندین. نوانیش
زانباری باش و به کلهکیان دس نه‌گوت. هواله‌گانی بزمان نمانت وایان نه‌گمیانند نیدرس
له دینه‌گی تزیک نوان بو له دوی نیران ناگاداری کرد بون که دیت بز سردانیان. من بم
هواله زور خزشحال بوم. چمند سال بر بنمالمی پارزانی له واشیتون و کوهج دانیش بون
و، خلهکیان بز شمیری نیمه نماند، را تپستا خزی دیت بز مهباتی شمر. ساوه‌به‌ک
هیرشه‌گم راگرت به هیوای گیشتنی نیدرس. هر دو نه‌گوت. ژانیشمان به شاخه‌کوه
زور ناخوش بو، توی کاتبه‌گانی نمانده سارد بو به زحمت دس و دس‌چاوی پی
نمشورا. همومان پشتی دست و رومغان قلبشا بو، روضارمان تاریک هملگرا بو. شو
زور سارده و خواردغان زور خراب بو. هیزه‌گانی روه‌پرو پرنومیان له به‌کتری تزیک بو، له
تلمی پرامه‌ردا ۲ کس زیاتر پرنندار بو. پلام هیچ کس له پیشمرگه‌گان خوی
نماندیموره.

*

شمره جنیو به هوکی تزکی
روزیکیان هوکی تزکیه‌گم کرد پروه له گمل عملی پچکول قسم نه‌کرد. کارابه‌ک
هاته سر خنت. قسه‌گانی پی بوم. پرسی: «تو فلانی؟»

وتم: «په‌لی!»

جنیویکی به دایکم دا وتم: «دایکم نماره!»

جنیویکی به ژنه‌گم دا وتم: «ژنم نپدا»

جنیویکی به خوشکم دا وتم: «همومان شویان کرده مهردیان هپدا»

وتم: «بزیچی له مسسوله‌گانتان ناپرسن له پانی نموی همسر سالیک جباریک
بشانه‌پان بز سمر پدکیتی و هندیگتان به گوشت پدن و به شکاوی پتانگرتوره بز نیران،
بزیچی له گمل پدکیتی ریک ناگون به خزشی و به بی شمر بهنموره بز کوردستان؟»

وتی: «نپسه عمینک له چاوه‌گانی پشتاشان نین - مهبستی شیوه‌کان بو که له شیری نایاردا تپشکا بون - نپسه شسیر و پلنگه‌گانی پادپنانین.. نپسه هاتوبن دایکت....»

کوره‌که به کرم‌ناچی تدوا، لام سسیر بو پادپنانی که به تدوب و صحرانفت ناسراون، جنیوروشی وه‌پایان تی دا بی. سهیرم کرد قسه‌کانم کاری تی ناگا، وتم: «شیر و پلنگی پادپنان گوری بگره! هولبری قسه‌بگیاں همه نعلین: مهبان مشکان نهبانخواردوه! له مهبانده‌کدا به‌گتری نهبین»

به هسو هۆکی تزکیبه‌کانم راگه‌باند: نپتر دایخدن و چاریکی تر قسه‌ی پی نه‌کن تا خزم به نامه تاگاه‌اریان نه‌کسره.

*
مهبان‌ی شیره‌کم کرد بو به ۳ شیره‌که:
شهرگی سیره‌کی زنجیره چبای بپسه بو که هیزه‌گانی پارتی و پارزانیه‌گانی لی دامغزا بو.

شهرگی خوریک کردن، نهبش دو قۆلی بو:
قۆلی یه‌کم، له سسر چبای بپسه، نزیک پنکه‌گانی من که نهبو عطلی نهبی پلاماریان پدا و، هسواریان لایان واپو نعبه هیرشی سیره‌کی لی نه‌کری.

قۆلی دوم، زنجیره گردیکی تیوان چاده‌ی خانلقا و گونده‌گانی نیندزی، لپوژی، سلن و بۆلی.. که هیزه‌گانی حسک و حشعی لی دامغزا بون، نهبو هیزه‌گانی عطلی پچکۆل پلاماری پدا.

له شیری مانگی مایس دا، حشع و حسک چنزوه‌پیان پی گه‌بشت بو، نعبانوست نعبچاره‌پیان چنزوه له پارتی بسره‌پنن و، شروپیان بشکمتین. له پهر توهو تدرکیزمان کرده سسر تیوان.

چاریکی تر تاکیبک پیش‌شهرگی تپکه‌لاو له شارغزا و نعبارغزام نارد بچن بو سسیری شیره‌گانیان و، رینگاگانی پلامارده‌اتیهان. خۆم ناوچه‌که شارغزا بوم، چاری یه‌کم سالی ۱۹۷۱ و چاری دوم له کانی کارمسانی هه‌کاری دا سالی ۱۹۷۸ دی بوم و، تبو چمند روژه‌بش که به شاخه‌گنوه بوم، پهرده‌وام سهیرم نه‌کرد و له شارغزاگام نه‌پرسی و، بهیرم لی نه‌کردوه: رومرو پلاماریان بدهین، بان له لاره!

رومرو توشی زبانی گیبانیی زرد نهبین و، نعبانیش واپان چاوه‌ری نه‌کرد لوبوه پلامار بدهین. پلام به دره‌زایی دولی خسلاب بوشایی بو، تیوان پریان نه‌کرد بوهوه و هیزیان لی داننا بو. نعبانتوانی لوبوه به نهبی لیبان بسورنن. دوله‌که دره‌و بو تیوان به دره‌زایی بومهبیان - کونه‌کوژر - بپسه دامغزا بون و، یه‌کی له پنکه‌گانی نیرمانده‌پیان له سسر کانی کونه‌کوژر دانا بو. له پاتی توهی به رچچکه و له یه‌ک ریزدا پلاماری یه‌ک شوبن بندن، من وهام دانا که به پانایی شاخه‌که له شیره‌ی «گله دروه» دا له A جیگاوه پلاماریان بندن.

هیزه‌کانم گولبۆر کرد، چالاک و نغندروست و به زانه‌کانم جیا کردوهوه، شارغزا و نعبارغزا و، پیش‌شهرگی ناوچه‌که و پیش‌شهرگی دوهوه‌ی ناوچه‌کم تپکه‌لاو کرد و، A تاکی ریکوبیکم لی پیک هینان.

هر تاقسی نمرسانندی په کسم و دوهم و سههم و، شورنی هیرشه کهمان و تاما هجده کهمان بز دپان، کردن و، داوام لی کردن سمعات ۹ ی شو خویان و پشمیرگه کان بین بز دوا بین کزوتنوس پیش هیرشه که.

له کاتی دیار بکراودا تاماده بون. همسویان ۲۳ کسم بون. بلام هملپواردهی هیزه کئی په کئی و، له پیاره هیره نازا و دلسوزه گانی کورد بون. له قسه گاتم دا گرتگی سیاسی هیرشه که و، شکانندی جروم بز روڼ کورنده و ناگادارم کردن که:

- نایی له کاتی رویشان دا قسه و، دهنکه دهنگ پکن و په کتری بانگ پکن.

- نایی لایتی دوس په کار بهین، پیله گانی هملپگرنوه، نایی جگوره پکیشن.

- نایی هوکی توکی پکار بهین تا تغه دس پی تدا.

- همو کسسی نهی پشمیرگه کئی پردهمی و، شورنی دوا ی خوی بناسی و، نایی شو ریزه له هیچ حالتیک دا، جگه له کوژان و بریندار بون، تیک بنا.

- هر کس کوژا له شورنه کئی خزی په چی ی تمهیلان تا شر په لادا تکهووی و، هرکس بریندار بو په ک کسسی له گلی نه گمیتنوه.

- نه گمیر نمرسانندی په کسم کوژا، هی دوهم جیگئی نه گمیتنوه و، هی دوهم کوژا، هی سههم جیگئی نه گمیتنوه له نطهماندانی شو کاردا که پیلان سپرداوه.

سمعات ۱۰ ی شو خواحافیزیم له تاقسی په کسم، که ریگا کئی له همسویان دورتر بو، نینجا تاقسی دوهم و سههم تا هشتم کرد و، په ری کموتن.

*

عملی نهی خزی ناگاداری جولای هیزه که و، نمرکه گانی خزی بو، په نامیش ناگاداری زولی عملی پچکولم کرد؛ که گریبان له تملی شو بو، له همزایه گانی بهیه، نوانیش هیرشه کهمان دس پی پکن و، هوکی توکبه گانمان پکننوه.

سه عات ۶، ۲. دهقیقئی بهیانی ولژی ۱ ی نملول، هیشتا تاریک و روڼ بو تغه داسفزا و، له همو شورنه کان وکو داسان نابو شو دستی پی کرد. دوا ی ۱۵ دهقیقه هوکی تزکبه گانی؛ سهد گریم، رحمان سهد، عفری داوه، برایی حاجی کویخا، قادر خیمات.. مؤده بان دا که نمرکی خزیان په چی هینا و، هیزه گانی پارتی دستیان کرد په هلاتن. عملی نهی پش سرکوت، من و حسین کویستانی و عهدولر همیشه په دوا ی دا.

*

په کی لعدیستانندی هرگیز له بیرم ناچستنوه له کاتی سرکوتن دا پشمیرگه کئی تهی سفین ناوی فاروق بو په سختی بریندار بو، له بن پردیک دا دانپشت بو خویان له برینه کئی سنگی نچیزا، دوا ی مردنی که گریفانی گمرا بون ۲۵. فلس له گریفانی دا بو، که سرکوتم بز شرکه و لاشی کوژاویکی پارتیبان پشان دم . . ۲. قن له گریفانی دا بو، له دلی خزم دا په زهیم په خزم و په گمانبازه گانی گله کم دا هانوه. لم شاخه همزه له سرچی شو نه کمن؟

شوری سره کی توار بو. دنیا رواناگ بو. هیزیکیان له لوتکی بزلی دانا بو کشانوه کهمان بهاریزی. چاومان لی بو په کومل په قندیل دا په ری کموتن همو نیران. لم سفردا په زوری عهدولرهمیم په هرکی تزکبه کئی من قسهی نه کرد. وتم: دیزانه شیر

و پلنگه‌گانی پادشاهان نادوزشده هندی قسبان له گدل بکم، عهبلوره‌حیم چندی هاواری کرد قسبان وهامی ندهایوه، نازتم خرمکی راکردن بو، یا کوژا بو.

*

حسز له کونه‌کوتر

پارتی، به تاییدی بارزاتیسه‌گان، زمره‌کی زوریان لی کسوت. دو له فرمانده ناسراوه‌گانیان: حسز میرخان ژاژوکی و عهبلوره‌حیم جسمیم کوژان. هورده‌وکیان له‌وانه بون له گدل مهلا مستطفا چو بون بز معاهداد و، دواپتور بز یه‌کیتی سؤقت. له شورشی ئه‌یلول دا حسز فرماندهی هیزی گاره بو له قتلادزه و، عهبلوره‌حیم فرماندهی هیزی حمرین بو له پادشاهان. حسز میرخان دولتمبری به سختی پرندار بو بهلام دهره‌از بو. حسز ژاژوکی سالیک بو به دوامانوه بو له کولان نته‌بوه. به زستان جاسوسانی لی گرتین و هیزی ئهرانی هینایه سورمان و، به هارین قسندیلی لی گرت بون. له سر کانیه‌کی کونه‌کوتر کوژا بو، هه‌گه‌به‌کی لی به جی مایو، پادداشته‌گانی خوری و هندی نامی تیرس و مسعود و، کسانتی تری تی دا بو. چمند پاسدارکی ئهرانیسی له گدل کوژا بو.

له یه‌کیتی پش دو له فرمانده نازاکانی کوژان: نحمد مولود. فرماندهی تپیی کاروخ، به‌یانی زو له پلامارده‌اتی به‌به‌دا. ناظمی حسزی سلیمان. فرماندهی تپیی خانخالان، له دوازی نیوره‌دا له روانی شکستی هیزه‌گدا له تزیک بولی. به دویایی روز هالیکرتیری عسراکی چاودیری مه‌یدانی شه‌ره‌گانی نه‌کرد و، چاروبار ریزیکی کورانی به سرودا نته‌فاندین.

*

من هیشتا له بیبه بوم محمودی حمله بو گه‌بسته سر شاخ. محمود زو زد نعات بز لام و نامی نم و تعوی بز نهمینام، بهلام نهمجاره پیم سهر بو لم کاتدا هات بو. دهمو نیواره همو شت تو او بو داپهنه‌وه بز بنکه‌کی زارگلی. محمود کورکی له سلیمانیه‌وه له گدل خوری هینا بو داوای پاره‌یان لی کرد بو، نهمیست به‌بختن. من کورقه ناماده کردنی چمند وتاری بو رادیو، کادریکی راگه‌اندنی ملبندیشم له لا بو، پاسه‌گانی هموی چاپ کرد و، تاملکه‌به‌کی دویزی لی دهرچو چاپ و بلاو گرایه‌وه. رپهوراجیکی دویزی له سر شه‌ره‌گان و، پادداشته‌گانی حسز و، نامه‌گانی تیرس و مسعود و، ناری کوژاوه‌گان تی دابه.

*

عرب و ئیسرائیل چمند جاری ترمی کوژاوه‌گانیان نه‌گزیه‌وه و، چمند جاری کوژاوی ئیسرائیلی که نه‌کوره لای عرب له گدل گسراوی زیندی عسرب دا نه‌انگزیته‌وه. منیش وستم چار له‌وان بکم. له گدل پیشمرگه‌گان قسم کرد، وتم: چمند چار توان له هورامان و له هه‌کاری پیشمرگی نهمه‌یان کورشته‌وه و، نه‌پانه‌بشته‌وه کسورگاریان ترمه‌گانیان ویرگرته‌وه. نهموش لاشه‌گانی نهمان به‌شارنه‌وه بملکو «جه‌نازه به‌رامهر به جه‌نازه» پنهان بگزیه‌وه. قمندیل پناو پسیری زوره. پیشمرگه‌گان نه‌ونده رقیان له حسز و تاقمه‌به‌کی بو، زود زد ترمه‌گانیان له کورن و پناو پسیری شاخه‌که دا شاردیه‌وه. حسز نهم زمانه‌ی که فرماندهی هیزی گاره بو له پشمر ژنیکی له خلکی نهم

نارچهمه هیتا بو. خمزوره کئی و هندی له کسورگاریان هات بون ترمه کئی بیتموه. منیش
پم و تن: «خیزانده گانی، عیالی عسکری و خالید سعید و شیخ حسین چند ساله به
تاواتومین شویس گزوره گانیان بزائن. کئی شویس گزوره گانی توراتان بو دوزشوه نیمه پیش
شویس ترمه گانتان پیشان ندهین»

*** عیالی پچکۆل و چا**

خواردغان خراپ بو، پارهمان کم بو، به کدورۆژ بو چامان لی برا بو. عیالی پچکۆل
چمند جاری داوای کرد: هیزه گان تیزن بدهین، من جاری مانوه بانم به پیوست نغزانی تا
دلنیا نموم له کشانهوی به کچاری هیزه گانی چود. عیالی روزیک ناسه بکی بز نوسی بوم،
تلی پیشمهرگه گان ۳ روزه چایان تخواردوتوه، سهریان ژان تمکا ناتوانن تهرگه گانیان به
چی بهیان، نه گهر چامان بز نغیری، بلاری لی نه کین. منیش بزم نوسی: من مستولی
عسکری جه بهه کم نهک مستولی چا. نای پیشمهرگه گان، له بهر نمونی چایی، تیزن
بدا. له سر نمه توره بووه، خوی و مفرزه کئی لییان دا بو گهرا بونوه بز ناوچی چمی
ریزان.

*** مدکتیسی سیاسی به بزنی تم شعروه بهانیکی دهر کرد.** له بهیانده کدا لایندگانی
جودی بانگ کرد بو بز چاره سهرکردنی سیاسی کپشه گان و بز ناشیونوه. تاگاداری
نوسره گانی رادپومان کرد بو زنجیره بیک و تار بهم معنایه بنوسن. رادهوی پارسی به چهر
وهلامی تدا بوه و، همره شی تهر کرد. منیش به بیستل قسم له گنل به کیکیان کرد و داوام
لی کرد تهعلیقیکیان له سهر بنوسی به ناویشانی: «رینگۆ تمهاوم تاگا» تم هینوانه له
هسو وتاره گانی که زهاتر ووژاندنی بز جهیودان.

*** هیزه گانی چود ناروا بون بز تیران و، تا چندن سالی تیرت وازمان له گهرانهوی به
کۆمبل و لشکرکشی هیتا.**

*** که هیزه گانی چود له کوردهستانی عیراق دهرگران، دانیشترانی دهبات له به کیتی
زهاتریان پی خوزش بو، نهک له بهر توهی به کیتیجان له هسویان خزشتر تویست، بیلکو
له بهر توهی تهرکی ۴ حوزیجان له کۆل برهوه، تنها هی به کیتیانی له سهر ماوه.**

*** گهرانی بارزانیه گان**

نو کاتمی نارچی حاجی هزمهران بو بو به سهیدانی گهرمی جنگی عیراق -
تیران. بنصالی بارزانی و سهرانی پدک به ناشکرا هاوکاره بیان له گنل هیزه گانی تیران
نه کرد دزی جهیشی هیرالی. کۆکرده توهی دهنگویاسی عیراق و هیزه گانی و، چاوساغی و
رهسری هیزه گانی تیران و، و هینان و برهنی دهیموانی تپه خاندی تیرانی تمه بهشیکی
کمی نو هاوکاره به ناشکرا به بو. له هیرشه گانیس دا نوان وهکو هیزی پارسه تیدیر و
خهریککو و لهدانی پشتوه بهشدار نمبون.
بهر له هیرشه گانی تیران بز حاجی هزمهران، بهس وهکو له گنل به کیتی دستمی

به پیروندی و نالوگوری پیروا کرد بود، له گنل بنمعالی بارزانی پش دا همان کاری دس
 پی کرد بود. له پهر ثنوی توان له ناو تهران دا دانیشته بون و، ناشکرا کردنی پیروندی له
 گنل عسراق، تهر به هژی خنزه بی تهران، نهمه یان شاره بروده. لور کز پونه پهدا که له
 ناوزنگ له نیوان نونه ترانی به کیتی و نونه ترانی حکومت دا کرا، تهر محمد (عقید
 رکن ظیل محمد شاکر) چهرگی سرزگی نوسای دوزگای صوخابه رات بارزان تکریتی، به
 واشکاوای دانی پهدا نا که له گنل بنمعالی بارزانی همان پیروندی و نالوگوری پیروایان
 کرده.

پشدار بونی بنمعالی بارزانی و هوزه گیانان له هیرشه گانی ناوچی حاجی هوزمران
 دا، له لای صدهدام چکه لوری به خیانتی نیشتمانی دانمرا، بز خونی به خیانت و
 دسبرون و قیل لی کردن نهمارد. بارزانی گانی له عسراق مایونه له نوردوگای به سرکه و
 قورشته پهدا کز کرا پونه. زندی پیاوه گانیان، بر بون به چه کهنلگری «جیشی شعیبی» و
 به دلسوزی نمرکه گانی خنجان به جی نهمنا.

شیخ موسانی کوری شیخ محمد و عیباد و ندهمی کوری بون به بنعی.
 عیباد سکرته بی مجلسی تشریحی بو. عوبید و لوقمان و صابیر له پغدیا دانیشته بون.
 عوبید بز شکاندنی پاوکی ساوه بهک له وزارتتی بنعیسه گان دا بو به وزیری دولت.
 داوردوزگانی بنعی له راهبوت و نوسینه گیانان دا به بنمعالی بارزانیان توت: «سلیبی
 اقلیاته».

صدهدام بز ثنوی نوله له بنمعالی بارزانی پکاتوره، هیزکی حدوسی جمهوری له
 پغدیاوه نارد دوری نوردوگانی قورشته به و به سرکه یان گرت. هر پیاوکی بارزانیان
 به ردس کتوت له گنج و پهر همیمان گرتن. شیخ عوسمان و کوره گانی و، کوره گانی
 مالا مستغفا، عوبید و لوقمان و صابیر یان چنیهوه. سر و سوراخان نسا. دوی گرتن یان
 به ساوه بهکی کسوت صدهدام له بزکی له وتاره گانی دا له تله نوز بون دا وتی: توانه
 خیانتیان کرده له پهر ثنوه: «ارسلناهم الی الجحیم». وا پاو بو که مسعود و نیدرس،
 هاوزمان له گنل هیرشه گانی تهران دا بز حاجی هوزمران، هوالیان بز بارزانیه گان نارهوه
 خنجان تاماده پکن بز چکه هملگرتن و گفزانوه بز ناوچه گانی سنود.

لور کاتندا که بنعی نم تاوانه گوز بهی بهرامهر به بارزانیه گان کرد من له ختی
 بوم. روزه گیان کوریکی بارزانیان هینا بز لام ناوی عهدولیاقی بو. باسی کارساته کی
 بز گهرامهوه. له به کیتی دنیا نهم، چرنکه تازه شهوه گانی گندیل بوو وای نوزانی نیمه
 رمان له همر بارزانیه که. دوی ثنوی له گنل مامجه لال قسم کرد عهدولیاقیم بینهوه و
 له زمانی سرکرده ایتی به کیتی پیم راگن باند: «نه گبر نه یانهوی بز بون بز تهران نیمه همر
 کارناسانیه گیان بز تکه یان بز روانه کردن یان. نه گبر له کوردستان و له شونه گانی خنجان
 تمسینهوه هر پارمستیه گیان له نیمه بوی به پی ی توانا پیشکش یان تکه یان». عهدولیاقی
 کسیکش یان نه بوی له گنل به کیتی بی به پیشمرگه به قهره اتی تکه یان». عهدولیاقی
 گنرایوه هولیر و له گنل هندی لوانی مایون قسمی کرد. دیسان هاتوه لامان و به یاری
 دابو بی به پیشمرگه. ناردم بز لای مامجه لال. مامجه لال دنناوی زندی کرد بو.
 عهدولیاقی بو به پیشمرگه و کرا به فرماندی کتوت. کوریکی دلسوز و دریا بو.
 چاره گیان به کی له بارزانیه گان وتی کوشتی توانه به تابه تی شیخ عوسمان و

کوره‌گانی مالا مستمفا وه‌گو بیتاقه واهو بز مسعود دهرچی. بدعسیدگان بهم کاره سرزکاپتی عشره‌تی بارزانیان به تنها بز مسعود هیشتوه به تاپیدی که نیدرس مرد. له نار کوره‌گانی مالا مستمفاا کس نمبا بو موزافسسی بکا و، وه‌گو عشره‌ته‌گانی تر نمانیش پارچه پارچه بن و، هر کورینگ چند تیره و تاپه‌سیدک به لای خوی دا رایکشی. نوانی مابون همویان له داپکی خوی و، له خوی منالتر بون.

*

په‌رو ئاسوس

هلموهرچی کوره‌ستان زرد ئالزوا بو. نماننه‌توانی همو نمانامانی سرگرداپتی، یاخود مه‌کتبی سیاسی پیکوه له پدک شوین کز بهینوه، نه‌بو داپش بن. له لاپه‌کوه بز سلادتی خزمان واپاش بو، له لاپه‌کی تروه بز تیره له نزیکوه خزمان سرپرشتی کاره‌گان بکین. من له سیز بو به‌رام داهو بچم بز بهری مرگه. که ناومزنگیان به پدکجاری چزل کرد، ملازم عومر چو بو بز کانی کدیز له پستی کانی تو له بهری مرگه، ماوه‌دک بو هات بوه دولی پالسان، به‌رامان دا پیکوه بگه‌ریه‌نوه. تاوات قارمانی بش پانگ کرا بو بز لپه‌رسینه‌وه و ریگای داهو بگه‌ریه‌نوه شاربازیر، نوبش تیکه‌لای کاروانه‌کی نیسه بو.

هیزه‌کمان به نوتوم‌بیل په‌رو پتاری طوری به ری خست. چوینه سگستان. دی په‌کی گسوره بو بدلام به هوی دوژناپتی ناوخسزبانوه گونده‌کمان ویران بو، چند کسبکیان له به‌گتری کوشت بو، له رفی به‌گتری هر لاپه‌کیان چو بو له لای په‌کی دسه‌لاتار بوو به جاش.

شو به لای محسکری هیزوپ دا رت نه‌بین نوتوم‌بیلیک له سر جاده‌که لاپه‌گانی له نیسه نهدا ریچکه‌کمان لهو شوه تاریکه‌دا به‌چاو نه‌کوت. همو خزمان دا به تیزدا بز توهی نه‌بینین. له کاپرای شوئیرمان خوری لاپه‌کی بکوژنیسته‌وه. شوئیره‌که پشوکا بو نه‌په‌زانی چی بکا. شتیکی پاوره‌ی نه‌کراو بو له شویندا توشی پشمرگه بی. هرچیزی بو نوتوم‌بیلکه ریشت. نیسه هیشتا خزمان دا بو به تیزا له نار نیسوره پلیسه‌پدکی گوره به‌رز بووه و گرمه‌پدکی گوره هات. له ریزه‌که‌دا عومر له پیش منوه بو. به دهم ریگاره قسمان نه‌کرد. ماوه‌دک بو تیزا بو. زرد نترسام شتیکی لی هات بی. له نار همویان دا خمسی ندم بو پدکسر وتم: «کاک عومر سلامتی؟» وتی: «سلامتم» نه‌گتر شتیکی به سر بهاتابه تاحز و دوژمن نه‌پانوت: پیلانی خزمان بو. سهرتا وامانزانی هاوهی سرعسکوره‌که‌په. کورتینه‌وه ری چوینه داری قسمران. تا نوسا کس خوی نه‌کرد بو به خاوشی. دهرکوت پشمرگه‌پدکی دسته‌کی تاوات نارنجسیدگی له سسر پی بو، له شاهزادی دا له دستتی دهرچوه. کسلله سسری پشمرگه‌پدکی بریندار کرد بو.

ناوچه‌که به ره‌به و موسسکتر نه‌را بو نماننه‌توانی بهینوه. شو چوینه گوندی جوژه له پتاری کوسرت و، روزه‌گه‌پشی هر لوی مانه‌وه، بز هسره‌کی چوینه تالیقه. پیشتر چند پلمسکیان بز ناساده کرد بوین. له تاریکی شمو‌دا به به‌لم له ناوی نستیلی دوگان په‌ریه‌نوه بز بهری مرگه. له کناری ناوکه و له کهلکی مرگه پشمرگه

چاودر بیان نه‌کردین. هر نو شوره چوینه ناوهژی. جهیش به پهرینه‌وی نیسمی زانی بو،
روژی دوايي هالکونره. په‌لاماری پهلسمی ماسیگره‌کائی دا زوری سوتاند.

*

چهای ناسوس له‌ورگایه‌کی ده‌ولممنده بز به خیرکردنی ناژدل و، گها و پرسی
زوری ههیه، به‌لام ناوی کهمه، چینی پهرده‌کائی تستونیه. له پهرزایه‌کائی دا تمهیا
چالنه‌فری لی به، هاوینان دوری نه‌هه‌بان و نه‌پهرینه‌نومه. هندی جهگا «ماقوز» لی به. له
قهره‌چوخ به ماقوز نهلین «هبرکوه». ماقوز نو ناوه‌به که له چالایی سر پهردا نه‌په‌نومه.
کهو و کهوی له هاوین دا لی ی تمخونه. «گادبر» و «کهویس» له لوتکه پهرزه‌کانه‌تی.
به سه‌ری گوی شوز نهلین: «کهویس»، به‌لام ناوی «گادبر» له چمند جهگای تریش ههیه:
ناوه بز شاخ و، ناوه بز نو روهاری که له سر سنوری عبراق - نهران هه‌لنه‌قولی و پهره
شوز نه‌کشی. تاک و تمرا بز نه کهوی لی ما بو. وه‌کو نه‌بانوت سرده‌می زو پلنگی لی
په‌نراوه.

*

په‌ری مرگه

پنگره، ناوه‌ندی ناچه‌که بو، پنکه‌ی ناحیه‌ی لی بو. نوردوگایه‌کی گهورشی لی کرا
بووه نزیکی ۴ هزار مالی تی دا بو.
ناحیه‌ی پنگره پیک هات بو:

گونده‌کائی پتاری ناسوس: ویسی، پیخری، پیترخی، بیانه، دوله گزم، سدره‌نگ،
نیزوکی، خانطلی، کائی هه‌نهر، سرچیا.. راگوزرا بون و، گهرمکان، ناوده‌شت، کهله‌کان،
پناویلی ناوه‌دان بون.

گونده‌کائی په‌ری مرگه: کائی تو، چنارنی، ناوهژی، هواره‌پهرزه، خورخوره،
یاخیان، گوزمزل راگوزرا بون، لوتبر، هه‌لونه، نولچکه، سوزفیان، مرگه، پاشکیش، مه‌لا
سغی، پیوه‌که، پیگی، شارستین، دوله بی، سیدر ناوه‌دان بون.

هه‌رو دوری ناسوس گونده ناوه‌دان و راگوزراوه‌کائی له زیر دهستی پیشمرگه دا
بو، به‌لام گونده‌کائی: کوبره‌کائی، هه‌لپهره، پنگره، خزشاو، پیسوشه، پهرده‌شان، سپوکان،
سیناچیان، قهره‌ته‌به، دیپزه، مهنندارا، پهرده‌کوز، سرسیان که هه‌ندیکیان له سر جاده
و، هه‌ندیکیان له لیواری نه‌سپله‌که‌ی دوکان دا بون. له زیر دهسلاتی به‌صص دا بون.
هندی له خه‌لکی شوینه راگوزراوه‌کان له ناچه‌که دوزخرا بونه بز نوردوگای
ته‌کی له سر ویگای چه‌مچه‌مال.

له روی پیکه‌تانی خه‌له‌کیسه‌وه ناچه‌که ته‌که‌لاو هر له: شیلانه، جاف و ترکه
رشه.

ترکه رشه تیره‌به‌کی په‌چوک بون له سوسبان و پهره‌کوز داننه‌شتن.

شیلانه، ۳ تیره بون:

په‌ره، که له گونده‌کائی به‌سوشه و هه‌لونه و، هه‌ندیکیشیان دواي ژیرناوکوتنی
گونده‌کائیان چوینه چوارقورنه، ژاراره، رانیه، ته‌سکی که‌له‌ک.
شوانه، له گونده‌کائی پنگره، سوزفیان، سرچیا، هه‌ندیکیشیان دواي ژیرناوکوتنی
گونده‌کائیان له سولتانه‌ی و ژاراره داننه‌شتن.

رهجسب، یا تالی (تالی کسوری رهجسب بوه)، نهمانش له پوره‌شان و. هندیکه‌شيان دوی ژیرناوگوتی گونده‌گانیان له پازیان دائمنه‌شتی.
گونده‌گانی: خورنوره، پاخان، گومزل، دولیس، شارستین، سیدور، کورده کانی و هلمپره بهشی بون له ناوچهی جاهه‌تی.

*
ناوچه‌که چمند گوندیکی تی دایه نهمینی له ناستی دا راپوستی، لوانه: مرگه، پوره‌شان، کانی تو.

- مرگه، کانی و ناوی زور و، نعرزی فراوانی چاندنی دائنوبله و، پاخی هلمپیری ههیه. چوار مزگوتی تی داپو: مزگوتی کانی چاوان، کانی سرده‌شت، گومک و چافان. مزگوته‌کان به ناوی کانی‌کانه‌وه نار ترا بون. چمند گورستانیکی نریکه. هندیکیان گوردهن و، کیلی گزوه‌گانیان بهرز و ناستور و، هندیکیان نیگاری شمشیر و خلمپهر و مدلیان له سر بو. کیله گونده‌گانی هیچ نویسنه‌کیان له سر نیه. پی نیچی مرگه له کونده‌گانه‌وه‌دان بوی. نم گورستانانه نهمینی لیکولیتنوهی میژوییان له سر بگری. دائنشتوانی ناوچه‌که هندیی رودای ده‌ساردم نه‌گسرنه‌وه که له سرده‌سی هانتی لشگری نیسلام دا مرگه پایتختی قهرالیکی گورده بوه و، دوی شهری قورس و خوناری نینجا ناوچه‌که گپراوه و، به شمشیر نیسلامیان کردن. پشدره‌به‌گان به مرگه‌به‌گان نطن: «مرگه‌سی نسحابه‌کوژا». سزازی «په‌رته سوری مرگه‌سی» که له ناوچه‌که‌دا به شویکی پیروز دائنری کبوت بوه دامینی گوره قهلا و پشتی مرگه‌وه. نوسا «ره‌به» یه‌کی گوردهی جهشی لی بو. گواپه په‌رته سور له گنل هانتی نیسلام دا موسولمان بوه و، له شهری دینی دا کوژاوه و لوی ناشتویانه. گپرانوه‌گان نهمانن، پشت ناستور نین به هیچ بدلگه‌یکی میژوی.

نوسا ناوه‌ندی قهزاکه‌بان گواستوتنوه بز قهلا‌دزه. مرگه سرده‌میک بنکی نهماره‌تی باهان بوه. به پی ی «به‌یتی گاکه شیخ و گاکه میر»، هندیی له میره‌کانی باهان لوانه نم دو میری به‌ته‌که‌بان به سردها هلمپراوه، له نهمایی زوردراری و پوره‌وشتی دا، به دهستی مرگه‌به‌بان به گومزل کوژاوان. تا سالی ۱۸۹۳ مرگه ناوه‌ندی قهزای پشدر بوه.

وه‌کو نهمانوت: مرگه و لوتر و هندیی گوندی تری ناوچه‌که دویشتی کوشنده‌بان هه‌بو. تا من لوی بوم چمند جاری دویشتک به پشمرگه و خلکی کبوی دا، پلام کسی نه‌کوشت.

کانی خزی مرگه ناوه‌ندی به‌یوه‌پراپه‌تی ناوچه‌که بوه، هر بویه به هه‌مو ناوچه‌که نوتری: «پیری مرگه».

*
پوره‌شان گوندیکه کانی خزی سر به مرگه و دواپتر سر به بنگرد بوه. یه‌کی له به ناوانگترین به‌ته‌به‌گانی کورده: علی پوره‌شانی، لم دی پدا له داپک بوه. حاجی قادری کزی له پاسی شاعیره‌گانی کوردستان دا پهمجوره ستایشی کردوه:
دو عملین وه‌کو حسسان
خمر و پوره‌شانه مسکنیان

له دو عملی، مهبستی: عملی حشری و عملی پردشانی و، له حسسان مهبستی: حسان کوری ناپته. حسسان شاعیریکی عمرهیی گوری سردهیی جاهیلی بوه، دواي نيسلام په ستايشي پيغه عمر ناوي دهرکردوه.

ژماره يه کي ندر بهت، چيرزک، گزواني، گسهي ناسته... په سر زماني خلكه بويه، ندر پته پالي، که هصوي نيشانې بايمه تي نون. کچي سرگروشتهي ژباني خزي رون نه و، باهنگانې گمبکي نهی، که لم سالانې دوايي دا تو مار کوان، نوي تری نفوسراوده توه، پلام بورد ا که يه کي له بهت گانې بز نوره حسان پاشاي باهان وتوه، دپاره هاوچرخي نو بوه.

پرده شان مرکزې عشره تي شيلته بو.

رسول مامند له پردشان له دايک بو، که من له ناوژي نيشته جي بوم، کويخا پسرزي براي رسول، يه کچي ناره لامان بز به شير هنيان. بيگومان نيمه له پساوتی خزي بو، چونکه هيچ نيشکي په نيمه نهبو، چکه لوهش نيمه لور کاتدا له گدل حسک ناکزک بوين.

* - گانې تو کورتوته بناري شاخوه له گزتايي دولیک دايه لايه کي ناسوس و، لايه کي شاشي چل بز نيمه. هواي خزش و ديمسني جوان و، چند گانسه کي سارد و سازگاري تي دايه، دوانيان له بزرزي هلته قبولين و نوزينه قولاي دوله کيوه. زمستان بهر يکي زوي لي نباري.

زموذاري گشتو کال و دانويله يان کيمه، نوزه گانيان به دس بهر بوزر و چاک کراوه. وزې تری و باشي ميوه و ترشيان زوره، پساو تبه يي پشاوره پستي خلكي تم دي په چنده رله يان له گدل باخه گانيان داوه. سپره يه کي لي بو، وکر هلوژه وشه پلام پچوکر و تامبشي خزشتر، پنيان نوت: «سيگرو».

نازله ياري نه کن. هواي ناچه که بز پرورده گردني نازل، به تايه تي بز راگرتي بز نه مروز، له باره.

دانيشتواني ناچه که له کوزوه شاره زايه کي زويان هبه له کونگري دا، نافرمت له تشي رسان و بهر مهناني دواي بارک دا و، پساو له چيني بوز دا. شالي گانې تو و چنارني بز تنکي و سفتي و جواني په ناوانگه.

گانې تو و گانې کوکوکر تشي بکرين به شونجکي نوروستي خوش. به هاوين بز سپران و به زمستان بز ياري سر بهر.

* تم ناچه يه ش وه کو خوشتاوتی و، زور ناچه يي تری کوردستان بز رانگرن. بز له سر هرزانتره، به خپو گردني ناستره، زورتر بهرگي نه خوشي و سخت به گانې سروشت ته گري.

له کوردستان ۳ جز بز هبه: بزني وش، بزني مروز، بزني کوي.

په کوي بزني: کار يا کاروله (له بونه تا تمسني نيمه به ۳ مانگ)، گيسک (له ۳ مانگ بويه تا نيمه به ۱ سال)، چير (له ۱ سال بويه تا نيمه به ۲ سال)، نينجا به نيره گانې نوتري: نرين، ساين، تگه و به من يه گانې: بز.

کار تا له خدم نورهیسی له «کوز» دا پمورده ندری. کوز به «تیمان» چوار
دوری ندری، بز له زستان دا ندرته «پشتر» یا «هزل» وه.
نور سالی بز ندری، شریسی نای، بزنی بی شهر بی ی تلین: «نسر».
بزنی رهش و بزنی سوز له گل نیرسی به کتری جوت ندرن، به چکه پان «دوره»
یا «دوره گ» «دورتهپی».

سوی بزنی رهش، زهر و رقه بز دروستکردنی جلومرگ به کملک ناپنت، به لام
گورس، رهشمال، رهشکه، جمال، تهر، خمرار... ی، لی دروست ندری.
سوی بزنی سوز، رهنگی جزواو جزوی جوانی رهش، سپی، خورمای، شپنکی...
همه و، ندر و خاوه، بزوز (کر، شال)، بهرمال، پزپشمین، جاجم، گزوهوی، پوزوانه،
دسکیش، بلوز و، له هندی شوین بهتانی... لی دروست ندری.
بزنی رهش بهرگی سختی سروشت ندری و، له شاخوانی دا وریا و سوکله به،
به لام زهری گوره له چنگل و باخ ندر، چونکه چزی تازه پیگه پشتری درخت ندر
و، توپکلی قندهکی ندرنیزتوه، داره که رشک ندری. له بهر نوه بی ی تلین: «کوللی
رهش».

هندی زرد له سر بز همه، وهکو: «بز بز شوی بی ی خوش ندر»، هردها؛
«بز ندری بی نانی شوران ندر»، هردها؛ «خرا هندی بزنی کوز به سر بزنی
شاخداروه ناهلی»، هردها؛ «گیا نوه به دهی بز خوش بی»، هردها؛ «نمخاروم
و ندرم، گیسکی چرنگانم».
بز به کی که زو زو به کویته خوشبوه تلین: «وهکو بزنی دلیزه سالی دو بهار
ندر». بز به کی به کویته کانی به بی نهدی تلین: «وهکو بز وابه دسنیز هنداگری».
بز به کی همو چاری له دوی خوشبهدک ناخوشبهدکی به سر بی، تلین: «وهکو
گیسکه کی همیاسی خاسی لی هاتوه»

*
پاره گای تیپی ناسوس له ناوهژی و کورته کانی به درژی بی بناری ناسوس بلاو
بهونهوه.

پاره گای تیپی ۶۸ ی ماسنده له لوتر و، کورته کانی له بناری ناسوس به دیوی
پشدردا دابش بهون.
پاره گای تیپی ۴۴ ی چکوچ له گهرمان و، پاره گای تیپی ۴۱ ی کوره کاژاو له
کله کان بو. تم دو تیپه له چاو توانی کدا به ژماره کعتر بهون.
هندی له کورته کانی تیپی ۶۱ ی جوتیارانش، به هزی شوره کانی عسراق -
نیرانوه، پری بهنوه پری ناسوس هندی کپان له کانی تو پاره گایان دانا بو. تم هیزانه
همویان سر به مهنندی دو بهون که پاره گای له سرگلو بو.
کاکمین قادر به پری کتری ریکه خستی قهلازه له چناری بو.
که گه پشینه ناوچه که، تازه خریکی ناواکردهوی گونده ویرانکراوه کانی بهون، له
به نوه شوینکی نوتوی ناسود لی نهر به کین به پاره گا، نهر خومان خاتو دروست
به کین، پشمرگه کان له ناوهژی و مرگه جیگی کاتبیان پندیا کرد و، منش چند روزی
له مالی عبدالرحیم بوم له ناوهژی.

ناوهژی گوندیکی پچوک بو. پشتی دهر به ناسوسوه روی له قمرسرد بو. چند کانی و کاریزکیان هبو، بهلام زهویژاری کشتوکالیان کم و لیژ و، بهرداری بو. نژیکی ۲. مالکیان له تکسوه هات بونوه پنهمان دانا بو. وهزی تری و توش و باخهکانیان وشک هبو، تازه خمریکی ژانندهوی بون. ژمارههکی کم بزی صبرز و بزی رهش و گاوژتالیان پهنا کرد بو. دانهشوانی نارهژی کم دهرامت و، ژباتیکی ههژوانهمان هبو، بهلام تبیهمهتبان دهرامند و نغسیان بهرز و، له ههوانداری دا دل و دهرن فراوان بون. هر له نارهژی مالی گاسرانی بهجهتی عمونی، زیری عبدالله روی، محمدی حاجی محمدی قهرههه، حمیدی حمههاتی.. لی بو.

خفلیکی ناوچهکه به گشتی پهپان خوش بو، نیمه لوی جیگهر بهین، لایان وهر تیر هیزهکانی جهیش ناتوانی به تاسانی بهته سهرمان و، جاریکی تر رایان بگویی.
مام محمد

مام محمد له سهرهاتی دهس پی کردنوهی شورسوه هبو به پیشمهرگه. زورچار که له قسهکردن دا ناوی یهکیکی له بهس بهسویه «وانیک» ی به کار نهینا به پاسر عهرهاتی ثوت؛ وانیک عهرهاتی و، به قاسطوی ثوت؛ وانیکلو.. له بهس توه ناویان نا بو مام محمد وانیک، نهگهرچی له بهمسالهکی ناسراری خفلیکی ناوچهکه بو، بهلام پیشمهرگه و خفلیک هر بهم ناوهیره نهپانتاسی.

دوای توهی ریگای مهرگه - بهرگلو کراپوه تراکتور و توتوسهیل هاتوچزی پی دا بکن. رژیکیان دلیر به توتوسهیل هات بو بژ نارهژی. مام محمد نهیوست پروا بژ بهرگلو. به دلیری وت بو: «که رویشی منیش له گیل خوت بهه» دلیر وت بو: «هشه، بهلام من زو زو شتم له بهس نهچی بژ توهی له بهس نهچی له سعسات نهوندوه له سهر ریگاکه چارهبری بکه که هاتم سوارت نهکم» مام محمد وای زانی بو ناوهی سوارتی بکا. وت بو: «نهگهر نهونده زو زو شتم له بهس نهچی توه بژی رژی له بهسرت ناچی له باتی بهرگلو بچی بژ بنگره؟» بنگره توسا هیزهکانی حکومندی لی بو.

خاله مین

خاله مین، یکی له پیاوه ریش سپیهکانیان نارهژی، ژویکی له دو ژورهکی مالی خویان بژ من تهرخان کرد. به درهویی ۶ ساتگی رابورد، به هزی گهران و سوزان و شهورسوزوه، له هوسرهکم دهرام بوم. تاردم به دوای دا تویش هات لوی نهشتهچی بوین. تا خانوهکی خوم توار بو، چند حفسه بهک مسوانی نهو بوین. نهو ساوه به تیکهلاویمان زورتر و دوستانهتیمان به هیزتر بو. خاله مین خزی نمونی پیاری جوامیر و، هوسرهکی نمونی خانی خاندان و، منالهکانی نمونی مرؤفی بهرز بون.

مام باپهر

مام باپهر، یکیکی که له پیاوه ریش سپیهکانی نارهژی، کانبهک و پارچههک نهری دامی مال و بهارهگای له سهر دروست بکم. شوینهکه ناوی «کوزان» بو نژیکی نارهژی بو. مام باپهر پیاریکی ژیر و بهریز، شارهزای کاروباری عشاتیر و قسه خوش بو. حمیدی کوروشی به دلسوزهکی پی نهاندازه کاروباری هینان و بهردنی بهرد و پهوستیهکانی تری نهجام نهدا.

خاله مین و مام باپهر خال و خوارزا بون و، همدوکیان بارکیان له شوروشی شیخ

محمودا له سره‌تای سپه‌کان دا کوژا بو، خنزیشان له شورشئ نملول، دا پیشمرگه‌پتیبان کردبو، بهلام دانویان به پدکوه ننه‌کولا.

*

خانو دروست کردن لیره کاریکی زحمتت نهبو. جاده‌ی قبر بز ناچه‌که راکیشرا بو، نمانعوانی گهرستیی خانو دروستکردن؛ بلژک، چسفتور، گنج، دمرگا و پنه‌موره.. له شار پکین، دیسان کویتینوه خانو دروست کردن. پناغه‌کهمان دانان. خانیه‌کی ده ژدی بز پیشمرگه‌کان و، چند خانیه‌کی دو ژدی بز خوم و ساله‌کانی تر. له همسویان دا تعالیت، حمام، پشتخانیه‌ی تایبته‌ی مان دروست کرد. گهوریکیشان بز ناژله و نیستر دروستکره و، له دموویشتی خانوه‌کان چننن چالان بز خوزپاراستن له هیرشی ناسمانی و تزیاران هلکمند. وستا و کرکاری همو خانوه‌کان پیشمرگه‌کان خزیان بون. خانوه‌کان تعوار بون. کاتی خوی گهلوپلی پاره‌گا و ساله‌کهمان له ناوزه‌نگوره گوزابوموه هموزنه و، دوی نموش هینابونه تاوژی. پیشمرگه پاره‌کانیان گورمگ کرد بو، نوبی به گلکیان هات بو بره بویان، تنیا شتی نیان بره بو کتیبه‌کاتم بو، وکوه خزی ماپو. سرلنوی مشوری گهلوپلی پاره‌گا و مالان خواره.

*

پهرو

هندی شوبنی پناری ناسوس دارستان بو. داری پهرو، قغوزان، گوزو، پدالوک.. ی لی بو. پشتی چنارنی له هموی چرتو بو. پاش دانانی پنکه‌کانی پیشمرگه، کوهته داروبین؛ بز سوتاندن و بز داروای خانو. چند کسبکی خطکی چنارنی هاتن بز دهرینی پزاره و نارمزی. شاره‌راکانیان نه‌هاتوت؛ لیره‌واره‌کسی پشتی چنارنی دانیشترانی ناچه‌کمی چند جاری له قاتوقری و برستی و، ناژله‌کاتیانی له مردن، رزگار کردوه؛ خیلک پیری دارپویان خواره و، ناژله‌کپش گه‌لاکی. له پزاره‌ی توه‌دا بون نم سامانه به ترخه له ناو بچی.

دارستان پیشکده له سامانی نه‌توه‌یی، له زلز جیگا داپش کراوه و، هر چوتیاریک «قده‌غه» ی خزی همیه، کسی که بزی نیه بهیری، گه‌لاکی نه‌کمن به «گله» بز تالیکی زستانی بزن و، لق و پزه‌کمی بز سوتاندنی خزیان به کار نه‌هین، نم جزوه بریته کاری تی ناگا. بهلام برینی بی پلان و خهلوز کردن، پیشکی زدی قسوتاندوه و، ژهاندنوبی سر له نوی ی کاریکی به‌کچار دژواره.

داری پهرو، چند جزوه و، چند پیری جیاواری همیه:

۱. پهرو، دانمی پهرو دریزکوله و رنگی قاپوه‌یی تیره. هندیکیان گهورین پی ی تلین: «ونلو». کلاویکی پراوری سره‌کمی له سرده‌ابه پی ی تلین؛ «جوت». پیشیان وتویانه؛ «خوا کلاوی بز پهرو کرده». جوت بز خوزکردنی کونده، مسکه، هیزه.. به کار نه‌هیری و، پهرویش به زستان له ناو ژله‌مسزدا برژاندویانه، یا پیشاندویانه و خواره‌ویانه. له قاتوقری دا هارویانه و بز خواردن «خپله» بان لی دروست کرده. به زدی تامه‌کمی تفت و تاله. به زحمتت، به بی ناو، قوت نهدی.

وه‌گو «دهرینی پزاره» له دویاره برنوبی خواردنیکي ناخوش تلین: «پهرو به کالی، پهرو به کولوی، پهرو به برژاری..» و، پدکی که به پله و بی پسانوه قسه بکا

پزی ی تلپن: «تلپی ی پمروی له دم دا تهقیسه» و، وه کو نیشانهی پدک کورتن و نمزوشی گران، تلپن: «پله بی و، پمروان نمخوا».

۲. مازو، پمریکی خمر و سخته. له پایزدا تمپچن و له بازاردا به کیشانه نمپروشن. بز دهباخی پیسته به کار تمپیری. پیشنان وتویاته: «به زور بیسهی بز مازوچین به دارهکی دا ناروانی».

کاروانچی و ثوانی زور به ریگادا نمرن، که پیمان «تلوق» نکات و، پیستی نیوان پهلجهکاتیان تمسوتیموه، مازو نهارن و له گدل خفته دا تمپگرتیموه. له پیمانی نهدن، پیستی پیمان «پنگر» نکاتیموه.

۳. گزگل.

۴. سپچکه، له هندی ناوچه پی ی تلپن: «گلوان»، پمریکی تری پمروه خره له شیوهی هیلوژه رهشدا. توپکهکی رفق و قاوهی تیره، ناوهکی جزوی له تاردی زمردی تی دایه. ترخیکی بازوگانی نوتزی نسه. پیشنان وتویاته: «به سازوان تی شکاوه، تمپوی به سپچکان هلمسیتیموه».

هندی سال گمز له سر گلاهی دارپمرو نهاری، گلاهی کز نکاتیموه و تمپکورتن له بازاردا به کیشانه تمپیریشن، پاش گولاندنی «شزکه» و «گمز» ی لی دهر تمپیری. لیکولیموهی زانستی دهری خستوه گمز ناہاری، پلکو جانومریکی پچورکه به چار ناہیری له سر گلاهی داری پمرو زیاد نکا و، له نهماسی هندی «تفاصل» ی کیمبایی دا دروست نسی.

داری پمرو سمخت و قورسه، به کملکی دارهرای خانو نایبت پوتکه نمونده قورسه دیوار پمگرمی ناگرمی، به زردی بز سوتاندن به کاری تمپین، پلام له نوروپا دیگزی قشدنگی لی دروست تکهکن، نمشی جوان له قمدی دارهکدایه.

* مملهنندی پدک له ناو شعری عیراق - نیران دا

هیزهکاتی نیران تا نعات له گوردستانی عیراق نزدیک نمپنومه. زمانهی شعر

گهیش پره ناوچه سترهپهکاتی حاجی نوزمران، قهلازی، پنجوین، عیراق و نیران، هیچ

لاپهکیان دستیان له نیمه نهمپاراست. هندی چار «رصد» هکاتی نیران که به چاوساخی

پشمبرگهکاتی پارتی و حسک نعاته پشموره، شوپهکاتی نیمهپان بز تگردن به نیشانه.

شعری حاجی نوزمران کاری له مملهنندی سی و، شعری قهلازه کاری له پارهگاکاتی

سمرکردایستی کرد بو. ناوچهی ناوژنگ - شینی مان چول کرد بو، ناوچهی پاوژی پشان

پی چول کرد بوین. داوردزگای راگمپاندن و رادیر گواستپرانموره دولی جاقفتی.

شعر به گرمی گهوته ناوچهی پنجوین. مملهنندی پدک کورت پره مفرسپیموه.

همو رژزی بورهوسان تکرار. نموسا پمگری حاجی سففر، له چبگی مالا بهختیار، کرا بو

به لیمپرسرای مملهنندی پدک. نیمه ناگاداری پمگری حاجی سففرمان کرد، فمرمان به

هیزهکاتی پدکیتی بنا پلاماری جمیشی عیراق نهدن، بز نموی بتوانی هیرشهکاتی نیران

راپگری، چونکه هاتنی نیران بز ناوچهکه نمو به هزی چولکردنی ناوچهکه و ویرانویی و،

له نهماسی تمپیش دا تمپو پارهگاکاتی مملهنندی پدک و تمپهکاتی شاربازیر چول پکن.

ماهیر عهیلورلر شهید تکریتی قاتندی قهیلتی پدک بو. ماهیر بمصسپهکی

ره‌گاز پیرست بر، له بهیانه‌گانی دا جنجوری به «نورسی مجبوس» و «نوره‌گانی دارا و روستیم» نهدا هندی، پیش‌مهرگه و، هندی له دانپشتوانی نارچه‌گه، گویبان نه دابره نمرانی مبلیند، بز دره‌خوری چدک و تقصصنی به دزی سلیندونه، هندی بزسیان بز هیزه‌گانی جهش ناپووهو تازاریان دا بون. نموش چمند بهیانه‌گی پر هورشه و جنجوری به سر ناسانی شاریان‌زردا به نروکه پلاو کرده‌وه. چگه لمعیش «تعمیم» یکی به بروسکه به سر کمره‌گانی فیله‌نقه‌گی دا پلاو کرده‌وه له به‌گیکیان دا نویسی بوی: «تقرر اباحه عرض و مال المخرین و ذویهم».

مبلینندی پدک نوشی گپروگرفتگی گپوره بوی. نارچه‌گه‌بان پیردوام له ژیر نژیباران و پیردومانی هیزه‌گانی عیراق دا بو. ناچار بون بیر له گواستنوه بکن. لمو کاتدا به‌مادین لمو تاره بو، که تم پشیرانه نهی. له سر ناوازی پدکی له سروده‌گان تم بالزوبه‌ی ریک خست بو:

تبی هاوره‌بانان من ره‌نجدرم

من ۴۰۰۰

گوری دنیا به سر سرم

چاش و عسکر هاتنه سرم

مبلیندی پدک بز گوری پرم؟

*

شیر له ۳ مهیدان دا

نیمه له ۳ لاره له شیروه گلا بون؛ شیر له گدل عیراق، شیر له گدل تیران، شیر له گدل جود. زرد کس به شیتیان نمرانین و، نامزگان‌بان نه‌کردین بز ماوه‌پدکیش بی، شیر له پدکی لم مهیدان‌نهدا سارد بکه‌پنوه.

هوله‌گانی خومان له گدل جود پیری نه‌گرت.

هسرو نو و تاران‌ی له رادیر به نه‌ازی بانگ‌کردنی لاینه‌گانی جود بز ناشتی، پیر پیری توندی و، به جنجوری ناشیرین، له رادیری پارتیوه ولامیان نهداپنوه.

هسرو توانی تاساده‌بان پیشان دا بو بز ناوژی له نیوان به‌کیتی و جودا، نیمه قوبلمان کرد بو، له ناو نواندا مالا، رش سهی، سرزکی عشیرهت، نهدیب، مامزستای زانستگان تی دا بو. نه پارتی و نه حشع گویبان نهداپه قسسی هوج کاسیکیان. پیره‌هندی له گدل سوانی جود بز کسانتی که له سلیمانی و پدشدا نژان کاریکی دژوار بو، چونکه نیوان له نیوان بون و، کس به ناسانی دمستی نهمان نه‌گه‌شتی.

سام‌جهدال نامدی بز کاره‌دستانی سوری و، بز خالید به‌گداهش سکرتری حبزی شیرعی سوری و، بز نایف حواله سکرتری جبهی دیس‌کراتی فله‌ستین نویسی بو، دارای لی کرد بون له نیوان به‌کیتی و حشع دا ناویزی بکن. حشع گویبان نهدانی و، تاساده‌ی ناشیرنوه نه‌بون.

نوسید‌یکمان نهمبو پو نوزیکانه له گدل جود تاشت به‌پنوه، به تابه‌تی سوانی جود لمو کاتدا زیاتر کم‌تیره ژیر «نیه‌تیزاز» ی نمران‌نپوه، تیران خزی تاساده نه‌بو له گدل به‌کیتی پیک بی، له پیره‌وه ره‌گیشتی به جود نهدا له گدل به‌کیتی تاشت به‌پنوه. نیمه له گدل دیره‌وه پیره‌ندیمان زود گز بو. زودچار به رادیر پهایسی کورقان بز

ننارون. له پهمامه‌کان دا ناوی نهیښي نیمه په کوردي: «ناسوده» و په عمرهبي: «صابر» و، هي هغلاوتي دهرهوه که له شام وهرمان نه‌گرت په کوردي: «ناواره» و په عمرهبي: «صامد» يو. پهمامه‌کي خزمان په راده‌پوکي په‌کيښي دا نناره و، پهمامه‌کي نغوانان له رادپوي «صوت العراق» ودرنه‌گرت که په‌عسبه عبرانيه‌کاني سر په سوریا سهره‌شعبان نه‌کرد.

پهمامه‌کمان تاره پز هغلاوتي دهرهوه. کوزتپه‌کي نیمه يو: نیمه له ۳ لاره له شمرهوه گلاوين. هولي زورمان داوه له گدل جود پيک بهين. سوري نه‌گرتوه. له گدل سوریا و لپيپا و نملستپنپه‌کان همول بدن شمري نیمه و جود رابگړن و، نيران تيمان پز نه‌هښي، نه‌گينا ناچارين خزمان همول پدېن شم له گدل عراق رابگړن.

لغو کاتدا و. فوناد معصوم، عمه‌ولر هزاق قهيلي، داړی شيخ نوري، سره‌ست پاموني، حسين ستجاري.. له شام پون.

*

نازاد‌کردني بېتواته

بېتواته گونديکه کورنيزه پناړي چيپای ساکوک و چيپای شمشار په سوري دا نرواني. جيگاپه‌کي خوش و ناروه‌پوي سازگاره. پي نچي له زدر کونموه ناودان پوي، هغندي شينغواړي دپريني تي دا دوزاوتموه. خلکي بېتواته له پخپو‌کردني بزني موز و، دروست‌کردني کردا شازراپه‌کي زوريان هيو. زدر مال ده‌زگاي تونگري تي دا يو. له سره‌تاي شوزي نيلول دا عمره‌ر مستفا بنکي پيشمرگي تي دا دانا و، يو په بنکي همزي کاوه. پاشان مولا مستفا علي شمعان پارزاني لي دانا، که په‌کي له هارسه‌په‌رگاني سوزيت و باورپي‌کراوکي نزیکي يو. علي شمعان کاپراه‌کي زوردار يو. ريزي دانپشواني ناوچه‌کي نشه‌گرت. بېگاري پي نه‌کردن و، خنريکي خو ده‌ولممن کردن يو. په زدر کچي په‌کي له پنمه‌اله ناسراوه‌کاني ناوچه‌کي هينا.

ننور به‌گ، که له پنمه‌الي صيراني خوشناو و، ژنبراي عباسي ماممد ناغا يو. له پنمياکان دا کريکاري دانپسره‌ي غايات و، له سره‌تاي شوزي نيلول دا پشداري خنپشانديني چه‌کداري هشتاير يو، هاته ريزي شوزشه‌کوه، له بېتواته دانپنښت، په بيانوني گچچلي علي شمعانموه هلات و، پناي پز حکومت پرو. هيزيکي جاشي له ناوچه‌کدا پيکوه تا. نم هيزه تا پنياني تازاري ۷ مابهوه. دواي نموه چو پز پشناد ليري دانپنښت. پز داپنکردني گوزراني خيزانده‌کي چاخانه‌په‌کي دانا يو.

که په‌عس کورنيزه جاش گرتن. ننور به‌گ سرولنوي چه‌کي پز حکومت هيلگرت دژي شورشکه. دواي ناشه‌تال گمراه‌پوه بېتواته و، يو يو په دسه‌لاکيارين کسي ناوچه‌ي خنوشناوتی. له دواي دس پي‌کردنوي خياني چه‌کدار ننور به‌گ سالي ۱۹۷۷ ديسان مفرزه‌په‌کي جاشي دروست کردهوه. له لشکرکيشه‌کاني حکومت دا پشداري نه‌کرد و، هغندي جار هيزه‌کي نناره‌وه راوي پيشمرگه. نه‌گير جاران په‌هانه‌ي نموه يو له دژي پارزاني پوه په جاش تمجابه‌پان هيچ بيانونيکي لغو پابه‌تي نموه، چونکه نم پيشمرگانه پارزاني نه‌پون، بلکو پيشمرگي په‌کيتي نپشتماني و، هغنديکيشان خوشناو پون. ننور به‌گ په هزي نم دسه‌لاتموه ترس و لمرزکي زوري خست پوه ناو دلي دانپشتراني ناوچه‌کوه،

هرکس گویا پهلوی نه کرده و، دلسوزی ننواندایه، تازاری نهدا. مینک له ژر، تۆتۆمزی پهلک دا تمقیپوه. پدکی له گوره کانی نمنور پدگ له ناو تۆتۆمزی پهلکدا کوژرا. له سفر نعه ناروی کوپخا رسولی بیتواته بگرن. کوپخا رسول له رانیسه دانیشت بو، هاوولایه پدکی ناسایی بو، تنفیا تارانی توبهر بارکی رمشبو بو که پشمهرگی پدکیتی بو. کوپخا رسول په سبی زانی له دهستان هملات و پهنای بز پاره گای حیزی بهس بره له رانیسه. نمنور پدگ نارویه ناو پاره گای بهس کوپخا رسولیان دهرهنا. پاره گای بهس کوپخا رسولیان نهپاراست. هر لوی دا کوشتیان و، لاشه کیان په دوی تۆتۆمزی پهلک دا تا بیتواته راکیشا و، لوی به پهر چاری خملکوه لاشه کیی سوتاند. نم تاوانه بی سزای پهری.

نو کانی هیزه کانی تبه هاتنه خواری بز دولی پالیمان، سنوری دهسلانی نمنور پدگ له بیتواته و روزه لانی دا بو. بهلام که پاره گای ماسجده لال گویا پوه بز دولی پالیمان و دواتر بز بۆتی له دوله ره که. نمنور پدگ ویستی دس به سر ناوچه کدا پگری، ره گای رانیسه بز خلیفان بز هیزه کانی حکومت بگاتوه و، پاره گا و هیزه کانی مملعتی چواری پدکیتی له دولی پالیمان دهریکا. کردیه سر همر گونده کانی ناوچه که که نسی پدکی جاشاپه تی بز حکومت هلیگرن، دانیشتوانی ناوچه که کورد پهره بون نیان نوبست پهن په جاش کتوه گلف و هره شه لیان.

نمنور پدگ به تیریک دو نیشانی نیشکاند. سرکه بوتیکی جینگیی به سر پدکیتی دا بز حکومت به دس نهینا و، جاده پدکی ستراتجی بز هاتو چۆی هیزه چه کداره کانی غیراق نه کرده وه. له همان کات دا تهر کرد به منته یکی گوره به سر جودا، پدکیتی چودی له خوشناوه تی دهر کرد بو، نوبش پدکیتی دهر نهکا. پدشی له چه کداره کانی جود که تسلیم بوونه لای نمنور پدگ بوون به جاش و، چمن دین جاش - پشمهرگی پارتی لای نمنور پدگ ناصر مغرزه بون.

د. کمال خوشنار، لپهر سراوی مملعتی چوار، نوبش به گزادهی خوشنار و، به زمانی شهرین هوالی بو نارد که زور له دانیشتوانی ناوچه که نهکا و، واز لور پلانه بهینی. نمنور پدگ وهلامی داپوره که نو گوروی ناوچه که به و، ناوچه که هی خزیدی، نسی ماسجده لال و مملعتی ناوچه که به جی بهین. له همان کات دا کردیه سر سرگوره و رش سپه کانی ناوچه که، همسویانی گل داپوره و، به زور گونده کانی زوره، هرتدل، وهری، نهوه، سردول، میرگسهر، چهوه... ی چه کدار کرد و، به سؤفل و بلند زهر سنگگر و ره پهی پی دوست کردن. کار وا بره پشته به همر ناوچه کیی نهگرت.

له ناو بیتواته کومه ریکه مستنی باش و بهیزی هبو. ناگاداری وردیان له سر هیز و شونه کانی چه کداره کانی نمنور پدگ و حکومت هبو. ماسجده لال خزی له بۆتی بو، که نزدیک بو له ناوچه که به. له سر پنجه پهی ناگادار چه کانی شانده کانی کزیده و، به پرس و رازوی توان. نهخشیه کی دانا بز گرتنوی نو گوندانهی گیرا بوون و، بز دهرگردنی نمنور پدگ له بیتواته. ماسجده لال هیزه کانی مملعتی ۳ و چواری ساز دا و، له مملعتی کانی ۱ و ۲ هملتی هیزی تری داوا کرد.

*

نخستین سفر کبوت

مامجدلال نخستین کبوتی به ناری حوزی ماموستا جمال تاهیر «سفر کبوت» موه ناو نا پر، که تازه به هزی و برگزانی نوتومیلموه له دولی پالسان کوچی دواپی کرد بو.

هیزه کانی کرد بو به ۳ پیش بز نموی له ۳ قزلموه پلامار بدن؛

قزلی بدکم، هیزه کانی ملبندی چوار به سرپرستی شوکتی حاجی موشر بز شاخی هوری و گرتنوی چوه و سردول و میرگه سر.

قزلی دوم، هیزه کانی ملبندی سی به سرپرستی حسن کویستانی بز شاخی شیره و گرتنوی دهره زوه.

قزلی سیم، هیزه کانی ملبندی بدک و دو به سرپرستی مامجدلال خزی، له دولی شاوروه پر سر شاخی ماژوک و تینجا داپزین بز ناو بپتوانه.

رؤزی ۲۰ ی تشری بدکم قزله کبی ملبندی چوار هیرشه کبی دس پی کرد.

گرندی نورهان گرت و شکانی چاشه کان دستی پی کرد و، له هسو قزله کانبوه پلامار دران. بر رؤزی دواپی هسو دولی پالسان و بپتوانش کبوته دس پیشمرگی بدکیتی و، هسو هیزه کان له بپتوانه بدکیان گرتوه.

نصه شریکی گبوره بو، هیزکی گبوره بپرداری تی دا کرد و، له ناوچه کبی شاخوی فراوان دا بو. توانای بدکیتی بز شری گبوره دهرخت. سفر کبوتیکی گبوره بو

بز پیشمرگه و بز دانپشترانی ناوچه کبه، وری خلیکی زور پمز کردهوه. پلام تالان و راوت، به تایستی له بپتوانه، رونقی نم سفر کبوتندی کم کردهوه. مالی هاویکانی

کزمه پیش له بپتوانه که دوریکی کارگه ریان هبو لو سفر کبوتندا پیر تالان و سوتان کبوت. مامجدلال لم تالانه زور ناراحت بو. فرمانده کانی کز کردهوه و سرزنشستی کردن

و، لیونیه کبی لیکولینوی دانا بز و برگرتنوی کلوه پلی تالانی. راسته کبی قزالی نم کاره له پلی بدکم دا نه کبوته سر دزگای راگه باندن، به تایستی رادبو، نه ک

پیشمرگه کان. چونکه دزگای رادبو، وه کو پیش له راگه باندن شمر بز پمز کردنوی وده و، تاروانی هلمتی شورشگرانی پیشمرگه کان، هانی دابون؛ دستیان لی نهارین و،

مالیان تالان بکن و، خانوهریان ناگر تی پیر بدن.

*

مفاوضه له گدل بدس

لو چمند مانگدا کونفرنسی ناوچه کبی کورت کانی ریکستنی کومله تهاو بو. نازاد هورامی، ریکوتی عوسمان بدگ، قادری حاجی عطلی بدگ، که سرپرستی

کونفرنسه کاتبان کرد بو، هاتنه ناوژی بز نموی نعلجانی کاره کهبان بز من پاس بکن.

شور کانی کونفرنسی چند شتی بو:

۱. هلسنگاندنی هلمو مرچی ریکراوه پی، پیشمرگی، دارایی.. کورتکه و، هلمو مرچی سیاسی کوردستان و عراق.

۲. هلمواردنوی نندامانی کورت.

۳. هلمواردنوی نوبترانی کورت بز کونفرنسی سیم.

۴. و برگرتنی بیروای نندامان له سر گشتوگز له گدل بدس، ناخز زلرایستی له

چگونه له مان، د. سهد عزیز شمسزنی و صلاح‌مدینی موهندی و چنند کسبکی تر پردووم نامیان له گدل مامجدلال تالوگور نه‌کرد.

*

کومبله له تیران له ناو خویان دا پریاریان دابو خانمی موغینی که پدکی له کادره‌کانی سرکرداپه‌تیبیان پر، تازه له زندان به ستریزوی درجو بو، بنسرن پر کوردستانی عیراق پر لای نیمه. محمدمدی ملا عظمی هینا بوی پر ناوچی نالان پردو روی محمد لقبوللا، چبگری فرماندهی هریسی ۳ ی، کرد بویه بیگه‌بنته لای نیمه. لهو کاتدا شوینی نیمه تادپار بو.

چنند روژی خانه له گدل محمد پر، جدید له ۲۱ ی حوزه‌یرانی ۷۸ دا هیرسی پر کردن پر سر «کانی پیشو» له نزدیک گرنندی «دری» له ناوچی ماوت. لهم هیرشدا ۶ کس کوژان، پدکیکیان محمد و نوی تیران خانه بو.

خانه، وکو هاوریکانی تیانوت گنجبکی روشنپر و تیگه‌بشتو و نازا بو. برای شهیدان: سولیمان و عبدالللا و، کوری محمد محمد شمینی موغینی بو.

دوای کوژانی خانه دو کسبی تر له هاوریکانی پریار نادن بین پر کوردستانی عیراق، نودوم نیمه له دواوی گورگان برین له قندیل، هردوکسیان گه‌بشتان: د. جعفری شفیمی خلکی برکان و، ساعیدی و «طننوست (کاک پریم) خلکی سنه بون. ساعید له گدل خوبی چهره‌پدک پاره‌ی پر هینا بوین پاشه‌کوتی کرد پر. د. جعفری له گدل کاتدا بو نیمه زور به سود بو چونکه پزشکیان نیمو. تنها پدک برینچیمان هیر، نویش هر تیرانی بو، نندامی «سازمانی نینقیلابی» بو.

دو پیاوی روشنپر و تیگه‌بشتو و به زات و وده بوز بون. حمزبان نه‌کرد کس بزانی که تیرانین و ناویان چه

*

روژیکان له پردمی چادره‌کلی خومان دا دانهشت برین، حمه سعید له دوروه دو کسبی به دی کرد، پدکیکیان چلی کوردی و، نوی تیران پانتولیکی جینز و کراسیکی زودی له پر دا بو، پرچی پر دا بویه. وتی: «وایزنام نویسه».

که نزدیک کوتنوه پانتول له پیکه عومری حاجی عبدالللا بو. زود پی خوش بو نویش به سلامتی گه‌بشتوه لامان. کاک عومر له گدل کاروانه‌کدا رویشت بو بچی بو سوریا و، لویوه به پدکجاری پروا پر تورویا. قم نامه‌پدکیان پی دا ناره پر بو سرکرداپتی کومبله. به ناو تیران دا له مهابادوه به نهستی له گدل پدکیکی شارزادا

گهرا بوموه. کردم به گالته له گنلی، وتم: «سنفیری دهرتو کرد. دو ولای بیگانته به بی پاسپورت و فیزا بینی - معیستم تورکیا و ایران بو - نیتز هفتی گلهبیت نعاوه!»
کاک عومر لای نیمه گیر نهر نیزنی خراست بو سردانی کسوکاری بگهریتوه
تزیک سلیمانی.

سمرانی قم، سامی سنجاری و هاوریکانی، چنند جاری له گنل تازاد هورامی و
عومر دانیشته بون. هتو نیتتهبهاره هردو ریکخراو: «قم» و «کومله» مارکسون،
پاسی ریککوتنی دوقولی و هاوریکاریان له گنل کرده بون. بو دهرینی نیازی باشی
خویان شم نامیهیان نوی بو و، داپویان به عومر بهیچی و، دهری قسهکانیشمان بو
بگهریتوه.

قم تاکتیکیکی زیرکانی هلبوارد بو: نیتروست پهکیچی له ناوه هبل بوشینی.
پهوندی له گنل کومله و بزوتنوه، به جیا له پهکیچی بان رودتر به جیا له مامجهدال،
دروست بکا. لهوی، له گنل تازاد و عومر له سرگرداهتی کومله دانیشته بون و، شم
نامیهیان بو کومله نوی بو، هتر هتو جووه له گنل کاک تاپهر و سهید کاکش له
سرگرداهتی بزوتنوه دانیشته بون و، پهپهوندیپان له گنل رسول مامند کرد بو.

تاکتیکیکی سامی به سر تومدا له کومله تی نپهری، نیمه سور بون له سر
نوهی که نهگیر بیانونی ریک بکون نمی له گنل پهکیچی نیشتمانی ریک بکون، نهک
له گنل پالهکانی و، داوامان لی کردن چارهنوسی هتقاله بزدهکافان ناشکرا بکن و، له گنل
نوان گتوگری ریککوتن داپهزینان.

به راویژ له گنل مامجهدال و د. محمود وهامی نامهکمان بو نویسنوه. هتر نو
کاته نسلی نامهکمی قم و ونی وهامهکمی خوصاتم بو ناگاداری و هتگرتن نارد بو
هتقالاتی دهرهه. نمی له لاپان مایی.

بهلام تاکتیکیکی سامی کاری له بزوتنوه کرد و، پشپهیکمی زدی خسته
ریزهکانیانوه. رسول و هندی له هاوریکانی شازی که سارهیک بو نارازی بون له
پهکیچی، هتو کاروساتی به سر پهکیچی هات بو داتفا به بهلگی راستیی بوچونهکانی
خویان. به تنیا کورتته پهپهوندی و گورینوهی نامه. شممش پیچوانتی شو ریککوتنانه
بو که له ناو خومان دا له سهری پیک هات بون. پهپهوندی له نیوان هتر ۳ پالهکه دا:
کومله، بزوتنوه، ختی گشتی، له سر پنچینی جووی له فیدرالیزم ریک خرا بو. له
ناو پهکیچی دا هتر پاله سرگرداهتی تاپهتی و، سهرینخوس ناپدیولوجی و،
ریکخراوهی خوی هتو، بهلام له کاروباری پیشمرگیمی و، دارایی و، پهپهوندی سیاسی

بەلگە

۱. وتاریکی گۆناری «رۆنایی»، شام، ژمارە ۱۷، سالی ۱، ۲ ی تایی ۱۹۴۳
۲. شەجەرە بنەمالە پارزانی. دواى ناشەتال داتەرە «نەمەن» نامادەى کردە.
۳. لەدوانى «پراڤدا» لە سەر شەرى كوردستان. رۆژنامەى «الاخبار» بېروتىيەر، رۆژى ۶۳/۷/۱۴
۴. لەدوانى رۆژنامەى «الجمهورية» ى بەغدادى، رۆژى ۶۵/۳/۱۴
۵. گۆتوگۆيەكى رۆژنامەوانى شەيخ ئەحمەد. رۆژنامەى «الهدى»، رۆژى ۱۹۶۵/۲/۲۴
۶. نامەى حەبیب مەحمەد كەرىم بۆ تەمبىر.
۷. فوندى موهانترانى سالى ۶۶ لە «خەبات» ى مەلاى و جەلالى دا.
۸. سەرۆمەرى چوار سالى شەرى بەكەتى - بەمەن. «الشراة» ى مايسى ۱۹۸.
۹. تەقەرى «نەمەنى عام» بۆ سەددام حەسەن لە سەر خۆپەشاندانى شاره‌كان.
۱۰. بەرنامەى كۆمەڵە بۆ: پەشكەوتنى كۆمەڵەپەتەى و، چارەسەر كەردنى كەيشەى نەتەواپەتەى.
۱۱. فونەپەك لە پلازوكراوه ناوخۆپەكەكانى كۆمەڵە: «ژەنەى رەكخراوه‌يەى».
۱۲. بەپەتەى بەكەتى و بەلگە دەپارەى شەرى بەكەمەى جود.
۱۳. بەپەتەى بەكەتى و بەلگە دەپارەى شەرى دوەمەى جود.
۱۴. راپۆرتەكى ئەستەنبەهارانى عەسكەرى پاسى دەورى خۇپان ئەكا لە خوشكەردنى تاگرى شەرى ناوخۆى كوردە.

SAL 2
HEJMAR 17
—
YEKŞEMB
1 TEBAX 1943

RONAHÎ

ANNÉE 2
NUMERO 17
—
DIMANCHE
1 AOÛT 1943

SUPPLÉMENT ILLUSTRÉ DE LA REVUE KURDE HAWAR

PALEYIYA INGİLİSTANÊ

Di vî şerê xwînxwar de Ingilîstan ne bi tenê di qadên şer de, lê di her warî de xebateke zor xebitiye; guh daye cotkariyê jî. Resimê jorîn gundikî ingilîzî şanî dide yê ko digel keça xwe şixra xwe dikişîne. Lê welê dixuye ko ingilîz şixra xwe ne li ser ker û hêştiran, lê li ser ereban dikişînin.

ÇAPXANA TEREQIYÊ
ŞAM — 1943

ŞÊXÊ BARZAN ÇAWAN FIRANDIN?!

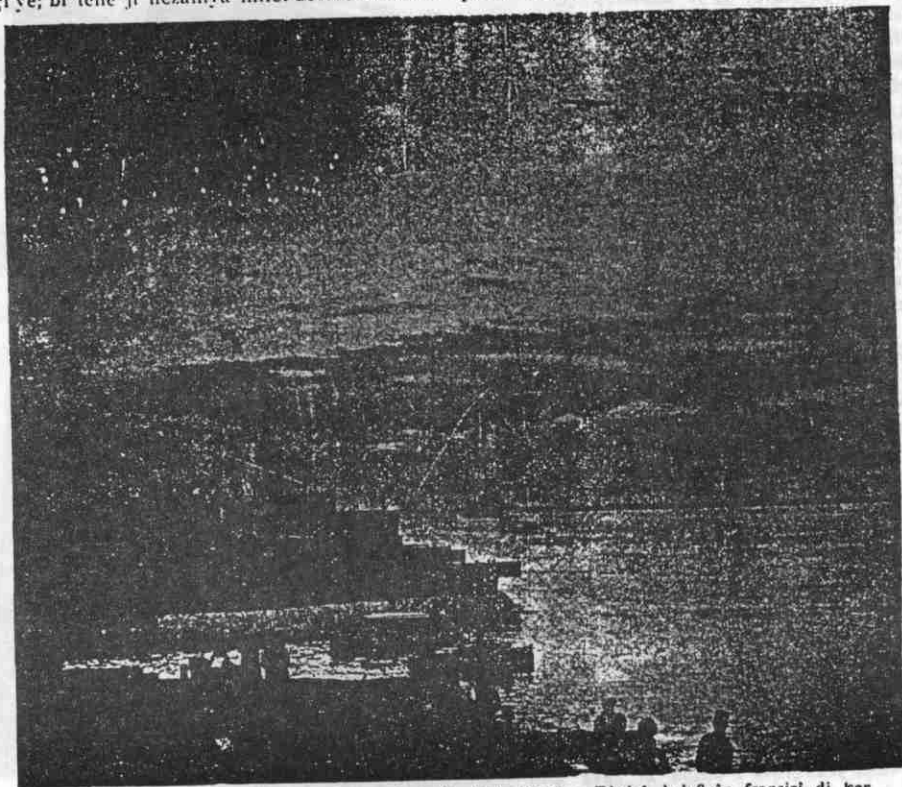
Iro li nav kurdên nîvro gava şexê Barzan tete gotin, şex Ehmedê ko bi Xudanê Barzan hatiye nasin tê bira mirov. Ev şexê ko hatiye firandin ne Xudanê Barzan şex Ehmed; bavê wî şex Mihemed e. Der heqê Xudanê Barzan da jî, di hejmarê pê vê da, ezê zanîna xwe binivîsim.

Ev çîroka ko dixwazime bêjim, ne tişteki xeyalî ye; lê tişteki qewimî û rast e. Berê, min ev çîrok ji devê şexê Garisî şex Evdîrehman bihîst. Paşê min dûr û dirêj pirsî, dawîya ko min xwe gihandê, gotina şexê Garisî ê rehmetî bi tevayî rast bi derket.

Şex Mihemedê Barzan yek ji şexên terîqê bû. Ji wan şexên ko nizanin şexîti û mîrdîti çî ye; bi tenê ji nezaniya mîlet destkewî dibin

û xwe di bin navê şexîtiyê da li ser serê kur dên reben dikin mezin û rîya debareke şahane ji xwe ra, rîya mezinahiya cihê ko tê da jî ji kurên xwe ra pêk tînin. Lê bi ser vê yekê han da; şex Mihemed ne miroveki beradayî bû. Teqez ji gelek şexan qencîr û çaktir bû. Qe ne wek şexên mayî di rîya bêemiriya Xwedê da pêş da ne diçû. Heke gunehekî wî hebû, bê ko qeweteke manewî li cem hebe, xwe xwedî manewiyet da bû zanî û di qeza Zîbarê da gelek mirov bi mîrdîti li serê xwe civandî bûn. Ji xwe ev gunchê han bû ko bû bû sebaba firandina wî.

Di serê babilîska bîstan da li qeza Zîbarê şex Mihemedê Barzan di nav eşîrên Mizûrf, Şerwan û Berojiyan da naveki baş biri bû. Xelkê wî, ewçend jê hez dikirin ko di rîya şex da û ji bo daxwazên wî mirin, bextiyariyeke mezin dîzanîn. Ji dilpaqîjiya xelkê wî pêva, dilçakî û rûnermiya şex jî ev hezkirina

BENDERA TÛNISÊ:

Roja ko genêral De Gol gihastiye Tûnisê balafirên fransîzî di şer benderê re firiyane û hatina serekê Fransa Şerevanî şahînet kirine.

han roj bi roj zêde dikirin. Her roj piştî nimêja êvarê, şex şretên dîni li mirîdên xwe dikirin û diwariya roja pişdawiye û agirê dîjê he ji diêxist bîra wan.

Şex, rojekê ji rojan di nava van şretan da, çêla rabûna cenabê Mehdî dike. Di vê navê da, ji mirîdên sere yek pîrsa nav û rûçikên Mehdî û tevî dema rabûna wî ji şex dike. Şex bersiva mirîdê sere, holê dide:

— Mehdî, piştî pêxember pêyayê Xwedê qencir e. Navê wî Mihemed, milên wî ji en hemî kesan dirêjtir

û hinarokên rûyê wî nûr jê dibarin. Çawan ko şûr wî nabire tîfing jî pê da naçe. Dema rabûna wî, wehareng e gelekî nîzik e. Heye ko îro hati be dinê û rîya roja ko Xwedê jê ra ferman kirî dipêye..

Hînga yek ji mirîdan radibe ser xwe û dipirse:

— Qurbanî bi awayê ko me ji şex bihîstî, Decal jî tevî Mehdî radibe û kerê wî gelekî fî beza ye; rojê rîya salekê dikare here. Ma gelo, cenabê Mehdî çilo li ber wî zalimê han xilas dibe?!

Bê şik, dema şex ji mirîdên xwe ra çêla Decal û kerê wî ê beza kiri bû, awayê li pêş wî xelas bûna Mehdî ne hati bû birê. Lê niha mirîdekî ev yeka han jê dipirist û ji vê pîrsê ra jî bersivêk diviya bû. Nizanin ne ji rûçikên şexan e. Gava şex dît, çavên hemî guhdaran çûne ser wî û bersivêkê jê hevî dikin; bê raman dibêje:

— Difire.. difire kurê min difire..

Di tu kitêban da çêla firina Mehdî tîne; ji bo ko şex xwe nezan rave neke holê gotî û mirîdan jî bawer kiri bû. Lê nizam, Xwedê ev derewa han jî şex qebûl dikir an na.. Vê tekê emê di dongiya şex da bibînin. Piştî ko x şretên xwe dike, li mizgeftê bi derdikeve diçe dîwanê.

En ko mala şexê Barzan dîtine dizanin ko Mehdî dîwana şex çiqas fî bilind e. Tayê bînfî mizgeftê û yê dudûyan xaneqe (tekiye) û yê yîyan dîwan e.

HOMBAVÊJ Î BALAFIRVAN DI BALAFIRGEHEKE WELATÊN ROHELATÊ NÎZING DE

Gava şex ji mizgeftê diçe dîwanê, mirîd di nav xwe da li ser şreta şex a wê rojê (rûçikên Mehdî) dipeyivin. Dixwazin bizanin, ka ev rûçikên han bi kê dikevin. Ji ber ko rûçikên şex gotî, hemî bi şex diketin, hinek jî mirîdan dibêjin ko: hebe, tinebe şexê me Mehdî bi xwe ye. Hinekên wan jî dibêjin: ma kînga şex rastî jî me veşartîye ko îro jî veşêre; heke ew Mehdî bûya wê ji me ra bigota. Li ser vê gotinê birê pêşin dibêje:

— Ma nayê bîra we ko şex got: « dema rabûna wî gelekî nîzik e. Heye ko îro hati be dinê û rîya roja ko Xwedê jê ra ferman kirîye dipê ». Erê şex, Mehdî bi xwe ye; lê rîya fermana Xwedê dipê.

Birê dudûyan dîsa bi gotina xwe digire ko şex ne Mehdî ye. Li ser vê dikevin gewriya hev. Ji her du serîyan yek nikare ê din bîne ser gotina xwe. Hînga yekî risîptî jî mirîdan radibe û dibêje her du biran:

— Ma cihê ko e jî hebe, hewceye ko hûn holê zikên hev diêşînin. Ma nayê bîra we ko şex got: tîfing bi Mehdî da naçe. Werin emê herin dîwanê û Bestek tîfing berdine şex, heke Mehdî be, berik tê naçin.

Va eşilmendê Barzan nafikire ko heke şex ne Mehdî, be dê bimire. Ev yeka han nayê bîra mirîdên her du biran jî. Gotina hemîyan li ser vê tevdrê dibe yek û şex peya tîfingên xwe radikin û diçin dîwanê. Di nişka va devê her şex tîfingên didin plîstra şex û tîliyên xwe davêjin lingên tîfingên.

Bi dengên tîfîngan û rabûna dû ra, şêx dizane ko evana bi bêbextî wî dikujin. Ew jî dide xwe û direve. Mirîd wî di devê dêrî da digirin ko hemî berik li cilan ketine û bi cên ne ketine. Li ser vê tecrîba han êdî şîka wan namîne ko şêx Mehdî ye.

Lê hinekên miridan dîsa naxwazin bi vê yekê bawer bibin. Li ser vê, di navbera van û ên mayî (anê piraniya ko bi Mehdîtiya şêx bawer bûne) da qirên dibe. Hinga ew eqilmendê ko rîya tîfîng - berdana şêx bi ber

mirîdan xîstî bû, dikeve navbera wan û dibêje: — Ma ev gotinên we hewceyî qirênê ne? Ma nayê bîra we ko şêx got: Mehdî dikare bîfirê? Werin emê herin biceribînin..

Ev gotina han bi serê hemîyan dikeve û tev terin nik şêx û daxwaza xwe holê jê ra dibêjin:

— Qurban! piraniya me bawer in ko şêx Mehdî ye. Lê hinekên bêîman di me da hene ko bi vê yekê bawer nabine. Me divê şêx vê şîka han di dilê wan da bi derxîne.

— Ma ez çawan dikarim vê şîkê di dilê wan da bi derxîm û kê ji we ra gotiye ko ez Mehdî me?

— Qurban, dilê me hemîyan dibêje tu Mehdî yî. Ma şêx ne go iye ko dilê çel misilmanî li ser çî tîştî bibe yek, ew tîşt rast e û nabe derew. Herçî sîka di dilê hin mirîdan da heye tuê bi firîne jê biderxî.

— Kuro ma hûn ehmeqîn, ez çawan dikarim bîfirim?!

Hînga eqilmendê Barzan, ew mirîdê ko berê rîya tecrîba tîfîngê şanî hevalên xwe daye dibêje:

— Gelf mirîdan! Ji ber ko dema rabûna Mehdî hîn ko hatiye, şêx xwe eskere nakîye. Lê em dikarin biceribînin. Werin emê dest û lingên şêx bigirin û li ser xaneqê bavêjin jêr. Hinga wê bi kotekî bîfirê.

Hîn gotina eqilmendê Barzan ne qediye ko mirîd bi dest û lingên şêx digirin û bê ko guh bidin qîr û zariyên wî rebenî, li ser xaneqê davêjin.

Şêx Mihemedê ko cendekê wî i zexim bû, bi selamê nagehê hewşê. Her du dest û lingek, sto û pişt bi şêş cihan dişkên û şêx bi rastî dibe Mehdî. Piştî ko me got, pist û stoyê şêx jî şikestî bûn, êdî ne hewce ye ko em bîjin roja dûtirê canê xwe sîparte ruhîstn û cendekê xwe jî sîparte gorê. Hîngê ev şêx Ehmed, ê ko bi navê Xudanê Barzan hatiye nasîn i şêş salî bû.

OSMAN SEBRÎ

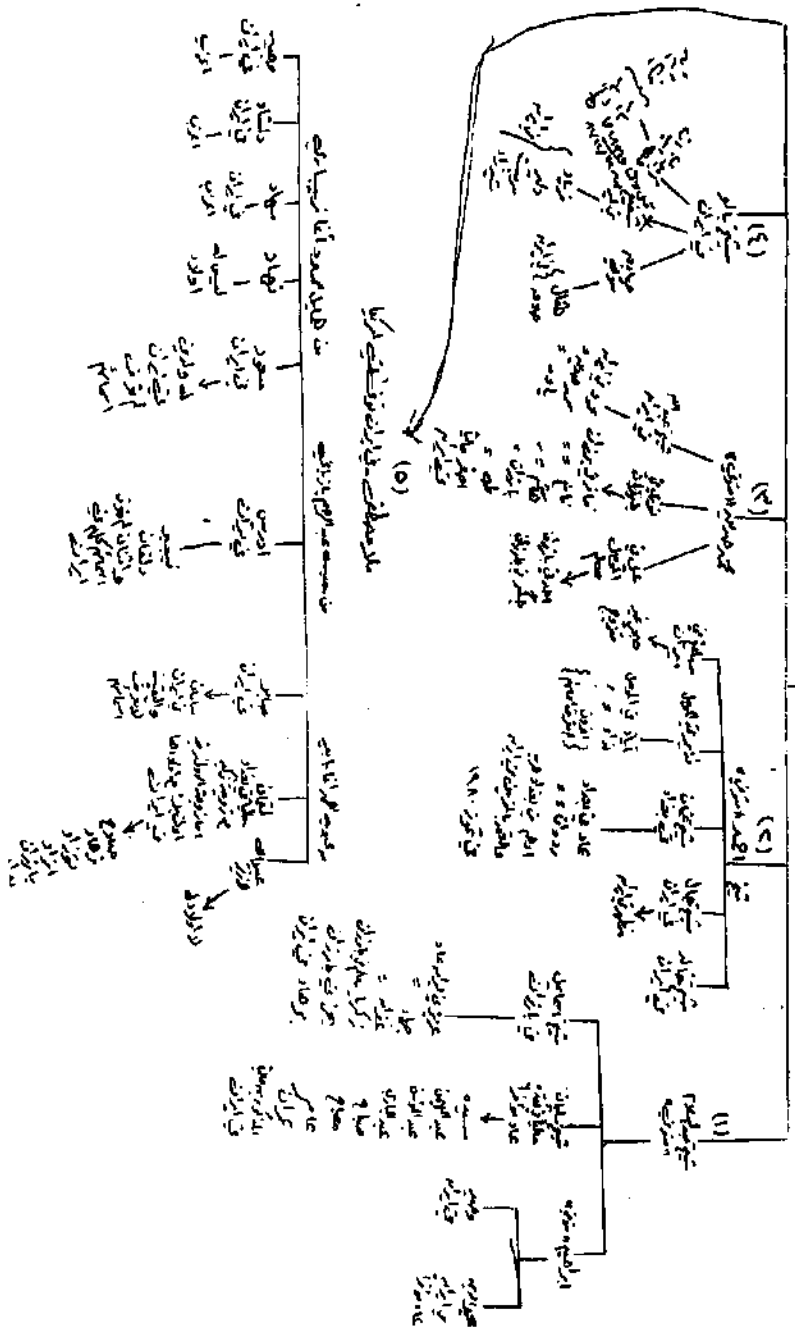

TANGÊN BRITANÎ DI ENIYA BÎRMANYAYÊ DE

TOPEKE INGILIZÎ YA 40Î DI ŞARGEHÊ DE

سلسله مراتب سازمانی

جريدة الجمهورية - بغداد

١٩٦٥/٤/١٤

لقد التقيت بالكثير من زعماء الاكراد المخلصين والتقيت باللا اكثر من مرة واني اذ اسجل هذه الولايع فرائدي الامانة والاخلاص وتعدد جز. مهم من تاريخ العراق وكذا ساكون دقيقا وامينا في ما اتقل واسرد ١١٠٠٠

لقد التقيت باللا وتظهر من ملامح وجهه انه في العقد السادس من عمره ، يبدو عصبى المزاج مترددا جانرا وقد دلت جميع حركاته وتصرفاته انه كمن وكج في مشكلة وشعر بخبطه ويريد لها حلا ولكنه من الناحية الاخرى لا يعترف بهذا الخطأ وواقعه الذي اربك المشكلة واذاها تقريبا ..

لقد اثر في المرة الاولى الصمت وترك الكلام لغيره وكل ما اراده سناه « ضمانا من الحكومة ١١٠٠٠ » فالقومية الكردية مفسومة ، وحرياتهم مصانة وحقوقهم كلها القانون والحكومة لا تفرق بين عبدالله ، بين احد وبين احد ... اذن مانا ١١ يريد « ضمانا لنفسه » ..

وهنا يعار المرء في تلسع ذلك .. فانلا محاط بثلة منججة بالسلاح تحصى حركات كل قادم فهو بهذا مفسومون ايضا .. اذن اي ضمان يريد ؟

ان المتعقب للاحداث والمقربين عنه الملا ومن الاكراد بالذات اكدوا ان الضمان الذي ينشده هو « الابقاء على الزعامة وسيطرته ونفوذه في المنطقة حتى ولو كانت على حساب الاكراء بالذات وعلى حساب مصلحة الشعب وكيانه » ولم يتمالك نفسه في آخر هذه اللقيا ان يندد ويستهزا بمن يطالب بالحكم الذاتي باسلوب تهكمي كلاما وحرمة .

وفي المرة الثانية كان يقف في بعض القضايا بجانب الحكومة وقد اصر مرة على ان تكون الدراسة باللغة الكردية لحد الصف السادس بينما عارضه الياقون .. وكان يحدثه يودعه انه لا يفسر سوما للبلد وانه لا يومن بالانفصال والحكم الذاتي ويسا مبالغا عن نفسه سواء من جهة خصومه ام بموقفه تجاه الحكومة وقد ايد بما لا يقبل الجدل والشك ما قاله .. وما يريد « ضمان من الحكم القائم .. وضمان فقط » ١١

المشكلة الكردية ليست ضمانا يريد الملا او غير الملا انها فهم الشعب العراقي كمجموع واخواننا الاكراء بالذات ، وقد استنكروا بشدة موقف المتعدين واعتبروا افعالهم وتصرفاتهم وما يقومون به خروجا على القانون وازادة الشعب .. وليس المهم هذا ايضا .. والمهم طعنا بما قسم من الاكراء يتوالدون الى بغداد ايضا واكدوا ان الملا لا يومن ولا يقر ما جد في المذكرة والذين توافقوا احياء برؤسكون منهم عكيد صديق وشوكت عتقروي .. حيث لالوا بالعرف الواحد ..

« ان الملا مصطفى قدم المذكرة وهو لا يومن بما جاء فيها ولم تكن الا لكي لا يقال انه فرط في حقوق الاكراء .. »

من هنا يظهر ان تقديمها كان للاستهلاك المحلي ، وان القضايا الصيرية المهمة لاتحل بهذا الاسلوب .

وامامي مشروع لحل المشكلة وافق عليه الملا ووقعه وايدته متصرف لواء السليمانية السابق السيد الحاج محمود ووقعه ايضا .

وما انتم اعراف على الراي العام ويازتكونوا ليري ما يريد الملا في هذا التسرع وما يريد من المذكرة التي قدمها والتي نشرتها سابقا .. وليقارن .. وليحكم .. وليفسر ما يريد متب لتسلسل للمشكلة ..

انه تتلقى وترصد .. وجيرة .. وشعور بالخطا .. انه متاجرا باليدى . والاصحاب والقيم ١٠٠ ١٠٠٠ انه مظرة بالشعب وامانية واماله ١١٠٠٠

انه لقا ، يفض او يبنون ، بالاستعمار وبمشيروه . انه ليريد بطوق الاكراء ان كانت لهم حقوق مفضولة .. وحقوق الشعب العراقي كمجموع ١١٠٠

انه يفرط بمصالح الشعب .. بوحده الوطنية بتمامه .. وهذا ما لا يرضاه مطلق غير وما لارضاء الحكومة والتي بقف على سياستها في حل المشكلة سلا سلبيا يفسن سلامة الوطن ويحبس اراقة الشعب .

وفي حلقة اخرى ستكون على موعد مع خطوات سلبية اخرى خطاها الحكم الوطني ١١٠٠

إنشاء الملا مصطفى عنه وعدم امكان تحقق الانفصال
شاهد عيان يتحدث عن السلام الذي يعم منطقة الشمال
كيب الاستاذ احمد سميجي محمدي مندوب جريدة الانوار البيرونية الى جريدته يقول

البلد ٤٤/٤٤/٤٤

طرت برفقة العميد عبدالعزيز حفيد الصبي الى برزان مفسر الاسرة البرزانية في شمال العراق ، ولقبت ابا احمد البرزاني الشقيق الاكبر للملا مصطفى البرزاني ، والمسيلا سليمان البرزاني ابن شقيق الملا مصطفى .

وعلمت هناك ان الخلاف مستحکم بين البرزانيين انهم بالإضافة الى الخلاف القائم في حرب (البيروني) - فالاسرة البرزانية التي يبلغ عددها حوالي (١٨) ألف شخص في سنة ١٩٥٣ تمسح احداهما مع الملا احمد البرزاني وابن اخيه الشيخ سليمان ، والنعم الاخير مع الملا مصطفى .

وعلمت ايضا ان احدا من انصار الملا مصطفى لا يجرده على الدخول الى برزان خوفا من اسرار الملا احمد .

وحسبما فهمت في برزان ، فان الشيخ احمد يعتبر كبير الاسرة البرزانية ولكنه شبه منددة عند الاكراد لان زعامته دينية ووطنية في نفس الوقت .

الملا مصطفى يريد الانفصال وحدثنى الملا احمد عن اخيه الملا مصطفى بقوله : انه رجيل حيث يقول بلسانه ما ليس في قلبه . فهو قد اتفق معي مرات عديدة على الكف عن القتال ولكنه لم يكن يفتق ما يمنعه به امنه وامام زعماء القبائل .

وسالت الشيخ احمد ان كان الملا مصطفى يريد الانفصال عن الجمهورية العراقية ، فاجاب ان اختلافه ليست فاصلة وهو يعمد دائما استئصال الفتنة وبث التلق في كل ارض يتولى فيها .

وعليه فان قوله يانه لا يريد الانفصال قول كاذب .

وسألت الشيخ احمد البرزاني ما دليل ذلك عندك والناطق

باسم الملا مصطفى ، شوكت احمد المقراني ، قد صرح في المقابلة بان البرزاني لا يوجد القتال ولا الانفصال ؟

ورد الشيخ احمد على سؤالي بقوله : ان عوده هذه بقصد منها الوصول الى اراض مينة . انه وحل لا يوهن .

هل تعرفه انه على خلاف مع ولديه ميبد الله وادريس اللذين هجره وتركوا القرية التي يقيم فيها (رائية) الى قرية اخرى ؟

قال لي يكون من هذا النوع بتحدد سلوكه من خلال تصرفه مع الناس ومع اقربيه اليه وسألته : لو قامت دولة كردية فهل تعتقد انها تادوا على الاستمرار .

ان تقوم دولة كردية واجاب بقوله : لا اعتقد ذلك ، ولا اظن انها تمشي اكثر من ثمانية ايام . اما كردي واهرف الاكراد . ان زعماء الاكراد يحركهم طمع الرئاسة وسوف تقوم العرب ببيعهم لو سارت لهم دولة . وانا شخصيا : لو قامت دولة من هذا النوع ، سوف امر كل البرزانيين بالرحيل منها .

السلا مصطفى

بمستطاد المختار

وطرت بعد ذلك الى « رائية »

اسم الملا مصطفى وحازت ان اقله . لا ان الذين في بيته المرفي انه في سيد الحباري لا موسم السيد العالي في شمال العراق من احسن الواسم التي تذكر فيها المختار البرزاني وزوجول . وقال لي احد حراس منزله ان الملا مصطفى ينتشر قومة الهدوء العالية لبعض وقته في السيد .

السلام بعم المنطقة وقد تاكدت بمضي السلام بعم المنطقة الشمالية من العراق وانه ليست هناك حرب بين العرب والاكراد . ودليل ذلك اننا نتولنا في كل المناطق الكردية من اقصاها الى اقصاها حتى وصلنا واوندوز على الحدود الإيرانية العراقية وله - وديان

اما ما تذكره بعض الصحف حول العرب : فلا يقدر كونه سريا من الاختلاف والتهدويل والذي يختلف احيانا ليس الا امتدادات فردية تقوم بها بعض العناصر الذين يسيرون المسافرين ولا يحدث ذلك الا نادرا شأن كل منطقة قبيلة في العال .

استعدادات كاملة ومن مشاهداتي في التماس ادركت ان استعدادات الجيش في المنطقة كانت في الجانب التركي والعربي . فتمه مرتان من التجرد من كافة الاسلحة تسيطر

سيطرة كاملة على المنطقة . وقد رأيت الجنود العراقيين و افاص الشمال وعلى الحدود الإيرانية - العراقية المشتركة . ومن جبه اخرى : فقد رأيت في « رائية » مع الملا مصطفى البرزاني نفسه السلطة العراقية كاملة . هناك معسكر للشرطة وادارة للتجنيد وغيرها من ادارات الدولة .

بإذن الملك
البرزوقي ومعه كما يملها سكرتيره
 تودعها في صندوقه كرم الخوان مع السكرتير الذي يخدمه في القصر الملكي
 في ١١/١١/١٩١١ الى السنة الخامسة من ابراج العرفان

الاشارة المتوقعة في شقها هي معرفة منه الزمراآت بالترتيب
 الكثرة وان تم انتم جميع فئات الحزب وتوجهه فتمنى ان يفسر
 انما زعيمه وتجدد الكوارث منه يستقيم ويشيخون تريف بالان
 على انما عليه - داروها كنية - معن حلة مقوسه الى تكريمه
 طبع له الحافه عيا يكون اذانه في بيده يستعملها كاتيا ويريد
 وقد نزل اماره الزهورات - في عهد الملك في مصر ذاب
 عسكريه وعقبه سلامهم وعلى البرزوقي رئيسه السيد وعرفوا
 وعبره يد سرورهم وقد تم المنهل سؤلوا الى مجموع العلاقات
 لرسائله آهل الجرمين الى قبه الوصح الحالي وعدم
 واليونان كنية استناد سؤر الحرس الذي اتم لهم بسوء
 الوقتانية - اما الوضار بان سنا منهم قد تركوا
 قنلات المسك - بسبب ترددهم الفداح والفق تسلم
 منهم بالبارزوقي وبجراح ح - س - بين - ٥ - ٦ - ٧ - ٨ - ٩ - ١٠
 صلحهم من ارضيات الوقت الحاضر فاحته بعد صدور الدستور
 وقد قضا - باعتبارها هيئة المراقبة والقوانين العليا -
 بمائة احمدة مع جميع الزمران كنية احوار اشتمات عامه
 تحت اشرفه في جميع فروع الحزب لاستجابته الى حمله حميدة
 وندوبه المتراكم وقد وافق الله الملكان على ذلك

الاشارة المتوقعة في شقها هي معرفة منه الزمراآت بالترتيب
 الكثرة وان تم انتم جميع فئات الحزب وتوجهه فتمنى ان يفسر
 انما زعيمه وتجدد الكوارث منه يستقيم ويشيخون تريف بالان
 على انما عليه - داروها كنية - معن حلة مقوسه الى تكريمه
 طبع له الحافه عيا يكون اذانه في بيده يستعملها كاتيا ويريد
 وقد نزل اماره الزهورات - في عهد الملك في مصر ذاب
 عسكريه وعقبه سلامهم وعلى البرزوقي رئيسه السيد وعرفوا
 وعبره يد سرورهم وقد تم المنهل سؤلوا الى مجموع العلاقات
 لرسائله آهل الجرمين الى قبه الوصح الحالي وعدم
 واليونان كنية استناد سؤر الحرس الذي اتم لهم بسوء
 الوقتانية - اما الوضار بان سنا منهم قد تركوا
 قنلات المسك - بسبب ترددهم الفداح والفق تسلم
 منهم بالبارزوقي وبجراح ح - س - بين - ٥ - ٦ - ٧ - ٨ - ٩ - ١٠
 صلحهم من ارضيات الوقت الحاضر فاحته بعد صدور الدستور
 وقد قضا - باعتبارها هيئة المراقبة والقوانين العليا -
 بمائة احمدة مع جميع الزمران كنية احوار اشتمات عامه
 تحت اشرفه في جميع فروع الحزب لاستجابته الى حمله حميدة
 وندوبه المتراكم وقد وافق الله الملكان على ذلك

بالتوقيع عنته ان حيا حيا ستمه لدميزم هذه الزمراآت انما يذرا
 لت طيبه من الخرج قبه الربيع ستمه ان يكته كهم حميدة
 فطاعت يدم - س - انتم تمام ما لواجبه ورسولهم مع اسرارهم

ملاحظات

يشيخون في سببهم البارزوقي على سببهم في حرمهم
 والسمارين والصيدى كذا در دستور الحزب كذا
 صحت اداسه من قبله بالصفه على عااا وعلا
 ١٤٤٤ - سؤر الحزب اهلها والوزارات انتمتت عااا
 وبارك الله جهده الرئيس المهدي

الجمعية العلمية في صحافة العالمية

الجمعية العلمية في صحافة العالمية، هي جمعية علمية تهدف إلى تطوير الصحافة العالمية، وتحسين جودة المحتوى الصحفي، وتعزيز التعاون بين الصحفيين من مختلف أنحاء العالم.

تأسست الجمعية في عام 1995، وهي تضم أعضاء من أكثر من 100 دولة. وتهدف الجمعية إلى تحقيق الأهداف التالية:

- تعزيز التعاون بين الصحفيين من مختلف أنحاء العالم.
- تحسين جودة المحتوى الصحفي.
- تطوير الصحافة العالمية.
- تعزيز الوعي بالمشاكل العالمية.

تقدم الجمعية العديد من البرامج والخدمات لأعضائها، بما في ذلك:

- ورش العمل والندوات.
- المؤتمرات واللقاءات.
- الدراسات والبحوث.
- الترجمة والتحرير.

تعد الجمعية العلمية في صحافة العالمية، من أهم الجمعيات العلمية في مجال الصحافة العالمية، والتي تساهم في تطوير المهنة وتحسين جودة المحتوى الصحفي.

أفانون انتخب ام فانسون تعيين

انتخب ام فانسون، من قبل الجمعية العلمية في صحافة العالمية، لتكون عضواً في اللجنة التنفيذية للجمعية.

الجمعية العلمية في صحافة العالمية
 100 شارع
 100 شارع
 100 شارع

انتخب ام فانسون، من قبل الجمعية العلمية في صحافة العالمية، لتكون عضواً في اللجنة التنفيذية للجمعية. وقد تم انتخابه من قبل الجمعية العلمية في صحافة العالمية، والتي تضم أعضاء من أكثر من 100 دولة.

تعد ام فانسون، من أهم الصحفيين في مجال الصحافة العالمية، والتي تساهم في تطوير المهنة وتحسين جودة المحتوى الصحفي.

تقدم الجمعية العديد من البرامج والخدمات لأعضائها، بما في ذلك:

- ورش العمل والندوات.
- المؤتمرات واللقاءات.
- الدراسات والبحوث.
- الترجمة والتحرير.

فصل من الكسطين

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

فصل من الكسطين

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

فصل من الكسطين، هو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين، وهو فصل من الكسطين، والذي يتحدث عن الكسطين.

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

د هغوی په پاره ۲۱ حواله په راتگ اوسې شوي ۱۹
کوکړه د هغوی په پاره بلژیک د کارکوونکو د
د هغوی په پاره اوسې شوي ۱۹

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المجلة الشهرية...
العدد 100...
الطبعة الأولى...

المصل القديم الراسد و جبة الازداد الرطبي - بقية

الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها
الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها

(١٦٦)

بقية - اقبال الانطاشي

الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها
الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها

المصنفات القديمة والاصول - بقية

الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها
الاراذل في هذه المصنفات القديمة التي كانت فيها

لیکناموہی مہ لای مذبورنہ ؟ بان لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

چنگیز کی دلی چاروسری نافتیانہ؟ مسلمانوں کی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

بانگیک جو پشمورگہ دلشورہ گان

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

۱۹۰۳ء کو رومی نے لکھا، لیکناموہی دیلاکتیکی، لیکناموہی دیلاکتیکی

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

بازارهای کور در روزهای اخیر بازاریان را می...

احصاء موجز للفعاليات التي قامت بها فصائل الانصار الوطنية التابعة للاتحاد الوطني الكردستاني منذ تموز ١٩٧٦ الى نهاية ١٩٧٩ ضد قوات السلطة الفائضية

— سنة ١٩٧٦ وقعت — ٤٢ — عملية كانت خسائر العدو فيها ١٦ قتيلًا و ٢٢٤ جريحًا و ٢١ أسيرًا وخسائره المادية تدمير ٥ أليات، وكنت فئام قواشا ١٥٩ كلاشينكوف ، ٦ رشاشة ، ٧ جهاز لاسلكي ، ٤ بنديقية ، امدفج هاون أما خسائر انصارنا فكانت ٤٥ شهيدًا و ٢ جريحًا و ٩ اسرى .

— سنة ١٩٧٧ وقعت — ١٩١ — عمليات وكانت خسائر العدو ١٦٨٤ قتيلًا و ٦٨٢ جريحًا و ٢٨ أسيرًا وخسائره المادية تدمير ١٢ سيارة عسكرية ، اسقاط ٥ طائرات عبودية ، هرق ١١ ماكينة ، تدمير ٢ ناقلة جنود وتدمير دبابة ، ولغم انصارنا ٢١٦ كلاشينكوف ، ٤ رشاشة ، ١٢ مدس ، ٤ جهاز لاسلكي مدفع هاون ٨٢ ملم ، ١ قناصة ، ٢ صندوق عناد ، ١١٢ مخزن كلاشينكوف ، كائسفة الفلم وخسائر قواشا كانت ١٢٤ شهيدًا و ١٠ جريحًا و ٨ نصيرا وقعوا في الاسر .

— سنة ١٩٧٨ وقعت ٢٩٤ عملية وكانت خسائر العدو ١٦٢٤ قتيلًا و ٧٦٤ جريحًا و ٤٢ أسيرًا وخسائره المادية اسقاط ٩ طائرات عبودية ، تدمير ٧٦ سيارة عسكرية ، تدمير وهرق ٢٨ ماكينة ، تدمير ناقلة جنود وكانت فئام قوات انصارنا ٢٢ كلاشينكوف ، ١ رشاشة ، ١٠ مدس ، ٤ جهاز لاسلكي ، ٢٢ بنديقية برنو ، ٥ صناديق ذخيرة ، ١ ناقور ، ٢ بنديقية سيبينوف ، ١ هبة . وخسائرنا ٩٦ شهيدًا و ٢٥ جريح و ١٦ نصيرا وقعوا في الاسر .

— سنة ١٩٧٩ وقعت ٤٠١ عملية ، خسائر العدو فيها كانت ١٤٤٨ قتيلًا و ٢٩٢ جريحًا و ٢٩ أسيرًا وخسائره المادية تدمير ١ مصنعة ، اسقاط ٢ طائرة عبودية ، تدمير ٤٦ سيارة عسكرية ، تدمير مدفع هاون ، هرق ٤ خيام تدمير ٣ مكائن و غنمت قواشا ٦٤ كلاشينكوف ، ١ رشاشة ، ٢ مدس ، ٥ بنديقية برنو ، ٢ مدفع هاون ، ١١ صندوق ذخيرة ، ١ قناصة ، ١٤ قنبلة . أما خسائر قواشا فكانت ٤٦ شهيدًا و ٢٢ جريحًا و وقع ٧ نصيرا في الاسر .

المسجد الروسي الملك المسلمون

مهمته وقدره
مستوى

لقد تم نقل لجنة تفتيش النقال بأن عدم فهم المساهم
من الأحداث الأخيرة التي وقعت في المنطقة النقال ، ولا إجراءات
التي لها بها لتأدية التوقف هناك ، ويتم استعادة بارتا .
كما يلي العلاقة مع وسائل التعبير الذي اعدد
لرصد التطور بالاطلاع .. وانتم مع التفتيش سعي .

ادخل - بمرحلة تفتيشنا من المراجعة والكمبيوتر
الاسم / غير صحيح
ماتيا - كما هي خطه في المراجعة - يمكن ان يكون
تجاه المراجعة في حالات التفتيش
ملاحظة: انكم الان لا تأخذونه بالاعتبار في المراجعة
ماتيا - تفتيش ابناء انا - كما هو الحال في المراجعة
لا يتصل عددكم عن ماتيا - بغير التفتيش
ماتيا - يدعيه آد ساداتين ؟

١٨٩٧/١٤

رؤية المراجعة
مهمة التي المراجعة
١٩٨٢/٥٠
١٦ / ١٩٨٢

ماتيا - بغير التفتيش

ان / مساهمة من منطقة النقال الذي

م / مساهمة

على الرسالة الموجهة للمسجد الروسي الملك من هذه الاذاعة
ماتيا - بغير التفتيش السيد الروسي .
للتفصيل بالاطلاع والاستعداد بها للمع ..
ماتيا - بغير التفتيش

ماتيا - بغير التفتيش

ماتيا - بغير التفتيش

السيد / مع ان مساهمة السيد
السيد / مع ان مساهمة السيد
السيد / مع ان مساهمة السيد
السيد / مع ان مساهمة السيد

م. هـ. رستم لایم

تجزیه کره
در ماسه
سبزه آبی کف

م. هـ. رستم لایم

تجزیه کره
در ماسه
سبزه آبی کف

۴ - مال آهن صوف - ام و خطیب جامع ریاست ۴ سال سینه
یاد آید - ام و خطیب جامع (سال ۱) می مرکز جبهه دانشجویان
۴۰ - بی حسن مزه - ام و خطیب جامع الماسه سال ۵۰ - هر طس
۴۰ - ام و خطیب جامع ماسه ده جولان .

هر طس
حق ریاست
ای قریه
الماسه ای
با کسب و خرد
۳۱

|| جدول طبقه نامه ۴۰ هـ ۱۲ ||

بگو طالب زمانه ای که دروغا نمی ایجاد نام با سینه
تالی رکن مسوره از بالمرولین بی ساطقه السطابه

مع اسطابه

الماسه

۱ - آلهه الهامه ان ساطقه السطابه ۳ - آلهه اعلی السطابه

الکفه ان قراب السطابه ۲ - سطل الذریعه بالنه الکریمه
بی السطابه الابحاثه والنسبه ۴ - آلهه الکرهه الی

ساطقه الیاسم وکالی جافن وکالی وکالی ۱ - کف السطابه
ساطقه الکرهه الی ۵ - آلهه السطابه السطابه ۶ - کف السطابه

الکرمات مع الماسه ۷ - امدان هر طس بی سبزه السطابه
البارسان والسطلان بی المده السطابه وکالی الواع
حدود کف ساطقه السطابه ۸ - آلهه سطله السطابه الیاسی

سبزه السطابه ۹ - امدان الواقف الکرهه بی ساطقه الکرهه الیاسی
۱۰ - سطل الوی داغل المده واطلان سراج ذریه السطابه المسوره

اسماء علیه المده بی السطابه :

۱ - سطل سطله (لا کولی) ام و خطیب جامع بحدود السطابه

کافی ان جانب السطابه وکالی سبزه الکرهه الیاسی

الماسه

م. هـ. رستم لایم

المجموعة الأولى
والتي تحتوي
على العينات التالية

م. هـ. العينات الأولى

التي تم العثور عليها في عام 1942/1943 .

وكما هو الحال في العينات الأولى ، فإنها تتكون من
وحدات الخشب في حقل قصب من مزارع اليمن والقصبات والخشب
التي تم العثور عليها في وقت قريب من أواخر الحرب ، من الخشب
ومثلها الآخر ، والتي تم العثور عليها في القصب المتكسر في الحقل .

وأصبحت حالات الخشب التي عثر عليها في الحقل أثناء
1942/1943 ومنذ ذلك الحين ، قد تم العثور عليها في مناطق الخشب ، والظواهر
والإحصاء ، داخل الخشب والقصبات ، والأجزاء والخشب المتكسر
في مختلف الأجزاء وحجرات الخشب ، ومنذ أواخر الحرب المتكسر
على الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
أو في حالات أخرى ، وخاصة في عام 1942/1943 .

والخلاصة أن العينات التي تم العثور عليها في عام 1942/1943
التي تم العثور عليها في حقل الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
في مناطق الخشب المتكسر ، والتي كانت تسمى الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
أو في حالات أخرى ، وخاصة في عام 1942/1943 .

[م. هـ. العينات الأولى]

المجموعة الأولى
والتي تحتوي
على العينات التالية

م. هـ. العينات الأولى

في عام 1942/1943 ، والتي تم العثور عليها في مناطق الخشب

والتي تم العثور عليها في حقل الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
في مناطق الخشب المتكسر ، والتي كانت تسمى الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب

في مناطق الخشب المتكسر ، والتي كانت تسمى الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
أو في حالات أخرى ، وخاصة في عام 1942/1943 .

والخلاصة أن العينات التي تم العثور عليها في عام 1942/1943
التي تم العثور عليها في حقل الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
في مناطق الخشب المتكسر ، والتي كانت تسمى الخشب ، والتي كانت تسمى الخشب
أو في حالات أخرى ، وخاصة في عام 1942/1943 .

[م. هـ. العينات الأولى]

سمه قريه ليرى

(1)

بجانبه قريه
منه قريه
سيرة الاين قريه

ومن الخيام المتناثره التي تصطف حذو كلابها او حديقها يوجد

الريف الجديد والمواقع المتناثره ليرى .

٥ - ازرارها جيرا الى وراف المتناثره بزاد فيها امكانها وكثير

فربما حرايبه غير حديسه ومطبو ، التي يعمد اليه قريبا

من قبل سائر الناس وانها لم تسلم كل الفروع وانك هو

ومسافر من قول المسلمين ، زالت عين العريب حذو ان يفسق

ناسي ياره الثالث على الطامرات والتجمعات ، لسلم صلتى

مطلق بين الناس الاذنه التي خلفها الريف المتناثره

وباسي جديده قد تطلقنا امكاننا وحده بصورتها .

وقد استقرتسا جرائق الضلال التي طرقت بها الريف المتوسع

للكثفين ايجزات الثيره الاذنه وجمعه حذر القراءه ومختلرسا

ازاه اياه قريبا القريه (كان المتدبرين من وجهه المتكلمه

بمكتن حذو فتح النار يارمى - بالكرم من ظفه - يا حذر ان دوروه

المتطامرين موقوفين قريبا وليس ثوبه يملك الاحمال صعبه قد

المستبين وحده طمحين المتناثره المتجم والحد لا يزالن اياه الاذنه

المسافر ا .

١ - كانت حظه الاحداث حزامه بوجهات المدن الاخرى فسي

الطامع الحاسي .

(يرى لكنا)

سمه قريه ليرى

(2)

بجانبه قريه
منه قريه
سيرة الاين قريه

قريه حذو ، وذلك استعمار عام يحل السمو بزجا الاحياء من

على طرقتين بجماعه جيرة العريب والناسي التي خلفها المتكلمه

لحظي جديده من الناس ، وقد طرقت المسمون ، وكذلك المستوي

والعريب ان يرفق الثيره سكتن صمغها اذنه طه المتناثره .

وان حالات اللغبي حذو كانت متهدول بالاسان حيلته

كثرت قاضي في القريه جيرا عالي :-

١ - حين بين المتناثره ووجهاتنا ازاه ظل هذه المتناثرات

حالي على المتكلم .

٢ - على منو لتجده الاذنه في النار ، فان حظه المتكلم

الذاني حده طفا صوبه السموات العريب والحدراب ، وسما

الوجهه الزركن دو سايزك يلهقه طفه بالذنه الاولي المتكلم

السمو السمل طلة المتناثره الوجوده ك .

٣ - ربه عادات قريه العريب في قريه ومبرقه حذو المتكلمين

في الظهور على الازياء المتجمه في العنايه .

٤ - الظاهه لاسانهم ومختلرهم قريه حذوهم في (التطامير

والسمل في العنايه) التي يفتح ومخدم لمن المتكلم المسمون

السمل والبيوت التي حذوهم ، وازادوا ايضا اذراك حقله

(على السمده المتكلم) حذو طعل المتناثرين لسمل هذه الاحيان

المكتبة القومية
البريد 118
القاهرة - مصر

كما في العدد من ظلمة الشعب هذه ، أو غير متفهم منها .
لا أنهم قدما بطون بأحد السورين يترجمون مطالبهم
والقضايا ، مصطفين من المطالبات والظلمات والذرائع التي
صفت بها طائر الشعب والظلمة ذاتها ، ما يدل على فهم
مطالبها فيما بينهم أن لم يكن هناك مصنف مستقل في ذلك .

المراجع :

- ١ - جونا إلى مدينة البيضاء بتاريخ 18/12/1942 ويذكر بالوجه
الزرقى لسابقة أمال الشعب وأدريا كلمة الأجره (مكتوبه .
أما ، أدريه ، جنس أ في السورين .
ويكلمه إيمان أنه في كل محافظات واقعة الحكم الإداري
لسابقة الملاح التي طغ بالمشايخ والسورين المدركه .
مفينا في مدركه من العائلات المتكبره ولا يجوز إلا أن
والذين انضموا إليها والمطارد للثأر والدمية في المناطق التي يمتلئ
وتحججوا حتى فيها للأ وبها .
- ٢ - طلبه حشيش المسامر السمره والورق من المدريه لمطوقه
الشعب والذين طردوا وسطوة فتح النار في تلك المسامر أمه
النظام حجب ألقام المسامر من مطوق غير المدركين فضلا .

المراجع :

المكتبة القومية
البريد 118
القاهرة - مصر

٧ - كانت قائمة حالات التجمع والتظاهر لا تتفق تماما المدعيه
١٠٠ - ٢٠٠ فحين ، ويظهر أن هذه التسه كانت متفهم
كثيره لمدركه مطالبنا وتوجهاتنا الزاميه ، وبالرغم من أن مطوقهم
غير مطوقين إلا أنهم حذقوا بتدليل الحروف أو المثلث أو المثلث
وقوما .

٨ - بالرغم من أن المظاهرات لا تشمل أهدافا محدده في التظاهر
وأنه اشجاعت حذقوا النظر والتفكير ما يدل في دولتهم
التفكيرين بسبب تقديم الأرقام أو الزيادة أو يوم في حركات
العمل على طول العزات التاريخية المدركه ، وذلك مستخدم
من حرجل إيمان الذي أن السورين المدركه ، ويقف إيمان من
السورين المدركه ، أو أن المطوقه من أهدافه حذقوا مدركه
في التوجهه كما أنشأنا سابقا ، وقد يعوم المدركه أن المدركه الأخر
لا يعمل أهدافا وأما ويكفوه ولا حصد حشيش المتكلمين ، إلا إيمان
قامت من صوت فحين حذقوا حذقوا مع التوجه المدركه الذي
كان من أدم أهدافه إيمان حذقوا من العزق والأرياف حذقوا على مر
الوجه المدركه من خلال المطوقه المتكلمين .

المراجع :

م م كرس لبح

تجزئة لوق
لوق
لوق
لوق

(14)

الوجهات المتناهية بهذا العدد .

- 8 . لنطق الوجهات المتناهية بالاصول بما فيها لنطق الوجهة في حالة قبول أو رفض لم حدوث اية حالة جديدة .
- 9 . انما كانت اقسام الصفات يجمع مناصب ومنها في الظروف وتلك تحت الأجزاء بغير . انما انى مناصب الصفات الرقطن المتكتمين من اصناف ياتى شرحه .
- 10 . العمل على جعل جميع الصفات المتناهية وانى مناصب لنطاق النواحي بان الوجود هو اتحادى . ونظمت الارب طين الصفات المتناهية .
- 11 . جذا يبنى الصفات على من صفى جوارى كم مستخدم من المناطقت الرطل والنهجه ، وهو احدى من الطرق .
- 12 . كم الوجهه بان في حالة التسمى اشبه النطق وكل اقسامه على اذاع جهه في المستعمل لوضع مناصب فيها ، وفي حالة مناصبها لديه صفى منم اقله المذكور فى لا يستعمل مط وصفه المتناهية سالا . وكله فيها من جارية لستعلق المناسر المتفيه لراسم وضع جوارى الازمار من خلال الاندساس في صفوف لنطاق الصفات المتناهية ، وكذا بالنسبه لالوازم اندساسهم من صفوف المنطق في الصفح لاورا المنطق .

(مجموعه)

م م كرس لبح

تجزئة لوق
لوق
لوق
لوق

(17)

لا يحد ظه الصفات عليه الاشارة من النواحي والافراد
لا يراك المنطق .

- 1 . مع المتكتمين من دخول القوات المنطقية واليهامان وتلحق الارب واستعداد كل الرضاك لبح ذلك وجع المنطق فهم .
- 2 . المتكتمين من استعداد منى المنطق للرباع في المنطق وتضمن في عناصره الرباع فيما وجع المنطق بها .
- 3 . استعداد كافة الرضاك في طين المتكتمين من حالة الاستعداد الاصلية من قول منى المنطق حد اقله المنطق بالواجب . فكل من اذن عليها بالنطق والامان من امر الوجود . على ان لا يكن الرضى حقيقا .
- 4 . الاستمرار بالتمويه على وجهه المنطق والتمويه ونما الاندساس واليهامات المنطقية . وتضمن ادم صفوف الارب المنطقية .
- 5 . وملا منى حقيقه جبه في الذى الاضيه منطقت المنطق الازمانى من قول منطق الوجود المنزه والادانه والاغنى ومنطق الرضاك المنطق الاغنى . حيث من منطق لاداة ظفره مع المنطقيات الازمانيه والادانه البرضى . كما من تدريس ابحاث ومطالعات في المنطق والمنطقيات المنطقية منها المنطقية منها بالنسبة لالوازم المنطقية المنطقية

(مجموعه)

المجموعة الأولى
مادة من
مادة الأثر

المقال السن في كل عام . الأجر الذي تنقل حالة طابقت

د . وقد وجدنا بالتحليل من هذه المقامات المنكوبة ودرام

ربما في النوع بالجزءية . جعل حالة الصور الشامل لسد

المواظبات في المنطق اللغات يختلف وفقا لمكانه ، متعدد

في النوع القوية ودرجة الاسم بالنوع جداها وان

١٧ . الأجزاء التي احدثنا كانت عظيمة وحساب مع الصالحه

الاصحافه التي احدثها المنطق . وكان النوع المنكوب في علامه

الاصحافه التي احدثها المنطق . وما كان في اصحافه اية طوائف

طوائف او مراتب جديده . وهذا احدى ما الى الاضداد

القوية المركزي والسطح الخارجه هو الاسم المنطق التي ظهر القوية

مقاله العلم اللاتيني . والتي حساب مع قوتها المنطق . لبيان

مقاله من المنطق ويوجد من طوائف . يحفظ المنطق المنكوب في النوع

والاسم المنطق الأجزاء المنكوبه والمدعيه لأن المواظبات المنكوبه

يرجع كقولنا الاجراءات التي تتميز بحال النوع والمركبه . وانسابا

باعتادنا تلك الاجزائات وحطنا هذه المنكوبه . فورا في المنطق

مستعمل في زوجه منبه المنطق . ويقال فهو من النوع والمواظبات

والاسم المنكوبه [بالاصحافه الاجزائات في راسه بالذات] حيث كانت

الاجزائات حاضره بسبب عوارضه المنطق الاثر بعد امد

(المنطق)

المجموعة الأولى
مادة من
مادة الأثر

الناحية على حده انواع النوع والمخارج المنكوبه

المنكوبه المنكوبه والمواظبات فيها . ويختلف درجات منبهه لسه

المنكوبه المنكوبه منكوبه المنكوبه ومنكوبه المنكوبه

بالمنطق الى المنكوبه . ومنكوبه المنكوبه في الاثر المنكوبه

بالاصحافه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

١٤ . فورا بالاصحافه منكوبه المنكوبه منكوبه المنكوبه

وكذلك المنكوبه المنكوبه والمنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

منكوبه المنكوبه المنكوبه المنكوبه

(المنطق)

دم في كوب زجاجي

المجموعة الأولى
طرق فحص
دمية الأني كلف

وإكتافنا جازء يتغيروا محتانة من الميئين . انه سكين
 ضمن الورء للتي يسهل ان يتجان كثيرا . اما اذا ترك
 لاجاب منه ويحدد . تحت ريشة الميئين وباصرفهم . انه
 سكين حبرا وسقطا ان يتجان ويتجان مع الميئين ا مثل
 الاطراب الجيازي لاجاب السقط في السطانية ساج يسم
 ٥/٨ صحت كان مرفولا . وانين بالكري من سلتهم بالنظار
 ابرويات حازية من السطاة ينج سلتهم حرة . لستهم من
 ايداء الميئين لهم في حاة فهم سلتهم لوبا . وللميئين
 القوي في الاسطاة والتغير في حاة الربط من خلال جيلهم
 سلتات لاجاب السكتات والتغير في الاءدم للاسحاق يلقى
 التريب او ايلتيم سلتات ادم الميئين حاة ازلتة سلت
 لستهم .

٥٢ . ان السطاة السادي قبل في ايجاد حاة من ادم السادي
 ياجاه ونج . وان كان قد نج في الاكل السار ا من سلتهم
 حده . السطارات ا . من هو ساداء الكرب والوره في القدر .
 ٥٣ . ان حمة التيب والتريب سكتت وحسوت في اسطاسات
 كل المراتج الا حطاه في السطاة فيها وسقط اسطاسها القوي .
 ٥٤ . يوجع لنا ان يرف السلس والسعال واليئين ونج السطوق
 (ينج سلتهم)

دم في كوب زجاجي

المجموعة الأولى
طرق فحص
دمية الأني كلف

حده . السطارات في حية . لستهم ان سلتة السوك بالسج
 السطاة اكل من سلتهم بالو .

ادم السطاسات والسطاسات السوية :

١٠ . يمكن فهم المراتج الا حطاه من خلال ياقها ازا اسطاسات
 التيب الى ا على :-

- ١- المراتج الا ان ح مع القوي . ومرفولا . يمان سكت
 حاة السوك من سكت السوكية . ونج سلتهم ان سكت
 واعدة ادم ياندم وسطهم بالحصار . واطالهم ادم حتم
 حاطل .

٢- طام الميئين او السامر التي سطاط سجم ومرفولا .
 يمكن السطر الزايسي والسطاس . المنين لستهم السوك
 بالحصار واني لستهم .

٣- الربط اذات والدم . من السامر الا ان لسوا سكا .
 وقدم يلى الوقت لسوا في القدر حا . لهم سكت الا ان
 والسطار ونج الحصال ويذا الربط حده من ادم الا رباط
 في حج السطاة من اطربا وان السطاة سكت في بالذات
 وسقط ان حاة الربط اذا حمر ونجس بان ابراهما
 (ينج سلتهم)

المجموعه لوت
م من روست
شبهه الاين لوت

في المشرق ، داوود في تلك المصاحف المصاحف شاركت

تلكه او شاركتها سواء على او غيره (وقد اجاب

سأه ربه فانه امدى المصاحف المصاحف ، وكل من

استاد تلكه حال المصاحف كان لم يوج لاجلها

بالمصاحف المصاحف ليقول غيره من المصاحف المصاحف

داكل من تلك المصاحف في المصاحف .

1 . فمن لنا ان نون المصاحف (وماذا جاهد جاهد

الديواني) لم يامر كل من سلم المصاحف الاجاميه

في المصاحف وحسب طائر . اميل ومن جازمها كذا

منه ان ولما صدر المصاحف . اميل وقال المصاحف

والصيه من على طويره بالاذن المصاحف ، والمصاحف

وطلبه ، وانما ذلك المصاحف والمصاحف ، في من انه

لم يزل على هذه المصاحف في مذكور لعدة اسباب اجريها

التي من المصاحف في المصاحف وسما المصاحف من المصاحف

التي من المصاحف في المصاحف وسما المصاحف من المصاحف

المصاحف المصاحف من المصاحف وسما المصاحف من المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثاني من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

كان الثالث من من من المصاحف المصاحف

المجموعه لوت
م من روست
شبهه الاين لوت

الدينه كان جيد . ما نفع المصاحف فان وقف المال من

المصاحف من ابراهيم المصاحف انما بكل علي المصاحف ذلك

المصاحف لعدة المصاحف والمصاحف ، ولما جسد المصاحف

ومنها في المصاحف وانما ذلك المصاحف والمصاحف ،

المصاحف من المصاحف وقال المصاحف ان وقف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف وطما في المصاحف وكانت

المصاحف من المصاحف والمصاحف من المصاحف

المصاحف ، ولم كنت مصاحف ، وكذا المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

المصاحف ، وماذا مع المصاحف من المصاحف

سورة يوسف

(131)

تفسير سورة يوسف
بواسطة
مؤلفه
مكية القرن الثاني

كانت اليصابات والتدبيرات تحصل دائما على مائة مليون
بمن المال في الدمار واليهابات والمضار بالحق
المتناسي بمن المبرمجين في حطيم ، او كانت على مائة
مليون داخل بمن الامواك والمراكز المبرجسة في انفسه
واليصابات المنكفة ، وكانت فاعه المبرمجين الاماسيه منسب
على مائة مليون نوح جز كبير من المواطنين في وسط طيات
الغرب لتصل منه كبره حجم الديات اليصابه التي
موجهة لهم اجزاء السماء ، بقصد كتب تلك وظاهر الغير
منه من المواطنين ، وكذا يخدمون في ذلك على المطل
المتبع والمعين الا في سجدتها من امن المسلك جسد
الاطمان ، وكما انفسا في جذب وسحب الاموات المبرجسه
الى الانذار في طيات القفاص ؛ وان كانا قد استمرتا تلك
المداد حجم بالمتصف ، ما وقع في بعض اليهابات .

في خلال المنطق مع الطالب المتكافئ في الطقورات
ظهر لنا ان المتناسق والبرهن والقائه كتكميل منسبي
في سطوح المبركات المبرجسه كان منها وقتلا ، وكذا -
بمقتضى اساسا على النسيه الممدنه المتكسب من الاكراة
بمقتضى اساسا على النسيه الممدنه المتكسب من الاكراة
بمقتضى اساسا على النسيه الممدنه المتكسب من الاكراة

|| بين نظرنا ||

سورة يوسف

(101)

تفسير سورة يوسف
بواسطة
مؤلفه
مكية القرن الثاني

ا سواه المتواضع حجم في ارملة بياضه ملج الديرين
او في الطامس ؟ ، قد اساسي في اجناس اهل المنسبي
والمنسبي طبعا ، او من اتم كانا يقين اجناس هل
هذه الاضطرابات في كليات وسنانه بخلاف ، كما ان طاق
بمن اليصابات المنكفة التي ظاهريا " وكذا زعمال القفاص
بمقتضى الورد المبرجس التي فاعهوا تون المنسبي على منسبها
بواسطة المتكسبين الى وزام الاصله وان اهل اليصابات
التي حدثت فيها الاضطرابات حج فمن قطع الساباطه .

طرق لنا ان اجناس المنسبين منسبها كانت محدوده .

بالرق من سباع ساحرين في صمدت انجون الاذنا ، وقد
لاحظنا ان اهل المبرمجين المنسبين انفسه كانت في بداية
حدود طبقات المنسب قد لم سجدتها الى اهل ، وبمقتضى
كفن الاحباب الاثريين منسبها كان سجنها لنا . كما انفسا
مخالف مع حاك المنسب ، بعد ذلك فاعه الاثريين المنسبين
الى الانامل ولم يتسنى لنا دخول المنسب والاستقرار بكنسقل
كبير ، وانفسا منسبها للقياسات وفق الاثريه منها ، بكنسقل
محدود جدا وعلى من اجناس القفاص منسبها .

|| بين نظرنا ||

مجموعه تجزيه
وزن 100
ملي اللتر ماء

البيانة في اربيل ، ولكن ظاهرا (من ثم من احوالي
 البيانة) يتلون في المويه السفة ورواح حبسها
 البيانة الى باقي حائق النج الذي باستوراء حيث
 استلوا مع السمت السافد و عمن بالنسب حد يوسع
 العمن الى ذبيم بالمياه ووضغ اليها حبوبه
 ويمنن نسا للناظر الذي يداه مع 5/3 في البيانة
 هناك الى ذلك حراق بل البيانة من السطابه الى
 اربل من دم انقسام الجرامه فيها وجاه موقع كذا
 والسابقا اعلمك بدم ويوم الاغراف على الساق
 الداخليه .

ويجد ان ماء البيانة في هذه الكيفه لسفي
 السطاب وقول اللاني الاكوان الزائمن بالدرامه فوقه
 بدين فوبله . ويمنن زوجه ومع الاقسام الاوتجه والادرك
 لوبوا وكذا سوزمن الى تكمل بزوه على جاز طيس
 ساقه اربل انماذاه فطبا بشكل عام .
 من الاوه التي طلعت في طابع الوفاق الى حد سا
 الاجراءات الكيفه لسمن الاجزاه المنويه والادانه خلال
 () مع لـ

مجموعه تجزيه
وزن 100
ملي اللتر ماء

في جامة طالع النج اوله . والتي طاب الى 200
 مع العلاب . ويتلخ من اعالي البيانه قبا والتي
 هذه الى 200 حجم ، الى في السطاب السطبه الكبريه
 وكوكه الق وحت سيات النسي على السامر السافل
 والوسطه ينظم على . في الاقسام حلا (بل حد جامة
 جابل 23 عطامر ، ويوم جامة سمود 3 قطا يوالفم
 من طلف حبوبه في الاستلاه من اوساط البيانه الى
 ان قالمهم كان كعبا . وتمت بعد اجزها الى حد
 كبر . لانه كان يد الاجزاه عليها كعبه وفيه حبيبه
 بلج حد اللاني كظا في الساقوه بشكل عامر (1) اعلمك
 بالجران (180) مينا .

ويقال ان الاجزاه الابه والنويه والسلافه والبيانه
 بالرب من كعبها وفق مزاجها ، وخطك سويات والسف
 ما يحد في كيرات السامه . ويمنن الى هـ
 صوته من اوزانها وسقل الجيرك في موعها ، افاله
 الى سديبه القانده في اسطب السائل الناجي بالسطاب
 تلك المنويه وطيب صفتها وانعاشها . لماد ومسود
 () مع لـ

المجموعه قديمه
عدد ١٧٥
مكتبة الامم المتحده

المجموعه قديمه
عدد ١٧٥
مكتبة الامم المتحده

حذرة بل رجال الدين من المفسين لدى المبادرات التي

١٤

بريت من خلال مبراهيم وقد بل وجد حركه سادى لى
مطروم . لكن عائل السالكين والقرمات التي قديرا
لديه تاني وفيه اليهويه والمؤلفين في مختلفه الكـ
الذاني ، وخاصة المصلح من رجال الدين الذين يسمون من
الزواجر للدرك والاصطلاح المتضمن لبعض الصوفيين ، وما
امداد النبي التي حصل فواقع حركه علماء الدين الاكبر والتي
بعضه فوجدنا بالذميين السنيه والقولبه الا يادوه مسمن
يوادز جدا الحركه السادى في الحركه النحاليه ، ولا يسميه
ان يحكى المصلح بفتح ومن حذب الدرره المصلح في بعض
الطوائف السنيه وفي هذه الفويحات .

وانا بعد ماكان رجال الدين التي قدومها لىسمى
اجتراحه باليهود تاني وفيه اليهويه او بالصوفيين لىسى
سماكة الطوائف (المرقه في سماكة الفويحات) .

١٥

بالرغم من ان الوضع في الحركه يحكى حاله من طرم
والصلاوات أو الصوفيين في علقها وكثيرا من استحالها . ليس
غير المستبعد ان يظهر الموقف من احدى اوجوه في الحركه
ربما يصعد هذه المشاكل والاصطلاحات لتامت ذاتا جديدة

|| يعنى بالفساد ||

في هذه الملامح المبره ، غير صحيح نظام الطائفي

البيشميرى الواجب للثوره ، والاعلام المنطق وفكر المحدثين لى
المنطق وخاصة الشيعاه فيها ، وهم فهم تلك الاجزاء
السادى في اصطناع الحماضات ، واليهويه المسمى في كسيف
الطائفي الزواجر ، في كل طائفه فكر اليهويه الامر الذي حركه
اجزائها وقد حصلنا لىى المفسين بالى حريه السليمانيه
قلت من المبرم وبخبرته من سلاطون وقتها تمت فالفهم
سماكة الثوره ، اعاد الى ان اجزاء الحركه والاعلام السنيه
والطائفه السنيه التي برزها الطائفي عائل الاصلاح الذاتيه
الناطيه . سادح جمعها في عائل سماكات الناصريه والمرت
كلها في حركات انوارانيه وخاصة الايمان بفتح .

١٢

من عائل شيعه وهنق اجنات الناصريه والاصطلاحات
وجده انما حصل حده برزها ساديه ، طفي في هفتها علق
حالات من القويش والارياكه اللطائف على اتجهه الداخليه
أولا ، وشيئا كرهه فماده الفاعل يمكن واسع صميمته
مرد عائل في الصلحه على ، خط ياتى هذه الصلاوات حريه
السنيه ضمن حاله جديد لم يفتح سابقا في الصلاوات
النحاليه . تلك فوات القويش والمصلح السادى للمساءله فيها .

|| يعنى نظاما ||

(143)

الجمعية الوطنية
عدد 100
شعبة الأمن العامة

مع هـ كرسى الخبز

(144)

الجمعية الوطنية
عدد 100
شعبة الأمن العامة

مع هـ كرسى الخبز

بالعديدا ولا يزالا اياه بالمتطافه ولا زالت جامعه فيها التوري
 مع المتطافه ومما في العنقر والتصرف ، واظهارها الاغنيوه
 اصبحت الموائين التي حده المتطافه .

ان حقه المتطافه اللاني حالي من طرف متطافه ، وحالقه
 مثلا وهي بمواجهه ان يحق المائل التي يودي الاجراء وحسب
 الامتيازات التي قد تحبب على حالات متطافه . وان المتطافه
 لا تحصل في الطرف الراسن حولا وماليات حاده .

١١٦ - ان التوره صحت فيها المتطافه كونه منحه المتطافه والمتطافه
 اللاده والمتطافه وانصدت لها حاصي ادرايه حده ، من حسمتلال
 الصور المتطافه بان مع التله لتولوه يحسم ولا يحسم المتطافه اللوره .
 في حين ان واقع المتطافه عان ما يثبت كمن ذلك . لان المتطافه يمكن
 ان يقع تحت الطفرات المتطافه احياء ، وذلك قلنا متطافه في
 كثير من الوظائف الادرايه الى المتطافه التي تصحح بها المتطافه
 من وان كان المتطافه حيا فيه مع من المتطافه .

١١٧ - احط ان الاصلح العام الذي يحده ايجوزها في المتطافه
 الحاله يتم بمثل اطلاق التصحح المتطافه بصحاحات لعل التي اصدتها
 المتطافه المتطافه الاخرى في المتطافه ، وفي تقديرها ان تلك الاحداث
 كان لابد لها من ان يقع حلالا في دوره المتطافه المتطافه الدوله

(مع تطافه)

وانهنا عباره ، لان المتطافه والتي المتطافه لوم وتسن
 بمثلح حدم حده من حصره المتطافه ، بمثلح الترامت
 وحاصر الحده اللوره في نفس المتطافه .

لما كانت الاجراءات السيهه والمتطافه التي حصاصت
 في المتطافه المتطافه ذلها اقل في المتطافه الاصلح ، وايضا
 في ههنا تصدق حاله المتطافه وايضا وساله المتطافه بالمتطافه
 وقد صدم في راع لحظه او حركه متطافه اذا لم يتطافه وانته
 الاحداث ومتطافه حده والمتطافه في حلالها المتطافه .

وانما لا تصعد لها اذا صعدت متطافه حالات المتطافه
 متطافه كاللحالات والبيعات ان يستعمل فيها المتطافه حسم
 المتطافه التي يحاصرون فيها ، لان المتطافه المتطافه المتطافه
 حصر الى ان المتطافه اهلها ان من ادم المتطافه اقل وحصر
 هذه المتطافه من حرم حلالها واستعمالها المتطافه ، وانما
 كانت تلك الحالات قد اصبحت على طوره المتطافه من حصر
 المتطافه ان حصر المتطافه لها متطافه ، الا انما حصر
 بموجبها المتطافه في المتطافه داخل الاتومات المتطافه التي
 متطافه من علاما حاصر المتطافه المتطافه لها حده المتطافه .
 ولما يستطاع ان يوقف بعض الوقت ان المتطافه لا زالت

(مع المتطافه)

سم به رسمه رسم

(١٢١)

المجموعه الاولى
الجزء الثاني
صفحة الاربع الف

ويأتي في وقت المصير . ولا لم يقع هذا التمرد لا سببه ما ان
نظره سوزا على المصير الا وهو : لماذا لم يطر الثورة التونسية
في هذا الظروف ؟ ولماذا لم يطر بوحدا المثلث الكونفديسي
ذلك ان هناك تمرد على غير كثرين لا يجوز لنا ان نعلمه في وقت
لا حق في عاصم به نلتنا .

ولما كان وقع هذه الاحداث قد جاءه ظمسا وسهلا مع التمرد

المعاصر المصير ، الذي لا يبد لنا من ان نظرت الثورة في هذا
التمرد بالمثل سبع وثلاث لمالية هذه الموضع دون ان يطرح
ويجب علينا مناقشات قد يمكن فادونا ممتنا صمناج الى مناقشات
جديسة حسن في كل منها بالثديف الزاوي .

١١٨

الاحتياط التي يوزن ان اونها . ان اجوزنا وقت صمت فاصير
دومطه واحدة . الا وهو التركيز في الاحتياط على ان التمرد الا اساسي
للمسائل الثورة في المناقشة المتناهي عن سوء حيلنا - اولى - لتسا .
وبالهم من صحت هذا الاطمان وطريقة جدا التمرد بتمرد الكونفديسي . الا
ان هناك جهات اختلفت بين ان لا نمثل دورنا في تصفية المناقشات
الثورة في هذا الطريق وبالاستقلال ، الا وهي الجهات الادوية والمهنية
المستقلة بربطها وبركاتها وتبادلها معها المتواجدين في القطر ، ومن
علاوة المتكلمين بالارواء القوميين في مختلف بقعة باس بالارواء القوميين

(مرفوعا)

سم به رسمه رسم

(١٢٢)

المجموعه الاولى
الجزء الثاني
صفحة الاربع الف

لهم اجراءات مع العامة ومخالفهم الاجمالية المتضمنة في هذا وانما المتكلم هذا
وكذا اميرنا ان المتكلم التي كادت التمرد في المحطلة

المتكلمه من طلب المدارس والمؤسسات والهيئات والمناصب
والقاعات ، الذين يمتنعون من جعل الثورة . في خلال هذا

الوقوف المعاصر من قبلهم ، لابد ان يطرح سوزا معارض التي

الذين في هذه الحالة هو : هل طقت وازدي الثورة والتعلم

التي بصوت الثورة الصحيح . هذه التي التمرد ، ام ان دورنا

كان يخلص على طفق المثلث موعود الاثنية بقرى الاحداث لهما

التمرد ان سوزا على ان ان الثورة الوطنية كانت الامر حسن

التمرد في وراثة الميراث ومنه الثورة على اقل التمرد .

والسؤال نفسه يطرح على جزايريا القوميين ، لكن الازرق الموجه

في لشمه سوزا في سجلات المنظمات الثورية والاصحاحات الملائمة صمناج المنظمات

لا يعارض بواقع المثلث ، وقال ذلك فان تلك اليندية في حالتها

صالح الذين هي التي تحت الاحزاب والمنظمات ، في حين ان

التمرد بالتمرد الطائفة المتمسك والاصحاحين في الجامعة ا حسب اذنه الازرق

التمرد سوزا الميراثي ايضا يبلغ ١٨٠٠ طالب هو اسامهم ليس

صالح ليريد لشمه السبعون كرم ٢ هو .

التمرد في كماله من روف جود الجهاز القوميين والاصحاح الازرق لشمه

التمرد في كماله من روف جود الجهاز القوميين والاصحاح الازرق لشمه

جمعية حقوق
الإنسان
الوطنية
مصر
جمعية الإن لله

(٢٥)

جمعية حقوق
الإنسان
الوطنية
مصر
جمعية الإن لله

في جميع الولايات من قبل القوات الحكومية :
١- صناعة البطيخه :

الوزن	الجرس	الطن
١٢٢ اطلق سراحهم	٢٢	١١
٥١ [١١] منهم لا زالوا في المعتقل .		

٢- صناعة البوسيد :

الوزن	الجرس	الطن
٢٨٤ اطلق سراحهم	٤٠	٧
٥١ [٢١] منهم لا زالوا في المعتقل .		

٣- صناعة الألبوم :

الوزن	الجرس	الطن
١٢٨ اطلق سراحهم	١٥	٢
١٥ [١٧٥] منهم لا زالوا في المعتقل .		

{ انموذج }

٤- العلاقة الاخرى التي لا تقل اهمية عن العلاقات السابقة .

من عتق المواطن في المنطق القوية الى الاعلام الاجنبي
والسماوي لعدة اسباب كانت رائده وسببه ، اثناء الحرب
انتقل ظاهرة الميراث من حضانة برامج التلفزيون والوصول
منها بآلية اندج التي اعدت عند المواطن من هنا من
الاعتداء للفتنة .

٢١

نرى ان من المنهج في هذا الوقت بالذات يومية الطرد
الامر في المنطق ومن استعدائنا حرون المنطق لها وبعين
الامر في المنطق ومن استعدائنا حرون المنطق لها وبعين

نرى ان المنطق الظاهر من حالات خوف الاثراء ، والمنطق
من بين الاجتهاد الاستعماري في المنطق كما كان ذلك مثلاً .

والمنطق يخدم المولود المثاره فجم .

وفي حدينا نحن من المنطق ايضا ان فهم الميراثه الاجنبيه
كالتقاضي /التقاضي بالذات الذي كنه القارة ، ز
نوت فهم الميراثه ، من خلال حضانة جمع وموت
لعمارة الميراثه المنطقه والنسج في نسج مولاتهم وخلق الاجتهاد
نفس زعم المنطق .
يلج حد الدين هكذا او موحدا في احداه المنطق الله

{ انموذج }

کس کروکارن و کلاسی زانینکوی دنیا بیگونی

کوردی زه بخوانه انکه کوردی بیستم

به زبان رسمی پیش کشد و تنی کوردی آله سی قی

• مینا زه بیسه دیکه اتره سکان
• کرش بیجان کوردی ای قی
• مینا کوردی کوردستان

زالیان دوه یکن کوردی سینه زه بیسه دوه بیسه کوردی
ناوایه ۱۹۸۴

دی بیستی:

دا بیستی بهرنا سههک ه بو روزگار بی و گوران و گهه
کوردی گومال بهر و حوسا لهرم ه به گوته دی هیلو موریس
نا بیستی کوردستان لهرم به بیستی نا تون و بیسه و نه
گهه کا بی مار گهه بیستیم - لهرم بیستیم ه له هیلو موریس
نا لاری گوته سکان و سوران و ناوهک و نه سکان ...
سههله بیگی گریگ و کار بیگی سههه - جوگی نه بهر بیستی
کوردی نه و نا تا ده کوردی نا ماری تا بوری و سههاس و
کوردی بیستی ریگه بیستی له کوردی گومال گومال نه مه بوه ه نهسه
لیکول لهرم و نویسی تون و نه یکن سههله لهرم بهر نه بوه
مهه ... و بهر نا ماری گومالی بهر نه بوه لهرم بهر نه بوه
بو بهنگه تون کوردی بیستی له کوردی سکان نا که له لهرم
بوه سون گوته نه بوه بهسههه گرا و ده و گو بهنگه بیستی
نا لهرم و نهسه له مینا نهسه بهنگه بیستی گریگاران و
به بیستی تون و نویسی تون بیستی گومال گومال نه بوه
نه گهه بیستی

لهرم نهسه داوا له هیلو ماری بیستی کوردی و
نهسه تون بیستی ماری بیستی لهرم بهر نه بوه گومال نه بوه
که نویسی و نهسه و بهنگه بیستی لهرم بهر نه بوه سکان
که ماری گومال نه بوه بهر نه بوه بیستی نا بیستی لهرم
کوردی بیستی لهرم بهر نه بوه بیستی لهرم بهر نه بوه
گومال نه بوه بیستی لهرم بهر نه بوه

- ناوهسه -

منازل و دیوارهای شهر

- ۷۱ هیتا دهنی شیرا دهنی شام قوناق و لبر کنگاش ، بدین
 خصلت کارا روزور و جوانی همدو جهاروری گله کمان و به
 به دابنه گزینی تا زانی بو کوهانی حمالک وه بهینه برنبر
 موزی بجهسگر ک با بجزیرن تا رانج و دستگورت و ناراده
 به گاشی گلن بهی کار بجهی حمالک
- ۷۱ جوگر دهنی ز دهنی زانی دهنی گاش و تا زانی فیکس
 تا زانی ویران و دهنی بدهی بوزور و لبر زانی
 روزانا به نوسین تا زانی طوری بجهی ساشی ، دفساش و
 کوهالی جویشاران ، بنگراره بهساش و دهنی کرا دهنی کاشی
 جویندگاران ، تا لمر تان ، تا ویشتان ، لزان وه تا زانی
 بهنگه اش کوهال و زانی هونیر صندان و دفساش و
 بوسران و دهنی گاران ...
- ۷۱ تا زانی جویشاران و مانگرتن بو کریگاران و جویشاران و
 کوهانی حمالک .
- ۷۱ تا سوزاندنی دهنی سانی تا زانی له همدو لانی و گزینی بنگاش
 وه دهنی سونی خار له همدو خارو خاروی بنگه گاش ، بجهی گاش
 حمالی زانی راشنوی سوسیت و نهیشی ، بهینه سانی و
 همدو تا فرمت و بهار بجهی بهر روزوری ۱۸ سال به بهینه
 جهار زانی بهر گز و زمان و دهن و روزور له دهنی جویشاران
 دهنی سوزگوشی
- ۷۲ دهنی سانی تا زانی و خار گانه ، کاروباری کوهانی شه
 تا بوزی ، کار بگوشی ... ، تا زانی و حمالک تا زانی جویشاران
 نگرینه دستور و سوسه ریشی بهر بوزیرن و گوهی بجهی سانی
 تا زانی حمالک جویشاران کنک له جویشاران بهساشی گاش
 و لکان .

- ۷۲ سوزان تا زانی و تا زانی کار و بهر سوسه و سوزگوشانی
 خار گانه به ریگی حمالی زانی تا زانی سوشی . وه لکان
 سوسه اش و دور گزیده و پاش له بهر زوره دهنی کوهانی
 حمالک و له ریخانی گزینی کوهانی گزینی کوهانی سوزور
 سوسه لمری جهاروری گل بوزمان همدو لکان بهین .
 دهنی سانی گلن کوهانی بهر زورین دستگورت بهینه له
 کوهستان تا به بهیگی حمالی زانی برانچ و سوسیت
 و نهیشی به بهیگی بوسی همدو تا سوزور و بهار بجهی
 بهر و روزوری ۱۸ سال بهینه جهار زانی و زانر و دهنی
 بهنگه دهنی سوشی . دهنی سانی سوشی گزینی له لکان
 دهنی سانی گلن کوهانی سوشی سوشی بهر و حمال
 دهنی سوشی بهینه
- ۷۵ تا زوری (قضا) سوسه سوزور و دور له دهنی زانی دهنی سوشی
 گاش بر نهیشی .
- ۷۶ تا زانی کوهانی سانی دهنی گاش و لکان بهر به کاشی
 دهنی سوشی گاش کوهستان و حمالک دهنی سوشی
 تا زانی سانی و زمان و نهیشی دهنی سوشی کاشی .

گوشه‌های ایران گمشده

- چونیک وسط کله‌گاز چیمین کردستان گرباور جوربت بی و
 ل واقع له ... ارسدی مطنی با نسویق ... مدرو صا لانی
 زانشی ه قول کردن و دی بیوزاری زانشی نه کریمه نوربانی
 لیمه‌کاتی توری ... حیدرم بیروانی به و بیوانگی له عرش
 بیوزاری چیمین و نسویق زانی و گمشده کردن گمشده
- بچه بیرو - موشالیم
 تا فرست گمشده کوشکله و دیوانگی بیهیمین له بیرو و نه
 کردن بولگانی کوشکستان زان نسویق و تا نجستان
 بیرو ه جله ریزه تا بیرو ه ساس ه کوشکله دی کاشانی
 چنگلی تا ساس بیرو نیگوشه - کوشکله ادر بزانگشوه
 گ تا فرست و بیرو ه دهور و کار و حیدرستان به بیگمان
 نسایما لنگا
- ۷۸ تا بیمن کردن تا زادی نہیں کردن له مدو کار یکی حوریهمن و
 کوشکستان ه له مدو بیوانگی زپا س کوشکله تا بیست
 چهار زون ه بیست و نه تا فرست و بیوانگی کار بیست و گراس
 روما نسویق گ دیوانه بیست و نه زادی بیرو
 به گمانی زان و بیرو له بیرو بیرو مدو مالگی تا بیرو ه
 تا زادی بیگوشه و تا ساس حیوانات و مالمیزادنی ه رستر بیوان
 ده ساس ۱۱ سال
 مولگان بیوانگی کردن له فرما نسویق
 به گمانی تا فرست و بیرو له ممالگی ساقی و مدروس
 مستمال تا
- ۷۸ با و بیرو ه تا ساسی تا ساس تا فرستی مولگان و بیرو صاف و نه
 یان له کاری فرستی و تا بیمن کردن ۱۱ صافه بیوان بست
 مدوسه بیرو و بیوانه بیوان گمشده
 مدو بیواندن مالگی بیوانه بیرو ه مدو له بیرو بیوانان و
 مدو به گمشده و بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
- ۷۸ تا بیمن کردن تا زادی نہیں کردن له مدو کار یکی حوریهمن و
 کوشکستان ه له مدو بیوانگی زپا س کوشکله تا بیست
 چهار زون ه بیست و نه تا فرست و بیوانگی کار بیست و گراس
 روما نسویق گ دیوانه بیست و نه زادی بیرو
 به گمانی زان و بیرو له بیرو بیرو مدو مالگی تا بیرو ه
 تا زادی بیگوشه و تا ساس حیوانات و مالمیزادنی ه رستر بیوان
 ده ساس ۱۱ سال
 مولگان بیوانگی کردن له فرما نسویق
 به گمانی تا فرست و بیرو له ممالگی ساقی و مدروس
 مستمال تا
- ۷۸ با و بیرو ه تا ساسی تا ساس تا فرستی مولگان و بیرو صاف و نه
 یان له کاری فرستی و تا بیمن کردن ۱۱ صافه بیوان بست
 مدوسه بیرو و بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن مالگی بیوانه بیرو ه مدو له بیرو بیوانان و
 مدو به گمشده و بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
- ۷۸ تا بیمن کردن تا زادی نہیں کردن له مدو کار یکی حوریهمن و
 کوشکستان ه له مدو بیوانگی زپا س کوشکله تا بیست
 چهار زون ه بیست و نه تا فرست و بیوانگی کار بیست و گراس
 روما نسویق گ دیوانه بیست و نه زادی بیرو
 به گمانی زان و بیرو له بیرو بیرو مدو مالگی تا بیرو ه
 تا زادی بیگوشه و تا ساس حیوانات و مالمیزادنی ه رستر بیوان
 ده ساس ۱۱ سال
 مولگان بیوانگی کردن له فرما نسویق
 به گمانی تا فرست و بیرو له ممالگی ساقی و مدروس
 مستمال تا
- ۷۸ با و بیرو ه تا ساسی تا ساس تا فرستی مولگان و بیرو صاف و نه
 یان له کاری فرستی و تا بیمن کردن ۱۱ صافه بیوان بست
 مدوسه بیرو و بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن مالگی بیوانه بیرو ه مدو له بیرو بیوانان و
 مدو به گمشده و بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه
 مدو بیواندن تا زادی بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه بیوانه

تجدیدی :

مار پستی پیرا ساهفک ه بو رزگار ری و گوران و گمش
 کرینی کومال پیرا پورسا لمرم ه بی گوردهی هالدر پیرس
 تا بیستی گورستان له سر بیستی تا بون و سحر ویا
 گنجه گانی مار کسیر - لیبشیر ه له هالدر سحر چس
 تا لوری گورستان و سیرانی و تا وچه گ و دیسانا
 مصلحه به کی گنگو کار یکی - سخته هورنگ نه در دهی
 کوکر دسوه و تا نامه کردنی تا اری تا بوری و - سراس
 و کومال گانی ریگور پنهان کومال گانا بیاهویه و سده
 لولک لیلندوه و دیشی تیر و دولک سانسین له ویا و هوره
 مده ... و پیرا ساهی کومالی ری سیمرا نی کورده ستان
 بو چار سیر کردنی گندی دندوا پستی تا بوری کورده
 ک له لهن دوه سن کولدر ه سده و سخته گراوه
 و گو به گ سن تا لیکر دسوه لهم سیهانسا پشنگور به
 گریگا ران و ری سیمرا ت و ری سیمرا نی هوره - گسوی
 گانا گانا نشه گسی .
 لیمبر دسوه تا و له سحر تا ویا پستی کورمالک و
 دلوزانی بو لگه وری هالدر سکر اندی گانا گانا ن لیکسین
 که تا پستی و ری سینه و پشتمار و سولیا نسان دهر سار و ی
 گامر کومال گانی نام پیرا ساهفک بو بیخون ه تا پیرا لری
 کالینت گانی پیرا ساهفک .
 کومالی ری سیمرا نی کورده ستان
 - تا و سده -

کمی ترکیبات و کلسی زور پستی دینا پنهانی!

گوردهی ری سیمرا کورستان

پیرا ساهی

چار سیر کردنی کومالی ری سیمرا نی

دسوه کی کورده

لیکسین دسوه کی کورستان ری سیمرا نی کورده ستان

مارکمه لیدوئیه کانی سراسری کوردستان بیستمه و
 چمبا نندی دهوری میزویس چینی کریگور له سهر کردا به تسی
 کردنی خه بانی مورعگیر ادهی کومه لانی خه لگی کوردستان دا
 له پیناوی رزگاری نومتانی کوردستان و گمه کردنی
 کومه لانی ریزگاری گه باندنی به سو . ۱۱-۱۲ .
 بهمیز کردنی ما و کاری و به کفتی تمکومان له گهل جولاندهی
 چینی کریگور و هیزه بهمکه رتته واز و همو کرا نه گانی
 عمره ب و گه لانی نورکیا و تیران به کفتی و سیرانی به
 تا به تسی . و پرا به تسی و ما و کاری له گهل تیر هیزانه و کانه
 ننده وایه تبه گان ه مهره ما بهمیز کردنی به پوه ندهه گان
 له گهل هیزه گانی مورعی سوسا لیتنی جها نیا - له پیناوی
 رزگاری و همو کراتی و سوسا لیتنی .

کایس تریاندن و نوزاندن ه کوپندن و پیرندن و بدوزن حدیث تا موپانندن .
لینا و گلیس حدیث تا پهرسیفتی ه لدموریا تا حدیثا ره کوی زور لاس
نار و کردیورگاکی میلندر و نازیمگاکی خلسایا ه وه — مصومینمگاکی
تیسر ایملار لگندوی .

۲) بعضی املار ویرا بی حدیثا کردی ه که حدیثا جولاندیومدیگه بوبک بیتر
له خوربا دندوبور بی حدیثیگه بیخیز و حدیثا نوبیندی لوموسی ندوب
دستلی حدیثا بگرینه دست و پیرنچورنی تا پهنی حدیثا ه لدمور
(اقلیات) ای تار لولولی مورس اگه به تا ننگرا له تا میلکمن (املار
و قایا تا نا عالی ۱۲۵۰ نویسیلی - موریدو له به کاسمن کویکسره
تا مینر اندی حدیثی بعضی تا به کله لولو مسالندی تا سالیان لیکوره ه
کندنی (اقلیات) و خوری ریشتا کردن بوبه لنگالیا تا .

بعضی به موریا بی حدیثا خورن له دوسندگاکی تا پاسی (اقلیات) ای
کریدو لولوه کردی ه وه پاسی حدیثی (اقلیات) ای کردی ه —
تندوبی حدیثی و هاکی حدیثی و حدیثا سه کای بی خورن لولوه کردیورگا
مولولی خواتندوبی ه یا خوبه دیکرگینی ه یا لینا قیصری حدیثی
مولولی خوبی حدیثی و بوسن و خوبینگاکی حدیثی خوبینگاکی حدیثی

بجزه بولورن بندینریا تا بیتر .
بعضی بیتر لولوی بولوی بینه سوریکم ه به کله لولو ریشتا ندی له
مکریمتگاکی موراق و خوربا تا دگرکی خوری ریشتا کردنی بشور
مکریمتگان بی لنگال (اقلیات) که گویا به حکومتی (مستوی آن و
(حدیثی) و (مسلمان) لولویورگا و دگر بولورن خوربا تا حدیثی
تا کاتن به سرکریگندی کردی و تریاندوبوریدوی .
بعضی پهنی حدیثی بینه سوریک حدیثا سه کای بی خورن و اندیورکوبور له
مور کرون به کویکسره تا نا کار به دست بیتر ه بی لدموسی هات بیتر
بعضی کوننی بولویورگاکی بعضی تری (اقلیات) بیلگات - (خوربا دیکرگی
کای کیتی مثال الیمت - یلکریگندوبوریا ، اللیمه ه که دسلی بیلگی
املو یا پهنی خواتندوبی .)
کای بیدوست و حدیثی و بعضی حدیثا کای ناوله کای جزیره ای کوننی

۱۲ و :
کویاکی کارونی مورسی ۱۲۲
تا ایمن تا ورسوبور حدیثی کوی
تا ایمن بی حدیثا کای
۱۹۷

تیرسلک و تیرسلیت تا بیست :

۱) بعضی دگر مولگوسومدیگه دندوبوریشوی به خاوتلی بیتر و
یا وریکی گیلگاند (مولی) یا املی ه تار املو تار وروزو کای یا لاس
دندوبوریشی بیری او حسیف و خوری بولویوربا زوی مورس دیکرگینی .
بعضی بولویورگاکی و کویکریگندوبور حسیف له دندوبور حسیف له بولویور
کوننی حدیثی و حکمت و تیرگندوبور حدیثی وریگینی بولویورگاندی
مستلی دندوبوریشی و کویکریگندی دساری بولویورگانی خواتندوبی .
بعضی لولویورگاکی بولویورگاندی (ریسلک عاله) ای حدیثی بولویور
بولویوریشی بولویور له روی بولویوریشی حدیثی له جلالحدیثی تر تیرترده
له خاریتا حدیثی کونن ترده ه مور ۳ حدیث تا سالیگ له عاکی بولویور
تا کویکریگندی و له حدیثا بیلگ بولویور ه یا حدیثا کای حدیثی ه مور له لولویور
کیمیا و بولویورگاندی تا مور فریوگ و عاکی دیکرگینی و کویکریگینی له
بعضی خواتندوبور بولویور حدیثی و لولویور و حدیثی لولویور — دون ه
خواتندوبور بولویور زوز و خواتندوبور حدیثی کویکریگندی و — موریدوسومدیگه
خواتندوبور بولویور حدیثی بولویور حدیثی .

بعضی حدیثی بولویور و بولویورگاندی بی خورن له حدیثی وریورگاندی بولویور
محل حدیثی ه وه مور لولویورگاندی کای بی خواتندوبور و به کویکریگینی
جلالحدیثی تر ه کای نا کویکریگانه ه بولویورگاندی و دندوبورگاندی
بعضی کویکریگینی له حدیثا ه بیلگ بولویور .
بعضی حدیثی بولویور و بولویورگاندی بی خورن له حدیثی وریورگاندی بولویور
محل حدیثی ه وه مور لولویورگاندی کای بی خواتندوبور و به کویکریگینی
جلالحدیثی تر ه کای نا کویکریگانه ه بولویورگاندی و دندوبورگاندی
بعضی کویکریگینی له حدیثا ه بیلگ بولویور .
بعضی حدیثی بولویور و بولویورگاندی بی خورن له حدیثی وریورگاندی بولویور
محل حدیثی ه وه مور لولویورگاندی کای بی خواتندوبور و به کویکریگینی
جلالحدیثی تر ه کای نا کویکریگانه ه بولویورگاندی و دندوبورگاندی
بعضی کویکریگینی له حدیثا ه بیلگ بولویور .

آدمه خود بیوفای که جزوی بر کزین روی بهمن له سالی ۱۱۴۵

تنگد کوه برون دولت نامه بی اگر می
 کوه بی اختیار است.
 حاکم کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه

(۱)

چرا که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه
 در کوهی که در این کوه در روزی همه
 در یک باقی می ماند و به این کوه

بیشتر گسی - ساسی - نیلانی - رنگار و بی له و مریانا دریا
 به تری ساسی نیلانی که در دردی گالی کرد و بیگانه اندیش جنگی مری
 له صحتی بلای کار بی بی تا گویند دستوی :
 ۱- رنگار ای مارگان بهنا بهی له : (دستوی مریوم لیس
 دیواره منگرا این بیشتر له مارگان در دردی کردستان و
 در کوه بیسان به ساز کردی میسان مان و ساگسری دس
 و ساندن له ناگر کور بولکر کار)
 ۲- رنگار ای در دردی وقت به تا بهی له (نوسن بر سر دردی
 کردی به زبان در وقت ه عکا ت کردی له ای صبر
 رنگار ای و درگا جیبا نیگان ه ساز کردی میسان مان و ساگسری
 بو راگسری سحرش جنگی ندر واک ه باگر کردی و بیله و
 بیشتر ه باگر کردی ایگال دردی زانسی لیس بلایانی
 بهمنی)
 ج- تری کار بی بیشتر گسی دردی ناگر کمران و بوزوه و گوید کسان
 ناگویند دستوی :
 ۱- سحر کار بهی بو نا نا بی بلای دستوی ساندن
 ۲- تری کار بی بیشتر گ بو جیبا جی کردی
 ۳- سحر کار بی بلای بو لسان ناگر کمر و بولکر ای .

الى الاحرار والرفاق الامراء

يتصرف المكتب السياسي للاتحاد الوطني الكردستاني بايماننا فيكم مساندة النضال الثوري وبري من الضمير والضرورة عبر العلاقات التالية عليكم :

اولاً علينا تأسيس الاتحاد الوطني الكردستاني لقيادة الحركة الحرة الكردية على نهج تعالي جهيد ، بعد انهيار القيادة البارزانية السهلة للاستعمار وللصهيونية و للقاء نهج النضال الثوري ضد الاستعمار والصهيونية والمكثف ثورية الطائفة في بغداد وحدها معارفاً الاساسي بالاستقلال الوطني للعراق والديمقراطية لعنقه والحكم الذاتي الحقيقي لكردستان العراق ، كان الحزب العمومي العراقي يشارك في الحكومة الفاشية العراقية بينه وبين بعض عناصره الاساسي على اعتبار الحكم الجورجيازي الصهيوني في العراق المعادي للصعب وللطبقة العاملة وسائر الكادحين حسباً ، حكماً تزيهياً تقنياً ساذجاً نحو بناء الامتراكية في العراق ، فقد كان الضمار الرئيسي لمؤسسه الضمير ، تقمص السيرة القوية للمراق نحو بناء الامتراكية في البلاد " - وقيادة حزب الطغاة لسلك الفاشي طبعاً ، ومع ان الحزب العمومي العراقي كان يتصل بسلكه من المؤسسه في الحكم يحكم مهلاً الضمان الوزاري ويحكم دفاعه عن النظام واعتراكه فيه ، الا ان الاحقاد الوطني الكردستاني قدم مذكرات ورسائل عديدة الى قيادته طالباً منها التعاون والالتفات الى وضع الشعب الكردي المأساوي .

ثانياً عندما أعلن الاتحاد الوطني الكردستاني الكفاح المسلح في كردستان العراق عام ١٩٦١ وبماض المعارضة الوطنية والتقدمية العراقية ، باعتبار هذا الكفاح المسلح بنائه للثورة العراقية الديمقراطية المتطلبة في كردستان ، كان الحزب العمومي العراقي يشارك في المؤسسات الكارثونية للحكم الذاتي المسموح الذي كانت الحكومة العراقية تمارس تحت يافطة سياسة التعريب و "التنصت" والتجهيز بين عتات الأكراد من الفلاحين الأكراد إذ أحرقت وحقت من اليهود أكثر من (١٩٦٢) قرية كردية في كردستان العراق و هربت (٧٨) ألف مواطن كردي من هذا القرى - وكان قرار التجهيز وتمهيد القرى قد عرض على مساندة الحكومة الفاشية - بالهيئة الوطنية والقومية التقدمية - التي كان الحزب العمومي طرفاً اساحياً فيها .

و على الرغم من السلبية الجسيمة التي تطلبتها قيادة الحزب العمومي العراقي من السياسة القومية الرجعية ضد الشعب الكردي ، فان فصائل الاسرار الوطنية العاملة بقيادة الاتحاد الوطني الكردستاني قد مارست سياسة ودية مع الحكومة وذلك في الوقت الذي كانت قيادة الحزب العمومي قد اضرمت طمعا في اليوم بالانصار والمناضلين وباحبار السلطات الفاشية بمحركاتهم وبعين صفة تعاونية ضد الثورة العراقية الديمقراطية المتطلبة في كردستان . لقد وسدت طغمة المركزية وجريدة الحزب العمومي المركزية هذه الثورة بلقنا رجعية تدبرها في الأسباط الاستعمارية والبربرية المعارضة للعراق - ولقد بها حورية

وقد عندما ساءت العلاقات بين الحكومة الفارسية والحزب الشيوعي العراقي وطردت الفارسية من حكومتها المركزية وطردت من العراق الفارسي المسلح ومن جبهتها اللاوطنية مع الزوراء والحدود بين الشيوعيين والبارتبطاركة كوادرم وامتثال اغنائهم بسافر الاتحاد الوطني الكردستاني الى امواء الشيوعيين وحمايتهم في المناطق المحررة بدماء جهاته الثوار . و بجهود الاتحاد الوطني الكردستاني ومنظماته وفي قواعد انصاره الثوار تم تظليل القوات من الشيوعيين من الموت وحمايتهم - كما قدم الاتحاد الوطني الكردستاني اهم المساعدات المالية والصكرية والمسلحة - فقد قدمنا لهم عشرات القطع من الاسلحة التي كنا في اصر الحاجة اليها وقدما لهم ما يكفي لثلاثين شهرا عديدة . كما اقتربنا عليهم سعيا جديدا كقاسم الذي البسارته تكون اساس التحالف الوطني العربي . ولكن قيادة الحزب الشيوعي رفضت هذا بسبب موارفتها لعمار اسقاط الحكم الديمقراطي الاتحادي اذ كانت تظم حينئذ بامكانية تحسين علاقاتها مع الحكومة الفارسية في بغداد .

بلحسباً لقد عاينتم في الاتحاد الوطني الكردستاني قوى المعارضة التقدمية العراقية التي يقبل اليهود مع الحزب الشيوعي العراقي من اجل تأليف جبهة وطنية تقدمية عراقية الا ان قيادة الحزب الشيوعي العراقي ماطلت سنة اطلة ورفضت بعناد المشاركة في الجهود المبذولة لتأليف الجبهة الوطنية بقرينة عدم موافقتها على عمار اسقاط الحكم الفارسي المعادي للشعب العراقي وللأمة العربية .

وعندما رفضت الامم المتحدة الفارسية العراقية في عام ١٩٥٠ ظلت تمارس في اللجنة المتعممة للجنة الالمانية جميع المعيارا : النظام البيروقراطي والبيروقراطي وتحتوي على جميع طبعته وارتباطه بالاشتراكية والاشتراكية الحديثة وعلى اذلة اتفاقية الجزائر ومد لبيوت النفط عبر القراء السوري والسليبي وعلى جميع الممارسات القومية والبيارات الفسيفساء المعادية للنظام . وكانت بذلك اعلان للبيوتية ضمنه اشهر وبالملأ .

وعندما تعرضت اليهود لتأليف الجبهة الوطنية العراقية اوردت الأطراف المشتركة في اللجنة التصورية بالامم المتحدة تفويض الامم المتحدة للاتحاد الوطني الكردستاني الاخ جلال التاليتي بذل الجهود لتقريب وجهات النظر باعتبارها وسطاً مقبولاً من الجميع بما فيه الحزب الشيوعي العراقي . وبذل الاخ التاليتي بالتعاون الوثيق مع سئل الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين جهوداً متدفقة - التي تمتصها العبيارات والممارسات الفسيفسولة من الجميع - وبكنا بعد جهود اكثر من ثمانين تم التخلي على السموات واعلان الجبهة الوطنية القومية الديمقراطية في العراق . وكانت جهود الاتحاد الوطني الكردستاني و دوره العمال في تأليف الجبهة التي كان بيان تأليفها تحتية تصورية قد تمتصها في مقر الاتحاد الوطني الكردستاني بالاراضي المحررة ايضا تقول قال الاتحاد الديمقراطي في العراق .

واستغرت الجماهير التقدمية العراقية خيراً وارفعت المصنوعات وعرفت الحركة الوطنية التقدمية جهوداً ثورياً ومذا جماهيرياً مناساً بالامل وبالاشتراكية .

بلحسباً ولكن سرعان ما تلاشت هذه الامل بسبب قيام الحزب الشيوعي بمثل انعقالي وتبرهني في الحركة الوطنية وبالقصد من الجبهة الوطنية القومية الديمقراطية في العراق عتسماً أعلن من تأسيس جبهة جديدة اخرى من الحزب الشيوعي وطرف آخر من البولك ومن القيسامة البارزانية العربية في مخالفتها للبناء الاثرائي والامبريالية الامريكية والاسرائيل . هذه القيادة التي كذبت وثقلا اوديس بايك السرية الصرولة من الكونغرس الامريكي ومقالات الصحف الاسرائيلية وتبرهات مناهج بيك نفسه انما كانت فترات ارتباطات جاسوسية واستخباراتية بالمخابرات المركزية الامريكية والمواد الاثرائية والبالاكال المعادية للامم المتحدة . هذه القيادة التي جاهدت بمخالفاتها للامبريالية الامريكية وللجبهة الفارسية والشيوعية الاسرائيلية والتي لم تعد حياتها للحركة القومية الكردية بعنادها على احد . وما زالت تظلم جهودها مزدوجة عجيبة في الشعب الكردي في جميع انحاء كردستان .

لقد أدى قيام الحزب القومي بهذا العمل الانفصالي إلى خلق الجبهة الوطنية القومية الديمقراطية و منع توحيد القوى الوطنية المتحاربة ضد النظام العراقي .

سادساً لقد دبه الاتحاد الوطني الكردستاني منذ الصروع بهذا العمل الانفصالي من عبثة لقيام الحزب القومي به وأعلن بكل سرارة بأنه بقيادة الأتصال بين القوى التقدمية الكردية والحزب القومي . لأن الحزب القومي يتعاون مع القيادة البارزانية التي تقابل بالسلح القوي التقدمية الكردية ومنها الاتحاد الوطني الكردستاني . لقد أعتبر الاتحاد الوطني الكردستاني بمثابة وأطراف هذا العمل الانفصالي كلاً من اطراف اليهود والاكراه القومية الفلسطينية والحزب القومي السوري والعديد من الأشراف والمستوطنات الماركسية والبشارية والتقدمية في العراق والعالم العربي . وعلى الرغم من الجهود المشهورة التي بذلت مع قيادة الحزب القومي لأعادتها إلى الجبهة فقد أصرت بمتابعة على الموقف الانفصالي وحاولت تعطيل جهتها الانفصالية بعض الأساليب والوسائل حتى عندما اتفق ممثلو (١٩) حزبا ومهنة وجامعة وطنية وتقدمية عراقية في طرابلس بلجيبا على بيان لتأليف الجبهة الوطنية العراقية الفاعلة ووقع ممثلان عن الحزب القومي على البيان ، تراخى بعد أسابيع قيادة الحزب القومي عن توقيع منشورها وأعلنت انسحابها من الجبهة الوطنية العراقية وتسكبا بالجبهة الانفصالية التي كان من المفروض إعلان حلها مع طر الجبهة والاكثاف . بالجبهة الوطنية العراقية الفاعلة . إن انسحاب قيادة المجمع من هذه الجبهة الوطنية العراقية دون سبب مقبول وبمقد موافقة منشورها على قيامها بكشف الموقف الحقيقي لها من اتحاد قوى المتحاربة الوطنية العراقية ويبرهن من جديد على موقفها الانفصالي والتسكك بجهتها البزيلة مع القيادة البارزانية المتصلة للاستعمار وللصهيونية ومبذمتين كرديتين مبغضتين مشهورتين ، دون كل الحركة الوطنية العراقية المتعلقة بأحزابها ومخاتبا وعصياتها المتولدة على بيسان طرابلس للجبهة الوطنية العراقية .

إن هذا النهج الانفصالي يتعارض مع صالح الطبقة الفاعلة العراقية والجماعات القومية العراقية والحركة التقدمية المتحاربة للفاعلة الحاكمة ، ويعرقل باستمراره جميع القوى والأشراف الوطنية والتقدمية والقومية العراقية . وهذا النهج هو الذي يسود قيادة المجمع إلى معاداة الاتحاد الوطني الكردستاني : القوة التقدمية والقومية الكردستاني الكبير في ساحة العمال وفي الثورة الديمقراطية المتطلبة في كردستان والتي تحملها راية الجبهة الوطنية العراقية وتعرف الثورة في كردستان . هذا يمكن من معاداة قيادة المجمع للاتحاد الوطني الكردستاني الذي نال جزاء سخا من هذه القيادة المسؤولة عن تآسي الحزب القومي والحركة الوطنية العراقية لسقوط من السنين ١

سابعاً لقد بذل الاتحاد الوطني الكردستاني جهوداً ضخمة وتمكك كثيراً من تحقيقات واعتقالات قيادة الحزب القومي من أجل تسبب الانقسام المسلح فيها وتجنب الاقتتال الأهوية . بينما سلكت قيادة الحزب القومي السبل المؤدية إلى الاقتتال منها ومايست الأخاليب الاستفزازية والاعتقالات السلعة ضد كوادرنا وأمنائنا وأهقاتنا وقفلت من وثاقنا حتى الآن أكثر من (٢٢) متاهلاً وكائراً ومثلاً في المارك التي أفضلتها عدداً وتوحدتان سبرنا وتسلطنا ناهمان من الخطر وليس من الصعور العالي بالمؤدية الوطنية أو من العرس العميد على تجنب أراثة الدماء بين الأشراف الوطني الكردستاني والمجمع . لقد اعتزل الحزب القومي بفعلها في حثتين للفناء بالسلح على الاتحاد الوطني الأولي في عام ١٩٨١ والثانية في عام ١٩٨٣ . وقفلت العطلان وأندس الاتحاد الوطني الكردستاني على العدوان المسلح ولكنه ظل يهادي المجمع إلى نية الاعتقال والتعاضد السلمي والتعاون العالي . ولها يلي توجيز الوقائع :

١- في عريف ١٩٨١ قامت قيادة الفاعل للمجمع بالتآمر ضد الأوك بالتعاون مع القيادة البارزانية المعتلة وجامعة كردية ميمية صغيرة . إذ تكفد الوثائق السجودا لهما والمرتلة مع هذه الرمال أن قيادة الفاعل للمجمع قد خلقت مع طيلتها المتكورة من الهجوم على

رسالة أوجهل لأول مرة في فترة وري وللمسؤولين على مقر قيادة الأوك من منظمة ريس -
 نازونكا . و تعرفت الوثائق المرفقة بأن رسالة المنع قد رفضت طلب الأوك منها بأن تكون
 على حيا في الدفاع المجهود بيننا ومع القيادة البارزانية وأصرحت على تعاليف حيا
 عند الأوك - كما رفضت طلبنا بأعلان حدث في المنطقة يكون فيها المنع وسطاً لأطرافنا -
 إذ تقول في الرسالة المرفقة ٣٤٤ والمؤرخة في ١٩٤٦/١١/٢١ بال نص ما يلي : " لقد ارتسا
 نام جلال مرتين و طلبنا الحيا ... تبنوا معنا عدة مؤقفة حتى يتم الوصول إلى حل
 وسط - رفضنا ذلك ولذا لا يمكن ذلك من تتسامح مع الجسد " .
 وجاءت في البرقية التي أرسلوها إلنا وثقتهم في منطقة الاضطراب بالنص ما يلي :
 - اتصل بنا الأتحاد الوطني الكردستاني مرتين طلبنا الحيا - أكدنا لهم بما دنا
 مع اطراف جود - طلبوا الهدوء - إذ في حله لعين الوصول إلى حل وسط - بمحزون
 بضمهم - لا تتفهموا ... الخ - - راجع نص الرسالة المرفقة .

٢ - و عندما تعادوا في فهمهم وغداهم أيضاً فادراً على مقرات الأتحاد الوطني الكردستاني في
 قرية وري ، رفض رفاقنا المجهودين مقابلة المبعوثين فاستقبلنا المبعوثين وانتموا
 منهم الأخط - و بعد إصرارهم على مواصلة القتال تمت لهم لفة من وحدات الأنصار
 الكردستانية البطلة فمات منهم جميعاً في مضيق وري وأطبقت عليهم من جميع الجهات
 - وكان مع المبعوثين العتات من صابونات القيادة البارزانية الممثلة وكانت فرسة
 فائرة للأتقاضي منها .
 و حثفت ظهر مؤلفان متضامان : أ - مؤيد للقيادة الفاعل للمنح استغرازي بحر على
 القتال ب - مؤيد للأوك ضم بالضرورة بالمسؤولية الوطنية و حسب تعجب أرائنا
 المصا - رغم الأتسار المؤكد .

من رسالة لقيادة الفاعل للمنح المؤرخة في ١٩٤٦/١١/٢١ والمرفقة ٣٥٠ يقولون أنهم أبرقوا
 لقيادة البارزاني الصميلة وللجنة التنسيق المرفقة على العمليات العسكرية في المنطقة
 لتغطية قواتهم وإقامة التنظيم ومن عبرهم جديد على الأوك وعدم اطلاع أية قرية لأنصار
 الأوك المسلمين .

أما قيادة الأتحاد الوطني الكردستاني فقد أصفرت وأمرها - بعد تفهيم طلقة الحصار
 المطبق على قرات الجود و بعد فشل الهجمات المتتالية لها و قطع الاتصالات عنها - وعندما كان
 الاستسلام عليها سهلاً ومكناً - انذاك أصفرت وأمرها بفتح الحصار عنها والسماح لها
 بالتراجع والمودة من حيث أنتو ذلك لسبب واحد وجه هو تجنب إراقة دماء المبعوثين
 المجهودين في الحصار - صحيح أن لقيادة الحرب الصومعي عكرتنا فيما بعد فتمتت مؤقفتنا
 الإنساني والمنعم بالصور العالي بالمسؤوله ولكنها سرمان ما تناسته كما نشأت و
 تنكرت لأنساننا ولصاقتنا الودية تجاهها - وماتت إلى عادتنا في عام ١٩٤٤ بعدما رفضنا
 معها بياناً مضطرباً كان برنامجاً للسل الوطني المشترك وبعدها رفضنا من حدرجلة
 مشتركة في ١٩٤٧/٢/٢١ على سياسة مشتركة حياء الحكم والعدوه والقتال المشترك والحيية
 الوطنية العاملة .

خطه الأتقاضي على الأتحاد الوطني الكردستاني

ان الوثائق المجهودة لدينا والتي ترقى بعضها مع هذه الرسالة تكشف خطة خلية القرية
 قيادة الفاعل للمنح مع حلقاتها في الجبهة الانعطافية المصروفة بالجدد للأتقاضي على
 مقرات الأتحاد الوطني الكردستاني والغناء على قيادتها وقربانها وبالغالب في إقراجنا من
 سياسة القتال .

ولقد وضعت الخطة بمصا قام الأنصار المبعوثين مع حلقاتهم في يوم ١٩٤٦/٢/١٥ باقتال
 رفيفنا الصبيد ضد عمال لاند قوات كويرت و حاوروا الرفيق الصبيد سرباً وأضده بهنما
 كان مستغلان سحارة مع أربعة من الأنصار - وعندما مروا بقرية باندا وانظروا المبعوثين
 فنزلوا للسلام عليهم فكان الجواب مليات الرصاص التي أدت بحياتهم - وما هو جدير
 بالذكر ان الصبيد ضد عمال كان قد عدم الحرب الصومعي كثيراً عندما كان يتقل لها الأسلحة
 والأفتدة من بعد ... إلى ... السورية المراقبة ويحرق نلها

لشاطر اوضاع اليهودت المبرومة للجمع
و تبرهن الوثائق ان الخلا بدأت بالهزيمة المرحية ١٧٠٠ والموقعة ١٧٨٧/٨٩ الشريفة من
قيادة جماعة رسول مائدة المصلحة المبرومة التي المكتب السياسي للمصنع وللقيادة
البارزانية العميلة حيث طلبوا التصديق المبرور في اتمام الوطنى الكرديستاني
والتماسه بالمصالحات المصلحة هذه . ومن ثم يفر الاتفاق بين الأطراف الثلاثة - كما
تكشف الوثائق - على مايلي :

١- الهجوم المسلح على مقر المركز الرابع للأول في قرية بالبيان وكان بهم قيادة فاطمة
أيهل للأول وفيها ضوابط للمكتب السياسي و مقر في المكتب العسكري وقد تم هذا
الهجوم هجمة يوم ١٧٨٧/٨٧ بقوة كبيرة من المصلحين التابعين للمصنع وللقيادة
البارزانية و طلبت منها التسمية المبرومة . و دعى الوثائق اهم ثقلها (٣) من
الأول وجرموا (٢٢) متأسلاً و كادراً و مقاتلاً .

٢- الهجوم المسلح على مقر المركز الثالث للأول في قرية رومي كما وردت في رسالة المكتب
العسكري للمصنع و للمكتب السياسي لجماعة رسول المصلحة المبرومة ١٧٨٧/٨٧ .
٣- الانقراض على مقر القيادة المركزية للأول في قرية رومي و رانين و نازونك . اذ ان المرحاله
المبرومة ١٧٨٧/٨٧ و المأذنة من سؤل المكتب العسكري للشيخ اجيرباز (بلا أسد
بانيفياني) التي قائد لواتهم . و تضمن الوثائق ان حركتها - بالانقراض كالأسود - على
الاتحاد الوطني الكرديستاني مع الكيما ريان جنافاً فكانه البارزاني فصلت للمنطقة خلال
بومين لنفسى الغير .

و جاءت في هزيمة المكتب السياسي للمصنع المبرومة انه انه تفرد ببول قوات = البارزاني
- بقصد جماعة البارزاني . في القتال على محورين عد الأول : محور سكران -
ثم تفردى هذا المركز الثالث و المحور الثاني من مركز رومي الى نازونك حيث مقر المكتب
السياسي للإيجاد الوطني الكرديستاني و مقرات اللواتب العسكرية و التنظيمية و الخاصة .
اذ تفرد الهزيمة بالقتل :

- زیدعتا الهزيمة الثالثة من حرك : - المحرب المبرور الى الكرديستاني .
- برهتكم - أي هزيمة المكتب السياسي للمصنع - الموقعة ٣٠ المبرومة و المبرومة
١٧٨٧/٨٧ - تتفرد قواتنا من محورين الأول الى سكران و أهدري . و الثاني
الى دولة نو و نازونك - تمن على من يتلکم أيضاً .

أذن يبدو أن المكتب السياسي للمصنع كان على علم من الهجوم والانقراض على مقرات
قيادة الاتحاد الوطني الكرديستاني في نازونك قبل يوم ١٧٨٧/٨٧ .
و هنا يكف السطط المطهر للانقراض على مقرات قيادة الاتحاد الوطني الكرديستاني
و هنا المنقط تكشف الوثائق و ندمه الوثائق ايضاً .

ايها الرفاق و الاضربان الأضرب .

أن هذه الوثائق والوثائق الموقلة تبرهن أن قيادة التعامل للمصنع كانت تخطط مع
خليفاتها في الجبهة الانتقافية المبرومة بالجهود وخاصة مع القيادة البارزانية العميلة
للجهوم و الانتقاض على مقرات قيادة الاتحاد الوطني الكرديستاني . و فعلات قوات اليهود
الهيئات العسكرية لتفدية هنا المنقط و لكنها اصطفت بالمعاونة البطولية لقوات
الاضمار الكرديستانية التي سرتها و التفتبها هجمة شكرة و حيث أن المناطق مظافية
و محاطة لقد واصلت قوات الاتحاد من المركز الثالث و من قاطع للاتوكان جوبها بعد نصر
المصنعين و عقبته الى أوكارم التي مقر قيادة جماعة رسول مائدة المبرومة تماسرتها
و احتلتها يوم ١٧٨٧/٨٧ تم ووقلت أن قيادة الاتحاد الوطني الكرديستاني قد اناعت لسي
بمان مكتبها السياسي تماماً حاراً الى المصنع طالعه بالكتاب من الهجوم على الأول
و باتيار القتال و تضمن اتفاقية ضم الاحتضار مع الأول .

ولكن قيادة التعامل للمصنع وفتت تفرد فاصدت قواتها هيئات عديدة مستعمدة المتعلمة
والمهاجرات المتعلمة لأستاد خليفاتها و - للانقراض كالأسود - على قوات الأول كما جاء في
أمر المكتب العسكري للمصنع . لكان من الطبيعي والمنطقي والضروري التعدي لهذا الهيئت

أيضاً وسرعاً واستعمال لغة القتال الوحيدة بها - نعم في يومي ٥/٦ و ٥/٧ الانفصلا
 على طرقات المستعدين في قرنا قار .
 ولكن أفا كانت عالمية أعضاء المكتب السياسي للجمع قد نرت طارية من الميخان دون
 تبخير الأمور ونظم المقاومة والأنساب ، وأنا كانت لا تعرف غير لغة الأوامر لمليحها
 - بالاقطاش كالأسود - والقتال حتى الموت وهي مهددة من المعركة وقد أكلت قرارها
 التي الزاخي الأبرانية ، فأذاها وحما تتعدل مسألة الصائر الناجمة من - الألفصاي
 كالأسود - - - السوداء حتى الموت - وهي وسطا المسئلة من المياء السراقة عبداً
 ومهدداً والأرواح التي نعتت الي أنون المعركة نعماً دون سبب أو مبرر مساوياً أكانت
 سما - مسائل الأصار الوطنية الكردستانية أو مسائل الأصار الصوميين .

أيها الرفاق والاعوان

هذه هي الصورة الحقيقية للمعركة التي اصطلت لمراتبها الكريمة أعضاء المكتب السياسي
 الموجودين في المعامل مع الأوك .
 وكان طبعياً أن يتافع الأوك عن مفراته وقرانه وتجاهته كما كان ضرورياً تأديب
 المستعدين ودرهم وأعلمهم من المعركة - وبعد الانتصار المشرف لمسائل الأناصر
 الوطنية الكردستانية وأسرحوا الي العسرين من الصوميين ، وأعلنت قيامة الأوك سياحة
 السبئية فأقترحت على الأستاذ جمال الكرم أحمد العاود عضو المكتب السياسي للجمع أسفار
 بيان مشترك بإيقاف القتال وعندما وافق عمر بيان يحمل توقيع الأخ جلال الطالباني
 والأخ جمال الكرم أحمد العاود يدعو الي ايقاف القتال فوراً بين الأوك والجمع - وهكذا كان
 ما يدل دلالة أكهدة وواضحة أن الانتصار الساحق لقروات الأوك لم يبدل من سياحة
 السبئية المطلقة سراراً والقاعة الي التماهي مع الجمع وحل العلاقات معه بالأسايب
 السياسية والروحية والتي تعيد للقتال دوماً معه .

ولكن اللغة المسئلة عن توريث الجمع في حرب لقره ضد الأوك في المكتب السياسي للجمع
 تسمى الآن بالتهريج والمهول والمراخ الي تنويه القاطن و تبهديل الرقائق فتفسر الأا كليب
 والافتراءات ضد الأوك وقد طوك نتائجها السليمة ستناحية أن الأمار الأبطال قد أعطوا
 الأستاذ جمال الكرم أحمد العاود بأنفسهم وأجانبهم كي يحرمون زمام الرصاص وأبيل
 العيران عندما كانت المعركة على أعتاب - وهنا ما عهد لهم به الأستاذ جمال الكرم
 أحمد بنفسه بعد وصوله يالماً الي قيامة الأوك حيث تحول هو وزميله أبو سريازو أبو حوان
 بكل احترام وتلقب لا كأسرى بل كتهريف مبرزين ومكرمين ثم سرح لهم بالذهاب الي حيث
 أرادوا حزينين بالاحترام والتكريم .

وعفاً فأدنا إذ منع هذه الحقائق أمام أنظاركم فتعركم الي إرسال مندوبكم أو
 مندوبكم الي كردستان لتقصي الحقائق وتطبيق الوثائق وجمع الأدلة ثم أعمار الحكم
 المعامل والصحيح وتصفيد مسألة الجميع في الأسيات - فلك أدنا نرباً بالمناظير من
 الراعين والقادة المسائلين أن يمسحوا الأحكام والامتناعية دون ترويض وتطبيق أو تحكم
 وبذلك يرتكبون الخطأ الكبرى التي تسبب المهيب كغواهم وحركاتهم فقط .
 أدنا نتنظر يفارخ الصبر لعموم متابعكم ومندوبكم الي كردستان ليروا الحقائق
 والوقائع بأب أعينهم وليلتمسوا من هو المسؤول عن أراقة الدماء واقتتال الأخرى ومن
 هو المرصين على وحدة الصف الوطني ضد الصهيونية والصهيونية والدكتا تورية وعلى الجبهة
 الوطنية العراقية المألمة .

وتفضلوا بقبول تهنيتنا الصادقة

المكتب السياسي
 للاتحاد الوطني الكردستاني

الوثيقة رقم (۱)

مدرسه عالی کورستان بجز
در این کتابی حدس کرده است

۸۱۸/۱۱

سواد خواندن و نوشتن

شماره اول این سند در تاریخ اول خرداد ماه

توسط آقایان حسین هوراند و محمد علی کمالی در نزد آقایان
میرزا شهاب و میرزا محمد تقی کمالی در شهر کرمان برای تهیه
در این هوراند و در نزد آقا میرزا که در این شهر لایحه کار

له خطی که در این تاریخ در دستشان بود و مستقیماً با کرده و یاد نام و چون

کرده میان تاریخ اول خرداد ماه در شهر کرمان (۱) ملاحظه فرمایید که

از به کیلیان کار در این شهر میسر نمیگردد و

در این شهر اتفاقاً - ه لایحه کار کرده و در دستشان

بوده است که در این تاریخ در شهر کرمان در نزد آقایان

بجای آورده و به آن مال نیستند و در این شهر در کارهای

مدرسه میسر نمیگردد و در این شهر - چون که در

در این شهر در تاریخ (۱۶) و (۱۷) در شهر کرمان

در دست آقایان در شهر کرمان

در دست آقایان در شهر کرمان (۱۱) و (۱۲) در این شهر

بنا که این کمی بیشتر میسر میگردد و در شهر کرمان

نزد آقایان در شهر کرمان در شهر کرمان در شهر کرمان

الرسالة المقروءة قسم رسول (1)

صباحنا طيبة صباحاً

أهل ان تكونوا طويحين ويطيحين ..

لقد جوهه الحكم الرشيد الطور عدم ورفيقه ايمانك لتتسوق الامثال بحق ثم جازين لتقوى

انت الامثال بطيحين .

أهل ان تكون صياحكم كالمسكين منة وان تاملوا سورة " المسكين ليرأوا من اسم في

بالسكين

الوقت في اربط لتجوه لوقوم نحو هذه المسئلة . ولا اهدتوت : انتا مسجون ورائي

احسبت نعمك " انا نوريحنا من

وكالتا ان لنا الامون في كسارتنا (باسم حطون هذه المسئلة على بزيك . وكلكه نركه

فراخيم من سجينان باجابه مسئلة اربط . وكلكه قمت بطوبى بالبراق في سجينان ليرسلكوا

بالضيق نحو هذه المسئلة .

حجاس واهمناشي لكل اربط يوم لتسجون اربط في روكه ليلسطينا على المسئلة

سلكه المسئلة وان تتكلم من اقليم لمن لتسلك لهم اقروه قمت سائره من كالتا ..

استخدم لورسا

رباعه ليلسكي

اسم سوسمار

(1) المقوسول : هو ريك ماكنه طويحين صكه .

(2) الساريس : صكه .

(الرسالة رقم (2))

Handwritten text in Arabic script, appearing to be a continuation of the letter or a separate note. The text is dense and somewhat difficult to read due to the cursive style and some fading.

Handwritten notes in Arabic script, possibly a translation or commentary on the main text. It includes phrases like "لا دورين صولك وركه ليلسكي" and "هولنا ليلسكي روكه ليلسكي".

Handwritten notes in Arabic script, continuing the commentary or translation. It includes phrases like "سركه ليلسكي وركه ليلسكي" and "لا دورين صولك وركه ليلسكي".

Handwritten notes in Arabic script, including the name "محمود" and other illegible text.

الوثيقة رقم ١٣

تاريخ ١٨ / ٥

عدد ١٠٠
ت ١٠٠ / ١

الى اميرس هرك
من اميرس هرك

الى اميرس هرك ، اميرس هرك
من اميرس هرك

وردتنا البرقية التالية من هرك (برقية)
مقتضى قواشنا من كورين الاول الى كورين
ويشيدونك رشاش الى دولة نو وباركوك
نحن على عهد تنظيم الهياكل

بعد اعلان حرب الميوجه عند حدود
خاص عند هركم ورمضان المطوب التنس
وتدري المشترك لتوجيه صدمات تأريبيه
رديتانه الى (لن ا) للكون المشترك
ع من ارسال شوق مع ليد فيم اميرس كورين
الى منطفه ليوزه ويشيدونه للعمل لتأمين
طرس قواشنا المشترك في بلج اميرس

عدد ١٠٠ /
١ / ١٠ / ١

الى م اميرس هرك ، م اميرس هرك
من م اميرس هرك

دلال اعلان حرب الميوجه قد جود وسفائل خاص ضد هركم ورمضان . المطوب التنس السوري
المشرك لتوجيه ضربات تاديبيه لهم . والاعجاز الى (لن ا) للكون المشترك . برمي اوشال لسوا
مع الاع تمام التنس كوروني الى منطفه ليوزه ويشيدونه العمل لتأمين طريق قواشنا المشترك في قاطع
ارسل .

تاريخ ١ / ٥

الى م اميرس هرك
من م اميرس هرك

وردتنا البرقية التالية من هرك (برقيتكم ١٥٣ / ١٢٠ - ١٢٠) متعلق قواشنا من كورين الاول الى
كوران ويشيدوني والشاشي الى قوله نو وشاوزه نك نحن على عهد تنظيم الهياكل .

عزالي شريف
١٩٨١

١٣ / ١٠ / ١٩٨١

هذه جاري ٥٠٠٠٠ م عزالي شريف كروت
هذه جاري ٥٠٠٠٠ م

سنة ١٣٠٠ شمسية

هذه الجاري شهر برود كهاري حبه العيسر وهادي براني
به دستو كور لغوي براني . جسته و داغ و شيشي نادر كورن
لورا ستيا . دل كه ترين و نا بارا كوي ندرين وايحيه . برانا يحيي
لوم كالت و قندانه دا ... دوا به هر چند ريزو شانه
كي خوي شيليني . هر كه ... برانم لوم شانه
و مكران خندان . و كه نوي . و به شرايح خندان (م كالتا
دور برين لوم نودوان سفته دا .

كيتو شران نرغوي استيان دور كورن . كالتو
كه آفر به و رهازي خويان لوم سلهين . به سلهين .

برنيان
قيدازاري هانديان بيت كه هاري . لور كورن
شونيه كورن . لور سلف كورن . لور كورن
و باغ پيد كورن رخشو دور بران خويان . هانا باز
به روه شيه و براني

بانه عزالي شريف به دست به شيه كورن و مكران خويان
رهاديه شيان تان لور كورن شين .
عزالي شريف
شريف شريف

الحزب الشيوعي العراقي

الرقم / ن

التاريخ / ١٠ / ١٩٨١

الرقاق في المكتب السياسي للحزب الاشتراكي الكردستاني - العراق كمنافيل
الرقاق في المكتب السياسي

تحياتنا الثورية

كان لنا استيفاء الرقيق عبد الحمود قولانه على يد جماعه الاتحاد وبع مولى وسحر لعينا ،
وفي طيفه امام لغونا بالاس والمانا كثيرا . فلما في هذا الوقت هذه امرطه ..
من الولج حينا نكن الاحترام والامراز للجهاد لن نوليم طيم . ولكن سجد المتابعه . نسرلكم
من مشاركتنا لكم في الابد ونحن في هذه السهنا ..
بفهم الصانعين ليمهم الطيبه . ننما يتخون آخر درجة الوفاء باسقطيانهم .. نامل ان
تقبله من اجل ان نعلم اكثر في الامم .
باسم الحزب الشيوعي العراقي والمكتب السياسي المركزي نسرلكم من مشاركتنا لكم الان .

وفي الاسماء

الحزب الشيوعي العراقي

١٩٨١ / ١٠ / ٢٠

الجمعية المصرية
العدد ٣٥
العدد ١٨١٧/١٨١٦

البريد المصري - القاهرة

رقم ١٠٢٠٠٠٠٠٠٠

١٩١٦

٢) كما كنت لكم سابقا هناك فها كانت، بل قد زارتها عدة مرات بل وترى وظهرت في بعض
البلدان، واستقام لم يكن ذلك، فلما ذهبت مرة أخرى فوجدت في كل وقت، استقام
بمجانين مع "تونس".

٣) رجعت مرة أخرى فوجدت في ريفها في كل جانب بعد ذلك "البحر".

٤) لم يتأثر أوباء مرضي هذرا الضباب، فكتبت لهم بسلامة مع كل ما كان يوجد، فوجدت
في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

٥) في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

٦) كما كان في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

كبرهوا الحقيقة رقم (٦)

١) الأستاذ : هو الأستاذ الهادي الهادي الهادي - القاهرة
٢) الأستاذ : هو الأستاذ الهادي الهادي الهادي - القاهرة
٣) الأستاذ : هو الأستاذ الهادي الهادي الهادي - القاهرة

الرفقة رقم (٦)

رقم ١٠٢٠٠٠٠٠٠٠
العدد ٣٥
العدد ١٨١٧/١٨١٦

البريد المصري - القاهرة

رقم ١٠٢٠٠٠٠٠٠٠

١٩١٦

٢) كما كنت لكم سابقا هناك فها كانت، بل قد زارتها عدة مرات بل وترى وظهرت في بعض
البلدان، واستقام لم يكن ذلك، فلما ذهبت مرة أخرى فوجدت في كل وقت، استقام
بمجانين مع "تونس".

٣) رجعت مرة أخرى فوجدت في ريفها في كل جانب بعد ذلك "البحر".

٤) لم يتأثر أوباء مرضي هذرا الضباب، فكتبت لهم بسلامة مع كل ما كان يوجد، فوجدت
في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

٥) في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

٦) كما كان في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

وهذا ما وجدته في بعض الأماكن، فوجدت في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

"البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر"

وهذا ما وجدته في بعض الأماكن، فوجدت في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

"البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر"

وهذا ما وجدته في بعض الأماكن، فوجدت في بعض العصور والى كل وقت "البحر" "البحر" "البحر".

"البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر" "البحر"

خاتمة وتعليق

الحزب الاشتراكي الكردستاني - العراق
الكتبة السياسية

في الفريق احداه في ريش الصافل (1) ولجنة محلية بالهنا المناهضة

تحيية عسارية

كما نعلمون اننا البلازيون بتحريف النظام العربي على (جود) - بعد مقتل سرياز وشمال كلس
 بد بسنكره قوة شاموس وتحطم قواتهم في سهل اربيل واستلام الجعفر منيب في مناطق كويسنجق .
 اغدوا بالتحريش عدة مرات في منطقة باليسان شامبورا قوات (جود) يوم ايس 27/2 كل نوي جود بمهمة
ان تحريم ونظم مركزهم الرابع وطلاطم باتجاه وريش وشكيدهم الكثيرين القتلى ، اما نسين
 (جود) تكبينا اربعة شهرا . لم يبق ولا جلاي واحد في وادي باليسان ومنطقة فوشنار وسهل
 اربيل ومناطق كويسنجق . كانت موالف جود موعدة جدا في مشارف منطقة فوشنار وسهل
 ولاجل ضمان طريق آمن ومنظمة آمنة لجود يجب ان نخرجهم من وريش وحوليتها ايضا . يجب ان
 نتوجه كل القواتكم مع قوة الاغرة في الحزب الشيوعي الي ليوهركه جون شامبورا
 لقد ارسلنا لكم رسالتين اخريتين بعدد مئتينكم ، ويبدو عدم استلامكم ليهما .
 يرجى الاهتمام جدا بهذه الرسالة وان تتحركوا جون شامير مع قواتكم ، وفي حالة عدم مسي
 الاغرة في الحزب الشيوعي او كونهم قد تحركوا فليكنكم . يجب عليكم العمري . ولعلكم هناك (٧)
 مسلمين جلايين في الوادي الواقع على طرف العمري (٧) . كونوا على حذر منكم . يجب ان تلتكوا طريقنا
 آتيا في العمري ، وان تأخركم ضد علينا الخطا المصفا ليهما لمنطقة .
 نتشاركم ان تملوا بمرعة وطلامة انشاؤ الله .
 ملاحظة / طريق مدرسه له وانتهاه فيها جلازيون . تعلم .

الكتبة السياسية

1982/4/28

(1) اجتماعي ريش : مقر اللجنة المركزية لسك وآمر اللطاح ٧ لسلمهم .
 (2) سرياز وشمال : خاتمة لعدد الفرفا ٩٧ كورسات انتصار الاتحاد الوطني الكردستاني والاول معاونته
 انتصروا على يد مسلحي جمع وحده في 1982/4/26
 17 سري : قرية واقعة في منطقة فهدام جومان

ترجمه (الوثيقة رقم ٧)

تاریخ تاجیکان

روز جمعه ۱۳۰۰ هجری قمری - ولایت خراسان

بزرگواران! اینهاست که در تاریخ تاجیکان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

در تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

تاریخ تاجیکان در ولایت خراسان

الرسالة رقم (٨)

الايح المناضل قادرجباري المحترم

تحية الجدية

وعلمتني الآن رسالتكم من انتم
 تحياتكم بيوذكم فيلما ما يملوا
 ١ - سبب كما سببهم . اذ دريات سببهم
 ٢ - تأليفهم يستفند ان قضايتهم
 ٣ - الامارات الثلاثة شهدها انتم لهم
 ٤ - اعتدوا ببول قوت بعض منا في انتم
 ٥ - وهو يا علي برقيتنا اذ يا نعم سببهم
 تكرر مثل هذه الحوادث اذ انه ليس في انتم
 غير الرسالة لا خلقا هو مستحق وانما خلق هو الجباري
 فذلك هو سبب الذي عهد من الامارات اذ انتم من الجباري
 كزبيبا في الوقت الاخر اقامة عمارة في المساد
 اضعف الايمان من اربع . فحينما يقف امامك
 الجوقهم . واري من القوي عدم اسم ياروق
 بتصرفات فردية لا تجدي نفعا
 فبدان انكم دريات باسول
 مع خالق الخلق
 ١٢/١١

الايح المناضل قادرجباري المحترم

تحية الجدية

- ١- علمتني الآن رسالة من الايح ملازم سر ولديها تحياتكم بيوذكم فيها سألني :-
- ٢- سبب كما سببهم والدرجات بشا . على طمنا .
- ٣- تأكيدهم بتنفيد الاتفاقية المخطوفة بين " الاطراف الثلاثة " نحن وانتم وهم .
- ٤- اعتذار حول تصرف بعضنا وهم وواعدهم بمحاسبتهم .
- ٥- وجوابا على برقيتنا اذ بانتم سيخلون اليهود لعدم تكرار مثل هذه الحوادث وانما ليس في
- تسليم مثلها ورد في الرسالة " خلق جو طعون وانما خلق جو ايمان " .
- لذلك ارجو سبب الايح محمد من الكمان واعتقد من المفيد لبرقيتنا في الوقت القرائن الاساسية
- مؤشرات اسياسية الهدف الايمان من اربع . وحينما يقف المناضل مرتبطة بموقفهم واري مسس
- المروري عدم السماح للايح محمد بتصرفات فردية لا تجدي نفعا .

بريفكم
 ابو محمد

خصائي لرفاكم ورفاق ساووك .
 مع لائق استاذي

ترجمه الويفه رقم (٨)

١٢/١١

ل/المكتب المركزي المحترم

تحية النضال والشجوة

خاضل ان تكونوا مؤلفين في النضال- انشا عندما خرجنا في الداخل للقيام بحملة وفي الوقت الذي خلقنا فيه رسالتكم، وعلينا كيفية استنفاد كاه شيركو، باورنا من جانبنا في ملاحقة الجلايين بشدة، وبذاتنا من وادي هورتي وباليان بملاحقتهم ونزع السلاح عنهم، ولبعد الآن شرمنا لطة (٢٠) من الجلايين كان احدهم قد سلم كاذبة ارميهي مائدة للحزب الشيوعي ومن ثم التحسيس بالجلايين وهر الآن عننا من الامتثال وواخر ليرسلح، ولتتحق بنا واحد آخر محلاسه، ولدا لظفنا سراجهم بكفالة الا الذي كان لعلم الاربسي، هي العائدة للحزب الشيوعي، وتمام ذلك بالتعاون بين قطاع ١٢ وقطاع ١٧ وفصل حين شان، وهم الآن معنا في ساقولي كرتك ...

وكذلك في منطقة لطاق (١) وقطاع ١٠، وقبل ان نحل اليهم، وحيث كنا قد ابلغنا القطاعين سابقا، فسام رماننا في شاردنين و وادي ساقولي بغرب الجلايين بشكل سطولي ونقل منهم سابقا (١٠) شعما و امكن نزع سلاح (١٢) شعما آخر منهم وملاحقة الآخرين، والاطق سراج الذين نزعتم سلاحهم بكفالة .. وان اتفقتنا كلنا : لطاق (١٢) و(١٧) و(١٠) و(١١) ونحن بعد ملاحقتهم ..

ولد وعل معنا سريار ايها.. وبمخويات اليهم مركه ماله جادا وبطالون جميعا باليهوم نلى مقراتنا منهم واخراجهم من هناك ايها، وانا لي نفس الراي .

اما بعد اوضاع سهل اربيله فقد امرنا لتعليمات لطاق (٨) بغرب وملاحقة الجلايين الموجودين هناك . ونحن بعورنا قد قطعنا الطريق عليهم، طريق وادي ساقولي وآن ودهره عبر وادي بلسه .. وسوي امث سريار اي حبه كورسه، والقطع الطريق عليهم من هناك، ولدا لطاق (١٧) ايها في منطقة سهران ودهره كانه ليمو الجلايين

نتظر ازمركم، اذان عبد القويور وبرهان ماهدوا طمران يحظوا صانده (١) بناي حاسمات .. اما من جانبكم فاعلموا فصل شاموس، بان يقضوا عليهم جانب البحر .. (٢) وتطرح حوزة ماموستا محدي الي ملكان حيث فيه مقر لهن بالشوي، ليدبر اعمال الجبهه وان يتحكن فليجلب معه الحاضرين اي ماعلقتنا ايها في ملكان وهذا شيء جيد، اما قواتهم فقد اصابتها الاربك ومنقسمين على انفسهم . حيث ان في هذه الايام جرى شعار بين آزاد فوشتاو وماموستا ابراهيم اذ ان آزاد اجتمع مع الجساي والقساير بنظرون الي الجلايين (٣) بأستغياك، وانيش مركه مهادورنا بان الانتقام لهما القبيس شيركو ورفاله يتم بالكلية على الجلايين

وان امكن بوشكل مرفعت، بجبهة ذوقك و(٥٧) علم في الجانب الاخر للحزب قيادة الجلايين . ان كان ذلك يحل بنايكم ..

وايحترأ جلال كويخا عبد الله واغيه الي منطقة ساركلو لانها يعرفان المنطقة، وان يذهب احد لدني رهي ايها في منطقة ساركلو ليكون ذلك جيدا جدا .

والى الامام

سيدنا كاه

- (١) صانده - اعلى كفا مشرفه على مقرات قيادة الاتحاد الوطني الكردستاني .
- (٢) البحر - بقصده من بحيرة دوكان .
- (٣) الجلايين - انصار الاتحاد الوطني الكردستاني .
- (٤) الجانب الاخر - بالمعنى الجانب الاخر من الحدود : اي ايران .

ترجمة الوثيقة رقم (١)

به پاتماهای مکتبهای سیاسی و کتبی نیشتمانی کوردستان

بمیزبندی سرگرمی هتزی پشمرگه کوردستانه بمر پلا ماری جا شکانی چو پور پاسداری د اگورگسری

نیشتمانی

هار و پلا تانی عوتمیست . . . پشمرگه نارسانگان

لما تینگ ا بزو می سرگرمی هتزی پشمرگه کوردستان بمر چمک ارنگانی شترشی چماشدا بیه لئوه و هموو حیزب و رنگراو و لا بده د ژستگانی چو لئوه شترشنگرانی گلنگمان رانگمبمن . سزده می پاکرد لئوه د ژلی بالئیمیان و د ژلی شمعدان و تاود مشت و زنجیره جهای فعد بل لئو کورگرت و کورسره شترتانه رانگمبمن که بون به پشمرگی د اگورگسری نئزان له پلا ماردانی کوردستانه . به داخ و هار و مری زوینشوه هموالی شمعد بونی دو نمراند می هلمگرتزی هتزی پشمرگه کوردستان . هلمگرتزی فعد بلئوه سرهز کاله شمعد مولود می نمراند می تیبی ۷۸ ی کا رتخ و تاپازی کورمان کاله تاظم حمعی سلیمناج نمراند می تیبی ۲۲ ی سزده می وه د شمعد پشمرگه نارسانگان بمر رانگمبمن . که له باراستسی کوردستان و پاکرد لئوه ناچه نازاه کورمگانی شترشی لئو هتزانه . بهد مستی چمک ارنگانی چو لئوه د بزو شیری داستان ناسادا شمعد کوران .

هار و پلا تانی هتزی

هتزه شیری هتزی و کورمگانی شترشی چماشده بونبازی که تزللی شکستگانی مانگی قاپاری ۱۹۸۲ ایان له ی ن ک و پشمرگه نارسانگان کوردستان بکنهوه . وهز هتزانندی نئازی د تریمانا که بریتی به له لئو و بمر نی ای ک و (و د ب له) و پشترشی گلنگمان . د مریخی نمران توتسوه کی ی ن له به هتزی کور بونی چمکی عتزی و نئزان اگورگسرتان دا . سرگرد ایلی و بارمگانی له زوینی ناچمگانی سنسور کورتا بوه بژ قوایی کوردستانی عتزی ، تا بارنگ و هتزانگی لئو ناچمگانی لئو ناچمگانه بمر هتزی و پلا ماردانو بوردیان کورنی هتزو د اگورگسری کوردستان . هتزانگی شترشی چماشده که د هتزه بوزخانی بژ هتزی کورنه سیری ن له ساز د تکرار لئو هتزه هتزی توتانی شمیری و بادی و به پشترشی صواری نئزان و بهشداری کورنی د بیان پاسداره به هموو چمک ارنگانی ناچمگانی یاد بناتشوه بویان کورنه زنجیره و جهای فعد بل و ناچمگانی د ژلی بالئیمیان و د ژلی شمعدان و تاود مشت بژ د اگورگسری سلیمندی ۲ و پاشان پلا ماردان و د اگورگسری سلیمندی ۳ وه کینجا سرگرد ایلی ی ن ک . بهلام مری بوه هتسست و جهای پشمرگه شترشنگرانی کوردستان لئو عتزاله خاوانی له مئشگی پلا مارد مرگاند ا بزانده لئوه بمر پشمرگه د لئو مگانی بزگاری کوردستان له ۱۲ لئو ۱۹ مانگی ۸ دا هتزان ببرد . سر کورلا لئوه و سلیمنگرمان . و طبعمگسین نهمردا نئوینی شترنگانان لئو کورتسوه . وه مئشگی نئوینی سلیمنگرمانان بئو چو لئو کورنه و لئو نهمرد مگانی د بوسین شمردا . بژو ۱ / ۱ / ۸۲ بانگی کورلا نه و سلیمنگرمانان بئو چو لئو کورنه و بمر باموشی ناچمگانیان له نئزان هتزان بهرن و تا لئوه بوسنور پتاند بانن .

کورد بزو نمراند و جوامتزو لئو د مسته پشمرگه نارسانه لئو شم و کپشدا شمعد بونن که هتزانگی شترشی چماشده به نیشی د اگورگسری کوردستان وه به کورنگی جا شکانی عتزی بژ لئو لادان و لئو بوردنی شترشی نئوینی گلنگمان . سهدان بان بمر ی ن ک دا .

لئو نارسانه نمرانه لئو هتسست کم و کپشدا شمعد بونن که بژ د لئو مگانی هتزی پشمرگه کوردستان بژ باراستسی کوردستان و شترشی دزی چمک ارنگانی د اگورگسری نئزان و هموو هتزی و توتانی ی چو د . سرگرمی ناچه لئو لئو هتزو خاوان زانانه که به عوتمی کشی شتران نهمشه و بیلابی چمکی پانگی لئو مری نئزان و ببارمگانیان تینگ شکانه . وه جهای سرگرمی فعد بلان له قتل و داله کورخو رنگان پاکرد بوه . لئو نمرانه بونن

۱ - شمعد لئو مولود نمراند می تیبی ۷۸ ی کا رتخ و هلمگرتزی فعد بل . که لئو کورنی (سرگمان) ی د ژلی بالئیمیان له سالی ۱۹۵۲ له نئزانگی کورد بمر لئو لئو بوه . هتسست بتمن منالی بوه که له شترشی لئو لئو هتزه پشمرگه بمر بوه . وه بهشداری چمدین نهمردی نارسانانی تیا کورده . و کور شترمگانی ناچمی بارزان و شیری کورمیری مانگی نئزان وه له شترشی نئوینی گلنگماندا . همر له سرگرمی ناچه لئو لئو ی ن ک بوه . هتزه پشمرگه لئو سالی ۱۹۲۶ بزه بوه به پشمرگه و بهشداری بان سرگرد ایلی د بیان نهمردی کورمیری کور بوه . لئو هتزه شترمگانی و طری و مانلان و کولگی بالئیمیان و کورلا و شترمگانی سالی ۱۹۲۸ ی شترشی و شترمگانی د بزی کوردستانی نئزان و شترمگانی نئزان و بهشت ناچان . لئو هتزو

شعبه ۵ دو کور و دو کوچ و سرویس همگی گوروی لغات پنجین ماهه

۲ - شعبه ناظم جمعی سلیمان ، فرماندهی نیسی ۱۲ ی سرداش ، شاهازی شوان و شتیخ بزعیس
یو له گوندی (همزه) لدا یک یوه له سالی ۱۹۶۲ وه پوټه پشمرگه لهبر نارایتی ولن جاتیس هر
روز کرا پسرمل و پاشان سرانی ولسالی ۱۹۷۶ دا یو پشمرمانده پخالقینی ۵ ی هوزی رنکاری به
له د میان نهمری گوروی شورش لعلول و شورش نویکی گلمکساندا پشدارایان سرگرد ایچی کوه یوه
شعبه ی نمر سرمرای لومری که فرماندهی همگی هملکوتور یوه پوټلیکی خاوس صلیقتی گلمکسانی یوه
نمر یو لکوتورنوه شومکی ناسختالی ۷۵ ی پخالقینی بارزانی وا له پنجهین له پوی لدا ایچی مکتوسی
سیاسی پاندا وری اټمه همرو فرماندهی همکین لنگر پیاوټکی وکو توټه ساسی برټ سر مرشیمان بکیا
لورا چک نری ناد مین و د یوکه به شورش لدا مین ، شعبه ی نمر یو لکوتورنوه یوت توټه ایچی لکوتوسی
لومری له نخوزخانگانی لومریا دا پری فرموده نوره میدان و لکگلان ورو و پیاوټه لاس برودکی
نم کورده ستاندا له خبات و بهرگری دا شعبه به کچی سرگرد ایچی بارزانی لمر ناسختالی و پخالقین
یو یو یوټن ، شعبه ی نمریش خزی و مینی هر لخصیات و بهرگری دا شعبه یو

۳ - شعبه لبراهیم محمد لبراهیم ، ناسراو به (برای چی) ، پشمرگه ی گوروی ۲ ی نیسی

۷۸ ی کاروخ ، قارمانیکی نازا و د لټر یو له چندین نهمری رنکاری نیشانددا پشدارای کوه یو

۴ - شعبه عبد الرحمن حد نیسی ، ولسالی ۱۹۵۵ له گوندی (شومریش) ای لای حاجی انورمان
لدا یک یوه ، بند آلیکی لغات ، پنجین ماهه

۵ - شعبه جوس صالح ، خلیکی لومری سوزان و پشمرگه ی لټر و چابک یو له گوروی (۲) ی
نیسی ۵۱ ی گورمان

۶ - ناریو حد نیسی ، ولسالی ۱۹۵۵ له (د یوگله) ی کټه لدا یک یوه بهرگری فرماندهی گوروی

۳ ی نیسی ۱۱ ی خنون ، پشمرگه ی قارمان یو ، ولسالی ۱۹۷۸ یوه پشمرگه یو

۷ - حاجی مستفا بدلیکی گوندی (ملکان) ، مغزی شعبه وسنان بگی نوره لدا شکرکاسی
پوټی پکندا گمانی خزی پوټور و کورده ستان پختی پشمرگه یو له گوروی ۱ ی نیسی ۱۲ ی خزان

۸ - حاجی کوری محمد ی عرلا ، خلیکی گل لټه و برای شعبه حبه رشده که لهجای کاروخ بند بستی
تانه خنوزشکی ق م شعبه کرا ، برای هخال حسن کوستان تیکتوره ، شعبه ی لټر فرماندهی گوروی

۵ ی گل لټه یو ، پوټلیکی نازا و پشمرگه ی قارمان یو له چندین نهمری گوردا پشدارای کوه و به
دستی خزی چندین بارچه چکی گرتیوه

۹ - شعبه مینه محمد خزی ، خوشکه زای رحمان سده و شعبه ی نمر یو یو سید یو قارمانی
کورده ستان یو که ولسالی ۱۹۷۶ یوه پشمرگه یو

۱۰ - شعبه عمام اده بن همید ، ناسراو به شورش ، خلیکی گوندی (ماهله) و پشمرگه ی نازا و به
جبرگی گوروی بگی نیسی ۹۲ ی کټه یو

۱۱ - شعبه شوان محمد نیسی ، فرماندهی مغزوه لکوتوسی ی شعبه سرماز له نیسی ۹۲ ی کټه
پوټلیکی قارمان و نازای شاری کټه یو

۱۲ - شعبه علی مستفا ، پشمرگه ی جوامیری گوروی ۵ ی نیسی ۹۲ ی کټه و خلیکی شاری سلطانی
یو

۱۳ - شعبه عزیز فرحان حد ، خلیکی گوند ، (تیمارک) ی د منشی کټه به و پشمرگه ی پسه
صلیقتی گوروی ۶ ی شعبه سرمازی نیسی ۹۲ ی کټه یو

۱۴ - شعبه لبراهیم محمد رسول ، لکوتوسی (سرکان) ی د لټی بالیسیان له دایک یوه ، ولسه
۱۹۷۸ دا پوټه پشمرگه لهبر نارایتی و پشداروین له چندین نهمری شردا یو به جگر فرماندهی
گوروی ۱ ی نیسی ۷۶ ی بالک

نمر شعبه ۵ نمرانه پختی گمنی خوقان لورا ستمیان د وریات کرد موه که همگانی شورش پیاوټه
لومری لومری د وریاتی کورده و کورده ستان نوره شورش لټه نمر هیزی پشمرگه ی کورده ستان ، توانسا و
وارمان هر چند تک پټ ، چک و تقصیرمان چند زور و لبرمان پهاوټر پټ ، پختیوسمان هوزنگسی
چند ، زل به ، پټله لکوتین و پسریشی هر دین و لکوتورنوه پاشی تاغاکانان ، هوزی پشمرگه ی
کورده ستانی لومری خلیکی پشمری کورده ستاندا نوند توټه لکوتی و لمر پهاوټر و پاشی
پومای گلمکی سورتر د مین و د باره اټمه نمرمان لاس یو که نمر خنوزش و لدا مانه لکوتی داکورده

نومستن و بهمنی بنگا نه هژری لنگه سمر هژری پشمگرمی کوردستان و بهار و گاری دوزستانی د پرنسی کورد و کوردستان گساری تخریبی نوئی گلهکمان ندم من . انتمشیان ناچار نمکردا به که شهرمان لنگه ا بکمن و نو رنج و ماند و بیرونمان له شمعی دوی و پنی غیراند ا سرف بکردا به . نو شهید انسان له نومی سرگرتن پسر د پونی فاشی عتراقی د ابد ا به ، پلام سعد سخا بن ، تانیسی بنگا نه ود اگیرگرمی کوردستان و چینه کژیمه رستگانی کوردستان بهمن . تا گمانی خوروشتن و خیانت له نیشتمان بهمنی هم جیره شمعی و گنجلا نه جارهار بهنمان نگرئی . فعا قیتمش بز پاراستنی کوردستان و شوقیه بهیزهنگی لخمزان ، بان له لا دان و همروکو شاخه بلنده و سرگمشگانی کوردستان له پوی د اگیرگرمی و نوکرمی د ا کوردستین و هر جاره د مرستگاران د اند من . که لوری بهشتور بهزیمتر و کارگرتن بهت

هار و لانی خورشیمست لمرکاتدا که لنگه شژدا ا سمری پتر و نوازش بز گمانی بهزوی نسر تانله شهید و بهری کورد نماندا د انعموتین و سرشوشی له هژری پشمگرمی کوردستان و بهمانی لسم شهیده لمرانه و جوار و د کمن . بهلین تازه لکمینه کلمبر نو پتازه بهیزه سور بین که نو شهیدانه و سدان شهیدی تیری ن که ، پتازی پشت بهجما و سر بهستن ود ا بهشی کورد نی د اگیرگرمی و لیمه پناهنیور نوکرمیان ، پتازی سیمه خویی و د پمگرتنی بز عتراقی و مانسی جار و موس بز گلهکمان د ا بین کوردن .

نینه لنگه ننگه ا مود می خوئی هم سرگرتنه گوریمی هژری پشمگرمی بهسر جاشگانی جودا لهر تاروی (پزیندگانی سلطانی عتراقی) د ا کفزان بهری د ا پند گمانی کژلا نی خولگی کوردستان و هژری پشمگرمی کوردستان . و با لگه بهین و هم شهیده ، خزانه بهری ننگین ، لخمزان کاتدا لهرود می کژلا نی خولگی کوردستان و همرو هژریگانی نارجهدا نامه می خزان چند . باره لکمینه بز کوتابی همان به شمعی که جاشگانی جود به هژری پشمگرمی لخروشتن به مرجعی ا

- ۱ - هژریگانی جود سیمه خویی سیاسی خوقان بهسلطنت و بهمان بدین که لعی پارترین .
- ۲ - راز بهلین لمره فوشتن بهشوشی کوردستان له همرد بود بهری عتراقی و نگران .
- ۳ - له کوردستانی عتراقی ، پتگهستانی لشکرنگی چمکداری بهنگوتو بهسلطنتین .
- ۴ - نازادی گاری سیاسی و حزبی بز همرو لایک د ا بین بگری .

تیر بز پشمه بهرو سرگرتن له شوقیه بهیزهنگماندا له پتاروی روخاند نی پتیم و هینانه سرگاری خوگتگی نیکولانی د پمگرتنی که سیمه خویی و د پمگرتنی بز عتراقی د ا بین بگا و مانسی جار و موس و گلهکمان بهسلطنتی .

سمری و سمروری بز هم شهیدانه و همرو شهیدانسی بگسی بگساری کسوردستان
همر شهکاره بهت تالای و گاری نیشتمانی کوردستان
مردن و سرشوشی بز لوگرمی و د اگیرگرمی کوردستان

مکتب سیاسی بهکتی نیشتمانی کوردستان
۳ ی لعلولسی ۱۹۸۲

کوتلای بورجوای له دواتین شیری ناخورد

کوتلای بورجستان دونهک هر کوسلکی فرجه پش لوم د نیا به دیکه هاتوه لهچنه چین و تویزی کوملا پخرا
چهارا زه که هر مکه باه بهی شویتن جیا بازی خوی له سیمسی پرمهسی کوملا پش دا د خاوش تا زانو و
د مسکوت بهیر و چون بهنگو جیبا نهیسن تا پش خویش و لروانگی جیبا پش تا پش خویسه سهری
رود اوکاتی کومل نکا و لیک دعدا توه و رنگه وشوشن چار مسرگردنی به تا زانجی خوی دا کنهت
چینکاتی کومل همیشه له مللانی دان بهتا پش کسمر مصلطی د سلاتی سیاسی له لاند
جولا نومیکی وکو جولا نومی گورد د عطیهته له مللانی دا نمن بو نومی هرچین وتیزوی پش کوسری
قازانجی جیبا پش تا پش خوی جولا نومی گورد بهر بهات د دست پسر سرگردا پش کوی د اگری و
ریبا زکی و نومی کسار و چوارچوبی بهر مند هکاتی و سنویه دست د و زشکانی د پاری چکات
وه پش بری جیبا نهی خوی بهر نامکی دا پش و هوسی جن بهی کونی بهات
مصلطی پنجه پش له شوشه دونهک هر لشروشی گورد ستاندا بهنگو له هر شوشه کدا
سمراندی د نیا دا مصلطی بهد سنه پش د سلاتی سیاسی به مصلطی نومی که کی سرگردا پش
جولا نومی کمرهت د سنه سترا نچ و تاکیکاتی بهر نامکی د دست وه و زشکانی د پاری زکی د لوسلیسی
کارگردنی و شوه جولا و جوی کاتی د پاری نکات
هر لمبر نومی لگورد ستاندا له نونانی نیستادا که جولا نومیکی بر تجوی و جوش لانداری کوسلی
گورد دا به شیری ناخورد نومی که له شوه کاتی مللانی جیبا پش بهی چین تیزه کوملا پش به چاروازه
کاتی نار کوسلی گورد لانداری بهد سنه پش د سلاتی سیاسی دیان به و آتایکی روتنه لانداری بهه
د سنه پش به شرفرا پش و سرگردا پش جولا نومی گورد
توند و تویزی یا نومی و خاوش تا زانو کاتی و نشینره یا سر زمان د یازده پش به لصری سیمسی و
نارنوی کسه خیرخواز و جویزه و نارنگه و نارنگه نومی بهنگو پنده به نارنوی هیزی چیلکانه لانداری تا پوری
سیاسی کوملا پش به شرفرا پش شرفرا پش د نیا
د بریبا پش و سرگردا پش خیلکی به نارنوی خویان له شانوی میوزی گورد د انا پش بو چینی بورجوازی
و هر وای به ناسانی کوز و مصلطی سرگردا پش جولا نومی گورد لگول چینی بورجوازی دا ناگن
وه چینی بورجوازی و سرگردا پش زوره بورجوازی به افروزی خویان له شانوی میوزی گورد د انا پش
بورچینی گنگار و رشده هوانی گورد ستان و هر وای بهتا بیانی د خور و مصلطی سرگردا پش جولا نومی گورد
لنگل رشده هوانی گورد ستان د انا گن بهنگو تا دوا هتا به به مصلطی نومی د سلاتی خویان نکمن
زهریزه کنگه بهگار نهیسن نکوت و گشتار نکمن د سات وسورد نکمن د دست لنگل بهگانه و نمانت شختان
تنگلا و نکمن به مصلطی نومی به نیا نومی به مصلطی خویان نکمن
جولا نومی گورد له دوا ی سغد سال شان مصلطی نومی دند وای سغد سال تجویزه و لغزین له دوا ی
رسمی بوش سرگردا پش خیلکی رند وای تا بوب بوش سرگردا پش بورجوازی دند وای تا شکار
بوش بیگانه هنر و جویزه سرگردا پش (خیلکی و بورجوازی) وکیسات بوش بوشی بهر نام و بورجوازی
د روتنکاتی و چورتی بهار کویزه تا زانجی بورجوازی و خاوشی جویزه د پاری کونی د دست وه و زشکانی
همدی لوسلیسی گاری و شویکاتی د بگره کیسات بوش سهرمی سترا نچ و تاکیکاتی به جولا نومی
گورد لگول سهرمی سرگردا پش دایم بهیگن شویکاتی و سرگردا پش بورجوازی و رود مورجوازی د انا نومی
سنگی گرتان و خوراسی رشده هوانی زبانی گورد له لانداری هیزی جیبا پش تا کومل پش د جیبا نومی
له هوانی و نونانی بورجوازی خوی ملله یا نیکونی د نونه و دوشین لانداری جیبا پش تا کومل پش د جیبا نومی
له هوانی و نونانی بورجوازی خوی ملله یا نیکونی د نونه و دوشین لانداری جیبا پش تا کومل پش د جیبا نومی
پشت د هر مکه و سهرمی مشیرت و چینی بورجوازی هر بون و چار نومی خویان مصلطی لانداری نکمن بهلام
چینی د هر مکه و چینی بورجوازی تا ناسه نین هر وای به ناسانی د دست لانداری جولا نومی گورد هسل
بگن د عطیهته لنگل گمشکوندنی تا پوری کوملا پش سیاسی بهر هکی کوسلی گورد شیمان ا

شوروی کوملا پشی ونا بوری و سیاسی و نمرهنگی چین و توپزه کوملا پشیمگانیش د بارتر و یوشتر ونا شکرآ تسر
بون و له قالیی حزبب و ریگنرادا خوبان ریک خستزه وله شوروی پشیمون ونا باز و برنامی جباوازی ۵۰
خوبان د برلشمن که توپزه شوروی جیبیا نینیی و ناپه ولوجی جباوازی چین و توپزه کوملا پشیه جباوازیگانه
چین و توپزه کوملا پشیه د مسلات داره کونمهرست و کونمها ریزگان و شمرخوازگان له قالیی شوروی بهمه ریگهک و
بهمه شوریمهک و بهمه نسات و سمرود و بهمه جوره شمیکه بی با ریزگاری تازانچی جیبیا پشی خوبان و
با ریزگاری د مسلاتی خوبان بکن . نهمیلن سمرگرد اپشی جولانمیری کورد بان له دس د مرچی .
چین و توپزه کوملا پشیه گمشکرد وه توپزه خوازگانیش له قالیی شوروی چتر بعد وی د مرهنگ پشی و برجوازیگانه
له قالیی شوروی له قالیی جیبیا نینیی خوبانمیره د وست و د ویشی جولانمیری کورد . رهپازمکی ، تامان و د روشنگانی
نوسلوی کارگردن و وشورگانی د باری بکن و سمرگرد اپشی جولانمیری کورد له دس د مرهنگ و سمرکسی
شمیرت و برجوازی د مرهجن و تسلیسی خاموشی راستخیزی خوبی واته کورگان و رنجد مرانی کورد ستانی
بکن و بهر توپزی سمرکوتتی بکجاوی بهمن .

شتری ناوخوی قونانی لیستان کورد ستان له قالیی حزب و ریگنرادا کورد یگان د ا . تواند نمیری
له ناکرکی و طلاسی به به که له پشی چین و توپزه کوملا پشیمگانیش برجوازی لایله و کورگان رنجد مران
له پشی تیره . دونه له قالیی پاشاوری زوری د مرهنگ پشی و خیلکی لایله و جیوتی ران رنجد مرانی لای
دایه لایله تیره .

هیز و حزبب و ریگنرادا کانی سمر لمری کورد ستانی میران لئار کوملی کورد ستانمیره هل قولون . همر
بکمان ن پشیمرانی له چین با له توپزی کوملا پشی د بار ریکاروه و هاتوته مهید انوره و سمرچاوری سان و
زبانیش له قالیی له قالیی همر کسکی تیره پشامانی جباوازی له قالیی برجیمگانیش ی ن له و برجیمه
کانی . حزببکی و کورق م یا تیره حشع د ا لمره همر مسلیمکی لمری کورد ستان . میران ناوخویگانه .
جیبیان ۱۰۰۱ له قالیی .

همر بریمونه . هملگری نای تازای بریوارمر و سمر پشی کاری سیاسی و بکمرهانی همتانمیره
د بکورتی بریوارمری جبا جیبیا له سمر پشی د ا بزمزاندنی بکسکی نیشانی کسوره حشع
و لمر پشی د سمر پشی شوری جزیمزاندنره له ۱۹۷۶ د ا همر بکورتی بوه . چیرکه بریوارمری جباوازی چین
و توپزگانی کومل و له نیشامی لمر پشی . بریوارمری جباوازی تازانم و د سمرکوتی جباوازی جیبیا نینیی و
نومین بان همیره . بریوارمری به کوریمیری چند چو . توپزی کوملا پشی نا کورک بکوره ننگونجا و نیره لئار
چوارچیمیری پشه تانه حزبب د ا . له کانیگانه حزببکی و کور پده همر لمر پشی د ا بزمزاندنره بریوارمری
تانه حزبب و خوبانمیره و سمر پشی و لئار پشیمگانیش و لئار پشیمگانیش خرمیره وای وایره که حزببکی
همر چین و توپزه کوملا پشیمگانیش کوملی کورد ستانه د سمرکوتی لمر پشی کسکا موملی د سمرکوتی و
چورچولی همر کسوتانمیری تری ندادنره و همر بر لمر پشیمگانیش چند بن چار پهای بر دونه بریگسار
همتانی زمر زورنگه و پاکارکردن و کوشتن و لئار پشیمگانیش . همر د ویشی بریوارمری د ا بزمزاندنم
بکسکی و د سمر پشی شوری جزیمزاندنره همر هیز و توانای خوبی . بهریمه و نوسلوی جبا جیبیا و له شیم
و کانی جبا جیبیا د ترمان کردنره بو نغش و توانا کوردنی ی ن له و بهشمرگه و نندام و کاد برنگانی . چیرکسه
بریوارمری به تازای بریوارمر و سمر پشی کاری سیاسی لمر پشی .

ی ن له همرگیز له طلاسی ناپه ولوجی نیشامیره . سلی له طلاسی سیاسی و زوریا نیشامیره بریوارمر
بکورد چیره . چیرکه لای زا پده پشه بریوارمری و رنجد مران و بریوارمری بکسکوتنوخواز و توپزه
همر له سیاسی ی ن له جبا ویشی ی ن له د ا بوسک (له قالیی بریوارمری و لمر پشی لمر پشی پارتی)
به هاندان بریوارمری ستانمیری میرانی پشه هات و کسرتی کار .
وه همر لمر پشی ی ن له د ا بوسک پاره بریوارمری به تا شکرآ بینه مهیدانی کاری سیاسی و چکد انوره و
خوبی به ناسین پدهات .

وه همر لمر پشی ی ن له د ا بوسک حشع لمر پشی همدرانی له (جیبی ویشی لمر پشی ۱۰۰۰ صدام)
د ا بوسک و تیره و سمرکوتی زوری کاد و نندامگانی به امتزانی تمهید لمر پشی و سمرکوتی و سمر پشی
خوبی بریوارمری و هاتوته مهیدانی کاری سیاسی و چکد انوره .
له قالیی لمر پشی و کور (مارکسی شیخ همر) له کوردنی ی ن له لایله . تاوانمیری بکسکی تیره
وه نیشامی چا که همدننگانمیره و بریوارمری تازانمیره . بکوره له نیشامی راستمیری ی ن له د ا بوسک لمر پشی

گفته و بعد در چون چنانی خوری دایم لنگل رها ز مکی می نویسی بر د یارد مکانی تا و کومل بود کجاسی بر او عیاشی
 ی ن که بود به همیونی جیا بازی له یعنی چمن و تیز مکانی کوملدا بود که کجاسی گفتند ا به همیونی
 تا زانج و دیگرانی جیا بازی و همیونی بر ریا و بر و بازی جیا بازی و بعد روستا چمن حیزب و دیگرانی
 جیا بازی

گفته ایست که ایامان وایه کومل کوردستان کومل یکی فرجهینه و حیزب و دیگرانی جیا بازی تیسدا
 بعد ا کجمن و همیونیکان به بی تا زانجی جیبا پاشی توری وله ریانگی جیبا پاشی خوبه سه مری رود اوگانس
 کوردستان بهیراق و تا چه که جیبا پان و کجا و هلیستی خوری لی د پاری نکات بود لطوفانی نیستند ا
 لامان وایه علمانی گور و خوری و خوری کورد و همیونی کورد و همیون لنگل رها جیبا بازی بهیونگراتی
 خوری له پشتری بعد بهیونانی پاشی چار تومس خوری د اوله دیک لنگل پشتری و زینتو هل و مریس بهیون
 هل کرد نی همیونه و بهیونگراتی پشتری و علمانی شپاسی و د بهیونگراتی زوزا بازی تا به وایه جیبا
 له روی پاشی مریه بهیونگراتی و زوزتو و کج لشمی تا و تیز مکانی شپاسی و د بهیونگراتی زوزا بازی تا به وایه جیبا
 تا بهیونگراتی که همیونه لا پشتری کجی تومس خوری حیران لمد نی تومره انی بیگانه بیارین و نمنه کار تسی
 نواری بازی بهیونگراتی د پشتری له پشتری کوره

ی ن که همیونیکان زوزی د اوله بر تا کورنی خوری تا و کج و رینگ تنها همیونی که زوزتوم تا زانج کال
 همیونی چمنی د بهیونگراتی بر علمانی تا به وایه جیبا بازی و زوزا بازی شپاسی له کوردستان دایم ی ن که بی
 همیونه کورنگ بهیونگراتی همیونه دیت و همیونه لالا همیونی همیونی تا و زانج ی بر بهیونگراتی
 یعنی کاری شپاسی بود

رایا همیونیکان جیبا بازی

دو این سواد

بند و تار گشت لیل نامه

میک در عهد

تصمیمه القاضان همیونی له گه میانه

دند فکلمه که نام بو تاسین هم اتصاله

دویند پریمین و همیونی لیل

دویند خوسته کان همیونی له گه میانه

بو جیبا بازی شپاسی له گه میانه

بیر گشت همیونی و دایم همیونی لیل

دویند ویتو بیانه و زوزتو له گه میانه

شبه سواد

شبه سواد

۸۲۱

شبه سواد

همه وندانیگری می ناک :

بزرگمهری شیری نادر خود

همه وندانیگری می ناک : — کرد ایست — زانی بزرگمهری نادر

سرمرای نهر همو ناوانی ق م هر له ۱۹۷۵ هره تا ۱۹۸۱ بهرانهر په ی ن که کرد بوی لنگل لومردا له کاتیکدا که له بازی ۱۹۸۱ دا گلکونگی سیاسی — چکداری چوارنویس جاشکانی جودی تیلشکانده شیری لنگل وستاندن و ناماد می خوری نشان دا بر بیکومرانی هیمانه لنگل ق م لکورد ستانی هیرا قدا بهر مرجعی بگی توهه کورد ستانی هیرا ق و د ص ل ه شیری شورش کورد ستان عطیگری نومبر دوجار نویزوی خوی ناره ازان (بارنگی ی سرکرد ایس بازانی) بومردی کات وشویی چاوی بکوتی نهرانس هرده ولا لمر هر تانگی لمران لمرانری ولهمر شونگی نوان لمرانری د باری بکس کهچی هرده و جارنگه نهریکمان بد صتی بهتال گرابوه رتا له پر وستیان به کنگایی له شاورزور و شاپازیرهوه خویان بکنوه به کورد ستانی هیرا ق دا لنگل لومردا هم لسنوری سلیمانی دا وهم لسنوری هرلیردا دو ریکوتی همدانیها لنگل لومردا کرا بومردی بین شمر وی تکمره هیزگانی خویان لومردی لمرانوه بهیلهتوه بزوا کورد ستانی هیرا ق بهلام لمران نطقه هر هیزی راستخندی خویان و سرکرد و ویرسراوانگانی خویان نهمیابره کورد ستانی هیرا ق وه نطقه هیم کورسایهیکس عسکریان لمرعیرا ق د پوست تکمره و شمران تکمره . ونطقه هر د وستیان له هیرا ق برده نه سر شورش کورد ستانی لمران هل تکمره بهنگو وستیان له بیکمی هر گمجر وگومرانهوه که ناره بهانهوه بر شاپازیره وختاوشی هم سرجاوی زیا د کرد نی بهشیری پیدا بکن بر نارتیان بر جانیشی بود بوی لمران . هوه هم به شویمکی زور نامردانه کورته شعر نویشتن به هیزگانی بکنی وخصیله کرد نیان به دیوستکردی رودای لا پلاوه . نهمه سرمرای لومردی به جویمکی هر بلاز کورته د ص تکملا وکردن لنگل لومردی یاسد از و بهسچی لمرانی دا بودا گورکرد نوه ی محومردی حانه — سرمد مشت هر بلا ماردانی بنگگانی هیزوی د بومردی کورد ستانی لمران و کویطی شورش گهری زمخمتکشان کورد ستانی لمران . تا کا و گمته لومردی هیزگانی خویان له نالرحان و دواپی تر لکه کونستک له نوبک بارنگگانی سرکرد ایس ی ن که مزل دا به نیازی بهلاماردانی ناهیمگانی ناورنگه . زلفن شینق ماودی ۵ سال بارنگا کونگگانی سرکرد ایس ی ن که ی لی جهگیر بوه و بیوه بیکمی حیوانومردی چندین تاتی نازاد بخوازی هیرا ق وکورد ستانی .

ق م ماودی چند مانگ بهشیک گرنکی هیزگانی ی ن که بان بهشویانهوه خرمیکه کرد — هر موشاپاد گرنکی خطله لومردی می میوزدا . سهارت به نیازی شعر نوشتندی ق م . کوبسته سرورد . بکوتی نهمت — کورستان کورد ستان رونکرد لومردی لمرهاتنی هیزی ق م بهسرکرد ایس سو موزان بوسرکردی لمران له بناری جیای جاسوسان بهرانهر بارنگگانی سرکرد ایس ی ن سپکردنی تفه د بومردی .

سرمرای لمرانه محومردی ی ن که هرولی دا لنگل ق م که ناگهری شیری نادر و بکات . لمرکی د ستانی سوری و لیس و چند حزب و ریکورای بگا نوه . هوه لمرکی حشع و چندین کس ولا ایس تروه . هرولیدا که شعر لومردی دور بخانهوه . تا راد می لومردی که راستخندی هرند ی لنگل حسو میرشان واولکی کرا بسو لومردی بزانی نیاز له هاننگی چه ؟ تکمره گومردی بیتوه کورد ستانی هیرا ق نوه کس بیکمی لمری ناگرمی . خو تکمره گومردی هیزچهکدا رنگانی حکومتی لمران بهناوجه نازاد مگانی کورد ستانی هیرا قدا وریکات لومردی بیکمی به نادری . سرکرد ایس ی ن که هیشال حسدی ووشان فرماند می تویی ۶۱ ق کوش له لمرسراوی وناچنقه . بو لنگل هیشال ملی ووس که راهبری سیاسی تپیکانی ناسوس بورا سپارد راستخندی بهمردنی لنگل حسو بکن و تکمره رازی بو بهیشتن و گنت وگونی لنگل بکن وهرولی بد من لنگلی بکنه نهمجانبی هیمانه .

هیشال محمد نامبکی بو حسو نوسی
 کورد ستان یان نمان
 بو/ برای هریر کاک حسو میرشان
 سلارویکی شورشگوراندی گمرد
 هیراد ارم سرکردتوبین بوخمانی رعای کله زورد مستکمان که سالهعی ساله گلی کورد بان چاومردانی شعی

برای خریدن کتب و کتب گرامر

یازدهم در کتب و کتب که در این کتاب است
از آن تا کتب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است
مدرسه است

نیز که در این کتاب است
لی بود که در این کتاب است
لازمه است که در این کتاب است
ده ساله است که در این کتاب است
نیز که در این کتاب است
ده ساله است که در این کتاب است
مدرسه است که در این کتاب است
مدرسه است که در این کتاب است
مدرسه است که در این کتاب است
مدرسه است که در این کتاب است

صاحبی یا نه

برای کتب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است

صورتی به نه
کتاب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است

کتاب که در این کتاب است
کتاب که در این کتاب است

کتاب که در این کتاب است

کتاب که در این کتاب است

بزرگمقدم عالی خسرو میرزا

باشی زور سر لاما

له صوابی هفتاد و نهم ده هفتی و یکم از صودی هدر باشو و نخبه
اگر چه لایحین باشو سر لایحین

کاغذ زاهنگ یادگار ۹۸۷۱۱۷/۴ گزشتند دوستی من و نه لایح جواب :-

۱- مسئولیت دوستانه چه نه جارا من نیست و بی تو که ضرر که نه من است همو
نه معلوم من به حالی جانم و نه منج با شده نه من آنژی کوهی جاسوسان
نه که نه لایح سر مایهی نیست زور مصلحتی نه بسته گزیده و نه لایحی لایح
بیت دی بوجه تأسیه کم نه

۲- من تا کسی از خود تا آلمانان لایح و نه لایح زور من لایح و زایلین کوه
اصحابک بیت، کوه نه من آنجی ها و امر کنه کوه تو و خسرو میرزا
دولومیزی هاتیا تا هتا زوانی نه که نه جارا جری هاتیا کوه کوه
ضد سر سر سر چه بی نیست زور باشو صونکو زور سر اصحابا
نه سر هتاد یا زاده ستای - لایح و اعاد تنظیمی کلمین
بوجری و نه نه شکلی دی له من زور نه در جری و نه نه
تو زدی لایح سر کوه و نه هر که نه مقصد بیت نه من تجاریه
نه من اصحابی نه کی کله لایح

۳- لایح کرای خانی تو که ده زدی نه بی باشی نه بوجاری نه لایح
لایح زنده به هزاره هتا بزانی نه لایح جری کلمین

۴- عالی مورسی سر دیت ده زور باشو هاتیا نه

سر لاما لایح لایحی نه منیا دکم و نه صودی هار و کاپیت

لایح و هتاد

۲- نامی ادویس بوجو زادی

لایح هتاد

۹۸۷۱۱۷/۴

کوهی
جای جاسوسان نه لایح بلند به که نه منی به سر تا زدی و نه لایح معری و نه لایح و نه لایح
رات باورگانانی به لایح سر که نه لایح نه منی کوردستان

سلاج همه برگشت نمرود مرانی کلا تان موجود ن
 برای همیز رنگو زانویان نیره نیازی گرانمرتان همه بو کورد ستانی د اگیرکرایان بلام د وینی همنه پک
 تنخی د ووی د ووز روی د آره له تیوان همیزگانان ... براگیان نگر نیره نیازی گرانمرتان همه پهنواری
 د وینا نوری پهنه پهنه د ووی د آره له تیوان همیزگانان ... براگیان نگر نیره نیازی گرانمرتان همه پهنواری
 د ا ... جا زویان بی حوشا نگر مجال همیا په نویتهکی نیره ونویتهکی نیره جا ویا ن بهیک بکوی وگتورگوله
 گمل پکری بکمن وه رویون کورد نوری زیاتری وینی همد رو لا مان ... خوششان نیرانن که نیستان همیزگانی نیره
 و نیره له همد شوینگانی کورد ستان بهیکوه هاوگاری بکتر لکمن لکمن سنگمردا نجهنگن دزی د وینی
 د اگیرکمر هیواد این لگرتن همد بم شوربه بیت و چونکه جمنوهر جا وروانی برایشی د نکات نوبله شمیری
 کورد به کورد به کوشن د ان وه به نوسراو همد نموند ه نگیری بلام نگر بیت و همد و لا مان بکتر بهینن
 بکلو ننجاسی زیاتر رویون بهتوره ویا شتر بیت
 شمیری ناوخویان لهریزمندی د اگیرکرایان کورد ستانه نوبله لهریزمندی گلمکمانه
 همد سرگرتوین

دلسوزتان محمد رحمان
 ۱۹۸۳/۲/۱۰

تی بی نی

- ۱) نیمه زویان بی حوشه لم یواندا که بههار کاری لسننگرگانی
- کورد ستان د ا بین و دزی د وین چمنگن
- ۲) تگابه جویان بی وروانه بکنهوه په زیترین گات

حشوش ولامی نامیکی به هنگری نامدا د اهریره و براننختی کورد بو لهر د پتی نویتهکی بختیسی
 سرگرتد پتی بختی برنایشی وای بهچاک زانی نویتهکی حشع پشان لکمل بی بهوه هفلال محمد لسه
 نامی د ویدا بو حمیری نوسوه که نیمه د شکمچی

کورد ستان یا نمان

برای همیز کاک حشو سرخان

سلاجکی شورنگیرانه ... هیواد این سرگرتوین

برای همیز نوسراوت گهنت د وروای چا ویکوتنکه ناگاداری سرگرتد ایتیم کورد نمانیشی زویان بی گایکی
 باش وروا پانیه بلام نگر بیتان باش بی لخوا براد بریک حنزی تیوی لکمل خویان نهمین پهنواری
 همد لا مان بیکوه دانیشن و تبه بکمن جا نگر بیتان باش نیه نوانان لکمل بن ناگاد اریان بکنهوه
 همد خویان لکمل نوبدا کو نهمیره
 وه شونگه داری لکمن بر دانیتنکه که بو همد و لا مان نبله بیت ... هیواد این نوش رخت همدرا بیت
 هاوگاری وروایشی نبله بکنهوه ... خویان د وروانه نره لشمیری لا پلا لهریزمیری جمنوهر دزی شمیری ناوخویه
 و بی حوشه نیمه همویان بهیکوه دزی د وینی د اگیرکمر لکمل سنگمردا این
 تگابه بهله ناگاد اریان بکنهوه بکلو بهمانی چارمان بهیک بکوی نگر هات و پک د وروانه پهنو نیره
 هاتن تگابه رنگایان بی د من

همد سرگرتوین

دلسوزتان محمد رحمان
 ۱۹۸۳/۲/۱۲

حشو براننختی لهر د پتی نویتهکی بختی و حشع کورد ... هفلال محمد رحمان وینی وینی بی
 نویتهکی بختی و ایشوان (قادو رشده ناله) و محمودی حاجی خند و به نویتهکی حشع چرنسه
 د شتی ویزی و حشو سرخان زاوژکو و حمید رنگانیا ن بیت
 نویتهکی بختی لهریزمیری به شایدی نویتهکی حشع به جمنوهران راگیاندا نگر کور نیازی
 هاتنهمی همه بو وروای پتی بر پاخورد بو همد جمنوهر کورد ستانی همدرا لخوا بهیست به شام گرتن و
 نضکرتن ناگا چرنکه همیزگانی بختی له هیچ کوی بک نگر بی ناگرتن همدرا پتی لکواته له سلیمان و
 همدرا د ویکوتنی همه اریان لکمل نیرزا کرابو دوه همیزگانی لخوا به نازادی هاتوچیان لکرتد

و ده نویسنه گان یکتا، برهان را گمانند، که لنگر ایران له هانتنه بر لیا تا ماد من به کولی خوبان
 بهتای و کولی سنگ نیشیان بو هلیکین بو لغی خوسنی خوبان لغا لغوی لغا وزنگ، زلسی، شینسی، برزگسه،
 ماورد و دفا توگان، باهر شونیک تر گمشیان سز لکن، بهر چه هیزی لیرانی لنگل خوبان نه
 هین.

حسرو بهریری بی شمرس بهر گونیری؛ لیمه تمزداری لیرانین، بهرچی لیران لنگل خوبان نه هینسن.
 لیرانیش شری عبرتمان بولنگمن، تکمر لوبوش ری بکر، من بملولوی توب ریگی خوب لنگمویه.
 هر بو شومری گورگرتنگه به خوشی، چا رسر بگری و جا ریگی، تر شر له لیران هیزنگانی یکتی بی م دا
 هیل نگیر سیمویه، نویسنانی یکتی به زبانی سرگرد اینش یکتی بهر به جسمیان را گماند بو، که یکتی
 تا ماد به نویسنی لیران له ناشی یکتی سیاسی یا سرگرد اینش یا له هر نا شکی سردا که لیران به
 بهندی لیرانین بیلین بولومری ری وشوش، دوستا یکتی بهیتر و یکتی یکتی هینانه دابنین.

حسرو و لاس داپونوه که تا گاداری سرگرد اینش خوبی نکات ولینتر دوی لغو کوبونوه لغا و شومری
 خوبا له بشر و سهول بهندی (سری گره ی لیران) بو، و لام خوبی مات کرد تا شوکا لغی کله کونمشکویه
 بهر کونکوتی بهر کوبوت و لغی سری خوبی دانا، چونکه شعرو کونکوتی له باددا اشتگانی حسودا، دفر
 لنگری و لغا یکتی جاشی نیشیا نفوش دا سمود بو حسو ساغ بو شومری، بی م لنگه بکویه زبان، بهلکسو
 بکیم دابنشین و کوبونوشی، بهتا وان داناوه.

حسرو زاوگی دوی لغوی لنگرندی تولی (لغای بکرتادان) سمودانی سمودی کرد وه و گروا و حسروه
 نه غده، ولومی لنگل چند کسانیک نسبی کرد و، لغا ماددا اشتگانی روزی ۱۹۸۲/۲/۲۱ نویسنی
 براد برنگ به لیمی گوت: زانینونه که لیره دیمه به پلا و بهر وه که لغو کوبواری لغای من کاک سموده بو
 چونکو گویا لغو بهی تا گاداری کاک سمود و م، بی چاوت به جماعتی جلال کونوه؟ تنیله جواب
 داپوره بیم گوت: مالی با زبان حقان لمر نیمه هیمه جسمان بکمن، د لیران بکمن، بهمان داد من،
 خوبان لیران عاجز بکمن بلام دوره لمانه هیم نیرنه وه

دولت برادرسکه به سیکه گوت: زانینونه که له تیر درغانه بکلا
 بهورن که له تو کوبواری له لیران کاک سمود و، بهر کونکوتی
 نه تر به بی آکا داران کاک سمود و م، بی چاوت به هر هیمه
 صلوات دوسور؟ شینش جویم واپور و بیم گوت: زان
 بندان حقان له سر سیکه که به لیران کونکوتی
 کونکوتی بیان هارون، فریاد لیران عاجز بکمن بلام
 دروغ نه مانده بکیم نه برون بیم خوسنی شیمویه
 خفاقتی مان دروغه کسانیا دروغه شومری نه ضرورتین
 روان زاره، کک گوتی: تر ضرور بارسی بیت خفاقتی
 ی جفتی؟ هر گوتی نه، انه (لیران) خفاقتی
 هر لیرا و بهندا که حسو نویسنانی یکتی، دیوه سمود، نامیهکی بهر و بونوه بو نویسنه کونکوتی
 نه نویسنه،
 برای عزیز حسو برهان زاوگی

یادداشتگانی ۱۳۶۲ خورشیدی
 - داسوس حسو زاوگی

باشی سلمان
 کفزا که گمشه من، و هر جیا نه تنیسی من زاس، بهر چی شومیهکی حقی لغو هنگه دنگل لیران
 دابنشین لغی لغو بو شوان و سمود لغا کوبوت دی لغم دازی نویسن، وه بروسکش کر بو کونکوتی
 دنگل وان دابنشین، تا با چوا کف دابنشین بهر
 لغی چا شیری گات ادیسی د کیم بهر لغز بهر دی هیم بو ری ملطی و لغو توفا من دنگل حسو
 لیرانی هیمیسی دی لیم و لغا له هیم توفا خردی لیرانیه نطقا لغمده و زانی، و نوک هیم لغوه
 حرا سینگا باشی هیمت لیران جیبت حساسی و بو صلواتا و هیشتا لغی لغز بهر دی هیم انشا الله
 کرتتا لغر نطقا سری جاسوسان بهتا دروغا شکاند و لغز سوسا هیمیا د کیم بیت زمیمت کیشای و

انشاء الله بتاريخ دی برضیما عزیز دینی
هموطنی من گوتی باشتین قوهت خو لغان دی نیخینه وی منطقی لهر هدی بیوست ناکت زید متر
پوسه نای تفصیلات

دجوی خوشیا هنگوله خودی دخانم

برای هنگوله
سمرد بازرگان
۸۲/۱/۱۸

برای عزیز صومیرضان رازوکی

پاشی سرلانه

کافرا ته گهسته من . وهرجه ته نفس
من زانی . به هیچ شوره به کی صق نه تیر هفت
دگول ته وان رانشین قهری ته بد ابو سوانه توگود
ته ما تهوت دی ته تم ورازو ته بدیه . دم برده کشی
کتر بد که تایی دگول وان رانشین . کایا جه دا ته فی
رانشینه بریم .

توزی چانه ری کاژ ادریس دکم ته صد خور
به جد دما هم بد وی منطقی وکود خدوتا سه
نگه خور کتای هریمی ری تینم رتکفاه همو
قودتا خودی نیخینه منطقا تله دزه وراپی . ریزه
هم کهف طایسه ته کایا ش هیت لغاه صیت حسن
وید عمیانا صهیبت تدمی ته ته خودی ته تم آت برانته
گرتنا ته فقط سه ری چاسوسه آت روزمنا
شکانه وکوز سه ریا هسا دکم بیت زوه هم
کتای و اف وانه متای ونا مرتبه کاهه زن روی
هر دوکی سه گوتی باشتیمه خودنسا خدوتام
ونا نیخینه ونا منطقی لهر هدی بیوست ناکت زید متر
زید متر چیه نای تفصیلات
دجوی خوشیا هنگوله خودی دخانم

۵ - نامی سمرد بر حسن رازوکی

برای هنگوله
سمرد بازرگان
۸۲/۱/۱۸

باش کانی چود :

چون ده کتبی هیزه هانی بران دین ، بتره ده گورد ستان عزیزه بکرن به سوریان جهنم ؟

پهنگه له هزرگرتنگانی مانعوی گلی گورد به دواگرتویی و گوردستان به ویزانی ، شوقینی سترانجیسی گوردستان بوه که گرتیزه سرچینی رنگای هاتوچوی لشکروه گوردگانی ریزه هلات و روزنایا و بیزه مهیدانیسی شوم و بلبلانی له لشکریگانی بوزان و فارسی و عربی و مه غول و ذورک لیکورد ستانوره رمت بوین و هموچیسار گوردستانیان کوریزه مهیدانی چنگه لنگل هاتن و چونی خویاندا ، گوردستانیان ویزان کورده ، سعوت و سامانیان تالان کورده کشتوکال روبرو باخ و تا ویدانیان کورده گرتیزه ، سیزی سوزمان تم کسورده و نهشتا نعلیمان لگومی خویاندا نوقم و له چمید وکل دای ریش کورده .

بم رودایانه له هیزه ، نظیری گوردا چنده پین جار دویاره بوتره و ، لعمردسی د سفلانی عوسانی و د برلحه نیرانیکاندا لعمرده ، دیار و ناخویتی بوین که هم هیزه لوسی پایه بهیزی گورد شریف خانی بخلیسی له (شرفضانه) دایه هم نعلوسوی مغزی گورد له حیدری خانی له (دیباچی موم زین) دایه چاکسی و زور بهقا زاروه رونیان کورده .

گفتیله جار میرود مریمگانی گورد له پیناوی قازانجی تا بهی خویاندا ، ویزه لوسی به یارمندی بیگانسه خویان به پین بوسرخنگی دای ، به مشورت له دوی مشیرمت و کور له دوی باوک ، بزا له دوی برادر فاموزا له دوی فاموزا بونه و سکیسی سوپای د اگورگوری بیگانه و لشکری ویزانگوری بهانی پان پنا و گورد ستانسه ا و مرگروه و بونه ما بهی نهشتی خویانوی گورد بکورد بکوششندان و ویزانگوری نی شار و فاما بهیگانی گورد سگا ، هیزه میرنشینگانی با بان و سوزان و لعمردان و باد پنان و چنبره بوزان و هیکاری و ... هتده ، هپون له نوزمی لعمرد چیزه د سکتاناه ، بهریمکین چاره له هیزه ، گسلی گوردا که گلی گورد لساوی (۲) سانی زاربرده ، بترانی خوی له شوم و کچیل و بالورانی جنگی گاونگوری د و د مولتی ناوچک (واتسه لیران و عیاری) بیازی ، بوه لساچی شورشوه له هیزه دوی گوردستان نعلیسی رولمانی بینه سوتعی شوم و گلمکی بیته به زور د ستریری د اگورگورانه و شار و فاما بهیگانی بوزان بوین ، که لعمرد خوی له خویاندا سروسپکی حیزه بو شورش .

پلام سحر لعمربه له نویدی دوسی چارینی بهیتمدا ، باش نعر هسود مرین و پندانی له بیسنوری د مولمن و برلعتا بکرن نویدی گوردا ، هیزه ، هیشتا خوزوشا نوله همین بو قازانجی شخصی و د سکتوسی عهتوبرینی خویان بینه نوگوری ریزیل و سوزگی بیگانه و د سکیسی د اگورگور بوسرخنگی گوردستان .
حسود میرستان زازورگی له یاده داشنگانی پنج شمه (۱۲) ی بوزاد ، بهرانه ر ع ی نایب ۱۹۸۲ لهه کاتی سوردانگوری دای بولای لعمردسی بوزانی له (هواروی سیدان) و روزی دواپس توله (بهردمان) ی پستی (کونلاجان) کوران نویسی پستی .

... به خوم چریه لای کاک لعمرد بهی بوزانی با بزانین داخو ا بهجاری لعمرد نادمه پلام دای بوزاری خوی بو کاکه مسعود نویسی بو د بوزاری لعمرد جواب نه هاتوره بهی اکاداری کاک مسعود ایشکمی لعمردی جریه چی ندم کرد . پلام تا لعمرد لعمرد بوین چنده بروسکه هک هاتن لعمرد بروسگان بک لعمردی که د مولتی بترانی هوسوی چپای گورد هتد پند کرد بوه گرتیزه و د مولتی هیزانی زور شهرزه بویه ، لعمرد لنگل جلیهت هتد بک گرتیزان بکوره کورده دواپس ما بهی جلیهت هسوتا هاتوره من لعمردی کاک لعمرد بوسه لعمرد کورمانه باسی لعمرد خوارای کاک لعمردسی گوتی :

هتد حق من لعمرد د مولتی لیران ، بالنگتی وسید مکان وناوچهی هتد بری باک بکتمره و ه نعر مالانگی له لیران (هتده ویزه) بکون ختمره بو نعر ناوچانگی قازاد کوران قورجا مسکن

د پورگانه به باس نيمې لمر لمره ناخه نمان لمره يو نديام دا ، نديجا كوتنه شمې نويش به پكوتيس
 لپشتاني كورستان و هيزوكاني خويان له تالوچان وگوزمنك پرا نيم به باروگانگاني سرگردا پختي ي ن له
 لمانوزنگه زوكي ، شيني ، ۰۰۰ مگر كورده .
 د پسان نوره چنه مانگ هسو هورل و تظلاي خويان و هسو هان پمانگاني تريان له جودا نوراخان
 كورده يو تابع كوش كا پهد مستاني تيراني كه شمې بگوزنوه ، يو كورستان به به معاني نيمې كه گوا يا هسو
 خطكي كورستان لنگل كوانه هسو بگمشتليان هسو خلك به پيشوازي تيمان و لشكري داگير كوردي
 تيرانه كچي و چمگان يو هبل لنگرن ؟
 هسو زاروكي له ياد دا دشتگاني خوي دا لمرگانې كاتواني ناچدي منگوز پختي لمرار پيموه به پوياني
 نوسوي پختي ۱

چوار شمه ۱۵۱ مورداه
 پرا پيم ۲۷ تي تصوي ۸۲

پمانې نو هستا موه چنه سرگانې تما شوي ناچدي پشد نري و سنگسگر كورده كوروك او نيمې له پيش
 چاروان يو كورچه تگر كورده نيمې و نيمې واپر وي خويان كه چون كاني خوي خطكي شم ناچدي كزوش يو كچه
 د مرد وچون دور مردور ليمان كوروكور كورده پويان لمانه ونا مكارې نيموش شم خطكه چون خوله كچه د دور

د كلا مصلحت پور موه يو سورداري بندي چيان قنديل كه براروي
 چينرور ناومي چران پان چاگور ده پسته .
 چهارشنبه ۵
 دوشنبه ۱۶

Wed. 27 July

۷ - د مستوريس خسر زاروكي
 ياد او دشتگاني ۱۳۶۱ خورشيد ي

د پورگانه به باس نيمې لمر لمره ناخه نمان لمره يو نديام دا ، نديجا كوتنه شمې نويش به پكوتيس
 لپشتاني كورستان و هيزوكاني خويان له تالوچان وگوزمنك پرا نيم به باروگانگاني سرگردا پختي ي ن له
 لمانوزنگه زوكي ، شيني ، ۰۰۰ مگر كورده .
 د پسان نوره چنه مانگ هسو هورل و تظلاي خويان و هسو هان پمانگاني تريان له جودا نوراخان
 كورده يو تابع كوش كا پهد مستاني تيراني كه شمې بگوزنوه ، يو كورستان به به معاني نيمې كه گوا يا هسو
 خطكي كورستان لنگل كوانه هسو بگمشتليان هسو خلك به پيشوازي تيمان و لشكري داگير كوردي
 تيرانه كچي و چمگان يو هبل لنگرن ؟
 هسو زاروكي له ياد دا دشتگاني خوي دا لمرگانې كاتواني ناچدي منگوز پختي لمرار پيموه به پوياني
 نوسوي پختي ۱

د مخینه له خوږه گوښه دم خټکه د بار گورابه زیاده نرد موری اتانیت د گڼری رنگه بم جوړش ومنجا له
 نهی الای تد اوریکی گوروه د مت لغاوجی له سره سره گرامره بونا و جماعتی با ټم کرد همومان همستانه
 خویان امانه کرد تا میکم برکاک حصو د ولعمری نویسی و د وکسم زمانه کردن بولای د وکسم زمانه کردن
 پر سر ریگای تلام زه و نیشا ووشیان که لغا و تاروشیان ریگا د مروت بر خویان خرم ماسوه لچمگی خرم

پنځگانی تباد هی خاښین لغاوجگانی تر گور و مرگور ونا ونگزادان و شنو وه منشته بیل و خانه و شیناوی
 و باد بناوی و گونلا جان و سهاری و تالو پتان و کونصنک و د زاس و بلگی و ۰۰ شون ونا وچنگانی تری نهک
 سنور لکوره ستانی تیران لکلی هیج کسهک شاره زاوه نهه . نیمه لکا تکدا که تفران همس هیزمگانی خویا
 په خا و شینا نووه بهننموره بزوا و لغزی کورده ستانی عراق و لغا و کورده ستانی میراندا ا هماغزادی بزین و دزی
 دقسی عراق بهننگن

پار لغر هیرتدا که تیران هینا په سرچا د هی خانه . سرد مشت و گوند و د بهات وچمگانی د مور و
 پششی و خاښنگانی تباد . پشدا پشک کارگهان کرد له همس شرمگانی ناوچدی خانه و سرد مشت دا له
 مضموری حسین . خد زاوی و تالو پتان . کونصنک . . . پورچند پین چمک اریان کوزوا و برنده او کرا و نهه ریسی و
 مسعود خویان سهرشتی و استموری هیزمگان ونا ویزگاریان لکرون و چندین لپهر ساوی و کور سلان
 عس عثمان بهکول (ناسراوه به ملازم طبی) و ملازم سردار اهریکر علاقتا ناسراوه به ملازم باهکر) و حصو
 میرمان زاوکی و حصو میرمان د ولعمری و سه هیدی و نحصه وچند کسی تیران بهننمان ونا لنگه ناوچره
 پشدا اری شمر و نحصی داگورگونی ناوچمکه نهیون . پلکو زویار لکون په هاند مروت سکشن هیزمگانی
 تیران بر ناوچمکه و هملگیراند نی شمر و توب بازان و چولکونه نی گوند و ناوایمگان ا یاد دا شنگانی حصو
 نا پشکی راستگوری د موری خاښانته هی لغا نهه)

کسانش لو هیزمگاندا کفهرتشی . یاسد ازان هینا مانه سر حاجی نومران . جگه لغر موری هاند مزانی
 کورانی ملا مستفا بو سارذانی هیرتکه . په کاشکارو بهیمری بی شرموره هیزمگانی خویان بهتا پیش تیرانی
 خټکی ناوچمکه بون با شازمزی شیننگان بون . خسته تیرد مشی کاروند ستانی تیرانی موره بو چا ولسی و
 ری پشاندان او د طبیی شاره و زاکردنی هیزمگانی تیران له کون و کلمه مروت و چیکورنگه و سترا تپه مگانی ناوچمکه .
 وطم بهر و کس مری چا د هی حاجی نومران له چمگانی کورده و کورده مبدیل و سیکول و لغا وچمگانی حاجی
 نومران و زاوادی و روایات ویا بهکراوی و د موند و شوننگانی تیران .

میرخان حاجی میرخان که خوند مواریکی بهرنا ننگان ویرا زای حصو زاوکی په ویکه بوه له تیرنگانی

<p>۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰</p>	<p>۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰</p>
--	--

کند پس و مسعود له پنکی سیلوی لای خانه بروه له یاداشتی روزانهی خوی دا گلیله راستی نوسروه
کورا هند یکی تان ونگر خوی بر لغتوسنوره *

پنجم ششمه ۲۲ ی تیر بهرانهر ۱۴ ی تصویز

نصرو له شری بوم (بهمنستی پنکی سیلوی به نزهک خانه) هانوشموار زور کورمه . ننگرچی زستان
زور بخر باری بوز وه زویش سارده بو بلام نه لور بخر ماوه و نه لور سربا به بملکو هتا له کونستانگان وه
شاهخیمزنگان بخر کشتی بروه و زور کم بروههوه ؟

گواستوری پیشمرگانسی جورته مستی بی کرد وه . بهکم بوتهری عیراق دوم بوتهری جملاینگان :

جمعه ۲۴ ی تیر بهرانهر ۱۵ تصویز

نصرو بهمانی چوسره بو نه فقه هی . بو نوسرو هر لصالی بوم . وپاش نوسروه به لوتوبیلی مام هوسر
له نه غده هی گرا پنوره بو طهری لور سیلوی *

حکومتی ایران هر هرده موانه له همکر کیشان بو نارچهی خانی ؟

ششمه ۲۵ ی تیر بهرانهر ۱۶ تصویز

نصرو له شری لسیلوی بوم . لید پس بارزانی بهدوای مام غزالی دانارده که بوچه لای له کورمه
لاجان . که پاش نوسرو مام غزالی لکگل حسین لعمده جورته کورنه لاجان بولای لید پس بارزانی *

لوتوبیلگانسی شورش کوره چند جاوه دین به دوای پیشمرگانسی حوزی شیوس وه د بیان بات لکوره *

پنجمه ۲۶ ی تیر بهرانهر ۱۷ تصویز

نصرو له شری بوم . نصرو بملکی رسته له هیزوی عیراق چونکه روس به عسی هاتوته سحر حرکم *
تومنی ملازم باهکر هات بو لیره وه تهیری بو بستگان له پاشان دهیمت بو عیراق بو نارچهی چوسان وه
بالگانسی بو لیدانی حکومتی عیراق *

دوشنبه ۲۷ ی تیر بهرانهر ۱۸ تصویز

نصرو لمقیری له سیلوی بوم ؟ مام غزالی بهمانی لکگل حسین لعمده لکونلا جان هاتوره بو شری
له سیلوی . نوان کوتیان که لید پس بارزانی لکگل جملعتی خوی له کونلا جان بهری کورتن وه جورتهوه

بو د پری عیراق به فندیل دا چورن . که پیشمرگمکی زور جورته لملای . له کونشکه د بیان جماعت
چیره بولای عیراق *

۱ - دستوری میرخان حاجی میرخان
یادداشتگانی ۱۳۶۲ خورشیدی

تیر	تیر	تیر	تیر
۲۹	۲۸	۲۷	۲۶
۲۹	۲۸	۲۷	۲۶
۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۲۷	۲۶	۲۵	۲۴
۲۶	۲۵	۲۴	۲۳
۲۵	۲۴	۲۳	۲۲
۲۴	۲۳	۲۲	۲۱
۲۳	۲۲	۲۱	۲۰
۲۲	۲۱	۲۰	۱۹
۲۱	۲۰	۱۹	۱۸
۲۰	۱۹	۱۸	۱۷
۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
۱۸	۱۷	۱۶	۱۵
۱۷	۱۶	۱۵	۱۴
۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۱۲	۱۱	۱۰	۹
۱۱	۱۰	۹	۸
۱۰	۹	۸	۷
۹	۸	۷	۶
۸	۷	۶	۵
۷	۶	۵	۴
۶	۵	۴	۳
۵	۴	۳	۲
۴	۳	۲	۱
۳	۲	۱	۰
۲	۱	۰	۰
۱	۰	۰	۰
۰	۰	۰	۰

سی ششمه ۲۸ ی تیر بهرانهر ۱۹ تصویز
 تصور به قلمی حکومت شاری خانه چهل کرا که زورمی زوری مالکان له خانی باران کرد و بهر
 بود مردمی خانی - تو متکی زوری لوزان د بدن وه دجهت خانه که خوی لانا د ده نکات له حاجی
 لوزانوه هیرش بهانه سرعیراق *

چوارشسه ۲۹ ی تیر بهرانهر ۱۰ تصویز
 دهنی شعری له سات ۵ کرا ۱ پک وینجا د شیکه لوزان تخمی د سستی بی کرد ووه بر سر حاجی
 لوزان - نازادی وه د برنده وه پیشمرگانان له هر دوی ی جاد نکه انگل عسکر یاسداری
 لوزانی چوینه بو سر جاده وچهند ورمهجان له عسکری لوزان شانده ووه وه لوزوش هر شعر بهر دواوه
 نروکی میراق ناوچی خانمان بویه باران ۵ کرد *

پنج ششمه ۳۰ ی تیر بهرانهر ۱۱ تصویز
 تصور له شعری له سیلوی بویوم - شعری لوزان ویراق لومری حاجی لوزان که له شعری بهی تیر
 د سستی بی کرد بو هر دوی همه - نروکی شرکری میراق نینکه کوند ی بهرگانان وه نینکه کوندی
 خالد اران بویه باران کرد که له خالد اردور کسی لوزانی برنده ار بویه *

چشمه ۳۱ ی تیر بهرانهر ۱۲ تصویز
 تصور له شعری له سیلوی بویوم - شعری میراق و لوزان هر دوی همه لومری حاجی لوزان که
 حاجی لوزانی له نابلقه دواوه - لوزاری هیرشان برده سر عسکری میراق که له نینجا یاد حاجی
 لوزان و نازادی و رایت و پاکزادی کوبه دست عسکری لوزان و پیشمرگانان لیده که عسکر متکی
 زور گیره *

ششمه ۱ ی مرداد بهرانهر ۱۳ تصویز
 تصور له شعری له سیلوی بویوم - باش نورو نگل صالح فارس به تیر بهی مام لومری چینه شیناری
 لای مسعود بارزانی وه له پاشان گرا بهر بو شعری - لوزان شرکرتگانی به خوشبهره له یاد بر مسعود
 د کرد برده - مسعود بارزانی دهنی له ششمه هاتوبه خانی ۱۰ - د مستوسی لوزان حاجی میرخان
 چرخه مهال ۳۸۷ یاد داشتگانی ۱۳۶۲ خورشیدی

ششمه ۱۲ ی مرداد بهرانهر ۱۴ تصویز
 تصور له شعری له سیلوی بویوم - باش نورو نگل صالح فارس به تیر بهی مام لومری چینه شیناری
 لای مسعود بارزانی وه له پاشان گرا بهر بو شعری - لوزان شرکرتگانی به خوشبهره له یاد بر مسعود
 د کرد برده - مسعود بارزانی دهنی له ششمه هاتوبه خانی ۱۰ - د مستوسی لوزان حاجی میرخان
 چرخه مهال ۳۸۷ یاد داشتگانی ۱۳۶۲ خورشیدی

ششمه ۱۶ ی مرداد بهرانهر ۱۵ تصویز
 تصور بهیانی زور سات شعری بهر لومری مسعود بارزانی له شیناری هاته لای همه شرکرتگان
 وه بو نورو له سیلوی مایهوه تا لوزاری روز ناوا له سیلوی بو پاشان گرا بهر بو شعری - لوزان و
 میراق لوزانوه د برنده و نازادی و ناوچی شرکرتگانی هر بهر دواوه *

دوشنبه ۳ مرداد
 کسری له بلغری له سلوری بیوم نوروکگانی عیوانی نومبر ماوی سی روزه که د پنه نارنجی خانوه نارجه
 بو با بان د ننگن پلام تا کونستان که چند جاره د بیرونش کیمی د او خوشه شتانه زانی گایان سپروه
 تشبا د و نضر له خالدار برنده آر پینه .

س ششمه ۴ یورداد
 تصویز ۲۶
 لمری له بلغری له سلوری بیوم . شعری نیران ویرانی شعر د بهزی همه د پنی نیران د سر بندی لید مست
 عیوانی د مرهبا مسموم باوزانی له کونلا جانره وه لید رس باوزانی له نند پله ، که لهر نو شعری
 د وای نیران ویرانی جبری عیوان گواشتهوه وه هتا پشمرگی نیش . نام شمردا بر شسارزایسوه
 بشد آریوان کرد پوه .

جمعه ۷ یورداد
 تصویز ۲۹
 لمری له طبری بیوم بهانی کسعد خلانی هاته لیره لنگل ملا عهد وللا که بهیته عیوانی بو لمری تا
 و تقصیسی بگه بیته جملاتی ملازه با بکر وه نیشی ملا عهد وللا وه عباس وعیزیز حسو لنگلیان جبرین
 بو عیوانی که چند وای غنی گوتنه بیان بو له خنک ویرگرتن وه نو تشبا پانمان بو گواشتهوه بر عیوانی .

یکشنبه ۹ یورداد
 تصویز ۳۱
 لمری بهانی مسموم باوزانی هاته سلوری که لیزندی بهزی برمی نیشمانی کونبرمی خوری له سلوری
 د مست بی کرد ونیوچو نام سر که لنگل چند نضر له چند ارکانی سوشا لیمتکان شعری کرد بیسلام
 لیدانی خیاره . مسموم باوزانی له سلوری گرا بهیوه کونلا جان ومان شیناری . نیران له میهوان هیونی
 بره هیونگانی عیوانی که نیر له ناکسی خوری له عیوانی ویرگرتوه .

دوشنبه ۱۰ یورداد
 تصویز ۱
 لمری بهانی که سرهنگ نیاکانی هات بو سلوری وه داری د مکره که جادی له سلوری بهاتسوه
 هنگوره بو بن و سالم ماری ی لنگل خوری بره . باد گای خانی وه لیا شان لیمه چورته شیناری وه له
 ۱۱ - دستوس میرخان حاجی میرخان
 باد داشتگانی ۱۳۶۶ خورشیدی
 و پشوره چینه سلوری .

Handwritten text in two columns, likely a list or index of names and titles. The right column contains names like 'میرزا...', '...', and '...'. The left column contains more names and titles, some with dates or numbers. The text is written in a cursive style.

میرخان لیره به واره لهاد داشتگانی د ا باسی لیره ننگات که چاره فالوتان بنگی پشتمری حسوی و
 لیره لنگل چند کسیکی تر به گای میزوه و هیوانگانی خوار ، کونترمل ، بهرنگه ، بهرخلیمه ، تانی د...

کودلان و گورسوی؟ نینجا بو گوندی فاشگرکه، ترناتار ۰۰۰ ره روزی دوایس گهشنتره لای هیزگرگی نامی
 (واته حسو زاروکی) له چای بیبه و هم جویره د روزه به یاد داشتگانن نسا
 درشمه ۳۱ مرداد بهرانهر ۲۲ تاب

نصرو بهانی لنگل خلیل غزالی ره حصن لخمه عقی له ترناتا و جویره سر شاخی پشت لهنزی
 وه بهرانهر به چای نغنایل نام حسو و جماعت لهری بیون که بهرانهر به چمکدا ارگانن جلا لنگل
 و اوستاوی که پیشترگی عبد الزمیم جسم وه حسو برشان د ولسمری و حمزی شیری و حمزی سوشالوست
 و جماعتی لقی یگی بان لین .

سی شمه ۱ شهریور بهرانهر ۲۳ تاب

نصرو لهر شاخی شیری بی بی (پشت لهنزی وه لهنزی مامره و شعر لنگل چمکدا ارگانن جلا لنگل
 هر د روزی همه که لهر پیشترگانن بهری نیشانی لهر جادی که له دلی شهیدان و قسری
 شان و باشکیمان کرد و پلام لهر چه بهمه هر د روزی همه و خسته جا ر جا له یگری د نکن پلام
 له حمزی شیری ۲ دو کوزا وه حمزی سوشالوست ۲ سی کوزا بان همه .

چوارشمه ۲ شهریور بهرانهر ۲۴ تاب

نصرو لهر شاخی بری بیوم لنگل جماعت وه نام حسو لنگلمان بیوم برهان غزالی وه عطسی
 حسو له ترناتا و جویره به نه غده سی . چونکه ناری برهان هاترته بو د برهوه که چیت بو خیندن لهسه
 بهانی بره کجکی مکنی سیاسی یاریمان لهه رای هاتو کجیته .

روز	تاریخ	روز	تاریخ
پنجشنبه	۳۱	پنجشنبه	۳۱
جمعه	۱ شهریور	جمعه	۱ شهریور
شنبه	۲ شهریور	شنبه	۲ شهریور
یکشنبه	۳ شهریور	یکشنبه	۳ شهریور
دوشنبه	۴ شهریور	دوشنبه	۴ شهریور
سه شنبه	۵ شهریور	سه شنبه	۵ شهریور
چهارشنبه	۶ شهریور	چهارشنبه	۶ شهریور
پنجشنبه	۷ شهریور	پنجشنبه	۷ شهریور
جمعه	۸ شهریور	جمعه	۸ شهریور
شنبه	۹ شهریور	شنبه	۹ شهریور
یکشنبه	۱۰ شهریور	یکشنبه	۱۰ شهریور
دوشنبه	۱۱ شهریور	دوشنبه	۱۱ شهریور
سه شنبه	۱۲ شهریور	سه شنبه	۱۲ شهریور
چهارشنبه	۱۳ شهریور	چهارشنبه	۱۳ شهریور
پنجشنبه	۱۴ شهریور	پنجشنبه	۱۴ شهریور
جمعه	۱۵ شهریور	جمعه	۱۵ شهریور
شنبه	۱۶ شهریور	شنبه	۱۶ شهریور
یکشنبه	۱۷ شهریور	یکشنبه	۱۷ شهریور
دوشنبه	۱۸ شهریور	دوشنبه	۱۸ شهریور
سه شنبه	۱۹ شهریور	سه شنبه	۱۹ شهریور
چهارشنبه	۲۰ شهریور	چهارشنبه	۲۰ شهریور
پنجشنبه	۲۱ شهریور	پنجشنبه	۲۱ شهریور
جمعه	۲۲ شهریور	جمعه	۲۲ شهریور
شنبه	۲۳ شهریور	شنبه	۲۳ شهریور
یکشنبه	۲۴ شهریور	یکشنبه	۲۴ شهریور
دوشنبه	۲۵ شهریور	دوشنبه	۲۵ شهریور
سه شنبه	۲۶ شهریور	سه شنبه	۲۶ شهریور
چهارشنبه	۲۷ شهریور	چهارشنبه	۲۷ شهریور
پنجشنبه	۲۸ شهریور	پنجشنبه	۲۸ شهریور
جمعه	۲۹ شهریور	جمعه	۲۹ شهریور
شنبه	۳۰ شهریور	شنبه	۳۰ شهریور
یکشنبه	۱ مهر	یکشنبه	۱ مهر
دوشنبه	۲ مهر	دوشنبه	۲ مهر
سه شنبه	۳ مهر	سه شنبه	۳ مهر
چهارشنبه	۴ مهر	چهارشنبه	۴ مهر
پنجشنبه	۵ مهر	پنجشنبه	۵ مهر
جمعه	۶ مهر	جمعه	۶ مهر
شنبه	۷ مهر	شنبه	۷ مهر
یکشنبه	۸ مهر	یکشنبه	۸ مهر
دوشنبه	۹ مهر	دوشنبه	۹ مهر
سه شنبه	۱۰ مهر	سه شنبه	۱۰ مهر
چهارشنبه	۱۱ مهر	چهارشنبه	۱۱ مهر
پنجشنبه	۱۲ مهر	پنجشنبه	۱۲ مهر
جمعه	۱۳ مهر	جمعه	۱۳ مهر
شنبه	۱۴ مهر	شنبه	۱۴ مهر
یکشنبه	۱۵ مهر	یکشنبه	۱۵ مهر
دوشنبه	۱۶ مهر	دوشنبه	۱۶ مهر
سه شنبه	۱۷ مهر	سه شنبه	۱۷ مهر
چهارشنبه	۱۸ مهر	چهارشنبه	۱۸ مهر
پنجشنبه	۱۹ مهر	پنجشنبه	۱۹ مهر
جمعه	۲۰ مهر	جمعه	۲۰ مهر
شنبه	۲۱ مهر	شنبه	۲۱ مهر
یکشنبه	۲۲ مهر	یکشنبه	۲۲ مهر
دوشنبه	۲۳ مهر	دوشنبه	۲۳ مهر
سه شنبه	۲۴ مهر	سه شنبه	۲۴ مهر
چهارشنبه	۲۵ مهر	چهارشنبه	۲۵ مهر
پنجشنبه	۲۶ مهر	پنجشنبه	۲۶ مهر
جمعه	۲۷ مهر	جمعه	۲۷ مهر
شنبه	۲۸ مهر	شنبه	۲۸ مهر
یکشنبه	۲۹ مهر	یکشنبه	۲۹ مهر
دوشنبه	۳۰ مهر	دوشنبه	۳۰ مهر
سه شنبه	۱ آبان	سه شنبه	۱ آبان
چهارشنبه	۲ آبان	چهارشنبه	۲ آبان
پنجشنبه	۳ آبان	پنجشنبه	۳ آبان
جمعه	۴ آبان	جمعه	۴ آبان
شنبه	۵ آبان	شنبه	۵ آبان
یکشنبه	۶ آبان	یکشنبه	۶ آبان
دوشنبه	۷ آبان	دوشنبه	۷ آبان
سه شنبه	۸ آبان	سه شنبه	۸ آبان
چهارشنبه	۹ آبان	چهارشنبه	۹ آبان
پنجشنبه	۱۰ آبان	پنجشنبه	۱۰ آبان
جمعه	۱۱ آبان	جمعه	۱۱ آبان
شنبه	۱۲ آبان	شنبه	۱۲ آبان
یکشنبه	۱۳ آبان	یکشنبه	۱۳ آبان
دوشنبه	۱۴ آبان	دوشنبه	۱۴ آبان
سه شنبه	۱۵ آبان	سه شنبه	۱۵ آبان
چهارشنبه	۱۶ آبان	چهارشنبه	۱۶ آبان
پنجشنبه	۱۷ آبان	پنجشنبه	۱۷ آبان
جمعه	۱۸ آبان	جمعه	۱۸ آبان
شنبه	۱۹ آبان	شنبه	۱۹ آبان
یکشنبه	۲۰ آبان	یکشنبه	۲۰ آبان
دوشنبه	۲۱ آبان	دوشنبه	۲۱ آبان
سه شنبه	۲۲ آبان	سه شنبه	۲۲ آبان
چهارشنبه	۲۳ آبان	چهارشنبه	۲۳ آبان
پنجشنبه	۲۴ آبان	پنجشنبه	۲۴ آبان
جمعه	۲۵ آبان	جمعه	۲۵ آبان
شنبه	۲۶ آبان	شنبه	۲۶ آبان
یکشنبه	۲۷ آبان	یکشنبه	۲۷ آبان
دوشنبه	۲۸ آبان	دوشنبه	۲۸ آبان
سه شنبه	۲۹ آبان	سه شنبه	۲۹ آبان
چهارشنبه	۳۰ آبان	چهارشنبه	۳۰ آبان
پنجشنبه	۱ آذر	پنجشنبه	۱ آذر
جمعه	۲ آذر	جمعه	۲ آذر
شنبه	۳ آذر	شنبه	۳ آذر
یکشنبه	۴ آذر	یکشنبه	۴ آذر
دوشنبه	۵ آذر	دوشنبه	۵ آذر
سه شنبه	۶ آذر	سه شنبه	۶ آذر
چهارشنبه	۷ آذر	چهارشنبه	۷ آذر
پنجشنبه	۸ آذر	پنجشنبه	۸ آذر
جمعه	۹ آذر	جمعه	۹ آذر
شنبه	۱۰ آذر	شنبه	۱۰ آذر
یکشنبه	۱۱ آذر	یکشنبه	۱۱ آذر
دوشنبه	۱۲ آذر	دوشنبه	۱۲ آذر
سه شنبه	۱۳ آذر	سه شنبه	۱۳ آذر
چهارشنبه	۱۴ آذر	چهارشنبه	۱۴ آذر
پنجشنبه	۱۵ آذر	پنجشنبه	۱۵ آذر
جمعه	۱۶ آذر	جمعه	۱۶ آذر
شنبه	۱۷ آذر	شنبه	۱۷ آذر
یکشنبه	۱۸ آذر	یکشنبه	۱۸ آذر
دوشنبه	۱۹ آذر	دوشنبه	۱۹ آذر
سه شنبه	۲۰ آذر	سه شنبه	۲۰ آذر
چهارشنبه	۲۱ آذر	چهارشنبه	۲۱ آذر
پنجشنبه	۲۲ آذر	پنجشنبه	۲۲ آذر
جمعه	۲۳ آذر	جمعه	۲۳ آذر
شنبه	۲۴ آذر	شنبه	۲۴ آذر
یکشنبه	۲۵ آذر	یکشنبه	۲۵ آذر
دوشنبه	۲۶ آذر	دوشنبه	۲۶ آذر
سه شنبه	۲۷ آذر	سه شنبه	۲۷ آذر
چهارشنبه	۲۸ آذر	چهارشنبه	۲۸ آذر
پنجشنبه	۲۹ آذر	پنجشنبه	۲۹ آذر
جمعه	۳۰ آذر	جمعه	۳۰ آذر
شنبه	۱ دی	شنبه	۱ دی
یکشنبه	۲ دی	یکشنبه	۲ دی
دوشنبه	۳ دی	دوشنبه	۳ دی
سه شنبه	۴ دی	سه شنبه	۴ دی
چهارشنبه	۵ دی	چهارشنبه	۵ دی
پنجشنبه	۶ دی	پنجشنبه	۶ دی
جمعه	۷ دی	جمعه	۷ دی
شنبه	۸ دی	شنبه	۸ دی
یکشنبه	۹ دی	یکشنبه	۹ دی
دوشنبه	۱۰ دی	دوشنبه	۱۰ دی
سه شنبه	۱۱ دی	سه شنبه	۱۱ دی
چهارشنبه	۱۲ دی	چهارشنبه	۱۲ دی
پنجشنبه	۱۳ دی	پنجشنبه	۱۳ دی
جمعه	۱۴ دی	جمعه	۱۴ دی
شنبه	۱۵ دی	شنبه	۱۵ دی
یکشنبه	۱۶ دی	یکشنبه	۱۶ دی
دوشنبه	۱۷ دی	دوشنبه	۱۷ دی
سه شنبه	۱۸ دی	سه شنبه	۱۸ دی
چهارشنبه	۱۹ دی	چهارشنبه	۱۹ دی
پنجشنبه	۲۰ دی	پنجشنبه	۲۰ دی
جمعه	۲۱ دی	جمعه	۲۱ دی
شنبه	۲۲ دی	شنبه	۲۲ دی
یکشنبه	۲۳ دی	یکشنبه	۲۳ دی
دوشنبه	۲۴ دی	دوشنبه	۲۴ دی
سه شنبه	۲۵ دی	سه شنبه	۲۵ دی
چهارشنبه	۲۶ دی	چهارشنبه	۲۶ دی
پنجشنبه	۲۷ دی	پنجشنبه	۲۷ دی
جمعه	۲۸ دی	جمعه	۲۸ دی
شنبه	۲۹ دی	شنبه	۲۹ دی
یکشنبه	۳۰ دی	یکشنبه	۳۰ دی
دوشنبه	۳۱ دی	دوشنبه	۳۱ دی
سه شنبه	۱ بهمن	سه شنبه	۱ بهمن
چهارشنبه	۲ بهمن	چهارشنبه	۲ بهمن
پنجشنبه	۳ بهمن	پنجشنبه	۳ بهمن
جمعه	۴ بهمن	جمعه	۴ بهمن
شنبه	۵ بهمن	شنبه	۵ بهمن
یکشنبه	۶ بهمن	یکشنبه	۶ بهمن
دوشنبه	۷ بهمن	دوشنبه	۷ بهمن
سه شنبه	۸ بهمن	سه شنبه	۸ بهمن
چهارشنبه	۹ بهمن	چهارشنبه	۹ بهمن
پنجشنبه	۱۰ بهمن	پنجشنبه	۱۰ بهمن
جمعه	۱۱ بهمن	جمعه	۱۱ بهمن
شنبه	۱۲ بهمن	شنبه	۱۲ بهمن
یکشنبه	۱۳ بهمن	یکشنبه	۱۳ بهمن
دوشنبه	۱۴ بهمن	دوشنبه	۱۴ بهمن
سه شنبه	۱۵ بهمن	سه شنبه	۱۵ بهمن
چهارشنبه	۱۶ بهمن	چهارشنبه	۱۶ بهمن
پنجشنبه	۱۷ بهمن	پنجشنبه	۱۷ بهمن
جمعه	۱۸ بهمن	جمعه	۱۸ بهمن
شنبه	۱۹ بهمن	شنبه	۱۹ بهمن
یکشنبه	۲۰ بهمن	یکشنبه	۲۰ بهمن
دوشنبه	۲۱ بهمن	دوشنبه	۲۱ بهمن
سه شنبه	۲۲ بهمن	سه شنبه	۲۲ بهمن
چهارشنبه	۲۳ بهمن	چهارشنبه	۲۳ بهمن
پنجشنبه	۲۴ بهمن	پنجشنبه	۲۴ بهمن
جمعه	۲۵ بهمن	جمعه	۲۵ بهمن
شنبه	۲۶ بهمن	شنبه	۲۶ بهمن
یکشنبه	۲۷ بهمن	یکشنبه	۲۷ بهمن
دوشنبه	۲۸ بهمن	دوشنبه	۲۸ بهمن
سه شنبه	۲۹ بهمن	سه شنبه	۲۹ بهمن
چهارشنبه	۳۰ بهمن	چهارشنبه	۳۰ بهمن
پنجشنبه	۱ اسفند	پنجشنبه	۱ اسفند
جمعه	۲ اسفند	جمعه	۲ اسفند
شنبه	۳ اسفند	شنبه	۳ اسفند
یکشنبه	۴ اسفند	یکشنبه	۴ اسفند
دوشنبه	۵ اسفند	دوشنبه	۵ اسفند
سه شنبه	۶ اسفند	سه شنبه	۶ اسفند
چهارشنبه	۷ اسفند	چهارشنبه	۷ اسفند
پنجشنبه	۸ اسفند	پنجشنبه	۸ اسفند
جمعه	۹ اسفند	جمعه	۹ اسفند
شنبه	۱۰ اسفند	شنبه	۱۰ اسفند
یکشنبه	۱۱ اسفند	یکشنبه	۱۱ اسفند
دوشنبه	۱۲ اسفند	دوشنبه	۱۲ اسفند
سه شنبه	۱۳ اسفند	سه شنبه	۱۳ اسفند
چهارشنبه	۱۴ اسفند	چهارشنبه	۱۴ اسفند
پنجشنبه	۱۵ اسفند	پنجشنبه	۱۵ اسفند
جمعه	۱۶ اسفند	جمعه	۱۶ اسفند
شنبه	۱۷ اسفند	شنبه	۱۷ اسفند
یکشنبه	۱۸ اسفند	یکشنبه	۱۸ اسفند
دوشنبه	۱۹ اسفند	دوشنبه	۱۹ اسفند
سه شنبه	۲۰ اسفند	سه شنبه	۲۰ اسفند
چهارشنبه	۲۱ اسفند	چهارشنبه	۲۱ اسفند
پنجشنبه	۲۲ اسفند	پنجشنبه	۲۲ اسفند
جمعه	۲۳ اسفند	جمعه	۲۳ اسفند
شنبه	۲۴ اسفند	شنبه	۲۴ اسفند
یکشنبه	۲۵ اسفند	یکشنبه	۲۵ اسفند
دوشنبه	۲۶ اسفند	دوشنبه	۲۶ اسفند
سه شنبه	۲۷ اسفند	سه شنبه	۲۷ اسفند
چهارشنبه	۲۸ اسفند	چهارشنبه	۲۸ اسفند
پنجشنبه	۲۹ اسفند	پنجشنبه	۲۹ اسفند
جمعه	۳۰ اسفند	جمعه	۳۰ اسفند
شنبه	۱ فروردین	شنبه	۱ فروردین
یکشنبه	۲ فروردین	یکشنبه	۲ فروردین
دوشنبه	۳ فروردین	دوشنبه	۳ فروردین
سه شنبه	۴ فروردین	سه شنبه	۴ فروردین
چهارشنبه	۵ فروردین	چهارشنبه	۵ فروردین
پنجشنبه	۶ فروردین	پنجشنبه	۶ فروردین
جمعه	۷ فروردین	جمعه	۷ فروردین
شنبه	۸ فروردین	شنبه	۸ فروردین
یکشنبه	۹ فروردین	یکشنبه	۹ فروردین
دوشنبه	۱۰ فروردین	دوشنبه	۱۰ فروردین
سه شنبه	۱۱ فروردین	سه شنبه	۱۱ فروردین
چهارشنبه	۱۲ فروردین	چهارشنبه	۱۲ فروردین
پنجشنبه	۱۳ فروردین	پنجشنبه	۱۳ فروردین
جمعه	۱۴ فروردین	جمعه	۱۴ فروردین
شنبه	۱۵ فروردین	شنبه	۱۵ فروردین
یکشنبه	۱۶ فروردین	یکشنبه	۱۶ فروردین
دوشنبه	۱۷ فروردین	دوشنبه	۱۷ فروردین
سه شنبه	۱۸ فروردین	سه شنبه	۱۸ فروردین
چهارشنبه	۱۹ فروردین	چهارشنبه	۱۹ فروردین
پنجشنبه	۲۰ فروردین	پنجشنبه	۲۰ فروردین
جمعه	۲۱ فروردین	جمعه	۲۱ فروردین
شنبه	۲۲ فروردین	شنبه	۲۲ فروردین
یکشنبه	۲۳ فروردین	یکشنبه	۲۳ فروردین
دوشنبه	۲۴ فروردین	دوشنبه	۲۴ فروردین
سه شنبه	۲۵ فروردین	سه شنبه	۲۵ فروردین
چهارشنبه	۲۶ فروردین	چهارشنبه	۲۶ فروردین
پنجشنبه	۲۷ فروردین	پنجشنبه	۲۷ فروردین
جمعه	۲۸ فروردین	جمعه	۲۸ فروردین
شنبه	۲۹ فروردین	شنبه	۲۹ فروردین
یکشنبه	۳۰ فروردین	یکشنبه	۳۰ فروردین
دوشنبه	۳۱ فروردین	دوشنبه	۳۱ فروردین
سه شنبه	۱ اردیبهشت	سه شنبه	۱ اردیبهشت
چهارشنبه	۲ اردیبهشت	چهارشنبه	۲ اردیبهشت
پنجشنبه	۳ اردیبهشت	پنجشنبه	۳ اردیبهشت
جمعه	۴ اردیبهشت	جمعه	۴ اردیبهشت

بهر روز و هر روز در سر راهی از این شهر
 به سوی لایه کانی در هر روزی همیشه
 میروند و هر روزی سگهای بزرگ
 که در این شهر میباشند که در این شهر
 میباشند و این شهر را میگویند و این شهر
 را میگویند و این شهر را میگویند

۱۴ شهریور ماه
 ۲۲ شهریور ماه
 ۲۳ شهریور ماه
 ۲۴ شهریور ماه
 ۲۵ شهریور ماه
 ۲۶ شهریور ماه
 ۲۷ شهریور ماه
 ۲۸ شهریور ماه
 ۲۹ شهریور ماه
 ۳۰ شهریور ماه

۱۲ - دستنویس پیرخان حاجی پیرخان اقلیاد
 یادداشتگانی ۱۳۶۲ خورشیدی

۱۹ شهریور ماه
 ۲۰ شهریور ماه
 ۲۱ شهریور ماه
 ۲۲ شهریور ماه
 ۲۳ شهریور ماه
 ۲۴ شهریور ماه
 ۲۵ شهریور ماه
 ۲۶ شهریور ماه
 ۲۷ شهریور ماه
 ۲۸ شهریور ماه
 ۲۹ شهریور ماه
 ۳۰ شهریور ماه

مهرنگر لوم یادداشتگانی در مشهد که
 راستی و صحتش را برین اعلان و پندارگان دا جگه که ملازم علی (عمر عثمان بیگلر) و ملازم بابک
 (سردار ابوبکر غلاف) چندین مرتبه و هرچی و هرچی و هرچی و هرچی و هرچی و هرچی و هرچی و هرچی
 مصلی خطی واحد خلایق و احمد کشفه و قاده سوری روستایی و رسول احمدی ناوخته می : بهین
 بهجا و سانی هیزگانی فیوان له کز کز و گرد مندیله و پایات و نازاد بود مرتبه و بهین به دلهای دید بیان
 (رصد ای تقیهای بیژانی و بهرچو هیزاران خیزانی کورد له بالکابشی آواره و د مرتبه مرتبه و
 چندین شار و شار و چکی و کور د مرتبه و پایات و چوگان و تهرتی لبعبر تو با رانی نترانی چوئل گران
 هازومان لنگل هیزشکلی بیژاندا بو سر ناچه و بهومری حاجی لوم بیان و حاجشکلی خود پیش به
 نیازدی د مرکز نی ی ن لاله بعد آنی خیماتی شویشکلیانه و مرگرتانایمی : و لای نومی کورد به نخسسه و
 ایلانی بیگانه و کچته خوشآزادان کز کورد نومی حاجشکلیان له مانگی حوزدهای نومه خویان ناماده کرد بهر
 هار و کچتی لنگل نام هیزشدا که نمانش پلاماری چهای خدیله و بالکابشی و ناگزشتی و منگوی ایشی
 و پند مرتبه من به تا بهی چونکه نمر شویشانه لبعبر سفشتی و د نوزاری ناچه و همیونی کویسی شویشتی
 او کز چهای سخت و دولتی قیول و نومی ریگی هار و چوگی کاسان و نومیونی چاده ای هیمان وورد نی (الیهات)
 ی نیرانی د لبعبر هر به نهمه د اگر بکین
 له د وای نمر کز بکین نومی لای حاجشکلی خود کورد بیان بکینگ لمر بیاراندی د ایوان لسه
 ناوربردنی ی ن که بوه : حصو و لویکی له یادداشتگانی د نرسوشی

چهارشنبه ۱۸ شهریور
 بهمانی نو هیزشده چوه لای براد مرتضی هم کورت : کوره کی له نشد هی هار و نهمه؟ جوابی داسوره
 د رونی هم کورت : د منگاس چس هیزه ؟ جوابی دایمده کورتی : بهمانی فوخته د مگانه چس د و بهمانیش
 کورتی که د به له ریگی تاره مشت و ناچه و بالکبشی هیزشکلی کز کورد نومی توشن که روانی هیزشکلی بکن
 واکال محمود و کاله لید ریسی خیزشکلی خور ناماد کوردن که بهین بو نهمه "هم کورتی : و کور د مزانش خیزشکلی
 خیزشکلی یان نه ؟ جوابی داسوره : کاله گیان نومی کیمه د طین کاله لید ریسی و کاله محمود عینی تسمی
 د بکن و رایان و به ننگر جلال لغا و نمانش هیزشکلی بکن ...

۱۹. جنین شیخی عراقی و جنین سوسالستی کوردستان عراق به جود آگایی بهانیان لیسر تاقمی جلال (پنکشی نیشتمان) د درگرد وه خمیانت و جاشنیا ن به بالدا (له اذاعمی پارتنسی خوندرابوه)
۲۰. جنینش توریکی ۱۵ کیلومتر داخل خاکای عیراتی بوله کوردستان عراقی بو سرکوکورد لسی بزوتنوهی کورد له عیراتی لیسر و مزاعندی د دولتی عراق
۲۱. د و بهضمرکه لیسری من خمیانتیان کرد و النحاقیان به دوزن کرد
۲۲. کسینک لای تاقمی تاسلوی دانراوه بو توشی نیمه له خانمی ۷ شعیه و ۸ پرنداریان دان
۲۳. د برلشی ایران به ریگای سرد مشت و فلا د زبی حرکتی کرد گشته سنوری عراق و تاقمی تاسلوی شکاند

شام جاکری رارو هم گشته ده خرابی تورا رود او ن
 ① قره بی که لوسر هوی کرد تا با زیاد کرد به نازه هر که کورن
 له راضی خرابی وه له ناور برن توری جلال له رانوسر
 کسینک

② قسیمی بیک له ده لوتنه قلیم خای بیک صلات و کورنه توری
 کورن له بی بی عیله توریان بر نیشوهی بیک کورنه بر صلات بیک کورن
 گشته توریان له کورنه قلیم تورا و کورن له بیک کورن توریان
 ③ جومینی توریان بیک یان بیک کورن کورنه توریان
 عیله توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 توریان توریان کورنه توریان کورنه توریان
 کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 خانمی نام بر نیشوهی کورن

④ کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 بهانیان لیسر تاقمی جلال (بیک کورن نیشتمان) کورن
 وه ره کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 کورنه توریان

⑤ کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان
 کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان کورنه توریان

۱۵ - د سنوری جنر رانوسر
 به ده اشکانی ۱۳۶۲ - خورنیدی

بهرینه نود بی و مسعود که برنجه نیرانده و سرکوری جاشکانی جود و جاشکانی جود بی ماهیری لنگل هورشکی نیرانده بوسر حاجی لوسرمان کورنه ری بهری نارنجکانی سنور هیه بی چندین نظر باسار و نضر و درمجه اور و سرپازی لنگل هیزی جاشکانی جود نارده د پوی کوردستان عراقی و

لغزاد مشت بارگا یکی تابعتی یان بو دانایی که کارایکی بارزانی بناموی ایوب سعید سرپرستی زانی -
نگردن و همه جگه لغزادی که لهرسراوی حبیاری بیتل بون باخورد لنگل تانم ود مستگانی سرشسناخ
چوبون بر کشتانی نمختی ناچنگه *

همیونی باسدار و لغزسو و سعربازی نوزانی لنگل هیزگانی حردا عظمت هندی پرسبار و گلعی و
ناروزایی لغزاد هندی پکیان دا دوست کرده و بنایبیتی لیلای چنگاره سادگان بویه لیلای هندی پیک
انگاریان کرد ووه وشارد ویا نعره و لغزندی شوئی تو بناجاری باسیان کرده ؛
لهرسراوی که جیبازی (سینین) وانه بیتلگهی ملا محمد و کوپری لهرسراوی لغز ۶ ی نصاده
برخته بو جیبازی (پاران) وانه بیتلگهی حمزه میرحان دولتمبری نارد و له راستی هانتی * باسدار
نهرسراوی * حمزه دولتمبری له ولاد با نلس راست هاتون وه نمستی دغی برسنگه که ؛

بوسفین
له باران

گاه راسته هاتون بلام بو چند روزیکه رصدی طویس * بو ناگاداری *

نو | سفین

له باران

لماکه راسته هاتون تو (بلا) ایوب سعید روزیکه هندی حلیه هندی سوزی ناگاداری

هر لم بارمهوه ایوب سعید له ۸۲/۸/۲۹ دا نامیکی بو حمسو دوله مغری نویسه کوا دفتگی
نخوسنوه ؛

بو هضال حمسو میرحان

سلاویکی شورشگهوانه

داوا له خودای گوره دنگین که هر سرکرتوبن لهرسراوی * جمانعی حزب شویس برزنگیان نویسه
د میراری سربازگانی لهرانی گوتنه یان داوا له حزبی پارسی د پیکرآه کرد پشان د بیان بکه له منطقه و
شوانیش د بیان نگرده به تاپه لهر برزیه بدین یان نه ولای به بله نیمه بیان ووتره لاسکی راوستاره لهرس
ناگاداری ولام ولام

همان ایوب سعید نامیکی بو حمسو نویسه د میراری گهتنتی همس باسدارگان بولای لهر که نیمه
دغی نامکیش ؛

برای بهرز حمسو میرحان

سلاویکی شورش گهوانه

داوا له خودای گوره دنگین هر سرکرتوبن لهرسراوی ولسی ناو د تان بولامان هچمان لهره
نیمه د پار نیمه له دغی شمر سات ۱۰ د پار نیمه هسرتیان لهری بهسرتیان لهره نیمه * لهرمان و طابطه
وخیاری هیزر بو تان رهوانمان کرد و د بونی روشتم بو نا ننگ هندی له شتم کری ارد و بون و شکر * سرام
باسدارگان هسرتیان هاتن بولای نیمه حتی باسدارگان ملاحمد توانیش هاتن بولای نیمه و شکر بوسان
کرد نهره و لهرزاتن بی دان *

برواتان / ایوب سعید ۸/۲۹

لیله بغواشان لهرسراوی
جگه لم چند نازقه د دای لهری که وتری جاشگانی جود بهرو ننگان و خراب بون لهریشت لهرسراوی
گوشاری هیزی پشمرگه د تنگاور لهری بویه پیمتا پیمتا به برسنگه لیلای لهری هسکری جود و لسه
لا بون نهرماند مگانی قیاد بود داوای هانتی لهری بی بسراگردایش حبیبک و هانتی هیزگی زوزتر لهر
تا پشوان خویان را بگرن و لهر شو تان نهدا پهننهره لهری سیش ۲۰ جاشی قیاد و ۲۰ سرباز و د مرجه آوری

نر بهمانا نهره لهری و حمزه زوزتری لم بارمهوه له باد د اشتگانی دا نویسی ؛

چیمه ای شهباز برانهر ۱۶ ی تاپ

لیله باران تا د رنگه د بویه گهین بو بو خورتی د مگرا لهر بو بن پهرد یکی حور زوز د رنگیش د هغومت
بلام زوز توش همد مستامره چونکه جیمبه بو حبیبگنسان له حالاتی د باغ بو ننگ له حالاتی هجوم

باب به بر صبر برهان

سپید یک بند ز کزانه

دارا له صوابی گزیده نه کین همه سر کون به زلفه

لور باقی دهی تا در تان بولمان هینجان به بین

دولم فتنه له دوی به شعر سعات . د چارینه هسوزان

بیه دبه جویان لره بنیسه ، نوره تان خطاطه بچار هوزیر

چوتان سانه سات کور . رو بونی رو سغ بی تا شطک صلاک

بستم گویم آرد و سعت ر سکر . برام با سدر خان همیان

و عانت بولادی فیه صفا سانه اگای ملامحه لوانیش صفا

دلای فیه سقر بویان کورده وه ، لامله تم بیه سنان

چو کسانه بجهیم ~~سنان~~ سنان . اوج ۸۱۳

اون سینه خارده کور

بو هناک هسوزان

سور یک سینه کوزانه

دارا له فادین گوسه نه کین که هسه لکوتون

بها هفت صرب شیر عین بر قلیان دورینه

هه باره جی سر باره کای بزای کج تیشیان

دارا له صربی بارنی دیو کزانه کور تیشیان در بیان

بگه له خطاطه و لکه و انیشی در بیان نه کوریه

تا به نه بر فیه به بین بیان نه و لام به بله

به بیان مور توه لا سگلی را دستاره نیش اکان

ولام رله ~~سنان~~ سنان

اون سینه خارده کور

۸۱۳

براد مران تا میان بخورد و چون خمرین خوشه مستم دابه قلم یاد داشتگانی روزانی را بر روی خام
 یاد داشت کردن دواوی چوبه سرشاخه‌های مارپسکی تماثلی سنگمرکابی و درین کرد لنگل براد مران دواوی
 تماشا کرد نمکی زور گرفته فکر کرد دوه و پنجم گوت ا دیاره لمانه (جمله‌ای جلال) بهر مکان برناد من
 جا لنگر وایه حقه لیمه فکر کنی و او بگشود که لغاوی من ۱۰۰۰ لیم فکر و حیا لایره هاتونه بو شعر کس
 و ختمی خوم لنگل براد مرانی فارس گشود لیم بو کزنده تسکرن ن سوالم کرد ایوه بوچی هاتونه لیمه ؟
 جوابان دایوه و گزیمان بو خوشگیدانی تی هانای بو نمری لعد وین بد من نشی هم گوتن بار ناگم
 چونکو لنگر راست دنگی لیم لیم بیلام هاتونه بو گوگرد نمری معلومانگان لیم لیمه که لیمش
 اشتباهه لیمه دنگن بیلام تا بر او انگاری کرد

① استواری خان داریس برین که بیست لربان

Sat 27 August

۱۶ لیمه

۱۱ - دستنویس حیدر زاولی
 یادداشتگانی ۱۳۱۲ خورشیدی

وایستاری لنگل براد مرانی فارس گشود لیم بو کزنده تسکرن ن سوالم کرد ایوه بوچی هاتونه لیمه ؟
 جوابان دایوه و گزیمان بو خوشگیدانی تی هانای بو نمری لعد وین بد من نشی هم گوتن بار ناگم
 چونکو لنگر راست دنگی لیم لیم بیلام هاتونه بو گوگرد نمری معلومانگان لیم لیمه که لیمش
 اشتباهه لیمه دنگن بیلام تا بر او انگاری کرد

مهر لیمه بهمانی نوری بکسی قزاقش بکسی باگورد نمری نازجکده اله ۸/۱۲ د ل (کاشکی د مرغ)
 له زنجیره چای بیله له کاتنگه که چیهایی بختی (گودو) کناری لیمین بو بختی حد خالی دی
 لسی ای بیاده موشده بو لنگل د مضری بو سکه و جفرگانان دا گیزا و جهه ۷ شه گوتن براد مران

هینزی پشمزنگ به کیسه که لا شکان کلاسی باشد از یک شیرازی بر به برگی و سیب زمینی
 در لایه های ۶/۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱
 پشمزنگانی ی ن که انجام ندر را حسن سرخان در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱
 دست پشمزنگ به پله پرمانی لایه ایوب سیدی کردن که لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱

سازوکی گرم

که دای هوال برسی ۰ بزرگان با ۷ حدت سرمازی تورمان ناردن بولای هنگو نهر جارتان لی همین
 که جایگه یگی به تنها بن آرزایی بان بدنی بلابند و محمد خالد لکلی میان در مرکز روز بیوه مجبورین
 لی نیه جارتان لی همین تا کاله ادریس نوجوی دست و رضه که با بی دفترین

حسن سرخان

شیر خوشنایان

۱۹۲۳/۹/۱

به نیرالائی ایوب
 سوویکی گرم

کردن که اول پریشا بزرگان و لایه های سرمازی تورمان ناردن

بولای هنگو زور جارتان لی همین که جایگه یگی به تنها بن آرزایی میان

مدامه و محمد که لکلی خونیا ن در مرکز روز بیوه مجبورین که بی نیه

جارتان لی همین تا کاله ادریس نوجوی دست و رضه که با بی دفترین

حسن سرخان

آبرخوشنایان

۹۸۳۱۹/۱

۲۰ - نادی حسن دونه نری و ایوب سیدی
 در باروی سرخان، شیرازی

هفتصد حسن شیرازی نونه رنگه بگوش بان بگوش جان بود در باران میان پله پرمانی لایه های ۱
 کردن و لنگل نونه ا کلاسی دو سرمازی و با صداری شیرازی به پرمانی و حسن دونه نری سیدی شوره که
 پال کلاسی جاشکانی نوری جود دا بچی بان که پاکبکها و بطاوی سیدعلی محمد کوری سید نضرالدین و
 نوری خانواد می (برقی) که (پگان) ی (علی بن) و جملگی شاری (تم - حیابان صنایع) لنگل
 پیشکد لغامی شخص خوشنایان و کس و کاربان بزمانی فارسی

طلعت رود اوگانی سوز و دوباره نهنوه و سبام و کسجا ارمان دینا نوه در سبانی بیگه نه لایه های ۱
 جاشکانی جود و پشایی کویاس ملا سنخاره که نه سوزی پاردوی کورد اجعد بین جار روی داوه
 به چینیکی نالیزور و دیزیزور و خانینان لداران دیات شهبتهوه جاشکانی جود به سرگردان ایلی کوزاسی
 ملا سنخاره حسن نوازاده هلاله بعد من سیدی میراف - شیران بگوش سوه بزنا و خانی کوردستان
 لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱ در لایه های ۱

گردد طریقی نارادایین تدا به دوی زینتی عتراق و به عتراقین نعلای بحریرگانی صدام و دایود مستکملتی
 جا پیمانی حایوی عتقان پهنی نوری خعلک نکل نراس و هر که گمشتنه کورد ستانی عتراق حصر گلس
 کورد به پینوا زما مره نهچن و شان پشانی کوان و هیزگاس نتران د سب لدم مه چهله بز رخاند نیسی
 بزینتی عتراق *

۲) تمان نوری هیزگاسی نتران فایح بکن که نعو سکت نروسی له جنوب و ناوبراشی عتراق خوارد و پانه
 و رزمیری گپانی و مالی نتران لن کورته بن نوری هوج سرکوتنیک بعد مست بیست لچوند ا بوئاو خاکس
 عتراق و پینشوری برمو گریلا ونجیف و په ندا ا بهارمشی ثمان نتران لکورد ستاندا تولهی بگنومه و
 نترومه برمو چاله نونگانی پینشوری بکن و د سی بکن بصر شاد صاری ناوبری عتراقدا *

۳) تمان نوری هیزگاسی نتران فایح بکن که نموانه نوکمر و نطقه له گورکی عتقان و هر چه بکله ثمان
 بیشت و هر چه جزو هیزگی ثمان له عتراقدا به نوری به نابیش (جمهوری نسلای عتراق به راهبوری
 ولا پنی فقیه) نسلای عتراق گریک و خوقانی بز حکومت ندمن همه پینشوری ن که که لای وایسه
 نمن گلس عتراق خوی برپاری نعو پنده بدات که گمرکتیش و (جمهوری اسلامی عتراق برپاری ولا پنی
 فقیه) ناتوان بیته (تدوین ا بدیل) ی (زینتی بزجو زوی برپورگاشی فاشیست و گنبرمش عتراق به
 رابری صدام حسین) بلک هر سوکتکی نینتلافی د بودزاشی ثمانی جیکدی بگنومه *

۴) تمان نوری ن که لصد این جمعی شورتگیزانه د مریکن و چونکه لایان واپه کر هفتا ن که له
 ناو نمن ثمان ناتوان پینش بکن به برواتهکتی تر تمان نوری ن که لمانا بیس بز روی لیسرا تون چکتی
 نارملای بزوانی به حصر او و د مرگا د نترگاسی پارمگا و پاراشتن و زندانعو سمر لکورد دانگنوه و عتقان
 سدر حیا اکی کورد ستان و به نازجوی عتقان سو سوج رنگر بکله گسه بعمدهی برپوری کورد و پسانی
 به جازو نوس بزینتومه بز کدی بکن *

۱ - موه بکله - جزوی بگمشتنی نوری حاشیانی خود له
 لیستی (زندگانی) ۱۵

پسته شماری صور شماری افراد روزنه کورده ۱۱۹۱ (پناهند کرد مرمن) سنقر در منطقه

ردیف	اسم	شهرت	نام پدر	شماره کارت شهرو	محل پناگاه	محل سکونت	تعداد کارکنان و خانواده همراه	تاریخ ورود به منطقه	ملاحظات
۱	حسرو	وزیرک	برهان		گورنه مش	نوره	۹		
۲	جمعی	بکر	سورک	۹۲-۱۸۱	۶		۷		
۳	محمد	سورک	محمد		۶	نوره	۶۷-۲۸۲		
۴	محمد	برهان	حسرو		۶		۶		
۵	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۶	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۷	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۸	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۹	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۰	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۱	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۲	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۳	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۴	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۵	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۶	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۷	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۸	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۱۹	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۰	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۱	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۲	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۳	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۴	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۵	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۶	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۷	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۸	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۲۹	محمد	محمد	محمد		۶		۶		
۳۰	محمد	محمد	محمد		۶		۶		

چپای پیروزی خمینی :

حقیت‌های قتل و دانه کم، غم‌خیزی تیرا نابیناها

چند روزی که رادیو دهنکی جانشگانی کوردستانی عراق له‌المان زنجیره‌ها به مانگه شم و می‌سین و گفنی بی شم و مردای ی‌ن‌ک و هیزی بی‌شم‌گه و سرگرد و نمراند ماس . کموتوته بازرگورد نسوی هند ئه بز و دلمسی بی و بیج و فشمو نیسانی جوراته و ویتنی نیاده موعنانه به تابیش درماری هاروکاری هیزه‌گانی بکیتی و حکومتی فاشیستی عراق ، لغا و نم دوق شاخه اراندا که دو روز لسمر به‌کده بلوری کورد و مشوره نمومه که گوا به هیزی بی‌شم‌گرمی کوردستان له ۱۲ - ۲۰ ن مانگ چند هیزه‌نگسی بردگته سمر جانشگانی جور له‌انورومی نارد منت به پشتیوانی توخانی تیرانی و هیزی ناسانی عراقی . مطبعت دهنکی جانشگانی کوردستانی عراق . ویری بی شم‌جوره نم د رقیانه نکا بز باساردانی شکستگانی دراحملی له‌ارجوی جانشگانی جور بز سمر سنوری مطبعتی ۳ رمیژ نارد نره و بزگوردی له‌وساره روی تیران کوزراوه و برهنه ارگراوه و هملاتوه بم برنجموره به بیوشستان : انی که جمارومی گلکمان له چند راستی‌بند ناگادار بکین :

ماری چند مانگه له درای د مرکزی جانشگانی شوشی جمارنه له کوردستانی عراقی برناو باوش ناگانانان له دیری تیران لیزنی بالای جانشگانی جور له سنوئیه بزگه ، مانگان ، زهری کوزلاجان ، باد پاروی ، گرد مسره ، شینا ویه ، کالو مغان و همساروی واته نارچمگانی تیران شتر - بیرانه هر بیرانشهر - سورد مشیان کردگته برلگای کوزگوردی هیزه شکار و برت و بلاور را نرد و مگانان ، بزگوردی سمر له‌نوی به - پارمش هیزه جنداره‌گانی تیران (نرتمش و پاسدار و بیسپر و جانی) تیران تیار و ناماده بکن پتر بیلان و هیزه‌شکی تر بز سمر شوشی کوردستانی عراقی و پارچه‌گمی ی‌ن‌ک .

نم حاشه نیشتان فرزندانه نموند می توانین پارمشی هیزه‌گانی تیرانان د ا بو هیزه هیتان له قیل بشد مروه . درای نرتمش لنگل هیزه‌گمی تیران د بز سمر نارچمی حاجی نمران نمانش بون به - ویزمندگانی سلمانی عراقی و لنگل هیزه‌گمی تیران د ا کموتوره وی جرمه بز عراقی . هردیگر خلیگی نارچمگانی سنو ناگادار بز نمومی هیزه‌گانی نینه نکوتنه یعنی بره‌اشی چنگسی عراقی - تیران ، هیزه‌گانی بکیتی له درای تیراندانی کولانی جاسوسی و پلانگتیرانی ناشورگه و قیانه . و پشت تاشان نارچمگانی سنوی چول کرد .

جانشگانی جور به‌کلفه و مرکزتر اهر برنا بهی که له نمنجاسی چوگرندی نارچمگانی بهی‌بان هیزه‌شوره لنگل هیزه بره‌لایه‌گمی تیران د بز سمر حاجی نمران و چپای کورد و گرد مند بل ، نمانش هیزه شعور شرمگانی خرقان هر کوب بود ، کوزلا جانوه بره بره نمان و گومی کرمسوران و نارچمگانی مند بل و له کونه شکوه بره نارد منت کوننوری . جانشگانی جور کعب و گیشکی تیران کرد که گوا با هاتز نموره بز تزلزلند نره ، داگور کوردی مطبعتی ۳ کبسا پلا ماردانی مطبعتی ۳ و در مرکز نی بکیتی له کوردستانی عراقی و گرش و کوشن و لغا و بره نوس هیزه‌گانی .

جانشگانی جور بز نم سطحه همر توانای سیاسی و مادی و اعلاسی خرقان بگم خست همدیگر تیران خرقان کوزگوردی . نمانت نیاده می موفته هند ئه له گیل و گورجه بهسزبانگانی باد بنانیشان لسمرتای مانگی نابوره خستیره ری جرمه نمران دینگه‌اروی محمد صالح و دینگه‌اروی وزگاری سمر به ل‌ن زاخو و دینگه‌اروی هوریزی سمر به ل‌ن د هونک و دینگه‌اروی حمزه ، بوخن سمر به بارنگای لقی بهک و زیاریمک له بهنا بهره لمر و مگان تیران .

شخ پش زهری فته خانیومگا - باد بنان و همدیگر کوزگوردی . حکمش ننه مرمگانی کوه ۱۶ و ۱۷ و ۱۱ و ۱۰ هند بان چوگر بود . جانشگانی جور به بز بهاری لیزنی بالای جور له مانگی نسورمه له - سنوئیه و کوزلاجان و کوننه

مشکوه کورته ری بربر گوی کریمسوزان له فنده بل و لمیزه بربرو کورته کونه جا سورس مکانیان له پشــ
تاشان و باشان شوی بربره بز د ولسی بالعیس و ناوچی نود مست .
هترنگانی بکتی مان ، ماهیت و نیازی جاشگانی جود و هیز و توای و وریو بعضیاتی هترنگانیسی
به چاکی نژادنی . . .

له سرمانی مانگی، تاب دا هند تک له مغربزگانی تپگانی سر به ملامندی ۲ بر سورسگرون و ژوبن
چرته د ولسی بالعیس مان و چای فنده بل و چای بکرکه و ناود مشت هر لور استخاطنه دا چند کسیسه له
جاشگانیسی جود د سگور کون نیلام هترنگانی حکومتی میرای لهرم پلا ماری چای مامویت د ولسی خانزای دا
که به د مان ماله پشمهرگمی لهرم به هوروما زارگشی بیزه و مان کرد و ۱۲ کسی بریندا و کرد پلا ماردانه
کتوریکدی هتری حکومتی میرای بر بهوی گهروا نرومی پشمهرگانی بکتی بز نرومی که ری و شویستیستی
پارتیزگاری ناوچکه داپنه . جاشگانیسی جود کنگلیان له هترنگانی میرای و کشا نرومی پشمهرگانی بکتی
له د ولسی بالعیان و چای فنده بل و ناوچی نود مشت و برگرت بز پشمهرمی کردن به تابعی دوی نرومی که
باش د وریو هترنگانی میرای شویستگان بیان برودا و گهرا نوه . . .
لشموی ۱۲ - ۸۶ / ۱۳ دا هتره د لهرنگانی ی . ن . له ۲ نژگوره بربرو لهر شویستنه کتان که جاشگانی
جودی بز هانوبن .

نژادنی بکتی ۱ له د ولسی بالعیس نوره کورته راوانان و پاککرد نرومی ناوچکه و باش نرومی زمری گیانیسی
نژادنی لیدان ، هر لهدمان پوزدا جاشگانیسی جودی راوانا بربرو گوی کریمسوزان لهرم فنده بل .
نژادنی دوم ده کنگلی بالعیس نوره کورته راوانان و پاککرد نرومی ناوچکه و باش نرومی زمری
گیانیسی نژادنی لیدان هر لهدمان پوزدا جاشگانیسی جودی راوانا بربرو مالخ .
نژادنی سزیم ۱ لهرم جاده می حانیز - سنگسرهوه لهای زارگشی نوره کورته راوانان و پاککرد نرومی
ناوچکه و لهدمان پوزدا کرته نژادنی جاده بکی کرد نوه و جاشگانیسی جودی بربرو شوی راوانا .

هر لهرم کاتدا که هتشنا سرمنجاسی شهرکه بهتواری پلا بکه د نکرستو د چار به دو وجه هالیک نرومی
میرای هاته ناسانی ناوچکه و هر د چاروکه له شویستگانی هترنگانی بکتیسی مان دا له زنجیره چای بیبه
و بوه هوی بریندا ارگردنی ۱۱ پشمهرگمان د هر بره هتره بز گوا شتوروی بریندا ارگردان هترنگانی تپنه همدن
شویستمان بچین هتنت و جاشگانیسی جود کنگلیان لهرم نرسنه و برگرت و خزان له شکتی مالخ و کونکتور و
بردی سربرود کورته و همدن شکر و بریمیان تپدا دامزاند .

له زنجیره شویستگانی نژادی بکتیسی مان جانی لپلا بینه جیبا و زنگانیسی جود له د ولسی بالعیس مان له
سنگانیسی فنده بل و له کونکتور و له لهری و لپلا بینه زه کولزان و لا شکتان بیان له همدانی شورا پچین سان .
هوروما چند پاسد ار کولزان و همبکه له برتله مرکزینگیانیسی قیاد بهناوی (کوز) لنگل جسر و
د شمیری بریکه و بهتیک له بکلگنا مگانیسی پنگهراوی مسد سالیسی سر به لیژنی ناوچی زاخو - لسی ۱
و بهتیک لهرنگانیسی لیژنی ناوچیسی سنین سر بطیسی ۲ و بهتیک له اوری و یاد د اشتی شخصسی
چند جاشی قیاد و شنج و سنج گبران .

بجبره هتره تارمانگانی بکتیسی مان هر لهری بکتیسی شورا ۳ پوزادی پشمهرگانیسی لمان و پشمهرگانیسی
جسبهره دا کونا که جاشگانیسی جود دا بان موزانه بو ، و بکرته جگمیرین و د پانیسی لپچاس .
جاشگانیسی جود لهرمی چنده نژادی را برودا چنده بن هترسی ناومید انمان کرد زته سر هترنگانیسی
بکتیسی مان له فنده بل و له هسو هترنگاندا شگان و به د مان کسیان لهر کولزوه و بریندا ار بوه و نسا
پزایی و وریسی و ناویستیسی تپ دا پلا کورده زنجیره .

شایانی سرنج راگیکانه که جاشگانیسی جود جگه لهرمی برشور د این له پشویانی و یاریستی نرومی
حکومتی لهران و حاکی لهران کرد زته بکتیسی پشمهرمی خزان بز حسانوه و لهدمان و هتدانی خوار د
و تقصیتی و هتره لهدمان کاتدا جاشگانیسی میرایستی پنا پشیمانسی بازی بالهر حاجی مسدی
زودی و حاجی حسنی مارد پشی و کونگنا همدی پنگوله سنگسره و بهتشتون و پانه و پلا د زوره به
خوار دینی و تقصیتی و د منگه و پاس یاریستی لهران داوبن .

که لهدمان نرومیسی تری ها و چار و سوس همد و با بینه جاشگانیسی و پناستاندیسی شکتیسی له لهرمیسی ۸ / ۲
دا لپلا بکتیسی جاشگانیسی همبانی له نژادنی هترنگانیسی هتانه سر هترنگانیسی بکتیسی مان لپلا بکتیسی سروره
جاشگانیسی جود جورولیان تپ کیمت و پنگره کورته تپه و هترسی و به جیبا و دشمنیان لیکرد .
لهرم شورا دا ده هترنگانیسی لپله له نژادی بکتیسی شورا که هترنگانیسی له ۲ نژگوره پزایان کتان و ۲

پوازی پشیمان لمانجرگي هټرنگاني نواندا د اړکوتاه ٦٠ پشميرگي د لټور فارماني پکښې مان شميريد
 بون
 لمانوړي چمند شعر وړوړي رابرد ودا. جا شکانې جود تخلا يکي زړيان د اوه بزگرتنموي نمر شرتانوي
 له د ميان جوه و بز د مرکونې هټرنگاني پکښې مان لمانوړي هټرښ و پلا ماره کاناندا پمسترشوي وشکاري
 گمرايتننوه
 جا شکانې جود لم حمله لمانوړي چاندا که همو هټر و تواناي سياسي وعسکري يادي و پشميروي
 تيملاي خويان به پشترواني نوزان و جا شکانې ناوچکه له هټراني بز ترخان کړه بر بهرکښين سرگرمندان
 بعد مست نهمپاره و گورگيگي زړيان د اوه و بعد ميان جاش و لټورسرايان لښ کوزاره که له پنا تاوړنگاني
 تمد بل دا گوزکوان
 له چمکدارنگاني حشع د ميان چمکدار و لټورسراوي عسکري و سياسي مان کوزاره
 له چمکدارنگاني ق م د ميان چمکدار و لټورسرايان کوزاره
 له چمکدارنگاني حشع پي چمند بن چمکدار و لټورسرايان کوزاره وه لاشي زړيان لمانوړي لمانوړي
 شردا بهي ماون و ژباړيکي گمبان گوزکښوه دست خټوان
 پميروه حمله کي جود توشې شکانگي تاپوړچوانه بر زمزمريکي گباني و نه شعوي و سياسي زلي له
 خټوان دا جا شکانې جود نگر لمان و مان به پشترواني نوزان و جا شکانې پند مر و منگور پشې لټوان
 تجزيه يي هلو سوريگاني تمد بل له سالني ٦٦ - ٧٨ دا د پاره پکښه د پاره پکښه دا جون چوندک
 تمد بلې بهرني هرگيز جاش و قتل و داله کرخه ټر ناتوان هيلانې نندا داپښ

الذخ الغرر جوهره

عنه طيبه

ا- جوهره دوام الرضه و التوفيق - رحمه الله
 صبا قره بود نظم الحرف المدوني من كبريه
 و دتي سلسله گونده کونتر زړيا اوه المهد حلف لوزه
 و اې پندره و دتي الطريفه الفاح (جاده)
 لوزه و دتي المهد و اوه تپه و دتي المهد و اوه تپه
 قره کوربه و ان نوسو کجا دوشه قباير لوانه سوز
 على رضى المهد و دتي و دتي قره المهد و دتي
 لدا سوه الدائم حوا الودعي
 کوربه و اوه رضى المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 صبه المهد و سفته توره و اوه رضى المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 اديس له پاره توره تخم المهد و دتي و اوه سوه و دتي و دتي المهد و دتي
 من اهل المهد و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 الفيا کوربه و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 کوربه و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 روه تا مېر المهد و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي
 عهد طين حوا سفتين
 د جوهره المهد و دتي و دتي المهد و دتي و دتي المهد و دتي

١٢ - نامې ليدنې عسکري جود پکښې (پلازم خدر - اوبواک)
 پوښتو د لټورسراوي
 پکښې پکښتال و اوه د اديسي پوازي او (١٠٠٠)
 پوازي)
 د سمور

د/ محمد

مجلس کرامت شیراز ، شیعی
 پیشانی کهنه‌ها ، لیسوز ، شورتک با لری آن بزرگ
 هفت ریشی ۵۰۰ پونج

خبرها هفتاد و شصت کاتب

۵۰۰ پونج

کتابخانه ۱۰ پونج شیعی / کاتبی مردم همگان

مشاوران و مدیران با لری آن شاطرن

۱۰ پونج کورج ، مصلحتی خاصه

نویسندگان و نویسندگان و نویسندگان

با لری آن - مصلحتی خاصه

با لری آن - مصلحتی خاصه

وزیر و شریک ۸/۴

۱ - شریک کرامت و شریک کرامت

مجلس کرامت شیراز ، شیعی
 ساری و پیوسته ، مصلحتی خاصه
 مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه

۱ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۲ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۳ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۴ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۵ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۶ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۷ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۸ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۹ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه
 ۱۰ - مصلحتی خاصه ، مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

مصلحتی خاصه

شبان بدین لحاظ حدود و مرزهای مراد حفظ و احراز
 عبدالحکیم و حاج آقا علی تیلدشتی
 رساله‌های متعددی است

۵) در صورتیکه در این تالیفات در مورد دریا
 که در آنجا در تمام کشور دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها

۶) در این کتاب در مورد دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها

۷) در این کتاب در مورد دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها

۸) در این کتاب در مورد دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها
 دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها دریاها

۱۲۴) نامه‌های احمدی منگرمی جرد بود و بعد از آن فرمانده نگاشته است
 ۱۲۵) در مهاباد خورشید از آن بو هوش میخانه سر پیکر
 ۱۲۶) ۱۱ شهری ۱۱ مهر ۱۲ / ۸ / ۸۲ و ۱

خلافت

خلافت

تاریخ

تاریخ

مردم و سادات

۱۵ هر سه اصطلاح تقویت یافت

کتابت (تاریخ ۱۱۲۰)

۱۰ هر سه اصطلاح تقویت یافت

تاریخ

۵ هر سه اصطلاح تقویت یافت

۱۱۸

تاریخ

۱۵	تاریخ
۱۰	تاریخ
۵	تاریخ

۵۰

تاریخ

تاریخ

تاریخ

تاریخ

تاریخ

تاریخ

تاریخ

تاریخ

1. $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{8}$
 2. $\frac{2}{3} \times \frac{4}{5} = \frac{8}{15}$
 3. $\frac{5}{6} \times \frac{7}{8} = \frac{35}{48}$
 4. $\frac{3}{4} \times \frac{5}{6} = \frac{15}{24} = \frac{5}{8}$
 5. $\frac{4}{5} \times \frac{6}{7} = \frac{24}{35}$
 6. $\frac{7}{8} \times \frac{9}{10} = \frac{63}{80}$
 7. $\frac{8}{9} \times \frac{10}{11} = \frac{80}{99}$
 8. $\frac{9}{10} \times \frac{11}{12} = \frac{99}{120} = \frac{33}{40}$
 9. $\frac{10}{11} \times \frac{12}{13} = \frac{120}{143}$
 10. $\frac{11}{12} \times \frac{13}{14} = \frac{143}{168}$
 11. $\frac{12}{13} \times \frac{14}{15} = \frac{168}{195} = \frac{56}{65}$
 12. $\frac{13}{14} \times \frac{15}{16} = \frac{195}{224}$
 13. $\frac{14}{15} \times \frac{16}{17} = \frac{224}{255}$
 14. $\frac{15}{16} \times \frac{17}{18} = \frac{255}{288} = \frac{85}{96}$
 15. $\frac{16}{17} \times \frac{18}{19} = \frac{288}{323}$
 16. $\frac{17}{18} \times \frac{19}{20} = \frac{323}{360}$
 17. $\frac{18}{19} \times \frac{20}{21} = \frac{360}{399} = \frac{120}{133}$
 18. $\frac{19}{20} \times \frac{21}{22} = \frac{399}{440}$
 19. $\frac{20}{21} \times \frac{22}{23} = \frac{440}{483}$
 20. $\frac{21}{22} \times \frac{23}{24} = \frac{483}{528} = \frac{161}{176}$
 21. $\frac{22}{23} \times \frac{24}{25} = \frac{528}{575}$
 22. $\frac{23}{24} \times \frac{25}{26} = \frac{575}{624}$
 23. $\frac{24}{25} \times \frac{26}{27} = \frac{624}{675} = \frac{208}{225}$
 24. $\frac{25}{26} \times \frac{27}{28} = \frac{675}{728}$
 25. $\frac{26}{27} \times \frac{28}{29} = \frac{728}{783}$
 26. $\frac{27}{28} \times \frac{29}{30} = \frac{783}{840} = \frac{261}{280}$
 27. $\frac{28}{29} \times \frac{30}{31} = \frac{840}{901}$
 28. $\frac{29}{30} \times \frac{31}{32} = \frac{901}{960}$
 29. $\frac{30}{31} \times \frac{32}{33} = \frac{960}{1023} = \frac{320}{341}$
 30. $\frac{31}{32} \times \frac{33}{34} = \frac{1023}{1088}$
 31. $\frac{32}{33} \times \frac{34}{35} = \frac{1088}{1155}$
 32. $\frac{33}{34} \times \frac{35}{36} = \frac{1155}{1224} = \frac{385}{408}$
 33. $\frac{34}{35} \times \frac{36}{37} = \frac{1224}{1295}$
 34. $\frac{35}{36} \times \frac{37}{38} = \frac{1295}{1368}$
 35. $\frac{36}{37} \times \frac{38}{39} = \frac{1368}{1443} = \frac{456}{481}$
 36. $\frac{37}{38} \times \frac{39}{40} = \frac{1443}{1520}$
 37. $\frac{38}{39} \times \frac{40}{41} = \frac{1520}{1599}$
 38. $\frac{39}{40} \times \frac{41}{42} = \frac{1599}{1680} = \frac{533}{560}$
 39. $\frac{40}{41} \times \frac{42}{43} = \frac{1680}{1763}$
 40. $\frac{41}{42} \times \frac{43}{44} = \frac{1763}{1848}$
 41. $\frac{42}{43} \times \frac{44}{45} = \frac{1848}{1935} = \frac{616}{645}$
 42. $\frac{43}{44} \times \frac{45}{46} = \frac{1935}{2024}$
 43. $\frac{44}{45} \times \frac{46}{47} = \frac{2024}{2115}$
 44. $\frac{45}{46} \times \frac{47}{48} = \frac{2115}{2208} = \frac{705}{736}$
 45. $\frac{46}{47} \times \frac{48}{49} = \frac{2208}{2303}$
 46. $\frac{47}{48} \times \frac{49}{50} = \frac{2303}{2400}$
 47. $\frac{48}{49} \times \frac{50}{51} = \frac{2400}{2499} = \frac{800}{833}$
 48. $\frac{49}{50} \times \frac{51}{52} = \frac{2499}{2590}$
 49. $\frac{50}{51} \times \frac{52}{53} = \frac{2590}{2683}$
 50. $\frac{51}{52} \times \frac{53}{54} = \frac{2683}{2778} = \frac{894}{926}$
 51. $\frac{52}{53} \times \frac{54}{55} = \frac{2778}{2875}$
 52. $\frac{53}{54} \times \frac{55}{56} = \frac{2875}{2972}$
 53. $\frac{54}{55} \times \frac{56}{57} = \frac{2972}{3071} = \frac{743}{768}$
 54. $\frac{55}{56} \times \frac{57}{58} = \frac{3071}{3172}$
 55. $\frac{56}{57} \times \frac{58}{59} = \frac{3172}{3275}$
 56. $\frac{57}{58} \times \frac{59}{60} = \frac{3275}{3380} = \frac{655}{676}$
 57. $\frac{58}{59} \times \frac{60}{61} = \frac{3380}{3487}$
 58. $\frac{59}{60} \times \frac{61}{62} = \frac{3487}{3596}$
 59. $\frac{60}{61} \times \frac{62}{63} = \frac{3596}{3707} = \frac{899}{927}$
 60. $\frac{61}{62} \times \frac{63}{64} = \frac{3707}{3820}$
 61. $\frac{62}{63} \times \frac{64}{65} = \frac{3820}{3935}$
 62. $\frac{63}{64} \times \frac{65}{66} = \frac{3935}{4052} = \frac{787}{810}$
 63. $\frac{64}{65} \times \frac{66}{67} = \frac{4052}{4171}$
 64. $\frac{65}{66} \times \frac{67}{68} = \frac{4171}{4292}$
 65. $\frac{66}{67} \times \frac{68}{69} = \frac{4292}{4415} = \frac{1073}{1104}$
 66. $\frac{67}{68} \times \frac{69}{70} = \frac{4415}{4540}$
 67. $\frac{68}{69} \times \frac{70}{71} = \frac{4540}{4667}$
 68. $\frac{69}{70} \times \frac{71}{72} = \frac{4667}{4796} = \frac{1167}{1199}$
 69. $\frac{70}{71} \times \frac{72}{73} = \frac{4796}{4927}$
 70. $\frac{71}{72} \times \frac{73}{74} = \frac{4927}{5060}$
 71. $\frac{72}{73} \times \frac{74}{75} = \frac{5060}{5195} = \frac{1265}{1299}$
 72. $\frac{73}{74} \times \frac{75}{76} = \frac{5195}{5332}$
 73. $\frac{74}{75} \times \frac{76}{77} = \frac{5332}{5471}$
 74. $\frac{75}{76} \times \frac{77}{78} = \frac{5471}{5612} = \frac{1368}{1399}$
 75. $\frac{76}{77} \times \frac{78}{79} = \frac{5612}{5755}$
 76. $\frac{77}{78} \times \frac{79}{80} = \frac{5755}{5900} = \frac{1151}{1180}$
 77. $\frac{78}{79} \times \frac{80}{81} = \frac{5900}{6047}$
 78. $\frac{79}{80} \times \frac{81}{82} = \frac{6047}{6196} = \frac{1512}{1559}$
 79. $\frac{80}{81} \times \frac{82}{83} = \frac{6196}{6347}$
 80. $\frac{81}{82} \times \frac{83}{84} = \frac{6347}{6500} = \frac{1587}{1625}$
 81. $\frac{82}{83} \times \frac{84}{85} = \frac{6500}{6655} = \frac{1300}{1331}$
 82. $\frac{83}{84} \times \frac{85}{86} = \frac{6655}{6812}$
 83. $\frac{84}{85} \times \frac{86}{87} = \frac{6812}{6971}$
 84. $\frac{85}{86} \times \frac{87}{88} = \frac{6971}{7132} = \frac{1743}{1784}$
 85. $\frac{86}{87} \times \frac{88}{89} = \frac{7132}{7295}$
 86. $\frac{87}{88} \times \frac{89}{90} = \frac{7295}{7460} = \frac{1459}{1492}$
 87. $\frac{88}{89} \times \frac{90}{91} = \frac{7460}{7627}$
 88. $\frac{89}{90} \times \frac{91}{92} = \frac{7627}{7796} = \frac{1907}{1948}$
 89. $\frac{90}{91} \times \frac{92}{93} = \frac{7796}{7967}$
 90. $\frac{91}{92} \times \frac{93}{94} = \frac{7967}{8140} = \frac{2018}{830}$
 91. $\frac{92}{93} \times \frac{94}{95} = \frac{8140}{8315}$
 92. $\frac{93}{94} \times \frac{95}{96} = \frac{8315}{8492} = \frac{1663}{1718}$
 93. $\frac{94}{95} \times \frac{96}{97} = \frac{8492}{8671}$
 94. $\frac{95}{96} \times \frac{97}{98} = \frac{8671}{8852} = \frac{1918}{900}$
 95. $\frac{96}{97} \times \frac{98}{99} = \frac{8852}{9035}$
 96. $\frac{97}{98} \times \frac{99}{100} = \frac{9035}{9220} = \frac{1807}{1844}$
 97. $\frac{98}{99} \times \frac{100}{101} = \frac{9220}{9407}$
 98. $\frac{99}{100} \times \frac{101}{102} = \frac{9407}{9596} = \frac{2252}{979}$
 99. $\frac{100}{101} \times \frac{102}{103} = \frac{9596}{9787}$
 100. $\frac{101}{102} \times \frac{103}{104} = \frac{9787}{9980} = \frac{2447}{1010}$

1. $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{8}$
 2. $\frac{2}{3} \times \frac{4}{5} = \frac{8}{15}$
 3. $\frac{5}{6} \times \frac{7}{8} = \frac{35}{48}$
 4. $\frac{3}{4} \times \frac{5}{6} = \frac{15}{24} = \frac{5}{8}$
 5. $\frac{4}{5} \times \frac{6}{7} = \frac{24}{35}$
 6. $\frac{7}{8} \times \frac{9}{10} = \frac{63}{80}$
 7. $\frac{8}{9} \times \frac{10}{11} = \frac{80}{99}$
 8. $\frac{9}{10} \times \frac{11}{12} = \frac{99}{120} = \frac{33}{40}$
 9. $\frac{10}{11} \times \frac{12}{13} = \frac{120}{143}$
 10. $\frac{11}{12} \times \frac{13}{14} = \frac{143}{168}$
 11. $\frac{12}{13} \times \frac{14}{15} = \frac{168}{195} = \frac{56}{65}$
 12. $\frac{13}{14} \times \frac{15}{16} = \frac{195}{224}$
 13. $\frac{14}{15} \times \frac{16}{17} = \frac{224}{255}$
 14. $\frac{15}{16} \times \frac{17}{18} = \frac{255}{288} = \frac{85}{96}$
 15. $\frac{16}{17} \times \frac{18}{19} = \frac{288}{323}$
 16. $\frac{17}{18} \times \frac{19}{20} = \frac{323}{360}$
 17. $\frac{18}{19} \times \frac{20}{21} = \frac{360}{399} = \frac{120}{133}$
 18. $\frac{19}{20} \times \frac{21}{22} = \frac{399}{440}$
 19. $\frac{20}{21} \times \frac{22}{23} = \frac{440}{483}$
 20. $\frac{21}{22} \times \frac{23}{24} = \frac{483}{528} = \frac{161}{176}$
 21. $\frac{22}{23} \times \frac{24}{25} = \frac{528}{575}$
 22. $\frac{23}{24} \times \frac{25}{26} = \frac{575}{624}$
 23. $\frac{24}{25} \times \frac{26}{27} = \frac{624}{675} = \frac{208}{225}$
 24. $\frac{25}{26} \times \frac{27}{28} = \frac{675}{728}$
 25. $\frac{26}{27} \times \frac{28}{29} = \frac{728}{783}$
 26. $\frac{27}{28} \times \frac{29}{30} = \frac{783}{840} = \frac{261}{280}$
 27. $\frac{28}{29} \times \frac{30}{31} = \frac{840}{901}$
 28. $\frac{29}{30} \times \frac{31}{32} = \frac{901}{960}$
 29. $\frac{30}{31} \times \frac{32}{33} = \frac{960}{1023} = \frac{320}{341}$
 30. $\frac{31}{32} \times \frac{33}{34} = \frac{1023}{1088}$
 31. $\frac{32}{33} \times \frac{34}{35} = \frac{1088}{1155}$
 32. $\frac{33}{34} \times \frac{35}{36} = \frac{1155}{1224} = \frac{385}{408}$
 33. $\frac{34}{35} \times \frac{36}{37} = \frac{1224}{1295}$
 34. $\frac{35}{36} \times \frac{37}{38} = \frac{1295}{1368}$
 35. $\frac{36}{37} \times \frac{38}{39} = \frac{1368}{1443} = \frac{456}{481}$
 36. $\frac{37}{38} \times \frac{39}{40} = \frac{1443}{1520}$
 37. $\frac{38}{39} \times \frac{40}{41} = \frac{1520}{1599}$
 38. $\frac{39}{40} \times \frac{41}{42} = \frac{1599}{1680} = \frac{533}{560}$
 39. $\frac{40}{41} \times \frac{42}{43} = \frac{1680}{1763}$
 40. $\frac{41}{42} \times \frac{43}{44} = \frac{1763}{1848}$
 41. $\frac{42}{43} \times \frac{44}{45} = \frac{1848}{1935} = \frac{616}{645}$
 42. $\frac{43}{44} \times \frac{45}{46} = \frac{1935}{2024}$
 43. $\frac{44}{45} \times \frac{46}{47} = \frac{2024}{2115}$
 44. $\frac{45}{46} \times \frac{47}{48} = \frac{2115}{2208} = \frac{705}{736}$
 45. $\frac{46}{47} \times \frac{48}{49} = \frac{2208}{2303}$
 46. $\frac{47}{48} \times \frac{49}{50} = \frac{2303}{2400}$
 47. $\frac{48}{49} \times \frac{50}{51} = \frac{2400}{2499} = \frac{800}{833}$
 48. $\frac{49}{50} \times \frac{51}{52} = \frac{2499}{2590}$
 49. $\frac{50}{51} \times \frac{52}{53} = \frac{2590}{2683}$
 50. $\frac{51}{52} \times \frac{53}{54} = \frac{2683}{2778} = \frac{894}{926}$
 51. $\frac{52}{53} \times \frac{54}{55} = \frac{2778}{2875}$
 52. $\frac{53}{54} \times \frac{55}{56} = \frac{2875}{2972}$
 53. $\frac{54}{55} \times \frac{56}{57} = \frac{2972}{3071} = \frac{743}{768}$
 54. $\frac{55}{56} \times \frac{57}{58} = \frac{3071}{3172}$
 55. $\frac{56}{57} \times \frac{58}{59} = \frac{3172}{3275}$
 56. $\frac{57}{58} \times \frac{59}{60} = \frac{3275}{3380} = \frac{655}{676}$
 57. $\frac{58}{59} \times \frac{60}{61} = \frac{3380}{3487}$
 58. $\frac{59}{60} \times \frac{61}{62} = \frac{3487}{3596}$
 59. $\frac{60}{61} \times \frac{62}{63} = \frac{3596}{3707} = \frac{899}{927}$
 60. $\frac{61}{62} \times \frac{63}{64} = \frac{3707}{3820}$
 61. $\frac{62}{63} \times \frac{64}{65} = \frac{3820}{3935}$
 62. $\frac{63}{64} \times \frac{65}{66} = \frac{3935}{4052} = \frac{787}{810}$
 63. $\frac{64}{65} \times \frac{66}{67} = \frac{4052}{4171}$
 64. $\frac{65}{66} \times \frac{67}{68} = \frac{4171}{4292}$
 65. $\frac{66}{67} \times \frac{68}{69} = \frac{4292}{4415} = \frac{1073}{1104}$
 66. $\frac{67}{68} \times \frac{69}{70} = \frac{4415}{4540}$
 67. $\frac{68}{69} \times \frac{70}{71} = \frac{4540}{4667}$
 68. $\frac{69}{70} \times \frac{71}{72} = \frac{4667}{4796} = \frac{1167}{1199}$
 69. $\frac{70}{71} \times \frac{72}{73} = \frac{4796}{4927}$
 70. $\frac{71}{72} \times \frac{73}{74} = \frac{4927}{5060}$
 71. $\frac{72}{73} \times \frac{74}{75} = \frac{5060}{5195} = \frac{1265}{1299}$
 72. $\frac{73}{74} \times \frac{75}{76} = \frac{5195}{5332}$
 73. $\frac{74}{75} \times \frac{76}{77} = \frac{5332}{5471}$
 74. $\frac{75}{76} \times \frac{77}{78} = \frac{5471}{5612} = \frac{1368}{1399}$
 75. $\frac{76}{77} \times \frac{78}{79} = \frac{5612}{5755}$
 76. $\frac{77}{78} \times \frac{79}{80} = \frac{5755}{5900} = \frac{1151}{1180}$
 77. $\frac{78}{79} \times \frac{80}{81} = \frac{5900}{6047}$
 78. $\frac{79}{80} \times \frac{81}{82} = \frac{6047}{6196} = \frac{1512}{1559}$
 79. $\frac{80}{81} \times \frac{82}{83} = \frac{6196}{6347}$
 80. $\frac{81}{82} \times \frac{83}{84} = \frac{6347}{6500} = \frac{1587}{1625}$
 81. $\frac{82}{83} \times \frac{84}{85} = \frac{6500}{6655} = \frac{1300}{1331}$
 82. $\frac{83}{84} \times \frac{85}{86} = \frac{6655}{6812}$
 83. $\frac{84}{85} \times \frac{86}{87} = \frac{6812}{6971}$
 84. $\frac{85}{86} \times \frac{87}{88} = \frac{6971}{7132} = \frac{1743}{1784}$
 85. $\frac{86}{87} \times \frac{88}{89} = \frac{7132}{7295}$
 86. $\frac{87}{88} \times \frac{89}{90} = \frac{7295}{7460} = \frac{1459}{1492}$
 87. $\frac{88}{89} \times \frac{90}{91} = \frac{7460}{7627}$
 88. $\frac{89}{90} \times \frac{91}{92} = \frac{7627}{7796} = \frac{1907}{1948}$
 89. $\frac{90}{91} \times \frac{92}{93} = \frac{7796}{7967}$
 90. $\frac{91}{92} \times \frac{93}{94} = \frac{7967}{8140} = \frac{2018}{830}$
 91. $\frac{92}{93} \times \frac{94}{95} = \frac{8140}{8315}$
 92. $\frac{93}{94} \times \frac{95}{96} = \frac{8315}{8492} = \frac{1663}{1718}$
 93. $\frac{94}{95} \times \frac{96}{97} = \frac{8492}{8671}$
 94. $\frac{95}{96} \times \frac{97}{98} = \frac{8671}{8852} = \frac{1918}{900}$
 95. $\frac{96}{97} \times \frac{98}{99} = \frac{8852}{9035}$
 96. $\frac{97}{98} \times \frac{99}{100} = \frac{9035}{9220} = \frac{1807}{1844}$
 97. $\frac{98}{99} \times \frac{100}{101} = \frac{9220}{9407}$
 98. $\frac{99}{100} \times \frac{101}{102} = \frac{9407}{9596} = \frac{2252}{979}$
 99. $\frac{100}{101} \times \frac{102}{103} = \frac{9596}{9787}$
 100. $\frac{101}{102} \times \frac{103}{104} = \frac{9787}{9980} = \frac{2447}{1010}$

برای عزیزه محترم سرسره خان نژاد وکی

باشی زور سالها

شهادت هتکو در چشم و هیئت تکم له خوری کو هه رتباستر سوختن لسه
 ریکو کا خیری و نه نوبانه هه میا خیر کلت .
 کا خیرا نه گه رتبه نهستی من . مکنه هه ریکی نه خورشی و نه رری خور
 هه بیت خورکو لکم انا خیره نه عیفتن . لسه نه رایان نکلده خان
 هه سو نه رصه تیا گو هه ی لدا نه سه ریکو خوری تکین خورکو لده خالی
 لکم هه سو توختن بوی هه با مهنه لکه هه نه هه شی بود خایر نه
 مکنه تو بقور گه ی علی عهده یاره بی هه ی له هه لیه نه آیی سهری
 ناگت لکه زور دله شی . خورکو لکه بیگ خانه هه چه خیزانه
 لسه - عالم هه نه اعدا یه ریشا نو برسبه . لکم سه رری دکینه نه
 له خیری هتکو هه میا - مکنه مکنه با سیاسی نوکه هزاران دینارا
 قه زور دارین باورنگه مه سئاله لسه نه نه خالی هه نه عا هه تا
 نوکه له روری تریانی نه زوری خراب بو . تانه لومیدا هه ی خان
 روزا عیلاصون بیته کرن و نه لکه مکه بیسه عدل کرن
 استقامت

به رایانه لکه هه سلو نه سانه هتکی هه رصه ی دکین
 با ستمه بیینه سهر هه تا لسان ریت و هه تا خوری ره رکی
 خیری بومه قه دکت و هه کله هه ل گه رایت خور هه سهر طانه
 رد لومری و سعید اصهر به ر دوام هه روکار یا خورکی با ستمه
 هه یی کا قی لدا نه نه هه مصلحت نه نه خور نه نه هه یی دلسار
 گه ی هه استقامت خوری هه روکار هه نه رومیدا هه ی زور
 له هه ستمه صل چپی

له هه ستمه خوری و یاره لسه مه هه ی لکه گه هه تا لکه کهن
 یاری و ی نه دای بییره لای مه لکه زوری عیلاصون بوکم و
 خور عاجز نه گه ی رونه لسه له هه یی دکم
 و لکه لکه ستمه خوری بین

برای هتکو
 دارسی مارزی

۱۹۸۲/۷/۱۱

۲۸ - نامی ادیس بو خورزانوکی

برای غرض معلوم هر چه در میان می آید

باید بداند که اینها
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید

و در ضمن اینها
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید

۲۱ - بوسیله اینست که هر چه در میان می آید
 برای آنکه هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید

در روزی که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید
 از جهت اینست که هر چه در میان می آید

۱ - جاشکانی جود جنگ له د مرگای هرکي ترکي لم هيرشود (۲۰) د مرگای بيشلي (پس نارسي ۷۷) بان بکار دعتنا له نيوان خندان دا

۱۲ غندرين (۲) کاروخ — ملازم وطن	۱۱ نوزک (۲) گورز — نارسي
۱۷ روتاز — کونلا جان	۱۵ پورس ۱۶ هيلگورد — ملازم بابهرک
۱۹ کود و — محمد خالد	۸ سفيون — ملا محمد
۱۱ شين — محمود کودا	۱۰ نيزان — حاجي محمد
۱۳ باران — حسو ميرخان	۱۲ گاره — نسي حاجي خدو
۱۵ ناگر — حسو ژانوکي	۱۴ ديارو — بهرام حاجي عزيز
۱۷ نيزان — خالد بانين	۱۶ نيشان — عبد الرحيم جسم
۱۹ شرمين — د سکو بهروش	۱۸ بهار — د کتون سعيد
	۲۰ هوار — عريف ياسين

- ۲ - ضرورتها چند چند ويل و چتره جاشکان بان بکار دعتنا همدگان بز بچني هيرگان خندان و کيد پرس و سمود پر ۲ وه همدگان بز بچني خندان و هيرگان نيوان کوا همدني نوسه بيلگو تکميره که بچيني ناورد ليرسوانسي ق م و نيزان بيلگو و ناري همدني له شونه گرنگان سسي زيرو ساني خندان هتا هتي کواندي بيلگرمگي بيلگي تدا به ناري همدانه له هيرتکمان چاکسو پون ککانه که تهاي بلا مارانسي بيلگرمگان همود تدا بيه و معسرگان جيني و جاشي خندان د مرگان لelai ليرسوانسي بيلگاني ق م بين و خشح و خشح بشود بان لن و مرنگرين بيزوري نيزانسي ليرسوين
- ۳ - خشح له بزي نيوان کوا ه هته به ناري خنيره گاريگات بيلگو بهاوي ق م و خشح بوه نيزان و هاتوبوه تکين ه

۱۳ راجاره	۱۳۹	برينو	۱۵۵	جی به جی	۱۸۱	حقوق دايه
۱۴ احتتام	۱۴۰	بچين	۱۵۶	جه موجول	۱۸۲	حقوق يانه
۱۵ آوازخانه	۱۴۱	بو	۱۵۷	جه از	۱۸۳	حتي
۱۶ اهور	۱۴۲	بييت	۱۵۸	جندکي	۱۸۴	حميد افتد
۱۷ ارتين	۱۴۳	بين	۱۵۹	جيني	۱۸۵	حسو
۱۸ آوازخانه	۱۴۴	پ	۱۶۰	جاشي	۱۸۶	هماروسد
۱۹ بيرون	۱۴۵	ث	۱۷۶	جی	۱۹۰	خه پو
۲۰ گهت	۱۴۵	تي	۱۷۷	حاجي عمران	۱۹۲	خوشي

۳ پت / شورش	ملك الدين / جمال
۱ به / هميا	علي عبدالله / جوهر
عبدالمبين / درگار	خورشيد شيره / نرمان
	لحنفي شوره / کاروا
	علي خليل / حسو
	حسو ژانوکي / تاسد

شه ناي (۱)	۵۰/۵۰	شه ناي (۴)	۶۰/۴۹
شه ناي (۵)	۵۵/۵۰	شه ناي (۵)	۵۰/۵۰
شه ناي (۳)	۶۰/۴۷	شه ناي (۶)	۶۵/۵۵
		شه ناي (۷)	۶۵/۶۵

سید شمالی
 دست‌نویس قلم‌رسمی
 دست‌نویس (الف - ام)
 FM دست‌نویس
 ۲

دست‌نویس (الف - ام)		دست‌نویس (ا - ام)	
کسب	عنوان	کسب	عنوان
۹۵۰	گل‌نویس	۹۵۰	بادکن برانداز
۹۵۱	راوان‌نویس	۹۵۱	بهرانشهر
۹۵۲	شنگان	۹۵۲	تیربین
۹۵۳	ولایت	۹۵۳	کوه‌گانی خنده
۹۵۴	ماراتسا	۹۵۴	دهدگا تهرچهر
۹۵۵	ناو بردان	۹۵۵	مهاضرمزای و تهرچهر
۹۵۶	بارزاتسا	۹۵۶	قصورستانی و خدائی
۹۵۷	قصر	۹۵۷	حاجی خسرا
۹۵۸	هلسی کین	۹۵۸	در بنده
۹۵۹	دیسره	۹۵۹	مافی خطی
۹۶۰	ملزم بابکر	۹۶۰	چوبان خطی
۹۶۱	ملزم طوسی	۹۶۱	حاجی عمران شاه
۹۶۲	برادر ادیس	۹۶۲	دیوان
۹۶۳	برادر مستوفی	۹۶۳	تنگان
۹۶۴	بایگه صلیاتی	۹۶۴	ایران
۹۶۵	بایگه عدارگانی	۹۶۵	مراة
۹۶۶	نوازنده	۹۶۶	کسب‌نویس
۹۶۷	ژانرا	۹۶۷	دین‌آباد
۹۶۸	قلمه دیزه	۹۶۸	آزادگان
۹۶۹	بازگه	۹۶۹	نام‌سرمان

دست‌نویس قلم‌رسمی

کسب حروف و نشانی (حروف نشانی حروف) (و) جمله انتخابی میا

الف	ب	پ	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	غ	ق	ک	گ	ن	و	ه	ی	ط	ظ	ع	غ	ق
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲

کسب حروف و نشانی

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
سنگ	سنگ	سنگ	سنگ	سنگ	سنگ	سنگ	سنگ	سنگ

وادیان / سادات	۱۴۵	سکونت	۱۵۰	زوبو	۱۷۰	وزیری
بیت / شورین	۱۴۶	ازاد قدیمی	۱۵۱	خه لان	۱۷۱	فانی سماقوت
بیت / هموا	۱۴۷	مخدوم	۱۵۲	راجات	۱۷۲	سه تله سهر
بیدالین / زنگار	۱۴۸	ابوعابد	۱۵۳	کودو	۱۷۳	سفی کیل
غیل / کوی / جبال	۱۴۹	مزال	۱۵۴	گورد مندی	۱۸۰	دار السلطان
بیت / عبدالله / چوهو	۱۵۰	سیدکاکه	۱۵۵	گره بولک	۱۸۱	تلمه دزه
پورشیدسره / زویان	۱۵۱	حاجی حاجی	۱۵۶	جهنگورد	۱۸۲	تیمینی
بیت / حسین	۱۵۲	ابراهیم	۱۵۷	ده بند	۱۸۳	گهروی: عموانا
سور / رشید	۱۵۳	اسکندر	۱۵۸	چومان	۱۸۴	حسین بک
سور / قاسم	۱۵۴	زومیه	۱۵۹	ناو بردان	۱۸۵	دوله تو
مخول / فیصل	۱۵۵	ایزان	۱۶۰	گلاله	۱۸۶	سیدکان
بیت / بولک	۱۵۶	جاده	۱۶۱	سردری گلاله	۱۸۷	کلبه شیخ
بیت / رحیم	۱۵۷	پویه	۱۶۲	پودی زرد	۱۸۸	دیانا
بیت / ...	۱۵۸	...	۱۶۳	ریزانولت	۱۸۹	کوت مشت
بیت / ...	۱۵۹	...	۱۶۴	ره شددو	۱۹۰	لولان
بیت / ...	۱۶۰	...	۱۶۵	پودی حامیط	۱۹۱	جاسوسان
بیت / ...	۱۶۱	...	۱۶۶	...	۱۹۲	دیلمیان
بیت / ...	۱۶۲	...	۱۶۷	دیوان	۱۹۳	رهواندور
بیت / ...	۱۶۳	...	۱۶۸	باده بنس	۱۹۴	کوره وک
بیت / ...	۱۶۴	...	۱۶۹	اله یان	۱۹۵	زوزک
بیت / ...	۱۶۵	...	۱۷۰	عمی خه لان	۱۹۶	هندری
بیت / ...	۱۶۶	...	۱۷۱	تیمینی	۱۹۷	الیان
بیت / ...	۱۶۷	...	۱۷۲	دوقی شهبیدان	۱۹۸	آوانان
بیت / ...	۱۶۸	...	۱۷۳	بشمت انشان	۱۹۹	ایوان
بیت / ...	۱۶۹	...	۱۷۴	قوباقه	۲۰۰	لاور بک
بیت / ...	۱۷۰	...	۱۷۵	وزیری	۲۰۱	حقیقه

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰	۱۱۰	۱۲۰	۱۳۰	۱۴۰	۱۵۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۸۰	۱۹۰	۲۰۰

۶۷	خوشگین	۶۷	خوشگین	۶۷	خوشگین	۶۷	خوشگین	۶۷	خوشگین
۶۸	موربان	۶۸	گلستان	۶۹	یاقوت	۷۰	سیاره	۷۱	دورنگ
۶۹	کدالان	۷۰	یاقوت	۷۱	دورنگ	۷۲	سیاره	۷۳	دورنگ
۷۰	کدالان	۷۱	دورنگ	۷۲	سیاره	۷۳	دورنگ	۷۴	سیاره
۷۱	کدالان	۷۲	سیاره	۷۳	دورنگ	۷۴	سیاره	۷۵	دورنگ
۷۲	کدالان	۷۳	دورنگ	۷۴	سیاره	۷۵	دورنگ	۷۶	سیاره
۷۳	کدالان	۷۴	دورنگ	۷۵	سیاره	۷۶	دورنگ	۷۷	سیاره
۷۴	کدالان	۷۵	دورنگ	۷۶	سیاره	۷۷	دورنگ	۷۸	سیاره
۷۵	کدالان	۷۶	دورنگ	۷۷	سیاره	۷۸	دورنگ	۷۹	سیاره
۷۶	کدالان	۷۷	دورنگ	۷۸	سیاره	۷۹	دورنگ	۸۰	سیاره
۷۷	کدالان	۷۸	دورنگ	۷۹	سیاره	۸۰	دورنگ	۸۱	سیاره
۷۸	کدالان	۷۹	دورنگ	۸۰	سیاره	۸۱	دورنگ	۸۲	سیاره
۷۹	کدالان	۸۰	دورنگ	۸۱	سیاره	۸۲	دورنگ	۸۳	سیاره
۸۰	کدالان	۸۱	دورنگ	۸۲	سیاره	۸۳	دورنگ	۸۴	سیاره
۸۱	کدالان	۸۲	دورنگ	۸۳	سیاره	۸۴	دورنگ	۸۵	سیاره
۸۲	کدالان	۸۳	دورنگ	۸۴	سیاره	۸۵	دورنگ	۸۶	سیاره
۸۳	کدالان	۸۴	دورنگ	۸۵	سیاره	۸۶	دورنگ	۸۷	سیاره
۸۴	کدالان	۸۵	دورنگ	۸۶	سیاره	۸۷	دورنگ	۸۸	سیاره
۸۵	کدالان	۸۶	دورنگ	۸۷	سیاره	۸۸	دورنگ	۸۹	سیاره
۸۶	کدالان	۸۷	دورنگ	۸۸	سیاره	۸۹	دورنگ	۹۰	سیاره
۸۷	کدالان	۸۸	دورنگ	۸۹	سیاره	۹۰	دورنگ	۹۱	سیاره
۸۸	کدالان	۸۹	دورنگ	۹۰	سیاره	۹۱	دورنگ	۹۲	سیاره
۸۹	کدالان	۹۰	دورنگ	۹۱	سیاره	۹۲	دورنگ	۹۳	سیاره
۹۰	کدالان	۹۱	دورنگ	۹۲	سیاره	۹۳	دورنگ	۹۴	سیاره
۹۱	کدالان	۹۲	دورنگ	۹۳	سیاره	۹۴	دورنگ	۹۵	سیاره
۹۲	کدالان	۹۳	دورنگ	۹۴	سیاره	۹۵	دورنگ	۹۶	سیاره
۹۳	کدالان	۹۴	دورنگ	۹۵	سیاره	۹۶	دورنگ	۹۷	سیاره
۹۴	کدالان	۹۵	دورنگ	۹۶	سیاره	۹۷	دورنگ	۹۸	سیاره
۹۵	کدالان	۹۶	دورنگ	۹۷	سیاره	۹۸	دورنگ	۹۹	سیاره
۹۶	کدالان	۹۷	دورنگ	۹۸	سیاره	۹۹	دورنگ	۱۰۰	سیاره

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰
۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰

له گز هانر نیم بر دژایر فک بر راهه ریان بوه ستم
وه ن هاسل لوت خوم بر دوسته زلیت کمر موم ههوکاتیک
تعا نوت کمر پیروک پلاو خرایانسا بر بر شماندا ههست
راشیان .

ده چتے جورے له شیوه نامه کم چونکه وه لوت
نامه کم هم ناپنه و به سس
وه انسا ایل له نامه ترو استند زور ترمه نویسن
وه کمر وه داوست کمر بو و ناردم وه نامه کم هس
هه بر بردا یوناردی .

وه ده رباره وه نزعس خوتان نکایه به در زریه ناگادارم بکه وه
چونکه هس ماوه بکله زور ناگادار وه زعمه بوه نیم
وه ده رباره وه شامه کاله ناویم که مان هه مویان روتشوم
بر بر سه حاجر هه نیم ران .

کتیر دایم زور به خوتان کمر یست وه کمر ستان لسه کلات

خوتان ناو مانه
له سرت

آکو عیاس مانه

(۲۱) نامی لاکری جاش بر حسو موخان

• ۸/۴

بو / حسو / آ • بو ناگاداری
له / حکان حسن

تکا به نیم نطانی به هسور جیها زکاتی ۷۷ توانگانی خوتان بدن تکا به زور هشیارین • لعمولا نطسی
لپش کردین به ناری چنار ۷۵/۵۰ • ۱ - ختین ۴۸/۵۰ • ۲ - هیش ۴۷/۳۵
• هیشا ۵۰/۱۰ • ۵ - خابور ۴۷/۰۰ • سپندار ۴۰/۴۵ • لعمولی ۸
• دست بی بکری

سردارک و تنگی تره هژری شهید رگه تنگی تره جا شهیدانی شوشی چه باشه!

- ۱) باش نمری جا شکانی شوشی جهادته بمسکرده اینی لئزیمی بالای جود لده بری لئزیمه بهسه بارهتی و پشورانی د بولشی لئزان گهرته خوشازدان و خوشاماد کردن و همیژ تم مهمتشی جا شکانی قباد ه هیزمکانی لقی ۱ و لقی ۲ و لاطمکانی هژری مسکرده اینان کاکردن مه .
وه جا شکانی مسکرده اینه انتهای یکی جزیری شوشی شهبهنا لئزیمکانی د هژره و نهموا و هورنجهان کاکردن مه .
- ۲) و همروما حکم هیزمه شوق وشوکانی خوتان خپرکردن مه سر لهدری خوتان تمارکردن به یکی سوک و قورس بزرگوری لنگل هیزمه بره لگورکی لئزاند ا بز سر سنورمکانی لئزان - عزیزان له کورد ستاره بهسه تا بهشی لماندهی حاجی لبرمانجه . قورمانش هیزمکانی خوتان بئترنجه نارجمکانی بالکاجی و لاکتشی .
منگور اینی و پند مر وه زوه پلا ماری مطبهد مکانی بکنشی بد من .
- ۳) به پتی لمر نمشهمی لئزیمی بالای جا شکانی جود دایان نابو رهبر هیزمکانی لایلا بکسره هیزش به پتته سر مطبهدی ۲ و داگری بکا لئزیمجا هیزش بهاته سر مطبهدی ۲ و داگری بکا و پلا بکش ترموه هیزش بهسه سر م - ۱ .
- ۴) جا شکانی جود ملازم علی و ملازم بابکر و جمعد بن گورونی و ماعتدی میس علی و احمد کشته لمر جا شکانی لنگلین بون نهران کرابون بز چارساشی و بارمشی دایره بری بهشاندانی هیزش و لاماردانی هیزمکانی تمارگی همزه بز داگری لئزاندی حاجی نهران و نازادی و پاپات . . .
- ۵) هانریان لنگل هیزشمنکی لئزاند ا جا شکانی جود پیش بهسه برمشی راستخیزی لئزیمس و مضمود کوهته نارد نمری هیزمکانی خوتان بز نارجمکانی سنور له م - ۲ کورته جین بهمن کردنی شلمکانی بیلانمکانیان بز داگری لئزیمی نارجمکه له راستشدا بکنکد و مرکزین له چولای نارجمکانی سنور توانسان هیزد یک بئتر بری بکن بز دوشی بالقیهان و نارد مشت و دوشی شهمیدان و گمراهه بز کولا بکانی و بئترهان له پشت لاشان و نرنامه و ناشولگه و همروما بز کوند مکانی کاسکان و لئزید زین و لئزید لئاو دهشت و بز کوند مکانی خمرینه و کوله و سر شکان و تلات . . . له دوشی بالقیهان .
- ۶) له پتانی ۱۸ - ۲۷/۱۹ دایره لئزیمی مسکری جا شکانی شوشی جهادته که پتک طانیر لئزیمکانی ۲ لای جود . بهسه برمشی جانی نیشان فریش لئزیمی بهزانی له تعدیل کتورنجه به نام د هیزش .
۱ - لئزیمکانی قباده : احمد صالح بجمعد افندی ، پلا بکده کورته و جمعد و نهمعد بن .
۲ - لئزیمکانی هله برمانی لئزیمی مرکزگی حشع ملازم خدر ، ملازم احمد جهوری و ملازم احسان کاشمی .
- ۷) - لئزیمی حبهک حاجی برایی شهید رگه .
لمر کتورنجه مرد ا رفی و شوشی جهمجه کورنی لئزانی بکنشی نمشهمی گشتی و جزوی د ا بهتکردنی هیزمکان و نهرانمکانیان و پتزی د مسکرده نی هیزشمنکان دایره کورده .
کسانه بهمانی له پتزی ۱۸/۲۷ دایره لئزانی بکنشی بیلانمکانیان جهمجه بکنن و هیزمکانی د پناهی لسه چنای لئزیمه تا سر جاده گشتی حانیز - سنگسره دایره نین و هیزمکانی پلا ماردن به پتیه کوه بهز کورتنی شاکمکانی بئترکه و دیمچی و گاه مر که لئزیمانی بمسکرده پندران و زاوگشی و ورتی دایره پونا بکنی تر بزرگرتی همد و بری جاده گشتی حانیز - سنگسره .
- ۸) لمر هیزشمنده اجه له جا شکانی جود چهندین پاسدار و سرهزای لئزیمکان لنگل خوتان هیزمکانی همروما هیزش هانرگی و هانرته هیزمکان دایره لنگل جا شکانی خوتان له پند مر و لاکتشی و منگور اینی و بهمنی یاد دایره شکانی جمعد برمان و نهران حاجی نهران و بهمنی نامی ایوب جمعد بارمکا بکنشی تا به پتانی بز پاسدار و نمشهمی لئزانی داناوه و لنگل خوتان برد و پانی بز هیزدنی شوشی شوانجهی بتر کتیمانی نمشهمی نارجمکه .

۱۷ هژرنگانی م - ۲ هموز به جرت و نرت و جمرجولی جاشگانی جودی زانی و لومیش خوری سازه
 بز برهعلسی پلا مارمک و بز نیک شانگانی میلانگانی دوزین ده پشدا همدت هژری ناره داوچهگانی
 سمری بیترکه و سمری لوند زری و لئوری و دولی بالسیان پلام هموزکوله رونکرد نوبکمی پشودا باس کرا
 هژرنگانی جیشی عیزانی لمر پلا ماری جادهی خانقایی دا و سمری ماصرت و پشش کوجا و دو پوانسی
 د مرگلمی داگیر کرد و بهزجوره پشش لومیشی هژرنگانی یغلیسی پاندا که لئاوچهگانی شمیر ولیموی جاده مکدا
 خرمکی سوسکرون و جگسویون و دامزوان بون ووشنی هژرنگان لمله دا پیری و همز لورواندا پسه
 توب و نروکی هالیکوتنم بزود پانی ناوچهگانی کرد و تدبا لسمرگلی نژیکمی ۱۷ کس له هارویلا تسانو
 خوزانی پشتمرگه بریندار کرد . . . همره پهلوه هژرنگانی یغلیسی لومیری جاده کوانمه بزگرمی لنگل
 سمری هژرنگانی تری ملامندی ۲ دا پله بگرمه و لم فرستندا جاشگانی جود پشتمریکیان کرد و
 خوزان کمانده لئوری و لئو زری و دولی بالسیان . بتا بیستی د رای نوری هژرنگانی جیشی عیزانی هاش
 د و یوق پشتمرگانهی گرتیسان بریان دا .

۱۸ هژرنگانی ی ن که سمرلنوی کونومه دانانی نغشی پاککرد نوری ناوچهک بهچند توفایسه
 بز جین بهجین کردنی توفانی بکمک و نوب هژرنگانی یغلیسی لمر جیب بلومی که دوزنی تندا دامزایسو
 چمند پوانسی پتو دا بکوتن و چمند شوکتکی کرنگ بگری بوه له نیواری ۸/۱۲ دا هژرنگانی ی ن که
 له ۳ توفاره له چادی گشتن . حانتر - سنگسیر پهرنومه
توفای بکمک - بز پاکرد نوری دولی بالسیان و کشان پرمو چای و تخمدیل
توفای دوم - له کلکلو بالسیان نوبه بو هکگندنی سنگیری جاشگانی جود له زنجیره چای بیه که
 نهرانی باسرنارودشت و دولی بالسیان و دولی خیابان دا
توفای سوم - بز پاکرد نوری نوری و لئوری و لئو زری . . .

لهمرجهایی ۸/۱۳ دا هژره قارباغگانی یغلیسی د رای نوری زمری گیانی زوزان لهجا شگانی جود دا
 همز قولنگ پسرکوتنوش نهرنگانی خوری نمنجام دا و جاشگانی شوزنی چواشده له دولی بالسیان
 رازنا و له زنجیره چای برهدا چمند شوپش سترانجی کرنگی گرت و لغارده مشقوره کونترتوفای جادهی
 لئوری و پشند زوق کرد و له چمند جنگا جنگر بو و ۲ پوزاری پتوری لئاوچهگانی هژرنگانی دوزین دا داگتا
 و خوری قام کرد و کونته د پانی شجایی ناگانی جین بهجین کردنی توفانگانی تری نغشی پاککرد نوری ناوچهک
 سمرلنوی کونترتوفای عیزانی پلا ماری هژرنگانی یغلیسی دا بتا بیستی له زنجیره چای بیه سو ۱۱
 پشتمرگه بریندار کرد و که بزگرمی نهرانه همدتک له هژرنگان چمند جنگا یغلیسیان برهدا
 جاشگانی جود لجا رملی سود پان له هژری لاسانی عیزانی و مرگرت و چمند جنگا بکی گرتگان له
 زنجیره چای بیه کونومه و مگر کونکوتن و سمری خوار و چاک کوله پهرنومه . . .

پروچین بهجین کردنی توفانی دومی نغشی پاککرد نوری ناوچهک له جاشگانی جود . لهمرجهایی ای
 تهللدا هژرنگانی یغلیسی توفانی دومی توفاره کونته جولان
توفای یکم - به لئو سوزانگی نهرانه هاشان کوتاچه سمر سنگرگانی دوزین له زنجیره چای بیه دا و
 له سه عات ۲۰ آریک د خنهمی بیانی دا له هلمنتکی کت پیری هاشاندا لساومینکی سه عاتگدا
 د رای نوری زمریگی گیانی کورمان له دوزین دا همو سنگرگانی زنجیره چای بیهمان گرت و دمان
 کلای لئوسراو و چمند ارمانگی نیاده به سه اویان پتو بهجین هشتن و همو چمکه توریسنگان و ده وچهپازی
 مگرکی که یغلیسیان پناوی (پاران) هس حست د لئوسری نهرانه یی کتشی هیزمکیان و جیپانکی سمر
 پناوی (تیغان) هس خاله پانی و چمند نارین جی و دمان پارهه چکی سوزان گرت و پناوی دست
 گیرا پسر کونترتوفای جیپاندا .

توفای دوم - هارومان لنگل هلمنت د لئوانگمی توفای یکمدا به پانایی ناوچهی نارودشت لئاوی
 لئو زره و لئوزکا و لغاروی نهرانه کونومه کونته هیزمکی د لئوان و بربرلار و هیزمگانی جودی له کوند مگانیس
 کورستان و پشند زره و لسمترگان و پلان و کاسکان و پشت فاشان ترانه ونا شوقله . . . مرکز پانی نوری
 زمریگی گیانی زوزان لئاو پرمو باشوه پوانان و همو جاشگانی جود له همان لئواریدا پسه
 یگانا توفایخوزان و یغلیسی کونتری سوزاندا کونته واکون و دهرار کردنی خوزان و بریندارگیان .
 پانی نوری دمان کونتری کونتری پشیمان له لئو زره و پلان و پناکردن گاندا . دوه چمند یی لاسی
 کوزاویان له ممدانی نهرانی بهجین همدت . هم جوره سمرلنوی هیزمکی جاشگانی جود تنگ شکرخا
 بز نوری حانترک نرسد که کولانگیان و مرنگین تنگ و تنگه دران بز جانگی تیش پرمو دوی لئوان

پارونان، برشمیری پارمشی و پشیمانان نژادان، باخورد، هاوکاری و پارمشی جا شکانی عتراتی بان هاتسسی
 پاسدار و دشمنی نژادان دادی جا شه خونریزیمکانی جود بدا، چونکه رتبانای سیاسی جود و خانیانان
 گریزیمبر و بر، بمنش له پشیمانان و پارمشی و هاوکاری کوتلانی خیلگی کوردستان له همدرد و بود.
 ۱۹ جنگی داخه لنگانیکدا که نمبر کوردستانی نژادان بیهته کوردانی سترا تجمعی شورش کوردستانسی
 عتراتی، همر له سرفاتی دسپژره نموی شورش خورمرا نموه له ۱۹۲۶ بژته بنگه شورش چرواشه و هم
 لیسرد سی ساواک و شای گورپلگونی دا و هم لیسرد سی ساواکلو حوسکی لاخوند مکاندا بژته بنگه لیسرد
 نومادوان و شوشی خیز کورد نموه و خونریزیمکانتی شورش چرواشه و پلاننگران بژ سر شورش کوردستانی
 عتراتی، بیهته داوا له حیزب و پنگهراونگانی کوردستانی نژادان و نژادان وه همدردا داوا له چسبنا و بری
 گلهکمان تمکین لعد بوی نژادان که چیکه نهمیلن نیشانی نژادان بیهته تزلگای کوردنموی جا شکانی شورش
 چرواشه و شوشی خیز کوردستانسره و پلاننگران بژ سر شورش کوردستانی عتراتی.
 ۱۰ نیشه لنگانیکدا که جود بی شورش کم سمرگرتنه کوردی هتیری بپشیمه که همر جا شکانی جود دا
 به جعابوری گلهکمان و سزب و پنگهراو و دوستگانی بروتوموی بزگاریخوازی گلهکمان را لنگیمین، له
 هیجان کاند، لیسرد سی کوتلانی خیلگی کوردستان و همر هتیرگانی ناوچمکدا، تا ماد میر خومان چند
 باره لیکنیموه بژ کورتانی نژادان به شرمی که جا شکانی جود به هتیری بپشیمه که و بیکتی نیشانی کوردستان
 بهو بیرجمی.
 ۱ - هتیرگانی جود سمرهتویی سیاسی عتراتی بسلطین و پیمان بدن بنایرتین.
 ۲ - راز بیهتن له شرفروشتن به شورش کوردستان له همدرد و بوی عتراتی و نژادان.
 ۳ - لیکوردستانی عتراتی بیکهمنانی لشکرکی چمکداری پنگرتو بسلطین.
 ۴ - تازادی کاری سیاسی و حری له سمرانمیری کوردستاندا بژ همر لا پشیمانان تمکین بکرتی.

شهمیرگانی پشیمه رگ

۱ - له ۱۳/۸/۸۲ که هتیرگانی بیکتی له ۲ تزلگوه کورتنه بری بژ داکرتانی کپواز لیسنا و
 چمکداری جهمیری بکوری عتراتی، بیدا هم شهیدانمان دا.
 تزلگی بیکم
 حاجی ستفا
 خیلگی کوردی له لنگان،
 پشیمه رگ بوله کورتی، کت تیس ۱۱ ی نژادان
 له بنعالهی شهید و سمان بگی کرمیوانیه
 له نیومرتی ۱۳/۸/۸۲ له کانی سی بورد سی کوری کرمیوان شهید بو
 تزلگی دویم
 مینه احمد سکی
 له سالی ۱۹۵۵ لکوردی (سکوان) لعدایک بوه.
 له ۸/۲/۲۹ بژته پشیمه رگ
 لیسر تازابچی و پشیمانان له چندین شعر و نهمیردا بو به فرماندهی مغزوه له کورتی ای لیسنا
 ۲۴ ی بالهک
 له ۱۳/۸/۸۲ دا له شاخی خورای شهید بو
 کورتی لیاچی به بیج ماره پناوی (ریکاس)
 خوشکورتی فارماتی کوردستان شهید محمود سجد و هتگاهی تیکورتر و سمان سجد بوه
 تزلگی سیم
 ۱ - شووان محمد امین
 له سالی ۱۹۶۱ له شاری (کزه) له دا پنه بوه
 لیسر تازابچی و پشیمانان له چندین شعر و نهمیردا بو به فرماندهی مغزوه لکورتی ی شهید
 سمرایزی تیس ۹۴ ی کزه
 لیسنا لای شهید سمرایز احمد و شهید کامران کاکه رنده
 لیسر مبعانی ۱۳/۸/۸۲ دا له شاخی پامان لیسنا تزلگی - بژ کورگان شهید بو

۲ - حضرت نوحان

له گوندی (نیاژنگ) ی دشتی کتبه لدا یاگ بوه
پشمیرگه بولمگرتی ۵ ی شمعد - سمرانی تیبی ۱۲ ی کتبه
له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو
۲ - حلی مستفا

له شیمانی لدا یاگ بوه
له شمعدای ۱۹۸۲ دا بو به پشمیرگه له گرتی ۵ ی تیبی ۱۲ ی کتبه
له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو

۳ - عصام الدین صید بانسراو به شوق
له گوندی (ماپه) ی ۷ ی سالتی له دایه بوه
پشمیرگه له گسرتی ۱ ی تیبی ۱۲ ی کتبه
له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو
له دایه ی نر چند پوردا که مینا جا شکانی چو له هند ی شوقی چای بیه و نارد مشت طوبین
چندین شمعدانانوه انبان کید بو هکله دنی نر بو ژانسی هیزه پشمیرگه لدا و چمپه کتی
نیاوندای کتبه ی هیزه لدا هیزه خانه جا شکانی چو له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۹۸۱ کتبه یاده سوه
نژانسی صوبه و کنگر دین و سگانی ، له دوی شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی

۴ - حاجی کبری گانه احمدی صوبه
له شاری (گلا کت) لدا یاگ بوه
له ۱۹۷۶ بو به پشمیرگه

له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو
له دایه ی نر چند پوردا که مینا جا شکانی چو له هند ی شوقی چای بیه و نارد مشت طوبین
چندین شمعدانانوه انبان کید بو هکله دنی نر بو ژانسی هیزه پشمیرگه لدا و چمپه کتی
نیاوندای کتبه ی هیزه لدا هیزه خانه جا شکانی چو له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۹۸۱ کتبه یاده سوه
نژانسی صوبه و کنگر دین و سگانی ، له دوی شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی

۱ - ابراهیم احمد رسول
له گوندی (سمرگان) له دوشی بالیمیمان لدا یاگ بوه
له ۱۹۷۸ دا بو به پشمیرگه

له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو
له دایه ی نر چند پوردا که مینا جا شکانی چو له هند ی شوقی چای بیه و نارد مشت طوبین
چندین شمعدانانوه انبان کید بو هکله دنی نر بو ژانسی هیزه پشمیرگه لدا و چمپه کتی
نیاوندای کتبه ی هیزه لدا هیزه خانه جا شکانی چو له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۹۸۱ کتبه یاده سوه
نژانسی صوبه و کنگر دین و سگانی ، له دوی شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی

۱ - احمد بولده حید
له مرمیمانی ۱۹۵۲ له گوندی سمرگان له دوشی بالیمیمان لدا یاگ بوه
له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو

له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۲ دا له شاهی باوطن له نژان لوزی - بزگن سگان شمعد بو
له دایه ی نر چند پوردا که مینا جا شکانی چو له هند ی شوقی چای بیه و نارد مشت طوبین
چندین شمعدانانوه انبان کید بو هکله دنی نر بو ژانسی هیزه پشمیرگه لدا و چمپه کتی
نیاوندای کتبه ی هیزه لدا هیزه خانه جا شکانی چو له مرمیمانی ۸۲/۸/۱۹۸۱ کتبه یاده سوه
نژانسی صوبه و کنگر دین و سگانی ، له دوی شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی هیزه شکانی

- ۲ - ابراهیم احمد ابراهیم داسرا به (برای سؤالی)
 له سالن ۱۹۶۱ له کوندي (نیشکاري) ی دولتی بالعمیران له دایک بوه
 پشتمرگه بر لکمتری ۲ ۴۴۵۱ ۷۸ ی کاروخ
 له چندین شم و شمردا پشداري کرده
 له برمهانی ۱/۸۲ دا له کونکوتر شمید بر
 ۳ کپو ۱ کپو له یان پچین مارن
 ۳ - سعید الرحمن حبت امین
 له سالن ۱۹۵۵ له کوندي (شورمیش) ی لای ساجی نورمان له دایک بوه
 له سالن ۱۹۸۲ بونه پشتمرگه پشداري چندین شم و شمردی کرده وه
 پشتمرگه بر لکمتری ۱ ی تپس ۷۸ ی کاروخ
 له برمهانی ۱/۸۲ دا له کونکوتر شمید بر
 ۱ کپو له یان پچین مارن
 ۴ - احمد جسر صالح
 له سالن ۱۹۵۶ له مری - مروان له دایک بوه
 له سالن ۱۹۸۲ بونه پشتمرگه لکمتری ۲ ی تپس ۵۱ ی گرمیان
 له برمهانی ۱/۸۲ دا له کونکوتر شمید بر

۵ - فاروق حمد

له سالن ۱۹۵۵ له (دیکله) ی لای کپه له دایک بوه
 له سالن ۱۹۷۸ بونه پشتمرگه و پشداري چندین شم و شمردی کرده وه و شمردا زایش و لی و مشاوری بر
 به چنگری نمراند می کمرتی ۲ ی تپس ۹۱ ی سخن
 له برمهانی ۱/۸۲ دا له کلکی دمری برتدار بو یان چند - سعادتکله گیانی سیار

تپلی دوم

۱ - ناظم محمد سلمان

له تاو و پاشی سریمکاندا له کوندي همزوا ی ناچهی شان له دایک بوه
 له سالن ۱۹۶۲ له شورش لهلولدا بر به پشتمرگه و پشتمینی له سریمرگه بر به سمرلی و له چسا
 نمراند می پخالین
 پخالینکلی شمید ناظم کلک بر له پخالینه کوره و همزه چالاکنانی شورش لهلول پخالینکلی
 له تپک کمرک
 پشداري د میان شمردی کوره و سمرگردایش د میان شمردی کوره ی سمرکوتوانی کرده به پچین کلک
 که ریزکی تابیلی همو لهوا و همو پشتمرگانی شورش لهلولدا
 وه لهکاتی کپونومی لپورساره همسکریمکانی سنوری کمرکوه و سلیمانی له پتچین له پتچان
 کاشخان دا - هلمن شتر - جوامیرانعی نمرتوی همونا هتاپه له سگری کلکماندا پشانا زیمره باس
 لکمتری
 له د سمرکوتوانی شورش حوزمیرانعه هاوکاری پکلی و شورش لکمرد و چندین کسرله خیزو و
 د دستکاتی خیزی هان دا بو پیزی پشتمرگایش
 (بلال جلال د لپور) که ناوژای بوله شمردی مام دیش دا شمید بو
 له سالن ۱۹۸۲ دا سمرلنوی هاتوره پیزی پشتمرگایش و له تپس ۲۱ ی کمرک بو به نمراند می کمرتی و
 له بر تاو پاشی و لی و مشاوری بر به چنگری نمراند می تپس ۲۱ ی کمرک و پاشان بو پشتمرگانه می
 تپس ۲۲ ی سرداش
 هموکلک لکمتریش لهلولدا پشداري یا سمرگردایش د میان شمردی سمرکوتوانی کرده وه - له شورش
 حوزمیرانعه پشداري چندین شمرد و بزمی سمرکوتوانه و سمرگردایش چندین شمردی کرده وه؟
 پشداري شمردی کوره ستانی لقران بر
 له یان نیوژوی ۱/۸۲ دا له کلک دمری دستکوتوان و بولن دا شمید بر
 ۱۲ متدالی له یان پچین مارن

ده گم‌شده‌های پیش‌مرگ

- ۱ - چکمی نورس و ناراضی
 ۱ - دژتکای ۱۲۲ ی روس
 ۲ - کالهر ۵۰
 ۳ - هاروی ۸۱ ملم
 ۴ - هاروی ۶۰ ملم
 ۵ - تژی ۵۲ ملم
 ۶ - تاربی ۷۲
 ب - چکمی رده
 زیاترله ۵۰ پارچه کلشینکون، پیپره و ۲
 ج - ۲ مریای بتلیس بی تاربی ۲۲ لنگل دهمان باتری
 د - دهمان بنگله و باد داشت و نامه
 ه - تازوقه و کطیولی تر

زیاده‌های در شرمین

- ۱ - له‌جاشکانی ق م
 بکن‌بزی را که هادی یاد کردی خزان له‌مرنامه‌ی تیزوری ۱/۲ و بهمانی ۹/۸ . نوری ۱ ۴۶
 کولواوی خقانی موئند موه که لغا له‌مرنامه‌ی چندین فرماتند و سوزگرد مو ا بر سران تندا بر
 ب - له جاشکانی حشع
 ۱۸ کوزاوا که چندین کادرو فرماتند بهمان تندا به
 ج - له جاشکانی حشع
 ۶ کوزاوا که چند کادرو له‌سراوان تندا به
 د - دهمان برنداری سوک و نورسی همولا بهنگان که بهنگیکان حمسوز و لاسمیری فرماتند می‌گشتیمان بر
 ه - کوزانی ۲ با سدار
 و سگمراعی ۲ ق م و ۱ حشع و ۱ حشع بزرگی هتزی به‌شمرکه
 ز - چکاشی دهمان جاشی جود و تملوم پونفرماتان به جاشکانی بزنی عزیزاق

مديرية الاستخبارات العسكرية العامة

مجلس الوزراء

العدد ٥١٤٥

مجلس الوزراء - بيروت - لبنان

مجلس الوزراء

العدد ٥١٤٥

٥١٤٥

هذا ...

مجلس الوزراء

العدد ٥١٤٥

٥١٤٥

٥١٤٥

البيانات الواردة في الحركات التفسيرية

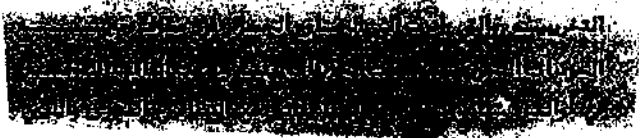
١٠ اسباب المصادمات

- ٢٠١ قرر الاتحاد الوطني الكردستاني في آذار الماضي جعل قاطع السليمانية مقفلاً ليم وامشروا بياناً طلبوا فيه من مخربي الاطراف الاخرى الانسحاب منه .
- ب بتاريخ ١ نيسان ٨٢ اتصت توجيه المنسحب جزائري كاتيب مسؤول لجنة محلية السليمانية مع مجموعته من مخربي السليمانية جنكيدان في قاطع جورتا اطلق عليهم صاروخ ابي جني ٧/ من قبل كمين نصبه مخربوا الاتحاد الوطني الذين اهدموا واقتلوا من مخربي الحزب الاشتراكي فقتل العوا اليه مع (١٢) من حزب وطني اشبه قامت مجموعته من مخربي (رسالة البارزاني) بامرة جلال طري وكنه بتصيب كمين لمخربي الاتحاد الوطني وقتلوا (١١) من حزب منهم .
- ج وفق تسج مخطوط من قبل مديرها واخرى زيادة شقة الخسلاف بين الاطراف المتنازعة وظهر مصادقاتها فقد نفذت مسددة عمليات استخبارته خاصة من قبل مديرها وقد حققت النتائج المرجوة منها .

مخرب
تمتلك جارية
سنة ١٩٨٠
١٧/٥٨

٢٠٢ دور مديرها في المصادمات

٢٠١ كان لمديرها دوراً مهماً في اثارة واستمرار المصادمات بين الاطراف

سرى للذخيرة

ب . يوم ١٦٦١ ١٢٦١ في توجيه من مديريةنا بتمذ احد صادرنا
بطيعة قبل المغرب ايمان كان بان احد الكوادر المتواجده
للتعداد الوطني الكردستاني في قاطع جهمسال
وقد رويانا اثناء بان منىوا الحزب الاشتراكي مع
الذين نفذوا ذلك .

ج . في بداية نيسان ٨٢ وروينا احد صادرنا المتحصن
ان من تهاديسي ومرة الطالباني في قاطع الملباطي
للتصوير طس منىسي ومرة البارزاني في قاطع باى صور
ثم العمل على زيادة حدة الصادسات .

د . نفذت هجرها انشالاه مطوية خاصه حد طرف المغرب حاجي
حاجي ابراهيم ممدو (م . م) الحزب الاشتراكي في قرية
صوت - قاطع كوسنجق وذلك بالمساء ٢١٠٠ يوم ١٦ نيسان ٨٢
ادت الى جرح المغرب المذكور (٤) آخرين . وتم الترحيل
في حينه بان المطوية يدبره من قبل منىسي الحزب الرابع للاتحاد
الوطني الكردستاني لتجدد الصدام بين الطرفين .

هـ . رويانا احد المتحاربين برمانين يدعىين وكلفناه بحرب مجموع
من المنصرين الشيوعيين في قرية طكان - قاطع خليفان بنصرهم
آر الفوج يوم الاثنين ٠٠ يوم ٢٦ نيسان ٨٢ كان الحياون
في القرية بانتظار الترسه في الوقت الذي كانت فيه مجموع من
الشيوعيين تحارب منىسي الحزب الوطني الكردستاني .
تمت الحياون في وقت واحد عليهم قتل قرية جهمسال
وحدثت هجره في وقتهم ففجوا النار على منىسي الاتحاد
الوطني وشهدت هدمه بين الطرفين .

اوامرنا تصادرتا المتواجدين في صفوف الحركات الضمنية
(بخاصة امري حيات اوكرتات) بهذا كل الجزسرد
للحيلة دون توقف هذه الحاديات وقد روى بثقنسم
لنسا وشديناهم بالعتاد سريا " لهذا الغرض .

يوم ٢ ايار ٨٢ قدمت مجرسة خاصة تربط بديرعسا
التارفي عدد من مغربي للحرب الاشراكي في اطرافناحة
حبر وتم نقل لخدم ولاسهلا على سلاحه وجرح ثالثة
اخرين وقد سلمت جثة القول الى بلدية حبر ووجنا اذاعة
لوضع مسؤولية ذلك على مغربي الاتحاد الوطني .

سمر الاحداث

بعد جاهرة للعدو الايراني بنا عن معلومات التفصيلي
كرد سطن ايران امهالرا " من اذار الطائي وقام منبرسي
زيرة البارايني بمحاصرة مقر الاتحاد الوطني في ناورس
انسحب معظم مغربوا الاتحاد الوطني الكردستاني الى داخل
الاراضي العراقية وطربوا مغربي (ح . د . ك) العراقي
من دخول كلج شعورهم في الملبانيه وقد تحشد
مغربي الطرفين في هذه المنطقة الحدوديه .

في بداية ايار ٨٢ وقعت أحداث حمله بين مغربي
الاتحاد الوطني الكردستاني من جهة وبين اطراف جبهة
(الجبهة الديمقراطية للحرية الديمقراطية) (الحرب الديمقراطية
الكردية) من جهة اخرى في اقليم السليمانية العراقية
والتي نتجت عنها مقتل عدد من المغربيين معتم البعدادسات

في اواخر ايار ٨٢
مغربي الاطراف الوطني
في اقليم السليمانية العراقية
والتي نتجت عنها مقتل عدد من المغربيين معتم البعدادسات

د. من اثر الحاديات اعلاه وصل الى قطاع دهن بازاره الشان ...
٨٢ محدود (٤٠٠) مغرب من زمره البارزاني وجرس شخصي
لتعزير موكلهم في الناطح

د. بتاريخ ١٩٠٦ و ٢٠ و ٢١ نيسان ٨٢ قامت زمره الامتداد
الوطني الكردستاني بشن هجوم مكثف في عقرات زمسرة
البارزاني وكنيا بن السيطرة في قرابهم في كسرى
(ماهدانوه ، جتاره ، درميانه وبادانه) وفي اثر ذلك
انسحب مشروا (ج . د . هـ) العراقي باتجاه الاراضي
الارابيه بعد استلامهم لاوامر من للنظام الايراني خوفاً
من قيام مشربي الاتحاد الوطني بمحاصرتهم .

و. عسكري المشركين في الحاديات اعلاه (٢٩) فصل ، (١١)
جرح واللقب الكهنه على (٨) الخرس

ز. يوم ١٧ نيسان ٨٢ حدثت صدامه بين مشربي الاتحاد الوطني
من جهة واطرافهميه (جرد) من جهة ثانيه في قرية
سالن من لاطح راودوز وقد تكن مشربو الاتحاد الوطني
من اللقب على (١٢) مغرب من (ج . د . هـ) العراقي
والحرب الاشعراكي الكرج طابسي .

ح. بتاريخ ١٩ نيسان حدثت صدامه بين الامتداد الوطني من جهة
وجبه (جرد) من جهة ثانيه في قرية سوروه ، ولوسا و
وسوسا من لاطح راودوز (٢) من الامتداد الوطني و (١٢) من
الطرف الاخرى من لاطح راودوز وقد تكن مشربو الامتداد
الوطني الكرج طابسي .

ط. من لاطح راودوز (٢) من الامتداد الوطني و (١٢) من
الطرف الاخرى من لاطح راودوز وقد تكن مشربو الامتداد
الوطني الكرج طابسي .

يوم ٢ ايار حدثت مصادمه في قرية ديوانه في قضاء طبريا
بين مخربي الاتحاد الوطني من جهة والحزب الاشتراكي من
جهة ثانية . غلغل الشيوخين هيلان وجرح اشرف و...
احدم المسؤول السياسي للاطاح قسره داغ ٥٥٠ غلغل
الاتحاد الوطني جرح اهلان من مخربيه .

يوم ٢٥ نيسان وصل المغرب بوشرويان مغربي (مكرم...
الاتحاد الوطني الكردي حطاي) واعبره عدد كبير من
المخربين الى منطقة قرياقو هشته شان ومعهم عدد
سليبي (ج . د . ك) الايراني للهجوم من قضاء
جبهة (جود) هناك وفي يوم (ايار ٨٢ سطر مشرويه
الاتحاد الوطني عنها بعد مصادمات فيه واستلمت
اسر (٢٥٠) مخرب من الحزب الشيعي بعضهم من
اللجنة المركزيه كيم احمد واحمد باي غياشي ومحمد
النساء والمخربين العرب واسفلوا على اوجه ران...
دونكا وجهاز لا سلكي كما دمر الشيوخين اذا هم...
اسلمتهم قبل الاستحاب من قراتهم .

في يوم (ايار وصل الى مقر الاتحاد الوطني في روت (...)
اسير من مخربي الحزب الاشعراكي مع اهلكتهم بعد...
في قاطع باللسان وفيه سفور الاتحاد الوطني (٨) قضبان
واعا . هذه المصادمه صوره الى قاطع قرياقو هشته شان
(٢٥٠) مخرب من الحزب الاشعراكي للاتحاد الوطني
بالمقره المغرب من جوشاي في يوم ٢١ واهور خابسات
اسر يوم ٢٤ اسلمتهم الى...
وصل الى...
كرو...
مخرب...
مخرب...
مخرب...

- ٥٠٠ ١ أيار اذiment كلمة العترب نوايراز
 فيها سيطره مفهني الاتحاد الوطني في مشرق
 الشيوعي والحزب الاعرائي في بقعه شان وقواته
 الكهن السياسي والعسكري مع محتوياتها
 الشيعي والاسلمه الثقوله والاسلمه .
- ٥٠١ حاول بعض القابلي للاتحاد الوطني تجنب القتال مع
 الشيوعيين في قاطبي فوه داغ وجوهين لاحتكام
 مع الشيوعيين وطهم ملا يخيار مسؤول المركز
 قال (لبي ساهفد امر القاده بخرب الشيوعيين
 معذب وسلكوه كردستان بعد ذلك) .
- رد فيه نوشيروان مصطفي بشيرة لهادة الشيوعيين
 كلف الامير .
- ٥٠٢ وجه كرم احمد عضو اللجنة المركزي للحزب الشيوعي
 القس فيه (تداء بواسطة اذاعة الاتحاد الوطني
 (ح . د . ك) العراقي والشيوعيين دعاهم فيه
 نرف للدم والجرم الى المطويات التي ابدى للاتحاد الوطني
 استعدادا للدخول فيها .
- ٥٠٣ طرح نوشيروان في كرم احمد كرمه فوات الاتحاد الوطني
 والشيوعيين مع الاحتلاف بعد ذلك جهه فوافق الاخير على
 القوه وشيخ القوه لاداء القوه لاداء القوه لاداء القوه
 ايام وشيخ القوه لاداء القوه لاداء القوه لاداء القوه
 الوطني مع الاحتلاف بعد ذلك جهه فوافق الاخير على
 القوه وشيخ القوه لاداء القوه لاداء القوه لاداء القوه .
- ٥٠٤ طرح نوشيروان في كرم احمد كرمه فوات الاتحاد الوطني
 والشيوعيين مع الاحتلاف بعد ذلك جهه فوافق الاخير على
 القوه وشيخ القوه لاداء القوه لاداء القوه لاداء القوه .

التحفظ مع بعض عناصر آخرين (ج د هـ) في العراقين
لتعقد عضويات ضد الرصد الايراني وايران حرس قديمي
لوعزيمة في النظام الايراني بقيادة محمود انبارزاني
اتحاد الاجراءات التي من خلالها تتميز بوقت (ج د هـ) ك
الايراني لعدم اعطاء زهرة البارزاني فرصة لاجاد وطنيين
قدم في القاطع الظاهر لسوقنا - اذ قد حشيتنا المتخصص
على بوقت سلبا في المستقبل
التحرر على بعض العناصر القاديه التمهيد لا تقبل
في العودة الى الحنف الوطني
الاتصال استنهاج " بقيادة الاتحاد الوطني الكردستاني
وتصير المستويات لهم من نوايا العدو الايراني وزمسة
(ج د هـ) اجابهم وهدم بالمساعدات المحجبه وكان
دقيق وسدوس
القام بعملية تدروسه وسقط لها جدا " لدرج مقر المرس
الاول (ج د هـ) العراقي في حركة (قاطع زاحسوا)
باستخدام طاروا الخاصة وعن سرايا المظفر والظنات
السنة السلسة وتقتل التفتق مع الجانب التركي
في ذلك